3 0081 009 156 740

Central Library

JOINT UNIVERSITY
LIBRARIES

NASHVILLE TENNESSEE

PA
3490
.J3
v.2B
pt.3

307856

JUL-0257

Date Due

FEB 23 '53			
10 MAR 53			
06 JUCR			
Rec'd			
JUN 2 1977			
JUN 2 1977			
RETURNED			
FEB 27 1984			
FEB 28 1984			
Demco 293-5			

DIE FRAGMENTE

DER

GRIECHISCHEN HISTORIKER

(F GR HIST)

VON

FELIX JACOBY

ZWEITER TEIL

ZEITGESCHICHTE

B.

SPEZIALGESCHICHTEN, AUTOBIOGRAPHIEN
UND MEMOIREN. ZEITTAFELN

DRITTE LIEFERUNG:

HISTORIKER DES HELLENISMUS UND
DER KAISERZEIT. CHRONOGRAPHEN

p. 829-1257
Items 154-261

BERLIN
WEIDMANNSCHE BUCHHANDLUNG
1929

PA
3490
.J3
v.2B
pt.3

307856

d) DIE DIADOCHEN. PYRRHOS.

154. HIERONYMOS VON KARDIA.

T

1 SUID. s. Ἱερώνυμος Καρδιανός· ὃς τὰ ἐπ᾽ Ἀλεξάνδρωι πραχθέντα συνέγραψε. Καρδία δὲ ὄνομα πόλεως.

2 [LUKIAN.] Macrob. 22 (= PHLEGON 257 F 37 c. II): Ἱερώνυμος δὲ ἐν πολέμοις γενόμενος καὶ πολλοὺς καμάτους ὑπομείνας καὶ τραύματα ἔζησεν ἔτη τέσσαρα καὶ ἑκατόν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῆι ἐνάτηι τῶν Περὶ τῆς Ἀσίας ἱστοριῶν (86 F 4) λέγει· καὶ θαυμάζει γε τὸν ἄνδρα ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα ἐν ταῖς συνουσίαις καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις, μηδενὸς γενόμενον τῶν πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ.

3 DIOD. XVIII 42, 1: μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Εὐμένης πρὸς τὸν Ἀντίπατρον πρεσβευτὰς ἀπέστειλε περὶ τῶν ὁμολογιῶν (a. 320), ὧν ἦν ἡγούμενος Ἱερώνυμος ὁ τὰς τῶν Διαδόχων Ἱστορίας γεγραφώς.

4 — XVIII 50, 4 (a. 319/8): ταῦτα δὲ διανοηθεὶς (sc. ὁ Ἀντίγονος) Ἱερώνυμον μὲν τὸν τὰς Ἱστορίας γράψαντα μετεπέμψατο, φίλον ὄντα καὶ πολίτην Εὐμένους τοῦ Καρδιανοῦ τοῦ συμπεφευγότος εἰς τὸ χωρίον τὸ καλούμενον Νῶρα. τοῦτον δὲ μεγάλαις δωρεαῖς προκαλεσάμενος ἐξαπέστειλε πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Εὐμένη .... PLUT. Eum. 12.

5 — XIX 44, 3 (a. 316/5): nach der gefangennahme des Eumenes ἀνήχθη δ᾽ ἐν τοῖς τραυματίαις αἰχμάλωτος καὶ ὁ τὰς Ἱστορίας συνταξάμενος Ἱερώνυμος ὁ Καρδιανός, ὃς τὸν μὲν ἔμπροσθεν χρόνον ὑπ᾽ Εὐμένους τιμώμενος διετέλεσεν, μετὰ δὲ τὸν ἐκείνου θάνατον ὑπ᾽ Ἀντιγόνου ἐτύγχανε φιλανθρωπίας καὶ πίστεως.

6 — XIX 100, 1—3 (a. 312/1): ὁ δ᾽ Ἀντίγονος ἐπανελθόντος τοῦ Δημητρίου καὶ τὰ κατὰ μέρος τῶν πεπραγμένων ἀπαγγείλαντος ἐπὶ μὲν τῆι συνθέσει τῆι πρὸς τοὺς Ναβαταίους ἐπετίμησεν αὐτῶι .... ἐπὶ δὲ τῶι κατασκέψασθαι τὴν λίμνην (F 5—6) καὶ δοκεῖν εὑρηκέναι τινὰ τῆι βασιλείαι πρόσοδον ἐπαινέσας ἐπὶ μὲν ταύτης ἐπιμελητὴν ἔταξεν

4 ⟨ἱστορικός·⟩ ὃς? ἐπ᾽ Ἀλεξάνδρωι Leopardi (vgl. F 3 Περδίκκας δέ, ὃς ἐπὶ Ἀλεξάνδρωι τῆς Μακεδόνων ἦρχεν) ἐπ᾽ Ἀλεξάνδρου V ἐπ᾽ Ἀλεξανδρείαι cett 18 προσκαλεσάμενος F 21 τραυματίαις: ἑαλωκόσι F 27 Ναβαταίους: νομάδας F

Ἱερώνυμον τὸν τὰς Ἱστορίας συγγράψαντα (F 6). *τούτωι δὲ συνετέτακτο πλοῖα παρασκευάσασθαι καὶ πᾶσαν τὴν ἀσφαλτον ἀναλαβόντα συνάγειν εἴς τινα τόπον. οὐ μὴν ἀπέβη γε καὶ τὸ τέλος κατὰ τὴν ἐλπίδα τοῖς περὶ τὸν Ἀντίγονον· οἱ γὰρ Ἄραβες συστραφέντες εἰς ἑξακισχιλίους, ἐπιπλεύσαντες ἐν ταῖς δέσμαις ἐπὶ τοὺς ἐν τοῖς πλοίοις, σχεδὸν ἅπαντας κατετόξευσαν. ἐξ οὗ δὴ συνέβη τὸν Ἀντίγονον ἀπογνῶναι τὰς προσόδους ταύτας διὰ τὸ γεγονὸς παράπτωμα καὶ διὰ τὸ τὸν νοῦν ἔχειν πρὸς ἑτέροις μείζοσι.*

7 [LUKIAN.] Macrob. 11 (= F 8): *ὁ συστρατευόμενος αὐτῶι* (sc. *Ἀντιγόνωι*, bei Ipsos a. 301) *Ἱερώνυμος.*

8 PLUT. Demetr. 39, 3—7: *ὡς δὲ ταῖς Θήβαις ἐπαγαγὼν τὰς μηχανὰς ὁ Δημήτριος* (a. 293) *ἐπολιόρκει καὶ φοβηθεὶς ὑπεξῆλθεν ὁ Κλεώνυμος, καταπλαγέντες οἱ Βοιωτοὶ παρέδωκαν ἑαυτούς. ὁ δὲ ταῖς πόλεσιν ἐμβαλὼν φρουρὰν καὶ πραξάμενος πολλὰ χρήματα καὶ καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπιμελητὴν καὶ ἁρμοστὴν Ἱερώνυμον τὸν ἱστορικόν, ἔδοξεν ἠπίως κεχρῆσθαι ..... οὐ πολλῶι δὲ ὕστερον ἁλίσκεται Λυσίμαχος ὑπὸ Δρομιχαίτου, καὶ πρὸς τοῦτο Δημητρίου κατὰ τάχος ἐξορμήσαντος ἐπὶ Θράικην ... πάλιν ἀπέστησαν οἱ Βοιωτοί ... ταχέως οὖν καὶ πρὸς ὀργὴν ἀναστρέψας ὁ Δημήτριος εὗρεν ἡττημένους ὑπὸ τοῦ παιδὸς Ἀντιγόνου μάχηι τοὺς Βοιωτοὺς καὶ τὰς Θήβας αὖθις ἐπολιόρκει.*

9 THEON VIT. ARAT. p. 147, 18 M: *Ἀντίγονος ὁ Γονατᾶς, παρ' ὧι διέτριβεν αὐτὸς καὶ σὺν αὐτῶι Περσαῖος ὁ Στωικὸς καὶ Ἀνταγόρας ὁ Ῥόδιος ... καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλός, ὡς αὐτός φησιν ὁ Ἀντίγονος ἐν τοῖς †περὶ Ἱερώνυμον.*

10 DIOD. I 3, 3: *τῶν δὲ τὴν ἐπιβολὴν ταύτης τῆς πραγματείας πεποιημένων οὐδεὶς προεβίβασε τὴν ἱστορίαν κατωτέρω τῶν Μακεδονικῶν καιρῶν· οἱ μὲν γὰρ εἰς τὰς Φιλίππου πράξεις, οἱ δ' εἰς τὰς Ἀλεξάνδρου, τινὲς δ' εἰς τοὺς διαδόχους ἢ τοὺς ἐπιγόνους* (F 13) *κατέστρεψαν τὰς συντάξεις.*

11 PAUS. I 9, 8: *ὁ δὲ Ἱερώνυμος οὗτος ἔχει μὲν καὶ ἄλλως δόξαν πρὸς ἀπέχθειαν γράψαι τῶν βασιλέων πλὴν Ἀντιγόνου, τούτωι δὲ οὐ δικαίως χαρίζεσθαι.* s. F 9; 15.

12 DION. HAL. De comp. verb. 4, 30: *τοιγάρτοι τοιαύτας συντάξεις κατέλιπον οἵας οὐδεὶς ὑπομένει μέχρι κορωνίδος διελθεῖν, Φύλαρχον λέγω .... Ἱερώνυμόν τε ....* s. 76 T 10.

F

⟨*TA ΕΠΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΩΙ ΠΡΑΧΘΕΝΤΑ?*⟩

1 (II 452) ATHEN. V 58 p. 217 DE: *Περδίκκας τοίνυν πρὸ* $\overline{\text{Α}}$ *Ἀρχελάου βασιλεύει, ὡς μὲν ὁ Ἀκάνθιός φησιν Νικομήδης* (III), *ἔτη* $\overline{\text{μα}}$,

1 Ἱερώνυμον: Ἀντίγονον RX 3 τέλος ⟨εἶλε⟩ Rhodomanus 6 ταύτας om RX 22 περὶ: *apud quem Hieronimus* vers Lat πρὸς Ruhnken περὶ Ἱερωνύμου?

Θεόπομπος (115 F 279) *δὲ λε*, *Ἀναξιμένης* (72 F 27) *μ*, *Ἱερώνυμος κη*, *Μαρσύας* (135—136 F 15) *δὲ καὶ Φιλόχορος* (III) *κγ*.

2 — V 40 p. 206 DE: *γράφει οὖν ὁ Μοσχίων* (III) *οὕτως·* a. 323/1 *Διοκλείδης μὲν ὁ Ἀβδηρίτης* (VI) *θαυμάζεται ἐπὶ τῇι πρὸς τὴν Ῥοδίων πόλιν ὑπὸ Δημητρίου προσαχθείσηι τοῖς τείχεσιν ἑλεπόλει, Τίμαιος* (III) *δ' ἐπὶ τῇι πυρᾶι τῇι κατασκευασθείσηι Διονυσίωι ...., καὶ Ἱερώνυμος ἐπὶ τῇι κατασκευῇι τῆς ἁρμαμάξης, ᾗι συνέβαινε κομισθῆναι τὸ Ἀλεξάνδρου σῶμα, Πολύκλειτος* (128 F 4) *δὲ ....*

3 (1 a) APPIAN. Mithrid. 8: *Καππαδοκίας δὲ πρὸ μὲν Μακεδόνων* a. 322 *οἵτινες ἦρχον, οὐκ ἔχω σαφῶς εἰπεῖν εἴτε ἰδίαν ἀρχὴν εἴτε Δαρείου κατήκουον. Ἀλέξανδρος δέ μοι δοκεῖ τοὺς ἄρχοντας τῶνδε τῶν ἐθνῶν ἐπὶ φόρωι καταλιπεῖν, ἐπειγόμενος ἐπὶ Δαρεῖον. ..... Ἱερώνυμος δὲ οὐδ' ἐπιψαῦσαι τῶν ἐθνῶν ὅλως, ἀλλ' ἀνὰ τὴν παράλιον τῆς Παμφυλίας καὶ Κιλικίας ἑτέραν ὁδὸν ἐπὶ τὸν Δαρεῖον τραπέσθαι. Περδίκκας δέ, ὃς ἐπὶ Ἀλεξάνδρωι τῆς Μακεδόνων ἦρχεν, Ἀριαράθην Καππαδοκίας ἡγούμενον εἴτε ἀφιστάμενον εἴτε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ περιποιούμενος Μακεδόσιν, εἷλε καὶ ἐκρέμασε* (F 4)*· καὶ ἐπέστησε τοῖς ἔθνεσιν Εὐμένη τὸν Καρδιανόν. Εὐμένους δὲ ἀναιρεθέντος ὅτε αὐτὸν οἱ Μακεδόνες εἵλοντο εἶναι πολέμιον, Ἀντίπατρος ἐπὶ τῶι Περδίκκαι τῆς ὑπὸ Ἀλεξάνδρωι γενομένης γῆς ἐπιτροπεύων, Νικάνορα ἔπεμψε Καππαδοκῶν σατραπεύειν.* (9) *Μακεδόνων δὲ οὐ πολὺ ὕστερον ἐς ἀλλήλους στασιασάντων, Ἀντίγονος μὲν ἦρχε Συρίας Λαομέδοντα ἐκβαλών, Μιθριδάτης δ' αὐτῶι συνῆν, ἀνὴρ γένους βασιλείου Περσικοῦ. καὶ ὁ Ἀντίγονος ἐνύπνιον ἔδοξε πεδίον σπεῖραι χρυσίωι, καὶ τὸ χρυσίον ἐκθερίσαντα τὸν Μιθριδάτην ἐς τὸν Πόντον οἴχεσθαι. καὶ ὁ μὲν αὐτὸν ἐπὶ τῶιδε συλλαβὼν ἐβούλετο ἀποκτεῖναι, ὁ δ' ἐξέφυγε σὺν ἵπποις ἕξ, καὶ φραξάμενός τι χωρίον τῆς Καππαδοκίας, πολλῶν οἱ προσιόντων ἐν τῆιδε τῆι Μακεδόνων ἀσχολίαι, Καππαδοκίας τε αὐτῆς καὶ τῶν ὁμόρων περὶ τὸν Πόντον ἐθνῶν κατέσχεν, ἐπί τε μέγα τὴν ἀρχὴν προαγαγὼν παισὶ παρέδωκεν* (F 7). [[*οἳ δ' ἦρχον ἕτερος μεθ' ἕτερον ἕως ἐπὶ τὸν ἕκτον ἀπὸ τοῦ πρώτου Μιθριδάτην, ὃς Ῥωμαίοις ἐπολέμησεν*]].

4 (2) [LUKIAN.] Macrob. 13: *Ἀριαράθης δὲ ὁ Καππαδοκῶν* a. 3.2 *βασιλεὺς δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ· ἐδυνήθη δὲ ἴσως καὶ ἐπὶ πλέον διαγενέσθαι, ἀλλ' ἐν τῆι πρὸς Περδίκκαν μάχηι ζωγρηθεὶς ἀνεσκολοπίσθη.*

5 (3 a) PARADOX. Flor. De aq. mir. 33: *Ἱερώνυμος ἱστόρησεν ἐν* a. 315/2 *τῆι Ναβαταίων χώραι τῶν Ἀράβων εἶναι λίμνην πικράν, ἐν ᾗι οὔτ'*

13 ⟨*τῶνδε*⟩ *τῶν* Schweighaeuser *ne has quidem gentes* vers. Candidi 15—16 *τῶν Μακεδόνων* Reiske 26 *ἐβούλετο* i *conatus est* Cand *ἐβούλευεν* O

ἰχθῦς οὔτε ἄλλο τι τῶν ἐνύδρων ζώιων γίνεσθαι, ἀσφάλτου δὲ πλίνθους ἐξ αὐτῆς αἴρεσθαι ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων.

6 (13) JOSEPH. c. Apion. I 213—214: *ὅτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες* a. 315/2
ἔνιοι τῶν συγγραφέων τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φθόνου τινὸς ἢ δι' ἄλλας αἰτίας οὐχ ὑγιεῖς τὴν μνήμην παρέλιπον, τεκμήριον οἶμαι παρέξειν· Ἱερώνυμος γὰρ ὁ τὴν Περὶ τῶν διαδόχων ἱστορίαν συγγεγραφὼς κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἑκαταίωι (III) χρόνον, φίλος δ' ὢν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως τὴν Συρίαν ἐπετρόπευεν (T 6)*· ἀλλ' ὅμως Ἑκαταῖος μὲν καὶ βιβλίον ἔγραψεν περὶ ἡμῶν, Ἱερώνυμος δ' οὐδαμοῦ κατὰ τὴν ἱστορίαν ἐμνημόνευσε καίτοι σχεδὸν ἐν τοῖς τόποις διατετριφώς.*

7 (3) [LUKIAN.] Macrob. 13: *Μιθριδάτης δὲ ὁ Πόντου βασιλεὺς* a. 302/1?
ὁ προσαγορευθεὶς Κτίστης Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων ἐπὶ Πόντου ἐτελεύτησε βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. s. F 3—4.

8 (4) — — 11: *Ἀντίγονος δὲ ὁ Φιλίππου ὁ μονόφθαλμος βασι-* a. 301
λεύων Μακεδόνων περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκωι καὶ Λυσιμάχωι τραύμασι πολλοῖς περιπεσὼν ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἑνὸς καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συστρατευόμενος αὐτῶι Ἱερώνυμος ἱστορεῖ.

9 (6) PAUS. I 9, 7: *Λυσίμαχος δὲ καὶ ἐς πόλεμον πρὸς Πύρρον* a. 285/4
κατέστη τὸν Αἰακίδου· φυλάξας δὲ ἐξ Ἠπείρου ἀπιόντα, οἷα δὴ τὰ πολλὰ ἐκεῖνος ἐπλανᾶτο, τήν τε ἄλλην ἐλεηλάτησεν Ἤπειρον καὶ ἐπὶ τὰς Θήκας ἦλθε τῶν βασιλέων. (8) *τὰ δὲ ἐντεῦθεν ἐμοί ἐστιν οὐ πιστά, Ἱερώνυμος δὲ ἔγραψε Καρδιανὸς Λυσίμαχον τὰς Θήκας τῶν νεκρῶν ἀνελόντα τὰ ὀστᾶ ἐκρῖψαι.* ὁ δὲ Ἱερώνυμος οὗτος (T 11) *ἔχει μὲν καὶ ἄλλως δόξαν πρὸς ἀπέχθειαν γράψαι τῶν βασιλέων πλὴν Ἀντιγόνου, τούτωι δὲ οὐ δικαίως χαρίζεσθαι· τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς τάφοις τῶν Ἠπειρωτῶν παντάπασίν ἐστι φανερὸς ἐπηρείαι συνθείς, ἄνδρα Μακεδόνα θήκας νεκρῶν ἀνελεῖν. χωρὶς δὲ ἠπίστατο δή που καὶ Λυσίμαχος οὐ Πύρρου σφᾶς προγόνους μόνον ἀλλὰ καὶ Ἀλεξάνδρου τοὺς αὐτοὺς τούτους ὄντας· καὶ γὰρ Ἀλέξανδρος Ἠπειρώτης τε ἦν καὶ τῶν Αἰακιδῶν τὰ πρὸς μητρός, ἥ τε ὕστερον Πύρρου πρὸς Λυσίμαχον συμμαχία δηλοῖ καὶ πολεμήσασιν ἀδιάλλακτόν γε οὐδὲν πρὸς ἀλλήλους γενέσθαι σφίσι. τῶι δὲ Ἱερωνύμωι τάχα μέν που καὶ ἄλλα ἦν ἐς Λυσίμαχον ἐγκλήματα, μέγιστον δὲ ὅτι τὴν Καρδιανῶν πόλιν ἀνελὼν Λυσιμάχειαν ἀντ' αὐτῆς ὤικισεν ἐπὶ τῶι ἰσθμῶι τῆς Θρακικίας χερρονήσου.*

10 (4) [LUKIAN.] Macrob. 11: *καὶ Λυσίμαχος δὲ Μακεδόνων* a. 281
βασιλεὺς ἐν τῆι πρὸς Σέλευκον ἀπώλετο μάχηι ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτός φησιν Ἱερώνυμος.

11 (7) PLUT. Pyrrh. 17, 7: (schlacht bei Herakleia) *Διονύσιος μὲν* a. 280
οὖν ὀλίγωι τῶν πεντακισχιλίων καὶ μυρίων ἐλάσσονας πεσεῖν ἱστορεῖ Ῥωμαίων, Ἱερώνυμος δὲ μόνους ἑπτακισχιλίους· τῶν δὲ περὶ Πύρρον ὁ

20 τὸν om L 27 ἐπηρείαι Siebelis —αν Paus 30 ἥ τε om L

μὲν Διονύσιος μυρίους καὶ τρισχιλίους, ὁ δὲ Ἱερώνυμος ἐλάττονας τῶν τετρακισχιλίων· κράτιστοι δὲ ἦσαν οὗτοι. καὶ τῶν φίλων ὁ Πύρρος καὶ τῶν στρατηγῶν οἷς μάλιστα χρώμενος διετέλει καὶ πιστεύων ἀπέβαλεν.

12 (8) PLUT. Pyrrh. 21, 7: ἐκ τούτου μάχης ἄλλης τῶν πραγμάτων a. 279 αὐτῶι δεομένων ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν ἐχώρει, καὶ περὶ Ἄσκλον πόλιν τοῖς Ῥωμαίοις συνάψας καὶ βιαζόμενος πρὸς χωρία δύσιππα καὶ ποταμὸν ὑλώδη καὶ τραχύν, ἔφοδον τῶν θηρίων οὐ λαβόντων, ὥστε προσμεῖξαι τῆι φάλαγγι, τραυματ⟨ί⟩ων πολλῶν γενομένων καὶ νεκρῶν πεσόντων, τότε μὲν διεκρίθη μέχρι νυκτὸς ἀγωνισάμενος. (8) τῆι δ' ὑστεραίαι στρατηγῶν δι' ὁμαλοῦ τὴν μάχην θέσθαι καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐν τοῖς ὅπλοις γενέσθαι τῶν πολεμίων, προέλαβε τὰς δυσχωρίας φυλακῆι, καὶ πολλὰ καταμείξας ἀκοντίσματα καὶ τοξεύματα τοῖς θηρίοις ἐπῆγε μετὰ ῥώμης καὶ βίας πυκνὴν καὶ συντεταγμένην τὴν δύναμιν. (9) οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὰς διακλίσεις καὶ τὰς ἀντιπαραγωγὰς τὰς πρότερον οὐκ ἔχοντες ἐξ ἐπιπέδου συνεφέροντο κατὰ στόμα· (10) καὶ σπεύδοντες ὥσασθαι τοὺς ὁπλίτας πρὶν ἐπιβῆναι τὰ θηρία, δεινοὺς περὶ τὰς σαρίσας τῶν ξιφῶν ἀγῶνας εἶχον, ἀφειδοῦντες ἑαυτῶν καὶ ⟨πρὸς⟩ τὸ τρῶσαι καὶ καταβαλεῖν ὁρῶντες, τὸ δὲ παθεῖν εἰς οὐδὲν τιθέμενοι. (11) χρόνωι δὲ πολλῶι λέγεται μὲν ἀρχὴ τροπῆς κατ' αὐτὸν γενέσθαι τὸν Πύρρον ἐπερείσαντα τοῖς ἀντιτεταγμένοις, τὸ δὲ πλεῖστον ἀλκῆι καὶ βίαι τῶν ἐλεφάντων κατειργάσατο, χρήσασθαι τῆι ἀρετῆι πρὸς τὴν μάχην τῶν Ῥωμαίων μὴ δυναμένων, ἀλλ' οἷον ἐφόδωι κύματος ἢ σεισμοῦ κατερείποντος οἰομένων δεῖν ἐξίστασθαι μηδὲ ὑπομένειν ἀπράκτους ἀποθνήσκειν, ἐν τῶι μηδὲν ὠφελεῖν πάντα πάσχοντας τὰ χαλεπώτατα. (12) *τῆς δὲ φυγῆς οὐ μακρᾶς εἰς τὸ στρατόπεδον γενομένης ἑξακισχιλίους ἀποθανεῖν φησι τῶν Ῥωμαίων Ἱερώνυμος, τῶν δὲ περὶ Πύρρον ἐν τοῖς βασιλικοῖς ὑπομνήμασιν* (229 F 2) *ἀνενεχθῆναι τρισχιλίους πεντακοσίους καὶ πέντε τεθνηκότας.*

13 (8) DION. HAL. AR I 5, 4: οὐδεμία γὰρ ἀκριβὴς ἐξελήλυθε a. 280/79 περὶ αὐτῶν (sc. τῶν Ῥωμαίων) Ἑλλήνις ἱστορία μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ὅτι μὴ κεφαλαιώδεις ἐπιτομαὶ πανὺ βραχεῖαι, (6, 1) πρώτου μέν, ὅσα κἀμὲ εἰδέναι, τὴν Ῥωμαικὴν ἀρχαιολογίαν ἐπιδραμόντος Ἱερωνύμου τοῦ Καρδιανοῦ συγγραφέως ἐν τῆι Περὶ τῶν Ἐπιγόνων πραγματείαι· ἔπειτα Τιμαίου (III) .....

14 (9) PLUT. Pyrrh. 27, 8: ἦν δὲ τὸ μὲν πλάτος αὐτῆς (des von a. 272 den Lakedaimoniern gegen Pyrrhos aufgeworfenen grabens) πήχεων ἓξ, τὸ δὲ βάθος τεττάρων, τὸ δὲ μῆκος ὀκτάπλεθρον, ὡς ἱστορεῖ Φύλαρχος (81 F 48), ὡς δ' Ἱερώνυμος, ἔλαττον.

8 τραυματίων Jac 17 ⟨πρὸς⟩ Ziegler 20 κατειργάσατο Reiske —αντο Pl —αστο? 24 μακρὰν Ziegler 33 ἐπιγόνων: ἐπειγομένων B

15 (10) PAUS. I 13, 7: *ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ τὴν τοῦ* a. 272
πολέμου τοῦ Λακωνικοῦ τριβὴν Ἀντίγονος τὰς πόλεις τῶν Μακεδόνων ἀνασωσάμενος ἠπείγετο ἐς Πελοπόννησον οἷα ἐπιστάμενος Πύρρον, ἢν Λακεδαίμονα καταστρέψηται καὶ Πελοποννήσου ⟨τὰ⟩ πολλά, οὐκ ἐς Ἤπειρον ἀλλ' ἐπί τε Μακεδονίαν αὖθις καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἥξοντα· μέλλοντος δὲ Ἀντιγόνου τὸν στρατὸν ἐξ Ἄργους ἐς τὴν Λακωνικὴν ἄγειν, αὐτὸς ἐς τὸ Ἄργος ἐληλύθει Πύρρος. κρατῶν δὲ καὶ τότε συνεσπίπτει τοῖς φεύγουσιν ἐς τὴν πόλιν καί οἱ διαλύεται κατὰ τὸ εἰκὸς ἡ τάξις. (8) *μαχομένων δὲ πρὸς ἱεροῖς ἤδη καὶ οἰκίαις καὶ κατὰ τοὺς στενωποὺς καὶ κατ' ἄλλο ἄλλων τῆς πόλεως, ἐνταῦθα ὁ Πύρρος ἐμονώθη καὶ τιτρώσκεται τὴν κεφαλήν. κεράμιον δὲ βληθέντα ὑπὸ γυναικὸς τεθνάναι φασὶ Πύρρον· Ἀργεῖοι δὲ οὐ γυναῖκα τὴν ἀποκτείνασαν, Δήμητρα δέ φασιν εἶναι γυναικὶ εἰκασμένην. ..... (9) .... διάφορα δὲ ὅμως ἐστὶ καὶ ταῦτα ὧν Ἱερώνυμος ὁ Καρδιανὸς ἔγραψεν· ἀνδρὶ γὰρ βασιλεῖ συνόντα ἀνάγκη πᾶσα ἐς χάριν συγγράφειν. εἰ δὲ καὶ Φίλιστος* (III) *αἰτίαν δικαίαν εἴληφεν, ἐπελπίζων τὴν ἐν Συρακούσαις κάθοδον, ἀποκρύψασθαι τῶν Διονυσίου τὰ ἀνοσιώτατα, ἧ που πολλή γε Ἱερωνύμωι συγγνώμη τὰ ἐς ἡδονὴν Ἀντιγόνου γράφειν.*

16 (5) STRAB. VIII 6, 21: *τὴν δὲ τοποθεσίαν τῆς πόλεως* (sc. *Κορίν-* a. 303/2 ?
θου), *ἐξ ὧν Ἱερώνυμός τε εἴρηκε καὶ Εὔδοξος* (V) *καὶ ἄλλοι, καὶ αὐτοὶ δὲ εἴδομεν, νεωστὶ ἀναληφθείσης ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, τοιάνδε εἶναι συμβαίνει. ὄρος ὑψηλὸν ὅσον τριῶν ἡμισυ σταδίων ἔχον τὴν κάθετον, τὴν δ' ἀνάβασιν καὶ τριάκοντα σταδίων, εἰς ὀξείαν τελευτᾶι κορυφήν· καλεῖται δὲ Ἀκροκόρινθος, οὗ τὸ μὲν πρὸς ἄρκτον μέρος ἐστὶ τὸ μάλιστα ὄρθιον, ὑφ' ὧι κεῖται ἡ πόλις ἐπὶ τραπεζώδους ἐπιπέδου χωρίου πρὸς αὐτῆι τῆι ῥίζηι τοῦ Ἀκροκορίνθου. αὐτῆς μὲν οὖν τῆς πόλεως ὁ κύκλος καὶ τεσσαράκοντα σταδίων ὑπῆρχεν, ἐτετείχιστο δ' ὅσον τῆς πόλεως γυμνόν ἦν τοῦ ὄρους· συμπεριείληπτο δὲ τῶι περιβόλωι τούτωι καὶ τὸ ὄρος αὐτὸ ὁ Ἀκροκόρινθος, ἧι δυνατὸν ἦν τειχισμὸν δέξασθαι ... ὥσθ' ἡ πᾶσα περίμετρος ἐγίνετο περὶ πέντε καὶ ὀγδοήκοντα σταδίων. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων μερῶν ἧττον ὀρθιόν ἐστι τὸ ὄρος, ἀνατέταται μέντοι ἐνθένδε ἱκανῶς καὶ περίοπτόν ἐστιν. ἡ μὲν οὖν κορυφὴ ναΐδιον ἔχει Ἀφροδίτης, ὑπὸ δὲ τῆι κορυφῆι τήν τε Πειρήνην εἶναι συμβαίνει κρήνην, ἔκρυσιν μὲν οὐκ ἔχουσαν, μεστὴν δ' ἀεὶ διαυγοῦς καὶ ποτίμου ὕδατος. φασὶ δὲ καὶ ἐνθένδε καὶ ἐξ ἄλλων ὑπονόμων τινῶν φλεβίων συνθλίβεσθαι τὴν πρὸς τῆι ῥίζηι τοῦ ὄρους κρήνην, ἐκρέουσαν εἰς τὴν πόλιν, ὥσθ' ἱκανῶς ἀπ' αὐτῆς ὑδρεύεσθαι. ἔστι δὲ καὶ φρεάτων εὐπορία κατὰ τὴν πόλιν, λέγουσι δὲ καὶ κατὰ τὸν Ἀκροκόρινθον ..... τοῦ δ' οὖν Εὐριπίδου* (F 1084) *φήσαντος οὕτως· 'ἦκω περίκλυστον προλιποῦσ' Ἀκροκόρινθον ἱερὸν ὄχθον πόλιν Ἀφροδίτας,' τὸ περίκλυστον ἤτοι κατὰ βάθους δεκτέον, ἐπεὶ καὶ φρέατα καὶ ὑπόνομοι λιβάδες διήκουσι δι' αὐτοῦ, ἢ τὸ παλαιὸν ὑποληπτέον τὴν Πειρήνην ἐπιπολάζειν καὶ κατάρρυτον ποιεῖν τὸ ὄρος. ἐνταῦθα δέ φασι πίνοντα τὸν Πήγασον ἁλῶναι ὑπὸ Βελλεροφόντου, πτηνὸν*

4 *τὰ* add V 14 *ὧν* Clavier *ὡς* Paus *ἄνδρα* Facius 16 *εἰς Συρακούσας* Hitzig 17 *τῶν ς τὴν* cett 30 *μέντοι ⟨καὶ⟩* Corais *μὲν τὸ* Str 31 *τε* om E 37 [*πόλιν*] Valckenaer 38 *δεκτέον* Casaubonus *λεκτέον* Str

*ἵππον ἐκ τοῦ τραχήλου τοῦ Μεδούσης ἀναπαλέντα κατὰ τὴν Γοργοτομίαν· τὸν δ' αὐτόν φασι καὶ τὴν Ἵππου κρήνην ἀναβαλεῖν ἐν τῶι Ἑλικῶνι, πλήξαντα τῶι ὄνυχι τὴν ὑποπεσοῦσαν πέτραν. ὑπὸ δὲ τῆι Πειρήνηι τὸ Σισύφειόν ἐστιν, ἱεροῦ τινὸς ἢ βασιλείου λευκῶι λίθωι πεποιημένου διασῶζον ἐρείπια οὐκ ὀλίγα. ἀπὸ δὲ τῆς κορυφῆς πρὸς ἄρκτον μὲν ἀφορᾶται ὅ τε Παρνασσὸς καὶ ὁ Ἑλικών, ὄρη ὑψηλὰ καὶ νιφόβολα, καὶ ὁ Κρισσαῖος κόλπος ὑποπεπτωκὼς ἀμφοτέροις, περιεχόμενος ὑπὸ τῆς Φωκίδος καὶ τῆς Βοιωτίδος καὶ τῆς Μεγαρίδος καὶ τῆς ἀντιπόρθμου τῆι Φωκίδι Κορινθίας καὶ Σικυωνίας· πρὸς ἑσπέραν δὲ * * ὑπέρκειται δὲ τούτων ἁπάντων τὰ καλούμενα Ὄνεια ὄρη, διατείνοντα μέχρι Βοιωτίας καὶ Κιθαιρῶνος ἀπὸ τῶν Σκειρωνίδων πετρῶν, ἀπὸ τῆς παρὰ ταύτας ὁδοῦ πρὸς τὴν Ἀττικήν.*

17 (11) STRAB. IX 5, 22: *Ἱερώνυμος δὲ τῆς πεδιάδος Θετταλίας* a. 303/2 *καὶ Μαγνήτιδος τὸν κύκλον τρισχιλίων ἀποφαίνεται σταδίων· ὠικῆσθαι δ' ὑπὸ Πελασγῶν, ἐξελαθῆναι δὲ τούτους εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπὸ Λαπιθῶν. εἶναι δὲ τὸ νῦν καλούμενον Πελασγικὸν πεδίον, ἐν ⟨ὧι⟩ Λάρισα καὶ Γυρτώνη καὶ Φεραὶ καὶ Μόψιον καὶ Βοιβηὶς καὶ Ὄσσα καὶ Ὁμόλη καὶ Πήλιον καὶ Μαγνῆτις. Μόψιον δ' ὠνόμασται οὐκ ἀπὸ Μόψου τοῦ Μαντοῦς τῆς Τειρεσίου, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Λαπίθου τοῦ συμπλεύσαντος τοῖς Ἀργοναύταις· ἄλλος δ' ἐστὶ Μόψος, ἀφ' οὗ ἡ Ἀττικὴ Μοψοπία.*

18 (12) — X 4, 3: *Ἱερώνυμος δέ, μῆκος* (sc. *τῆς Κρήτης*) *δισχιλίων φήσας, τὸ δὲ πλάτος ἀνώμαλον, πλειόνων ἂν εἴη λέγων τὸν κύκλον ἢ ὅσων Ἀρτεμίδωρος* (V). s. 244 F 206.

Zweifelhaftes.

19 (—) PHILODEM. *Περὶ τῶν Στωικ.* VI: *... α .. πολλάκις ἐξ* [.... *Κλεάν*]*θην. ἃ γὰρ λέγομεν, Ἱερώνυμός τε μαρτυρεῖ κ*[*αὶ*] *ὁ Χαλκιδεὺς Εὔφαντος* (74 F 3), *ἔτι δ' Ἡγήμων ὁ Ἀθηναῖος* (?) .....

—. NYMPHIS VON HERAKLEIA.

ΠΕΡΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΟΧΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΓΟΝΩΝ $\overline{ΚΔ}$.

s. III u. Herakleia.

---

155. ANONYME DIADOCHENGESCHICHTE (?).

(HEIDELBERGER EPITOME)

F

1 *ὅτι Ἀλεξάνδρου τελευτήσαντος ἐναπελείφθησαν αἱ γυναῖκες αὐτοῦ* a. 323 *καὶ παῖς ἀτελής, ὃν ἐγέννησεν ἐκ τῆς Ῥωξάνης. στασιαζόντων δὲ τῶν περὶ*

---

1 *τῆς Μεδούσης* B 8 *πρὸς ἑσπέραν δὲ* om E * * Kramer 10 *καὶ τῆς* Pleth 13 *τῶν Πελασγῶν* B *τὴν* om BE *Ἰταλίαν* A^1 *Αἰτωλίαν* A^2BE 14 ⟨*ὧι*⟩ Politus 15 *φερᾶις* A (comp) BE 16 *ὠνομάσθαι* Groskurd *τοῦ Μάντους τῆς* Kuhn *τοῦ μάντεως τοῦ* Str 18 *Μόψος* Str E Steph Byz s. *Μόψιον Μόψοπος* Casaubonus 21 *ὅσων* Corais *ὅσον* Str

αὐτὸν περὶ τῆς βασιλείας ἐτάχθη βασιλεύειν ὁ ὁμοπάτριος ἀδελφὸς Ἀλεξάνδρου ὁ Ἀρριδαῖος, ὁ καὶ Φίλιππος ὕστερον ὀνομασθείς, μέχρις οὗ φθάσηι εἰς ἀνήκουσαν ἡλικίαν ὁ Ἀλεξάνδρου παῖς. (2) ἐπεὶ δὲ ἦν νωθρὸς ὁ Ἀρριδαῖος, ἔτι δὲ καὶ ἐπιληπτικός, ἱρέθη ἐπίτροπος καὶ ἐπιμελητὴς τῶν βασιλικῶν πραγμάτων ὁ Περδίκκας, ὧι δέδωκεν ὁ Ἀλέξανδρος τελευτῶν τὸν ἑαυτοῦ δακτύλιον ὡς πιστοτέρωι τῶν ἄλλων στρατηγῶν. ὃς συνδιασκεψάμενος δέδωκεν ἑκάστωι στρατηγῶι σατραπείαν διεξάγειν, μερίσας ἁπάσας οὔσας πλείους τῶν κδ. (3) ἀπελθόντες δὲ οὕτως εἰς τὰς ὁρισθείσας ἑκάστωι σατραπείας ἤρξαντο ὑπερβάθμιον τείνειν πόδα ὡς ἠδύνατο ἕκαστος. ὅθεν μεγάλας δυνάμεις λαβὼν ὁ Περδίκκας ἀπῆλθεν εἰς Αἴγυπτον πολεμήσων Πτολεμαίωι. ἔνθα καὶ ἐπιβουλευθεὶς ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων. (4) εἶτα διεδέξατο τὴν ἐπιμέλειαν τῶν βασιλέων ὁ Ἀντίπατρος, ὃς καὶ αὐτὸς συνδιασκεψάμενος ἐνήλλαξε τὰς δοθείσας παρὰ τοῦ Περδίκκου σατραπείας ἄλλην ἄλλωι δούς, πλὴν Πτολεμαίου καὶ Λυσιμάχου· τούτους γὰρ οὐκ ἠδυνήθη μεταστῆσαι. δέδωκε δὲ ἄλλοις μὲν ἄλλας, Ἀντιγόνωι δὲ τὴν Σουσιανὴν σατραπείαν, Σελεύκωι δὲ τὴν τῆς Βαβυλῶνος· τὸν δὲ ἑαυτοῦ υἱὸν Κάσανδρον ἀπέδειξε χιλίαρχον. (5) εἶτα μετὰ καιρὸν τελευτήσαντος καὶ τοῦ Ἀντιπάτρου διεδέξατο τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἐπιμέλειαν a. 319
τῶν βασιλικῶν πραγμάτων ὁ Πολυσπέρχων, ἐφ' οὗ ἡ Ὀλυμπιὰς ἐδολοφόνησε a. 317
τὸν Ἀρριδαῖον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Εὐρυδίκην. (6) εἶτα ὁ Κάσανδρος μισθωσάμενός τινας τῶν βασιλικῶν διακόνων ἐδολοφόνησε τήν τε Ὀλυμ- a. 316; 311
πιάδα καὶ Ῥωξάνην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν Ἀλέξανδρον τὸν υἱὸν Ἀλεξάνδρου, ὃς ἔμελλεν εἶναι διάδοχος τῆς ὅλης βασιλείας. ἐγένετο δὲ ταῦτα ἐν Μακεδονίαι [[τῆς Ὀλυμπιάδος τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου]]. (7) ἐντεῦθεν σύγχυσις ἐγένετο τῶν σατραπειῶν, καὶ ἐπεβούλευον ἄλλοι ἄλλοις καὶ προσετίθουν ταῖς ἑαυτῶν καὶ μείζονας περιεβάλλοντο δυνάμεις οἱ πανουργότεροι καὶ ἐφόνευον τοὺς ἀσθενεστέρους. ἐμεγαλύνθη δὲ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ὁ Ἀντίγονος μετὰ τοῦ αὐτοῦ υἱοῦ τοῦ Πολιορκητοῦ Δημητρίου. διὸ καὶ a. 306
ὠνόμασεν ἑαυτὸν βασιλέα καὶ ἐφόρεσε διάδημα. ἰδόντες δὲ καὶ οἱ ἕτεροι, ὅσοι οὐκ ἠλαττοῦντο αὐτοῦ, ἐφόρεσαν κἀκεῖνοι διάδημα καὶ ὠνό- a. 305
μασαν ἑαυτοὺς βασιλεῖς, ὅ τε Πτολεμαῖος ἐν Αἰγύπτωι καὶ Συρίαι καὶ ὁ Λυσίμαχος ἐν Θράικηι καὶ ὁ Σέλευκος ἐν Βαβυλῶνι, ὃς ἀποθανόντος Ἀντι- a. 301
γόνου ἦρξε πάσης Ἀσίας· καὶ κατὰ διαδοχὴν οἱ αὐτοῦ υἱοί.

2 ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Ἀλεξάνδρου μετὰ θάνατον κατήγαγον οἱ Μακε-

6 *πιστότερον* P 16 *Ἀντιγόνωι*: richtig *Ἀντιγένει* 19—20 *ἐφ' οὗ — Εὐρυδίκην* von gleicher hand über einer rasur von etwa 28 buchstaben 21—22 *ἐδολοφόνησε — καὶ* über einer rasur von etwa 11 buchstaben 24 *Μακεδονίαι*: *νίαι* über rasur von 8 buchstaben (in der Bauer als ursprünglich *ἀπολλυμένης καὶ* vermutet); *τῆς — Ἀλεξάνδρου* nachträglich gestrichen; *ἐν Μακεδονίαι ⟨ἀποθανούσης⟩* Reitzenstein 32—33 *ὃς — υἱοί* nachträglich hinzugefügt 34 *μετὰ ⟨τὸν⟩* Reitzenstein

δόνες εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐκ Βαβυλῶνος, κοσμήσαντες αὐτὸ πάνυ πολυτελῶς a. 322/1
καὶ πλείστου χρυσοῦ καὶ ἀργύρου περιθέντες ἀναλώματα καὶ καλλωπισμόν· κατήγαγον δὲ μετὰ πολλῆς καὶ πεπληθυσμένης δοφυφορίας. (2) εἶτα ἐκεῖθεν διεβίβασαν εἰς Μακεδονίαν τὴν Ῥωξάνην μετὰ τοῦ σὺν Ἀλεξάνδρωι a. 321
γενομένου αὐτῆι παιδὸς ὀνομαζομένου Ἀλεξάνδρου καὶ αὐτοῦ. διεβίβασαν δὲ καὶ Φίλιππον τὸν Ἀρριδαῖον, ὃς βασιλεύσας ὑπὸ ἐπιτρόποις ἔτη ϛ καὶ μῆνας δ̄ ἐφονεύθη μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Εὐρυδίκης ἀπηνῶς παρὰ τῆς a. 317
[[Κλεοπάτρας]] μητρυιᾶς αὐτοῦ τῆς Ὀλυμπιάδος. (3) ὕστερον δὲ μετὰ καιρὸν a. 316; 311
ὀλίγον ἐφονεύθη καὶ αὐτὴ ἡ Ὀλυμπιὰς σὺν τῆι νύμφηι Ῥωξάνηι καὶ τῶι ἐγγόνωι Ἀλεξάνδρωι ἀπηνῶς παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντιπάτρου τοῦ Κάσανδρου.
(4) ὃς Κάσανδρος μετὰ τοὺς τοιούτους φόνους ἔγημε τὴν Θεσσαλονίκην τὴν ὁμο- a. 316/5
πάτριον ἀδελφὴν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. ἥτις Θεσσαλονίκη ἔκτισεν ὕστερον τὴν Θεσσαλονίκην· ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς ὁ Κάσανδρος ἔκτισεν τὴν Κασάνδρειαν.

3 ὅτι ὁ Εὐμένης σοφὸς ὢν ἐκ τῶν στρατηγῶν καὶ διαδόχων Ἀλεξάνδρου ἐτήρησε στοργὴν ἀδολωτάτην πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τεθνεῶτα, καὶ ἐπολέμησεν πολλάκις πρὸς τοὺς ἐπεμβαίνοντας τοῖς βασιλικοῖς πράγμασι, καὶ ἐνίκησε μεγάλους πολέμους καὶ στρατηγοὺς μεγάλους ἐκ τῶν Μακεδόνων. (2) εἶτα ἐπεὶ ὁ Ἀντίγονος πλεονεκτῶν καὶ αὐξανόμενος ἐβούλετο νοσφίζεσθαι καὶ τὸ τῆς βασιλείας ὄνομα, ἐδεήθησαν οἱ βασιλεῖς τοῦ Εὐμένους εἰς βοήθειαν ἥ τε Ὀλυμπιὰς καὶ ὁ Ἀρριδαῖος ὁ Φίλιππος καὶ ἡ Ῥωξάνη διὰ γραμμάτων βασιλικῶν. ὃς καὶ ἐπικαμφθεὶς ταῖς ἐκείνων δεήσεσιν ἀνῆλθεν εἰς τὰς ἐπέκεινα τῆς Βαβυλωνίας σατραπείας, καὶ συναγαγὼν μεγάλας ἐκεῖθεν δυνάμεις ἐπολέμησε τῶι Ἀντιγόνωι. καὶ δὶς καὶ τρὶς καὶ νενίκηκε, τάχα δ' ἂν καὶ ἐς τὸ παντελὲς ἠφάνιζεν, εἰ μή τινες τῶν περὶ αὐτὸν φίλων ἐπιβουλεύσαντες συνέλαβον καὶ δεδώκασι τῶι Ἀντιγόνωι. τούτου a. 316
δὲ γενομένου ηὐξήθη ἐς μέγιστον ὁ Ἀντίγονος καὶ ἦν τοῖς ὅλοις ἀπρόσμαχος.

4 ὅτι νικήσας, ὡς εἴρηται, ὁ Πτολεμαῖος ἐν Αἰγύπτωι τὸν Περδίκκαν a. 321
ἔλαβε τὰ αὐτοῦ στρατεύματα ὅσα ἤθελεν, ἔλαβε δὲ καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Κλεοπάτραν τὴν ὁμοπάτριον ἀδελφὴν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ εἶχεν αὐτὴν εἰς γάμου κοινωνίαν σὺν ταῖς ἄλλαις αὐτοῦ γυναιξίν. ἦν δὲ ἡ Κλεοπάτρα αὕτη θυγάτηρ μὲν τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ἐξ ἄλλης γυναικός, Κλεοπάτρας κἀκείνης λεγομένης.

---

156. ARRIANOS VON NIKOMEDEIA.

T

1 SUID. s. Ἀρριανός· Νικομηδεύς· φιλόσοφος Ἐπικτήτειος, ὁ ἐπικληθεὶς νέος Ξενοφῶν. ἦν δὲ ἐν Ῥώμηι ἐπὶ Ἀδριανοῦ καὶ Μάρκου καὶ Ἀντωνίνου

8 *Κλεοπάτρας* durchstrichen 20 ἀριδαῖος P 28 ἤθελεν über ἔχρηζε P
36 [καὶ *Μάρκου*] Bernhardy καὶ ⟨Ἀντωνίνου καὶ⟩ Μάρκου τοῦ Ἀντωνίνου (s. T 2) Jac

τῶν βασιλέων, καὶ ἀξιωμάτων μεταλαβὼν καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ ὑπατεῦσαι, καθά φησιν Ἑλικώνιος, διὰ τὴν τῆς παιδείας δεξιότητα. ἔγραψε δὲ βιβλία παμπληθῆ.

2 PHOT. Bibl. 58 p. 17 a 25: *ἀνεγνώσθη Ἀρριανοῦ Παρθικὰ ἐν βιβλίοις* $\overline{\text{ιζ}}$. *οὗτος δὲ συντάττει πάντων ἄμεινον καὶ τὰ κατὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα, ἔτι δὲ καὶ ἄλλην πραγματείαν, τὰ πάτρια τῆς Βιθυνίας, ἐξ ἧς καὶ αὐτὸς ἔφυ, ἐπιγράψας τὸ βυβλίον Βιθυνιακά* (F 14—28). *συγγράφεται δὲ καὶ τὰ κατὰ Ἀλανούς, ἣν ἐπέγραψεν Ἀλανικήν* (F 12—13). *διέρχεται δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείαι* .... (s. F 30). *οὗτος ὁ Ἀρριανὸς φιλόσοφος μὲν ἦν τὴν ἐπιστήμην, εἷς τῶν ὁμιλητῶν Ἐπικτήτου, κατὰ δὲ τοὺς χρόνους Ἀδριανοῦ καὶ Ἀντωνίνου τοῦ Πίου καὶ Μάρκου τοῦ Ἀντωνίνου ἐγνωρίζετο. ἐπωνόμαζον δὲ αὐτὸν Ξενοφῶντα νέον. διὰ δὲ τὸ τῆς παιδείας ἐπίσημον ἄλλας τε πολιτικὰς ἀρχὰς ἐπιστεύθη καὶ εἰς τὸ τῶν ὑπάτων ἀνέβη τέλος. ἔγραψε δὲ βιβλία καὶ ἕτερα· τῶν μὲν διατριβῶν Ἐπικτήτου τοῦ διδασκάλου ὅσα ἴσμεν βιβλία ὀκτώ, τῶν δὲ ὁμιλιῶν τοῦ αὐτοῦ Ἐπικτήτου βιβλία δώδεκα. ἰσχνὸς δὲ τὴν φράσιν ἐστὶν καὶ μιμητὴς ὡς ἀληθῶς Ξενοφῶντος. (φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ ἕτερα γράψαι, ἃ οὔπω εἰς ἡμετέραν ἀφίκετο γνῶσιν). δῆλον δὲ ὡς οὐδὲ ῥητορικῆς σοφίας τε καὶ δυνάμεως ἀπελείπετο.*

3 EUSEB. Chron. ol. 232, 1; 149/50 (HIERON. p. 203, 3 Helm; SYNKELL, p. 662, 18 Bonn): *Ἀρριανὸς φιλόσοφος Νικομηδεὺς στρατηγὸς ἐγνωρίζετο.* s. T 6 b.

4 a) PHOT. Bibl. 93 p. 73 a 35: (F 14 p. 855, 7) *Νικομήδειον γάρ τι τὸ γένος αὐτοῦ ἐν ταύτῃ τῇ συγγραφῇ* (den Bithyniaka) *διορίζει, ἐν αὐτῇ τε γεννηθῆναι καὶ τραφῆναι καὶ παιδευθῆναι, καὶ ἱερέα τῆς Δήμητρος καὶ τῆς παιδὸς αὐτῆς, αἷς καὶ τὴν πόλιν ἀνακεῖσθαί φησιν, χρηματίσαι. μέμνηται δὲ ἐν ταύτῃ τῇ συγγραφῇ καὶ ἑτέρων πραγματειῶν, ὧν ἡ μὲν ὅσα Τιμολέοντι τῶι Κορινθίωι κατὰ Σικελίαν ἐπράχθη διαλαμβάνει* (p. 851), *ἡ δὲ τὰ Δίωνι τῶι Συρακουσίωι ὅσα ἀξιαφήγητα ἔργα ἐπετελέσθη, ἡνίκα τὰς Συρακούσας καὶ πᾶσαν Σικελίαν ἀπὸ τοῦ δευτέρου Διονυσίου, ὃς ἦν παῖς τοῦ προτέρου, ἠλευθέρου καὶ τῶν βαρβάρων, οὓς ὑπὲρ τοῦ βεβαίως τυραννεῖν Διονύσιος ἐπηγάγετο. φαίνεται δὲ τετάρτην γράφων τὴν τῆς πατρίδος ἀφήγησιν· μετὰ γὰρ τὰ περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Τιμολέοντα καὶ Δίωνα, μετὰ τὰς περὶ αὐτοὺς ἱστορίας, ἥδε αὐτῶι ἡ συγ-*

4 die kollationen der Marciani AM von Phot. Bibl. cod. 58, 92, 93 verdanke ich Edgar Martini. *ἀρειανοῦ* M (ö.) 16 *δὲ* in ras. A^2 17—18 *φασὶ — γνῶσιν* randbemerkung des Photios? gehört hinter *δώδεκα* v. 16 19 *ἀπελίπετο* A 21 *στρατηγὸς* om Hier Arm. p. 221 K 27 *ταύτηι αὐτῆι* A 33 *μετὰ γὰρ* A (*γὰρ* A^2?) *μετά τε* M 33—34 *τὰ περὶ — μετὰ* om A [*μετὰ τὰς π. αὐ. ἱστορίας*] Bekker

γραφὴ ἐξεπονήθη .... (F 14 p. 855, 11). **b)** STEPH. BYZ. s. *Νικομήδεια· πόλις Βιθυνίας ... ἐξ ἧς Ἀρριανός.*

5 CASS. DIO LXIX 15 (a. 134?): *ὁ μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων πόλεμος ἐς τοῦτο ἐτελεύτησεν, ἕτερος δὲ ἐξ Ἀλανῶν — εἰσὶ δὲ Μασσαγέται — ἐκινήθη ὑπὸ Φαρασμάνου· καὶ τὴν μὲν Ἀλβανίδα καὶ τὴν Μηδίαν ἰσχυρῶς ἐλύπησε, τῆς δ' Ἀρμενίας τῆς τε Καππαδοκίας ἁψάμενος, ἔπειτα τῶν Ἀλανῶν τὰ μὲν δώροις ὑπὸ τοῦ Οὐολογαίσου πεισθέντων, τὰ δὲ καὶ Φλάουιον Ἀρριανὸν τὸν τῆς Καππαδοκίας ἄρχοντα φοβηθέντων, ἐπαύσατο.* F 37.

6 a) ARRIAN. Kyneg. 1, 4: *ὁμώνυμός τε ὢν αὐτῶι* (sc. *Ξενοφῶντι*) *καὶ πόλεως τῆς αὐτῆς καὶ ἀμφὶ ταὐτὰ ἀπὸ νέου ἐσπουδακώς, κυνηγέσια καὶ στρατηγίαν καὶ σοφίαν.* **b)** IG III 1116 (a. 147/8?): [*ἄρχοντος*] *Φλ*(*αουίου*) *Ἀρριανοῦ Παιανιέος.* **c)** IG III 1029 (165/6—167/8); 1032 (169/70—174/5): *οἱ πρυτάνεις τῆς Πανδιονίδος φυλῆς .... Παιανιεῖς· Φλ. Ἀρριανός.*

7 PHOT. Bibl. 92 p. 72 b 40: *ἔστι μὲν οὖν ὁ ἀνὴρ οὐδενὸς τῶν ἄριστα συνταξαμένων ἱστορίας δεύτερος· ἀπαγγεῖλαι τε γὰρ καὶ μετὰ συντομίας κράτιστος καὶ παρεκτροπαῖς ἀκαίροις οὐδὲ παρενθήκαις τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας οὐδαμοῦ λυμαινόμενος, καινοπρεπὴς δὲ συνθήκηι λόγου μᾶλλον ἢ λέξει, καὶ οὕτως ὥστε μὴ ἂν ἄλλως μήτε σαφέστερον μήτε ἐναργέστερον τὸ διήγημα δηλωθῆναι. εὐσήμωι δὲ καὶ εὐήχωι καὶ τῶι τῶν λέξεων ἀποκεχρημένος στρογγύλωι καὶ τὸ λεῖον ἔχει τῶι μεγέθει συγκιρνάμενον. καὶ ἡ καινότης τῶν λέξεων οὐχὶ εἰς τὸ πόρρω νεωτερίζεται, ἀλλ' ἐγγιστά τε καὶ εἰς τὸ ἐμφαντικώτατον, ὡς σχηματισμὸν εἶναι λέξεως ἀλλ' οὐχὶ ἐναλλαγὴν συνήθους ὀνόματος. διὸ καὶ τὸ σαφὲς συνεφέλκεται οὐκ ἐν τούτωι μόνον, ἀλλὰ κἀν τῆι διασκευῆι καὶ τάξει καὶ καταστάσει μάλιστα τοῦ διηγήματος, ὅπερ ἐστὶ καὶ τῆς σαφηνείας τὸ ἔντεχνον· ἡ γάρ τοι χρῆσις ἡ κατὰ τὰς εὐθείας τῶν περιόδων καὶ τοῖς ἰδιώταις πρόσεστι μάλιστα καὶ εἰς ὑπτιότητα καὶ ταπεινότητα λίαν καταβιβάζει τὸν λόγον, ἄκρατος μάλιστα γινομένη, ὅπερ οὗτος, εἰ καὶ τοῦ σαφοῦς εἶναι δοκεῖ, οὐ προσήκατο. καὶ τῶι ἐλλείποντι δὲ τῶν τρόπων οὕτω κέχρηται, οὐ κατὰ τὰς περιοδικὰς ἐλλείψεις τοῦτο ποιῶν, ἀλλὰ κατά γε τὰς τῶν λέξεων, ὥστε μηδ' ἐλλείπειν διδόναι συναίσθησιν· καὶ εἴ τις τὸ λεῖπον ἐπιχειροίη προσθεῖναι, εἰς τὸ παρέλκον ἂν ἐπιτεῖναι δόξαι, ἀλλὰ μὴ τοῦ ἐλλιποῦς ἐξευρεῖν τὴν ἀναπλήρωσιν. ἄριστα δὲ αὐτοῦ καὶ*

---

4 *ἀλανῶν* VCU^{r} Zon A *ἀλβανῶν* V^{2} Zon BCE^{c} 5 *καὶ τὴν — Μηδίαν* U^{r} *καὶ τὴν Ἀλβ. καὶ τὴν μηδίδα* VBM (*μηδίαν* V^{2}) *τὴν μὲν Μηδίαν* VC 7 *ἀλανῶν* VC Zon A U^{r}VBM *ἀλβανῶν* V^{2}B^{1} Zon BCE^{c} *βολογαίσου* U^{r} 8—9 *ἐπαύσατο* Zon —*αντο* VCU^{r} 24 *ἐμφαντικώτατον* A (*ν* add A^{1}?) M 26 *ἀλλ' ἐν* M

τὸ πολυσχημάτιστον ἔχει, οὐκ ἀΘρόον μεταβαλλόμενον ἀπὸ τῆς αὐτοσχηματίστου χρήσεως, ἀλλ᾽ ἠρέμα καὶ ἐξ ἀρχῆς συμπλεκόμενον, ὡς μήτε τῶι προσκορεῖ ἀνιᾶν μήτε τῶι ἀΘρόωι ποιεῖν ἐκταράσσεσΘαι. καὶ ἁπλῶς εἴ τις κατ᾽ αὐτὸν ἐπὶ τοὺς ἱστορικοὺς ἀναχΘείη λόγους, πολλοὺς καὶ τῶν ἀρχαίων ἴδοι τῆς αὐτοῦ τάξεως ἰσταμένους ταπεινότερον.

8 SUID. s. *Δίων ὁ Κάσσιος· ... ἔγραψε ... Βίον Ἀρριανοῦ τοῦ φιλοσόφου.*

9 s. DEXIPPOS 100 F 8, 8.

F

ΤΑ ΜΕΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ Ᾱ—Ῑ

(s. T 2; 4; F 54—56; 117; 124; 129; 134; 135; 137; 172; 174—178; Dexippos 100 F 8).

Ᾱ—Ε̄

1 (—) PHOT. Bibl. 92 p. 69 a 1: *συνεγράφη δὲ αὐτῶι καὶ τὰ μετὰ* a. 323
Ἀλέξανδρον ἐν λόγοις δέκα, ἐν οἷς διαλαμβάνει τήν τε στάσιν τῆς στρατιᾶς καὶ τὴν ἀνάρρησιν Ἀρριδαίου, ὃς ἐκ Φιλίννης τῆς Θεσσαλῆς Φιλίππωι τῶι Ἀλεξάνδρου πατρὶ ἐγεγέννητο, ἐφ᾽ ὧι καὶ Ἀλέξανδρον, ὃν ἔμελλεν ἐξ Ἀλεξάνδρου τίκτειν Ῥωξάνη, συμβασιλεύειν αὐτῶι, ὃ καὶ γέγονεν εἰς φῶς ἀχΘέντος τοῦ παιδός. τὸν Ἀρριδαῖον δὲ ἀνειπόντες μετωνόμασαν Φίλιππον. (2) *διαφέρετο δὲ ἐς ἀλλήλους τὸ πεζὸν καὶ τὸ ἱππικόν, ὧν οἱ μέγιστοι τῶν ἱππέων καὶ τῶν ἡγεμόνων Περδίκκας ὁ Ὀρόντου καὶ Λεοννάτος ὁ Ἄνθους καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, τῶν δὲ μετ᾽ ἐκείνους Λυσίμαχός τε ὁ Ἀγαθοκλέους καὶ Ἀριστόνους ὁ Πεισαίου καὶ ΠίΘων ὁ Κρατεύα καὶ Σέλευκος ὁ Ἀντιόχου καὶ Εὐμένης ὁ Καρδιανός. οὗτοι μὲν ἡγεμόνες οἱ τῶν ἱππέων, Μελέαγρος δὲ τῶν πεζῶν.* (3) *εἶτα διαπρεσβεύονται πρὸς ἀλλήλους πολλάκις, καί τέλος συμβαίνουσιν οἵ τε τὸν βασιλέα ἀνειπόντες πεζοὶ καὶ οἱ τῶν ἱππέων ἡγεμόνες, ἐφ᾽ ὧι Ἀντίπατρον μὲν στρατηγὸν εἶναι τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην, Κρατερὸν δὲ προστάτην τῆς Ἀρριδαίου βασιλείας, Περδίκκαν δὲ χιλιαρχεῖν χιλιαρχίας ἧς ἦρχεν Ἡφαιστίων (τὸ δὲ ἦν ἐπιτροπὴ τῆς ξυμπάσης βασιλείας), Μελέαγρον δὲ ὕπαρχον Περδίκκου.* (4) *Περδίκκας δὲ τὸν στρατὸν καΘᾶραι σκηψάμενος τοὺς ἐπιφανεστάτους τῆς γενομένης συνέλαβε στάσεως, καὶ συλλαβὼν ὡς ἐκ προστάξεως Ἀρριδαίου αὐτοῦ παρόντος ἀνεῖλε, δέος ἐμποιήσας τῶι λοιπῶι πλήΘει. ἀναιρεῖ δὲ οὐ πολλῶι ὕστερον καὶ Μελέαγρον.* (5) *ἐξ ὧν Περδίκκας ὕποπτος ἐς πάντας ἦν καὶ αὐτὸς ὑπώπτευεν. ὅμως ἐς σατραπείας ἀνειπεῖν οὓς ὑπώπτευεν, ὡς Ἀρρι-*

3 ἐκταράττεσθαι M 19 δὲ A γὰρ M 20 Ἄνθους AM (s. 133 F 1 c. 18, 3) 22 (und stets) *πείθων* A¹ *πύθων* A² *τοῦ κρατέα* M 23 εὐμενὴς (ö.) A *μὲν οὖν* M *οἱ* add A¹ 29 ξυμπάσης: ὅλης M ὕπαρχον ⟨εἶναι⟩?

δαίου κελεύοντος, ἔγνω. καὶ δὴ Πτολεμαῖος μὲν ὁ Λάγου Αἰγύπτου καὶ Λιβύης καὶ ὅσα τῆς Ἀράβων γῆς ξύνορα Αἰγύπτωι ἄρχειν ἐπετάχθη, Κλεομένης δὲ ὁ ἐξ Ἀλεξάνδρου τῆς σατραπείας ταύτης ἄρχειν τεταγμένος Πτολεμαίωι ὕπαρχος εἶναι· τῆς δὲ ἐπὶ ταύτηι Συρίας Λαομέδων· Φιλώτας δὲ Κιλικίας καὶ Πίθων Μηδίας· Εὐμένης δὲ ὁ Καρδιανὸς Καππαδοκίας καὶ Παφλαγονίας καὶ ὅσα τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου σύνορα ἔστε ἐπὶ πόλιν Ἑλλάδα Τραπεζοῦντα Σινωπέων ἄποικον· (6) Παμφύλων δὲ καὶ Λυκίων καὶ Φρυγίας τῆς μεγάλης Ἀντίγονος· Καρῶν δὲ Ἄσανδρος· Λυδῶν δὲ Μένανδρος· τῆς δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντωι Φρυγίας Λεοννάτος, ἣν ἐξ Ἀλεξάνδρου μὲν Κάλας ὄνομα κατέχειν, ἔπειτα Δήμαρχος ἐπετέτραπτο. τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν ὧδε ἐνεμήθη. (7) τῶν δὲ κατὰ τὴν Εὐρώπην Θράικης μὲν καὶ Χερρονήσου καὶ ὅσα Θραιξὶ σύνορα ἔθνη ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ἐπὶ Σαλμυδησσὸν τοῦ Εὐξείνου πόντου καθήκοντα Λυσιμάχωι ἡ ἀρχὴ ἐπετράπη· τὰ δὲ ἐπέκεινα τῆς Θράικης ὡς ἐπὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Τριβαλλοὺς καὶ Ἀγριᾶνας καὶ αὐτὴ Μακεδονία καὶ ἡ Ἤπειρος ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Κεραύνια ἀνήκουσα καὶ οἱ Ἕλληνες σύμπαντες Κρατερῶι καὶ Ἀντιπάτρωι ἐνεμήθη. (8) καὶ ἡ μὲν νέμησις οὕτως· πολλὰ δὲ καὶ ἀδιανέμητα ἔμεινεν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀρχόντων, ὡς ἐτάχθησαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐχόμενα.

(9) ἐν τούτωι Ῥωξάνη κύει καὶ τίκτει, καὶ εἰς βασιλέα τὸ τεχθὲν ἀνεῖπε τὸ πλῆθος. a. 323/22 *στάσεων δὲ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον πάντα ἐπληροῦτο. καὶ πολεμεῖ Ἀντίπατρος πρός τε Ἀθηναίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, Λεωσθένους αὐτοῖς στρατηγοῦντος· καὶ τὰ πρῶτα ἡττώμενος καὶ εἰς ἀπορίαν συγκλειόμενος ὕστερον ἐκράτει. ἀλλὰ πίπτει καὶ Λεοννάτος ἐπιβοηθεῖν δοκῶν Ἀντιπάτρωι.* (10) *καὶ Λυσίμαχος δὲ Σεύθηι τῶι Θρακὶ πολεμῶν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς παραβόλως — σὺν ὀλίγοις γάρ — καὶ εὐδοκιμῶν ὅμως † ἀνηρέθη.* a. 322 (11) *πολεμεῖ δὲ καὶ Περδίκκας Ἀριαράθηι τῶι Καππαδοκίας, ὅτι Εὐμένει ἄρχειν ἐπιτεταμμένωι τῆς ἀρχῆς οὐκ ἐξίστατο· καὶ δυσὶ νικήσας μάχαις καὶ συλλαβὼν ἐκρέμασεν, Εὐμένει τὴν ἀρχὴν ἀποκαταστήσας.* (12) *Κρατερὸς δὲ συμμαχῶν Ἀντιπάτρωι κατὰ τῶν Ἑλλήνων αἴτιος τῆς νίκης, ἧς ἐνίκησαν αὐτούς, γέγονεν· ἐξ οὗ καὶ ἅπαντα, ἅπερ ἂν αὐτοῖς Κρατερὸς ἐπέταττε καὶ Ἀντίπατρος, ἀπροφασίστως ἐπράττετο. καὶ ταῦτα μέχρι τοῦ πέμπτου βιβλίου.* (es folgt F 9).

---

2 *Αἰγύπτωι* s. l. A^1 4 *ἐπ' αὐτῆι* M 5 *δὲ καὶ καρδιανὸς* M 6 *ἔσται* M 7 *Ἑλλάδα* om M *Λυκίων* (§ 37): *Κιλίκων* Dexipp. 100 F 8, 2 8 *Ἄσανδρος*: F 9, 37; 41; F 10, 7 (Dexipp. 100 F 8, 2); IG II 234; Kawerau-Rehm Das Delphinion in Milet no. 123 *Κάσανδρος* Phot (Diod. XVIII 3, 2; Justin. XIII 4, 15; Curt. X 10, 2. sehr alter fehler) 9 *ἣν* A^2 *ἦν* A^1 *δν* M *ἐξ* om A 10 *κατέχειν* AM *μὲν οὖν* M 12 *ἔστε* A *ἔσται* aus *ἔστε* M *ἐπὶ θάλασσαν* M 13 [*τοῦ Εὐξ. π.*]? 14 *ἐπετέτραπτο* M 15 *ἡ* om M *ἡ ἐπὶ* spät. korr. in A 16 [*Κρατερῶι καὶ*]? s. komm. 20 *ἐν τούτωι καὶ* M 23 *λεοσθένους* A

Ā

(F 129; 134; 135?)

2 (—) ANON. *π. συνταξ.* p. 179, 26 Bk: *Ἀρριανὸς πρώτωι· «εἰ* a. 323
δὲ ψευσθείημεν τῆς ἐπὶ τῶι παιδὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου προσ-
δοκωμένης ἐλπίδος», ἀντὶ τοῦ ἀποτύχοιμεν.

B̄

3 (—) ANON. *π. συνταξ.* p. 131, 19: *γνωσιμαχῶ· ἅπαξ ἐχρήσατο τῆι λέξει Ἀρριανὸς ἐν πάσηι τῆι πράξει αὐτοῦ, ἐν β̄ τῶν μετ' Ἀλέξανδρον· «οἱ δὲ γνωσιμαχήσαντες ὑπέδυσαν τὰ ἐπαγγελλόμενα.»*

4 (—) — — p. 173, 29: *Σισίνης· Σισίνου κλίνει τὸ ὄνομα Ἀρριανός. ἐχρήσατο αὐτῶι ἐν πάσηι τῆι πραγματείαι τετραχῶς. Σισίνης δὲ ὁ Φρατα-φέρνου παῖς* (Anab. VII 6, 4). *ἐν μόνωι δὲ τῶι δευτέρωι λόγωι εὑρέθη τὸ ὄνομα ⟨τῶν⟩ μετὰ Ἀλέξανδρον.*

Γ̄

5 (—) ANON. *π. συνταξ.* p. 170, 16 Bk: *πολιτεύω· ἐνεργητικῶς· Ἀρριανὸς τρίτωι· «ὑμῖν δὲ τοὺς πατρίους νόμους ἀποδοὺς ἐν ἐλευθερίαι πολιτεύειν ἀπέδωκεν.»*

Δ̄ (?)

(F 137; 178?)

6 (—) **a)** ANON. *π. συνταξ.* p. 154, 12 Bk: *καθηγοῦμαι· δοτικῆι. Ἀρριανὸς τετάρτωι τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον· «καὶ ἐς τὸν λιμένα καθηγεῖσθαι.«* **b)** Suid. s. *καθηγοῦμαι· δοτικῆι. «καθηγοῦμαι ταύταις εἰς τὸν λιμένα.»*

Ē

7 (—) ANON. *π. συνταξ.* p. 154, 9: *κατακούω· γενικῆι ..... καὶ Ἀρριανὸς πέμπτωι· «οὐδ' ἐθέλει κατακούειν τοῦ σατράπου.»*

8 (—) — — p. 130, 26 Bk: *βουλεύω· ἐνεργητικῆι διαθέσει κέχρηται ὁ Ἀρριανὸς ἐν πᾶσιν. ἐν πέμπτωι τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον· «σὲ δὲ εἶναι τὸν βουλεύοντά τε ὑπὲρ τῶν ὅλων τὰ ξυμφορώ-τατα καὶ ἐπαγγέλλοντα πᾶν ὅ τι περ ἂν ξυλλογισμῶι τύχηι ξυμβουλευθέν.»*

F̄—Θ̄

(F 124; 175)

9 (—) PHOT. Bibl. 92 p. 69 b 34: (13) *ἐν δὲ τῶι ἕκτωι διαλαμ-* a. 322
βάνει ὅπως ἐξ Ἀθηνῶν οἱ ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Ὑπερείδην ἔφυγον

8 *πράξει*: *πραγματείαι*? *τῶν* Bekker *τῆι* An 13 ⟨*τῶν*⟩ Roos
21 *τετάρτωι*: *ἕκτωι* U Köhler 30 *ἐπαγγέλλοντα* Bekker *—ται* An 35 *οἱ ἐξ* M

Ἀριστόνικός τε ὁ Μαραθώνιος καὶ Ἱμεραῖος ὁ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀδελφός, τὰ μὲν πρῶτα εἰς Αἴγιναν· ἐκεῖ δὲ διαγόντων θάνατον αὐτῶν κατέγνω τὸ Ἀθηναίων πλῆθος εἰπόντος Δημάδου, καὶ Ἀντίπατρος εἰς ἔργον ἦγαγε τὸ ψήφισμα. (14) *καὶ ὡς Ἀρχίας ὁ Θούριος* ⟨*ὁ*⟩ *εἰς τὸν θάνατον αὐτῶν ὑπουργήσας ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ καὶ ἀτιμίαι κατατρίψας ἐτελεύτησε τὸν βίον. καὶ ὡς Δημάδης οὐ πολλῶι ὕστερον ἐς Μακεδονίαν ἀχθεὶς ὑπὸ Κασάνδρου ἐσφάγη, τοῦ παιδὸς ἐν τοῖς κόλποις προαποσφαγέντος· αἰτίαν δ' ἐπῆγε Κάσανδρος, ὅτι τὸν αὐτοῦ πατέρα ἐξυβρίσειεν ἐν οἷς ἔγραψε Περδίκκαι σώζειν τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ σαπροῦ καὶ παλαιοῦ στήμονος ἠρτημένους, οὕτως τὸν Ἀντίπατρον ἐπιχλευάζων.* (15) *Δείναρχος δὲ ὁ Κορίνθιος ὁ κατήγορος ἦν. ἀλλ' ὅ γε Δημάδης τῆς αὐτοῦ δωροδοκίας καὶ προδοσίας καὶ ἐς πάντα ἀπιστίας τὴν ἀξίαν ἀπέτισε δίκην.*

(16) *διαλαμβάνει δὲ καὶ ὡς Θίβρων ὁ Λακεδαιμόνιος Ἅρπαλον τὸν τὰ Ἀλεξάνδρου χρήματα ζῶντος ἐκείνου ἁρπάσαντα καὶ φυγόντα πρὸς τὰς Ἀθήνας, τοῦτον ἐκεῖνος ἀποκτείνας καὶ ὅσα ὑπελείπετο λαβὼν χρήματα πρῶτα μὲν ἐπὶ Κυδωνίας τῆς ἐν Κρήτηι ἐστάλη, ἔνθεν δὲ ἐς Κυρήνην διέβαλεν μετὰ στρατιᾶς εἰς ἑξακισχιλίους συντελούσης· ἐπῆγον δὲ αὐτὸν τῶν ἐκ Κυρήνης καὶ Βαρκέων οἱ φυγάδες.* (17) *ἐν οἷς πολλαῖς μὲν μάχαις πολλαῖς δὲ ἐπιβουλαῖς ἄλλοτε μὲν κρατῶν ἐνίοτε δὲ ἡττώμενος, τέλος φεύγων ὑπὸ Λιβύων τινῶν συνωρίδας ἀγόντων συνελήφθη καὶ παρὰ Ἐπικύδην ἄγεται τὸν Ὀλύνθιον εἰς Τεύχειρα, ὧι τὴν πόλιν ἐκείνην Ὀφέλλας ἐπετετρόφει, ἀνὴρ Μακεδών, ὃς ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου ἐπὶ βοηθείαι τῶν Κυρηναίων ἐτύγχανε σταλείς.* (18) *οἱ δὲ Τευχειρῖται, Ὀφέλλα τὴν ἐξουσίαν δόντος, ἠικίσαντό τε τὸν Θίβρωνα καὶ εἰς τὸν τῶν Κυρηναίων ἔπεμψαν κρεμασθῆναι λιμένα.* (19) *ἔτι δὲ τῶν περὶ Κυρήνην στασιαζόντων Πτολεμαῖος ἐπελθὼν καὶ πάντα καταστησάμενος ὀπίσω ἀπέπλευσε.*

(20) *Περδίκκας δὲ Ἀντιγόνωι ἐπιβουλεύων εἰς δικαστήριον ἐκάλει· ὁ* a. 322
δὲ εἰδὼς ἐπιβουλεύεσθαι οὔτε ὑπήκουσε, καὶ εἰς ἔχθραν ἀλλήλοις κατέστησαν. (21) *ἐν τούτωι δὲ παρὰ τὸν Περδίκκαν ἐκ Μακεδονίας ἦκον Ἰόλλας τε καὶ Ἀρχίας, ἄγοντες αὐτῶι τὴν Ἀντιπάτρου παῖδα Νίκαιαν εἰς γυναῖκα. ἀλλά γε καὶ Ὀλυμπιὰς ἡ Ἀλεξάνδρου μήτηρ ἔπεμπε παρ' αὐτὸν κατεγγυωμένη τὴν θυγατέρα Κλεοπάτραν. καὶ ὁ μὲν Εὐμένης ὁ Καρδιανὸς συνεβούλευεν ἄγειν Κλεοπάτραν, Ἀλκέται δὲ τῶι ἀδελφῶι εἰς Νίκαιαν ἔτεινεν ἡ συμβουλή· καὶ νικᾶι τὸ Νίκαιαν μᾶλλον ἀγαγεῖν.* (22) *οὐ πολὺ δὲ ὕστερον καὶ τὸ περὶ Κυνάνην πάθος συνηνέχθη, ὃ Περ-*

4 ⟨ὁ⟩ Jac 5 κατρίψας A^1 6 εἰς M 8 ἐπήνεγκε M 15 ὑπελίπετο M 16 Κυδωνίας τῆς ἐς Κρήτην A Κυδωνίαν τὴν ἐπὶ Κρήτης M 17 διέβαλλεν A^1 22 οφελλας A^1 ὀφελλᾶς A^{corr} ὀφελλας M 23 τευχερῖται A^1 34 ἀλκετέαι u. (p. 844, 1) ἀλκετέας M

δίκκας τε καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀλκέτας διεπράξαντο. ἡ δὲ Κυνάνη Φίλιππον μὲν εἶχε πατέρα, ὃν καὶ Ἀλέξανδρος, ἐκ δὲ μητρὸς Εὐρυδίκης ἦν, γυνὴ δὲ Ἀμύντου, ὃν ἔφθη Ἀλέξανδρος κτεῖναι, ὁπότε εἰς τὴν Ἀσίαν διέβαινεν. οὗτος δὲ Περδίκκου παῖς ἦν, ἀδελφὸς δὲ Φιλίππου Περδίκκας, ὡς εἶναι Ἀμύνταν τὸν ἀνηρημένον Ἀλεξάνδρου ἀνεψιόν. (23) ἦγε δὲ ἡ Κυνάνη Ἀδέαν τὴν αὐτῆς θυγατέρα, ἥτις ὕστερον Εὐρυδίκη μετωνομάσθη, τῶι Ἀρριδαίωι εἰς γυναῖκα· ἣν καὶ ὕστερον ἠγάγετο Περδίκκα διαπραξαμένου ἐφ' ὧι παῦσαι τὴν Μακεδόνων στάσιν, ἥτις ἐπὶ τῶι Κυνάνης πάθει ἀναφθεῖσα ἐπὶ μέγα κακοῦ προεχώρει. (24) Ἀντίγονος δὲ ἐς Μακεδονίαν παρὰ Ἀντίπατρον καὶ Κρατερὸν ἔφυγε καὶ τὴν εἰς αὐτὸν ἐπιβουλήν, ἣν Περδίκκας ἐ⟨πε⟩βούλευε, διηγήσατο καὶ ὡς κατὰ πάντων ἡ αὐτὴ αὐτῶι μελέτη σπουδάζεται, ἀνεδίδαξέ τε καὶ τὸ τῆς Κυνάνης ἐκτραγωιδήσας πάθος. καὶ ταῦτα διαθέμενος εἰς πόλεμον αὐτῶι τούτους κατέστησε.

(25) καὶ Ἀρριδαῖος δὲ ὁ τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου σῶμα φυλάσσων, παρὰ a. 321
γνώμην αὐτὸ Περδίκκου λαβών, πρὸς Πτολεμαῖον παραγίνεται τὸν Λάγου, ἀπὸ Βαβυλῶνος διὰ Δαμασκοῦ ἐπ' Αἴγυπτον ἐλαύνων· ὃς πολλὰ μὲν ὑπὸ Πολέμωνος τοῦ προσοικειουμένου Περδίκκαι κωλυθεὶς ἐνίκησεν ὅμως εἰς τὸ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἔργωι ἐξενεγκεῖν.

(26) ἐν τούτωι καὶ Εὐμένης παρὰ Περδίκκου δῶρα πρὸς Κλεοπάτραν ἐς Σάρδεις ἐκόμισε, καὶ ὅτι ἐγνωσμένον εἴη Περδίκκαι Νίκαιαν μὲν ἐκπέμπειν, ἀντ' ἐκείνης δὲ ταύτην ἄγεσθαι. οὗ μηνυθέντος — Μένανδρος δὲ ὁ Λυδίας σατράπης ἐμήνυσεν — Ἀντιγόνωι καὶ δι' αὐτοῦ τοῖς περὶ Ἀντίπατρον καὶ Κρατερὸν δημοσιωθέντος, ἐπὶ μᾶλλον αὐτοῖς τὰ πρὸς Περδίκκαν ἐξεπολέμωτο. περαιοῦται δὴ Ἀντίπατρος καὶ Κρατερὸς ἀπὸ τῆς Χερρονήσου τὸν Ἑλλήσποντον, τοὺς τὸν πόρον φυλάσσοντας διὰ πρεσβείας ὑπαγόμενοι. πρεσβεύονται δὲ καὶ πρὸς Εὐμένη καὶ πρὸς Νεοπτόλεμον τοὺς ὑπὸ Περδίκκαι· καὶ Νεοπτόλεμος μὲν πείθεται, Εὐμένης δὲ οὐκ ἀνέχεται. (27) ὑποπτεύεται Εὐμένει Νεοπτόλεμος, καὶ συγκροτεῖται πρὸς a. 321
ἀλλήλους πόλεμος, καὶ νικᾶι κατὰ κράτος Εὐμένης. φεύγει δὲ Νεοπτόλεμος παρὰ Ἀντίπατρον καὶ Κρατερὸν σὺν ὀλίγοις καὶ πείθει τούτους ἐπὶ συμμαχίαν κατὰ Εὐμένους ἐλθεῖν αὐτῶι Κρατερόν· καὶ πολεμοῦσιν ἄμφω Εὐμένει. καὶ πάντα ποιήσας Εὐμένης ὥστε λαθεῖν τοὺς σὺν αὐτῶι Κρατερὸν αὐτῶι πολεμεῖν, ἵνα μὴ τῆι περὶ αὐτὸν ἁλόντες φήμηι ἢ προσχωρήσωσιν αὐτῶι ἢ καὶ μένοντες ἀτολμότεροι εἶεν· καὶ κρατήσας τοῖς τεχνάσμασι, κρατεῖ καὶ τῶι πολέμωι. καὶ πίπτει μὲν Νεοπτόλεμος τῆι αὐτοῦ Εὐμένους τοῦ γραμματέως δεξιᾶι, ἀνὴρ στρατιωτικὸς καὶ πολέμιος

---

2 γυνὴ AM 3 ὅτε M 6 θυγατέραν A 9 κακὸν M 11 ἐ⟨πε⟩βούλευε Jac 17—18 εἰς ἔργον M 20 μὲν om M 22 ἐμήνυεν A 23 δημοσιευθέντος M 24 ἐξεπολέμωτο AM δὴ A δὲ M 27 Περδίκκαν M 31—32 ἐλθεῖν — Εὐμένει om M 32 Εὐμένη A (M fehlt) 34 αὐτῶν M

ἠριστευκώς, Κρατερὸς δὲ ὑπό τινων Παφλαγόνων ἀφειδῶς πρὸς πάντα μαχόμενος καὶ χωρῶν ὥστε γνωσθῆναι· ἀλλ' ἔφθη πεσὼν μὴ γνωσθείς, καίτοι καὶ τὴν καυσίαν τῆς κεφαλῆς ἀφελών. ἡ μέντοι πεζὴ στρατιὰ σώα πρὸς Ἀντίπατρον ἐκ τοῦ πολέμου παρεγένετο, ὃ καὶ τὸ πολὺ τῆς ἀθυμίας ἐπεκούφισε. (28) *παραγίνεται ἀπὸ Δαμασκοῦ Περδίκκας ἐπ' Αἴγυπτον σὺν τοῖς βασιλεῦσι καὶ τῇ δυνάμει Πτολεμαίωι πολεμῆσαι. κατηγορήσας δὲ Πτολεμαίου, κἀκείνου ἐπὶ τοῦ πλήθους ἀπολυομένου τὰς αἰτίας, καὶ δόξας μὴ δίκαια ἐπικαλεῖν, ὅμως καὶ τοῦ πλήθους οὐχ ἑκόντος πολεμεῖ. καὶ δὶς ἡττηθεὶς καὶ τραχὺς πρὸς τοὺς παρὰ Πτολεμαῖον ἐθέλοντας χωρῆσαι λίαν κατάστας καὶ τἆλλα τῇι στρατιᾶι ὑπερογκότερον ἢ κατὰ στρατηγὸν προσφερόμενος, ὑπὸ τοῦ οἰκείου πλήθους τῶν ἱππέων ἀναιρεῖται, μαχόμενος καὶ αὐτός.* (29) *Πτολεμαῖος δὲ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Περδίκκου πρός τε τοὺς βασιλεῖς ἐπεραιώθη τὸν Νεῖλον καὶ δώροις φιλοφρονησάμενος καὶ τῇι ἄλλῃι θεραπείαι οὐ μόνον δὲ * * ἀλλὰ καὶ τοὺς ὅσοι ἐν τέλει Μακεδόνων. ὁ δὲ καὶ τοῖς Περδίκκου φίλοις συναχθόμενός τε δῆλος ἐγένετο καὶ ὅσοις τι κινδύνου ἔτι ἐκ Μακεδόνων ὑπελείπετο καὶ τούτους ἀπαλλάξαι τοῦ δέους παντὶ τρόπωι διεσπούδασεν· ἐφ' οἷς παραυτίκα τε καὶ ἐς τὸ ἔπειτα εὐδοκιμῶν ἐγινώσκετο.*

(30) *συνεδρίου δὲ κροτηθέντος ἄρχοντες μὲν τῆς πάσης δυνάμεως ἀντὶ Περδίκκου Πίθων καὶ Ἀρριδαῖος ἐν τῶι τέως ἀνερρήθησαν, τῶν δὲ περὶ Εὐμένη τε καὶ Ἀλκέταν ἐς πεντήκοντα κατεγνώσθησαν, μάλιστα ἐπὶ τῇι Κρατεροῦ ἀναιρέσει τῶν Μακεδόνων πρὸς αὐτοὺς ἐκπολεμωθέντων. μετεκαλεῖτο δὲ καὶ Ἀντίγονος ἐκ Κύπρου, καὶ Ἀντίπατρος δέ, ἐπιταχῦναι πρὸς τοὺς βασιλέας.* (31) *οὕτω δὲ καταλαβόντων ἡ Εὐρυδίκη Πίθωνα καὶ Ἀρριδαῖον μηδὲν ἄνευ αὐτῆς ἠξίου πράττειν. οἱ δὲ τὰ πρῶτα μὲν οὐκ ἀντεῖπον, ἔπειτα δὲ μηδὲν αὐτὴν ἐπικοινωνεῖν τοῖς δημοσίοις ἀντέλεγον πράγμασιν· αὐτοῖς γάρ, ἕως Ἀντίγονος καὶ Ἀντίπατρος παραγένω⟨ν⟩ται, μελήσειν περὶ πάντων.* (32) *ὧν παραγεγονότων εἰς Ἀντίπατρον ἡ δυναστεία περιίσταται. καὶ ὁ στρατὸς αἰτεῖ τὰ παρὰ Ἀλεξάνδρου ὑποσχεθέντα αὐτοῖς ἐπὶ τῇι συστρατείαι χρήματα, καὶ Ἀντίπατρος παραυτίκα μὲν μηδὲν ἔχειν ἀποκρίνεται φράζειν ἀκριβές, ἐξετάσας δὲ τούς τε βασιλείους θησαυροὺς καὶ τοὺς ὅσοι ἀλλαχόθι που κείμενοι ὦσι, τηνικαῦτα τὸν δυνατὸν τρόπον μὴ ἂν αὐτοῖς ἐπίμεμπτος νομισθῆναι· ἐφ' ὧι οὐχ ἡδέως ἡ στρατιὰ ἤκουσεν.* (33) *Εὐρυδίκης δὲ συλλαμβανούσης ταῖς κατὰ Ἀντιπάτρου διαβολαῖς τῶι ἀπὸ τοῦ πλήθους ἄχθει στάσις γίνεται. καὶ*

---

5 ἐπ' Αἴγυπτον om M 7 τὸ πλῆθος M 9 πρὸς — ἐθέλοντας A τοῖς — θελήσασι M 12 περδίκκα M^1 14 δὲ ⟨αὐτοὺς⟩ Roos ⟨τὸ πλῆθος⟩? 16 ἔτι A αἴτιον M 20 πείθων A^1 πύθων A^2 21 ἀλκιτέα M 22 τοῦ κρατεροῦ M ἐκπολεμηθέντων M 24 καταλαβόντων edd καταλαβόντος AM 27—28 παραγένω⟨ν⟩ται edd 31 ἔχων M

δημηγορεῖ Εὐρυδίκη κατ᾽ αὐτοῦ, τοῦ γραμματέως Ἀσκληπιοδώρου ὑπηρετησαμένου τῶι λόγωι, καὶ Αἰταλος δέ. καὶ ῥύεται μόλις Ἀντίπατρος τῆς σφαγῆς, Ἀντιγόνου καὶ Σελεύκου τῆι παρακλήσει Ἀντιπάτρου ἀντιδημηγορησάντων ἐν τῶι πλήθει, οἳ καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο ἐγγὺς ἐγένοντο τοῦ κινδύνου· ῥυσθεὶς δὲ Ἀντίπατρος τοῦ θανάτου πρὸς τὸ οἰκεῖον ὑπεχώρησε στρατόπεδον. καὶ οἱ ἵππαρχοι Ἀντιπάτρου καλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἦκον, καὶ μόλις τῆς στάσεως πεπαυμένης Ἀντίπατρον πάλιν, ὡς καὶ πρόσθεν, ἄρχειν εἵλοντο.

(34) καὶ ποιεῖται νέμησιν καὶ αὐτὸς τῆς Ἀσίας, τὰ μὲν τῆς προτέρας νεμήσεως ἐπικυρῶν, τὰ δὲ τοῦ καιροῦ βιαζομένου νεωτερίζων. Αἴγυπτον μὲν γὰρ καὶ Λιβύην καὶ τὴν ἐπέκεινα ταύτης τὴν πολλὴν καὶ ὅ τι περ ἂν πρὸς τούτοις δόριον ἐπικτήσηται πρὸς δυομένου ἡλίου Πτολεμαίου εἶναι· Λαομέδοντι δὲ τῶι Μιτυληναίωι Συρίαν ἐπιτετράφθαι· Φιλόξενον δὲ ἐπὶ Κιλικίας ἔταξεν, ἣν καὶ πρῶτον εἶχεν. (35) τῶν δὲ ἄνω ξατραπειῶν τὴν μὲν μέσην τῶν ποταμῶν γῆν καὶ τὴν Ἀρβηλῖτιν Ἀμφιμάχωι τῶι τοῦ βασιλέως ἀδελφῶι ἔνειμε· Σελεύκωι δὲ τὴν Βαβυλωνίαν προσέθηκεν· Ἀντιγένει δὲ τῶι πρώτωι μὲν ἐπιθεμένωι Περδίκκαι, τῶν δὲ ἀργυρασπίδων Μακεδόνων ἡγουμένωι, τῆς Σουσιανῆς συμπάσης ἄρχειν· Πευκέσται δὲ ἐβεβαίου τὴν Περσίδα· Καρμανίαν δὲ Τληπολέμωι ἔνειμε· καὶ Μηδίαν Πίθωνι ἔστ᾽ ἐπὶ πύλας τὰς Κασπίους· Φιλίππωι δὲ τὴν Παρθυαίων γῆν. (36) Ἀρείων δὲ καὶ τῆς Δραγγηνῶν χώρας Στάσανδρον καθίστη ἡγεμόνα· τῆς δὲ Βακτριανῆς καὶ Σογδιανῆς Στασάνορα τὸν Σόλιον· Ἀραχώτων δὲ Σιβύρτιον· καὶ Παραπαμισάδας Ὀξυάρτηι τῶι Ῥωξάνης πατρί· τῆς δὲ Ἰνδῶν γῆς τὰ μὲν ξύνορα Παραπαμισάδαις Πίθωνι τῶι Ἀγήνορος· τὰς δὲ ἐχομένας ξατραπείας, τὴν μὲν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν καὶ Πάταλα τῶν ἐκείνηι Ἰνδῶν πόλεων τὴν μεγίστην Πώρωι τῶι βασιλεῖ ἐπεχώρησε· τὴν δὲ παρὰ τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν Ταξίληι, καὶ τούτωι Ἰνδῶι, ἐπεὶ μηδὲ ῥάιδιον μετακινῆσαι αὐτοὺς ἐξ Ἀλεξάνδρου τε ἐπιτετραμμένους τὴν ἀρχὴν καὶ δύναμιν ἱκανὴν ἔχοντας. (37) τῶν δὲ ἀπὸ τοῦ Ταύρου ὄρους ὡς ἐπὶ τὴν ἄρκτον φερόντων Καππαδόκας μὲν Νικάνορι ἐπέτρεψεν· ἐπὶ δὲ Φρυγίας τῆς μεγάλης καὶ ἐπὶ Λυκάοσί τε καὶ Παμφύλοις καὶ Λυκίοις, ὡς καὶ πρόσθεν, Ἀντίγονον· Καρίαν δὲ Ἀσάνδρωι ἔνειμε· Λυδία δὲ Κλείτωι ἐδόθη· καὶ Ἀρριδαίωι Φρυγία ἡ πρὸς Ἑλλησπόντωι. (38) τῆι δὲ κατακομιδῆι τῶν

---

6 ὕπαρχοι spät. korr. in A 12 δόριον A δόρειον M δορὶ Bekker οἱονεὶ δορίκτητον Diod. XVIII 39, 5 14 ἔτασσεν M πρότερον? 14—15 (und v. 25) σατραπειῶν ς 15 ἀρβηλίτην A 17 πρῶτον? 19 ἔνεμε M 20 κασπείας M 24 σύνορα M παραπαμεισάδαις A 25 ξατραπείας: βασιλείας Diod. περὶ M ἐκεῖ M ⟨ἐν⟩ ἐκείνηι? 26 ἐπεχώρισε M Suid. s. ἐπεχώρησεν (Etym. cod. Coisl. Cram. An. Par. IV 169, 12)· ἀντὶ τοῦ συνεχώρησεν· οὕτως Ἀρριανός. 31 παμφυλίοις M 32 Ἀσάνδρωι (§ 6): Κασάνδρωι Diod 33 ἑλλήσποντον M

ἐν Σούσοις χρημάτων Ἀντιγένην ἔταξε καὶ τούτωι τῶν στασιασάντων Μακεδόνων τοὺς μάλιστα τρισχιλίους παρέδωκε. σωματοφύλακας δὲ τοῦ βασιλέως Αὐτόδικόν τε τὸν Ἀγαθοκλέους παῖδα καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀλεξάνδρου παῖδα, Πευκέστου δὲ ἀδελφόν, καὶ Πτολεμαῖον τὸν Πτολεμαίου καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Πολυσπέρχοντος· Κάσανδρον δὲ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα χιλιάρχην τῆς ἵππου· τῆς δυνάμεως δὲ τῆς πρόσθεν ὑπὸ Περδίκκαι τεταγμένης Ἀντίγονον ἡγεμόνα ἀπέφηνε· καὶ τούτωι τοὺς βασιλέας φρουρεῖν τε καὶ θεραπεύειν προστάξας τὸν πόλεμον ἅμα τὸν πρὸς Εὐμένη διαπολεμῆσαι αὐτῶι αἱρουμένωι ἐπέτρεπεν. Ἀντίπατρος δὲ αὐτὸς πολλὰ ὑπὸ πάντων ἕνεκα πάντων ἐπαινούμενος ἐπ' οἴκου ἀνεχώρει.

ἐν οἷς καὶ ὁ θ̄ λόγος (es folgt F 11).

— ANON. *π. συνταξ.* p. 154, 12 Bk: s. F 6.

⟨Z̄ ?⟩

10 (—) COD. RESCR. VATIC. GR. 495 fol. 230. 235:

A

[Ἀρριδαίου] τὴν παρὰ Πτολεμαῖον αὐτομόλησιν καὶ τοῦ σώμ[ατος τ]οῦ Ἀλεξάνδρου τὴν ἐς Αἴγυπτον κομιδὴν επι..ω..... οἱ ἀμφὶ Ἄτταλόν τε καὶ Πολέμωνα οιε...οη..... || ἀποχωρήσεως ἐσταλμένοι [ὡς Π]ερδί[κκαν ἐπανήιε]σαν. ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον [ὡρμήθη ἐς Αἴγυπτον στρατεία]ν π[οι]εῖν, ὡς Πτολεμαῖον μὲν ἀφελόμενος τὴν ἀρχὴν τ[ῶ]ν ἑ[αυτῶι τι]να ἐπιτηδείων καταστῆσαι Αἰγύπτου [ὕ]π[αρ]χον, τοῦ σώματος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου κρατῆσαι. (2) *ταῦτα [δὴ] ἐνν[οῶ]ν [ἐπ]ειδὴ ἐς Κιλικίαν ξὺν τῆι δυνάμει ἀφίκετο, Φιλώταν μὲν τὸν ξατράπην τῆς χώρας ἐπιτήδειον [τ]οῖς ἀμφὶ Κρατερὸν γ[ι]γνώσκων [πα]ρέλυσ[ε]ν τῆς ἀρχῆς, Φιλόξενον δὲ ἀντ' αὐτοῦ ἄρχειν κατέστησεν, ἕνα τῶν ἀφανῶν Μακεδόνων οἷα δὴ π..αιολιωιμισθοφορ..οπολεμ..ιδια.ε... ε..εμ..* (3) *πέμψας δὲ ἐς Βαβυλῶνα.....στραγ.....μκτηνορα μολεθεν ..Δόκιμον τὸ ὄνομα* (?) *μετὰ Μ[ακεδ]όν[ων τ]ῶν ἄκ[ρ]ων δοκούντων τὸν μὲν ξατραπεύειν εἶ[π]εν τῆς [Βαβυ]λωνίας, Ἄρχωνα δὲ τὸν πρόσθεν [δυνά]στην ἐπὶ τῆ[ς εἰσπράξ]εως τῶν προσόδων εἶναι επιδετη.....ηναρο φαστῶν*

3 *Αὐτόδικον* Syll.³ 373 *Αὐτόλυκον* Phot 4 *τὸν ἀδελφὸν* A 14 text nach Reitzenstein Bresl. Phil. Abh. III 3, dessen lesungen A G Roos in allem wesentlichen bestätigt. unsicheres ist unterpunktiert; andere möglichkeiten teilweise übergeschrieben. 18 o. *οικ* *ερσι* o. *ηοσι* o. *κρσι* 19 *μαλλον* *καν*(ηωρ) *..εν ..λ..π.....γωνπ*(ρω) *..ειν* 26 *μολεθεν* o. *βα..τορ* o. *κω....* 27 *το* (o. *τε, τα*) *ονομ*(ε)*ατα*(ω) 29 *προσωδων* hs

Δόκιμον, εἰ ἀφίκοιτο εἰς Βαβυλῶνα καὶ τῆς ξατρα[π]είας ἐγκρατήσειεν, τὸ[ν] Ἄρχωνα μὲν ἀπαλλάξαι | ..σισθενηδεχενκ..πηατιασινωσαντ....ανι.....ο | πε.ενκ.εν...υσινακοαθηοε.εναυτοσοκ..τησατα | ωιστι.ε..β.α...οτι.. αυτονδε..... | τη.α.ονοσαυναι..... | α...ανθα..οσδεε.η.εγη..δητουσαπο.....με τηνικ..ντησ....λωνοσφορτι. φ.....ανεκ | ..ν.λλ...ιωστετινεναινα..ατιωτωνπ..... | μουσ ἐπιλεξάμενος εἰσήγαγεν..ρσκ..ετετοσ..βαβυ||..ξια..δὲ ξυναγαγὼν καὶ φράσας τὴν Περδίκκου μ[ετ]άνοιαν καὶ ἐς τοῦτον (?)...ψιοντρ.....του ἐκ τῶν ε...την .. | ε.ε.....νκαιεθηκαν.....ηνειτην.ρ....ν | πο.....συναγαγεῖν ὡς μὴ δ[εξ]ομένους ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τὸν [Δόκ]ιμον. (5) *καὶ οἱ μὲν πρὸς τούτοις ἦσαν, Δόκιμος δὲ ἐς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος κα[ὶ] τῶν ἐκ τῆς χώρας τινὰς Βαβυλωνίων προσαν[τ]έχειν ἀμελήσ[ας] τοῖς στρατιώταις προσε...τον ἐπέδραμεν (?) καὶ ἔστη πρὸς Ἄρχωνα. καὶ τὰ μὲν π[λ]ήθη τῶν ἀπομαχομένων καὶ ἰσχ[όν]των χωρίων ἐκρατεῖτο. ὡς δὲ ἀκροβολισμῶι τινὶ τραυματίαι γενομένωι τῶι Ἄρχωνι οὐ πολλῶι ὕστερον ξυνέβη τελευτῆσαι ἐκ τῶν τραυμάτων, τηνικα[ῦ]τα δὲ ἀνασχόμεν[ος ὁ Δό]κιμος ἐδέχθη τε ἐπὶ τὴν ξατραπείαν πρὸς τῶν Βα[βυλω]νίων καὶ τὰ ὑπὸ Περδίκκου προστεταγμένα ξυν.πιστιτηιεσαυτον ἔπρασσεν.*

(6) *ἐν δὲ τούτωι Περδίκκας μαθὼν τῶν ἐν Κύπρωι βασιλέων Νικοκρέοντά τε τὸν Σαλαμίνιον καὶ τοὺ[ς ὑπ' αὐτῶι (?) γε]νομένους Πασικρ[ά]την τὸν Σόλιον καὶ Νικο[κλ]έα τὸν Πάφιον, τοῦτον καὶ Ἀνδροκλέα τὸν Ἀμαθούσιον πρὸς μὲν Πτολεμαῖον ξυμμαχίαν πεποιημένους, ναῦς δὲ οὐ πολὺ ἀποδεούσας διακοσίων ξυμ[π]ληροῦντας, τὴν δὲ Μαριέων πόλιν καὶ τὸν ἄρχοντα ἐπιπολιορκοῦντας, ὁ δὲ [τριήρεις ἤθρ]οισεν (?) ἐκ Φοινίκης [πρ]ός τὴν εἰς Μάριον αὐτόθεν ἐκ Κιλικίας ⟨στρατείαν⟩ κα[ὶ] πλο[ῖα π]ολλὰ στρογγύλα παρασκευάσας [ξ]ένους μὲν ἐς ὀ[κ]τακοσίους ἐπ[έβη]σεν τῶν νεῶν, ἱππέας δὲ ἐς πεντακοσίους, Σωσιγένην τὸν Ῥόδιον ἐπιτάξας ναύαρχον καὶ ξεναγὸν ἐπὶ τῶι ξεν⟨ικ⟩ῶι Μήδιον τὸν [Θ]εσσαλόν, ἱππάρχην δὲ τῶν ἱππέων Ἀμύνταν, τῆς δὲ ξυμπάσης δυνάμεως στ[ρ]ατη[γ]ὸν [ἀ]ποφήνας Ἀρι[στόν]ουν τὸν Ἀλεξάνδρου σωματοφύλακα τη ||*

---

2 πη: o. πκ τηνικαῦτα τῆς Βαβυλῶνος? 12 ἀμεληκ.τεσ στρατιωται hs (?)
23 κασιεων εια 24 ..ρ..κκ...ασεν 25 Μάριον: καριων ι εα 28 ξενῶ hs

B

(7) γυναῖκα (?) ...α. ν̣ (ρ) .. αχον ..... | αναμαχεσθαι (?)..... τωγονω (ομ(ν)) | καγ (οχ) — ιων κϛ | δεχε — | τιγονος (ε) ἐπιτήδειος ὤν. καὶ Μένανδρος τῆ[ς Λυ]δί[ας ξ]ατράπης τήν τε ἄφιξιν τὴν Ἀντιγόνου μαθὼν καὶ Ἀσάνδρου παρ' αὐτὸν ἀποχώρησιν, Περδίκκα[ν ἐρρ]ωμένως...χ.....ωκα...κ (η)..γὰρ τὴν.ι.ολδρ (αν ν)....ἔχων κ[α]ὶ δι' ὀργῆς ἔχων Περδίκκα[ν], ὅτι τὴν μὲν [ξατρ]α[π]είαν ἣν εἶχεν αυτων δε των π.....επιταχει φ[υ]γὼν [πρ]ὸς τὴν στρατιὰν μοτην..ἀκούειν (?) κα.... ου.....Κλεοπάτραν εἶναι.....ν̣ (ρ)ων καὶ τὴν Εὐμένους — | δεν̣ (ρ)..καιεν.ι ..νδ.....χ.....εν....φει....| τησειαν.....ιστην.....στρατηγ ....κκ.ν̣ (ι) | τῶν ἐπιχωρίων ο (α)..λα κλειστους δυναστ..ειν οἱ τὰ κατα εχοντας ..... εἰς Φρυγίαν τὴν μεγάλην φερούσας ὁδοὺς ενιαφανωνα (το)...καὶ ὡς ὁ μὲν (?)....λοων π.... | βολισ.ν (μ).....τητη..δ.κναν (ρ ι)..... | τηκα..λλωμενωπεμψαι.....[ἐ]γκρατ[η]ς εἴη (?)..... | ὅτε Περδίκκαν.ξ.ν̣ (ρ). ναυτ..δεπι πολεμ...εναν.. | κ..Ἀντίγονος ἐξε..ν..τηδε..τισειστου..... ..... | κησ ἐκ προσηγη (στκ).....ειτα...νιωι.αυ (τ)..... | ναι — | χιλίους ἱππέας δε..μετεχων ἀφίκετο καὶ τοῦ (ν)..με.... | τῆς δ' [Ἐφέ]σου πό[λεως (?) πεντακοσίους ἔχ..... | — δέχωνται | τεσι.γκ (χ)...ἐνίων τα...κρεισζον (ερ) .....ανκα...εσαν || — (8) καὶ αἱ ἐν κύκλωι τῆς Ἐφέσου πόλεις φιλίως κατεδέξαντο αὐτόν· ὁ δὲ παρεσκευάζετο ὡς ἐπὶ Σάρδεις ἐλάσων ἐ[κεῖθεν?]. ἐν τούτωι δὲ Κλεοπάτρα μαθοῦσα τοῦ τε Ἀντιγόνου τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ἐνέδραν τὴν ἐπὶ Εὐμένει παρεσκευασμένην, ἡ μὲν φράζει πρὸς Εὐμένη τὰ ἐξη[γγελ]μένα, ὁ δὲ ἀμφὶ δείλην ξυναγαγὼν τοὺς ξυνηκολουθηκότας αὐτῶι φίλους καὶ ἱππέας παραγγέλλει μήτε σάλπιγγα μήτε ἄλλο τι τῶν περιφανῶν σημείων προσμείναντας ὡς τάχιστα πρὸς πορείαν ἐσκευασμένους παρεῖναι. (9) καὶ ἦν μὲν αὐτῶι ἡ διὰ μέσου ὁδὸς ὡς ἐπ' ἀνίσχοντα ἥλιον. ὁ [δ]ὲ (?) κολο...ζι (ξ)...φεσμ (ν)...μηδὲν αὐτὴν μὲν ἄγειν εὐλαβήθη τῶι κατειλῆφ[θ]α[ι] εἰκάζειν η (κ)....ε...αι.κ..ματην (στ) ἀναμεσιωτατην (ε στ) τη.θει..ελ.ἐπὶ

2 κ(αὶ)? 2—3 ἀναλαβὼν στρατιώτας ἐς τρισχιλίους, παρὰ δὲ Ἀθηναίων ἐς liest AGRoos 4 Ἀν]τιγόνου Rei 17 τησδ...σουπω (σ)..το 27 εσλαβηθη (τ κ) 28 ἀνωμαλωτάτην? Rei

τῶιδε ἥκιστα προσδοκωμένην. προελθὼν δὲ ἀμφὶ τοὺς εἴκοσιν σταδίους εἰς δεξιὰν μάλιστα ἐπιστρέφει καὶ ἀπο.σωϑ.ει πρὸς τὴ[ν] ἐς περσιανεστ .κενωιει .... οδε..μεν...τοῦ δὲ Ἀντιγόνου (?) εδρων ἐκ Φρυγίας ἔπειτα.. χ(ω) γεμὲν τῆς ἐπὶ Φρυγίαν τὴν μεγάλην [φε]ρούσης ὁδοῦ οτ...ειλεν...ευειν τοὺς ἱππέας προς δι.....ων.....ὁδοῦ...ἀφηγεῖτο. (10) τῆς δὲ αὐτῆς ν[υ]κ[τὸ]ς Ἀντίγονος ὑπεργεγη...ε:..κα:..τησ.....εισ τε τόν τε μέγαν καὶ.....[Ἀντι]γόνωι τερω....Εὐμένους α...ωνησε....μαϑὼν δὲ τὴν φυγὴν τὴν Εὐμένους καὶ ὅτι κ.....φειεν.ω....ἐνεδρεύοντας εἰκάσας. οδεεσ..μυν..ε.....νκα...αλλων τὴν.....τὴν Κλεο- πάτραν [ἐπ]εὶ [Π]ερδίκκαν μὲν τὸν ο.ον....τηνκ.ε.....ανολων αφεσιν... ωνκαγ.....ω.....λ...τησεδε [Π]ερδίκκαν εφιεσι καὶ τῆς τεσ...

I

11 (—) PHOT. Bibl. 92 p. 72 a 25: (39) ὁ δὲ δέκατος διαλαμβάνει a. 321 ὡς Εὐμένης τὰ περὶ Περδίκκαν μαϑὼν καὶ ὅτι πολέμιος ἐψηφίσϑη Μακεδόσιν, ἐπὶ πόλεμον παρεσκευάζετο. καὶ ὡς Ἀλκέτας ὁ Περδίκκου ἀδελφὸς διὰ ταῦτα ἔφυγε. καὶ Ἄτταλος ὁ τῆς κατὰ Ἀντιπάτρου στάσεως οὐδενὸς φέρων τὰ δεύτερα καὶ αὐτὸς φυγὼν συνέμιξε τοῖς ἄλλοις φυγάσι. καὶ συνήχϑη Ἀττάλωι στρατός, πεζοὶ μὲν μύριοι, ἱππεῖς δὲ ὀκτακόσιοι. καὶ ὡς Ἄτταλος καὶ οἱ σὺν αὐτῶι ἐπιϑέσϑαι Κνίδωι καὶ Καύνωι καὶ Ῥοδίοις ἐπιχειρήσαντες ὑπὸ Ῥοδίων καρτερῶς ἀπεκρούσϑησαν, Δημαράτου ναυαρχοῦντος αὐτοῖς.

(40) διαλαμβάνει δὲ καὶ ὡς Εὐμένης Ἀντιπάτρου ἐς Σάρδεις ἰόντος ἐς χεῖρας ἐλϑεῖν ἐγγὺς ἦν, Κλεοπάτρα δὲ ἡ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀδελφή, ἵνα μὴ ἐς τὸ τῶν Μακεδόνων πλῆϑος ἐν διαβολῆι γένηται ὡς αὐτὴ τὸν πόλεμον αὐτοῖς ἐπάγουσα, παραινεῖ καὶ πείϑει Εὐμένη ἀποχωρῆσαι τῶν Σάρδεων. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἧττον ὁ Ἀντίπατρος παραγενόμενος αὐτὴν ἐπωνείδιζε τῆς ἐς Εὐμένη καὶ Περδίκκαν φιλίας. ἡ δὲ πρός τε ταῦτα κρεῖσσον ἢ κατὰ γυναῖκα ἀπελογεῖτο καὶ πολλὰ ἄλλα ἀντεπεκάλει· τέλος δὲ εἰρηνικῶς ἀλλήλων ἀπηλλάγησαν. (41) ὅτι Εὐμένης ἐπελϑὼν ἀπροσδόκητος τοῖς οὐχ ὑπ' αὐτῶι προσχώροις καὶ λείαν πολλὴν καὶ χρήματα συλλαβὼν τὸν οἰκεῖον στρατὸν κατεπλούτει. διαπρεσβεύεται δὲ καὶ πρὸς

3 τοῦ δὲ Ἀντιγόνου Jac τον δεαμ..γονω 4 παρήγγειλεν ἐλαύνειν? Rei 14 καὶ ὅτι A ὅτι καὶ M 17 καὶ τοῖς M 20 κρατερῶς M 24 ἐν διαβολῆι A διαβολὴ M 27 ὠνείδιζε M 28 ἀντενεκάλει M 29—30 ἀπροσδοκήτως M 30 ὑπ' αὐτὸν M 31 πρὸς om A

Ἀλκέταν καὶ τοὺς σὺν αὐτῶι, ἐς ταὐτὸν τὰς δυνάμεις συναγαγεῖν ἀξιῶν καὶ οὕτως τοῖς κοινοῖς ἐχθροῖς μάχεσθαι· οἱ δὲ ἄλλων ἄλλα συμβουλευσαμένων τέλος οὐ πείθονται. (42) *ὅτι Ἀντίπατρος Εὐμένει μὲν πολεμεῖν τέως οὐκ ἐθάρρει, κατὰ δὲ Ἀττάλου καὶ Ἀλκέτα πέμπει πολεμήσοντα Ἄσανδρον· καὶ ἀγχωμάλου τῆς μάχης γεγενημένης ἥττᾶται Ἄσανδρος.*

(43) *ὅτι διαφέρεται Κάσανδρος πρὸς Ἀντίγονον· καὶ παύεται* a. 321/0 *Κάσανδρος τῆς κατὰ Ἀντιγόνου ἀταξίας, Ἀντιπάτρου τοῦ πατρὸς διακωλύσαντος. ὅμως οὖν ὁ Κάσανδρος, περὶ Φρυγίαν συμβαλὼν τῶι πατρί, ἀναπείθει μήτε πόρρω τῶν βασιλέων ἀποχωρεῖν καὶ Ἀντίγονον δι' ὑπονοίας ἔχειν. ὁ δὲ τῆι τε μετριοφροσύνηι καὶ τῆι ἄλληι θεραπείαι καὶ ἀρετῆι τὸν δυνατὸν τρόπον διέλυε τὴν ὑπόνοιαν. καὶ Ἀντίπατρος ἐπικλασθεὶς τῆς τε ξυνδιαβάσης αὐτῶι ἐς τὴν Ἀσίαν δυνάμεως πεζοὺς μὲν ἐπιτρέπει αὐτῶι Μακεδόνας ὀκτακισχιλίους καὶ πεντακοσίους καὶ ἱππέας τῶν ἑταίρων ἴσους, ἐλέφαντας δὲ τῶν πάντων τοὺς ἡμίσεας ō, ὡς ῥᾶιον διαπολεμήσειεν τὸν πρὸς Εὐμένη πόλεμον.* (44) *καὶ Ἀντίγονος μὲν τοῦ πολέμου ἥπτετο, Ἀντίπατρος δὲ ἀναλαβὼν τοὺς βασιλεῖς καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν ἤιει ὡς περαιωσόμενος ἐπὶ Μακεδονίαν. καὶ στασιάζει πάλιν ὁ στρατὸς αἰτῶν τὰ χρήματα. Ἀντίπατρος δέ, ἐπειδὰν ἔλθηι εἰς Ἄβυδον, ὡμολόγησε πορίειν αὐτὰ καὶ δώσειν τυχὸν μὲν πάντα, ὅση ἡ δωρεά, εἰ δὲ μή, τήν γε πλείστην.* (45) *καὶ ταύταις αὐτοὺς ταῖς ἐλπίσιν ἀναρτήσας ἀστασιάστως τὸ λοιπὸν καταλαμβάνει τὴν Ἄβυδον. ἐκεῖ δὲ τέχνηι τούτους παρακρουσάμενος νυκτὸς ἅμα τοῖς βασιλεῦσι περαιοῦται τὸν Ἑλλήσποντον παρὰ Λυσίμαχον. τῆι δὲ ὑστεραίαι καὶ αὐτοὶ ἐπεραιώθησαν, ὑπὲρ τῆς ἀπαιτήσεως τῶν χρημάτων παραυτίκα ἡσυχάσαντες.*

ἐν οἷς καὶ τοῦ δεκάτου λόγου τὸ τέλος (folgt T 7).

ΤΑ ΚΑΤΑ ΔΙΩΝΑ (?)
ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΛΕΟΝΤΑ (?)

(s. T 4).

ΑΛΑΝΙΚΗ.

(T 2; 5).

12 (—) Cod. Laur. gr. 55, 4: *Κατὰ Ἀλανῶν.* (1) *ἡγεῖσθαι μὲν τῆς πάσης στρατιᾶς τοὺς κατασκόπους ἱππέας ἐπὶ δυοῖν τεταγμένους σὺν τῶι οἰκείωι ἡγεμόνι. ἐπὶ τούτοις δὲ τοὺς ἱπποτοξότας τοὺς Πετραίους, καὶ τούτους ἐπὶ δυοῖν. ἀγόντων δὲ αὐτοὺς οἱ δεκαδάρχαι· ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπιτετάχθων οἱ ἀπὸ τῆς εἴλης ἡιτινι Αὐριανοὶ ὄνομα. συντετάχθων δὲ αὐτοῖς οἱ τῆς σπείρης τῆς τετάρτης τῶν Ῥαι⟨τ⟩ῶν,*

1 *ἀναγαγεῖν* M 2—3 *βουλευομένων* M 5 *ἄσ|||ανδρον* A *ἄσσανδρον* M *γενομένης* M 10 *ὁ δὲ*: sc. *Ἀντίγονος* 17 *ἐπὶ* A *τὴν* M 19 *ὡμολόγει* M 20 *τήν τε* M 21 *ἀστασίαστον* A 33 *τούτους* Sch(effer) *τούτοις* F 34 *δεκάδαρχοι* Eb(erhard) 35 *Αὐριανοὶ* Gro(tefend) *εἰλης ητιν ισαυριανοι* F *Ῥαιτῶν* C Mueller *ῥαίων* F

ἧς ἄρχων Δάφνης Κορίνθιος. ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ ἀπὸ τῆς εἴλης, ἣι ὄνομα Κολῶνες. συν⟨τε⟩τάχθων δὲ αὐτοῖς Ἰτυραῖοι καὶ Κυρηναῖοι καὶ οἱ ἀπὸ τῆς πρώτης Ῥαιτικῆς. συμπάντων δὲ τούτων ἀρχέτω Δημήτριος. (2) ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ Κελτοὶ ἱππεῖς, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ δυοῖν· καὶ τούτων ἡγείσθω ἑκατόνταρχος, ὥσπερ ἐπὶ στρατοπέδου. (3) πεζοὶ δὲ ἐπὶ τούτοις τετάχθων, τὰ σημεῖα ἀνατεταμένα πρὸ σφῶν ἔχοντες, οἵ τε Ἰταλοὶ καὶ Κυρηναίων οἱ παρόντες· πάντων δὲ ἡγείσθω Πούλχερ, ὅσπερ ἄρχει τοῖς Ἰταλοῖς. Βοσπορανοὶ δὲ ἐπὶ τούτοις πεζοὶ ἰόντων, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Λαμπροκλέα, καὶ οἱ Νομάδες ἐπὶ τούτοις ὑποτεταγμένοι Βήρωι τῶι σφετέρωι ἄρχοντι. (4) ἡ τάξις δὲ ἔστω ἐς ὁπλίτας τέσσαρας. αὐτῶν δὲ τούτων ὅσοι τοξόται ἡγείσθων. τὰς δὲ πλευρὰς τῆς τάξεως φυλαττόντων ἑκατέρωθεν οἱ ἱππεῖς οἱ †οἰκεῖοι. ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ἐπίλεκτοι ἱππεῖς ἴτωσαν, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ ἀπὸ τῆς φάλαγγος ἱππεῖς, ἔπειτα οἱ καταπέλται. (5) ἔπειτα τὸ σημεῖον τῆς πεντεκαιδεκάτης φάλαγγος, καὶ ἀμφ' αὐτῶι δὲ ⟨ὁ⟩ ἡγεμὼν τῆς φάλαγγος Οὐάλης καὶ ὁ ὕπαρχος καὶ οἱ χιλιάρχαι οἷς τέτακται καὶ ἑκατόνταρχοι οἱ τῆς πρώτης σπείρης ἐπιστάται. πρὸ δὲ τοῦ σημείου τῶν πεζῶν οἱ ἀκοντισταὶ τετάχθων. αὐτοὺς δὲ τοὺς πεζοὺς ἐπὶ δ̄ τεταγμένους ἰέναι. (6) ἐπὶ δὲ τῆι ῑε̄ φάλαγγι τετάχθω τὸ σημεῖον τῆς δωδεκάτης φάλαγγος, καὶ χιλιάρχαι ἀμφ' αὐτῶι καὶ ἑκατοντάρχαι. ἐπὶ ὃ ὡσαύτως καὶ ἥδε ἡ φάλαγξ ἴτω τεταγμένη.

(7) ἐπὶ δὲ τῶι ὁπλιτικῶι τετάχθω τὸ συμμαχικόν, οἵ τε ἀπὸ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας καὶ Τραπεζουντίων οἱ ὁπλῖται καὶ Κόλχοι καὶ Ῥιζιανοὶ οἱ λογχοφόροι. ἐπιτετάχθων δὲ αὐτοῖς οἱ Λεπιδιανοὶ πεζοί. παντὸς δὲ τοῦ συμμαχικοῦ ἡγεμὼν ἔστω Σεκου⟨ν⟩δῖνος, ὅσπερ τῶν Λεπιδιανῶν ἡγεῖται. (8) ἐπὶ τούτοις δὲ τὰ σκευοφόρα ἑπέσθω. οὐραγείτω δὲ ἡ εἴλη τῶν Γετῶν καὶ ὁ ταύτης εἰλάρχης. (9) τὰς πλευρὰς δὲ τοῦ πεζικοῦ κοσμούντων μὲν καὶ ἑκατοντάρχαι καὶ ⟨οἱ⟩ ἐπὶ τῶιδε τεταγμένοι· φυλακῆς δὲ ἕνεκα εἴλη ἡ Γαλατικὴ παριππευέτω ἐπὶ ἕνα στοῖχον ἑκατέρωθεν τεταγμένη καὶ οἱ τῶν Ἰταλῶν ἱππεῖς. ὁ δὲ εἰλάρχης αὐτῶν ἐπιφοιτάτω ταῖς πλευραῖς. (10) ὁ δὲ ἡγεμὼν τῆς πάσης στρατιᾶς Ξενοφῶν τὸ πολὺ μὲν πρὸ τῶν σημείων τῶν πεζικῶν ἡγείσθω, ἐπιφοιτάτω δὲ πάσηι τῆι τάξει καὶ ἐπισκοπείτω ὅπως τεταγμένοι ἴασι καὶ τοὺς μὲν ἀτακτοῦντας εἰς τάξιν ἐπαναγέτω, τοὺς δὲ ἐν κόσμωι ἰόντας ἐπαινείτω.

(11) οὕτω μὲν τεταγμένους ἰέναι. ἐλθόντας δὲ εἰς τὸ ἀποδεδειγμένον χωρίον, τὴν μὲν ἵππον πᾶσαν περιστῆναι ἐν κύκλωι εἰς τετράγωνον τάξιν, τοὺς κατασκόπους δὲ πέμψαι εἰς τὰ ὑπερδέξια χωρία ἀποσκοπῆς ἕνεκα τῶν πολεμίων. ἐνταῦθα δὲ ἀπὸ σημείου ὁπλίζεσθαι σιγῆι, ὁπλισαμένους δὲ εἰς τάξιν καθίστασθαι.

---

2 *συν⟨τε⟩τάχθων* C Mueller *Ἰτουραῖοι* He(rcher) *Ῥαιτικῆς ⟨ἴλης⟩* Mommsen *ῥαιτίκης* F *πραιτωρικῆς* Seeck 4 *καὶ οὗτοι* He *δυοῖν* Mueller *δύο* F *ὅσπερ*? Eb 6 *ὅσπερ* Sch *ὥσπερ* F 8 *Οὐήρωι* He 11 *Ἀκεῖοι* vulg *Ἀκαῖοι* o. *Ἀχαιοί*? C Mueller *Ἀρεῖοι* Gro *ἰόντων* He 13 *αὐτῶι* Sch *αὐτῆι* F *αὐτὸ*? He *⟨ὁ⟩* C Mueller *Οὐάλης* Sch *οὐαλπη* F 14 *χιλίαρχοι* He *ἐπιτέτακται* He *καὶ ⟨οἱ⟩* He 15 *πρὸ* edd *πρὸς* F *τῶν* Eb *αὐτῶν* F *αὖ τῶν* Haase *τοῦ τῶν* C Mueller 16 *ἰέναι* He *εἶεν* F *εἶναι* vulg 19 *οἵ τε ⟨Ἀρμένιοι καὶ οἱ⟩ ἀπὸ* Mommsen 20 *⟨οἱ⟩ Κόλχοι* He 21 *Λεπιδιανοὶ* Gro; Ritterling (*cohors V Lepidiana equitata civium Romanorum* CIL III 12251) *ἁπλανοὶ* (§ 14) F *Ἀλανοὶ* (Scheffer) o. *Ἀλβανοί* (C Mueller) Mommsen 22 *Σεκουνδῖνος* Gro *σεκουλῖνος* F *ὅσπερ* Sch *ὥσπερ* F *Λεπιδιανῶν* Gro *ἁπλανῶν* F 24 *κοσμούντων* edd *—ώντων* F *⟨οἱ⟩* C Mueller 24—25 *ἐπὶ τῶιδε* edd *ἐπίγω δὲ* F 25 *Γαλατικὴ* Ritterling *ἀλλακτικὴ* F *Καλλαικὴ* Gro 30 *ἐπαινείτω* edd *—έτω* F 32 *περιστῆσαι* [*ἐν*] He

(12) ἡ τάξις δὲ ἔστω ἥδε. τὸ μὲν κέρας ἑκάτερον τῶν πεζῶν τὰ ὑπερόδξια ἐχέτω τῶν χωρίων, ὅτι ἐν τοιῶιδε ἡ ἔκταξις ἔσται. ἐπιτετάχθων δὲ τῶι κέρατι τῶι μὲν δεξιῶι οἱ ἀμφὶ Οὐασάκην καὶ Ἄρβηλον Ἀρμένιοι τὸ ὑπερδεξιώτατον τοῦ κέρως ἔχοντες, ὅτι τοξόται εἰσὶν οἱ σύμπαντες. (13) προτετάχθων δὲ αὐτῶν οἱ τῆς σπείρης τῆς Ἰταλικῆς πεζοί. πάντων δὲ ἡγείσθω Πούλχερ, ὅστις καὶ τῆς σπείρης τῆς Ἰταλικῆς ἄρχει. καὶ τούτωι ἐπιτετράφθω αὐτός τε καὶ ὁ Οὐασάκης καὶ Ἄρβηλος καὶ τὸ ἐκείνων ἱππικόν τε καὶ πεζικόν. (14) ἐπὶ δὲ τοῦ ἀριστεροῦ τετάχθων, καὶ οὗτοι τὸ ὑπερδεξιώτατον τοῦ κέρως ἔχοντες, οἵ τε ἀπὸ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας σύμμαχοι καὶ οἱ Τραπεζουντίων γυμνῆτες καὶ οἱ Ῥιζιανοὶ λογχοφόροι. προτετάχθων δὲ καὶ τούτων οἱ Λεπιδιανοὶ οἱ διακόσιοι καὶ Κυρηναίων οἱ ἑκατόν, ὡς προβολὴν μὲν εἶναι πρὸ τῶν ἀκοντιστῶν τοὺς ὁπλίτας, τοὺς δὲ ὑπερακοντίζειν ἐκ τοῦ ὑπερδεξιοῦ. (15) τὸ δὲ ἐν μέσωι σύμπαν τὸ μὲν δεξιὸν ἐχέτω ἡ πεζικὴ φάλαγξ ἡ πεντεκαιδεκάτη ὑπὲρ τὸ μέσον τοῦ παντὸς χωρίου, ὅτι πολὺ πλείονες πλήθει οὗτοί εἰσι. τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ ἀριστεροῦ ἐκπληρούντων οἱ τῆς δωδεκάτης φάλαγγος πεζοὶ ἔστε ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κέρως τοῦ ἀριστεροῦ. ιετάχθω δὲ ἐπὶ ὀκτώ, καὶ πυκνὴ αὐτοῖς ἔστω ἡ ξύγκλεισις. (16) καὶ αἱ μὲν πρῶται τέσσαρες τάξεις ἔστωσαν κοντοφόρων, ὧν δὴ κοντοῖς μακρὰ καὶ ἐπίλεπτα τὰ σιδήρια προῆκται· καὶ τούτους οἱ μὲν πρωτοστάται εἰς προβολὴν ἐχόντων, ὡς, εἰ πελάζοιεν αὐτοῖς οἱ πολέμιοι, κατὰ τὰ στήθη μάλιστα τῶν ἵππων τίθεσθαι τῶν κοντῶν τὸν σίδηρον. (17) οἱ δευτεροστάται δὲ καὶ οἱ τῆς τρίτης καὶ τετάρτης τάξεως εἰς ἀκοντισμὸν προβεβλήσθων τοὺς κοντοὺς ὅπου ἂν τύχοιεν καὶ ἵππους τρώσοντες καὶ ἱππότην κατα⟨κα⟩νοοῦντες καὶ θυρεῶι ⟨καὶ⟩ καταφράκτωι θώρακι ἐμπαγέντος τοῦ κοντοῦ καὶ διὰ μαλακότητα τοῦ σιδήρου ἐπικαμφθέντος ἀχρεῖον τὸν ἀναβάτην ποιήσοντες. (18) αἱ δὲ ἐφεξῆς τάξεις τῶν λογχοφόρων ἔστωσαν. ἐνάτη δὲ ἐπὶ τούτοις ἔστω τάξις οἱ πεζοὶ τοξόται, οἱ τῶν Νομάδων καὶ Κυρηναίων καὶ Βοσποριανῶν τε καὶ Ἰτυραίων. (19) μηχαναὶ δὲ ἐφεστηκέτωσαν τῶι κέρατι ἑκατέρωι, ὡς πορρωτάτω προσιόντων τῶν πολεμίων ἐξακοντίζειν, καὶ κατόπιν τῆς πάσης φάλαγγος. (20) τὸ δὲ ἱππικὸν ξύμπαν κατὰ εἴλας καὶ λόχους ὀκτὼ ξυντεταγμένον ἐφεστάτω τοῖς πεζοῖς· τὸ μὲν τοῖς κέρασιν ἑκατέροις προβολὴν ἔχον τοὺς ὁπλίτας πρὸ σφῶν καὶ τοὺς τοξότας, λόχοι δύο· τὸ δὲ τῆι μέσηι φάλαγγι, λόχοι ἓξ †μημιον. (21) τούτων δὲ ὅσοι μὲν ἱπποτοξόται πλησίον τῆς φάλαγγος ἐφεστηκέτωσαν, ὡς ὑπερτοξεύειν ὑπὲρ αὐτῆς· ὅσοι δὲ λογχοφόροι ἢ κοντοφόροι ἢ μαχαιροφόροι ἢ πελεκοφόροι εἰς τὰ πλάγιά τε ἑκατέρωθεν ὁρώντων [ἢ] καὶ τὸ ξύνθημα προσμενόντων. (22) οἱ δὲ ἐπίλεκτοι ἱππεῖς ἀμφ' αὐτὸν Ξενοφῶντα ἔστωσαν καὶ τῶν ἀπὸ τῆς φάλαγγος τῶν πεζῶν ὅσον εἰς διακοσίους, οἱ σωματοφύλακες, καὶ ἑκατοντάρχαι, ὅσοι τοῖς ἐπιλέκτοις ξυντεταγμένοι καὶ οἱ τῶν σωματοφυλάκων ἡγεμόνες, καὶ δεκάρχαι οἱ τῶν ἐπιλέκτων.

---

1 ἑκάτερον edd —έρων F 6 τε [καὶ] ὁ He 9 Ῥιζιανοί edd ἀρριζιανοὶ F 10 Λεπιδιανοί: zu p. 852, 21 Κυρηναῖοι edd 12 μὲν τὸ Eb ἐχέτω C Mueller ἐχέτωσαν F 15 ἔστε edd ἔσται F τετάχθων He 16 σύγκλεισις C Mueller ξῦν F 17 ὧν Sch ὃν F οἷς Koechly ⟨τοῖς⟩ κοντοῖς He ἐπίλεπτα Sch —τὸν F 19—20 οἱ δευτ. δὲ C Mueller οἱ δὲ . . ὑστεροστάται δὲ F ὑποστάται Sch 21 ὅποι(?) F τρώσοντες C Mueller στρώσοντες F 21—22 κατα⟨κα⟩νοῦντες C Mueller 22 ἢ θυρεῶι Doerner ⟨καὶ⟩ C Mueller 23 ἀναβάτην Sch ἀντιβάτην F ποιήσοντες C Mueller —ται F 25 Ἰτυραίων: Ἰταλῶν Ritterling 27 [καὶ] Eb καὶ ⟨αὗται⟩ He 30 μημιον: ἐπιστήτωσαν? C Mueller 31 ὑπὲρ αὐτὴν He 33 [ἢ] C Mueller 34 αὐτὸν Sch αὐτῶν F 36 καὶ οἱ He ἢ F

(23) ἔστωσαν δὲ ἀμφ' αὐτὸν ..... ας ἑκατὸν κούφων λογχοφόρων, ὡς πᾶσαν ἐπιφοιτῶν τὴν φάλαγγα ὅπου τι ἐνδεὲς καταμανθάνοι, ἐκεῖνο ἴδοι καὶ θεραπεύοι. (24) ἡγείσθω δὲ τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως παντὸς ξὺν τῶι ἱππικῶι Οὐάλης, ὅσπερ καὶ τῆς πεντεκαιδεκάτης φάλαγγος ἡγεμών ἐστιν· τοῦ δὲ ἀριστεροῦ οἱ χιλιάρχαι τῆς δωδεκάτης.

(25) οὕτω δὲ ταχθέντων σιγὴ ἔστω ἔστ' ἂν πελάσωσιν ἐντὸς βέλους οἱ πολέμιοι· πελαζόντων δὲ ἤδη, ὡς μέγιστον καὶ φοβερώτατον ἀλαλάξειν ξύμπαντας τῶι Ἐνυαλίωι· καὶ βέλη τε ἀπὸ μηχανῶν καὶ λίθους ἀφίεσθαι καὶ βέλη ἀπὸ τόξων, καὶ λόγχας οἱ λογχοφόροι ἀκοντιζέτωσαν, οἵ τε ψιλοὶ καὶ οἱ † θειασταί. φερέσθωσαν δὲ καὶ λίθοι εἰς τοὺς πολεμίους ἀπὸ τοῦ ξυμμαχικοῦ ἐκ τῶν ὑπερδεξίων· καὶ τὸ πᾶν ἀκροβολισμὸς ἔστω πανταχόθεν ὡς ἔνι πυκνότατος εἰς τάραξίν τε τῶν ἵππων καὶ ὄλεθρον τῶν πολεμίων ἱππέων. (26) καὶ ἐλπὶς μὲν ὑπὸ τοῦ ἀδιηγήτου πλήθους τῶν βελῶν μὴ ἐπὶ πλεῖον πελάσειν τῆι πεζικῆι φάλαγγι ἐπελαύνοντας τοὺς Σκύθας. εἰ δὲ δὴ πελάζοιεν, ἐγχρίμψαντας ταῖς ἀσπίσι καὶ τοῖς ὤμοις ἀντερ⟨ε⟩ίσαντας δέχεσθαι τὴν προσβολὴν ὡς καρτερώτατα καὶ τῆι συγκλείσει πυκνοτάτηι τὰς πρώτας τρεῖς τάξεις ξυνερειδούσας σφίσιν ὡς βιαιότατον οἷόν τε· τὴν τετάρτην δὲ ὑπερακοντίζειν τὰς λόγχας· καὶ τὴν πρώτην παίειν ἢ ἀκοντίζειν τοῖς κοντοῖς ἀφειδῶς ἔς τε ἵππους καὶ αὐτούς.

(27) ἀπωσθέντων δέ, εἰ μὲν φυγὴ λαμπρὰ γένηται, διαχωρεῖν ἤδη τὰς πεζικὰς τάξεις καὶ ἐπελαύνειν τοὺς ἱππέας, μὴ πάντας τοὺς λόχους, ἀλλὰ τοὺς ἡμίσεας. τετάχθαι δὲ πρώτους, οἵτινες καὶ πρῶτοι ἐπελάσουσιν. (28) τοὺς δὲ ἄλλους ἡμίσεας ἕπεσθαι μὲν τοῖς ἐπελαύνουσιν, ἐν τάξει δὲ καὶ μὴ παντελεῖ τῆι διώξει χρωμένους, ὡς εἰ μὲν φυγὴ καρτερὰ κατέχοι, ἐκδέξασθαι τὴν πρώτην δίωξιν ἀκμήτοις τοῖς ἵπποις, εἰ δέ τις ἐπιστροφὴ καταλαμβάνοι, ἐπιτίθεσθαι τοῖς ἐπιστρέφουσιν. (29) ὁμοῦ δὲ οἵ τε Ἀρμένιοι τοξόται ἐπελαύνοντες τοξευόντων, ὡς μὴ παρασχεῖν ἀναστροφὴν τοῖς φεύγουσιν, καὶ οἱ λογχοφόροι οἱ γυμνῆτες δρόμωι ἑπέσθωσαν. μένειν δὲ μηδὲ τὴν πεζικὴν τάξιν ἐν χώραι ἔτι, ἀλλὰ προχωρεῖν θᾶττον ἢ βάδην, ὡς εἴ τι καρτερώτερον ἀπαντώιη ἀπὸ τῶν πολεμίων, αὖθις εἶναι προβολὴν πρὸ τῶν ἱππέων. (30) τάδε μὲν γίνεσθαι, εἰ ἀπὸ τῆς πρώτης προσβολῆς φυγὴ κατάσχοι τοὺς ἐναντίους. εἰ δὲ ἐπιστραφέντες ἐς κύκλους ὑπὲρ τὰ κέρατα παρελαύνειν ἐθέλοιεν, ἀνατείνεσθαι μὲν ⟨ἐς⟩ τὰ ὑπερδεξιώτερα ἔτι τὰ κέρατα αὐτῆς τῆς ψιλῆς τοξείας· ὡς οὐ δοκιμάζω μήποτε ἀσθενῆι τῆι ἀνατάσει τὰ κέρατα γινόμενα ἰδόντες δι' αὐτῶν ὥσαιντο καὶ διακόψαιεν τὸ πεζικόν. (31) ὑπερβαλλόντων δὲ τὰ κέρατα ἑκάτερα ἢ πότερον οὖν, πᾶσα ἤδη ἀνάγκη πλαγίους μὲν αὐτοῖς γίνεσθαι τοὺς ἵππους, πλαγίους δὲ τοὺς κοντούς. ἐνταῦθα δὴ ἐμβαλλόντων ἐς αὐτοὺς οἱ ἱππεῖς, μὴ ἀκοντισμῶι ἔτι, ἀλλὰ ταῖς σπάθαις αὐτῶν συμφερόμενοι, οἱ δὲ ταῖς πελέκεσιν. οἱ δὲ Σκύθαι γυμνοί τε ὄντες καὶ τοὺς ἵππους γυμνοὺς ἔχοντες * * *

---

1 .....ας: καὶ ἐς? C Mueller 2 τι C Mueller τὸ F ἴδοι C Mueller εἴτω F ἰῶιτο Krueger 3 Οὐάλης Sch οὐάλις F ὅσπερ edd ὥσπερ F 6 πελάσωσιν He πελασωσει F πελάζωσιν C Mueller 9 θυρεαφόροι? C Mueller πελτασταί? He 12 ἱππέων Sch ἵππων F 13 ἐπὶ C Mueller δὲ F πελάσειν edd ἐλάσειν F δὴ C Mueller δεῖ F 14 ἀντερ⟨ε⟩ίσαντας edd 15 συγκλείσει C Mueller —ήσει F 16 οἷόν τε C Mueller ὄντι F 17 πρώτην Mommsen τρίτην F τοὺς ἵππους? He 19 γένοιτο He ἤδη He δεῖ F 21 ἄλλους C Mueller αὐτοὺς F 23 ἀκμήτοις C Mueller —ταῖς F 27 μηδὲ C Mueller μήτε F 28 ἀπαντώιη He —οίη F 31 ⟨ἐς⟩ C Mueller 32 ἀσθενῆι C Mueller —εῖ F 34 πότερον: τὸ ἕτερον C Mueller ὁπότερον He 36 [αὐτῶν] He αὖ Eb

13 (—) JOANN. LYD. De mag. III 53 p. 142, 16 W: *τοιοῦτος μὲν οὖν περὶ τῶν Κασπίων πυλῶν τοῖς Ῥωμαίων συγγραφεῦσιν ὁ λόγος, ⟨ὃν⟩ Ἀρριανὸς ἐπὶ τῆς Ἀλανικῆς ἱστορίας καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῆς ὀγδόης τῶν Παρθικῶν* (F 37) *ἀκριβέστερον διεξέρχεται ....*

ΒΙΘΥΝΙΑΚΑ Ᾱ—Η̄.

(T 2; 4; F 58—111; 173?).

14 (III 591, 24) PHOT. Bibl. 93 p. 73 a 32: *ἀνεγνώσθη τοῦ αὐτοῦ τὰ Βιθυνιακὰ ἐν βιβλίοις ὀκτώ, ἐν οἷς τά τε μυθικὰ τὰ περὶ Βιθυνίας καὶ τἆλλα ὅσα συνέστη περὶ αὐτὴν εἰς λεπτὸν ἀναγράφει, τῇι πατρίδι δῶρον ἀναφέρων τὰ πάτρια.* (es folgt T 4 p. 838, 23) *φαίνεται δὲ τετάρτην γράφων τὴν τῆς πατρίδος ἀφήγησιν* ..... (T 4 p. 838, 32) *ἐξ ἀρχῆς μέν, ἀφ' οὗ γράφειν ἴσχυσε, ταύτην ἐνστήσασθαι καὶ συντάξαι τὴν ὑπόθεσιν βουληθέντι, τῆς δὲ παρασκευῆς τῶι ἐνδεῶς αὐτὸν ἔχειν παρατεινάσης τὸν χρόνον· ταύτην γὰρ αὐτὸς τῆς ἐπὶ τούτωι βραδύτητος ἀποδίδωσιν αἰτίαν. ἄρχεται μὲν οὖν, ὥσπερ εἴρηται, ἀπὸ τῶν μυθικῶν τῆς ἱστορίας, κάτεισι δὲ μέχρι τῆς τελευτῆς τοῦ ἐσχάτου Νικομήδους* (74 a. Chr.), *ὃς τελευτῶν τὴν βασιλείαν Ῥωμαίοις κατὰ διαθήκας ἀπέλιπεν, οὕτω βασιλευομένοις μετὰ τὴν τοῦ Ταρκυνίου ἐξέλασιν.*

Ᾱ

15 (25) STEPH. BYZ. s. *Ὄλυμπος· ὄρος Μυσίας. Ἀρριανὸς Βιθυνιακῶν ᾱ. οἱ οἰκοῦντες Ὀλυμπηνοί.*

Β̄

16 (26) ET. M. 176, 32: *Ἀφέσιος Ζεὺς ἐν Ἄργει τιμᾶται. εἴρηται δὲ ὅτι Δευκαλίων τοῦ κατακλυσμοῦ γενομένου διαφυγὼν καὶ εἰς τὴν ἄκραν τὴν Ἄργους διασωθεὶς ἱδρύσατο βωμὸν Ἀφεσίου Διός, ὅτι ἀφείθη ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ. ἡ δὲ ἄκρα ὕστερον Νεμέα ἐκλήθη ἀπὸ τῶν Ἄργου βοσκημάτων ἐκεῖ νεμομένων. οὕτως Ἀρριανὸς ἐτυμολογεῖ ἐν τῶι Β̄ τῶν Βιθυνιακῶν.*

Ε̄

17 (27) STEPH. BYZ. s. *Βιθυνόπολις· πόλις ἀπὸ Βίθυος. τὸ ἐθνικὸν ὤφειλε Βιθυνοπολίτης· εὗρον δὲ Βιθυνιαπολίτης παρὰ Ἀρριανῶι ἐν Ε̄ Βιθυνι⟨α⟩κῶν. δεῖ δὲ τοῦ Βιθυνόπολις εἶναι Βιθυνοπολίτης.*

---

1 *περὶ* Kroll *ὁ περὶ* Lyd 2 ⟨ὃν⟩ Bekker 3 *Ἀλανικῆς* Fussius *σαλανικῆς* Lyd *Παρθικῶν* Bekker *παροικων* Lyd 8 *βιθυνικά* A^1 9 *λεπτομερῶς* M 11 *καὶ ἐξ* M 13 *ἔχειν αὐτὸν* M 14 *τοῦτο* ς 15 *ὥσπερ εἴρηται* nach *ἱστορίας* M 16 *τῆς* om M 27 *ἀρρειανὸς* Et 30 *Βιθυόπολις* Salmasius vulg *Βιθυνόπολις* ⟨*καὶ Βιθυόπολις*⟩? Jac *πόλις* ⟨*Βιθυνίας*⟩? Meineke *Βίθυος* RV *βίθως* P 32 *Βιθυνιακῶν* Ald

18 (29) STEPH. BYZ. s. *Μεγαρικόν· πολίχνιον ὃ συγκαταλέγεται ταῖς Βιθυνῶν πόλεσιν. Ἀρριανὸς ε̄ «Ἀστακός* (F 26) *τε καὶ Ἡραία καὶ τὸ Μεγαρικόν».*

19 (28) — s. *Νικομήδειον· ἐμπόριον Βιθυνίας· Ἀρριανὸς ε̄ Βιθυνιακῶν.*

OHNE BUCHZAHL.

20 (35) **a)** SCHOL. DION. BYZ. *Ἀναπλ. Βοσπ.* 7: *περὶ μὲν οὖν τῆς ἄκρας ἣν Βοσπόριον καλοῦμεν, διττὸς κατέχει λόγος· οἱ μὲν γάρ φασι βοῦν οἴστρωι κατ' αὐτὴν ἐνεχθεῖσαν διανήξασθαι τὸν μεταξὺ πόρον, οἱ δὲ μυθωδέστερον ἀπομνημονεύοντες Ἰὼ τὴν Ἰνάχου κατὰ ζῆλον Ἥρας ἐλαυνομένην ἔνθεν εἰς τὴν Ἀσίαν διαπεράσαι] τοῦτο καὶ Ἀρ⟨ρ⟩ιανὸς λέγει ἐν τοῖς Βιθυνιακοῖς αὐτοῦ.* **b)** EUSTATH. Dion. Per. 140: *τὸν δὲ Θραικικὸν τοῦτον Βόσπορον οἱ μέν φασιν εἶναι τὰ κατὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον στενά* (Strab. XII 4, 8) — *φησὶ γοῦν περί τινος ὁ Ἀρριανός, ὅτι «ἐλαύνει ἐπὶ Χρυσόπολιν, ἔνθα ὑπὸ νύκτα περάσας τὸν Βόσπορον» καὶ τὰ ἑξῆς — οἱ δὲ μάλιστα τὰ ἄνω που τοῦ καλουμένου Ἀνάπλου. τοῦτον δὲ τὸν Βόσπορον ἐνήξατο (φησί) ποτὲ ἡ Ἰὼ βουλαῖς Ἥρας δάμαλις οὖσα. διὸ καὶ Βόσπορος λέγεται, οἱονεὶ βοὸς πόρος τῆς ἐκείνης οἰστροπλῆγος, περὶ ἧς Ἀρριανὸς οὕτω φησί· «πορθμὸς ὁ κατὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον, ὃ ποτε Μύσιος, διότι Μυσοὶ ἀντιπέραν ὤικουν ποτὲ τῆς Θράικης, ὕστερον δὲ Βόσπορος ἐπὶ τῇι συμφορᾶι τῆς Ἰοῦς, ἣν κατὰ μῆνιν Ἥρας οἰστρηθεῖσαν εἰς τοὺς χώρους τούτους ἀφικέσθαι καὶ ταύτηι διαπεραιώσασθαι οἱ μῦθοι ἐποίησαν.» λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι κατά τινας οὐκ ἀπὸ τῆς ῥηθείσης βοὸς ὁ τοιοῦτος Βόσπορος, ἀλλ' ἀπό τινος ἑτέρας ὠνόμασται, «ἥτις» φησί «Φρυγῶν ἐπικειμένων ἐμβάλλει ἀδεῶς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ περαιοῦται ἀβλαβῶς τὸν κατὰ Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον Βόσπορον· καὶ οὕτω καθηγεμὼν ἐκείνοις γίνεται κατά τινα θεοφορίαν» ἤγουν μαντείαν, «ἥτις διεκελεύετο βοῦν ἡγεμόνα καταστῆσαι τῆς ὁδοῦ· ὃ καὶ ποιήσαντες ἐκεῖνοι διεπεραιώσαντο ἀσφαλῶς. καὶ μνῆμα» φησί «τοῦ πόρου τούτου ἕστηκε βοῦς χαλκῆ, ὑστέρωι ποτὲ χρόνωι ὑπὸ Χαλκηδονίων ἱδρυθεῖσα. καὶ τάχα ἐκ ταύτης καί τις ἐκεῖ τόπος καλεῖται Δάμαλις ἕως καὶ νῦν.»*

2 ἀριανὸς R ἡραία P (RVP Steph. Byz. s. v.) ἡράα RV 3 καὶ om P 4 ἀριανὸς P 10 Ἰὼ edd Ἰνὼ Di 14 ἀριτανὸς F 16 τὰ ἄνω που: τὸν ἄνωπον C 20 Καλχηδόνα M 28 Καλχηδόνα MN 31 καταστῆσαι τῆς ὁδοῦ UM τῆς ὁ. ποιήσασθαι cett 33—34 Καλχηδονίων U 35 δαμάλιος c y δαμάλιον C (Bernhardy) καὶ νῦν L νῦν cett

21 (66) **a)** EUST. Hom. Il. *Δ* 407 p. 490, 2: *ἱστέον δὲ ὅτι ἐκ τῶν ῥηθέντων Θηβαικῶν πολέμων παροιμία ἐξέπεσεν ἐπὶ τῶν ἀλυσιτελῶν τὸ «Καδμεία νίκη» .... Ἀρριανὸς μέντοι ἐν τοῖς Βιθυνιακοῖς, ὡς καὶ προεδηλώθη, ἐπὶ μεγίστης νίκης τὴν παροιμίαν ἐδέξατο.* **b)** — *B* 851 p. 361, 2: *καὶ γοῦν Καδμείαν νίκην οἱ μὲν ἄλλοι οὐκ ἐπαινοῦντές φασι .... Ἀρριανὸς δὲ τὴν μεγάλην καὶ ὅ φασι κατ' ἄκρας νοεῖ διὰ τὸ ἄκρως ἡττηθῆναι τοὺς περὶ τὸν Πολυνείκην ὑπὸ τῶν Καδμείων ὡς μόνον περισωθῆναι τὸν Ἄδραστον.*

22 (30) — *E* 408 p. 429, 1: *Ἀρριανοῦ εἰπόντος ἐν Βιθυνιακοῖς, ὅτι ἀνιόντες εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν Βιθυνοὶ ἐκάλουν Πάπαν τὸν Δία καὶ Ἄττιν τὸν αὐτόν. ὁμοίως καὶ Ἡροδότου* (IV 59) *τὸ 'καλεῖται Ζεὺς ὑπὸ Σκυθῶν ὀρθότατα Παπαῖος'.*

23 (32) — *H* 459 p. 691, 43: *οὕτω καὶ ὁ Πρίηπος οὐ μόνον ἐν τῶι η λέγεται ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ α Πρίαπος καὶ διὰ τοῦ ε δὲ «Πρίεπος» παρὰ Ἀρριανῶι ἐν Βιθυνιακοῖς, παρ' ὧι καὶ εἰς ἥλιον ἀλληγορεῖται ὁ Πρίεπος διὰ τὸ γόνιμον.*

24 (34) — *O* 302 p. 1017, 15: *τῆς δὲ περιττοσυλλάβου κλίσεως παρὰ τοῖς πλείοσιν, ὡς καὶ παρὰ τῶι ἱστοροῦντι ὅτι μυκήτων οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἴχνος τῆς σπερματικῆς κορυνήσεως οὐδὲ στερματώσεως, ὥσπερ οὐδὲ ἄλλων τινῶν. ἔστι γὰρ κατὰ τὸν μύκητα καὶ τὸ ὕδνον τὸ καὶ γεράνειον κατά τινας καὶ ἡ ἕλιξ καὶ ἡ πτέρις δέ, ἣν ἔνιοι βλάχνον καλοῦσιν, ὡς καὶ Ἀρριανὸς δηλοῖ ἐν Βιθυνιακοῖς.*

25 (59) STEPH. BYZ. s. *Ἀμαζόνειον· .... ἔστι καὶ ἐν Βιθυνίαι Μαζαῖον κατὰ παραφθοράν, ὡς Ἀρριανὸς ἐν Βιθυνιακοῖς.*

26 (29) — s. *Ἀστακός· πόλις Βιθυνίας· ἀπὸ Ἀστακοῦ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ νύμφης Ὀλβίας, ὡς Ἀρριανὸς ἐν Βιθυνιακοῖς ἱστορεῖ.* s. F 18.

27 (56) — s. *Τριῆρες· ἔθνος· ἀπὸ Τριήρου τοῦ Ὀμβριάρεω παιδὸς καὶ Θράικης, ὡς Ἀρριανὸς ἐν Βιθυνιακοῖς.*

28 (75 a) SCHOL. TZETZ. Chil. I 799 (Cram. An. Ox. III 353, 23): *αὐτὸς* (sc. *Ἀννίβας*) *δὲ φάρμακον πιὼν θνήσκει πρὸς Βιθυνίαν, πρός τι χωρίον Λίβυσσαν καλούμενον τῆι κλήσει, δοκῶν θανεῖν εἰς Λίβυσσαν πατρίδα τὴν οἰκείαν· ἦν γὰρ Ἀννίβαι τις χρησμὸς οὕτω που γεγραμμένος· 'Λίβυσσα κρύψει βῶλος Ἀννίβα δέμας'.] τὸ νῦν καλούμενον τὰ Βουτίου, ὡς Ἀρριανὸς ἐν Βιθυνιακοῖς γράφει.*

29 (75) TZETZ. Chil. III 950: *ὁ τοῦ Ζιποίτου μὲν υἱός, ἐκεῖνος Νικομήδης ὁ κτίσας Νικομήδειαν, πατὴρ ὁ τοῦ Προυσίου — Προυσίου ἔχοντος ὀστοῦν ἓν τοὺς ὀδόντας πάντας ..... —* (963) *οὗτος ὁ τοῦ*

---

24 *κάζαιον* P *Μαζάειον*? Meineke 26 *ὀλβύας* V *βιθυνικοῖς* VP
27 *Ὀβριάρεω* Meineke 27–28 *καὶ Θράικης παιδὸς* VP *ἀριανὸς* V

μονώδοντος τούτου πατὴρ Προυσίου, τοῦ κτήτορος τῆς πόλεως Προύσης τῆς παρ' Ὀλύμπωι, ὁ Νικομήδης ὁ ῥηθεὶς μέγιστον εἶχε κύνα, ἐκ γένους ὄντα Μολοσσῶν, πιστότατον ἐκείνωι. οὗτός ποτε τὴν δέσποιναν, σύζυγον Νικομήδους, μητέρα τοῦ Προυσίου δέ, Ζιήλου καὶ Λυσάνδρας, τὴν Διτιζήλην κλῆσιν μέν, ἀπὸ Φρυγῶν δὲ γένους, συμπαίζουσαν τῶι βασιλεῖ νομίσας πολεμίαν ἐσπάσατο περιχανὼν τὸν δεξιὸν τὸν ὦμον καὶ ταύτης σάρκας καὶ ὀστᾶ συντρίψας τοῖς ὀδοῦσιν. ἥπερ θανοῦσα παρ' αὐταῖς ἀγκάλαις βασιλέως Νικομηδείαι τέθαπτο μεγαλοπρεπεστάτως, ἐν τάφωι ἀπὸ λίθου μέν, ἀλλ' ἐγκεχρυσωμένωι ..... (984) τὸν κύνα δὲ γενόμενον ἐξ ὀφθαλμῶν ἐκείνου στοργῆι τοῦ βασιλέως τε καὶ γυναικὸς τῆι λύπηι λόγος ἐμφέρεται πολλοῖς τὸν βίον ἀποπνεῦσαι. Ἀρριανὸς Βιθυνικοῖς γράφει τὴν ἱστορίαν.

ΠΑΡΘΙΚΑ Ᾱ—ΙΖ̄.

(T 2. F 112; 113? 114—116; 118—123; 125—128; 130—133; 136; 138? 139—140; 142; 144; 149; 151; 153—154; 156—158; 160; 162; 164—167; 169—171).

⟨Ᾱ⟩

30 (1) a) PHOT. BIBL. 58 p. 17 a 23: *ἀνεγνώσθη Ἀρριανοῦ Παρθικὰ ἐν βιβλίοις ιζ̄. οὗτος — Ἀλανικήν* (s. T 2). *διέρχεται δὲ ἐν ταύτηι τῆι πραγματείαι τοὺς πολέμους, οὓς ἐπολέμησαν Ῥωμαῖοι καὶ Πάρθοι, Ῥωμαίων αὐτοκράτορος ὄντος Τραιανοῦ. φησὶ δὲ τὸ Πάρθων γένος Σκυθικόν, ἀποστῆναι δὲ τῆς τῶν Μακεδόνων ἐπικρατείας* (F 32), *ἅμα Περσῶν καταστραφέντων πάλαι δουλωθέν, δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἀρσάκης καὶ Τηριδάτης ἦστην ἀδελφὼ Ἀρσακίδαι, τοῦ υἱοῦ Ἀρσάκου τοῦ Φριαπίτου ἀπόγονοι. οὗτοι Φερεκλέα τὸν ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως — Θεὸν αὐτὸν ἐπίκλην ὠνόμαζον* (261—246) — † *ἀλλ' οἵ γε Ἀρσακίδαι τὸν ὑπ' Ἀντιόχου σατράπην αὐτῶν τῆς χώρας καταστάντα Φερεκλέα, ἐπεὶ τὸν ἕτερον τῶν ἀδελφῶν αἰσχρῶς ἐπείρασε βιασάμενος, οὐκ ἐνεγκόντες τὴν ὕβριν ἀνεῖλόν τε τὸν ὑβρίσαντα καὶ ἑτέροις πέντε τὴν πρᾶξιν ἀνακοινωσάμενοι καὶ τὸ ἔθνος Μακεδόνων ἀπέστησαν καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἦρξαν καὶ ἐπὶ μέγα δυνάμεως ἦλασαν, ὡς καὶ Ῥωμαίοις ἀντιρρόπους μάχας θέσθαι, ἐνίοτε δὲ καὶ μεθ' ἑαυτῶν τὴν νίκην ἔχοντας τοῦ πολέμου ἀπελθεῖν. Πάρθους δέ*

4—5 *Διτιζήλην*: Ἐταζέτα Memn. Phot. Bibl. 228b 9 6 *τῶν ὤμων*? 18 *ταύτηι*: *αὐτῆ* A 20 *πάρθον* M 23 *φιαπιτου* A^1 24 *οὗτοι* A *ὅτι* M *Φερεκλέα*: *Ἀγαθοκλῆς* F 31 *ὑπὸ*: *ἀπὸ* A^2 *ἀπὸ* A^1 24—26 [*ἀλλ' — Ἀντιόχου*] u. [*Φερεκλέα*] vulg ⟨*ἀλλ' οἵ γε Ἀρσακίδαι*⟩ [*οὗτοι Φερεκλέα*] *τὸν ὑπὸ Ἀντιόχου — Θεὸν αὐ. ἐ. ὠνόμαζον — [ἀλλ' οἵ γε Ἀ. τ. ὑπ' Ἀντ.] σατράπην αὐ. τ. χ. καταστάντα Φερεκλέα*? Jac 26 *αὐτῆς* M 29 *τῶν Μακ.* M

φησιν ἐπὶ Σεσώστριδος τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως καὶ Ἰανδύσου τοῦ Σκυθῶν ἀπὸ τῆς σφῶν χώρας Σκυθίας εἰς τὴν νῦν μετοικῆσαι. οὓς ὁ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ Τραιανὸς κατὰ κράτος ταπεινώσας ὑποσπόνδους ἀφῆκεν, αὐτὸς αὐτοῖς τὸν βασιλέα καταστησάμενος. b) EUAGRIOS HE V 24: γέγραπται δὲ περὶ τῶν χρόνων τούτων ἔνια Ἀρριανῶι τε καὶ Ἀσινίωι Κουαδράτωι (97 T 3).

31 (1) SYNKELL. p. 539, 11 Bonn: Συρίας . . . δ̄ ἐβασίλευσεν Ἀντίοχος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ἐπικληθεὶς Καλλίνικος, ὁ αὐτὸς καὶ Σέλευκος (246—226) .... ἐπὶ τούτου τοῦ Ἀντιόχου Πέρσαι τῆς Μακεδόνων καὶ Ἀντιόχων ἀρχῆς ἀπέστησαν, ὑπ' αὐτοὺς τελοῦντες ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ κτίστου διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Ἀρσάκης τις καὶ Τηριδάτης ἀδελφοί, τὸ γένος ἔλκοντες ἀπὸ τοῦ Περσῶν Ἀρταξέρξου, ἐσατράπευον Βακτρίων ἐπὶ Ἀγαθοκλέους Μακεδόνος ἐπάρχου τῆς Περσικῆς. ὃς Ἀγαθοκλῆς ἐρασθεὶς Τηριδάτου, ὡς Ἀρριανός φησιν, ἑνὸς τῶν ἀδελφῶν καὶ τὸν νεανίσκον σπουδάζων ἐπιβουλεῦσαι διαμαρτήσας ἀνηιρέθη παρ' αὐτοῦ καὶ Ἀρσάκου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύει Περσῶν Ἀρσάκης, ἀφ' οὗ οἱ Περσῶν βασιλεῖς Ἀρσακίδαι ἐχρημάτισαν, ἔτη β̄· καὶ ἀναιρεῖται· καὶ μετ' αὐτὸν Τηριδάτης ἀδελφὸς ἔτη λ̄ξ̄.

***32** (—) JOANN. LYD. De mens. III 1 p. 37, 12: ὅθεν καὶ Πάρθοι ἤτοι Πέρσαι μέγα φρονοῦσιν ἐπὶ παλαιότητι. Σκύθας δὲ αὐτοὺς εἶναι πάντες μὲν μαρτυροῦσιν, Ἀρριανὸς δὲ δείκνυσι· τὸ γὰρ Πάρθος ὄνομα ὁ Σκύθης καὶ ἔπηλυς κατ' αὐτὸν τῇι Σκυθῶν φωνῇι ἑρμηνεύεται.

Β̄

(s. F 166; 170?)

33 (2) STEPH. BYZ. s. Ζηνοδότιον· πόλις Ὀσροηνῆς πλησίον Νικηφορίου· Ἀρριανὸς Παρθικῶν β̄. a. 54 a. Chr.

Γ̄

(s. komm. zu F 34).

Δ̄

(s. F 50; 133).

34 (3) STEPH. BYZ. s. Γάζακα· πόλις μεγίστη τῆς Μηδίας, ὡς Κουάδρατος ἐν η̄ Παρθικῶν (97 F 14). Ἀρριανὸς δὲ κώμην μεγάλην αὐτήν φησιν ἐν Παρθικῶν δ̄, καὶ ἐνικῶς «τῆς Γαζάκου» λέγων. a. 36 a. Chr.

---

1 τῶν αἰγυπτίων M Ἰδάνθυρσος Herod. IV 76 ö. (v. l. Ἰδάνθυρος); Strab. XV 1, 6 (Megasthenes) Ἰνδάθυρσος Arrian. Ind. 5, 4 (Megasth.) *Tanaus* Justin. I 6, 6 *Thanausis* Jordan. Get. 6 9 ἐπὶ C Mueller ἐν Synk 13 Ἀγαθοκλέους: *Φερεκλῆς* F 30 ὃς Scaliger ὡς Synk 26 παρθενικὸς RV 31 γάζακαι V 32 παρθενικῶν VP

$\overline{E}$

(s. komm. zu F 35).

$\overline{F}$

(s. F 119? 159).

35 (4) STEPH. BYZ. s. *Χολοβητηνή· μοῖρα Ἀρμενίας. Ἀρριανὸς* a. 58 p. Chr.
ϛ Παρθικῶν· «Τιγράνης † ἀρχόμενος ἄρχεται σατράπης. ἡ δὲ χώρα ἧς ἐπῆρχε Χολοβητηνὴ ὀνομάζεται.»

$\overline{Z}$ a. 114 p. Chr.

(s. komm. zu F 35).

$\overline{H}$

(s. F 51?; 114; 120; 122? 126; 128; 149).

36 (5) STEPH. BYZ. s. *Ἐλέγεια· χωρίον πέραν Εὐφράτου· Ἀρριανὸς ἐν Παρθικῶν* $\overline{\eta}$.

37 (—) JOANN. LYD. De mag. III 53 p. 142, 16 W: *τοιοῦτος μὲν οὖν περὶ τῶν Κασπίων πυλῶν τοῖς Ῥωμαίοις συγγραφεῦσιν ὁ λόγος, ⟨ὃν⟩ Ἀρριανὸς ἐπὶ τῆς Ἀλανικῆς ἱστορίας* (F 13) *καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῆς ὀγδόης τῶν Παρθικῶν ἀκριβέστερον διεξέρχεται, αὐτὸς τοῖς τόποις ἐπιστάς, οἷα τῆς χώρας αὐτῆς ἡγησάμενος ὑπὸ Τραιανῶι τῶι χρηστῶι· τοιούτους γὰρ ἄρχοντας ἐκεῖνος ἔσχεν, οἳ τοῖς τε λόγοις τοῖς τε ἔργοις εἰς τοσαύτην εὔκλειαν τὴν πολιτείαν ἀνέστησαν.*

$\overline{\Theta}$

(s. F 136; 140; 167?)

38 (6) STEPH. BYZ. s. *Λίβανα· πόλις Συρίας ταῖς Ἄτραις γειτνιάζουσα· Ἀρριανὸς Παρθικῶν* $\overline{\vartheta}$.

$\overline{I}$

(s. F 115—116; 127? 139; 146; 151; 164—165).

39 (7) STEPH. BYZ. s. *Φάλγα· κώμη μέση Σελευκείας τῆς Πιερίας καὶ τῆς ἐν Μεσοποταμίαι. Ἀρριανὸς ἐν* $\overline{\iota}$ *Παρθικῶν. ἡ δὲ φάλγα γλώσσηι τῆι ἐπιχωρίωι τὸ μέσον δηλοῖ.*

40 (8) — s. *Χωχή· κώμη πρὸς τῶι Τίγριδι ποταμῶι. Ἀρριανὸς δεκάτωι· «καὶ βασιλεὺς δὲ ἐξελαύνει ἐκ Σελευκείας οὐ πρόσω τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πίγρητος ἐς κώμην, ἥι τινι Χωχὴ ὄνομα.»*

---

6 *παρθενικῶν* V *Ἀχαιμένεος* Guyet *Ἀρχομένους* v. Gutschmid *Ἀρμένιος*? 15 *περὶ* Kroll *ὁ περὶ* Lyd ⟨ὃν⟩ Bekker 17 *Παρθικῶν* Bekker *παροικων* Lyd *αὐτὸς* Bekker *αὐτοις* Lyd 18 *Τραιανῶι* Fussius *τραιανου* Lyd 20 *τὴν* Fussius *την τε* Lyd 23 *λιβαναὶ* VP 24 ..... *κῶν* V 28 *παρθεμικῶν* R *φάλ* R 29 *ἐπιχωρία* R (s. F 63) 30 *τίγρηδι* R 32 *πίγρηδος* R *τίγριδος* VP 33 *Coche* Ammian. Marc. XXIV 6, 2

ΙΑ—ΙΖ

(s. F 49; 112; 121?; 131; 153?; 154; 158?; 160; 162; 169).

ΙΑ

41 (10) STEPH. BYZ. s. *Θεβηθά· φρούριον Μεσοποταμίας· Ἀρριανὸς ια.*

42 (9) — s. *Νάαρδα· πόλις Συρίας πρὸς τῶι Εὐφράτηι, ὡς Ἀρριανὸς Παρθικῶν ια.*

ΙΓ

43 (11) STEPH. BYZ. s. *Δόλβα· πόλις τῆς Ἀδιαβηνῆς· Ἀρριανὸς ιγ Παρθικῶν.*

44 (13) — s. *Ἡφαίστου νῆσοι· τῆς Ἀδιαβηνῆς· Ἀρριανὸς ιγ Παρθικῶν.*

45 (12) — s. *Χαζήνη· σατραπεία πρὸς τῶι Εὐφράτηι τῆς Μεσοποταμίας. Ἀρριανὸς ἐν ιγ Παρθικῶν· «ἐν ταύτηι τῆι Ὀλβίαι καὶ τὰ πεδία τῆς Χαζήνης †σατραπίου ἐπὶ μήκιστον ἀποτεταμένα.»*

ΙΔ

46 (14) STEPH. BYZ. s. *Ἄκρα· .... ι ἔστι καὶ πέραν τοῦ Πίγρητος Ἄκρα· Ἀρριανὸς ις.*

47 (14) — s. *Ὄραθα· πόλις τῆς ἐν Πίγρητι Μεσήνης· Ἀρριανὸς Παρθικῶν ις.*

ΙΖ

48 (15) STEPH. BYZ. s. *Ἄτραι· πόλις μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Πίγρητος· Ἀρριανὸς ιζ Παρθικῶν.*

OHNE BUCHZAHL.

49 (18) a) MALALAS p. 269, 11—270, 16 Bonn: *ἐν ὧι χρόνωι ἐπιστρατεύσας* IF o. IZ? *ἀνῆλθε πολεμῶν μετὰ δυνάμεως πολλῆς κατὰ Ῥωμανίας ⟨Μεερδότης⟩ ἐκ γένους Παρθῶν βασιλεὺς Περσῶν, ὁ ἀδελφὸς Ὀσδρόου βασιλέως Ἀρμενίων. καὶ παρέλαβε πόλεις καὶ ἐπραίδευσε χώρας πολλάς, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν Σανατρούκιον. καὶ ὡς πραιδεύει ὁ Μεερδότης βασιλεὺς τὴν Εὐφρατησίαν χώραν, ἐλαύνων κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἐκλάσθη κακῶς καὶ ἐτελεύτησεν ἰδίωι θανάτωι. ἐν τῶι δὲ μέλλειν αὐτὸν τελευτᾶν ἐποίησε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Σανατρούκιον*

4 *θεβιδά* R *Θεβοθὼν* Theophyl. Simok. III 10 p. 134, 9 Bonn 6 *Νέερδα* Joseph. AJ XVIII 369 *Narraga* Plin. NH VI 123 7 *ἀριανὸς* R *ριανὸς* VP 9 *Δόλβα*: Streck RE V 1275 *ἀδαβηνῆς* R *ἀβιαδηνῆς* P 13 *Εὐφράτηι*: l. *Τίγρητι* (Herzfeld Memnon I 123) 14 *γ* V *ἐνταῦθ' ἥ τε Ὀλβία*? Meineke 15 *σατραπείας* Salmasius 18 *τίγρητος* P 20 *Ὄραθα*: *Ur* Ammian. Marc. XXV 8, 7 *τίγρητι* P *μεσσήνης* VP 24 *τίγρητος* P 27 *πολεμῶν* Chilmeadus *πόλεμον* Ox ⟨*Μεερδότης*⟩ Dindorf

ἀρσάκην, ὅ ἐστι βασιλέα, ἀντ' αὐτοῦ· περσιστὶ δὲ τορκὶμ βασιλεὺς ἑρμηνεύεται. καὶ ἐπέμεινεν ὁ αὐτὸς Σανατρούκιος βασιλεὺς Περσῶν λυμαινόμενος τὴν Ῥωμανίαν. ὁ δὲ Ὀσδρόης βασιλεὺς Ἀρμενίων, ὁ τοῦ Μεερδότου ἀδελφός, ἀκούσας τὸν αὐτοῦ θάνατον ἔπεμψε καὶ αὐτὸς εὐθέως τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἀρμενίας μετὰ πολλοῦ στρατοῦ τὸν Παρθεμασπάτην πρὸς βοήθειαν τοῦ ἑαυτοῦ ἐξαδέλφου Σανατρουκίου, βασιλέως Περσῶν, κατὰ Ῥωμαίων. καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ θειότατος Τραιανὸς βασιλεὺς εὐθέως ἐπεστράτευσε. **b)** MALALAS p. 273, 21—274, 19: καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς κατὰ κράτος τῶι τρόπωι τούτωι. μαθὼν ὅτι διαφθονεῖται τῶι Σανατρουκίωι βασιλεῖ Περσῶν ὁ ἴδιος αὐτοῦ ἐξάδελφος Παρθεμασπάτης, πέμψας πρὸς αὐτὸν ὑπενόθευσεν αὐτὸν Τραιανὸς βασιλεύς, ταξάμενος δοῦναι αὐτῶι τὴν βασιλείαν Περσῶν, ἐὰν συμμαχήσηι αὐτῶι· καὶ ὑπονοθευθεὶς ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτός. καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ μέρος μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ὁ αὐτὸς θειότατος Τραιανὸς ὥρμησε κατὰ τοῦ Σανατρουκίου βασιλέως Περσῶν· καὶ πολλῶν Περσῶν πεσόντων συνελάβετο τὸν Σανατρούκιον βασιλέα Περσῶν φεύγοντα καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα Περσῶν τοῖς ὑπολειφθεῖσι καὶ προσπεσοῦσιν αὐτῶι Πέρσαις ὁ αὐτὸς Τραιανὸς κατὰ τὰς συντάξεις ὀνόματι Παρθεμασπάτην, υἱὸν Ὀσδρόου, γράψας τῆι συγκλήτωι τῆι ἐν Ῥώμηι ὅτι τοσαύτην καὶ ἄπειρον γῆν καὶ ἄμετρα διαστήματα ἀφέστηκότα τῆς Ῥώμης διοικεῖν οὐκ ἀντεχόμεθα, ἀλλὰ παράσχωμεν αὐτοῖς βασιλέα ὑποτεταγμένον τῶι τῶν Ῥωμαίων κράτει. καὶ ἀντέγραψεν αὐτῶι ἡ σύγκλητος ἀπὸ Ῥώμης ἅπαντα ποιῆσαι ὡς δ' ἂν βούληται καὶ αὐτὸς συνίδηι συμφέρειν τῆι Ῥωμανίαι. καὶ ἐβασίλευσε Περσῶν ὁ Παρθεμασπάτης. τὸν δὲ πόλεμον καὶ τὴν κατὰ Περσῶν νίκην τοῦ θειοτάτου Τραιανοῦ ὁ σοφώτατος Ἀρειανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο, ἱστορήσας καὶ συγγραψάμενος πάντα ἀκριβῶς.

50 (—) SIMPLIC. in Aristot. Categ. 8 [Comm. in Arist. gr. VIII] p. 230, 6: καὶ ὑπὸ φαρμάκου δὲ ἐπιλαθέσθαι συνέβη πάντων, ὡς τοῖς μετὰ Ἀντωνίου τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ Πάρθοις πολεμοῦσι συνέβη ἐπὶ βοτάνης τινὸς ἐδωδῆι, ὡς Ἀρριανὸς ἱστόρησεν ἐν τοῖς Παρθικοῖς· πλὴν ὅτι ἐκεῖνοι χρόνωι πάλιν ἀπεκατέστησαν εἰς τὸ κατὰ φύσιν ὅσοι περιεσώθησαν οἰνελαίου πόματος εὐπορήσαντες· τοῦτο γὰρ ἐκ περιπτώσεως ηὑρέθη τοῦ πάθους βοήθημα. Δ

51 (16) SUID. s. γνῶσις gl. 3: Ἀρριανὸς ἐν Παρθικοῖς· «περὶ Παρθαμασίρου δὲ οὐχὶ Ἀξιδάρου εἶναι, ἀλλὰ ἑαυτοῦ τὴν γνῶσιν, ὅτι πρῶτος παραβαίνων τὰ ξυγκείμενα ἔτυχε τῆς δίκης.» ἀντὶ τοῦ τὴν αἰτίαν, τὴν ἀφορμήν. H?

5 παραθεμασπάτην Ox 22 συνείδοι Ox 23 παθεμασπάτης Ox 29 Ἀντωνίου JL —νίνου KAr 35 Παρθαμασίρου Bernhardy Πάρθου (παρ A πᾶρ V πάρθενόν C) Μα(ρ)σίρου Suid (s. zu p. 862, 5) 35—36 ἑαυτοῦ τὴν Bernhardy τὴν ἑ. Suid

ΤΙΛΛΙΒΟΡΟΥ ΒΙΟΣ.

52 (—) LUKIAN. Alex. 2: *καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητής, ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις καὶ παιδείαι παρ' ὅλον τὸν βίον συγγενόμενος, ὅμοιόν τι παθὼν ἀπολογήσαιτ' ἂν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν· Τιλλιβόρου γοῦν τοῦ λιστοῦ κἀκεῖνος βίον ἀναγράψαι ἠξίωσεν.*

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ ΒΙΟΣ.

53 (—) SIMPLIC. in Epict. Ench. praef.: *περὶ μὲν τοῦ βίου τοῦ Ἐπικτήτου καὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς Ἀρριανὸς ἔγραψεν ὁ τὰς Ἐπικτήτου διατριβὰς ἐν πολυστίχοις συντάξας βιβλίοις· καὶ ἀπ' ἐκείνου μαθεῖν ἐστιν, ὁποῖος γέγονε τὸν βίον ὁ ἀνήρ.*

Fragmente ohne Buchtitel.

54 (—) ANON. *π. συντ.* 139, 10 Bk.: *καὶ Ἀρριανός· «ἔν τε οὐδὲν ἐδόκει ἀπεῖναι τῶν ἑαλωκυίαι ἤδη πόλει ξυμφερομένων.»* ΤΑ ΜΕΤΑ ΑΑ.

55 (—) — — 170, 13: *παρεγγυῶ· δοτικῇ. Ἀρριανός· «ταὐτὸ δὲ τοῦτο παρηγγύησε καὶ τοῖς ἀποσπασθεῖσιν ἀπὸ τῆς σὺν αὐτῶι στρατιᾶς.»*

56 (—) — — 178, 25: *ὑπερασπίζω· αἰτιατικῇ. Ἀρριανός· «καὶ ἐπὶ τούτωι Λεον⟨ν⟩άτος ⟨ὁ⟩ ὑπερασπίσας Ἀλέξανδρον.»*

57 (76) EUSTATH. Dion. Per. 222: *τινὲς δὲ Νεῖλόν φασιν ὠνομάσθαι ΒΙΘ. ἀπὸ Νείλου τινὸς ἀπογόνου Ἄτλαντος βασιλεύσαντος τῶν ἐκεῖ. ἄλλοι δέ, ὅτι Μέλας πρότερον καλούμενος μετεκλήθη Νεῖλος ἀπό τινος Νείλου βασιλικοῦ παιδὸς ἐκεῖ ῥίψαντος ἑαυτόν. τινὰς μέντοι ἀπό τινος Νειλασίου κεκλῆσθαι οὕτως αὐτὸν εἰπόντας οὐκ εὖ λέγοντας ἀπελέγχει ὁ Ἀρριανός.*

58 (63) — — 270: *Ἀγήνορος δὲ αὖτη* (sc. *Εὐρώπη*) *θυγάτηρ, ἣν Ταῦρος ὁ τῆς Κρήτης βασιλεὺς ἐλήισατο, ναυμαχίαι τὴν Τύρον ἑλών. σημείωσαι δὲ ὅτι ἄλλος ἐστὶν οὗτος παρὰ τὸν Λύκιον Σαρπηδόνα. Σαρπηδὼν μὲν γὰρ οὗτος ὁ τῆς ῥηθείσης Εὐρώπης ἀδελφός ἐστι Μίνωος καὶ Αἰακοῦ κατὰ τὸν Ἀρριανόν, ὁ δὲ ἐκ Λυκίας Σαρπηδὼν ὁ Ὁμηρικὸς οὐκ ἂν εἴη τούτοις σύγχρονος.*

59 (36) — — 322: *ὁ δὲ Ἀρριανὸς τῶν Εὐρωπαίων Μυσῶν ἀποίκους λέγει τοὺς ἐν τῆι Ἀσίαι Ὀλυμπηνοὺς Μυσούς, οἵτινες Μυσοὶ ὀνομάζονται ἢ ἀπὸ Μυσοῦ τοῦ Διὸς ἢ ἀπὸ ἑτέρου Μυσοῦ υἱοῦ Ἀργανθώνης τῆς γενναίας τῆς ὀρεσιβίου ἢ ἀπὸ τοῦ φυτοῦ τῆς μυσῆς ἢ τοῦ μυσοῦ (ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται), ὅπερ τὴν ὀξύην δηλοῖ κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν Λυδῶν, ὡς καὶ ὁ Γεωγράφος* (XII 8, 3) *φησίν. Ἡρόδοτος* (VII 74) *δὲ τοὺς ἐν τῆι Ἀσίαι Μυσοὺς Λυδῶν ἀποίκους λέγει, Ὀλυμπηνοὺς καλουμένους ἀπὸ ὄρους Ὀλύμπου τοῦ Ἀσιανοῦ.*

18 *Λεονᾶτος* An ⟨ὁ⟩ Jac 26 *ἐστὶν· ἣν* L 29 v. l. *τούτωι* 37 v. l. *ἀπὸ τοῦ ὄρους*

60 (37) EUSTATH. Dion. Per. 322: *ὅτι Θρᾷικες οὐ μόνον Εὐρω-* ΒΙΘ.
παῖοι ἀλλὰ καὶ Ἀσιανοὶ κατὰ τὴν Ἀρριανοῦ ἱστορίαν, λέγοντος ὥσπερ Φρύγας καὶ Μυσοὺς οὕτω δὴ καὶ Θρᾷικας ἐξ Εὐρώπης διαβῆναι εἰς Ἀσίαν μετὰ Πατάρου τινὸς ἡγεμόνος, ὅτε οἱ Κιμμέριοι τὴν Ἀσίαν κατέτρεχον, 5 *οὓς ἐκβαλόντες ἐκ Βιθυνίας* (F 77) *οἱ Θρᾷικες ᾴκησεν αὐτοί.*

61 (38) **a)** — — 322: *ὁ δ' αὐτὸς Ἀρριανὸς καὶ Θράικην τινὰ ἱστορεῖ νύμφην σοφὴν ἀμφὶ ἐπωιδάς τε καὶ φάρμακα καὶ οἵαν τὰ μὲν ἐκλῦσαι τῶν παθημάτων φαρμάκοις, τὰ δὲ ἐργάσασθαι, ὁποία τις καὶ ἡ Μήδεια ἱστόρηται καὶ ἡ Ἀγαμήδη καὶ ἡ Θρυλουμένη Κροκοδίκη. καὶ* 10 *ἀπὸ ταύτης τῆς Θράικης δοκεῖ ὠνομάσθαι ἡ χώρα, Πέρκη ποτὲ καλουμένη.* **b)** EUSTATH. Il. *Δ* 739 (Od. κ 276): *Ἀρριανὸς δὲ καὶ Κροκοδίκην τινὰ ἱστορεῖ οὐδὲν ἧττον γυναῖκα γοητεύτριαν.* **c)** EUSTATH. Od. δ 228 p. 1493, 47: *ἰστέον δὲ ὅτι κατὰ Ἀρριανὸν ἐφαρμάκου μὲν οἶνον καὶ ἡ παρ' αὐτῶι Κροκοδίκη, οὐκ ἐφ' ὁμοίοις δέ. φησὶ γὰρ ἐκεῖνος,* 15 *ὅτι ἡ φαρμακὶς Κροκοδίκη οἶνον νέμουσα κατὰ τέλη τῆι τοῦ πατρὸς στρατιᾶι ἐμβάλλει εἰς τοὺς κρατῆρας ῥίζας, λήθης καὶ ὕπνου φάρμακα· οἱ δὲ ἔκειντο ἡμιθανεῖς ὑπὸ τοῦ πόματος. καὶ ἐφθάρησαν ὑπὸ τῶν πολεμίων δι' ἔρωτα Πριηνέως νεανίου.*

62 (37) EUSTATH. Dion. Per. 322: *ὁ αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι ἔθος* 20 *ἦν Θραιξὶ πολλὰς ἔχειν γυναῖκας, ὡς ἂν ἐκ πολλῶν πολλοὺς ἔχοιεν παῖδας· καὶ τὸ ἔθος αὐτοῖς γενέσθαι φησὶν ἀπὸ βασιλέως αὐτῶν Δολόγκου, ὧι παῖδες πολλοὶ ἐκ πολλῶν γυναικῶν ἐγένοντο.*

63 (49) — — 378: *τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Ἐνετίαν .... νῦν μὲν Βενετίαν φαμέν, καθότι καὶ Ἀρριανός φησιν, ὅτι «Ἐνετοὶ πονή-* 25 *σαντες ἐν μάχηι κατὰ Ἀσσυρίους* (F 74) *καὶ ἀποπεράσαντες εἰς Εὐρώπην ᾠκίσθησαν πρὸς Πάδωι τῶι ποταμῶι καὶ τῆι ἐπιχωρίωι γλώττηι Βενετοὶ ἐς τοῦτο ἔτι ἀντὶ Ἐνετῶν κλῄζονται· καὶ Βενετία ἡ γῆ ἥντινα νέμονται.»*

64 (65) — — 391: *ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν μῦθος τὴν τῶι Κάδμωι* 30 *συνοικήσασαν Ἁρμονίαν Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης γενεαλογεῖ. Ἀρριανὸς δὲ Ἀσιανήν τε αὐτὴν οἶδε καὶ Δαρδάνου ἀδελφήν. φησὶ γὰρ ὅτι Κάδμος ὑπὸ τοῦ πατρὸς κατὰ ζήτησιν τῆς ἀδελφῆς Εὐρώπης σταλεὶς καὶ πλανώμενος περιπετὴς γέγονεν Ἁρμονίαι τῆι τοῦ Δαρδάνου ἀδελφῆι. ἁρπάσας* 35 *δὲ καὶ εἰς τὰς νῆας ἐνθέμενος προσέσχε τῆι Βοιωτῶν γῆι, ἔνθα Θηβαίων ἐγένετο καρτερός, πλούτωι τε εὐδοκιμῶν καὶ τῆι ἄλληι σοφίαι.*

64 bis (—) — — 451: *ὅτι νῆσος ἑσπεριωτάτη τὰ ἐσχατόεντα Γάδειρα κατά μέσον τῶν πρὸς τῆι Ἰβηρίαι πυλῶν· διὸ καὶ Ἰβηρικά φησιν Ἀρριανὸς αὐτά.*

8 *ἐκλῦσαι* mg Y *ἐκλῆσαι* y *ἑλκύσαι* cett 9 *γανυμήδη* L *γαμήδη* y *Κροκοδίκη* CEFLNY *Κίρκη* cett *καὶ* om FKU 10—11 *καλουμένη, ὡς ὁ αὐτὸς λέγει* MU 24 v. l. *φασίν* 25 *κατὰ* KMU *τῆι κατὰ* cett 33—34 *ἁρπάσας δὲ* U *καὶ ἁρπ.* cett 35 *καρτερὸς* YK *ἀρχηγὸς* C mg. Y *κρατερὸς* cett

65 (70) EUSTATH. Dion. Per. 498: *Κρήτη δὲ λέγεται, ὡς οἱ παλαιοί φασιν, ἀπὸ τῶν ἐκεῖ οἰκησάντων Κουρήτων .....· οἱ δὲ ἀπὸ Κρητός τινος αὐτὴν Κρήτην ὠνόμασαν υἱοῦ τοῦ Διός· Ἀρριανὸς δέ φησι· «Κρής, οὗ Κρήτη ἐπώνυμος, ὃ τὸν Δία κρύψας ἐν ὄρει Δικταίωι, ὅτε Κρόνος ἐμάστευεν ἐθέλων ἀφανίσαι αὐτόν.»* ΒΙΘ.

66 (72) — — 506/7: *ἐκαλεῖτο δέ ποτε* (sc. *Σαλαμίς*) *Κυχρεία ἀπό τινος Κυχρέως, οὗ καὶ Λυκόφρων* (Al. 451) *καὶ Ἀρριανὸς μέμνηνται, ὃς ὄφις μὲν ἐπεκλήθη διὰ τραχύτητα τρόπου, ἀπηλάθη δὲ τῆς νήσου ὑπὸ Εὐρυλόχου. ὠνόμασται δὲ ἡ νῆσος αὕτη καὶ Σκιρὰς ἀπό τινος ἥρωος .....*

67 (67) — — 517: *ἱστέον δὲ ὅτι Παρίων κτίσμα ἡ Θάσος· τὸ Πάριον δὲ πόλις ἐν τῆι Προποντίδι. ὁ δὲ Ἀρριανὸς ἄλλως φησί* (s. F 107)· *«Πάριος υἱὸς Ἰασίωνος, ὧι ἐπώνυμον τὸ ἐν Ἑλλησπόντωι Πάριον ὡς οἰκιστῆι.» καὶ οὐ διαφωνεῖ Ἀρριανὸς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον, ἀλλὰ τάχα ταυτότητα παραδηλοῖ ὡς ἐν πολυωνυμίαι Προποντίδος τε καὶ Ἑλλησπόντου. .... τινὲς δὲ ἀνάπαλιν τὸ Πάριον ἀπὸ τῆς Θάσου εἶπον ἀποικισθῆναι.*

68 (67) — — 517: *Ἀρριανὸς δέ φησι καὶ ὅτι Θάσος ἀπὸ Θάσου καλεῖται, Ποσειδῶνος υἱοῦ. καὶ ὅτι ἐκαλεῖτό ποτε καὶ Χρυσῆ νῆσος διὰ τὰ χρυσᾶ μέταλλα, ὧν καὶ Ἡρόδοτος* (VI 46—47) *μέμνηται λέγων .....*

68 bis (—) — — 520: *... Ἀβάντων, Θρακικοῦ ἔθνους, ὥς φησιν Ἀρριανός, κληθέντος οὕτως ἀπό τινος Ἀργείου υἱοῦ Ποσειδῶνος Ἄβαντος.*

69 (73) — — 525: *Ἀρριανὸς δὲ περὶ ταύτης φησὶν ὅτι Δῆλος ἡ πάλαι πλωτὴ οὖσα ἔστη, ὅτε ἡ Λητὼ ἐπέβη αὐτῆς διδύμους ἔχουσα παῖδας.*

70 (71) — — 530: *ἡ Μῆλος περὶ τὸ Κρητικὸν πέλαγος, ἀπό τινος ἀνδρὸς Μήλου κληθεῖσα κατὰ τὴν τοῦ Ἀρριανοῦ ἱστορίαν.*

71 (60) — — 549: *Φαιναγόρα καὶ Ἑρμώνασσα, Ἰώνων ἄποικοι πόλεις, ὧν ἡγήσατο Φαιναγόρας τις καὶ Ἕρμων, ἀφ' ὧν οἱ τόποι καλοῦνται. Ἀρριανὸς δὲ οὕτω φησί· «Φαιναγόρεια, ἣν ἔκτισε Φαιναγόρας ὁ Τήιος, φεύγων τὴν τῶν Περσῶν ὕβριν. ἔτι δὲ Ἑρμώνασσα ἐπὶ Ἑρμωνάσσηι τῆι γυναικὶ Σημάνδρου Μυτιληναίου τινός, οὗ τινας τῶν Αἰολέων εἰς ἀποικίαν μεταστήσαντος καὶ θανόντος ἐν τῶι τῆς πόλεως οἰκισμῶι ἡ γυνὴ τῆς τε πόλεως ἐγκρατὴς ἐγένετο καὶ τὸ ἑαυτῆς ὄνομα τῆι πόλει ἐπέθετο.»*

72 (52) — — 669: *Σκυθῶν δὲ ἡ τοιαύτη πᾶσα γῆ, περὶ ὧν ἱστορεῖ Ἀρριανὸς ὅτι «σιτοφάγοι ποτὲ καὶ ἀροτῆρες ὄντες*

3 *Κρήτην αὐτὴν* U *τοῦ* om d 7 *Ῥιανὸς* Bernhardy (autorenfolge Lyk — A auch zu v. 525; 767) 9 *ὠνομάσθη* CEF 12 *ἀσιόνης* d 13 *ἢ οὐ*? CMueller 14 *ταυτότητά τινα* CEMy 18 *τὰ* om C d y *τὸ* — *ἔχειν* U *καὶ* CUy om cett 22 *ἔστιν* FKM 26 *τις*: *Τήιος*? 27 *φαναγορ(ε)ια* YK al *φαιναγόρα* C 28 *φαναγόρας* KY *Τήιος* Holste *τῖος* Eust 29 *ἔτι* edd *ἐπὶ* (*ἐπεὶ*) Eust *ἐπὶ Ἑρμωνάσσηι* om K *τῆι* om CDELY 35 *ποτὲ*: *τινὲς* L *ἀρωτῆρες* Eust

καὶ οἰκίας οἰκοῦντες καὶ πόλεις ἔχοντες, ἐπειδὴ ὑπὸ ΒΙΘ Θραικῶν ἐπλήγησαν, μετέβαλον τὰ πρότερον ἤθη καὶ ἀρὰς ἐπηράσαντο μεγάλας μήποτε οἰκίαν ἔτι δείμασθαι μήτε ἀρότρωι γῆν ἀναρρῆξαι μήτε πόλεις δομήσασθαι μήτε κτῆμα κειμήλιον ἐπικτήσασθαι, ἀλλ' οἴκους μὲν ποιήσασθαι ἁμάξας, τροφὴν δὲ κρέα θήρεια πόμα δὲ [ταὐτὸ καὶ τροφὴν] τὸ γάλα, θρέμματα δὲ κεκτῆσθαι μόνα, ἅπερ ἄγεσθαι αὐτοῖς ἔμελλεν ἄλλην γῆν ἐξ ἄλλης ἀμείβουσι· καὶ ἀπὸ τοῦδε ἀντὶ γεωπόνων γενέσθαι νομάδας.»

73 (51) EUSTATH. Dion. Per. 767: Ἀρριανὸς δὲ οὕτω φησίν· «Χάλυβες πρῶτοι ἀνθρώπων αἰτίαν ἔχουσι χαλκεύσασθαι σίδηρον».

74 (48) — — 772: Ἀρριανὸς δὲ τοὺς περὶ Μεσοποταμίαν Ἀσσυρίους λέγει, ἐν οἷς φησι τοὺς πρὸς Εὐφράτηι ποταμῶι Ἀσσυρίους ἔστε ἐπὶ Νίνον καὶ Βαβυλῶνα, καθ' ὧν Ἀμαζόνες ἐστράτευσαν Εὐρυπύλης ἡγουμένης αὐτῶν. καὶ τοὺς Καππαδόκας δὲ οὕτω ποτὲ ἱστορεῖ λέγεσθαι, ἐν οἷς φησι Καππαδόκα παῖδα Νινύου, ἐφ' ὅτωι Ἀσσύριοι μεταβαλόντες τὸ ὄνομα Καππαδόκαι ὠνομάσθησαν.

75 (54) — — 783: ὅτι ἐφεξῆς τῶι Θερμιώδοντι ὁ Ἶρις ποταμὸς .... περὶ τούτου ὁ Ἀρριανὸς ταῦτά φησιν· «Ἅλυος βασιλεὺς Σκυθῶν, οὗ υἱὸς Ἐρίδιος, ἀφ' οὗ ὁ Ποντικὸς ποταμὸς κληθεὶς Ἐρίδιος ὕστερον εἰς τὸ δεξιώτερον μετωνομάσθη Ἶρις.»

76 (47) **a)** — — 791: Ἀρριανὸς δὲ οὕτω γράφει περὶ τῶν τοιούτων· «ἐπέκεινα Σαγγαρίου ὅμοροι Παφλαγόνων Μαριανδυνοί, ἔνθα πόλις Ἡράκλεια πεπόλισται, ὅπου Κιμμέριοι πόαν φαγόντες ἀκόνιτον ἐδυστύχησαν· ἦν γὰρ αὐτοῖς πάτριον τὸ ποηφαγεῖν.» **b)** EUST. Od. λ 14 p. 1671, 27: Ἀρριανὸς δέ φησιν ὅτι Κιμμέριοι Σκυθικὸν ἔθνος ἐξ ἠθῶν τῶν οἰκείων ἀναστάντες καὶ πάντας τοὺς διὰ μέσον βλάπτοντες ἦλθον ἕως Βιθυνίας.

78 (41) **a)** EUSTATH. Dion. Per. 793: ῥέειν δέ φασι καὶ αὐτὸν (sc. τὸν Ῥήβαντα) ἐκ τοῦ Μυσίου Ὀλύμπου, καθὰ καὶ τὸν Σαγγάριον, ὃς δὴ Σαγγάριος καὶ ναυσίπορός ἐστι καὶ μέγιστος τῶν ἐν Βιθυνίαι ποταμῶν εἰσβάλλων εἰς τὸν Εὔξεινον. τοὺς δὲ Βιθυνοὺς καὶ ναυτικωτάτους ἱστοροῦσι γένεσθαι ποτὲ καὶ τὴν αὐτῶν γῆν πάμφορόν τε καὶ εὔδενδρον εἶναί φασι καὶ λιθοτομίας ἔχουσαν πολλαχοῦ καὶ κρυστάλλους ἐν ὄρεσι φύουσαν καὶ ἄλλα πολλὰ ἔχουσαν ἀγαθά. (Ἡρόδοτος —VII 75/76 — δὲ λέγει Θρᾳικας διαβάντας εἰς Ἀσίαν κληθῆναι Βιθυνούς, καὶ εἶναι παρ' αὐτοῖς χρηστήριον Ἄρεος). λέγεται δὲ καὶ ὅτι τὴν ἀπὸ Βοσπόρου γῆν ἕως ἐπὶ Ῥήβαντα Βιθυνοί ποτε κατέσχον. τὴν δὲ αὐτοῦ ἐπέκεινα ἐπὶ Πόντον ὀρεινὴν

2 μετέβαλλον CK πρότερα LY 3 μήτε οἰκίαν C 7 [ταὐτὸ καὶ τροφήν] Jac 18 μεταβάλλοντες C 35 πολλαχοῦ Cy om cett

οἱ Θυνοὶ ἔσχον ἄχρι ποταμοῦ Κάλητος, ὡς εἶναι ὁμόρους τούς τε Θυνοὺς ΒΙΘ.
καὶ τοὺς Βιθυνούς, οὕτω καλουμένους ἀπό τινων ἀδελφῶν ἐπιφανῶν Θυνοῦ
καὶ Βιθυνοῦ, παίδων Φινέως κατὰ ποίησιν, ἤτοι ποιητῶν καὶ θετῶν,
καθά φησιν Ἀρριανός, ὃς καὶ γνήσιον παῖδα Φινέως ἱστορεῖ Παφλαγόνα,
ἐξ οὗ χώρα Παφλαγονία. καὶ γῆν λέγει Ῥηβαντίαν τὴν πρὸς τῶι Ψιλλίωι
ποταμῶι· καὶ δημιουργόν τινα ἱστορεῖ παρὰ Βιθυνοῖς Δοίδαλσον καλού-
μενον, οὗ ἔργον ἐν Νικομηδείαι γενέσθαι θαυμαστὸν ἄγαλμα Στρατίου
Διός. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς Ἀρριανὸς καὶ ὅτι ἄλλοι Ὀδρύσου παῖδάς φασι
τὸν Θυνὸν καὶ τὸν Βιθυνόν, ὧν ἡ χώρα ὁμώνυμος. b) EUST. Il. *A*
404 p. 125, 30: καὶ Ἀρριανός· «φῦναι Φινέα».

78 (61) EUSTATH. Dion Per. 803: καὶ ὅρα ὅτι οἱ Χαλκιδεῖς οὗτοι (sc. οἱ περὶ Χαλκηδόνα) παρώνυμοί εἰσι τῆς ἐνταῦθά που Χαλκίδος, ἀφ' ἧς ἄρουραν ἀνωτέρω Χαλκίδα εἶπε τὰ περὶ Χαλκηδόνα. κατὰ δὲ τὴν Ἀρριανοῦ ἱστορίαν ἐπώνυμός ἐστιν ἡ τῶν Χαλκηδονίων πόλις τῶι Κρόνου
υἱῶι Χαλκηδόνι, ἀφ' οὗ πρῶτα μὲν ὁ ἐκεῖ που ῥέων ποταμὸς ἐκλήθη Χαλκηδών, ἔπειτα ἡ πόλις, Δωριέων ἀποικησάντων ὑστέροις χρόνοις, ὁμώνυμος γίνεται τῶι ποταμῶι.

79 (61) — — 803: ἱστορεῖ δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι τοῖς Χαλκηδονίοις ἀποφρὰς νομίζεται παντὸς μηνὸς φθίνοντος ἑνάτη· ἤγουν, ὡς τοῖς Ἀττι-
κοῖς ἀρέσκει, αἱ εἰκοσταὶ πρῶται τῶν ὅλων μηνῶν ἀπαίσιοι αὐτοῖς κρίνον-
ται, διότι ἐν τοιαύταις ἡμέραις ἄλλας τε δυστυχίας αὐτοὶ ἔπαθον καὶ Φαρνάβαζος δὲ ὁ Πέρσης τοὺς αὐτῶν παῖδας ἐκτεμὼν εἰς τὸν Δαρεῖον ἀνέπεμψε.

80 (61) — — 803: κατασκῆψαι δέ φησιν αὐτοῖς καὶ νόσον ἐκ
θεομηνίας, τὸ αὐτοὺς τὰ σφῶν ἀποτέμνειν αἰδοῖα, διότι θυσιῶν τινων κατημέλησαν.

81 (50) — — 805: ὅτι μετὰ τοὺς Χαλκηδονίους Χαλκιδέας οἱ Βέβρυκες κεῖνται, οἳ οὕτως καλοῦνται ἀπὸ Βέβρυκός τινος ἡρωικοῦ ἀνδρὸς ἢ ἀπὸ Βεβρύκης γυναικός. τούτους τοὺς Βέβρυκας ἱστορεῖται μείζω δοκεῖν
ἔχειν τὰ σώματα ἢ καθ' ἡλικίαν ἀνθρώπου, παρ' οἷς καὶ ὁ Βέβρυξ ἐκεῖνος Ἀράντας, ὧι τὸ μὲν μῆκος εἰς ὀκτὼ λέγεται πήχεις, εὖρος δέ, ὡς Ἀρριανός φησιν, ὅσον τοσῶιδε μήκει ἐς κουφότητα ξύμμετρον (ἦγουν ὅσον ἦν ξύμμετρον πρὸς τοὺς ὀκτὼ πήχεις τοῦ μήκους εἰς τὸ κούφως βαίνειν τὸν ἄνθρωπον). κατὰ δὲ τοῦ τοσούτου ἀνδρὸς
νικηφόρος γέγονεν εἰς μονομαχίαν συστὰς νεανίας ἐτῶν

5 *ψιλλίωι* DL *ψίλλωι* y 6 *Δοίδαλσον* (*-σην*) Th Reinach; Robert RE V 1266 *Δαίδαλον* Eust 14 *χαλκηδόνων* YKM al 15 *πρῶτα* C y *πρώτως* Eust 18 *καὶ* add C y 29 *ἱστορεῖται* c *ἱστοροῦνται* cett *ἱστοροῦσιν*? 30 *ἀνθρώπου* C y *—ων* cett

ἑπτακαίδεκα. τὴν δὲ ῥηθεῖσαν Βεβρύκην τοῦ Αἰγύπτου μὲν ἀδελφόπαιδά ΒΙΘ. φασι, μίαν δὲ τῶν θυγατέρων τοῦ Δαναοῦ, ἀδελφὴν τῆς Ὑπερμνήστρας. φείσασθαι δὲ λέγουσι καὶ αὐτὴν Ἱππολύτου τοῦ αὐτανεψιοῦ νυμφίου, ὡς καὶ τὴν Ὑπερμνήστραν τοῦ Λυγκέως, καὶ φυγεῖν σὺν ἐκείνοι καὶ πολλὰ δυνηθῆναι διὰ τὸ διδάσκειν τοὺς βαρβάρους τὴν Αἰγυπτίαν σοφίαν. διὸ καὶ Βεβρύκην ἢ Βεβρυκίαν ἀπ' αὐτῆς κληθῆναι τὴν χώραν εἰς ἣν ἔφυγε.

82 (46) EUSTATH. Dion. Per. 809: ὀλβιωτάτους δὲ τοὺς Φρύγας καὶ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ, λέγων καὶ ὅτι «λέγονται Φρύγες παλαιότατοι ἀνθρώπων γενέσθαι» καὶ ὅτι «μαίνονται τῇι Ῥέαι καὶ πρὸς Κορυβάντων κατέχονται», ἤγουν κορυβαντιῶσι δαιμονῶντες· «ὅταν δὲ κατάσχηι αὐτοὺς τὸ θεῖον, ἐλαυνόμενοι καὶ μέγα βοῶντες καὶ ὀρχούμενοι προθεσπίζουσι τὰ μέλλοντα, θεοφορούμενοι καὶ μαινόμενοι.»

83 (40) — — 809: Ἀρριανὸς δέ φησιν ὅτι «Θυνὸς καὶ Μυσὸς υἱοὶ ἦσαν Ἀργανθώνης, ἥτις καλόν τι χρῆμα νύμφης ἦν, ἀφ' ὧν Θυνὸς μὲν Θυνίαν οἰκίσας ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασε, Μυσοὶ δὲ ἐπὶ τῶι Μυσῶι ὠνομάσθησαν.»

84 (58) — — 828: ἔστι δὲ καὶ Ἐλαία τόπος πρὸς τῆι Νικομηδείαι κατὰ τὸν Ἀρριανὸν ἀπὸ Ἐλαίας Ἀμαζόνος. καὶ πρὸς τῶι Πόντωι δὲ Θίβα, τόπος διὰ τοῦ ῑ ἔχων τὴν παραλήγουσαν, ἀπὸ μιᾶς τῶν ὑφ' Ἡρακλέος ἀναιρεθεισῶν Ἀμαζόνων σχοῦσα τὴν κλῆσιν, ὧν αἱ διάφοροι ... κατὰ τὴν τοῦ Ἀρριανοῦ ἱστορίαν εἰσὶν αὗται πρὸς ὄνομα Τράλλα Ἰσοκράτεια Θίβα Πάλλα καὶ ἄλλαι.

85 (58) — — 828: ἔθνος δὲ γυναικεῖον αἱ Ἀμαζόνες πρὸς τῶι Θερμώδοντι· διὸ καὶ ἀπὸ μητέρων ἐγενεαλογοῦντο, καθάπερ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ.

86 (69) — — 874: ὅτι Κίλικες τὸ ἔθνος, καθά φησιν Ἀρριανός, ἀπὸ Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος, ὃς ἐκ Φοινίκης κατὰ ζήτησιν Εὐρώπης σταλεὶς καὶ πολλὴν γῆν πλανηθεὶς οὐδενὶ μὲν ἴχνει τῆς παιδὸς ἐνέτυχε, τὴν δὲ πολλὴν τῆς Κιλίκων γῆς κατασχὼν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἐπωνυμίαν τῆι χώραι δέδωκεν.

87 (17) — — 916: Ἀρριανὸς δὲ περὶ τούτων οὕτω γράφει· «ἐν Δάφνηι τῆι πρὸς Ἀντιοχείαι ἄλσος τι ἱερὸν Ἀπόλλωνος, καὶ αὐτὴ ἐκείνη ἡ δάφνη δείκνυται, ἣν τινες γῆθεν ἀνασχεῖν λέγουσιν ἐπὶ τῆι Δάφνηι τοῦ Ἄδωνος, ἣ φεύγουσα τὸν ἐραστὴν Ἀπόλλωνα ηὔξατο τὸν ὑπὸ γῆν ἀφανισμὸν καὶ ἔτυχε τῶν εὐχῶν.»

1—2 *τὴν — φασί* Cy *τὴν δὲ ῥ. Β. φασὶ κληθ. ἀπὸ Βεβρύκης Αἰγ. μὲν ἀδ.* cett 3 *ὑπερμήστραν* CD 5 *ἢ Βεβρυκίαν* om CDLY 11 *κατάσχει* C 13 *θεοφορούμενοι* Cy *καὶ θ.* cett 32 *ἄλσος τε?* 33—34 *δείκνυται — Δάφνηι* om Yy

88 (31) EUSTATH. Dion. Per. 939: *τοῦτο δὲ ὁ Ἀρριανὸς ἐπὶ* ΒΙΘ. *Σαγγαρίῳ μυθοπλαστεῖ, λέγων ὅτι πρὸς ταῖς ὄχθαις τοῦ Σαγγαρίου ἔρρηξε τοὺς δεσμοὺς τοῦ Διὸς ὁ Διόνυσος ἤδη τρόφιμος ὤν.*

89 (81; 74) **a)** — — 939: *ἐνάπτεσθαι δὲ καὶ καθάπτεσθαι λεγόμεν τὰ μὴ ζώνηι διαλαμβανόμενα μηδὲ τὸ σῶμα ὅλον ἐνδύοντα, ἀλλὰ μέρος τι σκέποντα καὶ ἄφετα ἐξαρτώμενα, οἷον πήραν ⟨ἢ⟩ λεοντῆν ἢ παρδελέην· Ἀρριανὸς δὲ καὶ διφθέρας καθάπτεσθαι λέγει.* **b)** EUSTATH. Il. *Γ* 17 p. 375, 3: *οὐ μὴν καὶ λεοντῆν προσφυῶς πάνυ λεχθείη ἐνάπτεσθαι ὁ ἀνδρεῖος κατὰ τὸν πάλαι Ἡρακλῆν ἢ κατὰ τὸν ὕστερον Ζιήλαν τὸν παρὰ τῶι Ἀρριανῶι.*

90 (78) — — 1005: *τοὺς δὲ Πέρσας, ὧν μητρόπολις ἡ Βαβυλών, Κηφῆνάς ποτε καλεῖσθαί φησιν ὁ Ἀρριανός.*

91 (77) EUSTATH. HOM. Il. *A* 266 p. 101, 43: *τοιοῦτον δέ τι καὶ ὁ καρτερός, ὡς δηλοῖ παρὰ Ἀρριανῶι τὸ «θηβαίων ἐγένετο καρτερός.»* — EBD. *A* 25 p. 29, 18.

92 (42) — — *A* 397ff. p. 123, 35: *φησὶ γὰρ ἡ τοῦ Ἀρριανοῦ ἱστορία, ὅτι Βριάρεως, Γῆς καὶ Οὐρανοῦ παῖς* (Hesiod. Th. 149), *θαλαττοκρατήσας ὁρμητηρίοις ἐχρήσατο Εὐβοίαι τῆι νώσωι κἀκεῖθεν ὁρμώμενος κατεστρέψατο τὰς Κυκλάδας, ὃς καὶ Αἰγαίων ὠνόμασται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. οὗτος δὲ καὶ αἰτίαν παρασχεῖν λέγεται τῶι Αἰγαίωι πελάγει εἰς ἐπωνυμίαν. σῆμα δὲ αὐτοῦ δείκνυσθαι κατὰ τὸν Ῥυνδακὸν ποταμὸν οὐ πόρρω θαλάσσης λόφον τινά, καὶ τοῦτον ἐπικαλεῖσθαι Αἰγαίωνος, καὶ ἀπὸ τοῦ λόφου τούτου πίδακας ἐκδιδόναι ἑκατὸν καὶ ταύτας καλεῖσθαι παλάμας Βριάρεω.*

93 (42) — — *A* 402 ff. p. 124, 4: *οὐδὲ ὁ μυθικὸς Βριάρεως φίλα φρονεῖ τῶι πατρί, ἢ Κρόνωι ὄντι κατὰ τὸν Ἀρριανὸν ἢ Ποσειδῶνι κατά τινας.*

— — — *A* 404: s. F 78 b.

94 (43) — — *B* 754 p. 336, 13: *ὥσπερ κατὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀρριανοῦ καὶ Βιθυνίας ποταμὸς Ὅρκος ὄνομα, ὃς φρικωδέστατος ὢν τοῖς ἐκεῖ ἐνομίζετο πρὸς βίαν εἰς τὰς δίνας ἕλκειν τὸν ἐπίορκον, εἰ μὴ δρόμωι ἐξεπήδησεν.*

95 (64) — — *B* 814 p. 351, 30: *ἱστορεῖ δὲ ὁ γεωγράφος* (XIII 3, 6) *καὶ ὅτι Βατ⟨ί⟩εια ἀπὸ Βατείας προσηγόρευται, τῆς Δαρδάνου γυναικός, ἧς καὶ Ἀρριανὸς μεμνημένος φησὶν ὅτι Δάρδανος ἐκ Σάμου τῆς Θρακίας ἐλθὼν τὰς τοῦ Τεύκρου βασιλέως θυγατέρας ἔγημε, Νησὼ καὶ Βάτειαν· καὶ ἐκ μὲν τῆς Νησοῦς ἦν αὐτῶι θυγάτηρ Σίβυλλα ἡ μάντις, ἀφ' ἧς καὶ ἄλλαι γυναῖκες, ὅσαι ἐγένοντο μαντικαί, Σίβυλλαι ἐλέγοντο, οὐχ ὡς πρὸς*

1 ὁ om Cy 6 ⟨ἢ⟩ C Mueller ἢ (vor παρδ.) om C H y 29 ὧν (o. ὅρκων ταμίας) Jac ὅρκων Eust 30 ἕλκειν Jac ἕλκων Eust 33 Βατ⟨ί⟩εια Jac (s. 4 F 24)

αἵματος αὐτῆι οὖσαι, ἀλλὰ διὰ τὴν ὁμοίαν θεοφορίαν τυχοῦσαι τῆς ἐπι- ΒΙΘ.
κλήσεως, ἐκ Βατείας δὲ Ἐριχθόνιος καὶ Ἶλος.

96 (68) EUSTATH. HOM. Il. *B* 824 p. 354, 14: *λέγει δὲ καὶ Ἀρριανὸς οὕτω· «Ζέλεια ἡ καὶ Λυκία· καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐπὶ τῆιδε τῆι Λυκίαι Λύκιος. διὸ καὶ Πανδάρου πατὴρ Λυκάων, οὐ πόρρω τοῦ τοιούτου ἔθνους πεσόντος τοῦ ὀνόματος· καὶ Λυκηγενεῖ Ἀπόλλωνι ἐκεῖνος εὔχεται τῶι ἐγχωρίωι* (Il. *Δ* 119).»

97 (45) — — *B* 857 p. 364, 1: *Ἀρριανὸς δὲ τοιαῦτα περὶ Ἀλιζώνων ἱστορεῖ· «οὓς Ὅμηρος ἐν Νεῶν Καταλόγωι φησὶν Ἀλιζῶνας, Βιθυνοί εἰσιν, ὧν Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον. καὶ ἡ Ἀλύβη, ἐν ἧι λέγει ἀργύρου γενέθλην εἶναι, παραδείκνυται, καὶ οὐκ ἀμαυρὰ ὑπόμνησις ἀργυρ⟨ε⟩ίων ἔργα ὑπολελειμμένα ὁρᾶται. Ἀλιζῶνες δὲ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι» φησί «καλοῦνται ὅτι πανταχόθεν θαλάσσηι περιείργονται, ἀπὸ μὲν ἄρκτου καὶ ἀνατολῆς τῶι Εὐξείνωι πόντωι, πρὸς μεσημβρίαν δὲ καὶ νότον τῶι Ἀστακηνῶι κόλπωι τῶι πρὸς Νικομήδειαν, πρὸς δὲ δύσιν καὶ ζέφυρον τῆι Προποντίδι καὶ τῶι Βοσπόρωι, ὡς μὴ πόρρω χερρονήσου εἶναι τὰ πολλὰ αὐτῶν καὶ δικαιότατα λέγεσθαι διεζῶσθαι θαλάσσηι.»*

98 (45) — — *B* 857 p. 364, 8: *ὁ δ' αὐτὸς Ἀρριανὸς λέγει καὶ τὸν ῥηθέντα Ὀδίον Ῥοδοίτην ποτὲ καλεῖσθαι, εἶτα εἰς Ῥοδίον μεταπεσεῖν, εἶτα Ὀδίον κληθῆναι.*

99 (82) — — *Γ* 204 p. 405, 15: *ὥσπερ καὶ τὸ «ξεναγεῖν», ὅπερ ταὐτόν ἐστι τῶι προξενεῖν, γενικῆι συντάσσει ὁ Ἀρριανός.*

100 (33) — — *Γ* 275 p. 414, 8: *τὸν Ἥλιον δὲ ταμίαν τῶν ὅρκων ἐνταῦθα καλεῖ ὡς πάντα ἐφορῶντα. διὸ καὶ Βιθυνοί, ὡς Ἀρριανὸς ἱστορεῖ, δίκας ἐδίκαζον καθεζόμενοι ἀντίοι τοῦ ἡλίου, ὡς ἂν ὁ θεὸς ἐποπτεύοι.*

101 (44) — — *E* 144 p. 532, 45: *ἐκ τῆς ὑπὸ Ὕπιος ὁ παρὰ Ἀρριανῶι ποταμός.*

102 (—) — — *Z* 75 p. 626, 22: *ἱστέον δὲ καὶ ὅτι περὶ Ἑλένου ἱστορία τοιαύτη φέρεται παρὰ Ἀρριανῶι. Ἠδωνοῦ Θρακὸς ἀνδρὸς παῖς Ἕλενος, μάντεων διαπρεπέστατος· παρὰ τοῦτον ἐξ Ἀσίας φοιτῆσαι τὸν Πριάμου παῖδα Σκαμάνδριον, ὃν ἀπονοστήσαντα οἴκαδε μνήμην θέσθαι τοῦ τὴν μαντικὴν ἐκπαιδεύσαντος Ἕλενον ἀπὸ Σκαμανδρίου μετονομασθέντα.*

103 (57) — — *H* 166 p. 673, 45 (TZETZ. Chil. XII 791): *Ἐνυάλιος δὲ κατὰ μὲν τοὺς πλείους ὁ πολεμικὸς ἀπὸ τῆς Ἐνυοῦς. τινὲς*

13 *ἀργυρίων* Eust

δὲ ὥσπερ τὴν Παλλάδα διὰ φόνον τοῦ Πάλλαντος, οὕτω καὶ τὸν Ἐνυάλιον ΒΙΘ. διά τι τοιοῦτον κεκλῆσθαί φασιν. Ἀρριανὸς γοῦν ἱστορεῖ ὅτι «ἐλθὼν Ἄρης εἰς τὰ τῆς Θράικης χωρία, ὅπου τὰ οἰκία ἦν τῶι Ἐνυαλίωι, ἤθελε ξενισθῆναι. ὁ δὲ οὐκ ἤθελε δέχεσθαι φάμενος οὐκ ἂν ξενίσαι ἄλλον ἢ ὃς κρείσσων αὐτοῦ τὰ πολέμια ἔλθοι. καὶ ὅς· ‘ὥρα σοι ξενίζειν ἐμέ, καθότι κρείσσων σού φημι τὰ πολέμια εἶναι.’ τοῦ δὲ Ἐνυαλίου ἀποφάσκοντος ἔρχεται εἰς χεῖρας καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς μάχης ἐκταθείσης τέλος ὁ Ἐνυάλιος πίπτει ὑπὸ τῶι Ἄρει, πληγεὶς ὅπλωι τῆι ῥομφαίαι. διὸ καθότι μέγα τοῦτο ἆθλον ὁ Ἄρης νέος ὢν ἐξετέλεσεν, ἐκαλεῖτο ἐπ᾽ αὐτῶι Ἐνυάλιος.»

104 (82) EUSTATH. HOM. Il. *H* 171 p. 674, 9: *τὴν δὲ ῥηθεῖσαν αἰτίαν τοῦ κλήρου ἀναπτύσσει που καὶ ὁ Ἀρριανός, λέγων περί τινος ὅτι εἰς κλῆρον τοὺς δεῖνα καθίστασθαι ἐδικαίου οὐ θέλων ὡς γέρας αὐτὸ τῶι ἑτέρωι ἀπονείμασθαι οὐδὲ ἀτιμῶσαι τὸν οὐ προκριθέντα εἰς μάχην.*

105 (53) — — *N* 1 p. 916, 25: *Ἀρριανὸς δέ φησιν ὅτι οἰκοῦσι τὴν Ἀσίαν οἱ Ἄβιοι Σκύθαι αὐτόνομοι διὰ πενίαν καὶ δικαιότητα.*

106 (—) — — *Π* 617 p. 1078, 20: *ἦν δὲ καὶ σίκιννις κωμικωτέρα* (sc. ὄρχησις), *ἣν πρῶτοι* (*φασίν*) *ὠρχήσαντο Φρύγες ἐπὶ Σαβαζίοι Διονύσωι, ὀνομασθεῖσαν κατὰ τὸν Ἀρριανὸν ἐπὶ μιᾶι τῶν ὀπαδῶν τῆς Κυβέλλης νυμφῶν, ἧι ὄνομα ἦν Σίκιννις.*

107 (—) — Od. ε 125 p. 1528, 14: *ὁ δὲ Ἀρριανὸς ἱστορεῖ καὶ ὅτι Ἰασίων, ἀδελφὸς Αἐτίωνος καὶ Δαρδάνου, πρόγονος Πριάμου, ἐκ Δήμητρος καὶ Κόρης κάτοχος γενόμενος εἴς τε Σικελίαν ἦλθε καὶ ἐπὶ πολλὴν ἄλλην γῆν ἐπλανήθη τὰ ἐκείνης ὄργια δεικνύων· διὸ λόγον ἔσχεν ὡς Δημήτηρ αὐτῶι μίσγεται. τούτου, φησίν* (F 67), *υἱὸς Πάριος, ὧι ἐπώνυμον τὸ ἐν Ἑλλησπόντωι Πάριον ὡς οἰκιστῆι.*

108 (—) — Od. ι 65 p. 1615, 2: *Ἀρριανὸς δὲ λέγει καὶ ὅτε παρὰ Βιθυνοῖς τελοῦνται τὰ νεκύσια, καλεῖν ὀνομαστὶ τὰς τῶν κατοιχομένων ψυχὰς ὅσοι τελευτᾶν ἔτυχον ὑπερόριοι καὶ κατακαλεῖν αὐτοὺς ἐς τρὶς καὶ δέεσθαι ἀνελθεῖν ὡς μετάσχοιεν τῆς δαιτός.*

— — Od. ν 14 p. 1671, 27: s. F 76.

109 (—) PROKOP. De bell. Goth. IV 14, 47—49: *ταύτην* (sc. *τὴν Λαζικήν*) *παρραρεῖ τὴν χώραν ποταμὸς Ῥέων ὄνομα, οὗ δὴ καὶ φρούριον ὠικοδομήσαντο ἐκ παλαιοῦ Κόλχοι, οὗπερ ὕστερον αὐτοὶ τὸ πλεῖστον εἰς*

3 *οἰκία* Roos (Eust. Il. *H* 221 *χρῆσις δὲ τοῦ οἰκία καὶ παρὰ τῶι πεζογράφωι Ἀρριανῶι, ὡς πρὸ ὀλίγων μεμνημόνευται*) *οἰκεῖα* Eust

ἔδαφος καθεῖλον .... Κοτιάιον δὲ τό τε φρούριον ὠνομάζετο τῇι Ἑλλήνων φωνῇι, νῦν μέντοι Κόταις αὐτὸ καλοῦσι Λαζοὶ τῇι τῆς φωνῆς ἀγνοίαι τὴν τοῦ ὀνόματος διαφθείροντες ἁρμονίαν. ταῦτα μὲν Ἀρριανὸς οὕτως ἱστόρησεν. ἕτεροι δέ φασι πόλιν τε γεγονέναι ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις τὸ χωρίον καὶ Κοίταιον καλεῖσθαι, ἔνθεν τε τὸν Αἰήτην ὡρμῆσθαι καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοὺς ποιητὰς αὐτόν τε Κοιταιέα καὶ γῆν τὴν Κολχίδα Κοιταίδα καλεῖν. ΒΙΘ.

110 (39) STEPH. BYZ. s. Ἀβρεττηνή· χώρα Μυσίας ἀπὸ Βρεττίας νύμφης. τὸ ἐθνικὸν Ἀβρεττηνός, ὡς Ἀρριανός φησιν.

111 (62) — s. Ἀλμήνη· πόλις πρὸς τῶι Εὐξείνωι πόντωι, ὡς Ἀρριανός.

112 (20) — s. Βόρσιππα· πόλις Χαλδαίων ..... οἱ πολῖται Βορσιππηνοί. Ἀρριανὸς δὲ Βορσιππεῖς αὐτούς φησιν. ΠΑΡΘ ΙΑ—ΙΓ

113 (55) — s. Γετία· ἡ χώρα τῶν Γετῶν. Γέτης γὰρ τὸ ἐθνικόν ..... Ἀρριανὸς δὲ Γετηνοὺς αὐτούς φησι.

114 (21) — s. Σωφηνή· χώρα τῶν πρὸς Ἀρμενίαν, ὡς Στράβων ἐν ΙΑ (14, 2). παρὰ δ' Ἀρριανῶι Σωφανηνὴ τετρασυλλάβως. ΠΑΡΘ.Ι

115 (22) — s. Τύρος· .... Ἀρριανὸς δὲ τὰ Ἄναθα Τύρον καλεῖ. ΠΑΡΘ.Ι

116 (—) SUID. s. ἁλιεύς· .... καὶ ἁλιεῖς καὶ ἐπὶ ποταμῶν. «ἐκ τῶν πέριξ πόλεων ἐς τὴν τεταγμένην τῇι ἀναγωγῇι ἡμέραν ἠθροισμένοι ἁλιεῖς ἐφειστήκεισαν» Ἀρριανός φησι. ΠΑΡΘ.

117 (—) — s. ἁλώσιμα (s. ἦγε καὶ ἔφερεν)· εὔληπτα. Ἀρριανός· «ὁ δὲ ἐκεῖθεν ὁρμώμενος ἦγέ τε καὶ ἔφερε τῆς ὑπ' ἐκείνωι οὐκ ὀλίγην καὶ αὐτὸς οὐδαμῆ ἦν αὐτῶι ἁλώσιμος.» ΤΑ ΜΕ ΑΔ.

118 (—) — s. ἀμαυρά· ..... Ἀρριανός· «ἐξ ὧν καὶ τὰ ὑπόλοιπα δι' ἐλπίδος ἔχω οὐκ ἀμαυρᾶς, ὅτι καλῶς μοι ἔξει.» ΠΑΡΘ.Ι

119 (—) a) — s. ἀμφίβολοι· πανταχόθεν βαλλόμενοι ..... Ἀρριανός· «οἱ δὲ Μάρδοι ἑκατέρωθεν ἤδη ἀμφίβολοι γιγνόμενοι, καὶ ὑπὸ τῶν ἀναβαινόντων παιόμενοι καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ νώτου ἐπιθεμένων ὠθούμενοι, ἀπέθνησκον.» ΠΑΡΘ.

b) EUSTATH. Od. α 156 p. 1406, 35: ἀμφιβάλλειν δὲ .... καὶ τὸ ἑκατέρωθεν βάλλειν, ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ἀμφίβολος, ὃς παρά τε Ἀρριανῶι καὶ

---

1 κοτιάιον K κοτυάειον L τό τε Jac τότε K τότε τὸ L ποτε τὸ? 3 ἀριανὸς L ἀρειανὸς K 5 κίτεον K ἔνθεν τε Haury ἐνθέντε K ἐνθένδε L ἀέτιον K ὡρμῆσθαι e ὁρμᾶσθαι KL 6 αὐτήν L Κοιταιέα Haury κοιτιέα K κοίτην L κοιταίτιδα L 7 Ἀβρεττήνη Berkel Holste ἀβρεττίνη RV ἀβροττίνη P 8 ἀβρετηνὸς RV 9 ἀλλήνη aus ἀλμήνη R^1(?); in RVP hinter Ἄλλαρία 11 βοριππαῖς R βόριππας V αὐτήν R 13 Ῥιανός? Meineke Anal. Al. 205 (Γέται Arrian. An. I 3, 2) 14 ὁ Στράβων VP 15 περὶ δ' ἀριανῶν R Σωφανηνή Holste —νίνη RVP 16 ἀριανὸς R ἀνάθα RV 21 ὁ δὲ ἐκεῖθεν (Suid. s. ἦγε): ἀπὸ τῶν φρουρίων Suid. s. ἁλώσιμα

ἑτέροις τὸν ἀμφοτέρωθεν βαλλόμενον σημαίνει. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ περιβάλλειν ἤγουν κυκλοῦν. EBD. *β* 290 p. 1445, 52.

120 (16) SUID. s. *ἀμφίλογον* (s. *Ἀξιδάρης*)· *ἀμφιβαλλόμενον, ἐνδοιάζοντα. Ἀρριανός· «Ἀξιδάρην δὲ ὅτι ἄρχειν χρὴ Ἀρμενίας, οὔ μοι δοκεῖ ἰέναι ἐς ἀμφίλογον.»* ΠΑΡΘ. Η

121 (—) — s. *ἄμωμον· Ἀρριανός· «πέμπει παρὰ βασιλέα ἵππον χρυσοχάλινον καὶ ψέλια καὶ ἀκινάκας καὶ ἄμωμον.»* ΠΑΡΘ. Η—ΙΖ

122 (—) — s. *ἄν· σύνδεσμος συνδετικός. Ἀρριανός· «καὶ ἂν ἤδη ἀφῖχθαι αὐτὸν παρὰ βασιλέα, εἰ μὴ ἐδεδοίκει Πάρθους.»* ΠΑΡΘ.

123 (—) — s. *ἄνδρα· .... Ἀρριανός· «ἄνδρα κατὰ νεότητα θρασύν, κατὰ ἀπειρίαν πραγμάτων ἀνόητον καὶ διὰ ῥώμην σώματος καὶ τὸ ἐς τὰς μάχας προπεσὸν τῶι πλήθει πιθανόν· οὐδὲ τὰς ὑπὲρ τῶν μεγίστων βουλὰς ἐν ὀλίγοις τοῖς μάλιστα προσιοῦσιν †αὐτῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ τῶι πλήθει γίνεσθαι· τὸ πέρα δὲ ἀντιτείνοντας ξυνδεῖν καὶ δεδεμένους μηδὲν μεῖον ἔπεσθαι.»*

124 (—) — s. *ἀνεβάλλετο· .... Ἀρριανός· «ἀνεβάλλετο τὴν τῆς ἄλλης χώρας δήιωσιν, οἰόμενος ἐνδώσειν Ἀθηναίους.»* ΤΑ ΜΕΤ ΑΛ. F

125 (—) — s. *ἀνέδην· ..... Ἀρριανός· «οἱ δὲ τοῖς φρέασι φύλακας ἐπέστησαν, ὡς μὴ ἀνέδην ὅπως τις ἐθέλοι ὑδρεύεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ κοινὸν ξυλλέγεσθαι πᾶν ὅσονπερ ἀνιμῶιτο τοῦ ὕδατος· ἐκεῖθεν δὲ διανομὴν γίνεσθαι τὴν ἴσην ἑκάστοις.»* ΠΑΡΘ.

126 (—) — s. *ἀπείρατον* u. *γνωσιμαχῆσαι· Ἀρριανός· «οὐκ ἀπείρατον αὐτῶι ἔδοξεν ἐκλιπεῖν εἴ πη Ὀσρόης γνωσιμαχήσας ὑποδύσεται τοῖς ἐκ Ῥωμαίων τε καὶ ἑαυτοῦ ξὺν δίκηι ἀξιουμένοις.»* ΠΑΡΘ. Η

127 (—) — s. *ἀπήρτα· ἐκώλυε, διατριβὴν παρεῖχεν. Ἀρριανός· «ὁ δὲ ναυτικὸς στρατός, ἵνα περ μὴ ἄκρα ἐπὶ πολὺ ἀνέχουσα τοῦ ποταμοῦ ἀπήρτα τὸν πλοῦν τῆς ὁδοῦ, ξυμπαρέπλει τῆι στρατιᾶι.»* ΠΑΡΘ. Ι

---

5 *ἰέναι ἐς* Roos (Anab. VII 22, 5) *εἶναί σε* Suid 9 *βασιλέα* Gutschmid *βασιλέως* Suid 10 ⟨*οὐ*⟩ *κατὰ* Bernhardy 11—13 *διὰ — πιθανόν* Suid. s. *πιθανούς* 12 *προπεσὸν*: *προπετὲς εἶναι* Suid. s. *πιθανούς* 14 *αὐτῶι* Portus *αὐτῶι* ⟨*κελεύοντα*⟩ o. ä. Bernhardy 15—16 *τὸ — ξυνδεῖν* Suid. s. *πέρα* 21 *ἐθέλοι* A C *ἐθέλει* al 22 *ὑδρεύσασθαι* B E *εἰς* om A 25 *Ἀρρ.* add s. *γνωσιμαχῆσαι* 25—26 *οὐκ — ἐκλιπεῖν* add s. *ἀπείρατον* 26 *ὀσρόης* s. *ἀπείρατον χοσρόης* s. *γνωσιμ.* 27 *ἀποδύσεται* s. *ἀπείρατον τε καὶ ἑαυτοῦ* (A *αὐτοῦ* cett) add s. *ἀπείρατον* 30—31 *ἀντέχουσα* V

128 (—) SUID. s. *αὐτοκέλευστος* u. *παράγγελμα*· ..... *Ἀρριανός*· *«κρότος τε ἀθρόος οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοκελεύστου τῶν θεωμένων ὡρμήθη.»* ΠΑΡΘ. Ē

129 (—) — s. *ἀφηλικέστερος*· ..... *Ἀρριανός*· *«παιδὸς γὰρ ἐκείνου ἀφήλικος ἐπιτροπεύσειν τε † αὐτοῖς μέλλον καὶ ὑπὸ τῶι ἐκείνου προσχήματι πᾶν ὅτι περ καθ' ἡδονὴν σφίσιν πράξειν ἐς τοὺς ὑπηκόους.»* ΤΑ ΜΕΤ ΑΛ. Ā

130 (—) — s. *ἄχαρι* gl. 1: ... *Ἀρριανός*· *«ὁ δὲ πίστιν ἔδωκε τοῖς κατοικοῦσι μηδὲν ἄχαρι πείσεσθαι ἐκ βασιλέως.»* ΠΑΡΘ.

131 (—) — s. *βουλευτικός*· ... *Ἀρριανός*· *«οἱ γράψαντες οὐ μόνον τὰ ἔργα Τραιανοῦ ἀλλὰ καὶ τὰ βουλεύματα.»* ΠΑΡΘ. ĪĀ—ĪF

132 (79) — s. *βουλυτός*· *ἡ δειλινὴ ὀψία* .... *Ἀρριανός*· *«γίνεται μάχη καρτερὰ ἔστε ἐπὶ βουλυτὸν ἀγχώμαλος.»* ΠΑΡΘ. Z̄?

133 (—) — s. *γλισχρόν*· .... καὶ *Ἀρριανός*· *«τὰ ἐπιτήδεια γλίσχρως τῆι στρατιᾶι ἐπορίζοντο.»* ΠΑΡΘ. J̄

134 (—) — s. *γνώμη* gl. 3: ... *«ὅτωι θεία μὲν ἡ γνώμη περιόντι, εἰς θεοὺς δὲ ἡ μεταχώρησις»*· *Ἀρριανός*. ΤΑ ΜΕΤ ΑΛ. Ā

135 (—) — s. *δεῖμα*· *φόβος*. *Ἀρριανός*· *«τοσόνδε αὐτοὺς δεῖμα ὡς προσαγόντων δεινῶν κατέσχεν ὥστε μὴ δύνασθαι ἀποστῆσαι τῆς ἐκπλήξεως.»* ΤΑ ΜΕΤ ΑΛ. Ā–B̄

136 (—) — s. *δεξιός* gl. 1 (s. *ἀπεχώρησε, Μάννον, πατήσας*): .... καὶ *Ἀρριανός*· *«ὁ δὲ παρὰ Μάννου ἀπεχώρησε δεξιάς τε παραβάς, ἃς βασιλεῖ ἔδωκε, καὶ ὅρκους πατήσας, οὓς ὤμοσε.»* ΠΑΡΘ. θ

137 (—) — s. *διάλειμμα*· .... καὶ *διαλείποντα*· *τὰ διαχωρήματα*. *Ἀρριανός*· *«φυλακαὶ δὲ ἐπὶ τὰ διαλείποντα τῆς τάφρου ἐτετάχατο.»* ΤΑ ΜΕΤ ΑΛ. Γ̄–J̄

138 (—) — s. *διαφορῆσαι* (s. *διαφορούμενης*; s. *ἀνασοβηθείς*)· *Ἀρριανός*· *«τοὺς δὲ ἵππους εἶναι ἀγρίους ὑπό τε τῶι ἀήθει τοῦ δεσμοῦ, καὶ ὑπὸ τοῦ ἀπηρτημένου βάρους ἔτι μᾶλλον ἀνασοβηθέντας διαφορῆσαι αὐτόν.»*

139 (—) — s. *δινήσας*· *στρέψας*. *Ἀρριανός*· *«δῖναί τέ ἐστιν ὅπηι ἀτόπως ἐπιστρέφουσαι, ὡς μὴ πρόσθεν ἐμπίπτειν* ΠΑΡΘ. Ī

---

1 *Ἀρρ.* add s. *αὐτοκέλευστος* 2 *ἀθρόως* ebd 2—3 *ἀλλ' — θεωμένων* s. *παράγγελμα*: *ἀλλ' αὐτοκέλευστος ὡρμήθη* s. *αὐτοκέλ.* 5 *αὐτοὶ ἔμελλον καὶ* Bernhardy *αὐτοὺς μέλλειν* U Köhler *αὐτοῖς μέλλον* [*καὶ*]? 6 *τῶι* Bernhardy *τῶν* Suid 17 *μεταχείρησις* A 19 *δεινῶς* Köhler 22 *Μάννον* Suid. s. *Μάννον* 29 *Ἀρρ.* add s. *διαφορουμένης* *δὲ* add s. *ἀνασοβηθείς* [*εἶναι*]? *ἐπί τε τῶι* Pflugk *ὑποτεινομένους* o. ä. Bernhardy 32 *ἐστιν* B C *εἰσιν* cett (?)

χρῆναι τὴν ἑπομένην τῇι προπλεούσηι νηί ⟨ἢ⟩ τὴν φθάνουσαν τῇι ἄγαν εἰρεσίαι ἐκ τῆς δίνης ἐξελαθεῖσαν εἰς εὐθὺ τοῦ πλοῦ καταστῆναι.»

140 (—) SUID. s. *ἐγνωσμένον* gl. 2: *κεκριμένον*. Ἀρριανός· «ἐγνωσμένον δὲ εἶναι σφίσιν, ἐπειδὰν ἐλάσωσιν ἐπ' αὐτοὺς οἱ Μαυρούσιοι, τοὺς μὲν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν φεύγειν ὡς πεφοβημένους, τοὺς δὲ ἐφ' ἑκάτερα τεταγμένους ἐς τὰ πλάγια ἐμβάλλειν τῶν διωκόντων.» ΠΑΡΘ. Θ̄

141 (—) — s. *ἕδρα* gl. 1: .... Ἀρριανός· «ὅτι με καὶ ὄμμασι καὶ φωνῆι καὶ ἕδραι ἐτίμησας.» ἀντὶ τοῦ καθέδραι.

142 (—) — s. *ἑκοντήν*· Ἀρριανὸς· «τὴν μέσην τῶν ποταμῶν γῆν ἑκοντὴν ἐνδιδόντων τῶν ἐποικούντων κατέσχεν.» ΠΑΡΘ. Ē—Z̄?

143 (—) — s. *ἐλινύοντας*· .... Ἀρριανός· «αἱ δὲ κατασκοπαὶ οὐδέν τι ἐλινύουσαι ἐγίνοντο.» καὶ αὖθις· «ὁ δὲ ἀπῆγε τὴν στρατιάν, μηδέν τι ἐλινύσας.»

144 (80) — s. *ἐπαινέτης*· Ἀρριανός· «τοῦ τε ξὺν κόσμωι δρωμένου ἐπαινέτης καὶ τοῦ ἀκοσμήτου ἐν τῶι παραυτίκα ἐπιτιμητὴς καὶ τοῦ ἐσύστερον κολαστήρ.» ΠΑΡΘ. Η̄

145 (—) — s. *ἐπελήφθη*· *ἐπήρξατο*. Ἀρριανός· «ἤδη τε ἐπελήφθη νὺξ τῆς τρίτης φυλακῆς καὶ ὁ ἡγεμὼν τοὺς λόχους καθίστατο.»

146 (—) — s. *ἐπίπλους* gl. 2: *ἐπιβάτας*. Ἀρριανός· «κυβερνήτας δὲ καὶ πρωράτας μόνους ἐπίπλους εἶχον.»

147 (—) — s. *ἐπιτήδεια, τὰ πρὸς τροφὴν ἁρμόδια*. ..... Ἀρριανός· «οὐδὲν ἄλλο εἰ μὴ τὰ ἐπιτήδεια τῆς δικαίας τιμῆς λαμβάνοντας.»

148 (—) — s. *εὔψυχος*· ..... Ἀρριανός· «τῶν μάλιστα εὐψυχίαν τινὰ ἐν τοῖς δεινοῖς ἐπιδεικνυμένων.»

149 (—) — s. *θειασμός*· Ἀρριανός· «κρότος τε ἀθρόος καὶ ἐπιθειασμοὶ ὡρμήθησαν ὑπέρ τε αὐτοῦ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς στρατιᾶς ἐπιτυχῆ ἀμφοῖν γενέσθαι τὴν ὁρμήν.» ΠΑΡΘ. Η̄

150 (—) — s. *κατεδημαγώγησε*· *κατεστρατήγησε* .... Ἀρριανός· «τῶι τε στρατηγήματι τῶιδε μάλιστα φιλανθρώπωι φανέντι κατεδημαγώγησεν, οὐκ ἀπιστεῖν αὐτῶι καὶ πολεμοῦντι τοὺς περιοίκους.»

---

1 ⟨ἢ⟩ ed Bas 9 *ὀνόμασι* Roos 18 *κολαστήρ* ABVE —*ής* al 19 *ἤδη δὲ* Zonar 25 *ἢ μὴ* ABVE 26 *ἀπολαμβάνοντας* E 29 *ἀθρόως* A 30—31 *ἐπιθειασμοί — στρατιᾶς* Suid. s. *ἐπιθειασμοί* 30 *ὡρμήθησαν*: *στρατιᾶς ἐγίνοντο* ebd *αὐτοῦ* om s. *θειασμός*

151 (—) Suid. s. *κελευστής* (s. *ἐνδόσιμον*)· .... Ἀρριανός· «οἱ δὲ κελευσταὶ καθ' ἑκάστην ναῦν τὸ ἐνδόσιμον τοῖς ἐρέταις ἐνέδοσαν.» ΠΑΡΘ.

152 (—) — s. *κολωνός* (s. *ἄλιθον*) .... Ἀρριανός· «καθεώρων κολωνοὺς λίθων πολλαχοῦ τοῦ ὄρους νενημένους, τοὺς μὲν μείζους τοὺς δὲ ἐλάττους, οὓς εἴκαζον ἐκ τοῦ πεδίου συνενηνέχθαι. ἦν γὰρ οὐ φύσει ἄλιθον οὐδὲ εὔγειον τὸ πεδίον, ἀλλ' οἷον εἰκασθῆναι ἐκκεκαθαρμένον.»

153 (—) — s. *λύγος*· τὸ ἱμαντῶδες φυτόν ... Ἀρριανός· «ὡς δὲ ἄπορος αὐτοῖς ἡ διάβασις ἐφαίνετο, ξυναγαγὼν ὁ Βρούτιος τοὺς ἐπιχωρίους κελεύει ἡγεῖσθαι τὴν ὁδόν, ὅπως εἰώθεισαν αὐτοὶ παρ' ἀλλήλους φοιτᾶν ὥραι χειμῶνος. οἱ δὲ κύκλους ἐκ λύγων τοῖς ποσὶ περιαρμόσαντες αὐτοί τε ἀβλαβῶς ἐπήρχοντο κατὰ τῆς χιόνος πιεζομένης ὑπὸ τῶν κύκλων καὶ τοῖς Ῥωμαίοις παρεῖχον οὐ χαλεπὴν τὴν πάροδον. ἦν δὲ ἡ χιὼν ὡς ις πόδας πολλαχῇ τὸ βάθος.» ΠΑΡΘ. Η—ΙΖ

154 (19) — s. *ναῦς* (s. *ἀκροστόλια*)· Ἀρριανός· «Τραιανὸς ὁ βασιλεὺς περῶν τὸν ποταμὸν ν νῆας εἶχε. τέσσαρες δὲ ἔφερον τὰ σημεῖα τὰ βασιλικά, αἵτινες καὶ τὴν στρατηγίδα κάλοις μακροῖς ἐξηρτημένην ἐφεῖλκον. εἶχε δὲ ἡ ναῦς μῆκος μὲν κατὰ τριήρη μάλιστα, εὖρος δὲ καὶ βάθος καθ' ὁλκάδα, ὅσον μεγίστη Νικομηδὶς ἢ Αἰγυπτία· ἐν ἧι ἐπεποίητο βασιλεῖ ἀποχρῶντα ἐνδιαιτήματα. αὕτη δὲ τά τε ἀκροστόλια ἔφαινε ⟨χρυσᾶ⟩ καὶ ἐπ' ἄκρωι τῶι ἱστίωι τὸ βασιλικὸν ὄνομα καὶ ὅσοις ἄλλοις βασιλεὺς γεγαίρεται χρυσῶι ἐγκεχαραγμένα. νενέμητο δὲ τρίχα τὸ πᾶν ναυτικόν, ὡς μὴ τῶι ξυνεχεῖ πλόωι ταράττοιντο.» ΠΑΡΘ. ΙΑ

155 (—) — s. *ξυνάγκεια* (s. *ὑποτεμόμενος*)· ὁ κοῖλος τόπος. Ἀρριανός· «ὁ δὲ ὑποτεμόμενος αὐτὸν ἐν ξυναγκείαι τινὶ βάλλει κατὰ νώτου τὸν ἄνθρωπον.»

156 (—) — s. *ξυστόν*· δορύλλιον, ἀκόντιον ..... Ἀρριανός· «τὰ σημεῖα τῆς ἐπιλέκτου στρατιᾶς ἀετοί, εἰκόνες βασίλειοι, στέμματα, πάντα χρυσᾶ, ἀνατεταμένα ἐπὶ ξυστῶν ἠργυρωμένων.» ΠΑΡΘ.

1—2 *οἱ δὲ κελευσταί* add s. *ἐνδόσιμον* 2—3 *τοῖς ἐρέταις τ. ἐνδ.* cbd 5 *νενημένους* Toup (Anab. VI 26, 4) *νενεμημένους* Suid 7—8 *ἦν — πεδίον* s. *ἄλιθον* 10—11 *Βρούτιος* A *Βρόντιος* cett 13 *λύγων*: *λύττων* A 15 *παρεῖχον* om A 18 *νῆας* A *ναῦς* cett (?) 20 *καθεῖλκον* V 24 *ἔφαινε* ABVE *ἔφερε* al ⟨*χρυσᾶ*⟩ Roos aus s. *ἀκροστόλια* 25 *ὄμμα* Toup 29—30 *ὁ δὲ ὑπ. ἐν ξ. τ. βάλλει κ. ν. αὐτόν* ders. s. *ὑποτεμόμενος*

157 (—) SUID. s. ὀξύτης· πικρία, αὐστηρία. Ἀρριανός· «κατὰ τὴν βασιλέως ὀξύτητα καὶ αὐτὸς ὠμῶς τε καὶ σὺν ὕβρει ἐξηγεῖτο.» *ΠΑΡΘ.?*

158 (—) — s. παλτά· τὰ δόρατα. . . . . Ἀρριανός· «ἐξηκόντιζον εἰς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους οἱ μὲν παλτά, οἱ δὲ λίθους, οἱ δὲ τοξεύματα.» *ΠΑΡΘ. ΙΖ?*

159 (—) — s. παραυτόθεν· αὐτίκα, ἀπὸ τοῦ παρόντος χρόνου. Ἀρριανός· «παραυτόθεν ὡς ἔχομεν ἐπεξελθόντες ἐν χερσὶ στήσασθαι τὸ τέλος τῆς μάχης.»

160 (—) — s. παρεξειρεσίαν· τὰ ἔξω τῶν ἐρεσσόντων. ἐν τετάρτῃ (12, 1) Θουκυδίδης. Ἀρριανός· «τῶν μὲν κωπῶν ἔστιν ἃς ξυνέτριψαν καὶ τῆς παρεξειρεσίας τινὰ ἀπέθραυσαν.» *ΠΑΡΘ. ΙΑ—ΙΓ*

161 (—) — s. παρεστηκότες· συνημμένοι, τεθαρρηκότες. Ἀρριανός· «οἱ δὲ ἐσκεδασμένοι καὶ οὐ παρεστηκότες ταῖς γνώμαις ἐς φυγὴν ἐτράπησαν.» —

162 (—) — s. πονήσαντα· ἀντὶ τοῦ παλαιωθέντα. Ἀρριανός· «τὰ δὲ πονήσαντα αὐταῖς οὐ χαλεπῶς ἐπεσκευάσθη.» *ΠΑΡΘ. ΙΑ—ΙΓ*

163 (—) — s. προυργιαίτερον gl. 2 (s. πρὸ ἔργου ἐτίθετο) . . . . . Ἀρριανός· «μάλιστα δὲ φίλια τὰ κατὰ νώτου ἑαυτῷ τε καὶ τῇ στρατιᾷ καταλιπεῖν πρὸ ἔργου ἐτίθετο ὁ στρατηγός.»

164 (—) — s. ῥόθιον gl. 1: . . . . . «κτύπος τε ῥοθίου καὶ χρεμετισμὸς ἵππων ἀλλήλοις ἀντεπατάγει» φησὶν Ἀρριανός. *ΠΑΡΘ. Ι?*

165 (—) — —: καὶ αὖθις ὁ αὐτός· «στοῖχον ἕνα ὁπλιτῶν προβεβλημένων τὰς ἀσπίδας, πολλῶι τῶι ῥοθίωι καὶ ἅμα ξυγκελευσμῶι παντοίωι ἐν χρῶι τοῦ ἀεὶ ἐμπεποιημένου ζεύγματος παραπλέουσι.» *ΠΑΡΘ. Ι?*

166 (—) — s. σταθμητόν· μετρητόν. Ἀρριανός· «ἦν δὲ καὶ καμήλων οὐ σταθμητόν τι πλῆθος.» καὶ αὖθις· «πέτραι τε οὐ σταθμηταὶ τὸ μέγεθος ἀπὸ κεραιῶν μετέωροι αἰωρούμεναι πρὸς τοὺς ὑπιέναι ὁρμῶντας τὸ τεῖχος ἐβάλλοντο.» *ΠΑΡΘ.*

167 (—) — s. στόλος (s. Σποράκις)· καὶ τὸ πεζικὸν στράτευμα. Ἀρριανός· «Σποράκης μαθὼν τὸν στόλον ⟨τὸν⟩ βασιλέως ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἐπικράτειαν γενόμενον ἔφυγεν.» *ΠΑΡΘ. Θ*

---

11 Ἀρριανός om A 12 ξυνέτριψαν A συν— cett 17 ἐπεσκευάσθαι V 19 μάλιστα: καὶ ἅμα s. πρὸ ἔργου 20 καταλείπειν ebd ὁ στρατηγὸς om ebd 25 ξυγκελευσμῶι Roos (Anab. II 21, 9) ξυγκελευομένωι (—νων E) Suid 26 παραπλέουσαι A 33 Ἀριστοφάνης V σποράκης V σποράκις cett ⟨τὸν⟩ β. Jac βασιλέα V 34 αὐτοῦ s. στόλος ἔφυγεν. τινὲς δὲ Σφωράκιος s. Σποράκις

168 (—) SUID. s. *σχάσαντα· τεμόντα. «ἔλεγον σχάσαντα ἐκ τῶν βραχιόνων τὰς φλέβας λειποψυχήσαντα ἀποθανεῖν.» οὕτως Ἀρριανός.*

169 (—) — s. *ὑπό οἱ· Ἀρριανός· «τὸ δὲ ἕβδομον τέλος ὑπό οἱ ἔχων καὶ ἄλλους πολλούς.»* ΠΑΡΘ. H—IZ

170 (—) — s. *φοβερός· . . . . . Ἀρριανός· «οἱ δὲ ἐμβεβληκότων τῶν πολεμίων φοβεροὶ καὶ ἀμήχανοι ἄνευ τοῦ ἐς τὸ κοινὸν ὠφελίμου ἀπώλλυντο.»* ΠΑΡΘ.

171 (—) — s. *φυλάρχης· δυνάστης. ⟨Ἀρριανός⟩· «ξυμβάλλει τῶι Τραιανῶι περὶ Αὐγάρου, ὃς ἦν Ὀσροήνης χώρας δυνάστης, οὕσπερ φυλάρχας ὀνομάζουσιν οἱ ἐκείνηι, ὅτι καὶ τὰ χωρία αὐτῶν φυλαὶ ὀνομάζονται.»* ΠΑΡΘ.

172 (—) — s. *χρηματισαμένων· χρήματα λαβόντων. Ἀρριανός· «χρηματισαμένων δὲ καὶ αὐτῶν τρίτη παρεγένετο πρεσβεία.»* ΤΑ ΜΕΙ ΑΔ. Ā

Zweifelhaftes.

173 (—) EUST. Dion. Per. 911: *ὡς καὶ Ἀρριανὸς λέγει· «Τύρος ἡ τότε ἔτι νῆσος.»*

174 (—) EUAGRIOS HE I 20: *εἴ τοι περισπούδαστον ταύτας* (s. *τὰς ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν σταλείσας ἀποικίας*) *εἰδέναι, ἱστόρηται περιέργως Στράβωνι τῶι γεωγράφωι* (XVI 2, 4), *Φλέγοντι* (257 F 24) *τε καὶ Διοδώρωι τῶι ἐκ Σικελίας, Ἀρριανῶι τε αὖ καὶ Πεισάνδρωι τῶι ποιητῆι, καὶ πρός γε Οὐλπιανῶι Λιβανίωι τε καὶ Ἰουλιανῶι* (367 C) *τοῖς παναρίστοις σοφισταῖς.*

175 (—) **a)** AINEIAS v. GAZA p. 19 Boiss.: *οὔτε Ἀρριανὸς ἐπὶ τὸ ἀληθέστερον μᾶλλον ἢ μυθωδέστερον συγγράφων τοῦ δόγματος* (sc. der seelenwanderung) *ἐμνήσθη, καίτοι τὴν τῶν Βραχμάνων πρὸς Ἀλέξανδρον παρουσίαν ἐκδιδάσκων, ἐν ᾗ παραινοῦσιν Ἀλέξανδρον πλεονεξίας ἀπέχεσθαι κτλ.* **b)** Ps. KALLISTH. III 10 (=PALLADIUS De India et Brahm. libellus): *Ἀρριανοῦ τοῦ μαθητοῦ μέντοι Ἐπικτήτου..... τούτου τὰ κατὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα ἱστορήσαντος δ ἐκεκτήμην πονημάτιον ἀπέστειλα τῆι ἀνδρείαι τῆς σῆς καλοκαγαθίας, ὑποτάξας μου τῶι ὑπομνηματικῶι.....* **(11)** *Δάνδαμις ὁ τῶν Βραχμάνων διδάσκαλος διηγούμενος τὰ κατὰ τὸν Μακεδόνα ἔφη· βασιλεὺς Ἀλέξανδρος οὐκ ἀνεχόμενος μόνης εἶναι βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας οὐδ' ἀρκούμενος Φιλίππωι πατρί, καὶ Ἄμμωνος υἱὸν ἑαυτὸν ἔλεγεν εἶναι καὶ τῆς γεννήσεως ἐλεγχούσης ψευδεῖς ἔφερε τῆς φύσεως ἀποδείξεις, ἀνικήτους δὲ ἀγῶνας προέτεινεν. ἀνέτειλε γὰρ ὡς ὁ ἥλιος ἀπὸ Μακεδονίας κατασπεύσας πολὺν κόσμον πρὶν ἔδυνε*

---

9 ⟨Ἀρριανός⟩ Bernhardy aus vorhergehender glosse ⟨Ἀρρ.⟩ *περὶ Αὐγάρου* (*Ἀβγάρου*) ders 10 *περὶ Αὐγάρου*: *ὁ Ἄβγαρος* Küster, Valesius *περὶ ⟨τοῦτον τὸν τόπον ὁ⟩ Αὔγαρος*? 27 *Ἀρριανοῦ* C Mue(ller) *ἀρίου* A *Adriani* Lat (Ps. Palladius) *Ἐπικτήτου* A *Pitti* Lat 29 *ἀνδρείαι* Mue *ἀλεξανδρείαι* A 29 *ὑποτάξας — ὑπομνηματικῶι* Mue *ὑποτάξας τὸ ὑπομνηματικὸν* A 31 *μόνης* Mue *ὡς* A 32—33 *ἐλεγχούσης* Mue *λεγούσης* A 33 *προέτεινεν* Mue *προσέ—* A 34 *κατασπεύσας πολὺν κόσμον* om A *totum mundum perambulans Lat κατοπτεύσας* Biss(aeus)

κατὰ Βαβυλῶνα· τὴν δ' Εὐρώπην τε καὶ τὴν Ἀσίαν ὡς μικρὰ χειρωσάμενος χωρία, ἦλθε καὶ τὸν ἡμέτερον κόσμον κατοπτεύων καὶ ἐρευνῶν. καὶ ἔλεγε ταῦτα ἐν ἑαυτῷ ὁ Ἀλέξανδρος· Σοφία, μῆτερ προνοίας, κοινωνὲ τῆς πασῶν * δυνάμεως, † ἀνωτέρω ἐν ἀληθείαι μόνηι κειμένη, τροφεὺς καὶ δημιουργὲ φύσεως, λόγων δοτήρ, γνώσεως κοινῆς *, ἀδίκων μὲν † ἐπιμιγνὺς δικαίων δὲ φειδομένη, δὸς εὐμενῶς ἤδη μοι τῶν αἰτημάτων τυχεῖν. Βραχμᾶνας δὲ παρόντας ἐνθάδε σοφούς τε καὶ ἀγαθοὺς ἰδεῖν ἧκω, μαθὼν παρὰ Καλάνου τινὸς τῶν ἐνθάδε σπεύσαντος πρός με. πεισθεὶς δὲ ἦλθον, ποθῶ δὲ ὅπως ἴδω καὶ μάθω σαφῶς.' (12) Βραχμᾶνες καὶ αὐτοὶ Ἰνδοὶ Ἀλεξάνδρωι τῶι βασιλεῖ ταῦτα λέγουσιν· ὀρεγόμενος σοφίας ἦλθες πρὸς ἡμᾶς Ἀλέξανδρε, ὅπερ προθυμότερον ἀποδεχόμεθα Βραχμᾶνες· ὅτι ἐστὶ βασιλικώτερον ἐν τῶι βίωι ἡμῶν, τοῦτο γὰρ ἠθέλησας μαθεῖν, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε. ὁ φιλόσοφος γὰρ οὐ δεσπόζεται, ἀλλὰ δεσπόζει· ἄνθρωπος γὰρ αὐτοῦ οὐ κρατεῖ παντελῶς. ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι τοῦ νῦν διαβεβλημένοι ἠπιστούμεθα ὑπό σου, γευσόμενος νῦν ἀληθινῶν λόγων ἦλθες. Κάλανος γὰρ κακὸς ἀνὴρ ἡμῖν γεγένηται, καὶ διὰ Κάλανον ἄνδρες Ἕλληνες Βραχμᾶνας ἔγνωτε, ἀλλ' οὐκ ἐπέγνωτε· ἐκεῖνος γὰρ οὐκ ἦν ἡμέτερος, ἀπ' ἀρετῆς ὁραπετεύσας εἰς πλοῦτον. οὐκ ἤρκεσεν αὐτῶι Τιβεροβοὰμ (?) ποταμοῦ πίνειν ὕδωρ σωφροσύνης καὶ ἀμολγὰς ἐσθίειν, ἐν οἷς αὐξάνεται νοῦς θεοπρεπής, ἀλλὰ πλοῦτον ἔσχεν ἐχθρὸν ψυχῆς· καὶ οὕτως ἐν ἑαυτῷ δεινὸν ἀνέφλεξε πῦρ καὶ εἰς ἡδονὴν ἑαυτὸν ἀπέστρεψεν ἀπὸ σοφίας. ἡμῶν δὲ οὐδεὶς ἐπ' ἀνθράκων κυλίεται, οὐδὲ ἀλγηδὼν ἡμῶν δαπανᾶι τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔστιν ἡμῶν ἡ τροφὴ ὑγιείας φάρμακον. ἄπλουτοι δ' ἐσμὲν κατὰ τὴν φύσιν, καὶ ὁμοίως πᾶσι τῶι βίωι ἡμῶν ἑπακολουθεῖ ὁ θάνατος. εἰ δὲ τῶν κακῶν ἀνδρῶν τινες ψευδεῖς μαθόντες λόγους καὶ κενοῖς ἡμᾶς ὑποτοξεύουσι βέλεσιν, ἀλλὰ τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν οὐ βλάπτουσιν. ἴσον δ' ἐστὶ τὸ ψεύδεσθαι καὶ τὸ τάχος πείθεσθαι· ἀδικεῖ γὰρ ὁ ψευδόμενος ὃς πείθει, ἀδικεῖ δὲ καὶ ὁ πειθόμενος ψευδομένωι προσέχων πρὶν ἢ τἀληθὲς μάθηι. διαβολὴ γὰρ μήτηρ ἐστὶ

---

1 *χειρωσάμενος* Biss *subiugavit* Lat *χρησάμενος* L *ἡγησάμενος* A 2 *ἐν ἑαυτῶι* L *in sensu suo* Lat om A 3—6 *Σοφία — τυχεῖν*: stark verkürzt Lat 3 *κοινωνὲ δὲ* L *κοινῶν* A *τῆς πασῶν ⟨ἀρετῶν⟩ δυνάμεως* Mue *τῆς πασῶν μητρὸς δικαιοσύνης* Biss *sapientia quae es caput omnium virtutum* Lat 3—4 *ἀνώτερα ἐν ἀλ. μόνη κειμένη* L *ἀνωτέρω ἀλ. μόνηι* A 4 *τροφὲ* L *δότειρα* Mue *γνώσεως*: *φύσεως* A 5 *κοινῆς ⟨ἐρευνητά⟩* Biss *et perquiris et vides omnem scientiam* Lat *ἀδίκους μὲν ἀποτίνουσα* Biss *ἀδίκοις μὲν ἐπιμηνίουσα* Mue *et iustis et iniustis reddes secundum facta illorum* Lat 8 *ποθῶ δὲ*: *διὸ ποθῶ* A 9 *τῶι βασιλεῖ* L Lat om A 10 *Ἀλέξανδρε* om A Lat *ἡμᾶς ἐνταῦθα* C *ὅπερ προθυμότερον* Biss *ὅπερ πρῶτον* AC *πρότερον* L *cum placido animo* Lat 11 *βασιλεὺς ὤν* Mue 12 *οὐ δεσπόζεται ἀλλὰ* om A *πατελῶς* om A 13 *μέχρι νῦν* L *μέχρι τούτου* C *huiusmodi* Lat *male fuit dictum tibi de nobis a Calano* Lat *γευσόμενος* Mue *—άμενος* ACL *degustans* Ambrosius *νῦν* L (Ambr) *γὰρ τῶν* C om A 14 *apud nos homo pessimus* Lat 15 *ἔγνωτε*: *ἔγνωσαν* C Lat *ἀλλ' οὐκ ἐπ.* om LC 16 *εἰς πλ.* om C *εἰς* om A *eo quod amavit divitias quas nos non amamus* Lat *τιβεροβοὰμ* L *τιβήριο* A *ἐν τῆι βαροὰμ* C *de tababeno* Lat *de taberunco* Ambr 17 *σωφροσύνης ἀγαθόν* C *ἀμολγὰς ἐσθίειν γῆς* C *manducare lac et omnia quae* Lat 18 *ἀλλὰ* om A L Lat 19 *ἑαυτὸν* Mue *αὐτὸν* L C om A *πορεύεται ἢ μᾶλλον κυλίεται* C *sedet pro frigore* Lat 20 *τροφή, ζωὴ* LC *sed dum vivimus* Lat 22 *θνητῶν τινὲς ἀνδρῶν* L (?) *aliquis* Lat 23 *ἐλευθερίαν*: *consuetudinem* Lat

πολέμου καὶ τίκτει ὀργήν, ἀφ' ἧς μάχονται καὶ πολεμοῦσι. πλὴν οὐκ ἐστιν ἀνδρεία τὸ φονεύειν ἄνδρας· ληιστοῦ γὰρ ἔργον ἐστίν. ἀνδρεία δέ ἐστι τὸ πάσηι ἀέρων κράσει μάχεσθαι γυμνῶι τῶι σώματι καὶ γαστρὸς ἐπιθυμίας ἀναιρεῖν καὶ τοὺς ἐν αὐτῆι πολέμους μᾶλλον νικῆσαι καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας μὴ καταγωνίζεσθαι πρὸς τὸ ὀρέγεσθαι δόξης καὶ πλούτου καὶ ἡδονῆς. τούτους οὖν νίκησον πρῶτον, Ἀλέξανδρε, τούτους ἀπόκτεινον· τούτους γὰρ ἐὰν νικήσηις, οὐκ ἔστι σοι χρεία πρὸς τοὺς ἔξω μάχεσθαι· τοῖς γὰρ ἔξω μάχηι, ἵνα τούτοις ἐνέγκηις φόρους. οὐ βλέπεις ὅτι τοὺς ἔξω νικῶν ὑπὸ τῶν ἔνδον νενίκησαι; πόσοι σοι δοκοῦσι βασιλεῖς ἀνοίας ἐν τοῖς ἄφροσι τυραννεῖν; γλῶσσα, ἀκοή, ὀσφρησις, ὅρασις, ἁφή, γαστήρ, αἰδοῖα, ὅλος ὁ χρώς. πολλαὶ δὲ καὶ ἔσωθεν ὥσπερ ἀμείλικτοι δέσποιναι καὶ τυραννίδες ἀκόρεστοι ἀπέραντα ἐπιτάττουσιν ἐπιθυμίαι, φιλοχρηματίαι, φιληδονίαι, δολοφονίαι, σωματομιξίαι, φονοκτονίαι, διχοστασίαι· αἷς πάσαις ταύταις καὶ ἄλλαις πλείοσι βροτοὶ δουλεύουσι, δι' ἅσπερ φονεύουσι καὶ φονεύονται. Βραχμᾶνες δὲ νικήσαντες τοὺς ἔσωθεν πολέμους πρὸς τοὺς ἔξωθεν οὐ μαχόμεθα· ἀναπαυόμεθα βλέποντες ὕλας καὶ οὐρανόν, καὶ ἀκούομεν ὀρνέων ἦχον εὐμελῆ καὶ ἀετῶν κλαγγήν, φύλλα τε περιβεβλήμεθα καὶ ἀέρι ἐνδιαιτώμεθα, καὶ καρποὺς ἐσθίομεν καὶ ὕδωρ πίνομεν, θεῶι ὕμνους ἄιδομεν, καὶ τὰ μέλλοντα ἐπιθυμοῦμεν, οὐδενὸς μὴ ὠφελοῦντος ἀκούομεν· τοιαῦτα Βραχμᾶνες ζῶμεν, οὐ πολλοὺς λόγους λέγοντες καὶ σιωπῶντες. ὑμεῖς δὲ λέγετε ἃ δεῖ μὴ ποιεῖν, καὶ ποιεῖτε ἃ μὴ δεῖ λέγειν. παρ' ὑμῖν δὲ οὐδεὶς φιλόσοφον οἶδεν ἐὰν μὴ λαλήσηι· ὑμῶν γὰρ ὁ νοῦς ἐστὶ ἡ γλῶττα, καὶ ἐπὶ τοῖς χείλεσιν αἱ φρένες. χρυσὸν καὶ ἄργυρον συνάγετε· δούλων χρείαν ἔχετε καὶ μεγάλων οἴκων· ἀρχὰς διώκετε· ἐσθίετε καὶ πίνετε ὅσα καὶ τὰ κτήνη· οὐκ αἰσθάνεσθε οὐδὲ ὡς ἰδιῶται· περιβάλλεσθε μαλακά, ἐξομοιούμενοι τοῖς σκώληξι τοῖς σηρικοδιασταῖς· ἀδεῶς πάντα πράττετε, καὶ ἐφ' οἷς πράττετε μετανοεῖτε· καθ' ἑαυτῶν λαλεῖτε ὡς κατ' ἐχθρῶν· τῆς γλώττης ἐξουσίαν ἔχοντες ὑπ' αὐτῆς πολεμεῖσθε· κρείττονες ὑμῶν εἰσὶν οἱ σιγῶντες, κἂν ἑαυτοὺς οὐκ ἐλέγχωσι· παρὰ προβάτων ὥσπερ αἰχμάλωτοι ἔρια δανείζεσθε· δόξαν τοῖς δακτύλοις ὑμῶν ὡς ξόανα περιτίθεσθε· χρυσὸν ὡς αἱ θήλειαι φορεῖτε [καὶ ἐπὶ τούτοις μεγαλύνεσθε]· καθ' ὁμοίωσιν τοῦ κτίσαντος

---

1 ὀργὴν ἐν ἀνθρώποις C πολεμοῦσι, Ἀλέξανδρε, ἄνθρωποι C 2 τὸ πολεμεῖν καὶ φονεύειν A 2—3 δὲ πάλιν ἐστὶ τῶι C ἐστὶ πρὸς τὸ πᾶσαν L ἐστὶ πρὸς ἁπασῶν (?) χειρῶν μάχεσθαι A 6 ἐὰν μόνον C 7 οὐ om A *sed primum cogita* Lat 8 νικῶν A νικᾶις καὶ L C *vincis, istos autem* Lat 8—13 stärker abweichend Lat 11 ἐπιτάττουσαι L δολοφονίαι: φειδωλίαι L 11—12 σωματομιξίαι φονοκτονίαι om L C 14 πρὸς — μαχόμεθα: καὶ τοὺς ἔξωθεν, λοιπὸν ὑγειῶς ἔχομεν (λοιπὸν ἀνερρώθησαν L) C L *quos foris habemus non timemus, sed securi semper .... vivimus* Lat 16 ἐνδιαιτώμεθα: διαχεόμεθα A om Lat καρποὺς: *fructus arborum* (vgl. *de frondibus arborum* ~ φύλλα v. 15) Lat 17 *semper canimus* Lat 17—18 ἀκούομεν, οὐ πολλὰ λέγομεν, σιωπῶμεν τοὺς πολλοὺς λόγους A *et non loquimur multa, sed cum locuti fuerimus (non dicimus nisi veritatem) et statim tacemus* Lat 19 ἃ δεῖ ποιεῖν A L *multa quae debeant fieri* Lat καὶ — λέγειν: *et non facitis* Lat ὑμῖν δὲ: ἡμῖν γὰρ C δὲ om A 19—20 οὐδεὶς — λαλήσηι C *non alium tenetis nisi qui sapit fabellare hominem* Lat οὐδεὶς φιλοσοφῶν οὐδὲν εἰ μὴ λαλήσωσιν L τοὺς φιλοσόφους οὐδὲν οἶδεν εἰ μὴ λαλήσωσι A 22 κτήνη: *quantum et alter homo* Lat 22—23 οὐκ — ἰδιῶται om Lat οὐδὲ om L C 23 ἐξομ. — σηρικοδ. om C Lat 24 ἀδεῶς om A μετανοεῖτε: μεγαλύνεσθε A ἑαυτοὺς καταλαλεῖτε C *loquimini vos contra* Lat 28 [ ] Mue ἐπὶ τούτοις μεγαλύνεσθε (ἐπαίρεσθε C) om Lat

δημιουργηθέντες ἀνημέρων θηρίων θυμὸν τίκτετε· ὅταν πολλὰς κτήσεις περιβάλλησθε, ἐπὶ τούτοις μεγαλύνεσθε, καὶ τοῦτο βλέποντες ὅτι πρὸς ἀλήθειαν οὐδὲν ὑμᾶς δύναται ὠφελεῖν· χρυσὸς γὰρ ψυχὴν οὐκ ἀνίστησιν οὐδὲ σῶμα πιαίνει, ἀλλὰ τοὐναντίον μᾶλλον καὶ ψυχὴν σκοτοῖ καὶ σῶμα ἐκτήκει. ἡμεῖς δὲ πρὸς ἀλήθειαν τὴν φύσιν ἐπείγοντες †τὰ ταύτηι ἀποκληρωθέντα, ἐκείνων καὶ προνοοῦμεν· πείνης παραγενομένης ἀκροδρύοις καὶ λαχάνοις τοῖς ἐκ τῆς προνοίας ἡμῖν χορηγουμένοις ἰώμεθα ταύτην, καὶ δίψης παραγενομένης ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐρχόμενοι, χρυσὸν πατοῦντες, ὕδωρ πίνομεν καὶ ταύτην θεραπεύομεν. χρυσὸς δὲ οὐ παύει δίψαν οὐδὲ λιμὸν παραμυθεῖται, οὐ τραῦμα θεραπεύει, οὐ νόσον ἰᾶται, οὐκ ἀπληστίαν ἐμπίπλησιν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ προσεξεγείρει ταύτην τὴν ξένην τῆς φύσεως ἐπιθυμίαν. καὶ διψῶν μὲν ἄνθρωπος [δῆλον ὅτι ἐπιθυμεῖ πιεῖν] καὶ λαβὼν ὕδωρ πέπαυται τῆς δίψης· καὶ ὁ πεινῶν φυσικῶς ἐπιζητεῖ τροφήν, καὶ φαγὼν κορέννυται καὶ τῆς ἐπιθυμίας πέπαυται. παντάπασιν οὖν δῆλον ὅτι ξένον φύσεώς ἐστι τὸ χρυσοῦ ἐπιθυμεῖν· πᾶσα γὰρ ἐπιθυμία πέπαυται βροτῶν, ὅταν λάβηι κόρον, ἐπειδὴ τῆι φύσει τοῦτο συνέσπαρται· ὁ δὲ τῶν χρημάτων ἔρως ἀκόρεστός ἐστι διὰ τὸ εἶναι τοῦτον παρὰ φύσιν. ἔπειτα καὶ ἐν αὐτῶι κοσμεῖσθε καὶ ἐπὶ τούτωι δοξάζεσθε, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὑπερμεγαλυνόμενοι· καὶ διὰ τοῦτο τὰ κοινὰ τῶν πάντων ἴδια ποιεῖτε, τὴν ὁμοίαν πᾶσι μίαν φύσιν τῆς φιλαργυρίας εἰς πολλὰς γνώμας λοιπὸν κατατεμνούσης. Κάλανος οὖν ὁ ψευδὴς φίλος ὑμῶν ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ἀλλ' ὑφ' ἡμῶν καταπατεῖται· καὶ ὁ παραίτιος πολλῶν κακῶν πᾶσι παρ' ὑμῖν ἐστὶν ἔντιμος καὶ τιμᾶται ὑφ' ὑμῶν. ἀνωφελὴς δὲ ὢν παρ' ἡμῖν παρ' ἡμῶν παραπέμπεται ἐξουδενωθείς· καὶ πάντα ὅσα ἡμεῖς καταπατοῦμεν, ταῦτα ἐθαύμασεν ὁ φιλαργυρήσας Κάλανος, ὁ μάταιος ὑμέτερος φίλος καὶ οὐχ ἡμέτερος· μέλεος καὶ τῶν ἀθλίων ἐλεεινότερος τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ ἀπώλεσε φιλαργυρήσας· καὶ διὰ τοῦτο ἄξιος ἡμῶν οὐκ ἐφάνη, οὐδὲ ἄξιος τῆς πρὸς θεὸν φιλίας· οὐδὲ ἐνανεπαύσατο ταῖς ἐν ταῖς ὕλαις ἀμεριμνίαις, ἐν ταύταις ἐντρυφήσας, οὐδὲ ἐλπίδα ἔσχε τῆς μετὰ ταῦτα προσδοκίας, τὴν ἀθλίαν ἑαυτοῦ ψυχὴν φιλαργυρίαι κατακτείνας.

Anhang.

176 (—) **a)** Suid. s. Ἀντίπατρος· .... ὅτι τῶν Ἀθηναίων τὰς Ἀθήνας Ἀντιπάτρωι τῶι Μακεδόνι παραδόντων, ἐν δέει ὄντες οἱ δημαγωγοί, πρὸς τὴν ἐπανάστασιν τοὺς Ἀθηναίους ἐπάραντες, μὴ τὴν αἰτίαν ἐπ' αὐτοὺς ἐνέγκωσιν, ἔφυγον. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι θανάτωι ἐρήμην τούτους κατεδίκασαν, ὧν ἦν Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ καὶ Ὑπερίδης καὶ Ἰμεραῖος, τὴν τοῦ θανάτου εἰσήγησιν εἰσενεγκόντος ⟨Δημάδου⟩. *TA MET AA. F*

b) — —: «ἐγεγόνει γὰρ εἰς οὐδὲν μετριώτερος τῆι γνώμηι, διότι μηδέ ἐστι φύσεως μεταβολὴ κακίαι συνελθούσης, ἠττᾶται δὲ

2 ἐπὶ τ. μεγ. om A 3 πιαίνει: *satiantur* Lat 4 σκοτίζει — τήκει C 5 ἐπιγνόντες A *qui cognovimus veritatem et scimus ipsam naturam auri, quando sitimus* (τὰ ταύτηι — ἰώμεθα ταύτην, καὶ om) Lat ἐπείγοντες ⟨καὶ⟩ Mue 8 *aurum enim* Lat χρυσὸς γὰρ? 11 [ ] Jac δῆλόν τι ἐπιθυμεῖ A δῆλον ἐπιθυμεῖ πιεῖν C ἐπιθυμεῖ πιεῖν L om Lat λαβὼν: πιὼν C *biberit* Lat 13 καὶ τ. ἐπ. πέπαυται om C Lat 14 κόρον: καιρὸν A ὅταν λάβωσι τὸν θάνατον κατὰ νοῦν C anders formt Lat 15 συνέπαρται A καὶ τοῦτο συνέπαρταται C 16—17 τὸ κοσμεῖσθαι — δοξάζεσθαι A ἐνδόξασθε L 19 ὁ ψ. φίλος ἡμῶν A ὁ ψευδόφιλος ἡμῶν C 21 ἐν τιμῆι A δὲ: γὰρ L παρ' ὑμῶν A om L 25 πρὸς τὸν θεὸν L πρὸς θ. αὐτοῦ C 26 ἐλπίδας A ἐλπίδα παντελῶς ἔσχε τῆς μετανοίας C 33 εἰσενεγκόντος ⟨Δημάδου⟩ A Schaefer εἰσενεγκόντες Suid

αὐτῆς καὶ νόμου ἐπίταξις μὴ παντελῶς κολάζουσα, καὶ ἰσχὺς αὐτῆι ἀναντα-γώνιστος ἐφ' ὅπερ ἂν ῥέψηι· καὶ οὔτε φόβωι ἀποτρέπεται τὸ θρασύνεσθαι οὔτε αἰδὼς ἐξεργουσα παραπεῖσαι ἱκανή ἐστιν ἐς τὸ τῶι νόμωι ὑπήκοον.»

177 (—) a) Suid. s. Κρατερός· ὄνομα κύριον. ὁ Μακεδών· ὃς ἦν μέγιστός τε ὀφθῆναι καὶ οὐ πρόσω ὄγκου βασιλικοῦ τῆς τε σκευῆς τῆι λαμπρότητι διαφέρων, καὶ παντὶ τῶι κόσμωι κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον ἔσταλτο πλὴν τοῦ διαδήματος· καὶ τοῖς συγγινομένοις οἷος σὺν ἐπιεικείαι καὶ τοῦ σεμνοῦ προσόντος, φιλοφρονέστατος δόξαι καὶ πιθανώτατος τῶι ἐπαγωγῶι τῶν λόγων, ὡς συμβαλεῖν τῆι τε σμικρότητι τοῦ Ἀντιπάτρου σώματος καὶ τῆι φαυλότητι, ἐπὶ τούτοις τῶι ἀπροσμίκτωι καὶ ἀνημέρωι ἐς τοὺς ὑπηκόους, ⟨ὥστε⟩ θεραπεύειν τὸν Κρατερὸν κατὰ βασιλέα καὶ ἐν ἐπαίνοις ἄγοντας κατὰ τὸ εἰκός, οἷα δὴ στρατηγῶν τὸν εὐτολμότατον καὶ τῶν πολεμικῶν ἔργων συνετώτατον, δεύτερον τῆι προτιμήσει μετὰ Ἀλέξανδρον ἀναμφιλόγως ἄγειν. κίνησίς τε οὖν δὴ ἦν ἐπὶ τούτωι τῆς στρατιᾶς συμπάσης, Κρατερὸν μὲν οἷα βασιλέα ἐς τὸ ἐπιφανὲς θεραπευούσης, καὶ ἑκάστων ἀπαξιούντων ἐν ἴσηι μοίραι ἄμφω τετάχθαι, Ἀντιπάτρωι δὲ κατ' οὐδὲν ἐθελόντων πείθεσθαι. ΤΑ ΜΕΤ ΑΛ. Ε

b) — —: Εὐμένης δὲ (κατὰ τὸν πόλεμον) εὑρὼν τὸ Κρατεροῦ σῶμα κείμενον ἔτι ἔμπνουν, καταπηδῆσαί τε ἀπὸ τοῦ ἵππου λέγεται καὶ κατολοφύρασθαι αὐτόν, ἐπιμαρτυρόμενος ἀνδρείαν τε τὴν Κρατεροῦ καὶ σύνεσιν καὶ τὸ ἄγαν ἵλεων τοῦ τρόπου καὶ ἐς φιλίαν τὴν πρὸς αὐτὸν ἀνεπίπλαστον, ὅσον τε πλούτου ἀνέραστον καὶ ὀρθῆι δικαιοσύνηι σύντροφον· κράτιστος δὲ ἄρα οὗτος ὅτου τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα καὶ παρὰ τοῖς ἐναντίοις τῶν ἐπαίνων ξυμφώνησιν ἔχει. ἐντίμως δὲ καὶ μεγαλοπρεπῶς τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐκήδευσεν. ἔχει μὲν οὖν καὶ ταῦτα Κρατερῶι ἀγαθὴν δόξαν, πεπίστευται δὲ σωφρονέστατος γενέσθαι καὶ πραιότατος καὶ φιλίας κοινωνῆσαι βεβαιότατος, οἷα δὴ τὸ φιλέταιρον φύσει κτησάμενος καὶ ἐπιτηδεύσας, Ζ–Η

178 (—) — s. Λεοννάτος· στρατηγὸς Μακεδονίας, κατὰ γένος προσήκων ⟨τῆι⟩ Φιλίππου μητρί, συντραφεὶς δὲ Ἀλεξάνδρωι, κατὰ τὸ τῆς τροφῆς ἐπιτήδειον καὶ τοῦ γένους καὶ κατὰ μέγεθος μέντοι καὶ κάλλος τοῦ σώματος τιμῆς μετεῖχεν. ὅθεν αὐτῶι καὶ ζῶντος Ἀλεξάνδρου τό τε φρόνημα ὑπέρογκον ἦν καί τις ἀβρότης Περσικὴ κατά τε τὴν τῶν ὅπλων λαμπρότητα καὶ τὴν ἄλλην δίαιταν εἰς τὴν τῶν πολεμίων οὐκ ἀφανῶς ἐπετηδεύετο. τελευτήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου καὶ ζῆλον ἐποιεῖτο, εἰκάζων αὐτὸν πρὸς τὰ βασιλικὰ τῶι τε ἀφέτωι καὶ ἀνειμένωι τῆς κόμης καὶ τῆι ἄλληι κατασκευῆι, ἣ οὐ πρόσω τοῦ Περσικοῦ τρόπου ἤσκητο αὐτῶι. ἵπποι τε Νισαῖοι, οἱ δὲ Φάσιδος ἄπο, χρυσοχάλινοι σύμπαντες, προετετάχατο τῆς τάξεως, ἐκπρέποντες τοῖς καλλωπίσμασι. ἐπήγνυντο δὲ αὐτῶι καὶ σκηναὶ μεγαλοπρεπεῖς, καὶ ὅπλα * κάλλει ὑπερφέροντα. εἵπετο καὶ τὸ τῶν ἑταίρων ἄγημα. Α

179 (—) — s. Λεωσθένης· στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων. οὗτος ἐν τῶι πρὸς τοὺς Μακεδόνας πολέμωι προθυμίαι χρησάμενος τοῦ καιροῦ προθυμοτέραι καὶ τῆι παραπεσούσηι εὐπραγίαι κατὰ τῶν πολεμίων ἐπεξιὼν τήν τε ἐμβολὴν ἀφειδῆ ποιεῖται καὶ λίθωι πληγεὶς πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀφυλάκτως ἐπὶ τῆς παρατάξεως πίπτει. Γ–Δ

5—6 *μέγιστος — βασιλικοῦ* Suid. s. ὄγκος gl. 2 6 *τῆς — διαφέρων* Suid. s. σκευή 9 *συμβαλεῖν* Roos *συμβάλλουσι* Suid 11 *ἐς*: *εἰς* A ⟨*ὥστε*⟩ Bernhardy 14 *δὴ οὖν* A 18 *καὶ κατολ. αὐτὸν* Koehler *αὐτὸν κ. κατ.* Suid *ἐπιμαρτυρόμενος* Roos *—νον* Suid *ἀπομαρτυρόμενος* Koehler 21—22 *τῶν ἐπαίνων ξυμφώνησιν* Bernhardy *τῶι —ωι ξυμφωνούσης* Suid 27 ⟨*τῆι*⟩ Koehler 29 *αὐτῶι* A *αὐτοῦ* cett 36 *ὅπλα* ⟨*ἠμπείχετο*⟩ Bernh *καὶ* ABV *δὲ καὶ* cett *καὶ εἵπετο* Bernh 39 *περιπεσούσηι* A

180 (—) — s. *Περδίκκας· ὁ Μακεδών. ὃν ἔκτειναν ἐξ ἐπιβουλῆς οἱ Μακεδόνες, ἄνδρα τά τε πολέμια κράτιστον γενόμενον καὶ μεγαλονοίαι χρησάμενον διαφερόντως. ἐξ οὗ δὴ καὶ τὸ ὑπέρογκον αὐτῶι τοῦ φρονήματος εὐθαρσὲς πρὸς πάντα κίνδυνον ἦν, τό τε ἄγαν μεγαλήγορον, σὺν ὧι πάντας τοὺς Μακεδόνας ὑπερφρονεῖν ἔδοξε, τὰς [τε] εὐπραγίας αὐτῶι φθόνου ἐπαξίας ἐποίει. ἐπὶ δὲ τῶι φθόνωι μῖσος ἐπεγίνετο καὶ τὸ μὴ φέρειν ὑπὲρ σφᾶς ὄντα τε καὶ ὀνομαζόμενον. ὅθεν καὶ τὴν ἐν τοῖς παισμασι μεταβολὴν σὺν ὀργῆι τῆς πρόσθεν ὑπ⟨ερ⟩οψίας μᾶλλον ἢ κρίσεως ἀληθεστάτης δικαιώσει εἰς τὸ κατ' αὐτοῦ ἐπιβούλευμα ἐποιοῦντο.* $\overline{H}$?

—. DEXIPPOS VON ATHEN.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ.

s. 100 F 8.

—. CHOIRILOS (VON IASOS).

ΑΑΜΙΑΚΑ.

157. ASKLEPIADES AREIU.

F

ΠΕΡΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΕΩΣ.

1 (III 306) ATHEN. XIII 21 p. 567 D: *Εὐβούλου Κλεψύδρα* (II 182 Kock) — *οὕτω δ' ἐκλήθη αὕτη ἡ ἑταίρα, ἐπειδὴ πρὸς κλεψύδραν συνουσίαζεν ἕως κενωθῆι, ὡς Ἀσκληπιάδης εἴρηκεν ὁ τοῦ Ἀρείου ἐν τῶι Περὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως συγγράμματι, τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα φάσκων εἶναι Μητίχην.*

—. TIMAIOS VON TAUROMENION.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΠΥΡΡΟΥ.

s. III u. Sicilien.

—. PROXENOS.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΠΥΡΡΟΝ ΣΙΚΕΛΙΚΑ.

s. III u. Epeiros.

158. ZENON.

T

1 (III 174) DIOG. LAERT. VII 35: *γεγόνασι δὲ Ζήνωνες ὀκτώ .... τέταρτος ἱστορικός, τὴν Πύρρου γεγραφὼς στρατείαν εἰς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν, ἀλλὰ καὶ Ἐπιτομὴν τῶν πεπραγμένων Ῥωμαίοις τε καὶ Καρχηδονίοις.*

5 [τε] Roos 7 *ὑπεροψίας* Küster 19 *κενωθείη* Meineke

F

ΠΥΡΡΟΥ ΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΙΣ ΙΤΑΛΙΑΝ ΚΑΙ ΣΙΚΕΛΙΑΝ.

ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΡΩΜΑΙΟΙΣ ΚΑΙ ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΟΙΣ.

159. HISTORIKER ÜBER PYRRHOS.

T

1 (II 461, 1) Pausan. I 12, 2: *ἔστι δὲ ἀνδράσι βιβλία οὐκ ἀφανέσιν ἐς συγγραφήν, ἔχοντα ἐπίγραμμα ἔργων ὑπομνήματα εἶναι. ταῦτα ἐπιλεγομένοι μοι μάλιστα ἐπῆλθε θαυμάσαι Πύρρου τόλμαν τε, ἣν μαχόμενος αὐτός* [τε] *παρείχετο, καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἀεὶ μέλλουσιν ἀγῶσι πρόνοιαν .....*

6 *ἀφανέσιν* Jac *ἐπιφανέσιν* Paus *εἶναι αὐτοῦ· ἃ ἐπιλεγομένοι* Lachmann
7 ⟨*τῶν Πύρρου*⟩ *ἔργων* Löscher *ἔ. ὑπ.*
8 [*τε*] Dindorf

e) PTOLEMAIER.

160. BULLETIN AUS DEM 3. SYRISCHEN KRIEG. (a. 246)

F

1 (—) P. Petrie II 45; III 144: (I) — — *ἐ]πὶ τὰ τείχη* [.....]*νεσθαι* | — — *ἑτέρους καταβιάσας παρε*| — — *αι κατέστ*[*η*]*σεν ἐπὶ τῶν* | [— — *ἀποσ*]*τείλας τινὰ πρὸς τὸν* | [— *περὶ τῶν γεγε*]*νημέν*[*ων*] *ἐμφανίσας* | [— — *τοὺ*]*ς στρατιώτας προσαγόντων* | [— — *τῆς*..... *φυλ*]*ακῆς εἰς ὃν συνέθεντο καιρὸν* | — — *ους ἐπὶ τῆς ἄκρας καὶ περὶ τῶν* | — — *Εὔμαχον καὶ Ἀριστέαν ἐπι*| — — *ο*[.....]*λαι προυπαρχον*[...| — — *ἐπ*]*ιθεμένους ἐπεὶ καιρὸν* | — — *ον τόνδε συνέλαβον* | — — *παρὰ τοῦ Ἀνδρίσκου πεμ*|[— —]*εν ἅπαντας ἐν τοῖς ἐπιτη*|[*δείοις* — — *τ*]*ῶν δ' ἐκ τῆς ἄκρας ὑποτιθε*|[*μένων* — — *κ*]*αὶ δεη*[*θ*]*έντων μηθὲν παρα*|[— — *μήδ' ἑνα*]*ντίον ἔφησεν ἔσεσθαι φανερὰν* | [*αὐτοῖς εἰς τὸ λοιπὸν τ*]*ήν τε παρ' ἡμῶν καὶ τὴν παρὰ* | — —]*ίαν, μετὰ δὲ ταῦτα δεξιὰν* | [*δοὺς αὐτοῖς καὶ καταστ*]*ήσας Ἐπιγένην ἐπὶ τῆς* | [*ἄκρας καὶ παραδοὺς αὐτῶι*] *τὴν πόλιν ἅμα τῆι ἡμέραι* | — — *ντων ἐπιστείλας ὑπῆγεν* | — — (§ 2) *κ*]*ατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς καὶ παρα*|[..... .....]*ΙΓ* (?) *σκάφη τῆς ἀδελφῆς πρὸς αὐτούς* ||

(II) *διαπεμψαμένης εἰ*[*ς* (?) *τὸ* .....]*ν προθύμως* | *καὶ τὴν λοιπὴν χρεία*[*ν* .....] *καὶ παραπλεύ*|*σαντες εἰ*〈*ς*〉 *Σόλους τοὺς* [*Κιλικίο*]*υς ἀ*[*νέ*]*λαβον τὰ* | *ἐ*[*κεῖ*]*σε κατασχεθέντ*[*α χρή*]*ματα καὶ παρεκόμισαν* | *εἰς Σελεύκειαν ὄντα* Ͱ*Αφ* [*ἀργ*(*υρίου*)] (τάλαντα). [*ἃ διε*]*νοεῖτο μὲν Ἀρίβαζος ὁ ἐν Κιλι*〈*κί*〉*αι στρατ*[*ηγὸς*] *ἀποστέλλειν* | *εἰς Ἔφεσον τοῖς περὶ τὴν Λαοδίκην,* [*σ*]*υνφωνησάντων ὁ*[*ὲ*] | *πρὸς αὐτοὺς τῶν τε Σολείων*

---

4 die linke seite von col. I, (18—20) buchstaben, ist verloren *ὑνεσθαι ιεῤ* Cr(oenert) 5 *καταβι*〈*β*〉*άσας* Cr 6 *τινὰς* Ma(haffy) *πρὸς τὸν* [*Ἀνδρίσκον* Cr 7 [*τῆς* + ordinalzahl] 'also nachtangriff' UKoe(hler) *συνεθοντο* P 8—9 *πλ*]*εί*-[*στου*]*ς καὶ προυπαρχόντων ἠδ*[*η π*]*ολλ*[*ῶν*] Cr 9 *ἐπιθεμένους* Wi(lcken) *τρόπ*]*ον τόνδε* Bi(label) 10 *ἐπιτηδείοις* Ho(lleaux) 11 *παρά*[*σπονδον ποιεῖν μηδ' ἑνα*]*ντίον* Koe 12 [*αὐτοῖς — λοιπόν*] Ho 13 [*τῆς ἀδελφῆς φιλανθρωπ*]*ίαν* Ma-Sm(yly) 15 *και παρα* Ma [*Πυθαγό*]*ρας* | [*καὶ Ἀριστοκλῆς*] Ho (p. 886, 2) *καὶ παρα*[*πλέει*] 'vor *ρα* fehlen nur 4—5 buchstaben; der erste buchstabe sicher nicht *π*, sondern *κ*; vor *ρα* ist *α* so gut wie sicher' Bi 16 *λαβόντες*] *ΙΓ*? Wi [*ἔχοντες πέντ*]*ε* Ho [*ἑτοιμάσαντες*] *ΙΓ* Roos 17 *εἰ*[*ς τὸ στρατεύει*]*ν* Koe *ἐκ*[*πλεῖν ὥρμησα*]*ν* Ho *εἰ*[*ς Κιλικίαν ἦλθο*]*ν* Roos *εἰ*[*ς τὸ στρατόπεδο*]*ν*? 17—18 *χρεία*[*ν παρέχεσθαι*] Koe *παρασχόμενοι* Ho *παρέσχοντο* Roos *παρασχομένης*? 18 *εἰς Σόλους* Ma-Sm *εισολους* P [*Κιλικίο*]*υς* Braunstein *τόπο*]*υς* Ho 19 *κατασχεθεντα* P 20 [*ἃ*] Wi *ἃ — Ἀντιόχειαν* 886, 6 parenthese Ma-Sm *στρατ*[*ηγὸς*] Wi *στρατ*[*ηγὸς ταῦτ'*] Ho *στρατηγὸ*[*ς*] *ἐ*[*ξα*]*ποστέ*〈*λ*〉*λειν* Cr 21 *τὴν*: *τον* P *Σολείων* 'nach dem faksimile sicher' Wi

καὶ ⟨τῶν⟩ στρατ[ιωτῶν] τῶν | [αὐ]τόθεν καὶ μετ[ὰ] β[ίας] ἐπιβοηθησάντ[ων τ]ῶν | περὶ τὸν Πυθαγόρα[ν] καὶ Ἀριστοκλῆ. υ. [[. .]]. . θρων | καὶ γενομένων ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἁπάντων, συνέβη | ταῦτά τε κατασχεθῆναι καὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν | ἄκραν καθ' ἡμᾶς γενέσθαι... τοῦ Ἀριβάζου δὲ ἐκπε,πηδηκότος καὶ πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τοῦ Ταύρου | συνάπτοντος, τῶν ἐνχωρίων τινὲς τὴν [κε]φ[αλὴν] | ἀποτεμόντες ἀν[ήνε]γκαν εἰς Ἀντιόχεια[ν. (§ 3) *ἡμεῖς δὲ] | ἐπεὶ τὰ κατὰ τὰς ν[αῦς] ἐ[στει]λάμεθα, πρώτης | φυλακῆς ἀρχομένης [ἐμ]βάντες εἰς τοσαύτας ὅσας | ἤμελλεν ὁ ἐν Σελευκείαι λ]μὴν δέξασθαι παρεπλεύσαμεν | εἰς φρούριον τὸ καλούμενον [Π]οσίδεον καὶ καθωρμίσθημεν τῆς | ἡμέ[[τε]]ρας περὶ ὀγδ[όην ὥ]ραν.* (§ 4) *ἐντεῦθεν δὲ ἐωθινῆς [ἀ]||ναχθέντες παρεγενόμεθα εἰς τὴν Σελεύκειαν. | τῶν δὲ ἱερέων καὶ ἀρ[χόντ]ων καὶ [τῶ]ν ἄλλων πολιτῶν | καὶ τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν στρατιωτῶν στεφανη|φορησάντων καὶ τὴν ἐπὶ τὸν λιμένα συναντησάν ||*

(III) *[των ὁδὸν — πρὸς ἡμ]ᾶς εὐνοίας καὶ | — —] εἰς τὴν πόλιν | [— — τὰ παραστα]θέντα θύματα | [— ἐπὶ τοῖς βωμ]οῖς τοῖς ὑπ' α[ὐ]τῶν | κατασ[κευασθεῖσι .....]ς καὶ τὰς τιμὰς ἐν τῶι ἐμπορίωι | ανηγ[— — (§ 5) τα]ύτην μὲν τὴν ἡμέ|[[τε]]ραν [— —]ν, τῇι δὲ ἑτέραι|..η — — ὡς ἐνδέχεται | μάλισ[τα — —]ες ἐν αἷς ὑπεδε|ξάμε[θα — — πάντ]ας τοὺς με|θ' ἡμῶ[ν πλεύσαντας καὶ τοὺς αὐτ]όθεν σατράπας καὶ στ[ρατηγοὺς καὶ τοὺς ἄλλους] ἡγεμόνας ὅσοι οὐκ ἦ[σ]αν | τ[εταγμένοι ..... κα]τὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν | [ἄκραν .....*

φρου]ρᾶς ἐάσαντ[ες | — — ἦ]σαν γὰρ θαυμαστοὶ | — —.νται (§ 6) *με[τὰ τα]ῦτα εἰς Ἀντιόχειαν | — — τοιαύτην τὴν παρασκευὴν καὶ τῶν | [— — εὗ]ρομεν ὥστε καταπλήττεσθαι | [ἡμᾶς. ἀπήντησαν] γὰρ ἡμῖν ἐκτὸς τῆς πόλης | οἱ [.....]*

---

1 *τῶν στρατιωτῶν* Wi *στρατηγῶν* Ho *μετὰ βίας* Ma *μεταν[τίκ]α* Cr 2 *καὶ τ]ῶν περὶ* Ho *ρὺν τ̣ά̣χ[ει] ἀθρ⟨ό⟩ων* Roos *—κλῆν συνπαρ[έδ]ρων* Cr 3 *κατασχεθῆναι* P 4 *ἐκπεπεδηκότος* P 5 *κεφαλὴν* Koe *αν . . . γκεν* P 6 *ἡμεῖς δὲ* Ma-Sm *ναῦς* Wi *ἐ[στει]λάμεθα* Roos *ἠσφαλισ]άμεθα* Ho 'paßt nicht zu den spuren' Wi 7 *ἐμβάντες* Ho *ημελλον* P 8 *δέξασθαι ναῦς* P^{c} 10 *παραγενομεθα* P *ιερειων* P *τω[ν συ]ν̣α̣[ρχ]ιῶν* Cr 13 linke seite von col. III (etwa 25 buchstaben) bis auf wenige zeilenanfänge verloren *[των ὁδὸν οὐδεμία τῆς πρὸς ἡμ]ᾶς εὐνοίας καὶ [φιλίας ὑπερβολὴ ἀπελείπετο. ἐπεὶ δὲ]* Ho 13—14 *εἰς τ. π. [εἰσῆιμεν, ἠξίουν ἡμᾶς τὰ παραστα]θέντα* Ho *παρεγενόμεθα] εἰς τ. π. [καὶ κατεσπείσαμεν]*? 14 *παρασταθέντα* Ma-Sm *αυτ[[οις]]* P *κατασ[κευασθεῖσι* Wi *κατασ[κευασμένοις παρὰ τὰς οἰκία]ς* Ho 15 *τιμας εμπορίωι* P *[[η]]νηγ . . .* P *ἀνήγ[αγον ἡμᾶς εἰς τὴν ἄκραν*? Wi *ἀνήγ[γελλον οἱ ἱεροκήρυκες* Ho 16 *ἡμέραν [ἐν τῆι πόλει κατηυλίσθημεν]* Ho *[..]ρη* Ma *ἐχ]ρη[άμεθα τοῖς παροῦσιν*? Ho das ρ bezweifelt Wi *μάλισ[τα, καὶ εἰς τὰς ναῦς ἐμβάντ]ες* Ho 17 *. . . ες* P *πλεύσαντας — αὐτόθεν* Wi *ἀγωνισαμένους αὐτόθεν* Ho 18 *[[στρατιωτας]]* P 18—19 *τεταγμένοι ἐπὶ τῶν κατὰ* Ho *οὐκ ἐν[α]ντίοι [ἦσαν — —]* Cr *τεταγμένοι εἰς τὴν φυλακὴν τὴν κατὰ τ. π.*? 20 *φρουρᾶς* Ma *ἐάσαντ[ες δὲ* Ho 21 *παρεγενόμεθα· κἀκεῖ] τοιαύτην* Ho *τῶν [ὄχλων τοσοῦτον πλῆθος]* Ho *εὕρομεν* Wi *εἶδο]μεν* Ho 21—22 *καταπλήττεσθαι* 'erstaunen' Wi 22 *ἡμᾶς* Ho *οἱ[— — καὶ οἱ]* Sm *β[αδίζοντες οἵ τε]* Ho 'faks. spricht für *οἱ*' Wi *οἱ [αὐλικοὶ πάντες καὶ οἱ]* Roos *οἱ [ἐν τῆι πόλει ὄντες]* Bi *οἱ [ἐν ταύτηι τῆι πόλει]*?

σατράπαι καὶ οἱ ἄλλοι ἡγε|μόν[ες καὶ στρατιῶ]ται καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ αἱ συναρχίαι | καὶ [πάντες οἱ ἀπ]ὸ τοῦ γυμνασίου νεανίσκοι καὶ ἄλλος | ὄχ[λος ..... ἐστεφ]ανωμένος, καὶ τὰ ἱερὰ πάντα εἰς τὴ[ν] | πρὸ [τῆς πύλης] ὁδὸν ἐξήνεγκαν. καὶ οἱ μὲν ἐδεξιοῦ[ντ]ο, | οἱ δὲ [.....] μετὰ κρότου καὶ κραυγῆς ||

(IV) (12 zeilen fehlen) | .....] παρ' ἑκάστην οἰκία[ν | .....]. ους ποιούμενοι διετέλεσα[ν | .....] πολλῶν ἡμῖν ὄντων τῶν | [.....]. οὐθενὶ οὕτως ἡδόμεθα ὡ[ς | ἐπὶ τῆι] τ[ού]των ἐκτενείαι. ἐπεὶ δ' οὖν [[αι]] α π[| παρασταθέντα θύματα παρατετ.[.]ημε[— | κα⟨ὶ⟩ τῶν ἰδιωτῶν κατεσπείσαμεν, ἤδη | ἡλίου περὶ καταφορὰν ὄντος εἰσήλθομεν εὐθέω[ς] | πρὸς τὴν ἀδελφήν, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τῶ[ι] | πράσσειν τι τῶν χρησίμων ἐγινόμεθα,' τοῖς [τε] | ἡγεμόσιν καὶ τοῖς στρατιώταις καὶ τοῖς ἄλλοις [τοῖς] | κατὰ τὴν χώραν χρηματίζοντες καὶ περὶ [τῶν ὅ]|λων βουλ⟨ευ⟩όμενοι. πρὸς τούτοις δὲ ἡμέρας τιν[ὰς] | — — —

161. PTOLEMAIOS VON MEGALOPOLIS. 222/1—205/4

T

1 POLYB. XV 25, 14—15 (a. 203/2): *προεχειρίσατο δὲ* (sc. Agathokles, vormund des Ptolemaios V) *καὶ Πτολεμαῖον τὸν Ἀγησάρχου πρεσβευτὴν πρὸς Ῥωμαίους, οὐχ ὡς ἐπισπεύσοντα τὴν πρεσβείαν, ἀλλ' ὡς, ἂν ἅψηται τῆς Ἑλλάδος καὶ συμμίξηι τοῖς ἐκεῖ φίλοις καὶ συγγενέσιν, αὐτοῦ καταμενοῦντα· προέκειτο γὰρ αὐτῶι πάντας τοὺς ἐπιφανεῖς ἄνδρας ἐκποδὼν ποιῆσαι.*

2 — XVIII 55, 6—9 (a. 197/6): *πιστευθεὶς γὰρ* (sc. Polykrates von Argos) *τῆς Κύπρου καὶ τῶν ἐν ταύτηι προσόδων ἐν καιροῖς ἐπισφαλέσι καὶ ποικίλοις, οὐ μόνον διεφύλαξε τῶι παιδὶ* (sc. Ptolemaios V) *τὴν νῆσον, ἀλλὰ καὶ πλῆθος ἱκανὸν ἤθροισε χρημάτων, ἃ τότε παραγεγόνει κομίζων τῶι βασιλεῖ, παραδεδωκὼς τὴν ἀρχὴν τῆς Κύπρου Πτολεμαίωι τῶι Μεγαλοπολίτηι. τυχὼν δὲ διὰ ταῦτα μεγάλης ἀποδοχῆς καὶ περιουσίας ἐν τοῖς ἑξῆς χρόνοις, μετὰ ταῦτα προβαινούσης τῆς ἡλικίας ὁλοσχερῶς εἰς ἀσέλγειαν ἐξώκειλε καὶ βίον ἀσυρῆ. παραπλησίαν δέ τινα τούτωι φήμην ἐκληρονόμησεν ἐπὶ γήρως καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀγησάρχου. περὶ ὧν, ὅταν ἐπὶ τοὺς καιροὺς ἔλθωμεν, οὐκ ὀκνήσομεν διασαφεῖν τὰ παρακολουθήσαντα ταῖς ἐξουσίαις αὐτῶν ἁρμόττοντα.*

2 ῥ[οῦ πάντες —] Cr 3 *τὸν πρὸ[ς ἀπάντησιν σ]τόλον* Cr 4 *οἱ δὲ* [*ἠσπάζοντο ἡμᾶς*]? Ho 5 col. IV am rechten rande vollständig Ho Wi 6 *διετέλεσα*[*ν* Wi *διετελέσα*[*μεν* Ma-Sm 7 *ὡ*[*ς* Wilhelm *ὥ*[*σπερ* Ho [*ἐπὶ τῆι*] Hσ *τηι . . .* Wilhelm *πά*[*ντα τὰ* Ho [*τὰ*] Wilhelm 8 *παρατετρ*[.]*ημε* Ma-Sm *παρατετ*[*ηρ*]*ήμεθα* Ho *παρά τε τ*[*ῶν*] *ἡ*[*γ*]*ε*[*μόνων* Wilhelm *παρά τε τ*[*ῶν*] *ἡμε*[*τέρων*? Wi *κα⟨ὶ⟩* Wi *μετὰ δέ*]*κα* Ho *τ*[[*ο*]]*ν ιδ*[[*α . των*]] P 9 [[*ἤδη*]] Wilhelm *ἤδη* [*δὲ*] Hσ [*τοῦ*] *ἡλίου* Cr *εισελθομεν* P 12 *περὶ τῶν ὅλων βουλευόμενοι* Ho

F

ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

Ā

1 (III 66, 1) CLEM. ALEX. Protr. III 45, 4 p. 35, 1 St (ARNOB. adv. nat. VI 6): *Πτολεμαῖος δὲ ὁ τοῦ Ἀγησάρχου ἐν τῷι ᾱ Τῶν περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἐν Πάφωι λέγει ἐν τῷι τῆς Ἀφροδίτης ἱερῷι Κινύραν τε καὶ τοὺς Κινύρου ἀπογόνους κεκηδεῦσθαι.*

B̄

2 (2) ATHEN. VI 48 p. 246 C: *Πτολεμαῖος δ' ὁ τοῦ Ἀγησάρχου Μεγαλοπολίτης γένος ἐν τῆι δευτέραι τῶν Περὶ τὸν Φιλοπάτορα Ἱστοριῶν συμπότας φησὶ τῶι βασιλεῖ συνάγεσθαι ἐξ ἁπάσης τῆς πόλεως, οὓς προσαγορεύεσθαι γελοιαστάς.*

Γ̄

(F 4?)

3 (3) ATHEN. X 26 p. 425 EF: *Κλεινοῦς δὲ τῆς οἰνοχόου Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ἐπίκλην δὲ Φιλαδέλφου, μνημονεύει Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀγησάρχου ἐν τῆι τρίτηι τῶν Περὶ Φιλοπάτορα Ἱστοριῶν.*

OHNE BUCHZAHL.

4 (4) ATHEN. XIII 40 p. 577 F: *Πτολεμαῖος δ' ὁ τοῦ Ἀγησάρχου ἐν ταῖς Περὶ τὸν Φιλοπάτορα Ἱστορίαις βασιλέων ἐρωμένας ἀναγράφων φησίν· «Φιλίππου τοῦ Μακεδόνας αὐξήσαντος Φίλιννταν τὴν ὀρχηστρίδα, ἐξ ἧς καὶ γεννῆσαι Ἀρριδαῖον τὸν μετ' Ἀλέξανδρον βασιλεύσαντα· Δημητρίου δὲ τοῦ Πολιορκητοῦ μετὰ τὰς προειρημένας* (sc. Lamia, Leaina u. a. 577 D) *Μανίαν· Ἀντιγόνου δὲ Δημώ, ἐξ ἧς Ἀλκυονέα γεννηθῆναι· Σελεύκου δὲ τοῦ νεωτέρου Μύσταν καὶ Νῦσαν.»*

—. KALLINIKOS VON PETRA.

ΠΡΟΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ

Ā—Ī.

s. III u. Aegypten.

7 ἀπογόνους: *cum familia omni sua, immo cum omni prosapia* Arn 15 Κλεινοῦς Athen. XIII 576 F *κλίνης* AC 21 Μακεδόνας Madvig —νος AE

f) GALATERKRIEGE. SELEUKIDEN.

162. DEMETRIOS VON BYZANZ. a. 278/7 ff.

T

1 (II 624) DIOG. LAERT. V 83: *γεγόνασι δὲ Δημήτριοι ἀξιόλογοι εἴκοσι .... ἕβδομος Βυζάντιος, ἐν τρισκαίδεκα βιβλίοις γεγραφὼς τὴν Γαλατῶν διάβασιν ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν* (278/7)· *καὶ ἐν ἄλλοις ὀκτὼ τὰ περὶ Ἀντίοχον* (sc. *τὸν Σωτῆρα* 280—261) *καὶ Πτολεμαῖον* (sc. *τὸν Φιλάδελφον* 285/4—247) *καὶ τὴν τῆς Λιβύης ὑπ' αὐτῶν διοίκησιν.*

$\overline{F}$

ΓΑΛΑΤΩΝ ΕΞ ΕΥΡΩΠΗΣ ΕΙΣ ΑΣΙΑΝ ΔΙΑΒΑΣΙΣ $\overline{Α}$—$\overline{ΙΓ}$.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΟΧΟΝ ΚΑΙ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΗΣ ΛΙΒΥΗΣ ΥΠ ΑΥΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ $\overline{ΙΔ}$—$\overline{ΚΑ}$.

---

163. SIMONIDES VON MAGNESIA (SIPYLOS). ca. 275?

T

1 SUID. s. *Σιμωνίδης· Μάγνης* ⟨*ἀπὸ*⟩ *Σιπύλου· ἐποποιός. γέγονεν ἐπὶ Ἀντιόχου τοῦ Μεγάλου κληθέντος, καὶ γέγραφε τὰς Ἀντιόχου* [*τοῦ Μεγάλου*] *πράξεις καὶ τὴν πρὸς Γαλάτας μάχην, ὅτε μετὰ τῶν ἐλεφάντων τὴν ἵππον αὐτῶν ἔφθειρε.*

F

ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΜΑΧΗ.

—. ERATOSTHENES D. J. VON KYRENE.

ΓΑΛΑΤΙΚΑ.

s. III u. 'Kelten u. Galater'.

---

15 ⟨*ἀπὸ*⟩ Meineke *γέγονεν*: *γέγραφεν* A 16 *κληθέντος — Μεγάλου* om A *τοῦ πρώτου κληθέντος* Meineke [*τοῦ Μεγάλου*] Bernhardy 16—17 *πράξεις κατὰ τὴν* Bernhardy 17 *αὐτῶν* Cuperus *αὐτοῦ* Suid *ἔφθειρε* A *ἔφθειραν* al

—. PHYLARCHOS VON ATHEN.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΑΝΤΙΟΧΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΕΡΓΑΜΗΝΟΝ ΕΥΜΕΝΗ.

s. 81 T 1.

164. MNESIPTOLEMOS VON KYME.

a. 222 ff.?

T

1 (III 71) ATHEN. XV 53 p. 697 D: *ὁ δ' αὐτὸς οὗτος συγγραφεὺς* (sc. *Δημήτριος ὁ Σκήψιος*) *κἀν τῶι ἐννεακαιδεκάτωι τῆς αὐτῆς πραγματείας* (sc. *τοῦ Τρωικοῦ Διακόσμου*) *Μνησιπτολέμου φησί ποτε τοῦ ἱστοριογράφου τοῦ παρὰ Ἀντιόχωι τῶι προσαγορευθέντι Μεγάλωι* (222—187) *πλεῖστον ἰσχύσαντος υἱὸν γενέσθαι Σέλευκον τὸν τῶν ἱλαρῶν ἀσμάτων ποιητήν.*

2 — X 40 p. 432 BC: *ἔπινον* [*οἱ*] *πολλοὶ καὶ ἄλφιτα ἐπιβάλλοντες τῶι οἴνωι, ὡς ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρός φησιν* (IV). *Ἐπίνικος γοῦν, Μνησιπτολέμου ἀνάγνωσιν ποιησαμένου τῶν ἱστοριῶν, ἐν αἷς ἐγέγραπτο ὡς Σέλευκος ἐπηλφίτωσε, γράψας δρᾶμα Μνησιπτόλεμον καὶ κωμωιδῶν αὐτὸν καὶ περὶ τῆς πόσεως ταῖς ἐκείνου χρώμενος φωναῖς ἐποίησε λέγοντα* (III 330, 1 Kock)·

ἐπ' ἀλφίτου πίνοντα τοῦ θέρους ποτὲ
ἰδὼν Σέλευκον ἡδέως τὸν βασιλέα
ἔγραψα καὶ παρέδειξα τοῖς πολλοῖς ὅτι
κἂν τὸ τυχὸν ἦι πραγμάτιον ἢ σφόδρ' εὐτελές,
σεμνὸν δύναται τοῦθ' ἡ δύναμις ἡ μὴ ποιεῖν·
γέροντα Θάσιον τόν τε γῆς ἀπ' Ἀθίδος
ἑσμὸν μελίσσης τῆς ἀκραχόλου γλυκὺν
συγκυρκανήσας ἐν σκύφωι χυτῆς λίθου,
Δήμητρος ἀκτῆι πᾶν γεφύρωσας ὑγρόν,
κατησίμωσε πῶμα, καύματος λύσιν.

3 IG XI 697 (ende 3. jahrhdt.): [*ἐπαινέ*]*σαι Μνησιπτόλεμον Κ*]*αλλιάρχ*[*ου τὸν* | *ἱ*]*στοριογ*[*ρά*]*φ*[*ον*] ..... *ὁ δῆμος ὁ Δηλίων στεφανοῖ Μνησιπτόλεμον Καλλιάρχου Κυμαῖον τῶι ἱερῶι στεφάνωι ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐσεβείας τῆς περὶ τὸ ἱερὸν καὶ εὐνοίας τῆς εἰς αὐτόν. δεδόσθαι δ' αὐτῶι κτλ.*

F

ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

1 s. T 2.

12 [*οἱ*] om C 15 *ἐπηλφίτωσε* H Stephanus *ἀπηλφίτισε* A [*Μνησιπτόλεμον*] glosse zu *αὐτόν*? 16 *ἐκείνου*: i. e. *Μνησιπτολέμου* 18 *ἐπαλφιτοῦντα τοῦ θέρους* Cobet 24 *ἑσμὸν*: *νασμὸν* Herwerden *δασμὸν* Kock 27 *κατησίμωσε* Schweighäuser —*σα* A —*κα* C

—. HEGESIANAX VON ALEXANDREIA.

a. 222 ff.?

ΙΣΤΟΡΙΑΙ (?).

s. 45 T 2—3.

---

165. TIMOCHARES.

a. 168 o. 134

F

ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΟΧΟΥ.

1 (III 207) EUSEB. PE IX 35 p. 452 BC: *Τιμοχάρης δέ φησιν ἐν τοῖς Περὶ Ἀντιόχου τὰ Ἱεροσόλυμα τὴν μὲν περίμετρον ἔχειν σταδίους μ̄, εἶναι δ' αὐτὴν δυσάλωτον, πάντοθεν ἀπορρῶξι περικλειομένην φάραγξιν. ὅλην δὲ τὴν πόλιν ὕδασι καταρρεῖσθαι, ὥστε καὶ τοὺς κήπους ἐκ τῶν ἀπορρεόντων ὑδάτων ἐκ τῆς πόλεως ἄρδεσθαι· τὴν δὲ μεταξὺ ἀπὸ τῆς πόλεως ἄχρι τεσσαράκοντα σταδίων ἄνυδρον εἶναι, ἀπὸ δὲ τῶν μ̄ σταδίων πάλιν κάθυδρον ὑπάρχειν.*

---

166. ATHENAIOS VON NAUKRATIS.

a. 311—64?

F

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΣΥΡΙΑΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΝΤΩΝ.

1 (III 656) ATHEN. V 47 p. 211 A—D: *ἐπαινῶ δ' ἐγώ, ἄνδρες* a. 152—146 *φίλοι, τὸ γενόμενον παρ' Ἀλεξάνδρωι τῶι βασιλεῖ τῆς Συρίας συμπόσιον. ὁ δ' Ἀλέξανδρος οὗτος ἦν Ἀντίοχου τοῦ Ἐπιφανοῦς υἱὸς ὑποβληθείς, δι' ὃ εἶχον μῖσος πάντες ἄνθρωποι εἰς Δημήτριον. περὶ οὗ ἱστόρησεν ὁ ἑταῖρος ἡμῶν Ἀθήναιος ἐν τοῖς Περὶ τῶν ἐν Συρίαι βασιλευσάντων. τὸ ⟨μὲν⟩ οὖν συμπόσιον τοῦτο τοιόνδε τι ἐγένετο. Διογένης ὁ Ἐπικούρειος, ἕξιν ἔχων ἱκανὴν ἐν οἷς μετεχειρίζετο λόγοις, τὸ μὲν γένος ἦν ἐκ Σελευκείας τῆς ἐν Βαβυλωνίαι, ἀποδοχῆς δ' ἐτύγχανε παρὰ τοῦ βασιλέως καίτοι τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς λόγοις χαίροντι. ἐπολυώρει οὖν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος καίπερ ὄντα τῶι βίωι φαῦλον, ἔτι δὲ βλάσφημον καὶ βάσκανον ἕνεκά τε τοῦ γελοίου μηδὲ τῶν βασιλέων ἀπεχόμενον· καὶ αἰτησαμένωι αὐτῶι φιλοσοφίας ἀλλοτρίαν αἴτησιν, ὅπως πορφυροῦν τε χιτωνίσκον φορήσει καὶ χρυσοῦν στέφανον ἔχοντα πρόσωπον Ἀρετῆς κατὰ μέσον, ἧς ἱερεὺς ἠξίου προσαγορεύεσθαι, συνεχώρησε καὶ τὸν στέφανον προσχαρισάμενος. ἅπερ ὁ*

---

11 *ἀπὸ* om O 12 *τεσσαράκοντα*: *ἑξήκοντα* 87 F 70 p. 264, 34 17 *δ' ἐγώ* Mei(neke) *δέ γε, ὦ* A 19 *ἦν* vulg *ὢν* A 19—20 *δι' ὃν* ('oratio anacolutha') Kaibel 22 ⟨*μὲν*⟩ Jac 24 *Βαβυλωνίαι* Kaibel *βαβυλῶνι* A *ἀποδοχῆς* Schweighäuser *ἀνοδοχης* A *παρὰ τοῦ βασιλέως* A (vgl. *ἀποδοχῆς παρὰ ἀνθρώπων* Didym. Stob. II 7, 7b p. 81, 6 Wachsm) *παρὰ τῶι βασιλεῖ* Villebrun Kaibel 27 *ἀπεχόμενον* Musurus *ἀποδεχόμενον* A 28 *φορήσει* Wilamowitz *φορῆι* A

Διογένης ἐρασθείς τινος λυσιωιδοῦ γυναικὸς ἐχαρίσατο αὐτῇι. ἀκούσας δ' ὁ Ἀλέξανδρος καὶ συναγαγὼν φιλοσόφων καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν συμπόσιον ἐκάλεσε καὶ τὸν Διογένη· καὶ παραγενόμενον ἠξίου κατακλίνεσθαι ἔχοντα τὸν στέφανον καὶ τὴν ἐσθῆτα. ἄκαιρον δ' εἶναι εἰπόντος νεύσας εἰσαγαγεῖν ἐκέλευσε τὰ ἀκούσματα, ἐν οἷς καὶ ἡ λυσιωιδὸς εἰσῆλθεν ἐστεφανωμένη τὸν τῆς Ἀρετῆς στέφανον, ἐνδῦσα καὶ τὴν πορφυρᾶν ἐσθῆτα. γέλωτος οὖν πολλοῦ καταραγέντος ἔμενεν ὁ φιλόσοφος καὶ τὴν λυσιωιδὸν ἐπαινῶν οὐκ ἐπαύσατο. τοῦτον τὸν Διογένη ὁ μεταλαβὼν τὴν βασιλείαν Ἀντίοχος οὐκ ἐνέγκας αὐτοῦ τὴν κακολογίαν ἀποσφαγῆναι ἐκέλευσεν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος προσηνὴς ἦν πᾶσι καὶ φιλόλογος ἐν ταῖς ὁμιλίαις . . . . (folgt Poseidonios 87 F 36).

2 *συνάγων* Mei 6 *καὶ ἐνδῦσα* Mei 7 ⟨*ἀκίνητος*⟩ *ἔμενεν*? Kaibel 10 *προσηνὴς πᾶσι* Kaibel *προσῆν ἐν πᾶσι* A *προσηνὴς ἦν ἐν π.* Musurus

g) DIE KÖNIGE VON MAKEDONIEN.

167. HERAKLEITOS VON LESBOS.

T

1 (IV 426) DIOG. LAERT. IX 17: *γεγόνασι δ' Ἡράκλειτοι πέντε·* ..... *τέταρτος Λέσβιος ἱστορίαν γεγραφὼς Μακεδονικήν.*

2 (—) LIVIUS XXIII 39, 3: *legati* (Philipps von Makedonien) *ad Hannibalem missi Heraclitus* * [*cui Scotino cognomen erat*] *et Crito Boeotus et Sositheus Magnes.* a. 215

F

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ.

---

168. STRATON. a. 220—168

T

1 (III 173) DIOG. LAERT. V 61: *γεγόνασι δὲ Στράτωνες ὀκτώ·* .... *τέταρτος ἱστορικός, Φιλίππου* (220—179) *καὶ Περσέως* (179—168) *τῶν Ῥωμαίοις πολεμησάντων γεγραφὼς πράξεις.*

F

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΣΕΩΣ ΠΡΑΞΕΙΣ.

---

169. POSEIDONIOS. a. 179—168?

T

1 PLUT. Aem. Paul. 19: s. F 1.

F

ΠΕΡΙ ΠΕΡΣΕΩΣ

1 (III 172, 1) PLUT. Aem. Paul. 19: *ὁ δὲ τῶν Μακεδόνων βασιλεύς,* a. 168 *ὡς φησι Πολύβιος* (XXIX 18 B—W), *τῆς μάχης* (bei Pydna) *ἀρχὴν λαμβανούσης ἀποδειλιάσας εἰς πόλιν ἀφιππάσατο, σκηψάμενος Ἡρακλεῖ θύειν,*

---

7 [*cui — erat*] Gronovius; ausfall des ethnikons Roeper *boeus otius* P *Boeotius* o. *Beroeaeus* Gronovius 25 *πόλιν*: *Πύδναν*? Sintenis

δειλὰ παρὰ δειλῶν ἱερὰ μὴ δεχομένωι μηδ' εὐχὰς ἀθεμίτους ἐπιτελοῦντι .... οὐ μὴν ἀλλὰ Ποσειδώνιός τις ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις καὶ ταῖς πράξεσι γεγονέναι λέγων, ἱστορίαν δὲ γεγραφὼς περὶ Περσέως ἐν πλείοσι βιβλίοις, φησὶν αὐτὸν οὐχ ὑπὸ δειλίας οὐδὲ τὴν θυσίαν ποιησάμενον αἰτίαν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τῆι προτέραι τῆς μάχης τυχεῖν λελακτισμένον ὑφ' ἵππου τὸ σκέλος· ἐν δὲ τῆι μάχηι καίπερ ἔχοντα δυσχρήστως καὶ κωλυόμενον ὑπὸ τῶν φίλων ἵππον αὑτῶι κελεῦσαι τῶν φορέων προσαγαγεῖν καὶ περιβάντα συμμῖξαι τοῖς ἐπὶ τῆς φάλαγγος ἀθωράκιστον· φερομένων δὲ παντοδαπῶν ἑκατέρωθεν βελῶν παλτὸν ἐμπεσεῖν ὁλοσίδηρον αὐτῶι καὶ τῆι μὲν ἀκμῆι μὴ θιγεῖν, ἀλλὰ πλάγιον παρὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν παραδραμεῖν, ῥύμηι δὲ τῆς παρόδου τόν τε χιτῶνα διακόψαι καὶ τὴν σάρκα φοινίξαι τυφλῶι μώλωπι πολὺν χρόνον διαφυλάξαντι τὸν τύπον. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ποσειδώνιος ὑπὲρ τοῦ Περσέως ἀπολογεῖται.

2 (2) PLUT. Aem. Paul. 20: (die makedonische phalanx wirft die Paeligner und Marruciner zurück) καὶ φυγὴ μὲν οὐκ ἦν, ἀναχώρησις δὲ πρὸς ὄρος τὸ καλούμενον Ὄλόκρον, ὥστε καὶ τὸν Αἰμίλιον ἰδόντα φησὶν ὁ Ποσειδώνιος καταρρήξασθαι τὸν χιτῶνα, τούτων μὲν ἐνδιδόντων, τῶν δ' ἄλλων Ῥωμαίων διατρεπομένων τὴν φάλαγγα προσβολὴν οὐκ ἔχουσαν, ἀλλ' ὥσπερ χαρακώματι τῶι πυκνώματι τῶν σαρισῶν ὑπαντιάζουσαν πάντοθεν ἀπρόσμαχον.

3 (3) — — 21: τῶν δὲ Ῥωμαίων ἔπεσον, ὡς μὲν Ποσειδώνιός φησιν, ἑκατόν, ὡς δὲ Νασικᾶς (233 F 3), ὀγδοήκοντα.

---

5 προτερ⟨αί⟩αι?

h) ATTALIDEN.

170. LYSIMACHOS. s. III²

T

1 (III 2) ATHEN. VI 60 p. 252 C: *Ἀττάλου δὲ τοῦ βασιλέως* (241—197) *ἐγένετο κόλαξ καὶ διδάσκαλος Λυσίμαχος, ὃν Καλλίμαχος μὲν Θεοδώρειον ἀναγράφει* (F 100 d 12 Schn), *Ἕρμιππος* (IV) *δ' ἐν τοῖς Θεοφράστου μαθηταῖς καταλέγει. οὗτος δ' ὁ ἀνὴρ καὶ περὶ τῆς Ἀττάλου παιδείας συγγέγραφε βίβλους πᾶσαν κολακείαν ἐμφαινούσας.*

F

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΤΤΑΛΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.

---

171. NEANTHES D. J. VON KYZIKOS. a. 241—197?

F

ΠΕΡΙ ΑΤΤΑΛΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

Α

1 (III 4, 7) ATHEN. XV 57 p. 699 D: *ἄλλος δὲ ἐλάνην* (sc. *ἔλεγε*), *ὁ δέ τις ἐλάνας, τὰς λαμπάδας οὕτω φάσκων καλεῖσθαι παρὰ τὴν ἕλην· οὕτω δ' εἰπεῖν Νεάνθην ἐν ᾱ τῶν Περὶ Ἄτταλον Ἱστοριῶν.* s. 84 F 4.

—. MUSAIOS VON EPHESOS. s. II¹

ΕΙΣ ΕΥΜΕΝΗ ΚΑΙ ΑΤΤΑΛΟΝ.

s. III u. Korinth.

—. ARRIANOS. s. II p. ?

ΕΙΣ ΑΤΤΑΛΟΝ ΤΟΝ ΠΕΡΓΑΜΗΝΟΝ.

s. 153 F 15.

---

172. LESCHIDES. s. II¹

T

1 (—) SUID. s. *Λεσχίδης· ἐπῶν ποιητής, ὃς συνεστράτευσεν Εὐμενεῖ τῶι βασιλεῖ, ὃς ἦν ἐπιφανέστατος τῶν ποιητῶν. συνῆν δὲ τούτωι καὶ Πυθέας ὁ ζωγράφος καὶ Μένανδρος ἰατρός.*

---

5 *Λυσίμαχος* C *σίμαχος* A *Θεοδώρειον* C *θεοδώριον* A 17 *ἐν ᾱ τῶν ς εατων* A 27—28 *Πυθέας ὁ ζωγράφος* Hecker (Steph. Byz. s. *Βοῦρα*) *Πυθίας* (*πυθόας, πυθώας* al Eudok) *ὁ συγγραφεύς* Suid

i) GRIECHISCHE BÜNDE.

173. POLYBIOS VON MEGALOPOLIS.

T

1 (—) POLYB. X 21, 2: *τοῦ δὲ καιροῦ τοῦ κατὰ τὴν διήγησιν ἐφεστακότος ἡμᾶς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τῶν Φιλοποίμενος πράξεων, καθήκειν ἡγούμεθα, καθάπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν τὰς ἑκάστων ἀγωγὰς καὶ φύσεις ἐπειράθημεν ὑποδεικνύναι, καὶ περὶ τούτου ποιῆσαι τὸ παραπλήσιον. .... (5) εἰ μὲν οὖν μὴ κατ' ἰδίαν ἐπεποιήμεθα τὴν περὶ αὐτοῦ σύνταξιν, ἐν ᾗ διεσαφοῦμεν καὶ τίς ἦν καὶ τίνων καὶ τίσιν ἀγωγαῖς ἐχρήσατο νέος ὤν, ἀναγκαῖον ἦν ὑπὲρ ἑκάστου τῶν προειρημένων φέρειν ἀπολογισμόν. (6) ἐπεὶ δὲ πρότερον ἐν τρισὶν βιβλίοις ἐκτὸς ταύτης τῆς συντάξεως τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ πεποιήμεθα λόγον, τήν τε παιδικὴν ἀγωγὴν διασαφοῦντες καὶ τὰς ἐπιφανεστάτας πράξεις, (7) δῆλον ὡς ἐν τῇι νῦν ἐξηγήσει πρέπον ἂν εἴη τῆς μὲν νεωτερικῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν νεωτερικῶν ζήλων κατὰ μέρος ἀφελεῖν, τοῖς δὲ κατὰ τὴν ἀκμὴν αὐτοῦ κεφαλαιωδῶς ἐκεῖ δεδηλωμένοις ἔργοις προσθεῖναι καὶ κατὰ μέρος, ἵνα τὸ πρέπον ἑκατέραι τῶν συντάξεων τηρῶμεν. (8) ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνος ὁ τόπος ὑπάρχων ἐγκωμιαστικὸς ἀπήιτει τὸν κεφαλαιώδη καὶ μετ' αὐξήσεως τῶν πράξεων ἀπολογισμόν, οὕτως ὁ τῆς ἱστορίας, κοινὸς ὢν ἐπαίνου καὶ ψόγου, ζητεῖ τὸν ἀληθῆ καὶ τὸν μετ' ἀποδείξεως καὶ τῶν ἑκάστοις παρεπομένων συλλογισμῶν.*

2 (—) CIC. Epp. ad fam. V 12, 2: ..... *ut multi Graeci fecerunt, Callisthenes* (124 T 25) *Phocicum bellum, Timaeus* (III) *Pyrrhi, Polybius Numantinum, qui omnes a perpetuis suis historiis ea quae dixi bella separaverunt.*

F

(*ΠΕΡΙ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ*) *Ā—Γ̄.* a. 253—183

(NUMANTINISCHER KRIEG) a. 134—133

---

23 *Phocicum* Westermann *Troicum* Cic

k) PUNISCHE KRIEGE.
HIERONYMOS VON SYRAKUS.

174. PHILINOS VON AGRIGENT. a. 264—241 ?

T

1 a) DIOD. XXIII 8: *Φιλῖνος δὲ ὁ Ἀκραγαντῖνος ἱστορικὸς ἀνεγράψατο* (s. F 3). b) — 17: *Φιλῖνος δὲ ἱστορικὸς ἦν.*

2 POLYB. I 14, 1—3: *οὐχ ἧττον δὲ τῶν προειρημένων παρωξύνθην ἐπιστῆσαι τούτωι τῶι πολέμωι* (sc. *τῶι πρώτωι συστάντι Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις ὑπὲρ Σικελίας*) *καὶ διὰ τὸ τοὺς ἐμπειρότατα δοκοῦντας γράφειν ὑπὲρ αὐτοῦ, Φιλῖνον καὶ Φάβιον, μὴ δεόντως ἡμῖν ἀπηγγελκέναι τὴν ἀλήθειαν. ἑκόντας μὲν οὖν ἐψεῦσθαι τοὺς ἄνδρας οὐχ ὑπολαμβάνω, στοχαζόμενος ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς αἱρέσεως αὐτῶν· δοκοῦσι δέ μοι πεπονθέναι τι παραπλήσιον τοῖς ἐρῶσι. διὰ γὰρ τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν ὅλην εὔνοιαν Φιλίνωι μὲν πάντα δοκοῦσιν οἱ Καρχηδόνιοι πεπρᾶχθαι φρονίμως καλῶς ἀνδρωδῶς, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τοὐναντία· Φαβίωι δὲ τοὔμπαλιν τούτων.* s. F 2.

F

⟨—⟩

B

1 (III 18, 2) POLYB. III 25: *ἔτι τοιγαροῦν τελευταίας συνθήκας ποιοῦνται Ῥωμαῖοι κατὰ τὴν Πύρρου διάβασιν, πρὸ τοῦ συστήσασθαι τοὺς Καρχηδονίους τὸν περὶ Σικελίας πόλεμον.* (2) *ἐν αἷς τὰ μὲν ἄλλα τηροῦσι πάντα κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ὁμολογίας, πρόσκειται δὲ τούτοις τὰ ὑπογεγραμμένα·* (3) *ἐὰν συμμαχίαν ποιῶνται πρὸς Πύρρον ἔγγραπτον, ποισάντων ἀμφότεροι. ἵνα ⟨δ'⟩ ἐξῆι βοηθεῖν ἀλλήλοις ἐν τῆι τῶν πολεμουμένων χώραι,* (4) *ὁπότεροι [δ'] ἂν χρείαν ἔχωσι τῆς βοηθείας, τὰ πλοῖα παρεχέτωσαν Καρχηδόνιοι καὶ εἰς τὴν ὁδὸν καὶ εἰς τὴν ἔφοδον* (?), *τὰ δὲ ὀψώνια τοῖς αὐτῶν ἑκάτεροι.* (5) *Καρχηδόνιοι δὲ καὶ κατὰ θάλατταν* a. 264

---

6 *Φιλῖνος* C Mueller *φίλιστος* Di 14 *πεπραχέναι* Bekker 24—25 *ἐγγραπτον, ποιεισθωσαν* Wachsmuth 25—26 ⟨δ'⟩ — [δ'] Beloch 27 *ἔφοδον*: *ἄφοδον* Reiske *ἐπάνοδον* Klotz

Ῥωμαίοις βοηθείτωσαν, ἂν χρεία ᾖι. τὰ δὲ πληρώματα μηδεὶς ἀναγκαζέτω ἐκβαίνειν ἀκουσίως'. ..... (26) τούτων δὴ τοιούτων ὑπαρχόντων καὶ τηρουμένων τῶν συνθηκῶν ἔτι νῦν ἐν χαλκώμασι παρὰ τὸν Δία τὸν Καπετώλιον ἐν τῶι τῶν ἀγορανόμων ταμιείωι, (2) τίς οὐκ ἂν εἰκότως θαυμάσειεν Φιλίνου τοῦ συγγραφέως, οὐ διότι ταῦτ' ἠγνόει — τοῦτο μὲν γὰρ οὐ θαυμαστόν, ἐπεὶ καθ' ἡμᾶς ἔτι καὶ Ῥωμαίων καὶ Καρχηδονίων οἱ πρεσβύτατοι καὶ μάλιστα δοκοῦντες περὶ τὰ κοινὰ σπουδάζειν ἠγνόουν — (3) ἀλλὰ πόθεν ἢ πῶς ἐθάρρησε γράψαι τἀναντία τούτοις, διότι Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις ὑπάρχοιεν συνθῆκαι καθ' ἃς ἔδει Ῥωμαίους μὲν ἀπέχεσθαι Σικελίας ἁπάσης, Καρχηδονίους δ' Ἰταλίας· (4) καὶ διότι ὑπερέβαινον Ῥωμαῖοι τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους, ἐπεὶ ἐποιήσαντο τὴν πρώτην εἰς Σικελίαν διάβασιν, μήτε γεγονότος μήθ' ὑπάρχοντος παράπαν ἐγγράφου τοιούτου μηδενός. ταῦτα γὰρ ἐν τῆι δευτέραι λέγει βίβλωι διαρρήδην. (5) περὶ ὧν ἡμεῖς ἐν τῆι παρασκευῆι τῆς ἰδίας πραγματείας μνησθέντες (I 10), εἰς τοῦτον ὑπερεθέμεθα τὸν καιρὸν κατὰ μέρος περὶ αὐτῶν ἐξεργάσασθαι διὰ τὸ καὶ πλείους διεψεῦσθαι τῆς ἀληθείας ἐν τούτοις πιστεύσαντας τῆι Φιλίνου γραφῆι. (6) οὐ μὴν ἀλλ' εἰ κατὰ τοῦτό τις ἐπιλαμβάνεται Ῥωμαίων περὶ τῆς εἰς Σικελίαν διαβάσεως, ὅτι καθόλου Μαμερτίνους προσέλαβον εἰς τὴν φιλίαν καὶ μετὰ ταῦτα δεομένοις ἐβοήθησαν, οἵτινες οὐ μόνον τὴν Μεσσηνίων πόλιν ἀλλὰ καὶ τὴν Ῥηγίνων παρεσπόνδησαν, εἰκότως ἂν δόξειεν δυσαρεστεῖν· (7) εἰ δὲ παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας ὑπολαμβάνει τις αὐτοὺς πεποιῆσθαι τὴν διάβασιν, ἀγνοεῖ προφανῶς.

2 (1) POLYB. I 15: (T 2) ὁ γὰρ Φιλῖνος ἀρχόμενος ἅμα τῶν a. 263
πραγμάτων καὶ τῆς δευτέρας βύβλου φησὶ προσκαθῆσθαι τῆι Μεσσήνηι πολεμοῦντας τούς τε Καρχηδονίους καὶ τοὺς Συρακουσίους. (2) παραγενομένους δὲ τοὺς Ῥωμαίους κατὰ θάλατταν εἰς τὴν πόλιν εὐθὺς ἐξελθεῖν ἐπὶ τοὺς Συρακουσίους, λαβόντας δὲ πολλὰς πληγὰς ἐπανελθεῖν εἰς τὴν Μεσσήνην· αὖθις δ' ἐπὶ τοὺς Καρχηδονίους ἐκπορευθέντας οὐ μόνον πληγὰς λαβεῖν ἀλλὰ καὶ ζωγρίαι τῶν στρατιωτῶν ἱκανοὺς ἁποβαλεῖν. (3) ταῦτα δ' εἰπὼν τὸν μὲν Ἱέρωνά φησι μετὰ τὴν γενομένην συμπλοκὴν οὕτως ἔξω γενέσθαι τοῦ φρονεῖν ὥστε μὴ μόνον παραχρῆμα τὸν χάρακα καὶ τὰς σκηνὰς ἐμπρήσαντα φυγεῖν νυκτὸς εἰς τὰς Συρακούσας, ἀλλὰ καὶ τὰ φρούρια πάντα καταλιπεῖν τὰ κείμενα κατὰ τῆς τῶν Μεσσηνίων χώρας. (4) ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς Καρχηδονίους μετὰ τὴν μάχην εὐθέως ἐκλιπόντας τὸν χάρακα διελεῖν σφᾶς εἰς τὰς πόλεις, τῶν δ' ὑπαίθρων οὐδ' ἀντιποιεῖσθαι

3 τῶν om AN 5 φιλίου N 19 ἀλλ' εἰ R^s ἀλλὰ AN

τολμᾶν ἔτι· διὸ καὶ συνθεωρήσαντας τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν ἀποδεδειλιακότας τοὺς ὄχλους βουλεύσασθαι μὴ κρίνειν διὰ μάχης τὰ πράγματα. (5) τοὺς δὲ Ῥωμαίους ἑπομένους αὐτοῖς οὐ μόνον τὴν χώραν πορθεῖν τῶν Καρχηδονίων καὶ Συρακοσίων, ἀλλὰ καὶ τὰς Συρακούσας αὐτὰς προσκαθίσαντας ἐπιβαλέσθαι πολιορκεῖν. (6) ταῦτα δ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τῆς πάσης ἐστὶν ἀλογίας πλήρη, καὶ διαστολῆς οὐ προσδεῖται τὸ παράπαν. (7) οὓς μὲν γὰρ πολιορκοῦντας τὴν Μεσσήνην καὶ νικῶντας ἐν ταῖς συμπλοκαῖς ὑπέθετο, τούτους φεύγοντας καὶ τῶν ὑπαίθρων ἐκχωροῦντας καὶ τέλος πολιορκουμένους ... ἀπέφηνεν· (8) οὓς δὲ ἡττωμένους καὶ πολιορκουμένους ὑπεστήσατο, τούτους διώκοντας καὶ παραχρῆμα κρατοῦντας τῶν ὑπαίθρων καὶ τέλος πολιορκοῦντας τὰς Συρακούσας ἀπέδειξε. (9) ταῦτα δὲ συνάιδειν ἀλλήλοις οὐδαμῶς δύναται. πῶς γάρ; ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ τὰς ὑποθέσεις εἶναι τὰς πρώτας ψευδεῖς ἢ τὰς ὑπὲρ τῶν συμβαινόντων ἀποφάσεις. (10) εἰσὶ δ' αὗται μὲν ἀληθεῖς· καὶ γὰρ ἐξεχώρησαν οἱ Καρχηδόνιοι καὶ Συρακόσιοι τῶν ὑπαίθρων, καὶ τὰς Συρακούσας ἐπολιόρκουν οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ πόδας, ὡς δ' οὗτός φησιν, καὶ τὴν Ἐχέτλαν ἐν μέσῃ κειμένην τῇ τῶν Συρακοσίων καὶ Καρχηδονίων ἐπαρχίαι. (11) λοιπὸν ἀνάγκη συγχωρεῖν τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις εἶναι ψευδεῖς, καὶ νικώντων εὐθέως τῶν Ῥωμαίων ἐν ταῖς περὶ τὴν Μεσσήνην συμπλοκαῖς ἡττημένους αὐτοὺς ἡμῖν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἀπηγγέλθαι. (12) Φιλῖνον μὲν οὖν παρ' ὅλην ἂν τις τὴν πραγματείαν εὕροι τοιοῦτον ὄντα, παραπλησίως δὲ καὶ Φάβιον .....

Ohne Buchzahl.

3 (3) Diod. XXIII 8, 1: ὅτι Ἄννων ὁ πρεσβύτερος ἐκ τῆς Λιβύης a. 261
κατὰ τὴν πολιορκίαν Ἀκράγαντος ἐπέρασε μεγάλην δύναμιν ἐν Σικελίαι, πεζῶν μυριάδας πέντε, ἱππεῖς δὲ ἑξακισχιλίους, ἐλέφαντας δὲ ἑξήκοντα. Φιλῖνος δὲ ὁ ἱστορικὸς ἀνεγράψατο. ὁ δὲ οὖν Ἄννων ἀναζεύξας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐκ τοῦ Λιλυβαίου παρῆλθεν εἰς τὴν Ἡράκλειαν, καθ' ὃν καιρὸν ἦλθόν τινες ἀπαγγέλλοντες τὸν Ἐρβησσὸν παραδώσειν. Ἄννων δὲ πολεμήσας ἐν δυσὶ μάχαις ἀπέβαλε στρατιώτας πεζοὺς μὲν τρισχιλίους, ἱππεῖς δὲ διακοσίους, ζωγρίας δὲ τετρακισχιλίους. ἐλέφαντας ὀκτὼ θανεῖν, τριάκοντα τρεῖς δὲ κατατραυματισθῆναι.

4 (4) — XXIII 17 (zwischen der niederlage des Regulus a. 255 a. 255/4
und der katastrophe der transportflotte bei Kamarina a. 254): Φιλῖνος δὲ ἱστορικὸς ἦν.

5 (4) — XXIV 11, 1: Λυτάτιος δὲ ὁ ὕπατος ναυσὶ μακραῖς τρια- a. 241
κοσίαις καὶ πλοίοις καὶ πορείοις ἑπτακοσίοις, ὁμοῦ χιλίοις, εἰς Σικελίαν ἔπλευσε καὶ εἰς τὸ Ἐρυκίνων ἐμπόριον καθωρμίσθη. Ἄννων δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ Καρχηδόνος ναυσὶ διακοσίαις πεντήκοντα μακραῖς καὶ †τοῖς φορτηγοῖς εἰς τὴν νῆσον τὴν Ἱερὰν ἦλθεν. εἶτα δὲ ἐξ αὐτῆς πρὸς τὸν Ἔρυκα ἐρχό-

4—5 προσκαθίσαντας ἐπιβαλέσθαι Anon προκ— —άλλεσθαι AR 14 ἐπολιόρκουν Anon ἐπολέμουν Pol 32 Φιλῖνος C Mueller φίλιστος Diod

μενος καὶ τῶν Ῥωμαίων ὑπαντησάντων, παρ' ἀμφοτέρων πόλεμος ἐγένετο μέγας. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν πόλεμον ἀπέβαλον Καρχηδόνιοι ναῦς ἑκατὸν ἑπτακαίδεκα, αὐτάνδρους μὲν τούτων εἴκοσι †Ῥωμαῖοι δὲ ὀγδοήκοντα, τριάκοντα μὲν εἰς τέλος, πεντήκοντα δὲ εἰς ἐπιμερισμόν. αἰχμαλώτους δέ, ὡς Φιλῖνος ἀνέγραψε, Καρχηδονίων ἑξακισχιλίους, ὡς δὲ ἕτεροι, τετρακισχιλίους τεσσαράκοντα. αἱ δὲ ἄλλαι νῆες πνεύματος ἐπιπνεύσαντος οὐρίου εἰς Καρχηδόνα ἔφυγον.

175. SILENOS VON KALEAKTE (?)

a. 218—20.

T

1 ATHEN. XII 59 p. 542 A: *Σιληνὸς δ' ὁ Καλλατιανὸς* (?) ..... (F 4).

2 CORNEL. NEPOS Hannib. 13, 3: *huius* (sc. Hannibalis) *belli gesta multi memoriae prodiderunt, sed ex his duo, qui cum eo in castris fuerunt simulque vixerunt, quamdiu Fortuna passa est, Silenus et Sosilus Lacedaemonius* (176 T 1).

3 CIC. De div. I 49: *in Sileni, quem Coelius sequitur, Graeca historia . . . — is autem diligentissume res Hannibalis persecutus est* — (F 2).

4 DION. HAL. AR I 6, 1: *ἅμα δὲ τούτοις* (sc. Hieronymos und Timaios) *Ἀντιγόνου* (III) *τε καὶ Πολυβίου καὶ Σιληνοῦ καὶ μυρίων ἄλλων τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν* (sc. der römischen geschichte) *οὐχ ὁμοίως ἐπιβαλόντων, ὧν ἕκαστος ὀλίγα καὶ οὐδὲ ταῦτα διεσπουδασμένως, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων ἀκουσμάτων συνθεὶς ἀνέγραψεν.*

F

⟨ΠΕΡΙ ΑΝΝΙΒΑΝ⟩ ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

(s. F 6—9).

Ā

(F 7; 9).

1 (III 101, 6) DIOG. LAERT. II 11: *φησὶ δὲ Σιληνὸς ἐν τῇι πρώτηι τῶν Ἱστοριῶν ἐπὶ ἄρχοντος †Δημύλου λίθον ἐξ οὐρανοῦ πεσεῖν· τὸν δὲ Ἀναξαγόραν εἰπεῖν ὡς ὅλος ὁ οὐρανὸς ἐκ λίθων συγκέοιτο, τῇι σφοδρᾶι δὲ περιδινήσει συνεστάναι καὶ ἀνεθέντα κατενεχθήσεσθαι.*

10 *Καλακτῖνος* Holste 13 *Silenus* Bu *Sy*— AP *Silerius* R *Philenius* M 21 *οὐδὲ ταῦτα διεσπουδασμένως* Kiessling Grasberger *οὐδὲ ἀκριβῶς αὐτῶ διεσπουδασμένως* B *οὐδὲ αὐτὰ διεσπουδασμένως οὐδὲ ἀκριβῶς* A *οὐδὲ ἀκριβῶς αὐτῶι διεσπουδασμένα* Hudson Meineke 29 *δημύλου* B *διμύλου* PV *Δημ⟨οτίωνος* (470/69)*⟩ μύλου* Diels *Λυσιστράτου* (467/6) *μύδρον ἢ λίθον* Panzerbieter

ONHE BUCHZAHL.

2 (1) CIC. De div. I 48—49: *Hannibalem Coelius* (F 34 Pet.) a. 219; (205) *scribit, cum columnam auream, quae esset in fano Iunonis Laciniae, auferre vellet* (a. 205) *dubitaretque, utrum ea solida esset an extrinsecus inaurata, perterebravisse, cumque solidam invenisset, statuisse tollere; ei secundum quietem visam esse Iunonem praedicere, ne id faceret, minarique, si fecisset, se curaturam, ut eum quoque oculum, quo bene videret, amitteret; idque ab homine acuto non esse neglectum. itaque ex eo auro quod exterebratum esset, buculam curasse faciendam et eam in summa columna collocavisse.* (49) *hoc item in Sileni, quem Coelius sequitur, Graeca historia est — is autem diligentissume res Hannibalis persecutus est — Hannibalem cum cepisset Saguntum, visum esse in somnis a Iove in deorum concilium vocari; quo cum venisset, Iovem imperavisse, ut Italiae bellum inferret ducemque ei unum e concilio datum, quo illum utentem cum exercitu progredi coepisse; tum ei ducem illum praecepisse, ne respiceret; illum autem id diutius facere non potuisse elatumque cupiditate respexisse, tum visam beluam vastam et immanem circumplicatam serpentibus, quacumque incederet, omnia arbusta virgulta tecta pervertere; et eum admiratum quaesisse de deo, quodnam illud esset tale monstrum; et deum respondisse vastitatem esse Italiae praecepisseque, ut pergeret protinus, quid retro atque a tergo fieret, ne laboraret.*

ΣΙΚΕΛΙΚΑ.

$\overline{B}$

*3 (7) STEPH. BYZ. s. *Παλίκη· πόλις Σικελίας. Θεόφιλος δ' ἐν τῆι Περιηγήσει Σικελίας* (III) *Παλικίνην κρήνην φησὶν εἶναι. πλησίον δὲ αὐτῆς ἱερὸν Παλικῶν, οἵ εἰσι δαίμονές τινες οὓς Αἰσχύλος ἐν Αἴτναις* (F 6 N²) *γενεαλογεῖ Διὸς καὶ Θαλείας τῆς Ἡφαίστου, Σιληνὸς δὲ ἐν* $\overline{\beta}$ *Αἴτνης τῆς Ὠκεανοῦ καὶ Ἡφαίστου· κληθῆναι δὲ αὐτοὺς Παλικοὺς διὰ τὸ ἀποθανόντας πάλιν εἰς ἀνθρώπους ἱκέσθαι.*

$\overline{\Gamma}$

4 (8) ATHEN. XII 59 p. 542 A: *Σιληνὸς δ' ὁ Καλλατιανὸς* (?) *ἐν τρίτωι Σικελικῶν περὶ Συρακούσας φησὶν κῆπον εἶναι πολυτελῶς κατεσκευασμένον, ὃν καλεῖσθαι Μῦθον, ἐν ὧι χρηματίζειν Ἱέρωνα τὸν βασιλέα.*

25—26 *ἐν τῆι* Jac *ἐν* $\overline{\iota\omega}$ R V *ἐν* $\overline{\iota\alpha}$ P *ἐν* $\overline{\iota\alpha}$ *Περιηγήσεως* vulg 32 *Καλακτῖνος* Holste (vgl. Diod. XII 29, 1 *Καλλατίνων*; Suid. s. *Καικίλιος . . . Καλαντιανός* [v. l. *καλλατιανός*]· *Κάλαντις δὲ πόλις Σικελίας*)

$\overline{\Delta}$

5 (9) PHOT. SUID. s. *Σαρδόνιος γέλως· ... Σιληνὸς δὲ ἐν* $\overline{\delta}$ *τῶν Περὶ Συρακούσας λάχανον εἶναι παρὰ Σαρδονίοις ἡδύ, σελίνωι ἐμφερές, οὗ τοὺς γευσαμένους τάς τε σιαγόνας* ⟨*σεσηρέναι*⟩ *καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀποδάκνειν.*

OHNE BUCHTITEL.

6 (2) LIVIUS XXVI 49: *tum* (nach der einnahme von Neu-Karthago durch P. Scipio) *obsides civitatium Hispaniae vocari iussit, quorum quantus numerus fuerit, piget scribere, quippe quum alibi trecentos ferme, alibi tria millia septingentos viginti quattuor fuisse inveniam.* (2) *aeque et alia inter auctores discrepant. praesidium Punicum alius decem, alius septem, alius haud plus quam duum millium fuisse scribit. capta alibi decem millia capitum, alibi supra quinque et viginti invenias.* (3) *scorpiones maiores minoresque ad sexaginta captos scripserim, si auctorem Graecum sequar Silenum; si Valerium Antiatem* (F 24 Pet.), *maiorum scorpionum sex millia, minorum decem tria millia. adeo nullus mentiendi modus est.* (4) *ne de ducibus quidem convenit: plerique Laelium praefuisse classi; sunt qui M. Iunium Silanum dicant.* (5) *Arinen praefuisse Punico praesidio deditumque Romanis Antias Valerius; Magonem alii scriptores tradunt.* (6) *non de numero navium captarum, non de pondere auri atque argenti et redacta pecunia convenit. si aliquis assentiri necesse est, media simillima veris sunt.* a. 210

7 (3) PLIN. NH IV 120: *ab eo latere quo Hispaniam spectat passibus fere C altera insula est, M longa passus, M lata, in qua prius oppidum Gadium fuit. vocatur ab Ephoro* (70 F 129) *et Philistide* (11 F 3) *Erythea, a Timaeo* (III) *et Sileno Aphrodisias, ab indigenis Iunonis.*

8 (4) SOLIN. 1, 14—15 p. 5, 6 Momms.^{2}: *Palatium nemo dubitaverit quin Arcadas habeat auctores .... sunt qui velint a balatibus ovium mutata littera, vel a Pale pastorali dea, aut, ut Silenus probat, a Palantho Hyperborei filia, quam Hercules ibi compressisse visus est, nomen monti adoptatum.*

9 (5) STRABON III 5, 7: *φησὶ δὲ ὁ Πολύβιος* (XXXIV 9, 5 BW) *κρήνην ἐν τῶι Ἡρακλείωι τῶι ἐν Γαδείροις εἶναι βαθμῶν ὀλίγων κατάβασιν ἔχουσαν εἰς τὸ ὕδωρ πότιμον, ἣν ταῖς παλιρροίαις τῆς θαλάττης*

2 *σέλινος* Ph $\overline{\delta}$ Ph Suid A δ^{ω}, *δευτέρω, τετάρτω, δὲ ἕνδοι* Suid cett 3 *σαρδόνοις* Ph *σαρδωνίοις* Suid 4 ⟨*σεσηρέναι*⟩ Jac 27 *aphrodisias* (*apho*— A^1) A *aphoros dyseas* (*disias*) cett 32 *palantha* CS^2

ἀντιπαθεῖν, κατὰ μὲν τὰς πλήμας ἐκλείπουσαν, κατὰ δὲ τὰς ἀμπώτεις πληρουμένην. αἰτιᾶται δ' ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ βάθους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐκπῖπτον, καλυφθείσης μὲν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ κύματος κατὰ τὰς ἐπιβάσεις τῆς θαλάττης εἴργεται τῶν οἰκείων τοιούτων ἐξόδων, ἀναστρέψαν δὲ εἰς τὸ ἐντὸς ἐμφράττει τοὺς τῆς πηγῆς πόρους καὶ ποιεῖ λειψυδρίαν, γυμνωθείσης δὲ πάλιν, εὐθυπορῆσαν ἐλευθεροῖ τὰς φλέβας τῆς πηγῆς, ὥστ' ἀναβλύειν εὐπόρως. Ἀρτεμίδωρος (V) *δὲ ἀντειπὼν τούτωι καὶ ἅμα παρ' αὐτοῦ τινα θεὶς αἰτίαν, μνησθεὶς δὲ καὶ τῆς Σιλανοῦ δόξης τοῦ συγγραφέως οὗ μοι δοκεῖ μνήμης ἄξια εἰπεῖν, ὡς ἂν ἰδιώτης περὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς καὶ Σιλανός. Ποσειδώνιος* (87 F 85) *δὲ ψευδῆ λέγων τὴν ἱστορίαν εἶναι ταύτην .....*

176. SOSYLOS VON LAKEDAIMON.

a. 218—201

T

1 CORNEL. NEP. Hann. 13, 3: *huius* (sc. Hannibalis) *belli gesta multi memoriae prodiderunt, sed ex his duo, qui cum eo in castris fuerunt simulque vixerunt, quamdiu fortuna passa est, Silenus* (175 T 2) *et Sosylus Lacedaemonius. atque hoc Sosylo Hannibal litterarum Graecarum usus est doctore.*

2 DIOD. XXVI 4: *Μηνόδοτος δὲ ὁ Περίνθιος* (82 T 1) *τὰς Ἑλληνικὰς πραγματείας ἔγραψεν ἐν βιβλίοις πεντεκαίδεκα, Σωσύλος δὲ ὁ ⟨Λακεδαιμό⟩νιος τὰ περὶ Ἀννίβαν ἔγραψεν ἐν βιβλίοις ἑπτά.*

3 POLYB. III 20, 5: *πρὸς μὲν οὖν τὰ τοιαῦτα τῶν συγγραμμάτων, οἷα γράφει Χαιρέας* (177) *καὶ Σωσύλος οὐδὲν ἂν δέοι πλέον λέγειν· οὐ γὰρ ἱστορίας ἀλλὰ κουρεακῆς καὶ πανδήμου λαλιᾶς ἔμοιγε δοκοῦσι τάξιν ἔχειν καὶ δύναμιν.* s. F 2.

F

ΠΕΡΙ(?) ΑΝΝΙΒΟΥ ΠΡΑΞΕΩΝ Α—Ζ.

Δ

1 (—) PAP. WÜRZBURG: (I) —] *μεν*| —].ε..επι:| —] *τελέως* n. 217 o. 208/7
η| —]λαν *ὑπὸ*| .....].των *οἱ*| .....].τες *αὐ*[τ.....]ν

17 *Sosylus* AP *Sosil(l)us* MRB 21 *Λακεδαιμόνιος* Jac Ἴλιος Exc Hoesch Ἰλιεὺς vulg Ἐλιεὺς Bujak (Polyb. V 19, 7 Ἔλειαν .... πλείστη καὶ καλλίστη χώρα τῆς Λακωνικῆς) Ἠλεῖος Wilamowitz 23 σωσύλος, σώσυλος MAB σώσιλος R
29 buchhändlerexemplar, zusammengesetzt und ergänzt von Wilcken (Herm. XLI 103 = W¹; XLII 510 = W²); von col. II 2 ab stichometrische punkte vor jeder 10. zeile

εἶναι νο[μίσαντες (?) ....]ηνασαν | —]ρους ναυμα|[χ..... οὐ]δὲν ἄξι[ον ..... τῆ]ς πατρίδος | [..... τῶν] προγόνων | [ἐνδοξότατα] πραττο-μέ|[νων. ἀποβάλ]λουσι (?) μὲν | [..... τ]ῶν νεῶν | —]αν ἀπολα|[.. .....]εσον ..[..|.....]μου προσ|[.....]ες αὐτάν|[δρους διέφθει]ραν (?). ἦγε|[..... π]αραλυθεί | [.....]ν ἐπὶ πο|[..... ἐ]κ τῶνδε | [.....]δως ἀνεχώ|[ρουν εἰς (?) τ]ὸν ἔσχατον | [ἐλθόντε]ς κίν-δυνον | [—]αν δὲ καὶ τὸ | [..... τοὺ]ς Μασ[σ]αλι|[ήτας ....]ς. τὰς δὲ | [—]ος επι: | [—] μετ' αὐτοῦ | [—].αν τόπων (?) | [—]εω.[.] πλη|[—]αι.

(II) *συνηναγκασα[.....] | νομένου πᾶσαι μὲν δι|α-φόρως ἠγωνίσαντο, | πολὺ δὲ μάλισθ' αἱ τῶν | Μασσαλιη-τῶν· ἦρξαν|τό τε γὰρ πρῶται καὶ | τῆς ὅλης εὐημερίας α[ἴ]|τ[ι]αι κατέστησαν Ῥω|μαίοις, καὶ τὸ σύνολον | ο[ἱ π]ροεστῶτες αὐτῶν | παρακαλοῦντες τοὺς | μὲν λοιποὺς εὐθαρσε|[στέ]ρους ἐποίουν, αὐτοὶ | δὲ ταῖς ψυχαῖς πολὺ πα|[ρα]λλάττοντες ἐπέκειν|[το] τοῖς πολεμίοις. δι|[πλα]-σίως δ' ἠλατ[τοῦ|το] τὰ τῶν Καρχηδονί|[ων] διὰ τὸ τοὺς Μασσα|λιήτας νοῆσαι τὸ κα|τὰ τὴμ μάχην ἴδιον | ὑπάρ-χον. συμβαίνει | γὰ[ρ] τοὺς Φοίνικας ἐὰν | ἀντιπρώροις τισὶν | ἀντιταχθῶσιν, ἐπιφέ|ρεσθαι μὲν ὡς ποιησο|μένους ἐμβολήν, οὐκ ἐμ|[βά]λ⟨λ⟩ειν ⟨δ'⟩ εὐθύς, ἀλλὰ δι|εκπλεύ-σαντας ἐπιστρέ|φειν καὶ πλαγίαις οὔ|σαις ἀκμὴν ταῖς τῶν | ἐναντίων ναυσὶν ἐπι[ρ|ρ]άττειν πολυ[....]ευ|*

(III) [—] | [.....].[... ο]ἱ | [Μα]σσαλιῶται προιστο|[ρη]-

---

1 [ἀντιπρώ]ροις Fuhr B ph W 1906, 154 [τοῖς ἀντιπρώ]ροις Bi(label) Die klein. Hist.-Fragm. auf Papyrus 1923 no. 10 [οὐ]δὲν ἄξι[ον] Fuhr οὐ. ἄξι[ον ποιοῦσι] Bi 2 [καὶ τῶν] προγόνων W [τῶν τε ὑπὸ τῶν] πρ. Bi 2—3 ἐνδοξότατα — ἀποβάλλουσι Bi 3—4 [πρῶτον δύο τ]ῶν νεῶν, [καὶ εἰς ἑσπέρ]αν (?) ἀπόλλ[υνται τέσσαρ]ες Bi (Polyb. III 96, 4 πλὴν δύο μὲν αὐτάνδρους νῆας ἀποβαλόντες — sc. οἱ Καρχηδόνιοι — τεττάρων δὲ τοὺς ταρσοὺς καὶ τοὺς ἐπιβάτας, ἔφευγον ἐκκλίναντες εἰς γῆν. Liv. XXII 19, 12 *duae tamen primo concursu captae erant Punicae naves, quattuor suppressae*) 4 [μ]έσον W 4—5 πρὸς [δ' οἱ ἡγεμόν]ες αὐτάν[δροι (!) ἀπέδ]ραν. ἦγε[μονίας δὲ π]αραλυθεί[σης ἔφυγο]ν ἐπὶ πο[ταμόν] Bi 7 τὸ [πρὸς τοὺς] Μασσαλι[ώτας κέρα]ς W (Μασσαλιήτας c. II 5; 20 Μασσαλιῶται c. III 3; 28) 8 . αν τόπων? W² . αντοῦν W¹ 9 συνηνάγκασα[ν ἐκ τοῦ γε]νομένου Bi συνηναγκασ[.....]νόμενοι W 11 και: P 15—16 διπλασίως Blass δι: —|[...]σίως P 16 ἠλαττοῦτο W ηλλατ.... P 17 ἴδιον ⟨αὐτῶν⟩ W 'hinter ἴδιον hat P nichts' Bi 22 ἐπιρράττειν Blass 23 οἱ δὲ W¹ οἱ W²

κότες τὴν συμβο|*[λή]ν, ἣν ἐπ' Ἀρτεμισίωι* | *[φα]σὶν Ἡρα-*
κλείδην ποι|*[ήσ]ασθαι τὸμ Μυλασσέ*|*[α μ]ὲν τῶι γένει,*
διαφέ|*[ρον]τα δ' ἀγχινοίαι τῶγ* | *καθ' αὑτὸν ἀνδρῶν,*
πα|*ρήγγειλαν ἀντιτάξαν*|*τες μετωπηδὸν τὰς* | *πρώτας*
ἑτέρα|*ς αὐταῖς* | *ἐφέδρους ἀπολείπειν* | *ἐν διαστήμασιν*
εὐμέ|*τροις, αἵτινες ἅμα τῶι* | *παραλλάξαι τὰς προ*|*τεταγ-*
μένας εὐκαίρως | *ἐπιθήσονται παραβα*[*λ*]|*λούσαις ἔτι*
ταῖς τῶν | *ἐναντίων, αὐταὶ* [*με*]*μενηκυῖαι κατὰ τὴν π*[*ρο*]-
κει|*μένην τάξιν. ὅπερ* | *ἐποίησε κἀκεῖνο*⟨*ς*⟩ *ἐπὶ* | *τῶν*
ἔμπροσθεν καιρῶν | *καὶ κατέστη τῆς νίκης* | *αἴτιος. τότε*
δ', ὥσπερ | *εἰρήκαμ*[*εν*], *οἱ Μασσα*|*λιῶται μνήμηι προγε*|*νε-*
στέρων καὶ κατωρ|*θωμένω*[*ν πράξε*]*ων* | *ἐπακολου*[*θοῦν-*
τε]*ς* | *καὶ τῶ*[*ν Καρχηδον*]*ί* —

(IV) *ων*] *ἐπιπλ*[*εόντ*]*ων* [*κατὰ*] | *τὸν δεδη*[*λωμένον*
τρό]|*πον ἐπὶ τα*[—] | *μὲν συνη*[*γωνίσαντο*(?)] | *ημερι* [—] |
οιστ.[—] | *κευα*[—] | *αμε*[—]|—|—|*γους* [—] | *δὲ τῶν* [—]|*νων*
κα[*ι..... οἱ Καρ*]|*χηδόν*[*ιοι πρὸς τὸ φεύ*]|*γειν ὥρ*[*μησαν*
...] | *δὲ Ῥω*[*μαι .....*] | *κησ*[—]|*ειλη* [—] | *αξι*[—] | *γου-*
μ[*εν*—] | *γὰρ γ*[—] | *ἀπολ*[—] | *μετα*[—] | *κωπα*[—] | *ωσαμ*[*εν*—]|
Καρχ[*ηδονι .....*] | *χε*[—] | *αφ*[—] | *τη*[—] | *τοι*[—] | *τω*[—] |
μεμ[—]

Σωσύλου τῶν | *περὶ Ἀννίβου* | *πράξεων δ.*

Ohne Buchzahl.

2 (III 99, 1) Polyb. III 20: *οἱ δὲ Ῥωμαῖοι προσπεπτωκυίας αὐτοῖς ἤδη τῆς* a. 218
τῶν Ζακανθαίων ἁλώσεως οὐ μὰ Δία περὶ τοῦ πολέμου τότε διαβούλιον ἦγον,
καθάπερ ἔνιοι τῶν συγγραφέων φασί, προσκατατάττοντες ἔτι καὶ τοὺς εἰς ἑκάτερα
ῥηθέντας λόγους, πάντων ἀτοπώτατον πρᾶγμα ποιοῦντες. (2) *πῶς γὰρ οἷόν τ' ἦν*
Ῥωμαίους τοὺς ἐνιαυτῶι πρότερον ἐπηγγελκότας πόλεμον Καρχηδονίοις, ἐὰν ἐπι-
βαίνωσι τῆς Ζακανθαίων χώρας, τούτους κατὰ κράτος ἁλκωνίας αὐτῆς τῆς πόλεως
τότε βουλεύεσθαι συνελθόντας πότερα πολεμητέον ἢ τοὐναντίον. (3) *πῶς δὲ καὶ*
τίνα τρόπον ἅμα μὲν τὴν στυγνότητα τοῦ συνεδρίου παρεισάγουσι θαυμάσιον, ἅμα

13—14 *καὶ τῶν Καρχηδον*||*ίων*] *ἐπιπλ*[*εόντων κατὰ*] Fuhr (s. W² 510) 15 *ἐπὶ τ*[*ὸν στόλον· οἱ*] Fuhr *ἐπὶ τὰ*[*ς τριήρεις*]? Bi *συνη* zweifelnd W² *συμ* W¹ 16 *κευ*. W *κευα* Bi [*στρατη*]*γοὺς* Bi]*γου*. W 18 *οἱ*] *δὲ Ῥω*[*μαῖοι καλῶς νι*]*κή-*
σ[*αντες*] W 19 *κώπα*[*ις*]? W *ὡσάμ*[*ενοι*]? W 20 *χέ*[*ρσος*]? W 22 besitzervermerk auf verso, von anderer hand noch ptolemaeischer zeit (Wilcken) 31 *θαυμασίαν*?

δὲ τοὺς υἱοὺς ἀπὸ δώδεκα ἐτῶν ἄγειν φασὶ τοὺς πατέρας εἰς τὸ συνέδριον, οὓς μετέχοντας τῶν διαβουλίων οὐδὲ τῶν ἀναγκαίων οὐδενὶ προίεσθαι τῶν ἀπορρήτων οὐδέν. (4) ὧν οὔτ' εἰκὸς οὔτε ἀληθές ἐστι τὸ παράπαν οὐδέν, εἰ μὴ νὴ Δία πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡ τύχη καὶ τοῦτο προσένειμε Ῥωμαίοις, τὸ φρονεῖν αὐτοὺς εὐθέως ἐκ γενετῆς. (5) ⟨T 3⟩. (6) Ῥωμαῖοι δέ, προσπεσόντος σφίσι τοῦ γεγονότος κατὰ τοὺς Ζακανθαίους ἀτυχήματος, παραχρῆμα πρεσβευτὰς ἑλόμενοι κατὰ σπουδὴν ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν Καρχηδόνα, δύο προτείνοντες αὐτοῖς ..... (8) ἢ γὰρ τὸν στρατηγὸν Ἀννίβαν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ συνέδρους ἐκδότους διδόναι Ῥωμαίοις ἐπέταττον ἢ προήγγελλον τὸν πόλεμον.

177. CHAIREAS.

T

1 (III 99) POLYB. III 20, 5: s. 176 T 3.

178. EUMACHOS VON NEAPEL.

F

ΠΕΡΙ ΑΝΝΙΒΑΝ ΙΣΤΟΡΙΑΙ.

B

1 (III 102, 1) ATHEN. XII 37 p. 577 A: *Εὔμαχος δὲ ὁ Νεαπολίτης ἐν τῇι δευτέραι τῶν Περὶ Ἀννίβαν Ἱστοριῶν Ἱερώνυμόν φησι τὸν τυραννήσαντα Συρακοσίων ἀγαγέσθαι γυναῖκα τῶν ἐπ' οἰκήματος προεστηκυιῶν Πειθὼ ὄνομα καὶ ἀποδεῖξαι βασιλίδα.*

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ.

2 (2) PHLEGON Mir. 18 (257 F 36): *Εὔμαχος δέ φησιν ἐν Περιηγήσει Καρχηδονίους περιταφρεύοντας τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν εὑρεῖν ὀρύσσοντας δύο σκελετοὺς ἐν σοροῖς κειμένους, ὧν τοῦ μὲν εἰκοσιτέσσαρας εἶναι πήχεις τὴν σύνθεσιν, τοῦ δὲ ἑτέρου εἰκοσιτρεῖς.*

179. XENOPHON.

T

1 (III 101) DIOG. LAERT. II 59: *γεγόνασι δὲ Ξενοφῶντες ἑπτά· .... τέταρτος ἱστορίαν Ἀννιβαικὴν γεγραφώς.*

F

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΝΙΒΑΙΚΗ.

2 *προίεσθαι* Reiske *προσ*— Pol 6 *ἀδικήματος* C (aus III 8, 1) 8 *συνεργοὺς* Hultsch *ἐπέταττον* Hultsch *επαιτεον* A *ἐπετέον* B *ἐπαιτητέον* N *ἀπήιτουν* CDE 19 ⟨*μίαν*⟩ *τῶν* Kaibel

180. UNBESTIMMBARE HANNIBALHISTORIKER.

F

1 (—) POLYB. III 6, 1: *ἔνιοι δὲ τῶν συγγεγραφότων τὰς κατ'* a. 219/8
Ἀννίβαν πράξεις, βουλόμενοι τὰς αἰτίας ἡμῖν ὑποδεικνύναι δι' ἃς Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις ὁ προειρημένος ἐνέστη πόλεμος, πρώτην μὲν ἀποφαίνουσι τὴν Ζακάνθης πολιορκίαν ὑπὸ Καρχηδονίων, (2) *δευτέραν δὲ τὴν διάβασιν αὐτῶν παρὰ τὰς συνθήκας τοῦ προσαγορευομένου παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις Ἴβηρος ποταμοῦ.* (3) *ἐγὼ δὲ ταύτας ἀρχὰς μὲν εἶναι τοῦ πολέμου φήσαιμ' ἄν, αἰτίας γε μὴν οὐδαμῶς ἂν συγχωρήσαιμι.* . . . . . (30, 3) *διόπερ εἰ μέν τις τὴν Ζακάνθης ἀπώλειαν αἰτίαν τίθησι τοῦ πολέμου, συγχωρητέον ἀδίκως ἐξενηνοχέναι τὸν πόλεμον Καρχηδονίους κατά τε τὰς ἐπὶ τοῦ Λυτατίου συνθήκας, καθ' ἃς ἔδει τοῖς ἑκατέρων συμμάχοις τὴν ὑφ' ἑκατέρων ὑπάρχειν ἀσφάλειαν, κατά τε τὰς ἐπ' Ἀσδρούβου, καθ' ἃς οὐκ ἔδει διαβαίνειν τὸν Ἴβηρα ποταμὸν ἐπὶ πολέμωι Καρχηδονίους.* (4) *εἰ δὲ τὴν Σαρδόνος ἀφαίρεσιν καὶ τὰ σὺν ταύτηι χρήματα, πάντως ὁμολογητέον εὐλόγως πεπολεμηκέναι τὸν κατ' Ἀννίβαν πόλεμον τοὺς Καρχηδονίους· καιρῶι γὰρ πιεσθέντες ἠμύνοντο σὺν καιρῶι τοὺς βλάψαντας.*

2 (—) — III 47, 6: *ἔνιοι δὲ τῶν γεγραφότων περὶ τῆς ὑπερβολῆς ταύτης* (Hannibals Alpenübergang), a. 218
βουλόμενοι τοὺς ἀναγινώσκοντας ἐκπλήττειν τῆι περὶ τῶν προειρημένων τόπων παραδοξολογίαι, λανθάνουσιν ἐμπίπτοντες εἰς δύο τὰ πάσης ἱστορίας ἀλλοτριώτατα· καὶ γὰρ ψευδολογεῖν καὶ μαχόμενα γράφειν αὐτοῖς ἀναγκάζονται. (7) *ἅμα μὲν γὰρ τὸν Ἀννίβαν ἀμίμητόν τινα παρεισάγοντες στρατηγὸν καὶ τόλμηι καὶ προνοίαι, τοῦτον ὁμολογουμένως ἀποδεικνύουσιν ἡμῖν ἀλογιστότατον·* (8) *ἅμα δὲ καταστροφὴν οὐ δυνάμενοι λαμβάνειν οὐδ' ἔξοδον τοῦ ψεύδους, θεοὺς καὶ θεῶν παῖδας εἰς πραγματικὴν ἱστορίαν παρεισάγουσιν.* (9) *ὑποθέμενοι γὰρ τὰς ἐρυμνότητας καὶ τραχύτητας τῶν Ἀλπεινῶν ὀρῶν τοιαύτας ὥστε μὴ οἷον ἵππους καὶ στρατόπεδα, σὺν δὲ τούτοις ἐλέφαντας, ἀλλὰ μηδὲ πεζοὺς εὐζώνους εὐχερῶς ἂν διελθεῖν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἔρημον τοιαύτην τινὰ περὶ τοὺς τόπους ὑπογράψαντες ἡμῖν ὥστ', εἰ μὴ θεὸς ἢ τις ἥρως ἀπαντήσας τοῖς περὶ τὸν Ἀννίβαν ὑπέδειξε τὰς ὁδούς, ἐξαπορήσαντας ἂν καταφθαρῆναι πάντας, ὁμολογουμένως ἐκ τούτων εἰς ἑκάτερον τῶν προειρημένων ἁμαρτημάτων ἐμπίπτουσι.* **(48)** *πρῶτον μὲν γὰρ ἂν τίς φανείη στρατηγὸς ἀλογιστότερος Ἀννίβου καὶ σκαιότερος ἡγεμών,* (2) *ὃς τοσούτων ἡγούμενος δυνάμεων καὶ τὰς μεγίστας ἐλπίδας ἔχων ἐν τούτοις τοῦ κατορθώσειν τοῖς ὅλοις, οὔτε τὰς ὁδοὺς οὔτε τόπους, ὡς οὗτοί φασιν, οὔτε ποῦ πορεύεται τὸ παράπαν οὔτε πρὸς τίνας ἐγίνωσκε,* (3) *τὸ δὲ πέρας, οὐδ' εἰ καθόλου [τοὐναντίον] δυνατοῖς ἐπιβάλλεται πράγμασιν;* (4) *ἀλλ' ὅπερ οἱ τοῖς ὅλοις ἐπταικότες καὶ κατὰ πάντα τρόπον ἐξαποροῦντες οὐχ ὑπομένουσιν, ὥστ' εἰς ἀπρονοήτους καθιέναι τόπους μετὰ δυνάμεως, τοῦτο περιτιθέασιν οἱ συγγραφεῖς Ἀννίβαι τῶι τὰς μεγίστας ἐλπίδας ἀκεραίους*

---

5 *πόλεμος ἐνέστη* C *π. ἀνέστη* DE *ὑπέστη π.* M *συνέστη π.* Wunderer *πρώτην* R[s] *πρῶτον* AM 10 *ἀπώλειαν* ⟨*καὶ τὴν τοῦ Ἴβηρος ποταμοῦ διάβασιν*⟩ *αἰτίας* Hesselbarth; Faltin 11 *λουτατίου* ARN 12 *ἀφ' ἑκατέρων* Ursinus 13 *ἀσδρούβαν* N 16 *πιεσθέντες* Reiske *πεισθέντες* Pol 25 *καὶ τραχ.* om CDE 27 *τινὰ* Casaubonus *ἃ* Pol 30 *ἂν τις* A(R) *τίς ἂν* Reiske 33 *ποῖ* Naber 34 *οὐδ' εἰ καθόλου* [*τοὐναντίον*] Bekker *οὔτι* ADE *οὔ τοι* BC *οὐ τοῖς κατὰ λόγον τοὐναντίον δ' ἀδυνάτοις* Anon Reg

ἔχοντι περὶ τῶν καθ' αὐτὸν πραγμάτων. (5) ὁμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς ἐρημίας, ἔτι δ' ἐρυμνότητος καὶ δυσχωρίας τῶν τόπων ἐκδηλον ποιεῖ τὸ ψεῦδος αὐτῶν· (6) οὐχ ἱστορήσαντες γὰρ ὅτι συμβαίνει τοὺς Κελτοὺς τοὺς παρὰ τὸν Ῥοδανὸν ποταμὸν οἰκοῦντας οὐχ ἅπαξ οὐδὲ δὶς πρὸ τῆς Ἀννίβου παρουσίας, οὐδὲ μὴν πάλαι προσφάτως δέ, μεγάλοις στρατοπέδοις ὑπερβάντας τὰς Ἄλπεις παρατετάχθαι μὲν Ῥωμαίοις συνηγωνίσθαι δὲ Κελτοῖς τοῖς τὰ περὶ τὸν Πάδον πεδία κατοικοῦσι .... (7) πρὸς δὲ τούτοις οὐκ εἰδότες ὅτι πλεῖστον ἀνθρώπων φῦλον κατ' αὐτὰς οἰκεῖν συμβαίνει τὰς Ἄλπεις ... ἥρω τινά φασιν ἐπιφανέντα συνυποδεῖξαι τὰς ὁδοὺς αὐτοῖς. (8) ἐξ ὧν εἰκότως ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ παραπλήσιον τοῖς τραγωιδιογράφοις .....

3 (—) POLYB. VII 7: *ὅτι τινὲς τῶν λογογράφων τῶν ὑπὲρ τῆς* a. 215/4 *καταστροφῆς τοῦ Ἱερωνύμου γεγραφότων πολύν τινα πεποίηνται λόγον καὶ πολλήν τινα διατέθεινται τερατείαν, ἐξηγούμενοι μὲν τὰ πρὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς γενόμενα σημεῖα καὶ τὰς ἀτυχίας τὰς Συρακοσίων, (2) τραγωιδοῦντες δὲ τὴν ὠμότητα τῶν τρόπων καὶ τὴν ἀσέβειαν τῶν πράξεων, ἐπὶ δὲ πᾶσι τὸ παράλογον καὶ τὸ δεινὸν τῶν περὶ τὴν καταστροφὴν αὐτοῦ συμβάντων, ὥστε μήτε Φάλαριν μήτ' Ἀπολλόδωρον μήτ' ἄλλον μηδένα γεγονέναι τύραννον ἐκείνου πικρότερον.* (3) καί⟨τοι⟩ παῖς παραλαβὼν τὴν ἀρχήν, εἶτα μῆνας οὐ πλείω τριῶν καὶ δέκα βιώσας μετήλλαξεν τὸν βίον. (4) κατὰ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον ἕνα μέν τινα καὶ δεύτερον ἐστρεβλῶσθαι καί τινας τῶν φίλων καὶ τῶν ἄλλων Συρακοσίων ἀπεκτάνθαι δυνατόν, ὑπερβολὴν δὲ γεγονέναι παρανομίας καὶ παρηλλαγμένην ἀσέβειαν οὐκ εἰκός. (5) καὶ τῶι μὲν τρόπωι διαφερόντως εἰκαῖον αὐτὸν γεγονέναι καὶ παράνομον φατέον, οὐ μὴν εἴς γε σύγκρισιν ἀκτέον οὐδενὶ τῶν προειρημένων τυράννων. (6) ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τὰς ἐπὶ μέρους γράφοντες πράξεις, ἐπειδὰν ὑποθέσεις εὐπεριλήπτους ὑποστήσωνται καὶ στενάς, πτωχεύοντες πραγμάτων ἀναγκάζεσθαι τὰ μικρὰ μεγάλα ποιεῖν καὶ περὶ τῶν μηδὲ μνήμης ἀξίων πολλούς τινας διατίθεσθαι λόγους.

4 (—) — IX 24, 8: *τούτου δὲ τἀνδρὸς* (sc. *Ἀννίβα τοῦ Μονομάχου ἐπικαλουμένου*) *εἶναί φασιν ἔργα καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἰταλίαν εἰς Ἀννίβαν ἀναφερόμενα περὶ τῆς ὠμότητος, οὐχ ἧττον δὲ καὶ τῶν περιστάσεων.*

5 (—) — X 2: *ὅτι μέλλοντες ἱστορεῖν τὰ πραχθέντα Ποπλίωι κατὰ τὴν* a. 211 *Ἰβηρίαν, συλλήβδην δὲ πάσας τὰς κατὰ τὸν βίον ἐπιτελεσθείσας αὐτῶι πράξεις, ἀναγκαῖον ἡγούμεθα τὸ προεπιστῆσαι τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ τὴν αἵρεσιν καὶ φύσιν τἀνδρός. ..... (5) οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες αὐτὸν ἐπιτυχῆ τινα καὶ τὸ πλεῖον αἰεὶ παραλόγως καὶ ταὐτομάτωι κατορθοῦντα τὰς ἐπιβολὰς παρεισάγουσι, (6) νομίζοντες ὡς ἂν εἰ θειοτέρους εἶναι καὶ θαυμαστοτέρους τοὺς τοιούτους ἄνδρας τῶν κατὰ λόγον ἐν ἑκάστοις πραττόντων ..... (8) ἐμοὶ δὲ δοκεῖ Πόπλιος Λυκούργωι ..... παραπλήσιαν ἐσχηκέναι φύσιν καὶ προαίρεσιν. (9) οὔτε γὰρ Λυκοῦργον ἡγητέον δεισιδαιμονοῦντα καὶ πάντα προσέχοντα τῆι Πυθίαι συστήσασθαι τὸ Λακεδαιμονίων πολίτευμα, οὔτε Πόπλιον ἐξ ἐνυπνίων ὁρμώμενον καὶ κληδόνων τηλικαύτην περιποιῆσαι τῆι πατρίδι δυναστείαν· ἀλλ' ..... (12) ἐνεργαζόμενος αἰεὶ δόξαν τοῖς πολλοῖς ὡς μετά τινος θείας ἐπιπνοίας ποιού-

---

13 *αὐτοῖς* 'Syracusanis scilicet ... prodit epitomatoris manum' Hultsch *αὐτῆς* Reiske *αὐτῶι* Schweighäuser 15 *τῶν δεινῶν* Suid 17 *καίτοι* Valesius *καὶ* Pol 18 *καιδέκα* P *ἡ δώδεκα* Suid *βιώσας* P *ζήσας* Suid *βασιλεύσας* Reiske

μενος τὰς ἐπιβολάς, εὐθαρσεστέρους καὶ προθυμοτέρους κατεσκεύαζε τοὺς ὑποτατ-
τομένους πρὸς τὰ δεινὰ τῶν ἔργων. ..... (Scipios überlegungen vor dem angriff auf Neukarthago 7, 1—9, 1). *τούτοις δὲ τοῖς ἐκλογισμοῖς ὁμολο-*
γοῦντες οἱ συγγραφεῖς, ὅταν ἐπὶ τὸ τέλος ἔλθωσι τῆς πράξεως, οὐκ οἶδ' ὅπως οὐκ εἰς τὸν ἄνδρα καὶ τὴν τούτου πρόνοιαν, εἰς δὲ τοὺς θεοὺς καὶ τὴν τύχην ἀναφέρουσι τὸ γεγονὸς κατόρθωμα, καὶ ταῦτα χωρὶς τῶν εἰκότων καὶ τῆς τῶν συμβεβιωκότων μαρτυρίας καὶ διὰ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Φίλιππον αὐτοῦ τοῦ Ποπλίου σαφῶς ἐκτεθεικότος (232) *ὅτι τούτοις τοῖς ἐκλογισμοῖς χρη-*
σάμενος .... καθόλου τε τοῖς ἐν Ἰβηρίαι πράγμασιν ἐπιβάλοιτο καὶ κατὰ μέρος τῆι τῆς Καρχηδόνος πολιορκίαι. ..... (11, 4) *ὁ δὲ περίβολος τῆς πόλεως οὐ πλείω εἴκοσι σταδίων ὑπῆρχε τὸ πρότερον· καίτοι γ' οὐκ ἀγνοῶ διότι πολλοῖς εἴρηται τετταράκοντα· τὸ δ' ἐστὶ ψεῦδος ....*

181. HANNIBAL. a. 189/8

⟨ΠΡΟΣ ΡΟΔΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.⟩

1 Cornel. Nepos Hann. 13, 2: *atque hic tantus vir tantisque bellis districtus nonnihil temporis tribuit litteris. namque aliquot eius libri sunt, Graeco sermone confecti; in iis ad Rhodios de Cn. Manlii Volsonis in Asia rebus gestis* (189—188 a. Chr.).

—. BATON VON SINOPE. a. 215—214

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΤΥΡΑΝΝΙΔΟΣ.

s. III u. Persien.

17 *iis* R *his* rell *C* M *Manlii* om R *Volsonis* u *Volonis* ABPR *Valonis* M

1) GESCHICHTE DER JAHRHUNDERTE II—I BIS AUF AUGUSTUS.

182. IASON VON KYRENE.

a. 167/6 — 161/0?

T

1 (Script. Alex. M. p. 161) II MACCAB. 2, 19: *τὰ δὲ κατὰ τὸν Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον καὶ τοὺς τούτου ἀδελφοὺς καὶ τὸν τοῦ ἱεροῦ τοῦ μεγίστου καθαρισμὸν* (164) *καὶ τὸν τοῦ βωμοῦ ἐγκαινισμόν,* (20) *ἔτι τε τοὺς πρὸς Ἀντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ* (175—164) *καὶ τὸν τούτου υἱὸν Εὐπάτορα* (164—162) *πολέμους* (21) *καὶ τὰς ἐξ οὐρανοῦ γενομένας ἐπιφανείας τοῖς ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαισμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν, ὡς τὴν ὅλην χώραν ὀλίγους ὄντας λεηλατεῖν καὶ τὰ βάρβαρα πλήθη διώκειν* (22) *καὶ τὸ περιβόητον καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἱερὸν ἀνακομίσασθαι καὶ τὴν πόλιν ἐλευθερῶσαι καὶ τοὺς μέλλοντας καταλύεσθαι νόμους ἐπανορθῶσαι, τοῦ Κυρίου μετὰ πάσης ἐπιεικείας ἵλεω γενομένου αὐτοῖς,* (23) *ὑπὸ Ἰάσωνος τοῦ Κυρηναίου δεδηλωμένα διὰ πέντε βιβλίων, πειρασόμεθα δι' ἑνὸς συντάγματος ἐπιτεμεῖν.* (24) *συνορῶντες γὰρ τὸ χύμα τῶν ἀριθμῶν καὶ τὴν οὖσαν δυσχέρειαν τοῖς θέλουσιν εἰσκυκλεῖσθαι τοῖς τῆς ἱστορίας διηγήμασιν διὰ τὸ πλῆθος τῆς ὕλης,* (25) *ἐφροντίσαμεν τοῖς μὲν βουλομένοις ἀναγινώσκειν ψυχαγωγίαν, τοῖς δὲ φιλοφρονοῦσιν εἰς τὸ διὰ μνήμης ἀναλαβεῖν εὐκοπίαν, πᾶσιν δὲ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὠφέλειαν. . . . . .* (28) *τὸ μὲν διακριβοῦν περὶ ἑκάστων τῶι συγγραφεῖ παραχωρήσαντες, τὸ δὲ ἐπιπορεύεσθαι τοῖς ὑπογραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς ἀτονοῦντες . . . .* (30) *τὸ μὲν ἐμβατεύειν καὶ περίπατον ποιεῖσθαι λόγωι καὶ πολυπραγμονεῖν ἐν τοῖς κατὰ μέρος τῶι τῆς ἱστορίας ἀρχιγενέτηι καθήκει·* (31) *τὸ δὲ σύντομον τῆς λέξεως μεταδιώκειν καὶ τὸ ἐξεργαστικὸν τῆς πραγματίας παραιτεῖσθαι τῶι τὴν μετάφρασιν ποιουμένωι συγχωρητέον.*

F

ΤΑ ΚΑΤΑ ΙΟΥΔΑΝ ΤΟΝ ΜΑΚΚΑΒΑΙΟΝ (?) *Ā—Ē.*

---

10 ὥστε V 14 ὑπὸ: κατὰ τὰ V

183. CAECILIUS VON KALEAKTE. (a. 140—71

T

1 Suid. s. *Καικίλιος· Σικελιώτης Καλακτῖνος (Καλάκτη δὲ πόλις Σικελίας)· ῥήτωρ, σοφιστεύσας ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος † καὶ ἕως Ἀδριανοῦ καὶ † ἀπὸ δούλων, ὥς τινες ἱστορήκασι. καὶ πρότερον μὲν καλούμενος Ἀρχάγαθος, τὴν δὲ δόξαν Ἰουδαῖος. βιβλία δὲ αὐτοῦ πολλά· Κατὰ Φρυγῶν δύο· (ἔστι δὲ κατὰ στοιχεῖον ἀπόδειξις τοῦ εἰρῆσθαι πᾶσαν λέξιν)· Καλλιρρημοσύνης (ἔστι δὲ ἐκλογὴ λέξεων κατὰ στοιχεῖον)· Σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος· Τίνι διαφέρει ὁ Ἀττικὸς ζῆλος τοῦ Ἀσιανοῦ· Περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν δέκα ῥητόρων· Σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Αἰσχίνου· Περὶ Δημοσθένους, ποῖοι αὐτοῦ γνήσιοι λόγοι καὶ ποῖοι νόθοι· Περὶ τῶν καθ' ἱστορίαν ἢ παρ' ἱστορίαν εἰρημένων τοῖς ῥήτορσι· καὶ ἄλλα πλεῖστα.*

2 a) — s. *Ἑρμαγόρας· .... ἐπαίδευσε δὲ οὗτος μετὰ Καικιλίου ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου.* b) — s. *Τιμαγένης· ... ἐσοφίστευσεν ἐν Ῥώμῃ || ἐπί τε αὐτοῦ Πομπηίου καὶ μετ' αὐτόν, || ἐπί τε Καίσαρος τοῦ Αὐγούστου καὶ μετέπειτα ἅμα Καικιλίῳ.*

3 Dion. Hal. *πρ. Πομπ. Γεμ.* 3, 20: *ἐμοὶ μέντοι καὶ τῶι φιλτάτωι Καικιλίωι.*

F

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΟΥΛΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ.

1 (III 330, 1) Athen. VI 104 p. 272 F: *οὗτος δ' ἦν ὁ καιρὸς ὅτε καὶ ἐν Σικελίαι ἡ δευτέρα τῶν δούλων ἐπανάστασις ἐγένετο. πολλαὶ δὲ αὗται ἐγένοντο, καὶ ἀπώλοντο οἰκετῶν ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν μυριάδας. (σύγγραμμα δὲ ἐκδέδωκε περὶ τῶν δουλικῶν πολέμων Καικίλιος ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ Καλῆς Ἀκτῆς). καὶ Σπάρτακος δὲ ὁ μονομάχος ἐκ Καπύης πόλεως Ἰταλικῆς ἀποδρὰς κατὰ τὰ Μιθριδατικὰ πολὺ πλῆθος ἀποστήσας οἰκετῶν — ἦν δὲ καὶ αὐτὸς οἰκέτης, Θρᾳὶξ γένος — κατέδραμε πᾶσαν Ἰταλίαν χρόνον οὐκ ὀλίγον, πολλῶν δούλων καθ' ἑκάστην ἡμέραν συρρεόντων ὡς αὐτόν· καὶ εἰ μὴ ἀπέθανεν ἐν τῆι πρὸς Λικίννιον Κράσσον παρατάξει, οὐ τὸν τυχόντα ἂν ἱδρῶτα τοῖς ἡμεδαποῖς παρεσχήκει, ὡς ὁ κατὰ τὴν Σικελίαν Εὔνους.*

ΠΕΡΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

2 (2) Athen. XI 15 p. 466 A: *Καικίλιος δὲ ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ Καλῆς Ἀκτῆς ἐν τῶι Περὶ Ἱστορίας Ἀγαθοκλέα φησὶ τὸν τύραννον ἐκπώματα*

---

3 *κεκίλιος* A *Καλακτῖνος· Καλάκτη* Holste (F 1; 2) *Καλαντιανός· Κάλαντις* Suid (vgl. 175 F 4) 4—5 ⟨*ἦν δὲ*⟩ *καὶ ἀπὸ δ.* mit eingedrungener randnotiz *ἕως Ἀδριανοῦ?* 6—7 *κατὰ Φρυγῶν β· ἀποδείξεις τοῦ εἰρῆσθαι* (*εὑρέσθαι* Nitzsch) *π. λ. κ.* (*ἔστι δὲ κατὰ στοιχεῖον*) Eudok [*ἔστι — καλλιρημοσύνης*] *ἔτι δὲ Ἐκλογὴ κτλ.* o. [*ἔστι — στοιχεῖον*] Kuester *κατὰ Φρ. β·* ⟨titel des lexikons⟩ *ἔστι δὲ — λέξιν* ⟨*τοῖς ῥήτορσι?*⟩· *Καλλιρρημοσύνης* ⟨buchzahl⟩, *ἔστι — στοιχεῖον* o. ä. Brzoska *Κατὰ Φρυγῶν — Καλλιρρημοσύνης* * (buchzahl) Ofenloch 12 *κεκιλίου* A 14—15 *Πομπηίου — Καικιλίωι* s. 88 T 1 15 *κεκιλίωι* Suid 22 *δὲ* Kaibel *τε* A 24 *Μιθριδατικὰ* Casaubonus *μίθρια ἀττικὰ* A 25 *τὸ γένος* C

χρυσᾶ ἐπιδεικνύντα τοῖς ἑταίροις φάσκειν, ἐξ ὧν ἐκεράμευσε κατεσκευακέναι ταῦτα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘ ΙΣΤΟΡΙΑΝ Η ΠΑΡ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΕΙΡΗΜΕΝΩΝ ΤΟΙΣ ΡΗΤΟΡΣΙ.

184. METRODOROS VON SKEPSIS.

a. 97 ff.?

T

1 DIOG. LAERT. V 84: *οὗτος* (sc. *Δημήτριος Σκήψιος*) *καὶ Μητρόδωρον προεβίβασε τὸν πολίτην.*

2 STRABON XIII 1, 55: *ἐκ δὲ τῆς Σκήψεως καὶ ὁ Δημήτριός ἐστιν ... καὶ μετὰ τοῦτον Μητρόδωρος, ἀνὴρ ἐκ τοῦ φιλοσόφου μεταβεβληκὼς ἐπὶ τὸν πολιτικὸν βίον καὶ ῥητορεύων τὸ πλέον ἐν τοῖς συγγράμμασιν. ἐχρήσατο δὲ φράσεώς τινι χαρακτῆρι καινῶι καὶ κατεπλήξατο πολλούς, διὰ δὲ τὴν δόξαν ἐν Χαλκηδόνι γάμου λαμπροῦ πένης ὢν ἔτυχε καὶ ἐχρημάτιζε Χαλκηδόνιος. Μιθριδάτην δὲ θεραπεύσας τὸν Εὐπάτορα συναπῆρεν εἰς τὸν Πόντον ἐκείνωι μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ ἐτιμήθη διαφερόντως, ταχθεὶς ἐπὶ τῆς δικαιοδοσίας, ἀφ' ἧς οὐκ ἦν τῶι κριθέντι ἀναβολὴ τῆς δίκης ἐπὶ τὸν βασιλέα. οὐ μέντοι διηυτύχησεν, ἀλλ' ἐμπεσὼν εἰς ἔχθραν ἀδικωτέρων ἀνθρώπων ἀπέστη τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν πρὸς Τιγράνην τὸν Ἀρμένιον πρεσβείαν· ὁ δ' ἄκοντα ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῶι Εὐπάτορι, φεύγοντι ἤδη τὴν προγονικήν. κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν κατέστρεψε τὸν βίον, εἴθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἴθ' ὑπὸ νόσου· λέγεται γὰρ ἀμφότερα.*

3 PLUTARCH. Lucull. 22, 1—5: *Τιγράνης δὲ Μιθριδάτην πρότερον μὲν οὐδὲ ἰδεῖν ἠξίωσεν οὐδὲ προσειπεῖν οἰκεῖον ἄνδρα βασιλείας ἐκπεπτωκότα τηλικαύτης, ἀλλ' ἀτίμως καὶ ὑπερηφάνως ἀπωτάτω περιεῖδεν αὐτὸν τρόπον τινὰ φρουρούμενον ἐν χωρίοις ἑλώδεσι καὶ νοσεροῖς· τότε δὲ* (nach abweisung von Lucullus' auslieferungsforderung a. 71/0) *σὺν τιμῆι καὶ φιλοφροσύνηι μετεπέμψατο αὐτόν. καὶ δὴ λόγων [εἰς τὰ βασίλεια] γενομένων ἀπορρήτων τὰς πρὸς ἀλλήλους ἐθεράπευον ὑποψίας ἐπὶ κακῶι τῶν φίλων εἰς ἐκείνους τὰς αἰτίας τρέποντες. ὧν ἦν καὶ Μητρόδωρος ὁ Σκήψιος, ἀνὴρ εἰπεῖν οὐκ ἀδὴς καὶ πολυμαθής, ἀκμῆι δὲ φιλίας τοσαύτηι χρησάμενος, ὥστε πατὴρ προσαγορεύεσθαι τοῦ βασιλέως. τοῦτον, ὡς ἔοικεν, ὁ Τιγράνης πεμφθέντα πρεσβευτὴν ὑπὸ τοῦ Μιθριδάτου πρὸς αὐτὸν δεομένου βοηθεῖν ἐπὶ Ῥωμαίους ἤρετο· 'σὺ δ' αὐτός, ὦ Μητρόδωρε, τί μοι*

11 [*ἐν τοῖς σ.*] Blass 12 *κατέπληξε* dett *κατέπληξε τοὺς π.* Corais 16 *καὶ ἐπὶ* F *ἀφ' ἧς* Cas(aubonus) *ἐφ' ἧς* Str *ἀναβολὴ* Cas *βουλὴ* Str 19 *ἄκων*? 19—20 *e paterno regno fugienti* Guar 27 [*αὐτόν*] Lindskog [*εἰς τὰ β.*] o. *αὐτὸν εἰς τὰ β.· καὶ δὴ λ. γ.* Solanus

περὶ τούτων παραινεῖς;᾽ κἀκεῖνος, εἴτε πρὸς τὸ Τιγράνου συμφέρον εἴτε Μιθριδάτην σώζεσθαι μὴ βουλόμενος, ὡς μὲν πρεσβευτὴς ἔφη κελεύειν, ὡς δὲ σύμβουλος ἀπαγορεύειν. ταῦτ᾽ ἐξήνεγκεν ὁ Τιγράνης τῶι Μιθριδάτηι καὶ κατεῖπεν ὡς οὐδὲν ἐργασομένωι τὸν Μητρόδωρον ἀνήκεστον· ὁ δ᾽ εὐθὺς ἀνήιρητο. καὶ μετάνοια τὸν Τιγράνην εἶχεν, οὐ παντελῶς ὄντα τῶι Μητροδώρωι τῆς συμφορᾶς αἴτιον, ἀλλὰ ῥοπήν τινα τῶι πρὸς αὐτὸν ἔχθει τοῦ Μιθριδάτου προσθέντα· πάλαι γὰρ ὑπούλως εἶχε πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ τοῦτ᾽ ἐφωράθη τῶν ἀπορρήτων αὐτοῦ γραμμάτων ἁλόντων, ἐν οἷς ἦν καὶ Μητρόδωρον ἀπολέσθαι διατεταγμένον. ἔθαψεν οὖν ὁ Τιγράνης λαμπρῶς τὸ σῶμα μηδεμιᾶς πολυτελείας φεισάμενος εἰς νεκρὸν ὃν ζῶντα προϋδωκεν.

4 a) CICERO De or. I 45: *audivi enim* (sc. Crassus) *summos homines, cum quaestor ex Macedonia venissem Athenas* (vor 107 a. Chr.), *florente Academia, ut temporibus illis ferebatur, cum eam Charmadas et Clitomachus et Aeschines obtinebant; erat etiam Metrodorus, qui cum illis una ipsum illum Carneadem diligentius audierat, hominem omnium in dicendo, ut ferebant, acerrimum et copiosissimum.* b) — II 365: *sed tamen audivi, ut heri dicebam, et Athenis cum essem, doctissimos viros et in Asia istum ipsum Scepsium Metrodorum* (T 5) .... c) — III 75: *quaestor in Asia cum essem, aequalem fere meum ex Academia rhetorem nactus, Metrodorum illum, de cuius memoria commemoravit Antonius* (T 5); *et inde decedens Athenis .....*

5 a) — — II 360: *vidi enim ego* (sc. Antonius a. 103/2?) *summos homines et divina prope memoria, Athenis Charmadam, in Asia, quem vivere hodie* (a. 91) *aiunt, Scepsium Metrodorum, quorum uterque tamquam litteris in cera, sic se aiebat imaginibus in eis locis, quos haberet, quae meminisse vellet, perscribere.* b) — Tusc. I 59: *quanta* (sc. memoria fuerit) *nuper Charmadas; quanta, qui modo fuit, Scepsius Metrodorus.* c) PLIN. NH VII 89: *ars postremo eius rei facta et inventa est a Simonide melico, consummata a Metrodoro Scepsio, ut nihil non iisdem verbis redderetur auditum.* QUINTILIAN. Inst. X 6,4; XI 2, 22. 26.

6 a) PLIN. NH XXXIV 34: *Metrodorus Scepsius, cui cognomen a Romani nominis odio inditum est* (F 12). b) OVID. ex. P. IV 14, 37—40: *non loca, sed mores scriptis vexavit amaris Scepsius Ausonios, actaque Roma rea est: falsa tamen passa est aequa convicia mente, obfuit auctori nec fera lingua suo.*

7 a) PLIN. NH I 3: ... *situus, gentes ... ex .... Theopompo* (§ 57; 98) *Metrodoro Scepsio* (§ 122 = F 8), *Callicrate* (—) ..... *Timagene* (§ 132) b) — I 7: *ex .... Xenagora* (§ 208), *Metrodoro Scepsio* (§ 89 = T 5 c), *Anticlide* (§ 193), *Critodemo* (§ 193). c) — I 28: ... *medicinae ex animalibus ... ex ... Aristotele* (§ 54; 74) *Metrodoro Scepsio* (§ 78 = F 11), *Hicetida medico* (§ 83) ..... d) — I 34: *ex*

14 *ferebatur* m *ferebat* M *ferebant* L 30 *sui* VR 31 *a* om VR *romanis* B

... *externis Democrito* (—), *Metrodoro Scepsio* (§ 34 = F 12), *Menaechmo qui de toreutice scripsit.*

8 a) PLIN. NH I 4: *ex .... Metrodoro* (—), *Cleobulo* (—), *Posidonio* (—). b) — I 5: *ex ... Alexandro Polyhistore* (—), *Metrodoro* (§ 136 = F 9), *Posidonio qui περίπλουν* (—) ... c) — I 6: *ex ... Amometo* (§ 55), *Metrodoro* (—), *Posidonio* (§ 57). d) — I 37: *ex ... Zenothemi* (§ 34), *Metrodoro* (F 13—15) *Sotaco* (§ 35) .....

F

ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΙΓΡΑΝΗΝ.

Α

(F 7; 10? 11? 18?)

1 (III 204, 1) SCHOL. APOLL. RHOD. IV 131: *Μητρόδωρος δὲ ἐν πρώτωι Τῶν περὶ Τιγράνην τὸν Θερμώδοντα Ἀράξην φησὶ λέγεσθαι.* s. F 7.

ΠΕΡΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ (?).

Α

2 (2) SCHOL. APOLL. RHOD. IV 834: *περὶ τὸν πορθμὸν ἐν τῆι θαλάσσηι πυρὸς ἀναφυσήματα γίνεται, ὥστε καὶ τὴν θάλασσαν θερμαίνεσθαι, ὡς φησι καὶ Μητρόδωρος ἐν πρώτωι Περὶ ἱστορίας* (?). *Θεόφραστος ἐν Ἱστορικοῖς Ὑπομνήμασίν* (IV) *φησι τὸν βρόμον τὸν ἀπὸ τῶν Αἰόλου νήσων ἀκούεσθαι ἕως ᾱ σταδίων· περὶ Ταυρομένιον γοῦν ἀκούεσθαι βροντῆι παραπλήσιον ψόφον.*

ΠΕΡΙ ΣΥΝΗΘΕΙΑΣ Α.

3 (13) ATHEN. IX 45 p. 391 D: *καὶ Μητρόδωρος δ' ἐν τῶι Περὶ συνηθείας ἀντορχουμένους φησὶν ἁλίσκεσθαι τοὺς σκῶπας.*

4 (—) SCHOL. NIKAND. Ther. 613: *καὶ Μητρόδωρος ἐν τῶι Περὶ συνηθείας ἀρχαιότατον εἶναί φησι φυτὸν τὴν μυρίκην καὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἐν τῆι τοῦ Διὸς πομπῆι ἐστεφανῶσθαι μυρίκηι καὶ παρὰ Μήδοις τοὺς μάγους.*

5 (12) STRABON XVI 4, 16: *γίγνονται* (sc. am arabischen meerbusen) *δέ, φησί* (sc. Ἀρτεμίδωρος V), *καὶ σφίγγες καὶ κυνοκέφαλοι καὶ κῆβοι, λέοντος μὲν πρόσωπον ἔχοντες τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα πάνθηρος, μέγεθος δὲ δορκάδος· καὶ ταῦροι δ' εἰσὶν ἄγριοι καὶ σαρκοφάγοι .... κροκούττας δ' ἐστὶ μῖγμα λύκου καὶ κυνός, ὥς φησιν οὗτος. ἃ δ' ὁ Σκήψιος λέγει Μητρόδωρος ἐν τῶι Περὶ συνηθείας βιβλίωι μύθοις ἔοικε καὶ οὐ φροντιστέον αὐτῶν. καὶ δρακόντων δ' εἴρηκε μεγέθη τριάκοντα πηχῶν ὁ Ἀρτεμίδωρος, ἐλέφαντας καὶ ταύρους χειρουμένων, μετριάσας ταύτηι γε· οἱ γὰρ Ἰνδικοὶ* (Onesikritos 134 F 16; Megasthenes u. F 10) *μυθωδέστεροι καὶ οἱ Λιβυκοί, οἷς γε καὶ πόα ἐπιπεφυκέναι λέγεται* (Hypsikrates 190 F 9).

---

18 *ἱστορίας καὶ Θ. ἐν Τ. Υ. καί φησι* L *Περὶ ἱστορίας*: 'titulus vereor ne mancus vel corruptus sit' C Mueller *Περιηγήσεως*? Keil *Περὶ ⟨παραδόξου⟩ ο. ⟨Τιγράνου⟩ ἱστορίας*? 20 *ἀκούεσθαι ἕως χίλια στάδια* f p *καίεσθαι ἕως ἑνὸς σταδίου* L 29 *κῆποι* C *κῆτοι* F mg¹ 36 *πόα* Tschucke *ποῖα* Str

ΠΕΡΙ ΑΛΕΙΠΤΙΚΗΣ.

Β

6 (14) Athen. XII 77 p. 552 CD: *Μητρόδωρος δ' ὁ Σκήψιος ἐν δευτέρωι Περὶ Ἀλειπτικῆς Ἱππώνακτα τὸν ποιητὴν οὐ μόνον μικρὸν γενέσθαι τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ λεπτόν, ἀκρότονον δ' οὕτως ὡς πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ κενὴν λήκυθον βάλλειν μέγιστόν τι διάστημα, τῶν ἐλαφρῶν σωμάτων διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν ἀέρα τέμνειν οὐκ ἐχόντων βιαίαν τὴν φοράν.*

Ohne Buchtitel.

7 (4) Strabon XI 5, 1: (188 F 4) *ἄλλοι δέ, ὧν καὶ ὁ Σκήψιος Μητρόδωρος καὶ Ὑψικράτης* (190 F 3), *οὐδὲ αὐτοὶ ἄπειροι τῶν τόπων γεγονότες, Γαργαρεῦσιν ὁμόρους αὐτὰς* (sc. *τὰς Ἀμαζόνας*) *οἰκεῖν φασιν ἐν ταῖς ὑπωρείαις ταῖς πρὸς ἄρκτον τῶν Καυκασίων ὀρῶν, ἃ καλεῖται Κεραύνια.*

8 (8) Plin. NH III 122: *pudet a Graecis Italiae rationem mutuari: Metrodorus tamen Scepsius dicit, quoniam circa fontem* (sc. Padi) *arbor multa sit picea, quales Gallice vocentur padi, hoc nomen accepisse, Ligurum quidem lingua amnem ipsum Bodincum vocari, quod significet fundo carentem. cui argumento adest oppidum iuxta Industria vetusto nomine Bodincomagum, ubi praecipua altitudo incipit.* s. F 13.

9 (7) — — V 136: *Chios libera, quam Aethaliam Ephorus* (70 F 165) *prisco nomine appellat, Metrodorus et Cleobulus* (VI) *Chiam a Chione nympha, aliqui a nive, et Macrim et Pityusam.*

10 (6) — — VIII 36: *Megasthenes* (III) *scribit in India serpentes in tantam magnitudinem adolescere, ut solidos hauriant cervos taurosque; Metrodorus circa Rhyndacum amnem in Ponto supervolantes ut quamvis alte perniciterque alites haustu raptas absorbeant.*

11 (5) — — XXVIII 78: *quocumque autem alio menstruo si nudatae segetem ambiant, urucas et vermiculos scarabaeosque ac noxia alia decidere. Metrodorus Scepsius in Cappadocia inventum prodit ob multitudinem cantharidum: ire ergo per media arva retectis super clunes vestibus.*

12 (9) — — XXXIV 34: *signa quoque Tuscanica per terras dispersa quin in Etruria factitata sint non est dubium. deorum tantum putarem ea fuisse, ni Metrodorus Scepsius, cui cognonem a Romani*

17 *Bodincum* edd *bodicum* A *bodingum* cett 18 *industriā* AFE 19 *bodincomagum* A (CJL V p. 845) *bodingomagum* cett 22 *macrim* A *macrum*, *—in* cett 25 *shyndacum* F^1 || *indicum* R^1 26 [*ut*] Sillig *haustu raptas* F^2 E^2 *haustus rapta* cett *haustu ut abreptas* (R^2) Jan *ut h. r.* Detlefsen 27 *quoque* R 28 *verrucas* R^1 33 *quin* Detlefsen *quae* Pl *quae* ⟨*quin*⟩ Urlichs *sint* B om cett 34 *ni* BO *enim* RV *ut* a *sui* VR *a* om VR *romanis* B

nominis odio inditum est, propter M M statuarum Volsinios expugnatos obiceret.

13 (—) PLIN. NH XXXVII 33: *Philemon* (V) *fossile esse* (sc. electrum) *et in Scythia erui duobus locis . . . .* (34) *Demostratus* (IV) *lyncurium id vocat et fieri ex urina lyncum bestiarum . . . . . alios id dicere langurium et esse in Italia bestias languros. Zenothemis* (V) *langas vocat easdem et circa Padum iis vitam adsignat. Sudines* (VI) *arborem, quae gignat in Liguria, vocari lynca. in eadem sententia et Metrodoros fuit.* (35) *Sotacus* (VI) *credidit in Britannia petris effluere, quas electridas vocavit. Pytheas* (V) *Guionibus, Germaniae genti, accoli aestuarium oceani Metuonidis nomine spatio stadiorum sex milium; ab hoc diei navigatione abesse insulam Abalum; illo per ver fluctibus advehi et esse concreti maris purgamentum; incolas pro ligno ad ignem uti eo proximisque Teutonis vendere.* (36) *huic et Timaeus* (III) *credidit, sed insulam Basiliam vocavit. Philemon . . . . .*

14 (11) — — XXXVII 61: *Metrodorus Scepsius in eadem Germaniae Balisia insula nasci* (sc. adamantem), *in qua et sucinum, solus, quod equidem legerim, dicit et praefert Arabicis. quod esse falsum quis dubitet?*

15 (—) — — XXXVII 178: *Paneros qualis sit a Metrodoro non dicitur; sed carmen Timaridis reginae in eam dicatum Veneri non inelegans ponit, ex quo intellegitur adiutam fecunditatem. hanc quidam paneraston vocant. Ponticarum plura sunt genera: est stellata nunc sanguineis nunc auratis guttis, quae inter sacras habetur; alia pro stellis eiusdem coloris lineas habet; alia montium convalliumque effigies.*

16 (7 a) SCHOL. LACTANT. STAT. Theb. III 479: *Branchus Thessalus fuit, dilectus Apollini, ut Hyacinthus, quem acriter interfectum dolens sepulcro et templo sacravit. illinc Branchiades Apollo dicitur. †hoc Zoamachon opinione Metrodori Periegetici condidit ab Aethiopia usque in Libyam tria opinata templa.*

---

1 *CXXX* R 4 *demostratus* L d *demon—* cett 5 *lyncurium* Jan *lyncuria cū* La *lyneum* F *luncu* B 6 *languros* B *—rios* a *—rias* L *longoros* F 8 *vocari lynca* B om cett 9 *patris* a *arbores* L 10 *electrinas* La *guionib,* B *gutonibus* cett *Inguaeonibus* Riese *Teutonibus* Muellenhoff *accoli* B *—is* L 11 *oceani* Gelenius *—no* a *ab oceani* (*—no*) cett *metuonidis* F h d (B fehlt) *—des* a *meconomon* L 12 *nabalum* F h om a 15 *balisiam* L *basiliam* B F d h *Baltiam* Caesarius 17 *Germania* (*a*) Plin *Germania et* Gelenius *Balisia*: *balista* Pl *Basilia* Harduin *in Baltia* Gelenius 21 *veneri* d h *venire, venere, inveniri* cett 23 *paneraston* Sillig *pan(s)ebaston* Pl 28 *illinc* M *illic, ille* cett 29 *hic* L P *zoamacon* L *zomachon* P^b *lomachon* P^a *per(h)igetici* M L *p(h)i(li)getici* $P^{a\,b}$

17 (10) **a)** SCHOL. LYKOPHR. Al. 697: *Ὅσσα ὄρος Ἰταλίας μέγιστον, ὥς φησι Μητρόδωρος.* **b)** Tzetz. ebd.: *Κύμη καὶ Ὅσσα ὄρη Ἰταλίας μέγιστα, ὥς φησι Μητρόδωρος.*

Zweifelhaftes.

18 (3) STEPH. BYZ. s. *Ὕπανις· ποταμὸς καὶ πόλις μεταξὺ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Ἀλέξανδρος δ' ὁ Πολυίστωρ* (III) *φησὶν ὅτι ὁ Ὕπανις διχῆι σχιζόμενος τὸ μὲν ἓν μέρος εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην βάλλει, τὸ δ' ἕτερον εἰς τὸν Πόντον. Μητρόδωρος δ' ἐν ᾱ καὶ κρήνην τινὰ πικρὰν εἰς αὐτὸν ἐγχεῖσθαι καὶ ἄποτον ποιεῖν τὸν ποταμόν.*

185. L. LICINIUS LUCULLUS. a. 91—88

T

1 (III 297) PLUTARCH. Lukull. 1, 4: *ὁ δὲ Λεύκολλος ἤσκητο καὶ λέγειν ἱκανῶς ἑκατέραν γλῶτταν, ὥστε καὶ Σύλλας τὰς αὐτοῦ πράξεις ἀναγράφων ἐκείνωι προσεφώνησεν ὡς συνταξομένωι καὶ διαθήσοντι τὴν ἱστορίαν ἄμεινον.* (5) *ἦν γὰρ οὐκ ἐπὶ τὴν χρείαν μόνην ἐμμελὴς αὐτοῦ καὶ πρόχειρος ὁ λόγος .... ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμμελῆ ταύτην καὶ λεγομένην ἐλευθέριον ἐπὶ τῶι καλῶι προσεποιεῖτο παιδείαν ἔτι καὶ μειράκιον ὤν.....* (7) *περὶ μὲν οὖν τῆς φιλολογίας αὐτοῦ . . . καὶ ταῦτα λέγεται· νέον ὄντα πρὸς Ὁρτήσιον τὸν δικολόγον καὶ Σισεννᾶν τὸν ἱστορικὸν ἐκ παιδιᾶς τινὸς εἰς σπουδὴν προελθούσης ὁμολογῆσαι, προθεμένων ποίημα καὶ λόγον Ἑλληνικόν τε καὶ Ῥωμαικόν, εἰς ὅ τι ἂν λάχηι τούτων, τὸν Μαρσικὸν ἐντενεῖν πόλεμον.* (8) *καί πως ἔοικεν εἰς λόγον Ἑλληνικὸν ὁ κλῆρος ἀφικέσθαι· διασώζεται γὰρ Ἑλληνική τις ἱστορία τοῦ Μαρσικοῦ πολέμου.*

2 CIC. ad. Att. I 19, 10: *commentarium consulatus mei Graece compositum misi ad te. in quo si quid erit quod homini Attico minus Graecum eruditumque videatur, non dicam quod tibi, ut opinor, Panhormi Lucullus de suis historiis dixerat, se quo facilius illas probaret Romani hominis esse idcirco barbara quaedam et σόλοικα dispersisse.*

ΜΑΡΣΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ.

—. ALEXANDROS VON EPHESOS. a. 91—88

(BELLI MARSICI LIBRI)

s. V.

2—3 ὄρος Ἰτ. μέγιστον Joh Tzetz 8 ῞Ηρόδωρος V Ἡρόδοτος Meineke 21 ἐντενεῖν Bryan ἐντεμεῖν S ἐκτεμεῖν Y Mus. Brit. 26 *Panhormi*: *pari modo* cod. Add. 6793

186. (A. LICINIUS) ARCHIAS VON ANTIOCHEIA.

T

1 (—) CICERO Pro Archia poet. or. 19: *ergo illi alienum* (die griechischen städte den Homer), *quia poeta fuit, post mortem etiam expetunt; nos hunc vivum qui et voluntate et legibus noster est repudiamus, praesertim cum omne olim studium atque omne ingenium contulerit Archias ad populi Romani gloriam laudemque celebrandam? nam et Cimbricas res adulescens attigit et ipsi illi C. Mario qui durior ad haec studia videbatur iucundus fuit.* (20) *neque enim quisquam est tam aversus a Musis qui non mandari versibus aeternum suorum laborum praeconium facile patiatur.* ..... (21) *Mithridaticum vero bellum .... totum ab hoc expressum est, qui libri non modo L. Lucullum ..... verum etiam populi Romani nomen inlustrant.* ..... (23) *nam si quis minorem gloriae fructum putat ex Graecis versibus percipi quam ex Latinis, vehementer errat* ....

2 (—) a) — 28: *nam quas res nos in consulatu nostro ... gessimus, attigit hic versibus atque inchoavit* ..... b) — ad. Att. I 16, 15 (a. 61): *epigrammatis tuis quae in Amaltheo posuisti contenti erimus, praesertim cum et Thyillus nos reliquerit et Archias nihil de me scripserit. ac vereor ne, Lucullis quoniam Graecum poema condidit, nunc ad Caecilianam fabulam spectet.*

F

(KIMBRISCHER KRIEG. MITHRIDATISCHER KRIEG.)

---

187. HERAKLEIDES VON MAGNESIA.

a. 88—64 ?

T

1 (III 167*) DIOG. LAERT. V 94: *τρισκαιδέκατος* (sc. *Ἡρακλείδης*) *Μάγνης, Μιθριδατικὰ γεγραφώς.*

F

ΜΙΘΡΙΔΑΤΙΚΑ.

187a. AISOPOS.

T

1 (—) SUID. s. *Αἴσωπος· Μιθριδάτου ἀναγνώστης. ἔγραψε περὶ Ἑλένης* (folgt F 1) ..... *ἔγραψε καὶ Μιθριδάτου ἐγκώμιον.*

F

ΠΕΡΙ ΕΛΕΝΗΣ.

1 (—) SUID. s. *Αἴσωπος· . . . ἔγραψε περὶ Ἑλένης· ἐν ᾧι φησι Πᾶνα ἰχθῦν καλεῖσθαι κητώδη, ⟨ὅμοιον τῶι Πανὶ κατὰ τὴν ὄψιν⟩· ἐν τούτωι δὲ*

---

29 *Μιθρ. ἀναγν.* Suid *Μιθρ. ἀναγν. σοφιστής* Eudok *οὐχ ὁ μυθοποιός* Hes(ychios) 29—30 *ἔγραψε — ἐγκ.* om Hes 33 — 919, 3 ⟨ ⟩ erg. aus Phot. bibl. 190 p. 153 b 22 (*Πτολεμαίου τοῦ Ἡφαιστίωνος Καινῆς Ἱστορίας τὸ ξ*) 33 *ἐν ᾧι* Suid *ἔνθα* Hes 33—34 *Πᾶνά φασιν* Ptol(emaios) 34 *κητώδη* Suid Ptol *κυτώδη* Eud 34 — 919, 1 *ἐν τούτωι λέγει Ἀριστοτέλης λίθον εὑρίσκεσθαι* E

τὸν ἀστερίτην λίθον εὑρίσκεσθαι, ὃς ὑπὸ τῶι ἡλίωι ἀνάπτεται, ποιεῖ δὲ πρὸς φίλτρα. ⟨*τοῦτον δὴ τὸν λίθον εἶχεν Ἑλένη, γλυφὴν ἔχοντα αὐτὸν τὸν ἰχθῦν τὸν Πᾶνα, καὶ ταύτηι ἐκέχρητο τῆι σφραγῖδι.*⟩

ΜΙΘΡΙΔΑΤΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

—. TEUKROS VON KYZIKOS.

ΜΙΘΡΙΔΑΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ Ᾱ—Ε̄.

s. III.

188. THEOPHANES VON MYTILENE.

a. 66—64

T

1 STRABON XIII 2, 3: *ὕστερον δ' ἐγένετο* (sc. *ἐκ Λέσβου*) *χρόνοις πολλοῖς Διοφάνης ὁ ῥήτωρ, καθ' ἡμᾶς δὲ Ποτάμων καὶ Λεσβοκλῆς καὶ Κριναγόρας καὶ ὁ συγγραφεὺς Θεοφάνης. οὗτος δὲ καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ ὑπῆρξε καὶ Πομπηίωι τῶι Μάγνωι κατέστη φίλος μάλιστα διὰ τὴν ἀρετὴν* ⟨*τ*⟩*αύτην καὶ πάσας συγκατώρθωσεν αὐτῶι τὰς πράξεις. ἀφ' ὧν τήν τε πατρίδα ἐκόσμησε τὰ μὲν δι' ἐκείνου* (T 4), *τὰ δὲ δι' ἑαυτοῦ* (T 10), *καὶ ἑαυτὸν πάντων Ἑλλήνων ἐπιφανέστατον ἀνέδειξεν· υἱόν τε ἀπέλιπε Μάρκον Πομπήιον, ὃν τῆς Ἀσίας ἐπίτροπον κατέστησέ ποτε Καῖσαρ ὁ Σεβαστός, καὶ νῦν ἐν τοῖς πρώτοις ἐξετάζεται τῶν Τιβερίου φίλων.*

2 — XI 5, 1: *Θεοφάνης . . . ὁ συστρατεύσας τῶι Πομπηίωι καὶ γενόμενος ἐν τοῖς Ἀλβανοῖς.* s. F 4.

3 a) CIC. pro Arch. 24 (a. 62): *quid? noster hic Magnus . . . nonne Theophanem Mytilenaeum, scriptorem rerum suarum, in contione militum civitate donavit, et nostri illi fortes viri, sed rustici ac milites, dulcedine quadam gloriae commoti quasi participes eiusdem laudis magno illud clamore approbaverunt.* b) VALER. MAX. VIII 14, 3: *ne Pompeius quidem Magnus ab hoc affectu gloriae aversus, qui Theophanem Mytilenaeum, scriptorem — donavit, beneficium per se amplum accurata etiam et testata oratione prosecutus. quo effectum est ut ne quis dubitaret quin referret potius gratiam quam inchoaret.* c) SCRIPT. HIST. AUG. XXI 7, 3: *familiae vetustissimae* (sc. Balbinus), *ut ipse dicebat a Balbo Cornelio Theofane originem ducens, qui per Gnaeum Pompeium civitatem meruerat, cum esset suae patriae nobilissimus idemque historiae scriptor.*

4 a) PLUTARCH. Pomp. 42, 8: *καὶ γὰρ εἰς Μιτυλήνην ἀφικόμενος* (sc. *ὁ Πομ-*

14 *ταύτην* Corais *αὐτὴν* Str 16 *πάντων τῶν* D *ἀπέδειξεν* i *υἱ⟨ων⟩όν* Meineke *Μάρκον*: IG XII 2, 237 31 ⟨*et a*⟩ *Theofane* Cichorius; doch s. T 6

πήιος a. 62) τήν τε πόλιν ἠλευθέρωσε διὰ Θεοφάνη καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν πάτριον ἐθεάσατο τῶν ποιητῶν, ὑπόθεσιν μίαν ἔχοντα τὰς ἐκείνου πράξεις. **b)** Vellei. Pat. II 18, 3: *Mytilenaeorum perfidia ... qui M.' Aquilium aliosque Mithridati vinctos tradiderunt, quibus libertas in unius Theophanis gratiam postea a Pompeio restituta est.*

5 a) Cic. ad Att. II 5, 1 (April 59): *cupio equidem .... Alexandream reliquamque Aegyptum visere ...., qua re si quid Θεοφάνης tecum forte contulerit ne omnino repudiaris.* **b)** — II 17, 3 (Mai 59): *velim ex Theophane expiscere quonam in me animo sit Arabarches.* **c)** Plutarch. Pomp. 49, 13: *Τιμαγένης* (88 F 9) *δὲ καὶ ἄλλως τὸν Πτολεμαῖον* (sc. *τὸν Αὐλητήν* a. 58) *οὐκ οὔσης ἀνάγκης ἀπελθεῖν φησι καὶ καταλιπεῖν Αἴγυπτον ὑπὸ Θεοφάνους πεισθέντα, πράττοντος Πομπηίοι χρηματισμοὺς καὶ στρατηγίας καινῆς ὑπόθεσιν.* (14) *ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐχ οὕτως ἡ Θεοφάνους μοχθηρία πιθανόν, ὡς ἄπιστον ἡ Πομπηίου ποιεῖ φύσις, οὐκ ἔχουσα κακόηθες οὐδ' ἀνελεύθερον οὕτω τὸ φιλότιμον.*

6 a) Cic. pro Balbo 57 (a. 56): *et adoptatio Theophani agitata est, per quam Cornelius nihil est praeterquam propinquorum suorum hereditates adsecutus.* **b)** — ad Att. VII 7, 6 (Decbr. 51): *placet igitur etiam me expulsum et agrum Campanum perisse et adoptatum patricium a plebeio, Gaditanum a Mytilenaeo, et Labieni divitiae et Mamurrae placent .....*

7 Cic. ad Att. V 11, 3 (Juli 51): *Pompeius mihi quoque videbatur ... in Hispaniam certe iturus. id ego minime probabam; qui quidem Theophani facile persuasi nihil esse melius quam illum nusquam discedere. ergo Graecus incumbet. valet autem auctoritas eius apud illum plurimum.*

8 a) Cic. ad Att. IX 1, 3 (März 49): *cedamus igitur et, ut boni cives simus, bellum Italiae terra marique inferamus et odia improborum rursus in nos quae iam exstincta erant incendamus et Luccei consilia ac Theophani persequamur.* **b)** Caes. BC III 18, 3—5: *Vibullius sedato tumultu, quem repentinus Caesaris adventus concitaverat, ... adhibito Libone et L. Lucceio et Theophane, quibus-⟨cum⟩ communicare de maximis rebus Pompeius consueverat, de mandatis Caesaris agere instituit. quem ingressum in sermonem Pompeius interpellavit et loqui plura prohibuit. .... bello perfecto ab iis Caesar haec facta cognovit, qui sermoni interfuerunt.* **c)** Plutarch. Cic. 38, 4: *ἐπαινούντων δέ τινων Θεοφάνην τὸν Λέσβιον, ὃς ἦν ἐν τῶι στρατοπέδωι τεκτόνων ἔπαρχος, ὡς εὖ παραμυθήσαιτο Ῥοδίους τὸν στόλον ἀποβαλόντας, 'ἡλίκον' εἶπεν* (sc. *Κικέρων*) *'ἀγαθόν ἐστι Γραικὸν ἔχειν ἔπαρχον'.* **d)** — Pomp. 76, 6: *ἐπαρχία μὲν οὖν οὐδεμία φύξιμος ἐφαίνετο βουλευομένοις αὐτοῖς, τῶν δὲ βασιλειῶν αὐτὸς* (sc. *Πομπήιος*) *μὲν ἀπέφαινε τὴν Πάρθων ἱκανωτάτην οὖσαν ἔν τε τῶι παρόντι δέξασθαι καὶ περιβαλεῖν σφᾶς .....'* (7) *τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν εἰς Λιβύην καὶ Ἰόβαν ἔτρεπον τὴν γνώμην, Θεοφάνει δὲ τῶι Λεσβίωι μανικὸν ἐδόκει τριῶν ἡμερῶν πλοῦν ἀπέχουσαν Αἴγυπτον ἀπολιπόντας καὶ Πτολεμαῖον, ἡλικίαν μὲν ἀντίπαιδα, φιλίας δὲ καὶ χάριτος ὑπόχρεων πατρώιας, Πάρθοις ὑποβαλεῖν ἑαυτόν, ἀπιστοτάτωι γένει, ... (9) καὶ γυναῖκα νέαν οἴκου τοῦ Σκιπίωνος εἰς βαρβάρους κομίζειν .... τοῦτο μόνον, ὥς φασιν, ἀπέτρεψε τῆς ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ὁδοῦ Πομπήιον ....*

---

3 *M'.* Ruhnken *M.* Vell 9 *Alabarches* Z 12 *χρηματισμοῦ* N 13 *πεποίηκε πιθανὸν* MVL² *πεποίηκεν* NP *ποιεῖ* om LV (exp. M) 28—29 *quibuscum* Gronovius 34 *ἐστι τὸ* Y 35 *φυλάξιμος* GLV 39 *ἀπολιπόντα* Schaefer 42 *ἀπέστρεψε* GLZ

9 Cic. ad Att. XV 19, 1 (Juni 44): *Theophanes quid velit nescio. scripserat enim ad me. cui rescripsi ut potui. mihi autem scribit venire ad me se velle, ut et de suis rebus et quaedam quae ad me pertinerent.*

10 **a)** Tacit. A VI 18 (a. 33 p. Chr.): *etiam in Pompeiam Macrinam exilium statuitur ... pater quoque inlustris eques Romanus ac frater praetorius, cum damnatio instaret, se ipsi interfecere. datum erat crimini quod Theophanem Mytilenaeum proavum eorum Cn. Magnus inter intimos habuisset quodque defuncto Theophani caelestis honores Graeca adulatio tribuerat.* **b)** IG XII 2, 163 b: *Θ]εῶι Διὶ [Ἐ]λε[υθε]ρίωι φιλοπάτριδι Θεοφάνηι, τῶι σωτῆρι καὶ εὐεργέται καὶ κτίσται δευτέρωι τᾶς πατρίδος.* **c)** EBD. 150: *Γναίωι Πομπηίωι Ἱεροίτα υἱῶι Θεοφάνηι σωτῆρι καὶ εὐεργέται.* **d)** Münze v. Mytil. (Head H N² 563): *Θεὸς Θεοφάνης. Μυτ(ιληναίων).*

F

(*ΤΑ ΠΕΡΙ ΠΟΜΠΗΙΟΝ*?)

1 (III 314, 1) Plutarch. Pomp. 37, 1: *ἐν δὲ τῶι Καινῶι φρουρίωι* (das Stratonike, eine der *παλλακίδες* des Mithridates, *ἣ μέγιστον εἶχεν ἀξίωμα καὶ τὸ πολυχρυσότατον τῶν φρουρίων* — in Kleinarmenien; s. F 7 — *ἐφύλαττεν*, dem Pompeius übergab) *καὶ γράμμασιν ἀπορρήτοις ὁ Πομπήιος ἐνέτυχε τοῦ Μιθριδάτου καὶ διῆλθεν οὐκ ἀηδῶς αὐτά, πολλὴν ἔχοντα τοῦ ἤθους κατανόησιν.* (2) *ὑπομνήματα γὰρ ἦν, ἐξ ὧν ἐφωράθη φαρμάκοις ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν υἱὸν Ἀριαράθην ἀνηρηκὼς καὶ τὸν Σαρδιανὸν Ἀλκαῖον, ὅτι παρευδοκίμησεν αὐτὸν ἵππους ἀγωνιστὰς ἐλαύνων.* (3) *ἦσαν δὲ ἀναγεγραμμέναι* ⟨*καὶ*⟩ *κρίσεις ἐννυπνίων, ὧν τὰ μὲν αὐτὸς ἑωράκει, τὰ δὲ ἔνιαι τῶν γυναικῶν, ἐπιστολαί τε Μονίμης πρὸς αὐτὸν ἀκόλαστοι καὶ πάλιν ἐκείνου πρὸς αὐτήν.* (4) *Θεοφάνης δὲ καὶ Ῥουτιλίου λόγον εὑρεθῆναί φησι παροξυντικὸν ἐπὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἐν Ἀσίαι Ῥωμαίων. ὃ καλῶς εἰκάζουσιν οἱ πλεῖστοι κακοήθευμα τοῦ Θεοφάνους εἶναι, τάχα μὲν οὐδὲν αὐτῶι τὸν Ῥουτίλιον ἐοικότα μισοῦντος, εἰκὸς δὲ καὶ διὰ Πομπήιον, οὗ τὸν πατέρα παμπόνηρον ἀπέδειξεν ὁ Ῥουτίλιος ἐν ταῖς Ἱστορίαις* (III).

2 (—) Schol. Apoll. Rhod. I 1126: *Καλλίστρατος δὲ ἐν τῆι β̄ Τῶν καθ' Ἡράκλειαν* (III) *περὶ Τιτίου φησίν· ὁ δὲ Τιτίας ἥρως ἐγχώριος, ὃν οἱ μὲν μυθεύουσι παῖδα Διός, οἱ δὲ πρεσβύτατον τῶν Μαριανδυνοῦ τοῦ Κιμμερίου παίδων, δι' ὃν μάλιστα τὸ ἔθνος ἠύξηται καὶ προάγεται ἔτι εἰς εὐδαιμονίαν'. καὶ Προμαθίδας δὲ ἐν τοῖς Περὶ Ἡρακλείας* (III) *λέγει περὶ Τιτίου ὅστις ἦν καὶ Θεοφάνης. ἀπεθεώθη δὲ ὑπὸ Μαριανδυνῶν.*

3 (2) Strabon XI 2, 2: *φέρεται μὲν οὖν ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν μερῶν* (sc. *ὁ Τάναις*), *οὐ μὴν ὡς ἂν κατὰ διάμετρον ἀντίρρους τῶι Νείλωι καθάπερ νομίζουσιν οἱ πολλοί, ἀλλὰ ἑωθινώτερος ἐκείνου, παραπλησίως ἐκείνωι*

20 *ἐφ' ὧν* N 23 ⟨*καὶ*⟩ Corais 24 *μονίκης* NZG 28 *μισοῦντες* NZ 32 *τῶν* f *τῆι* L *τοῦ* p 33 *τὸν πρεσβύτατον* Keil (Schol. II 780) *πρεσβύτερον* L f p 35 *προμαχίδας* L f p 36 *ὑπὸ* Keil *ἀπὸ* L f

τὰς ἀρχὰς ἀδήλους ἔχων. ἀλλὰ τοῦ μὲν πολὺ τὸ φανερόν . . . τοῦ δὲ Τανάιδος τὰς μὲν ἐκβολὰς ἴσμεν . . . τοῦ δ' ὑπὲρ τῶν ἐκβολῶν ὀλίγον τὸ γνώριμόν ἐστι . . . . . ἀπὸ δὲ τῆς αἰτίας ταύτης οἱ μὲν ὑπέλαβον τὰς πηγὰς ἔχειν αὐτὸν ἐν τοῖς Καυκασίοις ὄρεσι, πολὺν δ' ἐνεχθέντα ἐπὶ τὰς ἄρκτους εἶτ' ἀναστρέψαντα ἐκβάλλειν εἰς τὴν Μαιῶτιν (τούτοις δὲ ὁμοδοξεῖ καὶ Θεοφάνης ὁ Μιτυληναῖος)· οἱ δ' ἀπὸ τῶν ἄνω μερῶν τοῦ Ἴστρου φέρεσθαι· σημεῖον δὲ φέρουσιν οὐδὲν τῆς πόρρωθεν οὕτω ῥύσεως καὶ ἀπ' ἄλλων κλιμάτων, ὥσπερ οὐ δυνατὸν ὂν καὶ ἐγγύθεν καὶ ἀπὸ τῶν ἄρκτων.

4 (3) STRABON XI 5, 1: ἐν δὲ τοῖς ὑπὲρ τῆς Ἀλβανίας ὄρεσι καὶ s. 65
τὰς Ἀμαζόνας οἰκεῖν φασι. Θεοφάνης μὲν οὖν ὁ συστρατεύσας τῶι Πομπηίωι καὶ γενόμενος ἐν τοῖς Ἀλβανοῖς μεταξὺ τῶν Ἀμαζόνων καὶ τῶν Ἀλβανῶν φησι Γήλας οἰκεῖν καὶ Λήγας Σκύθας, καὶ ῥεῖν ἐνταῦθα τὸν Μερμάδαλιν ποταμὸν τούτων τε καὶ τῶν Ἀμαζόνων ἀνὰ μέσον. ἄλλοι δέ, ὧν καὶ ὁ Σκήψιος Μητρόδωρος (184 F 7) καὶ Ὑψικράτης (190 F 3), οὐδὲ αὐτοὶ ἄπειροι τῶν τόπων γεγονότες . . . . . .

5 (4) — XI 14, 4: (ἐπαρχίαι Armeniens) ἡ δὲ Χορζηνὴ καὶ Καμβυσηνὴ προσβορώταταί εἰσι καὶ νιφόβολοι μάλιστα, συνάπτουσαι τοῖς Καυκασίοις ὄρεσι καὶ τῆι Ἰβηρίαι καὶ τῆι Κολχίδι, ὅπου φασὶ κατὰ τὰς ὑπερβολὰς τῶν ὀρῶν πολλάκις καὶ συνοδίας ὅλας [τῶν ὀρῶν] ἐν τῆι χιόνι καταπίνεσθαι, νιφετῶν γενομένων ἐπὶ πλέον· ἔχειν δὲ καὶ βακτηρίας πρὸς τοὺς τοιούτους κινδύνους, παρεξαίροντας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἀναπνοῆς τε χάριν καὶ τοῦ διαμηνύειν τοῖς ἐπιοῦσιν, ὥστε βοηθείας τυγχάνειν [ἀνορύττεσθαι καὶ σώζεσθαι]. ἐν δὲ τῆι χιόνι βώλους πήγνυσθαί φασι κοίλας περιεχούσας χρηστὸν ὕδωρ ὡς ἐν χιτῶνι (καὶ ζῶια δὲ ἐν αὐτῆι γεννᾶσθαι — καλεῖ δὲ σκώληκας Ἀπολλωνίδης [V], Θεοφάνης δὲ θρῖπας —) κἀν τούτοις ἀπολαμβάνεσθαι χρηστὸν ὕδωρ, περισχισθέντων δὲ τῶν χιτώνων πίνεσθαι. (τὴν δὲ γένεσιν τῶν ζώιων τοιαύτην εἰκάζουσιν, οἵαν τὴν τῶν κωνώπων ἐκ τῆς ἐν τοῖς μετάλλοις φλογὸς καὶ τοῦ ψεψάλου.)

6 (5) — XI 14, 11: μέγεθος δὲ τῆς χώρας (sc. τῆς Ἀρμενίας) Θεοφάνης ἀποδίδωσιν εὖρος μὲν σχοίνων ἑκατόν,

2 τοῦ Corais τὸ Str 4 πολλὴν C πολλῶι o r (?) w 6 ἄνω φασὶ wz Corais 12 Γῆλαι Strab. XV 8, 1. Γέλαι Strab. XI 7, 1; Plut. Pomp. 35, 6. Γηλοί, Γῆλοι Dion. Per. 1019 (? Γηροί die meisten hss, *Gerri* und *Gethae* Avien); Euseb. PE VI 10 p. 275 D; Plin. NH VI 48 (A *legis* EDR vgl. Ptolem. VI 2, 5). Γηλεῖς Asin. Quadr. 97 F 5. s. RE VII 986. 12—13 μερμαδάλην C 17 καμβισινὴ D 19 ὅλας om E [τῶν ὀρῶν] del g x y κατὰ τὰ ὄρη o z ἐμπόρων Corais 20 γενομένων Epit γιν— cett 22—23 [ἀνορ. καὶ σ.] Jac 24—29 καὶ — θρῖπας und τὴν δὲ γένεσιν — ψεψάλου: zusammengehörige, bei der einordnung zerrissene notiz 26 θρῖπας Xylander ὀριπάς Str 26—27 περισχισθέντων E Epit περισχεθέντων cett 29 ψεψάλου E Epit πετάλ(λ)ου cett

μῆκος δὲ διπλάσιον, τιθεὶς τὴν σχοῖνον τεττεράκοντα σταδίων. πρὸς ὑπερβολὴν δ' εἴρηκεν· ἐγγυτέρω δ' ἐστὶ τῆς ἀληθείας μῆκος μὲν θέσθαι τὸ ὑπ' ἐκείνου λεχθὲν ⟨εὖρος⟩, εὖρος δὲ τὸ ἥμισυ ἢ μικρῶι πλεῖον.

7 (6) STRABON XII 3, 28: (in den landschaften oberhalb Pharnakia und Trapezunt, bei den Tibarenern, Chaldaeern und Kleinarmenien legte Mithridates Eupator 75 kastelle an) *τούτων δ' ἦν ἀξιολογώτατα ταῦτα· Ὕδαρα καὶ Βασγοιδάριζα καὶ Σινορία, ἐπιπεφυκὸς τοῖς ὁρίοις τῆς μεγάλης Ἀρμενίας χωρίον· διόπερ Θεοφάνης Συνορίαν παρωνόμασεν.* a. 66

189. T. POMPONIUS ATTICUS. a. 63

T

1 (III 297) CIC. ad Att. II 1, 1 (a. 60): *Kal. Juniis eunti mihi Antium ... venit obviam tuus puer. is mihi litteras abs te et commentarium consulatus mei Graece scriptum reddidit. in quo laetatus sum me aliquanto ante de isdem rebus Graece item scriptum librum L. Cossinio ad te perferendum dedisse; nam si ego tuum ante legissem, furatum me abs te esse diceres. quamquam tua illa — legi enim libenter — horridula mihi atque incompta visa sunt, sed tamen erant ornata hoc ipso quod ornamenta neglexerant et, ut mulieres, ideo bene olere quia nihil olebant videbantur. meus autem liber* (235 T 2) .....

2 CORNEL. NEP. Att. 18, 6: *est etiam unus liber Graece confectus de consulatu Ciceronis.*

F

⟨*ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΙΚΕΡΩΝΟΣ ΥΠΑΤΕΙΑΣ*?⟩

190. HYPSIKRATES VON AMISOS.

T

(F 3 p. 925, 2)

1 [LUKIAN.] Macrob. 22: *Ὑψικράτης δὲ ὁ Ἀμισηνὸς συγγραφεὺς διὰ πολλῶν μαθημάτων γενόμενος ἔτη δύο καὶ ἐνενήκοντα* (sc. ἔζησεν).

F

Aus einem historischen Werk.

(F 9).

1 (III 493) JOSEPH. AJ XIV 139: *ὁ δ' αὐτὸς οὗτος Στράβων* (91 F 17) *καὶ ἐν ἑτέροις πάλιν ἐξ Ὑψικράτους ὀνόματος λέγει οὕτως· «τὸ ν* a. 48/7

3 ⟨εὖρος⟩ Groskurd 7 *Συνορία*: *Σίνωρα* Plut. Pomp. 32, 15 (*ὁ ἑώρα, ἰνώρα* hss) *Σινόρηγα* Appian. Mithr. 101. *Σίνηβρα* Ptolem. V 7, 2. *Sinhorium* Ammian. Marc. XVI 7, 10 8 *συνορίαν* D 13 *me* Σ om Δ 20 *unus* om R

δὲ Μιθριδάτην ἐξελθεῖν μόνον. κληθέντα δ' εἰς Ἀσκάλωνα Ἀντίπατρον ὑπ' αὐτοῦ τὸν τῆς Ἰουδαίας ἐπιμελητὴν τρισχιλίους αὐτῶι στρατιώτας συμπαρασκευάσαι καὶ τοὺς ἄλλους δυνάστας προτρέψαι· κοινωνῆσαι δὲ τῆς στρατείας καὶ Ὑρκανὸν τὸν ἀρχιερέα.»

2 (—) STRABON VII 4, 6: τῆς δὲ Χερρονήσου πλὴν τῆς ὀρεινῆς τῆς ἐπὶ τῆι θαλάττηι μέχρι Θεοδοσίας ἥ γε ἄλλη πεδιὰς καὶ εὔγεώς ἐστι πᾶσα, σίτωι δὲ καὶ σφόδρα εὐτυχής· τριακοντάχουν ἀποδίδωσι διὰ τοῦ τυχόντος ὀρυκτοῦ σχιζομένη. φόρον τε ἐτέλουν ὀκτωκαίδεκα μυριάδας μεδίμνων Μιθριδάτηι, τάλαντα δ' ἀργυρίου διακόσια σὺν τοῖς Ἀσιανοῖς χωρίοις τοῖς περὶ τὴν Σινδικήν· κἂν τοῖς πρόσθεν χρόνοις ἐντεῦθεν ἦν τὰ σιτοπομπεῖα τοῖς Ἕλλησι, καθάπερ ἐκ τῆς λίμνης αἱ ταριχεῖαι· Λεύκωνα δέ φασιν ἐκ τῆς Θεοδοσίας Ἀθηναίοις πέμψαι μυριάδας μεδίμνων διακοσίας καὶ δέκα. οἱ δ' αὐτοὶ οὗτοι καὶ Γεωργοὶ ἐκαλοῦντο ἰδίως διὰ τὸ τοὺς ὑπερκειμένους νομάδας εἶναι, τρεφομένους κρέασιν ἄλλοις τε καὶ ἱππείοις, ἱππείωι δὲ καὶ τυρῶι καὶ γάλακτι καὶ ὀξυγάλακτι (τοῦτο δὲ καὶ ὄψημά ἐστιν αὐτοῖς κατασκευασθέν πως)· διόπερ ὁ Ποιητὴς ἅπαντας εἴρηκε τοὺς ταύτηι Γαλακτοφάγους. οἱ μὲν οὖν νομάδες πολεμισταὶ μᾶλλόν εἰσιν ἢ ληιστρικοί, πολεμοῦσι δὲ ὑπὲρ τῶν φόρων. ἐπιτρέψαντες γὰρ ἔχειν τὴν γῆν τοῖς ἐθέλουσι γεωργεῖν ἀντὶ ταύτης ἀγαπῶσι φόρους λαμβάνοντες τοὺς συντεταγμένους μετρίους τινὰς οὐκ εἰς περιουσίαν, ἀλλ' εἰς τὰ ἐφήμερα καὶ τὰ ἀναγκαῖα τοῦ βίου· μὴ διδόντων δέ, αὐτοῖς πολεμοῦσιν. οὕτω δὲ καὶ δικαίους ἅμα καὶ ἀβίους ὁ Ποιητὴς εἴρηκε τοὺς αὐτοὺς τούτους ἄνδρας, ἐπεὶ τῶν γε φόρων ἀπευτακτουμένων οὐδ' ἂν καθίσταντο εἰς πόλεμον. οὐκ ἀπευτακτοῦσι δ' οἱ δυνάμει πεποιθότες ὥστε ἢ ἀμύνασθαι ῥαιδίως ἐπιόντας ἢ κωλῦσαι τὴν ἔφοδον, καθάπερ Ἄσανδρον ποιῆσαί φησιν Ὑψικράτης, ἀποτειχίσαντα τὸν ἰσθμὸν τῆς Χερρονήσου τὸν πρὸς τῆι Μαιώτιδι, τριακοσίων ὄντα καὶ ἑξήκοντα σταδίων, ἐπιστήσαντα πύργους καθ' ἕκαστον στάδιον δέκα. οἱ δὲ Γεωργοὶ ταύτηι μὲν ἡμερώτεροί τε ἅμα καὶ πολιτικώτεροι νομίζονται εἶναι, χρηματισταὶ δ' ὄντες καὶ θαλάττης ἁπτόμενοι ληιστηρίων οὐκ ἀπέχονται οὐδὲ τῶν τοιούτων ἀδικιῶν καὶ πλεονεξιῶν. a. 47?

3 (—) — XI 5, 1: ἐν δὲ τοῖς ὑπὲρ τῆς Ἀλβανίας ὄρεσι καὶ τὰς Ἀμαζόνας οἰκεῖν φασι. Θεοφάνης μὲν οὖν (188 F 4) ..... μεταξὺ τῶν Ἀμαζόνων καὶ τῶν Ἀλβανῶν φησὶ Γήλας οἰκεῖν καὶ Λήγας Σκύθας, καὶ ῥεῖν ἐνταῦθα τὸν Μερμάδαλιν ποταμὸν a. 48/7?

4—5 στρατείας Dindorf στρατιᾶς Jos 8 τριακοντάχουν Kramer τριάκοντα γοῦν Str 13 διακοσίων ABC σ̄ Epit 19 φόρων Xylander ὅρων B ὁρῶν C 24—25 δ' οἱ n o δ' οὐ ABC δ' αὖ Tzschucke 28 τριάκοντα ὄντα καὶ ξ Gosselin 29 ἐπιστήσαντα edd —τι ABC —τ⟨α κα⟩ι? καθ' ἕκαστα στάδια Corais δέκα: ἕνα Groskurd 35 μερμαδάλην C Μερμόδας p. 925, 17

τούτων τε καὶ τῶν Ἀμαζόνων ἀνὰ μέσον. ἄλλοι δέ, ὧν καὶ ὁ Σκήψιος Μητρόδωρος (184 F 7) καὶ Ὑψικράτης, οὐδὲ αὐτοὶ ἄπειροι τῶν τόπων γεγονότες, Γαργαρεῦσιν ὁμόρους αὐτὰς οἰκεῖν φασιν ἐν ταῖς ὑπωρείαις ταῖς πρὸς ἄρκτον τῶν Καυκασίων ὀρῶν, ἃ καλεῖται Κεραύνια. τὸν μὲν ἄλλον χρόνον καθ' αὑτὰς αὐτουργούσας ἕκαστα, τά τε πρὸς ἄροτον καὶ φυτουργίαν καὶ τὰ πρὸς τὰς νομάς, καὶ μάλιστα τῶν ἵππων, τὰς δ' ἀλκιμωτάτας [τῶν ἵππων] κυνηγεσίαις πλεονάζειν καὶ τὰ πολέμια ἀσκεῖν· ἁπάσας δ' ἐπικεκαῦσθαι τὸν δεξιὸν μαστὸν ἐκ νηπίων, ὥστε εὐπετῶς χρῆσθαι τῶι βραχίονι πρὸς ἑκάστην χρείαν, ἐν δὲ τοῖς πρώτοις πρὸς ἀκοντισμόν. χρῆσθαι δὲ καὶ τόξωι καὶ σαγάρι καὶ πέλτηι, δορὰς δὲ θηρίων ποιεῖσθαι περίκρανά τε καὶ σκεπάσματα καὶ διαζώματα, δύο δὲ μῆνας ἐξαιρέτους ἔχειν τοῦ ἔαρος, καθ' οὓς ἀναβαίνουσιν εἰς τὸ πλησίον ὄρος τὸ διορίζον αὐτάς τε καὶ τοὺς Γαργαρέας. ἀναβαίνουσι δὲ κἀκεῖνοι κατὰ ἔθος τι παλαιόν, συνθύσοντές τε καὶ συνεσόμενοι ταῖς γυναιξὶ τεκνοποιίας χάριν ἀφανῶς τε καὶ ἐν σκότει, ὁ τυχὼν τῆι τυχούσηι, ἐγκύμονας δὲ ποιήσαντες ἀποπέμπουσιν. αἱ δ' ὅ τι μὲν ἂν θῆλυ τέκωσι κατέχουσιν αὐταί, τὰ δὲ ἄρρενα κομίζουσιν ἐκείνοις ἐκτρέφειν· ὠικείωται δὲ ἕκαστος πρὸς ἕκαστον, νομίζων υἱὸν διὰ τὴν ἄγνοιαν.

(2) ὁ δὲ Μερμόδας, καταράττων ἀπὸ τῶν ὀρῶν διὰ τῆς τῶν Ἀμαζόνων καὶ τῆς Σιρακηνῆς καὶ ὅση μεταξὺ ἔρημος, εἰς τὴν Μαιῶτιν ἐκδίδωσι.

τοὺς δὲ Γαργαρέας συναναβῆναι μὲν ἐκ Θερμισκύρας φασὶ ταῖς Ἀμαζόσιν εἰς τούσδε τοὺς τόπους, εἶτ' ἀποστάντας αὐτῶν πολεμεῖν μετὰ Θραικῶν καὶ Εὐβοέων τινῶν πλανηθέντων μέχρι δεῦρο πρὸς αὐτάς, ὕστερον δὲ καταλυσαμένους τὸν πρὸς αὐτὰς πόλεμον ἐπὶ τοῖς λεχθεῖσι ποιήσασθαι συμβάσεις, ὥστε τέκνων συγκοινωνεῖν μόνον, ζῆν δὲ καθ' αὑτοὺς ἑκατέρους.

Aus philologisch-grammatischen Werken.

4 Steph. Byz. s. *Αἰθίοψ· ὡς Κίλιξ. Αἰθίοπες, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν'* (Od. α 23). *οὐ γὰρ ἀληθὴς ὁ Ὑψικράτους λόγος ὡς οὐδὲν εἰς* ὂν *λήγει παρ' Ὁμήρωι εἰ μὴ τὸ καλαύροψ* (Il. Ψ 845). *εἰσὶ δὲ καὶ τὸ ὄν καὶ τὸ μέροψ.*

5 Vit. Hom. Rom. p. 31, 18 Wil: *Ἡρακλείδης μὲν οὖν αὐτὸν* (sc. *Ὅμηρον*) *ἀποδείκνυσι πρεσβύτερον Ἡσιόδου,* † *ὕρανδρος* (IV) *δὲ καὶ Ὑψικράτης ὁ Ἀμισηνὸς ἡλικιώτην.*

6 Gellius XVI 12, 5—6: *sed in libro quarto* (sc. Cloati Veri Verborum a Graecis tractorum) *'faenerator' inquit 'appellatus est quasi φαινερώτωρ ἀπὸ τοῦ φαίνεσθαι ἐπὶ τὸ χρηστότερον, quoniam id genus hominum speciem ostentent humanitatis et commodi esse videantur inopibus nummos desiderantibus; idque dixisse ait Hypsicraten quempiam grammaticum, cuius libri sane nobiles sunt super his quae a Graecis accepta sunt.* (ablehnung auf grund von Varro *in libro tertio De sermone Latino*).

7 Varro De LL V 88: *cohors quae in villa, quod circa eum locum pecus coereretur, tametsi cohortem in villa Ipsicrates dicit esse graece χόρτον apud poetas dictam.*

8 Orion Etym. p. 68, 3: *ἦπαρ ..... Ὑψικράτης, ὅτι δι' αὐτοῦ ἡ πάροδος τῆς τροφῆς.*

---

6 [τ. ἵ.] Kramer *ἐφ' ἵππων* dett Guar 7 *μασθὸν* D *μαζὸν* dett 9 *σαγάρει* E 17 *μορμόδας* D *μερμάδαλις* p. 924, 35 27 *καὶ* om RV 29 *Πύρανδρος* Westermann

Zweifelhaftes.

9 STRABON XVII 3, 5: *ὑπὲρ ταύτης* (sc. *τῆς Μαυρουσίας*) *δ' ἐστὶν ἐπὶ τῇ ἔξω θαλάττῃ ἡ τῶν Ἑσπερίων καλουμένων Αἰθιόπων χώρα, κακῶς οἰκουμένη τὸ πλέον. ἐνταῦθα δὲ καὶ καμηλοπαρδάλεις φησὶν Ἱφικράτης γεννᾶσθαι καὶ ἐλέφαντας καὶ τοὺς καλουμένους ῥίζεις, οἳ ταυροειδεῖς μέν εἰσι τὴν μορφήν, κατὰ δὲ τὴν δίαιταν καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἀλκὴν τὴν πρὸς μάχην ἐλέφασιν ἐοίκασι. δράκοντάς τε λέγει μεγάλους, ὥστε καὶ πόαν ἐπιπεφυκέναι. τοὺς δὲ λέοντας τοῖς πώλοις τῶν ἐλεφάντων ἐπιτίθεσθαι, αἱμάξαντας δὲ φεύγειν ἐπιουσῶν τῶν μητέρων· τὰς δ', ἐπειδὰν ἴδωσιν ἡμαγμένους, κτείνειν· ἐπανιόντας δὲ τοὺς λέοντας ἐπὶ τὰ πτώματα νεκροφαγεῖν. Βόγον δὲ τὸν βασιλέα τῶν Μαυρουσίων ἀναβάντα ἐπὶ τοὺς Ἑσπερίους Αἰθίοπας καταπέμψαι τῇ γυναικὶ δῶρα καλάμους τοῖς Ἰνδικοῖς ὁμοίους, ὧν ἕκαστον γόνυ χοίνικας χωρεῖν ὀκτώ, καὶ ἀσπαράγων δ' ἐμφερῆ μεγέθη.*

10 FESTUS PAULI p. 8 M: *aurum dictum, quia praecipue custoditur; Graece enim ὠρεῖν custodire dicitur, unde et thesaurum. Hippocrates medicus de nomine inventoris id dictum putat, quem vocitatum ait Aurion.*

11 DIOG. LAERT. VII 188: *οὐδὲ παρὰ τοῖς Περὶ πινάκων γράψασι κατακεχωρισμένην· μήτε γὰρ παρὰ Πολέμωνι μήτε παρ' Ὑψικράτει, ἀλλὰ μηδὲ παρ' Ἀντιγόνωι εἶναι.*

---

191. EMPYLOS VON RHODOS.

a. 44

T

1 (III 327) PLUT. Brut. 2: *ὁ δ' Ἔμπυλος, οὗ καὶ αὐτὸς* (sc. Brutus) *ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς καὶ οἱ φίλοι μέμνηνται πολλάκις ὡς συμβιοῦντος αὐτῶι, ῥήτωρ ἦν καὶ καταλέλοιπε μικρὸν μέν, οὐ φαῦλον δὲ σύγγραμμα περὶ τῆς Καίσαρος ἀναιρέσεως, ὃ Βροῦτος ἐπιγέγραπται.*

2 QUINTILIAN. Inst. or. X 6, 4: *Cicero certe Graecorum Metrodorum Scepsium* (184 T 5) *et Empylum Rhodium nostrorumque Hortensium tradidit quae cogitaverant ad verbum in agendo rettulisse.*

F

ΒΡΟΥΤΟΣ (ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ).

—. POTAMON VON MITYLENE.

ΒΡΟΥΤΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

s. 147 T 1.

---

4 *Ὑψικράτης* Corais 12 *χωρεῖν* E *χοροῦν* cett 14 *Hypsicrates* Scaliger *medicus* om T 17 *Ξενοκράτει* Koepke 23 *ἦν* Corais *μὲν ἦν* Pl

192. SOKRATES VON RHODOS.

a. 43—29?

F

ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ.

Γ̄

1 (III 326) ATHEN. IV 29 p. 147 E—148 B: *Σωκράτης δὲ ὁ Ῥόδιος* a. 41/0 *ἐν τρίτωι Ἐμφυλίου Πολέμου τὸ Κλεοπάτρας ἀναγράφων συμπόσιον τῆς τελευταίας Αἰγύπτου βασιλευσάσης, γημαμένης δ' Ἀντωνίωι τῶι Ῥωμαίων στρατηγῶι [ἐν Κιλικίαι] φησὶν οὕτως· «ἀπαντήσασα τῶι Ἀντωνίωι ἡ Κλεοπάτρα ἐν Κιλικίαι παρεσκεύασεν αὐτῶι βασιλικὸν συμπόσιον, ἐν ὧι πάντα χρύσεα καὶ λιθοκόλλητα περιττῶς ἐξειργασμένα ταῖς τέχναις. ἦσαν δέ» φησί «καὶ οἱ τοῖχοι ἀλουργέσι καὶ διαχρύσοις ἐμπεπετασμένοι ὕφεσι. καὶ δώδεκα τρίκλινα διαστρώσασα ἐκάλεσε τὸν Ἀντώνιον μεθ' ὧν ἐβούλετο ἡ Κλεοπάτρα. τοῦ δὲ τῆι πολυτελείαι τῆς ὄψεως ἐκπλαγέντος ὑπομειδιάσασα ταῦτ' ἔφη πάντα δωρεῖσθαι αὐτῶι, καὶ εἰς αὔριον παρεκάλει συνδειπνῆσαι πάλιν ἥκοντα μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν ἡγεμόνων. ὅτε καὶ πολλῶι κρεῖττον διακοσμήσασα τὸ συμπόσιον ἐποίησε φανῆναι τὰ πρῶτα μικρά· καὶ πάλιν καὶ ταῦτα ἐδωρήσατο. τῶν δ' ἡγεμόνων ἐφ' ἧι ἕκαστος κατέκειτο κλίνηι καὶ τὰ κυλικεῖα καθὼς ταῖς στρώμναις ἐμεμέριστο ἑκάστωι φέρειν ἐπέτρεψε. καὶ κατὰ τὴν ἄφοδον τοῖς μὲν ἐν ἀξιώμασι φορεῖα σὺν τοῖς κομίζουσι, τοῖς πλείοσι δὲ καταργύροις σκευαῖς κεκοσμημένους ἵππους, πᾶσι δὲ λαμπτηροφόρους παῖδας Αἰθίοπας παρέστησε. τῆι δὲ τετάρτηι τῶν ἡμερῶν ταλαντιαίους εἰς ῥόδα μισθοὺς διέδωκε· καὶ κατεστρώθη ἐπὶ πηχυαῖα βάθη τὰ ἐδάφη τῶν ἀνδρώνων ἐμπεπετασμένων δικτύων τοῖς ἕλιξιν.»*

OHNE BUCHZAHL.

2 (III 326) ATHEN. IV 29 p. 148 BC: *ἱστορεῖ δὲ καὶ αὐτὸν τὸν* a. 39/8 *Ἀντώνιον ἐν Ἀθήναις μετὰ ταῦτα διατρίψαντα περίοπτον ὑπὲρ τὸ θέατρον κατασκευάσαντα σχεδίαν χλωρᾶι πεπυκασμένην ὕληι, ὥσπερ ἐπὶ τῶν Βακχικῶν ἄντρων γίνεται, ταύτης τύμπανα καὶ νεβρίδας καὶ παντοδαπὰ ἄλλ'*

8 [*ἐν Κιλικίαι*] Wilamowitz 8—11 *ἀπαντήσασα — τέχναις* verkürzt 11 *τέχναις* ⟨*ἦν*⟩? 21 *κυλικεῖα* Casaubonus *κυλίκια* Ath 23 *φορεῖα* C *φορία* A 25 *τρίτηι*? Kaibel 26 *ταλαντιαίους* ς —*ταίους* A *διέδωκε* Meineke *δέδωκε* A 27 *πηχυαῖα* Toup *πηχυα* A *ἀνδρώνων* Casaubonus *δένδρων* A 28 *ταῖς κάλυξιν* Casaubonus *δικτυωτοῖς ἕλιξιν*? Kaibel 33 *γίνεται*, ⟨*καὶ*⟩?

ἀθύρματα Διονυσιακὰ ἐξαρτήσαντα μετὰ τῶν φίλων ἐξ ἑωθινοῦ κατακλινόμενον μεθύσκεσθαι, λειτουργούντων αὐτῶι τῶν ἐξ Ἰταλίας μεταπεμφθέντων ἀκροαμάτων, συνηθροισμένων ἐπὶ τὴν θέαν τῶν Πανελλήνων. «μετέβαινε δ' ἐνίοτε» φησίν «καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τῶν στεγῶν λαμπάσι δαιδουχουμένης πάσης τῆς Ἀθηναίων πόλεως. καὶ ἔκτοτε ἐκέλευσεν ἑαυτὸν Διόνυσον ἀνακηρύττεσθαι κατὰ τὰς πόλεις ἁπάσας.»

193. ASINIUS POLLIO VON TRALLES.

a. 50—?

T

1 (—) Suid. s. *Πωλίων ὁ Ἀσίνιος χρηματίσας· Τραλλιανός· σοφιστὴς [καὶ φιλόσοφος]. σοφιστεύσας ἐν Ῥώμηι ἐπὶ Πομπηίου τοῦ Μεγάλου καὶ διαδεξάμενος τὴν σχολὴν Τιμαγένους* (88 T 4). *ἔγραψεν Ἐπιτομὴν τῆς Φιλοχόρου Ἀθίδος* (III)· *[Ἀπομνημονεύματα Μουσωνίου τοῦ φιλοσόφου· Ἐπιτομὴν τῶν Διοφάνους Γεωργικῶν ἐν βιβλίοις β̄· Πρὸς Ἀριστοτέλην περὶ ζώιων βιβλία ī]· Περὶ τοῦ ἐμφυλίου τῆς Ῥώμης πολέμου ὃν ἐπολέμησαν Καῖσάρ τε καὶ Πομπήιος.*

F

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΜΦΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΠΟΛΕΜΟΥ.

194. BOETHOS VON TARSOS.

a. 42

T

1 (—) Strabon XIV 5, 14: (Augustus' lehrer Athenodoros *ὁ Σάνδωνος*) *κατιών τε εἰς τὴν πατρίδα ἤδη γηραιὸς κατέλυσε τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν, κακῶς φερομένην ὑπό τε ἄλλων καὶ Βοηθοῦ, κακοῦ μὲν ποιητοῦ, κακοῦ δὲ πολίτου, δημοκοπίαις ἰσχύσαντος τὸ πλέον. ἐπῆρε δ' αὐτὸν καὶ Ἀντώνιος, κατ' ἀρχὰς ἀποδεξάμενος τὸ γραφὲν εἰς τὴν ἐν Φιλίπποις νίκην ἔπος, καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ εὐχέρεια ἡ ἐπιπολάζουσα παρὰ τοῖς Ταρσεῦσιν, ὥστ' ἀπαύστως σχεδιάζειν παρὰ χρῆμα πρὸς τὴν δεδομένην ὑπόθεσιν· καὶ δὴ καὶ γυμνασιαρχίαν ὑποσχόμενος Ταρσεῦσι τοῦτον ἀντὶ γυμνασιάρχου κατέστησε καὶ τὰ ἀναλώματα ἐπίστευσεν αὐτῶι. ἐφωράθη δὲ νοσφισάμενος τά τε ἄλλα καὶ τοὔλαιον . . . . . διακρουσάμενος δ' οὖν θεραπείαις τισὶ τὴν ὀργήν, οὐδὲν ἧττον διετέλεσεν ἄγων καὶ φέρων τὴν πόλιν μετὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἀντωνίου. τοιαύτην δὲ τὴν πόλιν καταλαβὼν ὁ Ἀθηνόδωρος, τέως μὲν ἐπεχείρει λόγωι μετάγειν κἀκεῖνον καὶ τοὺς συστασιώτας· ὡς δ' οὐκ ἀπείχοντο ὕβρεως οὐδεμιᾶς . . . ἐξέβαλεν αὐτούς, καταγνοὺς φυγήν.*

F

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΙΣ ΝΙΚΗΝ.

---

6 *Διόνυσον* C —*σιον* A 10 *Ἀσσύριος* A 10—11 [*καὶ φιλόσοφος*] Jac (aus dem folg. artikel *Πωλίων Ἀλεξανδρεύς, ὁ Οὐαλέριος χρηματίσας, φιλόσοφος· γεγονὼς ἐπὶ Ἀδριανοῦ*) 13—14 [*Ἀπομνημονεύματα — ī*] Jonsius; sicher nur für [*Ἀπομν. — φιλοσόφου*] 25 *ἀπταίστως* Casaubonus *ἀπαυτοσχεδιάζειν* Corais 26 *ἀντὶ γυμνασιάρχου* Tzschucke *ἀντιγυμνασίαρχον* Str

195. THEODOROS.

T

1 (—) Suid. s. *Θεόδωρος· ποιητής, ὃς ἔγραψε διάφορα δι' ἐπῶν· καὶ εἰς Κλεοπάτραν δι' ἐπῶν.*

F

ΕΙΣ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΝ.

---

196. (C.) JULIUS POLYAINOS VON SARDES. a. 38

T

1 (III 522) Suid. s. *Πολύαινος Σαρδιανός· σοφιστής, γεγονὼς ἐπὶ τοῦ πρώτου Καίσαρος Γαίου. Λόγους δικανικοὺς καὶ δικῶν ἤτοι συνηγοριῶν ὑποτυπώσεις· Θριάμβου Παρθικοῦ βιβλία τρία· καὶ ἄλλα.*

F

ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΠΑΡΘΙΚΟΥ Α—Γ.

---

197. Q. DELLIUS. a. 36/5

F

1 (—) Strabon XI 13, 3: *βασίλειον δ' αὐτῶν* (sc. *τῶν Ἀτροπατηνῶν*) † *θερινὸν μὲν ἐν πεδίωι ἱδρυμένον Γάζακα ἐν φρουρίωι ἐρυμνῶι Οὔερα* †, *ὅπερ Ἀντώνιος ἐπολιόρκησε κατὰ τὴν ἐπὶ Παρθυαίους στρατείαν. διέχει δὲ τοῦτο τοῦ Ἀράξου ποταμοῦ τοῦ ὁρίζοντος τήν τε Ἀρμενίαν καὶ τὴν Ἀτροπατηνὴν σταδίους διοχιλίους καὶ τετρακοσίους, ὡς φησιν Δέλλιος ὁ τοῦ Ἀντωνίου φίλος, συγγράψας τὴν ἐπὶ Παρθυαίους αὐτοῦ στρατείαν, ἐν ἧι παρῆν καὶ αὐτὸς ἡγεμονίαν ἔχων.*

Zweifelhaftes.

2 (—) Plutarch. Anton. 59, 6—8: *πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων φίλων οἱ Κλεοπάτρας κόλακες ἐξέβαλον τὰς παροινίας καὶ βωμολοχίας οὐχ ὑπομένοντας, ὧν καὶ Μᾶρκος ἦν Σιλανὸς καὶ Δέλλιος ὁ ἱστορικός. οὗτος δὲ καὶ δεῖσαί φησιν ἐπιβουλὴν ἐκ Κλεοπάτρας, Γλαύκου τοῦ ἰατροῦ φράσαντος αὐτῶι. προσέκρουσε δὲ Κλεοπάτραι παρὰ δεῖπνον εἰπών, αὐτοῖς μὲν ὀξίνην ἐγχεῖσθαι, Σάρμεντον δὲ πίνειν ἐν Ῥώμηι Φαλερῖνον.*

---

198. OLYMPOS. a. 30

F

1 (III 326) Plutarch. Anton. 82, 3—5: *ἐκ δὲ λύπης ἅμα τοσαύτης καὶ ὀδύνης — ἀνεφλέγμηνε γὰρ αὐτῆς* (sc. *Κλεοπάτρας*) *τὰ στέρνα τυπτομένης*

---

3 *ποιητικὸς* AVE 11 *παρθητικοῦ* A *παρθιτικοῦ* BVE —*θριάμβους. παρθικά* Eudok 17 *Γάζακα* Groskurd *γάζα καὶ* Str ⟨*χειμερινὸν δὲ*⟩ *ἐν φρ. ἐ.* Groskurd *δ' αὐτῶν* ⟨*χειμερινὸν μὲν* * *⟩, θερινὸν δὲ ἐν π. ἱ. Γάζακα σὺν φρ. ἐ. Οὐέραι* W Fabricius 20 *Δέλλιος* Casaubonus *ἀδέλφιος* Str

καὶ ἥλκωτο — πυρετῶν ἐπιλαβόντων, ἠγάπησε τὴν πρόφασιν, ὡς ἀφεξομένη τροφῆς διὰ τοῦτο καὶ παραλύσουσα τοῦ ζῆν ἀκωλύτως ἑαυτήν. ἦν δ' ἰατρὸς αὐτῇ συνήθης Ὄλυμπος, ὃν φράσασα τάληθὲς ἐχρῆτο συμβούλῳ καὶ συνεργῷ τῆς καθαιρέσεως, ὡς αὐτὸς ὁ Ὄλυμπος εἴρηκεν, ἱστορίαν τινὰ τῶν πραγμάτων τούτων ἐκδεδωκώς. ὑπονοήσας δὲ Καῖσαρ ἀπειλὰς μέν τινας αὐτῇ καὶ φόβους περὶ τῶν τέκνων προσέβαλλεν, οἷς ἐκείνη καθάπερ μηχανήμασιν ὑπηρείπετο καὶ παρεδίδου τὸ σῶμα θεραπεύειν καὶ τρέφειν τοῖς χρήιζουσιν.

—. NIKOLAOS VON DAMASKOS.

ΒΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡΟΣ.

s. 90 F 125—130.

199. PTOLEMAIOS.

a. 37 (?) 4 a. Chr.

F

ΠΕΡΙ ΗΡΩΔΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

Α

1 (—) AMMON. De vocab. diff. s. Ἰδουμαῖοι καὶ Ἰουδαῖοι διαφέρουσιν, ὥς φησι Πτολεμαῖος ἐν πρώτωι Περὶ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως. Ἰουδαῖοι μὲν γάρ εἰσιν οἱ ἐξ ἀρχῆς φυσικοί, Ἰδουμαῖοι δὲ τὸ μὲν ἀρχῆθεν οὐκ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ Φοίνικες καὶ Σύροι, κρατηθέντες δὲ ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀναγκασθέντες περιτέμνεσθαι καὶ συντελεῖν εἰς τὸ ἔθος καὶ τὰ αὐτὰ νόμιμα ἡγεῖσθαι ἐκλήθησαν Ἰουδαῖοι.

1 καθειλκωτο G^1 3 ὁ Ὄλυμπος L 4 ὁ om P 7 ὑπηρείπετο Schaefer ὑπε— Pl 20 ἔθος: ἔθνος? Schürer. s. Lukian. Tim. 4 εἰς ἔθος τι ἀρχαῖον συντελῶν.

m) KAISERZEIT.

200. KRITON. a. 101—107

T

1 (IV 373) STEPH. BYZ. s. *Γετία· . . . . καὶ κτητικῶς λέγεται Γετικός, ἀφ' οὗ 'Κρίτωνος Γετικά'.*

2 JOANN. LYD. De mag. II 28: *Κρίτων παρὼν τῶι πολέμωι* (F 1).

3 GALEN. *Π. συνθ. φαρμ.* I (XII 445 K): *Κρίτωνι . . . κατὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν οἰκίαν ἰατρεύσαντι.*

4 SUID. s. *Ῥοῦφος Ἐφέσιος· ἰατρός, γεγονὼς ἐπὶ Τραιανοῦ σὺν Κρίτωνι.*

F

ΓΕΤΙΚΑ.

1 (—) JOANN. LYD. De mag. II 28: *⟨ἦν⟩* (sc. *Σκυθίαν*) *πρῶτος ἑλὼν σὺν Δεκεβάλλωι τῶι Γετῶν ἡγησαμένωι, Τραιανὸς ὁ πολὺς πεντακοσίας μυριάδας χρυσίου λιτρῶν, διπλασίας δὲ ἀργύρου, ἐκπωμάτων ἄνευ καὶ σκευῶν τιμῆς ὅρον ἐκβεβηκότων, ἀγελῶν τε καὶ ὅπλων, καὶ ἀνδρῶν μαχιμωτάτων ὑπὲρ πεντήκοντα μυριάδας σὺν τοῖς ὅπλοις Ῥωμαίοις εἰσήγαγεν, ὡς ὁ Κρίτων παρὼν τῶι πολέμωι διισχυρίσατο.*

2 (—) SCHOL. LUKIAN. p. 104, 19 Rabe: *οἱ δὲ Γέται ἔθνος βάρβαρον καὶ ἰσχυρόν, ὃ Ῥωμαίων κατεξαναστὰν καὶ μέχρι φόρου ἀπαγωγῆς ταπεινῶσαν Ῥωμαίους ὑπὸ Τραιανοῦ ὕστερον οὕτως ἐξωλοθρεύθη Δεκεβάλωι χρώμενον βασιλεῖ, ὥστε τὸ πᾶν ἔθνος εἰς τεσσαράκοντα περιστῆναι ἄνδρας. ὡς ἱστορεῖ Κρίτων ἐν τοῖς Γετικοῖς.*

3 (2) SCHOL. COD. A STRAB. VII 3, 3 (POSEIDON. 87 F 105 p. 284, 4—7): *τοὺς πιλοφόρους Γέτας, ὡς ἄλλοι τέ φασι καὶ Κρίτων ἐν τοῖς Γετικοῖς.*

4 (2) SUID. s. *ἄρτι* gl. 2: *«ἔτι περαιουμένοις καὶ ἀρτίως ἀποβαίνουσιν ἐπιτίθεσθαι» Κρίτων ἐν Γετικοῖς.*

---

13 ⟨ἦν⟩ Fuss 14 τῶι Fuss τῶν O 15 διπλασίας Fuss δι[α]πλασίου O 18 ὡς ὁ Κρίτων Fuss ὡσα κρίτον aus ὡς ἀκρίτον O ὅσα κρίτων O^2 25 καὶ Kramer ἡ A

5 (2) SUID. s. *βοωτίαις* (= s. *ἐνεμημένων*)· «*καί τινων βοωτίαις ἐφεστώτων, τῶν δὲ ἄλλων τῶν περὶ βασιλέα τοῖς ἐρύμασι νενεμημένων*» *Κρίτων ἐν τοῖς Γετικοῖς.*

6 (1) — s. *γεσοί*· «*οἱ Ῥωμαῖοι πήξαντες τοὺς γεσοὺς καὶ τὰς περικεφαλαίας τούτοις ἐπιθέντες, φαντασίας παρέσχοντο τοῖς ἐκ διαστήματος ὡς μένοντες ἐπὶ τοῦ λόφου.*» *ἔστι δὲ ὅπλον. ὅτι ὁ γέσος ἐστὶν μακροκέντης* [ἡ] *κοντός. ὅτι Κρίτων ἔγραψεν ἐν τοῖς Γετικοῖς.*

7 (2) — s. *δεισιδαιμονία*· ... *καὶ Κρίτων ἐν τοῖς Γετικοῖς φησιν*· «*οἱ δὲ βασιλεῖς τῶν Γετῶν ἀπάτηι καὶ γοητείαι δεισιδαιμονίαν καὶ ὁμόνοιαν ἐνεργασάμενοι αὐτοῖς μεγάλων ἤδη ἐφίενται.*»

8 (2) — s. *καθιστάμενος*· *πρὸς τὸ βέλτιον μετάγων.* '*ὁ δὲ Καῖσαρ εἰς τὴν Ἀσίαν ἦλθε, τὰ τῶν ὑπηκόων καὶ τῶν Πάρθων ἅμα καθιστάμενος.*' *καὶ αὖθις*· «*πολεμοῦντί τε αὐτῶι καὶ περὶ τὴν ἀρχὴν καθισταμένωι συγγενόμενος*» *φησὶ Κρίτων ἐν Γετικοῖς.*

—. PHLEGON VON TRALLES. 117—138

ΒΙΟΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥ.

s. 257 F 35.

—. PHILON VON BYBLOS.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥ.

s. III u. Phoenikien.

—. ASPASIOS VON BYBLOS.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΑΔΡΙΑΝΟΝ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ.

s. III u. Phoenikien.

—. ZENOBIOS.

ΓΕΝΕΘΛΙΑΚΟΝ ΕΙΣ ΑΔΡΙΑΝΟΝ ΚΑΙΣΑΡΑ.

—. ORION.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ.

3 Ἀττικοῖς A 4 *γαισοὺς* Küster 7—8 *ὅτι ὁ — Γετικοῖς* add A
7 [ἡ] Jac *μακρόθεν κεντοῦν* Med 9 *κρῖττον* A 15 ⟨*τὰ*⟩ *περὶ* Bernhardy

201. ARISTON VON PELLA.

T

1 s. F 2, 5.

F

1 (IV 328) Euseb. HE IV 6, 1: *καὶ δὴτα τῆς Ἰουδαίων ἀποστασίας αὖθις* a. 134/5
εἰς μέγα καὶ πολὺ προελθούσης, Ῥοῦφος ἐπάρχων τῆς Ἰουδαίας, στρατιωτικῆς αὐτῶι συμμαχίας ὑπὸ βασιλέως πεμφθείσης, ταῖς ἀπονοίαις αὐτῶν ἀφειδῶς χρώμενος ἐπεξήει, μυριάδας ἀθρόως ἀνδρῶν ὁμοῦ καὶ παίδων καὶ γυναικῶν διαφθείρων πολέμου τε νόμωι τὰς χώρας αὐτῶν ἐξανδραποδιζόμενος. (2) *ἐστρατήγει δὲ τότε Ἰουδαίων Βαρχωχεβας ὄνομα, ὃ δὴ ἀστέρα δηλοῖ, τὰ μὲν ἄλλα φονικὸς καὶ ληιστρικός τις ἀνήρ, ἐπὶ δὲ τῆι προσηγορίαι, οἷα ἐπ' ἀνδραπόδων, ὡς δὴ ἐξ οὐρανοῦ φωστὴρ αὐτοῖς κατελήλυθὼς κακουμένοις τε ἐπιλάμψαι τερατευόμενος.* (3) *ἀκμάσαντος δὲ τοῦ πολέμου ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου τῆς ἡγεμονίας κατὰ Βηθθηρα — πολίχνη τις ἦν ὀχυρωτάτη, τῶν Ἱεροσολύμων οὐ σφόδρα πόρρω διεστῶσα — τῆς τε ἔξωθεν πολιορκίας χρονίου γενομένης λιμῶι τε καὶ δίψει τῶν νεωτεροποιῶν εἰς ἔσχατον ὀλέθρου περιελαθέντων καὶ τοῦ τῆς ἀπονοίας αὐτοῖς αἰτίου τὴν ἀξίαν ἐκτίσαντος δίκην, τὸ πᾶν ἔθνος ἐξ ἐκείνου καὶ τῆς περὶ τὰ Ἱεροσόλυμα γῆς πάμπαν ἐπιβαίνειν εἴργεται νόμου δόγματι καὶ διατάξεσιν Ἁδριανοῦ, ὡς ἂν μηδ' ἐξ ἀπόπτου θεωροῖεν τὸ πατρῶιον ἔδαφος, ἐγκελευσαμένου· Ἀρίστων ὁ Πελλαῖος ἱστορεῖ.* (4) *οὕτω δὴ τῆς πόλεως εἰς ἐρημίαν τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους παντελῆ τε φθορὰν τῶν πάλαι οἰκητόρων ἐλθούσης ἐξ ἀλλοφύλου τε γένους συνοικισθείσης, ἡ μετέπειτα συστᾶσα Ῥωμαικὴ πόλις τὴν ἐπωνυμίαν ἀμείψασα, εἰς τὴν τοῦ κρατοῦντος Αἰλίου Ἁδριανοῦ τιμὴν Αἰλία προσαγορεύεται. καὶ δὴ τῆς αὐτόθι ἐκκλησίας ἐξ ἐθνῶν συγκροτηθείσης πρῶτος μετὰ τοὺς ἐκ περιτομῆς ἐπισκόπους τὴν τῶν ἐκεῖσε λειτουργίαν ἐγχειρίζεται Μάρκος.*

Zweifelhaftes.

2 (V 2, 392) Moses v. Khoren Hist. Arm. II 57 p. 174 Whiston: *Artasis mortem praeclare tradit Aristo Pellaeus.* (2) *siquidem per ea tempora Iudaei ab Adriano rege Romano defecerunt et cum Rufo hipparcho conflixerunt, ductu viri cuiusdam latronis, cui nomen erat Barchochebas, id est Stellae filius. qui quidem re erat facinorosus et homicida, sed nomine suo glorians, afflictis illis et captivis servatorem se de caelo delapsum esse praedicabat.* (3) *is bellum adeo accendit, ut Syriae ac Mesopotamiae incolae Persaeque omnes id respicientes tributa solvere desisterent. namque audiverat etiam leprae morbum in Adrianum invasisse. noster autem Artases super ea re nil movetur.* (4) *accidit autem, ut per id tempus Adrianus in Palaestinam veniret rebellesque in parvo oppido prope Hierosolyma obsessos deleret, qui ideo omnem Iudaeorum gentem a patrio solo iussit pelli, quae ne procul quidem Hierosolyma esset spectatura; atque ipse Hierosolymam a Vespasiano, Tito et ab se devastatam instauravit et ab nomine suo Aeliam appellavit, cum ipse Adrianus Sol esset appellatus, atque ibi ethnicos locavit et Christianos, quorum episcopus erat Marcus.*

8 ⟨$\overline{\nu\eta}$⟩ *μυριάδας*? s. komm. 13 *ἡγεμονίας ἀδριανοῦ* A 18 *divinae legis* Rufin vgl. *dei nutu, sicut profetae vaticinati sunt* Euseb. Hier. ol. 228, 2. *προστάξει θεοῦ* Synkell. p. 661, 4. *δόγμασι* TERM 19 *ἐγκελευσαμένω* M *befahl* Syr ⟨*ὡς*⟩ *Ἀρίστων* C Mueller *Aristo Pellaeus historiografus ita persequitur* Rufin [*Ἀρίστων — ἱστορεῖ*]? *Πελλαῖος* ABD^{r} Syr Rufin *παλαιὸς* TERD^{1}M

(5) *per ea tempora magnum exercitum in Assyriae partes misit et nostrum Artasem cum suis curatoribus in Persidem proficisci iussit, quorum scriba cum is fuerit qui nobis hanc historiam tradidit, Artasi in Media occurrit, in loco qui vocatur Sohundus.* (6) *Artases vero in morbum incidit, in Marindia ad oppidum Bacuracerta, atque inde Abelum quendam Abeliae familiae principem, virum impigrum ac blandum, in provinciam Ecelensem ad Erizam, ad Dianae fanum dimisit, qui ab simulacris sanitatem et longam vitam peteret, cuius ante reditum Artases de vita discessit.* (7) *caeterum is scribit, quanta caterva cum Artase simul mortem obierit, carae coniuges et concubinae ac ministri fidissimi; quantamque pompam ad exequias cohonestandas non barbaro sed civili ritu appararint. feretra erant aurea, solia ac lecti ex bysso, atque involucrum cadaveris. in capite diadema ex auro textum, atque aurea arma ante posita. circum lectos filii et cognatorum multitudo, ministrorum inde cohortes, principes familiarum ac satrapae, atque adeo universi milites, armis instructi, quasi ad bellum ordinati. a fronte tubis aeneis clanxerunt, a tergo virgines atratae lamentabili voce canebant. uxores saevo planctu vulgi turmam sequebantur. atque eum ita elatum sepelierunt, et circa monumentum voluntariae eae mortes, ut supra diximus, fiebant. is genti nostrae adeo carus regnavit unum et quadraginta annos.*

3 (V 2, 394) Thomas Ardzrouni Hist. des Ardzrouni p. 3 ed. Const.: .... *Ninus descend du fils de Cham, selon Ariston de Chaldée, ce qui se verifie d' après Eusèbe de Césarée, Moise de Khorène et Iulien d' Halicarnasse.*

202. SCHRIFTSTELLER ÜBER M. AURELIUS ANTONINUS. a. 161—180

T

1 (—) Herodian. I 2, 5: *ὅσα μὲν οὖν ἐκείνωι πέπρακται ἀνδρεῖα καὶ σώφρονα, στρατηγικὴν ἢ πολιτικὴν ἀρετὴν ἔχοντα, πρός τε τοὺς τὰ ἀρκτῶια τῆς γῆς [ἔθνη βάρβαρα] κατοικοῦντας πρός τε τοὺς ὑπὸ ταῖς ἀνατολαῖς ποιουμένους τὸν βίον, πολλοῖς καὶ σοφοῖς ἀνδράσι συγγέγραπται.*

203. HISTORIKER ÜBER L. VERUS' PARTHERKRIEG. a. 162—165

T

1 Lukian. Quom. hist. conscr. 2: *ἀφ' οὗ δὴ τὰ ἐν ποσὶ ταῦτα κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίαι τραῦμα καὶ αἱ συνεχεῖς νῖκαι, οὐδεὶς ὅστις οὐχ ἱστορίαν συγγράφει, μᾶλλον δὲ Θουκυδίδαι καὶ Ἡρόδοτοι καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες, καὶ ὡς ἔοικεν ἀληθὲς ἄρ' ἦν ἐκεῖνο τὸ 'πόλεμος ἁπάντων πατήρ', εἴ γε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν ὑπὸ μιᾶι τῆι ὁρμῆι.*

2 — — 14: *ἐγὼ δ' οὖν καὶ διηγήσομαι ὁπόσα μέμνημαι ἔναγχος ἐν Ἰωνίαι συγγραφέων τινῶν, καὶ νὴ Δία ἐν Ἀχαίαι πρώην ἀκούσας τὸν*

27 [ἔ. β.] Reiske

αὐτὸν τοῦτον πόλεμον διηγουμένων, καὶ πρὸς Χαρίτων, μηδεὶς ἀπιστήσῃ τοῖς λεχθησομένοις· ὅτι γὰρ ἀληθῆ ἐστι κἂν ἐπωμοσάμην, εἰ ἀστεῖον ἦν ὅρκον ἐντιθέναι συγγράμμασι.

F

1 (III 650, 5) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 18: **(a)** *καὶ μὴν οὐδ' ἐκείνου ὅσιον ἀμνημονῆσαι, ὃς τοιάνδε ἀρχὴν ἤρξατο «ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσέων».* **(b)** *καὶ μικρὸν ὕστερον «ἔδεε γὰρ Πέρσῃσι γενέσθαι κακῶς».* **(c)** *καὶ πάλιν «ἦν Ὀσρόης, τὸν οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνυμέουσι»· καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς; ὅμοιος οὗτος ἐκείνοις, παρ' ὅσον ὁ μὲν Θουκυδίδῃ, οὗτος δὲ Ἡροδότῳ εὖ μάλα ἐῴκει.*

2 (6—7) — — 19—21: **(a)** *ἄλλος τις ἀοίδιμος ἐπὶ λόγων δυνάμει Θουκυδίδῃ καὶ αὐτὸς ὅμοιος ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐτοῦ, πάσας πόλεις καὶ πάντα ὄρη καὶ πεδία καὶ ποταμοὺς ἑρμηνεύσας πρὸς τὸ σαφέστατον καὶ ἰσχυρότατον, ὡς ὤιετο. τὸ δὲ ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ Ἀλεξίκακος τρέψειε· τοσαύτη ψυχρότης ἐνῆν ὑπὲρ τὴν Κασπίαν χιόνα καὶ τὸν κρύσταλλον τὸν Κελτικόν. ἡ γοῦν ἀσπὶς ἡ τοῦ αὐτοκράτορος ὅλωι βιβλίωι μόγις ἑξηρμηνεύθη αὐτῶι, καὶ Γοργὼν ἐπὶ τοῦ ὀμφαλοῦ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκ κυανοῦ καὶ λευκοῦ καὶ μέλανος, καὶ ζώνη ἰριοειδὴς καὶ δράκοντες ἑλικηδὸν καὶ βοστρυχηδόν.* **(b)** *ἡ μὲν γὰρ Οὐολογέσου ἀναξυρὶς ἢ ὁ χαλινὸς τοῦ ἵππου, Ἡράκλεις, ὅσαι μυριάδες ἐπῶν ἕκαστον τούτων.* **(c)** *καὶ οἷα ἦν ἡ Ὀσρόου κόμη διανέοντος τὸν Τίγρητα, καὶ ἐς οἷον ἄντρον κατέφυγε, κιττοῦ καὶ μυρρίνης καὶ δάφνης ἐς ταὐτὸ συμπεφυκότων καὶ σύσκιον ἀκριβῶς ποιούντων αὐτό. . . . . .* **(d)** *οὗτος δ' οὖν . . . καὶ τραύματα συνέγραψε πάνυ ἀπίθανα καὶ θανάτους ἀλλοκότους, ὡς εἷς δάκτυλον τοῦ ποδὸς τὸν μέγαν τρωθείς τις αὐτίκα ἐτελεύτησε καὶ ὡς ἐμβοήσαντος μόνον Πρίσκου τοῦ στρατηγοῦ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι τῶν πολεμίων ἐξέθανον.* **(e)** *ἔτι δὲ καὶ ἐν τῶι τῶν νεκρῶν ἀριθμῶι, τοῦτο μὲν καὶ παρὰ τὰ γεγραμμένα ἐν ταῖς τῶν ἀρχόντων ἐπιστολαῖς ἐψεύσατο· ἐπὶ γὰρ Εὐρώπωι τῶν μὲν πολεμίων ἀποθανεῖν μυριάδας ἑπτὰ καὶ τριάκοντα καὶ ἓξ πρὸς τοῖς διακοσίοις, Ῥωμαίων δὲ μόνους δύο, καὶ τραυματίας γενέσθαι ἐννέα. . . . . .* **(f)** *καὶ μὴν κἀκεῖνο λεκτέον . . . ὑπὸ γὰρ τοῦ κομιδῆι Ἀττικὸς εἶναι καὶ ἀποκεκαθάρθαι τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἠξίωσεν οὗτος καὶ τὰ ὀνόματα μεταποιῆσαι τὰ Ῥωμαίων καὶ μετεγγράψαι ἐς τὸ Ἑλληνικόν, ὡς Κρόνιον μὲν ⟨τὸν⟩ Σατουρνῖνον λέγειν, Φρόντιν δὲ τὸν Φρόντωνα, Τιτάνιον δὲ τὸν Τιτιανόν, καὶ ἄλλα*

9 *ὀνυμαίνουσιν* Bekker *οὐνομαίνουσι* Sommerbrodt *ὀνομάζουσι* Herod. I 7 10 *οὗτος*: *αὐτὸς Φ* 15 *ἐχυρώτατον* Fritzsche 16 *Κασπιακὴν Φ Ω* 19 *ἡρωειδὴς Φ U* 20 *οὐολογέσσου Ω* 30 [*καὶ*] *ἓξ* Fritzsche 32 *ὑπὲρ — ἀττικοὺς Φ A* *ἀποκεκάρθαι* Victorius 33 v. l. *οὗτως* *καὶ* om *Ω* *ποιῆσαι Ω Φ A* 34 *μεταγράψαι Ω* ⟨*τὸν*⟩ Hermann 35 *Τιτιανὸν*: *τιτανὸν A τατιανὸν FM*

πολλῶι γελοιότερα. (g) ἔτι ὁ αὐτὸς οὗτος περὶ τῆς Σεουηριανοῦ τελευτῆς ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες ἐξηπάτηνται οἰόμενοι ξίφει τεθνάναι αὐτόν, ἀποθάνοι δὲ ὁ ἀνὴρ σιτίων ἀποσχόμενος· τοῦτον γὰρ αὐτῶι ἀλυπότατον δόξαι τὸν θάνατον — οὐκ εἰδὼς ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκεῖνο πᾶν τριῶν οἶμαι ἡμερῶν ἐγένετο, ἀπόσιτοι δὲ καὶ ἐς ἑβδόμην διαρκοῦσιν οἱ πολλοί· ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦθ' ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσρόης [τις] εἱστήκει περιμένων, ἔστ' ἂν Σεουηριανὸς λιμῶι ἀπόληται, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐπῆγε διὰ τῆς ἑβδόμης.

3 (8) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 22: τοὺς δὲ καὶ ποιητικοῖς ὀνόμασιν . . . ἐν ἱστορίαι χρωμένους ποῦ ἄν τις θείη, τοὺς λέγοντας (a) «ἐλέλιξε μὲν ἡ μηχανή, τὸ τεῖχος δὲ πεσὸν μεγάλως ἐδούπησε.» (b) καὶ πάλιν ἐν ἑτέρωι μέρει τῆς καλῆς ἱστορίας· «Ἔδεσσα μὲν δὴ οὕτω τοῖς ὅπλοις περιεσμαραγεῖτο, καὶ ὅτοβος ἦν καὶ κόναβος ἅπαντα ἐκεῖνα.» (c) καὶ «ὁ στρατηγὸς ἐμερμήριζεν ὅι τρόπωι μάλιστα προσαγάγοι πρὸς τὸ τεῖχος.» (d) εἶτα μεταξὺ οὕτως εὐτελῆ ὀνόματα καὶ δημοτικὰ καὶ πτωχικὰ πολλὰ παρενεβέβυστο, τὸ «ἐπέστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῶι κυρίωι·» (e) καὶ «οἱ στρατιῶται ἠγόραζον τὰ ἐγχρήιζοντα.» (f) καὶ «ἤδη λελουμένοι περὶ αὐτοὺς ἐγίγνοντο,» καὶ τὰ τοιαῦτα. . . . . .

4 (8) — — 23: (a) καὶ μὴν καὶ ἄλλους ἴδοις ἂν τὰ μὲν προοίμια λαμπρὰ καὶ τραγικὰ καὶ εἰς ὑπερβολὴν μακρὰ συγγράφοντας . . . . . , τὸ σῶμα δὲ αὐτὸ τὸ τῆς ἱστορίας μικρόν τε καὶ ἀγεννὲς ἐπαγαγόντας . . . . ἴδοις γὰρ ἂν ἀφθόνους τοιούτους συγγραφέας, τοῦ Ῥοδίου κολοσσοῦ τὴν κεφαλὴν ναννώδει σώματι ἐπιτιθέντας. (b) ἄλλους αὖ ἔμπαλιν ἀκέφαλα τὰ σώματα εἰσάγοντας . . . . οἳ καὶ προσεταιρίζονται τὸν Ξενοφῶντα οὕτως ἀρξάμενον Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο, καὶ ἄλλους τῶν παλαιῶν, οὐκ εἰδότες, ὡς δυνάμει τινὰ προοίμιά ἐστι λεληθότα τοὺς πολλούς.

5 (9—10) — — 24—26: καίτοι ταῦτα πάντα φορητὰ ἔτι, ὅσα ἢ ἑρμηνείας ἢ τῆς ἄλλης διατάξεως ἁμαρτήματά ἐστι· τὸ δὲ καὶ περὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, οὐ παρασάγγας μόνον ἀλλὰ καὶ σταθμοὺς ὅλους, τίνι τῶν καλῶν ἔοικεν; (a) εἷς γοῦν οὕτω ῥαιθύμως συνήγαγε τὰ πράγματα . . . ὥστε περὶ Εὐρώπου λέγων οὕτως ἔφη· «ἡ δὲ Εὐρωπος κεῖται μὲν ἐν τῆι Μεσοποταμίαι σταθμοὺς δύο τοῦ Εὐφράτου ἀπέχουσα, ἀπώικισαν δὲ αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι.» (b) καὶ οὐδὲ

1 Σεουηριανοῦ E (stets) σευηριανοῦ Ω Φ al 6 [τις] edd τέως Fritzsche 7 ἕως τ. ἑβδ. Fritzsche 9 δ' ἂν Φ Ω (?) 10 ἐλέλιξε Φ (?) ἐξελέλιξε Ω 13 ἐκεῖνα: τὰ ἐκεῖ Cobet 16 στρατοπεδάρχος Φ 22 τε A τι vulg 29 καὶ τοιαῦτα Φ ἔτι: ἐστιν Ω 30 τὰ δὲ Φ περὶ vulg παρὰ Φ Ω E al 35 ἀπώικησαν Ω E

τοῦτο ἀπέχρησεν αὐτῶι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμόσατα ὁ αὐτὸς ἐν τῶι αὐτῶι βιβλίωι ἀράμενος ὁ γενναῖος αὐτῆι ἀκροπόλει καὶ τείχεσι μετέθηκεν ἐς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς περιρρεῖσθαι αὐτὴν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἑκατέρωθεν ἐν χρῶι παραμειβομένων καὶ μονονουχὶ τοῦ τείχους ψαυόντων .... (c) νὴ Δία κἀκεῖνο κομιδῆι πιθανὸν περὶ τοῦ Σεουηριανοῦ ὁ αὐτὸς οὗτος εἶπεν, ἐπομοσάμενος ἢ μὴν ἀκοῦσαί τινος τῶν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου διαφυγόντων· οὔτε γὰρ ξίφει ἐθελῆσαι αὐτὸν ἀποθανεῖν οὔτε φαρμάκου πιεῖν οὔτε βρόχου ἅψασθαι, ἀλλά τινα θάνατον ἐπινοῆσαι τραγικὸν καὶ τῆι τόλμηι ξενίζοντα. τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν ἔχοντα παμμεγέθη ἐκπώματα ὑάλινα τῆς καλλίστης ὑάλου· ἐπεὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωστο, κατάξαντα τὸν μέγιστον τῶν σκύφων ἐνὶ τῶν θραυμάτων χρήσασθαι εἰς τὴν σφαγήν, ἐντεμόντα τῆι ὑάλωι τὸν λαιμόν. οὕτως οὐ ξιφίδιον, οὐ λογχάριον εὗρεν, ὡς ἀνδρεῖός γε αὐτῶι καὶ ἡρωικὸς ὁ θάνατος γένοιτο. (d) εἶτ' ἐπειδὴ Θουκυδίδης ἐπιτάφιόν τινα εἶπε τοῖς πρώτοις τοῦ πολέμου ἐκείνου νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἡγήσατο χρῆναι ἐπειπεῖν τῶι Σεουηριανῶι· ἅπασι γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν οὐδὲν αἴτιον τῶν ἐν Ἀρμενίαι κακῶν τὸν Θουκυδίδην ἡ ἅμιλλα. θάψας οὖν τὸν Σεουηριανὸν μεγαλοπρεπῶς ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸν τάφον Ἀφράνιόν τινα Σίλωνα ἑκατόνταρχον ..., ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπερρητόρευσεν αὐτῶι, ὥστε με νὴ τὰς Χάριτας πολλὰ πάνυ δακρῦσαι ὑπὸ τοῦ γέλωτος· καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου δακρύων ἅμα σὺν οἰμωγῆι περιπαθεῖ ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων καὶ προπόσεων, εἶτα ἐπέθηκεν Αἰάντειόν τινα τὴν κορωνίδα. σπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος, εὐγενῶς πάνυ καὶ ὡς Ἀφράνιον εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῶι τάφωι ... καὶ τοῦτο ἔφη ἰδόντας τοὺς παρόντας ἅπαντας θαυμάσαι καὶ ὑπερεπαινέσαι τὸν Ἀφράνιον.

6 (11) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 28: ἐγὼ γοῦν ἤκουσά τινος τὴν μὲν ἐπ' Εὐρώπωι μάχην ἐν οὐδ' ὅλοις ἑπτὰ ἔπεσι παραδραμόντος, εἴκοσι δὲ μέτρα ἢ ἔτι πλείω ὕδατος ἀναλωκότος ἐς ψυχρὰν καὶ οὐδὲν ἡμῖν προσήκουσαν διήγησιν, ὡς Μαῦρός τις ἱππεὺς Μαυσάκας τοὔνομα ὑπὸ δίψους πλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη καταλάβοι Σύρους τινὰς τῶν ἀγροίκων ἄριστον παρατιθεμένους· καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα ἐκεῖνοι φοβηθεῖεν αὐτόν, εἶτα μέντοι μαθόντες ὡς τῶν φίλων εἴη κατεδέξαντο καὶ εἱστίασαν· καὶ γάρ τινα τυχεῖν αὐτῶν ἀποδεδημηκότα καὶ αὐτὸν ἐς τὴν τῶν Μαύρων, ἀδελφοῦ αὐτῶι ἐν τῆι γῆι στρατευομένου. μῦθοι τὸ μετὰ τοῦτο μακροὶ καὶ διηγήσεις, ὡς θηράσειεν αὐτὸς ἐν τῆι Μαυρουσίαι καὶ ὡς ἴδοι τοὺς ἐλέφαντας πολλοὺς

1 ὁ αὐτὸς A αὐτὸς Ω Φ vulg 3 περιρρεῖσθαι Φ περιωρίσθαι Ω 8 βρόχον Ω 9 τὴν τόλμην Ω 10 ὑαλᾶ, ὑάλα Ω Φ 11 κατάξοντα Φ E 20 ὁπότε ῥήτωρ Ω Φ E 33 ἡστιάσαντο Φ 34 τὴν τῶν Μαύρων Lehmann τῶν M. Ω E τὴν M. Φ (?) 36 αὐτὸς: οὗτος Fritzsche

ἐν τῶι αὐτῶι συννεμομένους καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὀλίγου δεῖν καταβρωθείη, καὶ ἡλίκους ἰχθῦς ἐπρίατο ἐν Καισαρείαι. καὶ ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπωι γιγνομένας σφαγὰς τοσαύτας καὶ ἐπελάσεις καὶ σπονδὰς ἀναγκαίας καὶ φυλακὰς καὶ ἀντιφυλακὰς ἄχρι βαθείας ἑσπέρας ἐφειστήκει ὁρῶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον ἐν Καισαρείαι σκάρους παμμεγέθεις ἀξίους ὠνούμενον· εἰ δὲ μὴ νὺξ κατέλαβε, τάχ' ἂν καὶ συνεδείπνει μετ' αὐτοῦ ἤδη τῶν σκάρων ἐσκευασμένων. ....καίτοι πόσα ἄλλα μακρῶι ἀναγκαιότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρίημι· ὡς καὶ αὐλητρὶς ἦκεν ἐκ τῆς πλησίον κώμης αὐτοῖς καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ Μαῦρος μὲν τῶι Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ τῶι Μαυσάκαι πόρπην, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα τῆς ἐπ' Εὐρώπωι μάχης αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια.

7 (14) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 31: (a) ἤδη δ' ἐγώ τινος καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφότος ἤκουσα, καὶ τὴν λῆψιν τὴν Οὐολογέσου καὶ τὴν Ὀσρόου σφαγήν, ὡς παραβληθήσεται τῶι λέοντι, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν τριπόθητον ἡμῖν θρίαμβον. οὕτω μαντικῶς ἅμα ἔχων ἔσπευδεν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ἐν τῆι Μεσοποταμίαι ᾤκισε μεγέθει τε μεγίστην καὶ κάλλει καλλίστην· εἶτα μέντοι ἐπισκοπεῖ καὶ διαβουλεύεται εἴτε Νίκαιαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι εἴτε Ὁμόνοιαν εἴτε Εἰρηνίαν. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἄκριτον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις ἐκείνη, λήρου πολλοῦ καὶ κορύζης συγγραφικῆς γέμουσα. (b) τὰ δ' ἐν Ἰνδοῖς πραχθησόμενα ὑπέσχετο ἤδη συγγράψειν καὶ τὸν περίπλουν τῆς ἔξω θαλάσσης. καὶ οὐχ ὑπόσχεσις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προοίμιον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ τρίτον τάγμα καὶ οἱ Κελτοὶ καὶ Μαύρων μοῖρα ὀλίγη σὺν Κασσίωι πάντες οὗτοι ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν· ὅ τι δὲ καὶ πράξουσιν ἢ πῶς δέξονται τὴν τῶν ἐλεφάντων ἐπέλασιν, οὐκ εἰς μακρὰν ἡμῖν ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς ἀπὸ Μουζίριδος ἢ ἀπ' Ὀξυδρακῶν ἐπιστελεῖ.

8 (15) — — 32: καὶ γὰρ αὖ καὶ αὗται (sc. αἱ ἐπιγραφαί) παγγέλοιοι· «τοῦ δεῖνος Παρθικῶν νικῶν τοσάδε.»

9 (15) — — 32: καὶ αὖ· «Παρθίδος πρῶτον, δεύτερον.»

204. ANONYMOS VON KORINTH.

F

1 (12) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 29: (a) ἄλλος ... οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα ἐκ Κορίνθου πώποτε προβεβηκὼς οὐδ' ἄχρι Κεγχρεῶν ἀπο-

6 ἀξίου Ω E² τάχ' ἂν Schaefer τάχα Lu 10 πόρκην E U al 13 οὐολογέσσου Ω 14 οὐορόου (= Ὀξυρόου? Fritzsche) Φ 17 εἶτα Jac ἔτι Lu 21 γράψειν Ω (?) 24 ⟨οὐκ⟩ ὀλίγη Fritzsche Ἰνδὸν: ἴδιον Φ 26 μυζίριδος Φ 34 κεγχρειῶν E

δημήσας, οὔτι γε Συρίαν ἢ Ἀρμενίαν ἰδών, ὧδε ἤρξατο — μέμνημαι γάρ — «ὦτα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα· γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, οὐχ ἃ ἤκουσα.»

2 (12) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 29: καὶ οὕτως ἀκριβῶς ἅπαντα ἑωράκει, ὥστε τοὺς δράκοντας ἔφη τῶν Παρθυαίων — σημεῖον δὲ πλήθους τοῦτο αὐτοῖς· χιλίους γὰρ οἶμαι ὁ δράκων ἄγει — ζῶντας δράκοντας παμμεγέθεις εἶναι γεννωμένους ἐν τῇ Περσίδι μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν, τούτους δὲ τέως μὲν ἐπὶ κοντῶν μεγάλων ἐκδεδεμένους ὑψηλοὺς αἰωρεῖσθαι καὶ πόρρωθεν ἐπελαυνόντων δέος ἐμποιεῖν, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔργῳ ἐπειδὰν ὁμοῦ ἴωσι, λύσαντες αὐτοὺς ἐπαφιᾶσι τοῖς πολεμίοις· ἀμέλει πολλοὺς τῶν ἡμετέρων οὕτω καταποθῆναι καὶ ἄλλους περισπειραθέντων αὐτοῖς ἀποπνιγῆναι καὶ συγκλασθῆναι. ταῦτα δὲ ἐφεστὼς ὁρᾶν αὐτός, ἐν ἀσφαλεῖ μέντοι ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενος τὴν σκοπήν.

3 (12) — —: καὶ εὖ γε ἐποίησε μὴ ὁμόσε χωρήσας τοῖς θηρίοις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἡμεῖς οὕτω θαυμαστὸν συγγραφέα νῦν εἴχομεν καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτὸν μεγάλα καὶ λαμπρὰ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἐργασάμενον· καὶ γὰρ ἐκινδύνευσε πολλὰ καὶ ἐτρώθη περὶ Σοῦραν, ἀπὸ τοῦ Κρανείου δῆλον ὅτι βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ ταῦτα Κορινθίων ἀκουόντων ἀνεγίνωσκε τῶν ἀκριβῶς εἰδότων, ὅτι μηδὲ κατὰ τοίχου γεγραμμένον πόλεμον ἑωράκει.

4 (12) — —: ἀλλ' οὐδὲ ὅπλα ἐκεῖνός γε ᾔδει οὐδὲ μηχανήματα οἷά ἐστιν οὐδὲ τάξεων ἢ καταλοχισμῶν ὀνόματα· πάνυ γοῦν ἔμελεν αὐτῷ πλαγίαν μὲν τὴν φάλαγγα, ἐπὶ κέρως δὲ λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπου ἄγειν.

205. ANONYMOS VON MILET.

F

1 (1) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 14: εἷς μέν τις αὐτῶν ἀπὸ Μουσῶν εὐθὺς ἤρξατο παρακαλῶν τὰς θεὰς συνεφάψασθαι τοῦ συγγράμματος .... εἶτα μικρὸν ὑποβὰς Ἀχιλλεῖ μὲν τὸν ἡμέτερον ἄρχοντα εἴκαζε, Θερσίτῃ δὲ τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα .... εἶτ' ἐπῆγεν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ἐγκώμιον καὶ ὡς ἄξιος εἴη συγγράψαι τὰς πράξεις οὕτω λαμπρὰς οὔσας. ἤδη δὲ κατιὼν ἐπῄνει καὶ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, προστιθεὶς ὡς ἄμεινον ποιεῖ τοῦτο τοῦ Ὁμήρου μηδὲν μνησθέντος τῆς πατρίδος. εἶτ' ἐπὶ τέλει τοῦ φροιμίου ὑπισχνεῖτο διαρρήδην καὶ σαφῶς ἐπὶ μεῖζον μὲν αἴρειν τὰ ἡμέτερα, τοὺς βαρβάρους δὲ καταπολεμήσειν καὶ αὐτός, ὡς ἂν δύνηται· καὶ ἤρξατό γε τῆς ἱστορίας οὕτως, αἴτια ἅμα τῆς τοῦ πολέμου ἀρχῆς διεξιών· «ὁ γὰρ μιαρώτατος καὶ κάκιστα ἀπολούμενος Οὐολόγεσος ἤρξατο πολεμεῖν δι' αἰτίαν τοιάνδε.»

1 ὧδέ πως Victorius 9 ὥσι Cobet 26 εἴκαζε Φ —σε Ω 30 ποιεῖ Φ ποιοῖ Ω (?) ποιεῖν τοῦτο ἢ τὸ Fritzsche 31 ἀρεῖν Dindorf 34—35 οὐολόγεσσος Ω

206. ANONYMER PHILOSOPH.

F

1 (4) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 17: *εἰ δέ με δεῖ καὶ σοφοῦ ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ μὲν ὄνομα ἐν ἀφανεῖ κείσθω, τὴν γνώμην δὲ ἐρῶ καὶ τὰ πρώιην ἐν Κορίνθωι συγγράμματα κρείττω πάσης ἐλπίδος. ἐν ἀρχῆι μὲν γὰρ εὐθὺς ἐν τῆι πρώτηι τοῦ προοιμίου περιόδωι συνηρώτησε τοὺς ἀναγινώσκοντας λόγον πάνσοφον δεῖξαι σπεύδων, ὡς μόνωι ἂν τῶι σοφῶι πρέποι ἱστορίαν συγγράφειν. εἶτα μετὰ μικρὸν ἄλλος συλλογισμός, εἶτα ἄλλος· καὶ ὅλως ἐν ἅπαντι σχήματι συνηρώτητο αὐτῶι τὸ προοίμιον. τὸ ⟨δὲ⟩ τῆς κολακείας ἐς κόρον, καὶ τὰ ἐγκώμια φορτικὰ καὶ κομιδῆι βωμολοχικά, οὐκ ἀσυλλόγιστα μέντοι, ἀλλὰ συνηρωτημένα κἀκεῖνα. καὶ μὴν κἀκεῖνο φορτικὸν ἔδοξέ μοι καὶ ἥκιστα σοφῶι ἀνδρὶ καὶ πώγωνι πολιῶι καὶ βαθεῖ πρέπον, τὸ ἐν τῶι προοιμίωι εἰπεῖν, ὡς ἐξαίρετον τοῦτο ἕξει ὁ ἡμέτερος ἄρχων, οὗ γε τὰς πράξεις καὶ φιλόσοφοι ἤδη συγγράφειν ἀξιοῦσι.*

207. ANTIOCHIANOS.

F

1 (13) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 30: *εἷς δέ τις βέλτιστος ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίαι, ὅσα ἐν Συρίαι, ὅσα ἐν Μεσοποταμίαι τὰ ἐπὶ τῶι Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίαι, πεντακοσίοις οὐδ' ὅλοις ἔπεσι περιλαβὼν συνέτριψε καὶ τοῦτο ποιήσας ἱστορίαν συγγεγραφέναι φησί. τὴν μέντοι ἐπιγραφὴν ὀλίγου δεῖν μακροτέραν τοῦ βιβλίου ἐπέγραψεν· «Ἀντιοχιανοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερονίκου» — δόλιχον γάρ που οἶμαι ἐν παισὶ νενίκηκε — «τῶν ἐν Ἀρμενίαι καὶ Μεσοποταμίαι καὶ ἐν Μηδίαι νῦν Ῥωμαίοις πραχθέντων ἀφήγησις.»*

208. CREPEREIUS CALPURNIANUS VON POMPEIOPOLIS.

F

1 (2) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 15: *ἕτερος δὲ Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἄκρος . . . καὶ τὴν ἀρχὴν ὡς ἐκεῖνος σὺν τῶι ἑαυτοῦ ὀνόματι ἤρξατο, χαριεστάτην ἀρχῶν ἁπασῶν καὶ θύμου τοῦ Ἀττικοῦ ἀποπνέουσαν. ὅρα γάρ· «Κρεπερήιος Καλπουρνιανὸς Ποµπηιουπολίτης*

3 *με δεῖ* Ω *μέ..λει* Φ 6 *προόδωι* Ω 8 *πρέποι* ΦΕ *πρέπει* Ω *πρέπειν* Δ 10 ⟨*δὲ*⟩ Fritzsche 13 *πρέπον τὸ ἐν* Ω (?) *πρέποντι ἐν* Φ 14 *οὔ τε* Φ 22 *ἀντιοχειανοῦ* Φ *ἱεροανίκου* Φ 23 *παισὶ* Ε *παιέσι* Γ *παιέσει* Φ 30 *Κρεπερήιος* Hermann *κρεπέριος* Φ *κρεπέρηος* ΩΕ *καλπουριανὸς* Φ *Πομπηιοπολίτης* Cobet

συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων καὶ Ῥωμαίων ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους ἀρξάμενος εὐθὺς ξυνισταμένου.»

2 (2) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 15: *ὥστε μετά γε τοιαύτην ἀρχὴν τί ἂν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, ὁποῖα ἐν Ἀρμενίαι ἐδημηγόρησε τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν ῥήτορα παρασησάμενος.*

3 (2) — —: *ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἱρουμένοις ἐπήγαγε παρὰ Θουκυδίδου χρησάμενος ὅλον ἄρδην πλὴν μόνου τοῦ Πελασγικοῦ καὶ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν, ἐν οἷς οἱ τότε λοιμώξαντες ᾤκησαν. τὰ δ' ἄλλα καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο, ὥστε καὶ ἐς Αἴγυπτον κατέβη καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν, καὶ ἐν ἐκείνηι γε ἔμεινεν εὖ ποιῶν. ἐγὼ γοῦν θάπτοντα ἔτι αὐτὸν καταλιπὼν τοὺς ἀθλίους Ἀθηναίους ἐν Νισίβι ἀπῆλθον ἀκριβῶς εἰδὼς καὶ ὅσα ἀπελθόντος ἐρεῖν ἔμελλε . . . . . .*

4 (2) — —: *νὴ Δία κἀκεῖνο ὀλίγου δεῖν παρέλιπον· ὁ γὰρ αὐτὸς οὗτος συγγραφεὺς πολλὰ καὶ τῶν ὅπλων καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, οὕτως ἀνέγραψε, καὶ τάφρον ὡς ἐκεῖνοι καὶ γέφυραν καὶ τὰ τοιαῦτα . . . . . .*

---

209. DEMETRIOS VON SAGALASSOS.

ΠΑΡΘΟΝΙΚΙΚΑ.

1 (15) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 32: *ἄλλος ἀστειότερον παρὰ πολύ — ἀνέγνων γάρ — «Δημητρίου Σαγαλασσέως Παρθονικικά»* (sc. *ἐπέγραψεν*).

210. KALLIMORPHOS.

ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΠΑΡΘΙΚΑΙ.

1 (3) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 16: *ἄλλος δέ τις αὐτῶν ὑπόμνημα τῶν γεγονότων γυμνὸν συναγαγὼν ἐν γραφῆι κομιδῆ πεζὸν καὶ χαμαιπετές, οἷον καὶ στρατιώτης ἄν τις τὰ καθ' ἡμέραν ἀπογραφόμενος συνέθηκεν ἢ τέκτων ἢ κάπηλός τις συμπερινοστῶν τῆι στρατιᾶι. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης οὗτος ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος ὢν οἷος ἦν, ἄλλωι δέ τινι χαρίεντι καὶ δυνησομένωι ἱστορίαν μεταχειρίσασθαι προπεπονηκώς. τοῦτο μόνον ἠτιασάμην αὐτοῦ, ὅτι οὕτως ἐπέγραψε τὰ βιβλία τραγικώτερον ἢ κατὰ τὴν τῶν συγγραμμάτων τύχην· «Καλλιμόρφου*

---

1 *ξυνέγραψε* Dindorf 5 *αὐτοῦ* Victorius 8 *οἱ τότε* Ω *ὁπότε* Φ E 9 *ὡς τότε, καὶ* Fritzsche *εἶτα καὶ* Sauppe 10 *γῆν* Ω Thuk *τὴν γὴν* Φ E 10—11 *ἐγὼ που* Φ *ἐγὼ δ' οὖν* Fritzsche 13 *νὴ Δία κἀκεῖνο* vulg *ἦδια (ἢ δία) κἀκεῖνα* Φ E Ω *παρέλειπον* Ω E 20 *σαγαλασέως* Φ *σαγλασσέως* Ω 20—21 *Παρθονικικά* A vulg *παρθενικὰ* Ω *Παρθυηνικὰ ⟨μελετήματα⟩* Fritzsche 24 *αὐτῶ* Ω Φ 26 *ἀπογραφόμενος* Ω (?) vulg *ὑπο—* Φ 29 *τινι: τι* Φ 31 *τὴν τῶν* Ω vulg *τῶν* Φ

ἰατροῦ τῆς τῶν κοντοφόρων ἕκτης Ἱστοριῶν Παρθικῶν», *καὶ ὑπεγέγραπτο ἑκάστῃ ὁ ἀριθμός.*

2 (3) LUKIAN. Quom. hist. conscr. 16: *καὶ νὴ Δία καὶ τὸ προοίμιον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν οὕτως συναγαγών· οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἴ γε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν Ἀπόλλωνος υἱός, Ἀπόλλων δὲ Μουσηγέτης καὶ πάσης παιδείας ἄρχων.*

3 (3) — —: *καὶ ὅτι ἀρξάμενος ἐν τῇ Ἰάδι γράφειν οὐκ οἶδα ὅ τι δόξαν αὐτίκα μάλα ἐπὶ τὴν κοινὴν μετῆλθεν, ἰητρείην μὲν λέγων καὶ πείρην καὶ ὁκόσα καὶ νοῦσοι, τὰ δ' ἄλλα ὁμοδίαιτα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πλεῖστα οἷα ἐκ τριόδου.*

---

211. SCHRIFTSTELLER ÜBER SEPTIMIUS SEVERUS. ANTIPATROS VON HIERAPOLIS.

a. 193—211

T

1 (—) HERODIAN. II 15, 5: *ἐπεὶ δὲ αὐτῶι* (sc. *Σεβήρωι*) *τὰ πρὸς τὸν Ἀλβῖνον διὰ σοφίας ἀσφαλῶς εἶχεν οὐδέ τι δέος ἦν ἀπὸ Βρεττανίας, τό τε Ἰλλυρικὸν στράτευμα σὺν αὐτῶι πᾶν εἶχε, ... ἐπὶ τὸν Νίγρον ἠπείγετο.* (6) *τῆς μὲν οὖν ὁδοιπορίας τοὺς σταθμοὺς καὶ τὰ καθ' ἑκάστην πόλιν αὐτῶι λεχθέντα καὶ σημεῖα θεῖαι προνοίαι δόξαντα πολλάκις φανῆναι χωρία τε ἕκαστα καὶ παρατάξεις καὶ τὸν τῶν ἑκατέρωθεν πεσόντων ἀριθμὸν στρατιωτῶν ἐν ταῖς μάχαις ἱστορίας τε πολλοὶ συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ μέτρωι πλατύτερον συνέταξαν, ὑπόθεσιν ποιούμενοι πάσης τῆς πραγματείας τὸν Σεβήρου βίον.* (7) *ἐμοὶ δὲ σκοπὸς ὑπάρχει ἐτῶν ἑβδομήκοντα πράξεις πολλῶν βασιλέων συντάξαντι γράψαι ἃς αὐτὸς οἶδα. τὰ κορυφαιότατα τοίνυν καὶ συντέλειαν ἔχοντα τῶν κατὰ μέρος πεπραγμένων Σεβήρωι ἐν τοῖς ἑξῆς διηγήσομαι, οὐδὲν οὔτε πρὸς χάριν ἐς ὕψος ἐξαίρων, ὥσπερ ἐποίησαν οἱ κατ' ἐκεῖνον γράψαντες, οὔτε παραλείπων εἴ τι λόγου καὶ μνήμης ἄξιον.*

2 (—) CASS. DION LXXIII 23, 1: *βιβλίον τι περὶ τῶν ὀνειράτων καὶ τῶν σημείων δι' ὧν ὁ Σεουῆρος τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἤλπισε, γράψας ἐδημοσίευσα.* (2) *καὶ αὐτῶι καὶ ἐκεῖνος πεμφθέντι παρ' ἐμοῦ ἐντυχὼν πολλά μοι καὶ καλὰ ἀντεπέστειλε. ταῦτ' οὖν ἐγὼ τὰ γράμματα πρὸς ἑσπέραν ἤδη λαβὼν κατέδαρθον, καί μοι καθεύδοντι προσέταξε τὸ δαιμόνιον ἱστορίαν γράφειν· καὶ οὕτω δὴ ταῦτα*

---

7 *συγγράφειν* Ω 8 *ἰατρείην* Ω *ἰατρικὴν* Φ *ἰητρείαν* o. *ἰητρικὴν* Solanus 9 *πέρην* Dindorf 17 *οὖν* add a g *καὶ τὰ* om O 20 *τῶν ἐν* O 21 *μέτρων* i 23 *συνάξαντι* i 26—27 *οἱ τὰ ἐκείνου* O 27 *παραλιπὼν ὅ τι* O 32 *ταῦτ'* C *τοιαῦτ'* V 33 *γράφειν* Reiske *γραφῆναι* V C

περὶ ὧν νῦν καθίσταμαι ἔγραψα. (3) καὶ ἐπειδή γε τοῖς τε ἄλλοις καὶ αὐτῶι τῶι Σευήρωι μάλιστα ἤρεσε, τότε δὴ καὶ τἆλλα πάντα τὰ τοῖς Ῥωμαίοις προσήκοντα συνθεῖναι ἐπεθύμησα. καὶ διὰ τοῦτο οὐκέτι ἰδίαι ἐκεῖνο ὑπολιπεῖν ἀλλ' ἐς τήνδε τὴν συγγραφὴν ἐμβαλεῖν ἔδοξέ μοι, ἵν' ἐν μιᾶι πραγματείαι ἀπ' ἀρχῆς πάντα, μέχρις ἂν καὶ τῆι Τύχηι δόξηι, γράψας καταλίπω.

3 (—) PHILOSTRAT. Vit. Soph. II 24: Ἀντιπάτρωι δὲ τῶι σοφιστῆι πατρὶς μὲν ἦν Ἱεράπολις .... πατὴρ δὲ Ζευξίδημος τῶν ἐπιφανεστάτων ἐκείνηι, Ἀδριανῶι δὲ καὶ Πολυδεύκει φοιτήσας ἀπὸ τοῦ Πολυδεύκους μᾶλλον ἥρμοσται .... ἀκροασάμενος δὲ καὶ Ζήνωνος τοῦ Ἀθηναίου τὸ περὶ τὴν τέχνην ἀκριβὲς ἐκείνου ἔμαθεν. αὐτοσχέδιος δὲ ὢν οὐδὲ φροντισμάτων ἠμέλει, ἀλλ' Ὀλυμπικούς τε ἡμῖν διήιει καὶ Παναθηναικούς, καὶ ἐς ἱστορίαν ἔλαβε τὰ Σεβήρου τοῦ βασιλέως ἔργα, ὑφ' οὗ μάλιστα ταῖς βασιλείοις ἐπιστολαῖς ἐπιταχθεὶς λαμπρόν τι ἐν αὐταῖς ἤχησεν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δὴ ἀποπεφάνθω μελετῆσαι μὲν καὶ ξυγγράψαι τοῦ ἀνδρὸς τούτου πολλοὺς βέλτιον, ἐπιστεῖλαι δὲ μηδένα ἄμεινον ..... ὑπάτοις δὲ ἐγγραφεὶς ἦρξε μὲν τοῦ τῶν Βιθυνῶν ἔθνους, δόξας δὲ ἑτοιμότερον χρῆσθαι τῶι ξίφει τὴν ἀρχὴν παρελύθη. βίου μὲν δὴ ὀκτὼ καὶ ἑξήκοντα ἔτη τῶι Ἀντιπάτρωι ἐγένετο, καὶ ἐτάφη οἴκοι. λέγεται δὲ ἀποθανεῖν καρτερίαι μᾶλλον ἢ νόσωι. διδάσκαλος μὲν γὰρ τῶν Σεβήρου παίδων ἐνομίσθη καὶ θεῶν διδάσκαλον ἐκαλοῦμεν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπαίνοις τῆς ἀκροάσεως· ἀποθανόντος δὲ τοῦ νεωτέρου σφῶν ἐπ' αἰτίαι ὡς τῶι ἀδελφῶι ἐπιβουλεύοι (a. 212), γράφει πρὸς τὸν πρεσβύτερον ἐπιστολὴν μονωιδίαν ἐπέχουσαν καὶ θρῆνον ..... ὑφ' ὧν παροξυνθῆναι τὸν βασιλέα μὴ ἀπιστῶμεν .....

F

ΑΝΤΙΠΑΤΡΟΥ ΕΡΓΑ (?) ΣΕΒΗΡΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

212. EPHOROS DER JÜNGERE.

a. 253 (?) — 268

T

1 (III 664) SUID. s. Ἔφορος· Κυμαῖος, ἱστορικός, ὁ νεώτερος. ἔγραψε τὰς Γαλ⟨ι⟩ηνοῦ ἱστορίας ἐν βιβλίοις κζ· Κορινθιακά· Περὶ τῶν Ἀλευαδῶν· καὶ ἄλλα.

F

ΓΑΛΗΝΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Α—ΚΖ.

1 τοῖς τε ἄλλοις Sylburg τοῖς τότε ἄλλοις (ἀλλήλοις C) V C τοῖς τότε ἀνθρώποις? Boissevain 31 Γαλιηνοῦ edd γαληνοῦ A

213—215. SCHRIFTSTELLER ÜBER AURELIAN. a. 270—275

T

1 Script. Hist. Aug. XXVI 1, 3: *cumque ad templum Solis venissemus* (der stadtpräfekt Iunius Tiberianus und der sog. Flavius Vopiscus) *ab Aureliano principe consecratum, ... quaesivit a me, quis vitam eius in literas rettulisset.* (4) *cui cum ego respondissem neminem a me Latinorum, Graecorum aliquos lectitatos, dolorem gemitus sui vir sanctus per haec verba profundit: '. . . . . (6) et tamen, si bene novi, ephemeridas illius viri scriptas habemus, etiam bella charactere historico digesta; quae velim accipias et per ordinem scribas, additis quae ad vitam pertinent.* (7) *quae omnia ex libris linteis, in quibus ipse cotidiana sua scribi praeceperat, pro tua sedulitate condisces. curabo autem, ut tibi ex Ulpia bibliotheca et libri lintei proferantur. . . . . '* (9) *parui Tiberiani praeceptis, accepi libros Graecos, et omnia mihi necessaria in manum sumpsi, ex quibus ea, quae digna erant memoratu, in unum libellum contuli.* (10) *. . . . . si hoc contentus non fueris, lectites Graecos, linteos etiam libros requiras, quos Ulpia tibi bibliotheca, cum volueris, ministrabit.*

F

1 (III 665) Script. Hist. Aug. XXVI 15, 2: *memini me in quodam libro Graeco legisse, quod tacendum esse non credidi, mandatum esse Crinito a Valeriano, ut Aurelianus adoptaretur idcirco praecipue quod pauper esset.*

2 (III 665) — — 16, 2: *hoc loco tanta est diversitas historicorum, et quidem Graecorum, ut alii dicant invito Claudio ab Aureliano Aureolum interfectum, alii mandante ac volente, alii ab imperatore iam Aureliano eundem occisum, alii vero adhuc a privato.*

3 (—) — XXIX 2, 1: *. . . . cum ille diceret Firmum, qui Aureliani temporibus Aegyptum occupaverat, latrunculum fuisse, non principem, contra ego . . . . . illum et purpura usum et percussa moneta Augustum esse vocitatum, cum etiam nummos eius Severus Arcontius protulit, de Graecis autem Aegyptiisque libris convicit, illum autocratora in edictis suis esse vocatum.*

4 (—) — — 3, 1: *Firmo patria Seleucia fuit, tametsi plerique Graecorum alteram tradunt, ignari eo tempore ipso tres fuisse Firmos . . . . . .*

---

213. KALLIKRATES VON TYROS. a. 270—[illegible]

F

1 (III 665) Script. Hist. Aug. XXVI 4, 2: *matrem quidem eius* (sc. Aureliani) *Callicrates Tyrius, Graecorum longe doctissimus scriptor, sacerdotem templi Solis † qui in vico eo in quo habitabant parentes fuisse dicit.* (3) *habuisse quin etiam*

---

7 *dolorem gemitus sui*: *ardorem g. s.* Oberdick *dolorem in gemitus* Baehrens *ingemiscens* o. *gemitu is* Peter 13 *parui Tiberiani* Peter *parui tiberiane* cod. Laurent *parrumipiane* P *parui plane* Petschenig 14 *ea* Peter *et* P M 36 [*qui*] vulg *sui* Mommsen *et quidem* Bitschofsky s. u. p. 945, 23

nonnihilum divinationis, adeo ut aliquando marito suo iurgans ingesserit, cum eius et stultitiam increparet et vilitatem: 'en imperatoris patrem.' ex quo constat illam mulierem scisse fatalia.

(4) *idem dicit auspicia imperii Aureliano haec fuisse: primum pueri eius pelvem serpentem plerumque cinxisse neque unquam occidi potuisse, postremo ipsam matrem, quae hoc viderat, serpentem quasi familiarem occidere noluisse.* (5) *his accedit quod ex palliolo purpureo, quod Soli sui temporis imperator optulerat, sacerdos mulier crepundia filio fecisse perhibetur.* (6) *addit etiam illud, quod vinctum fasceola Aurelianum aquila innoxie de cunis levaverit et in aram posuerit, quae iuxta sacellum forte sine ignibus erat.* (7) *idem auctor est vitulum matri eius natum mirae magnitudinis, candidum sed purpurantibus maculis, ita ut haberet in latere uno 'ave imperator', in alio coronam.* (5) *multa superflua in eodem legisse memini, quippe qui adseruerit etiam rosas in eiusdem mulieris chorte nato Aureliano exisse purpureas, odoris rosei, floris aurei.*

(2) *fuerunt et postea multa omina iam militanti futuri, ut res monstravit, imperii.* (3) *nam ingrediente eo Antiochiam in vehiculo, quod prae vulnere tunc equo sedere non posset, ita pallium purpureum, quod in honore eius pansum fuerat, decidit, ut umeros eius tegeret.* (4) *et cum in equum transire vellet, quia invidiosum tunc erat vehiculis in civitate uti, equus est ei imperatoris adplicitus, cui per festinationem insedit. sed ubi comperit, semet ad suum transtulit.* (5) *data est ei praeterea, cum legatus ad Persas isset, patera, qualis solet imperatoribus dari a rege Persarum, in qua insculptus erat Sol eo habitu, quo colebatur ab eo templo, in quo mater eius fuerat sacerdos.* (6) *donatus eidem etiam elefantus praecipuus, quem ille imperatori optulit, solusque omnium privatus Aurelianus elefanti dominus fuit.*

---

214. THEOKLIOS (?).

(a. 270/75)

F

1 (III 665) Script. Hist. Aug. XXVI 6, 3: *privati huius* (sc. Aureliani) *multa extant egregia facinora. nam erumpentes Sarmatas in Illyrico cum trecentis praesidiariis solus adtrivit.* (4) *refert Theoclius, Caesareanorum temporum scriptor Aurelianum manu sua bello Sarmatico una die quadraginta et octo interfecisse, plurimis autem et diversis diebus ultra nongentos quinquaginta, adeo ut etiam ballistia pueri et saltatiunculas ⟨componerent in⟩ Aurelianum tales, quibus diebus festis militariter saltitarent:* (5) *'mille mille mille decollavimus. | unus homo mille decollavimus. | mille bibat qui mille occidit. | tantum vini nemo habet, quantum fudit sanguinis.'* (6) *haec video esse perfrivola, sed*

---

3 *scisse*: *cesse* P¹ 9 *fasceolum* P¹ 10 *auctores* P¹ *auctores est* P³ 12 *ave imperator* Kellerbauer *avetr* P (*ave* post ras.) 13 ⟨*me*⟩ *memini* Lessing *adseruerit* Baehrens *adseuerit* P *adseveret* Petschenig 15 *militanti* vulg —*is* P 21—22 *imperatoris* P 28 *privati* edd *privatim* P 30 *Theo Chius* o. *Theoclytus* o. *Theocles* Casaubonus *Theocles* o. *Theoclus* CMueller 30—31 *Caesarianus, eorum temporum* Madvig 33 ⟨*in*⟩ edd ⟨*componerent*⟩ nach *tales* Egnatius *tales quibus*⟨*dam*⟩ *diebus*? Peter 35 *bibat* Buecheler *vivat* P *mille annos vivat* B³

quia supra scriptus auctor ita eadem ut sunt Latina suis scriptis inseruit, tacenda esse non credidi.

(7) *idem apud Mogontiacum tribunus legionis sextae Gallicanae Francos inruentes, cum vagarentur per totam Galliam, sic adflixit, ut trecentos ex his captos septingentis interemptis sub corona vendiderit.* (2) *unde iterum de eo facta est cantilena: 'mille Sarmatas, mille Francos semel et semel occidimus, mille Persas quaerimus.'*

215. NIKOMACHOS.

F

1 (III 664) Script. Hist. Aug. XXVI 26: *post haec Palmiram iter flexit* (sc. Aurelianus) . . . *sed in itinere a latronibus Syris male accepto frequenter exercitu multa perpessus est et in obsidione usque ad ictum sagittae periclitatus est.* (2) *epistula ipsius extat ad Mucaporem missa, in qua de huius belli difficultate ultra pudorem imperialem fatetur.* (3—5 text des briefes. 6) *denique fatigatus ac prope malis fessus litteras ad Zenobiam misit deditionem illius petens, vitam promittens, quarum exemplum indidi:* (7) *'Aurelianus imperator Romani orbis et receptor orientis Zenobiae ceterisque, quos societas tenet bellica.* (8) *sponte facere debuistis id quod meis litteris nunc iubetur. deditionem enim praecipio inpunitate vitae proposita, ita ut illic, Zenobia, cum tuis agas vitam, ubi te ex senatus amplissimi sententia collocavero.* (9) *gemmas aurum argentum sericum equos camelos in Romanum aerarium conferatis. Palmyrenis ius suum servabitur.'* (27) *hac epistula accepta Zenobia superbius insolentiusque rescripsit, quam eius fortuna poscebat, credo ad terrorem. nam eius quoque epistulae exemplum indidi:* (2) *'Zenobia regina orientis Aureliano Augusto. nemo adhuc praeter te hoc quod poscis litteris petit. virtute faciendum est quidquid in rebus bellicis est gerendum.* (3) *deditionem meam petis, quasi nescias Cleopatram reginam perire maluisse quam in qualibet vivere dignitate.* (4) *nobis Persarum auxilia non desunt, quae iam speramus; pro nobis sunt Saraceni, pro nobis Armenii.* (5) *latrones Syri exercitum tuum, Aureliane, vicerunt. quid igitur si illa venerit manus, quae undique speratur? pones profecto supercilium, quo nunc mihi deditionem, quasi omnifariam victor, imperas.'*

(6) *hanc epistulam Nicomachus se transtulisse in Graecum ex lingua Syrorum dicit ab ipsa Zenobia dictatam. nam illa superior Aureliani Graeca missa est.*

216. ONASIMOS VON KYPROS (O. SPARTA).

a. 276—282

T

1 (III 728) Suid. s. *Ὀνάσιμος· Κύπριος ἢ Σπαρτιάτης· ἱστορικὸς καὶ σοφιστής, τῶν ἐπὶ Κωνσταντίνου* (323—337) *γενομένων. ἔγραψε Στάσεων διαιρέσεις· Τέχνην δικανικὴν πρὸς Ἀψίνην· Περὶ ἀντιρρητικῆς τέχνης· Προγυμνάσματα· Μελέτας· Ἐγκώμια· καὶ ἄλλα πλεῖστα.*

---

3 *Mogontiacum* Peter *montiacum* P 5 *de eo*: *deo* P 15 *prope* Peter *pro* P *prae* Casaubonus *proprie* Unger 23 *nam*: *iam* Oberdick 27 *dignitate*: *captivitate* Baehrens 32 *nichomachus* P 38 *κωνσταντίου* B *κωνσταντ'* E

F

VITA PROBI.

1 (1) Script. Hist. Aug. XXIX 13, 1: *hic* (sc. Proculus) *tamen cum etiam post honores militares* [*cum*] *se improbe libidinose tamen fortiter gereret, hortantibus Lugdunensibus, qui et ab Aureliano* (270—275) *graviter contusi videbantur et Probum vehementissime pertimescebant, in imperium vocitatus est, ludo paene ac ioco, ut Onesimus dicit, quod quidem apud nullum alium repperisse me scio.* (2) *nam cum in quodam convivio ad latrunculos luderetur, atque ipse decies imperator exisset, quidam non ignobilis scurra 'ave' inquid 'Auguste', adlataque lana purpurea umeris eius iunxit eumque adoravit. timor inde consciorum atque inde iam exercitus temptatio et imperii.*

2 (2) — — 14, 3: (Bonosus starker trinker) *de hoc Aurelianus saepe dicebat 'non ut vivat, natus est, sed ut bibat'.* (4) *quem quidem diu in honore habuit causa militiae. nam si quando legati barbarorum undecumque gentium venissent, ipsi propinabantur, ut eos inebriaret atque ab his per vinum cuncta cognosceret. ipse quantumlibet bibisset, semper securus et sobrius et, ut Onesimus dicit, scriptor vitae Probi, adhuc in vino prudentior.*

3 (3) — XXX 4, 2: *Onesimus enim, qui diligentissime Vitam Probi scripsit, Romae illum et natum et eruditum sed Illyricianis parentibus fuisse contendit.* (3) *sed Fabius Ceryllianus* (217 F 1) . . . . . .

4 (4—5) **a)** — — 7, 3: *nam exstant etiam literae Cari, quibus aput praefectum suum de Carini moribus queratur, ut appareat verum esse, quod Onesimus dicit, habuisse in animo Carum, ut Carino Caesareanum abrogaret imperium.* **b)** — — 16, 1: *Carinus, homo omnium contaminatissimus, adulter, frequens corruptor iuventutis — pudet dicere, quod in literas Onesimus retulit — . . . .* **c)** — — 17, 6: *statuerat denique* (sc. Carus) *Constantium, qui postea Caesar est factus, tunc autem praesidiatum Dalmatiae administrabat, in locum eius subrogare, quod nemo tunc vir melior videbatur, illum vero, ut Onesimus dicit, occidere.*

ANHANG.

5 (—) Script. Hist. Aug. XXVIII 3, 3: *multi dicunt Probum Claudi propinquum fuisse, optimi et sanctissimi principis, quod, quia per unum tantum Graecorum relatum est, nos in medio relinquemus.* (4) *unum tamen dico, quod in Ephemeride legisse me memini, a Claudia sorore Probum sepultum.*

217. FABIUS CERYLLIANUS.

n. 282—284

F

1 (—) Script. Hist. Aug. XXX 4: *Cari patria sic ambigue a plerisque proditur, ut prae summa varietate dicere nequeam, quae illa vera sit.* (2) *Onesimus* (216 F 3) *enim, qui diligentissime vitam Probi scripsit, Romae illum et natum et eruditum, sed Illyricianis parentibus fuisse contendit.* (3) *sed Fabius Ceryllianus, qui tempora Cari, Carini et Numeriani sollertissime persecutus est, neque Romae sed in Illyrico genitum, neque Pannoniis sed Poenis parentibus adserit natum.*

4 [*cum*] edd *gereret* Baehrens *regeret* P 15 *ipsis propinabat* ed. pr. 32 *graecarum* P¹ 39 *favius* P¹

218. CLAUDIUS EUSTHENIUS. 284—311

F

1 (III 729) Script. Hist. Aug. XXX 18, 3: *post quos Diocletianum et Maximianum principes di dederunt, iungentes talibus viris Galerium atque Constantium* . . . . . (5) *quorum vitam singulis libris Claudius Eusthenius, qui Diocletiano ab epistulis fuit, scripsit.*

219. PRAXAGORAS VON ATHEN. a. 306—326?

T

1 (IV 2) Phot. Bibl. 62: *ἀνεγνώσθη Πραξαγόρου τοῦ Πραξαγόρου [τοῦ] Ἀθηναίου τῆς κατὰ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον ἱστορίας βιβλία δύο. ἐν οἷς λόγοις διέξεισιν ὅτι ὁ πατὴρ Κωνσταντίνου Κωνστάντιος Βρετανίας ἐβασίλευσε, Μαξιμῖνος δὲ τῆς Ῥώμης καὶ τῆς ἄλλης Ἰταλίας καὶ Σικελίας, ὁ δὲ ἕτερος Μαξιμῖνος τῆς τε Ἑλλάδος καὶ Μακεδονίας καὶ τῆς κάτω Ἀσίας καὶ Θράικης, Διοκλητιανὸς δὲ ὁ καὶ τῶν ἄλλων πρεσβύτατος τῆς τε Βιθυνίας ἦρχε καὶ τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Λιβύης καὶ τῆς Αἰγύπτου, ὅσην ὁ Νεῖλος ἐπερχόμενος ἄρδει.* (2) *τὸν οὖν Κωνσταντῖνον ὁ πατὴρ πέμπει παρὰ Διοκλητιανὸν εἰς Νικομήδειαν παιδευθησόμενον. παρὼν δέ, φησί, Μαξιμῖνος ὁ τῆς κάτω Ἀσίας βασιλεύων εἰς ἐπιβουλὰς ὥρμησε τοῦ νέου, καὶ πρὸς μάχην λέοντι ἀγρίωι καθίστησι τὸν νεανίαν· ὁ δὲ τὸ μὲν θηρίον κρατήσας ἀνεῖλε, τῆς δὲ ἐπιβουλῆς αἰσθόμενος φεύγει πρὸς τὸν πατέρα.* (3) *οὗ τὸν βίον λιπόντος ὁ παῖς ἐκδέχεται τὴν βασιλείαν.* a. 306 *ταύτης δὲ ἐπιβὰς Κελτοὺς καὶ Γερμανούς, ἔθνη πρόσοικα καὶ βάρβαρα, κατεστρέψατο.* (4) *ἀσελγῶς δὲ καὶ βαρέως τῶν ὑπηκόων ἄρχειν Μαξέντιον μαθών — οὗτος δ' ἄρ' ἦν μετὰ Μαξιμῖνον τῶν ἐν Ῥώμηι καταστὰς κύριος — ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτόν, δίκας τῆς εἰς τοὺς ἀρχομένους παρανομίας πραττόμενος· καὶ μάχηι νικήσας ἐς φυγὴν ἔτρεψε. φεύγων δὲ ἦν* a. 312 *τοῖς πολεμίοις αὐτὸς ἀπωλείας ἐδολορράφει μηχανήν, ταύτην εὕρατο τοῦ βίου καταστροφήν, τῆι παρ' αὐτοῦ κατασκευασθείσηι διώρυγι περιπεσών. τὴν μέντοι τούτου κεφαλήν τινες τῶν Ῥωμαίων ἀποτεμόντες καὶ ξύλωι ἀρτήσαντες τὴν πόλιν περιεπόλευον. Κωνσταντίνωι δὲ καὶ ἥδε ἡ βασιλεία προθύμως καὶ χαίρουσα προσεχώρησεν.* (5) *ἐπεὶ δὲ καὶ Λικίνιον ὠμῶς καὶ ἀπανθρώπως τοῖς ὑπηκόοις ἀποκεχρημένον ἐπυνθάνετο — οὗτος δὲ τῆς μοίρας ἐκείνης ἐβασίλευσεν, ἧς Μαξιμῖνος ὁ τὴν ἐπιβουλὴν Κωνσταντίνωι*

5 *Eusthenes* C Mueller 9 die lesarten des Marcianus M verdanke ich Martini. *Πραξαγόρου τοῦ Πραξαγόρου* A *τοῦ Πρ.* M 10 [*τοῦ*] Wilamowitz 13 *καὶ Μακεδονίας* om A 17 *παρὰ* A *πρὸς* M 18 *ὁρμῆσαι* M 27 *αὐτὸς τοῖς π. ἐδ. μηχ. τῆς ἀπωλείας* M

διὰ τοῦ λέοντος προσενεγκὼν ἐπεστάτει, αὐτοῦ τὸν βίον λιπόντος — οὐκ ἐνεγκὼν ὁμοφύλων ὕβριν ἀφόρητον ἐστράτευεν ἐπ᾽ αὐτόν, τῆς τυραννίδος αὐτὸν εἰς τὸ βασιλικῶς ἄρχειν μεταστησόμενος. Λικίνιος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιστρατείαν ἀκούσας καὶ δείσας ἔκρυπτέ τε τὴν ὠμότητα φιλανθρωπίας προσχήματι καὶ ὅρκους ὑπέτεινεν ἀγαθόν τε ἑαυτὸν τοῖς ὑπὸ χεῖρα παρασχέσθαι καὶ ἃς ἔθετο σπονδὰς συντηρεῖν ἀπαραβάτους. (6) διὸ τότε μὲν ὁ βασιλεὺς ἀπέστη τοῦ πολεμεῖν· ὕστερον δέ, ἐπεὶ κακία ἠρεμεῖν οὐχ οἵα τέ ἐστι, καὶ τῶν ὅρκων ἠφειδηκότα καὶ ἐς πᾶν κακότητος ἐληλακότα καταπολεμήσας μάχαις καρτεραῖς καὶ ἐν τῇι Νικομηδείαι συγκλείσας ἐπολιόρκει. κἀκεῖθεν ἐν ἱκέτου πρὸς βασιλέα καταφυγόντα σχήματι κατέλιπεν ἡ βασιλεία, καὶ συνέβη τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον, τῆς μεγάλης ἀρχῆς τὸν ἄξιον ἐπιζητούσης, εἰς ἑαυτὸν τὰς εἰρημένας βασιλείας ἐπισπάσασθαι. τῆς τε γὰρ πατρώιας κληρονόμος ἐγένετο, καὶ τῆς Ῥωμαίων καταλύσας Μαξέντιον, Ἑλλάδος τε καὶ Μακεδονίας καὶ τῆς κάτω Ἀσίας παραλύσας τῆς ἀρχῆς τὸν ῥηθέντα Λικίνιον. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης μοίρας, ἧς ἦρχε Διοκλητιανός, αὐτὸς ἀνεδήσατο τὸ κράτος. ὁ γὰρ Λικίνιος καὶ ταύτην εἶχεν ὑφ᾽ ἑαυτόν, Μαξιμίνου πολέμου νόμωι ἀφελών, ὃς Διοκλητιανοῦ διάδοχος ἐγεγόνει. (7) κρατυνάμενος οὖν καὶ μίαν δείξας τὴν σύμπασαν βασιλείαν κτίζει τὸ Βυζάντιον ἐπώνυμον ἑαυτῶι. (8) φησὶν οὖν ὁ Πραξαγόρας, καίτοι τὴν θρησκείαν Ἕλλην ὤν, ὅτι πάσηι ἀρετῆι καὶ καλοκαγαθίαι καὶ παντὶ εὐτυχήματι πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκότας ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀπεκρύψατο. ἐν οἷς αὐτοῦ καὶ οἱ δύο συνπεραιοῦνται λόγοι.

a. 323/324

a. 326?

(9) ἔτος δὲ τῆς ἡλικίας ἦγε δεύτερον καὶ εἰκοστὸν Πραξαγόρας, ὡς αὐτός φησιν, ὅτε ταῦτα συνέγραφε. (10) συνεγράψατο δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ἕτερα βιβλία δύο Περὶ τῶν Ἀθήνησι βασιλευσάντων, ἔτος ἀνύων ἐννεακαιδέκατον. συνέταξε δὲ καὶ ἕτερα βιβλία ἓξ εἰς τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλέα Ἀλέξανδρον, τριακοστὸν πρῶτον ἐλαύνων ἐνιαυτόν.

(11) ἔστι δὲ τὴν φράσιν σαφὴς καὶ ἡδύς, ὀλίγον δὲ τοῦ δέοντος ἀτονώτερος. κέχρηται δὲ Ἰωνικῆι διαλέκτωι.

F

Η ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΙΣΤΟΡΙΑ Ᾱ—Β̄.

(T 1).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΣΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΝΤΩΝ Ᾱ—Β̄.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ Ᾱ—Ϝ̄.

1 τοῦ C Mueller τῶν Ph 3 λικίννιος M 5 αὐτὸν M 9 κρατεραῖς M
14 Μαξέντιον C Mueller Μαξιμῖνον Ph τε: δὲ? 16 αὐτὸς hinter κράτος M
17 Μαξιμῖνον Casaubonus 18 κρατυνόμενος A 30 δὲ καὶ Ἰωνικῆι M

220. BEMARCHIOS VON KAISAREIA. a. 306—337

T

1 (IV 3) SUID. s. *Βημάρχιος· Καισαρεὺς ἐκ Καππαδοκίας, σοφιστής. οὗτος ἔγραψε τὰς Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως πράξεις ἐν βιβλίοις δέκα· μελέτας τε καὶ λόγους διαφόρους.*

2 LIBAN. or. I 39 (I 103 Förster): *Βημάρχιος . . . μάλα δὴ τὸν Κωνστάντιον ἡρηκὼς ἀνὴρ καὶ τῶν περὶ ἐκεῖνον τοὺς ἀμυήτους ψόφωι τε καὶ κτύπωι παρανόμων ῥημάτων δόξαν ἐπὶ λόγοις ῥωμαλέου λαβὼν φίλοις τε τοῖς ἀπ' ἐκείνων ἐτετείχιστο χρόνων, δεινοὶ γὰρ δὴ οἱ κύβοι καὶ τὰ μέχρι μέθης συμπόσια φιλίας ἰσχυρὰς κεράσαι. διέβη μὲν δὴ τὸν ποροθμὸν κυδιόων τε καὶ ὑψοῦ κάρη ἔχων κρότωι τε ἐπηρμένος καὶ οἷς εἰργάσατο χρήμασι, λόγον ἕνα μέχρι Νείλου δεικνύων τόν τε ἐναντία τοῖς θεοῖς τεταγμένον ἐγκωμιάζων, αὐτὸς θύων θεοῖς, διδάσκων τε καὶ διηγούμενος, οἷον αὐτῶι τὸν νεὼν ἐγείραι Κωνστάντιος* (a. 341) *κτλ.*

F

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΡΑΞΕΙΣ Ā—Ī.

—. EUSTOCHIOS VON KAPPADOKIEN. a. 333—350

ΤΑ ΚΑΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ.

s. III u. Kappadokien.

---

221. OREIBASIOS VON PERGAMON. 355 (?) — 363

F

1 (—) EUNAPIOS EX. DE SENTENT. p. 76, 29 Boiss: *ὁ δὲ ἐς τὰ μάλιστα γεγονὼς αὐτῶι (sc. Ἰουλιανῶι) γνώριμος, ὁ Περγαμηνὸς ἀνὴρ Ὀριβάσιος, ἐκ φυσικῆς φιλοσοφίας ἰατρικὴν ἐπιτάττειν ἄριστος καὶ δρᾶν ἔτι θειότερος καὶ ἀσεβήσειν ἐβόα περιφανῶς, εἰ μὴ συγγράφοιμι· καὶ τῶν γε πράξεων — πάσας δὲ ἠπίστατο παρὼν ἁπάσαις — μάλα ἀκριβῶς ὑπόμνημα συνετέλει πρὸς τὴν γραφήν, ὥστε οὐκ ἦν ἀναβολὴ καὶ βουλομένωι ῥαθυμεῖν.*

F

⟨ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΠΡΑΞΕΙΣ⟩

---

222. KYLLENIOS. a. 355 ff. ?

T

1 (—) EUNAPIOS EXC. DE SENTENT. p. 79, 12 Boiss: *ὅτι περὶ τῆς στρατείας τῆς κατὰ Ναρδινῶν πολυτρόπου γενομένης ἐκτίθησι μὲν αὐτὸς Ἰουλιανός, ἄλλα δὲ*

9 *τοῖς ⟨μιαροῖς⟩* ρ. *⟨ἀθέοις⟩* ο. ä. Reiske 26 *ἀκριβὲς* Herwerden 33 *Ναρδινῶν: Ἀλαμανῶν* Bekker *Ναρισκῶν* C Mueller *πολυτρόπου γενομένης* Mai *—ον —ην* V

ἀλλαχοῦ καὶ πρὸς πολλοὺς ἀναφράζων ἐν ἐπιστολαῖς. πρός τινα γοῦν Κυλλήνιον καὶ ταῦτα ἐξηγούμενον τὰ μὲν ἐπιτιμῶν ὡς διαμαρτάνοντα τῆς ἀληθείας φαίνεται, καὶ παρεκτίθησί γε τὰ πραχθέντα ὅπως γέγονε. φάσκων δὲ μὴ δεῖσθαι τοῦ τὰ ἔργα λέγοντος — οὐδὲ γὰρ Παλαμήδην Ὁμήρου προσδεηθῆναί φησιν εἰς δόξαν — καὶ τὰς ἀλλοτρίας συγγραφὰς τῶν ἰδίων ἔργων ὑπὸ μεγαλοψυχίας παραιτούμενος κτλ.

223. KALLISTION. a. 363

T

1 Liban. epp. 1233 Fö (a. 364): *Καλλιστίωνι ..... ἀλλὰ πρὸς Ἀπόλλωνος καὶ Μουσῶν, παρ' ὧν σοι τὰ ἔπη ....*

2 Sokrat. Hist. eccl. III 21: s. F 1.

F

1 (—) Sokrat. Hist. eccl. III 21 (Nikeph. Hist. eccl. X 34): *Κάλλιστος δέ, ὁ ἐν τοῖς οἰκείοις τοῦ βασιλέως* (sc. Ἰουλιανοῦ) *στρατευόμενος, ἱστορήσας τὰ κατ' αὐτὸν ἐν ἡρωικῶι μέτρωι, τὸν τότε πόλεμον* (den Perserkrieg) *διηγούμενος ὑπὸ δαίμονος βληθέντα τελευτῆσαί φησιν. ὅπερ τυχὸν μὲν ὡς ποιητὴς ἔπλασε .....*

224. KHOR ʿOHBUT — ELEAZAR. a. 363

T

1 (V 394) Moses von Chorene Hist. Arm. II 67 ed. Whiston: *hicce Chorobutus Saporis Persarum regis scriba fuerat atque in Graecorum manus incidit, quo tempore Iulianus ... cum exercitu Ctesiphontem profectus est. post eius autem et Ioviani etiam mortem in Graeciam cum ministris regiis venit nostramque fidem professus Eliazar appellabatur. et cum Graecam linguam didicisset, de Saporis et Iuliani actis historiam conscripsit. atque etiam antiquae historiae volumen unum interpretatus est, quod Barsumas quidam, captivitatis socius, contexuerat, quem Persae Rost-Sohunum vocant.*

225. MAGNUS VON KARRHAI. a. 363

T

1 Malal. p. 329, 2 Bonn: *ὁ σοφώτατος Μάγνος ὁ χρονογράφος ὁ Καρηνός, ὁ συνὼν αὐτῶι Ἰουλιανῶι βασιλεῖ.* s. F 1.

2 a) Zosim. III 22, 4: (eroberung von Maiozamalcha) *τῶν ἀπὸ τοῦ φρουρίου τοίνυν ἁπάντων εἰς τὸ τὴν μηχανὴν ἀποκρούσασθαι συστραφέντων, διορύξαντες τὸν ὑπόνομον οἱ ταύτηι ταχθέντες, εἶτα τὴν ἐπικειμένην ἄχρι τῆς ἐπιφανείας γῆν διατρήσαντες, ἐφάνησαν οἰκίας ἐν μέσωι καθ' ἣν ἔτυχέ τις ἀλετρὶς γυνὴ νυκτὸς οὔσης ἔτι βαθείας σῖτον ἄλευρα εἶναι ἐργαζομένη. ταύτην μὲν οὖν ὁ πρώτως ἀναδὺς ἐκβοᾶν μέλλουσαν παίσας ἀνεῖλεν. ἦν δὲ Σουπεράντιος, ἐν τῶι λόχωι τῶν βικτόρων οὐκ ἄσημος, ἐπὶ τούτωι δὲ Μάγνος, καὶ τρίτος ὁ Ἰοβιανός, τοῦ τάγματος τῶν ὑπογραφέων προτεταγμένος, ἔπειτα δὲ πλείους.* b) Ammian. Marcell.

34 *πρῶτος* Mend(elssohn) 36 *Ἰοβιανὸς ὁ* Mend

XXIV 4, 23: *quibus ita ut convenerat ordinatis et occupatis prohibitoribus patefactisque latebris evolat Exsuperius, de Victorum numero miles, post quem Magnus tribunus et Iovianus notarius, quos audax multitudo secuta, his prius confossis, quos in aede per quam in lucem prodierant invenerunt.*

F

1 (IV 4) MALAL. p. 328, 20 Bonn: *καὶ κατιὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς κατὰ Σαββουραρσάκου βασιλέως Περσῶν κατέφθασεν ἐν Ἱεραπόλει· καὶ πέμψας κατεσκεύασε πλοῖα ἐν Σαμοσάτοις πόλει τῆς Εὐφρατησίας, τὰ μὲν διὰ ξύλων τὰ δὲ διὰ βυρσῶν, ὡς ὁ σοφώτατος Μάγνος ὁ χρονογράφος ὁ Καρηνὸς ὁ συνὼν αὐτῶι Ἰουλιανῶι βασιλεῖ συνεγράψατο.* (2) *ἀπὸ δὲ Ἱεραπόλεως ἐξελθὼν ἦλθεν ἐν Κάραις τῆι πόλει· κἀκεῖθεν εὗρε δύο ὁδούς, μίαν ἀπάγουσαν εἰς τὴν Νίσιβιν πόλιν, οὖσάν ποτε Ῥωμαίων, καὶ ἄλλην ἐπὶ τὸ Ῥωμαικὸν κάστρον τὸ λεγόμενον Κιρκήσιον, κείμενον εἰς τὸ μέσον τῶν δύο ποταμῶν τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Ἀββορᾶ, ὅπερ ἔκτισε Διοκλητιανὸς βασιλεὺς Ῥωμαίων. καὶ μερίσας τὸν στρατὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πέμπει ἐπὶ τὴν Νίσιβιν ὁπλίτας ἄνδρας μυρίους ἑξακισχιλίους μετὰ δύο ἐξάρχων Σεβαστιανοῦ καὶ Προκοπίου.* (3) *καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς τὸ Κιρκήσιον κάστρον· καὶ ἐάσας καὶ ἐν τῶι Κιρκησίωι κάστρωι ὅσους εὗρεν ἐγκαθέτους στρατιώτας ἑξακισχιλίους, προσθεὶς αὐτοῖς καὶ ἄλλους ὁπλίτας ἄνδρας τετρακισχιλίους μετὰ ἐξάρχων δύο ⟨Μ⟩ακκαμαίου καὶ Μαύρου.* (4) *καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ παρῆλθε τὸν Ἀββορὰν ποταμὸν διὰ τῆς γεφύρας, τῶν πλοίων φθασάντων εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν· ὄντινων πλοίων ὑπῆρχεν ὁ ἀριθμὸς χιλίων διακοσίων πεντήκοντα.* (5) *καὶ συναθροίσας τὸν ἴδιον αὐτοῦ στρατόν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ἀνατόλιον μάγιστρον καὶ Σαλούστιον ἔπαρχον πραιτωρίων καὶ τοὺς στρατηλάτας αὐτοῦ, ἀνελθὼν ἐν ὑψηλῶι βήματι δι' ἑαυτοῦ προσεφώνησε τῶι στρατῶι, ἐπαινῶν αὐτοὺς καὶ προτρεπόμενος προθύμως καὶ σωφρόνως ἀγωνίσασθαι κατὰ Περσῶν. καὶ εὐθέως ἐμβαίνειν εἰς τὰ πλοῖα ἐπέτρεψεν, εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ εὐτρεπισθὲν αὐτῶι πλοῖον.* (6) *καὶ προηγεῖσθαι αὐτῶν προσκουλκάτορας προσέταξεν ἄνδρας γενναίους ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λαγκιαρίων καὶ ματτιαρίων χιλίους πεντακοσίους, κελεύσας βαστάζεσθαι καὶ τὰ σίγνα αὐτοῦ καὶ τὸν κόμητα Λουκιανόν (?), ἄνδρα πολεμικώτατον, εἶναι σὺν*

3 *notarius* edd *votarius* Amm 13 (u. v. 18) *κιρκίσιον* Mal *Κιρκήσιον* Zosim. III 12, 3 (*κιρκίσιον* V); 13, 1; *Cercusium* Ammian. XXIII 5, 1; 4; s. Weissbach RE XI 505. 16 *ὀκτακισχιλίους καὶ μυρίους ὁπλίτας* Zosim. III 12, 5; *triginta milia* Ammian. XXIII 3, 5; *μυριάδες ὁπλιτῶν δύο* Liban. or. XVIII 214 20 *ἀκκαμέου* Mal *Μακαμαῖος* Zosim. III 26, 5 *Machameus* Ammian. XXV 1, 2 22 *γεφύρας* Chilmeadus *—ρης* Mal 32 *Λουκιανόν*: *Lucillianus comes* Ammian. XXIV 1, 6; Zosim. III 14, 1 *χιλίους ἔγνω καὶ πεντακοσίους προπέμψαι . . . Λουκιλλιανὸν αὐτοῖς ἐπιστήσας*; 13, 3 *κατέστησαν δὲ ναύαρχοι Λουκιανὸς καὶ Κωνστάντιος* ~ Ammian. XXIII 3, 9 *tribuno Const⟨ant⟩iano cum comite Lucilliano ductante*

αὐτῶι. ὅστις καὶ πολλὰ κάστρα Περσικὰ παρὰ τὸν Εὐφράτην κείμενα καὶ ἐν μέσωι τῶν ὑδάτων ἐν νήσοις ὄντα ἐπόρθησε καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Πέρσας ἀνεῖλε. Βίκτορα δὲ καὶ Δαγαλάιφον κατέταξεν ὄπισθεν τῶν λοιπῶν πεζῶν εἶναι καὶ φυλάττειν τὰ πλήθη. (7) καὶ κατῆλθεν ὁ βασιλεὺς μετὰ τοῦ στρατοῦ παντὸς διὰ τῆς μεγάλης διώρυγος τοῦ Εὐφράτου τῆς μισγούσης τῶι Τίγρητι ποταμῶι· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρητα ποταμόν, ὅπου μίγνυνται οἱ δύο ποταμοὶ καὶ ἀποτελοῦσι λίμνην μεγάλην. καὶ παρέβαλεν εἰς τὰ Περσικὰ ἐν τῆι χώραι τῶν λεγομένων Μαυζανιτῶν, πλησίον Κτησιφῶντος πόλεως, ἔνθα ὑπῆρχε τὸ Περσικὸν βασίλειον. (8) καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐσκήνωσεν ἐν τῆι πεδιάδι τῆς αὐτῆς πόλεως Κτησιφῶντος, βουλόμενος μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ ἕως Βαβυλῶνος εἰσελθεῖν καὶ παραλαβεῖν τὰ ἐκεῖσε.

(9) ὁ δὲ βασιλεὺς Σαββουραρσάκιος ὑπονοήσας ὅτι διὰ τῆς Νισίβεως ἤρχετο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανός, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ παντός. ἀπαγγελθέντος δὲ αὐτῶι ὅτι ὄπισθεν αὐτοῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς παραλαβὼν τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ ὅτι ἔμπροσθεν αὐτῶι ἀπαντῶσιν οἱ στρατηγοὶ τῶν Ῥωμαίων καὶ πλήθη πολλά, καὶ γνοὺς ὅτι ἐμεσάσθη, φεύγει ἐπὶ τὴν Περσαρμενίαν, δόλωι πέμψας δύο συγκλητικοὺς αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς κατὰ ἰδίαν βούλησιν ῥινοτομήσας πρὸς Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, ἵνα πλανήσωσιν αὐτόν, πρὸς τὸ μὴ καταδιωχθέντα αὐτὸν φθασθῆναι. (10) οἱ δὲ ῥινοτομηθέντες Πέρσαι ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων προδοῦναι, φησίν, θέλοντες τὸν βασιλέα Περσῶν, ὡς τιμωρησάμενον αὐτούς. ἀπατηθεὶς δὲ παρ' αὐτῶν ἐπομνυμένων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς ἠκολούθησεν αὐτοῖς μετὰ τοῦ ἰδίου στρατεύματος. καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἄνυδρον ἐπὶ μίλια $\overline{ρν}$, πλανήσαντες αὐτούς, τῆι εἰκάδι πέμπτηι τοῦ Δαισίου τοῦ καὶ Ἰουνίου μηνός. (11) καὶ εὑρὼν ἐκεῖ τείχη παλαιὰ πεπτωκότα πόλεως λεγομένης Βουβίων, καὶ ἄλλο δὲ χωρίον, ἑστώτων μὲν τῶν οἰκημάτων, ἔρημον δὲ ἦν, ὅπερ ἐλέγετο Ἀσία· ἔνθα ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς καὶ ὁ πᾶς στρατὸς τῶν Ῥωμαίων ἐκεῖ ἐσκήνωσεν. ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς τόποις γενόμενοι ἐλίποντο τροφῶν, καὶ οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις ὑπῆρχε βοτάνη· ἦν γὰρ ἐρημία. καὶ γνοὺς ὁ πᾶς στρατὸς Ῥωμαίων ὅτι ἀπατηθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐπλάνησεν αὐτοὺς καὶ εἰς ἐρήμους ἤγαγε τόπους, εἰς πολλὴν ἀταξίαν ἐτράπησαν. (12) τῆι δὲ ἕξῆς ἡμέραι μηνὶ Ἰουνίωι $\overline{κς}$ ἀγαγὼν τοὺς πλανήσαντας αὐτὸν Πέρσας ἐξήτασεν αὐτούς· καὶ ὁμολόγησαν λέγοντες ὅτι ὑπὲρ πατρίδος καὶ τοῦ βασιλέως ἡμῶν, ἵνα σωθῆι, ἐδώκαμεν ἡμᾶς ἑαυτοὺς εἰς θάνατον καὶ ἐπλανήσαμεν ὑμᾶς· ἰδοὺ οἱ δοῦλοί

4 πεζῶν Mendelssohn πλοίων Mal vgl. Zosim. III 13, 3 τοῦ μὲν πεζοῦ Βίκτορα στρατηγὸν καταστησάμενος; Ammian. XXIV 1, 2 agmina vero postrema Dagalaifus cogebat et Victor 21 Πέρσαι Chilmeadus Πέρσες Mal 22 φασίν C Mueller 27 εὕρον? C Mueller

σου ἀπεθάνομεν.᾽ καὶ ἀπεδέξατο αὐτούς, μὴ φονεύσας αὐτούς, ἀλλὰ δοὺς λόγον αὐτοῖς, ἵνα ἐκβάλωσι τὸν στρατὸν ἐκ τῆς ἐρήμου χώρας. (13) *καὶ περὶ ὥραν δευτέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς παριὼν τὸ στράτευμα καὶ δυσωπῶν αὐτοὺς μὴ ἀτάκτως φέρεσθαι ἐτρώθη ἀδήλως καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν ἴδιον παπυλεῶνα διὰ τῆς νυκτὸς τελευτᾶι, ὡς ὁ προγεγραμμένος Μάγνος ἐξέθετο* (folgt Eutychianos 226 F 1).

Anhang.

2 (—) Zosimos III 12—34 (~ Ammian. Marc. XXIII 2—XXV 10).

226. EUTYCHIANOS VON KAPPADOKIEN.

a. 363

F

1 (IV 6) MALAL. p. 332, 9 Bonn: (Magnus 225 F 1) *Εὐτυχιανὸς δὲ ὁ χρονογράφος ὁ Καππάδοξ, στρατιώτης ὢν καὶ βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ τῶν Πριμοαρμενιακῶν, παρὼν καὶ αὐτὸς ἐν τῶι πολέμωι, συνεγράψατο ὅτι κατελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς μονὰς ιε̄ ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη διὰ τοῦ Εὐφράτου εἰσῆλθε, καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος καὶ νικήσας πάντας παρέλαβεν ἕως πόλεως λεγομένης Κτησιφῶντος, ἔνθα ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐκάθητο, ἐκείνου φυγόντος ἐπὶ τὰ μέρη τῶν Περσαρμενίων, καὶ βουλομένου μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ἄχρι τῆς Βαβυλῶνος τῆι ἑξῆς ὁρμῆσαι καὶ ταύτην παραλαβεῖν διὰ τῆς νυκτός.* (2) *καὶ ὡς καθεύδει εἶδεν ἐν ὁράματί τινα τέλειον ἄνδρα ἐνδεδυμένον ζάβαν καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν εἰς τὸν παπυλεῶνα αὐτοῦ πλησίον τῆς πόλεως Κτησιφῶντος ἐν πόλει λεγομένηι Ἀσίαι καὶ κρούσαντα αὐτὸν λόγχηι. καὶ πτοηθεὶς ἐξυπνίσθη κράξας· καὶ ἐξανέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι καὶ σπαθάριοι καὶ ὁ στρατὸς ὁ φυλάττων τὸν παπυλεῶνα. καὶ εἰσελθόντες πρὸς αὐτὸν μετὰ λαμπάδων βασιλικῶν, καὶ προσεσχηκὼς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἑαυτὸν σφαγέντα κατὰ τῆς μασχάλης ἐπηρώτησεν αὐτούς ‘πῶς λέγεται ἡ κώμη ὅπου ἐστὶν ὁ παπυλεών μου;’ καὶ εἶπον αὐτῶι ὅτι ‘Ἀσία λέγεται. καὶ εὐθέως ἔκραξεν ‘ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ἰουλιανόν’. καὶ ἐκχυθεὶς τὸ αἷμα παρέδωκε τὴν ψυχὴν ὥραν νυκτερινὴν πέμπτην, ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος ϋιᾱ.*

21 *ἐνδεδυμένον ὑπάτου σχῆμα* Chron Pasch 551, 1 22 *πεπηγμένον πλησίον* Chron Pasch *ἐν κώμηι λεγομένηι Ῥασίαι* Chron Pasch 28 *Ἀσία: Ῥασ(σ)ία* Chron Pasch 29 *τὸ αἷμα* om Chron Pasch *ὥρηι νυκτερινῆι ε̄ μηνὶ Δαισίωι πρὸ ς̄ καλανδῶν Ἰουλίων* Chron Pasch

C. AUTOBOGRAPIHIEEN, MEMOIREN UND MEMOIRENHAFTES.

(*ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ*)

—. ION VON CHIOS.

ΕΠΙΔΗΜΙΑΙ.

s. III u. Chios.

---

227. DEMADES VON ATHEN.

T

1 Suidas s. *Δημάδης* gl. 1: *Ἀθηναῖος· ῥήτωρ καὶ δημαγωγός, πανοῦργος καὶ εὐτυχής, πρότερον ναύτης ὤν. ἔγραψεν Ἀπολογισμὸν πρὸς Ὀλυμπιάδα τῆς ἑαυτοῦ δωδεκαετίας· Ἱστορίαν περὶ Δήλου καὶ τῆς γενέσως τῶν Λητοῦς παίδων. οὗτος κατέλυσε τὰ δικαστήρια καὶ τοὺς ῥητορικοὺς ἀγῶνας. τελευτᾶι δὲ ἐπὶ Αντιπάτρου* (a. 319).

F

Zweifelhaftes.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΕΡΙ ΔΗΛΟΥ.

Ohne Buchtitel.

1 (IV 377) Schol. Hesiod. Th. 914: *ἡρπάσθαι δὲ τὴν Περσεφόνην φασὶν οἱ μὲν ἐκ Σικελίας, Βακχυλίδης* (F 47 Bl-S) *δὲ ἐκ Κρήτης, Ὀρφεὺς* (F 43 K) *δὲ ἐκ τῶν περὶ τὸν Ὠκεανὸν τόπων, Φανόδημος* (III) *δὲ ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς, Δημάδης δὲ ἐν Νάπαις.*

Unechtes.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΔΩΔΕΚΑΕΤΙΑΣ.

---

20 v. l. *Δημέας, Δημαίας*; s. III u. Paros 21 *ἐκ Νάπης*? Ebert *ὁ Ἑκάτης ἐκ νήσου* C Mueller

228. DEMETRIOS VON PHALERON.

T

(s. F 17; 28; 73 F 4; 75 F 4; 76 F 10; 157 F 1).

1 DIOG. LAERT. V 75—85 (SUID. s. *Δημήτριος Φανοστράτου*): *Δημήτριος Φανοστράτου Φαληρεύς. οὗτος ἤκουσε μὲν Θεοφράστου, δημαγωγῶν δὲ παρ' Ἀθηναίοις τῆς πόλεως ἐξηγήσατο ἔτη δέκα* (317/6—308/7; T 3—4), *καὶ εἰκόνων ἠξιώθη χαλκῶν ἑξήκοντα πρὸς ταῖς τριακοσίαις ..... ἀρξασθαι δὲ αὐτὸν τῆς πολιτείας φησὶ Δημήριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις* (IV), *ὁπότε φυγὼν Ἀλέξανδρον εἰς Ἀθήνας ἦκεν Ἅρπαλος* (324). *πολλὰ δὲ καὶ κάλλιστα τῇι πατρίδι ἐπολιτεύσατο· καὶ γὰρ προσόδοις καὶ κατασκευαῖς ηὔξησε τὴν πόλιν, καίπερ οὐκ εὐγενὴς ὤν.* (76) *ἦν γὰρ ἐκ τῆς Κόνωνος οἰκίας, ὡς Φαβωρῖνος ἐν α τῶν Ἀπομνημονευμάτων* (IV) *φησίν. ἀλλ' ἀστῆι καὶ εὐγενεῖ συνώικει Λαμίαι τῆι ἑρωμένηι, καθάπερ ὁ αὐτὸς ἐν τῶι α φησίν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ Κλέωνος πεπονθέναι ἐν τῶι δευτέρωι ἱστορεῖ. Δίδυμος δ' ἐν Συμποσιακοῖς* (p. 374 Schm) *καὶ Χαριτοβλέφαρον καὶ Λαμπετὼ καλεῖσθαι αὐτόν φησιν ἀπό τινος ἑταίρας.* (es folgt T 6 d). *σφόδρα δὲ λαμπρὸς ὢν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὅμως ἐπεσκοτήθη καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ τὰ πάντα διεσθίοντος φθόνου.* (77) *ἐπιβουλευθεὶς γὰρ ὑπό τινων δίκην θανάτου οὐ παρὼν ὤφλεν* (T 4). *οὐ μὴν ἐκυρίευσαν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν ἰὸν ἀπήρυγον εἰς τὸν χαλκόν, κατασπάσαντες αὐτοῦ τὰς εἰκόνας ..... μία δὲ μόνη σώζεται ἐν ἀκροπόλει. Φαβωρῖνος δέ φησι ἐν Παντοδαπῆι ἱστορίαι τοῦτο ποιῆσαι τοὺς Ἀθηναίους Δημητρίου κελεύσαντος τοῦ βασιλέως. ἀλλὰ καὶ τῶι ἔτει τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ* (309/8) *ἐπέγραψαν 'ἀνομίας', ὡς Φαβωρῖνος.* (78) *φησὶ δ' αὐτὸν Ἕρμιππος* (IV) *μετὰ τὸν Κασάνδρου θάνατον* (298/7?) *φοβηθέντα Ἀντίγονον παρὰ Πτολεμαῖον ἐλθεῖν τὸν Σωτῆρα· κἀκεῖ χρόνον ἱκανὸν διατρίβοντα* (T 6) *συμβουλεύειν τῶι Πτολεμαίωι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν βασιλείαν τοῖς ἐξ Εὐρυδίκης περιθεῖναι παισί. τοῦ δὲ οὐ πεισθέντος ἀλλὰ παραδόντος τὸ διάδημα τῶι ἐκ Βερενίκης, μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτὴν* (283/2) *ἀξιωθῆναι πρὸς τούτου παραφυλάττεσθαι ἐν τῆι χώραι μέχρι τι δόξει περὶ αὐτοῦ. ἐνταῦθα ἀθυμότερον διῆγε, καί πως ὑπνώττων ὑπ' ἀσπίδος τὴν χεῖρα δηχθεὶς τὸν βίον μεθῆκε. καὶ τέθαπται ἐν τῶι Βουσιρίτηι νομῶι πλησίον Διοσπόλεως.* (79) epigramm des Diogenes. *Ἡρακλείδης δ' ἐν τῆι Ἐπιτομῆι τῶν Σωτίωνος διαδοχῶν* (IV) *τῶι Φιλαδέλφωι τὴν βασιλείαν θέλειν ἐκχωρῆσαι τὸν Πτολεμαῖον· τὸν δ' ἀποτρέπειν φάσκοντα 'ἂν ἄλλωι δῶις, σὺ οὐχ ἕξεις'. ὀπηνίκα δὲ ἐσυκοφαντεῖτο ἐν ταῖς Ἀθήναις — μανθάνω γὰρ καὶ τοῦτο — Μένανδρος .....*

---

5 *Φαληρεύς· Φάληρον δὲ λιμὴν τῆς Ἀττικῆς· ὃς τὸ πρῶτον Φανὸς ἐκαλεῖτο* Suid 5—6 *δημαγωγῶν* Jac *δημηγορῶν* Di *καὶ δημαγωγὸς Ἀθήνησι γέγονε* Suid 13—15 *ἀλλὰ καὶ — ἑταίρας: οὕτω δὲ ἦν σφόδρα εὐπρεπής, ὡς καὶ διαβολὴν λαβεῖν, ὅτι γέγονεν ἐρώμενος Νέωνος· καὶ προσαγορευθῆναι ὑπό τινων αὐτὸν Λαμπετὼ καὶ Χαριτοβλέφαρον* 14 *Δίδυμος*: s. 73 F 4 15 *Λαμπιτώ* Athen. XIII 593 F 13 *Διοσπόλεως τῆς ἐν τοῖς ἕλεσι* Suid

(80) *πλήθει δὲ βιβλίων καὶ ἀριθμῶι στίχων σχεδὸν ἅπαντας παρελήλακε τοὺς κατ' αὐτὸν περιπατητικούς, εὐπαίδευτος ὢν καὶ πολύπειρος παρ' ὀντινοῦν. ὧν ἐστι τὰ μὲν ἱστορικά, τὰ δὲ πολιτικά, τὰ δὲ περὶ ποιητῶν, τὰ δὲ ῥητορικά (δημηγοριῶν τε καὶ πρεσβειῶν), ἀλλὰ μὴν καὶ λόγων Αἰσωπείων συναγωγαὶ καὶ ἄλλα πλείω.*

ἔστι δὲ (T 11) *Τὰ περὶ τῆς Ἀθήνησι νομοθεσίας α β γ δ ε* (F 4—7)· *Περὶ τῶν Ἀθήνησι πολιτειῶν α β* (p. 960, 17)· *Περὶ δημαγωγίας α β*· *Περὶ πολιτικῶν α β*· *Περὶ νόμων α.*

Περὶ ῥητορικῆς α β (F 46—48).

Στρατηγικῶν α β (F 27?).

(81) *Περὶ Ἰλιάδος α β* (F 49?)· *Περὶ Ὀδυσσείας α β γ δ* (F 32?). *Πτολεμαῖος α*· *Ἐρωτικὸς α*· *Φαιδώνδας α.* †*Μαίδων α*· *Κλέων α*· *Σωκράτης α* (F 40—45)· *Ἀρταξέρξης α*· *Ὁμηρικός α*· *Ἀριστείδης α*· *Ἀριστόμαχος α. Προτρεπτικός α*· *Ὑπὲρ τῆς πολιτείας α*· *Περὶ τῆς δεκαετίας α.*

Περὶ τῶν Ἰώνων α.

Πρεσβευτικὸς α.

Περὶ πίστεως α· *Περὶ χάριτος α*· *Περὶ τύχης α* (F 39)· *Περὶ μεγαλοψυχίας α*· *Περὶ γάμου α*· *Περὶ τοῦ δόκου α*· *Περὶ εἰρήνης α*· *Περὶ νόμων α*· *Περὶ ἐπιτηδευμάτων α*· *Περὶ καιροῦ α.*

Διονύσιος α· *Χαλκιδικὸς α*· *Ἀθηναίων καταδρομὴ α*· *Περὶ Ἀντιφάνους α.*

Προοίμιον ἱστορικὸν α.

Ἐπιστολαὶ α· *Ἐκκλησία ἔνορκος α*· *Περὶ γήρως α* (F 37—38)· *Δίκαια α* (F 29?)· *Αἰσωπείων α*· *Χρειῶν α.*

(82) *χαρακτὴρ δὲ φιλόσοφος, εὐτονίαι ῥητορικῆι καὶ δυνάμει κεκραμένος .....*

2 a) ATHEN. XII 60 p. 542 E: *Καρύστιος δὲ ὁ Περγαμηνὸς* (IV) *ἐν τρίτωι Ὑπομνημάτων Δημήτριός φησιν, ὁ Φαληρεύς, Ἰμεραίου τοῦ ἀδελφοῦ ἀναιρεθέντος ὑπ' Ἀντιπάτρου* (322), *αὐτὸς μετὰ Νικάνορος διέτριβεν αἰτίαν ἔχων ὡς τὰ ἐπιφάνεια τοῦ ἀδελφοῦ θύων. Κασάνδρωι δὲ γενόμενος φίλος μέγα ἴσχυσεν.* (schilderung seines schwelgerischen lebens). b) PLUT. Phokion 35: (verurteilung des Phokion a. 319) *Δημητρίου δὲ τοῦ Φαληρέως καὶ Καλλιμέδοντος καὶ Χαρικλέους καί τινων ἄλλων ἀπόντων κατεψηφίσθη θάνατος.*

3—5 *γέγραφε φιλόσοφά τε καὶ ῥητορικὰ καὶ πολιτικὰ καὶ περὶ ποιητῶν* Suid 4 *πρεσβευτικῶν* Martini 12 *Φαιδώνδας ἢ περὶ ο — — T 11 Μίδων* Hirzel *Μέδων* Herwig 14 *Ἀριστόμαχος: Ἀρίσταιχμος T 11* 19 *δόκου = δοκήσεως* Menagius *πολέμου* vScala *τόκου* Holste 20 *ἀνόμων* Ostermann

3 a) DIOD. XVIII 74, 3 (318/7): . . . *συνέθεντο τὴν εἰρήνην ὥστε τοὺς Ἀθηναίους ἔχειν πόλιν τε καὶ χώραν καὶ προσόδους καὶ ναῦς καὶ τἄλλα πάντα φίλους ὄντας καὶ συμμάχους Κασάνδρου .... καταστῆσαι δ' ἐπιμελητὴν τῆς πόλεως ἕνα ἄνδρα Ἀθηναῖον ὃν ἂν δόξῃι Κασάνδρωι· καὶ ᾑρέθη Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. οὗτος δὲ παραλαβὼν τὴν ἐπιμέλειαν τῆς πόλεως ἦρχεν εἰρηνικῶς καὶ πρὸς τοὺς πολίτας φιλανθρώπως.* b) STRABON IX 1, 20: *ἔνιοι δέ φασι, καὶ βέλτιστα τότε αὐτοὺς πολιτεύσασθαι δεκαετῆ χρόνον, ὃν ἦρχε Μακεδόνων Κάσανδρος. οὗτος γὰρ ὁ ἀνὴρ πρὸς μὲν τὰ ἄλλα δοκεῖ τυραννικώτερος γενέσθαι, πρὸς Ἀθηναίους δὲ εὐγνωμόνησε, λαβὼν ὑπήκοον τὴν πόλιν· ἐπέστησε γὰρ τῶν πολιτῶν Δημήτριον τὸν Φαληρέα, τῶν Θεοφράστου τοῦ φιλοσόφου γνωρίμων, ὃς οὐ μόνον οὐ κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ἀλλὰ καὶ ἐπηνώρθωσε (δηλοῖ δὲ τὰ ὑπομνήματα, ἃ συνέγραψε περὶ τῆς πολιτείας ταύτης ἐκεῖνος). ἀλλ' οὕτως ὁ φθόνος ἴσχυσε καὶ ἡ πρὸς ὀλίγους ἀπέχθεια, ὥστε μετὰ τὴν Κασάνδρου τελευτὴν ἠναγκάσθη φυγεῖν εἰς Αἴγυπτον· τὰς δ' εἰκόνας αὐτοῦ πλείους ἢ τριακοσίας κατέσπασαν οἱ ἐπαναστάντες καὶ κατεχώνευσαν (ἔνιοι δὲ καὶ προστιθέασιν, ὅτι καὶ εἰς ἀμίδας).* c) PAUS I 25, 6: *Κάσσανδρος δὲ βασιλεύσας . . . Πάνακτον τεῖχος ἐν τῆι Ἀττικῆι καὶ Σαλαμῖνα εἶλε τύραννόν τε Ἀθηναίοις ἔπραξε γενέσθαι Δημήτριον τὸν Φανοστράτου, [τὰ πρὸς] δόξαν εἰληφότα ἐπὶ σοφίαι. τοῦτον μὲν δὴ τυραννίδος ἔπαυσε Δημήτριος ὁ Ἀντιγόνου .....* d) MARM. PAR. B ep. 13: ..... *ὅτε Δημήτριος νόμους ἔθηκεν Ἀθήνησιν .... ἄρχοντος Ἀθήνησι Δημογένους* (317/6). vgl. (EUSEB-) SYNKELL. p. 521, 12. e) CIC. De rep. II 2: *Atheniensium* (sc. *rempublicam legibus et institutis constituerunt*) ... *tum Theseus tum Draco tum Solo tum Clisthenes tum multi alii, postremo exsanguem iam et iacentem doctus vir Phalereus sustentasset Demetrius.* f) PHAEDR. fab. V 1: *Demetrius, qui dictus est Phalereus, Athenas occupavit imperio improbo* . . . . . (v. 15 *tyrannus*).

4 a) DIOD. XX 45, 3 (307/6): Demetrios Poliorketes nimmt den Peiraieus; *τῶν δ' ἔνδον Διονύσιος μὲν ὁ φρούραρχος εἰς τὴν Μουνυχίαν συνέφυγε, Δημήτριος δ' ὁ Φαληρεὺς ἀπεχώρησεν εἰς ἄστυ, τῆι δ' ὑστεραίαι πεμφθεὶς μεθ' ἑτέρων πρεσβευτὴς ὑπὸ τοῦ δήμου πρὸς Δημήτριον καὶ περὶ τῆς αὐτονομίας διαλεχθεὶς καὶ τῆς ἰδίας ἀσφαλείας ἔτυχε παραπομπῆς, καὶ τὰ κατὰ τὰς Ἀθήνας ἀπογινώσκων ἔφυγεν εἰς τὰς Θήβας, ὕστερον δὲ πρὸς Πτολεμαῖον εἰς Αἴγυπτον.* b) DION. HAL. De Din. 3: *Φιλόχορος δὲ ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἱστορίαις ... οὕτως λέγει· 'τοῦ γὰρ Ἀναξικράτους ἄρχοντος* (307/6) *εὐθὺ μὲν ἡ τῶν Μεγαρέων πόλις ἑάλω· ὁ δὲ*

20 [τὰ πρὸς] Hitzig τὰ πρὸς πατρὸς y^2

Δημήτριος [*ὁ*] *κατελθὼν ἐκ τῶν Μεγάρων κατεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν Μουνυχίαν καὶ τὰ τείχη κατασκάψας ἀπέδωκε τῶι δήμωι. ὕστερον δὲ εἰσηγγέλθησαν πολλοὶ* ⟨*τῶν*⟩ *πολιτῶν, ἐν οἷς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. τῶν δ' εἰσαγγελθέντων οὓς μὲν οὐχ ὑπομείναντας τὴν κρίσιν ἐθανάτωσαν τῆι ψήφωι, οὓς δ' ὑπακούσαντας ἀπέλυσαν'.* PLUT. Demetr. 8—9; MARM. P. 239 B ep. 20 a. 308/7; POLYAEN. IV 7, 6.

5 PLUT. Quomod. adul. 29 p. 69 C: *λέγεται δὲ καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ὅτε τῆς πατρίδος ἐξέπεσε καὶ περὶ Θήβας ἀδοξῶν καὶ ταπεινὰ πράττων διῆγεν, οὐχ ἡδέως ἰδεῖν προσιόντα Κράτητα ....*

6 a) PLUT. De exil. 7 p. 601 F: *Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. οὗτος μὲν γὰρ ἐν Ἀλεξανδρείαι μετὰ τὴν φυγὴν πρῶτος ὢν τῶν Πτολεμαίου φίλων, οὐ μόνον αὐτὸς ἐν ἀφθόνοις διῆγεν ἀλλὰ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις δωρεὰς ἔπεμπε.* **b)** PLUT. Reg. apophth. p. 189 D: *Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς Πτολεμαίωι τῶι βασιλεῖ παρήινει τὰ περὶ βασιλείας καὶ ἡγεμονίας βιβλία κτᾶσθαι καὶ ἀναγινώσκειν· 'ἃ γὰρ οἱ φίλοι τοῖς βασιλεῦσιν οὐ θαρροῦσι παραινεῖν, ταῦτα ἐν τοῖς βιβλίοις γέγραπται'.* **c)** AELIAN. VH III 17: *Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς καὶ Ἀθήνησιν ἐπιφανέστατα ἐπολιτεύσατο, ἔστ' αὐτὸν ὁ συνήθης Ἀθηναίοις φθόνος ἐξέωσε, καὶ ἐν Αἰγύπτωι δὲ συνὼν τῶι Πτολεμαίωι νομοθεσίας ἦρξε.* **d)** DIOG. LAERT. V 76: *λέγεται δ' ἀποβαλόντα αὐτὸν τὰς ὄψεις ἐν Ἀλεξανδρείαι, κομίσασθαι αὖθις παρὰ τοῦ Σαράπιδος· ὅθεν καὶ τοὺς παιᾶνας ποιῆσαι τοὺς μέχρι νῦν ἀιδομένους.* **e)** ARISTEAE ad Philocr. ep. 9—10: *κατασταθεὶς ἐπὶ τῆς τοῦ βασιλέως βιβλιοθήκης Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐχρηματίσθη πολλὰ διάφορα πρὸς τὸ συναγαγεῖν, εἰ δυνατόν, ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν οἰκουμένην βιβλία ..... παρόντων οὖν ἡμῶν ἐρωτηθείς, πόσαι τινὲς μυριάδες τυγχάνουσι βιβλίων, εἶπεν· 'ὑπὲρ τὰς εἴκοσι, βασιλεῦ. σπουδάσω δ' ἐν ὀλίγωι χρόνωι πρὸς τὸ πληρωθῆναι πεντήκοντα μυριάδας τὰ λοιπά. προσήγγελται δέ μοι καὶ τὰ τῶν Ἰουδαίων νόμιμα μεταγραφῆς ἄξια .....'* ebd. 29 ff.; JOSEPH. c. Ap. II 46; AJ XII 12 ff.; 101 ff.; TZETZ. *π. κωμ.* p. 19, 4 Kaib; TERTULLIAN. Apol. 18, 5.

7 CIC. De fin. V 54: *Phalereus Demetrius, cum patria pulsus esset iniuria, ad Ptolomaeum se regem Alexandream contulit. qui cum in hac ipsa philosophia ... excelleret Theophrastique esset auditor, multa praeclara in illo calamitoso otio scripsit, non ad usum aliquem suum, quo erat orbatus, sed animi cultus ille erat ei quasi quidam humanitatis cibus.*

8 — De legg. III 14: (aufzählung der älteren Griechen, die *de re publica disserebant*) *post a Theophrasto Phalereus ille Demetrius .... mirabiliter doctrinam ex umbraculis eruditorum otioque non modo in solem atque in pulverem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit: nam et mediocriter doctos magnos in re publica viros et doctissimos homines non nimis in re publica versatos multos commemorare possumus; qui vero utraque re excelleret, ut et doctrinae studiis et regenda civitate princeps esset, quis facile praeter hunc inveniri potest?*

9 a) — De off. I 3: *et id quidem nemini video Graecorum adhuc contigisse, ut idem utroque in genere laboraret sequereturque et illud forense dicendi et hoc quietum disputandi genus* (sc. der philosophischen schriftstellerei), *nisi forte Demetrius Phalereus in hoc numero haberi potest, disputator subtilis, orator parum vehemens, dulcis tamen, ut Theophrasti discipulum possis agnoscere.*

---

1 [*ὁ*] Jac *ὁ* ⟨*βασιλεὺς*⟩ Us-Rad *παρεσκευάζετο* Krueger [*τὰ*]? Us-Rad 3 ⟨*τῶν*⟩ Krueger 4 *ἐθανάτωσαν* Krueger *ἐνεθ* — Di

b) — Brut 37: *Phalereus enim successit eis senibus adulescens, eruditissimus ille quidem horum omnium, sed non tam armis institutus quam palaestra. itaque delectabat magis Athenienses quam inflammabat. processerat enim in solem et pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis.* (38) *hic primus inflexit orationem et eam mollem teneramque reddidit et suavis, sicut fuit, videri maluit quam gravis e. q. s.* ebd. 285; De or. II 95; Quintilian.. Inst. X 1, 33; 80. **c)** Quintilian. Inst. II 4, 41—42: *fictas ad imitationem fori consiliorumque materias apud Graecos dicere circa Demetrium Phalerea institutum fere constat. an ab ipso id genus exercitationis sit inventum, ut alio quoque libro sum confessus, parum comperi: sed ne ii quidem, qui hoc fortissime adfirmant, ullo satis idoneo auctore nituntur.*

10 Tertullian. Apol. 18, 5: *Demetrii Phalerii, grammaticorum tunc probatissimi.*

11 BUECHERLISTE VON RHODOS ca. 100 a. Chr. (Maiuri Nuova Silloge epigr. Florenz 1925, nr. 11 col. I 1): [*Δημητρίου*] *Β*[*ο*]*ωτιαρχός*· | *Ἀρίσταιχμος*, [*ἔν*]· | *Κλέων*, *ἔ*[*ν*]· | *Φαιδώνδας ἢ περὶ ο — — —* [*ἔν*]· | *Περὶ τῆς Ἀθήνησι* | *νομοθεσίας πέ*[*ντε*]· | *Περὶ τῶν Ἀθήνησι πολι*[*τειῶν δύο*].

F

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ Α. ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ Α.

s. T 1; 3 b; F 8—9? 23? 25? 28; 34; 35? vgl. F 45.

ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ.

(F 10; 44?)

1 (II 362, 1) Diog. Laert. I 22: *καὶ πρῶτος σοφὸς ὠνομάσθη* (sc. *Θαλῆς*) *ἄρχοντος Ἀθήνησι Δαμασίου* (582/1), *καθ' ὃν καὶ οἱ ἑπτὰ σοφοὶ ἐκλήθησαν, ὥς φησιν Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῇι τῶν Ἀρχόντων ἀναγραφῇι.*

2 (2) — II 7: *λέγεται* (sc. *Ἀναξαγόρας*) *δὲ κατὰ τὴν Ξέρξου διάβασιν* (480) *εἰκοσιν ἐτῶν εἶναι, βεβιωκέναι δὲ ἑβδομήκοντα δύο. φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς* (244 F 31) *γεγενῆσθαι αὐτὸν τῇι ἑβδομηκοστῇι ὀλυμπιάδι* (500/497), *τεθνηκέναι δὲ τῶι πρώτωι ἔτει τῆς ὀγδοηκοστῆς ὀγδόης* (428/7). *ἤρξατο δὲ φιλοσοφεῖν Ἀθήνησιν ἐπὶ Καλλίου* (480/79), *ἐτῶν εἴκοσιν ὤν, ὥς φησι Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῇι τῶν Ἀρχόντων ἀναγραφῇι, ἔνθα καί φασιν αὐτὸν ἐτῶν διατρῖψαι τριάκοντα.*

3 (3) Marcellin. Vit. Thuk. 32: *Δίδυμος δ' ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τῆς φυγῆς ἐλθόντα βιαίωι θανάτωι* (sc. *ἀποθανεῖν φησι Θουκυδίδην*) . . . .

---

2 *palaestrae* Lambin 15 *Δημ. Βοιωτ.* Wilamowitz (nachprüfung des steines notwendig) 16 *περὶ ὀ*[*μονοίας?*] Hiller von Gaertringen *π. ὀ*[*λιγαρχίας?*] De Sanctis 30—31 *ὀγδοηκοστῆς* Scaliger *ἑβδομηκοστῆς* Di 31—33 *ἤρξατο — τριάκοντα*: *Ἀθήνησιν* und *ἔνθα — τριάκοντα* einschub in D.s citat?

τοὺς γὰρ Ἀθηναίους κάθοδον δεδωκέναι τοῖς φυγάσι πλὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν μετὰ τὴν ἧτταν τὴν ἐν Σικελίαι· ἥκοντα οὖν αὐτὸν ἀποθανεῖν βίαι, καὶ τεθῆναι ἐν τοῖς Κιμωνίοις μνήμασι. καὶ καταγινώσκειν εὐήθειαν ἔφη τῶν νομιζόντων αὐτὸν ἐκτὸς μὲν τετελευτηκέναι, ἐπὶ γῆς δὲ τῆς Ἀττικῆς τετάφθαι· ἢ γὰρ οὐκ ἂν ἐτέθη ἐν τοῖς πατρώιοις μνήμασιν ἢ κλέβδην τεθεὶς οὐκ ἂν ἔτυχεν οὔτε στήλης οὔτ' ἐπιγράμματος, ἢ τῶι τάφωι προσκειμένη μηνύει τοῦ συγγραφέως τοὔνομα. ἀλλὰ δῆλον ὅτι κάθοδος ἐδόθη τοῖς φεύγουσιν, ὡς καὶ Φιλόχορος λέγει (III) *καὶ Δημήτριος ἐν τοῖς Ἄρχουσιν.*

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΗΣΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ Ā—Ē.

(s. T 3b; 8; 11; F 9? 12—13; 22? 26? 31?)

B̄

4 (4) LEX. CANTABR. p. 672, 3: *κυρία ἡ ἐκκλησία· Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῶι δευτέρωι Περὶ τῆς Ἀθηναίων νομοθεσίας . . . . . πλεῖστα ἐχρημάτιζεν καὶ μέγιστα τῶν κοινῶν † ἀλλ' ἐνῆν τὸν δεδεμένον φησίν. εἰκότως δ' ἂν τις αὐτῶι ἐπιτιμήσειεν· εἰ γὰρ ἄν ποτε κυρίας ἐκκλησίας τοὺς Ἀθηναίους νομίσαι ἐν . . . . . ἐμίσθουν . . . . . ἄμεινον οὖν Ἀριστοτέλης* (Ἀθπ. 43, 4)*· τὰς γὰρ ἀρχὰς ἐν ταῖς κυρίαις ἐκκλησίαις ἔφησε χειροτονεῖσθαι, καὶ τὰς εἰσαγγελίας καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἀναγκαίων χρηματίζειν, καὶ περὶ σίτου ⟨καὶ περὶ⟩ φυλακῆς τῆς χώρας, καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῶν δημευομένων ἀναγινώσκειν καὶ τὰς λήξεις τῶν κλήρων. ἐπὶ δὲ τῆς ἕκτης πρυτανείας πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ περὶ τῆς ὀστρακοφορίας προχειροτονίαν δίδοσθαι, εἰ δοκεῖ ἢ μή.*

Γ̄

5 (5) HARPOKR. SUID. s. *σκαφηφόροι· Δείναρχος ἐν τῶι κατὰ Ἀγασικλέους φησίν· 'οἳ ἀντὶ σκαφηφόρων ἔφηβοι εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβήσονται, οὐχ ὑμῖν ἔχοντες χάριν τῆς πολιτείας, ἀλλὰ τῶι τούτου ἀργυρίωι'. ἀντὶ τοῦ μέτοικοι· οὗτοι γὰρ ἐσκαφηφόρουν Ἀθήνησι. Δημήτριος γοῦν ἐν γ̄ Νομοθεσίας φησὶν*

---

2 [*τὴν ἐν Σικελίαι*] Krueger 5—6 *μνήμασιν, ἢ κλέβδην* Bekker *μνήμασι συλλήβδην* G 14—15 *νομοθεσίας ⟨φησίν· ὁ μὲν γὰρ δῆμος⟩ πλεῖστα* MHE Meier *⟨κυρία ἐκκλησία, οὐκ ἐν ἧι⟩ πλεῖστα — κοινῶν, ἀλλ' ἐν ἧι τῶν δημευομένων ⟨ἀπογραφὰς ἀνεγίνωσκον καὶ τὰ μισθώσιμα ἐμίσθουν⟩* [*φησιν*] C Mueller 15 *καὶ* Meier *ἢ* Lex *τῶν δεδημευμένων* Dobree *τόν τε δῆμον* Meier 16 *τί γὰρ* Meier *τίς γὰρ* C Mueller 17 *νομίσειεν* Meier *⟨καλέσαι⟩ τ. Ἀθ. νομίσειεν, ⟨ἐν αἷς τὰ μισθώσιμα⟩ ἐμίσθουν ⟨καὶ *⟩* C Mueller *Ἀριστοτέλης* Nauck *Ἀριστοτέλει* Lex *Ἀριστοτέλει ⟨πείθεσθαι⟩* Meier 18 *φησὶν ἐπιχειροτονεῖσθαι* Meier 19 *εἰσαγγελίας ⟨τὸν βουλόμενον εἰσαγγέλλειν⟩* Meier *καὶ τὰς εἰσαγγελίας ἐν ταύτηι τῆι ἡμέραι τοὺς βουλομένους ποιεῖσθαι* Ar *τὰ ἄλλα* Meier *τὰς ἄλλας* Lex *⟨καὶ περὶ⟩* Ar *⟨καὶ⟩* Rose *⟨καὶ περὶ τῆς⟩* Meier 21 *λήξεις* Dobree (Ar) *δείξεις* Lex *τῶν κλήρων καὶ τῶν ἐπικλήρων, ὅπως μηδένα λάθηι μηδὲν ἔρημον γενόμενον* Ar 22 *προχειροτονίαν* Meier *ἐπιχ—* Lex Ar *δοκεῖ ποιεῖν* Ar 25 *ἡμῖν* BCG *τούτου* om Epit Suid *ἀντὶ τοῦ μετ.* om Epit Suid .

ὅτι προσέταττεν ὁ νόμος τοῖς μετοίκοις ἐν ταῖς πομπαῖς αὐτοὺς μὲν σκάφας φέρειν, τὰς δὲ θυγατέρας αὐτῶν ὑδρεῖα καὶ σκιάδια. διείλεκται περὶ τούτων καὶ Θεόφραστος ἐν τ̄ Νόμων.

OHNE BUCHZAHL.

6 (6) HARPOKR. s. *Ἕρκειος Ζεύς· .... ὧι βωμὸς ἐντὸς ἕρκους ἐν τῆι αὐλῆι ἵδρυται· τὸν γὰρ περίβολον ἕρκος ἔλεγον. ὅτι δὲ τούτοις μετῆν τῆς πολιτείας οἷς εἴη Ζεὺς Ἕρκειος, δεδήλωκε καὶ Ὑπερείδης ἐν τῶι Ὑπὲρ δημοποιήτου* (F 94 Bl-J), *εἰ γνήσιος, καὶ Δημήτριος ἐν τοῖς Περὶ τῆς Ἀθήνησι νομοθεσίας.* Ā?

7 (7) HARPOKR. SUID. s. *παράστασις· Ἰσαῖος ἐν τῶι Περὶ τοῦ Πύρρου κλήρου* (III 47). *τοὔνομα παρὰ πολλοῖς ἐστιν Ἀττικοῖς, ἔστι δὲ δραχμὴ καταβαλλομένη ὑπὸ τῶν δικαζομένων τὰς ἰδίας δίκας· Μένανδρος Μισογύνηι* (III 95, 327 K) *Ἕλκει δὲ γραμματείδιον | ἐκεῖσε δίθυρον καὶ παράστασις, μία | δραχμή'. Ἀριστοτέλης δ' ἐν Ἀθηναίων Πολιτείαι* (59, 3) *περὶ τῶν θεσμοθετῶν λέγων φησὶν οὕτως· 'εἰσὶ δὲ γραφαὶ πρὸς αὐτοὺς ὧν παράστασις τίθεται, ξενίας καὶ δωροξενίας, ἂν τις δῶρα δοὺς ἀποφύγηι τὴν ξενίαν, καὶ ψευδεγγραφῆς καὶ ψευδοκλητ⟨ε⟩ίας καὶ βουλεύσεως καὶ ἀγραφίου καὶ μοιχείας'. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς ἐν τοῖς Περὶ νομοθεσίας τοὺς διαιτητάς φησι λαμβάνειν τὰς δραχμάς, μίαν μὲν ἀπὸ τῆς λήξεως, ἣν παράστασιν ἐκάλουν, ἑτέραν δὲ καθ' ὑπωμοσίαν ἑκάστην.* s. F 13; 31. Ā-Ē?

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΣΙ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΑΒ̄

(T 1; 11; F 30?)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΩΝΩΝ Α

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ Ᾱ

Fragmente ohne Buchtitel.

8 (—) CIC. De off. II 60: *theatra, porticus, nova templa verecundius reprehendo propter Pompeium; sed doctissimi non probant, ut et hic ipse Panaetius .... et Phalereus Demetrius, qui Periclem principem Graeciae vituperat, quod tantam pecuniam in praeclara illa propylaea coniecerit. sed de hoc genere toto in iis libris, quos de re publica scripsi, diligenter est disputatum.* ΔΕΚ?

1 νόμος: δῆμος C 2 ὑδρίας B σκιάδεια AB 6 αὐλῆι Epit βουλῆι Harp 7 ὁ Ζεὺς BC 9 τὴν Ἀθ. νομοθεσίαν A 14 εἰσὶ δὲ καὶ Ar 16 καὶ συκοφαντίας καὶ δώρων καὶ ψευδεγγραφῆς Ar 17 ἀγραφίου Ar ἀργυρίου (. . . φίου Epit γραφίου Suid) Harp 18 λαμβάνειν Harp λαχεῖν Suid δύο δραχμὰς Portus ἀπὸ Harp ὑπὸ Suid ἐπὶ Hemsterhuys

9 (—) CIC. De legg. II 63: *nec haec* (beschränkung des grab- *ΔEK?*
luxus) *a sapientissimis legum scriptoribus neglecta sunt. nam et Athenis* *NOM?*
iam ab illo primo rege Cecrope, ut aiunt, permansit hoc ius terra humandi; †quam quom proxumi fecerant obductaque terra erat, frugibus obserebatur, ut sinus et gremium quasi matris mortuo tribueretur, solum autem frugibus expiatum ut vivis redderetur. sequebantur epulae quas inibant propinqui coronati, apud quos de mortui laude quom si quid veri erat praedicatum (nam mentiri nefas habebatur) †ad iusta confecta erant. (64) *posteaquam, ut scribit Phalereus, sumptuosa fieri funera et lamentabilia coepissent, Solonis lege sublata sunt. quam legem eisdem prope verbis nostri decemviri in decimam tabulam coniecerunt; nam de tribus reciniis et pleraque illa Solonis sunt; de lamentis vero expressa verbis sunt 'mulieres genas ne radunto neve lessum funeris ergo habento'. de sepulchris autem nihil est apud Solonem amplius, quam ne quis ea deleat neve alienum inferat, poenaque est, si quis bustum (nam id puto appellari τύμβον) aut monimentum, inquit, aut columnam violarit iacerit (?) fregerit. sed post aliquanto propter has amplitudines sepulchrorum, quas in Ceramico videmus, lege sanctum est, ne quis sepulchrum faceret operosius, quam quod decem homines effecerint triduo.* (65) *neque id opere tectorio exornari nec hermas quos vocant licebat imponi; nec de mortui laude nisi in publicis sepulturis nec ab alio, nisi qui publice ad eam rem constitutus esset, dici licebat. sublata etiam erat celebritas virorum ac mulierum, quo lamentatio minueretur; auget enim luctum concursus hominum.* (66) *quocirca Pittacus omnino accedere quemquam vetat in funus aliorum. sed ait rursus idem Demetrius increbruisse eam funerum sepulchrorumque magnificentiam, quae nunc fere Romae est; quam consuetudinem lege minuit ipse. fuit enim hic vir, ut scitis, non solum eruditissimus, sed etiam civis e republica maxime tuendaeque civitatis peritissimus. is igitur sumptum minuit non*

3 *ab illo primo rege* dub. CFW Mueller *illo mores a* B^1H *ille mos a* AB^c *nostis iam illos mores, a Cecrope* Vahlen 4 *quam*: sc. humationem Scheffer Vahlen *quod* Turnebus Madvig 7 *inibant* Camerarius *inirant* B^1H *inirent* AB^2 *quos* Madvig *quas* AB *quaqu*; H 7—8 *quom, si quid veri, erat* Turnebus *quomni* A *cum omni* B *cumni* H *quom, si quid veri poterat* Madvig 8 [*ad*] vulg *ac ita iusta* Turnebus ⟨*sepultura* o. *discedebant*⟩ *ac iusta* Vahlen 9 *postea quam* A (*poste quam* BH) *postea cum* Turnebus 12 *verba* Davis 16 *inquit*: *inscriptum* Huschke 17 *iacerit, acerit* Cic *laeserit* Feldhuegel *deiecerit* edd *vitiaverit* Vahlen 18 *vidimus* A^1 20 *hermas hos quos* R Stephanus Vahlen 24 *auget* 'e codice' Ursinus *hunc* A *huic* B *huc* H *augent*? Vahlen 25 *aliorum* (*ἑτέρων* Plut. Sol. 21, 6): *ali⟨en⟩orum* Bake 29 *peritissimus* R Stephanus *par*— Cic *is* Madvig *isti* (*iste* A^c) AB

solum poena, sed etiam tempore; ante lucem enim iussit efferri. sepulchris autem novis finivit modum; nam super terrae tumulum noluit quod statui nisi columellam tribus cubitis ne altiorem aut mensam aut labellum, et huic procurationi certum magistratum praefecerat. (67) *haec igitur Athenienses tui.* (es folgen Platons vorschriften).

10 (—) DIOG. LAERT. II 44: *ἐγεννήθη δέ* (Sokrates), *καθά φησιν* *APX.*
Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς (244 F 34), *ἐπὶ Ἀφεψίωνος ἐν τῶι τετάρτωι ἔτει τῆς ἑβδομηκοστῆς ἑβδόμης ὀλυμπιάδος* (469/8), ... *ἐτελεύτησε δὲ τῶι πρώτωι ἔτει τῆς ἐνενηκοστῆς πέμπτης ὀλυμπιάδος* (400/399), *γεγονὼς ἐτῶν ἑβδομήκοντα. ταὐτά φησι καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. ἔνιοι δὲ ἑξήκοντα ἐτῶν τελευτῆσαι αὐτόν φασιν.*

11 (—) **a)** DION. HAL. *Πρ. Πομπ.* 1, 16 (II 226 UR): *καὶ γὰρ τὰ δόγματα* *PHT.?*
διέβαλον αὐτοῦ (sc. *Πλάτωνος*) *τινες καὶ τοὺς λόγους ἐμέμψαντο πρῶτον μὲν .... Ἀριστοτέλης, ἔπειτα οἱ περὶ Κηφισόδωρόν τε καὶ Θεόπομπον* (115 F 259) *καὶ Ζωίλον* (71) *καὶ Ἱπποδάμαντα καὶ Δημήτριον καὶ ἄλλοι συχνοί.* **b)** — 2, 6 (II 228 UR = De Demosth. 5): *μάλιστα δὲ χειμάζεται* (sc. *Πλάτων*) *περὶ τὴν τροπικὴν φράσιν. πολλὴ μὲν γὰρ ἐν τοῖς ἐπιθέτοις, ἄκαιρος δ' ἐν ταῖς μετωνυμίαις, σκληρὰ δὲ καὶ οὐ σώιζουσα τὴν ἀναλογίαν ἐν ταῖς μεταφοραῖς γίγνεται, ἀλληγορίας τε περιβάλλεται μακρὰς καὶ πολλὰς οὔτε μέτρον ἐχούσας οὔτε καιρόν, σχήμασί τε ποιητικοῖς ἐσχάτην προσβάλλουσιν ἀηδίαν, καὶ μάλιστα τοῖς Γοργιείοις ἀκαίρως καὶ μειρακιωδῶς ἐναβρύνεται· καὶ «πολὺς ὁ †τελέτης ἐστὶν ἐν τοῖς τοιούτοις παρ' αὐτῶι», ὡς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς εἴρηκέ που καὶ ἄλλοι συχνοί· 'οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος'.*

12 (10) **a)** LEX. CANTABR. s. *εἰσαγγελία* p. 667, 13: ... *Θεόφραστος* *NOM.*
δὲ ἐν τῶι τετάρτωι Περὶ νόμων φησὶ γενέσθαι, ἐάν τις καταλύηι τὸν δῆμον ῥήτωρ ἢ μὴ τὰ ἄριστα συμβουλεύηι, χρήματα λαμβάνων· ἢ ἐάν τις προδιδῶι χωρίον ἢ ναῦς ἢ πεζὴν στρατιάν· ἢ ἐάν τις εἰς τοὺς πολεμίους ἀφικνῆται ἢ †νικοίη παρ' αὐτοῖς ἢ στρατεύηται μετ' αὐτῶν ἢ δῶρα λαμβάνηι ... ἔνιοι δὲ τῶν ῥητόρων εἰώθεσαν καλεῖν καὶ τὰ μὴ μεγάλα ἀδικήματα εἰσαγγελίαν. ἔστι δὲ ὅτε ἐμβάλλοντες τοὺς συκοφαντουμένους εἰσήγγελλον, ὡς μὲν Φιλόχορος (III), *χιλίων καθεζομένων, ὡς δὲ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς, χιλίων πεντακοσίων.* **b)** POLLUX VIII 53: ..... *χίλιοι δὲ κατὰ μὲν τὸν Σόλωνα τὰς εἰσαγγελίας ἔκρινον, κατὰ δὲ τὸν Φαληρέα καὶ πρὸς πεντακόσιοι.*

---

2 *novis* edd *nobis* ABH 3 *quod*: *quid* edd vet *quicquam* Lambin 15 *Ἀλκιδάμαντα* Krueger 21 *πολυτέλειά τις* De Dem. 5 22 *συχνοὶ πρότερον* De Dem. 5 24 *γενέσθαι* ⟨*αὐτὴν*⟩ Meier 25 *συμβουλεύηι* ⟨*τῶι δήμωι*⟩ Meier —*σηι* Lex *λεγόντων τῶι δήμωι* Pollux Hyperid. III 8 *προδιδῶι* Meier —*δοὺς* Lex *χωρίον*: *φρούριον* Pollux Aristoph. Frösch. 362 *πόλιν* Hyp. 25—26 *ἢ ναῦς ἢ πεζὴν ἢ ναυτικὴν στρατιὰν* Hyp. 26 *πολεμίους ἀφικνῆται* Meier *πολέμους ἀφικνεῖται* Lex *πρὸς τοὺς πολεμίους ἄνευ τοῦ πεμφθῆναι ἀπελθόντων* Pollux *νικοίη*: *οἰκοίη* Dobree *μισθοφορῆι* Meier *μετοικῆι* Lugebil 27 *λαμβάνηι* ⟨*ἐπὶ βλάβηι τοῦ δήμου*⟩ Meier 28—29 *τοὺς ἐμβάλλοντας συκοφαντίαις* Meier 29 *εἰσήγγελλον* Nauck *εἰσήγγειλον* Lex ⟨*ἔκρινον δὲ τὰς εἰσαγγελίας*⟩, *ὡς* — Meier *Φιλόχορος* Dobree *φιλόχανος* Lex

13 (11) LEX. CANTABR. s. *μὴ οὖσα δίκη* p. 673, 3: *Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐνίους λέγει τῶν κρινομένων κακοτεχνεῖν τοῖς διώκουσιν ἀντιλαγχάνοντας τὴν μὴ οὖσαν. ἔδει γὰρ τοὺς ὑπὲρ δέκα δραχμῶν ἀμφισβητοῦντας † διαιτητεῖς δέκα ἔτη † λαμβάνειν· διὸ καὶ ἔκειτο νόμος μὴ εἰσάγεσθαι δίκην, εἰ μὴ πρότερον ἐξετασθείη παρ' αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα. ἐνίους δὲ ἀσθενὲς τὸ δίκαιον ἔχοντας καὶ δεδοικότας τὴν καταδίαιταν χρόνους ἐμβάλλειν καὶ σκήψεις οἵας δοκεῖν εἶναι εὐλόγους, καὶ τὸ μὲν πρῶτον παραγράφεσθαι, εἶτα ὑπόμνυσθαι νόσον ἢ ἀποδημίαν, καὶ τελευτῶντας ἐπὶ τὴν κυρίαν τῆς διαίτης ἡμέραν οὐκ ἀπαντῶντας ὅπηι ἂν δύνωνται ἀντιλαγχάνειν τὴν μὴ οὖσαν τῶι ἑλόντι, ὥστε ἐξ ὑπαρχῆς ἀκέραιον αὐτοῖς καθίστασθαι τὸν ἀγῶνα. κατ' ἐνίους δὲ ἡ ἀντίληξις. . . . . s. F 7; 31.* NOM.

14 (—) PHILODEM. Rhet. I 198, 9 Sudh.: *πονηρ[ὸ]ν γὰρ εἰς ὑπόκρισιν αἱ [μα]κραὶ περίοδοι, καθάπερ καὶ παρὰ [Δη]μη[τρί]ωι κεῖται περὶ τῶν Ἰσοκράτους.* s. F 35. PHT.

15 (—) — — I 222, 6: *καὶ μὴν ὁ Δ[ημ]ήτριος μετὰ τοῦ σοφισ[τικοῦ] γένους τῶν λόγων [προστ]μ[θεὶ]ς τῶι δημηγορικῶι καὶ δικανικῶι τὸν ἐντευκτικὸν ἅπασιν, εἰ μὲν λαμβάνει τὸν τοῖς πλήθεσιν ἐντε[υκτικὸν κ]α[ὶ] τὸν κατὰ πρεσβείαν τοῖς δυνάσταις, ἐχέτω μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος· ὁ γὰρ ἐκ τούτων ἀγαθὸν γίνεται, μετὰ ταῦτα ἀποψόμεθα· διότι δὲ [τ]αὐτοῦ καὶ ταῦτα καὶ τὸ σοφιστικὸν εἶδος ἐποίησεν, λεγέσθω διαμαρτάνειν. εἰ δὲ τὸν περὶ τῆς ἀληθείας λόγον ἴδιον ἡμῶν ὄντα καὶ ποικίλως ἐπιδεικνύμενον τῶν φιλοσόφων ἀφαιρούμενος τοῖς ῥητορικοῖς ἀνατίθησι, τὴν ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἑαυτοῦ ποτε γενομένην ἐξουσίαν καὶ ἐπὶ τὰς σκέψεις μετάγει τὰς πίστεως δεομένας.*

16 (16) PLUT. Demosth. 9, 3: *ἐπεὶ τόλμαν γε καὶ θάρσος οἱ λεχθέντες ὑπ' αὐτοῦ* (sc. *Δημοσθένους*) *λόγοι τῶν γραφέντων μᾶλλον εἶχον, εἴ τι δεῖ πιστεύειν Ἐρατοσθένει καὶ Δημητρίωι τῶι Φαληρεῖ καὶ τοῖς κωμικοῖς. ὧν Ἐρατοσθένης* (241 F 32) *μέν φησιν αὐτὸν ἐν ἰοῖς λόγοις πολλαχοῦ γεγονέναι παράβακχον, ὁ δὲ Φαληρεὺς τὸν ἔμμετρον ἐκεῖνον ὅρκον ὁμόσαι ποτὲ πρὸς τὸν δῆμον ὥσπερ ἐνθουσιῶντα· 'μὰ γῆν, μὰ κρήνας, μὰ ποταμούς, μὰ νάματα'. τῶν δὲ κωμικῶν . . . . .* PHT.

17 (17) **a)** — — 11, 1: *τοῖς δὲ σωματικοῖς ἐλαττώμασι τοιαύτην ἐπῆγεν ἄσκησιν* (sc. *Δημοσθένης*), *ὡς ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἱστορεῖ, λέγων αὐτοῦ Δημοσθένους ἀκοῦσαι πρεσβύτου γεγονότος· τὴν μὲν γὰρ ἀσάφειαν καὶ τραυλότητα τῆς γλώττης ἐκβιάζεσθαι καὶ διαρθροῦν εἰς τὸ στόμα ψήφους λαμβάνοντα καὶ ῥήσεις ἅμα λέγοντα, τὴν δὲ φωνὴν γυμνάζειν ἐν τοῖς δρόμοις καὶ ταῖς πρὸς τὰ σιμὰ ἀναβάσεσι διαλεγόμενον καὶ λόγους τινὰς ἢ στίχους ἅμα τῶι πνεύματι πυκνουμένωι προσφερόμενον· εἶναι δ' αὐτῶι μέγα κάτοπτρον οἶκοι, καὶ πρὸς τοῦτο τὰς μελέτας* PHT.

2—3 *ἀντιλαγχάνοντας* Dobree *—νουσι* Lex 3—5 *ἔδει — πρᾶγμα* 'nicht D' Lipsius 3 *ἔδει* Meier *δεῖ* Lex 4 *διαιτητὰς ὃ ἐπιλαμβάνειν* C Fr Hermann *διαιτητὰς εἰς δίκην ἑκάστην* (o. *ὡς δικαστὰς*) *λαμβάνειν* C Mueller 6 *σκήψεις* Dobree *σκέψεις* Lex 7 *εἶτα* Dobree *τὸ* Lex *τὸ ⟨δὲ δεύτερον⟩* Meier 8 *τῆς διαίτης* Dobree *αὐτῆς ὁ.* Lex 9 *οὐκ — δύνωνται* Dobree *οὐκ ἀπάντων τὰς ὅπη δύνοντας* Lex *οὐκ ἀπαντῶντας, ⟨ἀπαντῶντας δὲ⟩ ἡ⟨λίου⟩ δύνοντος* Meier 10 *ἐξ ὑπαρχῆς* Dobree *ἐξ' ὑπ' ἀρχῶν* Lex 30 *ἐπήγαγεν* N 32 *ἀκούειν* Y *γὰρ* om Y 34 *ἐν τ. ὁρ. γυμνάζεσθαι* Y 34—35 *πρὸς τὰ σιμὰ προβάσεσι* Y *πρὸς στάσιν (πρὸς τάσιν* U) *ἀναβάσεσι* N

ἱστάμενον ἐξ ἐναντίας περαίνειν. **b)** DION. HAL. De Demosth. 53 (I 244, 16 UR): *περὶ ἄμφω τὰ μέρη* (sc. *τῆς ὑποκρίσεως*) *σφόδρα ἐσπούδασε. καὶ γὰρ τὰ πάθη τὰ τῆς φωνῆς καὶ τὰ σχήματα* ⟨*τὰ*⟩ *τοῦ σώματος, ὡς κράτιστα ἕξειν ἐμελλεν, οὐ μικρῶι πόνωι κατειργάσατο, καίτοι φύσει πρὸς ταῦτα οὐ πάνυ εὐτυχεῖ χρησάμενος, ὡς Δημήτριός τε ὁ Φαληρεύς φησι καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οἱ τὸν βίον αὐτοῦ συγγράψαντες.*

18 (17) **a)** PLUT. Demosth. 11, 3: *τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ὑποκρινόμενος ἤρεσκε θαυμαστῶς* (sc. *Δημοσθένης*), *οἱ δὲ χαρίεντες ταπεινὸν ἡγοῦντο καὶ ἀγεννὲς αὐτοῦ τὸ πλάσμα καὶ μαλακόν, ὧν καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς ἐστιν.* **b)** PHILODEM. Rhet. I 197, 24: *παρὰ δὲ τῶι Φαληρεῖ λέγεται τὸ ποικίλον μὲν αὐτὸν ὑποκριτὴν γεγονέναι καὶ περιττόν, οὐχ ἁπλοῦν δὲ οὐδὲ κατὰ τὸν γενναῖον τρόπον, ἀλλ' εἰς τὸ μαλακώτερον καὶ ταπεινότερον ἀποκλε[ίνον]τα.* *PHT.*

19 (—) PLUT. Demosth. 14, 2: *Δημοσθένης δ' οὐκ ὢν ἐν τοῖς ὅπλοις ἀξιόπιστος, ὡς φησιν ὁ Δημήτριος, οὐδὲ πρὸς τὸ λαμβάνειν παντάπασιν ἀπωχυρωμένος, ἀλλὰ τῶι μὲν παρὰ Φιλίππου καὶ ἐκ Μακεδονίας ἀνάλωτος ὤν, τῶι δ' ἄνωθεν ἐκ Σούσων καὶ Ἀκβατάνων ἐπιβατὸς χρυσίωι γεγονὼς καὶ κατακεκλυσμένος, ἐπαινέσαι μὲν ἦν ἱκανώτατος τὰ τῶν προγόνων καλά, μιμήσασθαι δὲ οὐχ ὁμοίως.* *PHT.*

20 (18) — — 28, 3: *Ἕρμιππος* (IV) *δὲ τὸν Ἀρχίαν ἐν τοῖς Λακρίτου τοῦ ῥήτορος μαθηταῖς ἀναγράφει, Δημήτριος δὲ τῆς Ἀναξιμένους διατριβῆς μετεσχηκέναι φησὶν αὐτόν.* *PHT.*

21 (13) PLUT. Lykurg. 23, 1: *αὐτὸν δὲ τὸν Λυκοῦργον Ἱππίας μὲν ὁ σοφιστὴς* (6 F 7) *πολεμικώτατόν φησι γενέσθαι καὶ πολλῶν ἔμπειρον στρατειῶν, Φιλοστέφανος* (III) *δὲ καὶ τὴν κατ' οὐλαμοὺς τῶν ἱππέων διανομὴν Λυκούργωι προστίθησιν ..... (2) ὁ δὲ Φαληρεὺς Δημήτριος οὐδεμιᾶς ἁψάμενον πολεμικῆς πράξεως ἐν εἰρήνηι καταστήσασθαι τὴν πολιτείαν. ἔοικε δὲ καὶ τῆς Ὀλυμπιακῆς ἐκεχειρίας ἡ ἐπίνοια πράιου καὶ πρὸς εἰρήνην οἰκείως ἔχοντος ἀνδρὸς εἶναι. καίτοι φασί τινες, ὡς Ἕρμιππος* (IV) *μνημονεύει, ...*

22 (8) — Solon 23, 3: *τῶι δ' Ἴσθμια νικήσαντι δραχμὰς ἑκατὸν ἔταξε δίδοσθαι* (sc. Solon), *τῶι δ' Ὀλυμπιονίκηι πεντακοσίας, λύκον δὲ τῶι κομίσαντι πέντε δραχμάς, λυκιδέα δὲ μίαν, ὧν φησιν ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος τὸ μὲν βοὸς εἶναι, τὸ δὲ προβάτου τιμήν.* *NOM.*?

23 (—) — Thes. 23, 1: *τὸ δὲ πλοῖον ἐν ὧι μετὰ τῶν ἡιθέων ἔπλευσε καὶ πάλιν ἐσώθη* (sc. Theseus), *τὴν τριακόντορον, ἄχρι τῶν Δημητρίου τοῦ Φαληρέως χρόνων διεφύλαττον οἱ Ἀθηναῖοι τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ξύλων ὑφαιροῦντες, ἄλλα δ' ἐμβάλλοντες ἰσχυρὰ καὶ συμπηγνύντες οὕτως ὥστε καὶ τοῖς φιλοσόφοις εἰς τὸν αὐξόμενον λόγον ἀμφιδοξούμενον παράδειγμα τὸ πλοῖον εἶναι, τῶν μὲν ὡς τὸ αὐτό, τῶν δ' ὡς οὐ τὸ αὐτὸ διαμένοι λεγόντων.* *ΔΕΚ.*?

24 (—) — Consol. 6 p. 104 AB: *ὅθεν ὀρθῶς ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος, εἰπόντος Εὐριπίδου* (Phoen. 558) *'ὁ δ' ὄλβος οὐ βέβαιος ἀλλ' ἐφήμερος' καὶ ὅτι* (F 420 N²) *ΤΥΧΗΣ?* *Π.*

---

1 *ἐξ ἐν. ἱστάμενον* Y 3 ⟨*τὰ*⟩ Us-Rad *ὡς* Anon *οἷς* Di 14 *ἐκ* om Y *τῶι: τῶν* N 15 *ἀκβατάνων* N *ἐκβ—* UY 16 *ἱκαν. ἦν* Y *ὁμοίως* Reiske *ὅμοιος* Pl 18 *μαθητὴν* Y 19 *αὐτός* N 21 *στρατειῶν* S *στρατιῶν* L *στρατηγιῶν* Reiske 22 *διανομὴν* $S^{m}L^{m}$ *διαμονὴν* S^{t} *νομὴν* L^{t} 24 *καὶ* om L 28 *ὀλυμπιονίκηι* S^{r} *ὀλύμπια* $S^{m}Y$ 29 *δραχμὰς ἔδωκε* Y *λυκιδέα* S^{ar}(?) *λυκίδα* $S^{pr}Y$ *ὧν* Stephanus *ὡς* Pl (supr. lin. S) [*ὡς*] *φησὶ δ'* *ὁ*? Lindskog

'μικρὰ τὰ σφάλλοντα, καὶ μί' ἡμέρα τὰ μὲν καθεῖλεν ὑψόθεν, τὰ δ' ἦρ' ἄνω', τὰ μὲν ἄλλα καλῶς ἔφη λέγειν αὐτόν, βέλτιον δ' ἂν ἔχειν εἰ μὴ μίαν ἡμέραν ἀλλὰ στιγμὴν εἶπε χρόνου.

25 (—) PLUT. De glor. Ath. 6 p. 349 AB: *ἂν γὰρ ἐκλογισθῇ τῶν* *JEK.?*
δραμάτων ἕκαστον ὅσου κατέστη, πλέον ἀνηλωκὼς φανεῖται ὁ δῆμος εἰς Βάκχας καὶ Φοινίσσας καὶ Οἰδίποδας καὶ Ἀντιγόνην καὶ τὰ Μηδείας κακὰ καὶ Ἠλέκτρας, ὧν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας καὶ τῆς ἐλευθερίας πολεμῶν τοὺς βαρβάρους ἀνάλωσεν. οἱ μὲν γὰρ στρατηγοὶ πολλάκις παραγγείλαντες ἄπυρα σιτία κομίζειν ἐξῆγον ἐπὶ τὰς μάχας τοὺς ἄνδρας, καὶ νὴ Δί' οἱ τριήραρχοι τοῖς ἐλαύνουσιν ἄλφιτα παρασκευάσαντες, ὄψον δὲ κρόμμυα καὶ τυρόν, ἐνεβίβαζον εἰς τὰς τριήρεις· οἱ δὲ χορηγοὶ τοῖς χορευταῖς ἐγχέλεια καὶ θριδάκια καὶ σκελίδας καὶ μυελὸν παρατιθέντες εὐώχουν ἐπὶ πολὺν χρόνον φωνασκουμένους καὶ τρυφῶντας. καὶ τούτων τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι περιῆν προσυβρίσθαι καὶ γεγονέναι καταγελάστους, τοῖς δὲ νικήσασιν ὁ τρίπους ὑπῆρχεν, «οὐχ ἀνάθημα τῆς νίκης», ὡς Δημήτριός φησιν, «ἀλλ' ἐπίσπεισμα τῶν ἐκκεχυμένων βίων καὶ τῶν ἐκλελοιπότων κενοτάφιον οἴκων.» τοιαῦτα γὰρ τὰ ποιητικῆς τέλη καὶ λαμπρότερον οὐδὲν ἐξ αὐτῶν.

26 (12) POLLUX VIII 102: *οἱ ἔνδεκα εἰς ἀφ' ἑκάστης φυλῆς ἐγίνετο, καὶ* *NOM.?*
γραμματεὺς αὐτοῖς συνηριθμεῖτο — νομοφύλακες δὲ κατὰ τὸν Φαληρέα μετωνομάσθησαν.

27 (—) POLYB. X 24, 7 BW: *Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἔως λόγου τὸ τοιοῦτον* *STRATHI.?*
ὑπέδειξε, φήσας ὅτι καθάπερ ἐν οἰκοδομίαις ἐὰν κατὰ μίαν πλίνθον θῆις καὶ καθ' ἕνα δόμον ἐπιμελείας τύχηι τὸ παρατεθέν, οὕτως ἐν στρατοπέδωι τὸ κατ' ἄνδρα καὶ κατὰ λόχον ἀκριβωθὲν ὅλην ποιεῖ τὴν δύναμιν ἰσχυράν.

28 (—) — XII 13, 8—12 BW: ... *Δημήτριος ὁ Φαληρεύς, οὗ* *JEK.*
'κεῖνος (Democharis 75 F 4) *οὐ τὴν τυχοῦσαν πεποίηται κατηγορίαν ἐν ταῖς Ἱστορίαις, φάσκων αὐτὸν .... ἐπὶ τούτοις σεμνύνεσθαι κατὰ τὴν πολιτείαν, ἐφ' οἷς ἂν καὶ τελώνης σεμνυνθείη βάναυσος. ἐπὶ γὰρ τῶι πολλὰ καὶ λυσιτελῶς πωλεῖσθαι κατὰ τὴν πόλιν καὶ δαψιλῆ τὰ πρὸς τὸν βίον ὑπάρχειν πᾶσιν, ἐπὶ τούτοις φησὶν μεγαλαυχεῖν αὐτόν· καὶ διότι κοχλίας αὐτομάτως βαδίζων προηγεῖτο τῆς πομπῆς αὐτῶι, σίαλον ἀναπτύων, σὺν δὲ τούτοις ἄνθρωποι διεπέμποντο διὰ τοῦ θεάτρου * * διότι δὲ πάντων τῶν τῆς Ἑλλάδος καλῶν ἡ πατρὶς παρακεχωρηκυῖα τοῖς ἄλλοις ἐποίει Κασάνδρωι τὸ προσταττόμενον, ἐπὶ τούτοις αὐτὸν οὐκ αἰσχύνεσθαί φησιν. ἀλλ' ὅμως οὔτε Δημήτριος οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς εἰρήκει περὶ Δημοχάρους τοιοῦτον οὐδέν.*

---

1 *ὡς μικρὰ τὰ* Stob *μικρότατα* Pl *μίκρ' ἄττα* Bernardakis *σφάλλοντα* Stob *—ται* Pl 2 *ἔχειν* Wyttenbach *εἶχεν ὄν* Pl *ἔχον ἦν* Hercher 3 *εἶπε*: *εἶχε Φ* 12 *σκελίδας* Reiske *σκελλίδας* Pl 15 *ὁ* Emperius *οὐ* Plut 16 *ἐπίσπεισμα — βίων* Reiske *ἐπὶ πεισμάτων ἐκκεχυμένον βίον* Plut 17 *οἴκων* Reiske *οἶκον* Plut 33 *ἄνθρωποι* (*ἄνοι* P): *ὄνοι* Toup * * Jac *διότι δὴ* Valesius

29 (—) Polyb. XXXVI 2, 3 BW: *ἔνστασις γὰρ πολέμου κατὰ τὸν Δημήτριον δικαία μὲν εἶναι δοκοῦσα καὶ τὰ νικήματα ποιεῖ μείζω καὶ τὰς ἀποτεύξεις ἀσφαλεστέρας, ἀσχήμων δὲ καὶ φαύλη τἀναντία ἀπεργάζεται.*

30 (18) Schol. Aischin. II 1: *ὅτι μαθητὴς ἐγένετο* (Aischines), *ὡς μὲν Δημήτριος ὁ Φαληρεύς φησι, Σωκράτους τοῦ φιλοσόφου, εἶθ' ὕστερον τοῦ Πλάτωνος· ὡς δὲ Κεκίλιος* (F 126a Ofenloch) *καὶ Ἡδομενεὺς* (IV) *καὶ Ἕρμιππος* (IV) *ἱστοροῦσιν, οὐκ ἤκουσε τούτων τῶν ἀνδρῶν μαθήσεως χάριν. φασὶ γὰρ ὡς ὅτι οὐδὲν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Πλατωνικοῦ ὠώιζει .....* *PHT.?*

31 (9) Schol. Aristoph. Nub. 37: *Ἀριστοτέλης* (*Ἀθπ.* 21, 5) *δὲ περὶ Κλεισθένους φησί· 'κατέστησε καὶ δημάρχους, τὴν αὐτὴν ἔχοντας ἐπιμέλειαν τοῖς πρότερον ναυκράροις· καὶ γὰρ τοὺς δήμους ἀντὶ τῶν ναυκραριῶν ἐποίησεν'.* ..... *Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς οὕτω φησί· «καὶ δημάρχους οἱ περὶ Σόλωνα καθίσταντο ἐν πολλῇ σπουδῇ, ἵνα οἱ κατὰ δῆμον [ἄρχοντες] διδῶσι καὶ λαμβάνωσι τὰ δίκαια παρ' ἀλλήλων.»* *NOM ? ΠΟΛ.?*

32 (—) **a)** Schol. Hom. Od. *γ* 267: *πὰρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδός*] *οὕτω Δημήτριος ὁ Φαληρεύς· Μενέλαος ἅμα τῶι Ὀδυσσεῖ ἐλθὼν εἰς Δελφοὺς τὸν θεὸν ἤρετο περὶ τῆς μελλούσης ἔσεσθαι εἰς Ἴλιον στρατείας. τότε δὴ καὶ τὸν ἐννεατηρικὸν τῶν Πυθίων ἀγῶνα ἀγωνοθετεῖ Κρέων, ἐνίκα δὲ Δημόδοκος Λάκων, μαθητὴς Αὐτομήδους τοῦ Μυκηναίου, ὃς ἦν πρῶτος δι' ἐπῶν γράψας τὴν Ἀμφιτρύωνος πρὸς Τηλεβόας μάχην καὶ τὴν ἔριν Κιθαιρῶνός τε καὶ Ἐλικῶνος, ἀφ' ὧν δὴ καὶ τὰ ἐν Βοιωτίαι ὄρη προσαγορεύεται. ἦν δὲ καὶ αὐτὸς μαθητὴς Περιμήδους Ἀργείου, ὃς ἐδίδαξεν αὐτόν τε τὸν Μυκηναῖον Αὐτομήδην καὶ Λικύμνιον τὸν Βουπράσιον καὶ † Σίνιν καὶ τὸν Δωριέα καὶ Φαρίδαν τὸν Λάκωνα καὶ Πρόβολον τὸν Σπαρτιάτην. τότε δὴ Μενέλαος τῆι Προνοίαι τὸν τῆς Ἑλένης ἀνέθηκεν ὄρμον* [*Ἀθηνᾶι*]. *τὸν δὲ Δημόδοκον εἰς Μυκήνας λαβὼν Ἀγαμέμνων ἔταξε τὴν Κλυταιμνήστραν τηρεῖν. ἐτίμων δὲ λίαν τοὺς ᾠδοὺς ὡς διδασκάλους τῶν τε θείων καὶ παλαιῶν ἀνδραγαθημάτων, καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων πλέον τὴν λύραν ἠγάπων. δηλοῖ δὲ καὶ Κλυταιμνήστρα τὴν εἰς αὐτὸν τιμήν· οὐ γὰρ φονεύειν, ἀλλ' ἀφορίζειν αὐτὸν ἐκέλευσε. Τιμόλαος* (VI) *δὲ ἀδελφὸν αὐτόν φησιν εἶναι Φημίου, ὃν ἀκολουθῆσαι τῆι Πενελόπηι εἰς Ἰθάκην ....*

b) Tzetz. Lyk. p. 4, 6 *οἱοίπερ ἦσαν ποιηταί, ὡς ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος γράφει, Αὐτομήδης καὶ Δημόδοκος καὶ Λαΐρις οἱ Κερκυραῖοι καὶ ὁ Ἰθακήσιος Φήμιος καὶ οἱ λοιποί,* [*οὓς ὁ Φαληρεὺς γράφει*].

33 (—) Stob. III 5, 43: *Ἐκ τῆς Ἑρμίππου Συναγωγῆς τῶν καλῶς ἀναφωνηθέντων ἐξ Ὁμήρου. Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς εἰς σωφροσύνην ἔλεγεν ταῦτα ποιεῖν* (Od. *ψ* 296) *'ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο'.*

---

2 *εἶναι δοκοῦσα* Benseler *δ. εἶ.* Pol 3 *τοὐναντίον* Büttner-Wobst 11 *δὲ καὶ* Arist 14 [*ἄρχοντες*] Hermann 16—17 *ὁ δὲ Φ. Δ. ἱστορεῖ ὅτι Μενέλαος* Eust 17 *ἤρετο* Eust *εἴρετο* Schol 22 *ἦν δέ φησι* Eust 23 *αὐτόν τε τὸν* M *αὐτόν τε καὶ τὸν* cett *αὐτόν τε καὶ τὸν ῥηθέντα* Eust *βουπράσιον* M *βουπρασίδην* cett *Βουπρασιέα* Eust *καὶ Σίνιν* (M *σίπια* cett) *τὸν Δωριέα* om Eust; in *Σίνιν καὶ* steckt eigenname 24 *Φαρίδαν* R Eust *φαρίδα* EHQ *φαλάριδα* M 25 *Μενέλαος μὲν* Eust *τὸν* om Schol [*Ἀθηνᾶι*] Jac *τῆι ἀθηνᾶι* EQ *τῆι προνοίαι Ἀθηνᾶι* Eust 26—27 *ἐτίμα γὰρ λίαν, φησί, τοὺς ἀοιδοὺς* Eust 27—28 *καὶ παλαιῶν — ἠγάπων* Schol *καὶ ἀνθρωπίνων* Eust (vgl. Horat. AP 391ff.) 28 *δηλοῖ δέ φησι* Eust 31 *ὡς: οὓς?*

34 (—) STRAB. IX 1, 20: s. T 3 b. *ΔΕΚ.*

35 (—) **a)** — III 2, 9: *τὴν δ' ἐπιμέλειαν φράζων* (Poseidonios 87 F 47) *τὴν τῶν μεταλλευόντων* (in Turdetanien) *παρατίθησι τὸ τοῦ Φαληρέως, ὅτι φησὶν ἐκεῖνος ἐπὶ τῶν Ἀττικῶν ἀργυρείων οὕτω συντόνως ὀρύττειν τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἂν προσδοκώντων αὐτὸν ἀνάξειν τὸν Πλούτωνα· καὶ τούτων οὖν ἐμφανίζει παραπλησίαν τὴν σπουδὴν καὶ τὴν φιλεργίαν, σκολιὰς τεμνόντων καὶ βαθείας τὰς σύριγγας .... τὸν δὲ λόγον οὐ ταὐτὸν εἶναι τούτοις που καὶ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν αἰνίγματι ἐοικέναι τὴν μεταλλείαν — ὅσα μὲν γὰρ ἀνέλαβον, φησίν, οὐκ ἔλαβον, ὅσα δὲ εἶχον, ἀπέβαλον.* **b)** ATHEN. VI 23 p. 233 E: *τὸ μέντοι γε πολὺ τούτου βαθείαις καὶ κακοπαθέσι μεταλλείαις εὑρίσκεται κατὰ τὸν Φαληρέα Δημήτριον, ἐλπιζούσης τῆς πλεονεξίας ἀνάξειν ἐκ τῶν μυχῶν τῆς γῆς αὐτὸν τὸν Πλούτωνα, χαριεντιζόμενος γοῦν φησιν ὅτι «πολλάκις καταναλώσαντες τὰ φανερὰ τῶν ἀδήλων ἕνεκα ἃ μὲν ἔμελλον οὐκ ἔλαβον, ἃ δ' εἶχον ἀπέβαλον, ὥσπερ αἰνίγματος τρόπον ἀτυχοῦντες».* DIOD. V 37, 1.

36 (—) VIT. ISOKRAT. p. 258, 142 West: *ἀπέθανε* (Isokrates) *δ' ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος* (338/7) *μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείαι μάχην, λυπηθεὶς διὰ τὴν ἧτταν ..... ἀποκαρτερήσας δ' ἐτελεύτησεν, ὡς μὲν Δημήτριός φησιν, θ̄ ἡμέρας, ὡς δ' Ἀφαρεὺς [ι]δ̄.* *PHT.?*

Anhang.

ΠΕΡΙ ΓΗΡΩΣ.

37 (—) DIOG. LAERT. IX 20: *φησὶ δὲ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῶι Περὶ γήρως καὶ Παναίτιος ὁ Στωικὸς ἐν τῶι Περὶ εὐθυμίας ταῖς ἰδίαις χερσὶ θάψαι τοὺς υἱεῖς αὐτόν* (sc. *Ξενοφάνη*), *καθάπερ καὶ Ἀναξαγόραν.*

38 (—) — — II 13: *ὅτε καὶ ἀμφοτέρων αὐτῶι* (sc. *Ἀναξαγόραι*) *προσαγγελέντων, τῆς τε καταδίκης καὶ τῆς τῶν παίδων τελευτῆς, εἰπεῖν περὶ μὲν τῆς καταδίκης, ὅτι ἄρα 'κἀκείνων κἀμοῦ πάλαι ἡ φύσις κατεψηφίσατο', περὶ δὲ τῶν παίδων ὅτι 'ἥιδειν αὐτοὺς θνητοὺς γεννήσας'. (οἱ δ' εἰς Σόλωνα τοῦτο ἀναφέρουσιν, ἄλλοι εἰς Ξενοφῶντα). τοῦτον δὲ καὶ θάψαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν αὐτοὺς Δημήτριός φησιν ὁ Φαληρεὺς ἐν τῶι Περὶ γήρως.*

ΠΕΡΙ ΤΥΧΗΣ.

(F 24?)

39 (19) POLYB. XXIX 21, 1—6 BW (EXC. DE SENT. 194, 27 Boiss = DIOD. XXXI 10; EXC. DE SENT. p. 373, 1): *ὥστε πολλάκις ... μνημονεύειν τῆς Δημητρίου τοῦ Φαληρέως φωνῆς. ἐκεῖνος γὰρ ἐν τῶι Περὶ τῆς τύχης ὑπομνήματι βουλόμενος ἐναργῶς ὑποδεικνύναι τοῖς ἀνθρώποις τὸ ταύτης εὐμετάβολον, ἐπιστὰς ἐπὶ τοὺς κατ' Ἀλέξανδρον καιρούς, ὅτε κατέλυσε τὴν Περσῶν ἀρχήν, λέγει ταῦτα· «εἰ γὰρ λάβοι τις μὴ χρόνον ἄπειρον μηδὲ γενεὰς πολλὰς ἀλλὰ πεντήκοντα μόνον ἔτη ταυτὶ ⟨τὰ⟩ πρὸ ἡμῶν, γνοίητ' ἂν ὡς τὸ τῆς Τύχης χαλεπὸν*

4—5 *προσδοκώντων* ABC —*τας* vulg 13 *ἐμελλον*: *ἔλαβον* Kramer *ἤλπισαν ἐνίοτε λαβεῖν* Diod 18 [ι]δ̄ Blass (Vit. X or. 838 B *οἱ δὲ τεταρταῖον ἅμα ταῖς ταφαῖς τῶν ἐν Χαιρωνείαι πεσόντων*) 24—25 *προσαγγελθέντων* Φ 36 *λάβοι τις* Pol *λάβοις πρὸ τῆς ἐννοίας* Di *λάβοιτε* Spengel *λάβοιτ' ἐν νῶι* Büttner-Wobst 38 *ταυτὶ τὰ* Di *ταύτη* Pol *γνοίης ἂν* Di

ἐνταῦθα. πεντηκοστὸν γὰρ ἔτος οἶεσθ' ἂν ἢ Πέρσας ἢ βασιλέας τῶν Περσῶν ἢ Μακεδόνας ἢ βασιλέας τῶν Μακεδόνων, εἴ τις θεῶν αὐτοῖς προὔλεγε τὸ μέλλον, πιστεῦσαί ποτ' ἂν ὡς εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν Περσῶν οὐδ' ὄνομα λειφθήσεται τὸ παράπαν, οἳ πάσης τῆς οἰκουμένης ἐδέσποζον, Μακεδόνες δὲ πάσης κρατοῦσιν, ὧν οὐδ' ὄνομα πρότερον ἦν. ἀλλά πως ἡ πρὸς τὸν βίον ἡμῶν ἀσύνθετος Τύχη καὶ πάντα παρὰ λογισμὸν τὸν ἡμέτερον καινοποιοῦσα καὶ τὴν αὑτῆς δύναμιν ἐν τοῖς παράδοξοις ἐνδεικνυμένη καὶ νῦν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, δείκνυσι πᾶσιν ἀνθρώποις, Μακεδόνας εἰς τὴν Περσῶν εὐδαιμονίαν εἰσοικίσασα, διότι καὶ τούτοις ταῦτα τἀγαθὰ κέχρηκεν, ἕως ἄλλο τι βουλεύσηται περὶ αὐτῶν.»

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

(T 1; F 43, 9).

40 (—) DIOG. LAERT. IX 15: *μέμνηται αὐτοῦ* (sc. *Ἡρακλείτου*) *καὶ ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἐν τῇι Σωκράτους Ἀπολογίαι.*

41 (—) — — IX 37: *Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς ἐν τῇι Σωκράτους Ἀπολογίαι μηδὲ ἐλθεῖν φησιν αὐτὸν* (sc. *Δημόκριτον*) *εἰς Ἀθήνας.*

42 (—) — — IX 57: *Διογένης ... Ἀπολλωνιάτης .... ἦν δὲ τοῖς χρόνοις κατ' Ἀναξαγόραν. τοῦτόν φησιν ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἐν τῇι Σωκράτους Ἀπολογίαι διὰ μέγαν φθόνον μικροῦ κινδυνεῦσαι Ἀθήνησιν.*

43 (14) PLUT. ARISTID. 1, 1: *περὶ δ' οὐσίας αὐτοῦ* (sc. *Ἀριστείδου*) *λόγοι διάφοροι γεγόνασιν, οἱ μὲν ὡς ἐν πενίαι συντόνωι καταβιώσαντος καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν ἀπολιπόντος θυγατέρας δύο πολὺν χρόνον ἀνεκδότους δι' ἀπορίαν γενομένας.* (2) *πρὸς δὲ τοῦτον τὸν λόγον ὑπὸ πολλῶν εἰρημένον ἀντιτασσόμενος ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἐν τῶι Σωκράτει χωρίον Φαληροῖ φησι γινώσκειν Ἀριστείδου γενόμενον, ἐν ὧι τέθαπται, καὶ τεκμήρια τῆς περὶ τὸν οἶκον εὐπορίας ἓν μὲν ἡγεῖται τὴν ἐπώνυμον ἀρχήν* (F 44), *ἣν ἦρξε τῶι κυάμωι λάχων ἐκ τῶν γενῶν τῶν τὰ μέγιστα τιμήματα κεκτημένων, οὓς πεντακοσιομεδίμνους προσηγόρευον· ἕτερον δὲ τὸν ἐξοστρακισμόν — οὐδενὶ γὰρ τῶν πενήτων ἀλλὰ τοῖς ἐξ οἴκων τε μεγάλων καὶ διὰ γένους ὄγκον ἐπιφθόνοις ὄστρακον ἐπιφέρεσθαι —·* (3) *τρίτον δὲ καὶ τελευταῖον, ὅτι νίκης ἀναθήματα χορηγικῆς τρίποδας ἐν Διονύσου καταλέλοιπεν, οἳ καὶ καθ' ἡμᾶς ἐδείκνυντο, τοιαύτην ἐπιγραφὴν διασώζοντες· Ἀντιοχὶς ἐνίκα, Ἀριστείδης ἐχορήγει, Ἀρχέστρατος ἐδίδασκε'.* [[4—5: eigene polemik Plutarchs gegen das dritte argument. (6) *Παναίτιος μέντοι περὶ τοῦ τρίποδος ἀποφαίνει τὸν Δημήτριον ὁμωνυμίαι διεψευσμένον ..... (7) τῶι δ' ὀστράκωι πᾶς ὁ διὰ δόξαν ἢ γένος*

---

1 *πεντηκοστῶι γὰρ ἔτει πρότερον* Di *οἶεσθ' ἂν ἢ*: *οἶσθα μὴ* Di 1—2 *βασιλέα — βασιλέα* Di 4 *Περσῶν μὲν* Di 5 *οἳ πάσης σχεδὸν* Di 5—6 *δὲ καὶ πάσης κρατήσουσιν* Di 6 *ἦν γνώριμον* Di *ἀλλ' ὅμως* Di 7 *ἀσύνθετος Τύχη*: *ἀναλογία* (*ἀλογία* Mai) *τῆς τύχης* Di *παρὰ τὸν* Di 8—9 *ἐνδόξοις* Di 9—10 *ὡς — ἀνθρώποις*: *ὡς ὁμοίως ἐνδείκνυται* Di 11 *τούτους* Di *ταῦτα*: *ἡ τύχη* Di *ἕως ἂν* Di 16 *δημόκριτος* BP 20 *τοῦτον*: 'natürlich Anaxagoras' Diels 23 *ὁ μὲν* Westermann 24—25 *γεγενημένας* Y 26 *χωρίον τε* Y 27 *γενόμενον* S *λεγόμενον* Y 28 *ἦρχεν ὁ* Sintenis 30 *τε* om Y 31 *γένους* om Y *ἐπιφθόνοις* Blass *—νων* Pl 32 *χορηγικῆς* Madvig *—κοὺς* Pl *διονύσω κατέλιπεν* Y

ἢ λόγου δύναμιν ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς νομιζόμενος ὑπέπιπτεν· ὅπου καὶ Δάμων ὁ Περικλέους διδάσκαλος, ὅτι τὸ φρονεῖν ἐδόκει τις εἶναι περιττός, ἐξωστρακίσθη. (8) *καὶ μὴν ἄρξαι γε τὸν Ἀριστείδην ὁ Ἰδομενεὺς* (IV) *οὐ κυαμευτὸν ἀλλ' ἑλομένων Ἀθηναίων φησίν. εἰ δὲ καὶ μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην ἦρξεν, ὡς αὐτὸς ὁ Δημήτριος γέγραφε* (F 44), *καὶ πάνυ πιθανόν ἐστιν ἐπὶ δόξῃ τοσαύτῃ καὶ κατορθώμασι τηλικούτοις ἀξιωθῆναι δι' ἀρετὴν ⟨ἀρχῆς⟩ ἧς διὰ πλοῦτον ἐτύγχανον οἱ λαγχάνοντες.*]]

(9) *ἀλλὰ γὰρ ὁ μὲν Δημήτριος οὐ μόνον Ἀριστείδην ἀλλὰ καὶ Σωκράτη δῆλός ἐστι τῆς πενίας ἐξελέσθαι φιλοτιμούμενος ὡς μεγάλου κακοῦ· καὶ γὰρ ἐκείνοι φησὶν οὐ μόνον τὴν οἰκίαν ὑπάρχειν ἀλλὰ καὶ μνᾶς ἑβδομήκοντα τοκιζομένας ὑπὸ Κρίτωνος.*

44 (14) PLUT. Aristid. 5, 9: *Ἀριστείδης δὲ τὴν ἐπώνυμον εὐθὺς ἀρχὴν ἦρξε* (nach Marathon 489/8). *καίτοι φησὶν ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος* (F 43) *ἄρξαι τὸν ἄνδρα μικρὸν ἔμπροσθεν τοῦ θανάτου μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην.* (10) *ἐν δὲ ταῖς ἀναγραφαῖς μετὰ μὲν Ξανθιππίδην* (479/8), *ἐφ' οὗ Μαρδόνιος ἡττήθη Πλαταιᾶσιν, οὐδ' ὁμώνυμον Ἀριστείδην ἐν πάνυ πολλοῖς λαβεῖν ἐστι, μετὰ δὲ Φαίνιππον* (490/89), *ἐφ' οὗ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἐνίκων, εὐθὺς Ἀριστείδης ἄρχων ἀναγέγραπται.*

45 (15) **a)** — — 27, 1: *καὶ μέντοι καὶ τάφος ἐστὶν αὐτοῦ Φαληροῖ* (o. p. 970, 26) *δεικνύμενος, ὃν φασι κατασκευάσαι τὴν πόλιν αὐτῶι μηδ' ἐντάφια καταλιπόντι.* (2) *καὶ τὰς μὲν οὖν θυγατέρας ἱστοροῦσιν ἐκ τοῦ πρυτανείου τοῖς νυμφίοις ἐκδοθῆναι δημοσίαι τῆς πόλεως τὸν γάμον ἐγγυώσης καὶ προῖκα τρισχιλίας δραχμὰς ἑκατέραι ψηφισαμένης, Λυσιμάχωι δὲ τῶι υἱῶι μνᾶς μὲν ἑκατὸν ἀργυρίου καὶ γῆς τοσαῦτα πλέθρα πεφυτευμένης ἔδωκεν ὁ δῆμος, καὶ ἄλλας δραχμὰς τέσσαρας εἰς ἡμέραν ἑκάστην ἀπέταξεν, Ἀλκιβιάδου τὸ ψήφισμα γράψαντος.* (3) *ἔτι δὲ Λυσιμάχου θυγατέρα Πολυκρίτην ἀπολιπόντος, ὡς Καλλισθένης φησί* (124 F 48), *καὶ ταύτηι σίτησιν ὅσην καὶ τοῖς Ὀλυμπιονίκαις ὁ δῆμος ἐψηφίσατο. Δημήτριος δ' ὁ Φαληρεὺς καὶ Ἱερώνυμος ὁ Ῥόδιος καὶ Ἀριστόξενος ὁ μουσικὸς* (IV) *καὶ Ἀριστοτέλης* (F 93 R) — *εἰ δὴ τό γε Περὶ εὐγενείας βιβλίον ἐν τοῖς γνησίοις Ἀριστοτέλους θετέον — ἱστοροῦσι Μυρτὼ θυγατριδῆν Ἀριστείδου Σωκράτει τῶι σοφῶι συνοικῆσαι, γυναῖκα μὲν ἑτέραν ἔχοντι, ταύτην δ' ἀναλαβόντι χηρεύουσαν διὰ πενίαν καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐνδεομένην.* (4) *πρὸς μὲν οὖν τούτους ἱκανῶς ὁ Παναίτιος ἐν τοῖς Περὶ Σωκράτους ἀντείρηκεν, ὁ δὲ Φαληρεὺς ἐν τῶι Σωκράτει φησὶ μνημονεύειν Ἀριστείδου θυγατριδοῦν εὖ μάλα πέντα Λυσίμαχον, ὃς ἑαυτὸν μὲν ἐκ πινακίου τινὸς ὀνειροκριτικοῦ παρὰ τὸ Ἰακχεῖον καθεζόμενος ἔβοσκε,* (5) *τῆι δὲ μητρὶ καὶ τῆι ταύτης ἀδελφῆι ψήφισμα γράψας ἔπεισε τὸν δῆμον τροφὴν διδόναι τριώβολον ἑκάστης ἡμέρας. αὐτὸς μέντοι φησὶν ὁ Δημήτριος νομοθετῶν ἀντὶ τριωβόλου δραχμὴν ἑκατέραι τάξαι τῶν γυναικῶν.* **b)** ATHEN. XIII 2 p. 555 D—556 B: *ἐκ τούτων οὖν τις ὁρμώμενος μέμψαιτ' ἂν τοὺς περιτιθέντας Σωκράτει δύο γαμετὰς γυναῖκας, Ξανθίππην καὶ τὴν Ἀριστείδου Μυρτώ — οὐ τοῦ*

---

1 *λόγου* Y *πλούτου* S *δαίμων* S 2 *ὅτι καὶ* S 6 ⟨*ἀρχῆς*⟩ Reiske 6—7 *οἱ λανθάνοντες* Y 15 *πλαταιεῦσιν* Y 16 ⟨*ἔτεσιν*⟩ *ἔστιν* Blass *φάνιππον* Y 20 *οὖν* om Y *ἱστοροῦσιν*: *γρ λέγουσιν* S^m (m. 1) 23 ⟨*καὶ ψιλῆς καὶ*⟩ *πεφυτευμένης* Sauppe (Demosth. XX 115) *καὶ ἄλλας* S *ἄλλας δὲ* Y 25—26 *δσην καὶ* Y *δσην* S 28 *γε* om Y 33 *μὲν* om Y 34 *ἰάκχιον λεγόμενον* Y 36 *γράψας δωρεὰν* Y *γράψας* ⟨*ὁ δεῖνα*⟩? *τροφὴν* om Y 37 *αὐτὸς μέντοι ὁ Δ. νομοθετῶν ἐψηφίσατο δραχμὴν* Y

δικαίου καλουμένου (οἱ χρόνοι γὰρ οὐ συγχωροῦσιν) ἀλλὰ τοῦ τρίτου ἀπ' ἐκείνου· εἰσὶ δὲ Καλλισθένης (124 F 43), *Δημήτριος ὁ Φαληρεύς, Σάτυρος ὁ Περιπατητικός* (IV), *Ἀριστόξενος* (IV), *οἷς τὸ ἐνδόσιμον Ἀριστοτέλης ἔδωκεν ἱστορῶν τοῦτο ἐν τῶι Περὶ εὐγενείας* (F 93 R). *εἰ μὴ ἄρα συγκεχωρημένον κατὰ ψήφισμα τοῦτο ἐγένετο τότε διὰ σπάνιν ἀνθρώπων, ὥστ' ἐξεῖναι καὶ δύο ἔχειν γυναῖκας τὸν βουλόμενον, ὅθεν καὶ τοὺς τῆς κωμωιδίας ποιητὰς ἀποσιωπῆσαι τοῦτο, πολλάκις τοῦ Σωκράτους μνημονεύοντας. παρέθετο δὲ περὶ τῶν γυναικῶν ψήφισμα Ἱερώνυμος ὁ Ῥόδιος ... ἀντεῖπε δὲ τοῖς λέγουσι περὶ τῶν Σωκράτους γυναικῶν Παναίτιος ὁ Ῥόδιος.*

ΠΕΡΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ.

(s. F 11; 14—20; 30; 36).

46 (—) Philodem. Rhet. I 272, 3 Sudh.: *ὃ δὲ Λύσιν* [*γεγρα*]*φέναι Δη*[*μή*]*τ*[*ριος ὁ Φαλη*]*ρε*[*ὺ*]*ς ἐν τοῖς Πε*[*ρὶ τῆς ῥη*]*τορικῆς σ*[*υ*]*ν*[*γράμμασίν φη*]*σιν* (?) *εἰ καὶ κα* .....

47 (—) — — I 346: *εἶναι Φίλωνος ὁ* [*Δημή*]*τριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῶι Περὶ τῆς ῥητορικῆς ἔταξεν ἴσως τὰ πράγματ' ἄλλα. κατ' αὐτοῦ δὲ καὶ τὰ περὶ θατέ*[*ρο*]*υ Φίλωνος. εἴτε γὰρ ὁ μᾶλλον εἰδὼ*[*ς τῶν*] *εἰδότων μὲν* ..... *αὐ', ἥ*[*τ*]*τον δ' ε*[*ἰδό*]*των ἀφείλ*[*ε*]*το τὴν ἐργολαβ*[*ίαν τῶι*] *ἀνασκε*[*υάσ*]*αι . κοι ... σει τὸν* [*ὅλω*]*ς ἄπει*[*ρον*] *σοφὸν τῶν πολιτικῶν ὁ τὴν ἄκραν ἐσχηκὼς ῥήτωρ ἐμπ*[*ειρί*]*αν ἀ*[*πὸ*] *τῶν* [*.*]*εω*[.... *καὶ*] *δυ*[*ν*]*άμε*[*ος* .....

48 (—) **a)** — I 350: [*τὸ δὲ τοὺς*] *ἀρξα*[*μ*]*έ*[*νους*] *ἀ*[*πὸ τοῦ*] *δύνασθ*[*αι σιω*]*πᾶν, ὡς παρὰ Ξενοκράτει μονωτάτους καὶ λέγειν εἰδέναι — ταὐτοῦ γὰρ ἑκάτερον εἶναι — τίνι προσέχοντες, ὦ πρὸς θεῶν, πιστεύσομεν, εἰ μὴ τῶι Ξενοκράτην οὕτως ἐπ' Ἀντιπάτρου καὶ τῶν συνέδρων διαλεχθῆνα*[*ι, καθά*]*π*[*ερ ὁ*] *Φαληρεὺς ἱσ*[*τόρηκεν ἐν τ*]*ῶι περ*[*ὶ τῆς ῥητορικῆς*]. **b)** — P. ined. 453 fr. IV 9 (Croenert Kolot u. Mened. 67): *Ξενοκράτης δ', εἴπερ ἀληθεύει Δημήτριος, καὶ διὰ τὸ μὴ ῥήτωρ εἶναι καὶ Θεοφράστου γνώριμος .. λπε .. ψεύδετ' αὐτοῦ φ*[*ανερ*]*όν, ἐπί τε τοῦ παρ' Ἀντιπά*[*τρωι συνε*]*δρίου κατη*[*γο* * *

49 (—) Schol. Tzetz. Chil. V 209 (Cram. A O III 365, 26): *τὸ Ἄραψ γράφε μεθ' ἑνός, μὴ δὲ διπλοῦ τοῦ ῥῶ μοι .... καὶ Φαληρεὺς Δημήτριος Ῥητορικῆς φῆ γράφειν.*

Zweifelhaftes und Unechtes.

50 (—) Schol. A D Hom. Il. Z 35: *Ἀχιλλεὺς ὑπὸ τὸν Τρωικὸν πόλεμον πορθῶν τὰς περιοίκους τῆς Ἰλίου πόλεις ἀφίκετο εἰς τὴν πάλαι μὲν Μονηνίαν, νῦν δὲ Πήδασον καλουμένην, καὶ αὐτὴν σὺν ταῖς ἄλλαις ⟨ἐπειρᾶτο⟩ ἑλεῖν. ἀπογνόντος δὲ αὐτοῦ τὴν εἰς τὸ τέλος πολιορκίαν διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ τόπου καὶ μέλλοντος ἀναχωρεῖν, φασὶν εἶσω τῶν τειχῶν οὖσάν τινα παρθένον ἐρασθῆναι τοῦ Ἀχιλλέως καὶ λαβοῦσαν*

---

7 ⟨*τὸ*⟩ *περὶ* Meineke 15 *ἄλλα* v Arnim Stoic. F. III 237, 100 *ἄλλ*[*ως*] Sudh 16 [*πράγμ*]*αθ'* Sudh 17 *ἀφείλετο — ἀνασκευάσαι* v Arnim 18—19 *καὶ δυνάμενος* v Arnim 20 *τὸ — τοῦ* v Arnim a. o. 238, 103 22 *ὦ* v Arnim *τ*[*ι*] P 23 [*ἱστόρηκεν*] Sudh *ρο* ..... P *σο*[*φιστὴς*] (*Δημήτριος* unmöglich) Croenert 24 [*περὶ τῆς ῥητορικῆς*] Sudh *Πο*[*λιτικῶι*] ('es ließe sich aber auch anders ergänzen') Croenert 25—26 *ῥήτωρ εἶναι* ⟨*δημηγορῶν οὐ κατώρθωσεν*⟩ [⟨*ὅτι ὁ*⟩ *Θεοφ. γν. — φανερόν* (randnotiz)] *ἐπί τε κτλ.* Croenert 33 *Μονηίαν* D 34 ⟨*ἐπειρᾶτο*⟩ Jac *ἀπογνόντος* D *ταπεινοῦντος* A 35 *καὶ* om A

μῆλον εἰς τοῦτο ἐπιγράψαι καὶ ῥῖψαι εἰς μέσον τῶν Ἀχαιῶν. ἦν δὲ ἐν αὐτῶι γεγραμμένον· 'μὴ σπεῦδ', Ἀχιλλεῦ, πρὶν Μονηνίαν ἑλεῖν· ὕδωρ γὰρ οὐκ ἔνεστι· διψῶσιν κακῶς'. τὸν δὲ Ἀχιλλέα ἐπιμείναντα οὕτω λαβεῖν τὴν πόλιν τῆι τοῦ ὕδατος σπάνει. ἡ ἱστορία παρὰ Δημητρίωι καὶ Ἡσιόδωι (F 85 R[3]).

51 (—) Joseph. c. Ap. I 218 (Euseb. PE IX 42): *ὁ μέντοι Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος* (III) *καὶ Εὐπόλεμος* (III) *οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. οἷς συγγιγνώσκειν ἄξιον· οὐ γὰρ ἐνῆν αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκριβείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.* s. T 6e.

52 (—) Tertullian. Apol. 19, 5—6: *reseranda antiquissimarum etiam gentium archiva, Aegyptiorum Chaldaeorum Phoenicum; advocandi municipes eorum, per quos notitia subministrata est, aliqui Manethon Aegyptius* (III) *et Berosus Chaldaeus* (III), *sed et Hieromus Phoenix, Tyri rex; sectatores quoque ipsorum Mendesius Ptolemaeus* (III) *et Menander Ephesius* (III) *et Demetrius Phalereus et rex Iuba* (III) *et Apion* (III) *et Thallus* (256 T 3) *et qui istos aut probat aut revincit, Iudaeus Iosephus .....*

---

229. PYRRHOS VON EPEIROS?

F

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

1 (II 461, 3) Dion. Hal. AR XX 10 (Exc. De virt. II 83, 20): Pyrrhos plündert den tempel der Persephone in Lokroi; ein sturm vernichtet die flotte mit dem geraubten gut. *διὰ τοῦτο καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων ἡττήθη ὁ Πύρρος κατὰ κράτος. οὐ γὰρ στρατιά τις φαύλη καὶ ἀνάσκητος ἦν αὐτῶι ... οὐδὲ πλῆθος ἀνδρῶν τῶν τότε παραταξαμένων ὀλίγον ... οὐδὲ στρατηγὸς τῶν ἐπιτυχόντων τις ..... οὐδὲ τόπου φύσις ἄνισος οὔτ' ἐπικουρία⟨ς⟩ τοῖς ἑτέροις [ἦ] ἄφιξις αἰφνίδιος οὔτε ἄλλη τις συμφορὰ καὶ πρόφασις ἀπροσδόκητος ἐπιπεσοῦσα συνέτριψεν τὰ Πύρρου πράγματα, ἀλλ' ὁ τῆς ἀσεβηθείσης θεᾶς χολός, ὃν οὐδ' αὐτὸς ἠγνόει Πύρρος, ὡς Πρόξενος ὁ συγγραφεὺς* (III) *ἱστορεῖ, καὶ αὐτὸς ὁ Πύρρος ἐν τοῖς ἰδίοις ὑπομνήμασι γράφει. ἐν γὰρ τῆι νυκτί, ἐν ἧι τὴν στρατιὰν ἔμελλεν ἀπάξειν ἐπὶ τὸ ὄρος τῶι Ῥωμαίων ἐπιθησόμενος χάρακι λάθρα, ἔδοξε κατὰ τοὺς ὕπνους ἐκπεσεῖν αὐτοῦ τοὺς πλείονας ὀδόντας καὶ πλῆθος αἵματος ἐκ τοῦ στόματος φέρεσθαι. ταραχθεὶς δὲ διὰ τὴν ὄψιν καὶ μεγάλην ἔσεσθαι συμφορὰν μαντευόμενος — ἤδη γὰρ αὐτῶι καὶ πρότερον τοιαύτην ὄψιν ἐνυπνίου θεασαμένωι δεινή τις συνέβη δυσποτμία — ἐβούλετο ἐπισχεῖν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, οὐκ ἴσχυσε δὲ νικῆσαι τὴν πεπρωμένην, ἐναντιουμένων τῶν φίλων πρὸς τὴν ἀναβολὴν καὶ μὴ μεθεῖναι τὸν καιρὸν ἐκ τῶν χειρῶν ἀξιούντων.*

Anhang.

2 (2) Plut. Pyrrh. 21, 12: (schlacht bei Asculum) *τῆς δὲ φυγῆς οὐ μακρᾶς εἰς τὸ στρατόπεδον γενομένης, ἑξακισχιλίους ἀποθανεῖν φησι τῶν Ῥωμαίων Ἱερώνυμος* (154 F 12), *τῶν δὲ περὶ Πύρρον ἐν τοῖς βασιλικοῖς ὑπομνήμασιν ἀνενεχθῆναι τρισχιλίους πεντακοσίους καὶ πέντε τεθνηκότας.*

---

2 ἕλνις Eust 7 ἐξῆν? 24 ἐπικουρία⟨ς⟩ — [ἦ] Reiske ἑτέροις: ἐχθροῖς Valesius 28—29 τῶι — λάθρα (Ambr) om E 31—32 ἤδη — δυσποτμία (Ambr) om E 36 μακρὰν Ziegler

230. THEODOROS (VON RHODOS?)?

F

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

1 (IV 512) Suid. s. *Πανικῶι δείματι· .... τοῦτο γίνεται περὶ τοὺς πολέμους· Θεοδώρου τοῦ Ῥοδίων στρατηγοῦ ἐν Ὑπομνήμασι λέγοντος, ὅτι κράτιστόν ἐστιν ἐν τοῖς τοιαύτοις καιροῖς μένειν ἐπὶ τῶν ὅπλων καὶ τὴν ἡσυχίαν ἔχειν· αὐτός τε περιθέων ἐβόα καὶ διὰ τῶν ὑπηρετῶν παρήγγειλε μένειν ἐν ταῖς σκηναῖς καθωπλισμένους ἅπαντας.*

---

231. ARATOS VON SIKYON.

T

1 Vita Arat. p. 79, 12 M: *καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ γεγόνασιν Ἄρατοι ἄνδρες ἐλλόγιμοι, ἱστοριογράφοι, ὥσπερ ὁ Κνίδιος, οὗ φέρονται Αἰγυπτιακὰ ἱστορικὰ συγγράμματα* (III), *καὶ τρίτος ἐπισημότατος Σικυώνιος, οὗ ἐστιν ἡ πολύβιβλος ἱστορία ὑπὲρ τὰ $\overline{\lambda}$ βιβλία ἔχουσα.*

2 a) Polyb. I 3, 1: *ἄρξει δὲ τῆς πραγματείας ἡμῖν τῶν μὲν χρόνων ὀλυμπιὰς ἑκατοστή τε καὶ τετταρακοστή* (220/17), *τῶν δὲ πράξεων παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν ὁ προσαγορευθεὶς συμμαχικὸς πόλεμος, ὃν πρῶτον ἐξήνεγκε μετ' Ἀχαιῶν πρὸς Αἰτωλοὺς Φίλιππος Δημητρίου μὲν υἱὸς πατὴρ δὲ Περσέως, παρὰ δὲ τοῖς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦσιν ὁ περὶ Κοίλης Συρίας, ὃν Ἀντίοχος καὶ Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους,* (2) *ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Λιβύην τόποις ὁ συστὰς Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις, ὃν οἱ πλεῖστοι προσαγορεύουσιν Ἀννιβιακόν. ταῦτα δ' ἐστὶ συνεχῆ τοῖς τελευταίοις τῆς Ἀράτου Σικυωνίου συντάξεως.* b) — IV 1, 9: *συγκεφαλαιωσάμενοι δὲ τὰς ἐκ τῆς προκατασκευῆς πράξεις ἕως τῆς Ἀντιγόνου* (221) *καὶ Σελεύκου* (223) *καὶ Πτολεμαίου* (221) *τελευτῆς ... λοιπὸν ἐπηγγειλάμεθα τῆς αὐτῶν πραγματείας ἀρχὴν ποιήσασθαι τὰς ἑξῆς τοῖς προειρημένοις πράξεις,* (2, 1) *καλλίστην ὑπόστασιν ὑπολαμβάνοντες εἶναι ταύτην διὰ τὸ πρῶτον μὲν τὴν Ἀράτου σύνταξιν ἐπὶ τούτους καταστρέφειν τοὺς καιρούς, οἷς συνάπτοντες τὴν διήγησιν τὸν ἀκόλουθον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἀποδιδόναι προηιρήμεθα λόγον ....*

3 — II 40, 4: *τῶν μέντοι γ' Ἀράτωι διωικημένων* (in der entwicklung des achaeischen bundes) *καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐπικεφαλαιούμενοι μνησθησόμεθα διὰ τὸ καὶ λίαν ἀληθινοὺς καὶ σαφεῖς ἐκεῖνον περὶ τῶν ἰδίων συντεταχέναι πράξεων ὑπομνηματισμούς.*

---

4 *παρὰ* A 5 *Θευδάτα?* C Mueller 23 *Ἀράτου* Hultsch *παρὰ τοῦ* Pol *Ἀράτου τοῦ* Reiske *παρ' Ἀράτου* Buettner-Wobst 29 *οἷς* Ursinus *ὡς* Pol

4 POLYB. II 56, 1—2: *ἐπεὶ δὲ τῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ἀράτωι γεγραφότων παρ' ἐνίοις ἀποδοχῆς ἀξιοῦται Φύλαρχος, ἐν πολλοῖς ἀντιδοξῶν καὶ τἀναντία γράφων αὐτῶι, χρήσιμον ἂν εἴη, μᾶλλον δ' ἀναγκαῖον ἡμῖν Ἀράτωι προηιρημένοις κατακολουθεῖν περὶ τῶν Κλεομενικῶν, μὴ παραλιπεῖν ἄσκεπτον τοῦτο τὸ μέρος, ἵνα μὴ τὸ ψεῦδος ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἰσοδυναμοῦν ἀπολείπωμεν πρὸς τὴν ἀλήθειαν* (folgt kritik des Phylarchos 81 F 53—56).

5 — II 47, 9—11: (F 4 c) *διόπερ ἔχων τοιαύτην πρόθεσιν* (sc. *Ἄρατος*) *ἀδήλως αὐτὰ διενοεῖτο χειρίζειν· ἐξ οὗ πολλὰ παρὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἠναγκάζετο καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πρὸς τοὺς ἐκτός, δι' ὧν ἤμελλε τὴν ἐναντίαν ἔμφασιν ὑποδεικνύων ταύτην ἐπικρύψεσθαι τὴν οἰκονομίαν. ὧν χάριν ἔνια τούτων οὐδ' ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι κατέταξεν.*

6 PLUTARCH. Arat. 3, 3: *ὅθεν ἐνδεέστερον ἴσως ἢ πολιτικῶι προσῆκον ἦν ἀνδρὶ περὶ τὸν λόγον ἐσπούδασε* (sc. *Ἄρατος*)· *καίτοι γεγονέναι κομψότερον εἰπεῖν ἢ δοκεῖ τισιν ἐκ τῶν Ὑπομνημάτων κρίνουσιν, ἃ παρέργως καὶ ὑπὸ χεῖρα διὰ τῶν ἐπιτυχόντων ὀνομάτων ἀμιλλησάμενος κατέλιπε.*

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

1 (III 22, 1) PLUTARCH. Agis u. Kleom. 13, 5: ..... *μεταπεμπομένων τῶν Ἀχαιῶν συμμάχων ὄντων βοήθειαν ἐκ Λακεδαίμονος·* (6) *Αἰτωλοὶ γὰρ ἦσαν ἐπίδοξοι διὰ τῆς Μεγαρικῆς ἐμβαλοῦντες εἰς Πελοπόννησον καὶ τοῦτο κωλύσων Ἄρατος ὁ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγὸς ἠθροιζε δύναμιν καὶ τοῖς ἐφόροις ἔγραφεν.* **(14)** *οἱ δὲ τὸν Ἄγιν εὐθὺς ἐξέπεμπον .....* **(15)** *συμμείξας δὲ τῶι Ἀράτωι περὶ Κόρινθον ὁ Ἄγις ἔτι βουλευομένωι περὶ μάχης καὶ παρατάξεως πρὸς τοὺς πολεμίους, ἐπεδείξατο καὶ προθυμίαν πολλὴν καὶ τόλμαν οὐ μανικὴν οὐδ' ἀλόγιστον.* (2) *ἔφη γὰρ αὐτῶι μὲν δοκεῖν διαμάχεσθαι καὶ μὴ παριέναι τὸν πόλεμον εἴσω, τὰς πύλας τῆς Πελοποννήσου προεμένους, ποιήσειν δὲ τὸ δοκοῦν Ἀράτωι·* (3) *καὶ γὰρ πρεσβύτερόν τ' εἶναι καὶ στρατηγεῖν Ἀχαιῶν, οἷς οὐχὶ προστάξων οὐδ' ἡγησόμενος, ἀλλὰ συστρατευσόμενος ἥκοι καὶ βοηθήσων.* (4) *ὁ δὲ Σινωπεὺς Βάτων* (III) *αὐτὸν οὐκ ἐθέλειν μάχεσθαί φησι τὸν Ἄγιν Ἀράτου κελεύοντος, οὐκ ἐντετυχηκὼς οἷς Ἄρατος γέγραφε περὶ τούτων, ἀπολογιζόμενος ὅτι βέλτιον ἡγεῖτο, τοὺς καρποὺς σχεδὸν ἅπαντας συγκεκομισμένων ἤδη τῶν γεωργῶν, παρελθεῖν τοὺς πολεμίους ἢ μάχηι διακινδυνεῦσαι περὶ τῶν ὅλων.* (5) *ἐπεὶ δ' οὖν Ἄρατος ἀπέγνω μάχεσθαι καὶ τοὺς συμμάχους ἐπαινέσας διαφῆκε, θαυμασθεὶς ὁ Ἄγις ἀνεζεύγνυεν, ἤδη τῶν ἔνδον ἐν Σπάρτηι θόρυβον πολὺν ἐχόντων καὶ μεταβολήν.* a. 241/0

2 (2) — Arat. 31: *ὁ δ' Ἄρατος εὐδοκίμησε καὶ περὶ τὰς Αἰτωλικὰς πράξεις, ὅτε συμβαλεῖν μὲν αὐτοῖς πρὸ τῆς Μεγαρικῆς ὡρμημένων τῶν* a. 241/0

5—6 *συγγράμμασιν* AB *γράμμασιν* CDE 14 *ἦν* om P *τῶν λόγων* P *γέγονε* Madvig *καίτοι* ⟨*φασί*⟩ *ο.* ⟨*δοκεῖ*⟩ *γεγονέναι κομψότερος* (Reiske) Ziegler 15 *δοκεῖ* G *δοκεῖν* *Π*L 21 *ὁ Ἄρατος* PL 24 *μανικὴν*: *νεανικὴν* Sintenis 28 *καὶ* om L 31 *παρελθεῖν* ⟨*ἐᾶν*⟩ Madvig

Ἀχαιῶν καὶ τοῦ βασιλέως τῶν Λακεδαιμονίων Ἄγιδος ἀφικνουμένου μετὰ δυνάμεως καὶ συνεξορμῶντος ἐπὶ τὴν μάχην τοὺς Ἀχαιούς, (2) *ἐναντιωθεὶς καὶ πολλὰ μὲν ὀνείδη πολλὰ δ' εἰς μαλακίαν καὶ ἀτολμίαν* [*καὶ*] *σκώμματα καὶ χλευασμὸν ὑπομείνας οὐ προήκατο τὸν τοῦ συμφέροντος λογισμὸν διὰ τὸ φαινόμενον αἰσχρόν, ἀλλὰ παρεχώρησε τοῖς πολεμίοις ὑπερβαλοῦσι τὴν Γεράνειαν ἀμαχεὶ παρελθεῖν εἰς Πελοπόννησον.* (3) *ὡς μέντοι παρελθόντες ἐξαίφνης Πελλήνην κατέλαβον, οὐκέτ' ἦν ὁ αὐτὸς οὐδ' ἔμελλε διατρίβων καὶ περιμένων ἀθροισθῆναι καὶ συνελθεῖν εἰς ταὐτὸ πανταχόθεν τὴν δύναμιν, ἀλλ' εὐθὺς ὥρμησε μετὰ τῶν παρόντων ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἐν τῶι κρατεῖν ἀσθενεστάτους δι' ἀταξίαν καὶ ὕβριν ὄντας.* (4) *ἅμα γὰρ τῶι παρελθεῖν εἰς τὴν πόλιν οἱ μὲν στρατιῶται διασπαρέντες ἐν ταῖς οἰκίαις ἦσαν, ἐξωθοῦντες ἀλλήλους καὶ διαμαχόμενοι περὶ τῶν χρημάτων, ἡγεμόνες δὲ καὶ λοχαγοὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας τῶν Πελληνέων περιιόντες ἥρπαζον καὶ τὰ κράνη τὰ αὐτῶν ἀφαιροῦντες ἐκείναις περιετίθεσαν τοῦ μηδένα λαβεῖν ἄλλον, ἀλλὰ τῶι κράνει δῆλον εἶναι τὸν δεσπότην ἑκάστης.* (5) *οὕτω δὲ διακειμένοις αὐτοῖς καὶ ταῦτα πράττουσιν ἐξαίφνης ὁ Ἄρατος ἐπιπεσὼν προσηγγέλθη, καὶ γενομένης ἐκπλήξεως, οἷαν εἰκὸς ἐν ἀταξίαι τοιαύτηι πρὶν ἢ πάντας πυθέσθαι τὸν κίνδυνον, οἱ πρῶτοι περὶ τὰς πύλας τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ τὰ προάστεια συμπεσόντες ἔφευγον ἤδη νενικημένοι καὶ κατεπίμπλασαν ἐλαυνόμενοι προτροπάδην ἀπορίας τοὺς συνισταμένους καὶ προσβοηθοῦντας.* **(32)** *ἐν τούτωι δὲ τῶι ταράχωι μία τῶν αἰχμαλώτων, Ἐπιγήθους ἀνδρὸς ἐνδόξου θυγάτηρ, αὐτὴ δὲ κάλλει καὶ μεγέθει σώματος εὐπρεπής, ἔτυχε μὲν ἐν τῶι ἱερῶι καθεζομένη τῆς Ἀρτέμιδος, οὗ κατέστησεν αὐτὴν ὁ ἐπιλεκτάρχης, ἐλὼν ἑαυτῶι καὶ περιιδεὶς τὴν τριλοφίαν, ἄφνω δ' ἐκδραμοῦσα πρὸς τὸν θόρυβον,* (2) *ὡς ἔστη πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ καὶ κατέβλεψεν εἰς τοὺς μαχομένους ἄνωθεν ἔχουσα τὴν τριλοφίαν, αὐτοῖς τε τοῖς πολίταις θέαμα σεμνότερον ἢ κατ' ἄνθρωπον ἐφάνη, καὶ τοῖς πολεμίοις φάσμα θεῖον ὁρᾶν δοκοῦσι φρίκην ἐνέβαλε καὶ θάμβος, ὥστε μηδένα τρέπεσθαι πρὸς ἀλκήν.* (3) *αὐτοὶ δὲ Πελληνεῖς λέγουσι τὸ βρέτας τῆς θεοῦ τὸν μὲν ἄλλον ἀποκεῖσθαι χρόνον ἄψαυστον, ὅταν δὲ κινηθὲν ὑπὸ τῆς ἱερείας ἐκφέρηται, μηδένα προσβλέπειν ἐναντίον ἀλλ' ἀποτρέπεσθαι πάντας· οὐ γὰρ ἀνθρώποις μόνον ὅραμα φρικτὸν εἶναι καὶ χαλεπόν, ἀλλὰ* ⟨*καὶ*⟩ *δένδρα ποιεῖν ἄφορα καὶ καρποὺς ἀπαμβλίσκειν δι' ὧν ἂν κομίζηται.* (4) *τοῦτο δὴ τότε τὴν ἱέρειαν ἐξενεγκαμένην καὶ τρέπουσαν ἀεὶ κατὰ τοὺς Αἰτωλοὺς ἀντιπρόσωπον, ἔκφρονας καταστῆσαι καὶ παρελέσθαι τὸν λογισμόν.* (5) *ὁ δ' Ἄρατος οὐδὲν ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν εἴρηκε τοιοῦτον, ἀλλά φησι τρεψάμενος τοὺς Αἰτωλοὺς καὶ φεύγουσι συνεισπεσὼν εἰς τὴν πόλιν ἐξελάσαι κατὰ κράτος, ἑπτακοσίους δ' ἀποκτεῖναι.*

3 (3) PLUTARCH. Arat. 33, 2: *τοὺς δ' Ἀθηναίους σπουδάζων ἐλευθερῶσαι, διεβλήθη καὶ κακῶς ἤκουσεν ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι σπονδὰς πεποιημένων αὐτῶν πρὸς τοὺς Μακεδόνας καὶ ἀνοχὰς ἀγόντων, ἐπεχείρησε* 241/0 o. 239/8

1 *ἀφικομένου* Paris. 1673 3 [*καὶ*] Reiske 6 *γερανίαν* G¹*Π* 12 *ἦσαν* om G 13 *πελληναίων* LR¹ 16 *ἐπιπεσών*: *ἐπιὼν* Pflugk 19 *ἔφυγον* G¹ 31 ⟨*καὶ*⟩ add Paris. 1673 34 *εἰρήκει* PR 39 *ἐχόντων* LG²

τὸν Πειραιᾶ καταλαβεῖν. (3) *αὐτὸς δὲ ἀρνούμενος ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν οἷς ἀπολέλοιπεν Ἐργῖνον αἰτιᾶται, μεθ' οὗ τὰ περὶ τὸν Ἀκροκόρινθον ἔπραξεν. ἐκεῖνον γὰρ ἰδίαι τῶι Πειραιεῖ προσβαλόντα καὶ τῆς κλίμακος συντριβείσης διωκόμενον ὀνομάζειν καὶ καλεῖν συνεχῶς Ἄρατον ὥσπερ παρόντα καὶ διαφυγεῖν οὕτως ἐξαπατήσαντα τοὺς πολεμίους.* (4) *οὐ μὴν δοκεῖ πιθανῶς ἀπολογεῖσθαι .....*

4 (4) **a)** PLUTARCH. Arat. 38, 5: Kleomenes verlangt die hegemonie über den achäischen bund; Aratos lehnt die wahl zum strategen für 225/4 ab. a. 225/4

διὸ καὶ μέμφονται τὸν Ἄρατον, ἐν σάλωι μεγάλωι καὶ χειμῶνι τῶν πραγμάτων φερομένων, ὥσπερ κυβερνήτην ἀφέντα καὶ προέμενον ἑτέρωι τοὺς οἴακας, ὅτε καλῶς εἶχε καὶ ἀκόντων ἐπιστάντα σώιζειν τὸ κοινόν· (6) *⟨εἰ δ'⟩ ἀπεγνώκει τὰ πράγματα καὶ τὴν δύναμιν τῶν Ἀχαιῶν, εἶξαι τῶι Κλεομένει καὶ μὴ πάλιν τὴν Πελοπόννησον ἐκβαρβαρῶσαι φρουραῖς Μακεδόνων, μηδὲ πληρῶσαι τὸν Ἀκροκόρινθον Ἰλλυρικῶν ὅπλων καὶ Γαλατικῶν, μηδ' οὓς αὐτὸς ἐν ταῖς πράξεσι καταστρατηγῶν καὶ καταπολιτευόμενος, ἐν δὲ τοῖς Ὑπομνήμασι λοιδορῶν διετέλει, τούτους ἐπάγεσθαι δεσπότας ταῖς πόλεσι συμμάχους ὑποκοριζόμενον.* (7) *εἰ δὲ Κλεομένης ἦν — λεγέσθω γὰρ οὕτως — παράνομος καὶ τυρραννικός, ἀλλ' Ἡρακλεῖδαι πατέρες αὐτῶι καὶ Σπάρτη πατρίς .....* (11) *καίτοι πᾶσαν δ' Ἄρατος ἀφίησι φωνὴν ἀπολογιζόμενος τὴν ἀνάγκην. ὁ Πολύβιος* (II 45 ff.) *δ' αὐτὸν ἐκ πολλοῦ φησι καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης, ὑφορώμενον τὸ θράσος τὸ τοῦ Κλεομένους, κρύφα τῶι Ἀντιγόνωι διαλέγεσθαι, καὶ τοὺς Μεγαλοπολίτας προκαθιέναι δεομένους Ἀχαιῶν ἐπικαλεῖσθαι τὸν Ἀντίγονον .....* (12) *ὁμοίως δὲ καὶ Φύλαρχος ἱστόρηκε περὶ τούτων* (81 F 52) .....

b) — Agis u. Kleom. 37 (16): die Achäer sind bereit, den vertrag mit Kleomenes abzuschließen, die ratifizierung wird durch Kleomenes' erkrankung verzögert; Aratos ruft die Makedonen, (4) *οὓς αὐτὸς ἐκ Πελοποννήσου μειράκιον ὢν ἐξήλασεν, ἐλευθερώσας τὸν Ἀκροκόρινθον, καὶ πᾶσι μὲν τοῖς βασιλεῦσιν ὕποπτος καὶ διάφορος γενόμενος, τοντονὶ δ' αὐτὸν Ἀντίγονον εἰρηκὼς κακὰ μυρία δι' ὧν ἀπολέλοιπεν Ὑπομνημάτων.* (5) *καίτοι πολλὰ παθεῖν καὶ παραβαλέσθαι φησὶν αὐτὸς ὑπὲρ Ἀθηναίων, ὅπως ἡ πόλις ἀπαλλαγείη φρουρᾶς καὶ Μακεδόνων, εἶτα τούτους ἐπὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἑστίαν τὴν ἑαυτοῦ μεθ' ὅπλων εἰσήγαγεν ἄχρι τῆς γυναικωνίτιδος·* (6) *τὸν δ' ἀφ' Ἡρακλέους γεγονότα καὶ βασιλεύοντα Σπαρτιατῶν καὶ τὴν πάτριον πολιτείαν ... ἀνακρουόμενον αὖθις ... οὐκ ἠξίου Σικυωνίων ἡγεμόνα καὶ Τριταιέων γράφεσθαι.* (7) *φεύγων δὲ τὴν μάζαν καὶ τὸν τρίβωνα, καὶ τὸ δεινότατον ὧν κατηγόρει Κλεομένους, ἀναίρεσιν πλούτου καὶ πενίας ἐπανόρθωσιν, διαδήματι καὶ πορφύραι καὶ Μακεδονικοῖς ... προστάγμασιν ὑπέρριψε μετὰ τῆς Ἀχαίας αὐτόν, ἵνα μὴ Κλεομένει ποεῖν δοκῆι τὸ προσταττόμενον .....* **c)** POLYB. II 47: *οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὸ μὲν πρῶτον διὰ τῆς ἰδίας δυνάμεως ὥρμησαν ἀντοφθαλμεῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις .....* (3) *ἤδη δ' ἐπὶ ποσὸν τοῦ πολέμου προβαίνοντος καὶ τοῦ Κλεομένους τό τε πάτριον πολίτευμα*

---

3 *προσβαλόντα* Corais *προσβάλλοντα* Plut 4 *διωκομένωι* PR^1 11 *⟨εἰ δ'⟩* Anon 13 *μηδὲ* Corais *μήτε* Plut 16 *ὑποκοριζόμενος* $R^{ac}P$ *—νους* G^1 18 *ὁ* om L 26 *ὧν: ὃν* R 33 *Τριταιέων* Solanus *τρικκαίων (τρικκάϊων* P^2) Plut 39 *τοῦ μὲν Κλεομένους* CDE

καταλύσαντος καὶ τὴν ἔννομον βασιλείαν εἰς τυραννίδα μεταστήσαντος, χρωμένου δὲ καὶ τῶι πολέμωι πρακτικῶς καὶ παραβόλως, (4) προορώμενος Ἄρατος τὸ μέλλον καὶ δεδιὼς τήν τε τῶν Αἰτωλῶν ἀπόνοιαν καὶ τόλμαν, ἔκρινε πρὸ πολλοῦ λυμαίνεσθαι τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν. (5) κατανοῶν δὲ τὸν Ἀντίγονον καὶ πρᾶξιν ἔχοντα καὶ σύνεσιν καὶ πίστεως ἀντιποιούμενον, τοὺς δὲ βασιλεῖς σαφῶς εἰδὼς φύσει μὲν οὐδένα νομίζοντας οὔτ' ἐχθρὸν οὔτε † πολέμιον, ταῖς δὲ τοῦ συμφέροντος ψήφοις αἰεὶ μετροῦντας τὰς ἔχθρας καὶ τὰς φιλίας, (6) ἐπεβάλετο λαλεῖν πρὸς τὸν εἰρημένον βασιλέα καὶ συμπλέκειν τὰς χεῖρας, ὑποδεικνύων αὐτῶι τὸ συμβησόμενον ἐκ τῶν πραγμάτων. (7) προδήλως μὲν οὖν αὐτὸ πράττειν ἀσύμφορον ἡγεῖτο διὰ πλείους αἰτίας· τόν τε γὰρ Κλεομένη καὶ τοὺς Αἰτωλοὺς ἀνταγωνιστὰς παρασκευάζειν ἤμελλε πρὸς τὴν ἐπιβολήν, (8) τούς τε πολλοὺς τῶν Ἀχαιῶν διατρέψειν καταφεύγων ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς καὶ δοκῶν ὁλοσχερῶς ἀπεγνωκέναι τὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας, ὅπερ ἥκιστα φαίνεσθαι πράττειν ἐβούλετο. (9—11: T 5) εἰδὼς δὲ τοὺς Μεγαλοπολίτας κτλ.

5 (5) PLUTARCH. Agis u. Kleom. 38 (17): erneute bundesversammlung der Achäer in Argos; es gelingt Aratos, der den vertrag mit Antigonos in der tasche hat, bedingungen für die verhandlung mit Kleomenes durchzusetzen, die dieser als bruch der ihm früher wegen der hegemonie gemachten versprechungen ansieht. (4) γράψας δὲ περὶ τούτων ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Ἀχαιούς, ἧς ἦν τὸ πλεῖστον Ἀράτου κατηγορία, πολλὰ δὲ καὶ τοῦ Ἀράτου λοιδορήσαντος αὐτὸν πρὸς τὸ πλῆθος ἀνέζευξε διὰ ταχέων καὶ κήρυκα πόλεμον προερροῦντα τοῖς Ἀχαιοῖς ἔπεμψεν οὐκ εἰς Ἄργος ἀλλ' εἰς Αἴγιον, ὡς φησιν Ἄρατος, ὅπως φθάσηι τὴν παρασκευὴν αὐτῶν. beginn des krieges; große erfolge des Kleomenes, der Pellene, Pheneos, Penteleion und Argos nimmt.

6 (6) — — 40 (19): ἐαλωκότος δ' Ἄργους καὶ κατόπιν εὐθὺς 224/3 προσθεμένων τῶι Κλεομένει Κλεωνῶν καὶ Φλιοῦντος, ἐτύγχανε μὲν ὁ Ἄρατος ἐν Κορίνθωι ποιούμενός τινα τῶν λεγομένων λακωνίζειν ἐξέτασιν. (2) ἀγγελίας δὲ περὶ τούτων προσπεσούσης, διαταραχθεὶς καὶ τὴν πόλιν ἀποκλίνουσαν αἰσθόμενος πρὸς τὸν Κλεομένη καὶ τῶν Ἀχαιῶν ἀπαλλαγῆναι βουλομένην, ἐκάλει μὲν εἰς τὸ βουλευτήριον τοὺς πολίτας, ἔλαθε δὲ διολισθὼν ἄχρι τῆς πύλης. (3) ἐκεῖ δὲ τοῦ ἵππου προσαχθέντος ἀναβὰς ἔφυγεν εἰς Σικυῶνα. (4) τῶν δὲ Κορινθίων ἁμιλλωμένων εἰς Ἄργος πρὸς τὸν Κλεομένη φησὶν ὁ Ἄρατος τοὺς ἵππους πάντας ῥαγῆναι, τὸν δὲ Κλεομένη μέμφεσθαι τοὺς Κορινθίους, μὴ συλλαβόντας αὐτὸν ἀλλ' ἐάσαντας διαφυγεῖν. (5) οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν Μεγιστόνους παρὰ τοῦ Κλεομένους, δεομένου παραλαβεῖν τὸν Ἀκροκόρινθον — εἶχε γὰρ φρουρὰν Ἀχαιῶν — καὶ πολλὰ χρήματα διδόντος· ἀποκρίνασθαι δ' αὐτόν, ὡς οὐκ ἔχει τὰ πράγματα, μᾶλλον δ' ὑπὸ τῶν πραγμάτων αὐτὸς ἔχεται.

2—3 τὸ μέλλον καὶ δεδιὼς Reiske καὶ τὸ μ. δ. Pol 3 ἀπόνοιαν Casaubonus ἐπίνοιαν Pol 4 καὶ vor πρᾶξιν om Suid 6 οὔτ' ἐχθρὸν οὔτε φίλον C edd vulg οὔτε σύμμαχον οὔτε πολέμιον Hultsch 22 φασιν L^1 27 ἐξέτασιν $G^1 \Pi^t L^3$ ἐπίστασιν $G^2 \Pi^m L^1$ 29 βουλομένην Anon —νων Pl 35 παρὰ τοῦ L παρ' αὐτοῦ $G\Pi$

232. P. CORNELIUS SCIPIO AFRICANUS MAIOR.

F

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

1 (—) Polyb. X 2, 1: *ὅτι μέλλοντες ἱστορεῖν τὰ πραχθέντα Ποπλίωι κατὰ* a. 210/9
τὴν Ἰβηρίαν, συλλήβδην δὲ πάσας τὰς κατὰ τὸν βίον ἐπιτελεσθείσας αὐτῶι πράξεις, ἀναγκαῖον ἡγούμεθα τὸ προεπιστῆσαι τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ τὴν αἵρεσιν καὶ φύσιν τἀνδρός ..... (5, 9) *ταῦτα μὲν οὖν εἰρήσθω μοι χάριν τῶν ἀκουόντων, ἵνα μὴ συγκαταφερόμενοι ψευδῶς τῆι καθωμιλημένηι δόξηι περὶ αὐτοῦ παραπέμπωσι τὰ σεμνότατα καὶ κάλλιστα τἀνδρός, λέγω δὲ τὴν ἐπιδεξιότητα καὶ φιλοπονίαν.* (10) *ἔτι δὲ μᾶλλον ἔσται τοῦτο συμφανὲς ἐπ' αὐτῶν τῶν πράξεων.*

(6) *οὐ μὴν ἀλλὰ τότε συνηθροισμένων τῶν δυνάμεων παρεκάλει μὴ καταπεπλῆχθαι τὴν προγεγενημένην περιπέτειαν.* (2) *οὐ γὰρ ταῖς ἀρεταῖς ἡττῆσθαι Ῥωμαίους ὑπὸ Καρχηδονίων οὐδέποτε, τῆι δὲ προδοσίαι τῆι Κελτιβήρων καὶ τῆι προπετείαι, διακλεισθέντων τῶν στρατηγῶν ἀπ' ἀλλήλων διὰ τὸ πιστεῦσαι τῆι συμμαχίαι τῶν εἰρημένων.* (3) *ὧν ἑκάτερα νῦν ἔφη περὶ τοὺς πολεμίους ὑπάρχειν· χωρὶς γὰρ ἀπ' ἀλλήλων πολὺ διεσπασμένους στρατοπεδεύειν τοῖς τε συμμάχοις ὑβριστικῶς χρωμένους ἅπαντας ἀπηλλοτριωκέναι καὶ πολεμίους αὑτοῖς παρεσκευακέναι.* (4) *διὸ καὶ τοὺς μὲν ἤδη διαπέμπεσθαι πρὸς σφᾶς, τοὺς δὲ λοιπούς, ὡς ἂν τάχιστα θαρρήσωσι καὶ διαβάντας ἴδωσι τὸν ποταμόν, ἀσμένως ἥξειν, οὐχ οὕτως εὐνοοῦντας σφίσι, τὸ δὲ πλεῖον ἀμύνεσθαι σπουδάζοντας τὴν Καρχηδονίων εἰς αὐτοὺς ἀσέλγειαν·* (5) *τὸ δὲ μέγιστον, στασιάζοντας πρὸς ἀλλήλους τοὺς τῶν ὑπεναντίων ἡγεμόνας ἅθρους διαμάχεσθαι πρὸς αὐτοὺς οὐ θελήσειν, κατὰ μέρος δὲ κινδυνεύοντας εὐχειρώτους ὑπάρχειν.* (6) *διὸ βλέποντας εἰς ταῦτα παρεκάλει περαιοῦσθαι τὸν ποταμὸν εὐθαρσῶς· περὶ δὲ τῶν ἑξῆς ἀνεδέχετο μελήσειν αὐτῶι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι.*

(7) *ταῦτα δ' εἰπὼν τρισχιλίους μὲν ἔχοντα πεζοὺς καὶ πεντακοσίους ἱππεῖς Μάρκον ἀπέλειπεν τὸν συνάρχοντα περὶ τὴν διάβασιν ἐφεδρεύσοντα τοῖς ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ συμμάχοις· αὐτὸς δὲ τὴν ἄλλην ἐπεραίου δύναμιν, ἄδηλον πᾶσι ποιῶν τὴν αὑτοῦ πρόθεσιν.* (8) *ἦν γὰρ αὐτῶι κεκριμένον πράττειν ὧν μὲν εἶπε πρὸς τοὺς πολλοὺς μηδέν, προῦκειτο δὲ πολιορκεῖν ἐξ ἐφόδου τὴν ἐν Ἰβηρίαι Καρχηδόνα προσαγορευομένην.* (9) *ὃ δὴ καὶ πρῶτον ἂν τις λάβοι καὶ μέγιστον σημεῖον τῆς ὑφ' ἡμῶν ἄρτι ῥηθείσης διαλήψεως.* (10) *ἔτος γὰρ ἕβδομον ἔχων πρὸς τοῖς εἴκοσι πρῶτον μὲν ἐπὶ πράξεις αὐτὸν ἔδωκε τελέως παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀπηλπισμένας διὰ τὸ μέγεθος τῶν προγεγονότων ἐλατωμάτων,* (11) *δεύτερον δοὺς αὐτὸν τὰ μὲν κοινὰ καὶ προφαινόμενα πᾶσι παρέλειπε, τὰ δὲ μήτε παρὰ τοῖς πολεμίοις * *, ταῦτ' ἐπενόει καὶ προετίθετο πράττειν·* (12) *ὧν οὐδὲν ἦν χωρὶς ἐκλογισμῶν τῶν ἀκριβεστάτων.*

(7) *ἔτι μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἱστορῶν ἐν τῆι Ῥώμηι καὶ πυνθανόμενος ἐπιμελῶς τήν τε προδοσίαν τῶν Κελτιβήρων καὶ τὸν διαζευγμὸν τῶν ἰδίων στρατοπέδων, καὶ συλλογιζόμενος ὅτι παρὰ τοῦτο συμβαίνει τοῖς περὶ τὸν πατέρα γενέσθαι τὴν περιπέτειαν,* (2) *οὐ κατεπέπληκτο τοὺς Καρχηδονίους οὐδ' ἥττητο τῆι ψυχῆι, καθάπερ οἱ πολλοί.* (3) *μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ἐντὸς Ἴβηρος ποταμοῦ συμμάχους ἀκούων μένειν ἐν τῆι πρὸς αὐτοὺς φιλίαι, τοὺς δὲ τῶν Καρχηδονίων ἡγεμόνας στασιάζειν μὲν πρὸς σφᾶς, ὑβρίζειν δὲ τοὺς ὑποταττομένους, εὐθαρσῶς διέκειτο πρὸς τὴν ἔξοδον, οὐ τῆι τύχηι πιστεύων, ἀλλὰ τοῖς συλλογισμοῖς.* (4) *παραγενόμενός γε μὴν εἰς τὴν Ἰβηρίαν, πάντας ἀνακινῶν καὶ παρ' ἑκάστου πυνθανόμενος τὰ περὶ τοὺς*

22 ἄθρους FS 26 ἀπέλειπεν F (Hultsch) ἀπέλιπε S^s 34 ⟨μήτε παρὰ τοῖς φίλοις προσδοκηθέντα⟩ Reiske 44 ἀνακρίνων Casaubonus

ἐναντίους, ἠῦρισκε τὰς μὲν δυνάμεις τῶν Καρχηδονίων εἰς τρία μέρη διηρημένας. (5) ὧν Μάγωνα μὲν ἐπυνθάνετο διατρίβειν ἐντὸς Ἡρακλείων στηλῶν ἐν τοῖς Κονίοις προσαγορευομένοις, Ἀσδρούβαν δὲ τὸν Γέσκωνος περὶ Τάγου ποταμοῦ στόμα κατὰ τὴν Λυσιτανήν, τὸν δ' ἕτερον Ἀσδρούβαν πολιορκεῖν τινα πόλιν ἐν τοῖς Καρπητανοῖς, οὐδένα ⟨δὲ⟩ τῶν προειρημένων ἑλάττω δέχ' ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχειν τῆς Καινῆς πόλεως. (6) νομίζειν οὖν, ἐὰν μὲν εἰς μάχην συνιέναι κρίνηι τοῖς πολεμίοις, τὸ μὲν πρὸς πάντας ἅμα κινδυνεύειν ⟨ἐπισφαλὲς εἶναι⟩ τελέως καὶ διὰ τὸ προηττῆσθαι τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ πολλαπλασίους εἶναι τοὺς ὑπεναντίους· (7) ἐὰν δὲ πρὸς ἕνα συμβαλεῖν σπεύδων. κἄπειτα τούτου φυγομαχήσαντος, ἐπιγενομένων δὲ τῶν ἄλλων δυνάμεων, συγκλεισθῆι που, κατάφοβος ἦν μὴ ταῖς αὑταῖς Γναίωι τῶι θείωι καὶ Ποπλίωι τῶι πατρὶ περιπέσηι συμφοραῖς. (8) διὸ τοῦτο μὲν τὸ μέρος ἀπεδοκίμασε, πυνθανόμενος δὲ τὴν προειρημένην Καρχηδόνα μεγίστας μὲν χρείας παρέχεσθαι τοῖς ὑπεναντίοις, μέγιστα δὲ βλάπτειν καὶ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον αὐτόν, ἐξητάκει τὰ κατὰ μέρος ὑπὲρ αὐτῆς ἐν τῆι παραχειμασίαι ⟨διὰ⟩ τῶν εἰδότων. (2) ἀκούων δὲ πρῶτον μὲν ὅτι λιμένας ἔχει στόλωι καὶ ναυτικαῖς δυνάμεσι μόνη σχεδὸν τῶν κατὰ τὴν Ἰβηρίαν, ἅμα δὲ καὶ διότι πρὸς τὸν ἀπὸ τῆς Λιβύης πλοῦν καὶ πελάγιον δίαρμα λίαν εὐφυῶς κεῖται τοῖς Καρχηδονίοις, (3) μετὰ δὲ ταῦτα διότι καὶ τὸ τῶν χρημάτων πλῆθος καὶ τὰς ἀποσκευὰς τῶν στρατοπέδων ἁπάσας ἐν ταύτηι τῆι πόλει συνέβαινε τοῖς Καρχηδονίοις ὑπάρχειν, ἔτι δὲ τοὺς ὁμήρους τοὺς ἐξ ὅλης τῆς Ἰβηρίας, (4) τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι μάχιμοι μὲν ἄνδρες εἶησαν εἰς χιλίους οἱ τὴν ἄκραν τηροῦντες διὰ τὸ μηδένα μηδέποτ' ἂν ὑπολαμβάνειν ὅτι κρατούντων Καρχηδονίων σχεδὸν ἁπάσης Ἰβηρίας ἐπινοήσει τις τὸ παράπαν πολιορκῆσαι ταύτην τὴν πόλιν, (5) τὸ δ' ἄλλο πλῆθος ὅτι πολὺ μὲν εἴη διαφερόντως ἐν αὐτῆι, πᾶν δὲ δημιουργικὸν καὶ βάναυσον καὶ θαλαττουργὸν καὶ πλεῖστον ἀπέχον πολεμικῆς ἐμπειρίας, ὃ κατὰ τῆς πόλεως ὑπελάμβανεν εἶναι, παραδόξου γενομένης ἐπιφανείας. (6) καὶ μὴν οὐδὲ τὴν θέσιν τῆς Καρχηδόνος οὐδὲ τὴν κατασκευὴν οὐδὲ τὴν τῆς περιεχούσης αὐτὴν λίμνης θιάθεσιν ἠγνόει, (7) διὰ δέ τινων ἁλιέων τῶν ἐνεργασμένων τοῖς τόποις ἐξητάκει διότι καθόλου μέν ἐστι ιεναγώδης ἡ λίμνη καὶ βατὴ κατὰ τὸ πλεῖστον, ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ γίνεταί τις αὐτῆς ἀποχώρησις καθ' ἡμέραν ἐπὶ δείλην ὀψίαν. (8) ἐξ ὧν συλλογισάμενος ὅτι καθικόμενος μὲν τῆς ἐπιβολῆς οὐ μόνον βλάψει τοὺς ὑπεναντίους, ἀλλὰ καὶ τοῖς σφετέροις πράγμασι μεγάλην ἐπίδοσιν παρασκευάσει, (9) διαπεσὼν δὲ τῆς προθέσεως ὅτι δύναται σώιζειν τοὺς ὑποτατταμένους διὰ τὸ θαλαττοκρατεῖν, ἐὰν ἅπαξ ἀσφαλίσηται τὴν στρατοπεδείαν — τοῦτο δ' ἦν εὐχερὲς διὰ τὸ μακρὰν ἀπεσπάσθαι τὰς τῶν ὑπεναντίων δυνάμεις —, (10) οὕτως ἀφέμενος τῶν ἄλλων περὶ ταύτην ἐγίνετο τὴν παρασκευὴν ἐν τῆι παραχειμασίαι. (9) καὶ ταύτην ἔχων τὴν ἐπιβολὴν καὶ τὴν ἡλικίαν, ἣν ἀρτίως εἶπα, πάντας ἀπεκρύψατο χωρὶς Γαίου Λαιλίου, μέχρι πάλιν αὐτὸς ἔκρινε φανερὸν ποιεῖν.

(2) τούτοις δὲ τοῖς ἐκλογισμοῖς ὁμολογοῦντες οἱ συγγραφεῖς, ὅταν ἐπὶ τὸ τέλος ἔλθωσι τῆς πράξεως, οὐκ οἶδ' ὅπως οὐκ εἰς τὸν ἄνδρα καὶ τὴν τούτου πρόνοιαν, εἰς δὲ τοὺς θεοὺς καὶ τὴν τύχην ἀναφέρουσι τὸ γεγονὸς κατόρθωμα· (3) καὶ ταῦτα χωρὶς τῶν εἰκότων καὶ τῆς τῶν συμβεβιωκότων μαρτυρίας, καὶ διὰ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς Φίλιππον αὐτοῦ τοῦ Ποπλίου σαφῶς ἐκτεθεικότος ὅτι τούτοις τοῖς ἐκλογισμοῖς χρησάμενος, οἷς ἡμεῖς ἀνώτερον ἐξελογισάμεθα, καθόλου τε τοῖς ἐν Ἰβηρίαι πράγμασιν ἐπιβάλοιτο καὶ κατὰ μέρος τῆι τῆς Καρχηδόνος πολιορκίαι. (es folgt die darstellung der expedition).

---

2 *Κονίοις*: *Κούνεοι* Appian. Iber. 58 5 ⟨δὲ⟩ edd 7 ⟨ἐπισφαλὲς εἶναι⟩ Schweighäuser 14 ⟨διὰ⟩ Gronovius 29 *τις αὐτῆς* Benseler *τοσαύτη* FS

233. P. CORNELIUS SCIPIO NASICA CORCULUM.

F

1 (—) PLUTARCH. Aemil. Paul. 15: *ὁ δ' Αἰμίλιος ἡμέρας μέν τινας* a. 168
ἠρέμει, καί φασι μήποτε τηλικούτων στρατοπέδων ἐγγὺς οὕτω συνελθόντων ἡσυχίαν γενέσθαι τοσαύτην (wie vor der schlacht bei Pydna). (2) *ἐπεὶ δὲ κινῶν ἅπαντα καὶ πειρώμενος ἐπυνθάνετο μίαν εἰσβολὴν ἔτι μόνον ἄφρουρον ἀπολείπεσθαι τὴν διὰ Περραιβίας παρὰ τὸ Πύθιον καὶ τὴν Πέτραν, τῶι μὴ φυλάττεσθαι τὸν τόπον ἐλπίσας μᾶλλον ἢ δι' ἣν οὐκ ἐφυλάττετο δυσχωρίαν καὶ τραχύτητα δείσας ἐβουλεύετο.* (3) *πρῶτος δὲ τῶν παρόντων ὁ Νασικᾶς ἐπικαλούμενος Σκηπίων, γαμβρὸς Ἀφρικανοῦ Σκηπίωνος, ὕστερον δὲ μέγιστον ἐν τῆι συγκλήτωι δυνηθείς, ὑπεδέξατο τῆς κυκλώσεως ἡγεμὼν γενέσθαι· δεύτερος δὲ Φάβιος Μάξιμος, ὁ πρεσβύτατος τῶν Αἰμιλίου παίδων, ἔτι μειράκιον ὤν, ἀνέστη προθυμούμενος.* (4) *ἡσθεὶς οὖν ὁ Αἰμίλιος δίδωσιν αὐτοῖς οὐχ ὅσους Πολύβιος εἴρηκεν* (XXIV 14 BW) *ἀλλ' ὅσους αὐτὸς ὁ Νασικᾶς λαβεῖν φησι, γεγραφὼς περὶ τῶν πράξεων τούτων ἐπιστόλιον πρός τινα τῶν βασιλέων· οἱ μὲν ἐκτὸς τάξεως Ἰταλικοὶ τρισχίλιοι τὸ πλῆθος ἦσαν, τὸ δ' εὐώνυμον κέρας εἰς πεντακισχιλίους.* (5) *τούτοις προσλαβὼν ὁ Νασικᾶς ἱππεῖς ἑκατὸν εἴκοσι καὶ τῶν παρ' Ἁρπάλωι Θραικῶν καὶ Κρητῶν ἀναμεμιγμένων διακοσίους, ἐξώρμησε τῆι πρὸς θάλασσαν ὁδῶι καὶ κατεστρατοπέδευσε παρὰ τὸ Ἡράκλειον, ὡς δὴ ταῖς ναυσὶ μέλλων ἐκπεριπλεῖν καὶ κυκλοῦσθαι τὸ στρατόπεδον τῶν πολεμίων.* (6) *ἐπεὶ δ' ἐδείπνησαν οἱ στρατιῶται καὶ σκότος ἐγένετο, τοῖς ἡγεμόσι φράσας τὸ ἀληθὲς ἦγε διὰ νυκτὸς τὴν ἐναντίαν ἀπὸ θαλάττης καὶ καταλύσας ἀνέπαυε τὴν στρατιὰν ὑπὸ τὸ Πύθιον.* ..... (16) *ὁ μὲν οὖν Νασικᾶς ἐνταῦθα διενυκτέρευσε. τῶι δὲ Περσεῖ τὸν Αἰμίλιον ἀτρεμοῦντα κατὰ χώραν ὁρῶντι καὶ μὴ λογιζομένωι τὸ γινόμενον ἀποδρὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ Κρὴς αὐτόμολος ἦκε μηνύων τὴν περίοδον τῶν Ῥωμαίων.* (2) *ὁ δὲ συνταραχθεὶς τὸ μὲν στρατόπεδον οὐκ ἐκίνησε, μυρίους δὲ μισθοφόρους ξένους καὶ δισχιλίους Μακεδόνας Μίλωνι παραδοὺς ἐξαπέστειλε παρακελευσάμενος ταχῦναι καὶ καταλαβεῖν τὰς ὑπερβολάς.* (3) *τούτοις ὁ μὲν Πολύβιός φησιν* (XXIX 15 BW) *ἔτι κοιμωμένοις ἐπιπεσεῖν τοὺς Ῥωμαίους· ὁ δὲ Νασικᾶς ὀξὺν ἀγῶνα περὶ τοῖς ἄκροις γενέσθαι καὶ κίνδυνον, αὐτὸς δὲ Θρᾶικα μισθοφόρον εἰς χεῖρας συνδραμόντα τῶι ξυστῶι διὰ τοῦ στήθους πατάξας καταβαλεῖν· ἐκβιασθέντων δὲ τῶν πολεμίων καὶ τοῦ Μίλωνος αἴσχιστα φεύγοντος ἄνευ τῶν ὅπλων μονοχίτωνος ἀσφαλῶς ἀκολουθεῖν ἅμα καταβιβάζων εἰς τὴν χώραν τὸ*

---

23 v. l. *ἐγίνετο* 30 *παρακελευσάμενος* Bryan *παρασκευασάμενος* Pl
30—31 *ὑπερβολάς* Stephanus *ὕλας* Pl *πύλας* Xylander

στράτευμα. τούτων δὲ τῶι Περσεῖ προσπεσόντων κατὰ τάχος ἀναζεύξας ἦγεν ὀπίσω, περίφοβος γεγονὼς καὶ συγκεχυμένος ταῖς ἐλπίσιν.

2 (—) PLUTARCH. Aemil. Paul. 17, 8: ἅμα δὲ ἡμέραι τῶι Ἡρακλεῖ βουθυτῶν (sc. ὁ Αἰμίλιος) οὐκ ἐκαλλιέρει μέχρις εἴκοσι· τῶι δὲ πρώτωι καὶ εἰκοστῶι παρῆν τὰ σημεῖα καὶ νίκην ἀμυνομένοις ἔφραζεν. (9) εὐξάμενος οὖν κατὰ βοῶν ἑκατὸν καὶ ἀγῶνος ἱεροῦ τῶι θεῶι προσέταξε διακοσμεῖν τοῖς ἡγεμόσι τὸν στρατὸν εἰς μάχην· αὐτὸς δὲ τὴν ἀπόκλισιν καὶ περιφορὰν ἀναμένων τοῦ φωτός, ὅπως μὴ κατὰ προσώπου μαχομένοις αὐτοῖς ἕωθεν ὁ ἥλιος ἀντιλάμποι, παρῆγε τὸν χρόνον ἐν τῆι σκηνῆι καθεζόμενος ἀναπεπταμένηι πρὸς τὸ πεδίον καὶ τὴν στρατοπεδείαν τῶν πολεμίων. (18) περὶ δὲ δείλην οἱ μὲν αὐτοῦ φασι τοῦ Αἰμιλίου τεχνάζοντος ἐκ τῶν πολεμίων γενέσθαι τὴν ἐπιχείρησιν ἀχάλινον ἵππον ἐξελάσαντας ἐμβαλεῖν αὐτοῖς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ τοῦτον ἀρχὴν μάχης διωκόμενον παρασχεῖν· οἱ δὲ Ῥωμαικῶν ὑποζυγίων χορτάσματα παρακομιζόντων ἅπτεσθαι Θρᾳκας, ὧν Ἀλέξανδρος ἡγεῖτο, πρὸς δὲ τούτους ἐκδρομὴν ὀξεῖαν ἑπτακοσίων Λιγύων γενέσθαι, παραβοηθούντων δὲ πλειόνων ἑκατέροις οὕτω συνάπεσθαι τὴν μάχην ἀμφοτέρων. (2) ὁ μὲν οὖν Αἰμίλιος ὥσπερ κυβερνήτης τῶι παρόντι σάλωι καὶ κινήματι τῶν στρατοπέδων τεκμαιρόμενος τὸ μέγεθος τοῦ μέλλοντος ἀγῶνος ἐκ τῆς σκηνῆς προῆλθε καὶ τὰ τάγματα τῶν ὁπλιτῶν ἐπιὼν παριθάρρυνεν· ὁ δὲ Νασικᾶς ἐξιππασάμενος πρὸς τοὺς ἀκροβολιζομένους ὁρᾶι πάντας ὅσον οὔπω τοὺς πολεμίους ἐν χερσὶν ὄντας. (3) πρῶτοι δ' οἱ Θρᾳικες ἐχώρουν, ὧν μάλιστά φησιν ἐκπλαγῆναι τὴν ὄψιν, ἄνδρες ὑψηλοὶ τὰ σώματα, λευκῶι καὶ περιλάμποντι θυρεῶν καὶ περικνημίδων ὁπλισμῶι μέλανας ὑπενδεδυμένοι χιτῶνας, ὀρθὰς δὲ ῥομφαίας βαρυσιδήρους ἀπὸ τῶν δεξιῶν ὤμων ἐπισείοντες. (4) παρὰ δὲ τοὺς Θρᾳικας οἱ μισθοφόροι παρενέβαλλον, ὧν σκευαί τε παντοδαπαί, καὶ μεμιγμένοι Παίονες ἦσαν· ἐπὶ δὲ τούτοις ἄγημα τρίτον οἱ λογάδες, αὐτῶν Μακεδόνων ἀρετῆι καὶ ἡλικίαι τὸ καθαρώτατον, ἀστράπτοντες ἐπιχρύσοις ὅπλοις καὶ νεουργοῖς φοινικίσιν. (5) οἷς καθισταμένοις εἰς τάξιν αἱ τῶν χαλκασπίδων ἐπανατέλλουσαι φάλαγγες ἐκ τοῦ χάρακος ἐνέπλησαν αὐγῆς σιδήρου καὶ λαμπηδόνος χαλκοῦ τὸ πεδίον, κραυγῆς δὲ καὶ θορύβου παρακελευομένων τὴν ὀρεινήν. οὕτω δὲ θρασέως καὶ μετὰ τάχους ἐπήισαν, ὥστε τοὺς πρώτους νεκροὺς ἀπὸ δυεῖν σταδίων τοῦ Ῥωμαικοῦ χάρακος καταπεσεῖν.

3 (—) — — 21, 3: τῶν δὲ Ῥωμαίων ἔπεσον, ὡς μὲν Ποσειδώνιός φησιν (169 F 3), ἑκατόν, ὡς δὲ Νασικᾶς, ὀγδοήκοντα.

—. HELIODOROS VON ANTIOCHEIA.

s. III u. Athen (H. von Athen).

13 v. l. ἐξελάσαντος 23 θυρεῶν Bryan θυρεῶι Pl 29 αἱ Stephanus ἐκ Pl 32 v. l. ἐπῆσαν

234. PTOLEMAIOS VIII EUERGETES II.

T

1 ATHEN. II 84 p. 71 B: *Πτολεμαῖος δ' ὁ Εὐεργέτης βασιλεὺς Αἰγύπτου, εἷς ὢν τῶν Ἀριστάρχου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν* ..... (F 1).

2 — XIV 69 p. 654 D: *ταῖς πολυθρυλήτοις ἱστορίαις τῶν Ὑπομνημάτων τούτων τῶν εἰκοσιτεσσάρων* ... (F 2).

F

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ $\overline{A}$—$\overline{KΔ}$.

$\overline{B}$

1 (III 186, 2) ATHEN. II 84 p. 71 BC. *Πτολεμαῖος δ' ὁ Εὐεργέτης βασιλεὺς Αἰγύπτου, εἷς ὢν τῶν Ἀριστάρχου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν, ἐν δευτέρωι Ὑπομνημάτων γράφει οὕτως· «περὶ Βερενίκην τῆς Λιβύης Λήθων ποταμός, ἐν ὧι γίνεται ἰχθὺς λάβραξ καὶ χρύσοφρυς καὶ ἐγχέλεων πλῆθος [καὶ] τῶν καλουμένων βασιλικῶν, αἳ τῶν τε ἐκ Μακεδονίας καὶ τῆς Κωπαΐδος λίμνης τὸ μέγεθός εἰσιν ἡμιόλιαι· πᾶν τε τὸ ῥεῖθρον αὐτοῦ ἰχθύων ποικίλων ἐστὶ πλῆρες. πολλῆς δ' ἐν τοῖς τόποις κινάρας φυομένης οἵ τε συνακολουθοῦντες ἡμῖν στρατιῶται πάντες δρεπόμενοι συνεχρῶντο καὶ ἡμῖν προσέφερον ψιλοῦντες τῶν ἀκανθῶν.»*

2 (3; 10) a) — XIV 69 p. 654 B—D: *Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς ἐν τῶι* [$\overline{ι}$]$\overline{β}$ *τῶν Ὑπομνημάτων περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείαι βασιλείων λέγων καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ζώιων τρεφομένων φησίν· «τά τε τῶν φασιανῶν, οὓς τετάρους ὀνομάζουσιν, [οὓς] οὐ μόνον ἐκ Μηδίας μετεπέμπετο, ἀλλὰ καὶ νομάδας ὄρνιθας ὑποβαλὼν ἐποίησε πλῆθος, ὥστε καὶ σιτεῖσθαι· τὸ γὰρ βρῶμα πολυτελὲς ἀποφαίνουσιν.» αὕτη ⟨ἡ⟩ τοῦ λαμπροτάτου βασιλέως φωνή, ὃς οὐδὲ φασιανικοῦ ὄρνιθός ποτε γεύσασθαι ὡμολόγησεν, ἀλλ' ὥσπερ τι κειμήλιον ἀνακείμενον εἶχε τούσδε τοὺς ὄρνιθας. εἰ δὲ ἑωράκει ὡς ἡμῶν ἑκάστοι εἷς ἐστι παρακείμενος .... προσαναπεπληρώκει ἂν ταῖς πολυθρυλήτοις ἱστορίαις τῶν Ὑπομνημάτων τούτων τῶν εἰκοσιτεσσάρων καὶ ἄλλην μίαν.*

---

12 *δευτέρωι*: *ογδόωι*? s. komm. 13 *Λήθων*: *η* 'cum mendi nota' C *Λάθων* Strab. XVII 3, 20; Ptolem. Geogr. IV 4, 3; *Let(h)on* Lucan. IX 355; Plin. NH V 31; *Ληθαῖος* Strab. XIV 1, 39 *ποταμός* E (Strab) *ποταμίων* C *ποτάμιον* Kai(bel) 14 [*καὶ*] Wilamowitz ⟨*ἄλλων τε*⟩ *καὶ* Kai 18 *τόποις* ⟨*τούτοις*⟩? 22 [$\overline{ι}$]$\overline{β}$ Jac (p. 984, 3) *δωδεκάτωι* Ath 24 [*οὓς*] Kai 24—25 *μετεπέμπετο* Casaubonus —*οντο* A 27 ⟨*ἡ*⟩ Kai 31 *ταῖς εἰκοσιτέσσαρσι* Kai

b) — IX 38 p. 387 E: .... *Ἐπαίνετον .... λέγοντα ἐν τῶι Ὀψαρτυτικῶι ὅτι ὁ φασιανὸς ὄρνις ταύρας καλεῖται. Πτολεμαῖος δ' ὁ Εὐεργέτης ἐν δευτέρωι Ὑπομνημάτων τέταρόν φησιν ὀνομάζεσθαι τὸν φασιανὸν ὄρνιν.*

Γ

3 (1) ATHEN. X 52 p. 438 D—F: *πολυπότης δ' ἦν καὶ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς ὁ κληθεὶς Ἐπιφανής* (175—164), *ὁ ὁμηρεύσας παρὰ Ῥωμαίοις, ὃν ἱστορεῖ Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης ἐν τῶι τρίτωι τῶν Ὑπομνημάτων κἀν τῶι πέμπτωι* (F 5) *φάσκων αὐτὸν εἰς τοὺς Ἰταλικοὺς κώμους καὶ μέθας τραπέντα πολλὰ ἀναλίσκειν. «καὶ τὰ περιλειπόμενα δὲ τῶν χρημάτων μεθ' ἡμέραν κωμάζων ὁτὲ μὲν ἐξέχει, ἄλλοτε δὲ ἐν ταῖς δημοσίαις ὁδοῖς ἱστάμενος ἔλεγε 'τίνι ἡ τύχη δίδωσι, λαβέτω', καὶ ῥίψας τὸ ἀργύριον ὤιχετο. πολλάκις δὲ καὶ πλεκτὸν στέφανον ῥόδων ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ χρυσουφῆ τήβενναν φορῶν μόνος ἐρέμβετο λίθους ὑπὸ μάλης ἔχων, οἷς ἔβαλλε τῶν ἰδι⟨ωτ⟩ῶν τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῶι. ἐλούετό τε καὶ εἰς τοὺς κοινοὺς λουτρῶνας μύροις ἀλειφόμενος, ὅτε καί ποτε συνιδών τις αὐτὸν ἰδιώτης ἔφη 'μακάριος εἶ, ὦ βασιλεῦ, ⟨ὡς⟩ πολυτελὴς ὄζεις'. καὶ ὃς ἡσθεὶς 'ἐγώ σε' φησίν 'ὑπέρκορον τούτου ποιήσω'· καὶ κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὑδρίσκην ὑπὲρ δύο χοὰς ἔχουσαν παχέος μύρου καταχυθῆναι ἐκέλευσεν, ὡς καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀγοραιοτέρων εἰς τὸ ἐκχυθὲν συγκυλισθῆναι. ὀλίσθου τε γενομένου αὐτός τε ὁ Ἀντίοχος ἔπεσε καγχάζων, καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν λουομένων τὸ αὐτὸ ἔπασχον.»*

4 (4) — XIII 37 p. 576 EF: (137 F 11) *αὕτη δὲ ἡ Θαὶς* [*καὶ*] *μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον καὶ Πτολεμαίωι ἐγαμήθη τῶι πρώτωι βασιλεύσαντι Αἰγύπτου καὶ ἐγέννησεν αὐτῶι* [*τέκνον*] *Λεοντίσκον καὶ Λάγον, θυγατέρα δὲ Εἰρήνην, ἣν ἔγημεν Εὔνοστος ὁ Σόλων τῶν ἐν Κύπρωι βασιλεύς. καὶ ὁ δεύτερος δὲ τῆς Αἰγύπτου βασιλεύς, Φιλάδελφος δ' ἐπίκλην, ὡς ἱστορεῖ ὁ Εὐεργέτης Πτολεμαῖος ἐν τῶι τρίτωι τῶν Ὑπομνημάτων, πλείστας ἔσχεν ἐρωμένας, Διδύμην μὲν μίαν τῶν ἐπιχωρίων γυναικῶν μάλ' εὐπρεπεστάτην τὴν ὄψιν καὶ Βιλιστί-*

---

3 *δευτέρωι*: *ιβ̄* C Mueller (p. 983, 22) *τέταρον* p. 983, 24 *τέταρτον* A 8 *Ἰταλικοὺς* Jac *Ἰνδικοὺς* Ath 11 *ἱστάμενος ἔλεγε* C —*ον* —*ειν* A 15 *ἰδιωτῶν* Meineke *ἰδίων* A C 16 *ἐλούετο δὲ* Kai *ἐλούετο δὲ κἀν τοῖς δημοσίοις βαλανείοις* (Polyb-) Athen. V 194 A 18 ⟨*ὡς*⟩ Kai 20 *τούτου* Musurus *τοῦτο* A 22 *ἀγοραίων* C 23 *αὐτός τε* C *αὐτός γε* A 26 [*καὶ*] om E 28 [*τέκνον*] om E ⟨***⟩ *τε καὶ*? Kai

χην, ἔτι δὲ Ἀγαθόκλειαν καὶ Στρατονίκην, ἧς τὸ μέγα μνημεῖον ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆι πρὸς Ἐλευσῖνι θαλάσσηι, καὶ Μύρτιον καὶ ἄλλας δὲ πλείστας, ἐπιρρεπέστερος ὢν πρὸς ἀφροδίσια.

E

5 (1) ATHEN. X 52 p. 438 D-F: s. F 3.

Z

6 (5) ATHEN. II 19 p. 43 E: *Πτολεμαῖος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν ἑβδόμωι Ὑπομνημάτων «ἐπὶ Κορίνθου προάγουσι» φησίν «ἡμῖν διὰ τῆς Κοντοπορείας καλουμένης κατὰ τὴν ἀκρώρειαν προσβαίνουσιν» εἶναι κρήνην νᾶμα ἀνιεῖσαν χιόνος ψυχρότερον· ἐξ ἧς πολλοὺς μὴ πίνειν ἀποπαγήσεσθαι προσδοκῶντας, αὐτὸς δὲ λέγει πεπωκέναι.*

H

(F 1?)

7 (7) ATHEN. VI 16 p. 229 D: *Πτολεμαῖος δ' ὁ βασιλεὺς ἐν ὀγδόωι Ὑπομνημάτων περὶ Μασσανάσσου τὸν λόγον ποιούμενος τοῦ Λιβύων βασιλέως φησὶ τάδε· «δεῖπνα Ῥωμαικῶς ἦν κατεσκευασμένα, κεράμωι παντὶ χορηγούμενα ἀργυρῶι· τὰς δὲ τῶν δευτέρων τραπέζας ἐκόσμει τοῖς Ἰταλικοῖς ἐθισμοῖς. τὰ δὲ κανίσκια ἦν ἅπαντα χρυσᾶ, γεγονότα πρὸς τὰ πλεκόμενα ταῖς σχοίνοις· μουσικοῖς δὲ ἐχρῆτο Ἑλληνικοῖς.»*

8 (8) — XII 16 p. 518 E—519 A: *ἐπιχωριάζειν δὲ παρ' αὐτοῖς* (sc. *τοῖς Συβαρίταις*) *διὰ τὴν τρυφὴν ἀνθρωπάρια μικρά, καὶ τοὺς †σκωπαίους, ὥς φησιν ὁ Τίμαιος* (III), *τοὺς καλουμένους παρά τισιν στίλπωνας καὶ κυνάρια Μελιταῖα, ἅπερ αὐτοῖς καὶ ἕπεσθαί εἰς τὰ γυμνάσια. πρὸς οὓς καὶ τοὺς ὁμοίους τούτοις Μασσανάσσης ὁ τῶν Μαυρουσίων βασιλεὺς ἀπεκρίνατο, ὥς φησι Πτολεμαῖος ἐν ὀγδόωι Ὑπομνημάτων, ζητοῦσιν συνωνεῖσθαι πιθήκους ‹παρ' ὑμῖν, ὦ οὗτοι, αἱ γυναῖκες οὐ τίκτουσιν παιδία;› παιδίοις γὰρ ἔχαιρεν ὁ Μασσανάσσης, καὶ εἶχεν παρ' αὐτῶι τρεφόμενα τῶν υἱῶν (πολλοὶ δὲ ἦσαν) τὰ τέκνα καὶ τῶν θυγατέρων ὁμοίως. καὶ πάντα ταῦτα αὐτὸς ἔτρεφεν μέχρι τριῶν ἐτῶν· μεθ' ἃ ἀπέπεμπε πρὸς τοὺς γεγεννηκότας, παραγινομένων ἄλλων.*

9 (6) — XII 73 p. 549 E—550 A: *ὅτι δὲ τρυφῆς οὐκ ἦν ἀλλότριος ὁ βασιλεὺς οὗτος, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ μαρτυρεῖ, ἐν τῶι ὀγδόωι τῶν*

17—18 *τὰ δὲ τ. ὁ. τραπεζῶν ἐκεκόσμητο* Ἰτ. Kai 20 *δὲ* Wilamowitz *τε* A 22 *σκωπαίους* E (Eustath. Od. 1523, 64 *οἱ παρὰ τῶι Τίμωνι σκωπαῖοι, παρὰ Λάκωσιν ἐπιχωριάζοντες, ἀνθρωπάρια ἐκεῖνοι μικρά*) *σκοπαίους* A *ταοὺς ἐκτοπίους* Diels *κολπιαίους*? Jac 23 *Τίμαιος* Schweighaeuser *τίμων* AE Eust

Ὑπομνημάτων διηγούμενος ὅπως τε ἱερεὺς ἐγένετο τοῦ ἐν Κυρήνῃ Ἀπόλλωνος καὶ ὅπως δεῖπνον παρεσκεύασε τοῖς πρὸ αὐτοῦ γενομένοις ἱερεῦσι, γράφων οὕτως· «Ἀρτεμίτια μεγίστη ἑορτὴ [ἐν Κυρήνῃ ἑορτή]. ἐν ᾗ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος (ἐνιαύσιος δ' ἐστί) δειπνίζει τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἱερευσαμένους καὶ παρατίθησι ἑκάστοι τρυβλίον. τοῦτο δ' ἐστὶ κεραμεοῦν ἄγγος ἐπιδεχόμενον ὡς εἴκοσι ἀρτάβας, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν τῶν ἀγριμαίων ἔγκειται πεπονημένα, πολλὰ δ' ἐστὶ καὶ τῶν ἡμέρων ὀρνίθων, ἔτι δὲ θαλαττίων ἰχθύων ταρίχου τε ξενικοῦ πλείονα γένη· πολλάκις δέ τινες καὶ κιθάριον †ἀκολουθίσκον προσδιδόασιν. ἡμεῖς δὲ περιειλόμεθα τὰ τοιαῦτα· φιάλας δ' ὁλαργύρους κατασκευάσαντες, τὸ τίμημα ἔχουσαν ἑκάστην ἧς προειρήκαμεν δαπάνης, ἵππον τε κατεσκευασμένον σὺν ἱπποκόμῳ καὶ φαλάροις διαχρύσοις ἐδώκαμεν καὶ παρεκαλέσαμεν ἕκαστον ἐπὶ αὐτοῦ καθεσθέντα οἴκαδ' ἀπιέναι.»

$\overline{\Theta}$

10 (9) ATHEN. IX 17 p. 375 D: *Πτολεμαῖος δ' ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐν τῷι ἐνάτωι τῶν Ἀπομνημονευμάτων* (?) *«εἰς Ἄσσον» φησίν «ἐπιδημήσαντί μοι οἱ Ἄσσιοι παρέστησαν χοῖρον †ὑιον ἔχοντα τὸ μὲν ὕψος δύο καὶ ἡμίσους πήχεων, ὅλον δ' ἄρτιον πρὸς τὸ μῆκος, τῆι χροιᾶι χιόνινον· ἔφασάν τε τὸν βασιλέα Εὐμένη τὰ τοιαῦτα ἐπιμελῶς ὠνεῖσθαι παρ' αὐτῶν, διδόντα τοῦ ἑνὸς δραχμὰς τετρακισχιλίας».*

$\overline{IB}$

— ATHEN. XIV 69 p. 654 B—D: s. F 2 a.

OHNE BUCHZAHL.

11 (12) ATHEN. II 58 p. 61 C: *σία· Σπεύσιππος ἐν $\overline{\beta}$ Ὁμοίων φησὶ ἐν ὕδατι γίνεσθαι, σελίνωι ἐλείωι τὸ φύλλον ἐοικός. διὸ καὶ Πτολε-*

---

3 [*ἐν Κ. ἑορτή*] Jac *μεγίστη* [*ἑορτὴ*] Musurus. aber Pt schrieb *ἣν δὲ ἡμῶν παρεπιδημούντων* (F 10) *Ἀ. μ. ἑ.* o. ä.; der epitomator notierte am rande *ἐν Κυρήνηι* mit *ἑορτή* als kustoden 6 *τρυβλίον* Meineke *τρυβλία* A 7—8 *ἀγριμέων* A 8 *δ' ἐστὶ* Kai *δὲ σῖτα* AE 10—11 *καθάριον ἀκ.* Casaubonus *κιθάριον* ('piscis est Niloticus Apollini sacer') *ἢ κορδυλίσκον* Kai 11—12 *περιειλόμεθα τὰ τοιαῦτα* E *περιειλόμενα τοιαῦτα* A *περιείλομεν τὰ τοι.* Kai 19 l. *Ὑπομνημάτων* (irrtum des Ath?) 20 *υἱον* om C edd; rest einer alters- oder rassenangabe (*⟨δελφά⟩κιον, ὑῖειον* o. ä.)? Jac

μαῖος ὁ δεύτερος Εὐεργέτης Αἰγύπτου βασιλεύσας παρ' Ὁμήρωι (Od. ε 72) *ἀξιοῖ γράφειν 'ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ σίου ἠδὲ σελίνου'· σία γὰρ μετὰ σελίνου φύεσθαι, ἀλλὰ μὴ ἴα.*

ZWEIFELHAFTES.

12 (11) STEPH. BYZ. s. Ἀγχιάλη· πόλις Κιλικίας ..... ἔστι δὲ κτίσμα Ἀγχιάλης τῆς Ἰαπετοῦ θυγατρός, ὡς Ἀθηνόδωρος περὶ τῆς αὐτοῦ πατρίδος γράφων (III) καὶ παρατιθεὶς Διόδωρον τὸν γραμματικὸν συμφωνοῦντα Πτολεμαίωι βασιλεῖ· 'γίνεται δ' Ἰαπετοῦ θυγάτηρ Ἀγχιάλη, καὶ κτίζει πόλιν Ἀγχιάλην, † Ἀγχιαλέα τε τὸν παρακείμενον ποταμόν. γεννᾶι δ' υἱὸν Κύδνον, ἀφ' οὗ ποταμὸς Κύδνος ἐν Ταρσῶι· ὁ δὲ Κύδνος υἱὸν Παρθένιον, ἀφ' οὗ ἡ πόλις μετωνομάσθη Παρθενία· μεταπεσόντος δὲ τοῦ ὀνόματος Ταρσὸς ἐκλήθη'.

235. M. TULLIUS CICERO. n. 63

T

1 a) CICERO. ad Att. I 19, 10 (märz 60): *commentarium consulatus mei Graece compositum misi ad te. in quo si quid erit quod homini Attico minus Graecum eruditumque videatur* ..... (185 T 2) *me imprudente erit et invito. Latinum si perfecero, ad te mittam. tertium poema exspectato, ne quod genus a me ipso laudis meae praetermittatur* ..... *quamquam non ἐγκωμιαστικὰ sunt haec sed ἱστορικὰ quae scribimus.* b) — I 20, 6 (mai 60): *de meis scriptis misi ad te Graece perfectum consulatum meum. eum librum L. Cossinio dedi. puto te Latinis meis delectari, huic autem Graeco Graecum invidere.*

2 — — II 1, 1 (juni 60): (Atticus 189 T 1) *meus autem liber totum Isocrati myrothecium atque omnes eius discipulorum arculas ac non nihil etiam Aristotelia pigmenta consumpsit* ..... *quem tibi ego non essem ausus mittere nisi eum lente ac fastidiose probavissem. (2) quamquam ad me rescripsit iam Rhodo Posidonius se, nostrum illud ὑπόμνημα cum legeret, quod ego ad eum ut ornatius de isdem rebus scriberet miseram, non modo non excitatum esse ad scribendum sed etiam plane deterritum.*

F

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΠΑΤΕΙΑΣ (ΥΠΟΜΝΗΜΑ).

1 (—) PLUT. Crass. 13, 3: *ἐν δὲ τοῖς περὶ Κατιλίναν πράγμασι ... ἥψατο μέν τις ὑπόνοια τοῦ Κράσσου καὶ προσῆλθεν ἄνθρωπος ὀνο-*

3 *φύσεως* E 5 *Κιλικίας* Xylander *σικελία(ς)* Steph 8 *τε* PV *τὰ* R Ἀγχιαλέα τε τ. π. π. ⟨ἀφ' ἑαυτῆς ὀνομάζει⟩ Meineke ⟨*καὶ ὀνομάζει ἀφ' ἑαυτῆς τὴν πόλιν καὶ*⟩ Ἀγχιαλέα? 27 *rescripsit* M *scripsit* C 28 *cum* add vulg 33 *ἐν δὲ τοῖς* SY *ἐπεὶ δ' ἐν* N

μάζων ἀπὸ τῆς συνωμοσίας, οὐδεὶς δὲ ἐπίστευσεν. (4) *ὅμως δ' ὁ Κικέρων ἔν τινι λόγωι* (F 1 Pet) *φανερὸς ἦν Κράσσωι καὶ Καίσαρι τὴν αἰτίαν προστριβόμενος. ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ λόγος ἐξεδόθη μετὰ τὴν ἀμφοῖν τελευτήν· ἐν δὲ τῶι Περὶ τῆς ὑπατείας ὁ Κικέρων νύκτωρ φησὶ τὸν Κράσσον ἀφικέσθαι πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν κομίζοντα ⟨τὰ⟩ περὶ τὸν Κατιλίναν ἐξηγουμένην, ὡς ἤδη βεβαιοῦντα τὴν συνωμοσίαν.* (5) *ὁ δ' οὖν Κράσσος ἀεὶ μὲν ἐμίσει τὸν Κικέρωνα διὰ τοῦτο .....*

2 (III 297) PLUT. Caes. 8: ... *οἱ μὲν ἄνδρες ἀποθανούμενοι παρεδόθησαν, Καίσαρι δὲ τῆς βουλῆς ἐξιόντι πολλοὶ τῶν Κικέρωνα φρουρούντων τότε νέων γυμνὰ τὰ ξίφη συνδραμόντες ἐπέσχον. ἀλλὰ Κουρίων τε λέγεται τῆι τηβέννωι περιβαλὼν ὑπεξαγαγεῖν, αὐτός τε ὁ Κικέρων, ὡς οἱ νεανίσκοι προσέβλεψαν, ἀνανεῦσαι, φοβηθεὶς τὸν δῆμον ἢ τὸν φόνον ὅλως ἄδικον καὶ παράνομον ἡγούμενος. τοῦτο μὲν οὖν οὐκ οἶδα ὅπως ὁ Κικέρων, εἴπερ ἦν ἀληθές, ἐν τῶι Περὶ τῆς ὑπατείας οὐκ ἔγραψεν· αἰτίαν δὲ εἶχεν ὕστερον ὡς ἄριστα τῶι καιρῶι τότε παρασχόντι κατὰ τοῦ Καίσαρος μὴ χρησάμενος, ἀλλ' ἀποδειλιάσας τὸν δῆμον ὑπερφυῶς περιεχόμενον τοῦ Καίσαρος .....*

3 (—) DIO CASS. XLVI 21, 3 (rede des Fufius Calenus): *καὶ οὕτω γε ἀναίσχυντος εἶ ὥστε καὶ συγγράψαι ταῦτα τοιαῦτα ὄντα ἐπεχείρησας· ὃν ἐχρῆν εὔχεσθαι μηδὲ τῶν ἄλλων τινὰ αὐτὰ συνθεῖναι .... καὶ ὅπως γε καὶ γελάσητε, ἀκούσατε τὴν σοφίαν αὐτοῦ.* (4) *προθέμενος γὰρ πάντα τὰ τῆι πόλει πεπραγμένα συγγράψαι — καὶ γὰρ σοφιστὴς καὶ ποιητὴς καὶ φιλόσοφος καὶ ῥήτωρ καὶ συγγραφεὺς εἶναι πλάττεται — ἔπειτ' οὐκ ἀπὸ τῆς κτίσεως αὐτῆς, ὥσπερ οἱ ἄλλοι οἱ τοῦτο ποιοῦντες, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ὑπατείας τῆς ἑαυτοῦ ἤρξατο, ἵνα ἀνάπαλιν προχωρῶν ἀρχὴν μὲν τοῦ λόγου ἐκείνην, τελευτὴν δὲ τὴν τοῦ Ῥωμύλου βασιλείαν ποιήσηται.*

---

236. HERODES I VON JUDAEA.

F

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ.

1 (—) JOSEPH. AJ XV 164: (161—163 prekäre lage des Herodes nach der schlacht bei Aktium; stimmung seiner freunde und feinde) *αὐτός τε Ἡρώδης τὸν Ὑρκανὸν ὁρῶν μόνον ἐπ' ἀξιώματος βασιλικοῦ συμφέρειν ὤιετο μηκέτ' ἐμποδὼν ἐᾶν, εἰ μὲν περισωθείη καὶ διαφύγοι τὸν κίνδυνον, ἀσφαλὲς ἡγούμενος πρὸς τὸ μὴ τοῖς τοιούτοις αὐτοῦ καιροῖς ἐφορμεῖν ἄνδρα τυχεῖν τῆς βασιλείας ἀξιώτερον, εἰ δὲ καὶ πάσχοι τι διὰ Καίσαρος, φθόνωι τὸν μόνον ἐπὶ τῆς βασιλείας γενησόμενον ἐπιθυμῶν ἐξελεῖν.* (165) *ταῦτα δ' αὐτοῦ δι' ἔννοιας ἔχοντος ἐνεδόθη τι καὶ παρ' ἐκείνων.* a. 30 a. Chr.

ὁ μὲν γὰρ Ὑρκανὸς ἐπιεικείαι τρόπου καὶ τότε καὶ τὸν ἄλλον χρόνον οὐκ ἠξίου πολυπραγμονεῖν οὐδὲ νεωτέρων ἅπτεσθαι, συγχωρῶν τῆι τύχηι

---

1 *ἐπίστευεν* N 2 *φανερὸς ἦν* SY *φανερός ἐστι καὶ* N 4 *τῆς* om SY 5—6 ⟨*τὰ*⟩ — *ἐξηγουμένην* Sintenis *περὶ τοῦ Κατιλίνα καὶ ζητουμένην* Pl 7 *τοῦτο* SY *ταῦτα* N

πᾶν τὸ δι' ἐκείνης γινόμενον ἠγαπηκέναι. (166) φιλόνεικος δ' ἦν Ἀλεξάνδρα καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς μεταβολῆς ἀκρατῶς φέρουσα λόγους ἐποιεῖτο πρὸς τὸν πατέρα, μὴ μέχρι παντὸς ἀναμεῖναι τὴν Ἡρώδου παρανομίαν εἰς τὸν αὐτῶν οἶκον, ἀλλὰ προλαβεῖν ἀσφαλείαι τὰς αὖθις ἐλπίδας. (167) καὶ γράφειν ἠξίου περὶ τούτων Μάλχωι τῶι τὴν ἀραβαρχίαν ἔχοντι δέξασθαί τε αὐτὸν καὶ δι' ἀσφαλείας ἔχειν· ὑπεξελθόντων γάρ, εἰ τὰ περὶ τὸν Ἡρώδην οὕτως χωρήσειεν, ὡς εἰκὸς ἐν ἔχθραι Καίσαρος, αὐτοὺς ἔσεσθαι τοὺς τὴν ἀρχὴν ἀπολαμβάνοντας μόνους καὶ διὰ τὸ γένος καὶ διὰ τὴν εὔνοιαν τῶν ὄχλων. (168) ταῦτα πειθούσης ὁ μὲν Ὑρκανὸς διωθεῖτο τοὺς λόγους, φιλόνεικον δέ τι καὶ γυναικεῖον αὐτῆς πεπονθυίας καὶ μήτε νύκτα μήθ' ἡμέραν ἀπολειπομένης, ἀλλ' ἀεὶ περὶ τούτων καὶ τῆς Ἡρώδου πρὸς αὐτοὺς ἐπιβουλῆς διαλεγομένης, ἀνεπείσθη τέλος ἐπιστολὴν δοῦναι Δοσιθέωι τινὶ τῶι περὶ αὐτὸν φίλων, ἐν ἧι συντέτακτο πέμπτειν αὐτῶι τὸν Ἄραβα τοὺς ἀναληψομένους καὶ παραπέμψοντας ἱππέας ἐπὶ τὴν Ἀσφαλτῖτιν λίμνην· αὕτη δ' ἀπέχει τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ὅρων σταδίους τριακοσίους. (169) ἐπίστευεν δὲ τῶι Δοσιθέωι θεραπεύοντος αὐτοῦ καὶ αὐτὸν καὶ τὴν Ἀλεξάνδραν καὶ τῆς πρὸς Ἡρώδην δυσνοίας οὐ μικρὰς αἰτίας ἔχοντος· Ἰωσήπου τε γάρ, ὃν ἐκεῖνος ἀνηιρήκει, συγγενὴς ἦν καὶ τῶν * * ἐν Τύρωι φονευθέντων ὑπ' Ἀντωνίου πρότερον ἀδελφός. (170) οὐ μὴν ἐνήγαγεν ταῦτα τὸν Δοσίθεον Ὑρκανῶι πιστὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν γενέσθαι, προτιμήσας δὲ τῶν ἐκείνου τὰς ἐκ τοῦ βασιλεύοντος ἐλπίδας ἐπιδίδωσιν Ἡρώδηι τὴν ἐπιστολήν. (171) ὁ δὲ τῆς εὐνοίας ἀποδεξάμενος ἔτι καὶ τοῦτο προσυπουργῆσαι παρεκελεύετο, πτύξαντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ κατασημηνάμενον ἀποδοῦναι τῶι Μάλχωι καὶ τὰ παρ' ἐκείνου γράμματα λαβεῖν· οὐ γὰρ μικρὸν τὸ διάφορον καὶ τὴν ἐκείνου γνώμην αὐτὸν εἰδέναι. (172) ταῦτα δὲ τοῦ Δοσιθέου προθύμως ὑπουργήσαντος ὁ μὲν Ἄραψ ἀντεπέστελλεν αὐτόν τε Ὑρκανὸν δέχεσθαι καὶ τοὺς σὺν αὐτῶι πάντας καὶ Ἰουδαίων ὅσοι τὰ ἐκείνου φρονοῦσιν, δύναμίν τε πέμψειν τὴν μετ' ἀσφαλείας αὐτοὺς κομιοῦσαν, καὶ πρὸς μηδὲν ἐνδεήσειν ὧν ἠξίου. (173) ὡς δὲ καὶ ταύτην Ἡρώδης ἐδέξατο τὴν ἐπιστολήν, εὐθύς τε μεταπέμπεται τὸν Ὑρκανὸν καὶ περὶ τῶν γενομένων αὐτῶι συνθηκῶν πρὸς τὸν Μάλχον ἀνέκρινεν. ἀρνησαμένου δὲ τὰς ἐπιστολάς, δείξας τῶι συνεδρίωι διεχειράσατο τὸν ἄνδρα.

(174) ταῦτα δὲ γράφομεν ἡμεῖς, ὡς ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν τοῖς τοῦ βασιλέως Ἡρώδου περιείχετο. τοῖς δ' ἄλλοις οὐ κατὰ ταῦτα συμφωνεῖ· τὸν γὰρ Ἡρώδην οὐκ ἐπὶ τοιούτοις δοκοῦσιν, ἀλλ' ἐξ ἐπιβουλῆς μᾶλλον Ὑρκανῶι τὴν αἰτίαν ἐπάγοντα κατὰ τὸν αὐτοῦ τρόπον ἀποκτεῖναι. (175) γράφουσι γὰρ οὕτως· ἐν συμποσίωι τινὶ μηδὲν ὑποψίας ἐνδιδόντα λόγον Ὑρκανῶι προσφέρειν, εἴ τινας ἐπιστολὰς παρὰ τοῦ Μάλχου λάβοι, καὶ τὸν μὲν ὁμολογῆσαι προσαγορευτικὰ γράμματα κομίσασθαι. (176) τὸν δ', εἰ καί τινα δωρεὰν εἰληφὼς εἴη, πάλιν ἐπερέσθαι· τοῦ δὲ μηδὲν πλέον ἢ κτηνῶν ἀναβατικῶν τέτταρα πέμψαντος

αὐτῶι λαβεῖν, εἰς αἰτίαν τὸ τοιοῦτον ἐπαναφέροντα δωροδοκίας καὶ προδοσίας ἀπάγχειν προστάξαι τὸν ἄνδρα. (177) τεκμήρια δὲ τοῦ μηδὲν ἁμαρτόντα τοιούτωι τέλει περιπεσεῖν καταλογίζονται τὴν ἐπιείκειαν τοῦ τρόπου κτλ.

—. NIKOLAOS VON DAMASKOS.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΑΥΤΟΥ ΑΓΩΓΗΣ.

s. 90 F 131—139.

—. KAISER HADRIANUS.

s. Phlegon 257 T 5.

237. APPIANOS VON ALEXANDREIA.

T

1 Appian. Hist. Rom. pr. 15: *τίς δὲ ὢν ταῦτα συνέγραψα, πολλοὶ μὲν ἴσασι καὶ αὐτὸς προέφηνα, σαφέστερον δ' εἰπεῖν, Ἀππιανὸς Ἀλεξανδρεύς, ἐς τὰ πρῶτα ἥκων ἐν τῆι πατρίδι, καὶ δίκαις ἐν Ῥώμηι συναγορεύσας ἐπὶ τῶν βασιλέων, μέχρι με σφῶν ἐπιτροπεύειν ἠξίωσαν. καὶ εἴ τωι σπουδὴ καὶ τὰ λοιπὰ μαθεῖν, ἔστι μοι καὶ περὶ τούτου συγγραφή.*

F

238. KAISER JULIANOS. a. 357

T

1 (—) Eunapios Ex. De sentent. p. 77, 8 Boiss.: *τῆς δὲ στρατείας ταύτης* (Julians Alemannenkrieg) *σφοδροτάτης τε ἅμα καὶ κλεινοτάτης τῶν πρὸ αὐτῆς γενομένων τὴν διήγησιν ἐς τήνδε τὴν γραφὴν ἐντείνοντες οὐ πεισόμεθα ταὐτὸν τοῖς ἐν ἡμέραι δᾶιδας ἀνασχοῦσιν, ἵνα τι κρυπτόμενον ἀνεύρωσιν, οὐδὲ ὑπὲρ ὧν ἱκανῶς ἅμα καὶ συνενθουσιῶν τοῖς ἑαυτοῦ καλοῖς βιβλίδιον ὅλον τῆιδε ἀναθεὶς τῆι μάχηι διῆλθεν ὁ βασιλικώτατος καὶ ἐν λόγοις Ἰουλιανός, αὐτοὶ παραβαλούμεθα καὶ συνεκθήσομεν ἑτέραν γραφὴν τὰ αὐτὰ σημαίνουσαν, ἀλλὰ τοῖς μὲν βουλομένοις τὸ μέγεθος τῶν ἐκείνου λόγων τε καὶ ἔργων ἀνασκοπεῖν ⟨ἀναγνώσκειν⟩ τὸ περὶ τούτων*

12 Ἀππιανὸς om V 24 *βιβλίδιον*: *βιβλίον* Cobet 27 ⟨ἀναγνώσκειν⟩ hinter *βιβλίον* 991, 1 Niebuhr

βιβλίον ἐπιτάξομεν, καὶ πρὸς ἐκείνην φέρεσθαι τὴν ἀκτῖνα τῆς συγγραφῆς, ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν τότε ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων ἐπὶ τὴν τοῦ λόγου δύναμιν ἀπορρυεῖσαν καὶ διαλάμψασαν.

2 (—) LIBAN. or. XIII 25 (II 72, 3 Fö): *δεῖ δὲ οὐδέν σοι πρὸς ταῦτα* (sc. das in Gallien geleistete) *στόματος, ἀλλ' ἀποχρήσει δοῦναι τὴν συγγραφήν, ἣν ὧν αὐτὸς ἔπραξας συνέθηκας, ὁ αὐτὸς γενόμενος καὶ στρατηγὸς καὶ συγγραφεύς.* (26) *ἀλλ' ἐκεῖνα μέν μοι χορηγήσει πρὸς μῆκος λόγου μικρὸν ὕστερον, ἐπειδὰν εἰς τὸ πᾶν ἀφεῖναι πέλαγος ὁ Θεὸς ἐπιτρέπῃ κτλ.* s. epp. 35, 6 (X 33, 5 F a. 358/9); 369, 1 (X 353, 16 a. 358).

3 (—) — epp. 33 (a. 358?): *κάλλιστον δὲ ὧν ἤκουον τὸ ἐλαύνειν τε τοὺς βαρβάρους καὶ τὰς νίκας εἰς συγγραφὴν ἄγειν, καὶ τὸν αὐτὸν ὄντως ῥήτορά τε εἶναι καὶ στρατηγόν.*

F

D. ZEITTAFELN (*ΧΡΟΝΙΚΑ*).

—. CHARON VON LAMPSAKOS.

ΠΡΥΤΑΝΕΙΣ Η ΑΡΧΟΝΤΕΣ ΟΙ ΤΩΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ (?).

s. III u. Lampsakos.

—. HELLANIKOS VON LESBOS.

ΙΕΡΕΙΑΙ ΤΗΣ ΗΡΑΣ ΑΙ ΕΝ ΑΡΓΕΙ Ᾱ—Γ̄.

s. 4 F 74—84.

—. HIPPIAS VON ELIS.

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ.

s. 6 F 2.

—. DEMETRIOS VON PHALERON.

ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ.

s. 228 F 1—3.

—. PHILOCHOROS VON ATHEN.

ΟΛΥΜΠΙΑΔΩΝ Ᾱ Β̄.

s. III u. Athen.

239. MARMOR PARIUM.

A

JG XII 5, 444 (I 533): * *ΟΙ* * [*ἐξ ἀναγραφῶ*]*ν* (?) *παν*[*τοί*]*ων* [*καὶ ἱστοριῶν κοι*]*νῶν* (?) *ἀνέγραψα τοὺς ἄν*[*ωθεν χρο*|*νους*] *ἀρξάμενος ἀπὸ*

17 **St** = Stein (durch **M** überholte lesungen früherer sind zu v. 46—57 angeführt, um für v. 1—45 einen begriff der fides von **S** zu geben) **S** (s) = Selden **P** = Le Paulmier **Pr** = Prideaux **F** = Anonymus Fosters **C** = Chandler **B** = Boeckh **W** = Ad Wilhelm **M** = Munro **H** = Hiller v. Gaertringen.

19—20 **S**

19 *ἐξ ἀναγραφῶν παντοίων* **B** *ἐκ συγγραμμάτων* **H** *πράξεων παντοίων* De Sanctis; vgl. Antioch. Syr. Dion. Hal. AR I 12, 13 *Ἀντίοχος . . . τάδε συνέγραψε περὶ Ἰταλίης ἐκ τῶν ἀρχαίων λόγων τὰ πιστότατα καὶ σαφέστατα*, Hippias 6 F 4 *ἐγὼ δὲ ἐκ πάντων τούτων τὰ μέγιστα . . . . συνθεὶς κτλ.*, Tempelchron. Lindos A 6 *ἀναγραψάντων δὲ ἔκ τε τᾶν ἐπιστολᾶν καὶ τῶν χρηματισμῶν κτλ.* u. a. *καὶ ἱστοριῶν κοινῶν* Jac *περὶ τῶν προγεγενημένων* **B** 20 *τοὺς ἄν. χρόνους* **S**

Κέκροπος τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος Ἀθηνῶν εἴως ἄρχοντος ἐμ Πάρωι [μὲν[3]
....]νάνακτος, Ἀθήνησιν δὲ Διογνήτου (264/3).

1 *ἀφ' οὗ Κέκροψ Ἀθηνῶν ἐβασίλευσε, καὶ ἡ χώρα Κεκροπία ἐκλήθη* 1581/0
τὸ πρότερον καλου[4]*μένη Ἀκτικὴ ἀπὸ Ἀκταίου τοῦ αὐτόχθονος, ἔτη ΧΗΗΗΔΠΙΙΙ.*

2 *ἀφ' οὗ Δευκαλίων παρὰ τὸν Παρνασσὸν ἐν Λυκωρείαι ἐβασίλευσε,* 1573/2
βασιλευ[5]*οντος Ἀθηνῶν Κέκροπος, ἔτη ΧΗΗΗΔ.*

3 *ἀφ' οὗ δίκη Ἀθήνησι ἐγένετο Ἄρει καὶ Ποσειδῶνι ὑπὲρ Ἁλιρρο-* 1531/0
θίου τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ ὁ τόπος ἐκλήθη [6] *Ἄρειος πάγος, ἔτη ΧΗΗΡΔΠΙΙΙ,*
βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Κρ[ανα]οῦ.

4 *ἀφ' οὗ κατακλυσμὸς ἐπὶ Δευκαλίωνος ἐγένετο, καὶ Δευκαλίων* 1528/7
τοὺς [7] *ὄμβρους ἔφυγεν ἐγ Λυκωρείας εἰς Ἀθήνας πρὸ[ς Κρανα]όν, καὶ τοῦ*
Διὸ[ς το]ῦ Ὀ[λυ]μ[πί]ου τὸ ἱ[ε]ρὸν ἱδ[ρύσατ]ο [καὶ] τὰ σωτήρια ἔθυσεν,
[8] *ἔτη ΧΗΗΡΔΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Κραναοῦ.*

5 *ἀ[φ' οὗ Ἀμφι]κτύων ⟨ὁ⟩ Δευκαλίωνος ἐβασίλευσεν ἐν Θερμοπύλαις* 1521/0
καὶ συνῆγε [9] *[τ]οὺς περὶ τὸ [ἱε]ρὸν οἰκοῦντας καὶ ὠνόμασεν Ἀμφικτύονας*
καὶ π[ροέθυσε]ν (?), οὗ[περ] καὶ νῦν ἔτι θύουσιν Ἀμφικτύονες [10] *ἔτη*
ΧΗΗΡΠΙΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος.

6 *ἀφ' οὗ Ἕλλην ὁ Δευκ[αλίωνος Φθι]ώτιδος ἐβασίλευσε, καὶ Ἕλληνες* 1520/19
[11] *ὠνομάσθησαν τὸ πρότερον Γραικοὶ καλούμενοι, καὶ [[τὸν ἀγῶνα Πανα-*
θ..ναι.....ωι]] ΧΗΗΡΠΙΙ, βασιλεύοντος [12] *Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος.*

7 *ἀφ' οὗ Κάδμος ὁ Ἀγήνορος εἰς Θήβας ἀφίκετο [* * καὶ] ἔκτισεν* 1518/7
τὴν Καδμεί[13]*αν, ἔτη ΧΗΗΡΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος.*

8 *ἀφ' οὗ * * νικης (?) ἐβασίλευσαν,* [14] *ἔτη ΧΗΗΡΙΙ, βασιλεύοντος* 1515/4
Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος.

1—24 **S**

1—2 *μὲν Ἀστ]υάνακτος* **S** 2 nach *Διογνήτου* spatium von 3—5 stellen **St** 12 *Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου* **C** *ΔΙΟ . . ΥΟ . . . Δ . . . ΜΤΟΥ* **St** *ἱερὸν* **W** *IP . . ON* **St** s. 994, 5; 1003, 25 *ἱδρύσατο* **Pr** 14 ⟨ὁ⟩ **H** 15 *συνῆγε τοὺς* **S** (cf. *συνάγειν* als t. t. Dion. Hal. AR IV 25, 3; Strab. IX 3, 7; Harpokr. s. *Ἀμφικτύονες* u. a.) *ΣΥΝΗΓΕ| . . . ΟΥΣ* **St** *συνήγε[ι|ρε τ]οὺς* Wilamowitz *τὸ ἱερὸν* **W** *ΤΟΝΟΡΟΝ* **St** 16 *π[ροέθυσε]ν* **H** *Π[υλαία]ν* **P** *οὗπερ* **P** 18 *Δευκαλίωνος Φθιώτιδος* **S** 19—20 [[ ]] Jac *Παναθήναια ἔθεσαν ἔτη* **P** *Παναθηναικὸν συνεστήσατο* **Pr** *Πανελλήνια ἔθεσαν* **B** 21 *ΑΦΙΚΕΤΟ* . . . . . **St**; die lücke enthielt etwa 30 buchstaben 23 . . . . . *ΝΙΚΗΣ* **St**; die lücke enthielt etwa 40 buchstaben. *Φοινί]κης* **S** *Ἀγηνορίδαι Φοινίκης* **P** *Κίλιξ καὶ Φοῖνιξ οἱ Ἀγήνορος Κιλικίας καὶ Φοινίκης* Jac *Εὐρώτας καὶ Λακεδαίμων Λακωνικῆς* Lydiat *Σπαρτοὶ μετὰ Κάδμου (οἱ μετὰ Κάδμου Θηβῶν* **H**) *ἐκπεσόντες Λακωνικῆς* **M**

9 *ἀφ' οὗ ναῦ[ς κατασκευασθεῖσα ὑπὸ Δαναοῦ πρώτη πεντ]ήκ[οντα* 1510/9
κωπ]ῶν ἐξ Αἰγύπτου [15] *| εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔπλευσε καὶ ὠνομάσθη πεντη-*
κόντορος, καὶ αἱ Δαναοῦ θυγατέρες .....ωνη καὶ ΒΑ.. [16] *|..ΛΑΡΕΥΩ*
καὶ Ἑλίκη καὶ Ἀρχεδίκη ἀποκληρωθεῖσαι ὑπὸ τῶν λοιπῶν [τῆς Ἀθηνᾶς
5 *τῆς Λινδίας τὸ ἱερὸν * * ἱδρύσ]αντ[ο]* [17] *| καὶ ἔθυσαν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐμ*
ΠΑΡΑ..ΑΔΙ (?) *ἐν Λίνδωι τῆς Ῥοδίας, ἔτη ΧΗΗΔΔΔΔΠΙ, βασιλευό[ντος*
Ἀθηνῶν Ἐριχθονίου].

10 [*ἀφ' οὗ Ἐριχ*][18]*θόνιος Παναθηναίοις τοῖς πρώτοις γενομένοις* 1505/4
ἅρμα ἔζευξε καὶ τὸν ἀγῶνα ἐδείκνυε καὶ Ἀθηναίους [ὠν]όμ[ασε, κ]αὶ
10 [*ἄγαλμα* [19] *| θ]εῶν μητρὸς ἐφάνη ἐγ Κυβέλοις, καὶ Ὕαγνις ὁ Φρὺξ αὐλοὺς*
*πρῶτος ηὗρεν ἐγ Κ * * ΝΑΙΩΝ τοὺς Φρύγας [καὶ ἁρμονίαν τὴν κ]α*[20]*|λου-*
μένην Φρυγιστὶ πρῶτος ηὔλησε καὶ ἄλλους νόμους Μητρὸς Διονύσου Πανὸς
καὶ τὸν ΕΠ.....[21]*|....., ἔτη ΧΗΗΔΔΔΔΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν*
Ἐριχθονίου τοῦ τὸ ἅρμα ζεύξαντος.

15 **11** *ἀφ' οὗ Μίνως [ὁ] πρ[ότερος (?) ἐ]βα[σίλευσε Κρήτης καὶ* [22] *| Ἀ[πολ]-* 1462/23
λωνίαν (?) ὤικισε καὶ σίδηρος ηὑρέθη ἐν τῆι Ἴδηι, εὑρόντων τῶν Ἰδαίων (1431/30 ?)
*Δακτύλων Κέλμιος κ[αὶ Δαμναμενέως, ἔτη ΧΗ * *, βα*[23]*|σι]λεύοντος Ἀθηνῶν*
Πανδίονος.

12 *ἀφ' οὗ Δημήτηρ ἀφικομένη εἰς Ἀθήνας καρπὸν ἐη[εῦρ]εν, καὶ* 140[9/8]

1—19 **S**

1—2 *ΝΑΥ.....Η.....ΩΝ* **St**; es fehlen etwa 40 buchstaben. *ναῦς — κωπῶν* o. ä. Jac *ναῦς πρώτη Λιβύων* **P** *ναῦς πεντήκοντα κωπῶν* **C** *ναῦς μετὰ Δαναοῦ καὶ τῶν πεντήκοντα Δαναίδων* **B** *ναῦς Δαναὸν ἄγουσα μετὰ τ. π. Δ.* Wilamowitz 5 .....:.....*ΑΝΤ..* **St**; es fehlen etwa 45 buchstaben. *τῆς Ἀθηνᾶς τ. Λ. τὸ ἱερὸν καὶ τὸ ἄγαλμα* (?) *ἱδρύσ]αντο* Jac *ἱδρύσαντο Λινδιας Ἀθηνᾶς ἄγαλμα* **P** *ἱερὸν ἱδρύσαντο* **Pr** *Ἀθηνᾶς τ. Λ. ἱερὸν ἐν ἀκροπόλει ἱδρ.* o. ä. **H** 6 *ΠΑΡΑ..ΑΔΙ* **S** 'ex elementorum quae supersunt in marmore vestigiis elicuerit forsan quis *ΠΑΡΑ-ΡΑΔΙ* aut *ΠΑΡΑΓΑΔΙ*' **S**^{corr} *παραστάδι* o. *παραλιάδι* **P** *παράπλωι* **B** 6—7 *βασ. Ἀθ. Ἐριχθονίου* **P** 9 *ὠνόμασε* **B** ...*ΟΝ*... **St** *μετωνόμασε* **P** 10 *ἄγαλμα θεῶν* **Pr** ...|..*ΕΩΝ* **St** *βρέτας θ.* **B** 11 *Κ.....ΝΑΙΩΝΤΟΥΣΦΡΥΓΑΣ* ... ..*Α|ΔΟΥ* **St** (S^{corr}) *Κ..ΑΝΝΑΙ.....ΣΦΡ.....|ΟΥ* **St** *ἐγ Κελαιναῖς* (*πόλει* **B**) *τῆς Φρυγίας* **P** *ἐγ Κυβέλοις* (zu tilgen?) *ὀργιάζων* (o. *διδάσκων*) *τοὺς Φρύγας*? Jac 11—12 *ἁρμονίαν τὴν καλ.* **S** 13 *ἐπ*[*ὶ* (*τῶι* **H**) *Πύθωνι ἐπικήδειον Λυδιστί*] **B** (Plut. De Mus. 15 p. 1136 c) *ἐπ*[*ικαλούμενον Ὄρθιον τῆς Ἀθηνᾶς*]? Jac (Plut. a. o. 33 p. 1143 b c; Dio Chrys. I 1 u. a.) 15 *ὁ πρότερος ἐβασίλευσε Κρήτης καὶ* **B** ..*ΠΡ*.... *ΒΑ*..... **St** *τὸ πρότερον ἐβασίλευσε Κρήτης καὶ* **P** *ὁ Πραίσου βασιλεύσας* B Keil *Κρήτης βασιλεύσας* **H** 15—16 *Ἀπολλωνίαν* o. *Κυδωνίαν* **S** *Δ..ΛΩΝΙΑΝ* **St** (S^{corr}) *.Δ...ΑΟΝΙΑΝ* **St** (S) *Κνωσὸν | καὶ Κυδωνίαν* **H** 17 *Κ.. ....* **S**; es fehlen gegen 25 buchstaben. *καὶ Δαμναμενέως* **P** *καὶ Δ. καὶ Ἀκμονος* **B** *ἔτη ΧΗΓΔΠΙΙΙ* **Pr** 19 *ἐφεῦρεν* Jac *ΕΦΥ...ΥΕΝ* **St** *ἐφύτευεν* **S** *ἐφύτευσεν* **H**

πρ[οηροσία ἐ]πρά[χθη πρ]ώτη, δ[είξαντος [24] Τ]ριπτολέμου τοῦ Κελεοῦ καὶ Νεαίρας, ἔτη ΧΗΔΔΔΔΠ⟨Ι⟩, βασιλεύοντος Ἀθήνησιν Ἐριχθέως.

13 ἀφ' οὗ Τριπτό[λεμος ἐθέρισε τὸν καρ|πόν, [25] ὃν] ἔσπειρεν ἐν τῇι Ῥαρίαι 1408/7
καλουμένηι Ἐλευσῖνι, ἔτη Χ[Η]ΔΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν [Ἐριχθέως].

14 [ἀφ' οὗ Ὀρφεὺς * *] | ΥΙΟ .. [τ]ὴ[ν ἑ]αυτοῦ [26] πο⟨ί⟩ησιν ἐξέθηκε, 1398/7
Κόρης τε ἁρπαγὴν καὶ Δήμητρος ζήτησιν καὶ τὸν αὐτου[ργηθέντα ὑπ' αὐτῆς σπόρον [27] | καὶ τὸ πλῆ]θος τῶν ὑποδεξαμένων τὸν καρπόν, ἔτη ΧΗΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἐριχθέως.

15 [ἀφ' οὗ Εὔμολπος * * *] | .... ΝΟΥ τὰ μυστήρια ἀνέφηνεν ἐν [28] 1397/73
Ἐλευσῖνι καὶ τὰς τοῦ [πατρὸς Μ]ουσαίου ποιήυ[ει]ς ἐξέθηκ[εν, ἔτη ΧΗ *, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν | [29] Ἐριχθέ]ως τοῦ Πανδίονος.

16 ἀφ' οὗ καθαρμὸς πρῶτον ἐγένετο .....ΟΥΠΡΩΤΩΙΑΟΝ [132]5/4
[30] ... ΕΑΝΤ ..... | [ἔτη ΧΓ]ΔΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Πανδίονος τοῦ Κέκροπος.

17 ἀφ' οὗ ἐν Ἐλευσῖνι ὁ γυμνικὸς [ἀγὼν] ..... ΑΦΟΥ ..... 1324/3—
[31] 1308/7
| .... ΑΙ .. τὰ Λύκαια ἐν Ἀρκαδίαι ἐγένετο καὶ Λ .. ΚΚΕ ..... Λυκάονος ἐδόθησαν [[..]] τοῖς Ἕλλ[η]σι[ν ἔτ]η .. Ν..βασιλεύον|[32]τος Ἀθηνῶν Πανδίονος τοῦ Κέκροπος.

18 ἀφ' οὗ κα....γ.....ησιαι Ἡρακλῆς .....ν.....ω..... 1307/6—
[33] 1295/4
δοστ... | βασιλεύοντος Ἀθήνησιν Αἰγέως.

19 ἀφ' οὗ Ἀθήνησι [σπάνι]ς τῶν καρπῶν ἐγένετο καὶ μαντευομένο⟨ι⟩ς 1294/3
[[..]] Ἀθην[αίοις Ἀπό]λλων ἔχρη[σε [34] | δίκα]ς ὑποσχε⟨ῖ⟩ν [[..]] ἃ[ς] ἂμ Μίνως ἀξιώσει, ἔτη ΧΔΔΔΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Αἰγέως.

1—23 **S**

1 *προηροσία* **M** *πρόπειρα ἐπράχθη πρώτη δειξάντων* (!) **B** 2 *Νεαίρας*: l. *Μετανείρας* *ΧΗΔΔΔΔΠΙ* **M** 3 *Τριπτόλεμος — ὃν* Wilamowitz *Τριπτ. καρπὸν* **P** *Τριπτ. πρῶτος* **H** *Τριπτ. Ἁλῶια ἔθυσε θερίσας τ. κ. ὃν*? Jac 5 .....| *ΥΙΟ... Ν... ΑΥΤΟΥ* **St** *ἀφ' οὗ Ὀρφεὺς* **Pr** *Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου καὶ Καλλιόπης] υἱὸ[ς τὴ]ν αὐτοῦ (ἑαυτοῦ* **H**) **B** *ἐκ Θράικης ἀφικόμε|νο[ς τ]ὴ[ν ἑ]αυτοῦ*? Jac 6—7 *τὸν αὐτοῦργηθέντα ὑπ' αὐτῆς (αὐτῆι) σπόρον* Diels 7 *καὶ τὸ πλῆθος* Wilamowitz .....*ΘΟΣ* **St** *καὶ τὸ γῆθος* **B** *καὶ τὸ ἐκεῖθεν ἔθος* o. *ὃν ἐδίδαξε τὸ πλῆθος* Diels 9 *ἀφ' οὗ Εὔμολπος | ὁ Μουσ]αίου* **Pr**; es fehlen 30—35 buchstaben. *ὁ Μουσαίου τοῦ ὑπ' Ὀρφέως τετελεσμέ]νου* Diels *ὁ Δηιόπης τῆς Τριπτολέ]μου*? Jac 10 *πατρὸς Μουσαίου* **Pr** 13 *ΗΓΔΙΙ* Lydiat 15 *ἀγὼν* **S** *ἀγὼν ἐτέθη καὶ ἀφ' οὗ* **P** *ἀγὼν ἐγένετο καὶ ἡ τοῦ ν]α[[ϙ]]οῦ καθίδρυ|σις κ]αί*? Jac es fehlen 25—30 buchstaben 16 *ϙ[ί] ἐκ[χειρίαι] Λυκάονος* C Mueller 17 [[. .]] Jac [*ἐν*] *τοῖς* **P** 21 *σπάνις* **P** *μαντευομένοις* **B** 22 [[. .]] **M** [*τοῖς*] **P** *Ἀπόλλων ἔχρησε* (**B** *ἐνῆκεν* **P**) *δίκας ὑποσχεῖν ἃς* **P** ..*ΑΛΩΝΕΝΗ*..... *ΣΥΠΟΣΧΕΝ*..*Α*..*ΑΜΜΙΝΩΣ* **St** *τοῦ Ἀνδρόγεω φόνου δίκας* **H**

20 *ἀφ' οὗ Θησ[εὺς * βασιλεύσας]* | *Ἀθηνῶν τὰς δώδεκα πόλεις εἰς τὸ* 1259/8
*αὐτὸ συνώικισεν καὶ πολιτείαν καὶ τὴν δημοκρατίαν παρέδω[κε * *]* |
. . . . ος Ἀθηνῶν τὸν τῶν Ἰσθμίων ἀγῶνα ἔθηκε Σίνιν ἀποκτείνας, ἔτη
ΓΗΗΗΗΓΔΔΔΔΠ.

21 *ἀπὸ τῆς Ἀμαζόν[ων εἰς] τὴ[ν Ἀττικὴν στρατείας, ἔτη* | [125]6/5
ΓΗΗΗΗΓ]ΔΔΔΔΠΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Θησέως.

22 *ἀφ' οὗ Ἀργεῖοι μετ' Ἀδράσ[του ἐπὶ Θή]βας [ἐστράτ]ευσαν καὶ* 1251/0
τὸν ἀγῶνα ἐν [Νεμέ]α[ι ἔ]θ[εσ]αν [ἐπ' Ἀρχε|μόρωι], ἔτη ΓΗΗΗΗΓΔΔΔΠΙΙ,
βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Θησέως.

23 *ἀφ' οὗ οἱ [Ἕλλη]νες εἰς Τροίαν ἐ[στ]ράτευσ[αν], ἔτη ΓΗΗΗΗΓΙΙΙΙ,* 1218/7
βασιλεύοντος Ἀθη[νῶν | Μεν]εσθέως τρεισκαιδεκάτου ἔτους.

24 *ἀφ' οὗ Τροία ἥλω, ἔτη ΓΗΗΗΗΔΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν* 1209/8
[Μενεσθέ]ως δευτέρου ⟨καὶ εἰκοστοῦ⟩ ἔτους μηνὸς Θ[αρ|γηλιῶ]νος ἑβδόμηι
φθίνοντος.

25 *ἀφ' οὗ Ὀρέστη[ι τ]ῶι Ἀ[γαμέμνονος (?) καὶ τῆι Α]ἰγίσθου θυγατρὶ* 1[208/7] ?
[Ἠριγ]όν[ηι ὑπὲρ Αἰ]γίσθου καὶ Κλυ[ταιμήστρας δίκη | ἐγένε]το ἐν Ἀρείωι
πάγωι, ἣν Ὀρέστης ἐνίκησεν [ἴσων γενομένων τ]ῶν [ψήφων], ἔτη
[Γ]ΗΗΗΗΔΔΔ[ΔΙΙ]ΙΙ (?), βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Δημοφῶντος.

26 *ἀφ' οὗ [Σαλαμῖνα | τὴν ἐγ] Κύπρωι Τεῦκρος ᾤκισεν, ἔτη* 1202/0
ΓΗΗΗΗΔΔΔΠΙΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Δημοφῶντος.

27 *ἀφ' οὗ Νη[λ]εὺς ᾤκισ[ε Μίλη]τ̣[ον καὶ τὴν] ἄλλ̣ην ἅπ̣[α]υ[αν* | 1077/5 (1087/5)

1—21 **S**

1 *Θησ[εὺς * (ἐκ Κρήτης ἐπανῆλθε καὶ ο. ä.) βασιλεύσας* Jac *ΘΗΣ . . . . . .* **St**; es fehlen etwa 30 buchstaben. *Θησεὺς βασιλεύσας* **H** *Θ. βασιλεύων* **S** 2 *παρέδωκε* Jac *ΑΠΡΕΩ* **St** *ἀπέδωκε* **B** 5 *Ἀμαζόνων — στρατείας* **B** *ΑΜΜΟΝ . . . ΤΗ . . . . . .* **St** *Ἀμμο[νίας] τῆ[ς πρώτης]* **C** 6 *ΓΗΗΗΗΓ]ΔΔΔΔΠ* **P** 7 *μετ' — ἐστράτευσαν* **B** *ΝΕΥΑΔΡΑΣ . . . . . ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΝ* **St** 8 *ἐν Νεμέαι* (**P**) *ἔθεσαν* (**C**) *ἐπ' Ἀρχεμόρωι* (o. *τῶι Διί*) **B** *. Ν . . Α . . . ΗΘ . . ΑΝ . . .|. . . .* **St** 10 *Ἕλληνες — ἐστράτευσαν* **S** *ἐξεστράτευσαν* **H** *Ε . . . . ΡΑΤΕΥΣ . .* **St** 13 *δευτέρου ⟨καὶ εἰκοστοῦ⟩* **Pr** *⟨εἰκ. κ.⟩ δευτ.* **S** *Θαργηλιῶνος* **S** 14 nach *φθίνοντος* spatium von 4—5 stellen **St** 15—20 *ἀφ' οὗ Σαλαμῖνα — ᾤκισεν, ἔτη ΓΗΗΗΗΔΔΔΔΠΙΙΙ β. Ἀθ. Δ.* (26) *ἀφ' οὗ Ὀρέστηι — ψήφων, ἔτη ΓΗΗΗΗΔΔΔΓΙΙΙ β. Ἀθ. Δ.*? Jac 15 *Ὀρέστη[ι τ]ῶι Ἀ[γαμέμνονος* (B Keil *. . ΙΟΙΑΙΤΩΝΑΥΤΟ* **St** *Μυκηναίωι*? Jac) *καὶ τῆι Α]ἰ. θ. Ἠριγόνηι* (**P**) *ὑπὲρ* (**Pr**) *Αἰ. καὶ Κλυταιμήστρας* (*ΚΑΙΑΥ . . . .* **St**) *δίκη* (*φόνου δίκη* **H**; s. A 3) *ἐγένετο* (. . . . . *ΑΟ* **St**) **H** Jac 16—17 'in Marmore aperte legitur *ἐν Ἀρείου πάγωι*' **S** 17 *ἴσων γεν. τ. ψήφων* **M** . . . . . *ΩΝ . . . .* **S** *ἴσων ψήφων οὐσῶν* **P** *ἰσωθεισῶν τῶν ψήφων* **B** 18 *— ΔΙ]ΙΙ* Jac *— . .]ΙΙ* **St** *— ΔΙ]ΙΙ* v Gutschmid *— Γ]ΙΙ* Lydiat *— Γ]ΙΙ* E Schwartz *— Γ]ΙΙ]ΙΙ* **B**^{2} 19 *Σαλαμῖνα τὴν ἐγ* **M** *τὴν Σ. ἐν* **S** 21 *Νηλεύς* **S** *ΝΗ . . . ΕΥΣ* **St** (S^{corr} *ΝΕ . . ΕΥΣ* S) *Νειλεύς* Wesseling 21—997,1 *ᾤκισε Μίλητον — Ἰωνίαν* **B** *ΩΙΚΙΣ . . . . . Γ . . . . ΑΛΑΗΧΑΡ . . . ΣΙ . .|. . . . . ΑΝ* **St**

Ἰωνί]αν, Ἔφεσον Ἐρυθρὰς Κλαζομενὰς Π[ρι]ήνην Λέβεδον Τέω Κολοφῶνα
Μυοῦντα [Φώκ]α[ιαν] Σάμον [Χίον, καὶ] τὰ [Παν]ιώνι[α] ἐγένετο, ἔτ[η | 44
ΓΗΗΗ]ΔΙΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Μέ[νεσθέως τρεισκαιδεκάτου]⟨δοντος⟩
[Ἔτο]υς.

28 *ἀφ' οὗ [Ἡσ]ίοδος ὁ ποιητὴς [ἐφάν]η, ἔτη ΓΗΓΔΔ.., βασιλεύοντος* 9[37/5]?
Ἀθηνῶν .. | 45 *.....*

29 *ἀφ' οὗ Ὅμηρος ὁ ποιητὴς ἐφάνη, ἔτη ΓΗΔΔΔΔΙΙΙ, βασιλεύοντος* 907/5
Ἀθηνῶ[ν Δ]ιογνήτου.

30 *ἀφ' οὗ † Φ[εί]δων ὁ Ἀργεῖος ἐδήμευσ[ε τὰ] μέτ[ρα καὶ* | 46 *στ]αθμὰ* 895/3
κατεσκεύασε καὶ νόμισμα ἀργυροῦν ἐν Αἰγίνηι ἐποίησεν, ἐνδέκατος ὢν ἀφ'
Ἡρακλέους, ἔτη ΓΗΔΔΔΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν | 47 *[Φερεκλ]είους.*

31 *ἀφ' οὗ † Ἀρχίας Εὐαγήτου δέκατος ὢν ἀπὸ Τημένου ἐκ Κορίνθου* c. 790?
*ἦγαγε τὴν ἀποικίαν [καὶ ἔκτισε] Συρακού[σσας, ἔτη * *](48) | β]α[σι]λεύ[ο]ντος*
Ἀθηνῶν Αἰσχύλου ἔτους εἰκοστοῦ καὶ ἑνός.

32 *ἀφ' οὗ κατ' ἐνιαυτὸν ἦρξεν ὁ ἄρχων, ἔτη ΗΗΗΗΔΔ.* 683/2

33 *ἀφ' οὗ ..... ο .. υ * (49) | ..... ἔτη ΗΗΗΗΔΓΙΙΙ, ἄρχοντος* 682/1(681/0)
Ἀθήνησι Λυσιά[δου].

34 *ἀφ' οὗ Τέρπανδρος ὁ Δερδένεος ὁ Λέσβιος τοὺς νόμους τοὶ[ς* 645/3
κιθ]α[ρ]ωιδ[ικ]οὺς [[θαιαυλητ ..]] [ἐκαι(50)νοτόμ]ησε καὶ τὴν ἔμπροσθε μου-
σικὴν μετέστησεν, ἔτη ΗΗΗΓΔΔΔΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Δρωπίδου.

35 *ἀφ' οὗ Ἀ[λυάττη]ς Λυδῶ[ν ἐβα]σίλευσ[εν, ἔτη* | 51 *Η]Η[Η]ΔΔΔΔΙ,* [60]5/3
ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοκλε[ί]ους.

36 *ἀφ' οὗ Σαπφὼ ἐγ Μυτιλήνης εἰς Σικελίαν ἔπλευσε, φυγοῦσα* 603/2—596/5

1—9 (*καὶ*) **S** 9 (*σταθμά*) — 23 **M H** (**S F C**)

1 *Πριήνην — Τέω* **B** *Τ.. ΗΝΚΑΤΑΓΡΟΝΟΝΥΠΟ* **St** 2 *Μυοῦντα — Πανιώνια* **B** *. . ΙΟΥΝΤΑ . . . . Α . . . . ΣΑΜΟΝ . . . . . ΤΑ . . . ΙΩΝΙ . .* **St** 3 *ΓΗΗΗ]ΔΙΙΙ* **S** *—Δ]ΔΙΙΙ* v Gutschmid *Μέδοντος τρεισκαιδεκάτου* **S** *Μέδοντος τοῦ Κόδρου δεκάτου* v Gutschmid *Μέδοντος ἐννεακαιδεκάτου* **M** 5 *Ἡσίοδος — ἐφάνη* **S** *ΓΗΓΔΔ[ΙΙΙ]* **B** *—ΔΔ[Δ]* **S** *—ΔΔ[ΓΙ]*? Jac 6 *Ἀθηνῶν [Μεγακλέους]* **Pr** 9—14 (30) *ἀφ' οὗ Ἀρχίας ⟨ὁ⟩ Εὐαγήτου | ἐκ Κορίνθου — Συρακούσσας, | ἐνδέκατος — Φερεκλείους.* | (31) *ἀφ' οὗ Φείδων ὁ Ἀργεῖος | δέκατος ὢν ἀπὸ Τημένου | ἐδήμευσε — ἐποίησεν | ἔτη Γ * βασ. Ἀθ. Αἰσχύλου — ἑνός*? Jac 9 *Φείδων* **S** *ἐδήμευσε τὰ μέτρα* **B** *ΕΔΗΜΕΥΣ . . . ΝΕΥ . .* **St** 9—10 *στ]ΑΘΜΑ ΚΑΤΕΣΚΕΥΑΣΕ* **M** *. . . . . ΕΣΚΕΥΑΣΕ* **S** *. . . . . ΝΕΣΚΕΥΑΣΕ* **F** 11 *Φερεκλ]ΕΙΟΥΣ* **M** *. . . . . ΟΥΣ* **S** 13 *καὶ ἔκτισε* **H** *εἰς τὰς* **B** *ΗΗΗΗΓΔΔΔΔΙΙΙ* **S** *—Γ* v Gutschmid *ΓΔΔΓ*? Jac 15 *ΗΡΞΕΝΟΑΡΧΩΝ* **M** *ΗΡ . . ΕΝ . . Ρ . . ΩΝ* **S F C** 16 *Ἀρχίλοχ]ο[ς* Baumgarten 17 *Λυσιάδου* **M** 18—19 *τοὺς κιθαρωιδικοὺς* [[ ]] **H** *ΤΟΥ . . . . Α . . . ΩΝ . . . Δ . . ΟΥΣΘΑΙΑΥΛΗΤ . . S* 19 *ἐκαινοτόμησε* Jac *. . . . . ΛΗΣΕ* **M** *. . . ΛΗΣΕ* **S** 21 *Ἀλυάττης — ἐβασίλευσεν* **S** 22 *Ἀριστοκλε[ί]ους* **M** *—έους* **S C**

52
..... *ΟΛ* ..... *Θ* ..... | *ἄρχο*[*ντος Ἀθήνησιν μὲν Κριτίου τοῦ προτέρου,*
ἐν Συρακούσσαις δὲ τῶν γαμόρων κατεχόντων τὴν ἀρχήν.

53
37 [*ἀφ' οὗ*] *Ἀμ*[*φικτ*]*ύο*[*νες ἔθ*]*υ*[*σαν κ*]*αταπο*|[*λεμή*]*σαντες Κύρραν,* 591/0
καὶ ὁ ἀγὼν ὁ γυμνικὸς ἐτέθη χρηματίτης ἀπὸ τῶν λαφύρων, ἔτη ΗΗ[*Η*]*ΔΔΠΙ,*
ἄρχοντος Ἀθήνησιν Σίμω[*ν*]*ος.*

54
38 *ἀφ' οὗ* [*ἐν Δελφοῖ*]*ς* | [*ὁ στε*]*φανίτης ἀγὼν πάλιν ἐτέθη, ἔτη* 582/1
ΗΗΗΔΠΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Δαμασίου τοῦ δευτέρου.

55
39 *ἀφ' οὗ ἐν Ἀθ*[*ήν*]*αις κωμω*[*ιδῶν χο*]*ρ*[*ὸς ἐτ*]*έθη,* [*στη*]*σάν*|[*των* 581/0–562/1
πρώ]*των Ἰκαριέων, εὑρόντος Σουσαρίωνος, καὶ ἆθλον ἐτέθη πρῶτον ἰσχάδω*[*ν*]

56
ἄρσιχο[*ς*] *καὶ οἴνου με*[*τ*]*ρητής,* [*ἔτη ΗΗ* * *, *ἄρχοντ*]*ος* [*Ἀθήνησιν* | .....

40 *ἀφ' οὗ Πεισίστρατος Ἀθηνῶν ἐτυράννευσεν, ἔτη ΗΗΡΔΔΔΔΠΙΙ,* 561/0
ἄρχοντος [*Ἀθήνη*]*σι Κ*[*ω*]*μ*[*έ*]*ου.*

57
41 *ἀφ' οὗ Κροῖσος* [*ἐξ*] *Ἀσίας* [*εἰς*] *Δελφοὺς ἀ*[*πέστειλε θεωρούς* (?) | [55]6/5
ἔτη Η]*Η*[*Γ*]*ΔΔΔΔΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου.*

42 *ἀφ' οὗ Κῦρος ὁ Περσῶν βασιλεὺς Σάρδεις ἔλαβεν καὶ Κροῖσον* [541/0 ?]

58
ὑπο ..... *ησσφαλ* .... [*ἔτη ΗΗΡΔΔΠΙ* (?), *ἄρχοντος Ἀθήνησι* * * | *ἦν δὲ*]
καὶ Ἱππῶναξ κατὰ τοῦτον ὁ ἰαμβοποιός.

59
43 *ἀφ' οὗ Θέσπις ὁ ποιητὴς* [*ὑπεκρίνα*]*το πρῶτος, ὃς ἐδίδαξε δρᾶμ*[*α* 536/5–532/1
ἐν ἄ]*στει,* [*καὶ ἆθλον ἐ*]*τέθη ὁ* [*τ*]*ράγος, ἔτη ΗΗΡ*[*ΔΔ.*], *ἄρχοντος Ἀθ*[*ήνη*|*σι*]
.... *ναιου τοῦ προτέρου.*

1–20 **M H (S F C)**

1 ..... O_{16-17} **M** *ὑπὸ τοῦ δήμ*]*ο*[*υ*? Jac 2 *ΓΑΜΟΡΩΝ* **M** *ΟΜΟΡΩΝ* **S C** *ΓΕΩΜΟΡΩΝ* **F** 3 *ἔθυσαν καταπολεμήσαντες* (. . . *Υ* . . . . *ΑΤΑΠΟ*|. . . . *ν* — / *ΝΤΕΣ*) **M** *ΤΟ* . . . . . |*ΟΝΤΕΣ* **S C** *το* . . . . . *οντες* s *ἐνίκησαν ἑλόντες* **P** 4 *καὶ ὁ ἀγὼν — ἐτέθη χρ* in rasur (**M**) 'fortasse erat cum altero certamine confusus, cuius mentio et ipsa in rasura est' **H** 6 *ἐν Δελφοῖ*]*ς* | [*ὁ στε*]*φανίτης* **M** . . .|. . . . . *ΑΝΙΤΗΣ* **S C** 6–7 *φανίτης — ἄρχοντο* in rasur (**M**) 8 *ἐν Ἀθήναις* **S** *κωμωιδῶν χορὸς* **B** *ἐτέθη* **P** *ΚΩΜΩ . . . . Ρ . . . ΕΤΗ* **S** *κωμω*[*ιδία π*]*ρ*[*ῶτον ἐτ*]*έθη* **P** 8–9 *στησάντ*|*ων πρώτων* **M** . . . . . *ΣΑΝΙ . . . ΤΩΝ* **S** 9–10 *ἆθλον — οἴνου* Mill **C M** *ΔΟΛΟΝ . . ΤΕΘ . . Π-ΠΩΤΟΝΙΣΧΑΔ* . . . . . *ΑΡΣΙΧΟ* . . . . . *ΝΟΙΝΟΥ* . . . . *ΕΡ* **S** 10 *ΜΕ . ΤΡΗΤΗΣ*$_{23}$ **M** . . . . *ΕΡ* . . . . *ΟΣ* . . . . **S C** 13 *ἐξ Ἀ. εἰς Δελφοὺς* (*Ε . Ο . Υ* **M** *ΔΕΛΦΟΣ* **S C**) *ἀπέστειλε* **P** *θεωρούς* Flach *τὰ ἀναθήματα* **M** 14 *ΑΘΙΝΗΣΙΝΕΥΟΥΔΗΜΟΥ* **M** — *ΣΙ-ΤΟΥΔΗΜΟΥ* **S C** 15–16 *ΚΡΟΙΣΟ*$_{40-45}$ **M** *ὑπὸ* (*τῆς* Flach) *Πυθί*]*ας σφαλ*[*λόμενον* (*σφαλέντα* **B**) *ἐξώγρησεν* (del. **H**) **P** *ὑποπρήσας ἠφάνισεν* **M** *ὑποχείριον ἠσφαλίσατο* Holleaux 16 *ΗΗΡΔΔΠΙ* Jac — *ΓΠΙ* **B** — *ΓΠΙΙ* Dopp 18–19 *ὑπεκρίνα*]*το πρῶτος* Keil *ὃς — ἐν ἄστει* **B** *ΠΟΙΗΤΗΣ* . . . . . *ΤΟΠΡΩΤΟΣΕ* . . . . . *ΕΙ*$_{40-50}$ **M** *ΠΟΙΗΤΗΣ* . . . . . *ΑΧΙ . . . ΟΣΕΔΙΔΑΞΕΝΑΛ . . . ΣΤΙΝ* . . . . . *ΤΕΘΗΟ . ΡΑΓΟΣΕΤΗ* **S^{c} C** (*ΡΑΓΟΣ* . . . . . *Χ . . . ΕΤΗ* **S^{ac}**) *ΠΟΙΗΤΗΣ* . . . . *ΠΡΩΤΟΣΟΣΚΑΙΕΔΙΔΑΞΕ* Mill 19 *ἧς ἆθλον ἐτέθη ὁ τράγος* **C** *καὶ ἐ. ὁ τρ. ἆθλον* **B**

44 *ἀφ' οὗ Δαρεῖος Περσῶν ἐβασίλευσε μάγου τελευτήσαντος, ἔτη* [5]20/19 (519/8)
[ΗΗ]ΓΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησ[ι . . . . .].

45 *ἀφ' οὗ Ἁρμόδιος καὶ [Ἀριστογε]ίτων ἀπέκτε[ιναν* | *Ἵππα]ρχον* 511/0
Πεισιστράτου δ[ιά]δ[οχ]ον (?), καὶ Ἀθηναῖοι [ἐξανέστ]ησαν τοὺς Πεισιστρατίδας
ἐκ τ[οῦ Π]ελασγικοῦ τείχους, ἔτη ΗΗΔΔΔΔΠΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀ[ρ]-
π[ακ|τίδου].

46 *ἀφ' οὗ χοροὶ πρῶτον ἠγωνίσαντο ἀνδρῶν, ὧν (?) διδάξας Ὑπό-* 510/8
[δι]κος ὁ Χαλκιδεὺ[ς] ἐνίκ[α], ἔτη ΗΗΔΔΔΔΠΙ (?), ἄρχοντος Ἀθήνησιν
Λυσαγόρου.

47 *ἀφ' οὗ Με[λαν]ιππίδ[ης] Μ[ήλιος* | *ἐνίκησ]εν Ἀθήνησιν, ἔτη* 494/3
ΗΗΔΔΔΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Πυθοκρίτου.

48 *ἀφ' οὗ ἡ ἐμ Μαραθῶνι μάχη ἐγένετο Ἀθηναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας* 490/89
Ἀρ[ταφ]έ[ρνην τε τὸ]ν Δαρείου ἀδελφι|[δοῦν κα]ὶ [Δᾶ]τιν στρατηγόν, ἣν
ἐνίκων Ἀθηναῖοι, ἔτη ΗΗΔΔΠΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν τ[ο]ῦ δευτέρου [Φ]α[ι]-
ν[ι]π[πίδ]ου· ἧι ἐν μάχηι συνηγωνίσατο Αἰσχύλος ὁ ποιητής, | *ἐτῶν ὢν ΔΔΔΠ.*

49 *ἀφ' οὗ Σιμωνίδης ὁ Σιμωνίδου † πάππος τοῦ ποιητοῦ, ποιητὴς* 489/8
ὢν καὶ αὐτός, ἐνίκησεν Ἀθήνησι, καὶ Δαρεῖος τελευτᾶι, Ξέρξης δὲ ὁ υἱὸς
βασιλεύει, ἔτ[η | *ΗΗ]ΔΔΠΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Ἀριστείδου.*

50 *ἀφ' οὗ Αἰσχύλος ὁ ποιητὴς τραγωιδίαι πρῶτον ἐνίκησε, καὶ* 485/4 (486/5)
Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς ἐγένετο, καὶ Στησίχορος ὁ ποιητὴς εἰς | *τὴν Ἑλλάδα*
ἀ[φίκετ]ο, ἔτη ΗΗΔΔΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Φιλοκράτους.

51 *ἀφ' οὗ Ξέρξης τὴν σχεδίαν ἔζευξεν ἐν Ἑλλησπόντωι καὶ τὸν* 480/79
Ἄθω διώρυξε, καὶ ἡ ἐν Θερμο[πύ]λαις μάχη ἐγένετο, καὶ ναυμαχία τοῖς
Ἕλλησι περὶ Σαλαμῖνα πρὸς τοὺς Πέρσας, ἣν ἐνίκων οἱ Ἕλληνες, ἔτη
ΗΗΔΠΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Καλλιάδου.

1—25 **M H (S F C)**

1 *ἐβασίλευσε* **s M** *ἐβασίλευε* **S** 2 . . . . *ΓΙΙΙ* **Pr** ('the stone does not preclude reading *ΠΙ*' **M**) . . . . *ΓΙΙΙ* **S** 3 *Ἀριστογείτων* — *Ἵππαρχον* **S** 4 *διάδοχον* (*Λ . . Ν . . ΟΝ*) **M** *Λ . . . . . ΟΝ* (*ἀπόγονον*) **S** 4—5 *ἐξανέστησαν* ('spatium sufficit' **M**) — *Πελασγικοῦ* (. . . *ΞΛΑΣΓΙ* . . . **M**) **B** 5—6 *Ἁρπακτίδου* **M** |. . . . **S** . . . . . **s** 7 *ἀφ' οὗ* — *διδάξας* *Υ* in rasur **M** *ΟΝ* **M** *ὁ τε* Wilamowitz 7—8 *Ὑπόδικος* **S** 8 *ἐνίκα* **H** ('verbo *ἐνίκησεν* spatium non sufficit') *ΗΗΔΔΔΔΠΙ* **M** —*ΔΔΔ* . . . **S** —*ΔΔΔ*/ **F** 9 *Λυσαγόρου* **S M** *Ἰσαγόρου* **P** 10 *Μελανιππίδης* — *ἐνίκησεν* Bergk **M** *ΕΝΑΘΗΝΗΣΙΝΕ* in rasur über [*δι*]*ΘΥΡΑΜΒΟΠΟΙΟΣ* 13 *Ἀρταφέρνην* — *Δᾶτιν* **M** 13—14]*τιν* — *ἐνίκων* in rasur (**M**) 14—15 *Φαινιππίδου* Jac . *Λ . Ν . Π . . . . ΟΥ* **M** *Φαινίππου* vulg 16 *ἀφ' οὗ* — *ποιητοῦ* in rasur (**M**) 17 *ἐνίκησεν* 'nunc in lapide certo dispexit **M**' (**H**) . . . . . **S**

52 ἀφ' οὗ ἡ ἐν [68] | Πλαταιαῖς μάχη ἐγένετο Ἀθηναίοις πρὸς Μαρδόνιον τὸν Ξέρξου στρατηγόν, ἣν ἐνίκων Ἀθηναῖοι, καὶ Μαρδόνιος ἐτελεύτησεν ἐν τῆι μάχηι, καὶ τὸ πῦρ ἐρύη ἐ[ν] [69] | Σ̣ικελίαι περὶ τὴν Αἴτνην, ἔτη ΗΗΔΠΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Ξανθ̣ίππου. 479/8

53 ἀφ' οὗ Γ[έ]λων ὁ Δεινομένους Σ[υρακο]υ[σσῶν] ἐτυράννευσεν, ἔτη ΗΗΔΠ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Τιμοσθέν[ους]. [70] | 478/7

54 ἀφ' οὗ Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπους ὁ Κεῖος ὁ τὸ μνημονικὸν εὑρὼν ἐνίκησεν Ἀθήνησι διδάσκων, καὶ αἱ εἰκόνες ἐστάθησαν Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, ἔτη ΗΗΔΙ̣Ι̣Ι̣ (?), [71] | ἄρχοντος Ἀθήνησιν [Ἀ]δειμάντου. 477/6

55 ἀφ' οὗ Ἱέρων Συρακουσσῶν ἐτυράννευσεν, ἔτη ΗΗΠΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Χά̣[ρ]ητος· ἦν δὲ καὶ Ἐπίχαρμος ὁ ποιητὴς κατὰ τοῦ[72]|τον. 472/1

56 ἀφ' οὗ Σοφοκλῆς ὁ Σοφίλλου ὁ ἐκ Κολωνοῦ ἐνίκησε τραγωιδίαι, ἐτῶν ὢν ΔΔΠΙΙΙ, ἔτη ΗΗΠΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Ἀψηφίωνος. 469/8

57 ἀφ' οὗ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ὁ λίθος ἔπεσε, [73] | καὶ Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς ἐτελεύτησεν, βιοὺς ἔτη ΓΔΔΔΔ, ἔτη ΗΗΠ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Θεαγενίδου. 468/7

58 ἀφ' οὗ Ἀλέξανδρος ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ υἱὸς Περδίκ[74]|κας Μακεδόνων βασιλεύει, ἔτη ΗΓΔΔΔΔΠΙΙΙ[[Ι]], ἄρχοντος Ἀθήνησιν Εὐθίππου. 461/0

59 ἀφ' οὗ Αἰσχύλος ὁ ποιητής, βιώσας ἔτη ΓΔΠΙΙΙΙ, ἐτελεύτησεν ἐγ [75] [Γέ|λ]αι τῆς Σικελίας, ἔτη ΗΓΔΔΔΔΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Καλλέ̣ου τοῦ προτέρου. 456/5

60 ἀφ' οὗ Εὐριπίδης ἐτῶν ὢν ΔΔΔΔΙΙΙΙ (?) τραγωιδίαι πρῶτον ἐνίκησεν, ἔτη ΗΓΔ[ΔΠΙΙΙΙ, [76] | ἄρ]χοντος Ἀθήνησι Διφίλο[υ· ἦ]σαν δὲ κατ' Εὐριπίδην Σωκράτης τε καὶ Ἀναξαγόρας. 442/1

61 ἀφ' οὗ Ἀρχέλαος Μακεδόνων βασιλεύει Περδίκκου τελευτήσαντος, ἔτη Η[ΓΠΙΙ, [77] | ἄρ]χοντος Ἀθήνησιν Ἀστυφίλου. 420/19

62 ἀφ' οὗ Διονύσιος Συρακουσσῶν ἐτυράννευσεν, ἔτη ΗΔΔΔΔΠ[[ΙΙ]], ἄρχοντος Ἀθήνησιν Εὐκτήμονος. 408/7

1—28 **M H** (**S F C**)

4 ΞΑΝΟ̣ . ΠΠΟΥ **M** Ξαντίππου **S**ᶜ **C** 5 Συρακουσσῶν Lydiat **M** 6 Τιμοσθένο|υς **B** —νου| **H** s. Rh. Mus. LIX 105 9 —ΔΙΙΙ: s. A 55. ΟΓΕΙΤΟΝΟΣ-ΗΗΔ̣Ι̣Ι̣Ι̣Ι̣ in rasur ('one would rather restore 214, but it is a tight fit') **M** ΗΗ.... **S** 13 Ἀψηφίωνος 'clearly legible' **M** 18 —ΙΙΙ[[Ι]] Jac 19 ὡσας ἔτη ΗΓΔΠ in rasur (**M**) 20 Γέλαι **P** ΚΑΛΛΕΟΥ **M** (cf. A 70) ..ΑΛΛ..ΟΥ **S** ΚΑΛΛ..ΟΥ **C** 22 —ΔΙΙΙΙ **M** —ΔΙΙΙ **S C** 27 —Π[[ΙΙ]] Jac —ΠΙΙ **S M** —ΙΙΙΙ **C** (coni.?)

63 ἀφ' οὗ Εὐριπίδης βι[ώσας ἔτη ΓΔΔΠ . . (?) | [78] ἐτ]ελεύτησεν, ἔτη † ΗΔΔΔΔΠ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Ἀντιγένους. 407/6

64 ἀφ' οὗ Σοφοκλῆς ὁ ποιητὴς βιώσας ἔτη ΓΔΔΔΔΙΙ ἐτελεύτησεν, καὶ Κῦρος ἀνέβη, [ἔτη ΗΔΔΔΔΙΙΙ, | [79] ἄρχ]οντος Ἀθήνησι Καλλίου τοῦ † προτέρου. 406/5

65 ἀφ' οὗ Τελέστης Σελινούντιος ἐνίκησεν Ἀθήνησιν, ἔτη ΗΔΔΔΠΙΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Μίκωνος. 402/1

66 ἀφ' οὗ [κατῆλθον οἱ Ἕλληνες οἱ | [80] μετ]ὰ Κύρου ἀναβάντες, καὶ Σωκράτης ὁ φιλόσοφος ἐτελεύτησεν, βιοὺς ἔτη ΓΔΔ, ἔτη ΗΔΔΔΠΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Λάχητος. 400/399

67 ἀφ' οὗ Ἀρ[ι]στό[νους * * ἐνίκη|[81]σεν] Ἀθήνησιν, ἔτη ΗΔΔΔΠ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοκράτους. 399/8

68 ἀφ' οὗ Πολύιδος Σηλυμβριανὸς διθυράμβωι ἐνίκησεν Ἀθήνησιν, ἔτη ΗΔ [* *, ἄρχοντος Ἀθήνησι * *]. ?

69 | [82] [ἀφ'] οὗ Φιλόξενος διθυραμβοποιὸς τελευτᾶι, βιοὺς ἔτη ΓΠ, ἔτη ΗΔΠΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Πυθέου. 380/79

70 ἀφ' οὗ Ἀναξανδρίδης ὁ κωμο[ιδοποιὸς ἐνίκησεν Ἀθήνησιν, ἔτη ΗΔΙΙΙ, ἄρχοντος] | [83] Ἀθήνησι Καλλέου. 377/6

71 ἀφ' οὗ Ἀστυδάμας Ἀθήνησιν ἐνίκησεν, ἔτη ΗΠΙΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀστείου. κατεκάη δὲ τότε κα[ὶ ὁ ἐν Δελφοῖς ναός]. 373/2

72 [ἀφ' οὗ ἡ ἐν Λεύκτροις μάχη | [84] ἐ]γένετο Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων, ἣν ἐνίκων Θηβαῖοι, ἔτη ΗΠΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Φρασικλείδου. καὶ Ἀ[μύντας τελευτᾶι, Ἀλέξανδρος δὲ ὁ υἱὸς Μακεδόνων] | [85] βασιλεύει. 371/0

73 ἀφ' οὗ Στησίχορος ὁ Ἱμεραῖος ὁ δεύτερος ἐνίκησεν Ἀθήνησιν, καὶ οἰκίσθη Μεγάλη πόλις [ἐν Ἀρκαδίαι, ἔτη ΗΠ *, ἄρχοντος Ἀθήνησιν *]. 370/68

74 | [86] ἀφ' οὗ Διονύσιος Σικελιώτης ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ υἱὸς Διονύσιος ἐτυράννευσεν, καὶ Ἀλεξάνδρ[ου τελευτήσαντος Πτολεμαῖος ὁ Ἀλωρίτης Μακεδόνων βα]|[87]σιλεύει, ἔτη ΗΙΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ναυσιγένους. 368/7

1—28 **M H** (**S F C**)

1 ΓΔΔΓΙΙΙ **B** —ΓΙΙΙΙ? 2 l. —ΔΙΙΙΙ 4 ΑΝΕΒΗ **M** ἀνέβ[αινεν] **S** 5 προτέρου (A 59): δευτέρου **P** 8 κατῆλθον (**M** ἐπανῆλθον **P**) οἱ Ἕ. οἱ μετὰ (**P**) **H** 11 Ἀριστόνους (heimat? ὁ κιθαρωιδὸς Wil) Wilamowitz Jac . . . . **S** ΑΙ . . . **F** ΑΠ . . . . **C** 17—18 ὁ κωμ[ωιδοποιὸς — ἄρχοντος] **P Pr** 20 καὶ — ναός **M** 21 ἀφ' οὗ — μάχη **S B** 23 Ἀμύντας — Μακεδόνων Jac Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντου κατὰ τοῦτον Μακεδόνων **B H** . . . . . **S C** ΚΑΙΟΑΛΙ . . [4] **F** ('I do not feel confident that the collator really read all the letters' **M**) 24 ΙΜΕΡΔΙΟΣ **St** 25 ἐν Ἀρκαδίαι **Pr** 27—28 Ἀλεξάνδρου τελευτήσαντος Πτ. ὁ Ἀλωρίτης (add. **B**) Μακεδόνων (add. **C**) βασιλεύει **P**

75 *ἀφ' οὗ Φωκεῖς τὸ ἐν Δελφοῖς μ̣α̣[ντεῖον κατέλαβον * *, ἔτη ΗΙΙ,* 366/5
ἄρχοντος Ἀθή][88]*νησι Κηφισοδώρου.*

76 *ἀφ' οὗ Τιμόθεος βιώσας ἔτη ΓΔΔΔΔ ἐτελεύτησεν, ἔτ[η * ἄρχοντος* ?
*Ἀθήνησι *].*

77 *[ἀφ' οὗ Φίλιππος ὁ Ἀμύντου Μα]*[89]*κεδόνων βασιλεύει, καὶ Ἀρ-* (360/59 ?)
*τοξέρξης ἐτελεύτησεν, Ὦχος δὲ ὁ υἱὸς β[ασιλεύει, ἔτη *, ἄρχοντος Ἀθήνησι *].*

78 *[ἀφ' οὗ |* * * Ἀθήνη*[90]*σιν] ἐνίκησεν, ἔτη ΓΔΔΔΔΙΙΙ, ἄρχοντος* 357/6
Ἀθήνησιν Ἀγαθοκλέ̣ο̣υ̣ς̣.

79 *[ἀφ' οὗ * * ** [91] *ἐγ]ένετο, ἔτη ΓΔΔΔΔΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Καλ-* 355/4
*λιστ̣[ράτου * * *]* [92] *| . . . . . ΣΟΦΟΣ (?) . . . . Τ . . . ΤΟΥΤΟΥ (?).*

80 *ἀφ' οὗ ΚΑ̣Λ̣Λ̣ * * ** [93] *| . . . . [ἔτ]η Γ . . . . ἄρχ̣ο̣ν̣τ̣ο̣ς̣ [Ἀθήνησι *].* ?

B

1 (101/2) ** * * * * * δο * * * ** [2] *| [. . . . . Φίλιππος ἐτ]ε[λε]ύτ̣η̣[σ]ε̣ν,* 336/5
Ἀλ̣έ̣[ξανδρ]ος δὲ βασιλεύει, ἔτη ΓΔΔΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Πυθοδήλου.

2 (103) *ἀφ' οὗ Ἀλέξανδρος εἰς Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς ἐστρά-* 335/4
τευσε [3] *| καὶ Θηβαίων ἐπαναστάντων καὶ τὴμ φρουρὰν πολιορκούντων ἐπαν-*
ελθὼν κατὰ κράτος λαβὼν τὴν πόλιν κατέσκαψεν, ἔτη ΓΔΔΙ, ἄρχοντος
Ἀθήνησι Εὐαινέτου.

3 (104) [4] *| ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου διαβάσεως εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ μάχης* 334/3
περὶ τὸν Γρανικόν, καὶ ἀπὸ τῆς ἐν Ἰσσῶι μάχης Ἀλεξάνδρωι πρὸς Δαρεῖον,
ἔτη ΓΔΔ, ἄρχοντος Ἀθήνησι [5] *| Κτησικλείους.*

4 (105) *ἀφ' οὗ Ἀλέξανδρος Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Αἰγύπτου* 333/2
ἐκυρίευσε, ἔτη ΓΔΠΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Νικοκράτους.

5 (106) *ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου πρὸς Δαρεῖον μάχης* [6] *| τῆς περὶ Ἄρβηλα,* 332/1
ἣν ἐνίκησεν Ἀλέξανδρος· καὶ Βαβυλὼν ἥλω, καὶ ἀφῆκε τοὺς συμμάχους,
καὶ Ἀλεξάνδρεια ἐκτίσθη, ἔτη ΓΔΠΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Νικήτου.

1—11 **M H** 13—26 **W M H**

1 *Μ̣Α̣ντεῖον* **M** . . . . . **SC** *ΙΡΟΝ* **F** (coni.?) *κατέλαβον* Baumgarten *καὶ Περδίκκας Μακεδόνων βασιλεύει?* Jac 2 '*ΚΙΠΦΙΣΟΔΩΡΟΥ* is plainly legible' **M** 4—8 die epochen 76—78 schieden **SM** 5 *Φίλ. ὁ Ἀμ.* **B** 10 . . . . . *ΣΟΦΟΣ* . . . . (. . . . . **C**) *Τ . . . ΤΟΥΤΟΥ* (*ΟΥΤΟΥ* **F**) **S** . . . *Σ* (*Α ΑΓΩ*) . . . . . *ΕΥΤΟΥ* **M** 'ego nihil certi me dispexisse confiteor' **H** 11 *Α̣ΦΟΥΚ̣* . — — (*Η ΑΜ*) | **M** *ΑΦΟΥΚΛ* . . . . . **S** *ΚΛ* ^ ^ | . . . . . *ΓΤ* **F** *Κάλλ[ιππος]* Lydiat ('incerta vestigia in imagine conspicua quae illam lectionem excludere videntur premere nolo' **H**) 13—1005, 4 in den klammern die epochenzählung des Corpus 13 *ἄρχοντος Ἀθήνησι Χαιρών]δο[υ* 'but it is not easy to adjust restoration to the marks' **M**

6 (107) *ἀφ' οὗ* [7] | *Κάλλιππος ἀστρολογίαν ἐξέθηκεν, καὶ Ἀλέξανδρος* 330/29
Δαρεῖον ἔλαβεν, Βῆσον δὲ ἐκρέμασεν, ἔτη ϜΔΠΙ, *ἄρχοντος Ἀθήνησι Ἀριστοφῶντος.*

7 (108) *ἀφ' οὗ Φιλήμων ὁ κωμοιδο*[8]*ποιὸς ἐνίκησεν, ἔτη* ϜΔΙΙΙΙ, *ἄρ-* 328/7
χοντος Ἀθήνησι Εὐθυκρίτου. ὠικίσθη δὲ πρὸς τῶι Τανάι πόλις Ἑλληνίς.

8 (109) *ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου μεταλλαγῆς καὶ Πτολεμαίου Αἰγύπτου* [9] | 324/3
κυριεύσεως, ἔτη ϜΔ, *ἄρχοντος Ἀθήνησι Ἡγησίου.*

9 (110) *ἀπὸ τοῦ πολέμου τοῦ γενομένου περὶ Λαμίαν Ἀθηναίοις* 323/2
πρὸς Ἀντίπατρον, καὶ ἀπὸ τῆς ναυμαχίας [10] | *τῆς γενομένης Μακεδόσιν πρὸς*
Ἀθηναίους περὶ Ἀμοργόν, ἣν ἐνίκων Μακεδόνες, ἔτη ϜΠΙΙΙΙ, *ἄρχοντος*
Ἀθήνησιν Κηφισοδώρου.

10 (111) *ἀφ' οὗ Ἀντίπατρος Ἀ*[11]*θήνας ἔλαβε, καὶ Ὀφέλας Κυρήνην* 322/1
ἀποσταλεὶς ὑπὸ Πτολεμαίου, ἔτη ϜΠΙΙΙ, *ἄρχοντος Ἀθήνησι Φιλοκλέους.*

11 (112) *ἀφ' οὗ Ἀντίγονος εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη,* [12] | *καὶ Ἀλέξανδρος* 321/0
εἰς Μέμφιν ἐτέθη, καὶ Περδίκκας εἰς Αἴγυπτον στρατεύσας ἐτελεύτησεν,
καὶ Κράτερος καὶ Ἀριστοτέλης ὁ σοφιστὴς ἐτελεύτη[13]*σεν, ἔτη* ϜΠΙΙ, *βιοὺς*
ἔτη Ϝ, *ἄρχοντος Ἀθήνησι Ἀρχίππου. ἐπορεύθη δὲ καὶ Πτολεμαῖος εἰς*
Κυρήνην.

12 (113) *ἀπὸ τῆς Ἀντιπάτρου τελευτῆς, Κασσάνδρου δέ ἀποχωρή-* 319/8
σεως [14] | *ἐγ Μακεδονίας, καὶ ἀπὸ τῆς ἐγ Κυζίκωι πολιουρκίας, ἣν ἐπολιούρ-*
κησεν Ἀριδαῖος, καὶ ἀφ' οὗ Πτολεμαῖος ἔλαβεν Συρίαν καὶ Φοινίκην, ἔτη
ϜΠ, ἄρχοντος Ἀθή[15]*νησι Ἀπολλοδώρου. τῶι δ' αὐτῶι ἔτει τούτωι καὶ Ἀγα-*
θοκλῆν Συρακόσιοι εἵλοντο ἐπὶ τῶν ἐρυμάτων τῶν ἐν Σικελίαι αὐτοκράτορα
στρατηγόν.

13 (114) *ἀπό τῆς Κλείτου* [16] | *ναυμαχίας καὶ Νικάνορος περὶ τὸ ἱερὸν* 317/6
τὸ Καλχηδονίων, καὶ ὅτε Δημήτριος νόμους ἔθηκεν Ἀθήνησιν, ἔτη ϜΙΙΙ,
ἄρχοντος Ἀθήνησι Δημογένους.

14 (115) *ἀφ' οὗ* [17] | *Κάσσανδρος εἰς Μακεδονίαν κατῆλθεν, καὶ Θῆβαι* 316/5
οἰκίσθησαν, καὶ Ὀλυμπιὰς ἐτελεύτησεν, καὶ Κασσάνδρεια ἐκτίσθη, καί Ἀγα-
θοκλῆς Συρακουσ[18]*σῶν ἐτυράννευσεν, ἔτη* ϜΙΙ, *ἄρχοντος Ἀθήνησι Δημοκλείδ[ου]·*
ἐνίκα δὲ καὶ Μένανδρος ὁ κομοιδοποιὸς Ἀθήνησιν τότε πρῶτον.

15 (116) *ἀφ' οὗ Σωσιφά*[19]*νης ⟨ὁ⟩ ποιητὴς τελευτᾶι, ἔτη ΔΔΔΔΠΙΙΙΙ,* 313/2
ἄρχοντος Ἀθήνησιν Θεοφράστου, βι[οὺ]ς ἔτη ΔΔΔΔΠ.

1—33 **W M H**
8 *ΛΑΜΙΑΝ* in rasur für *ΣΑΛΑΜΙΝΑ*

16 (117) *ἀφ' οὗ ὁ ἥλιος ἐξέλιπεν, καὶ Πτολεμαῖος Δημήτριον ἐνίκα* 312/1
ἐν [20] *| Γάζει καὶ Σέλευκον ἀπέστειλεν εἰς Βαβυλῶνα, ἔτη ΔΔ[Δ]ΔΠΙΙΙ, ἄρχοντος*
Ἀθήνησιν Πο[λέμ]ωνος.

17 (118) *ἀφ' οὗ [Ν]ικοκρέων ἐτελεύτησεν καὶ Πτολεμαῖος κυρι|εύει* [21] 311/0
τῆς νήσου, ἔτη ΔΔΔΔΠΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Σι[μωνί]δου.

18 (119) *ἀφ' οὗ Ἀλέ[ξ]α[νδρος ὁ Ἀλεξάνδρου] τελευτᾶι καὶ ἕτερος* 310/9
ἐκ τῆς Ἀρταβάζου θυγατρὸς Ἡρα|κλῆς, καὶ Ἀγαθοκλῆς διέβη εἰς Καρχη- [22]
δ[όνα (± 35) *ἔτη Δ]ΔΔΔΠΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Ἱερομνήμονος.*

19 (120) *ἀφ' οὗ Δ[υ|σι]μάχεια πόλις ἐκτίσθη, καὶ Ὀφέλας εἰς [Κα]ρ-* 309/8
χ[ηδόνα (30–40) *]ΣΩΙ (?) καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς ἐγ Κῶι ἐγένετο, καὶ* [23]
Κλ[εο|π]άτρα ἐν Σάρδεσιν ἀπέθαν[ε ± 35 *, ἔτη ΔΔΔΔΠ, ἄρχοντος* [24]
Ἀ]θήνησ[ι Δ]ημητρίου.

20 (121) *ἀφ' οὗ Δημήτριος ὁ Ἀντιγόνου τὸ[μ* [25] *| Π]ειραιᾶ πολιορκήσας* 308/7
ἔλαβεν, [καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐξέπεσεν Ἀθηνῶν, ἔτη ΔΔΔΔΙΙΙΙ,
ἄρχοντος] Ἀθήνησι Καιρίμου.

21 (122) *ἀφ' οὗ Δημήτριος Μουνυχίαν κατέ|σκαψεν* [26] *καὶ Κύπρον* 307/6
ἔλαβεν καὶ Φιλλ . π (?) ± 22 *. . . . . ον* ± 18 *. . . . . σ . ου [ἔτη Δ]ΔΔΔΙΙΙ,*
ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀναξικράτους.

22 (123) [27] *| ἀφ' οὗ Σωσιφάνης ὁ ποιητὴς ἐγέ[νετο (?) καὶ* (20–25) *. . . . . .* 306/5
ἔτη ΔΔΔΔΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνη]σ[ι Κ]οροίβου.

23 (124) *ἀπὸ τῆς περὶ Ῥόδον πολιορκίας, καὶ ἀφ' ο[ὗ* [28] *| Πτ]ολεμαῖος* 305/4
τὴν βασιλείαν παρ[έ]λ[α]β[εν, ἔτ]η [ΔΔΔΔΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Εὐξενίππου].

24 (125) *[ἀπὸ τῶ]ν συ[σ]μῶν τῶν [γ]ενομένων καθ' Ἰωνίαν, καὶ* 304/3
ὅτε Δημήτριος Χαλκ[ί|δα [29] *ἔλα]βεν καθ' ὁμολογίαν καὶ πρεσ[* ± 40 *. . . . . .*
Δη]μητρίου, ἔτη ΔΔΔΔ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Φερεκλείους.

25 (126) *ἀφ' οὗ* [30] *| [κομήτης ἀσ]τὴρ ἐφάνη, καὶ Λυσίμαχ[ο]ς [εἰς τὴν* 303/2
Ἀσίαν διέβη, ἔτη ΔΔΔΠΙΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι] Λ[εωστ]ρ[άτου].

1—27 **W M H**

6 *Ἀλ. ὁ Ἀλ.* **W** 9—10 *Καρχ[ηδόνα μεταβὰς ἀνηιρέθη — — νό]σωι καὶ* **W** *Καρχηδ[όνα στρατεύσας ἐτελεύτησε] καὶ* **M** ('qui literas *ΣΩΙ* non recognovit') *Καρχηδ[όνα ἐστράτευσε καὶ Πτολεμαῖος (ο. Μάγας) Κυρήνην ἔλαβεν]*? Jac 11 *ἀπέθαν[ε καὶ ὁ Σωτὴρ Πτολεμαῖος εἰς τὴν Ἑλλάδα διέβη]* **W** 14 *ἐξέπεσεν Ἀθηνῶν* Jac *Δημήτριος ὁ Φαλ. Ἀθήνας παρέδωκεν (ο. εἰς Θήβας ἔφυγεν)* **W** 17 *ΦΙΛΛ'Π* **W** *ΦΙΛΛΠ* **M** *Φίλα π — —* **H** *Φίλιπ[πος ἐτελεύτησεν ὁ Στρατ]ον[ίκης καὶ Ἀντιγ]ό[ν]ου*? Jac 19 *Σωσίθεος ὁ. π. ἐτε[λεύτησεν]*? **M** *ἐγέ[νετο καὶ Ἀντίγονος εἰς Αἴγυπτον ἐστράτευσε]*? Jac 22 *παρέλαβεν — Εὐξενίππου* **W** 23 *ἀπὸ — γενομένων* **W** 26—27 *κομήτης — Λεωστράτου* **W**

26 (127) ἀ[φ'] οὗ [δ]ιάλυσις Κασσάνδρωι καὶ Δημητρίωι [31] | [ἐγένετο] 302/1 .... ν ..... Κασσαν[δ]ρο [....± 45.... ἐτελεύτ]ησεν, [ἔτη] ΔΔΔΠΙΙΙ, ἄρχοντος Ἀθήνησι Νικοκλείους.

27 (128) [32] | [ἀφ' οὗ .....(75)..... Δημη]τρίου εἰς Χαλκίδα ἀναβολῆς, 299/8 Ἀθηναῖοι δὲ Κασ[33][σάνδρ .....(80).....] ιοι Πτολεμαί ..... [34] ἔτη ΔΔΔΠ, | [ἄρχοντος Ἀθήνησι Εὐκτήμονος].

240. XENAGORAS (VON HERAKLEIA?)

T

1 SUID. s. *Νύμφις· Νύμφιδος Ξεναγόρου, Ἡρακλεώτης ἐκ Πόντου.*

2 a) PLIN. NH I 4 ... *situus gentes ... ex .... Philonide* (—) *Xenagora* (—) *Astynomo* (—) .... b) — I 5: .... *ex ..... Timosthene* (§ 47; 129) *Philonide* (§ 129) *Xenagora* (F 26) *Astynomo* (§ 129) *Staphylo* (§ 134). c) — I 7: .... *ex ... Mnesigitone* (§ 207; 208) *Xenagora* (F 30) *Metrodoro Scepsio* (no. 184) ....

F

ΧΡΟΝΩΝ $\overline{A}$—$\overline{Δ}$ (?)

(F 29; 30?)

$\overline{A}$

1 (IV 526, 1) SCHOL. APOLL. RHOD. IV 262: *καὶ Νικάνωρ* (IV) *δὲ λέγων ἐν Αἰγύπτωι πρῶτον κτισθῆναι πόλιν Θήβας καὶ αὐτὸς συμφωνεῖ τῶι Ἀρχεμάχωι ἐν ταῖς Μετονομασίαις* (III). *δοκεῖ δὲ πρῶτον Θήβην κατ' Αἴγυπτον κτισθῆναι, ὥς φησι Ξεναγόρας ἐν* $\overline{α}$ *Χρόνων.*

2 (—) TEMPELCHRONIK V. LINDOS B 4: *Μίνως ἀργύρεον ποτήριον* (sc. *ἀνέθηκε τᾶι Ἀθάναι*), *ἐφ' οὗ ἐπεγέγραπτο 'Μίνως Ἀθάναι Πολιάδι καὶ Διὶ Πολιεῖ', ὥς φατι Ξεναγόρας ἐν τᾶι* $\overline{α}$ *τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος, Γόργων ἐν τᾶι* $\overline{α}$ *τᾶν Περὶ Ῥόδου* (III), *Γοργοσθένης ἐν τᾶι ἐπιστολᾶι* (III), *Ἱερόβουλος ἐν τᾶι ἐπιστολᾶι* (III).

3 (—) — B 5: *'Ηρακλῆς γέρρα δύο, τὸ μὲν ἓν περιεσκυτωμένον, τὸ δὲ κατακεχαλκωμένον, ὧν ἐπὶ μὲν τοῦ ἐκσκυτωμένου ἐπεγέγραπτο 'Ἡρακλῆς ἀπὸ Μερόπων τὰν Εὐρυπύλου', ἐπὶ δὲ τοῦ κατακεχαλκωμένου 'τὰν Λαομέδοντος Ἡρακλῆς ἀπὸ Τεύκρων Ἀθάναι Πολιάδι καὶ Διὶ Πολιεῖ', ὥς ἀποφαίνεται Ξεναγόρας ἐν τᾶι* $\overline{α}$ *τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος, Γόργων ἐν τᾶι* $\overline{α}$

2 *καὶ τὸ*]ν [*Πλείσταρχον*] *Κάσσανδρο*[*ς ἐξέπεμψε, καὶ ἡ ἐν Ἴψῳ μάχη ἐγένετο, καὶ Ἀντίγονος ἐτελεύτ*]*ησεν*? Jac 19—22 *καὶ — χρόνων* zusammengezogen pf *καὶ — λέγων* hinter *Θήβας* L

τᾶν Περὶ Ῥόδου (III), Νικασύλος (III) ἐν τᾶι γ̄ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος, Ἡγησίας ἐν τῶι Ῥόδου ἐγκωμίωι (142 F 1) .....

4 (—) TEMPELCHRONIK V. LINDOS B 8: *Τήλεφος φιάλαν χρυσόμφαλον, ἐφ' ἃς ἐπεγέγραπτο Τήλεφος Ἀθάναι ἰλατήριον, ὡς ὁ Λύκιος Ἀπόλλων εἶπε'. περὶ τούτων ἱστορεῖ Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος, Γόργων .....* (wie F 2)

5 (—) — B 10: *Μενέλαος κυνᾶν, ἐφ' ἃς ἐπεγέγραπτο '[.....(?)] Μενέλας τὰν Ἀλεξάνδρου', ὡς ἱ[στορεῖ Ξεναγό]ρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντ[άξιος, Ἡγησίας] ἐν τῶι Ῥόδου ἐγκωμίωι* (142 F 2) .....

6 (—) — B 12: *Κάνωπος ὁ Μενελάου κυβερνάτας οἴακας, ἐφ' ὧν ἐπεγέγραπτο 'Κάνωπος τᾶι Ἀθαναίαι καὶ Ποτειδᾶνι', ὡς ἀποφαίνεται Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος .....* (wie F 2)

7 (—) — B 14: *Τεῦκρος φαρέτραν, ἐφ' ἃς ἐπεγέγραπτο 'Τεῦκρος [τὰν] Πανδάρου', ὡς ἱστορεῖ Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.....*

8 (—) — B 15: *τᾶν φυλᾶν ἑκάστα πίνακα [παναρχ]αικόν, ἐν ὧι ἦν ἐζωγραφημένος φύλαρχος καὶ δρομεῖς ἐννῆ πάντες ἀρχαικῶς ἔχοντες τοῖς σχήμασι, ὧν ἑκάστου ἐπεγέγραπτο τᾶι εἰκόνι τὸ ὄνομα, καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἑνὸς τῶν πινάκων ἐπεγέγραπτο 'Ἁλιαδᾶν φυλὰ νικάσασ' ἀνέθηκε τᾶι Λινδίαι Ἀθάναι', ἐφ' ἑτέρου δὲ 'Νίκας τόδ' ἐστὶ σᾶμα· τῶν Αἰτοχθόνων φυλὰ κρατήσασ' ἀγλάιξε τὰν θεόν', ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου 'Τελχείνων φυλὰ νικῶσ' ἀνέθηκεν Ἀθάναι, Λυκωπάδας δὲ ὁ Λυγκέως παῖς ἐλαμπαδάρχει'. περὶ τούτων ἱστορεῖ Γόργων ἐν τᾶι ᾱ τᾶν Περὶ Ῥόδου, Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

9 (—) — B 16: *Ἀρετάκριτος καὶ τοὶ υἱοὶ ἐχινέαν, ἃ τὸν πυθμένα κρατῆρος εἶχε. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ χείλευς αὐτᾶς ἐπεγέγραπτο 'παλτοῦ Ἄδραστος ἔθηκε ἆθλον ἐπ' Αἰγιαλεῖ', ἐπὶ δὲ τοῦ πυθμένος 'Ἄρετος καὶ παῖδες Ἀθαναίαι Λινδίαι δεκάταν ναὸς τᾶς ἐκ Κρήτας', ὡς ἀποφαίνεται Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος, Γόργων ἐν τᾶι β̄ περὶ Ῥόδου.*

10 (—) — B 17: *Λινδίων τοὶ μετὰ τῶν Πάγκιος παίδων Κυράναν οἰκίξαντες σὺν Βάττωι Παλλάδα καὶ λέοντα ὑπὸ Ἡρακλεῦς πνιγόμενον. ταῦτα δὲ ἦν λώτινα, ἐφ' ὧν ἐπεγέγραπτο 'Λινδίων τοὶ μετὰ τῶν Πάγκιος παίδων Κυράναν κτίσαντες σὺν Βάττωι Ἀθαναίαι καὶ Ἡρακλεῖ δεκά[ταν ἀπὸ] λαίας ἂν ἔλαβον ἀ[πὸ .... I .... Σ .. I]ων', ὥς φατι Ξεναγόρας ἐν [τᾶι ᾱ τᾶς] Χρονικᾶς συντάξιος.*

11 (—) — C 24: *Φασηλῖται κράνη καὶ δρέπανα, ἐφ' ὧν ἐπεγέγραπτο 'Φασηλῖται ἀπὸ Σολύμων τᾶι Ἀθαναίαι τᾶι Λινδίαι, Λακίου τοῦ οἰκιστᾶ ἀγεμένου', ὡς ἀποφαίνεται Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

8—9 erg. Bli(nkenberg) 15 erg. Bli 20 *ἀγλάιξε* Wilamowitz *ΑΓΛΑΙΣΕ* Chron 28 ᾱ: *Λ* Chron 33—34 erg. Bli 37 *ὡς* Bli *ΟΣ* Chron

12 (—) TEMPELCHRONIK V. LINDOS C 25: *Γελῶιοι κρατῆρα μέγαν, ὃς ταύταν εἶχε τὰν ἐπιγραφάν 'Γελῶιοι τᾶι Ἀθαναίαι τᾶι πατρώιαι ἀκροθίνιον ἐξ Ἀριαίτου', ὡς φατι Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

13 (—) — C 26: *Ἀμφίνομος καὶ τοὶ υἱοὶ βοῦν ξυλίναν καὶ μόσχον, ἐφ' ὧν ἐπεγέγραπτο 'Ἀμφίνομος καὶ παῖδες ἀπ' εὐρυχόρου Συβάρειος ναὸς σωθείσας τάνδ' ἀνέθεν δεκάταν', ὡς ἱστορεῖ Γόργων ἐν τᾶι β̄ τᾶν περὶ Ῥόδου, Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

14 (—) — C 27: *Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντίνων τυραννεύσας κρατῆρα, οὗ ἐτετόρευτο ἐν μὲν τῶι ἑτέρωι μέρει Τιτανομαχία, ἐν δὲ τῶι ἑτέρωι Κρόνος λαμβάνων παρὰ Ῥέας τὰ τέκνα καὶ καταπείνων· καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ χείλευς ἐπεγέγραπτο 'Δαίδαλος ἔδωκε ξείνιόν με Κωκάλωι', ἐπὶ δὲ τᾶς βάσιος 'Φάλαρις ἐξ Ἀκράγαντος τᾶι Λινδίαι Ἀθάναι', ὡς ἀποφαίνεται Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

15 (—) — C 28: *Δεινομένης ὁ Γέλωνος καὶ Ἱέρωνος καὶ Θρασυβούλου καὶ Πολυζάλου πατὴρ Λίνδιος ὑπάρχων καὶ συνοικίξας Γέλαν μετὰ Ἀντιφάμου Γοργόνα κυπαρισσίναν λίθινον ἔχουσαν τὸ πρόσωπον, ἐφ' ἃς ἐπεγέγραπτο 'Δεινομένης Μολοσσοῦ [ἀνέθηκε] τᾶι Ἀθαναίαι τᾶι Λινδίαι τῶν ἐκ Σικελίας [δεκάτ]αν', ὡς ἱστορεῖ Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

16 (—) — C 29: *Ἄμασις Αἰγυπτίων βασιλεὺς Θώρακα λίνεον ... Ἡρόδοτος ὁ Θούριος ἐν τᾶι β̄ τᾶν Ἱστοριᾶν (182) ... Ἱέρων δὲ ἐν τᾶι [ᾱ τὰν π]ερὶ Ῥόδου φατὶ ἀναθέμειν α[ὐτὸν μετὰ τοῦ] Θώρακος καὶ ἀγάλματα χρύσεα [δύο] .... Ξεναγόρας δὲ ἐν τᾶι ᾱ καὶ δ̄ (F 23) τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος λέγει μετὰ τοῦ Θώρακος ἀναθέμειν αὐτὸν καὶ μετὰ τῶν δύο ἀγαλμάτων φιάλας δέκα· ἐπιγεγράφθαι δὲ ἐπὶ τῶν ἀγαλμάτων στίχους δύο, ὧν τὸν μὲν οὕτως ἔχειν 'Αἰγύπτου βασιλεὺς τηλέκλυτος ὤπασ' Ἄμασις', τὸν δὲ ἕτερον ἐπιγεγράφθαι διὰ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις καλουμένων ἱερῶν γραμμάτων.*

17 (—) — C 30: *Ἀκραγαντῖνοι [Παλ]λάδιον, οὗ ἦν τὰ ἀκρωτήρια ἐλεφάν[τινα, ἐφ' οὗ ἐπεγέ]γραπτο 'Ἀκραγαντῖνοι τᾶι Ἀθάναι [τᾶι Λινδίαι ἀκρο]θίνιον ἐκ Μινώιας', ὡς ἀποφαίνε[ται Ξεναγόρας ἐν] τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

18 (—) — C 31: *[Πόλλις .....]ευς θίας τοῦ τυραννεύσαντος ἐν [Συρακούσαις ἀγάλμ]α[τ]α, ἃ ἐκαλεῖτο Δαιδάλεια, ἐφ' ὧν [ἐπεγέγραπτο· 'Πόλ]λις ὁ Σωσίλα υἱὸς Ἀθάναι Λινδί[αι εὐχάν, αὐτός τ' ἠδ' υ]ἱώ, τάδε δαιδάλε' ἔργ' ἀνέθηκε', [ὡς φατι Ξεναγόρας] ἐν ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

19 (—) — C 33: *Σολεῖς φιάλαν, ἃ εἶχε ἐμ μέσωι Γοργόνα τετορευμέναν ἐπίχρυσον, ἐφ' ἃς ἐπεγέγραπτο '[Σολεῖς] Ἀθάναι Λινδίαι δεκάταν*

---

18 erg. Bli 21—38 erg. Bli

καὶ ἀπαρχὰν λαίας, ἂν ἔλαβον μετὰ Ἀμιφ[ιλόχ]ου ἀπὸ Μεταβαυρέων (?) καὶ σγγ .. ον', ὡς ἱστορεῖ Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.

20 (—) TEMPELCHRONIK V. LINDOS C 34: *Λίνδιοι ἀπὸ τῶν ἐκ Κρήτας λαφύρων δεκάταν τάν τε χρυσέαν στεφάναν καὶ τοὺς ὅρμους καὶ τοῦ ἄλλου κόσμου, ὃν εἶχε τὸ ἄγαλμα κατεσκευάξαντο τὸν πλεῖστον, ὡς ἀποφαίνεται Ξεναγόρας ἐν τᾶι ᾱ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος.*

Γ

21 (3) MACROB. s. V 19, 30: *sed et Xenagoras in tertia historia sua de loci divinatione ita scribit: «καὶ οἱ Σικελοὶ τῆς γῆς ἀφορούσης ἔθυσαν Πεδιοκράτει τινὶ ἥρωι, προστάξαντος αὐτοῖς τοῦ ἐκ Παλικῶν χρηστηρίου, καὶ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς εὐφορίας πολλοῖς δώροις τὸν βωμὸν τῶν Παλικῶν ἐνέπλησαν.»*

Δ

22 (4) HARPOKR. s. *Κραναλλίδαι· Αἰσχίνης ἐν τῶι Κατὰ Κτησιφῶντος* (107). *Δίδυμός φησι δεῖν γράφεσθαι Κραυγαλλίδαι· οὕτω γὰρ λέγεσθαι τὴν ἐν Φωκεῦσι πλησίον Κίρρας χώραν Κραυγάλλιον, ὡς καὶ Ξεναγόρας ἐν δ̄ Χρόνων ἱστορεῖ.* 591/0

23 (—) TEMPELCHRONIK V. LINDOS C 29: s. F 16. s. VI

24 (—) — D 54: (Myron 106 F 5) *Ξεναγόρας δὲ λέγει ἐν τᾶι δ̄ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος τὰν μὲν ἐπιφάνειαν γεγόνειν, Μαρδονίου μέντοι ἐξαποσταλέντος ὑπὸ Δάτιος.* vor 492

OHNE BUCHZAHL.

25 (—) TEMPELCHRONIK V. LINDOS D 60: *ἑτέρα* (sc. *ἐπιφάνεια*). *ἐπ' ἱερέως τοῦ Ἁλίου Πυθαννᾶ τοῦ Ἀρχιπόλιος ἐν Λίνδωι συγκατακλαιχθείς τις λάθρα νυκτὸς αὐτὸν ἀπεκρέμασε ἐκ τῶν ἀντηρίδων τᾶν κατὰ νώτου τοῦ ἀγάλματος ποτηρεισμένων τῶι τοίχωι, καὶ Λινδίων δηλομένων εἰς Δελφοὺς ἀποστεῖλαι καὶ διερωτᾶσαι περὶ τοῦ συμβεβακότος τί δεῖ ποιεῖν, ἃ θεὸς ἐπιστᾶσα τῶι ἱερεῖ καθ' ὕπνον ποτέταξε ἡσυχίαν ἔχειν περὶ αὐτᾶς, τᾶς δὲ ὀροφᾶς γυμνῶσαι τὸ ἐπάνω τοῦ ἀγάλματος μέρος καὶ ἐᾶσαι οὕτως ἔστε κα τρεῖς ἅλιοι γένωνται καὶ τοῖς τοῦ πατρὸς ἀγνισθῆι λου[τρ]οῖς, ἔπειτα τὰν μὲν στέγαν πάλιν ἐπισκευάξαι καθάπερ ἦν πρότερον,*

1 Ἀμφιλόχου Holleaux 2 'nicht σελγέων' Bli 6 ᾱ: Λ Chron 8 *sed exanagoras* R 9—13 *καὶ οἱ — ἐνέπλησαν* om R 10 ἔθυσαν edd θευσαν P Πεδειοκρατει P Ποδιακράτης Diod. IV 23, 5 12 ειφοριας P 15 (Ἀ)κραγαλ-(λ)ίδαι Aischin. 18 Χρόνων: κωμῶν O 22 Δάτιος: richtig wäre Δαρείου (Bli)

τὸν δὲ ναὸν καθάραντα τοῖς νομιζομένοις θύειν κατὰ τὰ πάτρια Διὶ ..... μαστροῖς τοῦ ἱερέως καὶ ..... τᾶς ὀροφ[ᾶς .....]ον μέρος (7 zeilen zerstört) *Εὔδημος ἐν τῶι Λινδιακῶι* (III), *Τιμόκριτος ἐν τᾶι γ̄ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος* (III), *Ξεναγόρας ἐν τᾶι* [.] *τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος, Ὀνόμαστος ἐν τᾶι β̄ τᾶς Χρονικᾶς συντάξιος* (III), *Ἀριστώνυμος ἐν τᾶι Συναγωγᾶι τῶν χρόνων* (III).

ΠΕΡΙ ΝΗΣΩΝ ⟨Ᾱ⟩.

(F 31; 33; 34).

26 (8; 9) **a)** SCHOL. LYKOPHR. 447: *Σφήκειαν· ἡ Κύπρος πρότερον Σφήκεια ἐκαλεῖτο, ὥς φησι Φιλοστέφανος ἐν τῶι Περὶ Κύπρου* (IV), *ἀπὸ τῶν ἐνοικησάντων ἀνδρῶν, οἳ ἐκαλοῦντο Σφῆκες. καλεῖται δὲ καὶ Κεραστία, ὡς μὲν Ἀνδροκλῆς ἐν τῶι Περὶ Κύπρου* (III) *διὰ τὸ ἐνοικῆσαι αὐτῆι ἄνδρας, οἳ εἶχον κέρατα· ὡς δὲ Ξεναγόρας ἐν τῶι Περὶ νήσων διὰ τὸ ἔχειν αὐτὴν πολλὰς ἐξοχάς, ἃς κέρατα καλοῦσι, Κεραστία ὠνομάσθη.* **b)** PLIN. NH V 129: *Cyprum .... vocatam antea Acamantida Philonides* (121 F 1), *Cerastim Xenagoras et Aspeliam et Amathusiam et Macariam, Astynomus* (VI) *Crypton et Colinian.*

27 (10) **a)** HARPOKR. s. *Χύτροι*: .... *πόλις ἐστὶν ἐν Κύπρωι οὕτω καλουμένη, καθά φησι Ξεναγόρας ἐν ταῖς Νήσοις.* **b)** STEPH. BYZ. s. *Χύτροι· Κύπρου πόλις, ἣν ὠνομάσθαι μὲν Ξεναγόρας φησὶν ἀπὸ Χύτρου τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀκάμαντος.*

28 (13) **a)** SCHOL. LUKIAN. p. 181,6 Rabe: ..... *ἀπελιθώθησαν δ' οὗτοι* (sc. *οἱ Κέρκωπες*), *ὡς Φερεκύδης* (3 F 77) *φησί. Ξεναγόρας δὲ εἰς πιθήκους διὰ κακοήθειαν μεταβαλεῖν φησιν ἐν τῶι Περὶ νήσων.* **b)** HARPOKR. s. *Κέρκωψ* .... *Ξεναγόρας δὲ εἰς πιθήκους αὐτούς μεταβαλεῖν φησι, καὶ τὰς Πιθηκούσας νήσους ἀπ' αὐτῶν κληθῆναι.*

Ohne Buchtitel.

29 (6) DION. HAL. AR I 72, 5: *Ξεναγόρας δὲ ὁ συγγραφεὺς Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης υἱοὺς γενέσθαι τρεῖς, Ῥῶμον Ἀντείαν Ἀρδείαν, οἰκίσαντας δὲ τρεῖς πόλεις ἀφ' ἑαυτῶν θέσθαι τοῖς κτίσμασι τὰς ὀνομασίας.*

9—15 *ἡ Κύπρος — ὠνομάσθη* Et. M. 738, 50 (fehlt bei Gaisford)? 12 *Ἀνδροκλῆς*: *Μένανδρος* b γ 2 (Schol. Joh. Tzetz.) *μὲν Ἀλέξανδρος* Meineke 13 *ξενοκράτης* s³ 14 *Κεραστία*: *Κεραστὶς καὶ Κεραστιὰς* (*Κεραστία*?) Steph. Byz. s. *Κύπρος* 16 *cerasim* E¹DF *arpeliam* FR 17 *colinian* AR² *colonia(m)* DR¹EF 20 *Χύτροι* Meineke *χυτροὶ* RVP 26 *Πιθηκούσας* Epit (ET) *πιθηκίνους, πυθικήνους* Harp *πηθικίνους* Epit (D) 29 *Ἀντείαν* Stephanus *ἀντίαν* Di *ἀρδεῖαν* B *ἀρδίαν* A

30 (7) PLIN. NH VII 208: *quinqueremem Mnesigiton* (VI) *Salaminios* (sc. fecisse), *sex ordinum Xenagoras Syracusios, ab ea ad decemremem Mnesigiton Alexandrum Magnum* .....

31 (12) SCHOL. APOLL. RH. I 623: *Σίκινος δέ ἐστι νῆσός τις πρὸς τῇι Εὐβοίαι, τὸ πρότερον Οἰνόη καλουμένη διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ἀμπελόφυτον. μνημονεύει δὲ τῆς μετονομασίας Ξεναγόρας, λέγων ὅτι μετωνομάσθη ἀπὸ Σικίνου τοῦ υἱοῦ Θόαντος καὶ νύμφης Οἰνόης.*

32 (2) — — IV 264: (Duris 76 F 9) *τινὲς δέ φασιν Ἐνδυμίωνα εὑρηκέναι τὰς περιόδους καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῆς σελήνης, ὅθεν καὶ προσελήνους τοὺς Ἀρκάδας κληθῆναι· ἔνιοι δὲ ὑπὸ τοῦ Τυφῶνος· ὑπὸ δὲ Ἄτλαντος* [καὶ] *Ξεναγόρας εἴρηκεν.*

33 (5) STEPH. BYZ. s. *Ἀκόντιον· πόλις Ἀρκαδίας .... ἔστι καὶ ἑτέρα Εὐβοίας, ὡς Ξεναγόρας καὶ Ἀνδροτίων* $\overline{\eta}$ (III).

34 (11) — s. *Καρπασία· πόλις Κύπρου .... ἔστι καὶ νῆσος Καρπασία κατὰ τὴν ἄκραν τὴν Σαρπηδονίαν· Ξεναγόρας δὲ Κάρπαθον αὐτήν φησι.*

Zweifelhaftes.

35 s. Xenokrates 248 F 1.

—. SOSIBIOS DER LAKONE.

s. III u. Sparta.

—. HIPPYS VON RHEGION.

s. III u. Sicilien.

---

241. ERATOSTHENES VON KYRENE.

T

1 SUID. s. *Ἐρατοσθένης· Ἀγλαοῦ, οἱ δὲ Ἀμβροσίου· Κυρηναῖος· μαθητὴς φιλοσόφου Ἀρίστωνος Χίου, γραμματικοῦ δὲ Λυσανίου τοῦ Κυρηναίου καὶ Καλλιμάχου τοῦ ποιητοῦ. μετεπέμφθη δὲ ἐξ Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ τρίτου*

---

1 *Mnesigiton* Harduin *nesicthon* FR 2 *zenagoras* F² *zenacoras* R *zenazoras* F¹ 3 *Mnesigiton* Harduin *nesigiton* Pl 4—5 *πρὸς τῇι Εὐβοίαι* Et M 712, 48 *πρὸ τῆς Εὐβοίας* Schol *περὶ τὴν Κρήτην* Steph. Byz. s. *Σίκινος* 5 *Οἰνόη* Steph *Οἰνοίη* Schol 7 *Σικίνου* hinter *Θόαντος* L Et M *Οἰνόης* Keil *οἰνώνης* o. *οἰνοίης* L *καὶ νηίδος νύμφης* p *καὶ νύμφης οἰνοναίδος* (*νῦν οἰνόη ναίδος* V *νῦν οἰνοναίδος* D *οἰνόους ναίδος* M) Et M *καὶ δαίδος* Et gen 11 *καὶ* add L 15 *ἄκραν τὴν* Berkel *ἀκραγάντιν* VP *ἀκραγαντίνων* R 25 *ἀριστοχίου* V

Πτολεμαίου (246—221) *καὶ διέτριψε μέχρι τοῦ πέμπτου* (205/4—181/0). *διὰ δὲ τὸ δευτερεύειν ἐν παντὶ εἴδει παιδείας τοῖς ἄκροις ἐγγίσαντα Βῆτα ἐπεκλήθη· οἱ δὲ καὶ δεύτερον ἢ νέον Πλάτωνα· ἄλλοι Πενταθλον ἐκάλεσαν. ἐτέχθη δὲ* $\overline{ρκς}$ (?) *ὀλυμπιάδι* (276/3), *καὶ ἐτελεύτησεν* $\overline{π}$ *ἐτῶν γεγονώς, ἀποσχόμενος τροφῆς διὰ τὸ ἀμβλυώττειν, μαθητὴν ἐπίσημον καταλιπὼν Ἀριστοφάνην τὸν Βυζάντιον, οὗ πάλιν Ἀρίσταρχος μαθητής. μαθηταὶ δὲ αὐτοῦ Μνασέας* (V) *καὶ Μένανδρος καὶ Ἄριστις. ἔγραψε δὲ φιλόσοφα· καὶ ποιήματα· καὶ ἱστορίας· Ἀστρονομίαν ἢ Καταστερισμούς· Περὶ τῶν κατὰ φιλοσοφίαν αἱρέσεων· Περὶ ἀλυπίας· διαλόγους πολλούς· καὶ γραμματικὰ συχνά.*

2 STRABON XVII 3, 22: *Κυρηναῖος δ' ἐστὶ καὶ Καλλίμαχος καὶ Ἐρατοσθένης, ἀμφότεροι τετιμημένοι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίων βασιλεῦσιν, ὁ μὲν ποιητὴς ἅμα καὶ περὶ γραμματικὴν ἐσπουδακώς, ὁ δὲ καὶ ταῦτα καὶ περὶ φιλοσοφίαν καὶ τὰ μαθήματα, εἴ τις ἄλλος, διαφέρων.*

3 [LUKIAN.] Macrob. 27: *γραμματικῶν δὲ Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ Κυρηναῖος, ὃν οὐ μόνον γραμματικὸν ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ φιλόσοφον καὶ γεωμέτρην, δύο καὶ ὀγδοήκοντα οὗτος ἔζησεν ἔτη.*

4 EUSEB. HIER. Chron. ol 141, 3 (214/3): *Eratosthenes agnoscitur.*

5 CENSORIN. De d. n. 15, 2: *Eratosthenes quoque ille orbis terrarum mensor ... ad eundem annum* (sc. octogensimum et unum) *vixerunt.*

6 DIONYS. V. KYZIKOS AP VII 78:

Πρηύτερον γῆράς σε καὶ οὐ κατὰ νοῦσος ἀμαυρὴ
ἔσβεσεν, εὐνήθης δ' ὕπνον ὀφειλόμενον,
ἄκρα μεριμνήσας, Ἐρατόσθενες· οὐδὲ Κυρήνη
μαῖά σε πατρώιων ἐντὸς ἔδεκτο τάφων,
Ἀγλαοῦ υἱέ, φίλος δὲ καὶ ἐν ξείνηι κεκάλυψαι
παρ' τόδε Πρωτῆος κράσπεδον αἰγιαλοῦ.

7 P. Ox. X 1241 col. II: (folge der alexandrinischen bibliotheksvorsteher) Ἀπολλώ]||νιος Σιλλέως Ἀλεξανδρεύς, ὁ καλούμενος Ῥόδιος, Καλλιμάχου γνώριμος· οὗτος ἐγένετο καὶ διδάσκαλος τοῦ τρίτου βασιλέως. τοῦτον διεδέξατο Ἐρατοσθένης· μεθ' ὃν Ἀριστοφάνης [καὶ Ἀρίσταρχος]· εἶτ' Ἀπολλώνιος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ὁ ⟨ε⟩ἰδογράφος καλούμενος· μεθ' ὃν Ἀρίσταρχος ..... οὗτος καὶ διδάσκαλος ἐγένετο τῶν τοῦ Φιλοπάτορος τέκνων. SUID. s. Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεύς. TZETZES π. κωμ. p. 19, 11; 25, 7; 31, 15 Kaib.

---

2 *ἐγγίσαντα Βῆτα* Meursius *ἐγγίσασι τὰ βήματα* Suid 4 *ἐτέχθη — καὶ:* *οὗτος* V $\overline{PKF}$: $\overline{PKA}$ (296/3)? 8 *Ἀστροθεσίαν* Maass *Καταστερισμοὺς* Portus *καταστηριγμοὺς* Suid *καταστηρισμοὺς* Eudok 12 *τετιμημένοι* om E 18 ol. 141, 3 OM Arm ol. 141, 1—4 cett. ol. 138 Chron. Pasch. p. 332, 2 26 *μαῖά σε πατρώιων* Brunck *μαινὰς ἐπ' ἀτρύτων* AP *πατρώιωι νεκρὸν ἔ. τάφωι* Reiske 31 *τρίτου* Gr-H *πρώτου* P 32 [*καὶ Ἀ.*] Gr-H 34 *Φιλοπάτορος: Φιλομήτορος* o. *Ἐπιφανοῦς* Gr-H

8 Clem. Al. Strom. I 79, 3: *Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Κυμαῖος πρῶτος τοῦ κριτικοῦ εἰσηγήσατο τοὔνομα καὶ γραμματικὸς προσηγορεύθη· ἔνιοι δὲ Ἐρατοσθένη τὸν Κυρηναῖόν φασιν, ἐπειδὴ ἐξέδωκεν οὗτος βιβλία δύο, Γραμματικὰ ἐπιγράψας. ὠνομάσθη δὲ γραμματικός, ὡς νῦν ὀνομάζομεν, πρῶτος Πραξιφάνης Διονυσοφάνους Μιτυληναῖος.*

9 Sueton. De gr. 10: ***philologi appellationem assumpsisse videtur, quia sic ut Eratosthenes, qui primus hoc cognomen sibi vindicavit, multiplici variaque doctrina censebatur.***

10 Strabon I 2, 2: *ἔστι δ' ὁ Ἐρατοσθένης οὐχ οὕτως εὐκατατρόχαστος, ὥστε μηδ' Ἀθήνας αὐτὸν ἰδεῖν φάσκειν, ὅπερ Πολέμων* (IV) *ἐπιχειρεῖ δεικνύναι, οὔτ' ἐπὶ τοσοῦτον πιστός, ἐφ' ὅσον παρεδέξαντό τινες, καίπερ πλείστοις ἐντυχών, ὡς εἴρηκεν αὐτός, ἀγαθοῖς ἀνδράσιν. «ἐγένοντο γάρ» φησίν «ὡς οὐδέποτε κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑφ' ἕνα περίβολον καὶ μίαν πόλιν οἱ* [*καὶ*] *κατ' Ἀρίστωνα* (F 17) *καὶ Ἀρκεσίλαον ἀνθήσαντες φιλόσοφοι.» οὐχ ἱκανὸν δ' οἶμαι τοῦτο, ἀλλὰ τὸ κρίνειν καλῶς, οἷς μᾶλλον προσιτέον. ὁ δὲ Ἀρκεσίλαον καὶ Ἀρίστωνα τῶν καθ' αὑτὸν ἀνθησάντων κορυφαίους τίθησιν, Ἀπελλῆς τε αὐτῶι πολύς ἐστι καὶ Βίων, ὃν φησι πρῶτον ἀνθινὰ περιβαλεῖν φιλοσοφίαν· ἀλλ' ὅμως πολλάκις εἰπεῖν ἄν τινα ἐπ' αὐτοῦ τοῦτο* (Od. σ 74) *'οἵην ἐκ ῥακέων ὁ Βίων'. ἐν αὐταῖς γὰρ ταῖς ἀποφάσεσι ταύταις ἱκανὴν ἀσθένειαν ἐμφαίνει τῆς ἑαυτοῦ γνώμης, ἣι τοῦ Ζήνωνος τοῦ Κιτιέως γνώριμος γενόμενος Ἀθήνησι τῶν μὲν ἐκεῖνον διαδεξαμένων οὐδενὸς μέμνηται, τοὺς δ' ἐκείνωι διενεχθέντας καὶ ὧν διαδοχὴ οὐδεμία σώζεται, τούτους ἀνθῆσαί φησι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ Περὶ τῶν ἀγαθῶν ἐκδοθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ πραγματεία καὶ μελέται καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτο τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διότι μέσος ἦν τοῦ τε βουλομένου φιλοσοφεῖν καὶ τοῦ μὴ θαρροῦντος ἐγχειρίζειν ἑαυτὸν εἰς τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην, ἀλλὰ μόνον μέχρι τοῦ δοκεῖν προιόντος ἢ καὶ παράβασίν τινα ταύτην ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν ἐγκυκλίων πεπορισμένου πρὸς διαγωγὴν ἢ καὶ παιδιάν. τρόπον δέ τινα καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἐστὶ τοιοῦτος.*

11 Suid. s. *Φιλόχορος*· ... *κατὰ δὲ τοὺς χρόνους γέγονεν ὁ Φιλόχορος Ἐρατοσθένους, ὡς ἐπιβαλεῖν πρεσβύτηι νέον ὄντα Ἐρατοσθένηι.*

F

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

(F 9—13; 19?; 26?; 31—34? vgl. 38—40; 43; 45).

1 (2; 3; 6—7) a) Clem. Al. Strom. I 138, 1—3: *Ἐρατοσθένης δὲ τοὺς χρόνους ὧδε ἀναγράφει·*

ἀπὸ μὲν Τροίας ἁλώσεως (1184/3) *ἐπὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδον ἔτη ὀγδοήκοντα·* 1104/3

---

1 *Ἀντίδωρος, Ἀντόδωρος* Schol. Dion. Thrac. p. 3, 24; 448, 6 Hilg *πρῶτος* ⟨*τοῦ γραμματικοῦ ἀντὶ*⟩ MHE Meier 8 *οὐχ: οὔθ'* Corais 12 [*καὶ*] Xylander 13 (u. v. 14/5) *ἀρκεσίλαν* BC 14 *προσιτέον* A 16 *ἀνθινὰ* Casaubonus (Diog. L. IV 52) *ἄν τινα* BCA (s. l. *θινα* A) *περιβάλλειν* ABC 17 *αὐτοῦ* Cramer *αὐτὸ* Str 19 *ἣι: ὃς* B² *ἡ* A² 23 *μελέτη* C ⟨*αἱ*⟩ *μελέται?* 24 *ὑπόθεσιν* Casaubonus 29 *Ἐρατοσθένη* Siebelis —*νει* Suid 35 *Ἡρακλειδῶν* Sylburg *ἡρακλειτῶν* L

ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν Ἰωνίας κτίσιν ἔτη ἑξήκοντα· 1044/3
τὰ δὲ τούτοις ἑξῆς ἐπὶ μὲν τὴν ἐπιτροπίαν τὴν Λυκούργου ἔτη ἑκατὸν πεντήκοντα ἐννέα· 885/4
ἐπὶ δὲ ⟨τὸ⟩ προηγούμενον ἔτος τῶν πρώτων ὀλυμπίων ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ· 777/6
ἀφ' ἧς ὀλυμπιάδος ἐπὶ τὴν Ξέρξου διάβασιν ἔτη διακόσια ἐνενήκοντα ἑπτά· 480/79
ἀφ' ἧς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἔτη τεσσαράκοντα ὀκτώ· 432/1
καὶ ἐπὶ τὴν κατάλυσιν καὶ Ἀθηναίων ἦτταν ἔτη εἴκοσι ἑπτά· 405/4
καὶ ἐπὶ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην ἔτη τριάκοντα τέσσαρα· 371/0
μεθ' ἣν ἐπὶ τὴν Φιλίππου τελευτὴν ἔτη τριάκοντα πέντε· 336/5
μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου μεταλλαγὴν ἔτη δώδεκα. 324/3

b) DION. HAL. AR I 74, 2 (EUSEB. ARM. p. 135, 19 K): *Κάτων δὲ Πόρκιος Ἑλληνικὸν μὲν οὐχ ὁρίζει χρόνον ..... ἔτεσιν ἀποφαίνει δυσὶ καὶ τριάκοντα καὶ τετρακοσίοις ὑστεροῦσαν τῶν Ἰλιακῶν. ὁ δὲ χρόνος οὗτος ἀναμετρηθεὶς ταῖς Ἐρατοσθένους χρονογραφίαις κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος πίπτει τῆς ἑβδόμης ὀλυμπιάδος* (752/1). *ὅτι δέ εἰσιν οἱ κανόνες ὑγιεῖς, οἷς Ἐρατοσθένης κέχρηται, καὶ πῶς ἄν τις ἀπευθύνοι τοὺς Ῥωμαίων χρόνους πρὸς τοὺς Ἑλληνικούς, ἐν ἑτέρωι δεδήλωταί μοι λόγωι* (251 F 2). **c)** CENSORIN. De d. n. 21, 3: (von Troias fall bis ol. 1) *Sosibius* (III) *scripsit esse CCCXCV, Eratosthenes autem septem et quadringentos, Timaeus* (III) *CCCCXVII, Eretes* (242) *DXIIII, et praeterea multi diverse, quorum etiam ipsa dissensio incertum esse declarat.* **d)** CLEM. AL. Strom. I 139, 4: *ἀπὸ τούτου* (sc. Heraklidenrückkehr) *ἐπὶ Εὐαίνετον ἄρχοντα* (335/4), *ἐφ' οὗ φασιν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι ... ὡς δὲ Ἐρατοσθένης ἑπτακόσια ἑβδομήκοντα [τέσσαρα].*

2 (3) PLUT. Lyk. 1, 3: *οἱ δὲ ταῖς διαδοχαῖς τῶν ἐν Σπάρτηι βεβασιλευκότων ἀναλεγόμενοι τὸν χρόνον, ὥσπερ Ἐρατοσθένης καὶ Ἀπολλόδωρος* (244 F 64) *οὐκ ὀλίγοις ἔτεσι πρεσβύτερον ἀποφαίνουσι τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος* (sc. *τὸν Λυκοῦργον*). a. 885/4

3 (11) HARPOKR. s. *Εὔηνος·... δύο ἀναγράφουσιν Εὐήνους ἐλεγείων ποιητὰς ὁμωνύμους ἀλλήλοις, καθάπερ Ἐρατοσθένης ἐν τῶι Περὶ χρονογραφιῶν, ἀμφοτέρους λέγων Παρίους εἶναι· γνωρίζεσθαι δέ φησι τὸν νεώτερον μόνον. μέμνηται δὲ θατέρου αὐτῶν καὶ Πλάτων* (Phaidon 60 D; Apol. 20 AB; Phaidr. 267 A).

---

4 ⟨τὸ⟩ Wachsmuth 13 *ἐπὶ* Sylburg *μετὰ* L 23 *Eretes*: *Crates* Jahn *Aretes* Hultsch 28 [*τέσσαρα*] C Mueller

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ $\overline{A}$—⟨$\overline{B}$?⟩.

(F 14; 11? 15? 44?)

$\overline{A}$

4 (22) ATHEN. IV 39 p. 154 A: *Ἐρατοσθένης δ' ἐν πρώτωι Ὀλυμπιονικῶν τοὺς Τυρρηνούς φησι πρὸς αὐλὸν πυκτεύειν.*

OHNE BUCHZAHL.

5 (21) SCHOL. HOM. OD. Θ 190 (CRAM. AP III 455, 11): *βόμβησεν δὲ λίθος*] *ὁ δίσκος λίθος ἦν. καὶ Ἐρατοσθένης ἐν Ὀλυμπιονίκαις ἱστορεῖ, τὸν μὲν σόλον λέγων σιδηροῦν ἢ ξύλινον ἢ χαλκοῦν τετρημένον κατὰ τὸ μέσον καὶ ἔχοντα καλώδιον ἐξημμένον, οὗ ἐχόμενοι βάλλουσιν οἱ ἀγωνιζόμενοι. οὕτω καὶ ἐπὶ Πατρόκλωι κέχρηται· διό φησιν* (Il. Ψ 826) *'αὐτὰρ Πηλείδης θῆκεν σόλον ⟨αὐτοχόωνον⟩, ὃν πρὶν μὲν ῥίπτασκε'. ὅθεν κατωμάδιον αὐτὸν λέγεσθαι* (Il. Ψ 431) *'ὅσσα δὲ δίσκου οὖρα κατωμαδίοιο πέλονται'. διὰ τοῦτο καὶ νῦν ἔφη 'τόν ῥα περιστρέψας'.*

6 (—) SCHOL. THEOKR. II 121 a: *λεύκαν Ἡρακλέος*] *⟨Ἐρατοσθένης ἐν⟩ Ὀλυμπιονίκαις φησὶ τὸν Ἡρακλέα κατελθόντα εἰς Ἅιδου εὑρεῖν παρὰ τῶι Ἀχέροντι φυομένην τὴν λεύκην καὶ αὐτῆι ἀναστέψασθαι, ἣν Ὅμηρος* (Il. *N* 389 = *Π* 482) *ἀχερωίδα καλεῖ.*

7 (23) DIOG. LAERT. VIII 51: *Ἐμπεδοκλῆς, ὥς φησιν Ἱππόβοτος* (IV), *Μέτωνος ἦν υἱὸς τοῦ Ἐμπεδοκλέους Ἀκραγαντῖνος. τὸ δ' αὐτὸ καὶ Τίμαιος* (III) ..... *ἐπίσημον ἄνδρα γεγονέναι τὸν Ἐμπεδοκλέα τὸν πάππον τοῦ ποιητοῦ. ἀλλὰ καὶ Ἕρμιππος* (IV) *τὰ αὐτὰ τούτωι φησίν. ὁμοίως Ἡρακλείδης ἐν τῶι Περὶ νόσων* (F 74 Voss), *ὅτι λαμπρᾶς ἦν οἰκίας ἱπποτροφηκότος τοῦ πάππου. λέγει δὲ καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Ὀλυμπιονίκαις, τὴν πρώτην καὶ ἑβδομηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (496) *νενικηκέναι τὸν τοῦ Μέτωνος πατέρα, μάρτυρι χρώμενος Ἀριστοτέλει* (III). *Ἀπολλόδωρος δὲ* (244 F 32)..... a. 496

8 (—) SCHOL. MENAND. P. OX. III 409: *Ἀστυάνακτος*] *τοῦ Μιλησίου Ἀστυάνακτος πολλοὶ ῥήτορα τῶν κωμω⟨ι⟩διογράφων μέμνηνται· ἐγένετο γὰρ παγκρατιαστὴς κρά[τ(ιστος) τῶ]ν καθ' αὑτόν, ἠγωνίσατο δὲ καὶ πυγμῆι. Ἐρατοσθένης δ' ἐ[ν τῶι .]τῶν Ὀλυμπιονικῶν προθεὶς $\overline{\text{ρις}}$ ὀλυμπιάδα* (316) *φησίν· «Ἀστυάναξ ὁ Μιλήσιος ς τὴν περίοδον ἀκονιτί».* a. 316

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ $\overline{A}$—$\overline{\Gamma}$. *ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΓΗΣ.*

s. V.

---

4 *ἐν τῶι περὶ Ὀλ.* Bernhardy 8 *Ὀλυμπιονίκαις* Buttmann *ὀλυμπιακοῖς* Schol 9 *λέγει* BQ 11 *ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τῶι Πατρόκλωι ἀγῶνος* Apollon. Lex. Hom. s. *σόλος* 12 *αὐτοχόωνον* om Schol * * *ὅθεν* Bernhardy 15—16 *⟨Ἐρατοσθ. ἐν⟩ Ὀλυμπιονίκαις* Jac *ὀλυμπιόνικος* Schol *⟨Ἐρ. ἐν πρώτωι⟩ Ὀλυμπιονικῶν* Duebner 16 *εὑρεῖν* Kallierges *ἐλθεῖν* Schol 17 *αὐτῆι ἀναστέψασθαι* Ahrens *αὐτὸν ἀναστρέψασθαι* Schol 21 *ὁμοίως καὶ* FP^2 30 $\overline{F}$: $\overline{\Gamma}$? s. komm.

AUS *ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ* UND *ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ*.

9 (4) **a)** TATIAN. ad Graec. 31: *οἱ δὲ περὶ Ἐρατοσθένη μετὰ* a. 1084/3
ἑκατοστὸν ἔτος τῆς Ἰλίου ἁλώσεως (sc. *Ὅμηρόν φασιν ἡκμακέναι*). CLEM. AL. Strom. I 117, 7; EUSEB. PE X 11 p. 492 AB; EUSEB. HIER. a. Abr. 913.
b) VITA Hom. Rom. p. 31, 19 Wil: *Κράτης δ' ὁ Μαλλώτης μεθ' ἑξήκοντα ⟨ἔτη⟩ τοῦ Ἰλιακοῦ πολέμου φησὶν ἀκμάσαι* (sc. *Ὅμηρον*), *Ἐρατοσθένης δὲ μεθ' ἑκατόν* [*τῆς Ἰώνων ἀποικίας*], *Ἀπολλόδωρος* (244 F 63) *δὲ μεθ' ὀγδοήκοντα.*

10 (10) DIOG. LAERT. I 119: *Ἄνδρων δ' ὁ Ἐφέσιός* (IV) *φησι δύο γεγονέναι Φερεκύδας Συρίους, τὸν μὲν ἀστρολόγον, τὸν δὲ θεολόγον υἱὸν Βάβυος, ὧι καὶ Πυθαγόραν σχολάσαι· Ἐρατοσθένης δ' ἕνα μόνον, καὶ ἕτερον Ἀθηναῖον γενεαλόγον.*

11 (8) **a)** DIOG. LAERT. VIII 47: *Ἐρατοσθένης δέ φησι, καθὸ καὶ* a. 588
Φαβωρῖνος ἐν τῆι ὀγδόηι Παντοδαπῆς ἱστορίας (IV) *παρατίθεται, τοῦτον εἶναι τὸν πρῶτον ἐντέχνως πυκτεύσαντα ἐπὶ τῆς ὀγδόης καὶ τετταρακοστῆς ὀλυμπιάδος* (588), *κομήτην καὶ ἀλουργίδα φοροῦντα· ἐκκριθέντα τ' ἐκ τῶν παίδων καὶ χλευασθέντα αὐτίκα προσβῆναι τοὺς ἄνδρας καὶ νικῆσαι. δηλοῦν δὲ τοῦτο καὶ τοὐπίγραμμα ὅπερ ἐποίησε Θεαίτητος·*

Πυθαγόρην τινά, Πυθαγόρην, ὦ ξεῖνε, κομήτην,
ἀιδόμενον πύκτην εἰ κατέχεις Σάμιον,
Πυθαγόρης ἐγώ εἰμι· τὰ δ' ἔργα μου εἴ τιν' ἔροιο
Ἠλείων, φήσεις αὐτὸν ἄπιστα λέγειν.

b) PROVERB. COD. PARIS. suppl. gr. 676 [Cohn Bresl. phil. Abh. II 2, 80]: *τὸν (ἐν Σάμωι) κομήτην· Σάμιόν φασιν πύκτην κομῶντα εἰς Ὀλυμπίαν ἀφικόμενον (καὶ νική)σαντα ἐπὶ τῶι θηλυπρεπεῖ πρὸς τῶν ἀνταγωνιστῶν χλευαζόμενον εἰς παροιμ(ίαν ἐλθεῖν). Ἐρατοσθένης δὲ κατὰ τὴν μη̄ ὀλυμπιάδα Πυθαγόραν Σάμιον τὸν κο(μήτην) νικῆσαι. Δοῦρις* (76 F 62) .....

12 (12) VITA EURIP. 2 p. 3, 3 Schw: *ἐτελεύτησε δέ* (sc. *Εὐριπίδης*), a. 406/5
ὥς φησι Φιλόχορος (III), *ὑπὲρ τὰ ο̄ ἔτη γεγονώς, ὡς δὲ Ἐρατοσθένης, ο̄ε.*

13 (13) SORAN. Vita Hippokrat. p. 175, 3 Ilb.: *Ἱπποκράτης τῶι γένει μὴν ἦν Κῶος, υἱὸς Ἡρακλείδα καὶ Φαιναρέτης, εἰς Ἡρακλέα καὶ Ἀσκληπιὸν τὸ γένος ἀναφέρων, ἀφ' οὗ μὲν εἰκοστός, ἀφ' οὗ δ' ἐννεακαιδέκατος. μνημονεύει δὲ τῆς γενεαλογίας αὐτοῦ Ἐρατοσθένης καὶ Φερεκύδης* (3 F 59) *καὶ Ἀπολλόδωρος* (244 F 73) *καὶ Ἄρειος ὁ Ταρσεύς.*

14 (20) SCHOL. EURIP. Hekab. 573: *φύλλοις ἔβαλλον*] *τοῦτο παρὰ τοὺς χρόνους. Ἐρατοσθένης γὰρ περὶ τῆς φυλλοβολίας φησὶν ὡς πάλαι*

---

7 [*τῆς Ἰ. ἀπ.*] Jac Ἀπολλόδ. — *ὀγδ.*: irrtum 23 Ὀλυμπίαν: *ὀλυμπιάδα* Par 31—32 *ἑπτακαιδέκατος* Tzetz. Chil. VII 946 35 *πάλαι* * * Schw(artz); vgl. Phot. Suid. s. *περιαγειρόμενοι· λέγεται γὰρ ὅτι τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἄθλα πρού-*

χωρὶς ἄθλων ἀγωνιζομένων τῶν ἀνθρώπων τῶι νικήσαντι καθάπερ ἔρανον εἰσφέροντες ἔρριπτον τῶν θεατῶν ἕκαστος ὅπως ηὐπόρει. οἱ μὲν οὖν ἐμπορευόμενοι (?) διάφορα δῶρα * * τῶν δὲ λοιπῶν οἱ μὲν ἐγγὺς καθήμενοι στεφάνους ἐπετίθεσαν, οἱ δὲ ἀπωτέρω τοῦτο ὅπερ ἦν λοιπὸν ἔβαλλον τοῖς ἄνθεσι καὶ φύλλοις, ⟨ὡς⟩ καὶ νῦν ἐπὶ τοῖς ἐπιφανῶς ἀγωνιζομένοις προβάλλουσι ζώνας, πετάσους, χιτωνίσκους, κρηπῖδας. διὸ σύνηθες ἦν κύκλωι περινοστοῦντας ἀγείρειν τὰ διδόμενα. ἕως μὲν οὖν ἓν ἀγώνισμα κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν ἦν, δαψιλὴς ἐγίνετο ἡ τῶν δώρων δόσις, πολυπλασιαζομένων δὲ τούτων ταῦτα ἐμειοῦτο εἰς πολλοὺς καταμεριζόμενα, καὶ τέλος ἡ φυλλοβολία κατελείφθη. ταῦτα οὖν παρὰ τοὺς χρόνους Εὐριπίδης· ὀψὲ γάρ ποτε ὁ ἀγερμὸς ⟨ἀντὶ⟩ τῆς φυλλοβολίας ἀπελείφθη.

15 (24) a) HESYCH. s. Ἐφωδίων. Ἐρατοσθένης διὰ τοῦ τ Ἐφωτίωνα ἀναγράφει, Μαινάλιον περιοδονίκην παγκρατιαστήν. ὁ δὲ Πολέμων (IV) διὰ τοῦ δ. b) SCHOL. ARISTOPH. Vesp. 1191: Ἀσκώνδαι καλῶς· τὸ χ, ὅτι περὶ τοῦ Ἐφουδίωνος (ὡς) ἀληθῶς ἱστορεῖ. ἄλλως· ὅτι κατεψευσμένοι φαίνονται οὗτοι παγκρατιασταὶ ἐπὶ παιδιᾶι. ὁ δὲ Ἀσκώνδας καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. εἰ μὴ ἄρα ὁ Ἐφουδίων ἐστὶ ὁ ἐν ἰαῖς Ὀλυμπιάσι φερόμενος Ἐφουδίων Μαινάλιος οὗ (464). a. 464

ANHANG AUS VERSCHIEDENEN SCHRIFTEN.

16 (—) ATHEN. VII 2 p. 276 A—C: καὶ ἐν Ἀλεξανδρείαι .... Λαγυνοφόρια ἑορτή τις ἦγετο, περὶ ἧς ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης ἐν τῶι ἐπιγραφομένωι συγγράμματι Ἀρσινόη. λέγει δὲ οὕτως· «τοῦ Πτολεμαίου κτίζοντος ἑορτῶν καὶ θυσιῶν παντοδαπῶν γένη καὶ μάλιστα περὶ τὸν Διόνυσον, ἠρώτησεν Ἀρσινόη τὸν φέροντα τοὺς θαλλούς,

---

τιθεσαν τοῖς ἀγωνιζομένοις ὃν τρόπον καὶ Ὅμηρος καὶ ἄλλοι ποιηταὶ ἱστοροῦσιν. ἐπεὶ δὲ ἤρξαντο χωρὶς ἄθλων ἀγωνίζεσθαι, τοὺς νικήσαντας οἱ μὲν κατὰ φιλίαν ἢ συγγένειαν προσήκοντες στεφάνοις ἀνέδουν· τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν σύνεγγυς καθήμενοι καὶ περι⟨ου⟩σιάζοντες (?) πλέονος ἄξια ἐπετίθεσαν, οἱ δὲ πορρώτερον ἄνθεσι καὶ φύλλοις ἔβαλλον περιερχομένους· ὡς καὶ νῦν κτλ.

1 δὲ καθάπερ MB 2 ηὐπόρει. διὸ δὴ σύνηθες ἐγένετο κύκλωι περιπορευόμενον ἐπαγείρειν καὶ λαμβάνειν τὸ διδόμενον AB (M zu v. 587) 3 δῶρα ⟨εἰσέφερον, οἱ δὲ κατὰ φιλίαν ἢ συγγένειαν προσήκοντες στεφάνοις ἀνέδουν⟩ Schw δὲ om AB 4 [στεφάνους] ⟨πλέονος ἄξια⟩ Schw ἀπωτέρω Jac ἀνωτέρω ABM 5 ⟨ὡς⟩ Schw 6 ζώνας — κρηπῖδας Schw τοὺς ἐπ. ἀγωνιζομένους προβάλλουσι ζώνοις πετάλοις χιτωνίσκοις κρηπίδαισιν M τοῖς ἐπ. ἀγωνιζομένοις προβ. ζώνοις (ζώνας B) πέταλα χιτωνίσκους πετάσους κρηπίδας AB τοῖς ἐπ. ἀγωνισαμένοις ἐπιβάλλουσι πετάσους καὶ ζώνας, οἱ δὲ χιτῶνας Phot 7 περινοστοῦντας ⟨τοὺς ἀθλητὰς⟩ Schw περιπορευομένους τοὺς ἀθλητὰς Phot 8 δωρεῶν AB 9 πολλοὺς Bernhardy πολλὰ ABM 11 ⟨ἀντὶ⟩ Schw ἀπελείφθη Schw ἐπεδείχθη ABM 12 Ἐφωδίων edd —ιον Hes s. Bechtel Personennamen 1917, 535 12—13 Ἐφωτίωνα Schmidt ἐφώτιον Hes 13 Μαινάλιον περιοδονίκην edd μέναλον περιοδικόν Hes 15 περὶ ἑτέρου δίωνος V ὡς om RV ἱστορεῖται? κατεψευσμένοι Bernhardy κατεψυγμένοι (—νως V) Schol 22 ἑορτῶν Kaibel ἑορτὴν A 23 θαλλούς: φαλλούς Stiehle

τίνα νῦν ἡμέραν ἄγει καὶ τίς ἐστιν ἑορτή· τοῦ δ' εἰπόντος 'καλεῖται μὲν Λαγυνοφόρια, καὶ τὰ κομισθέντα αὐτοῖς δειπνοῦσι κατακλιθέντες ἐπὶ στιβάδων, καὶ ἐξ ἰδίας ἕκαστος λαγύνου παρ' αὐτῶν φέροντες πίνουσιν' — ὡς δ' οὗτος ἀπεχώρησεν, ἐμβλέψασα πρὸς ἡμᾶς 'συνοίκιά γ'' ἔφη 'ταῦτα ὀυπαρά· ἀνάγκη γὰρ τὴν σύνοδον γίνεσθαι παμμιγοῦς ὄχλου, θοίνην ἕωλον καὶ οὐδαμῶς εὐπρεπῆ παρατιθεμένων'. εἰ δὲ τὸ γένος τῆς ἑορτῆς ἤρεσκεν, οὐκ ἂν ἐκοπίασε δήπου τὰ αὐτὰ ταῦτα παρασκευάζουσα ἡ βασίλεια καθάπερ ἐν τοῖς Χουσίν· εὐωχοῦνται μὲν γὰρ κατ' ἰδίαν, παρέχει δὲ ταῦτα ὁ καλέσας ἐπὶ τὴν ἑστίασιν.»

17 (—) ATHEN. VII 14 p. 281 C: *καὶ τῶν Στωικῶν δέ τινες συνεφήψαντο ταύτης τῆς ἡδονῆς. Ἐρατοσθένης γοῦν ὁ Κυρηναῖος, μαθητὴς γενόμενος Ἀρίστωνος τοῦ Χίου, ὃς ἦν εἷς τῶν ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐν τῷι ἐπιγραφομένωι Ἀρίστωνι παρεμφαίνει τὸν διδάσκαλον ὡς ὕστερον ὁρμήσαντα ἐπὶ τρυφήν, λέγων ὧδε· «ἤδη δέ ποτε καὶ τοῦτον πεφώρακα τὸν τῆς ἡδονῆς καὶ ἀρετῆς μεσότοιχον διορύττοντα καὶ ἀναφαινόμενον παρὰ τῆι ἡδονῆι.»*

18 (—) — X 11 p. 418 A: *ἐκ τούτων εἰκός ἐστι καὶ Ἐρατοσθένη ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς Πρεπέλαον φῆσαι ἐρωτηθέντα τί αὐτῶι δοκοῦσιν εἶναι Βοιωτοὶ εἰπεῖν· 'τί γὰρ ἄλλο ἢ τοιαῦτα ἐλάλουν, οἷα ἂν καὶ τὰ ἀγγεῖα φωνὴν λαβόντα, ὁπόσον ἕκαστος χωρεῖ'.*

19 (48 Str) CIC. ad Attic. VI 1, 18: *quis enim non dixit Εὔπολιν τὸν τῆς ἀρχαίας ab Alcibiade navigante in Siciliam deiectum esse in mare? redarguit Eratosthenes; adfert enim quas ille post id tempus fabulas docuerit. num idcirco Duris Samius* (76 F 73) *. . ., quod cum multis erravit, inridetur?*

20 (—) CLEM. AL. Strom. IV 56, 1 (CRAM. AO IV 251, 23): *ἐπεὶ οὐ μόνον † Αἰσώπιοι καὶ Μακεδόνες καὶ Λάκωνες στρεβλούμενοι ἐκαρτέρουν, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, ἀλλὰ καὶ Ζήνων ὁ Ἐλεάτης ἀναγκαζόμενος κατειπεῖν τι τῶν ἀπορρήτων ἀντέσχεν πρὸς τὰς βασάνους οὐδὲν ἐξομολογούμενος, ὅς γε καὶ τελευτῶν τὴν γλῶσσαν ἐκτρώγων προσέπτυσε τῶι τυράννωι, ὃν οἱ μὲν Νέαρχον, οἱ δὲ Δημύλον προσαγορεύουσιν.*

21 (—) DIOG. LAERT. VI 88: *Ἐρατοσθένης δέ φησιν, ἐξ Ἱππαρχίας . . . . γενομένου παιδὸς αὐτῶι* (sc. *Κράτητι τῶι Θηβαίωι*) *ὄνομα Πασικλέους, ὅτ' ἐξ ἐφήβων ἐγένετο, ἀγαγεῖν αὐτὸν ἐπ' οἰκημα παιδίσκης καὶ φάναι τοῦτον αὐτῶι πατρῶιον εἶναι τὸν γάμον.*

22 (—) — VIII 89: *φησὶ δ' αὐτὸν* (sc. *Εὔδοξον*) *Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Πρὸς Βάτωνα καὶ κυνῶν διαλόγους συνθεῖναι.*

23 (—) — IX 66: *εὐσεβῶς δὲ καὶ τῆι ἀδελφῆι συνεβίω* (sc. *Πύρρων*) *μαίαι οὔσηι, καθά φησιν Ἐρατοσθένης ἐν τῶι Περὶ πλούτου καὶ πενίας, ὅτε καὶ αὐτὸς φέρων εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπίπρασκεν ὀρνίθια, εἰ τύχοι, καὶ χοιρίδια, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐκάθαιρεν ἀδιαφόρως.*

17—18 *ἀναφαινόμενον* Casaubonus *ἀφάνης δὲ* A 20 *Πρεπέλαον* Kaibel *πρέπελλον* A *πέμπελον* C 28 *Αἰσώπιοι*: *Ἀζώτιοι* (Herod. II 157) Schweighäuser *Αἰγύπτιοι* Cobet

24 (—) Harpokr. s. ἁρμοσταί· οἱ ὑπὸ Λακεδαιμονίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἄρχοντες ἐκπεμπόμενοι, ὡς Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν φησι.

25 (119 Str) Hesych. Suid. s. Ῥοίκου κριθοπομπία· Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐννάτῳ τῶν Ἀμαθουσίων βασιλέα τοῦτον αἰχμάλωτον γενόμενον, εἶτα ὑποστρέψοντα πρὸς ἑαυτόν, τῇι πόλει Ἀθηναίων κριθὰς ἐκπέμψαι φησίν.

26 (—) **a)** Varro - Lactant. Inst. div. I 6, 9: *sextam* (sc. Sibyllam) *Samiam, de qua scribat Eratosthenes in antiquis annalibus Samiorum repperisse se scriptum.* **b)** Suid. s. Σίβυλλαι: ἕκτη Σαμία, ἡ κυρίωι ὀνόματι καλουμένη Φοιτώ, περὶ ἧς ἔγραψεν Ἐρατοσθένης. Schol. Plat. Phaidr. 244 B; Ioa. Lyd. De mens. IV 47 p. 103, 7 W.

27 (—) Plut. Them. 27, 2: ὁ δ' οὖν Θεμιστοκλῆς γενόμενος παρ' αὐτὸ τὸ δεινὸν ἐντυγχάνει πρῶτον Ἀρταβάνωι τῶι χιλιάρχωι λέγων ..... (8) οὕτω μὲν ὁ Φανίας (III) φησίν. ὁ δ' Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Περὶ πλούτου προσιστόρησε διὰ γυναικὸς Ἐρετρικῆς, ἣν ὁ χιλίαρχος εἶχε τῶι Θεμιστοκλεῖ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔντευξιν γενέσθαι καὶ σύστασιν.

28 (16) — Alex. 3: ἡ δὲ Ὀλυμπιάς, ὡς Ἐρατοσθένης φησί, προπέμπουσα τὸν Ἀλέξανδρον ἐπὶ τὴν στρατείαν καὶ φράσασα μόνωι τὸ περὶ τὴν τέκνωσιν ἀπόρρητον, ἐκέλευεν ἄξια φρονεῖν τῆς γενέσεως.

29 (17) — Alex. 31: Ἀλέξανδρος δὲ τὴν ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου πᾶσαν ὑφ' ἑαυτῶι ποιησάμενος ἤλαυνεν ἐπὶ Δαρεῖον ἑκατὸν μυριάσι στρατοῦ καταβαίνοντα. καί τις αὐτῶι φράζει τῶν ἑταίρων, ὡς δὴ γέλωτος ἄξιον πρᾶγμα, τοὺς ἀκολούθους παίζοντας εἰς δύο μέρη διηρηκέναι σφᾶς αὐτούς, ὧν ἑκατέρου στρατηγὸν εἶναι καὶ ἡγεμόνα, τὸν μὲν Ἀλέξανδρον, τὸν δὲ Δαρεῖον ὑπ' αὐτῶν προσαγορευόμενον· ἀρξαμένους δὲ βώλοις ἀκροβολίζεσθαι πρὸς ἀλλήλους, εἶτα πυγμαῖς, τέλος ἐκκεκαῦσθαι τῆι φιλονεικίαι καὶ μέχρι λίθων καὶ ξύλων, πολλοὺς καὶ δυσκαταπαύστους γεγονότας, ταῦτα ἀκούσας ἐκέλευσεν αὐτοὺς μονομαχῆσαι τοὺς ἡγεμόνας, καὶ τὸν μὲν Ἀλέξανδρον αὐτὸς ὥπλισε, τὸν δὲ Δαρεῖον Φιλώτας. ἐθεᾶτο δὲ ὁ στρατὸς ἐν οἰωνῶι τινι τοῦ μέλλοντος τιθέμενος τὸ γιγνόμενον. ἰσχυρᾶς δὲ τῆς μάχης γενομένης ἐνίκησεν ὁ καλούμενος Ἀλέξανδρος, καὶ δωρεὰν ἔλαβε δώδεκα κώμας καὶ στολὴι Περσικῆι χρῆσθαι. ταῦτα μὲν οὖν Ἐρατοσθένης ἱστόρηκε.

30 (19) — De Alex. fort. I 8 p. 329 F—330 A: πρὸς τοῦτον ἀποβλέπων τὸν κόσμον Ἀλέξανδρος οὐ τὴν ἐσθῆτα προσήκατο τὴν Μηδικήν, ἀλλὰ τὴν Περσικὴν πολλῶι τῆς Μηδικῆς εὐτελεστέραν οὖσαν. τὰ γὰρ ἔξαλλα καὶ τραγικὰ τοῦ βαρβαρικοῦ κόσμου παραιτησάμενος, οἷον τιάραν καὶ κάνδυν καὶ ἀναξυρίδας, ἐκ τοῦ Περσικοῦ καὶ Μακεδονικοῦ τρόπου μεμιγμένην τινὰ στολὴν ἐφόρει, καθάπερ Ἐρατοσθένης ἱστόρηκεν, ὡς μὲν φιλόσοφος τοῖς ἀδιαφόροις χρώμενος, ὡς δ' ἡγεμὼν κοινὸς καὶ βασιλεὺς φιλάνθρωπος τῆι περὶ τὴν ἐσθῆτα τιμῆι τὴν τῶν κεκρατημένων ἀνακτώμενος εὔνοιαν, ἵνα βεβαίως παραμένωσιν ἀγαπῶντες ὡς ἄρχοντας Μακεδόνας, μὴ μισοῦντες ὡς πολεμίους.

31 (15) — Demosth. 30, 1 (Vit. X or. 847 B): τὸ δὲ φάρμακον Ἀρίστων μὲν ἐκ τοῦ καλάμου λαβεῖν φησιν αὐτόν .... Πάππος δέ τις, οὗ τὴν ἱστορίαν Ἕρμιππος (IV) ἀνείληφε, φησὶ ... (2) θαυμαζομένης .. τῆς περὶ τὸν θάνατον ὀξύτητος διηγήσασθαι τοὺς παρὰ ταῖς θύραις Θρᾷικας, ὡς ἔκ τινος ῥακίου λαβὼν εἰς τὴν χεῖρα προσθοῖτο

---

4 ῥόκου Suid 5 τῶν Ἀμαθ. om Suid 6 εἰς ἑαυτὸν Suid εἰς τὴν ἑαυτοῦ? κριθὴν Suid 10 Φοιτώ Sib-Theos. (Tibull. II 5, 68) Φυτώ Suid Schol Lyd περὶ — Ἐρ. fälschlich zu τετάρτη Ἰταλική Schol. Plat.

τῶι στόματι καὶ καταπίοι τὸ φάρμακον. .... (3) Ἐρατοσθένης δέ φησι καὶ αὐτὸς ἐν κρίκωι κοίλωι τὸ φάρμακον φυλάττειν, τὸν δὲ κρίκον εἶναι τοῦτον αὐτῶι φόρημα περιβραχιόνιον. es folgt Democharis 75 F 3.

32 (14) PLUT. Demosth. 9, 3: *ἐπεὶ τόλμαν γε καὶ θάρσος οἱ λεχθέντες ὑπ' αὐτοῦ λόγοι τῶν γραφέντων μᾶλλον εἶχον, εἴ τι δεῖ πιστεύειν Ἐρατοσθένει καὶ Δημητρίωι τῶι Φαληρεῖ* (228 F 16) *καὶ τοῖς κωμικοῖς. ὧν Ἐρατοσθένης μέν φησιν αὐτὸν ἐν τοῖς λόγοις πολλαχοῦ γεγονέναι παράβακχον, ὁ δὲ Φαληρεὺς .....*

33 (113 Str.) — An seni 3 p. 785 B: *Πῶλον δὲ τὸν τραγωιδὸν Ἐρατοσθένης καὶ Φιλόχορος* (III) *ἱστοροῦσιν ἑβδομήκοντ' ἔτη γεγενημένον ὀκτὼ τραγωιδίας ἐν τέτταρσιν ἡμέραις διαγωνίσασθαι μικρὸν ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς.*

34 (124 Str.) QUINTILIAN. Inst. or. XI 2, 14: *est autem magna inter auctores dissensio, Glaucone Carystio an Leocrati an Agatharcho an Scopae scriptum sit id carmen, et Pharsali fuerit haec domus, ut ipse quodam loco significare Simonides videtur utque Apollodorus* (244 F 67) *et Eratosthenes et Euphorion* (F 55 Scheidw) *et Larissaeus Eurypylus* (VI) *tradiderunt, an Cranone, ut Apollas* (III) *Callimachus⟨que⟩* (F 71 Schn), *quem secutus Cicero* (De or. II 352) *hanc famam latius fudit.*

35 (—) SCHOL. APOLL. RHOD. I 482: *Ἀλωιάδας] τὴν περὶ τούτων ἱστορίαν καὶ Ὅμηρος οἶδεν* (Il. *E* 385; Od. *λ* 305). *Ἐρατοσθένης δὲ γηγενεῖς αὐτούς φησι, διὰ δὲ τὸ ἀνατετράφθαι ὑπὸ ⟨Ἰφιμεδείας⟩ τῆς Ἀλωέως γυναικὸς μυθευθῆναι ὡς Ἀλωέως εἰσὶν υἱοί. Ἡσίοδος* (F 9 R³) *δὲ Ἀλωέως καὶ Ἰφιμεδείας κατ' ἐπίκλησιν, ταῖς δὲ ἀληθείαις Ποσειδῶνος καὶ Ἰφιμεδείας ἔφη· καὶ Ἄλον πόλιν Αἰτωλίας ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἐκτίσθαι, ἧς Ὅμηρος* (Il. *B* 682) *μνημονεύει 'οἵ τ' Ἄλον εἶχον'.*

36 (12 Hi) — II 43: *λέγεται δὲ καὶ θηρίον ἶουλος πυλύπους, καὶ εἶδος ὠιδῆς, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης.*

37 (80 Str) **a)** — IV 280: *κύρβεις λέγουσιν, ὡς Ἐρατοσθένης φησί, καὶ τοὺς ἄξονας καλουμένους Ἀθήνησιν, ἐν οἷς οἱ νόμοι περιέχονται. οἱ δὲ ἀκριβέστεροι ἄξονας μὲν τετραγώνους λίθους, κύρβεις δὲ τριγώνους· ἐν ἀμφοτέροις δὲ νόμοι ἦσαν γεγραμμένοι Ἀθήνησι.* **b)** EPIMERISM. HOM. Il. *K* (Cram. AO I 221, 8; ET. M. p. 547, 50): *Ἐρατοσθένης τριγώνους αὐτάς φησιν εἶναι, οὐ τετραγώνους. Ἀριστοφάνης δὲ ὁμοίως αὐτὰς εἶναι τοῖς ἄξοσι, πλὴν ὅτι οἱ μὲν ἄξονες νόμους, αἱ δὲ κύρβεις θυσίας ἔχουσιν. ἀμφοτέρων δὲ τὸ κατασκεύασμα τοιοῦτο· πλινθίον τι μέγα ἀνδρόμηκες ἠρμοσμένα ἔχον τετράγωνα ξύλα τὰς πλευρὰς πλατείας ἔχοντα. καὶ γραμμάτων πλήρεις ἑκατέρωθεν δὲ κνώδακας, ὥστε κινεῖσθαι καὶ περιστρέφεσθαι ὑπὸ τῶν ἀναγινωσκόντων.* **c)** HARPOKR. s. *ἄξονι· οἱ Σόλωνος νόμοι ἐν ξυλίνοις ἦσαν ἄξοσι γεγραμμένοι .... ἦσαν δέ, ὥς φησι Πολέμων ἐν τοῖς Πρὸς Ἐρατοσθένην* (IV), *τετράγωνοι τὸ σχῆμα, διασώζονται δὲ ἐν τῶι Πρυτανείωι, γεγραμμένοι κατὰ πάντα τὰ μέρη. ποιοῦσι δὲ ἐνίοτε φαντασίαν τρίγωνον, ὅταν ἐπὶ τὸ στενὸν κλιθῶσι τῆς γωνίας.* s. Apollod. 244 F 107.

38 (59 Str) SCHOL. ARISTOPH. Vögel 556: *Ἱερὸν πόλεμον] ἐν ἐνίοις τῶν ὑπομνημάτων ταῦτα λέγεται· ἱερὸν πόλεμον λέγει, καθὸ πρὸς θεοὺς ἔσοιτο. ἅμα δὲ τοῦ ἱεροῦ πολέμου μνημονεύει τοῦ γενομένου Ἀθηναίοις πρὸς Φωκέας ὑπὲρ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ. ἐσχεδίασται δὲ ὑπ' αὐτῶν. οὐ γὰρ πρὸς Φωκέας ὑπὲρ τούτου ἐπο-*

---

3 *περὶ τὸν βραχίονα* N 15 *Eurypylus*: RE VI 1351, 16 16 *Callimachusque* Schneidewin *Callimachius* Preller 20 *⟨Ἰφιμεδείας⟩* p 26 *φησί, καὶ* om L 27—29 *οἱ δὲ — Ἀθήνησι* (andere fassung) om L 30—31 *ὁμοίας εἶναι* Et 31 *θυσίας: οὐσίας* Et 33—34 *οὐκατέρωθεν* Ep

λέμησαν, ἀλλ' ὑπὲρ Φωκέων διὰ τὸ πρὸς Λακεδαιμονίους ἔχθος. γεγόνασι δὲ δύο πόλεμοι ἱεροί. πρότερος μὲν Λακεδαιμονίοις πρὸς Φωκεῖς ὑπὲρ Δελφῶν· καὶ κρατήσαντες τοῦ ἱεροῦ Λακεδαιμόνιοι τὴν προμαντείαν παρὰ Δελφῶν ἔλαβον. ὕστερον δὲ τρίτωι ἔτει τοῦ πρώτου πολέμου Ἀθηναίοις πρὸς Λακεδαιμονίους ὑπὲρ Φωκέων· καὶ τὸ ἱερὸν ἀπέδωκαν Φωκεῦσι, καθάπερ καὶ Φιλόχορος ἐν τῆι $\overline{\delta}$ λέγει (III). καλεῖται δὲ ἱερός, ὅτι περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἐγένετο. ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ Θουκυδίδης (I 112) καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τῶι $\overline{\vartheta}$ καὶ Θεόπομπος ἐν τῶι $\overline{\kappa\varepsilon}$ (115 F 156).

39 (70 Str) Schol. Aristoph. Friede 48: *τὴν σπατίλην ἐσθίει*] .... πῶς δὲ ἤσθιεν ὁ Κλέων ἤδη τεθνηκώς; Ἐρατοσθένης γὰρ ἐπὶ Θράικης τὸν θάνατον Βρασίδου καὶ Κλέωνος ὀκτὼ μησὶ προγεγονέναι φησί.

40 (9) — Wesp. 502: *δοκεῖ δὲ ἡ τυραννὶς* (sc. der Peisistratiden) *καταστῆναι, ὥς φησιν Ἐρατοσθένης, ἐπὶ ἔτη $\overline{\nu}$, τοῦ ἀκριβοῦς διαμαρτάνων, Ἀριστοτέλους (Ἀθπ. 19, 6) μὲν τεσσαράκοντα καὶ † ἓν φήσαντος, Ἡροδότου (V 65) δὲ ἓξ καὶ τριάκοντα.*

41 (—) Schol. BT Hom. Il. *A* 594: *Σίντιες ἄνδρες*] *Φιλόχορός φησι* (III) *Πελασγοὺς αὐτοὺς ὄντας οὕτω προσαγορευθῆναι, ἐπεὶ πλεύσαντες εἰς Βραυρῶνα κανηφόρους παρθένους ἥρπασαν· σίνεσθαι δὲ τὸ βλάπτειν λέγουσιν. Ἐρατοσθένης δέ, ἐπεὶ γόητες ὄντες εὗρον δηλητήρια φάρμακα. ὁ δὲ Πορφύριος (= 4 F 71), ἐπεὶ πρῶτοι τὰ πολεμιστήρια ἐδημιούργησαν ὅπλα, ἃ πρὸς βλάβην ἀνθρώπων συντελεῖ· ἢ ἐπεὶ πρῶτοι ληιστήρια ἐξεῦρον.*

42 (—) Schol. Hom. Od. *γ* 188: *Νεοπτόλεμος κατὰ κέλευσιν Θέτιδος ἐμπρήσας τὰ ἴδια σκάφη πεζὸς ἄνεισι. χρησθεὶς δὲ ὑπὸ Ἕλενου, ἔνθα ἂν ἴδοι οἶκον ἐκ σιδηρῶν θεμελίων, τοίχων δὲ ξυλίνων καὶ ὀρόφου ἐρεοῦ, ἐκεῖ μένειν, ἐλθὼν εἰς τὴν Παμβῶτιν λίμνην τῆς Ἠπείρου καὶ τοὺς ἐγχωρίους εὑρὼν δόρατα πήξαντας καὶ χλαίνας ἄνωθεν κατα⟨πετάσαντας καὶ οὕτω⟩ σκηνοῦντας συμβάλλει τὸν χρησμόν. καὶ πορθήσας τὴν Μολοσσίαν ἐξ Ἀνδρομάχης ἴσχει Μολοσσόν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ γένος ἐστὶ τῶν ἐν Μολοσσίαι βασιλέων, ὡς ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης.*

43 (—) Schol. Lykophr. 590: *ἀντὶ τῶν Βουραίων*] *περὶ δὲ ταύτας τὰς πόλεις καὶ πρότερον συνέστη νέφος πολὺ καὶ γέγονεν ὁ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμός, καὶ ὕστερον ὑπὸ σεισμοῦ κατεποντίσθησαν, ὡς Ἐρατοσθένης φησί.*

44 (136 Str) Schol. Pind. O IX 1 k: *Ἐρατοσθένης δέ φησι μὴ ἐπινίκιον εἶναι τὸ 'Ἀρχιλόχου μέλος', ἀλλ' ὕμνον εἰς Ἡρακλέα* (F 120 Diehl)· *τριπλόον δὲ οὐ διὰ τὸ ἐκ τριῶν στροφῶν συγκεῖσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ τρὶς ἐφυμνιάζεσθαι τὸ καλλίνικε. περὶ δὲ τοῦ τήνελλα Ἐρατοσθένης φησὶν ὅτι ὅτε ὁ αὐλητὴς ἢ ὁ κιθαριστὴς μὴ παρῆν, ὁ ἔξαρχος αὐτὸ μεταλαβὼν ἔλεγεν ἔξω τοῦ μέλους, ὁ δὲ τῶν κωμαστῶν χορὸς ἐπέβαλλε τὸ καλλίνικε· καὶ οὕτω συνειρόμενον γέγονε τὸ τήνελλα καλλίνικε. ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ μέλους ἐστίν· 'ὦ καλλίνικε χαῖρε ἄναξ Ἡράκλεες'.*

45 (—) Serv. Dan. Verg. A I 273: *Eratosthenes Ascanii, Aeneae filii, ⟨filium⟩ Romulum parentem urbis* (sc. Romae) *refert.*

46 (—) Steph. Byz. s. *Αἰθόπιον· χωρίον Λυδίας* (?) *παρὰ Ὕλλωι, πλησίον*

---

12 *Ἀριστοτέλους* Bentley *Ἀριστοφάνους* Schol 13 *ἐννέα* Wilamowitz (*ἐνὸς δεῖ πεντήκοντα* Arist) *πενήκοντα* ($\overline{N} \sim \overline{M}$) *καὶ ἓν*? Jac (s. zu 239 A 40) 21—22 *σιδηρῶν* M Eust *σιδηρ(ε)ίων* HEQ 22 *ἐρεοῦ* Eust *ἐξ ἐρεοῦ* MT *σερεοῦ* EQ (HR?) 23 *Παμβῶτιν* Eust *παρεβῶτιν* E *παμβῶ τὴν* HMQ (RT?) 24 erg. Eust 38 ⟨*filium*⟩ Thilo 39 *Αἰθιόπιον* Harp; Suid. s. v.; *Συναγ. Λεξ. χρησ.* 355, 32 Bk *Αἰθώπιον* Et. Paris. Cram. AP IV 100, 24 *Λυδίας* Steph Et *ἐν Εὐβοίαι* (*Εὐβοίας*) Harp; Suid; *Συναγ.* *περὶ* V ⟨*ἦ*⟩ *πλησίον* Meineke ⟨*οἱ δὲ*⟩ *πλ.* Bergk

τοῦ Εὐρίπου, ἀφ' οὗ ἡ Ἄρτεμις Αἰθοπία. οἱ δὲ ὅτι παρὰ τοῖς Αἰθίοψι διάγουσαν Ἀπόλλων ἤγαγεν αὐτήν· οἱ δὲ τὴν αὐτὴν τῇι Σελήνηι, παρὰ τὸ αἴθειν, ὡς Καλλίμαχος (F 417 Schn)*· οἱ δὲ ὅτι ἡ αὐτή ἐστι τῇι Ἑκάτηι, ἥτις ἀεὶ δᾶιδας κατέχει, ὡς Ἐρατοσθένης.*

47 (—) Stobae. Flor. IV 50 b 78 p. 1047, 11 H: *Ἐρατοσθένους Κυρηναικοῦ· Ἐρατοσθένης τῆς ἡλικίας ἔφη τὸ μὲν ἀκμάζον ἔαρ εἶναι, τὸ δὲ μετὰ τὴν ἀκμὴν θέρος καὶ μετόπωρον, χειμῶνα δὲ τὸ γῆρας.*

Unechtes.

48 Synkell. p. 171; 180; 190; 195; 204; 233; 278: s. 244 F 85.

---

242. ERETES (?).

F

1 (IV 317) Censorin. De d. n. 21, 2: *hinc* (sc. ab excidio Troiae) *ad olympiadem primam paulo plus CCCC, quos solos, quamvis mythici temporis postremos, tamen quia a memoria scriptorum proximos quidam certius definire voluerunt.* (3) *et quidem Sosibius* (III) *scripsit esse CCCXCV, Eratosthenes* (241 F 1) *autem septem et quadringentos, Timaeus* (III) *CCCCXVII* (?), *Eretes DXIIII, et praeterea multi diverse.* 1291/89

Zweifelhaftes.

2 Censorin. De d. n. 18, 11: *est praeterea annus, quem Aristoteles maximum potius quam magnum appellat, quem solis et lunae vagarumque quinque stellarum orbes conficiunt, cum ad idem signum, ubi quondam simul fuerunt, una referuntur. cuius anni hiemps summa est cataclysmos, . . . aestas autem ecpyrosis . . . . hunc Aristarchus putavit annorum vertentium IICCCCLXXXIIII, Aretes Dyrrachinus VDLII, Heraclitus et Linus XDCCC, Dion XDCCCLXXXIIII, Orpheus* (F 250 K) *CXX, Cassandrus tricies sexies centum milium.*

—. PHILLIS VON DELOS.

ΠΕΡΙ ΧΡΟΝΩΝ (?).

s. IV.

---

243. EUTHYMENES.

F

ΧΡΟΝΙΚΑ.

1 (IV 408) Clem. Alex. Strom. I 117, 4: *Εὐθυμένης δὲ ἐν τοῖς Χρο-*

---

1 *Ἄρτεμις Αἰθιόπη* Et vgl. Hes. s. *Αἰθιοπία· ἡ Σαμοθράικη· ἄλλοι τὴν Ἄρτεμιν.* ders. s. *Αἰθιοπίης παῖδα· τὸν Διόνυσον Ἀνακρέων.* AP VI 269 (Sappho 217 Diehl) *Αἰθοπίαι με κόραι Λατοῦς* 2 *σελήνηι* P $\overline{\text{Ση}}$.. R $\overline{\text{Ση}}$ V 14 *emtosthenes* Cens 15 (*i*)*timeus* Cens *CCCCXVII*: Jacoby Marm. Par. 147; Laqueur Herm. XLII 515, 1 *Aretes* Carrio (F 2) *Crates* Jahn 22 *aretis* Cens

νικοῖς συνακμάσαντα Ἡσιόδωι ἐπὶ Ἀκάστου ἐν Χίωι γενέσθαι (sc. *φησὶ τὸν Ὅμηρον*) *περὶ τὸ διακοσιοστὸν ἔτος ὕστερον τῆς Ἰλίου ἁλώσεως. ταύτης δέ ἐστι τῆς δόξης καὶ Ἀρχέμαχος ἐν Εὐβοικῶν τρίτωι* (III).

---

244. APOLLODOROS VON ATHEN.

T

1 SUID. s. *Ἀπολλόδωρος· Ἀσκληπιάδου, γραμματικός, εἷς τῶν Παναιτίου τοῦ Ῥοδίου φιλοσόφου καὶ Ἀριστάρχου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν. Ἀθηναῖος τὸ γένος. ἦρξε δὲ πρῶτος τῶν καλουμένων τραγιάμβων.*

2 [SKYMN.] Orb. descr. 16:

ἔστι δ' ἃ γράφω τοιαῦτα· τοῖς ἐν Περγάμωι
βασιλεῦσιν, ὧν ἡ δόξα καὶ τεθνηκότων
παρὰ πᾶσιν ἡμῖν ζῶσα διὰ παντὸς μένει,
τῶν Ἀττικῶν τις γνησίων τε φιλολόγων,
γεγονὼς ἀκουστὴς Διογένους τοῦ Στωικοῦ,
συνεσχολακὼς δὲ πολὺν Ἀριστάρχωι χρόνον,
συνετάξατ' ἀπὸ τῆς Τρωικῆς ἁλώσεως
χρονογραφίαν στοιχοῦσαν ἄχρι τοῦ νῦν βίου.
ἔτη δὲ τετταράκοντα πρὸς τοῖς χιλίοις
ὡρισμένως ἐξέθετο, καταριθμούμενος
πόλεων ἁλώσεις, ἐκποπισμοὺς στρατοπέδων,
μεταναστάσεις ἐθνῶν, στρατείας βαρβάρων,
ἐφόδους περαιώσεις τε ναυτικῶν στόλων,
θέσεις ἀγώνων, συμμαχίας, σπονδάς, μάχας,
πράξεις βασιλέων, ἐπιφανῶν ἀνδρῶν βίους,
φυγάς, στρατείας, καταλύσεις τυραννίδων —
πάντων ἐπιτομὴν τῶν χύδην εἰρημένων.
μέτρωι δὲ ταύτην ἐκτιθέναι προείλετο,
τῶι κωμικῶι δέ, τῆς σαφηνείας χάριν,
εὐμνημόνευτον ἐσομένην οὕτως ὁρῶν.
τὸ δ' ὅμοιον ἔλαβεν εἰκάσας ἐκ τοῦ βίου·
ὥσπερ γὰρ εἴ τις ἀναλαβὼν θέλοι φέρειν
ξύλων λελυμένων πλῆθος, οὐκ ἂν εὐχερῶς
τούτων κρατήσαι, δεδεμένων δὲ ῥαιδίως,
οὕτω λελυμένην λέξιν ἀναλαβεῖν ταχύ

---

1 *Χίωι*: *Χαλκίδι*? 7 *μαθητής* A 16 *συνετάξατ'* Letronne *συνέταξε τὰ* P 20 *ἐκπορισμοὺς*? Mei(neke) 25 *στρατείας*: *ἐπανόδους* Heyne *στρατηγῶν* Mei *τερατείας* Mekler

οὐκ ἔστι, τῶι μέτρωι δὲ περιειλημμένην
ἔστιν κατασχεῖν εὐσκοπῶς καὶ πιστικῶς·
ἔχει γὰρ ἐπιτρέχουσαν ἐν ἑαυτῆι χάριν,
ὅταν ἱστορία καὶ λέξις ἔμμετρος πλεκῆι.
45 *κεῖνος μὲν οὖν κεφάλαια συναθροίσας χρόνων*
εἰς βασιλέως ἀπέθετο Φιλαδέλφου (a. 159—138) *χάριν·*
ἃ καὶ διὰ πάσης γέγονε τῆς οἰκουμένης,
ἀθάνατον ἀπονέμοντα δόξαν Ἀττάλωι
τῆς πραγματείας ἐπιγραφὴν εἰληφότι.

3 IG II 953: *Ἐπὶ Λυσιάδου ἄρχοντος* (147/6?) *οἵδε ἱεροποίησαν· Ῥωμαῖα* (2 namen) *Πτολεμαῖα* (über 60 namen; darunter) (21) *Παναίτιος Ῥόδιος* ..... (33) *Λεύκιος* [*Ῥωμαῖος*] (34) *Ἀντίπατρος Πειραιεύς* .... (36) *Σπόριος Ῥωμαῖος* .... (59) *Ἀπολλόδωρος Πειραιεύς* (60) *Ἀσκληπιάδης Πειραιεύς* ....

4 P. Ox. X 1241 col. II 11: (die alexandrinischen bibliothekare) *μεθ' ὃν Ἀρίσταρχος Ἀριστάρχου Ἀλεξανδρεύς, ἄνωθεν δὲ Σαμοθράξ· οὗτος καὶ διδάσκαλος ἐγένετο τῶν τοῦ † Φιλοπάτορος τέκνων· μεθ' ὃν Κύδας ἐκ τῶν λογχοφόρων. ἐπὶ δὲ τῶι ἑνάτωι βασιλεῖ* (Euergetes II) *ἦκμασαν Ἀμμώ[νι]ος καὶ Ζηνό..... καὶ Διο[κλ]ῆς καὶ Ἀπολλόδωρος γραμματικοί.*

5 PHILODEM. Ind. Stoic. c. 69, 3: *ὁ δὲ Πα[ναί]τιος καὶ τὸν γραμ[ατικὸν Ἀ]πολλόδωρον ἀπ[εδέχετο].*

6 **a)** DIOD. XIII 103, 5: *Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ τὴν χρονικὴν σύνταξιν πραγματευσάμενος.* **b)** — I 5, 1: *τῶν δὲ χρόνων .... τοὺς μὲν πρὸ τῶν Τρωικῶν οὐ διοριζόμεθα βεβαίως διὰ τὸ μηδὲν παράπηγμα παρειληφέναι περὶ τούτων πιστευόμενον, ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν ἀκολούθως Ἀπολλοδώρωι τῶι Ἀθηναίωι ....*

7 SOLIN. Coll. 1, 27: *Nepoti et Lutatio opiniones Eratosthenis et Apollodori comprobantibus.*

8 CIC. ad Att. XII 23, 2 (a. 45): *quibus consulibus Carneades et ea legatio Romam venerit, scriptum est in tuo annali. haec nunc quaero, quae causa fuerit .... praeterea qui eo tempore nobilis Epicureus fuerit Athenisque praefuerit hortis; qui etiam Athenis πολιτικοὶ fuerint inlustres. quae etiam ex Apollodori puto posse inveniri.*

9 PHILODEM. *π. εὐσ.* 3 a p. 64 G: [*Ἀπολλό*]*δωρος ὁ τὰ π*[*ερὶ θεῶν*] *εἴκοσιν καὶ τ*[*έτταρ*]*α συντάξας καὶ τὰ* [*πά*]*ντα σχεδὸν εἰς* [*τα*]*ῦτ' ἀναλώσας ...* (F 104).

---

5 *κεῖνος* Mei *ἐκεῖνος* P 16 *Φιλοπάτορος*: 'error either for *Ἐπιφανοῦς* or *Φιλομήτορος*' Grenfell-Hunt 17 '*τοῦ ἑνάτου βασιλέως* is expected' Gr-H 18 *Ζηνό*[*δοτος*] o. *Ζηνό*[*δωρος*] Gr-H *Διοκλῆς*: *Διογένης* unmöglich (Gr-H) 32 v. l. *quae te etiam inveniri* Manutius —*re* Cic

10 HERAKL. Alleg. Hom. 7 (F 98): *ἠκρίβωται δ' ἡ περὶ τούτων ἀπόδειξις καὶ Ἀπολλοδώρωι, περὶ πᾶσαν ἱστορίαν ἀνδρὶ δεινῶι.*

11 PHOT. Bibl. 161 p. 103 a 18: *ἀνεγνώσθησαν ἐκλογαὶ διάφοροι ἐν βιβλίοις ιβ̄ Σωπάτρου σοφιστοῦ. ..... τὸ μὲν οὖν πρῶτον περὶ τῶν παρ' Ἕλλησι μυθολογουμένων θεῶν διαλαμβάνει, ὃ συνείλεκται ἐκ τῶν Ἀπολλοδώρου περὶ θεῶν γ̄ λόγου. Ἀθηναῖος δὲ ὁ Ἀπολλόδωρος καὶ γραμματικὸς τὴν τέχνην. οὐκ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ μόνον ἡ διαλογὴ αὐτῶι πεποίηται, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐκ δ̄ καὶ ε̄ καὶ θ̄, τοῦ τε ᾱ πάλιν καὶ ιβ̄ καὶ ιε̄ τε καὶ ις̄ καὶ μέχρι τοῦ κδ̄. ἐν ᾗι συλλογῆι τά τε μυθικῶς περὶ θεῶν διαπεπλασμένα, καὶ εἴ τι καθ' ἱστορίαν εἴρηται, περιείληφε· περί τε τῶν παρ' αὐτοῖς ἡρώων καὶ Διοσκούρων, καὶ περὶ τῶν ἐν Ἅιδου, καὶ ὅσα παραπλήσια.*

12 EUST. Hom. Il. *B* 494ff. p. 263, 38: *λέγει δὲ* (sc. ὁ *Πορφύριος*) *καὶ ὅτι πρὸς ἄλλοις καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐπραγματεύσατο τὰ περὶ τοῦ Καταλόγου ἄριστα ἐν δώδεκα βιβλίοις, Μηνογένης* (V) *δὲ ἐν τρισὶ καὶ εἴκοσι.*

13 STRAB. VII 3, 6: *τούτοις* (F 157) *δὲ μικρά τινα προσθεὶς τοιαῦτα παύεται, τὰ πλεῖστα μετενέγκας παρὰ τοῦ Ἐρατοσθένους.*

14 — VIII 3, 6: *ταῦτα* (F 181) *δ' οὐχ ὁμολογεῖ τοῖς ὑπὸ τοῦ Σκηψίου Δημητρίου λεγομένοις, παρ' οὗ μεταφέρει τὰ πλεῖστα.* vgl. EBD. I 2, 38 (F 157 d).

15 — IX 2, 42 (F 169): *εὖ γὰρ τὴν τοιαύτην ὕλην ὑποβεβλήκασιν ἡμῖν οἱ τὰ Περὶ τῶν Νεῶν συγγράψαντες, οἷς ἀκολουθοῦμεν, ὅταν οἰκεῖα λέγωσι πρὸς τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν.*

16 STRAB. XIV 5, 22 (F 170): *ὁ δὲ καὶ χωρογραφίαν ἐξέδωκεν ἐν κωμικῶι μέτρωι, Γῆς Περίοδον ἐπιγράψας* (F 313—330).

17 ATHEN. XIII 21 p. 567 A: *βιβλία Ἀριστοφάνους καὶ Ἀπολλοδώρου καὶ Ἀμμωνίου καὶ Ἀντιφάνους, ἔτι δὲ Γοργίου τοῦ Ἀθηναίου, πάντων τούτων συγγεγραφότων Περὶ τῶν Ἀθήνησι ἑταιρίδων* (F 208—212).

18 PORPHYR. De vit. Plot. 24: *πρῶτον μὲν τὰ βιβλία οὐ κατὰ χρόνους ἐᾶσαι φύρδην ἐκδεδομένα ἐδικαίωσα, μιμησάμενος δ' Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀθηναῖον καὶ Ἀνδρόνικον τὸν Περιπατητικόν, ὧν ὁ μὲν Ἐπίχαρμον τὸν κωμωιδιογράφον εἰς δέκα τόμους φέρων συνήγαγεν* (F 213), *ὁ δὲ τὰ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου εἰς πραγματείας διεῖλε, τὰς οἰκείας ὑποθέσεις εἰς ταὐτὸν συναγαγών .....*

19 a) PLIN. NH VII 123: *variarum artium scientia innumerabiles enituere, quos tamen attingi par sit florem hominum libantibus ....*

---

8 τοῦ ᾱ A ιβ̄ ιε̄ A ις̄ μέχρι ς 9 θεῶν ς αὐτῶν A 16 τινα ς τι ABC

grammatica Apollodorus, cui Amphictyones Graeciae honorem habuere .... **b)** GELL. XVII 4, 4: *Apollodori scriptoris celebratissimi* (F 43). **c)** STEPH. BYZ. s. Ὡρικός: *Ἀπολλόδωρος ὁ θαυμασιώτατος* (F 300). **d)** JG XIV 152: *Ἀπολλόδωρος Ἀσκληπιάδου γραμματικὸς Ἀθηναῖος.*

20 PLIN. NH I 4; 6: *ex auctoribus ... externis ... Callimacho, Artemidoro, Apollodoro, Agathocle* ....

F

ΧΡΟΝΙΚΩΝ Α—Δ.

(T 6—8; F 286? 290; 300?? 331—351)

Α

(F 27—29; 61—68; 297?; 331—342?)

1 (I 436, 48 M; 29 J) STEPH. BYZ. s. *Μυοῦς· πόλις Ἰωνίας, ὡς* a. 1044/37
Φίλων (III) *καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν Α Χρονικῶν.*

2 (49; 30 J) — s. *Χήσιον· Ἰωνίας πολίχνιον, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν* a. 1044/3
Χρονικῶν Α. ὁ πολίτης Χησιεύς .... Ὧρος δὲ ἀρσενικῶς αὐτήν φησι, καὶ οὐδὲ πόλιν ἀλλὰ τόπον.

3 (45; 31 J) — s. *Δύμη· ... καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν Α·* a. 648
*«πόλεμος ἐνέστη τοῖς τε Δυμαίοις ὅθεν * *»*

4 (47; 33 J) — s. *Ἕλωρος· πόλις Σικελίας ἀπὸ Ἑλώρου ποταμοῦ* a. 493/2
τοῦ κατὰ Πάχυνον, ὃς λέγεται
«τιθασοὺς ἰχθῦς ἔχειν, | ἀπὸ χειρὸς ἐσθίοντας»,
ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν Α.

Β

(F 30—39? 69—76; 295—296? 343—348)

5 (50; 60 J) STEPH. BYZ. s. *Μεναί* (?)*· πόλις Σικελίας ἐγγὺς Παλι-* a. 459,8 o. 453/2
κῶν. Ἀπολλόδωρος ἐν Β Χρονικῶν.

6 (51; 61 J) — s. *Νόαι· ... πόλις Σικελίας. Ἀπολλόδωρος Β* a. 451/0
Χρονικῶν.

7 (52; 44 J) **a)** — s. *Παρπάρων· χωρίον ἐν Ἀσίαι Αἰολικόν, ἔνθα* a. 432/1
ἱστορῆσι ὁ Θουκυδίδην ἀποθανεῖν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν Β.
b) GELL. XV 23: *Hellanicus Herodotus Thucydides, historiae scriptores, in isdem fere temporibus laude ingenti floruerunt et non nimis longe distantibus fuerunt aetatibus.* (2) *nam Hellanicus initio belli Peloponnesiaci fuisse quinque et sexa-*

---

19 ἑλώρου R 21 τιθασσοὺς RP 25 Μεναί Cluver μενδίω R μενδιώ V μενδιαί P 25—26 παλίκων RVP 27 ὁ Ἀπ. P 29 παρπαρών R πάρπαρων V χωρίον Berkel χώρα RVP αἰολικῶ V —κή P 30 Θουκυδίδην: 'immo Ἑλλάνικον' Meineke s. 4 T 1

ginta annos natus videtur (432/1 + 65 = 496/5), *Herodotus tres et quinquaginta* (432/1 + 53 = 484/3), *Thucydides quadraginta* (432/1 + 40 = 471/0). (3) *scriptum est hoc in libro undecimo Pamphilae* (IV).

8 (53; 62 J) STEPH. BYZ. s. *Ὕκκαρον· φρούριον Σικελίας, ὡς* a. 415
Φίλιστος Σικελικῶν ᾱ (III). *Ἀπολλόδωρος δ' ἐν β̄ χρονικῶν πόλιν λέγει αὐτὴν τὰ Ὕκαρα.*

9 (55; 64 J) — s. *Χαιρώνεια· .... Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν β̄·* a. 338
«κατὰ τὴν μάχην, ὥς φασι, τὴν Χαιρωνικήν.»

— — s. *Φαβία*: s. F 25.

Γ̄

(F 40—50; 77—79; 286? 292? 299? 349—351)

10 (56; 86 J) STEPH. BYZ. s. *Ἀμαξιτός· πολίχνιον τῆς Τρωάδος* nach 316
... τὸ ἐθνικὸν Ἀμαξιτεύς. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν Χρονικῶν γ̄ Ἀμαξιτηνούς φησιν.

11 (57; 88 J) — s. *Λίγγος· φρούριον Κασσανδρέων. Ἀπολλόδωρος* a. 279/6?
ἐν Χρονικῶν γ̄, ὃς καὶ τὸ ἐθνικὸν Λιγγαῖος. ἔστι δὲ καὶ Λίγγιος καὶ Λίγγιος κόλπος.

12 (58 a; 92 J) — s. *Μέσμα· πόλις Ἰταλίας. Ἀπολλόδωρος ἐν γ̄* a. 260?
Χρονικῶν.

13 (58 a; 89 J) — s. *Ζάκανθα· πόλις Ἰβηρίας, ἣν «καθεῖλεν* a. 219/8
Ἀννίβας», ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν γ̄.

14 (98; 66 J) DIOG. LAERT. IV 23: *τελευτῶν δὲ ὁ Κράτης ⟨κατὰ* a. 268/4
*τὸ * ἔτος τῆς η̄ καὶ κ̄ καὶ ρ̄ ὀλυμπιάδος⟩, καθά φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τρίτωι τῶν Χρονικῶν, ἀπέλιπε βιβλία τὰ μὲν φιλοσοφούμενα, τὰ δὲ περὶ κωμωιδίας, τὰ δὲ λόγους δημηγορικοὺς καὶ πρεσβευτικούς. ἀλλὰ καὶ μαθητὰς ἐλλογίμους, ὧν Ἀρκεσίλαον .... καὶ Βίωνα τὸν Βορυσθενίτην ....*

15 (99; 67 J) — IV 28: *Ἀρκεσίλαος Σεύθου — ἢ Σκύθου, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τρίτωι Χρονικῶν — Πιτάνης τῆς Αἰολίδος.*

16 (99; 67 J) — IV 45: *ὁ δὲ προειρημένος φιλόσοφος, καθά φησιν* a. 268/4
Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς, ἤκμαζε περὶ τὴν ⟨ὀγδόην καὶ⟩ εἰκοστὴν καὶ ἑκατοστὴν ὀλυμπιάδα.

17 (58; 93 J) STEPH. BYZ. s. *Λήναιος· ἀγὼν Διονύσου ἐν ἀγροῖς, ἀπὸ τοῦ ληνοῦ. Ἀπολλόδωρος ἐν γ̄ Χρονικῶν. καὶ Ληναικός, καὶ Ληναιεύς.*

---

4 *φρούριον* RV *πόλιν* P 6 *ὔκκαρα* P 12 *ἀμαξιτός, ἀμαξιτεύς, ἀμαξητηνους* (!) R 17 *λίγγος κόλποις* V 20 *καθ εἶλεν* R (s. m. 2) *εἶλεν* VP 21 *ἀνήβας* R 22—23 ⟨*κατὰ — ὀλυμπιάδος*⟩ Jac * * Heyne 27 *Σκύθου* (s. Porphyr. b. Eust. Il. *B* 701 p. 325, 43 *καὶ Σκύθης ὁ Ἀκαδημαικὸς σοφός* Schol. Pers. III 79 *Arcesilas Scythi filius Pitanaeus*): [*ἢ Σκύθου*] Cobet 30 ⟨*ὀγδόην καὶ*⟩ (= $\overline{\rho\kappa\eta}$ für $\overline{\rho\kappa}$ oder *η κ̀ κ̄ ρ̄* für *κ̄ κ̀ ρ̄*) Jac ⟨*ἕκτην καὶ*⟩ Diels

$\overline{\Delta}$

(F 51—60; 80; 298?)

18 (64; 104 J) STEPH. BYZ. s. *Καινοί· ἔθνος Θράικιον. Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν* $\overline{\delta}$. a. 143/39

19 (63; 105 J) — s. *Δῶρος· πόλις Φοινίκης ..... καὶ Ἀρτεμίδωρος* (V) *Δῶρα τὴν πόλιν οἶδεν .... Ἀπολλόδωρος δὲ Δῶρον καλεῖ ἐν Χρονικῶν* $\overline{\delta}$ *«εἰς Δῶρον οὖσαν ἐπιθαλάττιον πόλιν.»* a. 138

20 (61; 106 J) — s. *Ἀμήστρατος· πόλις Σικελίας. Ἀπολλόδωρος* $\overline{\delta}$ *Χρονικῶν.* a. 135/2?

21 (46; 115 J) — s. *Ἀσσώριον· πόλις Σικελίας. ταύτην τρισυλλάβως Ἄσσωρον καλεῖ Ἀπολλόδωρος ἐν* $\overline{\delta}$ *Χρονικῶν.* a. 135/2

22 (60; 107 J) — s. *Αἰδούσιοι· σύμμαχοι Ῥωμαίων πρὸς τῇι Κελτικῇι Γαλατίαι. Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν* $\overline{\delta}$. a. 125/1

23 (62; 108 J) — s. *Ἀρόερνοι· ἔθνος μαχιμώτατον τῶν πρὸς τῇι Κελτικῇι Γαλατῶν. Ἀπολλόδωρος* $\overline{\delta}$ *Χρονικῶν «Κελτῶν Ἀροέρνους».* s. F 79. „

24 (59; 111 J) — s. *Ἀερία· ... ἔστι καὶ Κελτικὴ πόλις Ἀερία, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικῶν* $\overline{\delta}$. „

25 (54; 110 J) — s. *Φαβία· πόλις Κελτογαλατῶν, κτίσμα Φαβίου στρατηγοῦ Ῥωμαίων. Ἀπολλόδωρος ἐν* $\overline{\delta}$ *Χρονικῶν.* „

26 (65; 114 J) — s. *Χαλκητόριον· πόλις Κρήτης* (?). *ὁ πολίτης Χαλκητορεύς. Ἀπολλόδωρος* $\overline{\delta}$ (?) *Χρονικῶν·*
«μεθ' οὗ Χαρίδημος ἦν φυγὰς Χαλκητορεύς.»

OHNE BUCHZAHL.

⟨F 61—65; 1—3; 331—337⟩

27 (78; 12—13 J) **a)** DIOG. LAERT. I 74: *Πιττακὸς Ὑρραδίου Μυτιληναῖος ..... οὗτος μετὰ τῶν Ἀλκαίου γενόμενος ἀδελφῶν Μέλαγχρον καθεῖλε τὸν τῆς Λέσβου τύραννον. καὶ περὶ τῆς Ἀχιλλείτιδος χώρας μαχομένων Ἀθηναίων καὶ Μυτιληναίων, ⟨Μυτιληναίων⟩ ἑστρατήγει μὲν αὐτός, Ἀθηναίων δὲ Φρύνων παγκρατιαστὴς Ὀλυμπιονίκης. συνέθετο δὲ μονομαχῆσαι πρὸς αὐτόν, καὶ δίκτυον ἔχων ὑπὸ τὴν ἀσπίδα λαθραίως περιέβαλε τὸν Φρύνωνα, καὶ κτείνας ἀνεσώσατο τὸ χωρίον. ὕστερον μέντοι φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς διαδικασθῆναι τοὺς Ἀθηναίους περὶ τοῦ χωρίου πρὸς τοὺς Μυτιληναίους ἀκούοντος τῆς δίκης Περιάνδρου, ὃν καὶ τοῖς Ἀθηναίοις προσκρῖναι.* (75) *τότε δ' οὖν τὸν Πιττακὸν ἰσχυρῶς ἐτίμησαν οἱ Μυτιληναῖοι, καὶ τὴν ἀρχὴν ἐνεχείρισαν αὐτῶι. ὁ δὲ δέκα ἔτη κατασχὼν καὶ εἰς τάξιν ἀγαγὼν τὸ πολίτευμα, κατέθετο τὴν ἀρχὴν καὶ δέκα ἐπεβίω* a. 651/0—570/69 (578/7) $\overline{A}$

6 *Δῶρα* Dindorf *δώραν* S 11 *ἀσσωρὸν* RVP $\overline{\delta}$ RVP *πρώτηι* Ald 14 *τῶν* om V 15 *Χρονικῶν* Xylander *χαιρονικῶν* (—*κὸν* V) RVP 18 $\overline{\delta}$ RVP 20 $\overline{\delta}$ Unger $\overline{\beta}$ (*δευτέρω* V) RVP 21 *Κρήτης*: *Καρίας* Boeckh 22 *Ἀπολλόδωρος* Holste *ἀπολλώνιος* RVP 29 ⟨*Μυτιληναίων*⟩ Jac

ἄλλα κτλ. **b)** — I 79: ἤκμαζε μὲν οὖν περὶ τὴν τεσσαρακοστὴν δευτέραν ὀλυμπιάδα (612/9), ἐτελεύτησε δ' ἐπὶ Ἀριστομένους τῶι τρίτωι ἔτει τῆς πεντηκοστῆς δευτέρας ὀλυμπιάδος (? 570/69), βιοὺς ὑπὲρ ἔτη ἑβδομήκοντα, [ἤδη γηραιός].

28 (76; 15 J) DIOG. LAERT. I 37: φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς a. 624/3—547/6 (546/5)
Χρονικοῖς γεγενῆσθαι αὐτὸν (sc. Θαλῆν) κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς τριακοστῆς ἑνάτης ὀλυμπιάδος (624/3), ἐτελεύτησε δ' ἐτῶν ἑβδομήκοντα ὀκτώ — ἤ, ὡς Σωσικράτης (IV) φησίν, ἐνενήκοντα ⟨δ̄⟩· τελευτῆσαι γὰρ ἐπὶ τῆς πεντηκοστῆς ὀγδόης ὀλυμπιάδος (548/5), γεγονότα κατὰ Κροῖσον, ὧι καὶ τὸν Ἅλυν ὑποσχέσθαι ἄνευ γεφύρας περᾶσαι, τὸ ῥεῖθρον παρατρέψαντα.

29 (79; 17 J)· — II 2: τῶν δὲ ἀρεσκόντων αὐτῶι (sc. Ἀναξιμάνδρωι) a. 610/9—nach 547/6
πεποίηται κεφαλαιώδη τὴν ἔκθεσιν, ἧι που περιέτυχε καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος· ὃς καί φησιν αὐτὸν ἐν τοῖς Χρονικοῖς τῶι δευτέρωι ἔτει τῆς πεντηκοστῆς ὀγδόης ὀλυμπιάδος (547/6) ἐτῶν εἶναι ἑξήκοντα τεττάρων, καὶ μετ' ὀλίγον τελευτῆσαι [ἀκμάσαντά πη μάλιστα καιὰ Πολυκράτη τὸν Σάμου τύραννον].

⟨F 66—68; 4; 338—341⟩.

⟨F 69⟩. *B̄*

30 (83; 27—28 J) **a)** — IX 25: Ζήνων Ἐλεάτης. τοῦτον Ἀπολλόδωρός φησιν εἶναι ἐν Χρονικοῖς φύσει μὲν Τελευταγόρου, θέσει δὲ Παρμενίδου· τὸν δὲ Παρμενίδην Πύρητος. **b)** — IX 29: ἤκμαζε δὲ οὗτος κατὰ τὴν ἑνάτην ⟨καὶ ἑβδομηκοστὴν⟩ ὀλυμπιάδα (464/1). a. 464/1

31 (81; 36 J) — II 7: λέγεται δὲ (sc. Ἀναξαγόρας) κατὰ τὴν 500/498—428/7
Ξέρξου διάβασιν (480/79) εἴκοσιν ἐτῶν εἶναι, βεβιωκέναι δὲ ἑβδομήκοντα δύο. φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς γεγενῆσθαι αὐτὸν τῆι ἑβδομηκοστῆι ὀλυμπιάδι (500/497), τεθνηκέναι δὲ τῶι πρώτωι ἔτει τῆς † ἑβδομηκοστῆς ὀγδόης (468/7). ἤρξατο δὲ φιλοσοφεῖν Ἀθήνησιν ἐπὶ Καλλίου (480/79 o. 456/5), ἐτῶν εἴκοσιν ὤν, ὡς φησι Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῆι τῶν Ἀρχόντων Ἀναγραφῆι (228 F 2), ἔνθα καί φασιν αὐτὸν ἐτῶν διατρῖψαι τριάκοντα.

⟨F 5—6⟩.

32 (87; 43 J) **a)** — VIII 51: Ἐμπεδοκλῆς, ὡς φησιν Ἱππόβοτος a. 444/3
(IV), Μέτωνος ἦν υἱὸς τοῦ Ἐμπεδοκλέους Ἀκραγαντῖνος ..... λέγει δὲ καὶ

2—3 πεντηκοστῆς [δευτέρας] (578/7)? Jac 3 ὀγδοήκοντα Meursius [ἤδη γηραιός] Cobet ἤδη γηραιὸς ⟨ὤν, ὅτε κατέσχεν τὴν πολιτείαν o. ä.⟩? Jac (Suid. s. Πιττακός· γηραιὸς δὲ ἀναγκαζόμενος στρατηγεῖν κτλ.) 5 γεγονέναι F 6 ἑνάτης Diels πέμπτης Di 7 ⟨δ̄⟩ Rohde ϛα Chron. Pasch. p. 268, 10 11 ἤι edd ὡς BP (F fehlt) 12 ὃς om F 14—15 [ἀκμάσαντα — τύραννον] Diels (geht auf Pythagoras; F 339) ⟨διδαχθῆναι δ' ὑπ' αὐτοῦ Πυθαγόραν⟩ ἀκμάσαντα o. ä.? 19—20 φύσει — Πύρητος Karsten πύρητος τὸν δὲ Παρμενίδην φύσει — Παρμενίδου Di [Πύρητος — Παρμενίδην] Rossi 21—22 θ̄ην ō̄ην jüngere hss ἑνάτην B θ̄ P¹ ō̄ P² 26 ἑβδομηκοστῆς: ὀγδοηκοστῆς Scaliger (s. komm.) 29 ἐτῶν BPV ἔτη F² Cobet

Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Ὀλυμπιονίκαις (241 F 7) *τὴν πρώτην καὶ ἑβδομηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (496/5) *νενικηκέναι τὸν τοῦ Μέτωνος πατέρα, μάρτυρι χρώμενος Ἀριστοτέλει* (III). (52) *Ἀπολλόδωρος δ' ὁ γραμματικὸς ἐν τοῖς Χρονικοῖς φησιν ὡς*

ἦν μὲν Μέτωνος υἱός, εἰς δὲ Θουρίους
αὐτὸν νεωστὶ παντελῶς ἐκτισμένους
⟨ὁ⟩ Γλαῦκος ἐλθεῖν φησιν.

εἶθ' ὑποβάς·

οἱ δ' ἱστοροῦντες, ὡς πεφευγὼς οἴκοθεν
εἰς τὰς Συρακούσας μετ' ἐκείνων ἐπολέμει
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, τελέως ἀγνοεῖν μοί
δοκοῦσιν· ἦ γὰρ οὐκέτ' ἦν ἢ παντελῶς
ὑπεργεγηρακώς, ὅπερ οὐ⟨χὶ⟩ φαίνεται.
Ἀριστοτέλης γὰρ αὐτὸν ἑξήκοντ' ἐτῶν,
ἔτι δ' Ἡρακλείδης, φησὶ τετελευτηκέναι.

ὁ δὲ ⟨τὴν⟩ μίαν καὶ ἑβδομηκοστὴν ὀλυμπιάδα νενικηκὼς
κέλητι τούτου πάππος ἦν ὁμώνυμος,

ὥσθ' ἅμα καὶ ⟨τούτου⟩ τὸν χρόνον ὑπὸ τοῦ Ἀπολλοδώρου σημαίνεσθαι.

b) — VIII 73: (Neanthes von Kyzikos 84 F 28) .... *τελευτῆσαι ἐτῶν ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα· εἶναι δ' αὐτοῦ καὶ τάφον ἐν Μεγάροις.* (74) *περὶ δὲ τῶν ἐτῶν Ἀριστοτέλης διαφέρεται· φησὶ γὰρ ἐκεῖνος ἑξήκοντα ἐτῶν αὐτὸν τελευτῆσαι· οἱ δὲ ἐννέα καὶ ἑκατόν. ἤκμαζε δὲ κατὰ τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (444/1).

33 (88; 39 J) DIOG. LAERT. VIII 58: *φησὶ δὲ Σάτυρος ἐν τοῖς Βίοις* (IV), *ὅτι καὶ ἰατρὸς ἦν καὶ ῥήτωρ ἄριστος* (sc. *Ἐμπεδοκλῆς*)· *Γοργίαν γοῦν τὸν Λεοντῖνον αὐτοῦ γενέσθαι μαθητήν, ἄνδρα ὑπερέχοντα ἐν ῥητορικῇ καὶ τέχνην ἀπολελοιπότα, ὃν φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς ἐννέα πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἔτη βιῶναι* (483/2—374/3?). a. 444/3?

⟨F 70—72⟩ a. 444/1

⟨F 7; 8⟩ a. 432/1

34 (82; 46 J) — II 44: *ἐγεννήθη δὲ* (sc. *Σωκράτης*), *καθά φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς, ἐπὶ Ἀφεψίωνος ἐν τῶι τετάρτωι ἔτει τῆς ἑβδομηκοστῆς ἑβδόμης ὀλυμπιάδος* (469/8), *Θαργηλιῶνος ἕκτηι, ὅτε καθαίρουσιν Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν καὶ τὴν Ἀρτεμιν Δήλιοι γενέσθαι φασίν.* a. 469/8—400/399

---

5 *μὲν Μέτωνος* Clinton *μέτωνος μὲν* BP *μέτωνος μὲν* F¹ 7 ⟨ὁ⟩ Cobet 9 *πεφευγὼς οἴκοθεν* Clinton *οἴ. π.* Di 11 vers nicht sicher herzustellen: *πρὸς τὰς Ἀθήνας ἀ. τ. ἐμοὶ* Bahnsch *πρὸς Ἀθηνα(ί)ους ἔμοιγε τ. ἀ.* Diels *πρὸς τοὺς Ἀθηναίους — — ἀγνοεῖν | τελέως ἐμοὶ δοκοῦσιν κτλ.* Cobet 13 *οὐχὶ* Clinton *οὐ* Di 14—15 *Ἀριστοτέλης — τετελευτηκέναι* Meineke Diels (nicht sicher; das überlieferte *ἔτι τε Ἡράκλειτον* kann zusatz aus Diog. L. IX 3 sein) *Ἀ. γὰρ αὐτόν, ἔτι τε Ἡρακλείδης* (Sturz *ἡράκλειτον* B¹PF *ἡράκλειτος* B²). *ἑξ. ἐτῶν φησὶ τετελευτηκέναι* Di 16 ⟨*τὴν*⟩ Cobet 17 *πάππος* Karsten *πάντως* Di 18 ⟨*τούτου*⟩ Jac

ἐτελεύτησε δὲ τῶι πρώτωι ἔτει τῆς ἐνενηκοστῆς πέμπτης ὀλυμπιάδος (400/399), *γεγονὼς ἐτῶν ἑβδομήκοντα. ταὐτά φησι καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς* (228 F 10). *ἔνιοι δὲ ἑξήκοντα ἐτῶν τελευτῆσαι αὐτόν φασιν. ἀμφότεροι δ' ἤκουσαν Ἀναξαγόρου* (F 31), *καὶ οὗτος καὶ Εὐριπίδης* (F 35), *ὃς καὶ τῶι πρώτωι ἔτει τῆς ἑβδομηκοστῆς πέμπτης ὀλυμπιάδος ἐγεννήθη ἐπὶ Καλλιάδου* (480/79).

35 (90; 37—38 J) DIOD. XIII 103, 4: *περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον* (a. 406/5) *ἐτελεύτησε Σοφοκλῆς ὁ Σοφίλου, ποιητὴς τραγωιδιῶν, ἔτη βιώσας ἐνενήκοντα, νίκας δ' ἔχων ὀκτωκαίδεκα. ..... Ἀπολλόδωρος δ' ὁ τὴν χρονικὴν σύνταξιν πραγματευσάμενός φησι καὶ τὸν Εὐριπίδην κατὰ τὸν αὐτὸν ἐνιαυτὸν τελευτῆσαι· τινὲς δὲ λέγουσι παρ' Ἀρχελάωι τῶι βασιλεῖ Μακεδόνων κατὰ τὴν χώραν ἐξελθόντα κυσὶ περιπεσεῖν καὶ διασπασθῆναι μικρῶι πρόσθεν τούτων τῶν χρόνων.* a. 480/79—406/5

36 (84; 47 J) **a)** DIOG. LAERT. IX 41: *γέγονε δὲ τοῖς χρόνοις* (sc. *Δημόκριτος*), *ὡς αὐτός φησιν ἐν τῶι Μικρῶι Διακόσμωι* (55 B 5 Diels), *'νέος κατὰ πρεσβύτην Ἀναξαγόραν'* (F 31), *ἔτεσιν αὐτοῦ νεώτερος τετταράκοντα. συντετάχθαι δέ φησιν τὸν Μικρὸν Διάκοσμον ἔτεσιν ὕστερον τῆς Ἰλίου ἁλώσεως τριάκοντα καὶ ἑπτακοσίοις. γεγόνοι δ' ἄν, ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς, κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (460/56), *ὡς δὲ Θρασύλος ἐν τῶι ἐπιγραφομένωι Τὰ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Δημοκρίτου βιβλίων, κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἑβδόμης καὶ ἑβδομηκοστῆς ὀλυμπιάδος* (470/69), *ἐνιαυτῶι, φησί, πρεσβύτερος ὢν Σωκράτους.* **b)** — IX 34: *ὕστερον δὲ Λευκίππωι παρέβαλε καὶ Ἀναξαγόραι κατά τινας, ἔτεσιν ὢν αὐτοῦ νεώτερος τετταράκοντα.* a. 460/59—371/0

〈F 73—75; 342—343〉

37 (89; 52 J) — III 2: *καὶ γίνεται Πλάτων, ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς, ὀγδόηι καὶ ὀγδοηκοστῆι ὀλυμπιάδι* (428/4), *Θαργηλιῶνος ἑβδόμηι, καθ' ἣν Δήλιοι τὸν Ἀπόλλωνα γενέσθαι φασί. τελευτᾶι δ', ὡς φησιν Ἕρμιππος, ἐν γάμοις δειπνῶν τῶι πρώτωι ἔτει τῆς ὀγδόης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος* (348/7), *βιοὺς ἔτος ἓν πρὸς τοῖς ὀγδοήκοντα.* a. 428/7—348/7

〈F 76; 344—346〉

38 (92; 56 J) **a)** DIOG. LAERT. V 9—10: *φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς·*

γεννηθῆναι μὲν αὐτὸν (s. *Ἀριστοτέλη*) *τῶι πρώτωι ἔτει τῆς ἐνάτης καὶ ἐνενηκοστῆς ὀλυμπιάδος* (384/3),

b) DION. HAL. ad Amm. 3—5: *ἀνάγκη ὀ' ἴσως πρῶτον, ὡς παρέλαβον ἐκ τῶν κοινῶν ἱστοριῶν, ἃ κατέλιπον ἡμῖν οἱ τοὺς βίους τῶν ἀνδρῶν συνταξάμενοι, προειπεῖν .....*

(5) *... ἐγεννήθη δὲ κατὰ τὴν ἐνενηκοστὴν καὶ ἐνάτην ὀλυμπιάδα, Διειτρέφους Ἀθήνησιν ἄρχοντος, τρισὶν ἔτεσι Δημοσθένους πρεσβύτερος.* a. 384/3—322/1

7 ὁ *Σοφίλου* Meursius *Θεοφίλου* Di 8 *ἐνενήκοντα*: ϙ P¹ ξ P² 17 *ὡς ὁ μὲν* P 37²—38² *Διειτρέφους*: *διοτρεφοῦς* Di 39² *πρεσβύτερος* Wolf *—ρου* Di

παραβαλεῖν δὲ Πλάτωνι καὶ διατρῖψαι παρ' αὐτῶι εἴκοσιν ἔτη, ἑπτὰ καὶ δέκα ἐτῶν συστάντα.

Πλάτωνος δὲ τελευτήσαντος τῶι πρώτωι ἔτει ⟨τῆς ὀγδόης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος⟩ ἐπὶ Θεοφίλου (348/7) *πρὸς Ἑρμείαν ἀπᾶραι καὶ μεῖναι ἔτη τρία·*

καὶ εἰς [τε] Μυτιλήνην ἐλθεῖν ἐπ' ἄρχοντος Εὐβούλου (345/4) *τῶι τετάρτωι ἔτει τῆς ὀγδόης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος.*

ἐπὶ Πυθοδότου (343/2) *δ' ἐλθεῖν πρὸς Φίλιππον, τῶι δευτέρωι ἔτει τῆς ἐνάτης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος, Ἀλεξάνδρου πεντεκαίδεκ'* (? F 348) *ἔτη ἤδη γεγονότος.*

εἰς δ' Ἀθήνας ἀφικέσθαι τῶι δευτέρωι ἔτει τῆς ἑνδεκάτης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος (335/4), *καὶ ἐν Λυκείωι σχολάσαι ἔτη τρία πρὸς τοῖς δέκα.*

εἶτ' ἀπᾶραι εἰς Χαλκίδα τῶι τρίτωι ἔτει τῆς τετάρτης καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος (322/1), *καὶ τελευτῆσαι ἐτῶν τριῶν που καὶ ἑξήκοντα νόσωι, ὅτε καὶ Δημοσθένην καταστρέψαι ἐν Καλαυρίαι, ἐπὶ Φιλοκλέους* (322/1).

ἐπὶ δὲ Πολυζήλου ἄρχοντος (367/6) *τελευτήσαντος τοῦ πατρός, ὀκτωκαιδέκατον ἔτος ἔχων εἰς Ἀθήνας ἦλθεν, καὶ συσταθεὶς Πλάτωνι χρόνον εἰκοσαετῆ διέτριψε σὺν αὐτῶι.*

ἀποθανόντος δὲ Πλάτωνος ἐπὶ Θεοφίλου ἄρχοντος ἀπῆρε πρὸς Ἑρμίαν τὸν Ἀταρνέως τύραννον, καὶ τριετῆ χρόνον παρ' αὐτῶι ⟨δια⟩τρίψας

ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος εἰς Μυτιλήνην ἐχωρίσθη.

ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Φίλιππον ὤιχετο κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, καὶ διέτριψε χρόνον ὀκταετῆ παρ' αὐτῶι καθηγούμενος Ἀλεξάνδρου.

μετὰ δὲ τὴν Φιλίππου τελευτὴν ἐπ' Εὐαινέτου ἄρχοντος (335/4) *ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας ἐσχόλαζεν ἐν Λυκείωι χρόνον ἐτῶν δώδεκα.*

τῶι δὲ τρισκαιδεκάτωι, μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν, ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος (323/2) *ἀπάρας εἰς Χαλκίδα νόσωι τελευτᾶι, τρία πρὸς τοῖς ἑξήκοντα βιώσας ἔτη.*

⟨F 347—348⟩

39 (94; 59 J) DIOG. LAERT. IX 61: *Πύρρων Ἠλεῖος Πλειστάρχου μὲν ἦν υἱός, καθὰ καὶ Διοκλῆς* (IV) *ἱστορεῖ· ὥς φησι δ' Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς, πρότερον ἦν ζωγράφος.*

⟨F 349⟩ *Γ*?

40 (97; 73 J) — V 58: *σχολαρχεῖν δέ, καθά φησιν Ἀπολλόδωρος* a. 288/6

1^1 *Πλάτωνι ⟨ἐπὶ Πολυζήλου⟩*? 4^1—12^1 *Πλάτωνος — τρία· καὶ εἰς — ὀλυμπιάδος* Stahr *καὶ εἰς — ὀλυμπιάδος· Πλάτωνος — τρία* Di 9^1 [τε] Cobet 9^2 ⟨δια⟩τρίψας Wolf 16^1 *πεντεκαίδεκ'*: l. *ΙΓ* o. *ΙΔ*

ἐν Χρονικοῖς, ἤρξατο (sc. *Στράτων*) *τῇι τρίτηι καὶ εἰκοστῇι καὶ ἑκατοστῇι ὀλυμπιάδι* (288/4), *τῆς σχολῆς ἀφηγησάμενος ἔτη ὀκτωκαίδεκα.*

〈F 350〉

41 (95; 75 J) DIOG. LAERT. X 13: *τοῦτον* (sc. *Ἐπίκουρον*) *Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς Ναυσιφάνους ἀκοῦσαί φησι* [*καὶ Πραξιφάνους*]. a. 342/1—271/0

42 (95; 76 J) — X 14—15: *ἐγεννήθη δέ* (sc. *Ἐπίκουρος*), *φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς, κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἑνάτης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος ἐπὶ Σωσιγένους ἄρχοντος* (342/1), *μηνὸς Γαμηλιῶνος ἑβδόμηι, ἔτεσιν ὕστερον τῆς Πλάτωνος τελευτῆς* (F 37) *ἑπτά. ὑπάρχοντα δ' αὐτὸν ἐτῶν δύο καὶ τριάκοντα πρῶτον ἐν Μυτιλήνηι καὶ Λαμψάκωι συστήσασθαι σχολὴν ἐπὶ ἔτη πέντε* (311/0—307/6)· *ἔπειθ' οὕτως εἰς Ἀθήνας μετελθεῖν. καὶ τελευτῆσαι κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἑβδόμης καὶ εἰκοστῆς καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος ἐπὶ Πυθαράτου* (271/0), *ἔτη βιώσαντα δύο πρὸς τοῖς ἑβδομήκοντα· τήν τε σχολὴν διαδέξασθαι Ἕρμαρχον Ἀγεμόρτου Μυτιληναῖον.*

43 (96; 77 J) GELL. XVII 4, 4: *Menandrum autem alii centum octo, partim centum novem reliquisse comoedias ferunt.* (5) *sed Apollodori, scriptoris celebratissimi, hos de Menandro versus legimus in libro, qui Chronica inscriptus est:* a. 342/1—291/0

Κηφισιεὺς ὢν ἐκ Διοπείθους πατρός
πρὸς τοῖσιν ἑκατὸν πέντε γράψας δράματα
ἐξέλιπε πεντήκοντα καὶ δυεῖν ἐτῶν.

ex istis tamen centum et quinque omnibus solis eum octo vicisse idem Apollodorus eodem in libro scribit.

***44** (—; 85 J) PHILODEM. *Π. τ. Στωικ.* col. III: *καὶ Ἀπολλόδω*[ρος δὲ τὸ κα[*θηιρ*]*ῆσθαι* [*τὴν πόλιν* [*ἐπ' Ἀντιπ*]*άτρου τ*[*οῦ*] *πρὸ Ἀρρενείδ*[*ου*], *κ*[*αὶ φρουρὰ*[*ν εἰς*] *τὸ Μουσεῖον* [*τότε*] *εἰσῆχθ*[*αι ὑπ'*] *Ἀντιγόνου*, [*καὶ τὰς*] *ἀρχὰς* [*ἀνηιρῆσθ*]*αι καὶ πᾶν ἐν*[*ὶ*] *βουλεύ*[*ειν* (?) *ἐφ*]*εῖσθαι· δῆλον οὖν ὡς σ..... ἐ*]*κάλεσεν α... προσε..... δὲ βουλομ....* a. 263/2

45 (—; 78 J) — — col. XI 4: *ἀλλὰ τά γε πλεῖστα τῆς Στοᾶς ἀξιολόγως τὴν αὔξησιν ἔλαβεν διὰ Ζήνων*[*ος*], *οἵ τε Στωικοὶ πάντες ὡς εἰπεῖν τὰ πρωτεῖα τῆς ἀγωγῆς ἀπονέμουσ*[*ιν αὐ*]*τῶι, καὶ μετὰ τούτων, ι....κοτος καὶ τοὺς χρόνους ὁ* [*ἀν*]*αγράψας Ἀπολλόδωρος.* a. 262/1

---

5 *λυσιφάνους* FP² [*καὶ Πρ.*] Jac (PhU XVI 354, 3) 7 *ἐν Χρον.* om F 12 *εἰκοστῆς καὶ* om F 13 *ἔτη βιώσαντα* FP² *ἐπιβιώσαντα* BP¹ 14 *Ἀγεμόρτου*: —*μάρτου* BF —*μάρχον* aus —*ρτου* P¹ 19 *ἔκ*〈*τε*〉 Casaubonus 〈*τοῦ*〉 *πατρός* Meineke; Gellius hat gekürzt (vgl. F 32) 20 *τοῖσιν ἑκατὸν* Casaubonus *τουσκὰτον* Z *τοισεκ . ω* 23 *scribit* Q *scripsit* ω 24—28 las Croenert (bei Jacoby PhU XVI 375 = Cr¹); erg. Diels Jac 25 *καταδεδῆσθαι* u. *κατακεκλῆσθαι* unmöglich (Cr) *Ἀντι*]*άτρου* Jac 29—32 text nach Croenert Kolot. u. Mened. 58 (= Cr²) 32 *ὅ τε* [*Διόδ*]*οτος* o. [...]*βοτος* Cr² (*ὁ τοὺς τόπους* o. *ὁ τὸν τρόπον* unmöglich)

46 (—; 81 J) DIOG. LAERT. VII 184: *τοῦτον* (sc. *Χρύσιππον*) a. 281/76—208/4
. . . . . ἀπελθεῖν ἐξ ἀνθρώπων τρία καὶ ἑβδομήκοντα βιώσαντ᾽ ἔτη, κατὰ τὴν τρίτην καὶ τετταρακοστὴν καὶ ἑκατοστὴν ὀλυμπιάδα (208/4), *καθά φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς.*

⟨F 346; 14—16⟩ a. 268/4

47 (—; 70/71 J) PHILODEM. Ind. Acad. col. 27, 1—28, 18:

1 *[ἐπ᾽ Ἀντιφίλου δὲ τὴν σχολὴν]* a. 224/3
[συσχὼν ἔτη παρέδω]||κεν ὀκτὼ καὶ δέκα,
τοσαῦτα δ᾽ ἕτερα προσλαβὼν τὴν τοῦ βίου
μεταλλαγὴν ἐποιήσατ᾽ ἐπὶ Καλλιστράτου· a. 206/5
ἐπὶ Παυτιάδου δ᾽ ἕτεροι λέγουσιν, ὡς δέκα a. 216/5
ἔτη διαλιπεῖν τἀπὶ πᾶσι διὰ νόσον.
ἐγένοντο δ᾽ αὐτοῦ Πασέας τε καὶ Θράσυς,
τρίτος δ᾽ Ἀρίστιππος συνήθεις, καὶ δύο
ἐπισημότατοι μάλιστα Τηλεκλῆ[ς] τε καὶ
10 *Εὔαν|[δρο]ς* * * *
11—19 * * *
20 *ἐτα[. . .]υς, Ἀγαμήστ[ωρ τ᾽ ἐ]πίδηλος* (?) *ἦν ἔτι*
ομω[. . . Εὔ]βουλοί τε πρὸς τούτοις δύ[ο], ὧν
ὁ [Μοσ]χίων μὲν δι.σ|τε..λ..ων ἔτη
ἐπ᾽ Εὐπολέμου τὸ ζῆν μετήλλαξεν νόσωι. a. 185/4?
μετὰ ταῦτα δ᾽ οὐρυθραῖος Εὔβουλος, πατρὸς
25 *Ἀντήνορος γεγονώς, Ἀλεξάνδρου τότε*
|| ἄρχοντος· ἐπὶ τα[υ]τ[το]ῦ δὲ μετὰ μῆνάς τινας
ὁ Καλλικράτους Εὔβουλος, ὢν δὲ τῶι γένει
Ἐφ[έ]σιος· Ἀγαμήστωρ δὲ μετὰ τὴν Περσέως
ἅλωσιν, Ἀρκάς, υἱὸς ὢν Πολυξένου,
30 *ἐπὶ Ξενοκλέους τὴν ἀπόλυσιν τοῦ βίου* a. 168/7
ἐποιήσατ᾽, ἐπὶ Νικοσθένους δ᾽ ὁ Τηλε[κλ]ῆς· a. 164/3
ἐπὶ πᾶ[σι] δ᾽ Ἀπολλώ[νι]ο[ς], καθ᾽ ὃν [χρό]νον

6—1034, 4 lesung nach Croenert a. o. 77 7 *ἐπ᾽ Ἀντιφίλου* Wil(amowitz) 7—8 *δὲ τὴν — παρέδωκεν* (‘κ ist sicher’) Cr 11 *ὡς* Wil *ὧν* Pap 16—17 die zeilen 12—31 (etwa 10 trimeter) zerstört: 14—15 *ΕΙΠΡΟ ΤΕΛΟΣΟΤΗΛ* p (— *ΤΗ* o) scheint *Τηλ[εκλῆς]* gestanden zu haben (*τέλος ὁ T.* Mekler *πρὸ τέλους ὁ T.* Cr² *πρότερος ὁ T.*? Wil); 16—17 *Εὔ|ανδρος*; 24 *κατ᾽ Ἀλέ[ξανδρον*?]. 18 *ὑπα[μβλ]ύς* Mekler *ἔτ᾽ ἀ[μβλ]ύς* Cr² *ἐπίδηλος* Cr² *πα.λος* o *ἐπίσημος*? Wil 19 *Εὔβουλοι — ὧν* Wil *προστουμ.αυ.ων* p *προστο . . . ταυτων* o *ὁμῶ[ς δύ᾽ Εὔ]βουλοί τε, πρὸς τούτο[ις] Λύ[κ]ων* Cr² *ἕ[ηβος, Εὔβ]ουλοί τε τ̣ρ̣[εῖ]ς τῶ[ν ἐ]γλυτῶν* Mekler 20 *δ..ε|τε.πλ.ων* o *δεκάκις ἓξ πληρῶν*? Gomperz *εἴκοσ᾽ ἔτ᾽ ἐκπληρῶν* Cr² 30 *ἐπὶ — Ἀπολλ.* Wil

Ἐπ[αίν]ετος (?) ἦρχε[ν], Τηλ[εκλέου]ς ἀκηκοώς. ?

14
|μετὰ [τὸ]ν Θεαίτητον δ' ὁ τοῦ νεωτέρου a. 144/3?
35 επ..τατ γεν[όμ]ενο[ς Εὐβούλ]ου νόσωι Δ?

* * *

5 ⟨F 17⟩

48 (93; 83 J) DIOG. LAERT. VIII 90: *γεγόνασι δ' Εὔδοξοι τρεῖς· αὐτὸς οὗτος* (der Knidier F 76)*· ἕτερος Ῥόδιος ἱστορίας γεγραφώς* (79 T 1)*· τρίτος Σικελιώτης, παῖς Ἀγαθοκλέους, ποιητὴς κωμωιδίας, νίκας ἑλὼν ἀστικὰς μὲν τρεῖς, Ληναικὰς δὲ πέντε, καθά φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν* s. III?
10 *Χρονικοῖς.*

49 (103; 82 J) PHLEGON. Macrob. 2 (PS. LUKIAN. Macrob. 22): *Κτησίβιος ὁ ἱστοριογράφος* (VI) *ἔτη ἑκατὸν τέσσαρα· ἐν περιπάτωι δ' ἐτελεύτα, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς δεδήλωκεν.* s. III

50 (66; 91 J) STEPH. BYZ. s. *Πάρθος· πόλις Ἰλλυρική. Ἀπολλό-* nach 229
15 *δωρος ἐν Χρονικῶν ⟨τρίτωι⟩.*

⟨F 77; 351⟩ a. 170

51 (102; 95 J) DIOG. LAERT. IV 65: *φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ἐν* 214/2—129/8
Χρονικοῖς ἀπελθεῖν αὐτὸν (sc. *Καρνεάδην*) *ἐξ ἀνθρώπων ἔτει τετάρτωι* Δ
τῆς δευτέρας καὶ ἑξηκοστῆς καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος, βιώσαντα ἔτη πέντε
20 *πρὸς τοῖς ὀγδοήκοντα.*

52 (—; 96 J) PHILODEM. Ind. Acad. col. 28, 35—36:
τὰ τῶν ἄλλων [πα]ραλαβὼν εἶ κάτω.

53 (—; 97 J) — col. 28, 38—29, 17 (col. 26, 33—44):
Τῶι Καρνεάδηι δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν ἦν χρόνον
25 *Βόηθος, υἱὸς Ἑρμαγόρου Μαραθώνιος,*
τό τ' ἄλλ' ὃ δε⟨ῖ⟩ π[ᾶν] || καὶ τὸν [ἐπιχειροῦν]τα [νοῦν] (?)
ἔχων φιλόσοφον, τῶι λόγωι δ' ἁπαλώτερος.
5 *οὗτος δ' Ἀρίστωνος μὲν ἦν ἀκηκοώς*
τοῦ τ' Ἐφεσίου βραχύν τιν' Εὐβούλου χρόνον,
30 *τοῖς τ' Αὐτολυκείοις τῶι τ' Ἀμύντηι πολλάκις*
ἤδη προβεβηκὼς καὶ σχολῆς ἡγο[ύμ]ενος,

---

1 Ἐπαίνετος Cr² (col. *O* 18) 'sehr kurz gegenüber o', metrisch bedenklich Wil *Τηλεκλέους* Jac (col. *O* 32) *την .....ν po* 2 *μετὰ τὸν Θεαίτητον δ', ⟨ὃτ' ἦρχ' Ἀριστοφῶν, ἀδελφὸς Εὐβουλός ποτ⟩ε τοῦ νεωτέρου* Cr² (col. *O* 20) 3 *ἐπ[ισ]τάτ[ης]* Cr² *Εὐβούλου* Mekler (col. *O* 20) *Εὐάνδρου* Cr² (Suid. s. *Πλάτων*) 4 15 verstümmelte zeilen (7—8 trimeter); dann F 52 12 *ἑκατὸν εἴκοσι τεσσάρων* (ρκδ statt ϱ κ δ) Ps. Lukian 15 *χρονικοῖς* P ⟨*τρίτωι*⟩ Jac 22 *παραλαβὼν* Buecheler 23 sicher ergänztes in F 53—60 nicht bezeichnet 26 *δεῖ* Mekler *πᾶν* Röper οδεπ.. ο *ἐπιχ. νοῦν* Buecheler *βίον μάλιστα δὴ* Gomperz

Διον[υ]σίωι * *
τ̣ῆι [τ᾽] ἀγχινο[ίαι] τἀνδρὸς (?) [*ἅμα*] *καὶ τῶι λόγωι.*
δεκάτωι δὲ τῆς τοῦ Καρνεάδου μεταλλαγῆς
ὕστερον ἐπ᾽ ἄρχοντος παρ᾽ ἡμῖν Εὐμάχου a. 120/19
Θαργηλιῶνος μηνὸς ἐξέλιπεν *

54 (—; 98 J) PHILODEM. Ind. Acad. col. 29, 38—30, 1:
τοῦ Κα[ρνε]άδ[ου διὰ γ]ῆρας ἤδη τηνεσει a. 136/5—131/0
† *ποιατος* (?) *παρέλαβεν ἐξέδραν τε καὶ σχολήν*
(sc. Karneades *ὁ Πολεμάρχου*),
ἦ[ς προστάτης ὢν]|| *δ̣[ι]ε̣[βί]ωσε[ν ἓξ ἔτη.*

55 (—; 99 J) — col. 30, 1—12:
παρὰ Καρνεάδου δὲ τοῦ Πολεμάρχου τὸν βίον
ἐπ᾽ Ἐπικλέους ἄρχοντος ἐγλελοιπότος a. 131/0
Κράτης ὁ Ταρσεὺς τὴν σχολὴν διεδέξατο·
τούτου δὲ δύ᾽ ἔτη διακατασχόντος μόνον, a. 129/8
Κλειτόμαχος ἐν [τῶι] Παλλαδίωι σχολὴν ἔ̣[χων
εἰς τὴν Ἀ[καδ]ήμ[ειαν μ]ετῆλ[θ]ε γνω[ρίμων
*πολλῶν μεθ᾽]

56 (—; 100 J) PHILODEM. Ind. Ac. col. 24, 27—25, 19: *βιώ]σας [Καρνεάδης] κατέστρε[ψεν ὁ τοῦ Ἐπικώμου], μεθ᾽ ὃν Κ[ράτης ὁ Ταρσεὺ]ς̣ δύο μόνον κα̣[τ]α̣[σχὼν ἔτη ἐτ]ελεύτησε[ν κ]αὶ Κλε[ιτόμα]χος εἰς Ἀκαδήμειαν ἐπέβαλεν μετὰ πολλῶν γνωρίμων· πρότερον γὰρ ἐσχόλαζον ἐπὶ Παλλαδίωι [[μετὰ τὴν Καρνεάδου τελευτήν]]. || οὗτος ἐπεκαλεῖτο μὲν Ἀσδρούβας, ἦλθε δ᾽ εἰς Ἀθήνας ἐτῶν τεττάρων πρὸς [τοῖς] εἴ[κ]οσι γεγονώς. μετὰ δὲ τέτταρα σχολάζειν ἤρξατο Καρνεάδει, καὶ συνγενόμενος ἐννέα καὶ δέκ᾽ αὐτῶι σχολὴν ἰδίαν ἐπὶ Παλλαδίωι συνεστήσατο ἄρχοντος Ἀγνοθέου,* a. 140/39 *καὶ συνέσχεν [μ]ὲν δέ[κ]α(?), τὴν δὲ Κα[ρνεάδ]ου διεδέξατο ἐπὶ Λυκ̣ί̣[σ]κου π[αρὰ* a. 129/8 *Κ]ράτητος τοῦ Τα[ρσόθ]εν. ἡγησάμεν[ος δ᾽ ἐν]νέα καὶ δέκ᾽ ἔτη κατέστρεψεν ἐπ[ὶ Πολυ]κλείτου. τ̣ινὲς δὲ [κ]α[τα]στ[ρέψαι (?) φ̣α[σὶ]ν ἔτη ..|[..... πρὸς] τοῖς* a. 110/9 *ἑβ[δομή|κοντα γεγονότα].*

---

1 *διον . . ωιμου . .¯ των | κ . \ α . . . . . ιτθε . .* col. 26 *αισ . . σιωιτουσχ . . .|. . . . λ . . . καδ* col. 29 *Διονύσιωι τ᾽ οὐ σπάνιον ἐσχόλασ᾽, αἱρεθεὶς* Gomperz *Δ. τ᾽ οὐχ ἥττονα σπουδὴν τιθεὶς* Wil 2 *ἀγχινοίαι τἀνδρὸς* Gomperz *αγχινο . ττανδρος . . .* o *ἀ . λαμπρὸς ἦν* Wil 5 *ἐξέλιπεν νόσωι* Roeper *βίον* Gomperz *γέρων?* 8 *ποῦ̣̣̣τος* o (Mekler) *ποιατος* od. *ποιλτος*, über *ια* reste einer verbesserung o (Cr) *δόντος* Mekler *τὸν βίον λελοιπότος* Gomperz 10 erg. Gomperz Mekler (col. 25, 38 ff.) 16—18 erg. Röper Gomperz; von v. 12—14 sind dürftige spuren vorhanden, rest der columne fehlt. 19 *Καρνεάδης* Buecheler 20 *Ἐπικώμου* Jac *Πολεμάρχου* Gomperz Mekler 21 *κ]αὶ* Mekler: *σε . . . αι* o . . *ωι* n [*ἐφ᾽*] *ὧι* Gomperz 22 *ἐσχόλαζον* Buecheler —*ζο* n —*εν* o [[*μετὰ — τελευτήν*]] Jac (s. komm.) 26 *μὲν δέκα* edd . *ενδε . α* o *ἕνδεκα?* *Λυκίσκου* edd *ΛΥΙΣΙ¯* P *λυισ* o *λυ* n 28 *Πολυκλείτου* Gomperz (col. 33, 17) *τινες: ινες* n *χιλες . .* o 28—29 *ἔτη — γεγονότα* Mekler

57 (—; 101 J) PHILODEM. Ind. Acad. col. 31, 1—3:

δὲ πρεσβεύσας ποτέ
ἔπλευσεν εἰς Ῥώμην παρῆν τ' ἐπιτυγχάνων.

58 (—; 101 J) — col. 31, 3—12:

καὶ μὴν Μελάνθιόν γε γινώσκεις ὅτι
τραγωιδίαι μὲν ἦν ποτ' (?) ἐστεφανωμένος
ἱκανόν τ' Ἀριστάρχωι συνεσχολακὼς χρόνον
πολύ τ' ἐν Ἀθήναις μᾶλλον ωσ̣.... σ[χο]λ̣ῆς,
ἄλλως ὑπ̣ά̣[ρχων] ἐν μεγάληι περισ[τάσει],
τοῦ | Καρνεάδου δ' ενχ * * *

59 (—; 102 J) — col. 31, 34—32, 9:

ἄν]δρε[ς ἐ]λλογιμώτ[ατοι·
ἐπ' [Ἀρ]ισ[τ]ο̣φάντου (?) πρῶτον εἰς τὴν Ἀττικὴν a. 141/0 (?)
κατέπλευσε, ἐτῶν ὢν εἴκοσίν τε καὶ δύο.
τοῦ Καρνεάδου δ' ὡς ἑπτὰ διακούσας ἔτη
εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῆρ', ἐκεῖ δ' εὐημερῶν
καὶ τῶν καθ' αὑτὸν φαινόμενος πολυχούσ[τατος,
πάλιν εἰ]ς̣ Ἀθήνας κἆι||θ' (?) ....ταυταισε....
καὶ θ̣αυμάτων, ο⟨ἶ⟩ς ποικ[ί]λως [[τ']] ἐ[πά]θαιν' ὄχλους,
καὶ πραγμάτων ἔμπειρος ἱκαν[ῶ]ς καὶ φύσει
μνήμων, ἀνεγνωκὼς δὲ πολλά, ῥ̣αιδίως
ἔτυχε πολιτείας τε κἀν[ῶ]ιξε σχολὰς
ἐν τῶι Π̣τ̣[ο]λε̣μ̣α̣[ί]ωι τῶν ἀλειφομένων | ἐκεῖ
α.....ιν ἐξέδραν * * *

60 (—; — J) — col. 32, 13—16:

ο̣[ἱ δ' ο]ὐκ ἐν ἄστ[ει] τ[ὰς σ]χ̣ολὰς πεποιημέ[νοι,
Ἀ]ντ̣[ί]πατρος, ἔτι | δὲ [Μητρόδ]ωρ[ος], ὧν ὁ μὲν
* * *

---

2 πρεσβεύσας Spengel πρεσβώσας o ποτέ Roeper πατε n o 6 μὲν ἦν ποτ' edd μενμενοι (φην) o νεν..πο (ον) n μενη (μεν) (?) P 7 s. T 2, 21 8 σχολῆς Mekler σ..λ̣ης P (Cr) συ..ητ n συνησ (?) o ὢν ἄνευ σχολῆς? 9 περιστάσει Buecheler 10 zeile 13 scheint Κλει]τόμαχ[ος vorzukommen; 14—33 sehr zerstört. 11—24 erg. Roeper, Buecheler, Gomperz, Mekler 13 Ἀριστοφάντου Mekler (Kolbe Roussel) ΣΠ..ΙΣ.Σ P (Cr) φο̣ντου n φαντου o Ἀριστοφῶντος Wil 15 δ' ὡς ἑπτὰ Gomperz δ. οσεττα o δώδεκα n δὶς ἑπτὰ Roeper 18 κἆθ' Mekler ι.α||θ o ἓν ἔτος αὐταῖς ἐνὼν Mekler 19 οἷς — [τ'] Mekler 20 ἱκανῶς Wil ικαν.ν P ἱκανῶν vulg 22 κανῶιξε Wil Κ¯ΑΝΑΣΞΕ P (Cr) Ι.αγριξο n καμαιξο (?) o 24 es folgen $2^1/_2$ verstümmelte zeilen 27 ἔτι Mekler ατι P o ετη n Μητρόδωρος Mekler 28 die trimeter gehen wahrscheinlich bis zur paragraphos nach zeile 23: 20 Κα]ρχηδ—? 22 Ἀ[λε]ξα[ν]δρεια...

OHNE BUCHTITEL (AUS DEN *XPONIKA*).

61 (73; 1 J) **a)** DIOD. I 5, 1 (TZETZ. Chil. XII 191 ff.; Exeg. i. Iliad. p. 18, 14 Herm): (T 6 b) *ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν* ⟨1184/3⟩ *ἀκολούθως Ἀπολλοδώρωι τῶι Ἀθηναίωι τίθεμεν ὀγδοήκοντ' ἔτη πρὸς τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης ἐπὶ τὴν πρώτην ὀλυμπιάδα δυσὶ λείποντα τῶν τριακοσίων καὶ τριάκοντα, συλλογιζόμενοι τοὺς χρόνους ἀπὸ τῶν ἐν Λακεδαίμονι βασιλευσάντων* (F 62; 64). **b)** EUSEB. ARM. p. 89, 3 K: *Des Porphyrios aus der 'Philosophischen Geschichte'* (260 F 4). *Von Elions einnahme* ⟨1184/3⟩ *bis zu dem Heraklideneinfall in den Peloponesos* ⟨1104/3⟩ *berichtet, daß 80 jahre seien, Apollodoros.* 1184/3—777/6

und von dem einfalle bis zur besiedelung Ioniens 60 jahre ⟨1044/3⟩ *und von da bis zu Likurgos 159 jahre* ⟨885/4⟩

und im ganzen von Elions einnahme bis zur ersten olympiade 407 jahre ⟨777/6⟩.

62 (—; 2 J) **a)** PLUT. Lyk. 1: s. F 64. **b)** EUSEB. Arm. p. 105, 12 K: *Könige der Lakedaemonier aus Diodors Büchern* (VII 8). *wir werden aber, da es sich so getroffen hat, daß von den troischen dingen bis zur ersten olympiade die zeit schwer zu ermitteln ist, weil noch nicht, weder in Athen noch in einer anderen stadt, zu jenen zeiten jährliche fürsten vorhanden waren, zum beispiel die Lakedaemonierkönige in anwendung bringen* (F 61 a; 64).

von der Troer zerstörung bis zur ersten olympiade sind, wie Apollodoros der Athener sagt, 8 jahre über 400. von denselben 80 bis zum Heraklideneinfall; und die übrigen haben eingenommen die könige der Lakedaemonier, Prokles, Eurysteus und deren abkömmlinge, deren aufzählung wir, je nach ihren beiderseitigen häusern gesondert, darstellen werden bis zur ersten olympiade.

Eurysteus begann die regierung im 80. jahr von den troischen dingen ab		
und herrschte	*2 über 40 jahre*	⟨1103/2—1062/1⟩
nach diesem Agis	*1 jahr*	⟨1061/0⟩
Echestratos	*5 jahre über 30*	⟨1060/59—1026/5⟩
und nach ihm Labotas	*7 jahre über 30*	⟨1025/4—989/8⟩
Doristhos	*1 jahr weniger als 30*	⟨988/7—960/59⟩
und als nachfolger dieser Agesilaos	⟨30⟩	⟨959/8—930/29⟩
⟨und Menelaos⟩	*4 jahre über 40*	⟨929/8—886/5⟩
Archelaos	*60 jahre*	⟨885/4—826/5⟩

13 *ἐπὶ δὲ τὸ προηγούμενον ἔτος τῶν πρώτων ὀλυμπίων* Eratosth. 241 F 1 a. 23 *400* Lat *300* Arm 30 *2* Exc Barb ⟨*3*⟩*1* Clinton Gutschmid 31 *35* Euseb Chron; Ser Reg; *Χρον. Συντ.*; Synk *31* (*ἓν* statt *ε̄* v Gutschmid) Diod b. Euseb *34* Exc Barb 34—35 ⟨30 . Menelaos⟩ Brandis (Exc Barb *Agesilaus ann. XXX Cemenelaus ann. XLIIII*)

und Teleklos	*40 jahre*	⟨825/4—786/5⟩
Alkamenes aber	*8 über 30* (l. 32).	⟨785/4—754/3⟩

unter dessen 10. regierungsjahr fiel die entstehung der ersten olympiade, in welcher siegte im stadium Kuribos der Helier.

Aus dem anderen hause aber herrschte zuerst

Prokles	⟨41⟩	⟨1103/2—1063/2⟩
⟨Soos⟩	⟨32⟩	⟨1062/1—1031/0⟩
⟨Eurypon⟩	*51*	⟨1030/29—980/79⟩
und nach ihm Pritanis	*um 1 jahr weniger als 50*	⟨979/8—931/0⟩
und Eunomios	*5 jahre über 40*	⟨930/29—886/5⟩
und nach diesen Chariklos	*60 jahre*	⟨885/4—826/5⟩
und nach diesem Nikandros	[*jahre 2 weniger als*] *40*	⟨825/4—786/5⟩
Theopompos	*jahre 7 über 40*	⟨785/4—739/8⟩

ebenso auch in dessen 10. regierungsjahre trifft sich die entstehung der ersten olympiade. und es wird insgesamt im ganzen von der Troer einnahme bis zu der Heraklier einfalle jahre 80.

63 (74; 4 J) **a)** TATIAN. ad Gr. 31 p. 32, 3 Schw (EUSEB. PE X 11 p. 492 B; Kanon a. Abr. 913): *οἱ δὲ περὶ Ἐρατοσθένη* (241 F 9) *μετὰ ἑκατοστὸν ἔτος τῆς Ἰλίου ἁλώσεως* (sc. *Ὅμηρον ἠκμακέναι φασίν*)· *οἱ δὲ περὶ Ἀρίσταρχον κατὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν .....· Φιλόχορος δὲ μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀρχίππου .....· οἱ δὲ περὶ Ἀπολλόδωρον μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν ἔτεσιν ἑκατόν, ὃ γένοιτ' ἂν ὕστερον τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι διακοσίοις τεσσαράκοντα* (944/3) ..... a. 983/2—914/3

b) CLEM. AL. Strom. I 117, 3: *Ἀπολλόδωρος δὲ μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας* (sc. *φησὶ φέρεσθαι Ὅμηρον*), *Ἀγησιλάου τοῦ Δορύσσου Λακεδαιμονίων βασιλεύοντος, ὥστε ἐπιβαλεῖν αὐτῶι Λυκοῦργον τὸν νομοθέτην ἔτι νέον ὄντα.* **c)** VIT. HOM. ROM. p. 31, 19 Wil: *Κράτης δ' ὁ Μαλλώτης μεθ' ἑξήκοντα ⟨ἔτη⟩ τοῦ Ἰλιακοῦ πολέμου φησὶν ἀκμάσαι, Ἐρατοσθένης* (241 F 9) *δὲ μεθ' ἑκατὸν [τῆς Ἰώνων ἀποικίας], Ἀπολλόδωρος δὲ μετ' ὀγδοήκοντα.* **d)** TZETZ. Exeg. i. Il. p. 21, 14 Herm.: *τὸν Ὅμηρον ἡμῖν ὁ Ἀπολλόδωρός τε καὶ ὁ ... Διόδωρος* (III 67), *ἀλλήλοις μὴ ἀντιπίπτοντες, παραδιδόασι μαθητὴν Προναπίδου γενέσθαι· τὸν Προναπίδη δὲ Λίνου φασί, Λίνον δὲ Κάδμου. ἀπὸ δὲ Κάδμου μέχρι τῶν Τρωικῶν ἑπτὰ γενεαί .... ὥστε ἐκ τούτου συμβαίνει λογίζεσθαι, ὡς ὁ Προναπίδης μὲν ἦν πρὸ τεσσάρων γενεῶν τῶν Τρωικῶν, Ὅμηρος δὲ πρὸ τριῶν. ταῦτα δὲ λέγοντες οὐκ οἶδ' ὅπως ἐναντιούμενοι ἑαυτοῖς μεγάλην τὴν ἐναντίωσιν, λέγουσιν ὑστερίζειν τὸν Ὅμηρον ὀγδοήκοντα τῶν Τρωικῶν ἔτεσι.* ebd. p. 18, 14; Chil. XII 191;

---

2 *38* Diod b. Euseb *37* Euseb Ser Reg Synk *36 Χρον. Συντ.* (das für Telekles *41* hat) *27* Exc Barb *32* (*ΛΒ* ∼ *ΛΗ*; XXXII ∼ XXVII) Brandis; s. Ph U XVI 86 6—8 ⟨41 — Eurypon⟩ = *Προκλῆς* ⟨*ΜΑ Σόος ΛΒ Εὐρυπῶν*⟩ *ΝΑ* Jac (41 + 34 + 51 v Gutschmid 41 + 39 + 44 Schwartz) *Prokles um ein jahr weniger als 50* Arm *Prokles 51* ders. p. 106, 20 12 [jahre — als] = *ΛΗ* ∼ *Μ* Jac 18 *913* Hier 915 Arm (bei beiden 1. jahr der spartanischen königsliste 1103/2) 23 *ἔτεσι σμ* Euseb *διακοσίων πεντήκοντα* Tat 25 *Δορύσσου* Jac *Δορυσσαίου* Clem *Δορυσσόου* Cobet 29 [*τῆς Ἰ. ἀ.*] Jac

XIII 647. **e)** HIERON. Chron. a. Abr. 1104 (= 914/3): *in Latina historia haec ad verbum scripta repperimus: Agrippa aput Latinos regnante Homerus poeta in Graecia claruit, ut testantur Apollodorus grammaticus et Euforbus historicus* (70 F 102), *ante urbem Romam conditam ann. CXXIIII et, ut ait Cornelius Nepos, ante olympiadem primam ann. C* (876/5).

64 (75; 5 J) PLUT. Lykurg. 1, 3: *οἱ δὲ ταῖς διαδοχαῖς τῶν ἐν Σπάρτῃ βεβασιλευκότων ἀναλεγόμενοι τὸν χρόνον, ὥσπερ Ἐρατοσθένης* (241 F 2) *καὶ Ἀπολλόδωρος, οὐκ ὀλίγοις ἔτεσι πρεσβύτερον ἀποφαίνουσι* (sc. *τὸν Λυκοῦργον*) *τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος.* s. F 61; 63. a. 885/4

65 (75; 7 J) EUSEB. a. Abr. 1221 = 18. jahr des Alkamenes (SYNKELL. p. 349, 12): *Lycurgi leges in Lacedaemone iuxta sententiam Apollodori hac aetate susceptae.* a. 776/5

66 (80; 18 J) DIOG. LAERT. II 3: *καὶ γεγένηται μέν* (sc. *Ἀναξιμένης*), *καθά φησιν Ἀπολλόδωρος, περὶ τὴν Σάρδεων ἅλωσιν* (546/5), *ἐτελεύτησε δὲ τῇ ἑξηκοστῇ τρίτῃ ὀλυμπιάδι* (528/5). s. F 28—29. a. 585/4—528/5

67 (81 a; 20 J) QUINTILIAN. Inst. XI 2, 14: *est autem magna inter auctores dissensio, Glaucone Carystio an Leocrati an Agatharcho an Scopae scriptum sit id carmen, et Pharsali fuerit haec domus, ut ipse quodam loco significare Simonides videtur utque Apollodorus et Eratosthenes* (241 F 34) *et Euphorion* (F 55 Scheidw) *et Larissaeus Eurypylus* (VI) *tradiderunt, an Crannone, ut Apollas* (III) *Callimachus-⟨que⟩* (F 71 Schn), *quem secutus Cicero* (De or. II 352) *hanc famam latius fudit.* a. 556/5—468/7

68 (77; 21—22 J) **a)** DIOG. LAERT. IX 18: *Ξενοφάνης Δεξίου ἢ, ὡς Ἀπολλόδωρος, Ὀρθομένους Κολοφώνιος .....* **b)** — IX 20: *ἐποίησε δὲ καὶ Κολοφῶνος κτίσιν καὶ τὸν εἰς Ἐλέαν τῆς Ἰταλίας ἀποικισμόν ἔπη δισχίλια, καὶ ἤκμαζε κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (540/37). **c)** CLEM. AL. Strom. I 64, 2: *τῆς δὲ Ἐλεατικῆς ἀγωγῆς Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος κατάρχει, ὅν φησι Τίμαιος* (III) *κατὰ Ἱέρωνα τὸν Σικελίας δυνάστην καὶ Ἐπίχαρμον τὸν ποιητὴν γεγονέναι, Ἀπολλόδωρος δὲ κατὰ τὴν πεντηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (580/77) *γενόμενον παρατετακέναι ἄχρι Δαρείου τε καὶ Κύρου χρόνων.* a. 540/39

69 (148; 35 J) SCHOL. PIND. O I 35 c: *Συρακόσιον ἱπποχάρμαν βασιλῆα] ἔνιοι δὲ ἀναγινώσκουσιν ..... Συρακοσίων ἱππιοχαρμᾶν. τὸν γὰρ Ἱέρωνα οὐκ εἶναι Συρακούσιον ὅτε ἐνίκα· κτίσαντα γὰρ αὐτὸν τὴν Κατάνην καὶ προσαγορεύσαντα Αἴτνην, ἀπ' αὐτῆς Αἰτναῖον αὐτὸν λέγουσιν.* a. 476/5 $\overline{B}$

---

10 1221 Arm 1216—1221 Hier 11—12 geht vielmehr auf die stiftung der Olympien (komm.) 12 *hac aetate*: *im 18. jahr des Alkemines* Arm *ἐν τῶι η̄ Ἀλκαμένους* Synk *ἐν τῶι ῑ* Rohde (F 62 p. 1038, 3) 14—15 *περὶ τὴν Σάρδεων ἅλωσιν — τῆι ἑξ. τρ. ὀλ.* Simson *τῆι ἑξ. τρ. ὀλ. — περὶ τ. Σ. ἅλωσιν* Diog 21—22 *Callimachusque* Schneidewin *Callimachius* Preller 30 *πεντηκοστὴν* Ritter *τεσσαρακοστὴν* Clem; Sext. adv. math. I 257.

εὐήθεις δέ φησι Δίδυμος τούτους· τότε γὰρ ὁ Ἱέρων ἦν Συρακούσιος καὶ οὐδὲ ἦν Αἰτναῖος, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος. ὁ δὲ Ἀριστόνικος ἀξιοπίστως Αἰτναῖον ὄντα Συρακούσιον ὀνομάζεσθαι.

70 (86; 40 J) DIOG. LAERT. IX 50: *Πρωταγόρας Ἀρτέμωνος ἤ,* a. 483/2—414/3
ὡς Ἀπολλόδωρος καὶ Δί⟨ν⟩ων ἐν Περσικῶν ε̄ (III), *Μαιανδρίου Ἀβδηρίτης, καθά φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τοῖς Περὶ νόμων* (F 21 Voss), *ὃς καὶ Θουρίοις νόμους γράψαι φησὶν αὐτόν· ὡς δ' Εὔπολις ἐν Κόλαξιν* (I 297, 146 K), *Τήιος.*

71 (86; 41 J) — IX 55—56: *φησὶ δὲ Φιλόχορος* (III) *πλέοντος* 444/1
αὐτοῦ (sc. *Πρωταγόρου*) *εἰς Σικελίαν τὴν ναῦν καταποντωθῆναι, καὶ τοῦτο αἰνίττεσθαι Εὐριπίδην ἐν τῶι Ἰξίονι* (p. 490 N²). *ἔνιοι† κατὰ τὴν ὁδὸν τελευτῆσαι αὐτόν, βιώσαντα ἔτη πρὸς τὰ ἐνενήκοντα. Ἀπολλόδωρος δέ φησιν ἑβδομήκοντα, σοφιστεῦσαι δὲ τεσσαράκοντα· καὶ ἀκμάζειν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (444/1).

72 (85; 42 J) — IX 24: *φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ἠκμακέναι αὐτὸν* a. 444/1
(sc. *Μέλισσον*) *κατὰ τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστὴν ὀλυμπιάδα.*

73 (—; 48 J) **a)** SORAN. Vit. Hippokr. p. 175, 3 Ilb.: *Ἱπποκράτης* a. 420/19?
τῶι γένει μὲν ἦν Κῶιος, υἱὸς Ἡρακλείδα καὶ Φαιναρέτης, εἰς Ἡρακλέα καὶ Ἀσκληπιὸν τὸ γένος ἀναφέρων, ἀφ' οὗ μὲν εἰκοσιός, ἀφ' οὗ δ' ἐννεακαιδέκατος. μνημονεύει δὲ τῆς γενεαλογίας αὐτοῦ Ἐρατοσθένης (241 F 13) *καὶ Φερεκύδης* (3 F 59) *καὶ Ἀπολλόδωρος καὶ Ἄρειος ὁ Ταρσεύς.* **b)** VITA BRUXELL. (H Schoene RhM LVIII 56): *Yppocrates fuit genere Cous a Eraclide filius ex Finerata, ortus ab Asclepia stirpe* (folgt der erste teil des stammbaumes; dann lücke) *item Tessalus de Yppocratis libri honoribus corrigens Apollodori dicta aliis aliisque usus est demonstrationibus* (folgen söhne und schüler).

74 (91; 49 J) DIOD. XIII 108, 1: *μικρὸν δὲ τῆς εἰρήνης ὕστερον* a. 405/4
ἐτελεύτησε Δαρεῖος .... ἄρξας ἔτη ἐννεακαίδεκα, τὴν δ' ἡγεμονίαν διεδέξατο ... Ἀρταξέρξης ..... καθ' ὃν δὴ χρόνον καὶ Ἀντίμαχον τὸν ποιητὴν Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖός φησιν ἠνθηκέναι.

75 (89 a; 50 J) SCHOL. PLAT. Apol. p. 19 C: *τρεῖς δ' ἔσχεν* (sc. *Ἀριστοφάνης*) *υἱούς, Φίλιππον τὸν τοῖς Εὐβούλου δράμασιν ἀγωνισάμενον, καὶ Ἀραρότα ἰδίοις τε καὶ τοῦ πατρὸς δράμασι διηγωνισμένον, καὶ*

---

5 *Δίνων* Menagius *δίων* BPF *ἐν Περσικῶν ε̄* Diels *ἐν περσικῶ ἐν* (del P²) P *ἐν* (del B²?) *περσικοῖς ἐν* B *ἐν περσικοῖς* F *Μαιανδρίου*: *Μαιανδρίδου ἢ καὶ Νιανδρίου* Suid. *Μαίανδρος* Philostr. V. Soph. I 10 *Μένανδρος* Epiphan. adv. haer. III 16 (Doxogr. 591, 1 D) 10 *καταποντισθῆναι* Froben 11—12 *ἔνιοι — ἐνενήκοντα* randnotiz 12 *ἔτη ⟨ἢ⟩ πρὸς τ. ἑ.* Reiske *ἐτῶν ἐνενήκοντα* Schol. Plat. Resp. 600 C 19—20 *ἑπτακαιδέκατος* Tzetz. Chil. VII 946

τρίτον, ὃν Ἀπολλόδωρος μὲν Νικόστρατον καλεῖ, οἱ δὲ περὶ Δικαίαρχον Φιλέταιρον.

76 (—; 55 J) DIOG. LAERT. VIII 90: (F 48) *ὁ δ' αὐτός φησι* a. 368/7 *τὸν Κνίδιον Εὔδοξον ἀκμάσαι κατὰ τὴν τρίτην καὶ ἑκατοστὴν ὀλυμπιάδα* (368/5), *εὑρεῖν τε τὰ περὶ τὰς καμπύλας γραμμάς. ἐτελεύτησε δὲ τρίτον ἄγων καὶ πεντηκοστὸν ἔτος.*

77 (150; 113 J) ET. M. p. 331, 38: *Ἑλληνόπολις· Ἀπολλόδωρος.* c. 200? *Ἄτταλος ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων οἰκήτορας συναγαγὼν ἔκτισε πόλιν καὶ* ($\overline{\Gamma}$?) *ὠνόμασεν αὐτὴν Ἑλληνόπολιν.*

78 (146; 90 J) STEPH. BYZ. s. *Ὠρεός· πόλις Εὐβοίας* ..... a. 200 *τούτου τὸ ἐθνικὸν διὰ τῆς* $\overline{\text{ει}}$ *διφθόγγου γράφεται Ὠρείτης .... Ἀπολλόδωρος δὲ τετρασυλλάβως φησίν, οὐ διὰ τῆς* $\overline{\text{ει}}$ *διφθόγγου, ἀλλὰ διὰ τοῦ* $\bar{\text{ε}}$ *καὶ* $\bar{\text{ι}}$ *Ὠρείτας οὕτω·*

«τὴν | τῶν Ὠρειτῶν νυκτὸς αἱροῦσιν πόλιν.»

79 (104; 94 J) JOSEPH. c. Ap. II 83: *quia vero Antiochus neque* a. 169 *iustam fecit templi depraedationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, cum non esset hostis, et super nos auxiliatores suos et amicos adgressus est nec aliquid dignum derisione illic invenit, multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolita, Strabon Cappadox* (91 F 10), *Nicolaus Damascenus* (90 F 91), *Timagenes* (88 F 4) *et Castor temporum conscriptor* (250 F 13) *et Apollodorus*; ⟨*qui*⟩ *omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum foedera Iudaeorum expoliasse templum auro argentoque plenum.*

80 (127; 109 J) STEPH. BYZ. s. *Ἀλλόβρυγες· ἔθνος δυνατώτατον* a. 125/1 *Γαλατικόν, ὡς Ἀπολλόδωρος.* s. F 22—25. $\overline{\Delta}$

81 (—; 112 J) DIOG. LAERT. VI 101: *γεγόνασι δὲ Μένιπποι ἕξ· .... πέμπτος καὶ ἕκτος ζωγράφοι· μέμνηται δ' ἀμφοτέρων Ἀπολλόδωρος.*

82 (100; 84 J) SYNKELL. p. 523, 5: *οἱ βασιλεῖς Ποντίων † δέκα κατὰ τούτους ἦρξαν τοὺς χρόνους διαρκέσαντες ἔτη † σιη. περὶ ὧν Ἀπολλόδωρος καὶ Διονύσιος* (251 F 5a) *ἱστοροῦσιν.*

GEFÄLSCHTE FRAGMENTE DER *XPONIKA*.

(F 303)

83 (67; 116 J) **a)** EUSEB. ARM. Chron. p. 4, 9: *Aus dem Polyhistor Alexandros. Über die schriften der Chaldaeer und über das erste königtum derselben. Dieses hat Berosos* (III) *im ersten buch erzählt. und im zweiten hat er die könige ... beschrieben ... und er beginnt zu schreiben nach folgender art der darstellung:*

13—14 οὕτω ⟨δὲ⟩ τὴν | τῶν Heyne οὕτω· τὴν [τῶν] Meineke αἱροῦσιν Heyne αἵρουσι RVP 21 ⟨*qui*⟩ Hudson 23 expoliasse Niese *et spoliasse* Jos 28 δέκα (wie p. 593, 10): ὀκτώ Jac ($\overline{H} \sim \overline{I}$) 29 $\overline{\text{σιη}}$: l. $\overline{\sigma\mu}$ Jac

'Apollodoros berichtet, daß zuerst könig gewesen Aloros zu Babelon .....' *dieses berichtet er und weiter vorwärtsschreitend zählt er im einzelnen der reihe nach die könige der Assyrer auf, 10 könige, von Aloros ... bis zu Xisuthron ... und er schreibt im einzelnen dieserweise.* [die aufzählung der ersten 10 Assyrerkönige bis auf die sintflut s. u. Alex. Polyhistor] *im ganzen 10 könige, 120 šaren; und 120 šaren sollen 43 myriaden von jahren ausmachen, wenn ein šar 3600 jahre bedeutet. dieses berichtet des Polyhistor Alexandros buch.* **b)** SYNKELL. p. 71, 3 Bonn: (*Ἐκ τῶν Ἀβυδηνοῦ περὶ τῆς Χαλδαίων βασιλείας* p. 69, 1—71, 2 = Euseb. Arm. p. 15, 27 ff.) *πρὸς τούτοις καὶ Ἀπολλόδωρος ὁμοίως τούτοις τερατευόμενος οὕτω λέγει· ταῦτα μὲν ὁ Βηρωσσὸς ἱστόρησε, πρῶτον γενέσθαι βασιλέα Ἄλωρον ἐκ Βαβυλῶνος Χαλδαῖον κτλ. ..... ταῦτά μοι ἐκ ⟨τῶν⟩ τὰ Χαλδαικὰ μεγαλαυχούντων Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυίστορος καὶ Ἀβυδηνοῦ καὶ Ἀπολλοδώρου προσενέκτηται .....*

84 (67; 116 J) **a)** EUSEB. ARM. Chron. p. 6, 14: *Aus des Polyhistor Alexandros .... Berosos fürwahr berichtet im ersten babylonischen buche .....* (p. 7, 5) *und im ersten jahre sei erschienen aus dem Roten Meere .... ein furchtbares untier, dessen name Ôan heiße; wie denn auch Apollodoros berichtet in seinem buche, daß sein ganzer körper der eines fisches war usw.* **b)** SYNKELL. p. 50, 1: *ἐκ τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυίστορος .... Βήρωσος δὲ ἐν τῇι πρώτηι τῶν Βαβυλωνιακῶν φησι ..... ἐν δὲ τῶι πρώτωι ἐνιαυτῶι φανῆναι ἐκ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης .... ζῶον ἄφρενον (?), ὀνόματι Ὡάννην, καθὼς καὶ Ἀπολλόδωρος ἱστόρησε, τὸ μὲν ὅλον σῶμα ἔχον ἰχθύος κτλ.*

85 (70; 117 J) SYNKELL. p. 171, 4; 180, 8; 190, 6; 195, 6; 204, 20; 233, 6; 278, 22 B: *Ἀπολλόδωρος χρονικὸς ἄλλην Αἰγυπτίων τῶν Θηβαίων λεγομένων βασιλείαν ἀνεγράψατο βασιλέων λη, ἐτῶν $\overline{\text{αος}}$. ἥτις ἤρξατο μὲν τῶι $\overline{\text{βφ}}$ ἔτει τοῦ κόσμου, ἔληξε δὲ εἰς τὸ $\overline{\text{γμε}}$ ἔτος τοῦ κόσμου. ὧν τὴν γνῶσιν, φησίν, ὁ Ἐρατοσθένης λαβὼν Αἰγυπτιακοῖς ὑπομνήμασι καὶ ὀνόμασι κατὰ πρόσταξιν βασιλικὴν τῇι Ἑλλάδι φωνῇι παρέφρασεν οὕτως ....*

$\overline{\alpha}$ ἐβασίλευσε Μήνης Θηβινίτης Θηβαῖος, ὃ ἑρμηνεύεται αἰώνιος. ἐβασίλευσεν ἔτη $\overline{\text{ξβ}}$. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος $\overline{\text{βφ}}$.

$\overline{\beta}$ Θηβαίων δεύτερος ἐβασίλευσεν Ἀθώθης υἱὸς Μήνεως ἔτη $\overline{\text{νθ}}$. οὗτος ἑρμηνεύεται Ἑρμογένης. ἔτος τοῦ κόσμου $\overline{\text{βφξβ}}$.

$\overline{\gamma}$ Θηβαίων Αἰγυπτίων τρίτος ἐβασίλευσεν Ἀθώθης ὁμώνυμος ἔτη $\overline{\text{λβ}}$. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος $\overline{\text{γκα}}$.

Θηβαίων ἐβασίλευσε $\overline{\delta}$ Διαβιῆς υἱὸς Ἀθώθεως ἔτη $\overline{\text{ιθ}}$. οὗτος ἑρμηνεύεται Φιλέταιρος· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος $\overline{\text{γνγ}}$.

Θηβαίων ἐβασίλευσε $\overline{\varepsilon}$ Πεμφῶς υἱὸς Ἀθώθους, ὃ ἐστιν Ἡρακλείδης, ἔτη $\overline{\text{ιη}}$. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος $\overline{\text{γοβ}}$.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν $\overline{\varsigma}$ Τοιγαράμαχος Μομχειρὶ Μεμφίτης ἔτη $\overline{\text{οθ}}$. οὗτος ἑρμηνεύεται τῆς ἀνδρὸς περισσομελής. τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος $\overline{\text{γμ}}$.

1041, 36 — 1 ***und er beginnt — Babelon***: *ἄρχεται δ' οὕτω γράφειν Ἀπολλόδωρος· πρῶτον λέγει* (sc. Berossos) *γενέσθαι βασιλέα Ἄλωρον* v Gutschmid *ἄρχεται δὲ γράφειν οὕτως* (sc. Berossos), *⟨ὡσαύτως δὲ καὶ⟩ Ἀπολλόδωρος λέγει κτλ.* Schwartz ***und er beginnt*** (sc. Alexandros Polyhistor)? Jac

Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν ϛ *Στοῖχος υἱὸς αὐτοῦ, ὃ ἐστιν Ἄρης ἀναίσθητος, ἔτη* ϛ. *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γρξθ.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν ὄγδοος Γοσορμίης, ὃ ἐστιν Ἐτησιπαντος, ἔτη λ. *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γροε.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ἐβασίλευσεν ϑ *Μάρης υἱὸς αὐτοῦ, ὃ ἐστιν Ἡλιόδωρος, ἔτη* κϛ. *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γσε.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ι *ἐβασίλευσεν Ἀνωυφίς, ὃ ἐστιν ἐπίκωμος, ἔτη* κ. *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γσλα.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ια *ἐβασίλευσε Σίριος, ὃ ἐστιν υἱὸς κόρης, ὡς δὲ ἕτεροι ἀβάσκαντος, ἔτη* ιη. *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γσνα.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ιβ *ἐβασίλευσε Χνοῦβος Γνευρός, ὃ ἐστι Χρύσης Χρύσου υἱός, ἔτη* κβ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γσξθ.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ιγ *ἐβασίλευσε Ῥαύωσις, ὃ ἐστιν ἀρχικράτωρ, ἔτη* ιγ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γσιϛα.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ιδ *ἐβασίλευσε Βιύρης ἔτη* ι. *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γτδ.

Θηβαίων Αἰγυπτίων ιε *ἐβασίλευσε Σαῶφις κωμαστής, κατὰ δὲ ἐνίους χρηματιστής, ἔτη* κϑ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γτιδ.

Θηβαίων ιϛ *ἐβασίλευσε Σαῶφις* β *ἔτη* κζ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γτμγ.

Θηβαίων ιζ *ἐβασίλευσε Μοσχερῆς Ἡλιόδοτος ἔτη* λα· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γτπ.

Θηβαίων ιη *ἐβασίλευσε Μοσθῆς ἔτη* λγ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γυα.

Θηβαίων ιϑ *ἐβασίλευσε Παμμῆς Ἀρχονδὴς ἔτη* λε· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γυλδ.

Θηβαίων κ *ἐβασίλευσεν Ἀπάππους μέγιστος. οὗτος, ὥς φασι, παρὰ ὥραν μίαν ἐβασίλευσεν ἔτη* ϱ. *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γυξθ.

Θηβαίων κα *ἐβασίλευσεν Ἐχεσκοσοκάρας ἔτος* α· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γφξθ.

Θηβαίων κβ *ἐβασίλευσε Νίτωκρις γυνὴ ἀντὶ τοῦ ἀνδρός, ὃ ἐστιν Ἀθηνᾶ νικηφόρος, ἔτη* ϛ. *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γφο.

Θηβαίων κγ *ἐβασίλευσε Μυρταῖος Ἀμμωνόδοτος ἔτη* κβ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γφιη.

Θηβαίων κδ *ἐβασίλευσεν Οὐοσιμάρης κραταιός, ὃ ἐστιν ἥλιος, ἔτη* ιβ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γφιη.

Θηβαίων κε *ἐβασίλευσε Θίνιλλος, ὃ ἐστιν αὐξήσας τὸ πάτριον κράτος, ἔτη* η· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γχι.

Θηβαίων κϛ *ἐβασίλευσεν Σεμφρουκράτης, ὃ ἐστιν Ἡρακλῆς Ἀρποκράτης, ἔτη* ιη· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γχιη.

Θηβαίων κζ *ἐβασίλευσε Χουθὴρ Ταῦρος τύραννος ἔτη* ϛ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γχλς.

Θηβαίων κη *ἐβασίλευσε Μευρὴς Φιλόσκορος ἔτη* ιβ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γχμγ.

Θηβαίων κϑ *ἐβασίλευσε Χωμαεφθὰ κόσμος Φιλήφαιστος ἔτη* ια· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γχνε.

Θηβαίων λ *ἐβασίλευσε Σοικουνιόσοχος τύραννος ἔτη* ξ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γχξς.

Θηβαίων λα *ἐβασίλευσε Πετεαθυρῆς ἔτη* ιϛ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γψκς.

Θηβαίων λβ *ἐβασίλευσε Σταμμενεμῆς* β *ἔτη* κγ· *τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος* γψξη.

* * * *

Θηβαίων λδ ἐβασίλευσε Σιστοσιχερμῆς Ἡρακλῆς κραταιὸς ἔτη νε· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γψιγ.

Θηβαίων λε ἐβασίλευσε Μάρις ἔτη μγ· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γωμς.

Θηβαίων λς ἐβασίλευσε Σιφόας, ὁ καὶ Ἑρμῆς, υἱὸς Ἡφαίστου, ἔτη ε· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γωπθ.

Θηβαίων λζ ἐβασίλευσε Φρουορῶ ἤτοι Νεῖλος, ἔτη ε· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γωπθ.

Θηβαίων λη ἐβασίλευσεν Ἀμουνθαρταῖος ἔτη ξγ· τοῦ δὲ κόσμου ἦν ἔτος γϡιγ.

ἡ τῶν λη βασιλέων τῶν κατ' Αἴγυπτον λεγομένων Θηβαίων, ὧν τὰ ὀνόματα Ἐρατοσθένης λαβὼν ἐκ τῶν ἐν Διοσπόλει ἱερογραμματέων παρέφρασεν ἐξ Αἰγυπτίας εἰς Ἑλλάδα φωνήν, ἐνταῦθα ἔληξεν ἀρχή, ἀρξαμένη μὲν ἀπὸ τοῦ βϡ κοσμικοῦ ἔτους, ἔτεσιν ρκδ μετὰ τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν, λήξασα δὲ εἰς τοῦτο τῶι γϡοε τοῦ κόσμου ἔτει.

τῶν δὲ τούτοις ἐφεξῆς ἄλλων νγ Θηβαίων βασιλέων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἀπολλοδώρου παραδεδομένων τὰς προσηγορίας περιττὸν ἡγούμεθα ἐνταῦθα, ὡς μηδὲν συμβαλλομένας ἡμῖν, παραθέσθαι, ἐπεὶ μηδὲ αἱ πρὸ αὐτῶν.

86 (71; 118 J) SYNKELL. p. 181, 20: *τῶι γολθ ἔτει τοῦ κόσμου, ος τοῦ Ναχώρ, ἡ Σικυωνίων βασιλεία ἤρξατο ἀπὸ πρώτου βασιλέως Αἰγιαλέως ἕως κς βασιλέως Ζευξίππου ἐπὶ ἔτη διαρκέσασα ϡξζ. μεθ' οὓς ἄρχοντες ἱερεῖς ς ἔτη λγ. ὁμοῦ τὰ πάντα τῆς Σικυωνίων ἀρχῆς ἔτη α, ὡς Ἀπολλόδωρος καὶ ἕτεροι, ἐν οἷς καὶ Εὐσέβιος* (Arm. p. 80, 20 ff.), *ἔγραψαν. ἔστιν οὖν ἀπὸ γολθ κοσμικοῦ ἔτους ἕως δσλη, ὡς ὑπόκειται* (es folgt Kastor 250 F 2).

87 (72; 119 J) CLEM. ALEX. Strom. I 105, 1: *προτερεῖν ἄρα Μωυσῆς ἀποδείκνυται τῆς μὲν Διονύσου ἀποθεώσεως ἔτη ἑξακόσια τέσσαρα, εἴ γε τῆς Περσέως βασιλείας τῶι τριακοστῶι δευτέρωι ἔτει ἐκθεοῦται, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς.*

(2) *ἀπὸ δὲ Διονύσου ἐπὶ Ἡρακλέα καὶ τοὺς περὶ Ἰάσονα ἀριστεῖς τοὺς ἐν τῆι Ἀργοῖ πλεύσαντας συνάγεται ἔτη ἑξήκοντα τρία. Ἀσκληπιὸς δὲ καὶ Διόσκουροι συνέπλεον αὐτοῖς, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ῥόδιος Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς* (—).

(3) *ἀπὸ δὲ τῆς Ἡρακλέους ἐν Ἄργει βασιλείας ἐπὶ τὴν Ἡρακλέους αὐτοῦ καὶ Ἀσκληπιοῦ ἀποθέωσιν ἔτη συνάγεται τριάκοντα ὀκτὼ κατὰ τὸν χρονογράφον Ἀπολλόδωρον.*

(4) *ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν Κάστορος καὶ Πολυδεύκους ἀποθέωσιν ἔτη πεντήκοντα τρία.*

(5) *ἐνταῦθά που καὶ ἡ Ἰλίου κατάληψις.*

ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ Α—ΚΔ.

(T 9—11; F 174—175? 233? 285? 307?)

Α

88 (1) STEPH. BYZ. s. *Δωδώνη*· ... *Ἀπολλόδωρος δ' ἐν α Περὶ θεῶν τὸν Δωδωναῖον οὕτως ἐτυμολογεῖ*· «*καθάπερ οἱ τὸν Δία Δωδωναῖον μὲν καλοῦντες ὅτι δίδωσιν ἡμῖν τὰ ἀγαθά, Πελασγικὸν δὲ ὅτι τῆς γῆς πέλας ἐστίν.*»

21—22 *ἐπιδείκνυται* Eus 23 *ἀποθεοῦται* Eus 26 *δε* Jac *τε* L 29 *τριάκοντα δύο* C Mueller *τρ.* [*ὀκτώ*] Anon

89 (—) P. Ox. XV 1802 (Glossar ca. 200 p. Chr.) fr. 3 col. 2, 29: *μ]έ[λισσαι·] αἱ τῆς Δήμητ[ρος ἱέρει]αι. ἡ αὐτὴ Ἀπολλ[οδώρου] ἐν τῇ ᾱ· «ἐπ[άγου]|σαν δὲ τὸν κάλαθον ταῖς νύνφαις σὺν τῶι ἰστῶι καὶ τοῖς ἔργοις τῆς Περ|σεφόνης ᾱ μὲν παραγενέσθαι εἰς Πάρον καὶ ξενισθεῖσαν παρὰ | τῶι βασιλεῖ Μελισσῶι χαρίσασθαι ταῖς τούτου θυγατράσι οὖσαις ἑξή|κοντα τὸν τῆς Φερσεφόνης ἰστόν, καὶ πρώταις αὐταῖς ἀναδοῦναι | τὰ περὶ αὐτὴν πάθη τε καὶ μυστήρια, ὅθεν καὶ μελίσσας ἔκτοτε | κληθῆναι τὰς θεσμοφοριαζούσας [[κληθῆναι]] γυναῖκας»*

$\overline{B}$

90 (3) EROTIAN. Voc. Hipp. Coll. p. 93, 8 Nachm: *Χάριτες· αἱ χαραί, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν ἐλεγείαι* (F 3 Bgk) *μέμνηται. καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν β̄ Περὶ Θεῶν φησι· κληθῆναι δὲ αὐτὰς ἀπὸ μὲν τῆς χαρᾶς Χάριτας· καὶ γὰρ πολλάκις οἱ ποιηταὶ τὴν χάριν χαρὰν καλοῦσιν.*

91 (2) STOB. Anth. (AREIOS DIDYMOS) I 25, 4 p. 207, 8 W: *Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι δευτέρωι Περὶ Θεῶν Πυθαγορείαν εἶναι τὴν περὶ τοῦ τὸν αὐτὸν εἶναι Φωσφόρον τε καὶ Ἕσπερον δόξαν.*

$\overline{\Gamma}$

92 (4) SCHOL. APOLL. RHOD. I 1124: *δρυίνοισιν] εἰκότως· ἡ γὰρ δρῦς ἱερὰ τῆς Ῥέας, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τρίτωι Περὶ Θεῶν. — δρυίνοις δὲ αὐτούς φησι* (sc. Ἀπολλώνιος) *στέφεσθαι διὰ τὸ μεμερίσθαι τῆι θεῶι τὸ δένδρον τοῦτο διὰ τὸ καὶ πρὸς στέγας καὶ πρὸς τροφὴν πρῶτον χρησιμεῦσαι.*

$\overline{F}$

93 (5) HARPOKR. s. *ἀποπομπάς· Ἰσοκράτης Φιλίππωι* (§ 117). *Ἀποπομπαῖοί τινες ἐκαλοῦντο θεοί, περὶ ὧν Ἀπολλόδωρος ἐν ἕκτωι Περὶ Θεῶν διείλεκται.*

$\overline{\Theta}$

94 (6) STEPH. BYZ. s. *Ἄρειος πάγος· ἀκρωτήριον Ἀθήνησιν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ Θεῶν Θ̄, ἐν ὧι τὰς φονικὰς κρίσεις ἐδίκαζον, διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ σιδήρου γινομένας μιαιφονίας. Φιλόχορος δ' ἐν Ἀτθίδος β̄ βιβλίωι* (III), *ὅτι Ἁλιρρόθιον τὸν Ποσειδῶνος ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἄρεος, βιαζόμενον* [*διὰ*] *τὴν Ἀλκίππην τὴν αὐτοῦ θυγατέρα.*

1—9 erg. Hunt 2 Ἀπολλοδώρου sc. *σύνταξις* Croenert Ἀπολλ[ωνία?] Hunt 4 *ξενιστεῖσαν* P 13 [*δὲ*] Nachm(anson) 14 *Χάριτας* * * Nachm *χαρὰν χάριν* Klein 16 *τὴν* P² *τὸ* P¹F [*τὴν*] Heyne 21—22 zweites scholion (R Münzel) 22 ⟨*τὸ*⟩ *πρῶτον* Münzel 25 *ἀποπομπαῖοι — ἐκαλοῦντο*: Suid. s. v.; *Συναγ. Λεξ. χρ.* 433, 6 Bk 30 *γενομένας* V 31—32 *ὑπὸ Ἄ. β.* [*διά*] Heyne *βιαζ. ὑπὸ Ἄ. διὰ* RVP

ΙΓ—ΙΔ.

1 2

95 (7) MACROB. s. I 17, 7: *Apollinis nomen multiplici interpretatione ad solem refertur, cuius rei ordinem pergam. Plato* (vgl. Kratyl. 405) *solem Ἀπόλλωνα scribit cognominatum ἀπὸ τοῦ ἀποπάλλειν τὰς ἀκτῖνας, id est a iactu radiorum. Chrysippus* (II 1095 v Arn.) *Apollinem ὡς οὐχὶ τῶν πολλῶν καὶ φαύλων οὐσιῶν τοῦ πυρὸς ὄντα — primam enim nominis litteram retinere significationem negandi — ἢ ὅτι μόνος ἐστὶ καὶ οὐχὶ πολλοί . . . .* (8) *Speusippus, quod ex multis ignibus constet vis eius, ὡς ἀπὸ πολλῶν οὐσιῶν πυρὸς αὐτοῦ συνεστῶτος. Cleanthes* (I 540 v Arn.) *ὡς ἀπ' ἄλλων καὶ ἄλλων τόπων τὰς ἀνατολὰς ποιουμένου . . . . . .* **96–97** (–)

(10) *alii cognominatum Apollinem putant ὡς ἀπολλύντα τὰ ζῶα: exanimat enim et perimit animantes, cum pestem intemperie caloris immittit, ut Euripides in Phaethonte* (F 781, 11) *'ὦ χρυσοφεγγὲς ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας, ὅθεν σ' Ἀπόλλων' ἐμφανῶς κλήιζει βροτούς'. item Archilochos* (F 27 Bgk) *'ἄναξ Ἄπολλον, καὶ σὺ τοὺς μὲν αἰτίους σήμαινε καὶ σφᾶς ὄλλυ' ὥσπερ ὀλλύεις'.* (11) *denique inustos morbo ἀπολλωνοβλήτους καὶ ἡλιοβλήτους appellant; et quia similes sunt solis*

3 v. l. in den griechischen wörtern nur notiert, wenn wesentlich. Macrobius' zusätze (Münzel De Apollodori *Π. Θ.* libris 1883, 14) und die meisten übersetzungen der griechischen etymologien sind entfernt. 8 *prima — littera retinet* P

ΙΓ—ΙΔ.

3

*98 (7) HERAKLIT. Quaest. Hom. 6—7 p. 10, 1—13 Oelm: *ὅτι μὲν τοίνυν ὁ αὐτὸς Ἀπόλλων ἡλίωι, καὶ θεὸς εἷς δυσὶν ὀνόμασι κοσμεῖται, σαφὲς ἡμῖν ἔκ τε τῶν μυστικῶν λόγων ..... κἀκ τοῦ δημώδους ἄνω καὶ κάτω θρυλουμένου Ἥλιος Ἀπόλλων, ὁ δέ γ' Ἀπόλλων ἥλιος*. (7) *ἠκρίβωται δ' ἡ περὶ τούτων ἀπόδειξις καὶ Ἀπολλοδώρωι, περὶ πᾶσαν ἱστορίαν ἀνδρὶ δεινῶι. τοῦτ' ἔγωγε τὴν ἐπὶ πλέον ἐξεργασίαν καὶ ἀκαίρου λόγου περιττὸν ὑπερθήσομαι μῆκος· ἐκεῖνο δ' ὃ ἐκ τῆς ἡμετέρας εἰκασίας ἀναγκαῖον εἰπεῖν, οὐ παρήσω, δεικνὺς ὅτι καὶ καθ' Ὅμηρον αὐτός ἐστιν Ἀπόλλων καὶ ἥλιος. τοῦτο δ' εἰ λεπτῶς ἐθέλει σκοπεῖν τις, ἐξ ἁπάντων εὑρήσει τῶν ἐπιθέτων γνώριμον.*

(c. 8 p. 13,1) *ταῦτα τοίνυν εἰρήσεται, ἀνθ' ὅτου ποτὲ τὸν αὐτὸν ἀπεφηνάμην ἥλιον Ἀπόλλωνι. καὶ τί πειρώμενος κατασκευάζειν; αἱ λοιμικαὶ νόσοι τὴν μεγίστην ἔχουσι τῆς φορᾶς πρόφασιν τὸν ἥλιον. ὅταν μὲν γὰρ ὥρα θέρειος αὐτοῦ*

4

**99 (—) CORNUT. Theol. Comp. c. 32 p. 65, 1—2 Lang: *ἐχομένως τοίνυν, ὦ τέκνον, Ἀπόλλων ὁ ἥλιός ἐστιν, Ἄρτεμις δὲ ἡ σελήνη.*

(p. 66, 6—8) *τάχα δ' ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ ἁπλοῦν καὶ λύειν τὸ συνεστὸς τῆς οὐσίας ἢ καὶ τὸ σκότος ὡσὰν ἁπλῶν εἰρημένος εἴη.*

(p. 65, 11—66, 6) *δοκοῦσι γὰρ καὶ φθείρειν ἔσθ' ὅτε τὸν ἀέρα καὶ τῶν λοιμικῶν καταστάσεων αἴτιοι γίνεσθαι· διὸ καὶ τοὺς ὀξεῖς θανάτους αὐτοῖς ἀνετίθεσαν οἱ πάλαι, καὶ ὁ ποιητὴς ὡς ἐμ-*

5

99 a PORPHYR. (EUSEB. PE III 11 p. 112 B): *καὶ ἡλίου δὲ τὴν τοιάνδε δύναμιν ὑπολαβόντες Ἀπόλλωνα προσεῖπον ἀπὸ τῆς τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ πάλσεως.*

8—9 κἀκ τοῦ δημώδους Schow καὶ τὸ δημῶδες (δ. om O) Her 10—11 ὁ δέ — ἥλιος om O 14 ⟨διὰ⟩ τοῦτ' Schow τού⟨των μὲν οὖν⟩ o. τού⟨του τοίνυν⟩ Bonnenses 16 ὡς ἀκαίρου Schow 24 ἐπιθέντων O 25 γνώριμον ⟨ὄν⟩ Mehler 29 ⟨ὅτι⟩ αἱ Mehler 'debuit ὡς' Bonnenses 31 φορᾶς O φθορᾶς M 32 ὥρα θέρειος αὐτοῦ: ἢ θέρειος αὐτὸν M ἢ θ. αὐγὴ Ald

10 v. l. συνεστὼς 12 v. l. ἁπλῶς 16—17 v. l. γενέσθαι 19 v. l. καὶ ὁ ποιητὴς, καὶ ὡς ὁ π., ὡς ὁ π.

1 2

effectibus effectus lunae in iuvando nocendoque, ideo feminas certis adflictas morbis σεληνοβλήτους et ἀρτεμιδοβλήτους vocant. (12) *hinc est quod arcu et sagittis Apollinis simulacra decorantur, ut per sagittas intellegatur vis emissa radiorum* (Il.^{a}*A* 51):

αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς
βάλλ'.

(13) *idem auctor est et publicae sospitatis, quam creditur sol animantibus praestare temperie. sed quia perpetuam praestat salubritatem, et pestilens ab ipso casus rarior est, ideo Apollinis simulacra manu dextera Gratias* (F 90) *gestant, arcum cum sagittis sinistra, quod ad noxam sit pigrior et salutem manus promptior largiatur.* (14) *hinc est quod eidem adtribuitur medendi potestas, quia temperatus solis calor morborum omnium fuga est: nam ὡς ἀπελαύνοντα τὰς νόσους Ἀπόλλωνα tamquam Ἀπέλλωνα cognominatum putant.* (15) ..... *quem Athenienses Ἀλεξίκακον appellant. sed et Lindii colunt Apollinem Λοίμιον, hoc cognomine finita pestilentia nuncupatum .....*

(16) *cum ergo sint huiusce sideris, id est solis, duo maximi effectus, alter quo calore temperato iuvat mortalium vitam, alter quo iactu radiorum nonnunquam pestiferum virus immittit, duo eademque cognomina circa singulos effectus propriis enuntiationibus signant*

3

μαλακὴ καὶ πραεῖα δι' εὐκράτου τῆς ἀλέας ἡσυχῆι διαθάλπηται, σωτήριον ἀνθρώποις ἐπιμειδιᾶι φέγγος· αὐχμηρὰ δὲ καὶ διάπυρος ἐκκαεῖσα νοσεροὺς ἀπὸ γῆς ἀτμοὺς ἐφέλκεται, κάμνοντα δὲ τὰ σώματα καὶ διὰ τὴν ἀήθη τοῦ περιέχοντος τροπὴν νοσοῦντα λοιμικοῖς πάθεσιν ἀναλοῦται. τῶν δ' ὀξέων συμφορῶν αἴτιον Ὅμηρος ὑπεστήσατο τὸν Ἀπόλλωνα, διαρρήδην τοῖς αἰφνιδίοις θανάτοις ἐπιγράφων τὸν θεόν. φησὶ γὰρ (Od. o 410)

ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν
οἷς ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.

ἐπειδήπερ οὖν ἕνα μὲν καὶ τὸν αὐτὸν ὑφίσταται τῶι Ἀπόλλωνι τὸν ἥλιον, ἐκ δὲ τοῦ ἡλίου τὰ τοιαῦτα τῶν παθημάτων συνίσταται, φυσικῶς ἐπέστησε τῶι λοιμῶι τὸν Ἀπόλλωνα κτλ.

4

φανές τι ἐν τῶι λοιμῶι παρεισάγει τὸν Ἀχιλλέα λέγοντα ὅτι ζητητέος μάντις (Il. A 64)

ὅς κ' εἴποι ὅτι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.

τούτου δ' ἕνεκεν οἴονται κατ' εὐφημισμὸν τὴν μὲν Ἄρτεμιν ἀπὸ τοῦ ἀρτεμεῖς ποιεῖν, ὅ ἐστιν ὑγιεῖς, ὠνομάσθαι, τὸν δ' Ἀπόλλωνα ὡς ἀπολύοντ' ἡμᾶς τῶν νόσων ἢ ἀπελαύνοντα ἀφ' ἡμῶν αὐτὰς [ἢ ἀπολλύντα] ταύτης τετευχέναι τῆς προσηγορίας, καθ' ἣν ἔννοιαν καὶ Παιήων ἐκλήθη καὶ ἰατρὸς ἔδοξεν εἶναι. τινὲς δὲ αὐτόθεν Ἀπόλλωνα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἀπολλύναι φασὶν εἰρῆσθαι· καὶ γὰρ τὸν ἀπολλύντα ταύτην τὴν διακόσμησιν τοῦτον εἶναι, διὰ τοῦ διατμίζειν ἀδιαλείπτως πάντοθεν αὐτῆς τὸ ὑγρὸν καὶ τῶι αἰθέρι προσκατατάττειν.

(p. 66, 1—2) o. v. 16—18

(p. 69, 17—70, 2) *Παιᾶνα δ' αὐτὸν ἐκάλεσαν εἶτ' οὖν κατ' ἀντίφρασιν καὶ*

5

99b Strab. XIV 1, 6: (*Οὖλιον — ἰατικὸς γὰρ ὁ Ἀπόλλων* u. p. 1051, 5) *καὶ ἡ Ἄρτεμις ἀπὸ τοῦ ἀρτεμέας ποιεῖν. καὶ ὁ ἥλιος δὲ καὶ ἡ σελήνη συνοικειοῦνται τούτοις, ὅτι τῆς περὶ τοὺς ἀέρας εὐκρασίας αἴτιοι· καὶ τὰ λοιμικὰ δὲ πάθη καὶ τοὺς αὐτομάτους θανάτους τούτοις ἀνάπτουσι τοῖς θεοῖς.* **c)** Schol. Il. *E* 515 (Cram. AP III 211, 18) **d)** Cram. AP III 112, 26: *ἰατρὸς διὰ τὸ θεραπεύειν ἡμᾶς, ἀκράτους τὰς ἀκτῖνας πέμπων, καὶ εὐφορίαν ἐμποιῶν τοῖς καρποῖς.*

99e Johann. Diac. zu Hesiod. Th. 411 p. 330 Flach: *Παιᾶνα δὲ διὰ τὸ παύειν λιμόν*

---

6 καεῖσα O 10 ἀνιλοῦται O 17 ἀγανέοις βελέεσσιν O ἀγανοῖς *β*. Ald

4 v. l. *ζητητέον μάντεις (μάντιν)* 13 ἀπολλύονθ' NL 15 [ἢ ἀπ.] Lang (v. l. *ἀπόλλαντα, ἀπείλλαντα, ἀπόλλοντα*) *ἀπολούοντα* Villoison 16 v. l. *τετυχηκέναι* 17—19 [καθ' — εἶναι]? Lang 20—21 v. l. *αὐτόθεν Ἀ.* [*αὐτὸν*], [*αὐτόθεν*] *Ἀ. αὐτὸν. ἀντίον Ἀπόλλωνα* Schmitt-Blank 26 v. l. *αὐτῆι*; *ἐν αὐτῆι* Schmitt-Bl 31 *ἐκάλεσαν* edd. *καλέσαντες* Cor 32 *κατ' ἀντίφρασιν*: vgl. Schol. A Il. *Φ* 447 *βουλό-*

13 *αὐτομάτους*: *αἰφνιδίους*? 21 *εὐφορίαν* Usener *ἐμφορίαν* hs

1 2

appellantes deum Ἰήιον atque Παιᾶνα. quae cognomina utrique effectui apta sunt, ut sit Ἰήιος ἀπὸ τοῦ ἰᾶσθαι . . . . et Παιὰν ἀπὸ τοῦ παύειν τὰς ἀνίας; et rursus Ἰήιος ἀπὸ τοῦ ἰέναι, ab immittendo, — ἕβέλος ἐχεπευκὲς ἑφιείς — et Παιὰν ἀπὸ τοῦ παίειν, a feriendo. (17) *obtinuit tamen ut, cum sanitatem dari sibi precantur, ἰὴ Παιάν per* $\overline{\eta}$ *litteram enuntient, id est 'medere Paean'; cum autem ἴε Παιάν per* $\overline{\varepsilon}$ *litteram dicunt cum adspiratione prioris litterae, significant hoc dici, in aliquem adversa precatione βάλε Παιάν, id est 'immitte feriendo'.* [[*qua voce ferunt Latonam usam, cum Apollinem hortaretur impetum Pythonis incessere sagittis, cuius rei naturalem rationem suo loco reddam*]]. (18) *hanc vocem* [[*id est ἴε Παιάν*]] *confirmasse fertur oraculum Delphicum Atheniensibus petentibus opem dei adversus Amazonas Theseo regnante: namque inituros bellum iussit his ipsis verbis semet ipsum auxiliatorem invocare hortarique.* (19) *Apollodorus in libro XIIII Περὶ θεῶν Ἰήιον solem scribit: ita appellari Apollinem ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν κόσμον ἴεσθαι καὶ ἰέναι, quod sol per orbem impetu fertur.* (20) *sed Timotheus ita* (F 11 Diehl)

σύ τε ὦ τὸν ἀεὶ πόλον οὐράνιον
λαμπραῖς ἀκτῖσ' Ἥλιε βάλλων
πέμψον ἑκαβόλον ἐχθροῖσι βέλος
σᾶς ἀπὸ νεύρας, ὦ ἴε Παιάν.

(21) *eundem deum praestantem salubribus causis Οὔλιον appellant, id est sanitatis auctorem, ut ait Homerus* (Od. ω 402) *'οὐλέ τε καὶ μάλα χαῖρε'. Maeandrius* (III) *scribit Milesios Ἀπόλλωνι Οὐλίωι pro salute sua immolare. Pherecydes* (3 F 149) *refert Thesea, cum in Cretam ad Minotaurum duceretur, vovisse pro salute atque reditu suo Ἀπόλλωνι Οὐλίωι καὶ Ἀρτέμιδι Οὐλίαι.*

9 *ιε* Cantabr *IH* B^{1}P 11—18 *qua voce — hortarique*: Apollodoros? s. u. § 50—51 14 *ἴε*: *le* Cantabr *IH* BP 20 [*solem*] *scribit* [*ita*] Janus 24 *Ἥλιε* Wilamowitz *ΗΛΙ* B *INEAIE* P *Ἅλιε* vulg 25 *ἐχθροῖσι*: *ἐχθροῖς* BP 29—30 *Maeandrius* Keil *meandrius* P *meandri* B

3 4 5

ἐξιλαστικῶς, ἵνα μὴ νόσους αὐτοῖς ἐπιπέμπηι μηδὲ φθείρηι τὸν ἀναπνεόμενον ὑπ᾽ αὐτῶν ἀέρα, εἴτε καὶ ὡς τῶι ὄντι τοῦ αὐτοῦ ὑγιείας τῶι σώματι αἰτίου γινομένου διὰ τῆς τοῦ περιέχοντος εὐκρασίας.

τε καὶ χειμῶνα ἢ διὰ τὸ παιήονα εἶναί τινα ταῖς καρποgονίαις καὶ ἀναθηλήσεσι ταῖς παρ᾽ αὐτοῦ γινομέναις.

99f Strab. XIV 1, 6: *Οὔλιον δὲ Ἀπόλλωνα καλοῦσί τινα καὶ Μιλήσιοι καὶ Δήλιοι, οἷον ὑγιαστικὸν καὶ παιωνικόν. τὸ γὰρ οὔλειν ὑγιαίνειν, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ οὐλή, καὶ τὸ ᾽οὔλέ τε καὶ μέγα χαῖρε᾽. ἰατικὸς γὰρ ὁ Ἀπόλλων.*

μενοι οὖν τὸν θεὸν δυσωπεῖν, ἵνα τοὺς λοιμοὺς ἀποτρέπηι, νόμιον καὶ φύλακα ἐκάλεσαν, ὅθεν Ὅμηρον εἰπεῖν ὅτι ἐβουκόλησε παρὰ Λαομέδοντι καὶ Ἀδμήτωι ἱπποφόρβησεν ~ F 96

2 v. l. ἐξιλαστικῶς, —κὸν καὶ om 3 ἐπιπέμπηι Studemund ἀναπέμπει Cor 5—6 v. l. καὶ om; εἴτε ὡς Osann 6 v. l. αὐτῶι ὄντι 9 v. l. ἀκρασίας

1

(22) *nec mirum, si gemini effectus variis nominibus celebrantur, cum alios quoque deos ex contrario in eadem re duplici censeri et potestate accipiamus et nomine, ut Neptunum, quem alias Ἐνοσίχθονα, id est terram moventem, alias Ἀσφαλίωνα, id est stabilientem, vocant. item Mercurius hominum mentes vel oculos et excitat et sopit, ut ait poeta* (Il. Ω 343)

εἶλετο δὲ ῥάβδον, τῇι τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει.

(23) *unde et Apollinem .... modo sospitatem modo pestem significantibus cognominibus adoramus, cum tamen pestis, quae ab eo noxiis immittitur, aperte hunc deum bonis propugnare significet.*

(24) *hinc est quod apud Pachynum Siciliae promuntorium Apollo Libystinus eximia religione celebratur. nam cum Libyes invasuri Siciliam classem appulissent ad id promuntorium, Apollo, qui ibi colitur, invocatus ab incolis immissa hostibus peste et paene cunctis subita morte interceptis Libystinus cognominatus est.* [[(25) *nostris quoque continetur annalibus similis eiusdem dei praesentiae maiestas*]] .....

(30) *nunc ex aliis quoque huius dei nominibus eundem esse Apollinem et solem probemus.*

(31) *Loxias cognominatur, ut ait Oenopides* (29 A 7), *ὅτι ἐκπορεύεται τὸν λοξὸν κύκλον ἀπὸ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολὰς κινούμενος ..... aut, ut Cleanthes* (I 542 v Arn.) *scribit, ἐπειδὴ καθ' ἕλικας κινεῖται (λοξαὶ γάρ εἰσι καὶ αὗται), ... ἢ ὅτι λοξὰς τὰς ἀκτῖνας ἵησιν ἐφ' ἡμᾶς βορείους ὄντας νότειος ὤν .....*

(32) *Delius cognominatur ἀπὸ τοῦ δῆλα καὶ φανερὰ πάντα ποιεῖν τῶι φωτί .....*

2

96 (–) SCHOL. GEN. (ABT) HOM. Il. Φ 447: *Ἀπολλόδωρος ἐν ⟨ι⟩γ Περὶ Θεῶν· «ἐφόσον γὰρ τῶι Ποσειδῶνι προσήκειν ἡγεῖτο τὰ κατὰ τὴν τειχοδομίαν, ὃν ἡμεῖς μὲν Ἀσφάλιον καὶ Θεμελιοῦχον, αὐτὸς δὲ Ἐνοσίχθονα καὶ Γαιήοχον καλεῖν εἴωθεν, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ⟨τὰ⟩ κατὰ τὰς νομὰς τῶι Νομίωι Ἀπόλλωνι* (u. p. 1056, 1, 15). *διὸ καὶ περὶ τῶν Εὐμήλου πεποίηκεν ἵππων* (Il. *B* 766) *'τὰς ἐν Πιερίηι θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων'»*

15–21 *hinc est — cognominatus est*: A? 24–25 ⟨*cog*⟩*nominibus*? 33 *cognominatus* B *—us est* P

4 ⟨ι⟩γ Hefermehl 8–9 Θεμελιοῦχον, αὐτὸς δὲ Schwartz (Ἀσφάλιος γὰρ καὶ Θεμελιοῦχος ὁ Ποσειδῶν T) θεμέλιον οὐχ ὃν δὲ αὐτὸς Gen 12 ⟨τὰ⟩ Nicole 17 *Πιερίηι*: s. zu p. 1056, 1, 23

3

(p. 10, 11—13) . . . *δεικνὺς ὅτι καὶ καθ' Ὅμηρον αὐτός ἐστιν Ἀπόλλων καὶ ἥλιος. τοῦτο δ' εἰ λεπτῶς ἐθέλει σκοπεῖν τις, ἐξ ἁπάντων εὑρήσει τῶν ἐπιθέτων γνώριμον.*

4

(p. 42, 1—43, 1) *εἶτα Ἐνοσίχθονα καὶ Ἐνοσίγαιον καὶ Σεισίχθονα καὶ Τινάκτορα γαίας ..... κατ' ἄλλον δὲ τρόπον Γαιήοχος λέγεται ὁ Ποσειδῶν καὶ Θεμελιοῦχος ὑπό τινων, καὶ θύουσιν αὐτῷ Ἀσφαλίῳ Ποσειδῶνι πολλαχοῦ ὡσὰν ἐπ' αὐτῷ κειμένου τοῦ ἀσφαλῶς ἑστάναι τὰ οἰκήματα ἐπὶ τῆς γῆς.*

(p. 67, 14—16) *λοξῶν δὲ καὶ περισκελῶν ὄντων τῶν χρησμῶν, οὓς δίδωσι, Λοξίας ὠνόμασται· ἢ ἀπὸ τῆς λοξότητος τῆς πορείας, ἣν ποιεῖται διὰ τοῦ ζωιδιακοῦ κύκλου.*

(p. 67, 2—7) *Δήλιον δὲ αὐτὸν ὠνόμασαν καὶ Φαναῖον ἀπὸ τοῦ δηλοῦσθαι δι' αὐτοῦ τὰ ὄντα καὶ φωτίζεσθαι τὸν κόσμον, ὡς καὶ Ἀναφαίου Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἱδρύσαντο, τοῦ ἀναφαίνοντος πάντα. τούτῳ δ' ἠκολούθησε καὶ τὸ τὴν Δῆλον καὶ Ἀνάφην ἱερὰς αὐτοῦ νομισθῆναι.*

5

99g Plutarch. Thes. 36, 6: *ὃν Ἀσφάλιον καὶ Γαιήοχον προσονομάζομεν.*

99h Johann. Diac. zu Hesiod. Th. 325 p. 319 Flach: *οὐ καινὸν γὰρ διαφόροις ὀνόμασιν αὐτὸν παρ' ἡμῶν καλεῖσθαι, πρὸς τὰς διαφόρους αὐτοῦ ἐνεργείας ἀποβλεπόντων.*

99i Johann. Diac. zu Hesiod. Th. 325 p. 319 Fl: *καὶ Δήλιος ἀπὸ τοῦ δῆλος τοῖς πᾶσι προκεῖσθαι καὶ δῆλα τὰ πάντα ποιεῖν.*

---

2 s. Hefermehl p. 6, 1 8 v. l. *ἀσφαλείοι, ἀσφαλάκους* 11 *γῆς* [*καὶ αὐτοῦ δέοντος*] edd 12—14 *λοξῶν — δίδωσι*: nicht A (vgl. 1058, 1, 28) 14—17 [*ἢ — κύκλου*] Lang 21 *δηλοῦσθαι — ὄντα*: A?

(33) [[*Φοῖβος appellatur ut ait Cornificius, ἀπὸ τοῦ φοιτᾶν βίαι* .....]] *plerique autem a specie et nitore Φοῖβον, id est καθαρὸν καὶ λαμπρόν, dictum putant.*

(34) *item Φάνητα appellant ἀπὸ τοῦ φαίνειν, et Φαναῖον* (p. 1053, 4, 19), *ἐπειδὴ φαίνεται ⟨ἀεὶ⟩ νέος, quia sol cotidie renovat sese* .....

(35) *Camerienses, qui sacram Soli incolunt insulam, Ἀειγενέτηι Apollini immolant, τῶι τὸν ἥλιον ἀεὶ γίνεσθαι καὶ ἀεὶ γεννᾶν* .....

(36) *Apollinis Lycii plures accipimus cognominis causas. Antipater Stoicus* (III 36 v Arn.) *Lycium Apollinem nuncupatum scribit ἀπὸ τοῦ λευκαίνεσθαι πάντα φωτίζοντος ἡλίου. Cleanthes* (I 541 v Arn,) *Lycium Apollinem appellatum notat, quod veluti lupi pecora rapiunt, ita ipse quoque umorem eripit radiis.* (37) *prisci Graecorum primam lucem, quae praecedit solis exortus, λύχην appellaverunt ἀπὸ τοῦ λευκοῦ (id temporis hodieque λυκόφως cognominant).* (38) *de quo tempore poeta ita scribit* (Il. *H* 433):

ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ.

2 *appellatus* B 5 *phaneta* BP (u. ö.) *Φαναῖον* Camerarius *ΦΑΝΕΟΝ* BP 6 ⟨ἀεὶ⟩ Münzel 8 *ΓΙΝΕ*ΑΙ* P *ΓΕΝΕΣΤΑΙ* B 11 *cleantes* B *deanthes* P 15 *lycophos* P *licophos* B 16 *poeta* om P

3

(p. 10, 13—11, 3) *ἀμέλει Φοῖβον αὐτὸν εἴωθε συνεχῶς ὀνομάζειν ... οὐκ ἀπὸ Φοίβης, ἣν Λητοῦς φασιν εἶναι μητέρα· σύνηθες γὰρ Ὁμήρωι τοῖς πατρόθεν ἐπιθέτοις χρῆσθαι, τὰ δ' ἐκ μητέρων οὐκ ἂν εὕροι τις ὅλως παρ' αὐτῶι. Φοῖβον οὖν ἀπὸ τῶν ἀκτίνων λαμπρὸν αὐτὸν ὀνομάζει, τὸ μόνον ἡλίωι προσὸν ἐξ ἴσου κοινώσας Ἀπόλλωνι.*

(p. 11, 10—12, 6) *Λυκηγενῆ δὲ προσηγόρευσεν αὐτὸν οὐχ ὡς ἐν Λυκίαι γεγενημένον — ἔξω γὰρ τῆς Ὁμηρικῆς ἀναγνώσεως οὗτος ὁ νεώτερος μῦθος — ἀλλ' ὥσπερ οἶμαι τὴν ἡμέραν ἠριγένειαν ὀνομάζει τὴν τὸ ἦρ γεννῶσαν, τουτέστι τὸν ὄρθρον, οὕτω Λυκηγενῆ πρυσηγορεῦσαι αὐτὸν ὡς τὸν ἀπὸ τοῦ ὄρθρου γενόμενον.*

4

(p. 66, 18—19) *μετὰ δὲ ταῦτα Φοῖβος μὲν λέγεται διὰ τὸ καθαρὸς εἶναι καὶ λαμπρός.*

(p. 69, 5—9) *ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς λοιμοῖς ὡς ἐπίπαν δοκεῖ τὰ θρέμματα πημαίνεσθαι πρῶτον καὶ συνεχέστερον ⟨ἢ⟩ [καθ' αὑτὰ] φθείρεσθαι [λοιμικῶς], κατὰ*

5

99k Apollon. Lex. Hom. p. 164, 10 Bk: *Φοῖβος· ἐπίθετον Ἀπόλλωνος. ὁ μὲν Αἰσχύλος* (Eum. 8) *ἀπὸ Φοίβης τῆς μητρὸς Λητοῦς. Ὅμηρος δὲ οὐδέποτε ἀπὸ μητέρων κοσμεῖ τινάς, μήθ' ὅτι δὲ μάμμης. Φοῖβον οὖν ἐκδεκτέον ἀπὸ τοῦ φοιβᾶσθαι, ὅ ἐστι μαντεύεσθαι. ἢ καὶ βέλτιον· ὁ καθαρὸς καὶ ἀμίαντος· φοῖβον γὰρ κατὰ γλῶτταν τὸ καθαρόν, ὡς καὶ Ἡλιόδωρος 'φοῖβον ὕδωρ ἐπάγων .....'*

991 Cram. AP III 112, 19 [Tzetzes] *Ἀπόλλων Φοῖβος καλεῖται διὰ τὸ φωτιστικόν, ἐκ τοῦ βαίνειν καὶ φαίνειν.*

99m Schol. B* Il. A 43: *Φοῖβος· οἱονεὶ ὁ φαόβιος, τουτέστιν ὁ λαμπρὸν βίον ἔχων ἤγουν τόξον, ὅθεν καὶ φοιβάζω τὸ λαμπρύνω. ἢ ἀπὸ Φοίβης μαμμωνικόν, ὡς καὶ Ἡσίοδος.*

99n Cram. AP III 112, 30 (Tzetz): *Λυκηγενὴς δὲ διὰ τὸ τοὺς λυκάβαντας ἤτοι τοὺς χρόνους γεννᾶν.*

99o Johann. Diac. zu Hesiod. Th. 325 p. 319 Fl: *καὶ Λυκηγενέτης ὡς τοῦ λυκαυγοῦς ὀρθροῦ γενέτης.*

7—8 *τὰ — αὐτῶι*: *τοῖς — εὕρη* O 9 [λαμπρὸν]? Oelm *λαμπροῦ*? 10 *προσῆκον* Mehler 11 *κοινωνήσας* O 14 *λυκείωι* O *γὰρ οὖν* AB *γάρ ἐστι* Schol. Il. Δ 101 18 *ἦρος* Schol

11—12 *πημαίνεσθαι*: v. l. *ποιμαίνεται* 14 ⟨*ἢ*⟩ Lang 14—15 [*καθ' αὑτὰ*] Jac 15 v. l. *φθείρεται* 16 [*λοιμικῶς*] Lang *λοιμάδας* G *ὡς λύκωι* Schmitt-Bl

14 *γὰρ* Jac *δὲ* Ap 15—16 *Ἡλιόδωρος*: *Ἡσίοδος* Villoison (F 274 Rz) 18—22 Muenzer a. o. 11; Reinhardt a. o. 24 31 *λυκιγενὲς* hs

1 2

idem Homerus (Il. *Δ* 101):

εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέι κλυτοτόξωι,

quod significat τῶι γεννῶντι τὴν λύκην ... radiorum enim splendor propinquantem solem longe lateque praecedens atque caliginem paulatim extenuans tenebrarum parit lucem. (39) ..... *annum quoque vetustissimi Graecorum λυκάβαντα appellabant, τὸν ἀπὸ τοῦ λύκου (id est sole) βαινόμενον καὶ μετρούμενον.* (40—41) *verehrung in Lykopolis; λύκος von λύκη abgeleitet.*

(42) *Apollinem Πατρῶιον cognominaverunt non propria gentis unius aut civitatis religione, sed ut auctorem progenerandarum omnium rerum, quod sol umoribus exsiccatis ad progenerandum omnibus praebuit causam, ut ait Orpheus* (F 242 Ke)

πατρὸς ἔχοντα νόον καὶ ἐπίφρονα βουλήν .....

(43) *Νόμιον Ἀπόλλωνα cognominaverunt non ex officio pastorali et fabula, per quam fingitur Admeti regis pecora pavisse, sed quia sol pascit omnia quae terra progenerat.* (44) *unde non unius generis sed omnium pecorum pastor canitur, ut apud Homerum* (Il. *Φ* 448) *Neptuno dicente* F 96 o. p. 1052

Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες.

atque idem apud eundem poetam equarum pastor significatur, ut ait (Il. *B* 766): F 96 o. p. 1052

τὰς ἐν Φηρείηι θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄμφω θηλείας, φόβον Ἄρηος φορεούσας.

3 *ΛΥΚΗ* P *ΑΥΚΗ* B 8 § 40—41 nicht A (Münzel 23)? 20 *ΕΛΙΠΟΔΑΣ* B *ΕΙΑΙΠΛΑΣ* P 23 *Φηρείηι* Jac *ΦΗΡΙΦΙ* P *ΦΗΡΙΕΙ* B *Πηρείηι* vulg *Πιερίηι* F 96; Il. *B* 766 vulg (*Πηερίηι* Ven. A; *Πηρείη* Pap. Petrie s. V; cod. Harl. 1771 s. XV; *Φηρίη* cod. Harl. 5601 s. XV—XVI; *Φηρείηι* coni. Valckenaer coll. *B* 763 *Φηρητιάδαο*)

3

γόρευσε τὸν ἥλιον, ἐπειδὴ τοῦ κατὰ τὴν ὄρθριον ὥραν λυκαυγοῦς αὐτός ἐστιν αἴτιος· ἢ ὅτι τὸν λυκάβαντα γεννᾶι, τουτέστι τὸν ἐνιαυτόν — ὅρος γὰρ ἐτησίου χρόνου διαδραμὼν ἥλιος ἐν μέρει τὰ δώδεκα ζώιδια.

(p. 12, 6—11) *καὶ μὴν χρυσάορον αὐτὸν ὠνόμασεν οὐχ ὡς ὑπεζωσμένον χρυσοῦν ξίφος — ἀνοίκειον γὰρ Ἀπόλλωνι τὸ ὅπλον, τοξότης γὰρ ὁ Θεός — ἀλλ' ἐπειδήπερ ἐξ ἀνατολῶν χρυσῶι μάλιστα τὸ φέγγος δραθὲν ἔοικεν, εὑρέθη πρέπον ἐπίθετον ἡλίωι διὰ τὰς ἀκτῖνας τὸ χρυσάορον.*

4

τοῦτο καὶ τὴν τῶν ποιμνίων ἐπιμέλειαν ἀνέθηκαν αὐτῶι, νόμιον καὶ λύκιον καὶ λυκοκτόνον προσαγορεύοντες.

(p. 69, 9—17) *Ἀγυιεὺς δ' ἐκλήθη δεόντως ἱδρυθεὶς ἐν ταῖς ἀγυιαῖς· καταυγάζει γὰρ ταύτας καὶ πληροῖ φωτὸς ἀνατέλλων, ὡς, ἐκ τῶν ἐναντίων εἴρηται τὸ* (Od. *β* 388) *'δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί'.*

καὶ Λεσχηνόριον δ' αὐτὸν προσηγόρευσαν διὰ τὸ τὰς ἡμέρας ταῖς λέσχαις καὶ τῶι ὁμιλεῖν ἀλλήλοις συνέχεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, τὰς δὲ νύκτας καθ' ἑαυτοὺς ἀναπαύεσθαι.

5

F 354, 15

p. 69, 5—9: o. p. 1055, 4, 8ff.

Schol. A Π. *Φ* 447: s. app. zu p. 1049, 4, 32.

2 τοῦ: τῆς B 3 ὄρθριον: αἴθριον ABO αὐτός: οὗτος Polak 7 ⟨ὁ⟩ ἥλιος Münzel 10 ἐπεζωσμένον O ὑπερεζ— Schol 14 φέγγος: φάος O 16 ὁ χρυσάορ M τὸ χρυσάορ Schol (p. 12, 11—18 nicht A?)

8 πρεπόντως Schmitt-Bl 13—14 δύσατο θ' ἠέλιος W δύνοντος τ' ἠελίοιο cett 16 v. l. λησχηνόριον, λεσχηνάριον

1 2

(45) *praeterea aedes ut ovium pastoris sunt apud Camirenses Ἐπιμηλίου, apud Naxios Ποιμνίου. itemque deus Ἀρνοκόμης colitur, et apud Lesbios Ναπαῖος, et multa sunt cognomina per diversas civitates ad dei pastoris officium tendentia, quapropter universi pecoris antistes et vere pastor agnoscitur.*

(46) *Apollo Ἐλελεὺς appellatur ἀπὸ τοῦ ἑλίττεσθαι περὶ τὴν γῆν, quod aeterno circa terram meatu veluti volvi videtur, ut ait Euripides* (Phoen. 3)

Ἥλιε θοαῖς ἵπποισιν εἱλίσσων φλόγα·

ἢ ὅτι συναλισθέντος πολλοῦ πυρὸς περιπολεῖ, ut ait Empedocles (21 B 41)

οὔνεκ' ἀναλισθεὶς μέγαν οὐρανὸν ἀμφιπολεύει.

Platon (Kratyl. 409 A?) *ἀπὸ τοῦ συναλίζειν καὶ συναθροίζειν τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν ἀνατείλῃ . . . . .*

(47) *Apollo Χρυσοκόμας cognominatur a fulgore radiorum, quos vocant comas aureas solis. unde et Ἀκερσικόμης, quod nunquam radii possunt a fonte lucis avelli. item Ἀργυρότοξος, quod enascens per summum orbis ambitum velut arcus quidam figuratur alba et argentea specie, ex quo arcu radii in modum emicant sagittarum.* (48) *Σμινθεὺς cognominatur, ὅτι ζέων θεῖ . . . . Καρνεῖος, ἐπεὶ καιόμενος ὁρᾶται ⟨ἀεὶ⟩ νέος; vel quod, cum omnia ardentia consumantur, hic suo calore candens semper novus constat. item Ἀπόλλων Κιλλαῖος, ὅτι τὰς κινήσεις λαιὰς ποιεῖ* (p. 1052, 1, 26), *semper nobis ab austro currens.* (49) *Θυμβραῖος Ἀπόλλων ὁ τοὺς ὄμβρους θείς, quod est deus imbricitor. Ἀπόλλων Φιλήσιος, quod lumen eius exoriens amabile amicissima veneratione consalutamus.*

(50) *Ἀπόλλων Πύθιος οὐκ ἀπὸ τῆς πεύσεως, id est non a consultatione oraculorum dictus a physicis aestimatur, sed ἀπὸ τοῦ πύθειν id est σήπειν, quod nunquam sine vi caloris efficitur.* (51) *hinc ergo Πύθιον dictum aestimant, licet hoc nomen ex nece draconis inditum deo Graeci fabulentur . . . . . .*

---

3 *deus ⟨apud*⟩*? ΑΡΤΟΚΟΜΗΣ* P *ΚΟΜΗΣ* B 7 *ἑλίττεσθαι ⟨ἀεί⟩?* 10 *ΕΛΙΣΣΩΝ* BP 12 *οὔνεκ' ἀν—* Macr *ἀλλ' ὁ μὲν ἁλισθεὶς* Et. M. 426, 54; Et. Barocc. Cram. AO II 427 13 *συναλίζειν* Janus *ΣΥΝΑΛΑΣΚΕΙΝ* BP 14 *ΑΝΑΤΕΛΗ* P *ΑΝΑΤΕΥΛΕ* B 15 *quos* Salisb. *quas* BP 20 *⟨ἀεὶ⟩* Münzel 22 *ΣΚΙΛΛΑΙΟΣ* B *ΚΑΛΛΑΙΟΣ* P 31 auch die *rationes naturales* § 51—59 enthalten noch Apollodorisches, so wahrscheinlich das Antipatroszitat (s. o. § 36); zu § 56 *haec insula ideo Delos vocatur, quia ortus et quasi partus luminum omnia facit δῆλα* vgl. § 32 und Cornut. 67, 2 ff. o. p. 1053, 4, 18

3 | 4 | 5

99p (STRAB. IX 4, 5: *ἀπὸ γὰρ τοῦ δρυμώδους ὠνόμασται ὁμωνύμως, ὥσπερ καὶ Νάπη ἐν τῶι Μηθύμνης πεδίωι, ἣν Ἑλλάνικος* [4 F 35] *ἀγνοῶν Λάπην ὀνομάζει.*)

(*Χρυσάορος* o. p. 1057, 3, 8

(p. 66, 19—67, 2) *καὶ ἐπιθέτοις ἄλλοις εἰς αὐτὸν χρῶνται, Χρυσοκόμαν καὶ Ἀκειρεκόμαν προσαγορεύοντες, ἐπειδὴ χρυσωπός ἐστι καὶ ἔξω πένθους καθεστὼς διὰ τὴν ἀγνότητα.*

99q CRAM. AP III 112, 22 (Tzetz): *Ἀργυρότοξος διὰ τὸ τῶν ἀκτίνων φαιδρὸν καὶ λευκοφανές, ἐξ οὗ καὶ διδάσκει ὁ Ὅμηρος, μή τι εἶδος εἶναι τὸ ἡλιακὸν φῶς, ἢ λευκόν,* [[*κἂν εἴ τινες μύδρον πεπυρακτωμένον ἔφησαν, εἴτε ἄλλο τι*]].

99r JOHANN. DIAC. zu Hesiod. Th. 337 p. 322 Flach: *ἀκειρεκόμην ... διὰ τὸ τὸν ἡλιακὸν δίσκον μετὰ τῶν ... χρυσῶν ἀκτίνων κεφαλῆι τινι προσεοικέναι ....*

99s CRAM. AP III 112, 31 [Tzetz]: *Σμινθεὺς διὰ ⟨τὸ⟩ τὰ ὑλώδη καὶ βλαπτικὰ καταστήματα κατ' αὐτοῦ ἀναιρεῖσθαι.*

(p. 67, 7—11) *διὰ δὲ τὸν εἰρημένον σαφηνισμὸν* (p. 1053, 4, 18) *τῶν πραγμάτων καὶ τὴν μαντικὴν αὐτῶι προσῆψαν, καὶ εὑρεθέντος τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου τὸν Ἀπόλλωνα προσω-*

99t CRAM. AP III 112, 33 [Tzetz]: *μάντις διὰ τὸ τέρατά τινα ἐξ αὐτοῦ ἀναφαίνεσθαι.*

99u JOHANN. DIAC zu Hesiod. Th. 325 p. 319 Fl: *καὶ Πύθιος ἀπὸ τοῦ σηπτικὸς εἶναι, οὐ τῆι*

2—8 [*ἐπιθέτοις — ἀγνότητα*] Lang 2—3 *καὶ ἐπιθέτοις* Schmitt-Bl *ἐπὶ τὸ (δὲ) τοῖς* Corn 4 v. l. *χρυσοκόμην* 4—5 v. l. *ἀκειροκόμαν, ἀκειρεκόμην* (l. *Ἀκε[ι]ρ⟨σ⟩εκόμαν*?) 13—14 *εὑρεθέντος τοῦ — μαντείου τὸν Ἀπόλλωνα* Schmitt-Bl *εὑρεθὲν τὸ — μαντεῖον τῶι Ἀπόλλωνι* Cor

12 *εἴ* Münzel *καὶ* hs 21 *Σμινθεῦ* hs ⟨*τὸ*⟩ Münzel

1

(60) *sagittarum autem nomine non nisi radiorum iactus ostenditur, qui tunc longissimi intelleguntur, quo tempore altissimus sol diebus longissimis solstitio aestivo conficit annuum cursum: inde Ἑκηβόλος et Ἑκατηβόλος dictus, ἕκαθεν τὰς ἀκτῖνας βάλλων . . . .*

(64) *Ἀπόλλωνα Διδυμαῖον vocant, quod geminam speciem sui numinis praefert ipse inluminando formandoque lunam . . . . . .*

2

97 (—) SCHOL.GEN.HOM. Π. *Φ* 472: *φεύγεις δὴ ἑκάεργε*] *Φανόδικος* (III) *ἀπὸ Ἑκαέργης. Ἀπολλόδωρος ἐν ιγ· «καλεῖται δ' οὕτως ἀπὸ τῆς ῥιπῆς, ὡς ἄν ἕκαθεν εἴργων ἢ ἕκαθεν τὸ ἴδιον ἔργον ἐπιτελῶν.»*

6—7 *ῥιπῆς* E Schwartz *τρίκης* Gen *τριβῆς* Nicole

3

(p. 11, 3—10) *καὶ μὴν οὐδ' Ἐκάεργον εἰκός ἐστιν Ἐκαέργης ὁμώνυμον εἶναι τῆς ἐξ Ὑπερβορέων τὰς ἀπαρχὰς ἐπὶ Δῆλον ἐνεγκούσης, ἀλλ' ἔστιν ἐτύμως ἑκάεργος, ὁ τὰ ἔκαθεν ἐργαζόμενος· τουτέστιν ὁ ἥλιος ὁ πόρρωθεν ἀφεστὼς τῆς ἡμετέρας γῆς ὡρῶν ἐπετείων δημιουργὸς εὐκαίρως ἐφίσταται, πνίγη χειμῶσιν ἀντιμετρῶν καὶ ἀρότου τε καὶ σπορᾶς, ἀμήτου τε καὶ τῶν κατὰ γεωμορίαν ἔργων αἴτιος ἀνθρώποις γενόμενος.*

4

νόμασαν Πύθιον ἀπὸ τοῦ δεῦρο ἐρχομένους τοὺς ἀνθρώπους πυνθάνεσθαι τὰ καθ' ἑαυτούς. ἐλέχθη δὲ καὶ ὁ τόπος ὀμφαλὸς τῆς γῆς οὐχ ὡς μεσαίτατος ὢν αὐτῆς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀναδιδομένης ἐν αὐτῶι ὀμφῆς, ἥτις ἐστὶ θεία φωνή.

(p. 65,4—11) *καλοῦνται δὲ ὁ μὲν [ἥλιος] Ἕκατος [διὰ τοῦτο], ἡ δὲ Ἑκάτη τῶι ἔκαθεν δεῦρο ἀφιέναι καὶ ἀποστέλλειν τὸ φῶς, ὥστε παρακειμένως καὶ Ἑκατηβόλους αὐτοὺς προσηγορεύκασιν. ἔνιοι δὲ τὸν Ἕκατον καὶ τὴν Ἑκάτην ἄλλως ἐτυμολογοῦσιν, ὡς τῶν τεθειμένων αὐτοῖς τὰ ὀνόματα ταῦτα ἑκὰς αὐτοὺς εἶναι εὐχομένων καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν βλάβην μὴ προσπελάζειν αὐτοῖς· δοκοῦσι γὰρ* (o. p. 1047, 4, 13)

5

ἑαυτοῦ παρουσίαι, ἀλλὰ μᾶλλον τῆι ἀπουσίαι.

99v Cram. AP III 112,20 [Tzetz]: *Ἑκατηβόλος δὲ διὰ τὸ ἔκαθεν βάλλειν· ἐξ οὐρανοῦ γὰρ βάλλει τὰ βέλη. Ἑκάεργος, ὅτι μακρόθεν ἐργάζεται· ἤτοι μακρόθεν διὰ τῶν ἀκτίνων αὔξει τὰ ἔργα.*

99w Apollon. Lex. Hom. p. 65, 8: *Ἑκάεργος· ὁ μακρόθεν εἴργων τοῖς βέλεσιν.*

99x Schol. Ammon. Π. Φ 461 (Hefermehl a. o. 7,2).

99y Schol. Eust. Il. *A* 474 p. 138, 22.

99z Johann. Diac. zu Hesiod. Th. 325: *καὶ Ἑκάεργος ἀπὸ τοῦ ἔκαθεν ἡμῶν ὢν ἐργάζεσθαι ποιεῖν ἡμᾶς.*

4 *ἑκαέργης* om O 4—5 *ἐπώνυμον*? 6 *τὰς* om M 9 [*τὰ*] Mehler 10—11 *ὁ ἥλιος πόρρωθεν* B G O 11—12 *ὑφεστῶς* O 13 *ἐπετείων* Mehler *ἐπιτηδείων* O . . . . *είων* A B *ἐπιγείων* G 13—14 *δημιουργὸς* Usener *γεωργὸς* M O *γεωργοῖς* O^2 15 *πνίγη* Badham *τῆι γῆι* M O 16 *ἀροτοῦ* G *πρώτου* A B *ποτοῦ* O *πλωτοῦ ἀροτοῦ* Ald 18 *τῶν ⟨ἄλλων τῶν⟩*? Bonnenses *⟨πάντων⟩ τῶν*? 18—19 *γεωργίαν* O

12 [*ἥλιος*] Lang 12—13 [*διὰ τ.*] Schmitt-Bl 20—21 v. l. *τεθεικότων* 22 v. l. *αὐτὰ*

6 *ἔκαθεν* Münzel *ἐκεῖθεν* hs

1

(65) *Ἀπόλλωνα Δέλφιον vocant, quod quae obscura sunt, claritudine lucis ostendit ἐκ τοῦ δηλοῦν ἀφανῆ .....*

2

4 folgt etymologie des Numenios (§ 65) und über den Apollonkult der Hieropolitaner (66—71) mit zitat des Porphyrios

(p. 65, 2—4) *διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τοξότας αὐτοὺς ἀμφοτέρους* (Apollon und Artemis) *παρήγαγον, τὴν ὡσανεὶ ἄφεσιν πόρρω τῶν ἀκτίνων αἰνιττόμενοι.* (p. 67, 17—68, 8) *μουσικὸς δὲ καὶ κιθαριστὴς παρεισῆκται τῶι κρούειν ἐναρμονίως πᾶν μέρος τοῦ κόσμου καὶ συνωιδὸν αὐτὸ πᾶσι τοῖς ἄλλοις μέρεσι ποιεῖν, μηδεμιᾶς [αὐτῶν] ἐκμελείας ἐν τοῖς οὖσι θεωρουμένης, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν χρόνων πρὸς ἀλλήλους συμμετρίαν ἐπ᾽ ἄκρον ὡς ἐν ῥυθμοῖς τηροῦντος αὐτοῦ καὶ τὰς τῶν ζώιων φωνὰς καὶ ὡσαύτως τοὺς τῶν ἄλλων σωμάτων ψόφους, οἱ διὰ τὸ ξηραίνεσθαι χρησίμως ὑπὸ τὸν ἀέρα ἀποδίδονται, δαιμονίως ἠρμόσθαι πρὸς τὰς ἀκοὰς ποιοῦντος. ἀπὸ ταύτης δὲ τῆς ἀρχῆς καὶ Μουσηγέτης ἐκλήθη καὶ Ἐπίσκοπος, καὶ αὐτὸς παίζειν μετὰ τῶν Μουσῶν ἐνομίσθη·*

ἐκ γάρ τοι Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ βασιλῆες

φησὶν ὁ Ἡσίοδος (*Th.* 94—95).

(p. 68, 8—69, 5) *διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἱερὸς αὐτοῦ ὁ κύκνος τῶι μουσικώτατον καὶ λευκότατον ἅμα εἶναι τῶν ὀρνέων, ὁ δὲ κόραξ ἀλλότριος διά τε τὸ μιαρὸς εἶναι καὶ διὰ τὴν χροιάν. ἡ δὲ δάφνη, καίπερ δαφοινή τις οὖσα, στέμμα αὐτοῦ ἐστιν, ἐπειδὴ εὐερνές τε καὶ ἀειθαλὲς φυτόν ἐστι. τυγχάνει δὲ καὶ εὐέκκαυστος οὖσα καὶ πρὸς τὰς καθάρσεις οἰκεῖόν τι ἔχουσα, ὥστε μὴ ἀλλοτρίως ἀνακεῖσθαι τῶι καθαρωτάτωι καὶ καυστικωτάτωι θεῶι. τάχα δὲ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, προστρέχον πως τῶι διαφαίνειν, ἐπιτηδείαν αὐτὴν ἐποίησε πρὸς τὰς μαντείας εἶναι δοκεῖν. ὁ δὲ τρίπους διὰ τελειότητα τοῦ τῶν τριῶν ἀριθμοῦ δέδοται αὐτῶι. δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν παραλλήλων κύκλων, ὧν ἕνα μὲν τέμνει κινούμενος τὴν ἐνιαύσιον κίνησιν ὁ ἥλιος, δυοῖν δ᾽ ἐφάπτεται.*

99*α* Cram. AP III 112, 25 [Tzetz]: *τοξότης δὲ διὰ τὸ δίκην τόξου πέμπειν τὰς ἀκτῖνας.*

99*β* Cram. AP III 112, 28 (Tzetz): *μουσικὸς διὰ τὸ κατὰ μουσικὴν ἁρμονίαν κινεῖσθαι, ὡς καὶ ἦχον τινὰ ἀποτελεῖν μουσικόν. καὶ ὁ Πυθαγόρας ἐκ τῆς τῶν ἄστρων οὐρανίας κινήσεως τὴν μουσικὴν συνέθηκε.*

F 354, 5; 7; 16.

99*γ* Porphyr. (Euseb. PE III 11 p. 112 BC): *ἐννέα δὲ ἐπάιδουσαι αὐτῶι Μοῦσαι ... περιέθεσαν δὲ αὐτῶι τὴν δάφνην, τοῦτο μὲν ὅτι πυρὸς πλῆρες τὸ φυτὸν καὶ διὰ τοῦτο ἀπεχθὲς δαίμοσι, τοῦτο δὲ ὅτι λάλον καιόμενον εἰς παράστασιν τοῦ προφητεύειν τὸν θεόν.*

3 *παρ⟨εισ⟩ήγαγον*? 5—20 *μουσικός* — *Ἡσίοδος* in dieser form nicht A 7 *συνωιδὸν αὐτὸ* Osann *σύνοδον αὐτὸν* Cor 8 [*αὐτῶν*] Schmitt-Bl v. l. *αὐτὸν, αὐτοῦ* 10 *ἐπ᾽ ἄκρον* Osann v. l. *ἐπ᾽ ἄκρου, ἀπ᾽ ἄκρου, ἀπ᾽ ἄκρων* 12 *ὡσαύτως τοὺς* Lang *ὧν αὐτὸς* u. *καὶ αὐτός* Cor 12—13 v. l. *ψόφος ἰδία, ψόφους διὰ* 16 ⟨*Μουσῶν*⟩ *ἐπίσκοπος* Schmitt-Bl *παίζειν*: v. l. *παιδείας* 17 v. l. *ἐκ γὰρ Μουσάων* 19 v. l. *ἐπὶ χθόνα, καταχθόνιοι καὶ κιθαρισταί, ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες* Hes 26 ⟨*τὸ*⟩ *φυτόν*? 27 *εὐεκκαυστός* ⟨*τις*⟩ Osann 30 *προστρέχον* B^{cor} *προτρέχον*, —*χων* cett 31 v. l. *διαβαίνειν*

IF

100 (8) STEPH. BYZ. s. *Ἀρκάς·* ..... *Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ θεῶν ις βιβλίωι περὶ Δήμητρός φησιν ὅτι Ἀρκάδια τῆι Δήμητρι μέλλοντες θύειν οἱ ἄνθρωποι — ταύτην γὰρ τὴν θυσίαν συνεστήσαντο μετὰ τὸν πρῶτον σπόρον, ὅτι αὐτοῖς ἐκ τῆς γῆς ἔμολεν ὁ καρπὸς εἰς τροφὴν καὶ σπόρον· καὶ οὕτω τὰ Ἀρκάδια τιμῆς χάριν.*

IZ

101 (9) SCHOL. SOPH. OK 489: *τοῦτο ἀπὸ τῆς δρωμένης θυσίας ταῖς Εὐμενίσι φησί· μετὰ γὰρ ἡσυχίας τὰ ἱερὰ δρῶσι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀπὸ Ἡσύχου θύουσιν αὐταῖς, καθάπερ Πολέμων ἐν τοῖς Πρὸς Ἐρατοσθένην* (IV) *φησὶν οὕτω 'τὸ δὲ τῶν Εὐπατριδῶν γένος οὐ μετέχει τῆς θυσίας ταύτης', εἶτα ἑξῆς 'τῆς δὲ πομπῆς ταύτης Ἡσυχίδαι, ὃ δὴ γένος ἐστὶ περὶ τὰς Σεμνὰς θεάς, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἔχει καὶ προθύονται πρὸ τῆς θυσίας κριὸν Ἡσύχωι ἱερόν, ἥρω τοῦτον οὕτω καλοῦντες· διὰ γὰρ εὐφημίαν * * οὗ τὸ ἱερόν ἐστι παρὰ τὸ Κυλώνειον ἐκτὸς τῶν Ἐννέα πυλῶν'. καὶ Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῆι Περὶ Θεῶν ιζ περὶ τοῦ τῶν Ἡσυχιδῶν γένους καὶ τῆς ἱερᾶς * * φησί.*

K

102 (10) **a)** STOB. Anthol. I 49, 50 p. 418, 8—420, 20 W: *Πορφυρίου ἐκ τῶν Περὶ Στυγός. τοῦ δὲ Ἀπολλοδώρου ἐν τῶι εἰκοστῶι Περὶ τῶν Θεῶν συγγράμματι, ὅ ἐστι Περὶ τοῦ Ἅιδου, τάδε περὶ τῆς Στυγὸς λεγόμενα εὕρομεν· «ἀρκτέον γὰρ ἀπὸ τούτων τῆς τε ἐκ τῶν ὀνομάτων παρεμφάσεως οὐ καταφρονητέον. ἐκ γὰρ τοιούτων ὁρμώμενοι πιθανῶς καὶ τοὺς ἐν Ἅιδου νομιζομένους ποταμοὺς κατωνομάκασιν. Ἀχέροντα μὲν διὰ τὰ ἄχη, ὡς καὶ Μελανιππίδης ἐν Περσεφόνηι* (F 3 B⁴)·

καλεῖται δ' ἐν κόλποισι γαίας
ἄχεα ⟨βροτ⟩οῖσιν προχέων Ἀχέρων.

ἔτι καὶ Λικύμνιός φησι (F 1 B⁴)·

μυρίαις παγαῖς δακρύων ⟨Ἀχέρων⟩ ἀχέων τε βρυεῖ.

καὶ πάλιν (F 2 B⁴)·

Ἀχέρων ἄχεα πορθμεύει βροτοῖσιν.

---

3 Ἀρκάδια Xylander *ἀρκαδία(ι)* RVP *μέλλοντας* RV 4 *οἱ* om V *ἄνθρωποι* * * o. [γὰρ] Meineke 5 *αὐτῆς* V 6 *ἀρκαδία* RV 12 *Ἡσυχίδαι ⟨ἐπιμελοῦνται⟩*? Jac *περὶ* 1 *παρὰ* L [*καὶ*] *τ. ἡγ. ἔχουσι* Pap(ageorgius) 14 * * Pap *διὰ γοῦν* Lascaris *διὰ τὴν* Triclinius *Κυλώνειον* Otfr Mueller *κυδώνιον* L 16 *ἱερείας* Brunck *ἡσυχίας* Robert *ἱερᾶς ⟨πομπῆς⟩* Hermann 19 *δὲ* Heeren *δὴ* St (FP) 19—20 *εἰκοστῶι — συγγράμματι* F *εἰ. τοῖς — συγγράμμασιν* P *εἰ. τοῦ — συγγράμματος* Usener 22 *παρεκφράσεως* Heyne *παρεκφάσεως* Canter 23 *πιθανῶς* Heyne *—ῶν* St 27 *ἄχεα βροτοῖσιν* Emperius *ἀχεοῖσι, ἀχαιοῖσιν* St 28 *ἔτι* Gale *ἐπεὶ* St 29 *παγαῖς* Grotius *πάσαις* St ⟨*Ἀχέρων*⟩ Grotius

(2) *Ἀχέρων δὲ καὶ Ἀχερουσία λίμνη ταὐτόν, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Πολυξένηι* (F 480 N²) *τὴν Ἀχιλλέως ψυχὴν εἰσάγει λέγουσαν·*

ἀκτὰς ἀπαίωνάς τε καὶ μελαμβαθεῖς
λιποῦσα λίμνης ἦλθον ἄρσενας χοὰς
Ἀχέροντος ὀξυπλῆγας ἠχούσας γόους —

⟨ἀπαίωνας ἀκτὰς⟩ τὰς τῶν νεκρῶν λέγων παιῶν' οὐκ ἐχούσας, ἄρσενας δὲ ⟨χοὰς⟩ τὰς οὐδὲν ἐκτρεφούσας. θήλεα μὲν γὰρ τὰ καρποφόρα, ἄρσενα δὲ τὰ ἄγονα ἔλεγον τῶι τὸν μὲν τὸ σπέρμα παρέχειν μόνον, τὴν δὲ καὶ ἐκτρέφειν· ὅθεν καὶ 'θῆλυς ἐέρσῃ' (Od. ε 467) *ἡ πολύγονος καὶ τροφίμη.* (3) *διαπεραιοῦσθαι δ' ὑπὸ τῶν ἀπογενομένων τὸν Ἀχέροντά φασιν εἰκότως· ὁ γὰρ μετηλλαχὼς πάντα τὰν τῶι ζῆν ἄχη σχεδὸν ὑπερῆρκε, καὶ ἔστιν ἐν ἀπονίαι καὶ ἀλυπίαι πάσηι.* (4) *Γοργύραν δὲ τοῦ Ἀχέροντος γυναῖκα προσανέπλασαν ἀπὸ τοῦ γοργὰ φαίνεσθαι τοῖς πολλοῖς τὰ ἐν Ἅιδου.* (5) *καθὸ δὴ καὶ αὐτοῦ τούτου τιθήνην ὁ Σώφρων* (F 9 Kaib) *Μορμολύκαν ὠνόμασεν.»*

(6) *ταῦτ' εἰπὼν περὶ τοῦ Ἀχέροντος Ἀπολλόδωρος ἐπάγει περὶ τῆς Στυγὸς αὐταῖς λέξεσι τάδε· «Στύγα δὲ δεινήν τινα καὶ φοβερὰν ὑποστησάμενοι δαίμονα θεῶν ὅρκον ⟨ἀνέπλασαν⟩ ἐν Ἅιδου τε ταύτην κατώικισαν καὶ τῆς προσηγορίας ταύτης ἠξίωσαν ἀπὸ τοῦ στυγνάζειν τοῖς πένθεσι καὶ στύγεσθαι τὰ ἐν Ἅιδου, ὅρκον δὲ τῶν θεῶν δι' ἐναντιότητα· ἡ μὲν γὰρ τῶν ὄντων τε καὶ ζώντων φθαρτικὴν ἔχει δύναμιν ὅσον ἐφ' ἑαυτῆι, οἳ δὲ τῆι τε προαιρέσει καὶ τῶι τρόπωι διεστήκασι.»*

(7) *τοσαῦτα περὶ τῆς Στυγὸς εἰπὼν ἐπάγει· «Κωκυτὸν δὲ ποταμὸν ἀνέπλασαν ἀπὸ τοῦ κωκύειν, ὅς ἐστι Στυγὸς † καὶ στυγνάσεως ἀπορρώξ.* (8) *τοιούτου δέ ἐστι γένους καὶ*

---

2 *ὁ Σοφοκλῆς* F *τὴν* Nauck *τοῦ* St ⟨*τὴν*⟩ *τοῦ* Heeren 4 *ἀκτὰς* Jacobs *ὦ τὰς* St *μελαμβαφεῖς* P 5 *ἦλθον ἄ. χ.* hinter *γόους* St, transp Heyne 7 ⟨*ἀπαίωνας ἀ.*⟩ *τὰς* Meineke ⟨*ἀκ*⟩*τὰς* Heeren 8 ⟨*χοὰς*⟩ Heeren 9—10 *ἔλεγον τῶι* Meineke *ἐλέγοντο* St 10 *τὸν* Usener *τὸ* St *παρέχειν* Heyne —*ον* St 12 *ἀπογενομένων* Münzel *ἀπογι*— St 14 *τὰν τῶι* Meineke *τὰ τῶι* St *τὰ ἐν τῶι* o. *τὰ τοῦ* Heyne *ὑπερῆρκε* Wachsmuth *ὑπερήρηται* St *ὑπερῆιρε* Heyne *ὑφήρηται* Meineke 16 *γοργῶς* P 21 *ὅρκων* P ⟨*ἀνέπλασαν*⟩ o. ⟨*ὠνόμασαν*⟩ Jac 22 *ταύτης* ⟨*τετευχέναι*⟩? 29—30 *καὶ στυγνάσεως* (*-ώσεως* P): *καὶ Στυγὸς ὕδατος* (Il. *Β* 755 *ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ*; Od. *κ* 514 *Κώκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ*) o. *ἀπὸ τῆς στυγάσεως* (F 102e p. 1070, 25; 102g p. 1071, 27)? Jac

ὁ Πυριφλεγέθων· εἴρηται γὰρ ἀπὸ τοῦ πυρὶ φλέγεσθαι τοὺς τελευτῶντας, ὡς Ὅμηρός φησι (Od. λ 218—221)·

οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἶνες ἔχουσιν,
ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
δαμνᾶι, ἐπεί κεν πρῶτα λίπηι λεύκ' ὀστέα θυμός,
ψυχὴ δ' ἠύτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.

(9) ὑποτίθεται γὰρ τὰς ψυχὰς τοῖς εἰδώλοις τοῖς ἐν τοῖς κατόπτροις φαινομένοις ὁμοίας καὶ τοῖς διὰ τῶν ὑδάτων συνισταμένοις, ἃ καθάπαξ ἡμῖν ἐξείκασται καὶ τὰς κινήσεις μιμεῖται, στερεμνιώδη δ' ὑπόστασιν οὐδεμίαν ἔχει εἰς ἀντίληψιν καὶ ἁφήν· ὅθεν αὐτὰς 'βροτῶν εἴδωλα καμόντων' λέγει (Od. λ 476).»

b) Stob. Anthol. I 49, 51 p. 420, 21—421, 8: Ἐν ταὐτῶι. ἅπαντες δὲ ὕδωρ ἱστόρησαν τὴν Στύγα ἐπίγειον, φύσιν ἔχον ἀμύνεσθαι τοὺς κατ' αὐτοῦ ψευδῶς ὀμόσαι τολμήσαντας. διαβόητον μὲν τοίνυν Στυγὸς ὕδωρ κατὰ τὴν Ἀρκαδίαν οἱ ἱστορικοὶ ἀναγεγράφασιν, ὧν ἐστι καὶ Ἡρόδοτος, ὃς ἐν τῆι ἕκτηι (74) τὰ κατὰ Κλεομένην ἀφηγούμενος γράφει ταῦτα· 'ἐντεῦθεν δὲ ἀφικόμενος εἰς τὴν Ἀρκαδίαν νεώτερα ἔπρησσε πράγματα, συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῆι Σπάρτηι, ἄλλους τε ὅρκους προσάγων καὶ δὴ καὶ ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστῶτας ἀγινεῖν, ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ'. Καλλίμαχος δ' ἐν τῶι Περὶ νυμφῶν (IV) συγγράμματι καὶ τὸ ἰδίωμα τοῦ ὕδατος ἀφηγεῖται λέγων οὕτω· 'Στὺξ ἐν Νωνακρίνηι τῆς Ἀρκαδίας ὕδωρ ἐστὶ τὸ διακόπτον πάντα τὰ ἀγγεῖα πλὴν τῶν κερατίνων'.

c) — — 53 p. 421, 22—427, 3: Ἐν ταὐτῶι. (1) περὶ μὲν δὴ τῶν θεῶν εἰρήσθω τοσαῦτα. (2) λοιπὸν δὲ τὰ περὶ τῶν ψυχῶν ὅπως Ὅμηρος διέταξε τῶν ἐν Ἅιδου διαλαβόντες καὶ περὶ μὲν τῶν τιμωρουμένων ἀφηγησάμενοι συνάπτομεν ἂν τὸν λόγον ἐπὶ τὴν Στύγα, ἣν ἐπὶ τιμωρίαι καθ' Ὅμηρον τῶν ἁμαρτανόντων τετάχθαι δαιμόνων ὑπειλήφαμεν. (3) πληρώσας γὰρ δὴ πάντα θεῶν καὶ τοῖς τόποις ἀφορίσας τὰς βασιλείας, πάλιν τῶν ψυχῶν, ἃς ἀθανάτους εἶναι νενόμικε, τόπους τρεῖς εἶναι ὑπείληφεν· ἕνα μὲν τὸν ἐπίγειον κατὰ τὴν οἰκουμένην ταύτην, καθ' ἣν τὰ ζῶια καὶ οἱ ἄνθρωποι διατρίβουσιν· ἕτερον δὲ τοῖς δικαίοις ἀφωρισμένον παρὰ τὸν Ὠκεανόν, ὃν Ἠλύσιον καλεῖ πεδίον καὶ ζῶντας ἔτι εἰς αὐτόν φησιν ἐκπέμπεσθαι. δηλοῖ δὲ ἐπὶ τοῦ Μενελάου τὸ τοιοῦτο λέγων (Od. δ 561—68)·

σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἱπποβότωι θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
ἀλλά σ' ⟨ἐς⟩ Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης

5 λίπηι Hom λειπηι St 10 στερεμνιάδη P¹ στερεμνίαν P² 11 οὐδαμῶς Usener ἔχει Heeren ἔχεις FP¹ ἔχειν P² 12 εἴδωλα P² Hom —ον FP¹ 13 ἅπαντες Heeren οἱ πάντες St 16 ὃς Canter ὡς St 18 τοὺς Her τὰς St προσάγων σφι ἢ μὲν ἕψεσθαί σφεας αὐτῶι τῆι ἂν ἐξηγῆται Her 20 ἐξορκοῦν Jac (Her. A² ἐξόρκου ABC) ἐξ ὅρκων St (ἐξορκῶν Her. RPSV) ὕδωρ· ἐν δὲ ταύτηι τῆι πόλι κτλ. Her 22 [τὸ]? 25 [μὲν] Mei(neke) 26 τιμωρίαι Mei —ίην St 27 πληρώσας: vgl. F 355, 11 κληρώσας Mei γὰρ om P 30 ⟨τὸν⟩ τοῖς? 31 αὐτὸν Aug (= cod. August.) αὐτὴν FP φασιν P 32 τὸ τοιοῦτο Aug (Heeren) τό τοι (τὸ) F(P) 35 ἀλλά δ' P

ἀθάνατοι πέμψουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαθάμανθυς.
τῆι περ ῥηίστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·
οὐ νιφετὸς οὔτ' ἂρ χειμὼν πολὺς οὔτε ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντος ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ⟨ἀνθρώπους⟩.

τούτοις μὲν οὖν καὶ τὰ σώματα παρεῖναι.

(4) *τρίτον δὲ τόπον λέγει ὃν ψυχῶν τοῦ σώματος τούτου ἀπολυθεισῶν ὑπείληφεν εἶναι τὸν ἐν Ἅιδου.* (5) *ταύτας δὲ εὐθὺς μὲν χωρεῖν εἰς Ἅιδου, διατρίβειν δὲ τὰς μὲν τῶν ἀτάφων ἔξω τοῦ Ἀχέροντος κατὰ τὰ ἄλση καὶ τὸν λειμῶνα τῆς Περσεφόνης, ἔσω περᾶσαι κωλυομένας· τὰς δὲ τῶν ταφέντων χωρεῖν ἐντός, εἰ μὴ εἶεν κολάσεως ἄξιαι· εἰ δὲ μή, κἂν ταφῆι τὰ σώματα, ὁμοίως εἴργεσθαι τοῦ ἔνδον. τὰς τοίνυν ἐκτὸς μνήμης μετέχειν τῶν αὐταῖς βεβιωμένων· τὰς δὲ τὸν ποταμὸν ὑπερβαινούσας ἐπιλανθάνεσθαι τῶν λογισμῶν τῶν περὶ τὰ ἀνθρώπινα μεθείσας.* (6) *διὸ καὶ τῶν ἀδίκων ἐκτὸς εἶναι τὰ κολαστήρια διὰ τοῦ λογισμοῦ καὶ τῆς μνήμης τῶν βεβιωμένων τὰς κολάσεις ἐχόντων. φαντασίας γὰρ λαμβάνειν τῶν δεινῶν ὅσα ἐν τῶι βίωι δεδράκασι καὶ κολάζεσθαι, τῆς ἁμαρτίας παρεστώσης αὐτοῖς κατὰ λογισμὸν καὶ τιμωρούσης διὰ τῶν ἀφωρισμένων ταῖς ἁμαρτίαις κολάσεων· ὅθεν τὰς μέν τινας τῶν ψυχῶν λίθους βαστάζειν δοκούσας καὶ ὑπὸ τοῦ θλίβεσθαι τιμωρεῖσθαι, τὰς δὲ δίψης καὶ λιμοῦ αἰωνίου φαντασίας λαμβανούσας, τὰς δ' ἄλλου τινὸς ὧν ἐν τῶι ὑνητῶι βίωι ἐπεφρίκεσαν.* (7) *εἶναι γὰρ καὶ κριτὴν ἐκτὸς τοῦ ποταμοῦ διατρίβοντα Μίνω, ὃν κατ' ἀξίαν τῶν ἁμαρτημάτων κολάζειν, τοῖς μὲν τὸν ἔξω τοῦ ποταμοῦ τόπον ἀφορίσαντα ἐπὶ τὴν δίκην, τοῖς δὲ περᾶσαι τὸν ποταμὸν ἐπιτρέψαντα, ὃς ἀνάπαυσις ἦν ταῖς ψύχαις τῶν ἀνηνύτων κακῶν διὰ τὴν λήθην.* (8) *τιμωρεῖσθαι δὲ ἐκτὸς ὄντα καὶ τὸν Ἡρακλέα (λ 601 ff.) τοὺς ἀδίκους, φαντασίας φοβερὰς ἐμποιοῦντα τοῦ βάλλοντος καὶ τοξεύοντος, ὥσπερ ζῶν ἠμύνετο, ἀμυνομένου καὶ ἐν Ἅιδου τοὺς ἀξίους κολάσεως· οὐ γὰρ δὴ καὶ οὗτος τῶν κολαζομένων ἐστίν, ὡς Ἀριστάρχωι ἐδόκει, ἀλλὰ τῶν κολαζόντων.* (9) *τῶν δ' ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀφηιρημένων τὸν λογισμὸν τὸν ἀνθρώπινον μόνος ὁ Τειρεσίας καὶ τοῦτον ἔχει παρόντα· οἱ δὲ ἄλλοι ἀλλήλους μὲν γιγνώσκουσι κατ' ἰδιότητα φρονήσεως, ἣν ἐν Ἅιδου κέκτηνται, τοὺς δὲ ἀνθρώπους οὐκέτι. οὐδ' ἂν φθέγξαιντο περὶ τῶν ἀνθρωπίνων τοῖς ζῶσιν ἔτι ἀνθρώποις, εἰ μὴ ἀτμοῦ μεταλάβοιεν αἵματος, καὶ τούτωι φρενωθεῖεν τὰ ἀνθρώπινα, ἃ δὴ οἱ ἔξω καὶ μὴ πιόντες τοῦ αἵματος φρονοῦσι, κατάστασιν ἔχοντες τῆς ἐξ αἱμοποσίας τῶν ὑνητῶν ταῖς ψυχαῖς γιγνομένης γνωρίσεως.* (10) *Τειρεσίας δὲ ἔχει μὲν λογισμὸν τῶν ἀνθρωπίνων, μαντεύεται δ' οὐδ' αὐτὸς περὶ τῶν εἱμαρμένων τοῖς ζῶσι πρὶν πιεῖν τοῦ αἵματος. οἴεται γὰρ καὶ Ὅμηρος [καθὰ καὶ πλεῖστοι τῶν μετ' αὐτὸν ὑπέλαβον] ἐν τῶι αἵματι εἶναι τοῖς ἀνθρώποις τὴν περὶ τὰ ὑνητὰ φρόνησιν, ἐπεὶ καὶ τῶν μετ' αὐτὸν πολλοὶ τοῦτο πιστοῦνται δεικνύντες ὅτι καὶ ὑπερθερμανθὲν ὑπὸ πυρετοῦ καὶ χολῆς ἀφραίνειν ποιεῖ καὶ ἀνοηταίνειν.*

---

2 *ῥηίστη* P²Hom *ῥήστη* FP¹ 3 *οὔτ' ἂρ* P²Hom *οὐ γὰρ* F *τοὔγαρ* P 4 *πνείοντας* Hom 5 *ἀνθρώπους* (Hom) om FP 10 *περάσαι κωλυομένας* P² *περάσαιην· λυομένας* FP¹ *τὰς* om P¹ 11 *ὁμῶς* Heeren *τῶν ἔνδον* Aug (Gaisford) 13 *τῶν περὶ* F *περὶ* P *τῶν πρὶν* Valckenaer 16 *αὐτοὺς* P 20 *ἐκτὸς τοῦ* P² *ἐκ τούτου* FP¹ 21 *τὸν ἔξω* Canter *τῶν ἔξω* FP 23 *ἦν* om P 24 *ἡρακλῆν* P 28 *μόνον* P 29 *κατ' ἰδιότητα* Heeren *καὶ ἰ.* FP 35—36 [*καθὰ — ὑπέλαβον*] Meineke 38 *ὅτι* Heeren *ὅπερ* FP *ὑπερθερμανθὲν* Valckenaer *ὑποθ—* FP

Ἐμπεδοκλῆς τε (21 B 105 Diels) οὕτω φαίνεται ὡς ὀργάνου πρὸς σύνεσιν τοῦ αἵματος ὄντος λέγειν·

αἵματος ἐν πελάγεσσι τεθραμμένη ἀντιθορόντος,
τῇι τε νόημα μάλιστα κικλήσκεται ἀνθρώποισιν·
αἷμα γὰρ ἀνθρώποις περικάρδιόν ἐστι νόημα.

(11) τῶν δὲ ὑπὲρ τὸν ποταμὸν διατριβουσῶν ψυχῶν πρῶται γυναῖκές εἰσι τεταγμέναι (λέγω δὲ πρώτας ⟨τὰς⟩ πλησιαζούσας τοῖς ἔξω), ἐνδοτάτω δὲ αἱ τῶν ἀνδρῶν, καὶ λοιπὸν οἱ περὶ τὸν Ἅιδην θεοί. διὸ καὶ πρῶται αἱ γυναῖκες πέμπονται, εἶθ' οἱ ἄνδρες καὶ τούτων οἱ τίμιοι ὕστεροι.

(12) τὰ μὲν οὖν κατὰ τοὺς ἀνθρώπους οὕτως αὐτῶι διατέτακται. ὑποθέμενος δὲ τοὺς κοσμικοὺς θεούς, ὧν τὰ γένη διηριθμήκαμεν, οὐ πάντηι ἀπαθεῖς, ⟨θεοὺς δὲ⟩ καλέσας κατὰ παλαιὰν συνήθειαν [ὧν τὰ γένη ἐξεθήκαμεν], κατ' αὐτὸν μεγάλου δαίμονος ὄντος, ὃν καλεῖ Δία, καὶ οἷον ἄρχοντος τῶν ἄχρις οὐρανοῦ φθανόντων — ὑποθέμενος οὖν τούτους, καθάπερ καὶ λέγονται, ἐμπαθεῖς καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐπιθυμίας μετέχοντας καὶ ὀργῆς καὶ μίσους καὶ ἔχθρας καὶ ὑφ' εἱμαρμένην ὄντας εἰκότως καὶ ἁμαρτάνειν οἴεται καὶ ψεύδεσθαι καὶ ὀμνύναι καὶ εὐορκεῖν ἢ τοὐναντίον τινὰς πλημμελεῖν εἰς τοὺς ὅρκους. διὸ καὶ τούτων κολάσεις ὑποτίθεται· οὐ μέντοι ἀναμεμιγμένας τοῖς ἀνθρωπίνοις κολαστηρίοις, ἀλλ' ἅτε μείζονας ὄντας, μείζονος καὶ τιμωρίας πειρᾶσθαι ἀδικήσαντας. διὸ τῶν μὲν ἀνθρωπίνων ψυχῶν ἐν Ἅιδου τὰ κολαστήρια, τῶν δ' εἰρημένων θεῶν ὑπὸ τὸν Ἅιδην ἐν τῇι Κρόνου ἐπικρατείαι κατὰ τὸν Τάρταρον. διὸ καὶ τῶν Τιτάνων χῶρος οὗτος κέκληται ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῶι τίσιν διδόντων θεῶν παρὰ τοῖς τιμωροῖς θεοῖς. (13) ἔνθα ὑποτίθεται καὶ τὴν Στύγα αὐτήν τε τὴν δαίμονα καὶ τὴν πηγὴν τῶν ὑδάτων αὐτῆς (F 355, 9). τὸν γὰρ Κωκυτὸν καὶ τὸν Τιταρήσιον ⟨Στυγὸς⟩ ἀπορροὴν εἶναι, ἀλλ' οὐ πηγήν. εἶναι δὲ ταύτην ἐπὶ τιμωριῶν ἀπαραίτητον ἔχουσαν δύναμιν καὶ φοβερωτάτην. καὶ ὅλως ὅπερ ἡ Ἐρινὺς ταῖς ἀδίκοις ψυχαῖς, τοῦτο τὴν Στύγα τοῖς ἀδικήκασι δαίμοσι.

(14) ὅτι δ' οἱ ἄταφοι ἔξω τοῦ ποταμοῦ διατρίβουσιν, εἴδωλον φέροντες τοῦ σώματος καὶ τῶν ἱματίων τοῦ σώματος, δηλοῖ τὰ τοιαῦτα (Ψ 65—67)·

ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο,
πάντ' αὐτῶι μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ' εἰκυῖα
καὶ φωνήν· καὶ τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο.

εἶτα λέγει (71)

θάπτε με, ὄττι τάχιστα πύλας Ἄϊδαο περήσω.

(15) εἴρηται δὲ ὅτι τὰ ἔνδον τοῦ ποταμοῦ Ἅιδα προσαγορεύει· καλεῖται δὲ καὶ τὰ ἔξω ποταμοῦ, ὡς ἐδείκνυμεν, [ἐν] Ἅιδου δόμοι (Ψ 74)·

ἀλλ' αὔτως ἀλάλημαι ἀν' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.

1—5 Ἐμπεδοκλῆς — νόημα: zusatz des Porphyrios? 2 λέγειν Wachsmuth λέγων FP 3 τεθραμμένη Grotius τετραμμένα FP ἀντιθορόντος Scaliger ἀντιθρῶντος FP¹ 4 κυκλίσκεται Vat (Heeren) 6 πρῶτα P 7 ⟨τὰς⟩ Heeren ἐνδοτέρω? Jac 11—12 ⟨θεοὺς δὲ⟩ Heeren ⟨ὄντας, θεοὺς δὲ⟩? Jac 12 [ὧν — ἐξεθήκαμεν] Meineke 13 ὄντος, ὃν Heeren ὅσον τόσον FP 16 ἀορκειν P 18 ἅτε μείζονας P² ἀτενίζοντας FP¹ 21 οὗτος F οὔ τε P¹ οὕτω Heeren 24 ⟨Στυγὸς⟩ Heeren πηγήν P² mg πηγάς F πήγασον P¹ 28 ἱματίων Wachsmuth ἁμαρτημάτων FP εἱμάτων Heeren ἀμφιεσμάτων Meineke 34 ἄϊδα P² ἀίδου FP¹ 35 [ἐν] Heeren 36 unordnung der zitate im folgenden beseitigte Heeren

τί οὖν πάσχουσι, φησίν (*Ψ* 72—73)·

⟨τῆλέ με εἴργουσι ψυχαί, εἴδωλα καμόντων⟩,
οὐδέ μέ πως μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἐῶσι.

ὅτι δὲ ὑπερβᾶσαι τὸν ποταμὸν οὔτε γνωρίζουσι τοὺς ζῶντας οὔτε ἐξουσίαν ἔχουσι τούτοις ἐπιφαίνεσθαι, ἐὰν μὴ πεμφθῶσιν, ἐπάγει (*Ψ* 75—76)·

καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ὀλοφύρομαι, οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις
νίσομαι ἐξ Ἀΐδαο, ἐπήν με πυρὸς λελάχητε.

(16) *φαίνεται οὖν ἡ ἄταφος μεμνημένη τῶν κατὰ τὸν βίον καὶ γλιχομένη αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτ' ὀδυρομένη. οὕτω δεινὴ ἡ κόλασις τοῖς* [*οὕτω*] *δι' αἰῶνος κολαζομένοις. οὕτω καὶ Ἑλπήνωρ* (Od. *λ* 61)·

ἀσέ με δαίμονος αἶσα κακὴ καὶ ἀθέσφατος ὕπνος.

καὶ εἰπὼν ἃ πέπονθεν ἀξιοῖ ταφῆναι, ἱκετεύων καὶ δεόμενος·

νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι οὐ παρεόντων,
μή μ' ἄκλαυτον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν,
νοσφισθείς, μήτοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι.

d) Stob. Anthol. I 49, 54 p. 427, 4—429, 6: *Ἐν ταὐτῶι.*

(1) *τὰ μὲν οὖν ἀνθρώπινα καὶ ὅλως τοὺς ζῶντας ἀγνοοῦσιν, ἀλλήλους δὲ ἴσασιν. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο εἶχον, πῶς ἂν ἦλθον σὺν Ἀγαμέμνονι πάντες οἱ ἅμα ἀνηιρημένοι; πῶς δὲ συνελάλει Πάτροκλος καὶ Αἴας καὶ Ἀντίλοχος; πῶς δ' εἴργουσι τοὺς ἀτάφους μὴ πέραν τοῦ ποταμοῦ διελθεῖν; λέγει γὰρ* (*Ψ* 72).

τῆλέ με εἴργουσι ψυχαί, εἴδωλα καμόντων.

συναποτέθειται δ' αὐτοῖς ἅμα τῆι μνήμηι καὶ τὰ γνωρίσματα τῶν περὶ τὸ σῶμα οἰκείων, ὃ καὶ δῆλον ὅτι διὰ φαντασίας τὰ περὶ τὸ σῶμα δείκνυσι. [[*διὰ γὰρ μνήμης ἡ φαντασία, ὡς Πλάτων ἐν Φιλήβωι* (39 A) *φησί· μνήμης δὲ ἀφηιρημένης ἤρται καὶ τὸ φαντασιούμενον, οὗ συνεκλιπόντος καὶ τὰ πάθη τὰ περὶ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς συνεξῆρται. τούτων δ' ἐκλελοιπότων καὶ ἡ κόλασις τῆς ψυχῆς πέπαυται, νοερᾶς μόνον οὔσης περὶ αὐτὴν καταστάσεως καὶ παρὰ τῶι φρονίμωι θεῶι διατριβούσης*]].

(2) *πρὸς δὲ τὰ εἰρημένα ἴσως ἄν τις ἀπορήσειε, πῶς, εἰ μὴ ἀλλήλας ἀγνοοῦσιν, ἔφη* (Od. *κ* 495) *'ταὶ δὲ σκιαὶ ἀίσσουσι'. πρὸς ὃ ῥητέον, ὅτι σκιαὶ ἀίσσουσι πρὸς τούτους* [*πρὸς*] *ὧν καὶ τὴν μνήμην ἀφήιρηνται. πρὸς οὖν τὰ θνητά εἰσι σκιαὶ διὰ τὴν ἀσωματίαν καὶ ἀμνημοσύνην αὐτῶν, ὥς που καὶ πρὸς τὴν παχύτητα τοῦ σώματος ἡ ψυχὴ παραβαλλομένη καπνῶι ὁμοίωται* (Il. *Ψ* 100f.)·

'ψυχὴ δ' ἠύτε κάπνος ὤιχετο τετριγυῖα'.

---

2 ⟨*τῆλε — καμόντων*⟩ Hom 4 *ἐξουσίαν* Heeren —*ας* FP 5 *ἐπάγει* Canter *ἐπάγειη* FP 7 *νίσομαι δ'* F *λελάχητε* Hom —*ται* FP 8 *τῶν* P *τῶι* F 9 [*οὕτω*] Meineke 11 *ὕπνος*: *οἶνος* Hom 13 *σ' ἐγὼν* F (u. v. 14) *ὄπιθεν* Hom *ὄπισθεν* FP 15 *μήτοι τι* Hom *μήτι τοι* FP 17 *ἀνθρώπινα* Aug (Heeren) —*ια* FP *ἀλλήλας*? Wachsmuth 18 *οἱ ἅμα* om P^1 19 *συνελάλει* Canter *συνεκάλει* FP *συνεκάλει — Αἴαντα κ. Ἀντίλοχον*? Heeren 20 *ἀτάφους* P^2 *τάφους* FP^1 *γὰρ* Heeren *δὲ* FP 21 *τῆλε* Hom *τῆδε* FP 23—27 *διὰ — διατριβούσης* zusatz des Porphyrios (Hefermehl 15, 11) 25 *συνεκλιπόντος* Meineke —*λείποντος* FP 26 *συνεξῆρται* Heeren *συνεξήρηται* F *συνεξήρτηται* P 29 *τὰς δὲ σκιὰς* P^1 *πρὸς ἃ* Heeren ⟨*αἱ*⟩ *σκιαὶ* Heeren 30 [*πρὸς*] Wachsmuth 31 *ταχύτητα* P

εἰ δὴ τοῖς οἰκείοις ἐντυγχάνοντες οὔτε ὁρῶσιν αὐτοὺς οὔτε προσδιαλέγονται, ἀνενέργητοι δέ εἰσιν αἰσθητικὴν ἐνέργειαν, πρὸς αὐτοὺς ἐοικότες εἶεν ταῖς σκιαῖς· ἤγουν Ἀντίκλεια (Od. λ 142 f.)

ἦ δ' ἀκέουσ' ἤσταισχεδὸν αἵματος, οὐδὲ ὃν υἱὸν
ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.

(3) *τὸ δ' αἷμα, ὡς ἔφημεν* (o. p. 1063, 35), *ὁλκὸν Ὅμηρος ἡγεῖται τῆς φανταστικῆς καὶ μνημονικῆς ψυχῆς, ἧς καὶ ὁ λογισμός, συναγερμὸς ὢν μνήμης διὰ φαντασιῶν εἰς τὰ καθόλου κρίματα κεφαλαιουμένης. ἄλλο δ' ἦν τὸ διανοητικόν, εἰς ὃ ἀνατρέχει ⟨ἡ⟩ ψυχὴ ἔσω τοῦ Ἀχέροντος γενομένη, ὃν Κωκυτὸς πληροῖ καὶ Πυριφλεγέθων ἐκ πέτρας ῥέοντες καὶ Στυγείων φόβων ἀπόρροιαι* (Od. κ 512). (4) *ἀποστέλλονται δὲ εἰς τοὺς ἀτμοὺς τοῦ αἵματος ὑπὸ Περσεφόνης· ἀδύνατον γὰρ ἐλθεῖν χωρὶς τοῦ πεμφθῆναι πρὸς τῶν ἐφεστώτων. διὸ καὶ ἐπεύχεται* (Od. λ 47)·

ἰφθίμωι τ' Ἀΐδηι καὶ ἐπαινῆι Περσεφονείηι.

(5) *ἡ δὲ ἀποστέλλει πρώτας τὰς γυναῖκας ὡς ἂν πλησίον οἰκούσας τοῦ Ἀχέροντος καὶ ἡττωμένας τῶν ἀνδρικῶν ψυχῶν. αἱ γὰρ δὴ τῶν ἀνδρῶν ἐν τῶι ἀκραιφνεῖ σκότωι διάγουσι, πόρρω τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν κολαζομένων οὖσαι.* [[*ὧν πάντων πολλῆς θεοσοφίας γεμόντων ἡμεῖς ἐπιτρέχομεν, διὰ τὸ μὴ νῦν περὶ τούτων εἶναι τὴν πρόθεσιν χάριν δὲ καὶ τῆς κατὰ τὴν Στύγα ἐξηγήσεως ἀναγκαίως παρειλῆφθαι*]].

e) Herakleit. Quaest. Hom. 74 p. 98, 3 Bonn: *Κωκυτὸς γοῦν ὁ πρῶτος ὀνομάζεται ποταμὸς ἐπωνύμως ἀνθρωπίνου πάθους κακόν· θρῆνοι γὰρ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσιν ⟨πρῶτ⟩οι παρὰ τῶν ζώντων. Πυριφλεγέθοντα δ' ἐφεξῆς ὀνομάζει· μετὰ γὰρ τὰ δάκρυα ταφαὶ καὶ πῦρ ἀφανίζον ὅ ἐστιν θνητῆς σαρκὸς ἐν ἡμῖν. ἀμφοτέρους δὲ τοὺς ποταμοὺς εἰς ἕνα τὸν Ἀχέροντα συρρέοντας οἶδεν, ἐπειδήπερ ἐκδέχεται μετὰ τοὺς πρώτους κωκυτοὺς καὶ τὴν ὀφειλομένην ταφὴν ἄχη τινὰ καὶ λύπαι χρόνιοι πρὸς ὀλίγας ὑπομνήσεις ἐρεθίζουσαι τὰ πάθη. Στυγὸς δ' ἀπορρῶγες οἱ ποταμοὶ διὰ τὴν στυγνότητα καὶ τὴν ἐπὶ τῶι θανάτωι κατήφειαν.* (2) *Ἀΐδης μὲν οὖν ὁ ἀφανὴς τόπος ἐπωνύμως ὠνόμασται, Φερσεφόνη δ' ἄλλως ἡ τὰ πάντα πεφυκυῖα διαφθείρειν, ἐν ἧς οὐκ ἔγχνη ἐπ' ὄγχνηι γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλωι'* (Od. η 120), *τὰ δ' ἐνερριζωμένα πρέμνα τοῖς ἄλσεσιν 'αἴγειροι καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι'* (Od. κ 510). (3) *τὰς δὲ θυσίας συνωικείωσε τῶι τόπωι* * *

f) Cornut. Comp. Theol. 35 p. 74, 5 L: *τελευταῖον δὲ τὸν δεχόμενον τὰς ψυχὰς ἀέρα Ἅιδην . . . διὰ τὸ ἀειδὲς προσηγόρευσαν· μὴ φαινομένων δ' ἡμῖν τῶν ὑπὸ γῆν ἐκεῖσε χωρεῖν τοὺς διαλλάττοντας διεβόησαν.* (2) *Κλύμενος ὁ Ἅιδης λέγεται τῶι αἴτιος εἶναι τοῦ κλύειν· ἀὴρ γὰρ πεπληγμένος ἡ φωνή. Εὔβουλον δὲ καὶ Εὐβουλέα κατὰ ἀποδυσπέτησιν ὠνόμασαν αὐτόν, ὡς καλῶς περὶ τῶν ἀνθρώπων βουλευόμενον*

1—2 *ἀνέρητοι* P¹ 2 *εἶεν* Canter *ἦ ἐν* FP *εἶεν ἂν* Meineke 4 *ἦ δ' ἀκέουσ' ἤσταισ* Hom *ἦ δὲ κλαίουσα* (*κλίουσα* P) *ἔστη* FP (*ἦ γοῦν Ἀ.* [*ἦ δε*] *ἀκέουσ'* Meineke *ἦ δέ, ἤγουν Ἀ., ἀκέουσ'* Gaisford) 5 *ἔτλη* Hom *ἔγνω* FP 7 *καὶ μνημονικῆς* om P 7 *συναγερτικός*? Meineke 8 *εἰς ὃ* F *εἰς δὲ* P ⟨*ἡ*⟩ Heeren 9 *ἔσω* Heeren *ἔξω* FP 12 *ἐφεστώτων* ⟨*θεῶν*⟩? Wachsmuth 14 *ὡς δὴ* Meineke 15 *ἡττωμένας — ψυχῶν* Heeren *ἡττωμένης τῆς ἀνδρικῆς ψυχῆς* (*ψωνῆς* P) FP 16 *διάγουσι* Canter *διὰ τοὺς* FP *οὖσαι* Wachsmuth *ὄντας* FP *ὄντων* Heeren 16—18 [[ ]] worte des Porphyrios 19 *γοῦν* A *οὖν* D 20 *ἐπωνύμως* Bonnenses —*ος* A —*ον* D *θρηνοῦσι γὰρ περὶ* D 21 *πρῶτοι* Münzel *οἱ* AD 24 *ὀλίγας*: *διωλυγίους* Polak *λιγείας* Münzel 27 *δ' ἀλληγορικῶς* Mehler *ἐν ἧς* Bonnenses *ἐν οἷς* A D 31 *τὰς ψυχὰς τῶν τελευτώντων* MV³

διὰ τοῦ 'παύειν αὐτούς ποτε τῶν πόνων καὶ τῶν φροντίδων. ἐπονομάζεται δὲ ἐπιθετικῶς καὶ πολυδέκτης καὶ πολυδέγμων καὶ πολύαρχος, πολλούς τε δεχόμενος καὶ τῶν λεγομένων πλειόνων ἢ πολλῶν ἄρχων. πυλάρτην δὲ αὐτὸν ὁ ποιητὴς προσηγόρευσεν (Il. Θ 367 ö.) *ὡς ἀκριβῶς ἡρμοσμένας τὰς πύλας ἔχοντα καὶ μηδένα ἀνιέντα.*

(3) *ὁ δὲ Χάρων ἴσως μὲν κατ' ἀντίφρασιν ἐκ τῆς χαρᾶς* (F 90) *ὠνομάσθη. δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ χωρεῖν [ἢ τοῦ χανδάνω] τὸ ἔτυμον ἔχειν ἢ ἀπὸ τοῦ κεχηνέναι.*

(4) *ὁ δὲ Ἀχέρων ἀπὸ τῶν γινομένων ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσιν ἀχῶν παρήχθη, καὶ ἡ Ἀχερουσία λίμνη. φανερὸν δὲ πόθεν καὶ ὁ Κωκυτὸς καὶ ὁ Πυριφλεγέθων τὴν κλῆσιν ἔσχον, πάλαι καιόντων τοὺς νεκροὺς καὶ κωκυτὸν ἐγειρόντων τῶν Ἑλλήνων [διὰ τοῦτο καὶ δαίμονας αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κεκαῦσθαι καλούντων].* (5) *ἡ δὲ Ἄορνος λίμνη φυσικώτερον ἴσως ἀπὸ τοῦ ἀέρος προσηγορεύθη· καίτοι καὶ τὸν σκότον ἔσθ' ὅτε καὶ τὴν ὁμίχλην ἀέρα οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν, εἰ μὴ νὴ Δία οὕτως ἀπεχρήσαντο τῇ τοῦ ἀέρος γλαυκότητι ὡς καὶ τῶν λεγομένων φασγανίων ⟨οἷς⟩ στέφουσι τὸν Πλούτωνα.* (6) *στέφουσι δὲ αὐτὸν καὶ ἀδιάντοι πρὸς ὑπόμνησιν τοῦ αὐαίνεσθαι τοὺς τελευτῶντας καὶ μηκέτι ⟨τὸ⟩ διερὸν ἴσχειν, στέρεσθαι δὲ τῆς παραιτίας τοῦ διαπνεῖσθαι καὶ θάλλειν ἰκμάδος. ἐντεῦθεν ὑπονοητέον καὶ τοὺς ἀλίβαντας μεμυθεῦσθαι [ἐν Ἅιδου εἰσὶ] διὰ τὴν τῆς λιβάδος ἀμεθεξίαν τῶν νεκρῶν.* (7) *οἰκείως δὲ τοῖς κατοικομένοις καὶ ὁ νάρκισσος ἔχειν ἔδοξε, καὶ τῶν Ἐρινύων ἔφασαν αὐτὸν στεφάνωμα εἶναι, προσεδρεύσαντες τῇι παραθέσει τῆς νάρκης καὶ τῶι οἷον διαναρκᾶν τοὺς ἀποθνήσκοντας.*

g) TZETZ. Lykophr. 706: *ὁ δὲ Κωκυτὸς ποταμὸς ἐν Ἅιδηι μυθικῶς, ἀλληγορικώτερον δὲ Κωκυτὸς ὁ θρῆνος καὶ Ἀχέρων ἡ ῥεῦσις καὶ χύσις τῶν ἀχέων καὶ θλίψεων διὰ τοὺς τεθνηκότας. καὶ Αἰακὸς ὁ πυλωρὸς παρὰ τὸ αἴ λέγειν ἐν ταῖς κηδείαις καὶ οἱονεὶ προπυλαίοις τοῦ Ἅιδου. καὶ Μίνως καὶ Ῥαδάμανθυς παρὰ τὸ μίμνειν τοὺς ἐκεῖ κατερχομένους καὶ ῥαιδίως μινύεσθαι καὶ φθείρεσθαι. ὁμοίως καὶ τὰ λοιπὰ πάντα* (a 4—5 u. a.), *ἵνα μὴ μακρηγορῶ. καὶ ἡ Στὺξ λίμνη τοῦ Ἅιδου παρὰ τὸ στυγεῖσθαι τὰ ἐκεῖ. ἔστι δὲ καὶ ἐν Ἀρκαδίαι ἑτέρα διακόπτουσα τῇι ψυχρότητι πάντα τὰ ἀγγεῖα χωρὶς τῶν κεραμίνων.*

OHNE BUCHZAHL.

103 (—) PHILODEM. *π. εὐσ.* 3 a p. 64, 1 Gomp: *Ἀπολλό]δωρος ὁ τὰ π[ερὶ θεῶν] εἴκοσιν καὶ τ[έττα]ρα συντάξας καὶ τὰ [πά]ντα σχεδὸν εἰς [τα]ῦτ' ἀναλώσας, εἰ καὶ [μ]άχεταί που τοῖς [συ]νοικειοῦσιν, οὐ δι[α]φέρειν φησὶ* — —

104 (12) ATHENAG. Apol. 28 p. 38, 3 Schw: *καὶ ὅτι μὲν ἄνθρωποι* (sc. die aegyptischen götter), *δηλοῦσιν μὲν καὶ Αἰγυπτίων οἱ λογιώτατοι,*

---

7 *τοῦ χωρεῖν* Lang *τῆς χώρας* Cor *τοῦ χωρῶ* Osann [*ἢ τοῦ χ.*] Lang *ἤτοι χ.* Osann [*ἢ — κεχηνέναι*] Lang *κεχηκέναι* Osann 8 *παρήχθη* Lang *προ(σ)ήχθη* Cor 9 [*καὶ ἡ. Ἀ. λίμνη*] Lang 11 [*διὰ — καλούντων*] Schmitt-Bl 14 *γλαυκότητι* Schmitt-Bl *ἐγγύτητι* Cor ⟨*οἷς*⟩ Schmitt-Bl 15 *καὶ ἀδιάντοι*: v. l. *τῶι ἀ.* 16 ⟨*τὸ*⟩ Schmitt-Bl *διαπνεῖσθαι*: v. l. *ἀνακαινίζεσθαι, ἀνακαινίσθαι* 17—18 [*ἐντεῦθεν — νεκρῶν*] Lang 17 [*ἐν Ἅ. εἰσὶ*] Jac *ἐν Ἅ. εἶναι* M 19 *τῶν Ἐριννύων* Osann *τὴν ἐριννύα, τὴν ἐριννύν* Cor 19—20 v. l. *προσεδράσαντες* 25 v. l. *μινύθεσθαι*: ⟨*ἀμαθύεσθαι, τουτέστι*⟩ *μινύεσθα* ιReinhardt 30—32 erg. Nauck Buecheler 32—33 *διαφέρειν φησι* Philippson

οἳ θεοὺς λέγοντες αἰθέρα γῆν ἥλιον σελήνην τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους θνητοὺς νομίζουσιν καὶ ἱερὰ τοὺς τάφους αὐτῶν. δηλοῖ δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ θεῶν.

105 (44 a) SCHOL. M EURIP. Hek. 467: τᾶς καλλιδίφρου Ἀθαναίας ἐν κροκέωι πέπλωι κτλ.] οὐ μόνον γὰρ παρθένοι ὕφαινον, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ θεῶν †αὐλῆς, ἀλλὰ καὶ τέλειαι γυναῖκες, ὡς Φερεκράτης ἐν Δουλοδιδασκάλωι (I 158, 46 K). ὅτι δὲ κρόκινός ἐστι καὶ ὑακίνθινος καὶ τοὺς Γίγαντας ἐμπεποίκιλται, δηλοῖ Στράττις (I 731, 69 K). τοῦτον δ' ἀνιέρουν διὰ πενταετηρίδος ἐν τοῖς Παναθηναίοις.

106 (23) HARPOKR. s. αὐτόχθονες· οἱ Ἀθηναῖοι ..... Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ θεῶν κληθῆναί φησιν αὐτοὺς αὐτόχθονας, ἐπεὶ τὴν χθόνα, τουτέστι τὴν γῆν, ἀργὴν οὖσαν πρῶτοι εἰργάσαντο· οἱ δὲ διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐπήλυδας. ὁ δὲ Πίνδαρος (F 253 Schr) καὶ ὁ τὴν Δαναίδα πεποιηκώς (F 2 Ki) φασιν Ἐριχθόνιον †καὶ Ἥφαιστον ἐκ γῆς φανῆναι. αὐτόχθονες δὲ καὶ Ἀρκάδες ἦσαν, ὡς Ἑλλάνικός (4 F 161) φησι, καὶ Αἰγινῆται καὶ Θηβαῖοι.

107 (24—26) a) HARPOKR. s. κύρβεις (= SUID. gl. 1)· ... κύρβεις φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ θεῶν ἔχειν ἐγγεγραμμένους τοὺς νόμους. εἶναι δ' αὐτοὺς λίθους ὀρθοὺς ἑστῶτας, ὡς ἀπὸ μὲν τῆς στάσεως στήλας καλεῖσθαι, ἀπὸ δὲ τῆς εἰς ὕψος ἀνατάσεως διὰ τὸ κεκορυφῶσθαι κύρβεις [ἐκάλουν], ὥσπερ καὶ κυρβασίαν τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τιθεμένην. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῆι Ἀθηναίων πολιτείαι (7, 1) φησίν· 'ἀναγράψαντες δὲ τοὺς νόμους εἰς τοὺς κύρβεις ἔστησαν ἐν τῆι στοᾶι τῆι βασιλείαι'. b) SCHOL. APOLL. RHOD. IV 280: κύρβιας· στήλας. λέγει δὲ τοὺς ἄξονας, ἐν οἷς οἱ νόμοι γράφονται, ὡς Ἀριστοφάνης ὁ κωμικός (Av. 1354). Ἀπολλόδωρος δέ φησι πᾶσαν δημοσίαν γραφὴν καὶ νόμους κύρβιν καλεῖσθαι, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι λίθους ἱστάντες εἰώθεσαν τὰ δόξαντα ἐν αὐτοῖς ἀναγράφειν, οὓς μὲν ἀπὸ τῆς στάσεως στήλας ⟨ἐκάλουν⟩, κύρβεις δὲ ἀπὸ τῆς εἰς ὕψος ἀνατάσεως [διὰ τὸ ἀπο], οἱονεὶ κορύφεις ἢ κύρφεις κατὰ συγκοπήν, καὶ μεταθέσει καὶ τροπῆι τοῦ $\overline{\varphi}$ εἰς $\overline{\beta}$ κύρβεις. ὕστερον δὲ ⟨εἰς⟩ ξύλα λελευκωμένα

---

6 ἐν τῶι * *Π. θ.* [αὐλῆς] Cobet Schwartz ἐν τῆι *Π. θ. πρώτηι* Meineke ἐν τ. *Π. θ. στολῆς* Polak 10—16 Suid. s. v.; *Συναγ. Λεξ. χρ.* 466, 25 Bk 14 ⟨διὰ τὸ τὸν⟩ Ἐριχθόνιον? Jac τὸν Ἥφαίστου Schroeder 19 ἑστῶτας ὀρθὰς A ὡς Harp Suid οὓς b 20 καλεῖσθαι Suid om Harp ἀνατάσεως Heyne ἀναστάσεως Harp παρατάσεως (—στάσεως Harp Epit) Suid κεκορυφοῦσθαι A 21 ἐκάλουν om Suid τεθειμένην Suid ⟨τιάραν⟩ τιθεμένην? Jac 23 βασιλείωι Aristot βασιλίδι Harp Epit Suid 27 εἰώθεσαν u. ἐν αὐτοῖς om L 27—30 οὓς — κύρβεις Jac οὓς — διὰ τὸ ἀπο. ἢ οἷον κύρφεις L κύρβεις οἱονεὶ κορύφεις κατὰ συγκοπὴν — κύρβεις f p 28 ⟨ἐκάλουν⟩ Jac 29 διὰ τὸ ἀπο⟨κεκορυφῶσθαι⟩ Keil διὰ τὸ κεκο— Preller (trotz a eher doppelfassung über ἀπὸ τῆς κτλ.) 30 ⟨εἰς⟩ Keil

γράφοντες κύρβεις ὁμοίως ἐκάλεσαν καὶ αὐτά. **c)** SCHOL. DEMOSTH. PATM. BCH I 150 (PHOT. s. *κύρβεις*, gl. 1): *κύρβεις κατασκευάσματά τινα ξύλινα τρίγωνα, ἐν οἷς τὸ παλαιὸν ἀναγεγραμμένοι ἦσαν οἱ πολιτικοὶ νόμοι ⟨καὶ αἱ δημοσίαι γραφαί⟩. ὠνομάσθησαν δὲ οὕτως ἤτοι ἀπὸ τοῦ κεκορυφῶσθαι ⟨εἰς ὕψος ἀνατεταμένας⟩ ἢ κατεσκιρρῶσθαι, ὅ ἐστι λελευκάνθαι, ὡς Ἀπολλόδωρος. Θεόφραστος δὲ ἀπὸ τῶν Κρητικῶν Κορυβάντων καὶ Κορυβαντικῶν ἱερῶν, οἷον ἀντίγραφα αὐτοῖς εἶναι.* **d)** SCHOL. ARISTOPH. Av. 1354: *κύρβεις χαλκαῖ σανίδες, ἔνθα τοὺς νόμους γράφουσι. κατὰ δὲ ἐνίους ἄξονες τρίγωνοι, ἐν οἷς ἦσαν οἱ τῶν πόλεων νόμοι γεγραμμένοι καὶ αἱ δημοσίαι ἱεροποιίαι, καθάπερ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇι τῶν Ἀθηναίων πολιτείαι φησὶ καὶ Ἀπολλόδωρος. κύρβεις δὲ ἤτοι παρὰ τὸ κεκορυφῶσθαι εἰς ὕψος ἀνατεταμένας, ἢ ἀπὸ τῶν Κορυβάντων· ἐκείνων γὰρ εὕρημα, ὥς φησι Θεόφραστος ἐν τῶι Περὶ εὐσεβείας.* **e)** SUID. gl. 3: *κύρβεις οὖν παρὰ τὸ κεκορυφῶσθαι εἰς ὕψος ἀνατεταμένας. ἢ ἀπὸ τῶν Κορυβάντων· ἐκείνων γὰρ εὕρημά φησι καὶ Ἀπολλόδωρος.*

108 (27) HARPOKR. s. *μεῖον καὶ μειαγωγός· .... θῦμά ἐστιν ὃ τοῖς φράτορσι παρεῖχον οἱ τοὺς παῖδας εἰσάγοντες εἰς τούτους. Ἐρατοσθένης δ' ἐν τοῖς Περὶ κωμωιδίας* (F 91 Str) *φησὶν οὕτως· ‘νόμου ὄντος μὴ μεῖον εἰσάγειν ὡρισμένου τινός, ἐπισκώπτοντες μετὰ παιδιᾶς πάντα τὸν εἰσάγοντα μεῖον ἔφασαν εἰσάγειν, ὅθεν τὸ μὲν ἱερεῖον μεῖον προσηγορεύθη, μειαγωγὸς δὲ ὁ εἰσάγων’. Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ θεῶν «οἱ φράτορες» φησίν «ἵνα μείζονας νέμωνται μερίδας, ἐφώνουν ἑστῶτες ἱστάνειν δεῖν· ‘μεῖον γάρ ἐστιν’».*

109 (15—16) **a)** ATHEN. VII 126 p. 325 AB: *τῇι δὲ Ἑκάτηι ἀποδίδοται ἡ τρίγλη διὰ τὴν τῆς ὀνομασίας οἰκειότητα· τριοδῖτις γὰρ καὶ τρίγληνος, καὶ ταῖς τριακάσι δ' αὐτῇι τὰ δεῖπνα φέρουσι. κατὰ τὸ παραπλήσιον δ' οἰκειοῦσιν Ἀπόλλωνι μὲν κίθαρον, Ἑρμῆι δὲ βόακα, Διονύσωι δὲ κιττὸν καὶ Ἀφροδίτηι φαλαρίδα, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισι* (566), *κατὰ συνέμφασιν τοῦ φαλλοῦ. καὶ τὴν νῆτταν δὲ καλουμένην Ποσειδῶνί τινες οἰκειοῦσι. καὶ τὸν θαλάττιον γόνον, ὃν ἡμεῖς μὲν ἀφύην, ἄλλοι δὲ ἀφρῖτιν ὀνομάζουσιν, οἳ δὲ ἀφρόν· προσφιλέστατον δ' εἶναι καὶ τοῦτον Ἀφροδίτηι διὰ τὸ καὶ αὐτὴν ἐξ ἀφροῦ γεννηθῆναι. Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τοῖς Περὶ θεῶν τῇι Ἑκάτηι φησὶ θύεσθαι τρίγλην διὰ τὴν τοῦ ὀνόματος οἰκειότητα·*

---

1 *κύρβεις* u. *καὶ αὐτά* om L 4 erg. Jac aus Phot *τοὺς πολιτικοὺς νόμους καὶ τὰς δημοσίας ἀναγραφὰς* 5 ⟨*εἰς ὕψος ἀν.*⟩ Jac aus Phot Suid *κατεσκειρῶσθαι* Phot 8 *κύρβιες* RV 9 *τῆς πόλεως*? 10—13 *καθάπερ — εὐσεβείας* om R 11 *κύρβιδες* V 12 *ἀνατεταμένας* **c** *—νον* Sch *παρὰ τῶν* V 13 *Θεόφραστος* **c** *Θεόπομπος* Sch 15 *εὕρημα: μίμημα*? Jac 19 *ἐπισκώπτοντες μετὰ παιδιᾶς* Valesius *—τα μ. παιδείας* Harp 20 *τὸ μὲν ἱερεῖον* N *τὰ μ. ἱερεῖα* cett 25 *οἰκειότητα* Münzel *κοινότητα* Ath 26 *τὰ* C *ταδε* A 30 *ἀφρῖτιν* Schneider (F 354, 15) *ἀφρύην* A

τρίμορφος γὰρ ἡ Θεός. **b)** — VII 73 p. 306 A: ὅτι δὲ διὰ τὸ ὄνομα ἱερὸς εἶναι νενόμισται τοῦ Ἀπόλλωνος (sc. ὁ κίθαρος) εἴρηκεν Ἀπολλόδωρος. s. F 354.

110 (36) **a)** SCHOL. THEOKRIT. II 35—36 a: ἃ Θεὸς ἐν τριόδοισι· τὸ χαλκέον ὡς τάχος ἄχει] ἱδρύοντο δὲ τὴν Ἑκάτην ἐν ταῖς τριόδοις, ὅτι ἐπὶ τῶν καθαρμάτων καὶ μιασμάτων ἡ Θεός. ἔνιοι δέ φασι Φεραίας τῆς Αἰόλου καὶ Διὸς παῖδα αὐτὴν γεγονέναι καὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς εἰς τρίοδον ἐρριφθαι, τῶν δὲ Φέρητος βουκόλων ἀναλαβόμενων ἐκθρέψαι· διόπερ τὰς τριόδους ἱερὰς τῆς Θεοῦ νομισθῆναι. ἱδρύοντο δὲ αὐτὴν καὶ πρὸ τῶν Θυρῶν, ὥς φησιν Αἰσχύλος (F 388 N^3) ‘δέσποινα Ἑκάτη τῶν βασιλείων πρόδομος μελάθρων’. τὸν δὲ χαλκὸν ἐπήχουν ἐν ταῖς ἐκλείψεσι τῆς σελήνης καὶ ἐπὶ τοῖς κατοιχομένοις, ἐπειδὴ ἐνομίζετο καθαρ⟨τικ⟩ὸς εἶναι καὶ ἀπελαστικὸς τῶν μιασμάτων· διόπερ πρὸς πᾶσαν ἀφοσίωσιν καὶ ἀποκάθαρσιν αὐτῶι ἐχρῶντο, ὥς φησι καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ Θεῶν. **b)** — — II 35—36 b: ἐπεὶ ὁ τοῦ χαλκοῦ ἦχος οἰκεῖος τοῖς κατοιχομένοις· φησὶ ⟨δ’⟩ Ἀπολλόδωρος Ἀθήνησι τὸν ἱεροφάντην τῆς Κόρης ἐπικαλουμένης ἐπικρούειν τὸ καλούμενον ἠχεῖον, καὶ παρὰ Λάκωσι βασιλέως ἀποθανόντος εἰώθασι κρούειν λέβητα.

111 (40) **a)** SCHOL. ARISTOPH. Lys. 447: νὴ τὴν Ταυροπόλον] οὕτω τὴν Ἄρτεμιν ἐκάλουν. τὴν δὲ αἰτίαν Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ Θεῶν ἐκτίθεται. ἔστι δ’ ὅτε καὶ τὴν Ἀθηνᾶν οὕτω καλοῦσιν, ὡς Ξενομήδης (III) ἱστορεῖ. **b)** PHOT. SUID. s. Ταυροπόλον· τὴν Ἄρτεμιν, ὅτι ὡς ταῦρος περίεισι πάντα, ὡς Ἀπολλόδωρος. Ἴστρος δὲ ἐν γ̄ Ἀτάκτων (III) ὅτι τὸν ὑπὸ Ποσειδῶνος ἐπιπεμφθέντα Ἱππολύτωι ταῦρον ἐξώιστρησεν ἐπὶ πᾶσαν γῆν, οἱ δὲ ὅτι ἔβαλεν· διὸ καὶ Ταυροβόλον. καὶ Ἀθηνᾶ δὲ Ταυροπόλος ἐν Ἄνδρωι· ὁ γὰρ Ἄνιος δοὺς ταῦρον τοῖς Ἀτρείδαις ἐκέλευσεν, ὅπου ἂν ἐκ τῆς νεὼς ἅλληται, ἱδρύσασθαι Ἀθηνᾶν· οὕτως γὰρ εὐπλοήσειν. ὁ δ’ ἐν Ἄνδρωι ἐξήλατο.

112 (17) ATHEN. XIII 28 p. 571 CD: ... περὶ τῶν ὄντως ἑταιρῶν ... τουτέστιν τῶν φιλίαν ἄδολον συντηρεῖν δυναμένων .... ⟨τὰς⟩ μόνας τῶν ἄλλων γυναικῶν τῶι τῆς φιλίας ὀνομάτι προσηγορευμένας ἢ ἀπὸ τῆς παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καλουμένης Ἑταίρας τῆς Ἀφροδίτης. περὶ ἧς φησιν ὁ Ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ Θεῶν οὕτως· «Ἑταίραν δὲ τὴν Ἀφροδίτην τὴν τοὺς

---

6 φασι: ὅτι K 8 ἀναλαβομένων K ἀνελομένων cett ⟨ἕνα⟩ ἀναλαβόμενον Wil(amowitz) s. Tzetz. Lyk. 1180 11 πρόδομος Geel (cod. Bodl. Can. gr. 86?) πρόδρομος Schol ἐπήχουν Hemsterhuys ἐπῆιδον Schol (‘fecerunt accinere’ Heyne) 12 ἐπὶ K ἐν cett κατεχομένοις K καθαρτικός Corais 16 ⟨δ’⟩ Wil 17 [ἐπι]κρούειν Duebner ἠχεῖον Call(ierges) οἰκεῖον Schol Λάκωσι Call Λάκωνος Schol 19—22 verkürzt Hesych. s. Ταυροπόλαι 26 ταυροβόλος Suid 30 τῶν ⟨τὴν⟩? Jac ⟨τὰς⟩ Kaibel 31 [ἡ] Kaibel s. Wentzel Ἐπικλ. III 4 33 τὴν Ἀφροδίτην zusatz des Athenaios

ἑταίρους καὶ τὰς ἑταίρας συνάγουσαν· τοῦτο δ' ἐστὶν φίλας. καλοῦσι γοῦν καὶ αἱ ἐλεύθεραι γυναῖκες ἔτι καὶ νῦν καὶ αἱ παρθένοι τὰς συνήθεις καὶ φίλας ἑταίρας, ὡς ἡ Σαπφώ (F 11 B⁴).

τάδε νῦν ἑταίραις
ταῖς ἐμαῖσι τερπνὰ καλῶς ἀείσω.

καὶ ἔτι (F 31 B⁴)·

Λατὼ καὶ Νιόβα μάλα μὲν φίλαι ἦσαν ἑταῖραι.

καλοῦσι δὲ καὶ τὰς μισθαρνούσας ἑταίρας καὶ τὸ ἐπὶ συνουσίαις μισθαρνεῖν ἑταιρεῖν οὐκ ἔτι πρὸς τὸ ἔτυμον ἀναφέροντες ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημονέστερον, καθὸ δὴ καὶ Μένανδρος (III 110, 381 K) ἐν Παρακαταθήκῃ ἀπὸ τῶν ἑταιρῶν τοὺς ἑταίρους διαστέλλων φησί·

πεποιήκατ' ἔργον οὐχ ἑταίρων †γὰρ
⟨μὰ Δί', ἀλλ'⟩ ἑταιρῶν· ταὐτὰ δ' ὄντα γράμματα
τὴν προσαγόρευσιν οὐ σφόδρ' εὔσχημον ποιεῖ.»

113 (18) HARPOKR. s. *Πάνδημος Ἀφροδίτη· .... Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ Θεῶν Πανδημιόν φησιν Ἀθήνησι κληθῆναι τὴν ἀφιδρυθεῖσαν περὶ τὴν ἀρχαίαν ἀγορὰν διὰ τὸ ἐνταῦθα πάντα τὸν δῆμον συνάγεσθαι τὸ παλαιὸν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἃς ἐκάλουν ἀγοράς. Νίκανδρος ἐν ϛ Κολοφωνιακῶν* (III) *Σόλωνά φησι σώματα ἀγοράσαντα εὐπρεπῆ ἐπὶ στέγης στῆσαι διὰ τοὺς νέους, καὶ ἐκ τῶν περιγενομένων χρημάτων ἱδρύσασθαι Ἀφροδίτης πανδήμου ἱερόν. ἔστι δὲ τὸ πάνδημον πάγκοινον.*

114 (19) SCHOL. APOLL. RHOD. III 549: *Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῶι Περὶ Θεῶν ὅτι ἡ περιστερὰ ἱερὰ Ἀφροδίτης διὰ τὸ λάγνον· παρὰ γὰρ τὸ περισσῶς ἐρᾶν λέγεται.*

115 (14) ZENOB. Prov. V 22: *Μῆλον Ἡρακλῆς· Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ Θεῶν φησίν, ὅτι θύεται Ἀθήνησιν Ἡρακλεῖ Ἀλεξικάκωι ἰδιάζουσά τις θυσία. τοῦ γὰρ βοός ποτε ἐκφυγόντος, ὃν ἔμελλον τῶι Ἡρακλεῖ προσάξαι, μῆλον λαβόντας καὶ κλάδους ὑποθέντας τέσσαρας μὲν ἀντὶ σκελῶν, δύο δὲ ἀντὶ κεράτων, σχηματίσαι τὸν βοῦν καὶ οὕτω τὴν θυσίαν ποιήσασθαι.*

116 (42) MACROB. s. I 20, 4: *Aesculapium vero eundem esse atque Apollinem non solum hinc probatur quod ex illo natus creditur* (F 138), *sed quod ei et vis divinationis adiungitur. nam Apollodorus in libris, quibus titulus est Περὶ Θεῶν, scribit quod Aesculapius divinationibus et auguriis praesit.*

6 ἐμαῖσι Seidler ἐμαῖς A 14 γὰρ: *Παρμένων* Meineke 15 erg. Zedelius 16 εὔσχημον Schweighäuser εὔσημον A 19 ἀνάγεσθαι A τὸν παλαιὸν AB 20 ἐν ϛ: ἐν θῖ N ἐν τρίτωι Athen. XIII 25 p. 569 D 25 διὰ τὸ Keil διὸ καὶ L f p 27—31 Suid. s. *Μήλειος Ἡρακλῆς* μήλωνος cod. Athen. 28 τοῖς: τῶι Ath φησίν add Ath 29 προσάξειν Ath Suid 30 μὲν om Ath

(5) *nec mirum si quidem medicinae* (F 139) *atque divinationum consociatae sunt disciplinae. nam medicus vel commoda vel incommoda in corpore futura praenoscit, sicut ait Hippocrates* (Progn. praef.) *oportere medicum dicere de aegroto τά τε παρεόντα καὶ τὰ προγενόντα καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι . . . . . quod congruit divinationibus, quae sciunt* (Il. *A* 70) *τά τε ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα.*

Ohne Buchtitel (Aus *ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ*).

117 (13a) Joann. Lyd. De mens. IV 34 p. 91, 20 W: *οἱ δὲ φυσικοὶ Ἄρεα μὲν οὐχ ὡς οἱ γραμματικῶν παῖδες ἐκ τῆς ἄρσεως καὶ ἀναιρέσεως αὐτὸν ὀνομασθῆναί φασιν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀρήγειν καὶ συλλαμβάνειν τοῖς κατὰ βίαν καὶ μάχην συμπτώμασιν, ἢ ὡς ἀρκτικὸν καὶ μεταβολῆς αἴτιον . . . . .* (p. 92, 25) *Ἕλληνες δὲ αὐτόν, ὡς εἴρηται, Ἄρεα ἐκ τῶν πραγμάτων προσηγόρευον. οὐδὲ γὰρ ἄν τις εὕροι κυρίαν θεοῦ προσηγορίαν κατὰ τὸν Ἀπολλόδωρον, ἀλλ' οὐδὲ φύσεως γνώρισμα, ἐπεὶ νῦν μὲν ἄρρενας, νῦν δὲ θηλείας τὰς ἰδέας εἰσάγουσιν οἱ φιλοσοφοῦντες. ἀλλ' ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ὀνομασίας αὐτοῖς ἔθεντο, ἄρρενας μὲν θεοὺς ⟨τὰς⟩ δημιουργικὰς δυνάμεις, θηλείας δὲ τὰς ζωογόνους εἰσάγοντες.*

118 (41) Macrob. s. I 8, 5: [[*cur autem Saturnus ipse in compedibus visatur, Verrius Flaccus causam se ignorare dicit, verum mihi Apollodori lectio sic suggerit.*]] *Saturnum Apollodorus alligari ait per annum laneo vinculo et solvi ad diem sibi festum* [[*id est mense hoc Decembri*]], *atque inde proverbium ductum deos laneos pedes habere,* [[*significari vero decimo mense semen in utero animatum in vitam grandescere, quod donec erumpat in lucem, mollibus naturae vinculis detinetur*]].

119 (—) Schol. Gen. Hom. Il. *Ξ* 296 (Schol. Paris. 2679; 2767 = Cram. AP III 20, 10; 246, 8): *οἷον ὅτε πρῶτόν περ ἐμισγέσθην φιλότητι, εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας*] *καὶ Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ κρύφα τὸν Δία τῇι Ἥραι συγκεκαθευδηκέναι.*

120 (34) Schol. Soph. OK 705: *Μορίου Διός· Μόριον Δία εἶπεν τὸν ἐπόπτην τῶν κορίων ἐλαιῶν. καὶ ἔστιν ὁ λεγόμενος Μόριος Ζεὺς ⟨περὶ Ἀκαδήμειαν⟩, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος· «περὶ Ἀκάδημειάν ἐστιν ὅ τε τοῦ Καταιβάτου Διὸς βωμός, ὃν καὶ Μόριον καλοῦσι, τῶν ἐκεῖ μορίων παρὰ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἱδρυμένων ⟨ἐπόπτην⟩.»* s. F 147.

---

13 εὕροι Reinhardt εὕρηι Jo 13—16 ἀλλ' οὐδέ — φιλοσ. u. ἄρρενας — εἰσάγοντος nach Reinhardt neuplat. zusätze (s. komm.) 16 ⟨τὰς⟩ Kroll 17—23 [[ ]] zusätze des Macrobius 21 *significatur*? 29 ἐλα(ι)ῶν Laskaris ἔλασον L 29—30 ⟨περὶ Ἀ.⟩ Laskaris 30 ἀκαδημίαν L 31 καλοῦσι ⟨ὡς ἐπόπτην⟩ Laskaris 32 ⟨τῶν⟩ παρὰ?

121 (—) ET. GUD. p. 369, 22 Stu: *Λητώ· ἡ νύξ· παρὰ τὸ λήθω τὸ λανθάνω· ἢ παρὰ τὸ λήθην καὶ ἀμνημοσύνην ποιεῖν· ἢ παρὰ τὸ λελησθότως ταύτην διέρχεσθαι. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐλεητώ· ἐλεήμων γὰρ καὶ πραεῖα ἡ Θεός.*

122 (—) SCHOL. HOM. Od. *γ* 91: *ἐν Νάξωι τὴν Ἀμφιτρίτην χορεύουσαν ἰδὼν Ποσειδῶν ἥρπασεν· ὅθεν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Ποσειδωνία ὠνομάσθη ἡ Θεός, ὡς καὶ ἡ Ἥρα Διώνη παρὰ Δωδωναίοις, ὡς Ἀπολλόδωρος.*

123 (IV 649) PLUTARCH. Quaest. conv. V 3, 1 p. 675 F—676 A: *οὐ μὴν ἀλλὰ ⟨καὶ⟩ κατ' ἰδίαν τῶι Ποσειδῶνι φαίη τις ἂν τὴν πίτυν προσήκειν, οὐχ ὡς Ἀπολλόδωρος οἴεται παράλιον φυτὸν οὖσαν, οὐδ' ὅτι φιλήνεμός ἐστιν ὥσπερ ἡ θάλασσα (καὶ γὰρ τοῦτό τινες λέγουσιν), ἀλλὰ διὰ τὰς ναυπηγίας μάλιστα.*

124 (233) SCHOL. EUST. HOM. Il. *E* 77 p. 397, 1: . . . *καὶ ὅτι κακῶς δασύνουσί τινες τοῦ Ἐνυὼ τὸ ῡ. ἄμεινον γάρ, φησί, ψιλοῦν, διότι οὐκ ἔστι κύριον, ἀλλὰ τὴν πολεμικὴν δηλοῖ, ἀφ' ἧς καὶ ὁ Ἐνυάλιος· ἢ καὶ διότι ἀπὸ τοῦ ἐναύειν γίνεται κατὰ Ἀπολλόδωρον, ὅ ἐστιν ἐμφωνεῖν· ἢ ὡς ὁ Ἡρακλέων φησίν, ἀπὸ τοῦ ἕνω τὸ φονεύω, ὅθεν καὶ αὐτοέντης καὶ αὐθέντης ὁ αὐτοφόντης.*

125 (20) PORPHYR. De abstin. II 55: *ἔθυον δὲ καὶ ἐν Χίωι τῶι Ὠμαδίωι Διονύσωι ἄνθρωπον διασπῶντες, καὶ ἐν Τενέδωι, ὡς φησιν Εὔελπις ὁ Καρύστιος (VI)· ἐπεὶ καὶ Λακεδαιμονίους φησὶν ὁ Ἀπολλόδωρος τῶι Ἄρει θύειν ἄνθρωπον.*

126 (13) **a)** CLEM. AL. Protr. II 29, 2 (ARNOB. adv. nat. IV 25): *Ἄρης γοῦν ὁ καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ὡς οἷόν τε τετιμημένος* (Il. *E* 31; 455) *'Ἄρες Ἄρες βροτολοιγέ, μιαιφόνε τειχεσιπλῆτα,' ὁ ἀλλοπρόσαλλος οὗτος καὶ ἀνάρσιος, ὡς μὲν Ἐπίχαρμός φησι* (CGr F 121, 167 Kaib), *Σπαρτιάτης ἦν· Σοφοκλῆς* (Antig. 970) *δὲ Θρᾷκα οἶδεν αὐτόν· ἄλλοι δὲ Ἀρκάδα.* (3) *τοῦτον δὲ Ὅμηρος* (*E* 385—87) *δεδέσθαι φησὶν ἐπὶ μῆνας τρισκαίδεκα·*

τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος κράτερός τ' Ἐφιάλτης,
παῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῶι ἐνὶ δεσμῶι —
χαλκέωι δ' ἐν κεράμωι δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας.

(4) *πολλὰ κἀγαθὰ Κᾶρες σχοῖεν, οἳ καταθύουσιν αὐτῶι*

b) CORNUT. Theol. comp. 21 p. 41, 6 L: *εἰκότως δὲ καὶ μιαιφόνος λέγεται καὶ βροτολοιγὸς καὶ ἀλαλάξιος καὶ βριήπυος* (Il. *N* 521), *μεγίστης ἐν ταῖς παρατάξεσιν ὑπὸ τῶν μαχομένων ἀφιεμένης φωνῆς* (F 124)· *ὅθεν καὶ ὄνους τινὲς αὐτῶι σφαγιάζουσι διὰ τὸ ταραχῶδες καὶ γεγωνὸν τῆς ὀγκήσεως, οἱ πλεῖστοι δὲ κύνας διὰ τὸ ὑρασὺ καὶ ἐπιθετικὸν τοῦ ζώιου. τιμᾶσθαι δὲ ὑπὸ Θρακῶν μάλιστα καὶ Σκυθῶν καὶ τῶν τοιούτων*

5 *ἐν Νάξωι* HM Eust *ἐν Ἰάξῳ* Q 6 *Ποσειδώνη* Lobeck 6—7 *ὀνομάζεται* M 7 *Διώνη* Buttmann *διόνη* M *διαίνη* HQ 9 ⟨*καὶ*⟩ Jac 20 *Εὔελπις* edd *εὐέλπης* Porph 26[2] *βριήπυος* Hom *βριήπιος, βοήπιος, μιόπιος* Corn 28[2]—29[2] v. l. *ὑπὸ τῶν μαχομένων* om 29[1]—34[1] *ἄλλοι — μῆνας*: *quis mensibus in Arcadia tribus et decem vinctum? non Melae fluminis filius?* Arnob 32[2] *γεγωνὸν* A Nauck *γεγωνὸς* Corn

τοὺς κύνας· Σκύθαι δὲ τοὺς ὄνους ἱερεύοντες μὴ πανέσθων, ὡς Ἀπολλόδωρός φησι καὶ Καλλίμαχος (F 187—88 Schn)·

Φοῖβος Ὑπερβορέοισιν ὄνων ἐπιτέλλεται ἱροῖς.
ὁ αὐτὸς δ' ἀλλαχοῦ·
τέρπουσιν λιπαραὶ Φοῖβον ὀνοσφαγίαι.

ἐθνῶν λέγεται, παρ' οἷς ἡ τῶν πολεμικῶν ἄσκησις εὐδοκιμεῖ καὶ τὸ ἀνεπιστρεφὲς τῆς δίκης. γῦπα δ' ἱερόν φασιν αὐτοῦ ὄρνιν εἶναι διὰ τὸ πλεονάζειν ὅπου πότ' ἂν πτώματα πολλὰ ἀρηίφθορα ἦι.

127 (—) SCHOL. PINDAR. O III 54 a: *περὶ τῆς Ὀρθωσίας Ἀρτέμιδος Ἀπολλόδωρος γράφει. Ὀρθωσία δὲ ὅτι ὀρθοῖ εἰς σωτηρίαν, ἢ ὀρθοῖ τοὺς γεννωμένους. καὶ ἐν Ἀθήναις ἵδρυται· τὸ ἱερὸν δέ ἐστιν ἐν Κεραμεικῶι. καὶ παρ' Ἠλείοις Ὀρθωσίας Ἀρτέμιδος ἱερόν, ὥς φησι Δίδυμος* (p. 218 Schm).

128 (—) SCHOL. EURIP. Hippol. 73 p. 15, 3 Schw: *σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου*] *† καίρων τῶι μελιλώτωι στέφεσθαι τὴν ἐν Ἄγραις Ἄρτεμιν. Ἀπολλόδωρος δὲ παρὰ Κρησὶν δίκταμνον ἢ σχῖνον εἶναί φησιν αὐτῆς τὰ στεφανώματα. φύεσθαι δὲ τὸ δίκταμνον ἐν Κρήτηι μόνηι· τοῦτο καὶ ὠκυτόκιον εἶναι, διὸ καὶ ταῖς δυστοκούσαις δίδοσθαι χάριν τοῦ ταχέως ἀποτίκτειν* (folgt citat aus Istros).

129 (30) SCHOL. V HOM. Od. *ψ* 198: (bett des Odysseus; *ἑρσὶν ἀσκήσας*)] *Ἑρμῆς ὁ Διὸς καὶ Μαίας τῆς Ἄτλαντος παῖς ἔτι ὢν ἐν ἀνθρώποις τέσσαρα μέγιστα εὗρετο, γράμματα καὶ μουσικὴν καὶ παλαίστραν καὶ γεωμετρίαν· ὅθεν καὶ τοὺς Ἕλληνας τετράγωνον αὐτὸν ἀσκῆσαι καὶ οὕτως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀναθεῖναι. — τῶι δὲ ὀνειροπομπὸν εἶναι καὶ τοὺς κοιμωμένους αὐτῶι εὔχεσθαι † καὶ αὐτὸν ἀναμένειν εἴλονιο ἐν τοῖς θαλάμοις ἔχειν αὐτὸν φύλακα τοῦ ὕπνου· ἐπινοῆσαί τε καὶ ἀσκῆσαι τοὺς τῶν κλινῶν πόδας εἰς τὴν τοῦ θεοῦ πρόσοψιν, ὅπως ἀλεξήτορας ἔχοντες ἰδέας τὰ μὲν δείματα μὴ φοβοῖντο, προσδοκῶιεν δὲ πλείστην ἐπαφροδισίαν διὰ τῶν ὀνειράτων. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρωι τῶι Ἀθηναίωι.*

130 (31) SCHOL. EUST. HOM. Od. *ω* 1 p. 1951, 15: *Κυλλήνιος δὲ Ἑρμῆς μυθικῶς μὲν ἀπὸ Κυλλήνης, ἥτις ὄρος ἐστὶν Ἀρκαδίας σταδίων ἐννέα Ὀλυμπιακῶν παρὰ πόδας ὀγδοήκοντα, καθά φασιν ἱστορεῖν Ἀπολλόδωρον, ὀνομασθὲν ἀπὸ Κυλλήνης ἡρωίδος τινός. περιάδεται δὲ διαφερόντως ἐν τοῖς περὶ τὸ τοιοῦτον ὄρος τιμᾶσθαι τὸν Ἑρμῆν κἀκεῖθεν σχεῖν τὸ λεχθὲν ἐπίθετον. κατὰ μέντοι ἀλληγορίαν Κυλλήνιος ὁ τοῦ ὕπνου δοτήρ, ὁ τὰς*

1²—2² *ἡ τῶν πολεμικῶν*: v. l. *ῥητῶν πολεμικῶν (πολέμων)* 2¹ *non principaliter cum ceteris Apollodorus?* Arnob 4¹ *Φοῖβος* M² *φόβος* PM* 8 *ὀρθοῖ*: *ἤτοι τῆι ὀρθούσηι τὰς γυναῖκας καὶ εἰς σωτηρίαν ἐκ τῶν τοκετῶν ἀγούσηι* 54 c 12 *καίρων*: ⟨*Φιλόχορος μέν φησιν ἐν*⟩ *βέρωι* Schwartz 13 *Ἀπολλόδωρος δ. π. Κρησὶν* Wilamowitz *ἀπολλόδ*$^{\omega}$ *ὁ* $\overset{\alpha}{\pi}$ *κρήσιον* N *διήταμνον* N 14 *τὰ στεφανώματα* Schwartz *τῶ στεφανώματι* N *φασιν ἐν* B^{i} 15 *ὠκυτόον* N 22—23 *ἐπενόησαν δὲ* Butt(mann) 24 ⟨*τὰς*⟩ *ἰδέας* Butt 30 *ἡρωίδος τινός*: *Ναΐδος νύμφης* Steph. Byz. s. *Κυλλήνη*

ὑνίας τῶν κύλων ἢ κυλάδων ἔχων, ὁ δηλοῖ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς, ὅθεν καὶ κυλοιδιᾶν παρ' Ἀττικοῖς τὸ τὰ κύλα τῶν ὀφθαλμῶν οἰδεῖν ἐκ μακροϋπνίας τυχὸν ἢ ἀυπνίας.

131 (29) JOANN. LYD. De mens. IV 51 p. 107, 1 W: *φέρεται δὲ καί τις μῦθος περὶ αὐτοῦ* (sc. *τοῦ Διονύσου*) *κατὰ τὸν Ἀπολλόδωρον, ὡς εἴη γεγονὼς ἐκ Διὸς καὶ Γῆς· τῆς δὲ Γῆς Θεμέλης προσαγορευομένης διὰ τὸ εἰς αὐτὴν πάντα καταθεμελιοῦσθαι,* [*ἣν*] *κατὰ συναλλαγὴν ἑνὸς στοιχείου τοῦ σ̄ Σεμέλην οἱ ποιηταὶ προσηγορεύκασι.*

132 (43) STEPH. BYZ. s. *Ἀκρώρεια· ἄκρον ὄρους, ἐν ᾧ οἱ οἰκοῦντες Ἀκρωρεῖται. οὕτω δὲ παρὰ Σικυωνίοις* ⟨*ὁ Διόνυσος*⟩ *ἐτιμᾶτο· «ἐκαλεῖτο δὲ παρὰ μὲν Σικυωνίοις Ἀκρωρείτης, παρὰ δὲ Μεταποντίνοις Ἐρίφιος» Ἀπολλόδωρός φησιν.*

133 (28) SCHOL. V ARISTOPH. Ach. 961 (HARP. SUID. s. *Χόες*): *εἰς τοὺς Χόας· ... ἐπετελεῖτο δὲ Πυανεψιῶνος ὀγδόῃ· οἱ δὲ Ἀνθεστηριῶνος δωδεκάτῃ. φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος Ἀνθεστήρια καλεῖσθαι κοινῶς μὲν τὴν ὅλην ἑορτὴν Διονύσοι ἀγομένην, κατὰ μέρος δὲ Πιθοίγια, Χόας, Χύτρους. καὶ αὖθις ὅτι Ὀρέστης μετὰ τὸν φόνον εἰς Ἀθήνας ἀφικόμενος, ἦν δὲ ἑορτὴ Διονύσου Ληναίου, ὡς μὴ γένοιτο σφίσιν ὁμόσπονδος ἀπεκτονὼς τὴν μητέρα, ἐμηχανήσατο τοιόνδε τι Πανδίων. χοᾶ οἶνου τῶν δαιτυμόνων ἑκάστοι παραστήσας, ἐξ αὐτοῦ πίνειν ἐκέλευσε μηδὲν ὑπομιγνύντας ἀλλήλοις, ὡς μήτε ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος πίοι Ὀρέστης μήτε ἐκεῖνος ἀχθοιτο καθ' αὑτὸν πίνων μόνος. καὶ ἀπ' ἐκείνου Ἀθηναίοις ἑορτὴ ἐνομίσθη οἱ Χόες.*

134a (—) SCHOL. THEOKR. I 3—4f p. 31, 6 W: *Ἀπολλόδωρος δέ φησι τὸν μὲν αὐτόχθονα, τὸν δὲ Διὸς καὶ* ⟨*Καλλιστοῦς* * * *ὁ*⟩ *Κεφαλληνεὺς ἐν Θήραις τῆς Ἀρκαδίας φησὶ γεννηθῆναι τὸν Πᾶνα, ὄντα Πηνελόπης καὶ Ἑρμοῦ υἱόν. Θεόξενος* (VI) *δὲ οὐράνιον τὸν Πανά φησιν. Διδύμαρχος δέ φησι γηγενῆ αὐτὸν εἶναι.*

134b (—) SCHOL. THEOKR. I 3—4c p. 27, 18 W: *τὸν Πᾶνα οἱ μέν φασιν υἱὸν Πηνελόπης καὶ πάντων τῶν μνηστήρων, καὶ διὰ τοῦτο λέγεσθαι καὶ Πᾶνα. Ἐπιμενίδης δὲ ἐν τοῖς ποιήμασι* (68 B 16 Diels) *Διὸς καὶ Καλλιστοῦς Πᾶνα καὶ Ἀρκάδα διδύμους· Ἀρίστιππος δὲ ἐν τοῖς Ἀρκαδικοῖς* (III) *Διὸς καὶ νύμφης Οἰνηίδος.*

---

1 *τὰ ὑ. τ. ὀφθ. μέρη* Schol. V *αἱ ὑπὸ τ. ὀ. ἰθύτητες* (*ἴτυες* Butt) Schol. H Q 7 [*ἣν*] Jac 10 *ἐτιμᾶτο* ⟨*ὁ Διον.*⟩ Tan. Faber *καλεῖται?* Meineke 12 *ἐρίφοις* P 13 kürzer R: *ἐπετ. δὲ Πυαν., ἤγετο δὲ ἀπὸ Ὀρέστου κτλ.* 14—15 *ἐπετελεῖτο — Ἀνθεστηριῶνος* Schol *ἑορτή τις ἦν παρ' Ἀθηναίοις ἀγομένη Ἀνθ.* Harp 15 *δωδεκάτῃ* Harp *δεκάτῃ* Schol *μὲν* add Harp 16 *Πιθοίγια* Harp BC *πιθοιγίαν* Harp A Schol *Χύτρους* vulg *λύτρους* Harp A *χύτρας* Harp BC *χύτραν* Schol 17—22 Schol. Equit. 95 24¹ *Ἀπολλόδωρος* Wil(amowitz) *ἡλιόδωρος* Schol 25¹ *τὸν μὲν* Wil *ἴον μὴ* E *μὴ* K 26¹ *δ καὶ* K ⟨*Καλλιστοῦς*⟩ Wil ⟨* * *ὁ*⟩ Münzel 28² *ἀρκάδιον* G E A 29² *τοῖς Ἀρκαδικοῖς* We(ndel) *τῶι ἀρκαδικῶι* Schol *τῶι* ⟨*ᾱ*⟩ *Ἀρκαδικῶν* Toup 30² *Διός: Αἰθέρος* Ahr(ens) *ἢ νηίδος* P *Οἰνόης ναίδος* Ahr (F 134) *Οἰνοίδος* Wil

c) *οἱ δὲ λέγουσιν ... ὅτι ἀπάτωρ ἐστί, σημεῖον δὲ τοῦ παντός, ὅθεν κυρίως προσαγορεύεται Πάν.*

συνοικειοῦται δὲ καὶ ἡ μορφὴ αὐτοῦ τῶι περιέχοντι· καὶ τὸ μὲν τῶν κεράτων ἀπομίμημα ἡλίου καὶ σελήνης μηνίσκους φασὶν εἶναι· τὸ δὲ παρδαλῆν ἐνῆφθαι τῆς [γῆς] ⟨τῶν ἄστρων⟩ φαντασίας εἶνεκα· τὰ δὲ κάτω ⟨τραγώδη καὶ⟩ λάσια τῶν τῆς γῆς στερρῶν καὶ τῶν ἐν αὐτῆι πεφυκότων· τὴν δὲ σύριγγα τῶν ἐν τῶι κόσμωι πνευμάτων μίμησιν εἶναι· τὸ δὲ αἰγίπουν τῶν καταιγίδων τὰς αἰφνιδίους ταραχὰς καὶ ἀπὸ τῶν νεφῶν γινομένας περὶ τὸν ἀέρα μεταβολάς.

d) * * *καὶ τὰ κάτω ⟨λάσια⟩, τουτέστι τοὺς μηροὺς δασεῖς, σημαίνοντας τοὺς ὑλώδεις τόπους καὶ [τὰ κάτω τραχέα σημαίνοντα] τῶν ὀρῶν τὰ τραχέα. ἔχει δὲ καὶ τῆι μιᾶι χειρὶ τὸ δρέπανον, σημαῖνον τὴν ἐργασίαν, τῆι δὲ ἄλληι τὴν σύριγγα σημαίνουσαν τοὺς ἀνέμους.*

135 (—) Schol. Eurip. Rhes. 36: *τὸν ⟨Πᾶ⟩να οἱ μὲν Πηνελόπης φασὶ * * † Καλλιστοῦς καὶ δύο παῖδας γενομένους *ἀφ' ἧς ὄρος Κυλλήνης· ἄλλοι δὲ Ἀπόλλωνος καὶ Πηνελόπης * * ὡς καὶ Εὐφορίων* (F 128 Scheidw) * * *δν ἔθρεψαν νύμφαι· διὸ καὶ νυμφαγενῆ αὐτόν φασί, τραφέντα παρ' ἐκείναις. Ἄραιθος δὲ ὁ Τεγεάτης* (III) *Αἰθέρος αὐτὸν καὶ νύμφης Οἰνόης γενεαλογεῖ· ἔνιοι δὲ Ὀρσινόης νύμφης καὶ*

136 a (44 b) Schol. (Brev. Exp.) Verg. ge. I 17 (Schol. Lucan. III 402) *Pana Pindarus* (F 100 Schr) *ex Apolline et Penelopa in Lycaeo monte editum scribit, qui a Lyc⟨a⟩one rege Arcadiae Lycaeus mons dictus est. alii ex Mercurio et Penelopa natum, comitem Dianae feras solitum a cubilibus excitare et ideo capripedem figuratum, quo facilius*

Schol. Theokr. I 123a b; VII 109—110b c.

---

1 ἀπάτωρ Mü(nzel) We (F 135) τῆς ὥρας KAPT τοῖς δροις G καὶ τῆς ἥρας E 4 δὲ καὶ K γὰρ cett αὐτοῦ K τοῦ θεοῦ cett 5—6 ἀπομίμημα om GEAPT 6 μηνίσκους K μήνισκος EA μήνιγγος GT εὐ μήνικος P 7 παρδαλῆν ἐνῆφθαι Valckenaer πάρδαλιν εἰλῆφθαι Schol [γῆς] Ahr 8 ⟨τῶν ἄστρων⟩ We τῆς ἀστρικῆς Dübner εἶνεκα: εἰκόνα Ahr 9 ⟨τραγ. καὶ⟩ Ahr 10 στερρῶν Ahr μερῶν K νεύρων cett 11 πνευμάτων K πάντων ἀνέμων cett πλανωμένων Ahr 12 αἰγίπουν Hefermehl αἰγωπὸν Schol αἰγόπουν Hemsterhuys 12—14 τὰς καταιγίδας καὶ — μεταβολάς * τὰς αἰφν. ταραχάς We 15 ⟨λάσια⟩ We 17—18 [τὰ — σημαίνοντα] Jac 19 δρέπανον: Cornut. 27 p. 51, 6 L 24^1—29^1 lücken Mü 24^1—26^1 [Καλλιστοῦς — Κυλλήνης] Mü 25^1 δύο: Διὸς Mü 25^2 *Pindarus et cateri* Schol Lucan *P. et Hecataeus* (1 F 371) Usener 31^1 φησι Schwartz 32^1 Ἄραιθος Robert ἀρῆθος A

Ἑρμοῦ· Ἐπιμενίδης δὲ Καλλιστοῦς καὶ Διὸς παῖδας γεγενῆσθαι Πᾶνα καὶ Ἀρκάδα διδύμους. *Μνασέας* (V) δὲ ξενικώτερον ἀφηγεῖται τὰ περὶ Πᾶνα * * ..... *Αἰσχύλος* (F 35 N²) δὲ δύο Πᾶνας, τὸν μὲν Διός, † ὃν καὶ Δίδυμον, τὸν δὲ Κρόνου.

περὶ τῶν Πανικῶν λεγομένων κινημάτων Ἀπολ-

densitatem ⟨terrae⟩ cursu posset evadere. . . . . alii eum ex Aethere et Oenoe. [Schol. Luc.: *alii Mercurii et eiusdem. hunc natum montanis nimfis a patre nutriendum traditum perhibent, unde hylicus deus factus. Euphorion Ulixis filium manifestat.*]

Apollodorus sine parentibus eum fingit, quoniam universum, id est τὸ πᾶν, huic deo sit attributum: cornua, quibus solis circuli lunaeque designantur ⟨rubet eius facies ad aetheris imitationem⟩; pellis maculis distincta, quae variam designat imaginem siderum; inferior pars corporis hirsuta, ut situs terrae; ⟨caprinos pedes habet, ut ostendat soliditatem terrae⟩; cum fistula est, quoniam flatus ventorum ex eo oriuntur; ⟨calauropa habet id est pedum propter annum qui in se recurrit⟩.

motus vero ad repentinas fugas Panicus

136 b Cornut. Theol. comp. 27 p. 49, 5 L: τοῦτον εἶναι καὶ τὸν Πᾶνα, ἐπειδὴ τῶι παντὶ ὁ αὐτός ἐστι. καὶ τὰ μὲν κάτω λάσια καὶ τραγώδη διὰ τὴν τῆς γῆς δασύτητα ἔχειν, τὰ δ' ἄνω ἀνθρωπόμορφα διὰ τὸ ἐν τῶι αἰθέρι τὸ ἡγεμονικὸν εἶναι τοῦ κόσμου ..... (allegorische ausdeutung seines λάγνον καὶ ὀχευτικόν, ἐν ταῖς ἐρημίαις διατρίβειν, τὰς νύμφας διώκειν, des σκιρτητικόν) νεβρίδα δὲ ἢ παρδαλῆν αὐτὸν ἐνῆφθαι διὰ τὴν ποικιλίαν τῶν ἄστρων καὶ τῶν ἄλλων χρωμάτων ἃ θεωρεῖται ἐν αὐτῶι. συριγκτὴν δὲ εἶναι τάχα μὲν διὰ τὸ ὑπὸ παντοίων ἀνέμων διαπνεῖσθαι ..... τῶι δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν αὐτὸν καὶ τοῖς σπηλαίοις διατᾶσθαι καὶ τὸ τῆς πίτυος στέμμα ἐπηκολούθησεν ....

ἔτι δὲ τὸ Πανικὰς λέγεσθαι ταραχὰς τὰς αἰφνι-

1² ⟨*terrae*⟩ Mü 3² *Oenoe* Mü *Iunone* Exp *Oenone* Schol Bern 4¹ διδύμους, ⟨τὴν δὲ Καλλιστὼ θυγατέρα εἶναι Λυκάονος καὶ νύμφης Κυλλήνης, ἀφ' ἧς τὸ ὄρος⟩ Schw(artz) Schol. Theokr. I 64 c *Μνασέας ... Πανός φησι Βουκολίωνα υἱόν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ βουκολεῖν.* 8¹—9¹ [ὃν κ. διδ.] Schw δίδυμον ⟨Ἀρκάδος⟩ Franz 17³ v. l. τραχύτητα, θρασύτητα 18²—19² ⟨*rubet — imitationem*⟩ Jac aus Schol Luc 20² *pellis*: *nebris* Schol Luc cf. 136 b 25 25²—27² ⟨*caprinos — terrae*⟩ Jac aus Schol Luc 26³ v. l. πάρδαλιν 29³—30³ v. l. ἐν αὐτῆι: ἐν οὐρανῶι Struve 30²—32² ⟨*calauropa — recurrit*⟩ Jac aus Schol Luc 33²—1082, 2, 2 *motus — commotationem* om Schol Luc 33² *motus* Jac *metus, matus, mutus* Schol

λόδωρος τὴν αἰτίαν ἐκλίθησι ταύτην· «τὰ ὄρη καὶ αἱ νάπαι καὶ πάντα τὰ ὕπαντρα τῶν ὀρῶν ἐστιν ἠχώδη. ποικίλων ⟨οὖν⟩ καὶ παντοδαπῶν φωνῶν ἐν τοῖς ὄρεσι γινομένων ὑπό τε κυνηγῶν καὶ ζώιων ἡμέρων τε καὶ ἀγρίων ἦχοι ⟨ἐκμι⟩μητικοὶ γίνονται τούτων. ὅθεν πολλάκις τινὲς τὰ μὲν σώματα τῶν φωνούντων οὐχ ὁρῶντες, αὐτὴν δὲ μόνην τὴν προσπίπτουσαν φωνὴν ⟨ἀκροώμενοι⟩ φασι Πᾶνα σὺν ταῖς Νύμφαις ἐν τοῖς ἄντροις μετ' αὐλῶν καὶ συρίγγων φωνεῖν». ὡς καὶ Ὀδυσσεύς (Od. ζ 122)· 'ὥς τέ με κουράων ἀμφήλυθε θῆλυς ἀυτὴ Νυμφάων, αἳ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα'.

dictus propter subitam aeris commotationem.

δίους καὶ ἀλόγους· οὕτω γάρ πως καὶ αἱ ἀγέλαι καὶ τὰ αἰπόλια πτοεῖται, ψόφου τινὸς ἐξ ὕλης ἢ τῶν ὑπάντρων καὶ φαραγγωδῶν τόπων ἀκούσαντα. οἰκείως δὲ καὶ τῶν ἀγελαίων θρεμμάτων αὐτὸν ἐπίσκοπον ἐποιήσαντο ....

136 c PORPHYRIOS b. Euseb. PE III 11 p. 115 A.

137 (38) HESYCH. s. *Ἀγρεύς· ὁ Πὰν παρὰ Ἀθηναίοις, ὡς Ἀπολλόδωρος.*

138 (—) a) THEODORET. Graec. aff. cur. VIII 19—23: *καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν δέ φησιν Ἀπολλόδωρος κατὰ μέν τινας Ἀρσινόης εἶναι υἱόν, κατὰ δὲ ἄλλους Κορωνίδος, λάθρα μὲν Ἀπόλλωνι ξυνελθεῖν βιασθείσης, κυησάσης δὲ καὶ τεκούσης καὶ ἐκθεμένης τὸ βρέφος. τοῦτο δὲ κυνηγέτας τινὰς εὑρηκότας ὑπὸ κυνὸς τρεφόμενον λαβεῖν καὶ κομίσαι λέγει Χείρωνι τῶι Κενταύρωι. εἶτα ἐκεῖ*

b) TERTULLIAN. adv. nat. II 14: (wie Herakles habt ihr auch den zu den göttern erhoben,) *qui pauca experientiae ingenia commentus dicebatur mortuos ad vitam recurasse.*

c) LACTANT. Div. Inst. I 10, 1—2: *Aesculapius et ipse non sine flagitio Apollinis natus quid fecit aliud divinis honoribus dignum nisi quod sanavit Hippolytum? mortem sane ha-*

6^1 ⟨οὖν⟩ Schw 11^1 *ἐκμιμητικοὶ* Schw .... *μητικοὶ* A 17^1—18^1 ⟨ἀκροώμενοι⟩ Schw 19^1—20^1 *ἄντροις* Vater *ἀγροῖς* A 21^1—26^1 *ὡς — κάρηνα* aus der verkürzung Schol. p. 329, 12—15 hierher gestellt Jac

τραφῆναί τε καὶ ἀσκηθῆναι τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην (F 116), ἐν Τρίκκῃ δὲ πρῶτον καὶ Ἐπιδαύρωι δοῦναι πεῖραν τῆς τέχνης. οὕτω δ' ἄκρως, φησίν, ἐπαιδεύθη καὶ μάλα γε σπουδαίως, ὡς μὴ μόνον τοὺς ἀρρωστοῦντας ἰᾶσθαι, ἀλλὰ καί τινας τῶν τετελευτηκότων ἐγείρειν· διὸ δὴ τὸν τερπικέραυνον χαλεπήναντα πρηστῆρσι βαλεῖν καὶ ἐξαγαγεῖν τῆς ζωῆς (F 139). τοιγαροῦν καὶ ἄνθρωπος ἦν ... παρὰ Χείρωνος τήνδε τὴν τέχνην ἐκπαιδευθείς. οὗτος δὲ ὁ Χείρων καὶ Ἀχιλλέως ἐγένετο παιδευτής· ὅθεν δῆλον ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἐγενέσθην, ἢ μικρῶι τινι οὗτος Ἀχιλλέως πρεσβύτερος, ἐπειδήπερ καὶ τοῖς Ἀργοναύταις ξυνέπλευσε καὶ ὁ τούτου γε παῖς ὁ Μαχάων ξυνεπολέμησεν Ἀχιλλεῖ ..... (trotzdem er also offenbarer mensch war) τοῖς ἄλλοις θεοῖς κατέλεξαν καὶ τεμένη γε καθωσίωσαν καὶ καθιέρωσαν βωμοὺς .... καὶ τὸν ἐνειλημένον αὐτῶι θαυμάζετε δράκοντα καὶ ξύμβολον εἶναι τῆς ἰατρικῆς φατε, ὅτι καθάπερ ἐκεῖνος ἀποδύεται τὸ γῆρας, οὕτως ἡ ἰατρικὴ τῶν νόσων ἐλευθεροῖ. ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν Ὁμήρου χρόνων οὐδέπω οὗτος τῆς θεοποιίας ἐτετυχήκει, μάρτυς ὁ ποιητής, οὐ τὸν Ἀσκληπιὸν ἀλλὰ τὸν Παιήονα δείξας τὰ τοῦ Ἄρεως θεραπεύσαντα τραύματα (Il. *E* 899 ff.) ..... καὶ τὸν Μαχάονα δὲ οὐ θεοῦ λέγει υἱὸν οὐδέ γε ἡμιθέου ἀλλ' ἰατροῦ· ἔφη γάρ (Il. *Δ* 194)·

φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος.

is Apollinis filius vel potius spurius ut incerto patre, ut Argivus Socrates (III) detulit, quippe expositum repertum ... educatum, canino scilicet ubere, ... fulmine exhaustus est ..... dicitur etiam mater eius eodem casu obisse. et tamen Athenienses scient eiusmodi deis sacrificare: nam Aesculapio et matri inter mortuos parentant.

buit clariorem quod a deo meruit fulminari. hunc Tarquitius de illustribus viris disserens ait incertis parentibus natum, expositum et a venatoribus inventum, canino lacte nutritum, Chironi traditum didicisse medicinam. fuisse autem Messenium, sed Epidauri moratum.

139 (—) SCHOL. EURIP. Alk. 1: Ἀπολλόδωρος δέ φησιν κεραυνωθῆναι τὸν Ἀσκληπιὸν ἐπὶ τῶι τὸν Ἱππόλυτον ἀναστῆσαι (F 138 c)· Ἀμελησαγόρας (III) δὲ ὅτι Γλαῦκον· Πανύασσις (F 19 Ki) ⟨δὲ⟩ ὅτι Τυνδαρέων· οἱ δὲ Ὀρφικοὶ (F 40 K) ὅτι Ὑμέναιον· Στησίχορος (F 16) δὲ ἐπὶ Καπανεῖ καὶ Λυκούργωι· Φερεκύδης δὲ ἐν τῆι η̄ τῶν Ἱστοριῶν (3 F 35) τοὺς ἐν Δελφοῖς φησι θνήισκοντας αὐτὸν ἀναβιώσκειν· Φύλαρχος (81 F 18)

35 ⟨δὲ⟩ Münzel 37 η̄: l. ᾱ 38 *ἀναβιῶσαι*? Münzel

δὲ διὰ τοὺς Φινείδας· Τελέσαρχος (III) δὲ δι' Ὠρίωνα· Πολύαρχος δὲ ὁ Κυρηναῖος (37 F 1) διὰ τὸ τὰς Προίτου θυγατέρας αὐτὸν ἰάσασθαι κερανωθῆναί φησιν.

140 (21) SCHOL. ARISTOPH. Ran. 330: μυρσίνωι στεφάνωι ἐστεφανοῦντο οἱ μεμυημένοι, οὐχ, ὥς τινες νομίζουσι, κισσίνωι. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ τοὺς θεσμοθέτας φησὶ διὰ τοῦτο μυρσίνηι στέφεσθαι, ὅτι οἰκείως ἔχει πρὸς τὸ φυτὸν ἡ θεός (sc. ἡ Δημήτηρ), καὶ ὅτι τοῖς χθονίοις ἀφιέρωτο.

141 (22) PHOT. s. Καλλιγένειαν· Ἀπολλόδωρος μὲν τὴν γῆν· οἱ δὲ Διὸς καὶ Δήμητρος θυγατέρα· Ἀριστοφάνης δὲ ὁ κωμικὸς τροφόν.

142 (11) CLEM. ALEX. Protr. II 13, 1: καί μοι δοκεῖ τὰ ὄργια καὶ τὰ μυστήρια δεῖν ἐτυμολογεῖν, τὰ μὲν ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς Δηοῦς τῆς πρὸς Δία γεγενημένης, τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ μύσους τοῦ συμβεβηκότος περὶ τὸν Διόνυσον· εἰ δὲ καὶ ἀπὸ Μυοῦντός τινος Ἀττικοῦ, ὃν ἐν κυνηγίαι διαφθαρῆναι Ἀπολλόδωρος λέγει, οὐ φθόνος· ὑμῶν δεδόξασται τὰ μυστήρια ἐπιτυμβίωι τιμῆι. πάρεστι δὲ καὶ ἄλλως μυθήριά σοι νοεῖν, ἀντιστοιχούντων τῶν γραμμάτων, τὰ μυστήρια· θηρεύουσι γὰρ εἰ καὶ ἄλλοι τινές, ἀτὰρ δὴ καὶ οἱ μῦθοι οἱ τοιοίδε Θρακικῶν τοὺς βαρβαρικωτάτους, Φρυγῶν τοὺς ἀνοητοτάτους, Ἑλλήνων τοὺς δεισιδαίμονας.

143 (—) DONAT. Terent. Phorm. 49: *sed Terentius Apollodorum sequitur, apud quem legitur initiis Samothracum a certo tempore pueros imbui more Atheniensium.*

144 (33) SCHOL. SOPH. OK 57: ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον, χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους ὁδός] φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος δι' αὐτοῦ καταβάσι⟨μ⟩ον εἶναι εἰς Ἅιδου. καὶ Ἴστρος (III) δὲ μνημονεύει τοῦ χαλκοῦ ὁδοῦ καὶ Ἀστυδάμας (p. 780, 9 N²)· καί τις τῶν χρησμοποιῶν φησι·

Βοιωτοὶ δ' ἵπποιο ποτιστείχουσι κολωνόν,
ἔνθα λίθος τρικάρανος ἔχει καὶ χάλκεος οὐδός.

..... οὕτω δὲ ἐκαλεῖτο διὰ τὸ εἶναι μέταλλα χαλκοῦ ἐν τῶι Κολωνῶι.

145 (44) STEPH. BYZ. s. Ἰλισσός· ποταμὸς τῆς Ἀττικῆς, ἐφ' ὧι τιμῶνται αἱ Μοῦσαι Ἰλισσίδες, ὡς Ἀπολλόδωρος.

146 (—) SCHOL. EURIP. Rhes. 346: οὐκ εἴρηκε τίνος Μουσῶν ὁ Ῥῆσος ἦν παῖς. Κλειοῦς μέντοι λέγουσιν αὐτὸν εἶναι, καθάπερ Μαρσύας ὁ νεώτερος (135/6 F 7) ..... ἔνιοι δὲ Εὐτέρπης αὐτὸν γενεαλογοῦσιν,

---

1 *Φινείδας* Hem(sterhuys) *φηνίδας* B om A *Πολύανθος* Sext Emp 2 *Προίτου* Hem *κροίσου* AB 6—8 *ὅτι — ἀφιέρωτο* hinter *κισσίνωι* Fritzsche 8 *ἀνιέρωτο* V 16 *μυθάρια* Euseb 17 [*τὰ μυστ.*] Hefermehl 24—25 *καταβάσιμον* Jac *καταβάσιον* L *κατάβασιν* Laskaris 27 *ἵπποισι* Reisig *ἱππῆα* Heyne 30 *ποταμὸς* R *πόλις* VP (abbr.) *ἐφ' ὧι* Wentzel *ἐν ὧι* RVP 31 *Ἰλισσίδες* edd *ἰλισίδες* RVP 33 *ἦν* Schw(artz) *εἴη* A

καθάπερ Ἡρακλείδης (p. 92 Voss). φησὶ δέ· Ἑβδόμη δὲ Καλλιόπη, ⟨ἣ⟩ ποίησιν εὗρε, [πάντων καὶ] συνοικήσασα Οἰάγρωι γεννᾶι Ὀρφέα τὸν πάντων μέγιστον ἀνθρώπων ἐν τῆι κιθαρωιδικῆι τέχνηι γενόμενον, πρὸς δὲ καὶ τῆς ἐγκυκλίου μαθήσεως †συγκρεματικώτερον. ὀγδόη δ' Εὐτέρπη, ἣ τὴν κατ' αὐλοῦ εὗρεν εὐέπειαν, συνοικήσασα Στρυμόνι τεκνοῖ Ῥῆσον, ὃς ὑπὸ Ὀδυσσέως καὶ Διομήδους ἀναιρεῖται. οἷς καὶ Ἀπολλόδωρος ἐπηκολούθησε γράφων οὕτως· «τὰς μὲν Μούσας οἱ μὲν πλεῖστοι παρθένους παραδεδώκασι.» ⟨ἀνα⟩γράφει δὲ Οὐρανίας μὲν Λίνον, Καλλιόπης ⟨δὲ⟩ Ὀρφέα, Μελπομένης δὲ Θάμυριν (F 162), Εὐτέρπης δὲ Ῥῆσον, Τερψιχόρης δὲ Σειρῆνα⟨ς⟩, Κλειοῦς δὲ Ὑμέναιον· τῶν δὲ λοιπῶν Θαλείας Παλαίφατον, ἐκ δὲ Πολυμνίας Τριπτόλεμον· Ἐρατὼ δὲ ἐρασθῆναι μὲν Ὑακίνθου, τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ μηδενός, μηδ' υἱὸν γενέσθαι αὐτῶν.

147 (32) SCHOL. SOPH. OK 56: Τιτὰν Προμηθεύς] περὶ τοῦ τὸν Προμηθέα περὶ τὴν Ἀκαδήμειαν καὶ τὸν Κολωνὸν ἱδρῦσθαι Ἀπολλόδωρος γράφει οὕτω †τῆι περὶ ..... «συντιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀκαδημείαι τῆι Ἀθηνᾶι καθάπερ ὁ Ἥφαιστος· καὶ ἔστιν αὐτοῦ παλαιὸν ἵδρυμα καὶ βωμὸς ἐν τῶι τεμένει τῆς θεοῦ. δείκνυται καὶ βάσις ἀρχαία κατὰ τὴν εἴσοδον, ἐν ἧι τοῦ τε Προμηθέως ἐστὶ τύπος καὶ τοῦ Ἥφαίστου· πεποίηται δέ [[ὡς καὶ Ἀυσιμαχίδης (III) φησίν]] ὁ μὲν Προμηθεὺς πρῶτος καὶ πρεσβύτερος ἐν δεξιᾶι σκῆπτρον ἔχων, ὁ δὲ Ἥφαιστος νέος καὶ δεύτερος· καὶ βωμὸς ἀμφοῖν κοινός ἐστιν ἐν τῆι βάσει ἀποτετυπωμένος.»

148 (—) SCHOL. PINDAR. N X 114: ἀπὸ Ταυγέτου πεδαυγάζων ἴδεν Λυγκεὺς δρυὸς ἐν στελέχει ἥμενος] ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀξιοῖ γράφειν ἥμενον, ἀκολούθως τῆι ἐν τοῖς Κυπρίοις λεγομένηι ἱστορίαι· ὁ γὰρ τὰ Κύπρια συγγράψας φησὶ (F 9 Ki) τὸν Κάστορα ἐν τῆι δρυὶ κρυφθέντα ὀφθῆναι ὑπὸ Λυγκέως. τῆι δὲ αὐτῆι γραφῆι καὶ Ἀπολλόδωρος κατηκολούθησε. πρὸς οὕς φησι Δίδυμος (p. 236 Schm), ἀμφοτέρων ὑπὸ τῆι δρυὶ λοχώντων κτλ.

149 (37) SCHOL. THEOKRIT. X 41—42 c d: ὁ δὲ Λιτυέρσας ἦν Μίδου νόθος παῖς, γεωργὸς δὲ ὢν τοὺς παρ⟨ι⟩όντας θερίζειν ἠνάγκαζε καὶ κατὰ τὴν

1 Ἡρακλείδης Schw ἡράκλειτος A ⟨ἣ⟩ Schw 2 [πάντων καὶ] Schw ποιημάτων καὶ G Hermann ἐπῶν o. ἐπικὴν καὶ Wilamowitz συνοικήσασα Οἰάγρωι G Hermann συνοικήσαντα ἀγρῶι A 3 μέγιστον: μουσικώτατον? 4 συγκεκροτημένον Haupt ἐγχειρηματικώτατον Schw 5 τεκνοῖ Schw ἐντεκνοῖ A 8 ⟨ἀνα⟩γράφει Schw μὲν Λίνον G Hermann μέλινον A 9 ⟨δὲ⟩ G Hermann 10 Σειρῆνα⟨ς⟩ Vater 12 μηδενὸς Schw μηδένα A μηδ' υἱὸν G Hermann κίνδυνον A αὐτῆς? 15 τῆι * περὶ ⟨θεῶν⟩ C Mueller ἐν * περὶ θεῶν? 17 τεμένει Brunck τέλει L 20 [[ ]] zusatz des scholiasten 31 Λιτυέρσας Wendel λυτι— Schol 31—32 ἦν Μίδου Adert κώμιδος Schol 32 παρ⟨ι⟩όντας Duebner

ἑσπέραν συναπέτεμε τοῖς ὁράγμασιν αὐτῶν τὰς κεφαλάς. ὃν ὁ Ἡρακλῆς ὕστερον ἔκτεινε. (d) τοῦτόν δέ φησιν Ἀπολλόδωρος ᾠδὴν εἶναι Θεριστῶν, λέγων οὕτω· «καθάπερ ἐν μὲν θρήνοις Ἰάλεμος, ἐν δὲ ὕμνοις Ἴουλος, ἀφ' ὧν καὶ τὰς ᾠδὰς αὐτὰς καλοῦσιν, οὕτω καὶ τῶν θεριστῶν ᾠδὴ Λιτυέρσας.»

150 (211) a) ET. GEN. (ET. M.) s. ἀλάστωρ (PHOT. BEROL. p. 70, 15 Reitz; *ΣΙΝΑΙ. ΛΕΞ. ΧΡΗΣ.* 374, 24 Bk.): ἀλάστωρ ὁ ἁμαρτωλός· ἢ ὁ φονεύς· ἢ ὁ ἐφορῶν τοὺς φόνους Ζεύς. κατὰ μὲν Χρύσιππον τὸν φιλόσοφον (II 47, 158 v. Arn) ἐπὶ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ φονέως ἀπὸ τῆς ἐλάσεως, ὁ ἄξιος τοῦ ἐλαύνεσθαι διὰ φόνον ⟨ἢ ἀπὸ τοῦ ἀλᾶσθαι τοῦ πλανᾶσθαι, ἢ ὁ ἄλαστα δρῶν⟩· κατὰ δὲ Ἀπολλόδωρον ἀπὸ τοῦ ἀλιτεῖν, ὅ ἐστιν ἁλιτανεύτως ἀδικεῖν. μήποτε δέ ἐστιν ὁ διὰ μέγεθος τῶν πεπραγμένων αὐτῶι λιτῆς μὴ καταξιούμενος, ἢ ὁ τοιαῦτα τολμήσας πράττειν ὧν μή ἐστιν ἐπιλαθέσθαι. ἐπὶ δὲ τοῦ Διός, οἷον 'ἀλάστωρ Ζεύς', ἀπὸ ⟨τοῦ⟩ τοῖς ⟨ἄλασ⟩τα πάσχουσιν ἐπαμύνειν. b) PHOT. BEROL. p. 71, 6 Reitz: μήποτε δὲ ὁ αὐτός ἐστι τῶι ἁλιτηρίωι καὶ ἁλιτρῶι· Δημοσθένης ἐν τῶι Περὶ τῆς παραπρεσβείας (305)· 'βάρβαρον πολλάκις καὶ ἀλάστορα τὸν Φίλιππον . . . ἀπεκάλει'. λέγουσι δὲ καὶ τὸν Δία, ὡς οὐδὲν αὐτὸν τῶν τολμωμένων παρὰ ἀνθρώποις λαθεῖν δυνάμενον. Νικοχάρης (I 774, 18 K) δὲ καὶ θηλυκῶς ἔφη 'τὴν ἀλάστορα Σφίγγα'. καὶ δαίμων τις καλεῖται ἐπεξιὼν τοὺς ἄλαστα εἰργασμένους· καὶ αὐτὸς ὁ πράξας τι τοιοῦτον, μάλιστα δὲ φόνον αὐτοχειρίαι . . . . (belege aus Menandros und Aischylos).

151 (200) ATHEN. IV 73 p. 172 F—173 A: οὐκ ἀγνοῶ δὲ καὶ περὶ Δηλίων ἃ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος εἴρηκεν ὅτι μαγείρων καὶ ταπεζοποιῶν παρείχοντο χρείας τοῖς παραγινομένοις πρὸς τὰς ἱερουργίας· καὶ ὅτι ἦν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πράξεων ὀνόματα Μαγίδες καὶ Γογγύλοι, ἐπειδὴ τὰς μάζας, φησὶν Ἀριστοφάνης (Pac. 27), ἐν ταῖς θοίναις δι' ἡμέρας τρίβοντες παρεῖχον ὥσπερ [ἐν] γυναιξὶ γογγύλας μεμαγμένας. καλοῦνται δὲ καὶ μέχρι νῦν τινες αὐτῶν Χοίρακοι καὶ Ἀμνοὶ καὶ Ἀρτυσίλεωι καὶ Σήσαμοι καὶ Ἀρτυσίτραγοι καὶ Νεωκόροι καὶ Ἰχθυβόλοι, τῶν δὲ γυναικῶν Κυμινάνθαι, κοινῆι δὲ πάντες Ἐλεοδύται διὰ τὸ τοῖς ἐλεοῖς ὑποδύεσθαι, διακονοῦντες ἐν ταῖς θοίναις — ἔλεος δέ ἐστιν ἡ μαγειρικὴ τράπεζα· Ὅμηρος (Il. *I* 215) 'αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔθηκε'. ὅθεν καὶ Πολυκράτων ὁ Κρίθωνος Ῥηναιεὺς δίκην γραφόμενος οὐ Δηλίους αὐτοὺς

8 ἢ ὁ φονεύς — Ζεύς om Phot ἢ ὁ φονικὸς δαίμων Bk Lex 9 ἐπὶ τοῦ ἁ. καὶ φονέως om Phot Bk Lex (s. Reitzenstein Lex. d. Phot. p. 70f.) 9—10 ἀπὸ τῆς ἐ. om Et g 10—11 ἢ ἀπὸ — δρῶν add Et g aus Methodios 13—14 ἢ — ἐπιλαθέσθαι: bei Phot. p. 72, 4 selbständige glosse 14 ἐπὶ δὲ τοῦ Διός: κατὰ δὲ Δίδυμον Phot Bk Lex 14—15 ἀπὸ — ἄλαστα erg. aus Phot Bk Lex 22 ἀγνοῶ Musurus ἀγνοῶν A 25 Μαγίδες καὶ Γογγύλοι Villebrun μάγαδις καὶ γογγυλος AC 26 Ἀριστοφάνης Schweigh ἀριστοτέλης AC 27 [ἐν] edd μεμαγμένας Aristoph μεμιγμένας A 28 Ἀρτυσίλεωι C ἀρτυσιλαοιεω A 29 Ἀρτοτράγοι καὶ Κρεωβόροι? Kaibel 33 Ῥηναιεὺς Anon ῥηναίους A

ὀνομάζει, ἀλλὰ τὸ κοινὸν τῶν Ἐλεοδυτῶν ἐπηιτιάσατο. καὶ ὁ τῶν Ἀμφικτυόνων δὲ νόμος κελεύει ὕδωρ παρέχειν ἐλεοδύτας, τοὺς τραπεζοποιοὺς καὶ τοὺς τοιούτους διακόνους σημαίνων.

152 (39) SUID. s. *ἀνάστατοι* (s. *ἀμφιφῶντες*)· *πλακοῦντος εἶδος* .... *οἱ δὲ ἀμφιφῶντες γίνονται Μουνυχιῶνος μηνὸς ἕκτηι ἐπὶ δέκα, οἳ καὶ εἰς τὸ Μουνυχίας ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος κομίζονται. ὀνομάζονται δὲ ἀμφιφῶντες, ὡς μέν τινες, ὅτι τότε γίγνονται ὅτε ἥλιός τε καὶ σελήνη πρωὶ ὑπὲρ γῆς φαίνονται· ὡς δὲ Ἀπολλόδωρος, ὅτι κομίζουσιν αὐτοὺς δαιδία ἡμμένα περιπηγνύντες ἐπ' αὐτῶν.*

153 (—) KYRILLOS Lex. Cram. AP IV 184, 1: *θρία· φύλλα συκῆς ἢ ἀμπέλου, ὡς Ἀπολλόδωρος.*

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΕΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ Ᾱ—ΙΒ̄.

(T 12—15; F 291? 294? 300? 306? 334)

Ᾱ

154 (152) STEPH. BYZ. s. *Ἄργουρα· πόλις Θεσσαλίας, ἡ πρότερον* (*B* 487 ?) *Ἄργισσα* (Il. *B* 738). *ἔστι καὶ τόπος τῆς Εὐβοίας Ἄργουρα, ὅπου δοκεῖ τὸν Πανόπτην Ἑρμῆς πεφονευκέναι. τὸ ἐθνικὸν ἔδει Ἀργουραῖος, ὡς καὶ Φίλων* (III)· *Ἀπολλόδωρος δέ φησιν ἐν Ᾱ Νεῶν Καταλόγου Ἀργείους ὀνομάζεσθαι, «ἢ τῆς προσηγορίας μεταπεσούσης ἢ διὰ τὸ προσκυροῦν τὰ πεδία τῆς Θετταλίας, ἣν δὴ Πελασγικὸν Ἄργος εἶπεν Ὅμηρος* (Il. *B* 681). *καλοῦνται δὲ* ⟨*οἱ ἐκεῖ καὶ*⟩ *Λεοντῖνοι ἀπὸ Λεοντέως*».

155 (154) — s. *Ὠρωπός*· ..... *τὸ ἐθνικὸν Ὠρωπεύς· οὕτως γὰρ* (*B* 498) *Ἀπολλόδωρος ἐν Νεῶν Καταλόγωι Ᾱ «ἔστι δ' ἡ Γραῖα τόπος τῶν Ὠρωπέων πόλεως».*

156 (151) — s. *Πλαταιαί .... κέκληται δὲ ἀπὸ τῆς πλάτης τῆς* (*B* 504) *κώπης, ὡς Ἀπολλόδωρος Ᾱ τοῦ Καταλόγου· «ἐκλιμνωθείσης τῆς Βοιωτίας τοὺς παροικοῦντας ταῖς λίμναις Βοιωτοὺς*

---

6 *κολάζονται* A 9 *περιπηγνύντες ἐπ' αὐτοὺς* Eust *περι— ἐπ' αὐτῶι* s. *ἀμφιφῶντες παρα— ἐπ' αὐτῶν* s. *ἀνάστατοι* 11 *ἀπολλώδωρος* hs 17 *ἑρμῆν* V *δὲ ἔδει* R 18—19 *Ἀπολλόδωρος — μεταπεσούσης: Ἄργισσα δὲ ὠνομάσθη ἢ ἀπὸ Ἀργείων ἢ διὰ τὸ προσκυροῦν κτλ.* Eust. p. 333, 20 20 *τοῖς πεδίοις* Eust 21 *ἐκαλοῦντο δέ φασιν* Eust ⟨*οἱ ἐκεῖ καὶ*⟩ add Eust 24 *Ἀπολλόδωρος* Holste *ὡς αὐτὸς* Steph *ὁ αὐτὸς* Berkel *Καταλόγου* Westermann *γραία* RVP 25 *ὠρωπιέων* V *ὠρωπίων* P *πόλεως* Jac (Steph. B. s. *Τάναγρα*) *πόλις* Steph 26 *ἀπὸ πλάτης* V 26—27 *πλάτης,* ⟨*καθὰ Κῶπαι*⟩ *τῆς κώπης*? Meineke; doch s. *παρὰ τὴν πλάτην, ὃ δηλοῖ τὴν κώπην* Eust. 267, 43 und *Πλαταιὰς γὰρ ἀπὸ τῆς πλάτης τῶν κωπῶν* Strab. IX 2, 17 27 *ἐκλιμνωθείσης* Xylander *ἐκ..μνωθείσης* R *ἐκγυμνωθείσης* VP *ἀπολιμνωθῆναι* Eust

πλῶι πορεύεσθαι πρὸς ἀλλήλους, ὅθεν παρὰ τὴν πλάτην καὶ τὴν κώπην τὰς πόλεις κληθῆναι.»

B

157 (159—160) a) STRAB. VII 3, 6: *τοιαῦτα μὲν οὖν ⟨οὐ⟩ κακῶς* B 496—
ἄν τις διαπορήσειε περὶ τῶν κειμένων παρὰ τῶι ποιητῆι, περί τε Μυσῶν καὶ ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν. ἃ δ' Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι δευτέρωι Περὶ Νεῶν προοιμιαζόμενος εἴρηκεν, ἴκιστα λέγοιτ' ἄν. ἐπαινεῖ γὰρ Ἐρατοσθένους ἀπόφασιν (V), *ὅτι φησὶν ἐκεῖνος καὶ Ὅμηρον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παλαιοὺς τὰ μὲν Ἑλληνικὰ εἰδέναι, τῶν δὲ πόρρω πολλὴν ἔχειν ἀπειρίαν, ἀπείρους μὲν μακρῶν ὁδῶν ὄντας, ἀπείρους δὲ τοῦ ναυτίλλεσθαι. συνηγορῶν δὲ τούτοις Ὁμηρόν φησι τὴν μὲν Αὐλίδα καλεῖν πετρήεσσαν* (B 496), *ὥσπερ καὶ ἔστι, πολύκνημον δὲ τὸν Ἐτεωνόν* (B 497), *πολυτρήρωνα δὲ τὴν Θίσβην* (B 502), *ποιήεντα δὲ τὸν Ἁλίαρτον* (B 503)· *τὰ δ' ἄπωθεν οὔτ' αὐτὸν εἰδέναι οὔτε τοὺς ἄλλους. ποταμῶν γοῦν περὶ τετταράκοντα ῥεόντων εἰς τὸν Πόντον, μηδὲ τῶν ἐνδοξοτάτων μηδενός μεμνῆσθαι, οἷον Ἴστρου Τανάιδος Βορυσθένους Ὑπάνιος Φάσιδος Θερμώδοντος Ἅλυος· ἔτι δὲ Σκυθῶν μὲν μὴ μεμνῆσθαι, πλάττειν δὲ ἀγαυούς τινας Ἱππημολγοὺς καὶ Γαλακτοφάγους Ἀβίους τε· Παφλαγόνας τε τοὺς ἐν τῆι μεσογαίαι ἱσιορηκέναι παρὰ τῶν πεζῆι τοῖς τόποις πλησιασάντων, τὴν παραλίαν δὲ ἀγνοεῖν. καὶ εἰκότως γε· ἄπλουν γὰρ εἶναι τότε τὴν θάλατταν ταύτην, καὶ καλεῖσθαι Ἄξενον διὰ τὸ δυσχείμερον καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν περιοικούντων ἐθνῶν, καὶ μάλιστα τῶν Σκυθικῶν, ξενοθυτούντων καὶ σαρκοφαγούντων καὶ τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων·*

b) — XII 3, 26: *εἴρηται δ' αὐτῶι που καὶ διότι ὁ ποιητὴς ἱστορίαν εἶχε τῶν Παφλαγόνων τῶν ἐν τῆι μεσογαίαι παρὰ τῶν πεζῆι διελθόντων τὴν χώραν, τὴν παραλίαν δ' ἠγνόει, καθάπερ καὶ τὴν ἄλλην τὴν Ποντικήν· ὠνόμαζε γὰρ ⟨ἂν⟩ αὐτήν* (polemik Strabons) ..... *καὶ τὸ μὴ ὀνομάζειν δὲ πολλὰ τῶν γνωρίμων οὐκ ἀγνοίας ἐστὶ σημεῖον .... ἀγνοεῖν γὰρ αὐτὸν πολλὰ τῶν ἐνδόξων ἔφη περὶ τὸν Πόντον, οἷον ποταμοὺς καὶ ἔθνη· ὀνομάσαι γὰρ ἄν. τοῦτο δ' ἐπὶ μέν τινων σφόδρα σημειωδῶν δοίη τις ἄν, οἷον Σκύθας καὶ Μαιῶτιν καὶ Ἴστρον. οὐ γὰρ ⟨ἂν⟩ διὰ σημείων μὲν τοὺς νομάδας εἴρηκε Γαλακτοφάγους Ἀβίους τε, δικαιοτάτους [τ'] ἀνθρώπους, καὶ ἔτι ἀγαυοὺς Ἱππημολγούς, Σκύθας δὲ οὐκ [ἂν] εἶπεν ἢ Σαυρομάτας ἢ Σαρμάτας, εἰ δὴ οὕτως ὠνομάζοντο ⟨τότε⟩ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. οὐδ' ἂν Θρακῶν τε καὶ Μυσῶν μνησθεὶς τῶν πρὸς τῶι Ἴστρωι αὐτὸν παρεσίγησε, μέγιστον τῶν ποταμῶν ὄντα, καὶ ἄλλως ἐπιφόρως ἔχων πρὸς τὸ τοῖς ποταμοῖς ἀφορίζεσθαι τοὺς τόπους· οὐδ' ἂν Κιμμερίους λέγων παρῆκε τὸν Βόσπορον ἢ τὴν Μαιῶτιν. (27) ἐπὶ δὲ τῶν μὴ οὕτω σημειωδῶν ἢ μὴ τότε ἢ μὴ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τί ἂν τις μέμφοιτο; οἷον τὸν Τάναιν κτλ.* s. F 171.

---

1 *πρὸς ἀλλήλους* Eust *ἀπὸ ἀλλήλους* R *ἀπὸ ἀλλήλων* VP 1—2 *πλάτην τὴν κώπην* P 4 *τοιαῦτα*: *ταῦτα* Corais ⟨*οὐ*⟩ Corais 17²—18² *καθάπερ* Xylander *καίπερ* Str 19² ⟨*ἂν*⟩ Kramer 21¹ *πλάττειν* Villebrun (VII 3, 7) *πάντας* Str 24¹ ⟨*μὲν*⟩ *ἐν* Corais 25² *ἂν* Groskurd Kramer 27² [*τ'*] Kramer (VII 3, 7) 28² [*ἂν*] Kramer 29² *εἰ ἤδη* Corais ⟨*τότε*⟩ Kramer

ὕστερον δ' Εὔξεινον κεκλῆσθαι, τῶν Ἰώνων ἐν τῇι παραλίαι πόλεις κτισάντων. ὁμοίως δ' ἀγνοεῖν καὶ τὰ περὶ Αἴγυπτον καὶ Λιβύην, οἷον τὰς ἀναβάσεις τοῦ Νείλου καὶ προσχώσεις τοῦ πελάγους, ὧν οὐδαμοῦ μεμνῆσθαι, οὐδὲ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ μεταξὺ τῆς Ἐρυθρᾶς καὶ τῆς Αἰγυπτίας θαλάττης· οὐδὲ 5 *τῶν κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ Αἰθιοπίαν καὶ τὸν ὠκεανόν, εἰ μὴ Ζήνωνι τῶι* 5 *φιλοσόφωι προσεκτέον γράφονιι* (Od. δ 84)·

Αἰθιοπάς θ' ἱκόμην καὶ Σιδονίους Ἀραβάς τε.

οὐ θαυμαστὸν δ' εἶναι περὶ Ὁμήρου· καὶ γὰρ τοὺς ἔτι νεωτέρους 10 *ἐκείνου πολλὰ ἀγνοεῖν καὶ τερατολογεῖν· Ἡσίοδον μὲν Ἡμίκυνας λέγοντα καὶ Μεγαλοκεφάλους καὶ Πυγμαίους, Ἀλκμᾶνα δὲ Στεγανόποδας, Αἰσχύλον δὲ Κυνοκεφάλους* 15 *καὶ Στερνοφθάλμους καὶ Μονομμάτους [ἐν τῶι Προμηθεῖ φασι] καὶ ἄλλα μυρία.*

c) Tzetz. Chil. VII 760: *ὁ δέ γε Ἀπολλόδωρος δευτέρωι Καταλόγου ... τέρατά τε καὶ πλάσματα οἴεται γράφων ὧδε· Ἡμίκυνες,* 10 *Μακρόκρανοι καὶ οἱ Πυγμαῖοι πλάσμα, ὥσπερ οἱ Στεγανόποδες καὶ οἱ Στερνόφθαλμοι δέ, αὐτοί τε Κυνοκέφαλοι μετὰ τῶν Μονομμάτων· μῦθοι τε Ἰμαντόποδες καὶ Ἰμαντοσκελεῖς τε, Μονοτοκῆται, Ἄρρινες* 15 *καὶ Ἄστομοι ὁμοίως, καὶ οἱ Ὀπισθοδάκτυλοι καὶ οἱ Ἀγελαστοῦντες.*

e) f) s. u. p. 1090

ἀπὸ δὲ τούτων ἐπὶ τοὺς συγγραφέας βαδίζει Ῥιπαῖα ὄρη λέγοντας καὶ τὸ Ὠγύιον ὄρος καὶ τὴν τῶν Γοργόνων καὶ Ἑσπερίδων κατοικίαν (1 F 194) 20 *καὶ τὴν παρὰ Θεοπόμπωι* (115 F 75) *Μεροπίδα γῆν, παρ' Ἑκαταίωι* (III) 20 *δὲ Κιμμερίδα πόλιν, παρ' Εὐημέρωι* (63 T 5) *δὲ τὴν Παγχ⟨α⟩ίαν γῆν, παρ' Ἀριστοτέλει δὲ ποταμίους λίθους ἐξ ἄμμου, ἐκ δὲ τῶν ὄμβρων τήκεσθαι· ἐν δὲ τῆι Λιβύηι Διονύσου πόλιν εἶναι, ταύτην δ' οὐκ ἐνδέχεσθαι δὶς τὸν αὐτὸν ἐξευρεῖν.*

25 *ἐπιτιμᾶι δὲ καὶ τοῖς περὶ Σικελίαν τὴν πλάνην λέγουσι καθ' Ὅμηρον τὴν Ὀδυσσέως. εἰ γὰρ ἄν, χρῆναι τὴν μὲν πλάνην ἐκεῖ γεγονέναι φάσκειν, τὸν δὲ ποιητὴν ἐξωκεανικέναι μυθο-* 30 *λογίας χάριν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις συγγνώμην εἶναι, Καλλιμάχωι δὲ μὴ πάνυ, μεταποιουμένωι γε γραμματικῆς, ὃς τὴν μὲν Γαῦδον Καλυψοῦς νῆσόν φησι, τὴν δὲ Κόρκυραν Σχερίαν* 35 (F 524; 563 a Schn).

d) Strab. I 2, 37: *Ἀπολλόδωρος* 25 *δὲ ἐπιτιμᾶι Καλλιμάχωι, συνηγορῶν τοῖς περὶ Ἐρατοσθένη, διότι, καίπερ γραμματικὸς ὤν, παρὰ τὴν Ὁμηρικὴν ὑπόθεσιν καὶ τὸν ἐξωκεανισμὸν τῶν τόπων, περὶ οὓς τὴν πλάνην φράζει,* 30 *Γαῦδον καὶ Κόρκυραν ὀνομάζει .....* (38) *οὐδ' ὁ Σκήψιος δὲ Δημήτριος εὖ, ἀλλὰ καὶ τῶι Ἀπολλοδώρωι τῶν ἁμαρτιῶν ἐνίων αἴτιος ἐκεῖνος κατ-* 35 *έστη .....*

12[1] *Μακροκεφάλους* p. 1090, 31 14[2] *μῦθοι* Heyne *μύθων* Tz 16[1] [*ἐν — φασι*] Heyne 18 *ῥειπέα* AC *ῥιπέα* B 19 *ὠγύιν* C *ὠγύγιον* Xylander 21 *Παγχ⟨α⟩ίαν* Xylander 22 *ἐξ ἄμμου ⟨μὲν γίνεσθαι⟩?* 25[1] *ἐπιτιμᾶι* Casaubonus *ἐπιτεῖναι* Str 27[1] *ἄν* Corais *αὖ* Str 30[2] *οὓς*: *οὗ* C *οὖν* A *ὃν* B *ὧν* B[2] 31[2] *Γαῦδον* Casaubonus *καῦνον* Str 32[1] *γε* Casaubonus *τε* Str

ἄλλους δ' αἰτιᾶται ψεύσασθαι περὶ Γερήνων καὶ τοῦ Ἀκακησίου καὶ Δήμου ἐν Ἰθάκῃ, Πελεθρονίου δ' ἐν Πηλίῳ, Γλαυκωπίου δ' ἐν Ἀθήναις.

τούτοις δὲ μικρά τινα προσθεὶς τοιαῦτα παύεται, τὰ πλεῖστα μετενέγκας παρὰ τοῦ Ἐρατοσθένους, ὡς καὶ πρότερον ἐμνήσθημεν, οὐκ εὖ εἰρημένα ..... (polemik Strabons).

e) STRAB. I 2, 24: *ἡ δ' αὐτὴ ἁμαρτία καὶ περὶ τοῦ ἀγνοεῖν τὸν ἰσθμὸν τὸν μεταξὺ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους καὶ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, καὶ περὶ τοῦ ψευδῶς λέγεσθαι* (Od. α 23)

Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται ἔσχατοι ἀνδρῶν·

καὶ γὰρ τοῦτο ἐκείνου λέγοντος καλῶς, ἐπιτιμῶσιν οἱ ὕστερον οὐκ εὖ. τοσούτου γάρ δεῖ τοῦτ' ἀληθὲς εἶναι, τὸ ἀγνοεῖν Ὅμηρον τὸν ἰσθμὸν τοῦτον, ὥστε ἐκεῖνον μέν φημι μὴ εἰδέναι μόνον ἀλλὰ καὶ ἀποφαίνεσθαι ἄντικρυς, τοὺς δὲ γραμματικοὺς μηδὲ λέγοντος ἐκείνου αἰσθάνεσθαι ἀπὸ Ἀρισταρχου καὶ Κράτητος τῶν κορυφαίων ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ταύτῃ. (ihre schreibungen von α 24; Krates erklärung durch die annahme des aequatorialen oceans.) *ὁ δ' Ἀρίσταρχος ταύτην μὲν ἐκβάλλει τὴν ὑπόθεσιν, δίχα δὲ μεμερισμένους οἴεται λέγεσθαι τοὺς καθ' ἡμᾶς Αἰθίοπας. τοὺς τοῖς Ἕλλησι πρὸς μεσημβρίαν ἐσχάτους· τούτους δὲ μὴ μεμερίσθαι δίχα, ὥστε εἶναι δύο Αἰθιοπίας, τὴν μὲν πρὸς ἀνατολήν, τὴν δὲ πρὸς δύσιν, ἀλλὰ μίαν μόνην τὴν πρὸς μεσημβρίαν κειμένην τοῖς Ἕλλησιν, ἱδρυμένην δὲ κατ' Αἴγυπτον. τοῦτο δὲ ἀγνοοῦντα τὸν ποιητήν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ὅσα εἴρηκεν Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ Νεῶν Καταλόγωι δευτέρωι, καταψεύσασθαι τῶν τόπων τὰ μὴ ὄντα.*

f) — I 2, 35: (diskussion von Od. δ 84) *οὐ δήπου κατ' ἄγνοιαν τοπικὴν καὶ τούτων λεγομένων ἀλλ' ἐν μύθου μᾶλλον σχήματι, καθάπερ καὶ τῶν παρ' Ἡσιόδωι καὶ τοῖς ἄλλοις, ἃ προφέρει ὁ Ἀπολλόδωρος, οὔθ' ὃν τρόπον παρατίθησι τοῖς Ὁμήρου ταῦτα εἰδώς. τὰ μὲν γὰρ Ὁμήρου, τὰ περὶ τὸν Πόντον καὶ τὴν Αἴγυπτον, παρατίθησιν ἄγνοιαν αἰτιώμενος, ὡς λέγειν μὲν τὰ ὄντα βουλομένου, μὴ λέγοντος δὲ τὰ ὄντα ἀλλὰ τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα κατ' ἄγνοιαν. Ἡσιόδου δ' οὐκ ἄν τις αἰτιάσαιτο ἄγνοιαν, Ἡμίκυνας λέγοντος καὶ Μακροκεφάλους καὶ Πυγμαίους· οὐδὲ γὰρ αὐτοῦ Ὁμήρου ταῦτα μυθεύοντος, ὧν εἰσι καὶ οὗτοι οἱ Πυγμαῖοι* (Il. Γ 6), *οὐδ' Ἀλκμᾶνος Στεγανόποδας ἱστοροῦντος, οὐδ' Αἰσχύλου Κυνοκεφάλους καὶ Στερνοφθάλμους καὶ Μονομμάτους, ὅπου γε οὐδὲ τοῖς πεζῇ συγγράφουσιν ἐν ἱστορίας σχήματι προσέχομεν περὶ πολλῶν, κἂν μὴ ἐξομολογῶνται τὴν*

1 *Γερήνων* Tzschucke *γερρήνων* ABC 3 *τινα* dett *τι* ABC 9 *Αἰθίοπας* Epit *Αἰθίοπες* Str 13—14 *ἀπὸ — ταύτηι*: *ἀρξαμένους* Paris 1395 mg^2 23 *Καταλόγου* Heyne 26 *οὔθ'*: *οὐδ'* Corais 31 *Μεγαλοκεφάλους* 1089, 1, 12 *Μακρόκρανοι* 1089, 2, 11 35 *κἂν* Heyne *ἐὰν* Str

μυθογραφίαν. φαίνεται γὰρ εὐθύς, ὅτι μύθους παραπλέκουσιν ἑκόντες, οὐκ ἀγνοίαι τῶν ὄντων ἀλλὰ πλάσει τῶν ἀδυνάτων τερατείας καὶ τέρψεως χάριν.

158 (162) SCHOL. ABD (EUST.) HOM. Il. Θ 284: *Ἡρακλῆς πορθήσας Ἴλιον Ἡσιόνην τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα, Πριάμου δὲ ἀδελφὴν ἔλαβεν αἰχμάλωτον καὶ ἔδωκεν αὐτὴν γέρας Τελαμῶνι ὡς συστρατεύσαντι αὐτῷ, ἀφ' ἧς ἔσχε Τεῦκρον ὁ Τελαμών. ὡς οὖν ἀπὸ Τρωικῆς γυναικὸς τεχθέντα τὸν παῖδα Τεῦκρον ἐκάλεσαν, προαναπέμψαντες τὸν τόνον καὶ ποιήσαντες κύριον· Τευκροὶ γὰρ οἱ Τρῶες ἀπὸ τοῦ βασιλεύοντος αὐτῶν Τεύκρου. ἡ δὲ ἱστορία ἀκριβέστερον εἴρηται παρά τε ἄλλοις πολλοῖς καὶ παρὰ Ἀπολλοδώρῳ τῷι γραμματικῷι ἐν τῷι δευτέρῳι ⟨περὶ⟩ τῶν Νεῶν.*

E

159 (163) ATHEN. III 22 p. 82 B: *ὅτι δ' ἡ Σιδοῦς τῆς Κορίνθου ἐστὶ κώμη Ῥιανὸς εἴρηκεν ἐν α Ἡρακλείας* (p. 178 Mei) *καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν ε Περὶ Νεῶν Καταλόγου.* B 570?

Z

160 (164) STEPH. BYZ. s. † *Λιταῖαι· πόλις Λακωνικῆς. Ἀπολλόδωρος ζ. οἱ πολῖται Λιταεῖς.* B 583?

161 (164 a) — s. *Κορώνη· πόλις Μεσσήνης, ὡς Ἀπολλόδωρος ζ τοῦ Καταλόγου.* B 581/90?

162 (—) SCHOL. EURIP. Rhes. 916 [Rabe Rh. Mus. 63, 420]: *τὸν Θάμυ⟨ριν⟩ λέγει Φιλάμμονος γεγενῆσθαι παῖδα, ⟨καθά⟩περ καὶ Σοφοκλῆς* (p. 180 N²). *εἰσὶ δέ, οἳ διττούς φασι Θ⟨αμύριδ⟩ας γεγονέναι, καθάπερ ἄλλοι τε ἱστοροῦσι καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν ζ Καταλόγου γράφων οὕτως· «φασὶ δὲ ἔνιοι Θαμύριδας δύο, τὸν μὲν πρεσβύτερον ἐκ τῆς Βισαλτίας τὸ γένος ὄντα πατέρα τῆς Ὀρφέως μητρός, τὸν δὲ νεώτερον ξυνὴν μὲν ἔχ⟨ει⟩ν τὴν ὀνομασίαν διὰ τὴν ὁμοπατρίαν καὶ τὴν μουσικήν, υἱὸν δὲ κα⟨ταλι⟩πεῖν Ἀντίοχον· ἐξ οὗ καὶ Πανδίας τῆς ἐλ... θυ⟨γατρὸς⟩ ἐν Ἀθήναις γενέσθαι τοὺς Ἀ⟨ντιοχίδας⟩.» ⟨παρ' Αἰ⟩σχύλωι δὲ τὰ περὶ τὸν Θάμυριν καὶ ⟨τὰς Μούσας ἀκριβέσ⟩τερον (?) ἀφήγηνται· ὁ γοῦν Ἀσκληπιάδης ἐν Τρ⟨ωιδουμένοις⟩ περὶ αὐτῶν φησι* B 594 ff.

---

9 *βασιλεύσαντος* B 9—10 *παρά τε — καὶ* om A 10 *Ἀπολλοδώρῳ* Valckenaer *Ἀπολλωνίωι* ABD *ἐν τῷι δευτ. ⟨περὶ⟩ τῶν Νεῶν*: *ἐν τῷι δ. τῶν γενῶν* AB *ἐν καταλόγωι νεῶν* D *ἐν β Καταλόγου Νεῶν* Valckenaer 13 *Ῥιανὸς* Casaubonus *ἀρειανὸς* A *καὶ* Musurus *ὁ* A 16 *Λιταῖαι* RP *λιταί* V *Αὐγειαί* Hom *Αὐγειαί = Αἰγαιαί* Strab *πόλις* om V *λακωνική* P *λακωνικῆς . τὸ ἐθνικὸν λιταῖαι* R 17 *Λιταιεῖς* codd. Palat. 20—1092, 4 ⟨ ⟩ erg. Rabe; unsicher gelesenes unterpungiert 25 *βισαντίας* A 30 ⟨*ξενικώ*⟩*τερον*? Jac

τὸν τρόπον τοῦτον (12 F 10) ..... Ὅμηρος (Π. *B* 594) δὲ ⟨πε⟩ρὶ Δώ⟨ριόν φησι⟩ συστῆναι τὰ κατὰ Θάμυριν·

καὶ Πτέλεον ⟨καὶ Ἔλος⟩ καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήικα παῦσαν ⟨ἀοιδῆς⟩.

$\overline{H}$

163 (166) STEPH. BYZ. s. Ὤλενος· πόλις Ἀχαίας καὶ Αἰτωλίας, Θηλυκῶς λεγομένη (Aischyl. F 284; Sophokl. F 279 N²). Ἀπολλόδωρος δὲ ἀρσενικῶς αὐτήν φησιν ἐν τῇ $\overline{η}$ τοῦ Νεῶν Καταλόγου «τὸν Ὤλενον καὶ τὴν Πυλήνην νῦν μὲν οὐκέτι εἶναι συμβέβηκε». *B* 639

OHNE BUCHZAHL.

164 (174) SCHOL. APOLL. RHOD. III 1090: ἡ Θεσσαλία ἐκαλεῖτο τὸ παλαιὸν Πυρραία, ὡς Ῥιανός (p. 186 Mei)· *B* 681 ff.?

Πυρραίην ποτὲ τήν γε παλαιότεροι καλέεσκον
Πύρρης Δευκαλίωνος ἀπ' ἀρχαίης ἀλόχοιο,
Αἱμονίην δ' ἐξαῦτις ἀφ' Αἵμονος, ὃν ῥα Πελασγός
γείνατο φερτατον υἱόν· ὁ δ' αὖ τέκε Θεσσαλὸν Αἵμων,
τοῦ δ' ἄπο Θεσσαλίην λαοὶ μετεφημίξαντο.

οἱ δ' ἀπὸ Θεσσαλοῦ τοῦ Ἡρακλέους τοῦ Φειδιππίδου πατρὸς μετὰ τὰ Τρωικὰ κληθῆναί φασι. διαιρεῖται δὲ εἰς μέρη τέσσαρα, Πελασγιῶτιν Θεσσαλιῶτιν Ἰωλκῖτιν Φθιῶτιν. ταῦτα παρατίθεται Ἀπολλόδωρος ἐν Νεῶν Καταλόγωι.

165 (175 a) SCHOL. DIONYS. THRAC. p. 183, 5 Hilgard: Πυθόδωρος δὲ [ὡς] ἐν τῶι Περὶ στοιχείων (IV) καὶ Φίλλις ὁ Δήλιος ἐν τῶι Περὶ χρόνων (? IV) πρὸ Κάδμου Δαναὸν μετακομίσαι αὐτά φασιν (sc. τὰ στοιχεῖα). ἐπιμαρτυροῦσι τούτοις καὶ οἱ Μιλησιακοὶ συγγραφεῖς Ἀναξίμανδρος (9 F 3) καὶ Διονύσιος (III) καὶ Ἑκαταῖος (1 F 20), οὓς καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν Νεῶν Καταλόγωι παρατίθεται. s. 1 F 20.

166 (142; 179) STEPH. BYZ. s. Τένεδος· νῆσος τῶν Σποράδων .... ἔστι καὶ πόλις Τένεδος πρὸς τῇι Λυκίαι· Ἀπολλόδωρος δὲ Παμφυλίας αὐτὴν εἶναί φησι ..... Ἀπολλόδωρος δ' ἐν Νεῶν Καταλόγωι φησὶν ὅτι τοὺς μὲν τῆς Παμφυλίας Τενεδεῖς, τοὺς δὲ τῆς νήσου Τενεδίους. s. F 173. *B* 677?

---

3 καὶ — Ἔλος Hom καὶ στελεὸν A 7 λεγόμενοι V πόλεις — λεγόμεναι? 9 παλήνην RV 12 Πυρραία Heyne πύρρα L f 13 Πυρραίην ποτὲ Scaliger Meineke πύρραν δή ποτε L f p 18 Θεσσαλοῦ τοῦ Ἡρακλέους τοῦ Φειδιππίδου πατρὸς p Θ. τοῦ Φειδίππου π. τοῦ Ἡρακλείδου L f 19 κληθῆναι f p καῆναι L δὲ om L 23 [ὡς] Hilgard τις Nitzsch καὶ Φίλλις Nitzsch αφιλῆς Schol 29 τῆι om V

167 (173) STRAB. VI 1, 3: (Petelia in Lukanien und Krimissa gründungen Philoktets, *φυγόντος τὴν Μελίβοιαν κατὰ στάσιν*) *Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τοῖς Περὶ Νεῶν τοῦ Φιλοκτήτου μνησθεὶς λέγειν τινάς φησιν, ὡς εἰς τὴν Κροτωνιᾶτιν ἀφικόμενος Κρίμισσαν ἄκραν οἰκίσαι καὶ Χώνην πόλιν ὑπὲρ αὐτῆς, ἀφ' ἧς οἱ ταύτηι Χῶνες ἐκλήθησαν· παρ' αὐτοῦ δέ τινες σταλέντες εἰς Σικελίαν περὶ Ἔρυκα μετὰ Αἰγέστου τοῦ Τρωὸς Αἴγεσταν τειχίσαι.* B 716/28

168 (155) — IX 2, 14: *πλησίον δ' ἐστὶν Ἀνθηδόνος ἱεροπρεπὴς τόπος τῆς Βοιωτίας ἴχνη πόλεως ἔχων, ὁ καλούμενος Ἶσος, συστέλλοντι τὴν πρώτην συλλαβήν. οἴονται δέ τινες δεῖν γράφειν*

Ἴσόν τε ζαθέην Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν,

ἐκτείνοντες τὴν πρώτην συλλαβὴν ποιητικῶς διὰ τὸ μέτρον, ἀντὶ τοῦ Νῖσάν τε ζαθέην. ἡ γὰρ Νῖσα οὐδαμοῦ φαίνεται τῆς Βοιωτίας, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ Νεῶν. ⟨σκεπτέον δ' ἂν ε⟩ἴη, εἰ μὴ τὴν Νῖσαν οὕτως εἴρηκεν· ἦν γὰρ ὁ⟨μώνυμος τῆς⟩ Μεγαρικῆ⟨ς⟩, ἐκεῖθεν ἀπωικισμένη ⟨πρὸς τὴν ὑπώρειαν Κιθα⟩ιρῶνος, ἐκλέλειπται δὲ νῦν. τινὲς δὲ γράφουσι Κρεῦσάν τε ζαθέην, τὴν νῦν Κρέουσαν δεχόμενοι, τὸ τῶν Θεσπιέων ἐπίνειον ἐν τῶι Κρισαίωι κόλπωι ἱδρυμένον. ἄλλοι δὲ Φαράς τε ζαθέας· ἔστι δὲ τῆς τετρακωμίας τῆς περὶ Τάναργαν, Ἐλεῶνος Ἅρματος Μυκαλησσοῦ Φαρῶν. γράφουσι δὲ καὶ τοῦτο· Νῦσάν τε ζαθέην· κώμη δ' ἐστὶ τοῦ Ἑλικῶνος ἡ Νῦσα. B 508

169 (157) — IX 2, 40—42: *ἑξῆς δ' ὁ ποιητὴς μέμνηται τοῦ τῶν Ὀρχομενίων καταλόγου, χωρίζων αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ Βοιωτιακοῦ ἔθνους. καλεῖ δὲ Μινύειον τὸν Ὀρχομενὸν ἀπὸ ἔθνους τοῦ Μινυῶν* (F 181). *ἐντεῦθεν δὲ ἀποικῆσαί τινας τῶν Μινυῶν εἰς Ἰωλκόν φασιν, ὅθεν τοὺς Ἀργοναύτας Μινύας λεχθῆναι. φαίνεται δὲ τὸ παλαιὸν καὶ πλουσία τις γεγονυῖα πόλις καὶ δυναμένη μέγα. τοῦ μὲν οὖν πλούτου μάρτυς καὶ Ὅμηρος· διαριθμούμενος γὰρ τοὺς τόπους τοὺς πολυχρηματίσαντάς φησιν* (Il. *I* 381)·

οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν ποτινίσσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας.

τῆς δυνάμεως δέ, ὅτι Θηβαῖοι δασμὸν ἐτέλουν τοῖς Ὀρχομενίοις καὶ Ἐργίνωι τῶι ινυραννοῦντι αὐτῶν, ὃν ὑφ' Ἡρακλέους καταλυθῆναί φασιν. Ἐτεοκλῆς δέ, τῶν βασιλευσάντων ἐν Ὀρχομενῶι τις, Χαρίτων ἱερὸν ἱδρυσάμενος, πρῶτος ἀμφότερα ἐμφαίνει, καὶ πλοῦτον καὶ δύναμιν· ὃς εἴτ' ἐν τῶι λαμβάνειν χάριτας εἴτ' ἐν τῶι διδόναι κατορθῶν εἴτε καὶ ἀμφότερα, τὰς θεὰς ἐτίμησε ταύτας. ..... λέγουσι δὲ τὸ B 511/6

---

4 *κρίμισαν* C *οἰκίσαι* Siebenkees *οἰκῆσαι* Str *χῶνιν* A^1B 6 *Ἐγέστου* — *Ἔγεσταν* Kramer *τειχίσαιεν* Kramer 8—20 Eustath. Il. *B* 508 p. 271, 5—13 10 *ἴσαν* A^1 13 *τῶι περὶ* B Pleth 13—15 ⟨*σκεπτέον* (erg. Schwartz)⟩ — *δὲ νῦν* zusatz aus Demetrios von Skepsis (Schwartz)? 14 *Νῖσαν*: *Ἴσον* Groskurd *ὁμώνυμος τῆς Μεγαρικῆς* Jac *ὁ ..... μεγαρικῆι* A *ὁμώνυμος πόλις ἐν τῆι Μεγαρικῆι* Kramer *ἡ Νῖσα πόλις ἐν Μεγαρικῆι* Groskurd 15 *ἀπωικισμένη⟨ς⟩*? *πρὸς — Κιθαιρῶνος* Groskurd 17 *πρὸς τῶι* Eust 18 *Φηράς* Eust 19 *Φηρῶν* B Eust 22 *βοιωτικοῦ* B *Μινύειον* Tzschucke *μινυήιον* A^2BE *μυνύιον* A 26 *πολυχρηματήσαντας* Corais

χωρίον, ὅπερ ἡ λίμνη κατέχει νῦν ἡ Κωπαίς, ἀνεψύχθαι πρότερον καὶ γεωργεῖσθαι παντοδαπῶς, ὑπὸ τοῖς Ὀρχομενίοις ὂν πλησίον οἰκοῦσι· καὶ τοῦτ' οὖν τεκμήριον τοῦ πλούτου τιθέασι. (41) τὴν δ' Ἀσπληδόνα χωρὶς τῆς πρώτης συλλαβῆς ἐκάλουν τινές (F 172)· εἶτ' Εὐδείελος μετωνομάσθη καὶ αὐτὴ καὶ ἡ χώρα, τάχα τι ἰδίωμα προσφερομένη ἐκ τοῦ δειλινοῦ κλίματος οἰκεῖον τοῖς κατοικοῦσι, καὶ μάλιστα τὸ εὐχείμερον ..... (42) ..... πρότερον μὲν οὖν οἰκεῖσθαι τὸν Ὀρχομενὸν φασιν ἐπὶ πεδίοι, ἐπιπολαζόντων δὲ τῶν ὑδάτων ἀνοικισθῆναι πρὸς τὸ Ἀκόντιον ὄρος, παρατεῖνον ἐπὶ ἑξήκοντα σταδίους μέχρι Παραποταμίων τῶν ἐν τῇι Φωκίδι. ἱστοροῦσι δὲ τοὺς ἐν τῶι Πόντωι καλουμένους Ἀχαιοὺς ἀποίκους Ὀρχομενίων εἶναι τῶν μετὰ Ἰαλμένου πλανηθέντων ἐκεῖσε μετὰ τὴν τῆς Τροίας ἅλωσιν. καὶ περὶ Κάρυστον δ' ἦν τις Ὀρχομενός. εὖ γὰρ τὴν τοιαύτην ὕλην ὑποβεβλήκασιν ἡμῖν οἱ τὰ Περὶ τῶν νεῶν συγγράψαντες, οἷς ἀκολουθοῦμεν, ὅταν οἰκεῖα λέγωσι πρὸς τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν.

170 (178) STRAB. XIV 5, 22—29: *ὁ γὰρ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς* B 819—8 *Περὶ νεῶν ἔτι καὶ τοιαῦτα λέγει. τοὺς γὰρ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπικούρους τῶν Τρώων ἅπαντας καταριθμεῖσθαί φησιν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τῆς χερρονήσου κατοίκους ὄντας, ἧς ὁ στενώτατος ἰσθμός ἐστι τὸ μεταξὺ τοῦ κατὰ Σινώπην μυχοῦ καὶ Ἰσσοῦ· αἱ δ' ἐκτὸς πλευραί, φησί, τριγωνοειδοῦς οὔσης, εἰσὶ μὲν ἄνισοι, παρήκουσι δὲ ἡ μὲν ἀπὸ Κιλικίας ἐπὶ Χελιδονίας, ἡ δ' ἐνθένδε ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ Εὐξείνου, ἡ δ' ἐπὶ Σινώπην πάλιν ἐνθένδε.* τὸ μὲν οὖν μόνους τοὺς ἐν τῇι χερρονήσωι διὰ τῶν αὐτῶν ἐλέγχοιτ' ἂν ψεῦδος ὄν, δι' ὧν ἠλέγξαμεν πρότερον (F 171), μὴ μόνους τοὺς ἐντὸς Ἅλυος (ausführung der polemik: die grenzlinie der halbinsel läuft nicht von Sinope, sondern von Amisos; 'das dümmste' ist die angabe der drei 'außenseiten' des dreiecks, wobei die isthmoslinie selbst, über deren länge diskutiert wird, vergessen ist: *ἀμαθία τὸ λέγειν τριγωνοειδὲς τὸ τοιοῦτον τετράπλευρον, οὐδὲ χωρογραφικόν* — es folgt T 16; auch die außenlinie Issos-Chelidoniai ist falsch bestimmt; sie läuft bis Physkos).

(23) *φήσαντος δὲ τοῦ Ἐφόρου* (70 F 162), *διότι τὴν χερρόνησον κατοικεῖ ταύτην ἑκκαίδεκα γένη, τρία μὲν Ἑλληνικά, τὰ δὲ λοιπὰ βάρβαρα χωρὶς τῶν μιγάδων, ἐπὶ θαλάττηι μὲν Κίλικες καὶ Πάμφυλοι καὶ Λύκιοι καὶ Βιθυνοὶ καὶ Παφλαγόνες καὶ Μαριανδυνοὶ καὶ Τρῶες καὶ Κᾶρες, Πισίδαι δὲ καὶ Μυσοὶ καὶ Χάλυβες καὶ Φρύγες καὶ Μιλύαι ἐν τῇι μεσογαίαι, διαιτῶν ταῦτα ὁ Ἀπολλόδωρος ἑπτακαιδέκατόν φησιν εἶναι τὸ τῶν Γαλατῶν, ὃ νεώτερόν ἐστι τοῦ Ἐφόρου. τῶν δ' εἰρημένων τὰ μὲν Ἑλληνικὰ μήπω κατὰ τὰ Τρωικὰ κατωικίσθαι, τὰ δὲ βάρβαρα πολλὴν ἔχειν σύγχυσιν διὰ τὸν χρόνον. καταλέγεσθαι δ' ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τό τε τῶν Τρώων καὶ τῶν νῦν ὀνομαζομένων Παφλαγόνων καὶ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν καὶ Καρῶν καὶ Λυκίων, Μήιονάς ⟨τε⟩ ἀντὶ Λυδῶν καὶ ἄλλους ἀγνῶτας, οἷον*

---

2 ὃν Meineke ὧν Str ὑπὸ τῶν Ὀρχομενίων οἳ πλ. οἱ. Cas(aubonus) τεκμήριον: αἴτιον Epit Gemisti 15 ταῦτα Corais 16 καταριθμεῖσθαι Kramer κατη— Str 34 διαιτῶν Cas διαιρῶν Str 36 κατὰ Cas καὶ τὰ Str ἔχειν F(?) ἔχει cett 37 Τρώων dett τρωικῶν Str 39 Λυκίων Corais λικίων F κιλίκων cett ⟨τε⟩ i

Ἀλιζῶνας καὶ Καύκωνας· ἐκτὸς δὲ τοῦ καταλόγου Κητείους τε καὶ Σολύμους καὶ Κίλικας τοὺς ἐκ Θήβης πεδίου καὶ Λέλεγας. Παμφύλους δὲ καὶ Βιθυνοὺς καὶ Μαριανδυνοὺς καὶ Πισίδας καὶ Χάλυβας καὶ Μιλύας καὶ Καππάδοκας μήδ' ὠνομάσθαι, τοὺς μὲν διὰ τὸ μηδέπω τοὺς τόπους κατωικηκέναι τούτους, τοὺς δὲ διὰ τὸ ἑτέροις γένεσι περιέχεσθαι, ὡς Ἰδριεῖς μὲν καὶ Τερμίλαι Καρσί, Δολίονες δὲ καὶ Βέβρυκες Φρυξί.

(24) *φαίνεται δὲ οὔτε τοῦ Ἐφόρου τὴν ἀπόφασιν διαιτῶν ἱκανῶς τά τε τοῦ ποιητοῦ ταράττων καὶ καταψευδόμενος* (ausführung der polemik soweit sie Ephoros angeht, § 24—26; soweit Homer, § 27—28).

(29) *ἔτι καὶ ταῦτα μέμψαιτο ἄν τις τοῦ Ἀπολλοδώρου, ὅτι τῶν νεωτέρων καινοτομούντων πολλὰ παρὰ τὰς Ὁμηρικὰς ἀποφάσεις, εἰωθὼς ταῦτ' ἐλέγχειν ἐπὶ πλέον, ἐνταῦθα οὐκ ὠλιγώρηκε μόνον, ἀλλὰ καὶ τἀναντία εἰς ἓν συνάγει τὰ μὴ ὡσαύτως λέγομενα. ὁ μὲν γὰρ Ξάνθος ὁ Λυδὸς* (III) *μετὰ τὰ Τρωικά φησιν ἐλθεῖν τοὺς Φρύγας ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἀριστερῶν τοῦ Πόντου, ἀγαγεῖν δ' αὐτοὺς Σκαμάνδριον ἐκ Βερεκύντων καὶ Ἀσκανίας· ἐπιλέγει δὲ τούτοις ὁ Ἀπολλόδωρος, ὅτι τῆς Ἀσκανίας ταύτης μνημονεύει καὶ Ὅμηρος* (*B* 862), *ἧς ὁ Ξάνθος,*

Φόρκυς δὲ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδὴς
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης.

ἀλλ' εἰ οὕτως ἔχει, ἡ μὲν μετανάστασις ὕστερον ἂν εἴη τῶν Τρωικῶν γεγονυῖα, ἐν δὲ τοῖς Τρωικοῖς τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐπικουρικὸν ἦκεν ἐκ τῆς περαίας ἐκ τῶν Βερεκύντων καὶ τῆς Ἀσκανίας. τίνες οὖν Φρύγες ἦσαν (*Γ* 187)

οἳ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο,

ὅτε ὁ Πρίαμος

ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην

φησί; πῶς δὲ ἐκ μὲν Βερεκύντων μετεπέμπετο Φρύγας ὁ Πρίαμος, πρὸς οὓς οὐδὲν ἦν αὐτῷ συμβόλαιον, τοὺς δ' ὁμόρους καὶ οἷς αὐτὸς πρότερον ἐπεκούρησε παρέλιπεν;

οὕτω δὲ περὶ τῶν Φρυγῶν εἰπὼν ἐπιφέρει καὶ τὰ περὶ τῶν Μυσῶν οὐχ ὁμολογούμενα τούτοις. λέγεσθαι γάρ φησι καὶ τῆς Μυσίας κώμην Ἀσκανίαν περὶ λίμνην ὁμώνυμον, ἐξ ἧς καὶ τὸν Ἀσκάνιον ποταμὸν ῥεῖν, οὗ μνημονεύει καὶ Εὐφορίων (F 85 Scheidw)

Μυσοῖο παρ' ὕδασιν Ἀσκανίοιο,

καὶ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος (F 4 Diehl)

οἳ καὶ ἐπ' Ἀσκανίοιο δώματ' ἔχουσι ῥόωι
λίμνης Ἀσκανίης ἐπὶ χείλεσιν, ἔνθα Δολίων
υἱὸς Σιληνοῦ νάσσατο καὶ Μελίης.

---

1 *Κητείους* edd *κητίους* Str 6 *ἰδρυεῖς* CD *Τερμίλαι* Xylander *τερμίδαι* Str *Δολίονες* Cas *δολίωνες* Str 10 *ἔτι*: *εἴτε* C 21—22 *περαίας καὶ τῶν* B 25 *ἐλέγμην* (hier und XII 3, 24): *ἐλέχθην* Hom 34 *οἳ*: *εἰ* CDEF *Ἀσκανίων — ῥόων* XII 4, 8

«καλοῦσι δέ» φησί «Δολιονίδα καὶ Μυσίαν τὴν περὶ Κύζικον ἰόντι εἰς Μιλητούπολιν». εἰ οὖν οὕτως ἔχει ταῦτα καὶ ἐκμαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν δεικνυμένων νῦν καὶ ὑπὸ τῶν ποιητῶν, τί ἐκώλυε τὸν Ὅμηρον ταύτης μεμνῆσθαι τῆς Ἀσκανίας, ἀλλὰ μὴ τῆς ὑπὸ Ξάνθου λεγομένης;

171 (176) STRAB. XII 3, 24—25: *πρὸς Ἀπολλόδωρον δὲ περὶ τῶν* B 856 *αὐτῶν ἐν τῶι Τρωικῶι Διακόσμωι διαλεγόμενον πολλὰ μὲν εἴρηται πρότερον* (F 157), *καὶ νῦν δὲ λεκτέον. οὐ γὰρ οἴεται δεῖν δέχεσθαι τοὺς Ἁλιζώνους ἐκτὸς τοῦ Ἅλυος· μηδεμίαν γὰρ συμμαχίαν ἀφῖχθαι τοῖς Τρωσὶν ἐκ τῆς περαίας τοῦ Ἅλυος.* (polemik Strabons: wo gibt es denn Halizonen diesseits des Halys? worauf stützt sich die prinzipielle behauptung? jedenfalls nicht auf die alten, von denen Maiandrios die Eneter aus Leukosyrien kommen läßt). *αὐτὸς δὲ ὁ Ἀπολλόδωρος παρατίθησι τὸ τοῦ Ζηνοδότου, ὅτι γράφει* (B 852)

ἐξ Ἐνετῆς, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων.

ταύτην δέ φησιν Ἑκαταῖον τὸν Μιλήσιον (1 F 199) *δέχεσθαι τὴν Ἀμισόν. ἡ δὲ Ἀμισός εἴρηται, διότι τῶν Λευκοσύρων ἐστὶ καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἅλυος.* (es folgt F 157 b).

OHNE BUCHTITEL (AUS *ΝΕΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ*).

172 (153) ET. M. p. 157, 31: *Ἀσπληδών* (F 169 p. 1094,3)· *† φασὶ* B 511 *γὰρ εἶναι Σπληδόνα τὸν Πρέσβωνος καὶ Στερόπης. Ἀπολλόδωρος δέ φησιν Ἀσκληπιάδην οὕτω λεγειν Σπληδόνα τ' ἠγαθέην'. ὅταν οὖν εὕρωμεν 'οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον', πλεονασμὸς ποιητικός ἐστι τοῦ ᾱ. Ἡρωδιανὸς Περὶ παθῶν* (II 168, 11 L).

173 (171) ET. GUD. p. 161, 27 Rei (ET. GEN. Cram. AP IV 53, 6; B 677 ET. M. p. 486, 27; SUID. s. *Κάλυμνος*): *Σελεύκου. κάλυμνος· ὁ ἐν Αἰγύπτωι σῖτος, ἀντὶ τοῦ Καλύδνιος· ὁ γὰρ Φιλάδελφος ἐκ Καλυδνῶν μετήνεγκε τὸ σπέρμα. 'νήσους τε Καλύδνας', ἃς ὁ Ἀπολλόδωρός φησιν λέγεσθαι Καλύδνας ὡς καλύβας.* s. F 166.

174 (35) SCHOL. APOLL. RHOD. I 598: *Ὄλυμποι δέ εἰσιν ἓξ· Μακεδονίας, Θετταλίας, ἐν ὧι καὶ Ὀλύμπιά φησιν Ἀπολλόδωρος ἄγεσθαι, καὶ Μυσίας καὶ Λυκίας καὶ Ἤλιδος καὶ Ἀρκαδίας.*

175 (147) — I 1116: *πεδίον Νηπείας ἐστὶ περὶ Κύζικον· μνημονεύει* B 828 *δ' αὐτοῦ καὶ Καλλίμαχος ἐν Ἑκάλῃι* (F 101 Kapp)·

'Νηπείης ἧι τ' ἄργος, ἀοίδιμος Ἀδρήστεια'.

---

6 *διαλεγόμενον* Casaubonus — *ος* Str 17 *Ἀσπληδών· ⟨καὶ χωρὶς τοῦ ᾱ Σπληδών⟩* o. ä. Jac *Ἀσπληδών· ..... Ἀσπληδόνα* Lentz 24 *Καλύμνιος* ABc *Καλύδνων* c *Καλυμνῶν* B 25 *τε* Sylburg *π*$^{\varepsilon}$ = *περὶ* ABc 28 *Θετταλίας Μακεδονίας* p (l. *ἡ Θετταλίας* o. [*Θετταλίας*]; s. komm.) 29 *Λυκίας* L (Strab. XIV 3, 8 *ἥ τε Κράμβουσα καὶ Ὄλυμπος, πόλις μεγάλη καὶ ὄρος ὁμώνυμον, ὃ καὶ Φοινικοῦς καλεῖται*) *Κιλικίας* f p (Strab. XIV 5, 7 *κατὰ δὲ τὰς ἀκρωρείας τοῦ Ταύρου ... ἔστιν ὁ Ὄλυμπος .. ἀφ' οὗ κατοπτεύεται πᾶσα Λυκία καὶ Παμφυλία καὶ Πισιδία καὶ Μιλυάς)* 32 *ἥι τ'* Bentley *ἦτ'* L f *ἠδ'* p *ἄργον* p

τὴν δὲ Νήπειαν Διονύσιος ὁ Μιλήσιος (32 F 9) *πεδίον τῆς Μυσίας φησὶν εἶναι .... Ἀπολλόδωρος δέ φησι Νηπείας· πεδίον ἐν Φρυγίαι. ὁ δὲ Καλλίμαχός φησιν ἐν Ὑπομνήμασι* (F 100 h 3 Schn) *Νέμεσιν εἶναι τὴν τὸ πεδίον κατέχουσαν. ἔστι δὲ καὶ πόλις καλουμένη Ἀδρήστεια ἀπὸ τοῦ ἱδρυσαμένου. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος* (I 1116) *ἑκατέρων μέμνηται .... φησὶ γὰρ*

ἄστυ τε καὶ πεδίον Νηπήιον Ἀδρηστείης.

τῆς δὲ πόλεως καὶ Ὅμηρος μνημονεύει (Il. *B* 828)·

οἵ δ' ἄρ Ἀδρήστειαν εἶχον.

176 (—) SCHOL. A HOM. Il. *B* 592: *καὶ Θρύον Ἅλφειοῖο πόρον* B 592 *καὶ ἐύκτιτον Αἰπύ*] *Ἀρίσταρχος ὡς ὀξύ· συγκατατίθεται δὲ αὐτῶι καὶ Ἀπολλόδωρος. Φερεκύδης δὲ ὁ Ἀθηναῖος* (3 F 169) *τὸ μὲν Ἐύκτιτον κύριον ὄνομα παρέλαβε, τὸ δὲ αἰπὺ ἐπίθετον. ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου τινὲς τὸ μὲν ἐύκτιτον ἐπίθετον τὸ δὲ Αἰπὺ κύριον — ἐπεὶ καὶ ἐν ἄλλοις* (*Λ* 711) *εἴρηκεν 'ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη', ὃ νῦν εἴρηκεν Αἰπύ — καὶ ὡς ἴδιον γενόμενον βούλονται βαρυτονεῖν. Πτολεμαῖος δέ φησι μὲν κύριον εἶναι τὸ Αἰπύ, οὐ μὴν συγκατατίθεται τῶι τόνωι, φάσκων ὡς ὅτι πολλαὶ πόλεις ὁμοφωνοῦσι προσηγορικοῖς· Ἕλος, Αἰγιαλός.*

177 (175 b) SCHOL. (EPIMER.) HOM. Cram. AO I 79, 3: *Ἅλος·* B 682 *πόλις Θεσσαλίας. ὁ ποιητής*

οἵ τ' Ἅλον οἵ τ' Ἀλόπην.

εἴρηται ἀπὸ τῆς Ἀθάμαντος ἄλης περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους γενομένης καὶ ὑπ' αὐτοῦ κτισθείσης. Ἀπολλόδωρος δὲ ἀρσενικῶς λέγεσθαι τὴν πόλιν.

178 (180) **a)** SCHOL. AD HOM. Il. *N* 12: *Σάμιοι οἱ ἐν Ἰωνίαι μετὰ διακοσιοστὸν καὶ ἕνατον ἔτος τῶν Τρωικῶν χρησμὸν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πυθίου εἰς τὴν ἐν Τρωιάδι Θράικην μετοικῆσαι, ἀφ' ὧν ἡ Σαμοθράικη προσηγορεύθη. ἡ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρωι.* B 631—37 **b)** STRAB. X 2, 17: *καλεῖ δ' ὁ ποιητὴς Σάμον καὶ τὴν Θραικίαν, ἣν νῦν Σαμοθράικην καλοῦμεν. τὴν δ' Ἰωνικὴν οἶδε μέν, ὡς εἰκός· καὶ γὰρ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν εἰδέναι φαίνεται· οὐ ⟨γὰρ⟩ ἂν διέστειλε* [*δὲ*] *τὴν ὁμωνυμίαν* (F 181) *περὶ τῆς Σαμοθράικης λέγων, τοτὲ μὲν τῶι ἐπιθέτωι* (*N* 12)

ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑλήεσσης
Θρηικίης

τότε δὲ τῆι συζυγίαι τῶν πλησίον νήσων (Ω 753)

ἐς Σάμον ἐς τ' Ἴμβρον καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν

καὶ πάλιν (Ω 78)

μεσσηγύς τε Σάμοιο καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης.

---

3 *ὑπομνήματι* p 21 *τῆς* Et M 70, 8 *τοῦ* Epim *περὶ* Et M *παρὰ* Epim *γενομένης* Et M *νεμομένης* Epim 22 *ἀπ' αὐτοῦ κτισθείσης* Epim *ὑπ' αὐ. κτισθεῖσα* Et M *Ἅ. δὲ ⟨καὶ⟩ ἀρσενικῶς?* Jac vgl. *λέγεται καὶ ἀρσενικῶς* Et M. u. *ὁ Ἅλος ἢ ἡ Ἅλος (λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως)* Strab. IX 5, 8 24 *καὶ ἕνατον* add D 25—26 *προσηγορεύθη — Ἀπολλοδώρωι* add D 27 *εἶδε* B 28 *⟨γὰρ⟩ — [δὲ]* Corais *ἂν διέστειλε* Groskurd *ἀντιδιέστειλε* Str *ἂν ἀντιδιέστειλε* Corais

ἤιδει μὲν οὖν, οὐκ ὠνόμακε δ' αὐτήν· οὐδ' ἐκαλεῖτο τῶι αὐτῶι ὀνόματι πρότερον, ἀλλὰ Μελάμφυλος, εἶτ' Ἀνθεμίς, εἶτα Παρθενία ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Παρθενίου, ὃς Ἴμβρασος μετωνομάσθη. ἐπεὶ οὖν κατὰ τὰ Τρωικὰ Σάμος μὲν καὶ ἡ Κεφαλληνία ἐκαλεῖτο (F 201) *καὶ ἡ Σαμοθράικη — οὐ γὰρ ἂν Ἑκάβη εἰσήγετο λέγουσα* (Ω 751ff.), *ὅτι τοὺς παῖδας αὐτῆς 'πέρνασχ' ὅν κε λάβοι, ἐς Σάμον ἕς τ' Ἴμβρον' —, ⟨ἡ δ'⟩ Ἰωνικὴ οὐκ ἀπώικιστό πω, δῆλον, [δ'] ὅτι ἀπὸ τῶν προτέρων τινὸς τὴν ὁμωνυμίαν ἔσχεν. ἐξ ὧν κἀκεῖνο δῆλον, ὅτι παρὰ τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν, ὃ λέγουσιν οἱ φήσαντες μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν καὶ τὴν Τεμβρίωνος παρουσίαν ἀποίκους ἐλθεῖν ἐκ Σάμου καὶ ὀνομάσαι Σάμον τὴν Σαμοθράικην [ὡς οἱ Σάμιοι τοῦτ' ἐπλάσαντο δόξης χάριν]. πιθανώτεροι δ' εἰσὶν οἱ ἀπὸ τοῦ σάμους καλεῖσθαι τὰ ὕψη φήσαντες εὑρῆσθαι τοῦτο τοὔνομα τὴν νῆσον· ἐντεῦθεν γὰρ* (*N* 13)

ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη,
φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν.

τινὲς δὲ Σάμον καλεῖσθαί φασιν ἀπὸ Σαίων, τῶν οἰκούντων Θραικῶν πρότερον, οἳ καὶ τὴν ἤπειρον ἔσχον τὴν προσεχῆ, εἴτε οἱ αὐτοὶ τοῖς Σαπαίοις ὄντες ἢ τοῖς Σιντοῖς, οὓς Σίντιας καλεῖ ὁ ποιητής (*A* 594), *εἴθ' ἕτεροι. μέμνηται δὲ τῶν Σαίων Ἀρχίλοχος* (F 6 B⁴)·

ἀσπίδα μὲν Σαίων τις ἀνείλετο, τὴν παρὰ θάμνωι
ἔντος ἀμώμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων.

179 (170) SCHOL. AD GEN. HOM. Il. *N* 301: *τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρήικης Ἐφύρους μέτα Θωρήσσεσθον ἠὲ μετὰ Φλεγύας*] *ὅτι πόλις ἐστὶν ἐπὶ Θεσπρωτίας ἡ Ἔφυρα, ἀφ' ἧς Ἔφυροι οἱ κατοικοῦντες λέγονται. λέγει δέ ποτε* (*Z* 152) *καὶ τὴν Κόρινθον Ἔφυραν ἐξ ἡρωικοῦ προσώπου. — ἱστέον δὲ ὅτι Ἔφυραι τέσσαρές εἰσι· μία μὲν ἡ κατὰ Θεσσαλίαν, δευτέρα δὲ ἡ κατὰ τὴν Ἤπειρον, τρίτη δὲ ἡ τῆς Ἠλιάδος, καὶ τετάρτη ἡ νῦν λεγομένη Κόρινθος. — νῦν οὖν λέγει τοὺς καλουμένους Κραννωνίους ἐν Θεσσαλίαι, ὡς Ἀπολλόδωρος ἱστορεῖ.* F 189; 19

180 (170) a) SCHOL. HT HOM. Od. *α* 259: *ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο· ὤιχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς, φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος*] *Ἰάσων ἅμα τῆι Μηδείαι ἐν Ἐφύραι τῆς Θεσπρωτίας παραγενόμενος ἴσχει Φέρητα, οὗ ὁ Ἴλος, οἵτινες ἐβασίλευσαν Θεσπρωτίας, ὡς ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος· διὸ φαρμάκων ἐστὶν ἔμπειρος.* b) SCHOL. EUST. Od. *β* 328 p. 1448, 28: *ἠὲ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πείραν ἄρουραν ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκηι*] *καὶ λογίσασθαι, ὡς ἐνῆν τῶι ποιητῆι πλάσασθαι, τὸν Τηλέμαχον ἐκ Πύλου λαβεῖν τὰ πρὸς ἄμυναν ἢ ἀπὸ Σπάρτης ἢ καὶ ἀπὸ Ἐφύρης τῆς*

---

2 Ἀνθεμοῦς Strab. XIV 1, 15; *Ἀνθέμουσα* Steph. Byz. s. *Σάμος* 5 *πέρνασχ'* Hom *περνὰς* Str 6 *ὃν καὶ λάβοιε σάμον* B *ὅν τιν' ἕλεσκε* Hom *ἕς τ'*: *ὥστ'* CD *Ἴμβρον* Hom *ἰμβρίοις* Str 5—6 ⟨*ἡ δ'*⟩ — [*δ'*] Corais 6 *πρότερον* Tzschucke 7 *ὃ*: *ἣν* B [*ἡ*] Corais ⟨*ἐστὶν*⟩ *ὃ* Groskurd 9—10 [*ὡς — χάριν*] Jac 10 *οἱ* om CD *σάμους* E Eust Il. 917, 14 (vgl. Str. VIII 3, 19) *σαμαίους* cett 11 *εὑρῆσαι* B^{corr}(?) C *εὑρέσθαι* dett Corais 18 *ἀσπίδα* XII 3, 20 *ἀσπίδι* Str 22 *Ἔφυροι*: Steph. Byz. s. *Ἔφυρα· τὸ κτητικὸν τῆς Θεσπρωτίας Ἐφύριος* 23—26 *ἐπὶ τοὺς Ἐφυραίους πάλαι καλουμένους, νῦν δὲ Κρανναιώνους* (!). *ἱστέον — ἱστορεῖ* Gen

προιστορηθείσης τῆς διὰ Μήδειαν πολυφαρμάκου, ὡς ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος.

181 (170) STRAB. VIII 3, 6: *Ἀπολλόδωρος δὲ διδάσκων, ὃν τρόπον ὁ ποιητὴς εἴωθε διαστέλλεσθαι τὰς ὁμωνυμίας, οἷον ἐπὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ τὸν μὲν Ἀρκαδικὸν πολύμηλον καλῶν (B 605), τὸν δὲ Βοιωτιακὸν Μινύειον (B 511; s. F 169), καὶ Σάμον Θρηικίην συντιθεὶς ‘μεσσηγύς τε Σάμοιο καὶ Ἴμβρου’, ἵνα χωρίσηι ἀπὸ τῆς Ἰωνικῆς (F 178), οὕτω φησὶ καὶ τὴν Θεσπρωτικὴν Ἔφυραν διαστέλλεσθαι τῶι τε ‘τηλόθεν’ καὶ τῶι ‘ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος’ (B 659; O 531). ταῦτα δ' οὐχ ὁμολογεῖ τοῖς ὑπὸ τοῦ Σκηψίου Δημητρίου λεγομένοις, παρ' οὗ μεταφέρει τὰ πλεῖστα. ἐκεῖνος γὰρ οὐ φησιν εἶναι Σελλήεντα ἐν Θεσπρωτοῖς ποταμόν, ἀλλ' ἐν τῆι Ἠλείαι παρὰ τὴν ἐκεῖ Ἔφυραν, ὡς προείπομεν* (VIII 3, 5; VII 7, 10).

182 (—) SCHOL. V HOM. Od. τ 177: *Δωριέες τε τριχάικες*] *τριχῆ διαιρεθέντες. οἱ μὲν γὰρ Βοῖον κατώικησαν, οἱ δὲ Πελοπόννησον, οἱ δὲ Κρήτην. Ἀπολλόδωρος δὲ τοὺς πολεμικοὺς λέγει ἀπὸ τοῦ αἴσσοντας καὶ ἐπισείοντας τὰς κόμας ἐν τῆι περικεφαλαίαι πολεμεῖν, ἴσον τῶι ‘κορυθάικι’ (X 132). εἰσὶ δὲ οἳ τοὺς τριλόφους φασίν· οἱ δὲ τοὺς ὀρχηστὰς ἀποδιδόασιν.* B 645—52

183 (149) SCHOL. A PIND. O IX 62b (64b): *ἡ δὲ Πύρρα καὶ Δευκαλίων ἐκ τοῦ Παρνασσοῦ ἐλθόντες ἐν τῆι λάρνακι πρῶτον ᾤκησαν ἐν τῆι Ὀποῦντι πλησίον Παρνασσοῦ. ἔνιοι οὐκ ἐν Ὀποῦντί φασι Πύρραν οἰκῆσαι. ὁ γὰρ Ἀπολλόδωρος οὕτω γράφει· «οἰκῆσαι δὲ ἐν Κύνωι τὸν Δευκαλίωνα λέγεται, καὶ τὴν Πύρραν ἐκεῖ τετάφθαι φασίν.» ἱστορεῖ δὲ ταῦτα καὶ Ἑλλάνικος* (4 F 117). *δυσχεραίνοι δὲ ἄν τις, πῶς τινές φασι Πύρρας καὶ Δευκαλίωνος εἶναι Πρωτογένειαν, τοῦ Ἱπνοδάρου* (O IX 85) *ἐξ Ὀποῦντός τινος Ἠλείου λέγοντος αὐτὴν γεγενῆσθαι.* B 527—35

184 (125) STEPH. BYZ. s. *Αἶνος· πόλις Θράικης . . . . . τὸ ἐθνικὸν Αἴνιος, ὡς Τήνιος· οὕτω γὰρ ἀναγράφεται † ἐν τοῖς πίναξι. ταύτην Ἀπολλόδωρός φησιν ὠνομάσθαι Πολτυμβρίαν.* B 844—5

185 (158) — s. *Ἀκτή· οὕτως ἡ Ἀττικὴ ἐκαλεῖτο ἀπὸ Ἀκταίου τινός· ἀνὴρ δὲ ἦν αὐτόχθων, ὡς Φαβωρῖνος* (IV) *. . . . . Ἀπολλόδωρος δὲ τἀναντία φησίν· «οὕτω γὰρ ἐκλήθη διὰ τὸ πολὺ μέρος αὐτῆς καθικνεῖσθαι εἰς θάλασσαν· τριγώνου γὰρ οὔσης αἱ συννεύ-* B 546—56

---

5 *βοιωτικὸν* B *μινεύειον* B^{cor} *μηνύιον* A 6—7 *μεσσηγὺς — Ἴμβρου* om B Pleth 14 *Βοῖον* Schwartz *Εὔβοιαν* V 15 *Ἀπολλόδωρος* Schwartz *Ἀπολλώνιος* V 20 *ἐν Ὀποῦντί φασι* Boeckh *ἐνόουν ὅτι φησὶ* A ⟨*Δευκαλίωνα καὶ*⟩ *Πύρραν* Boeckh 21 *Κύνωι* Boeckh *κοινῶι* A 22 *τετάφθαι* Drachmann *τετράφθαι* A 24 *φασι* Boeckh *φησι* A *καὶ* Boeckh *ὁ* A 25 *Ἠλείου* Boeckh *ἡλίου* A *αὐτὴν* Boeckh *ἐξ αὐτὸς* A *ἐξ αὐτῆς* A^{cor} 27 *Αἶνιος: ὁ ἀπὸ ταύτης Αἶνιος, καὶ Αἰνόθεν* (Il. Δ 520) *τοπικὸν ἐπίρρημα* cod. Pal. Salm. hinter *Θράικης* (koniektur nach Eust. Il. Δ 520?) *ὡς: καὶ* V P * * (*ὁ δεῖνα*) *ο. ἀναγράφονται* (IG I 226ff.) Jac 28 *φησιν* om R *Πολτυοβρία* Strab. VII 6, 1

ουσαι ἐπὶ τὸ Σούνιον ἑκατέρωθεν δύο πλευραὶ παράλιοι τυγχάνουσι, δι' ἃς τῶν ἐπὶ Κέκροπος φυλῶν τεσσάρων οὐσῶν δύο προσηγόρευσαν Ἀκταίαν καὶ Π⟨αρ⟩αλίαν.»

186 (128) STEPH. BYZ. s. *Ἀμφιγένεια· ..... ἐστι δὲ κατὰ μὲν* B 593
Ἀπολλόδωρον τῆς Μακιστίας, κατὰ δὲ Ἀντίμαχον τῆς Μεσσηνίας. ἔχει δὲ ἡ πόλις καὶ Λητοῦς ἱερόν· φασὶ γὰρ ὅτι ἐκεῖ παραγενομένην Λητὼ τεκεῖν τὸν Ἀπόλλωνα.

187 (129) — s. *Ἀντίκυρα· πόλεις δύο· ἡ μία Φωκίδος, ὡς Δημήτριος* B 681—9
ὁ Καλλατιανός (85 F 5), *ἡ δὲ ἐν Μαλιεῦσιν, ὡς Ἀπολλόδωρος.*

188 (131) — s. *Βῆσσα· πόλις Λοκρῶν. Ἡρωδιανὸς* (II 481, 25 L) B 532
δι' ἑνὸς σ̄ γράφει, Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ (?) Ἐπαφρόδιτος καὶ Ἡρακλέων διὰ δύο·

Βῆσσάν τε Σκάρφην τε καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς.

ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ τόπου φύσεως ναπώδους οὔσης.

189 (1) — s. *Βωδώνη· πόλις Περραιβική, ὡς Ἀπολλόδωρος· οἱ δὲ* B 750
ὀρθῶς Θετταλίας, ἀπὸ Βωδωνοῦ ἥρωος.

190—191 (45) — s. *Δύμη· πόλις Ἀχαίας, ἐσχάτη πρὸς δύσιν* B 569/80
..... καὶ Δύμη ἡ χώρα πάλαι ἐκαλεῖτο, ἡ δὲ πόλις Στρατός, ὕστερον δὲ καὶ ἡ πόλις καὶ ἡ Χώρα Δύμη ἐκλήθησαν. λέγεται καὶ πληθυντικῶς, ὡς Ἀπολλόδωρος· «τούτων δ' ἀπέχουσα σταδίους ϙκ ἐσχάτη κεῖται πρὸς δύσιν Δύμαι.» ..... καὶ Ἀπολλόδωρος ἢ ὁ τὰ τούτου ἐπιτεμνόμενος· «τὴν δὲ χώραν ἔχουσι Δυμαῖοι.» .....(F 3)....

192 (133) — s. *Ἐχῖναι· νῆσοι περὶ τὴν Αἰτωλίαν, αἷς Ἀχελῶιος* B 625—30
ποταμὸς προσβάλλει ἰλύν. λέγονται καὶ Ἐχινάδες διὰ τὸ τραχὺ καὶ ὀξύ, παρὰ τὸν ἐχῖνον, ἢ διὰ τὸ πλῆθος ἔχειν ἐχίνων· Ἀπολλόδωρος· ⟨οἱ⟩ δὲ ἀπὸ Ἐχίνου μάντεως.

193 (134) — s. *Θέρμη· πόλις Θράικης· Ἀπολλόδωρος δὲ Μακεδονίας* B 848—50
φησὶ καὶ Θουκυδίδης (I 61, 2).

194 (135) — s. *Λακεδαίμων· ... ὁ πολίτης Λακεδαιμόνιος .... λέγεται καὶ κατὰ συγκοπὴν Λάκων, ὡς Ἀπολλόδωρός φησιν, ὡς τοῦ Κυδωνιᾶται τὸ Κύδωνες* (Od. *γ* 292).

---

1 *ἐπὶ* Holste *ὑπὸ* RVP *παράλιοι* om R 2 *διὸ*? *τεττάρων* VP 3 *Παραλίαν* Xylander *παλίαν* RP *παλίναν* V 4 *ἔστι καὶ* R 5 *εἶχε* Eust. Il. p. 297, 24 6 *καὶ* Jac *ἡ* RV . P om Eust *Λητὼ τεκεῖν* VP Eust *κατατεκεῖν* R 8 *ἀντίκυραι* VP 11 *δὲ Ἐπαφρόδιτος* R *δὲ καὶ Ἐ.* V *δὲ καὶ Ἐ. λέγει* P *δέ, ὡς Ἐ. λέγει*? 13 *αὐγείας ἐρατεινάς* R *αὐγείαν ἐρα*$^{\tau}$*' VP 14 *ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ* P Eust. Il. p. 277, 32 *ὠν. ἀπὸ τοῦ* RV 20 *Ἀπολλόδωρος*: *Ἀρτεμίδωρος* Wilamowitz *τούτων*: i. e. *τῶν Πατρῶν* *δ' add* S^2 21 *ἢ ὁ aus μό* S^2 24 *ὁ ποταμὸς* RV *προβάλλει* RV 25 *παρὰ τὸν ἐχῖνον* Xylander *παρὰ ἐχίνων* R *παρὰ (περὶ* V) *τὸ ἐχίνην* VP · 25 *ἐχίνων, ⟨ὡς?⟩ Ἀπολλόδωρος ⟨οἱ⟩ δὲ* Jac *ἐχίνων. Ἀπολλόδωρος δὲ* RVP 30—31 *Κυδωνιάται* VP

195 (136) STEPH. BYZ. s. *Μένδη· πόλις Θράικης, ἀπὸ Μένδης* B 848/50?
γυναικός. Ἀπολλόδωρος Μένδιν αὐτήν φησι.

196 (139) — s. *Πέφνον· πόλις Λακωνική, οὐδετέρως. Ἀπολλόδωρος* B 581—90
δὲ νῆσον αὐτήν φησι. λέγεται δὲ καὶ θηλυκῶς καὶ οὐδετέρως.

197 (144) — s. *Ὠκαλέα· πόλις Βοιωτίας· ᾽Ὠκαλέην Μεδεῶνά τ᾽* B 501
ἐυκτίμενον πτολίεθρον᾽ Ὅμηρος. ἔστι δὲ πρὸς τῇ Ἁλιά⟨ρτωι⟩, ἐκαλεῖτο δὲ Ὠκάλεια, ὡς Ἀπολλόδωρος ..... ἐκλήθη δὲ οὕτως διὰ τὸ συντόμως πορεύεσθαι ἐκ Θεσπιῶν εἰς Θήβας· αἱ δὲ Θεσπιαὶ γειτονοῦσι καὶ ὁμοροῦσιν αὐτῇ.

198 (175) STRAB. VII 7, 10: *οἴονται δέ, φησὶν ὁ Ἀπολλόδωρος,* F 131; 189
ἀπὸ τῶν ἑλῶν τῶν περὶ τὸ ἱερὸν οὕτω καλεῖσθαι (sc. *τοὺς Ἕλλους*), *τὸν μέντοι ποιητὴν* (*Π* 234) *⟨οὐχ⟩ οὕτω λέγειν Ἕλλους, ἀλλὰ Σελλοὺς ὑπολαμβάνει τοὺς περὶ τὸ ἱερόν, προσθεὶς ὅτι καὶ Σελλήεντά τινα ὀνομάζει ποταμόν, ὅταν φῇι* (*B* 659)·

τηλόθεν ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος.

199 (165) — VIII 6, 1: *τὰ μὲν δὴ πρῶτα τοῦ Ἀργολικοῦ* (sc. *κόλπου*) B 559—68
Λάκωνες ἔχουσι, τὰ δὲ λοιπὰ Ἀργεῖοι, ἐν οἷς ἐστι τῶν μὲν Λακώνων τὸ Δήλιον ... καὶ Μινώα ... καὶ ἡ Λιμηρὰ Ἐπίδαυρος, ὡς Ἀρτεμίδωρός φησιν (V). *Ἀπολλόδωρος δὲ Κυθήρων πλησίον ἱστορεῖ ταύτην· εὐλίμενον δὲ οὖσαν βραχέως καὶ ἐπιτετμημένως Λιμηρὰν εἰρῆσθαι, ὡς ἂν λιμενηράν, μεταβεβληκέναι δὲ τοὔνομα.*

200 (172) — VIII 6, 5—6: *καὶ πρῶτον ποσαχῶς λέγεται παρὰ τῶι* B 559—68?
ποιητῆι τὸ Ἄργος καὶ καθ᾽ αὑτὸ καὶ μετὰ τοῦ ἐπιθέτου, Ἀχαικὸν Ἄργος καλοῦντος ἢ Ἴασον ἢ ἵππιον ἢ Πελασγικὸν ἢ ἱππόβοτον. καὶ γὰρ ἡ πόλις Ἄργος λέγεται —

Ἄργος τε Σπάρτη τε (*Δ* 52)·
οἱ δ᾽ Ἄργος τ᾽ εἶχον Τίρυνθά τε (*B* 559) —

καὶ ἡ Πελοπόννησος —

ἡμετέρωι ἐνὶ οἴκωι ἐν Ἄργει (*A* 30)

(οὐ γὰρ ἡ πόλις γε ἦν οἶκος αὐτοῦ) — καὶ ὅλη ἡ Ἑλλάς· Ἀργείους γοῦν καλεῖ πάντας, καθάπερ καὶ Δαναοὺς καὶ Ἀχαιούς.

τὴν οὖν ὁμωνυμίαν τοῖς ἐπιθέτοις διαστέλλεται, τὴν μὲν Θετταλίαν Πελασγικὸν Ἄργος καλῶν —

νῦν αὖ τούς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον (*B* 681) —

τὴν δὲ Πελοπόννησον ⟨Ἀχαικόν⟩ —

εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ᾽ Ἀχαικόν (*I* 141)·
ἢ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαικοῦ (Od. *γ* 251) —

---

6 Ἁλιάρτωι Pinedo *ἁλία* RV *ἁλίαι* P 6—7 *ἐκαλεῖτο καὶ*? Meineke *εἴρητο μὲν καὶ* Eust. Il. p. 267, 25 7 *ἀκάλεια* R 7—8 *ὧκα καὶ συντόμως ἐκεῖθεν εἰς Θήβας πορεύεσθαι· ἢ ἀπὸ ποταμοῦ παραρρεόντος* Eust 8 *αἱ γὰρ*? Jac 11 *ἑλῶν* edd *ἑλλῶν* BC 12 *⟨οὐχ⟩* Kramer *οὐ[τω] λέγειν* Tzschucke (*οὐχ Ἕλλους* Pleth) *Ἕλλους, ἀλλὰ Σελλοὺς* Pleth *ἕλλους ἑλλὰς ἑλλοὺς* Str 31 *οὖν* Jac *γοῦν* Str *δ᾽ οὖν* Meineke 34 *τήν τε* A *⟨Ἀχαικόν⟩* Groskurd

σημαίνων ἐνταῦθα, ὅτι καὶ Ἀχαιοὶ ἰδίως ὠνομάζοντο οἱ Πελοποννήσιοι κατ' ἄλλην σημασίαν. Ἰασόν τε Ἄργος τὴν Πελοπόννησον λέγει (Od. σ 246)·

εἰ πάντες γ' ἐσίδοιεν ἀν' Ἰασον Ἄργος Ἀχαιοί —

τὴν Πηνελόπην, ὅτι πλείους ἂν λάβοι μνηστῆρας· οὐ γὰρ τοὺς ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος εἰκός, ἀλλὰ τοὺς ἐγγύς. ἱππόβοτον δὲ καὶ ἵππιον κοινῶς εἴρηκε.

(6) περὶ δὲ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἑλλήνων καὶ Πανελλήνων ἀντιλέγεται. Θουκυδίδης (I 3) μὲν γὰρ τὸν ποιητὴν μηδαμοῦ βαρβάρους εἰπεῖν φησι διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω τὸ ἀντίπαλον εἰς ἓν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι. καὶ Ἀπολλόδωρος δὲ μόνους τοὺς ἐν Θετταλίαι καλεῖσθαί φησιν Ἕλληνας —

Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες (B 684) —,

Ἡσίοδον μέντοι (F 26 Rz³) καὶ Ἀρχίλοχον (F 54 Diehl) ἤδη εἰδέναι καὶ Ἕλληνας λεγομένους τοὺς σύμπαντας καὶ Πανέλληνας, τὸν μὲν περὶ τῶν Προιτίδων λέγοντα, ὡς Πανέλληνες ἐμνήστευον αὐτάς, τὸν δὲ

ὡς Πανελλήνων ὀιζὺς ἐς Θάσον συνέδραμεν.

ἄλλοι δ' ἀντιτιθέασιν, ὅτι καὶ βαρβάρους εἴρηκεν, εἰπών γε βαρβαροφώνους τοὺς Κᾶρας (F 207) καὶ Ἕλληνας τοὺς πάντας (Od. α 344)·

ἀνδρός, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

καὶ πάλιν (Od. ο 80)·

εἰ δ' ἐθέλεις ⟨τραφθῆναι⟩ ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

201 (167) STRAB. X 2, 10—11: Κεφαλλῆνας δὲ νῦν μὲν τοὺς ἐκ τῆς B 631—3
νήσου τῆς Κεφαλληνίας λέγουσιν, Ὅμηρος δὲ πάντας τοὺς ὑπὸ τῶι Ὀδυσσεῖ ..... Σάμον δὲ τὴν νῦν Κεφαλληνίαν (F 178), ὡς καὶ ὅταν φῆι (Od. δ 671 ὅ.)·

ἐν πορθμῶι Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.

τῶι γὰρ ἐπιθέτωι τὴν ὁμωνυμίαν διέσταλται, ὡς οὐκ ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νήσου τιθεὶς τοὔνομα. τετραπόλεως γὰρ οὔσης τῆς νήσου, μία τῶν τεττάρων ἐστὶν ἡ καὶ Σάμος καὶ Σάμη καλουμένη καθ' ἑκάτερον τοὔνομα, ὁμωνυμοῦσα τῆι νήσωι. ὅταν δ' εἴπηι (Od. α 245 ὅ.)·

ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι
Δουλιχίωι τε Σάμηι τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθωι,

τῶν νήσων ἀριθμὸν ποιεῖσθαι δῆλός ἐστι καὶ Σάμην καλῶν τὴν νῆσον, ἣν πρότερον Σάμον ἐκάλεσεν.

Ἀπολλόδωρος δὲ τότε μὲν [ἐν] τῶι ἐπιθέτωι λέγων διεστάλθαι τὴν ἀμφιβολίαν, εἰπόντα (Od. δ 671) Σάμοιό τε παιπαλοέσσης, ὡς τὴν νῆσον

---

3 γ' ἐσίδοιεν A^2BE γ' ἐσίδοιμεν A^1 σε ἴδοιεν Hom 4 τοὺς: τοῖς B^1 5 εἰκονίζει B Pleth εἰκὸς λέγειν? 7 βάρβαρον A 8 τὸ ἀντίπαλον: ἀντίπαλον Thuk Strab. XIV 2, 28 καὶ om BE 11 Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί E 17 ἀντι τι ....(15)..... καὶ A^1 20—21 καὶ — Ἄργος om BE (s. XIV 2, 28) 21 ⟨τραφθῆναι⟩ edd 24 [καὶ]? 27—28 καὶ ἡ E 31 δουλιχίηι C 32 ποιεῖσθαι: ποιῶν D^{cor} 34 [ἐν] Corais 35 ἀμφιβολίαν: ὁμωνυμίαν B

λέγοντα, τότε δὲ γράφεσθαι δεῖν (α 246) *᾽Δουλιχίοι τε Σάμοι τε᾽, ἀλλὰ μὴ ᾽Σάμη τε᾽, δῆλός ἐστι τὴν μὲν πόλιν Σάμην καὶ Σάμον συνωνύμως ὑπολαμβάνων ἐκφέρεσθαι, τὴν δὲ νῆσον Σάμον μόνον. ὅτι γὰρ Σάμη λέγεται ἡ πόλις, δῆλον εἶναι ἔκ τε τοῦ διαριθμούμενον τοὺς ἐξ ἑκάστης πόλεως μνηστῆρας φάναι* (Od. π 249)·

ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἔασι·

καὶ ἐκ τοῦ περὶ τῆς Κτιμένης λόγου (Od. ο 367)·

τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ᾽ ἔδοσαν.

ἔχει δὲ ταῦτα λόγον· οὐ γὰρ εὐκρινῶς ἀποδίδωσιν ὁ ποιητὴς οὔτε περὶ τῆς Κεφαλληνίας οὔτε περὶ τῆς Ἰθάκης καὶ τῶν ἄλλων πλησίον τόπων, ὥστε καὶ οἱ ἐξηγούμενοι διαφέρονται καὶ οἱ ἱστοροῦντες. (11) *αὐτίκα γὰρ ἐπὶ τῆς Ἰθάκης, ὅταν φῇι* (*B* 632)

οἵ ῥ᾽ Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,

ὅτι μὲν τὸ Νήριτον ὄρος λέγει, τῶι ἐπιθέτωι δηλοῖ. ἐν ἄλλοις δὲ καὶ ῥητῶς ὄρος (Od. ι 21)·

ναιετάω δ᾽ Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ᾽ ὄρος αὐτῇι,
Νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπές.

Ἰθάκην δ᾽ εἴτε τὴν πόλιν εἴτε τὴν νῆσον λέγει, οὐ δῆλον ἐν τούτωι γε τῶι ἔπει ᾽οἵ ῥ᾽ Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον᾽. κυρίως μὲν γὰρ ἀκούων τις τὴν πόλιν δέξαιτ᾽ ἄν, ὡς καὶ ᾽Ἀθήνας καὶ Λυκαβηττὸν᾽ εἴ τις λέγοι, καὶ ᾽Ῥόδον καὶ Ἀτάβυριν᾽, καὶ ἔτι ᾽Λακεδαίμονα καὶ Ταύγετον᾽· ποιητικῶς δὲ τοὐναντίον. ἐν μέντοι τῶι ᾽ναιετάω δ᾽ Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ᾽ ὄρος αὐτῇι Νήριτον᾽ ⟨δῆλον⟩· ἐν γὰρ τῇι νήσωι, οὐκ ἐν τῇι πόλει, τὸ ὄρος. ὅταν δὲ οὕτω φῇι (Od. γ 81)·

ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηίου εἰληλούθμεν,

ἄδηλον, εἴτε τὸ αὐτὸ τῶι Νηρίτωι λέγει τὸ Νήιον εἴτε ἕτερον, ἢ ὄρος ἢ χωρίον. ὁ μέντοι ἀντὶ Νηρίτου γράφων Νήρικον, ἢ ἀνάπαλιν, παραπαίει τελέως· τὸ μὲν γὰρ εἰνοσίφυλλον καλεῖ ὁ ποιητής, τὸ δ᾽ εὐκτίμενον πτολίεθρον (Od. ω 377), *καὶ τὸ μὲν ἐν Ἰθάκηι, τὸ δ᾽ ἀκτὴν ἠπείροιο.*

202 (167) STRAB. X 2, 16: *μεταξὺ δὲ τῆς Ἰθάκης καὶ τῆς Κεφαλληνίας ἡ Ἀστερία νησίον — Ἀστερὶς δ᾽ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ λέγεται* (Od. δ 844 ff.) —, *ἣν ὁ μὲν Σκήψιος* (V) *μὴ μένειν τοιαύτην, οἵαν φησὶν ὁ ποιητής — ᾽λιμένες δ᾽ ἔνι ναύλοχοι αὐτῆι ἀμφίδυμοι᾽ —, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος μένειν καὶ νῦν. καὶ πολίχνιον λέγει ἐν αὐτῆι Ἀλαλκομενάς, τὸ δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῶι τῶι ἰσθμῶι κείμενον.* B 631—37

---

1 *γράφεσθαι* E *ἂν γράφεσθαι* BCD *ἀντιγράφεσθαι* dett 10 *πλησίον* h *πλησίων* cett 13 *οἵ ῥ᾽* dett (Hom) *οἵ τ᾽* BCD 23 ⟨*δῆλον*⟩ Corais *δὲ* o *τε* cett 25 *ὑπὸ Νηίου* D edd 26 *ἄδηλον* Xylander *δῆλον* (*οὐ ἄδηλον* B^{corr}) Str *δ᾽ ἕτερον* BC 34 *Ἀλαλκομενάς* (Plut. Aet. gr. 43 p. 301 D; Strab. VII 7, 9): *Ἀλκομενὰς* Berkel (Steph. Byz. s. *Ἀλκομεναί· πόλις ἐν Ἰθάκηι τῆι νήσωι, ἀφ᾽ ἧς Ἀλκομενεὺς ὁ Ὀδυσσεύς· ἔστι καὶ τῆς Ἰλλυρίας πόλις*)

203 (168) STRAB. X 2, 21: .... *εἶθ' ὁ Εὔηνος .... μετὰ δὲ τὸν Εὔηνον* B 638—44
τὸ ὄρος ἡ Χαλκίς, ἣν Χαλκίαν εἴρηκεν Ἀρτεμίδωρος (V)· *εἶθ' ἡ Πλευρών· εἶθ' ἡ Αἰ-*
κυρνα κώμη, ἧς ὑπέρκειται Καλυδών .....· εἶθ' ὁ Ταφιασσὸς τὸ ὄρος, εἶτα Μακυνία
πόλις· εἶτα Μολύκρεια καὶ πλησίον τὸ Ἀντίρριον, τὸ τῆς Αἰτωλίας ὅριον καὶ τῆς
Λοκρίδος, εἰς ὃ ἀπὸ τοῦ Εὐήνου στάδιοι περὶ ἑκατὸν εἴκοσι. Ἀρτεμίδωρος μὲν οὕτω
περὶ τῆς εἴτε Χαλκίδος εἴτε Χαλκίας τοῦ ὄρους, μεταξὺ τοῦ Ἀχελώου καὶ τῆς Πλευ-
ρῶνος ἱδρύων αὐτήν· Ἀπολλόδωρος δὲ, ὡς πρότερον εἶπον (X 2, 4), *ὑπὲρ τῆς*
Μολυκρείας καὶ τὴν Χαλκίδα καὶ τὸν Ταφιασσόν. καὶ τὴν δὲ Καλυδῶνα
μεταξὺ ἱδρῦσθαί φησι τῆς τε Πλευρῶνος καὶ τῆς Χαλκίδος.

204 (168) — X 2, 22: *τῆς δὲ μεσογαίας κατὰ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν* B 638—44
Ἐρυσιχαίους τινάς φησιν Ἀπολλόδωρος λέγεσθαι, ὧν Ἄλκμὰν μέμνηται
(F 13 Diehl)· *οὐδ' Ἐρυσιχαῖος* [*Καλυδωναι*] *οὐδὲ ποιμήν, ἀλλὰ Σαρδίων*
ἀπ' ἀκρᾶν'.

205 (156) — X 3, 4: (in der polemik gegen Ephoros 70 F 122, B 638—44
die Aitoler seien ein *ἔθνος μηδεπώποτε γεγενημένον ὑφ' ἑτέροις*) *καὶ*
Ἀπολλόδωρος δ' εἴρηκεν ἐκ τῆς Βοιωτίας ἀπελθόντας Ὑαντας ἱστορεῖσθαι
καὶ ἐποίκους τοῖς Αἰτωλοῖς γενομένους.

206 (169) — X 4, 3: *μέγεθος δὲ* (sc. *τῆς Κρήτης*) *Σωσικράτης* (III) B 645—52
μέν, ὃν φησιν ἀκριβοῦν Ἀπολλόδωρος τὰ περὶ τὴν νῆσον, ἀφορίζεται μήκει
μὲν πλειόνων ἢ δισχιλίων σταδίων καὶ τριακοσίων, πλάτει δὲ † ὑπὸ τὸ
μέγεθος, ὥστ' ὁ κύκλος κατὰ τοῦτον γίνοιτ' ἂν πλέον ἢ πεντακισχίλιοι
στάδιοι.

207 (177) — XIV 2, 28: *τοῦ ποιητοῦ δ' εἰρηκότος οὕτωσί·* B 867—75 ?

Μάσθλης αὖ Καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφώνων,

οὐκ ἔχει λόγον, πῶς τοσαῦτα εἰδὼς ἔθνη βάρβαρα μόνους εἴρηκε βαρβαροφώνους τοὺς
Κᾶρας, βαρβάρους δ' οὐδένας. οὔτ' οὖν Θουκυδίδης (I 3) *ὀρθῶς .... τό τε γὰρ*
μηδὲ Ἕλληνάς πω' ψεῦδος αὐτὸς ὁ ποιητὴς ἀπελέγχει (Od. α 344; ο 80; s. F 200
p. 1102, 17) .....· *μὴ λεγομένων τε βαρβάρων, πῶς ἔμελλεν εὖ λεχθήσεσθαι τὸ βαρβαρο-*
φώνων; οὔτε δὴ οὕτος εὖ οὔτ' Ἀπολλόδωρος ὁ γραμματικός, ὅτι τῶι κοινῶι
ὀνόματι ἰδίως καὶ λοιδόρως ἐχρῶντο οἱ Ἕλληνες κατὰ τῶν Καρῶν, καὶ
μάλιστα οἱ Ἴωνες, μισοῦντες αὐτοὺς διὰ τὴν ἔχθραν καὶ τὰς συνεχεῖς
στρατείας· ἐχρῆν γὰρ οὕτως βαρβάρους ὀνομάζειν.

---

2 *Χαλκίαν*: *χαλείαν* CD 2—3 *Ἀλίκυρνα* Kramer *λικύρνα* Str 3 *Ταφιασσὸς* edd *ταφίασος* Str 6 *Ἀχελώου*: *Εὐήνου* Lepaulmier 8 *ταφίασσον* B *ταφίασον* cett *δὲ* Tzschucke *τε* BCD 9 *ἱδρῦσαι* C *φασι* BCD 11 *ἐρυσιχεύς* Str 12 [*Καλυδωναι*] *οὐδὲ* Bergk *καλυδωναίου δὲ* u. ä. Str 16 *ἐπελθόντας* x (Corais, Meineke) 17 [*καὶ*]? 20 ⟨*οὐ*⟩ *πλειόνων*? Casaubonus 20—21 *οὕπω τὸ μέγεθος* B^{cor} *οὐ κατὰ τ. μ.* dett ⟨*ὅσον διακοσίων*⟩ *οὐ κατὰ τ. μ.* Groskurd (X 4, 2) *τ̄* (o. *τ̄*) *που* [*τὸ μέγ.*] Kramer *τ̄ ὅπου ἐστὶ μέγιστον* Meineke 24 *Μάσθλης*: *Νάστης* Hom 27 *μηδὲ* Corais *μήτε* Str

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΣΙ ΕΤΑΙΡ(ΙΔ)ΩΝ Α.

(T 17)

208 (238) ATHEN. XIII 46 p. 583 DE: *αἱ γὰρ καλαὶ ἡμῶν Ἀθῆναι τοσοῦτον πλῆθος ἥνεγκαν ἑταιρῶν .... ὅσον ὄχλον εὐανδροῦσα πόλις οὐκ ἔσχεν. ἀναγέγραφε γοῦν Ἀριστοφάνης μὲν ὁ Βυζάντιος ἑκατὸν καὶ λε, Ἀπολλόδωρος δὲ τούτων πλείους, ὁ Γοργίας* (IV) *δ' ἔτι πλέονας, παραλειφθῆναι φάσκοντες ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους μειὰ ἑταιρῶν πλειόνων καὶ τάσδε· * * τὴν Πάροινον ἐπικληθεῖσαν καὶ Λαμπυρίδα καὶ Εὐφροσύνην· αὕτη δὲ ἦν γναφέως θυγάτηρ. ἄγραφοι δ' εἰσὶν αὐτῶι Μεγίστη, Ἀγαλλίς, Θαυμάριον, Θεόκλεια (αὕτη δ' ἐπεκαλεῖτο Κορώνη), Ληναιτόκυστος, Ἄστρα, Γνάθαινα καὶ ταύτης θυγατριδῆ Γναθαίνιον, καὶ Σιγὴ καὶ Συνωρὶς (ἡ Λύχνος ἐπικαλουμένη) καὶ Εὔκλεια καὶ Γρυμέα καὶ Θρυαλλίς, ἔτι Χίμαιρα καὶ Λαμπάς.*

209 (240) — XIII 50 p. 586 A (HARP. SUID. s. *Φανοστράτη*; ET. M. p. 787, 32): *περὶ δὲ τῆς Φανοστράτης Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῶι Περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιρίδων, ὅτι Φθειροπύλη ἐπεκαλεῖτο, ἐπειδήπερ ἐπὶ τῆς θύρας ἑστῶσα ἐφθειρίζετο.*

210 (239) — XIII 50 p. 586 AB: *Ὑπερείδης δ' ἐν τῶι κατὰ Ἀριστα-γόρας φησὶ* (F 24 Bl-Jens.) *'καὶ πάλιν τὰς Ἀφύας καλουμένας τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκαλέσατε'. ἑταιρῶν ἐπωνυμίαι αἱ Ἀφύαι, περὶ ὧν ὁ προειρημένος Ἀπολλόδωρός φησι· «Σταγόνιον καὶ Ἄνθις ἀδελφαί· αὗται Ἀφύαι ἐκαλοῦντο, ὅτι λευκαὶ καὶ λεπταὶ οὖσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους εἶχον.» Ἀντιφάνης δὲ ἐν τῶι Περὶ Ἑταιρῶν* (IV) *Νικοστρατίδα φησὶν Ἀφύην κληθῆναι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.*

211 (241) **a)** HARP. s. *Νάννιον· Ὑπερείδης ἐν τῶι κατὰ Πατροκλέους, εἰ γνήσιος* (F 141 Bl-J). *Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ τῶν ἑταιρῶν Αἶγα λέγεσθαί φησι ταύτην τὴν ἑταίραν διὰ τὸ Θαλλὸν τὸν κάπηλον καταφαγεῖν, ὅτι γὰρ θαλλῶι χαίρουσιν αἱ αἶγες, καὶ Σοφοκλῆς Ποιμέσιν* (F 461 N²)·

b) ATHEN. XIII 51 p. 587 AB: *Νεννίου δὲ Ὑπερείδης μνημονεύει ἐν τῶι κατὰ Πατροπλέους. αὕτη δὲ ὅτι Αἶξ ἐπεκαλεῖτο προείπομεν* (582 E), *διὰ τὸ Θαλλὸν τὸν κάπηλον ἐξαναλῶσαι. ὅτι δὲ θαλλῶι χαίρουσιν αἱ αἶγες, διόπερ οὐδ' εἰς ἀκρόπολιν ἄνεισι τὸ ζῶιον οὐδ' ὅλως Ἀθηνᾶι θύεται διὰ τοῦτο, ἄλλος ἔσται λόγος· ἀλλ' ὅ γε Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν ὅτι θαλλοφαγεῖ τὸ ζῶιόν φησιν οὕτως·*

4 *οὐκ*: *οὐδεμία* Schw(eighäuser) 5 *ἀναγέγραφε* E *ἀνέγραφε* A 6 *δ' ἔτι* Schw *δὲ* Ath 8 * * edd 10 *Ληναιόκυσθος* Meineke *Ἀστραία*? Kaibel 12 *Γρυμέα* Kaibel *γρυμαία* A 16 *ἑταιρῶν* Harp Suid Et *ἐπεκαλεῖτο*: *ἐπονομάζεσθαι* Harp-E Suid *ἐπονομασθῆναι* Et *ὀνομάζεσθαι* Harp 17 *θύρας* Ath Harp *πύλης* Ath-E Harp-E Suid Et 30¹ *Θάλλον* Sauppe 32¹ *Ποιμέσιν* Ath *πύλεσιν, πύλαισιν* Harp 32² *ἐστί*? Kaibel

ἑωθινὸς γάρ, πρίν τιν' αὐλιτῶν ὁρᾶν,
θαλλὸν χιμαίραις προσφέρων νεοσπάδα,
εἶδον στρατὸν στείχοντα παραλίαν ἄκραν.
ἔστι δὲ αὐτῆς μνήμη καὶ ἐν τῇι κωμωδίαι. Ἀντιφάνης δὲ ὁ νεώτερος ἐν τῶι Περὶ τῶν ἑταιρῶν (IV) τὴν Ναννιόν φησι Προσκήνιον ἐπονομάζεσθαι διὰ τὸ ἔξωθεν δοκεῖν εὐμορφοτέραν εἶναι.

ἑωθινὸς — ἄκραν.

μνημονεύει τῆς Ναννίου καὶ Ἄλεξις ἐν Ταραντίνοις οὕτως (II 379, 223 K) ..... *Μένανδρος δ' ἐν Ψευδηρακλεῖ φησιν* (III 150, 524 K) ..... *Ἀντιφάνης δ' ἐν τῶι Περὶ ἑταιρῶν 'Προσκήνιον' φησιν 'ἐπεκαλεῖτο ἡ Νάννιον, ὅτι πρόσωπόν τε ἀστεῖον εἶχε καὶ ἐχρῆτο χρυσίοις καὶ ἱματίοις πολυτελέσι, ἐκδῦσα δὲ ἦν αἰσχροτάτη κτλ.'*

212 (242) ATHEN. XIII 60 p. 591 C: *Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τῶι Περὶ ἑταιρῶν δύο ἀναγράφει Φρύνας γεγονέναι, ὧν τὴν μὲν ἐπικαλεῖσθαι Κλαυσιγέλωτα, τὴν δὲ Σαπέρδιον.*

ΠΕΡΙ ΕΠΙΧΑΡΜΟΥ Α—Ι.

(T 18; F 226; 264; 267)

F

213 (186) PHOT. SUID. s. *καρδιώττειν· τὴν καρδίαν ἀλγεῖν· Σικελιῶται, ὃ ἡμεῖς βουλιμιᾶν. Ἀπολλόδωρος ἐν ϛ Περὶ Ἐπιχάρμου* (F 202 Kaib) *τοὺς Σικελιώτας φησὶν τὸ τὸν στόμαχον ἐπιδάκνεσθαι ὑπὸ λιμοῦ καρδιώττειν λέγειν, ὅπερ βουλιμιᾶν λέγει Ξενοφῶν* (Anab. IV 5, 7). *καὶ εὐκάρδια ⟨οἱ⟩ πολλοὶ τὰ εὐστόμαχα λέγουσιν.*

ΠΕΡΙ ΣΩΦΡΟΝΟΣ.

(F 102 a § 5; 238; 287)

Γ

214 (184) ATHEN. VII 15 p. 281 E—282 A (ET. GEN. Cram. AP IV 6, 27; ET. M. 72, 51): *Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῶι τρίτωι Περὶ Σώφρονος τῶι εἰς τοὺς ἀνδρείους μίμους προθεὶς τὸ «καταπυγοτέραν τ' ἀλφηστᾶν* (F 63 Kaib)*» φησίν· «ἰχθῦς τινες οἱ ἀλφησταί, τὸ μὲν ὅλον κιρροειδεῖς, πορφυρίζοντες δὲ κατά τινα μέρη. φασὶ δ' αὐτοὺς ἁλίσκεσθαι σύνδυο, καὶ φαίνεσθαι τὸν ἕτερον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου κατ' οὐρὰν ἑπόμενον. ἀπὸ τοῦ οὖν κατὰ τὴν πυγὴν θατέρωι τὸν ἕτερον ἀκολουθεῖν τῶν ἀρχαίων τινὲς τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφερεῖς οὕτω καλοῦσιν.»*

1[1] *αὐλιτῶν* Bekker *αὐλητῶν* Ath Harp *ὁρᾶν*: *περᾶν* Meineke 2[2] *μνημονεύει τῆς* Musurus *μνημονευτῆς* Ath 2[1] *χιμαίραις* Bekker *χιμαίραι* Ath *χίλια, χιλίαις* Harp 2—3[1] *νεοσπάδα* Casaubonus *νεόπαιδα* Harp *νέος παῖδα* Ath 8[2] *χρυσίοις* Meineke *χρυσεοις* A *χρυσοῖς* E 8[1]—9[1] *Προσκήνιον* Ath *προσκίνιον, —κύνιον* Harp 12 [*γεγονέναι*] Kaibel 20 ⟨*οἱ*⟩ Naber 27 *κιρροειδεῖς* C Et M (?) *κηροειδεῖς* A Cram 29 *ἐπὶ τοῦ ἑτέρου* A Et *ἐπὶ τῶι ἑτέρωι* C 30 *ἀπὸ γοῦν τοῦ* Et *κατὰ πυγὴν* Cram *τὴν πυγὴν* Et M *ἑτέρωι* Et 31 *καταφερεῖς* A C[cor] *κατωφερεῖς* Et M (Hesych.; Phot. s. *καταφερής*) *καταφθείροντες* Cram 32 *οὕτως ἔλεγον* Cram

$\overline{\Delta}$

215 (185) Schol. Aristoph. Vesp. 525: ... ἔθος δὲ ἦν, ὁπότε μέλλοι ἡ τράπεζα αἴρεσθαι, 'ἀγαθοῦ δαίμονος' ἐπιρροφεῖν, ὡς Θεόπομπός φησιν (115 F 406). ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ ὅτι τὸ ποτήριον μεστὸν πάλιν ἀπεπλήρουν, δεδήλωκεν ἐν τῇ $\overline{\delta}$ τῶν Περὶ Σώφρονος.

Ohne Buchzahl.

216 (182) Athen. III 37 p. 89 A: Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς Περὶ Σώφρονος προθεὶς τὸ «λιχνοτέρα τᾶν πορφυρᾶν (F 62 Kaib)» φησὶν ὅτι «παροιμία ἐστὶν καὶ λέγεται, ὡς μέν τινες, ἀπὸ τοῦ βάμματος· οὗ γὰρ ἂν προσψαύσηι ἕλκει ἐφ' ἑαυτὸ καὶ τοῖς [προσ]παρατεθειμένοις ἐμποιεῖ χρώματος αὐγήν. ἄλλοι δ' ἀπὸ τοῦ ζώιου.»

217 (183) — VII 83 p. 309 CD: καὶ Σώφρων ἐν τῶι Ἀγροιώτηι (F 45 Kaib) 'κωθωνοπλύται' φησί, καὶ τὸν τοῦ θυννοθήρα δὲ υἱὸν ἴσως ἀπὸ τούτου Κωθωνίαν προσηγόρευσεν. Σικελιῶται δ' εἰσὶν οἱ τὸν κωβιὸν κώθωνα καλοῦντες, ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς Γλώτταις (F 141 Schn) καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Περὶ Σώφρονος. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας Γάμωι (F 66 Kaib) κωβιοὺς ὀνομάζει· 'τρυγόνες τ' ὀπισθόκεντροι καὶ μάλ' ἀδροὶ κωβιοί'.

218 (181) Schol. B Hom. Il. *E* 576: .... τὸ τάλαντον δὲ τὸ νῦν λεγόμενον Ἀττικόν· παρὰ δὲ Σικελιώταις τὸ μὲν ἀρχαῖον ἦν μνῶν $\overline{\kappa\delta}$, νῦν δὲ $\overline{\iota\beta}$. δύναται δὲ ὁ νόμος τρία ἡμιωβόλια, ὡς ἐν τοῖς Περὶ Σώφρονος Ἀπολλόδωρος. ἐκ τῶν Διογενιανοῦ τῆς ἐπιτομῆς ⟨τῶν Οὐεστίνου⟩ Ἑλληνικῶν ὀνομάτων.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ.

219 (242 a) Athen. XIV 40 p. 636 F: Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τῇι πρὸς τὴν Ἀριστοκλέους ἐπιστολὴν ἀντιγραφῆι «ὃ νῦν» φησίν «ἡμεῖς λέγομεν ψαλτήριον, τοῦτ' εἶναι μάγαδιν· ὁ δὲ κλεψίαμβος κληθείς, ἔτι δ' ὁ τρίγωνος καὶ ὁ ἔλυμος καὶ τὸ ἐννεάχορδον ἀμαυρότερα τῆι χρείαι καθέστηκεν.»

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΗΡΟΣ ΡΗΣΕΙΔΙΟΝ.

220 (243) Athen. XI 103 p. 500 F—501 B (Eust. Il. *Ψ* 270): Ὅμηρος μὲν ὅταν λέγηι (*Ψ* 270) 'ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε' καὶ (*Ψ* 243) 'χρυσῆν φιάλην καὶ δίπλακα δημόν' οὐ τὸ ποτήριον λέγει, ἀλλὰ χαλκίον τι [καὶ] ἐκπέταλον λεβητῶδες, ἴσως δύο ὦτα ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Παρθένιος δ' ὁ τοῦ Διονυσίου ἀμφίθετον ἀκούει τὴν ἀπύθμενον φιάλην. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῶι Περὶ τοῦ κρατῆρος ῥησειδίωι τὴν κατὰ τὸν πυθμένα μὴ δυναμένην τίθεσθαι καὶ ἐρείδεσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὸ στόμα. ..... Ἀρίσταρχος δὲ τὴν δυναμένην ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τίθεσθαι, κατὰ τὸν πυθμένα καὶ κατὰ τὸ στόμα.

---

8 τὸ Musurus τὰ Ath 9 λέγεται Kaibel λέγει Ath 10—11 [προσ]παρα— Kaibel 11 ἐμποιεῖ EC ἐμποι A ἀπὸ τοῦ EC ἐπὶ τοῦ A 12—13 Ἀγροιώτηι κωθωνοπλύται Cas(aubonus) ἀγροιωτικῶι θωλινοπλύται A 17 μάλ' ἀδροὶ Cas χαλαδροι A χαλάδριοι C 19—20 ὁ νόμος Schol. Greg. Naz. p. 11 Picc εἶναι B 21 τῶν Οὐεστίνου add Schol. Greg. 25 τοῦτ' — μάγαδιν: zitat verkürzt ἔτι δ' E ἐστι δ' A 31 χάλκεον A χαλκεῖον XI 468 E καὶ om E (s. XI 468 E) 34 ῥησειδίωι Heyne —δίου A 35 κατὰ μόνον δὲ στόμα Eust

ΓΛΩΣΣΑΙ.

(F 240?)

221 (188) Schol. A Hom. Il. *A* 244: *ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας*] *Ἀρίσταρχος παρέλκειν λέγει τὸ δεν, Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν Γλώσσαις εἶναι τὸ πλῆρες οὐδὲ ἕν. πολλοῖς γὰρ καὶ τῶν ἄλλων γραμματικῶν δοκεῖ τρία εἶναι μέρη λόγου, οὐ καὶ δέ καὶ ἕν.*

ΕΤΥΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ (?) $\overline{A}$ $\overline{B}$.

(F 288? 302? 308)

A

222 (190) Athen. XIV 83 p. 663 A: *ὠνομάσθη δὲ ἡ ματτύη, ὡς μὲν ὁ Ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῶι πρώτωι τῶν Ἐτυμολογουμένων, ἀπὸ τοῦ μασᾶσθαι, ὥσπερ καὶ ἡ μαστίχη καὶ ἡ μάσταξ· ἡμεῖς δέ φαμεν ἀπὸ τοῦ μάττειν .....*

$\overline{B}$

223 (191) Athen. II 63 p. 63 D: *Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν $\overline{\beta}$ Ἐτυμολογιῶν τῶν κοχλιῶν φησί τινας καλεῖσθαι κωλυσιδείπνους.*

Ohne Buchzahl.

224 (189. 245) Athen. XI 65 p. 483 A (XI 64 p. 482 E): *Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τῶι Περὶ Ἐτυμολογιῶν Παφίους τὸ ποτήριον* (sc. *τὴν κύμβην*) *καλεῖν κόββα.*

225 (219) Et. Orion. p. 79, 8 St (Et. Gen.; Et. M. 537, 55; Et. Gud. p. 346, 20): *Κρῆτες· παρὰ τὸ ἐπὶ κρέασι βιοτεύειν· κυνηγετικοὶ γάρ. Ἀπολλόδωρος καὶ* (?) *ἐν Ἐτυμολογίαις παρὰ τὸ εὖ κεκρᾶσθαι τὸν περὶ τὴν νῆσον ἀέρα.*

Aus den Philologisch-Grammatischen Schriften.

(vgl. F 285; 288; 302; 302 bis; 305—306; 308)

226 (187) Athen. XIV 59 p. 648 DE: *τὴν μὲν ἡμίναν οἱ τὰ εἰς Ἐπίχαρμον ἀναφερόμενα ποιήματα πεποιηκότες οἴδασι, κἀν τῶι Χείρωνι ἐπιγραφομένωι οὕτως λέγεται* (F 290 Kaib)· *'καὶ πιεῖν ὕδωρ διπλάσιον χλιαρόν, ἡμίνας δύο'. τὰ δὲ ψευδεπιχάρμεια ταῦτα † ὅτι πεποιήκασιν ἄνδρες ἔνδοξοι, Χρυσόγονός τε ὁ αὐλητής †, ὥς φησιν Ἀριστόξενος ἐν ὀγδόωι Πολιτικῶν Νόμων, τὴν Πολιτείαν ἐπιγραφομένην· Φιλόχορος δ' ἐν τοῖς Περὶ Μαντικῆς* (III) *Ἀξιόπιστον τὸν εἴτε Λοκρὸν γένος ἢ Σικυώνιον τὸν Κανόνα καὶ τὰς Γνώμας πεποιηκέναι φησίν. ὁμοίως δὲ ἱστορεῖ καὶ Ἀπολλόδωρος.* (zu F 213)

227 (206) Schol. AT Hom. Il. *Z* 97: *τινὲς οὕτως διεῖλον· 'ἄγριον', εἶτα 'αἰχμητὴν κρατερόν', εἶτα 'μήστωρα φόβοιο'. Ἀπολλόδωρος δὲ διχῶς· 'ἄγριον αἰχμητήν', εἶτα 'κρατερὸν μήστωρα φόβοιο', ἵνα ᾖι 'ἰσχυρὸν ἐν τῶι μήσασθαι φυγὴν τοῖς πολεμίοις'.*

---

12 *καὶ ἡ μάσταξ* Kaibel *καὶ τὰ μάλιστα καὶ* A *καὶ τ. μ. καὶ μάσταξ* vulg 18 *κόββα* 482 E *κύμβα* (*κύμβαν* E) 483 A 20 *κράεσι* Or *Ἀπολλόδωρος, Ἀπολλώνιος, Ἀπολλόδωρος* Gud 20—21 *καὶ* (mißverst. verweiszeichen?) *ἐν Ἐτυμολογίαις* om Gen, Gud, M 27—29 * * *Χρυσόγονον γὰρ τὸν αὐλητὴν [ὡς] φησιν Ἀ. — ἐπιγραφομένην, Φιλόχορος κτλ.*? 28 *ἐπιγραφομένην* * * Meineke

228 (206) Schol. A Hom. Il. Θ 221: *πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ*] *ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος, ὅτι περιειλήσας εἶχεν ἐν τῇ χειρί· ὁ δὲ Διονύσιος, πρὸς τὸ κατασείειν εὐθέτως λαβόμενος τοῦ φάρους.*

229 (237 a) Apollon. Dyskol. De Pron. [Gr. Gr. I 1] p. 5, 13 Schn: *οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἄρθρα καλοῦσι καὶ τὰς ἀντωνυμίας .... καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος καὶ ὁ Θρᾷξ Διονύσιος καὶ ἄρθρα δεικτικὰ τὰς ἀντωνυμίας ἐκάλεσαν. συνηγορεῖ δὲ αὐτοῖς ὁ λόγος, καθὸ αἱ ἀντωνυμίαι καὶ ἀναφορικῶς λαμβάνονται, καὶ τὰ ἄρθρα δὲ ἀναφορὰν δηλοῖ ...*

230 (188) Varro De Ling. Lat. VI 1—2: *.... atque si qua erunt ex diverso genere adiuncta, potius cognationi verborum quam auditori calumnianti geremus morem. huius rei auctor satis mihi Chrysippus* (II 154 Arn) *et Antipater* (III 246, 17 Arn) *et illi in quibus, si non tantum acuminis, at plus literarum, in quo est Aristophanes* (p. 269 N) *et Apollodorus: qui omnes verba ex verbis ita declinari scribunt, ut verba litteras alia assumant, alia mittant, alia commutent.*

231 (208) Hesych. s. *ἀγοστόν* (Il. *Λ* 425)· *ἀγκῶνα. τὸ δὲ † ἀγὲς τὸ ἐντὸς τῶν χειρῶν καὶ βραχιόνων, ὡι ἀεὶ ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπαγόμεθά τι. Ἀπολλόδωρος δὲ τὸ ἐντὸς τοῦ βραχίονος μέρος.*

232 (209) — s. *ἁλίπλοα* (Il. *M* 26)· *τῇι θαλάσσηι ἐπιπλέοντα, ὡς Ἀπολλόδωρος. Κομανὸς δὲ τὰ ὑπὸ τοῦ ἁλὸς ἐπιπλεόμενα, τουτέστιν ὑποβρύχια, οἷς ἐπιπολάζει ἡ θάλασσα.*

233 (IV 649) Epim. Hom. Cram. AO I 48, 17: *ἀνέμοιο* (Il. *Z* 346)· *ὄνομα προσηγορικὸν ἀπὸ ῥήματος. Ἀπολλόδωρος παρὰ τὸ ἀνύειν, ὁ δὲ ποιητὴς παρὰ τὸ αἰεῖν· 'ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων'* (Od. *ε* 478) *καὶ 'ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ὠκὺς ἀήμεναι'. ἀῶ οὖν ἄεμος, καὶ ἐπενθέσει τοῦ ν̄ ἄνεμος, ὡς ἀμείων ἀμείνων.*

234 (—) Schol. Theokr. I 52a: *ἀνθερίκοισιν* (Il. *Y* 227) .... *Ἀπολλόδωρος ὑπὸ Δωριέων φησὶν οὕτω λέγεσθαι τὸν τῆς ἀσφοδέλου καρπόν· ὁ δὲ Νεοπτόλεμος* (Meineke Anal. Alex. 359) *ἀνθέρικον ὠιήθη τὸν ἀθέρα τοῦ στάχυος, γελοίως.*

235 (—) Schol. A Hom. Il. *Ω* 213: *τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο παιδὸς ἐμοῦ*] *Ἀπολλόδωρος καὶ Καλλίστρατος 'τιτά', ὥστε τρία εἶναι, ἐπίρρημα τὸ 'τότε' καὶ σύνδεσμον τὸν 'ἄν' καὶ ὄνομα τὸ 'τιτά'. ὁ δὲ Ἀσκαλωνίτης 'ἄντιτα' παραλαμβάνει, μεταλαμβάνων εἰς τὸ 'ἀντέκτιτα'. οὕτω καὶ οἱ πλείονς, ὁμοίως τῶι 'ἄτιτα'* (Il. *Ξ* 484) .....

236 (—) Et. Gen. p. 42 Miller: *ἀρήγω· ... κυρίως τὸ μετὰ εὐχῆς βοηθεῖν ... ὥσπερ καὶ βοηθεῖν λέγεται τὸ ἐπὶ βοὴν θέειν. βοὴ γὰρ ὁ πόλεμος ἀπὸ τοῦ παρεπομένου. ἀρήγω οὖν ἀρηγὸς καὶ ἀρωγός, ὥσπερ καὶ ῥηχμὸς καὶ ῥωχμός — ῥωχμὸς γὰρ ἔην γαίης* (Il. *Ψ* 420) —, *παρώιχηκε παρώιχωκε. οὕτως Ἀπολλόδωρος.*

---

3 *εὐθέτως* Friedlaender *εὐθέες* A 15 *ἀγοστόν· ἀγκῶνα* Heinsius (Apollon. lex. 4, 27; Et. M. 12, 28 ..... *παρὰ τὸ ἄγω ἄγος καὶ ἀγοστός*; Et. Gud. 16, 24 Stef) *ἄγος τὸν ἀγκῶνα* Hes (*ἄγος .... ἀγκών* Phot. Berol. 22, 23 R; *σημαίνει δὲ τὸν ἀγκῶνα* BA 330, 31) *τὸ δὲ ἀγὲς*: *τὸ ὑγιὲς* Apollon *οἱ δὲ ἀγοστὸν* Heinsius *ἀγοστὸς δὲ* M Schmidt 16 *ὡι* Heinsius *ὡς* Hes *τούτοις γὰρ τοῖς μέρεσι* Apollon 22 *ἀνύειν*: vgl. Gud. 155, 24 Stef *ἀνύω· σημαίνει τὸ πράττω ... καὶ τὸ ὠφελῶ ....*? 23 *ὑγρὸν* Hom *ὑργῶν* O *ἦλθε κτλ.*: Od. *γ* 176 *ὦρτο δ' ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι*? 24 *ἀμείνων* Cramer *ἄμεινεν* O 25—26 *Ἀπολλόδωρος ὑπὸ Δωριέων* Wilamowitz *Ἀ. ὁ υἱὸς ὁ δὲ Δωριέων* K *Ἀ. δὲ ὁ Δωριέων* GEA *Ἀ. δὲ ὁ Δωριεύς* T 26 *οὕτω* Lex Phav *οὐ* Schol 31 *ἀντέκτιτα* Lehrs *ἀντέκτιστα* A

237 (192) Apoll. Soph. Lex. Hom. p. 10, 21 Bk: *ἀείρας· ἐπὶ μὲν τοῦ βαστάζειν .... ἐπὶ δὲ τοῦ πρό⟨σ⟩φερε 'μή μοι οἶνον ἄειρε'* (Il. *Z* 264) *καὶ ἐν τῇ ᾱ Ὀδυσσείας* (141) *'ἀείρας' προσενέγκας. εἴρηται δὲ οὕτως, ἐπεὶ ὁ προσφέρων αἴρει τὸ προσφερόμενον· καὶ αἴρειν τὸ προσφέρειν. ἀπὸ δὲ τούτου καὶ τὸν ἄρτον ὠνομάσθαι, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος.*

238 (212) Et. M. p. 151, 48: *ἀσαλής· ὁ ἀμέριμνος· Αἰσχύλος* (F 319 N²) *'ἀσαλὴς μανία'. οὕτως Ἡρωδιανὸς* (I 318, 16 L) *καὶ Ἀπολλόδωρος· καὶ γὰρ ἀσαλέαν ὁ Σώφρων* (F 113 Kaib) *τὴν ἀμεριμνίαν καὶ ἀλογιστίαν καλεῖ.* (zu F 214/18)

239 (193) Apoll. Soph. Lex. Hom. p. 46, 35: *ἄταλλε* (Il. *N* 27)· *ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος ἔσαινε καὶ ἐσκίρτα. ὥσπερ δὲ ἀπὸ τοῦ παιδὸς παίζειν, οὕτως ἀπὸ τοῦ ἀταλοῦ ἀτάλλειν· ἀταλὸν δὲ τὸ ἁπαλὸν καὶ νήπιον λέγεται. οὐκ ἀπιθάνως. ὁ δὲ Κομανός φησιν· ἀτάλλειν κυρίως ἐστὶν τὸ ἐκ νηπίου τρέφειν, νῦν δὲ ἐν ἴσῳ τῶι ἔχαιρεν .....*

240 (IV 649) *ΣΥΝΑΓ. ΛΕΞ. ΧΡΗΣ.* p. 471, 19 Bk: *ἄφλαστα* (Il. *O* 717)· *τὰ ἀκροστόλια· Ἀπολλόδωρος. ὁ δὲ Δίδυμος* (F 48 Schm) *τὸ ἐπὶ τῆς πρύμνης εἰς ὕψος ἐκ κανονίων πλατέων ἐπικεκαμμένον.*

241 (213) Et. (Gen.) M. p. 249, 43: *δατητής· παρὰ Ἀττικοῖς ὁ διανεμητής· Ἀριστοτέλης* (*Ἀθπ.* 56, 6). *τίνες οἱ δατηταί; Ἀπολλόδωρος διὰ τοῦ ᾱ φησί. παρὰ τὸ δαίω δαστός, ἀφ' οὗ τὸ ἄδαστον — Σοφοκλῆς* (Ai. 54) *'λείας ἄδαστα βουκόλων' — καὶ ῥῆμα δαστῶ· ὁ παρακείμενος δεδάστηται, καὶ ἐνδείαι τοῦ ᾱ δεδάτηται, ἀφ' οὗ ὄνομα δατητής, ὡς πεποίηται ποιητής.*

242 (204) Schol. Apoll. Rhod. III 281: *ὀξέα δ ἐνδίλλων· ἀντὶ τοῦ συστρέψας ἑαυτὸν καὶ ἐπικάμψας, ὀξέως παρεπιστρεφόμενος καὶ εἰς αὐτὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπινεύων. Ὅμηρος* (Il. *I* 180) *δὲ ἐπὶ τοῦ στρέφειν ⟨τοὺς ὀφθαλμοὺς⟩ τέθεικε τὴν λέξιν, τὸ ἐν ἐπιστροφῇ τοῦ προσώπου παρεγκλίνοντα τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπινεύειν, καθάπερ καὶ Ἀπολλόδωρος. Σοφοκλῆς δὲ* (F 937 N²) *ἐπὶ τοῦ περιβλέπειν τέθεικε τὴν λέξιν.*

243 (236) Schol. HQ Eust. Hom. Od. *λ* 579: *τὸ δέρτρον Ἀντίμαχος μὲν ὁ Κολοφώνιος τὸν ἐπίπλουν ἀκούει τὸν ἐν τοῖς καλουμένοις ἐγκάτοις· λέγει γὰρ* (F 45 Ki) *'οὐδέ τι θερμὸν ἀναπνείων χολάδας δέρτροισι καλύψεις'. «ὁ δὲ ἐπίπλους», φησὶν Ἀπολλόδωρος «ὃν 'ἀργέτα δημόν' καλεῖ* (Il. *Λ* 818; *Φ* 127), *οὐ περὶ τὸ ἦπαρ ἀλλὰ περὶ τὴν κοιλίαν ἐστίν.»*

244 (237) **a)** Schol. Q Eust. Hom. Od. *μ* 22: *τὸ δὲ δισθανέες ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου ἀναγινώσκει Ἀπολλόδωρος, λέγων ὅτι τὸ δὶς καὶ τρὶς ἀποβάλλει τὸ σίγμα ἐν ταῖς συνθέσεσι, οἷον δίπους τρίπους· ὤφειλεν οὖν καὶ διθανέες. νοητέον δὲ τὸν Ἀπολλοδώρου λόγον χωρὶς τῶν ἀριθμητικῶν· δισχιλίους γὰρ μετὰ τοῦ ᾱ καὶ τρισχιλίους φαμέν. καὶ οὕτω μὲν αὐτός· ἕτεροι δὲ τοσοῦτον ἀποδέουσι προσέχειν αὐτῶι, ὥστε καὶ τὸ δὶς παῖδες — οἱ γέροντες — δίσπαιδες γράφουσι συνθέτως ...., ἄλλως τοῦτο ποιοῦντες παρὰ τὸ δίπαις δίπαιδος, ὁ δύο κεκτημένος δηλαδὴ παῖδας .....* **b)** Et. (Gen.) M. p. 274, 25: *διήρης· ὁ ὑπερῶιος*

---

2 *πρόσφερε*: *πρόφερε* Ap 7—8 *ἀσελέαν σώφρων* Gen A *ἀσάλε(ι)αν*? Kaibel 15 *Ἀπολλώνιος ἐν ταῖς Λέξεσι* Schol. Apoll. Rh. I 1089 (vgl. Apoll. Lex. Hom. 49, 6 Bk) 19 *ἀφ' οὗ — βουκόλων* om M 23 *ἐπικάμψας* Schaefer *ἀποκαλύψας* Schol *ἀποβλέψας*? Keil *εἰς αὐτὸν* om L 24 *⟨τοὺς ὀφθαλμους⟩* Heyne (s. Schol. BT Il. *I* 180 *κατὰ τὸ δέον διαστρέφων τοὺς ὀφθαλμοὺς κτλ.*) 25 *τὸ* f p *τὸ δὲ* L *οἱ δὲ* Keil 26 *καὶ* om f p 29 *δέρτροισι* Eust *δέρτροις* Q *δέντροισι* H *καλύψας* Eust *—εις* H *—οις* Q 30 *ἀργέτα* H *—έτην* Q Eust 33 *Ἀπολλώνιος* Q 35—39 *νοητέον κτλ.* om Q

οἶκος .... ἀπὸ τοῦ δὶς διήρης, ἵν' ἦι ὁ διστεγής. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ τὰς ναῦς τὰς ἐχούσας δύο ἢ καὶ τρεῖς στέγας διήρεις καὶ τριήρεις λέγει.

245 (IV 650) Epim. Hom. Cram. AO I 66, 31: ἀμφί ἐ· 'ἀμφί ἑ γινώσκων' (Il. *O* 241) .... ἀντωνυμία νῦν ἀρσενικὴ ὀρθοτονουμένη [νῦν] μεταλαμβανομένη εἰς σύνθετον. Ἀπολλόδωρος δὲ ψιλοῖ τὸ ε̄· ἀλλ' οὐδέποτε πλεονάζει πρόθεσις τὸ ε̄· εἰ γὰρ γένηται πλεονασμός, τρισύλλαβος ἀποτελεῖται πρόθεσις, ὅπερ ἐστὶν ἀνέφικτον .....

246 (199) Athen. II 72 p. 66 AB: Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος οὐδ' ὀνομάζειν τινὰ τῶν παλαιῶν φησιν ἐγκέφαλον. καὶ Σοφοκλέα γοῦν ἐν Τραχινίαις (781 f.) ποιήσαντα τὸν Ἡρακλέα ῥιπτοῦντα τὸν Λίχαν ἐς θάλασσαν οὐκ ὀνομάσαι ἐγκέφαλον ἀλλὰ λευκὸν μυελόν, ἐκκλίνοντα τὸ μὴ ὀνομαζόμενον —

κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου
κρατὸς διασπαρέντος αἵματός θ' ὁμοῦ —

καίτοι τἄλλα διαρρήδην ὀνομάσαντα. καὶ Εὐριπίδης (Troad. 1173 ff.) δὲ τὴν Ἑκάβην θρηνοῦσαν εἰσαγαγὼν τὸν Ἀστυάνακτα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ῥιφέντα φησί·

δύστηνε, κρατὸς ὥς σ' ἔκειρεν ἀθλίως
τείχη πατρῶια, Λοξίου πυργώματα·
ὃν πόλλ' ἐκήπευσ' ἡ τεκοῦσα βόστρυχον
φιλήμασίν τ' ἔδωκεν, ἔνθεν ἐγελᾶι
ὀστέων ῥαγέντων φόνος, ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω.

(polemik gegen die behauptung selbst und die auffassung der zitierten stellen.)

247 (214) Et. (Gen.) M. p. 330, 39: ἐλινός· ἡ ἄμπελος, ὡς Ἀπολλόδωρος. Φιλίτας δ' ἐν Γλώσσαις τὸν κλάδον τῆς ἀμπέλου. Νίκανδρος ἐν Θηριακοῖς (Alex. 181).

248 (234) Schol. (AT) Eust. Hom. Il. *I* 147 p. 742, 60: Ἀρίσταρχος μὲν ἓν μέρος λόγου λαμβάνει τὸ ἐπιμείλια ὡς τὸ ἐπιφέρνια· Ἀπολλόδωρος δὲ διαλύει λέγων· «ἐπιδώσω μείλια, ὡς καὶ κατωτέρω (148) εὐθὺς ἐπάγει 'ὅσα οὔπω τις ἔῃι ἐπέδωκε θυγατρί'.»

249 (215) **a)** Orion p. 80, 15 St: κέραμος· Ἀπολλόδωρος τὴν κεκαυμένην ἔραν, τουτέστι τὴν γῆν. **b)** Et. M. p. 504, 13: κεραμεύς· παρὰ τὸ κέραμος· τοῦτο παρὰ τὴν ἔραν ἔραμος καὶ κέραμος. Ἀπολλόδωρος τὴν κεκαυμένην γῆν ἔραν φησίν.

250 (216) Orion p. 81, 10 St (Et. Gen. p. 184 M; Et. M. p. 507, 4; Et. Gud. p. 317, 47 St): κεφαλή, ἤτις καρφαλή ἐστι, παρὰ τὸ κάρφεσθαι, ὅ ἐστι ξηραίνεσθαι· ξηρὰ γὰρ καὶ ὀστώδης αὐτή. κατὰ Ἀπολλόδωρον κελύφη ἐστὶ παρὰ τὸ σκέπειν καὶ καλύπτειν τὸν ἐγκέφαλον. τινὲς δὲ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ λ̄ κεφαή τις οὖσα, ἐν ᾗ κεῖνται τὰ φάη .....

251 (—) Et. Gud. p. 321, 55 St (Cram. AP IV 35, 18): κίκυς· ἡ δύναμις. Ἀπολλόδωρος· ἰκμάς.

ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἴς ἔμπεδος οὐδέ τις κῖκυς (Od. λ 393)

ἀπὸ τοῦ ἀνακικύειν·

πολὺς δ' ἀνακήκιεν ἰδρώς (Il. *Ψ* 507).

---

4 *ὀθοτονουμένη* Ep 4—5 *μεταλαμβάνεται γὰρ εἰς σύνθετον τὴν ἑαυτόν* Schol. A Il. *O* 241 5 *Χρύσιππος* (III 774 v Arn) *δὲ ψ. τὸ ε̄ ὡς περισσεῦον καὶ φησιν ἀμφιγνοῶν ἀντὶ τοῦ ἀμφιβάλλων* Schol. T 14 *ῥιφθέντα* E 15 *ὡς σ'* E *ὡς* C 19 *ῥαφέντων* EC 24 *Ἀπολλόδωρος δὲ διαλύει ... οὕτως δὲ καὶ Ἀλεξίων* A 31 *ἤτις: ἤτοι* Exc 32 *αὐτή. κατὰ Ἀπ. κελύφη* Larcher *αὐτὴ κατὰ Ἀπ. Κελύφη* Or *ὀστώδης ἢ κατὰ Ἀπ.* M Gud *Ἀπολλώνιον* Gen (?) Gud. v. l. *καλύφη* Gen (?) 37 *οἱ — κῖκυς* Hom *ἐηνεῖς ἔμποδος οὐδὲ τακτικοῖς* Gud

καὶ Αἰσχύλος ἐν Σισύφωι (F 229—230 N²)·

καὶ θανόντων ἰσὶν οὐκ ἔνεστ' ἰκμάς. —
σοὶ δ' οὐκ ἔνεστι κῖκυς οὐδ' αἱμόρρυτοι
φλέβες

[θανόντων φησὶν ἀψύχων]. καὶ παρὰ τῶι Πινδάρωι (F 185 Schr)· † ἔστι δέ τοι χέκων ἀκύει καπνός. [[ὁ δὲ Ὅμηρος (Od. ι 515) κατὰ τὸ ἐναντίον τὸν ἀσθενῆ ἄκικυν λέγει· 'νῦν δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς'. ὁ δὲ Ἀλκαῖος (F 137 B⁴) ὁμοίως Ὁμήρωι τὸν ἰσχυρὸν κίκυν καλεῖ]]. καὶ τὸ κικίδιον τὸ ἐκθλιβόμενον ἐκ τοῦ κρότωνος λίπασμα.

252 (—) Athen. III 22 p. 81 F: Ἕρμων δ' ἐν Κρητικαῖς Γλώσσαις κοδύμαλα καλεῖσθαί φησι τὰ κυδώνια μῆλα· Πολέμων (IV) δ' ἐν ε̄ τῶν πρὸς Τίμαιον ἄνθους γένος τὸ κοδύμαλον εἶναί τινας ἱστορεῖν. Ἀλκμὰν (F 114 Diehl) δὲ τὸ στρουθίον μῆλον, ὅταν λέγηι 'μεῖον ἢ κοδύμαλον'. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ Σωσίβιος (III) τὸ κυδώνιον μῆλον ἀκούουσιν.

253 (218) Et. (Gen.) M. p. 530, 48: κόρση (Il. Δ 502 ö.)· ἡ κεφαλή· ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος ἀπὸ τοῦ κορυφοῦσθαι, οἱ δέ φασι κέρση ἀπὸ τοῦ κείρεσθαι .....

254 (244) Athen. XI 57 p. 479 A: κοτύλη (Il. E 306 ö.) ..... Ἀπολλόδωρος δὲ ποτηρίου τι γένος ὑψηλὸν καὶ ἔγκοιλον. «πᾶν δὲ τὸ κοῖλον κοτύλην» φησίν «ἐκάλουν οἱ παλαιοί, ὡς καὶ τὸ τῶν χειρῶν κοῖλον· ὅθεν καὶ 'κοτυλήρυτον αἷμα'» (Il. Ψ 34) τὸ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἀρυσθῆναι δυνάμενον. καὶ 'ἐγ κοτύληι' δέ τις παιδιὰ καλεῖται, ἐν ἧι κοιλάναντες τὰς χεῖρας δέχονται τὰ γόνατα τῶν νενικηκότων οἱ νενικημένοι καὶ βαστάζουσιν αὐτούς».

255 (201) — XIV 54 p. 646 A: κριβάνας πλακοῦντάς τινας ὀνομαστικῶς Ἀπολλόδωρος παρ' Ἀλκμᾶνι (F 20 Bgk⁴)· ὁμοίως καὶ Σωσίβιος ἐν γ̄ Περὶ Ἀλκμᾶνος (III) .....

256 (220) Et. Gen. M. p. 541, 17 (Et. Gud. p. 349, 12 St): κρόταφοι (Il. Δ 502 ö.)· κυρίως ἐπὶ τῶν ζώιων τῶν κερατοφόρων διὰ τὸ ἐξ αὐτῶν τῶν μερῶν φύεσθαι κέρατα, οἱονεὶ κερατοφόροι τινὲς ὄντες· ἢ ὅτι κρούουσι τὴν ἀφὴν παλλόμενοι, οἷον κρούταφοι· ὡς δὲ Ἀπολλόδωρος ὅτι συγκεκρότηνται ἀμφοτέρωθεν· ὡς δὲ Ἀπίων, ὅτι τῆς κόρσης ἅπτονται, τουτέστι τῆς κεφαλῆς. οὕτως Σωρανός. .....

257 (229) Et. Gen. p. 197 M. (Et. M. p. 543, 19; Et. Gud. p. 351, 34 St; Suid. s. v.): κύβος· ὁ κυκλόθεν βάσιν ἔχων, ἢ πᾶσα τετράγωνος ψῆφος. Ἀπολλόδωρος δὲ ἀπὸ τῆς κυφότητος. τὰ γὰρ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν κύψαντα κυλισθῆναι κυβιστῆσαι ἔλεγον· καὶ κυβιστᾶν (Il. Π 745; 749) τὸ ἐπὶ κεφαλῆς πηδᾶν· κύβην γὰρ ἔλεγον τὴν κεφαλήν. — εἴρηται εἰς τὸ κυβιστῆσαι καὶ εἰς τὸ κυβιστητήρ (Il. Π 750). παρὰ τὸ κύπτω κύψω γίνεται κύβος (ὅθεν καὶ κύφος καὶ ἀμφικύ-

---

2 ἰσὶν — ἰκμάς Nauck εἰσὶν οὐκέτι ἰμάσι τὰ σοί, εἰσὶν οὐκ ἐνεστιγμάσει τὰ σοι u. ä. Gud 5 [θαν. φ. ἀ.] Jac 5—6 ἔστι — καπνός AP ἔστι δέ τοι χέκων ἀκύει καπνός Gud ἔτι δὲ τειχέων κακίει καπνός edd 10—11 κοδύμαλλα A κωδύμαλα CE 12 (u. v. 13) κοδύμαλλον A 16 Ἀπολλώνιος Gud 338, 25 St 21 ἐγκοτύλη AE ἐν κοτύληι Kaibel (Pollux IX 122) 24 κυριβανας A κρίβανα III 115 A 28 αὐτῶν (v. l. αὐτοῦ): τούτων Sylburg 29 κερατοφόροι: v. l. κερατοφυεῖς 31 Σωρανός M Ὧρος Gud 33 Σελεύκου· κύβος Gud 34 κυφότητος Suid κουφότητος Gen M Gud [(κυλισθῆναι)] Reitzenstein 35 ἔλεγον. Ὅμηρος 'κυβιστῆρι (ἀρνευτῆρι Il. M 385; Π 742) ἐοικώς' Gud

πελλον), καὶ ἐξ αὐτοῦ κυβιστὴς καὶ κυβιστητήρ· τὰ γὰρ ἐπικύψαντα κυλισθῆναι κυβιστῆσαι ἔλεγον.

258 (246) ATHEN. XI 70 p. 485 D: Ἀμερίας δέ φησι τὴν οἰνοχόην λεπαστὴν καλεῖσθαι· Ἀριστοφάνης (p. 220 N) δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος γένος εἶναι κύλικος.

259 (226) PHOT. LEX. s. μέλασμα· τὸ βάμμα τῆς κεφαλῆς. Ἀπολλόδωρος.

260 (194) APOLL. SOPH. Lex. Hom. p. 119, 25: οἰοπόλωι (Il. *N* 473 ὅ)· Ἀπολλόδωρος, ἐν ὧι ὄιες πολοῦνται.

261 (221) ET. (GEN.) M. p. 634, 7: ὀρσοθύρη (Od. χ 126) ..... φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος, ὀρσορόκα ὑπ' ἐνίων λέγεσθαι, δι' ἧς τὸ ὕδωρ ὄρνυται.

262 (222) ET. (GEN.) M. p. 636, 19 (ET. OR. p. 116, 21 St): ὀσφύς· ῥάχις καὶ ψύα. ὡς μὲν Ἀριστοτέλης (HA I 13), ἡ ἴση πρὸς τὸ ἄνω καὶ κάτω ἐμπεφυυῖα, ἰσόσφυς τις οὖσα· ὡς δὲ Ἀπολλόδωρος, οἱονεὶ ὀστοφυής τις οὖσα — ὀστώδης γάρ.

263 (188) SCHOL. A HOM. Il. *Π* 95: Νικίας ὑφ' ἓν ἀνέγνω παλιντροπάασθαι, Ἀπολλόδωρος δὲ κατὰ διάλυσιν. ἔφαμεν δὲ περὶ τῆς τοῦ πάλιν συνθέσεως, ὁπότε καὶ περὶ τοῦ παλιμπλαγχθέντας (*A* 59) διελαμβάνομεν, ὡς ὅτι τὸ πάλιν ἀεὶ θέλει τοῖς ῥήμασι κατὰ διάλυσιν προσγίνεσθαι.

264 (210) HESYCH. s. παριαμβίδες (Epicharm. F 109 Kaib.)· Ἀπολλόδωρος παρὰ τοὺς ἰάμβους αὐτάς φησι πεποιῆσθαι, ἃς οἱ κιθαρωιδοὶ ἄιδουσιν. (zu F 213).

265 (227) PHOT. Lex. s. πελίκαν· Βοιωτοὶ τὴν ξυλίνην λεκάνην διὰ τὸ ἐκπεπελεχῆσθαι· Ἀπολλόδωρος δὲ ποτηρίου εἶδος.

266 (195) APOLL. SOPH. Lex. Hom. p. 129, 30: πεξαμένη (Il. *Ξ* 176)· ὁ Ἀπίων κτενισαμένη· καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος. ἐπιφέρει δὲ καὶ τὸ τὰ ἔρια ξαίνειν πείκειν· καὶ τὸ κείρειν ταὐτό, πέξαι· καὶ ὁ πόκος. δηλοῖ δὲ καὶ τὸ καταξάνασα.

267 (188) VARRO De L. L. V 105: *puls* (Epicharm. F 23 Kaib); *haec appellata vel quod ita Graeci vel ab eo unde scribit Apollodorus, quod ita sonet cum aqua⟨e⟩ ferventi insipitur.* (zu F 213).

268 (188) SCHOL. A HOM. Il. Ω 110: Ἀχιλλῆι προτιάπτω] Ἀπολλόδωρος καὶ Ἀρητάδης καὶ Νεοτέλης καὶ Διονύσιος ὁ Θρᾷιξ διὰ τοῦ τ̄ τὴν πρόθεσιν γράφουσι καὶ δασύνουσι τὸ ᾱ, ἵνα ἦι προσάπτω ἀνατίθημι. οἱ δὲ χωρὶς τοῦ τ̄ ἔγραψαν καὶ ἐψίλωσαν τὸ ᾱ, ἵνα ταὐτὸν ὑπάρχηι τῶι προιάλλω, οἷον δίδωμι, προσπένδω· οὕτως δὲ καὶ Ζηνόδοτος καὶ Ἀρίσταρχος ἐν τοῖς πρὸς Κωμανόν.

269 (223) ET. ORION. p. 129, 13 St (ET. GEN. p. 258 M; ET. M. 698, 2): πώγων· ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος, ὅτι πῆξιν ἡλικίας σημαίνει· ὡς δὲ ἄλλοι, ὅτι ἐπὶ τὸ εἰπεῖν ἄγει (ἱκανοὶ γὰρ οἱ γενειῶντες πρὸς τὸ λέγειν). Σωρανός.

270 (231) PHOT. LEX. (SUID.) s. ῥάξαι (Demosth. LIV 8)· ἀντὶ τοῦ καταβαλεῖν. οὕτως Ἀπολλόδωρος.

271 (224) ET. (GEN.) M. p. 702, 43: ῥάχις (Il. *I* 208)· ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος, ἀπὸ τοῦ ῥῆξις εἶναι καὶ τὰ δεξιὰ μέρη διακρίνειν ἀπὸ τῶν εὐωνύμων· ὡς δέ τινες, τραχὶς διὰ τὴν τραχύτητα τῶν συνεστηκότων αὐτῆι κονδύλων .....

---

5 τὸ τῆς κόμης βάμμα Pollux II 35 9 ὀρσορῶγα o. ὀρσύδρα Heyne (Eust. p. 1921, 15 ἡ δὲ τοιαύτη σύνθεσις καὶ τὴν ὀρσύδραν παρήγαγεν, ὁπὴν ἐκείνην, δι' ἧς ὄρνυται ὕδωρ ὑψοῦ) 11 τὸ ἄνω καὶ κάτω Or τὰ ἄνω M πεφυκυῖα Or 12 ἰσόσφυς: δοκεῖ γὰρ εἶναι ἰσοφυές Arist οἷον ἴσοφυς Or 18 πεποιῆσθαι Musurus —εἶσθαι Hes 23 τὸ Heyne τῶι Ap 25 *Graeci*: πολτός Athen. XIV 648 B 26 *aquae* Turnebus 33 ὡς μὲν M ὥσπερ Or 34 ἄγει Gen λέγει Or ἤδη οἱ γενειῶντες Gen οἱ γενιῶντες Or 34 Σωρανός om M 36 οὕτως A. om Antiatt. 113, 12 Bk

272 (196) Apoll. Soph. Lex. Hom. p. 140, 14: *σακέσπαλος* (Il. *E* 126)· *Ἀπολλόδωρος *, ἤτοι τὰ τῶν πολεμίων σάκη διασείων.*

273 (247) Athen. XI 98 p. 497 F: *σελευκίς· ὅτι ἀπὸ Σελεύκου τοῦ βασιλέως τὴν προσηγορίαν ἔσχεν τὸ ἔκπωμα προείρηται* (XI 26 p. 783 F), *ἱστοροῦντος τοῦτο καὶ Ἀπολλόδωρου τοῦ Ἀθηναίου.*

274 (—) Kyrill. Lex. Cram. AP IV 191, 17: *στίβη* (Od. *ε* 467)· *δηλοῦται ὡς μὲν Ἀπίων ψῦχος, ὡς δ' Ἡλιόδωρος πάχνη. Ἀπολλόδωρος τὸ ἐξ αἰθρίας ψῦχος.*

275 (207) Schol. Nikand. Alex. 393: *τὸν δὲ στρόμβον, ὃν ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι ὄστρακον, τῶν κογχυλίων, οἷς καὶ ἐχρῶντο ἀντὶ σάλπιγγος. καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Ὁμήρου οὕτως εἶπεν — 'στρόμβον δ' ὣς ἔσσευεν'* (Il. *Ξ* 413).

276 (—) Phot. Lex. s. *συντύχημα· συντυχία· οὕτως Ἀπολλ(όδωρος).*

277 (217) Schol. Apoll. Rhod. I 292 (Et. M. 514, 19): *κινύρετο· ἐθρήνει. κυρίως τὸ κινύρεσθαί ἐστιν ἐπὶ βοός, καὶ εἴρηται παρὰ τὸ κινεῖν τὴν οὐρὰν ἐν τῶι μυκᾶσθαι. καὶ Ἀπίων δὲ εὑρὼν τὴν ἐτυμολογίαν παρὰ Ἀπολλοδώρωι ταύτην, ὅτι ταῦρος λέγεται παρὰ τὸ τείνειν τὴν οὐράν, μετέθηκε τὴν εὕρεσιν τῆς ἐτυμολογίας.*

278 (232) Et. Gen. p. 304 M (Et. Gud. p. 558, 16; Suid. s. v.): *φροῦδος· πρὸ ὁδοῦ, οἱονεὶ ἀπεληλυθώς, ἔκδημος. Ἀπολλόδωρος φροῦδος μὲν ὁ πρὸ ὁδοῦ φησίν, φρουρὸς δὲ ὁ προορῶν [ἢ ἔξω ὤν]. ⟨φροῦδος οὖν συναλοιφῆι τοῦ πρόοδος . . . μεταθέσει τοῦ π εἰς φ, ὡς προοίμιον φροίμιον⟩.*

279 (203) Schol. Aristoph. Plut. 535: *πλὴν φώδων ἐκ βαλανείου] φλυκταινῶν . . . . Ἀπολλόδωρος τὰ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐρυθήματα ἢ ἐκ ψύχους, ἢ τοὺς τύλους καὶ τὰ ἐπικαύματα τὰ ἐκ τοῦ πυρός.*

280 (197) Erotian. Voc. Hipp. Coll. p. 94, 6 Nachm: *χώλωμα· χάλασμά φησιν Ἀπολλόδωρος.*

281 (—) Schol. Gen. Hom. Il. *Φ* 319: *ἅλις χέραδος περιχεύας μυρίον] Ἀπολλόδωρος τὸ πλῆθος τῶν θαλαττίων καὶ ποταμίων λίθων, οὓς ἡμεῖς τροχάλους· οἱ δὲ χερμάδια καλοῦσιν ὄντας χειροπληθεῖς. ἔστι δὲ ἡ λέξις παρὰ Ἀλκαίωι* (F 89 Diehl)

οἶδημ' ἂν χέραδος, μὴ βεβάως ἐργάσιμον λίθον,
κίνεις, καί κεν ἴσως τὰν κεφάλαν ἀργαλέαν ἔχοι.

τινὲς γράφουσι ⟨διὰ⟩ δύο σ 'ἅλις σχέραδος', ἐπεὶ Εὐφορίων ἐν Θραικί (F 25 Scheidw)

τύμβος ὑπὸ κνημοῖσι πολυσχέραδος Μυκόνοιο.

Ἀπολλόδωρος δέ φησι περισσὸν τὸ σ παρ' αὐτῶι εἶναι, ὡς παρ' Ὁμήρωι (Hymn. Apoll. 341) *'γαῖα φερέσβιος'· καὶ Σοφοκλῆς ἐν ἀρχῆι Λαρισσαίων* (—)

Λάρισσα μήτηρ προσγόνων Πελασγιδῶν

ἀντὶ τῶν προγόνων.

282 (237 a) Herodian. *π. μον. λεξ.* 40, 16 (II 946, 3 L): *οὐδὲν εἰς της λῆγον δισύλλαβον ἀρσενικὸν ὀξύνεσθαι θέλει, ἀλλὰ μόνον τὸ κριτής. τὸ γὰρ ληιστής ἀπὸ*

---

2 *: s. Et. M. 707, 34 *ἀπὸ τοῦ πάλλειν τὸ σάκος κτλ.* 7 *Ἀπίων*: *ἄππιος* hs *Ἀππίων* Cramer 11 *Ἀπολλόδωρος* Porson *ἀπόλλων* Phot 15 *παρὰ τὸ τείνω καὶ τὸ οὐρά, ταύουρός τις ὤν· καὶ συγκοπῆι ταῦρος* Et M. 747, 38 17 *ἀπεληλυθώς* Gud Suid *ἐληλυθώς* Gen 18 *ἤδη ἔξω* Suid *ἢ ἔξω ὤν* om Gud *φησίν, ἢ ἤδη ἔξω ὤν* Kuester 18—19 *φροῦδος οὖν — φροίμιον* add Gud 23 *χώλωμα* Eustachius *χέλωμα* Erot 29 *εἰ δὴ μὰν* Nic(ole) 30 *ἔχεις* Nic *ἔχοις* Crusius 31 *⟨διὰ⟩* Nic *Θραικὶ* Nic *θράκη* Schol 32 *Μυκόνοιο* Nic *μυκήνοιο* Schol 33 *αὐτῶι* Nic *αὐτὸ* Schol

τοῦ ληϊστής τρισυλλάβου ἐστί .... τὸ δὲ ψ α λ τ ή ς Ἀττικόν ἐστιν ὀξυνόμενον, ὡς ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος.

283 (202) ATHEN. XIV 55 p. 646 C: *Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος καὶ Θεόδωρος δ' ἐν Ἀττικαῖς Γλώσσαις τοῦ ἄρτου τὰ ἀποθρανούμενα ψ ω θ ί α καλεῖσθαι, ἃ τινας ὀνομάζειν ἀτταράγους.*

284 (225) ET. ORION. 168, 23 (ET. GEN.; ET. M. p. 825, 7; ET. GUD. 583, 22): *ὦ τ α· Ἀπολλόδωρος μὲν ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι τὴν ὅσσαν φησίν· οἱ δέ, δι' ὧν ὠθεῖται ἡ φωνή· οἱ δέ φασι, κατὰ μετάθεσιν τοῦ π εἰς τ ὅπα τινὰ ὄντα, παρὰ τὸ ὀπὰς ἔχειν· ἢ παρὰ τὸ δέχεσθαι τὴν ὅπα, ὅ ἐστι τὴν φωνήν. οὕτως Ἡρακλείδης.*

FRAGMENTE UNGEWISSER STELLUNG UND UNSICHERES.

285 (IV 649) ET. GUD. p. 258, 57 Stu (= p. 160, 18 Rei; *EKΛ. ΔΙΑΦ. ΛΕΞ.* CRAM. AO II 446, 29): *Σελεύκου· Θεός· Ἀπολλόδωρος ἀπὸ τοῦ θεῖν· τινὲς ἀπὸ τῆς θερμότητος. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος καὶ ἀπὸ τοῦ αἴτιον εἶναι τοῦ θεᾶσθαι διὰ τὴν αὐγὴν τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς θερμότητος λέγουσιν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄρχεσθαι τὸν θάνατον ψυχρὸν ὄντα κατὰ ἀντίφρασιν, ὡς καὶ Θερμοῦθιν τὸ ἱερὸν Αἰγυπτίων· ψυχροποιὸν γάρ.* *Π. Θεῶν?*

286 (—) ET. GEN. p. 199 Miller: *Κύρρος πόλις ἐν Συρίαι, ἣν ἔκτισε Σέλευκος, καὶ ὠνόμασεν ὁμωνύμως ⟨τῇι ἐν Μακεδονίαι⟩· Ἀπολλόδωρος.* *Χρον?*

287 (230) PHOT. SUID. s. *λαρινοὶ βόες· οἱ ἐν Ἠπείρωι ἀπὸ Λαρίνου βουκόλου κλέψαντος τὰς Ἡρακλέους βοῦς, ὡς Λύκος ὁ Ῥηγῖνος* (III), *ὅτε τὰς Γηρυόνου βοῦς ἤλαυνε· Πρόξενος* (III) *δὲ αὐτὸν τὸν Ἡρακλέα ἀνεῖναί τινας τῶι Δωδωναίωι Διί· Ἀπολλόδωρος δὲ τοὺς εὐτραφεῖς λαρινούς — λαρινεύειν γὰρ τὸ σιτεύειν* (Sophron F 104 Kaib; zu F 214/8). *Π. Σωφρ.?*

288 (235) SCHOL. HMQR EUST. HOM. Od. γ 444: *Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε] ἀμνίον τὸ ἀγγεῖον τοῦ ὑποσφάγματος. Νίκανδρος* (F 133 Schn) *δὲ καὶ Θεοδωρίδας ἀπὸ τοῦ δάμνασθαι προφέρονται ἀσυνδέτως δαμνίον. Πορσίλος δὲ ὁ Ἱεραπύτνιος παρὰ Ἱεραπυτνίοις ἔτι σώζεσθαι τὴν φωνὴν αἰμνίον, δασέως μετὰ τοῦ τ κατ' ἀρχὴν προφερομένην παρὰ τὸ αἷμα· καὶ Ἀπολλόδωρός φησιν ὡς εἰκὸς ἦν καὶ παρὰ τῶι ποιητῆι οὕτως αὐτὸ προφέρεσθαι, ὑπὸ δέ τινων περιιηρῆσθαι τὸ τ. Ἀττικοὶ δὲ* *Ἐτ.?*

---

1 *τρισυλλάβου* Lehrs —*ον* Her 4 *ἀποθρανούμενα* Kaibel (Hesych. s. *ψωθία*) *ἀποψανούμενα* AE *ἀποψώμενα* ς 7—9 *οἱ δέ, δι' ὧν — φωνήν* om Or 9 *οὕτως ἐν τῶι τ̄ξ̄ τῆς Καθολικῆς Προσωιδίας* Or 13 *αἴτιον* AO *αἰτίου* d 14 *θεᾶσθαι* AO *θεάσασθαι* b *τὴν αὐγὴν* d *αὐτὴν* AO *τὴν ἀκτῖνα* d^1 (o. d^2) 15 *ἄρχεσθαι* Rei *ἄρχοντα* d AO 16 *Θερμοῦθιν τὸν Αἰγύπτιον ψυχροποιὸν ὄντα* AO 18 *⟨τῇι ἐν Μακ.⟩* Jac *Ἀπολλόδωρος*: 'add. Zon. cod.' (Miller) 19—23 *ἤτοι ἀπὸ τοῦ λαρινεύεσθαι ..... ἢ ἀπό τινος Ἠπειρωτικῆς Λαρίνης ἢ ἀπὸ τοῦ βουκολοῦντος αὐτάς· Λαρῖνος δ' οὗτος ἐκαλεῖτο* Athen. IX 376 BC 20 *ὁ Ῥηγῖνος* om Phot *ὁ* om Suid A *Λ. ὁ Ῥ. ἐπὶ ταῖς πρὸς Ἀλέξανδρον* Schol. Aristoph. Pac. 925 22 *δὲ αὖ, δὲ αὐτοὺς* Suid 25 *τὸ τοῦ αἵματος, ὅ ἐστι τοῦ ἀποσφάγματος, δεκτικὸν ἀγγεῖον* Eust *τὸ αἱμοδόχον ἀγγεῖον* Et Gen 26 *παρὰ τὸ δάμνασθαι τὸ σφαζόμενον ζῶιον* Eust *πόρσιλος* Eust *πορσίλλος* HM *πορσίαλος* Q *Πορθέσιλλος* Latte 28 *ἦν παρὰ* HMQR 29 *προφέρεσθαι* Eust *φέρεσθαι* HMQR

σφαγίον αὐτὸ καλοῦσιν, εἰς τοῦτο δὲ πρῶτον αἷμα δεχόμενοι τοῖς βωμοῖς ἐπιχέουσιν. ἐτυμολογεῖται ἀμένιόν τι ὄν, ὅ ἐστι στερητικὸν τοῦ μένους ἤτοι τῆς ψυχῆς.

289 (—) SCHOL. T HOM. Od. ϑ 344: ζητεῖ δὲ ὁ Ἀπολλόδωρος, διὰ τί τῶν ἄλλων ϑεῶν οὐδεὶς ⟨ἀπ⟩ῆν, οὔτε Δεῖμος οὔτε Φόβος, ἀλλ' οὐδὲ Ζεὺς οὐδὲ Ἥρα. ῥητέον δὲ ὅτι Ἥρα μὲν καὶ Διώνη σὺν ταῖς ἄλλαις ϑεαῖς.

290 (124) STEPH. BYZ. s. Ἄδρανον· πόλις Σικελίας .... Ἀπολλόδωρος δὲ Ἀδρανίτας φησὶ τὸ ἐθνικόν. *Χρον?*

291 (126) — s. Ἁλικαρνασσός· πόλις Καρίας. † Ἄνθης φησίν ἀπὸ τοῦ ἁλὶ περιέχεσθαι τὴν Καρίαν· αὐτὸς δ' ὁ Ἄνθης ἐκ Τροιζῆνος μετώικησε, λαβὼν τὴν Δύμαιναν φυλήν, ὡς Καλλίμαχος (F 369 Schn)· ἢ ἀπὸ τοῦ νάσασθαι αὐτὸν ἀπὸ Τροιζῆνος, ὡς Ἀπολλόδωρος. *Kat. Neōn?*

292 (130) — s. Αὐτομάλακα· χωρίον Λιβύης· ὁ Πολυίστωρ (III) ἐν γ'. Ἀπολλόδωρος δὲ Αὐτόμαλα φησίν. *Χρον. Γ? Π. γῆς?*

293 (132) — s. Δαμαῖοι· ἔθνος παρὰ τοῖς Ἰχθυοφάγοις, ὡς Ἀπολλόδωρος. *Π γῆς?*

294 (137) — s. Ὀδησσός· πόλις ἐν τῶι Πόντωι πρὸς τῶι Σαλμυδησσῶι· Ἀπολλόδωρος δὲ ὄρος μέγα τὴν Ὀδησσόν φησιν.

295 (116) — s. Ὀρβῖται· ἔθνος Ἰνδικόν, ὡς Ἀπολλόδωρος β', περὶ Ἀλεξάνδρειαν (?). *Π. γῆς?*

296 (138) — s. Πασσαργάδαι· πόλις ⟨Περσική⟩, ϑηλυκῶς (Anaxim. 72 F 19) ..... Ἀπολλόδωρος δὲ ἀρσενικῶς φησιν. *Χρον? Π. γῆς?*

297 (140) — s. Σικανία· ἡ περίχωρος Ἀκραγαντίνων. καὶ ποταμὸς Σικανός, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος. *Χρον. Γ?*

298 (141) — s. Τέβερις· ποταμὸς Ἰταλίας, ἔνϑα ἡ Ῥώμη καὶ ἡ τῶν Λατίνων ἐστὶ χώρα, ὡς Ἀπολλόδωρος. *Χρον? Π. γῆς?*

299 (143) — s. Φιλώτερα· πόλις περὶ τὴν Τρωγλοδυτικήν, Σατύρου κτίσμα· Ἀπολλόδωρος δὲ Φιλωτερίδα καλεῖ. *Χρον. Γ? Π. γῆς?*

300 (145) — s. Ὡρικός· πόλις ἐν τῶι Ἰονίωι κόλπωι· Ἑκαταῖος (1 F 106) λιμένα καλεῖ Ἠπείρου ..... Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ ϑαυμασιώτατος πόλιν αὐτὴν οἶδε. *Kat. Neōn?*

301 (198) ZENOB. Prov. II 94 (HESYCH. s. v.): Γραῦς Σέριφος· Ἀπολλόδωρος φησίν, ὅτι ἐστί τις παροιμιώδης λεγομένη Σεριφία γραῦς, ἡ ἐν παρϑενίαι γεγηρακυία. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ἀκρίδος· τὴν γὰρ ἀρουραίαν

---

1 σφάγιον Schol 4 ἀπῆν Preller ἦν T 8 ⟨ἦν⟩ Ἄνθης, φασίν, ⟨ὠνόμασεν⟩ Mei(neke) 9 ἁλὶ Salmasius ἁλία RVP ἅλιον Et. cod. Par. 2669 Cram. AP IV 107, 8 αὐτὸς: οὗτος? Mei 10 μετώικησε Mei —ισε RVP 13 Αὐτομάλα⟨ξ⟩? Mei (Ptolem. IV 4, 2; C Mueller z. st.) 17 ὀδησόν VP 18 ὀρβίται RV 19 Ἀλεξάνδρειαν Heyne ἀλεξανδρείας VP ἀλεξαν^{δρ} R 20 ⟨Περσική⟩ Mei 24 ποταμὸς R πόλις VP 26 περὶ VP παρὰ R 31—32 ἔριφος — ἐριφία v. l. Zenob.; Hes 32—33 γραῦς· εἶναι δὲ αὐτὴν οἷον γραῦν ἔριφον, τὴν ἐν παρϑ. καταγεγηρακυίαν Hes

ἀκρίδα ὑπό τινων μάντιν λεγομένην κατὰ Σικελίαν γραῦν Σέριφον καλεῖσθαι ἢ γραῦν σερίφην. λέγουσι δὲ ὅτι εἴ τινι ἐμβλέψειε ζώωι κακόν τι ἐκείνωι γίνεται.

UNSICHERES UND ZWEIFELHAFTES.

302 (211a) ANTIATTIC. p. 94, 5 Bk: *ἐργοδοτῶν· ὡς κἂν τῆι συνηθείαι. Ἀπολλόδωρος.*

302 bis (—) GLOSSAR. Vatic. 1456 (Reitzenstein Gesch. d. griech. Etym. 309, 6): *ἀλθαία· εἶδος βοτάνης, ὡς Ἀπολλόδωρος.*

303 (69) SCHOL. ARISTOPH. Av. 1021: *Ἀπολλόδωρος δὲ ταῦτα φησίν· ἐγγε-* F 83/87
γράφθαι ἐπὶ τῶι τάφωι αὐτοῦ Ἀσσυρίοις γράμμασιν· 'Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξου παῖς Ταρσόν τε καὶ Ἀγχιάλην ἔδειμεν ἐν μιᾶι ἡμέραι. ἔσθιε πῖνε ὄχευε, ὡς τἄλλα οὐδενός ἐστιν ἄξια.'

304 (—) SCHOL. EURIP. Andr. 32: *Σωσιφάνης* (om. N^2) *δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης* (12 F 23) *φασὶν ἐξ αὐτῆς* (sc. *Ἑρμιόνης*?) *Νεοπτολέμωι Ἀγχίαλον γενέσθαι, Δεξιὸς δὲ Φθῖον, Ἀλέξανδρος δὲ Πηλέα. Σκληριὰς δὲ ἐκ μὲν Ἀνδρομάχης Μεγαπένθην, ἐκ δὲ Ἑρμιόνης Ἀγέλαον. Μενεσθεὺς δὲ ὁ Ἀθηναῖος* (VI) *ὑπὸ Μήστορος εἰς εἰρκτὴν ἐμβληθῆναι αὐτήν· Μέναιχμος* (131 F 8) *δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος ἑαυτὴν διαχρήσασθαι.*

305 (205) SCHOL. B HOM. Il. *A* 148 (EPIM. HOM. CRAM. AO I 420): *ὑπόδρα ἐπίρρημα πόθεν γίνεται; ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος δύο λέγει παραγωγάς, ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς* (II 191, 16 L) *μίαν* .....

306 (—) SCHOL. A T HOM. Il. *I* 153: *νέαται Πύλου ἡμαθόεντος*] *Ἀπολλόδωρος δὲ γράφει 'κέαται'.*

307 (—) SCHOL. HOM. Od. *γ* 341: *γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον*] *ἐζήτησαν διὰ τί τοῖς θεοῖς ἀπένεμον τὰς γλώσσας. οἱ μὲν ἐνόμισαν, ὧν ἐστι Λέανδρος* (III) *ἢ Ἀρητάδης, κατὰ πατρῶιον ἔθος Ἰώνων· ἔστι γὰρ πάτριον ἔθος Ἰώνων. Ἀπ⟨ολλό-δωρος⟩ δέ, ὅτι κράτιστον τῶν μελῶν ἡ γλῶσσα, τὰ δὲ κράτιστα τοῖς θεοῖς ἀπένεμον.* *Π. Θεῶν*

308 (—) SCHOL. (EUST.) HOM. Od. *ε* 253: *τὸ δὲ ἐπηγκενίς οὕτω σχηματίζει ὁ Ἀπολλώνιος· ἐπενέγκω, ἐπενεγκίς, καὶ ἐν ὑπερβιασμῶι καὶ ἐκτάσει ἐπηνεγκὶς καὶ ἐπηγκενίς· ἡ ἀπὸ πρώιρας ἕως πρύμνης ἐπενεχθεῖσα σανίς.* *Π. Ἐτυμ.*

309 (—) SCHOL. SOPH. Trach. 264: *ἐπερρόθησε· σφοδρῶς ὕβρισεν. ἢ εἰς τὴν παιδοκτονίαν τῶν ἀπὸ Μεγάρας τέκνων ἢ ὅτι πολλαῖς πρώιην ὡμίλησεν γυναιξίν, ὡς Ἀπολλόδωρος.*

310 (—) STEPH. BYZ. s. *Ἀρτεμίτα·* ..... *ἡ γενικὴ Ἀρτεμίτας· τὸ ἐθνικὸν Ἀρτεμιτηνός. Ἀπολλόδωρος δὲ Ἀρταμιτηνός φησι διὰ τοῦ* $\overline{\alpha}$.

311 (—) — s. *Δερβίκκαι· ἔθνος πλησίον τῶν Ὑρκανῶν. Ἀπολλώνιος δὲ δὶς τὸ* $\overline{\kappa}$ *καλῶς γράφει.*

---

7 *ἀλθαία* Hesych. s. v. *ἀλθέα* Gloss 9 *ἐπὶ* V *ἐν* rell 14 *Σκληριὰς* Schwartz *σκληρὶς* O *.κληρὶς* M 15 *ἀγέλαον* O *ἀγλαὸν* M 16 *Μέναιχμος* o. *Νικόμαχος* Schwartz *μενέμαχος* O *μενέλαος* M *Ἀπολλόδωρος*: 'Tarsensis poeta tragicus ni fallor' Schwartz 18 *Ἀπολλώνιος* Lentz 20 *Ἀπολλόδωρος* T *Ἀπολλώνιος* A 23 *Λέανδρος*: i. e. *Μαιάνδριος* *ἢ*: *καὶ*? 24 *Ἀρητάδης* Cobet *Ἀρκτιάδης* Schol *ἔστι — Ἰώνων*: es folgte das zitat aus Maiandrios 24—25 *Ἀπολλόδωρος* Hefermehl *Ἀπίων* Schol 27 *Ἀπολλώνιος* (Latte Philol. LXXX 155, 40): *Ἀπολλόδωρος* Schwartz *ἐπενέγκω* Eust *ἐνέγκω* Schol 31 *Ἀπολλόδωρος*: *Ἡρόδωρος* (31 F 66) Wilamowitz 32 *ἀρτέμητα* R *ἀρτέμιτα* V 34 *Δερβίκκαι* Berkel *δελβίκκαι* R V P *Δερβίκαι* Holste 35 *τὸ* $\overline{\kappa\kappa}$ V P *καλῶς* R V *καὶ ὡς* P

312 (105) Steph. Byz. s. *Ταυρόεις· πόλις Κελτική, Μασσαλιητῶν ἄποικος . . . † Ἀπολλόδωρος ἐν ᾱ Γεωγραφουμένων φησίν, ὅτι ταυροφόρος ἦν ἡ ναῦς ἡ διακομίσασα τοὺς τὴν πόλιν κτίσαντας, οἳ ἀπορριφέντες ἀπὸ τοῦ στόλου τῶν Φωκαέων καὶ προσενεχθέντες αὐτόθι ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου τῆς νεὼς τὴν πόλιν ὠνόμασαν.*

Unechtes.

(F 83—87).

ΠΕΡΙ ΓΗΣ.

(T 16; F 292—296? 298—299? 311? 312?)

Β̄

313 (121) — s. *Ὠρίται· ἔθνος Ἰνδῶν αὐτόνομον. Στράβων ιε̄* (2, 1) .... *καὶ Ἀπολλόδωρος β̄·*

ἔπειτα δ' Ὠρίτας τε καὶ Γεδρωσίους,
ὧν τοὺς μὲν Ἰνδοὺς ὡς ἐνοικοῦντας πέτραν (?).

314 (117) — s. *Παροπάμισσος· [πόλεως] ὄρος Ἰνδικῆς, ἀφ' οὗ Παροπαμισσάδαι οἱ παροικοῦντες. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν β̄ Περὶ γῆς ἀπ' αὐτῶν φησι τὸ ὄρος κεκλῆσθαι.*

315 (107) — s. *Ἀριανοί· ἔθνος προσεχὲς τοῖς Καδουσίοις. Ἀπολλόδωρος β̄.*

316 (113) — s. *Μάρδοι· ἔθνος Ὑρκανῶν. Ἀπολλόδωρος Περὶ γῆς β̄. λησταὶ δὲ οὗτοι καὶ τοξόται.*

317 (110) — s. *Γαυγάμηλα· τόπος Περσίδος. Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ γῆς β̄.*

318 (120) — s. *Ψησσοί· ἔθνος τῆς Ταυρινίας. Ἀπολλόδωρος ἐν β̄ Περὶ γῆς·*

ἔπειτα δ' Ἑρμώνασσα καὶ Κῆπος ⟨πόλις⟩
† τρίτον δὲ τὸ Ψησσῶν ἔθνος.

319 (118) Steph. Byz. s. *Τορέται· ἔθνος Ποντικόν. Ἀπολλόδωρος β̄ Περὶ γῆς.*

320 (114) — s. *Νάστος· πόλις Θράικης· γράφεται καὶ Νέστος. Ἀπολλόδωρος β̄ Περιηγήσει.*

321 (119) — s. *Ὑλλεῖς· ἔθνος Ἰλλυρικόν, ἀπὸ Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέους . . . τὸ ἐθνικὸν Ὑλλεύς καὶ θηλυκὸν Ὑλληίς ..... Ἀπολλόδωρος ⟨Ὕλλους τούτους γράφει λέγων⟩ ἐν τῶι Περὶ γῆς β̄·*

ὑπὲρ δὲ τοὺς Ὕλλους Λιβυρνοὶ καί τινες
Ἴστροι λεγόμενοι Θρᾶικες.

---

1 *π. Κ. Μασσαλιητῶν, ⟨Φωκαέων⟩ ἀ.*? Mei(neke) 2 *Ἀρτεμίδωρος* Heyne *Ἀπολλό⟨δωρος ἐν τῶι περὶ γῆς β̄. Ἀρτεμί⟩δωρος ἐν ᾱ* Niese *Ἀπολλό⟨δωρος καὶ Ἀρτεμί⟩δωρος* Pareti 10 *ἰνδικὸν* P 13 *τὴν πέτραν* P *πέραν* Holste *πέτραν ⟨Ἄορνιν⟩* Scaliger 14 *παραπάμισσος* R^1 *παραπάμισσος* V *παροπάμισσος* P *πόλεως* VP *πόλις* R *πόλις ⟨καὶ⟩* o. *[πόλις]* Mei 14—15 *Παροπαμισσάδαι οἱ* edd —*δαῖοι* RVP 16 *Ἀριανοί* Salmasius *ἀριάρια* R *ἀριαρία* P *ἀριάρεια* V 17 *μάρδει* P 20 *περιηγήσεως* P 21 *κῆπος* P *κη*$^{\pi}$ RV 'forsan igitur *Κῆποι* scribendum' Mei *⟨πόλις⟩* Mei 22 *τρίτον* V *τυρι*$^{\tau}$ RP *Τορέται* Holste 23 *περιηγη*$^{\sigma}$*·* P 24 *Νάστος* edd *νάσπος* VP *νάσπολις* R *Νέστος* Arcad. p. 79, 20 *νεστὸς* Steph 25 *Περιηγήσει* Steph *Περὶ γῆς* vulg 27—28 *⟨Ὕλλους — λέγων⟩* Holste aus Eust. Dion. Per. 384

322 (119) Steph. Byz. s. Ὑλλεῖς: (F 321) *καὶ τὸ θηλυκὸν* ⟨Ὑλλίς⟩·

Ὑλλὶς πρόκειται χερρόνησος ἡλίκη
μάλιστα Πελοπόννησος, ὥς φασι,
* * *πεντεκαίδεκα*
πόλεις ἔχουσα παμμεγέθεις οἰκουμένας.

323 (112) — s. Λᾶος· *πόλις Λευκανίας. Ἀπολλόδωρος ἐν τῶι Περὶ γῆς* $\overline{\beta}$. *ἀπὸ Λάου ποταμοῦ.*

324 (111) — (Konst. Porph.) s. Ἴβηρίαι· *δύο, ἡ μὲν πρὸς ταῖς Ἡρακλείαις στήλαις, ἀπὸ Ἴβηρος ποταμοῦ, οὗ μέμνηται Ἀπολλόδωρος ἐν τῆι Περὶ γῆς* $\overline{\beta}$·

ἐντὸς δὲ Πυρήνης Ἴβηρ τ' ἐστὶν μέγας
ποταμὸς φερόμενος ἑνδοτέρω.

325 (106) — s. Ἄβυλλοι· *ἔθνος πρὸς τῆι Τρωγλοδυτικῆι, ἔγγιστα τῶι Νείλωι, ὡς Ἀπολλόδωρος* $\overline{\beta}$ *Περὶ γῆς.*

326 (108) — s. Αὔγιλα· *οὐδετέρως· πόλις Λιβύης. Ἀπολλόδωρος* $\overline{\beta}$ *Περὶ γῆς.*

327 (109) — s. Αὐσεῖς· *ἔθνος Λιβύης. Ἀπολλόδωρος* $\overline{\beta}$ *Περὶ γῆς καὶ Ἡρόδοτος ἐν* $\overline{\delta}$ (180).

328 (109 a) — s. Αὐσχῖται· *ἔθνος Λιβύης ὑπὲρ Βάρκης· Ἀπολλόδωρος Περὶ γῆς* $\overline{\beta}$.

329 (113 a) — s. Μασσύλ⟨ι⟩οι· *Λιβυκὸν ἔθνος. Ἀπολλόδωρος* $\overline{\beta}$.

330 (115) — s. Νοῦβαι· *ἔθνος Λιβύης παρὰ Νείλωι. Ἀπολλόδωρος* $\overline{\beta}$ *Περὶ γῆς.*

Anhang.

Der Chronik Zuzuweisendes (F 1—82).

331 (—; 3 J) Euseb. Arm. p. 104, 1 Karst (Synkell. p. 336, 18 Bonn): Aus Diodors Büchern über die Korintherkönige.

(1) *Nachdem dieses wohl unterschieden worden, ist's angezeigt, von der Korinther und der Sik⟨y⟩onier königtum zu sagen, wie sie von den Doriern besiedelt wurden. denn dem Peloponesiervolke nahezu insgesamt, außer den Arkadern, widerfuhr es erschüttert zu werden von der Herakliden einfalle. so hatten denn auch die Herakliden bei der verteilung für auserlesen und gut erachtet Korinthos und das land rings um dasselbe; sie schickten zu Aletes, überlieferten ihm das vorerwähnte land. ein ausgezeichneter mann geworden und Korinthos vergrößernd regierte er 38 jahre* ⟨1103/2—1066/5⟩.

(2) *nach dessen ende stets nur der erstgeborene sohn in einem fort von den eltern das königtum erlangte, bis zu des Kipselos gewaltherrschaft, welche später ist als der Heraklideneinfall um 447 jahre* ⟨1104/3—658/7⟩.

(3) *und als erster nach jenem folgte im königtum Ixion, 38 jahre.* ⟨1065/4—1028/7⟩ *nach welchem herrschte Agelas, 37 jahre.* ⟨1027/6—991/0⟩

---

1 ⟨Ὑλλίς⟩ Jac 2—5 *τούτων δὲ πρόκειται χ. Ὑλλίς, ἡλίκη μ. Π., πεντ. πόλ. οἰκ. ἔχουσα παμμεγέθεις* Eust 2 ὕλλις Steph 3 *Πελοπόννησος* Eust *πελοπον(ν)ήσου* Steph 4 * * Mei 6—7 *Λᾶος — Λάου* Berkel *λαὸς — λαοῦ* RVP 11 *ἑνδοτέρω⟨θεν⟩*? Mei 12 *τοῦ νείλου* VP 13 *περιηγήσεως* P 17 *αὐσχῖται* V *ὑπερβάκης* P 19 *Μασύλιοι* L Dindorf *μασσύλοι* Steph 32 *38* Eus Synk *35* Tab(elle) Ser (Reg) *Χρον* (*Συντ*) Exc (Barb) 36 *38* Eus Synk *37* Ser Exc *36 Χρον 35* Tab 37 *37*: *35* Synk² (= p. 339, 3; 349, 15) *33* Exc

nach welchem Primnis, 35 jahre. ⟨990/89—956/5⟩
und Bakchis, ebenso die gleiche selbe zeit, ward noch berühmter als seine vorgänger; weshalb denn auch die nach diesem (folgenden) könige nicht mehr Heraklier, sondern Bakchiden genannt wurden. ⟨955/4—921/0⟩
nach welchem herrschte Agelas, 30 jahre. ⟨920/19—891/0⟩
Eudamon, 25 jahre. ⟨890/89—866/5⟩
Aristomedos, 5 über 30. ⟨865/4—831/0⟩
dieser starb und hinterließ einen sohn, den Telestes, in zartem alter; dessen angestammtes königtum übernahm sein vatersbruder und vormund namens Agemon, und herrschte 16 jahre. ⟨830/29—815/4⟩
nach diesem bemächtigte sich desselben Alexandros, etwa 25 jahre. ⟨814/3—790/89⟩
diesen tötete Telestes, welcher der herrschaft beraubt worden war, und herrschte 12 jahre. ⟨789/8—778/7⟩
nach dessen ermordung durch seine blutsverwandten herrschte Automenes, 1 (l. 30) *jahr.* ⟨777/6—748/7⟩
(4) *die Heraklier, die Backchiden genannt wurden, waren mehr als 200, die die herrschaft ergriffen; und gemeinsam beherrschten sie alle zusammen die stadt. aus sich heraus wählten sie einen alljährlich zum oberhaupt, der des königs stelle innehatte, 90 jahre hindurch, bis zu Kipselos gewaltherrschaft, durch den sie denn auch ihr ende nahmen.* ⟨747/6—658/7⟩

332 (—; 11 J) **a)** Diog. Laert. I 95: καὶ ὃς (Periandros) ἀθυμήσας ἐτελεύτησεν, ἤδη γεγονὼς ἔτη ὀγδοήκοντα. Σωσικράτης δέ φησι πρότερον Κροίσου (546/5) τελευτῆσαι αὐτὸν ἔτεσι τετταράκοντα καὶ ἑνί, ⟨τρισὶ⟩ πρὸ τῆς τεσσαρακοστῆς ἑνάτης ὀλυμπιάδος (584/3). **b)** — — I 98: ἤκμαζε δὲ (Periandros) περὶ τὴν τριακοστὴν ὀγδόην ὀλυμπιάδα (628/5) καὶ ἐτυράννευσεν ἔτη τετταράκοντα ⟨627/6—587/6⟩.

333 (—; 6 J) Solin. 40, 16—17: *Zmyrna, unde praecipue nitet, Homero vati patria extitit, qui post Ilium captum fuit anno ducentesimo septuagesimo secundo* (912), *Agrippa Silvio Tiberini filio Albae regnante, anno ante urbem conditam centesimo sexagesimo* (752+160=912). *inter quem et Hesiodum poetam, qui in auspiciis olympiadis primae* (777/6) *obiit, centum triginta octo anni interfuerunt* (777/6+138=914/3).

***334** (—; 8 J) Strab. VIII 4, 10: πλεονάκις δ' ἐπολέμησαν διὰ τὰς ἀποστάσεις τῶν Μεσσηνίων. τὴν μὲν οὖν πρώτην κατάκτησιν αὐτῶν φησι Τυρταῖος ἐν τοῖς ποιήμασι (F 5; 8 B⁴) κατὰ τοὺς τῶν πατέρων πατέρας γενέσθαι· τὴν δὲ δευτέραν, καθ' ἣν ἑλόμενοι συμμάχους Ἀργείους τε καὶ Πυλίους καὶ ⟨Ἀρκάδας καὶ⟩ Πισάτας ἀπέστησαν, Ἀρκάδων μὲν Ἀριστοκράτην τὸν Ὀρχομενοῦ βασιλέα παρεχομένων στρατηγόν, Πισατῶν δὲ Πανταλέοντα τὸν Ὀμφαλίωνος, ἡνίκα φησὶν αὐτὸς στρατηγῆσαι τὸν πόλεμον τοῖς Λακεδαιμονίοις. καὶ γὰρ εἶναί φησιν ἐκεῖθεν ἐν τῇ ἐλεγείᾳ, ⟨757/6—738/7⟩ ⟨660/59⟩

---

1 Πρύμνης Synk 35 : 37 Χρον 5 30 : 34 Exc 6 Εὔδημος Synk 7 Ἀριστομήδης Synk 10 16 : 15 Χρον 11 25 : 29 Χρον 13 12 : 9 Exc 15 1 : 4 Exc 24 ⟨τρισί⟩ E Schwartz 28 *patria extitit* (*existit* cl. II): *fuit patria* III 28—29 *fuit — secundo*: *anno duc. sept. sec. humanis rebus excessit* III 36 Πυλίους E Schwartz ἠλείους A²B Ἀρκάδας Kramer ⟨Ἀρκάδας καὶ⟩ Corais Schwartz 38—1121, 1 ἡνίκα — Εὐνομίαν A καθ' ὃν ἐξ (del. B²) χρόνον αὐτὸς στρατηγὸν ἐκείνου τοῦ πολέμου τῶν Λακεδαιμονίων ἑαυτὸν γενέσθαι φησὶν ἐν τοῖς περὶ ἰσονομίας ἐλεγείοις, καὶ μετ' ὀλίγα . . . B

ἣν ἐπιγράφουσιν Εὐνομίαν (F 2 B⁴) *Αὐτὸς γὰρ Κρονίων — Πέλοπος νῆσον ἀφικόμεθα', ὥστ' ἤ ταῦτα ἠκύρωται τὰ ἐλεγεῖα ἢ Φιλοχόρωι* (III) *ἀπιστητέον τῶι φήσαντι Ἀθηναῖόν τε καὶ Ἀφιδναῖον καὶ Καλλισθένει* (124 F 24) *καὶ ἄλλοις πλείοσι τοῖς εἰποῦσιν ἐξ Ἀθηνῶν ἀφικέσθαι, δεηθέντων Λακεδαιμονίων κατὰ χρησμόν, ὃς ἐπέταττε παρ' Ἀθηναίων λαβεῖν ἡγεμόνα. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ Τυριαίου ὁ δεύτερος ὑπῆρξε πόλεμος· τρίτον δὲ καὶ τέταρτον συστῆναί φασιν, ἐν ὡι κατελύθησαν οἱ Μεσσήνιοι.*

335 (—; 9, 16 J) **a)** Plut. Lyk. 7, 1: *ἔτεσί που μάλιστα τριάκοντα καὶ ἑκατὸν μετὰ Λυκοῦργον* (885/4) *πρώτων τῶν περὶ Ἕλατον ἐφόρων κατασταθέντων ἐπὶ Θεοπόμπου βασιλεύοντος* (785/4—739/8). **b)** Euseb. Kanon ol. 5, 3; 758/7 (5, 4 Arm): *in Lacedaemone primus ephoros .... constituitur; fuit autem sub regibus Lacedaemon ann. CCCL* (1103/2—350=754/3). **c)** Diog. Laert. I 68: *γέγονε δὲ ἔφορος* (Chilon) *κατὰ τὴν πεντηκοστὴν ἕκτην ὀλυμπιάδα* (556/3) — *Παμφίλη δέ φησι κατὰ τὴν ἕκτην* (756/3), *καὶ πρῶτον ἔφορον γενέσθαι — ἐπὶ Εὐθυδήμου* (556/5), *ὥς φησι Σωσικράτης.* a. 754/3

336 (—; 10 J) **a)** Gell. XVII 21, 8: *Archilochum autem Nepos Cornelius tradit Tullo Hostilio Romae regnante* (672—640) *iam tunc fuisse poematis clarum et nobilem.* **b)** Euseb. Kan. ol. 29, 1; 664/3 (28, 4 Arm): *Archilochus et Simonides et Aristoxenus musicus inlustres habentur.* a. 664/3

337 (—; 19 J) Cicero De rep. II 20: [*neque enim Stesichor*]*us ne*[*pos ei*]*us* (des Hesiodos), *ut di*[*xeru*]*nt quidam* [*e*]*x filia. quo* [*enim*] *ille mor*[*tuus, e*]*odem* [*est an*]*no na*[*tus Si*]*moni*[*des ol*]*ympia*[*de se*]*xta et quin*[*qua*]*gesima* (556/5). a. 556/5

338 (—; 23 J) **a)** Diog. Laert. I 121: *γέγονε δὲ* (Pherekydes) *κατὰ τὴν πεντηκοστὴν καὶ ἑνάτην ὀλυμπιάδα* (544/1) **b)** Euseb. Kanon ol. 59, 1; 544/3: *Pherekides der geschichtschreiber, der lehrmeister des Pithagoras, war gekannt.* **c)** Suid. s. *Φερεκύδης Βάβυος Σύριος .... γέγονε δὲ κατὰ τὸν Λυδῶν βασιλέα Ἀλυάττην, ὡς συγχρονεῖν τοῖς ζ̄ σοφοῖς, καὶ τετέχθαι περὶ τὴν μϑ̄ ὀλυμπιάδα* (584/1). *διδαχθῆναι δὲ ὑπ' αὐτοῦ Πυθαγόραν λόγος.* **d)** Cic. Tusc. I 38: *Pherecydes Syrius primus dixit animos esse hominum sempiternos, antiquus sane; fuit enim meo regnante gentili* (578—535). *hanc opinionem discipulus eius Pythagoras maxime confirmavit, qui cum Superbo regnante* (534—509) *in Italiam venisset, tenuit Magnam illam Graeciam .....* a. 544/3

339 (—; 24 J) Diog. Laert. II 2: (F 29) *ἀκμάσαντά πη* (sc. *Πυθαγόραν*) *μάλιστα κατὰ Πολυκράτη τὸν Σάμου τύραννον.* a. 532/1

340 (—; 25 J) **a)** — IX 1: *Ἡράκλειτος .... ἤκμαζε μὲν κατὰ τὴν ἑνάτην καὶ ἑξηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (504/1). **b)** Suid. s. *Ἡράκλειτος· ..... ἦν δὲ ἐπὶ τῆς ξϑ̄ ὀλυμπιάδος, ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, καὶ ἔγραψε πολλὰ ποιητικῶς.* a. 504/1

341 (—; 26 J) Diog. Laert. IX 23: *ἤκμαζε δὲ* (Parmenides) *κατὰ τὴν ἑνάτην καὶ ἑξηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (504/1). a. 504/1

342 (—; 34 J) **a)** Cic. Lael. 42: (Themistokles) *qui cum imperator bello Persico servitute Graeciam liberavisset propterque invidiam in exilium expulsus* a. 471/0

---

2 *τὰ*: *ὄντα* A 2—3 *τῶι φήσαντι — Ἀφιδναῖον* om B 8 *πρώτων* Reiske *πρῶτον* Pl 19 [*neque enim*] Rohde Kl. Schr. I 104 [*Stesichor*]*us* Mo(mmsen Philol. Schr. 39) 19—21 *nepos — quinquagesima* Niebuhr Mo 20 [*enim*] Rohde [*vero*] Mo 23 *ol. 59, 1* Hier. F Kyrill. c. Julian. I p. 13 *59, 4* Hier. OALPN Arm *59, 2—60, 3* al 24 *der lehrm. d. P.* om Hier 26 *μϑ̄* Rohde *με̄* Suid 32—33 von Diels auf Pythagoras gedeutet. 36 *ξε̄* A

esset ingratae patriae iniuriam non tulit, quam ferre debuit, fecit idem quod XX annis ante apud nos fecerat Coriolanus (a. 590). **b)** Euseb. Kan. ol. 77, 2; 471/0: *Themistocles in Persas fugit.* **c)** — ol. 78, 2; 467/6: *Themistocles* . . . . . a. 532/1—467/6 (468/7) *moritur.* **d)** Plut. Them. 31, 6: *ἐν Μαγνησίαι κατέστρεψε, πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα βεβιωκὼς ἔτη* . . . .

343 (—; 51 J) Diog. Laert. II 55: *ἤκμαζε δὲ* (Xenophon) *κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς τετάρτης καὶ ἐνενηκοστῆς ὀλυμπιάδος* (401/0) *καὶ ἀναβέβηκε σὺν Κύρωι ἐπὶ ἄρχοντος Ξεναινέτου* (401/0), *ἐνὶ πρότερον ἔτει τῆς Σωκράτους τελευτῆς* (F 34). a. 401/0

344 (—; 53 J) **a)** — IV 1: *καὶ ἐσχολάρχησεν* (Speusippos) *ἔτη ὀκτώ, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ὀγδόης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος* (348/5). **b)** Philodem. Ac. Ind. Herc. VI 39 p. 38 M: *κατέστρεψέν τ' ἔτη κατασχὼν ὀκτὼ τὸν περίπατον.* a. 347/6 (348/7)—340/39 (341/0)

345 (—; 54 J) Diog. Laert. IV 14: *διεδέξατο δὲ* (Xenokrates) *Σπεύσιππον καὶ ἀφηγήσατο τῆς σχολῆς πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη, ἐπὶ Λυσιμαχίδου ἀρξάμενος κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος* (339/8). *ἐτελεύτα δὲ . . . ἔτος ἤδη γεγονὼς δεύτερον καὶ ὀγδοηκοστόν.* a. 339/8—315/4

346 (—; 65 J) **a)** — IV 16: (Polemon) *διαδέξασθαι τὴν σχολὴν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἕκτης καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος* (316/3). **b)** Philodem. Ac. Ind. Herc. Q 4 p. 58 M: *τὸ[ν Π]ολ[έμωνα] κατὰ Φιλοκ[ρ]άτην ἐγλιπε[ῖν] τὸν βίον.* a. 314/3—270/69

347 (—; 57 J) **a)** Dion. Hal. ad Amm. 5: *ἐγεννήθη δὲ* (Aristoteles F 38) *κατὰ τὴν ἐνενηκοστὴν καὶ ἐνάτην ὀλυμπιάδα, Διειτρέφους Ἀθήνησιν ἄρχοντος* (384/3), *τρισὶν ἔτεσι Δημοσθένους πρεσβύτερος.* **b)** — — 3—4: *ὅσα παρέλαβον ἐκ τῶν κοινῶν ἱστοριῶν, ἃς κατέλιπον ἡμῖν οἱ τοὺς βίους τῶν ἀνδρῶν συνταξάμενοι . . . . οὗτος* (Demosthenes) *ἐγεννήθη μὲν ἐνιαυτῶι πρότερον τῆς ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος* (381/0)· *ἄρχοντος δὲ Τιμοκράτους* (364/3) *εἰς ἔτος ἦν ἐμβεβηκὼς ἑπτακαιδέκατον κτλ.* **c)** Diog. Laert. V 10: *τελευτῆσαι* (Aristoteles F 38) . . . *ὅτε καὶ Δημοσθένην καταστρέψαι ἐν Καλαυρίαι ἐπὶ Φιλοκλέους* (322/1). **d)** Gellius. XV 28, 7: *Demosthenes et Cicero pari aetate inlustrissimas orationes in causis dixerunt, alter κατὰ Ἀνδροτίωνος* (355/4) *et κατὰ Τιμοκράτους* (353/2) *septem et viginti annos natus . . . . vixerunt . . . . alter tres et sexaginta annos, Demosthenes sexaginta.* a. 381/0—322/1

348 (—; 58 J) **a)** Solin. 40, 4 p. 166, 13+220, 31 Mo: *notatur ergo eadem die conflagravisse templum Ephesi, qua Alexander Magnus Pellae natus est, qui oritur, ut Nepos edit, M. Fabio Ambusto T. Quintio Capitolino cos.* (354) *post Romam conditam anno trecentesimo nonagesimo quinto* (356). **b)** Diog. Laert. V 10: *ἐπὶ Πυθοδότου* (343/2) *δ' ἐλθεῖν πρὸς Φίλιππον* (sc. *Ἀριστοτέλη* F 38) . . . *Ἀλεξάνδρου πεντεκαιδεκ'* (?) *ἔτη ἤδη γεγονότος.* a. 356/5

349 (—; 72 J) **a)** Diog. Laert. V 36: *κἀκείνου* (sc. *Ἀριστοτέλους* F 38) *εἰς Χαλκίδα ὑποχωρήσαντος* (322/1) *αὐτὸς* (Theophrastos) *διεδέξατο τὴν σχολὴν ὀλυμπιάδι τετάρτηι καὶ δεκάτηι καὶ ἑκατοστῆι* (324/1) **b)** — V 40: *ἐτελεύτα δὴ γηραιός, βιοὺς ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα.* a. 322/1—288/6

350 (—; 74 J) — V 68: *ἀφηγήσατο δὲ τῆς σχολῆς* (Lykon) *ἔτη τέτταρα πρὸς τοῖς τετταράκοντα, Στράτωνος* (F 40) *αὐτὸν ἐν ταῖς διαθήκαις καταλιπόντος κατὰ τὴν ἑβδόμην καὶ εἰκοστὴν καὶ ἑκατοστὴν ὀλυμπιάδα* (272/69) . . . . *ἐτελεύτησε δὲ γεγονὼς ἔτος τέταρτον καὶ ἑβδομηκοστόν.* a. 272/68—228/5

---

2 *ol. 77, 2* Hier **A** Arm *ol. 77, 1* cett 3 *ol. 78, 3* **A B** (Arm) 21—22 *ὅσα — ἃς: ὡς — ἃ* Usener-Radermacher 23 *μὲν ⟨ἐνὶ⟩* Herwerden 27 *causis ⟨privatis⟩* Hertz 31—33 *qui — quinto* add cl. III 33 *nonagesimo* Unger *octogensimo* Sol 35 l. $\overline{\Pi\Gamma}$ o. $\overline{I\Delta}$

351 (—; 103 J) Steph. Byz. s. *Θηρασία· νῆσος ἐν τῶι μεταξὺ πόρωι Κρήτης* a. 197/6 *καὶ Κυρηναίας. τὸ ᾱ μακρόν·*

«*μεταξὺ τῆς Θήρας τε καὶ Θηρασίας*».

PROBEN AUS *ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ* (F 88—153).

352 (—) Moschop. Schol. Hes. p. 36 Gaisf: *ἰστέον ὅτι πάντα οἱ Ἕλληνες, ἃ δύναμιν ἔχοντα ἑώρων, οὐκ ἄνευ ἐπιστασίας θεῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐνεργεῖν ἐνόμιζον. ἐνὶ δὲ ὀνόματι τό τε τὴν δύναμιν ἔχον καὶ τὸν ἐπιστατοῦντα τούτωι θεὸν ὠνόμαζον. ὅθεν Ἥφαιστον ἐκάλουν τό τε διακονικὸν τοῦτο πῦρ καὶ τὸν ἐπιστατοῦντα ταῖς διὰ τούτου ἐνεργουμέναις τέχναις· καὶ Δήμητραν τὸν σῖτον καὶ τοὺς καρποὺς καὶ τὴν δωρουμένην τούτους θεὸν καὶ ἐπιστατοῦσαν αὐτοῖς· καὶ Ἀθηνᾶν τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ἔφορον τῆς φρονήσεως θεόν· καὶ Διόνυσον τὸν οἶνον καὶ τὸν διδόντα τοῦτον θεόν, ὃν καὶ ἀπὸ τοῦ διδόναι τὸν οἶνον ὁ Πλάτων* (Kratyl. 406 C) *παράγει καὶ Διδοίνησον τοῦτον ποιεῖ, εἶτα καὶ Διόνυσον· καὶ Εἰλειθυίας τοὺς τόκους καὶ τὰς ἐφορώσας τοὺς τόκους θεάς· καὶ Ἀφροδίτην τὴν συνουσίαν καὶ τὴν ἐπιστατοῦσην ταύτηι θεόν* (F 354).

353 (—) Schol. * BD Hom. Π. *Ε* 422 (Et. M. 546, 15—547, 34): *ἦ μάλα δή τινα Κύπρις] τὸ ἐπίθετον τῆς Ἀφροδίτης, ὃ οὐκ ἐνόησαν οἱ πρὸ ἡμῶν τί σημαίνει· συμπλανηθέντες γὰρ τῶι Ἡσιόδωι ἔδοξαν ὅτι Κύπρις λέγεται, ὡς φησιν Ἡσίοδος* (Th 199—200), *Κυπρογένεια, διὸ γεννᾶται [ἐν τῶι] περικλύστωι ἐνὶ Κύπρωι, ὥσπερ καὶ τὴν φιλομειδῆ, ὅτι μηδέων ἐξεφαάνθη.* (2) *Ὅμηρος δ' οὐκ εἶπεν οὕτως, ἀλλὰ τὴν μειδιάματα φιλοῦσαν* (*Γ* 424), *οἷον ἱλαράν, διὰ τὴν ἐγκειμένην αὐτῆι δύναμιν ἀπὸ τῆς συνουσίας.* (3) *ὥσπερ οὖν τὸ πῦρ Ἥφαιστον λέγει* (*Β* 426) *ὁμωνύμως τῶι εὑρόντι, οὕτω καὶ Ἀφροδίτην ποτὲ τὴν ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα συνουσίαν, ἡνίκα ἂν περὶ τῶν μνηστήρων λέγηι* (*χ* 444) *'καὶ ἐκλελάθοντ' Ἀφροδίτης, ἣν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντο δὲ λάθρηι'.* (4) *τὸ οὖν ἐπίθετον τὸ διὰ τοῦ Κύπρις σημαινόμενον ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὴν δυνάμεως Ὁμήρωι παρείληπται. ἔστι γοῦν κατὰ συγκοπὴν εἰρημένον ἀπὸ τοῦ κύω Κυόπορις, ἡ τὸ κύειν πορίζουσα. ἴδιον γὰρ Ἀφροδίτης τοῦτο· οὐ γὰρ ἄλλως γυναῖκες κυίσκουσιν χωρὶς τῆς ἀφροδισιακῆς συνουσίας.* (5) *τὸ δὲ πλανῆσαν τὸν Ἡσίοδον καὶ τοὺς ἄλλους ἐστὶ τὸ ἐν τῆι Θ Ὀδυσσείας* (362 f.) *λεγόμενον 'ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἷκανε, φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις'.* (6) *οὐκ εἴ τις δ' ἔν τινι τόπωι τετίμηται, ἐκεῖθι καὶ γεγέννηται καὶ διὰ τοῦτο τῶι ἐπιθέτωι κοσμεῖται. οὐδέποτε γοῦν Δήλιος ὁ Ἀπόλλων παρ' Ὁμήρωι οὐδὲ Πύθιος· καίτοι γε καὶ ἑκάτερον τῶν ἱερῶν οἶδε, δι' ὧν φησι ποτὲ μὲν* (*ζ* 162) *'Δήλωι δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῶι φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενόν γ' ἐνόησα', ποτὲ δὲ* (*Ι* 404) *'οὐδ' ὅσα λάινος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσσηι'.* (7) *οὐδ' ἐπεί φησιν* (*ε* 381) *'ἵκετο δ' εἰς Αἰγάς, ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν', Αἰγαῖός ποτε εἴρηται ὁ Ποσειδῶν παρ' Ὁμήρωι.* (8) *καὶ ἡ Κυθέρεια δὲ καθ' Ὅμηρον οὐχ ὅτι 'προσέκυρσε Κυθήροις'* (Hesiod. Th 198). *οἵδε μὲν γὰρ τὰ Κύθηρα, οὐκ ἀπὸ τούτου δὲ εἴρηται. Κυθέρεια δὲ ἡ κευθόμενον ἔχουσα ἐν ἑαυτῆι τὸν πάσης τῆς ἐρωτικῆς φιλίας ἐξηρτημένον ἱμάντα οἷον τὸν ἵμερον, ὃν πᾶσι τοῖς νέοις ἐφίησι· διὰ γὰρ τοῦ κεστοῦ ταῦτα παρέ-*

12—13 *ὃν — Διόνυσον* zusatz (Reinhardt)? 19 [*ἐν τῶι*] Kulenkamp *ἐν Κύπρωι* *B *ἐν τῶι περικύκλωι ἐνὶ πόντωι* Et 22 *οὖν* *B *γὰρ* Et *λέγουσιν* Et 23 *Ἀφροδ. ποτὲ* om Et 23—24 *ἂν — λέγει* *B *λέγει* Et 25 *σημαῖνον* Et 27 *ἀπὸ τοῦ κύω* om *B 28 *συνηθείας* Et 29 *Ὀδυσσείας* Et *ῥαψωιδίαι* *B 38 *καὶ* om Et 39 *εἴρηκεν*? Jac 40 *τὸν πᾶσι τῆς* Et [*τῆς*] Reinhardt

πεται (Ξ 216), 'ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς, πάρφασις, ἥτ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων'. (9) ἐπεί τοι καὶ Ἀλαλκομενὶς Ἀθήνη παρὰ τοῖς εὖ λογιζομένοις ἀπὸ τῆς ἐνεργείας, ἡ ἀπαλάλκουσα τῶι ἰδίωι μένει τοὺς ἐναντίους. οὐ γὰρ πειθόμεθα τοῖς νεωτέροις, οἳ φασιν ἀπὸ Ἀλαλκομενίου τινὸς εἰρῆσθαι, οὐδ' ὡς Ἐρατοσθένης (p. 8 Hiller) παρήκουσεν Ὁμήρου εἰπόντος (Π 185) 'Ἑρμείας ἀκάκητα' ἤγουν ἀπὸ Ἀκακησίου ὄρους, ἀλλ' ὁ μηδενὸς κακοῦ μεταδοτικός, ἐπεὶ καὶ ὁοτὴρ ἑάων. (10) πάντ' οὖν ἀπὸ τῶν παρεπομένων τοῖς θεοῖς. καὶ γὰρ ἡ γλαυκῶπις (F 354) οὐκ ἀπὸ τοῦ 'ἦ τ' ἄκρης θῖνα Γλαυκώπιον ἶζει' (Kallimach. F. an. 332 Schn), ἀλλ' ἀπὸ τῆς περὶ τὴν πρόσοψιν τῶν ὀφθαλμῶν καταπλήξεως. (11) καὶ τἆλλα δὲ τῶν ἐπιθέτων ἐπιοῦσιν ἡμῖν πάρεστιν ὁρᾶν οὐκ ἀπὸ τῶν ἱερῶν τόπων ὠνομασμένα, ἀπὸ δὲ τῶν ψυχικῶν ἐνεργειῶν ἢ νὴ Δία συμβεβηκότων περὶ τὸ σῶμα, ὡς ἡ λευκώλενος Ἥρη καὶ ἀργυρόπεζα Θέτις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων καὶ ἀκερσεκόμης (F 95—99)· καὶ πάλιν ἀπὸ πράξεως Ἑκατος, Ἑκάτη, ἑκατηβελέτης, ἑκηβόλος· Ἀρτεμις δὲ καὶ ἀγροτέρα καὶ ἰοχέαιρα, καὶ πάντα τὰ παραπλήσια. (12) καὶ γὰρ εἰ σπανίως Ἑλικώνιον τὸν Ποσειδῶνα εἴρηκεν (Υ 404) ἀπὸ Ἑλικῶνος, ὡς ὁ Ἀρίσταρχος βούλεται, ἐπεὶ ἡ Βοιωτία ὅλη ἱερὰ Ποσειδῶνος — οὐ γὰρ ἀρέσκει ἀπὸ Ἑλίκης, ἐπεί φησιν (Θ 203) 'οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσιν'· Ἑλικήιον γὰρ ἂν εἶπε, συγχωροῦντος τοῦ μέτρου —· δύναται δὲ Ἑλικώνιος λέγεσθαι διὰ τὸ ἕλικας καὶ περιφερεῖς εἶναι τὰς τῆς θαλάσσης δίνας. (13) ἔτι δὲ εἴπερ ἦν ἡ Κύπρις ἀπὸ τῆς Κύπρου καθὸ ἐν Κύπρωι τιμᾶται, πολλῶι μᾶλλον ἀπὸ τῆς Πάφου, ἐν ἧι (θ 363) 'βωμός τε θυήεις' αὐτῆς, Παφίη ἐλέγετο· ἀλλ' οὐδέποτε Παφίην εἶπε τὴν Ἀφροδίτην ὁ Ὅμηρος, ὡς οἱ νεώτεροι. (14) καὶ γὰρ εἴπερ γε σπανίως ἐπίθετα ἐξενήνοχε τοπικά, οὐδέποτε ἐξ αὐτοῦ ἀλλ' ἐξ ἡρωικοῦ προσώπου κατὰ τὸ εἰκὸς αὐτὰ λέγει. Ἀχιλλεὺς γὰρ Θεσσαλὸς ὢν φησι (Π 233) 'Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε Πελασγικέ, τηλόθι ναίων', καὶ Ἑκάβη (Ω 290) 'ἀλλ' εὔχεο σύ γ' ἔπειτα κελαινεφέι Κρονίωνι Ἰδαίωι, ὅς τε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται'. εἰ γὰρ ἡ Ἴδη τῆς Τροίας, οἰκείως ἡ Ἑκάβη ἔσχηκε παρονομάσαι τὸν Δία Ἰδαῖον. (15) ὁ δὲ Ὅμηρος οὐκ ἂν εἶπεν ἀπὸ τῆς Κύπρου τὸ ἐπίθειον ἐξ ἰδίου προσώπου λέγων (Ε 330) 'ὁ δὲ Κύπριν ἐπώιχετο νηλέι χαλκῶι'.

354 (—) Eustath. Hom. Il. *A* 206 p. 86, 34: γλαυκῶπις Ἀθήνη] (1) ὅτι γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ οὐ μόνον γραφικῶς ὡς ἁπλῶς γλαυκοὺς ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς, ἀλλὰ καὶ .... δεινὴ τὴν ὄψιν καὶ ἐκπληκτικὴ κατὰ τὰ γλαυκωπὰ τῶν θηρίων ..... (2) τάχα δὲ καὶ ἄλλως ὁ μῦθος ἐπίτηδες τὸ γλαυκὸν τοῖς τῆς Ἀθηνᾶς ἀφώρισεν ὀφθαλμοῖς διὰ τὸ πρὸς αὐτὴν συγγενὲς τῆς λέξεως καὶ τὴν ἐξ ἀναπτύξεως ἐτυμολογικῆς ταυτότητα (F 353, 10). Ἀθήνη τε γὰρ ἀλληγορικῶς ἀπὸ τοῦ ἀθρεῖν εἰρῆσθαι δοκεῖ ὡς προαθροῦσα τὰ οἷον ἐν σκότει καὶ μέλλοντα. καὶ τὸ γλαυκὸν δὲ ἀπὸ τοῦ γλαύσσω παρῆκται τὸ θεωρῶ, καὶ δηλοῖ τὸ ὑπόλευκον καὶ εὐόρατον. εἰ τοίνυν ταὐτὰ τὸ γλαύσσειν καὶ τὸ ἀθρεῖν, ἔχει πως συγγενῶς κατ' αὐτὰ καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα.

---

2 φρονέοντα Et 3 ἀπαλάλκουσα Hemsterhuys ἀλάλκουσα Hesych. (s. Ἀλαλκομενὶς) ἀπαλλάσσουσα *B ἀπαλλάξουσα Et 4 Ἀλαλκομενοῦ Kulenkamp 7 ὄῶτορ ἑάων Od. υ 335 πᾶν γοῦν Et 8 θῖνα D τινὰ *B Et ἦ τ' ⟨ἐπ'⟩ ἄκρης ⟨πόλιος⟩ θιναῖς Dindorf Schneider 12 ἴν' ἦι διὰ *B ἢ διὰ συμβεβηκὸς τῶν Et τὸ om *B 14 πράξεων Et 21 καθὸ — τιμᾶται om *B 24 τοπικὰ D ἀπὸ τόπου Et τοῦ ποιητοῦ *B οὐδέποτε ἐξ αὐτοῦ (ἰδίου Kulenkamp) om *B προσώπου om *B 25 αὐτὰ *B ἑαυτῶι Et λέγει om *B 28 παρωνομασμένον τὸν Ἰδαῖον *B Et 29 εἶποι Et 31–1126,4 [[ ]] zusätze des Eust oder seiner vorlage 36 ἀλληρορικῶς: l. ἐτυμολογικῶς

διὸ τὸ γλαυκωπὸν ὠικείωται τῇι Ἀθηνᾶι ὡς ἀθρητικῆι βλεπτικόν. (3) διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ γλαὺξ οἰκεῖα τῇι Ἀθηνᾶι, οὐ μόνον ὡς νυκτὸς ὁρῶσα, [[ὥσπερ καὶ ἡ σύνεσις κατὰ τὸν εἰπόντα (Lykophr. Alex. 12) ὀρθῆι κελεύθωι [ἐν ταῖς βουλαῖς] τὰ ἐν σκότει ποδηγετεῖ',]] ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ γλαύσσω παραγωγήν, ὅπερ ἐστὶ ταὐτὸν τῶι ἀθρῶ.

(4) *οὕτω καὶ ἄλλα τῶν ὀρνέων ὠικείωνται ἄλλοις θεοῖς διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους συγγένειαν ἢ κατὰ τὸν τῆς κλήσεως τύπον ἢ κατὰ ἐνεργείας ταυτότητα, οἷον ἡ νῆσσα τῶι Ποσειδῶνι· ὑγρὰ μὲν γὰρ οὐσία ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ νῆσσα δὲ παρὰ τὸ νῶ νήσω τὸ κολυμβῶ ἠτυμολόγηται, ἐξ οὗ καὶ τὸ νήχω καὶ ἡ ναῦς καὶ ὁ Νηρεύς.* (5) *ἱέραξ δὲ ἱέρωται Ἡλίωι* [[*Ἀπόλλωνι*]] *διά τε τὸ ὀξὺ τῆς κινήσεως — ὠκυπέτης γὰρ ὁ ἱέραξ, καὶ ὁ ἥλιος δὲ ὀξυκίνητος — καὶ διὰ τὴν ἐξ ἐτυμολογίας συγγένειαν· καὶ γὰρ ἴεται ῥᾶιον ὁ ἥλιος, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ὁ ἱέραξ ὠνόμασται.* [[*ὅθεν καὶ Ἰαπετὸς παρὰ τὸ ἵεσθαι καὶ πέτεσθαι ἡ οὐρανία σφαῖρα λέγεται*]]. (6) *οὕτω καὶ ἡ φαληρὶς τῇι Ἀφροδίτηι συνωικείωται, οὐ μόνον κωμικώτερον διὰ τοὺς ἰθυφάλλους καὶ τοὺς φαλλοὺς καί, ὡς γοργότερον ἔφη τις* (F 109), *διὰ συνέμφασιν τοῦ φαλλοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ λευκότητα τὴν ἐν σπέρματι ζωικῶι, οὗπερ ὁμοιότης ἔγκειται τῶι τῆς φαληρίδος ὀνόματι· φάλιον γὰρ τὸ λευκόν, ἐξ οὗ καὶ τὰ φάλαρα.* (7) *καὶ κύκνος δὲ τῶι Ἀπόλλωνι* (F 95—99) *οὐ μόνον διὰ τὸ ᾠδικὸν καὶ μαντικὸν ἀφιέρωται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ λευκόν, ὅπερ ἐκ τοῦ λεύσσειν ἤτοι βλέπειν παράγεται, οὗπερ Ἀπόλλων ἐστὶ παραίτιος. ὅθεν καὶ Δήλιος ἐπιθετικῶς ὀνομάζεται ὡς δῆλα καὶ εὐόρατα πάντα ποιῶν.* (8) *καὶ ἀετὸς δὲ τῶι Διὶ* [[*ἤτοι τῶι αἰθερίοι ἀέρι*]] *ἀνιέρωται, οὐ μόνον ὡς τελείωι τέλειος καὶ ὡς οὐρανίωι ὑψιπέτης, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κατὰ τοὔνομα κοινωνίαν·* [[*ἀετός τε γὰρ καὶ ἀὴρ ἄμφω παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω δοκοῦσι παράγεσθαι*]]. (9) *οἰκεῖος δέ πως καὶ λάρος Ἑρμῆι οὐ μόνον ὡς Ἀργειφόντηι λευκός, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ παρωνυμεῖν τρόπον τινὰ τῇι τοῦ λόγου γλυκύτητι. ὅ τε γὰρ λόγος πρᾶγμα λαρὸν ἦγουν ἡδύ, καὶ ὁ λάρος δὲ παρὰ τόνον ἐκπέφευγε τὴν πρὸς τὸ λαρὸν συνέμπτωσιν.* (10) *καὶ ἵνα μὴ πολλοῖς ὁμοίοις ἐπεξιόντες περιττὰ σοφιζώμεθα, οὕτω καὶ γλαὺξ οἰκεῖον τῇι ἀθρητικῆι Ἀθηνᾶι διὰ τὴν πρὸς τὸ ἀθρεῖν τοῦ γλαύσσειν ταυτότητα.*

(11) *ἵνα δὲ τῶν ὀρνίθων ἀφέμενοι καὶ ὑποκαταβάντες γενώμεθα καὶ τῶν περὶ γῆν, οὕτω καὶ ἄλλα τινὰ τισὶν ἀνάκειται διὰ ὁμοίας αἰτίας· οἷον Διονύσωι κισσός. κισσητὸς γὰρ ὁ οἶνος, οὗ δοτὴρ ὁ Διόνυσος.* (12) *νάρκισσος Ἐριννύσι στεφάνωμα· νάρκισσός τε γὰρ ἐκ τοῦ ναρκᾶν παρηκεῖται, καὶ τοῦ ναρκᾶν Ἐριννύες τοῖς κακούργοις παραίτιοι.* (13) *πεύκης φυτὸν Ἡφαίστωι ἀνεῖται οὐ μόνον ὅτι εὐέξαπτον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν δᾶιδα, ἥτις ἀπὸ τοῦ δαίω τὸ καίω παράγεται, καθὰ καὶ ἐκ τοῦ αἴθειν ὁ Ἥφαιστος.* (14) *ἡ τρίγλα κατὰ τοὺς παλαιοὺς* [[*Ἀρτέμιδος ἄγαλμα, παρόσον ἡ τρίγλα μὲν κατὰ τὸν Κίλικα ποιητὴν* (Oppian. Hal. I 590) *τριγόνοις γοναῖς ἐπωνόμασται, τρὶς γεννῶσα τοῦ ἔτους· καὶ Ἄρτεμις, ταὐτὸν δὲ εἰπεῖν Σελήνη, τριταία μετὰ γέννησιν σαφῶς διεκφαίνεται. τῇι δ' αὐτῇι Ἀρτέμιδι, ταὐτὸν δ' εἰπεῖν Ἑκάτηι, καὶ μαινίδα θύεσθαί φασι διὰ τὸ δοκεῖν μανιῶν αἰτίαν εἶναι τισίν, ὡς οἷον εἰπεῖν τοῖς σεληνιαζομένοις*]]. (15) *καὶ ἄλλοι δὲ ἰχθύες* (F 109) *ἀνεῖνται τισὶ κατὰ οἰκειότητα, οἷον Ἀπόλλωνι μὲν κίθαρος ἤτοι κιθάρα, ἐπεὶ κιθαριστὴς ἐκεῖνος περιάϊδεται· Ἑρμῆι δὲ βόαξ ὡς κήρυκι διὰ τὴν βοήν, παρ' ἣν καὶ Βοώτης, κήρυκος ὄνομα· Ἀφροδίτη δὲ ἀφύη, ἡ καὶ ἀφρῖτις, διὰ τὸ ἄμφω ἐξ ἀφροῦ φῦναι, τήν τε ἀφύην δηλαδὴ φυσικῶς καὶ τὴν δαίμονα μυθικῶς.* (16) *οὕτω καὶ λύκος Ἀπόλλωνος ἄθυρμα διὰ τὴν ἀμφιλύκην νύκτα, μεθ' ἣν ἐκφαίνεται ἥλιος.* (17) *καὶ λαγωὸς Ἐρώτων ἀνάθημα διὸ τὸ ταὐτὸν τῆς κατὰ*

3 [*ἐν τ. β.*] Jac 12—13 [[ ]] 'zusatz des Eustath' (vgl. zu Θ 479) Reinhardt
22—23 [[ ]] s. komm. 35—40 [[ ]] s. komm.

κλῆσιν γενέσεως. λαγώς τε γὰρ ἀπὸ τοῦ λάειν καὶ Ἔρως ἐκ τοῦ ὁρᾶν ἅπερ τὸ βλέπειν μηνύουσι. (18) καὶ Ἀθηνᾶι δὲ δράκων ἱέρωται, ἵνα, ὅθεν τὰ τῆς ἀρχῆς, ἐκεῖ καταλήξηι ὁ λόγος ἡμῖν, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. δράκοντος μὲν γὰρ πρόκειται τὸ δέρκω ἤτοι βλέπω, Ἀθηνᾶς δὲ τὸ ἀθρεῖν· ἀθρεῖν δὲ ταὐτόν ἐστιν τῶι δέρκεσθαι.

355 (—) Schol. * B Hom. Il. Θ 1 (Porphyr. p. 112, 1 Schr.): (καὶ ποσαχῶς μὲν ἠὼς παρ' αὐτῶι λέγεται εἴρηται). ὅτι δὲ ἡ κροκόπεπλος καὶ ἡ ῥοδοδάκτυλος ἐπὶ τῆς δαίμονος λέγεται, δῆλον· ἐπεὶ δὲ τὰ ἐπίθετα ἐκ τοῦ περὶ τὸ ὁρώμενον τῆς ἡμέρας καταστήματος εἴληπται, ἐξηγεῖται τὸ ἐκ ποίας μὲν καταλήψεως ἡ κροκόπεπλος, ἐκ ποίας δὲ ἡ ῥοδοδάκτυλος. (2) φημὶ τοίνυν ὡς διὰ μὲν τῆς τοῦ κρόκου χρόας δηλοῖ ὀλίγον τῆς ἡμέρας φῶς πολλῶι τῶι τῆς νυκτὸς μέλανι κιρνώμενον· ὅταν δὲ λέγηι (A 477) Ἧμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς διὰ τῆς τοῦ ῥόδου χροιᾶς δηλοῦν αὐτὸν ὀλίγον τὸ τῆς νυκτὸς μέλαν πολλῶι τῶι τῆς ἡμέρας φωτὶ κεχρωσμένον. (3) καὶ ὅτι τοῦτο νοεῖ, δῆλον ἔστω ἐκεῖθεν· μνησθεὶς γὰρ ἑωσφόρου (F 91), ὡς νυκτὸς ἔτ' οὔσης ἀνατέλλει, ἐπάγει αὐτῶι τὴν κροκόπεπλον ἠῶ (Ψ 226) Ἧμος ἑωσφόρος εἶσι φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν, ὅν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπείρ ἅλα κίδναται ἠώς· γεννήσας δ' ἐκ τῆς κροκοπέπλου τὸν ὄρθρον, ἐπάγει τὴν ῥοδοδάκτυλον Ἧμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς. [[(4) ἐν δὲ τῶι (Θ 1) Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν τοῦ κίδνασθαι δηλοῦντος τὸ σκορπίζεσθαι, ὡς ἐν τῶι σκίδναται κατὰ στρατόν (A 487?), δύο ταῦτα τηρήσεως ἄξια ὑπεδείκνυεν· ἓν μὲν ὅτι ἐκίδνατο ἔφη πᾶσαν ἐπ' αἶαν, ὅπερ παράτασιν ἔχει, οὐ συντέλειαν, οἷον τὸ ἐσκεδάσθη. ἐπεὶ δὲ σφαιροειδοῦς ὄντος τοῦ κόσμου καὶ τῆς γῆς οὐχ ἅμα παρὰ πᾶσι κατὰ τὸ αὐτὸ ὁ ἥλιος ἀνατέλλει οὐδὲ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἡ ἡμέρα ἀνίσταται, εἰκότως ἐκίδνατο ἔφη, τὴν ἐν παρατάσει ἄλλοτε πρὸς ἄλλους ἐπιβολὴν παριστὰς τῆς ἡμέρας καὶ πορείαν. (5) ἕτερον δὲ πάλιν ἐσημειούμην, ὅτι σὺν τῶι ἀποτελέσματι καὶ τὸν κύριον τοῦ ἀποτελουμένου εἶναι βούλεται· ἡ μὲν γὰρ θεὸς κροκόπεπλος ὡς ἂν οὐσία ἔννους τε καὶ ἔμψυχος καὶ ἐνσώματος, τὸ δὲ ἀπ' αὐτῆς φῶς σκεδάννυται περὶ τὴν γῆν. ὁ δὲ λαβὼν τὴν σωματοειδῆ θεὸν ἐν τῶι κροκόπεπλος συνήρτησεν αὐτὴν τῶι σκεδαννυμένωι ἀπ' αὐτῆς φωτί, εἰπὼν αὐτὴν ἀλλ' οὐχὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς φῶς σκεδάννυσθαι — Ἠὼς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν. οὐ γὰρ δήποτε ἡ σωματοειδὴς ἐπεπόρευτο, ἀλλὰ τὸ ἀπ' αὐτῆς ἡμερινὸν φῶς. ἀλλ' οἶδεν, ὅπου τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀποτελοῦν.

(6) ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων οἶδε τὸ ποιοῦν καὶ τὸ ἀποτελούμενον, λάμβανε πρῶτον ἐπὶ τῆς νυκτός]] τὸ μὲν ἀποτέλεσμα (H 282) νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι, (ο 392) αἱ δέ τοι νύκτες ἀθέσφατοι, (μ 286) ἐκ νυκτὸς δ' ἄνεμοι χαλεποί· τὴν δὲ δεσπότιν (Ξ 259ff.) εἰ μὴ Νὺξ ὁμήτειρα τε θεῶν ἐσάωσε καὶ ἀνδρῶν· τὴν ἱκόμην φεύγων καὶ ἄζετο γὰρ μὴ Νυκτὶ θοῆι ἀποθύμια ἔρδοι. (7) οὕτω καὶ Ἥβη ἀποτέλεσμα καὶ θεὸς ταύτης προστάτις· (ψ 211) οἳ νῶιν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντες ἥβης ταρφθῆναι καὶ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι, τῆς νεότητος καὶ ἀκμῆς τῆς ἐν νεότητι σφριγώσης· (ϑ 181) ὄφρ' ἥβηι τε πεποίθεα χερσί τ' ἐμῆισιν· (ϑ 136) οὐ δέ τι ἥβης δεύεται· ἐπὶ γὰρ πάντων τὰ ἀποτέλεσματα λέγεται. ἐπὶ δὲ τῆς θεοῦ· (Δ 2) μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη νέκταρ ἐωινοχόει· (E 905) τὸν δ' Ἥβη λοῦσεν· ἐν γᾶρ τοῖς ἀγηράτοις καὶ ἀεὶ ἡβῶσιν οἰνοχόον τὴν Ἥβην καὶ ὑπηρέτιν ἐποίησεν. (8) ἐκ τούτων λύσεις, πῶς ἀγάστονόν τε λέγει τὴν Ἀμφιτρίτην, ὅταν εἴπηι (μ 96) καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἔνεστι κῆτος ἢ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη, καὶ πάλιν κλυτὸν ἐν οἷς φησιν (ε 421) ἦ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύηι μέγα δαίμων ἐξ

12 κεχρωσμένον Schrader χρώμενον *B κιρνώμενον Kammer 26 ἀπ' αὐτῆς φῶς *B (?) om Schrader 30 ἀποτελοῦν Schrader —ούμενον *B ἡ κυρία τοῦ ἀποτελουμένου Kammer 33 τοι: var. τε 34 ὁμήτειρα Hom δημήτερα *B

ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη'· κλυτὸς μὲν γὰρ ἡ θεός, ἡ μεγάλη δαίμων, ἀγάστονος δὲ ἡ θάλασσα. (9) οὕτως καὶ γῇ μὲν τὸ στοιχεῖον (*Λ* 425) 'ἕλε γαῖαν ἀγοστῶι' καὶ 'κάππεσεν ἐν γαίηι', ἡ δὲ θεὸς (*Ο* 36) 'ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθεν' καὶ (*Τ* 259) 'Γῆ τε καὶ Ἥλιος καὶ Ἐρινύες'. (10) οὕτω καὶ Στυγὸς ὕδωρ λέγει τῆς δαίμονος τὸ Στύγιον ἀπ' αὐτῆς καλούμενον (*Ο* 37) 'καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ', ὥσπερ καὶ ποταμὸν λέγει ⟨καὶ⟩ δαίμονα Ἀλφειὸν καὶ Ἀξίον καὶ Σπερχειόν, ὧν εἶναι καὶ γένος, καὶ Ξάνθον δινήεντα. καὶ ὅταν μὴ εἰδῆι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, τὸν εὐχόμενον ποιεῖ λέγοντα (ε 445) 'κλῦθι, ἄναξ, ὅτις ἐσσί'· εὔχεται δὲ τῶι ποταμῶι, ὡς ἂν ἑκάστου ἔχοντος δαίμονα. (11) ὁ δὲ καὶ ἐν ταῖς κρήναις οἶδε θεάς, ἃς νύμφας καλεῖ (ρ 240) 'νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός', καὶ ἄλλαι (*Ζ* 420) 'νύμφαι ὀρεστιάδες, κοῦραι Διός'. (12) οὕτω πεπληρῶσθαι θείων δυνάμεων Ὅμηρος ἡγεῖτο ἅπαντα (F 102 c 3).

356 (—) Eustath. Hom. Il. *Σ* 39 ff. p. 1130, 35: ἰστέον δὲ ὡς ὀνόματα ταῖς ἀνωτέρω μνημονευθείσαις Νηρηίσιν Ὅμηρος πλάττει, καθά που καὶ Ἡσίοδος (Th 240 ff.), ἀπὸ τῶν συμβεβηκότων ἢ ἄλλως ἐνθεωρουμένων τῆι τε θαλάσσηι καὶ τῶι στοιχείωι τοῦ ὕδατος. (2) οἷον Γλαύκη μέν τις αὐτῶν καλεῖται διὰ τὸ τῆς θαλάσσης ἔστιν ὅπου γλαυκόν .... (3) Θάλεια δὲ διὰ τὸ τοῦ στοιχειακοῦ ὕδατος ζωιογόνον ἔν τε ἄλλοις καὶ ἐν φυτοῖς δέ, ἐφ' ὧν τὸ θάλλειν κυριολεκτεῖται ....· καὶ ὅτι δὲ οὐδὲ τὸ θαλάττιον ὕδωρ ἐστέρηται εἰς τὸ πᾶν τοῦ ποιεῖν θάλλειν, ὡς δηλοῦσι δίχα φυκίων καὶ μνίων καὶ οἱ παρὰ τῆι ἱστορίαι βαλαναφαγοῦντές που θύννοι, δῆλόν ἐστι καὶ αὐτό· μαρτυροῦσι δὲ τῶι λόγωι καὶ οἱ Θράικιοι Ῥηγῖνοι, παρ' οἷς ἡ κατὰ σφᾶς ἐκ θαλαττίου στομίου λίμνη τῆι τῶν ἀμπέλων φυτείαι συμβάλλεται, τοὺς τῶν φυτῶν βόθρους τοῦ κατ' αὐτὴν ὕδατος ἐμπιπλῶσα, ἔνθα δυσμετακόμιστόν ἐστι τὸ γλυκύ. (4) καὶ ἄλλως δὲ αὕτη Θάλεια κατὰ τὴν δαῖτα διὰ τὸ ἐκεῖθεν ζωηρὸν οὐ μόνον τοῖς ἐναλίοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξω ἐμπορικοῖς τε καὶ λοιποῖς. (5) ὧν χάριν καὶ Δωτὼ Νηρηὶς πέπλασται, ὡς ῥηθήσεται. (6) Κυμοδόκη δὲ καὶ Κυμοθόη διὰ τὰ κύματα. (7) ἰστέον γὰρ ὅτι εἰσί τινα τῶν τοῦ ὕδατος, ἐξ ὧν ἑκάστου διάφορά τινες τῶν Νηρηίδων κοινοῦνται ὀνόματα, οἷον τὸ Ἴαιρα καὶ Ἰάνειρα καὶ Ἰάνασσα, ἴσως δὲ ἀκολούθως τοῖς δυσὶ τούτοις καὶ τὸ Καλλιάνειρα καὶ Καλλιάνασσα παρὰ τὸ ἰαίνειν, ἐπεὶ τοιοῦτον τὸ στοιχεῖον, εὐφρόσυνον δηλαδὴ πολυτρόπως. ὅθεν καί τις Νηρηὶς Μελίτη λέγεται ὡς πολλοῖς αἰτία γλυκασμοῦ. (8) οὕτω καὶ διὰ τοὺς θαλαττίους ἤχους ἡ μέν τις Κλυμένη, ὡς οἷον κλυτὴ καὶ ἐξάκουστος, ἡ δὲ Ἀγαυὴ διὰ τὸ ἄγαν αὔειν. (9) Δωτὼ δὲ καὶ Δωρὶς διὰ τὰς ἐκ θαλάσσης ἀγαθὰς ὀπωσοῦν δόσεις. (10) ὁμοίως καὶ ... Θόη οὐ μόνον διὰ τὸ τάχυ τοῦ ὕδατος, ὅτε προρρέει, ἀλλὰ καὶ διότι θεούσαις ὑπόκειται ναυσί. διὸ οὐ μόνον ἡ ῥηθεῖσα Κυμοθόη σύνθετος ἐξ αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ Ἀμφιθόη ἑτέρα. (11) διὰ δὲ τοῦτο καὶ ἄλλη τις Φέρουσα καθ' ὁμοιότητα τοῦ Φόρκυνος θαλαττίου δαίμονος. (12) Νησαίη δὲ καὶ Ἀκταίη καὶ Σπειὼ διὰ τὰς παρὰ θάλασσαν νήσους καὶ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ κατ' αὐτὴν σπέη, ὅ ἐστι σπήλαια, ὁποῖα πολλὰ ἐκεῖ, καθὰ δηλοῖ καὶ τὸ (*Σ* 50) 'ἀργύφεον πλῆτο σπέος' καὶ τὸ (*Σ* 65) 'ὣς ἄρα φωνήσασα Θέτις λίπε σπέος'. (13) οὕτω δὲ καὶ Ἀμάθεια παρὰ τὴν ἄμαθον ..... (14) Ἁλία δὲ παρ' αὐτὴν τὴν ἅλα· ἐξῆς καὶ κοινὸν τοῦτο πάσαις ἐπίθετον, ὡς δηλοῖ τὸ (*Σ* 86) 'μετ' ἀθανάταις ἁλίηισι'. (15) Λιμνώρεια δὲ παρώνυμος λιμνῶν καὶ ὀρέων, ἃ δηλαδὴ πολλαχοῦ θάλασσαν ὑποξύουσι, καθὰ καὶ Ὠρείθυια κατὰ ἔκτασιν τῆς ἀρχούσης ἡ ἐν ὄρει πού ἐστιν οὖ θύουσα ἢ διὰ τὰ καὶ ἐν ὄρεσιν ὕδατα. (16) Πρωτὼ δὲ διὰ τὸ πρωτεῦον τοῦ ὕδατος καὶ ἀρχικόν·

1 μεγάλη: ἐναλία Hefermehl 4 Ἥλιος *B 6 ⟨καὶ⟩ Hefermehl 8 εἰδῆι Hefermehl εἴπηι *B 28 τινες τῶν Reinhardt τῶν τινες Eust

διὸ καὶ Νημερτὴς καὶ Ἀψευδὴς ἕτεραι δύο αὗται Νηρηίδες τῇι αὐτῇι ἐννοίαι διοικούμεναι, τῇι ὄθεν ἀληθέστερον ἀρχικῆι, ὡς τῶν ἄλλων τριῶν στοιχείων ψευδομένων οἷον τὸ ἀρχικὸν διὰ τὸ δοκεῖν ἐξ ὕδατος τὰ λοιπὰ ὡς ἀπ' ἀρχῆς τινος γίγνεσθαι. (17) οὕτω δὲ καὶ τὸ Καλλιάνασσα καὶ τὸ Ἀγαυὴ καὶ Κλυμένη τοῦ κατὰ τὸ ὕδωρ ἀρχικοῦ δόξαιεν ἂν οὐκ ἀφυῶς ἔνδειξις εἶναι, τὸ μὲν διὰ τὴν τοῦ ἀνάσσειν ἀξίαν, τὸ δὲ διὰ τὸ ἐκ τοῦ ἄρχειν γαῦρον καὶ περίκλυτον. (18) καὶ ἄλλως δὲ Νημερτὴς καὶ Ἀψευδὴς ὀνόματα θαλαττίων δαιμόνων διὰ τὸ εἰς ὅρκον τοῖς τότε πίπτειν τὴν θάλασσαν, ὡς δηλοῖ τὸ (Ξ 272) 'χειρὶ δὲ τῇι ἑτέρηι μὲν ἕλεν ἅλα μαρμαρέην'.... (19) ἐξ οὗ καὶ Μαῖρα Νηρηὶς οἱονεὶ ἡ λαμπρά, ἣι ἀκόλουθος καὶ ἡ Πανόπη, ἔτι δὲ καὶ ἡ Γαλάτεια, παρηχουμένη ὥσπερ ἡ Θέτις τῇι καταθέσει τῆς ζάλης οὕτως αὐτὴ τῇι Γαλήνηι. αὕτη δὲ καὶ διὰ τοὺς τῶν κυμάτων γαλακτοχρόους ἀφροὺς οὕτω καλεῖται. (20) καὶ Πανόπη δὲ ἄλλως διὰ τὸ λεῖον τῆς τοῦ ὕδατος ἐπιφανείας καὶ τῇι ὄψει ἀνεπιπρόσθητον, καθά που δηλοῖ καὶ ὁ ποιητὴς ἐν παραβολῇι. (21) Δυναμένη δὲ ἢ διότι τὸ στοιχεῖον τοῦ ὕδατος κατὰ τὸ δύνασθαι θεωρεῖται πρὸς τὸ ἐνεργείαι τῶν εἰδοποιουμένων ἐξ αὐτοῦ ἢ καὶ διὰ τὸ τοῦ ⟨θαλαττίου⟩ ὕδατος ἰσχυρόν· ὃ καὶ ὁ θαλάττιος πολλαχοῦ αἰνίττεται Ποσειδῶν, ὁ διὰ τοῦτο καὶ Ἐνοσίχθων καὶ Ἐνοσίγαιος (F 96). (22) Δεξαμένη δὲ διὰ τὸ δεχάδα τὴν θάλασσαν εἶναι ζώιων τε τῶν ἐν αὐτῇι καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ὡς εἴς τινα δεξαμενὴν εἰσβαλλόντων ὑδάτων. (23) Ἀμφινόμη δὲ διά τε τὰς κύκλωι ἀπὸ γλυκέων ὑδάτων νομάς, καὶ τὰ ἐν ὑγροῖς δὲ νεμόμενα. (24) καὶ εἴ τινες δέ που ἕτεραι Νηρηίδων κλήσεις, οἷοι Ἁλοσύδνη ἢ Ὑδατοσύδνη ἢ Κυμὼ ἢ Ἀμφιτρίτη, τοιούτοις τισι λόγοις ὑπάγονται. ὅτι δὲ οἱ παλαιοὶ πολλὴν καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα σχολὴν ἔσχον, ἄλλοι δηλοῦσιν.

—. ARISTONYMOS.

ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΧΡΟΝΩΝ.

s. III u. Rhodos.

—. ARISTION. HAGELOCHOS. HAGESTRATOS. NIKASYLOS. ONOMASTOS. TIMOKRITOS.

ΧΡΟΝΙΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ.

s. III u. Rhodos.

---

245. STESIKLEIDES (KTESIKLES) VON ATHEN.

F

ΑΡΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ (ΧΡΟΝΙΚΑ).

$\overline{\Gamma}$

1 (IV 375, 1) ATHEN. VI 103 p. 272 C: *Κτησικλῆς δ' ἐν τρίτηι* a. 317/6 (?) *Χρονικῶν ⟨κατὰ τὴν πεντε⟩καιδεκάτην πρὸς ταῖς ἑκατόν φησιν ὀλυμπιάδα*

---

15 ⟨θαλαττίου⟩ Reinhardt 34 u. p. 1129,6 *Στησικλῆς*? Jac 35 *καὶ δεκάτηι ὀλυμπιάδα* A *ἐν τρίτωι καὶ δεκάτωι π. τ.* $\overline{\rho}$ *ὀλυμπιάδι* C ⟨τῇι πεντε⟩καιδ. Schweighaeuser ⟨κατὰ τὴν ἑπτα⟩καιδεκάτην St Croix-Dindorf ⟨τῇι ἑκ⟩καιδ. Casaubonus

ἐξετασμὸν γενέσθαι ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως τῶν κατοικούντων τὴν Ἀττικήν, καὶ εὑρεθῆναι Ἀθηναίους μὲν δισμυρίους πρὸς τοῖς χιλίοις, μετοίκους δὲ μυρίους, οἰκετῶν δὲ † μυριάδας μ̄.

2 (2) ATHEN. X 64 p. 445 CD: *σὺ δὲ παροινῶν καὶ μεθύων . . . οὐδ'* a. 241 *ἐπὶ νοῦν λαμβάνεις ὅτι ὑπὸ μέθης ἀπέθανεν Εὐμένης ὁ Περγαμηνὸς ὁ Φιλεταίρου τοῦ Περγάμου βασιλεύσαντος ἀδελφιδοῦς, ὡς ἱστορεῖ Κτησικλῆς ἐν τρίτωι Χρόνων.*

OHNE BUCHZAHL.

3 (IV 507) DIOG. LAERT. II 55: *ἤκμαζε δὲ* (sc. *Ξενοφῶν*) *κατὰ* a. 360/59 B? *τὸ τέταρτον ἔτος τῆς τετάρτης καὶ ἐνενηκοστῆς ὀλυμπιάδος* (401/0) *καὶ ἀναβέβηκε σὺν Κύρωι ἐπὶ ἄρχοντος Ξεναινέτου* (401/0) *ἑνὶ πρότερον ἔτει τῆς Σωκράτους τελευτῆς.* (56) *κατέστρεψε δέ, καθά φησιν Στησικλείδης ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῆι τῶν Ἀρχόντων καὶ Ὀλυμπιονικῶν Ἀναγραφῆι, ἔτει πρώτωι τῆς πέμπτης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος ἐπὶ ἄρχοντος Καλλιμήδου, ἐφ' οὗ καὶ Φίλιππος ὁ Ἀμύντου Μακεδόνων ἦρξε. τέθνηκε δ' ἐν Κορίνθωι, ὥς φησι Δημήτριος ὁ Μάγνης* (IV), *ἤδη δηλαδὴ γηραιὸς ἱκανῶς.*

---

246. ANDRON VON ALEXANDREIA.

F

ΧΡΟΝΙΚΑ.

1 (II 352) ATHEN. IV 83 p. 184 BC: *οὐ γὰρ οἶδας ἱστοροῦντα* a. 146 *Μενεκλέα τὸν Βαρκαῖον συγγραφέα* (III), *ἔτι τε Ἄνδρωνα ἐν τοῖς Χρονικοῖς τὸν Ἀλεξανδρέα, ὅτι Ἀλεξανδρεῖς εἰσιν οἱ παιδεύσαντες πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβάρους, ἐκλειπούσης ἤδη τῆς ἐγκυκλίου παιδείας διὰ τὰς γενομένας συνεχεῖς κινήσεις ἐν τοῖς κατὰ τοὺς Ἀλεξάνδρου διαδόχους χρόνοις. ἐγένετο οὖν ἀνανέωσις πάλιν παιδείας ἁπάσης κατὰ τὸν ἕβδομον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου Πτολεμαῖον, τὸν κυρίως ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρέων καλούμενον Κακεργέτην. οὗτος γὰρ πολλοὺς τῶν Ἀλεξανδρέων ἀποσφάξας, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ φυγαδεύσας τῶν κατὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐφηβησάντων ἐποίησε πλήρεις τάς τε νήσους καὶ πόλεις ἀνδρῶν γραμματικῶν φιλοσόφων γεωμετρῶν μουσικῶν ζωγράφων παιδοτριβῶν τε καὶ ἰατρῶν καὶ ἄλλων πολλῶν τεχνιτῶν, οἳ διὰ τὸ πένεσθαι διδάσκοντες ἃ ἠπίσταντο πολλοὺς κατεσκεύασαν ἄνδρας ἐλλογίμους.*

---

3 *τετρακισμύριοι* Hume 12 *Κτησικλείδης* Wilamowitz 14 *Καλλιμήδου* vulg *Καλλιδημίδου* Di 24 *τοὺς* C *τοῦ* A

247. ANTILEON.

F

ΠΕΡΙ ΧΡΟΝΩΝ.

$\overline{B}$

1 (IV 306, 1) DIOG. LAERT. III 3: *ἦν δὲ* (sc. *Πλάτων*) *τῶν δήμων* 428/348
Κολλυτεύς, ὥς φησιν Ἀντιλέων ἐν δευτέρωι Περὶ χρόνων.

OHNE BUCHTITEL.

2 (2) POLLUX II 150—151: *μακρόχειρ — εἴτε κατὰ Πολύκλειτον* 485/65
(128 F 3) *ὁ Ὑστάσπου Δαρεῖος, εἴτε κατὰ Ἀντιλέοντα Ξέρξης, εἴτε κατὰ τοὺς πλείστους Ὦχος ὁ ἐπικληθεὶς Ἀρταξέρξης — ἤτοι τὴν δεξιὰν ἔχων προμηκεστέραν ἢ τὴν ἀριστερὰν ἢ ἀμφοτέρας· οἱ δὲ ὅτι τὴν δύναμιν ἐπὶ πλεῖστον ἐξέτεινεν.*

248. XENOKRATES.

ΧΡΟΝΙΚΑ.

$\overline{A}$

1 (IV 530) ET. M. 157, 51: *Ἀσσυρία· ἡ Βαβυλωνία. τὸ μὲν πρῶτον ἐκαλεῖτο Εὐφράτις, ὕστερον δὲ Χαλδαία, τὸ τελευταῖον δὲ ἀπὸ Ἀσούρου τοῦ Σούσου Ἀσσυρία, ὡς Ξενοκράτης ἐν πρώτωι Χρονικῶν.*

249. AUTOCHARIS (?).

ΧΡΟΝΟΙ.

$\overline{A}$

1 (IV 346) SCHOL. APOLL. RHOD. IV 1470: *Εἰλατίδην Πολύφημον*] *Πολύφημος ἐν Μυσίαι καταλειφθεὶς ἔκτισε πόλιν Κίον τὴν οὕτως ὀνομασθεῖσαν ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ. μαχόμενος πρὸς Χάλυβας οὗτος ἐτελεύτησεν, ὡς φησι Νυμφόδωρος* (III). *ὅτι δὲ τὴν Κίον ἔκτισεν, εἴρηκεν Αὐτόχαρις ἐν πρώτωι Χρόνων.*

250. KASTOR VON RHODOS.

a. 2123/2—61/0

T

1 SUID. s. *Κάστωρ Ῥόδιος ἢ, ὥς τινες, Γαλάτης· ὡς δὲ ἄλλοι ἐπλανήθησαν, Μασσαλιώτης· ῥήτωρ· ὃς ἐκλήθη Φιλορώμαιος. γήμας δὲ οὗτος Δηι-*

17 *Ἀσούρου*: *σύρου* V 18 *τοῦ Σήμου*? Gaisford 26 *Αὐτόχαρις* vulg (Eudok. 768) *αὐτὸ χάρις* L *αὐτὸ χάρης* p *Χάραξ* Heringa *Χάρων* Spitzner *χρονικῶν* p

οτάρου τοῦ † συγκλητικοῦ θυγατέρα ἀνηρέθη ὑπ' αὐτοῦ ἅμα τῇι γαμετῇι, διότι αὐτὸν Καίσαρι διέβαλεν. ἔγραψε δὲ † Ἀναγραφὴν Βαβυλῶνος καὶ τῶν Θαλασσοκρατησάντων ἐν βιβλίοις $\overline{\beta}$· Χρονικὰ ἀγνοήματα· καὶ Περὶ ἐπιχειρημάτων ἐν βιβλίοις $\overline{\varepsilon}$· Περὶ Πειθοῦς $\overline{\beta}$· Περὶ τοῦ Νείλου· Τέχνην ῥητορικήν· καὶ ἕτερα.

2 EUSEB. ARM. Chron. p. 125, 6 Karst: *Nachdem zusammengetragen ist das sämtliche erörterte aus den denkmälern, die hier der reihe nach verzeichnet sind: aus dem Polyhistor Alexandros* (III); *aus Abydenos* (III) . . . .; *aus Manethos* (III) . . .; *aus Kephalions 9 Musischen Büchern* (93); *aus Diodors Bücherei* . . . .; *aus Kassios Longinos* (259) . . .; *aus des Phlegon . . . 14 büchern* (257) . . .; *aus des Kastor 6 büchern, in welche er zusammengefaßt hat von Ninos an abwärts † 181 olympiaden; aus des Thallos 3 büchern* (256) . . . . *aus Porphyrios* (260) . . .

3 AUSON. Prof. Burdig. XXII p. 68 Peiper:

1 *Victori studiose, memor, celer, ignoratis*
adsidue in libris nec nisi operta legens,
exesas tineis opicasque evolvere chartas
maior quam promptis cura tibi in studiis . . . . . .
7 *quid Castor cunctis de regibus ambiguis, quid*
coniugis e libris ediderit Rhodope . . . . .

F

ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΚΡΑΤΗΣΑΝΤΩΝ $\overline{A}$—$\overline{B}$.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ.

(F 17; 20?).

ΧΡΟΝΙΚΑ ΑΓΝΟΗΜΑΤΑ.

ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΟΜΗ (?) $\overline{A}$—$\overline{F}$.

$\overline{A}$

1 (1—2) EUSEB. ARM. Chron. p. 26, 8—27, 8 Karst: *Nicht er* (sc. Abydenos) *allein, sondern auch Kastor im ersten kurzgefaßten Buche der Zeitgeschichten berichtet nach derselben weise und norm, bis auf die silben genau übereinstimmend, von dem königtum der Assyrer.*

---

1 *συγκλητικοῦ* Suid (vgl. Gelzer African. II 70) *Γαλατικοῦ* Wachsmuth 2 [*Βαβυλῶνος καὶ*] Bernhardy *Βασιλέων* $\overline{\varsigma}$ *καὶ* v Gutschmid 4 $\overline{\varepsilon}$ ABV* $\overline{\vartheta}$ cett. 11 *Philagon* Arm 12 *181*: s. komm.

Aus Kastors kurzgefaßtem Buche vom Königtum der Assyrer:

'Belos war', sagt er, 'könig der Assyrer. und unter ihm waren die Kyklopen mit blitzen und feuerflammenden strahlen dem Aramazd, dem mit den Titanen kämpfenden, im streit behilflich. und könige der Titanen wurden gekannt zu jener zeit; deren einer war Ogygos der könig.' hierauf fährt er wenige worte danach hinzufügend fort: 'die riesen stürzten sich auf die götter und wurden zerschmettert, da hilfreiche bundesgenossen den göttern geworden waren Herakles und Dion⟨is⟩os, welche von den Titanen waren.'

'Belos, von dem wir vorhin gesprochen haben, schied aus dem leben, der denn gar für einen gott gehalten wurde. nach welchem Ninos über die Assyrer herrschte 52 jahre; dieser heiratete die Šamiram. nach welchem Šamiram über die Assyrer herrschte 42 jahre. und darauf Zames, der auch Ninuas.' sodann im einzelnen die könige der Assyrer, welche nach diesen waren, der reihe nach anführend, zählt er sie auf bis zu Sardanapallos, bei namen erwähnend die sämtlichen; von denen auch wir wenig hiernach sowohl die namen als die zeiten der regirungen anführen werden (F 1 d). *da ja auch jener in seinen Canones, die er aufgestellt hat, in eben dieser weise von ihnen schreibt: 'zuerst haben wir die könige der Assyrer angeführt, mit Belos beginnend. und da die jahre von dessen königtum nicht sicher überliefert sind, haben wir den namen erwähnt, jedoch den beginn der chronologie mit Ninos gemacht, und haben sie mit dem andern Ninos, der von Sardanapallos das königtum überkommen hat, abgeschlossen, damit dieserweise offensichtlich würde sowohl die gesamte zeit im allgemeinen als auch die eines jeglichen von den herrschern im besonderen; und so ergibt sich die zeit von 1280 jahren. dieses Kastor.*

(1 a) SYNKELL. p. 387, 5 ed. Bonn.: ἕτεροί φασι μετὰ Σαρδανάπαλλον κρατῆσαι [καὶ] τῆς Ἀσσυρίων ἀρχῆς Νίνον, ὥς που καὶ Κάστωρ ἐν τῷι Κανόνι αὐτοῦ φησιν ὧδε· «πρώτους μὲν οὖν τοὺς Ἀσσυρίων βασιλεῖς κατετάχαμεν, τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Βήλου πεποιημένους· τῷι δὲ τὰ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔτη μὴ παραδεδόσθαι σαφῶς τοῦ μὲν ὀνόματος μνημονεύομεν, τὴν δὲ ἀρχὴν τῆς χρονογραφίας ἀπὸ Νίνου πεποιήμεθα, καὶ καταλήγομεν ἐπὶ Νίνον τὸν διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν παρὰ Σαρδαναπάλλον.»

23² [καί] Jac

1 b (3) SYNKELL. p. 172, 15 ed. Bonn.: *ἡ τῶν Ἀράβων βασιλεία διαδεξαμένη τὴν τῶν Χαλδαίων διήρκεσεν ἔτη σιε .... ταύτην Ἀσσυρίων μα διεδέξαντο βασιλεῖς ... διαρκέσαντες ἔτη ὅλα αυξ, ἀπὸ τοῦ πρώτου αὐτῶν Βήλου ἕως τοῦ μα Μακοσκολέρου τοῦ καὶ Σαρδαναπάλλου, ὡς συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν ἐπισήμων ἱστορικῶν, Πολύβιος* (254 F 1) *καὶ Διόδωρος, Κεφαλίων* (93 F 2) *τε καὶ Κάστωρ καὶ Θάλλος* (256 F 5) *καὶ ἕτεροι.*

1 c (4) — p. 317, 21: *ὁ μέντοι Εὐσέβιος, καίπερ ... τὰς ... προκειμένας χρήσεις Διοδώρου καὶ Κεφαλίωνος* (93 F 1) *προθείς, ἐν λζ βασιλεῦσι τὴν Ἀσσυρίων ἀρχὴν περιέλαβεν, ἔτεσι δὲ ατ, τῶι Κάστορι μᾶλλον ἀκολουθήσας, οὗ καὶ μαρτυρίαν παρήγαγε, ασπ ἔτη φάσκουσαν τοὺς Ἀσσυρίων βασιλεῖς ἄρξαι.*

1 d EUSEB. ARM. Chron. p. 30, 27—32, 15 Karst: *Es sind aber die könige der Assyrer, die in den büchern stehen, nach den zuverlässigen büchern diese:*

Könige der Assyrer.

1. Ninos			
von dem sie sagen, er habe als erster regiert über alle Asianer außer den Indern,	*jahre*	*52*	a. Chr. 2123/2
unter welchem sich findet gewesen zu sein Abraham . . .			
2. Šamiram	*jahre*	*42*	2071/0
3. Zames, welcher Ninuas	„	*38*	2029/8
4. Arios	„	*30*	1991/0
5. Aralios, welcher Amyros	„	*40*	1961/0
6. Xerxes, welcher auch Baleos	„	*30*	1921/0
7. Amramithes	„	*38*	1891/0
8. Belochos	„	*35*	1853/2
9. Baleas	„	*12* [*l. 52*]	1818/7
10. Aladas	„	*32*	1766/5
11. Mamythos	„	*30*	1734/3
12. Machchaleos	„	*30*	1704/3
13. Spheros	„	*22*	1674/3
14. Mamylos	„	*30*	1652/1
15. Sparethos	„	*40*	1622/1
16. Askatades	„	*40*	1582/1
unter ihm war Moses, gesetzgeber der Juden.			
17. Amyntas	*jahre*	*45*	1542/1
⟨*18. Atossa*	„	*21*⟩	1497/6
19. Belochos	„	*45* [*l. 25*]	1476/5
dessen tochter Tratres, die zubenannt ward Achurard, regierte demselben zufolge 17 jahre. Dionesios und Perseus waren um diese zeiten.			
20. Balatores	*jahre*	*30*	1451/0
21. Lamprides	„	*32*	1421/0

26 *52* Exc. Barb. Synkell. *Χρον. Σύντ. 12* GE 36 erg. E Schwartz nach Exc. Barb. *Atossai et Semiramis femina* (Ἄτοσσα ἡ καὶ Scaliger) *ann. XXIII* 37 *45* Arm. *25* Exc. Barb. Synk. *Χρον. Σύντ.* 38—39 *demselben zufolge*: oder *mit ihm* Karst

22. Sosmares *jahre 8 [l. 20]* 1389/8
23. Lampares „ *30* 1369/8
24. Pannyas „ *42 [l. 45]* 1339/8
unter diesem wurde die schiffsflotte der Argier und Herakles erkannt
25. Sosarmos *jahre 19* 1294/3
26. Mithreos „ *27* 1275/3
27. Teutamos „ *32* 1248/7
unter welchem Ilion eingenommen wurde.
28. Teuteos *jahre 40* 1216/5
29. Thineus „ *30* 1176/5
30. Derusos „ *40* 1146/5
31. Eupalmes „ *38* 1106/5
unter diesem war Davith . . . .
32. Laosthenes „ *45* 1068/7
33. Peritiades „ *30* 1023/2
34. Ophrateos „ *21* 993/2
35. Ophatanes „ *50* 972/1
36. Akrazanes „ *42 [40]* 922/1
37. Sardanapalles „ *20* 882/1
unter diesem gab Lakoriges gesetze den Lakedmoniern.
⟨38. Ninos *jahre 19⟩* 862/1—844/3

Von Ninos bis auf diese haben die könige der Assyrer geherrscht, da über die Athener Thespios, sohn des Ariphron, regierte. insgesamt ergeben sich für die ganze Assyrerdynastie nach den glaubhaften schriftstellern 1240 [l. 1280] jahre; und nach anderen 1300. Thonnos Konkoleros, der auf griechisch Sardanapalles heißt, hat, nachdem er die niederlage erlitten von Varbakes und von Belesios, sich selbst dem feuer überliefert; von welchem bis auf die erste olympiade es 40 jahre sind.

Ohne Buchzahl.

2 (6—8) Euseb. Arm. Chron. p. 81, 6—83, 9 Karst: *Beginnen wird nun diese zeitbeschreibung . . . mit den ältesten, der Sikonier könige zuerst klar aufzuzählen. denn viel zwiespalt ist unter den alten, welche der griechischen geschichte zeitbeschreibungen zusammenstelltên; und soweit es möglich sein wird, werden wir die sich bei vielen befindlichen miteinander übereinstimmenden zeugnisse sammeln. auch hat der Sikonier-könige zeiten, in 'Zeiten-Büchern' beschrieben, ordnungsmäßig dargestellt der zeitenschreiber Kastor; dieselben faßt er zusammen im 'Kurzen Abriß', schreibend in dieser weise der darstellung:*

1 *8* Arm. *20* Barb. Synk. ($\overline{\eta}$: $\overline{\kappa}$) 3 *42* Arm. *45* Barb. Synk. *Χρον. Σύντ.* 6 *19* Arm. *20* Barb. Schwartz (s. v. 17) *22* Synk. *Χρον. Σύντ.* 12 *Derkylos* Aucher 17 *21* Arm. *20* Barb. Schwartz (s. v. 6) *29* *Χρον. Σύντ.* 19 *42* Arm. Synk. *Χρον. Σύντ. 40* Barb. (Schwartz) 22 erg. edd nach *Ninus ann. XVIIII* Barb. *Νῖνος ἔτ. ῑ Χρον. Σύντ.*

'Dargestellt haben wir anbei der Sikonier könige, angefangen mit Egialeus, dem ersten könige und endend auf Leukippos. und eingenommen haben die könige eine zeit von 959 [l. 962] jahren. und nach den königen waren die priester des Karnios, 6, welche das priestertum führten 33 jahre. nach welchem war Charidemos der priester, der, da er die kosten nicht bestreiten konnte, flüchtig wurde.

(2a) SYNKELL. p. 182, 6 ed. Bonn.: *Κάστορος περὶ τῆς βασιλείας τῶν Σικυωνίων. «παρατίθεμεν δὲ καὶ τοὺς Σικυῶνος βασιλεύσαντας, ἀρχομένους μὲν ἀπὸ Αἰγιαλέως τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος, λήγοντας δὲ ἐπὶ Ζεύξιππον. οἱ μὲν οὖν βασιλεῖς κατέσχον ἐτῶν χρόνον ϡνϑ. μετὰ δὲ τοὺς βασιλεῖς κατεστάθησαν ἱερεῖς τοῦ Καρνίου ἓξ. οὗτοι δὲ ἱεράτευσαν ἔτη λγ. μεϑ' οὓς κατεστάθη ἱερεὺς Χαρίδημος, ὃς καὶ οὐχ ὑπομείνας τὴν δαπάνην ἔφυγε.»*

Dieses Kastor nach diesem wortlaute. der reihenfolge nach im einzelnen aber hat das königtum der Sikonier eine folgenderweise entworfene zählung:

Könige der Sikonier.

1. Egialeus	*52 jahre*		2123/2
woher auch Egiala, der jetzige Peloponesos, benannt wird.			
von diesem sagen sie, er habe als erster geherrscht über die Sikonier, um das 15. jahr des Belos, des ersten beherrschers des Assyrerreiches, von dem sie fabeln, er sei des Posidon und der Liba sohn gewesen.			
2. Europs	*45 jahre*		2071/0
dieser regiert unter Ninos, dem sohne des Belos.			
3. Telchin	*20 jahre*		2026/5
dieser regiert unter Šamiram.			
4. Apis	*25 jahre*		2006/5
von welchem Apia, der jetzige Peloponesos genannt wird.			
5. Thelxion	*52 jahre*		1981/0
6. Egidros	*34*	,,	1929/8
7. Thurimachos	*45*	,,	1895/4
unter diesem beherrschte als erster die Argiver Inachos.			
8. Leukippos	*53 jahre*		1850/49
9. Messapos	*47*	,,	1797/6
unter diesem . . . herrschte über die Egypter Joseph, der von den Ebraern erwähnt wird.			

1^1—15^1 Canon p. 173 Karst; p. 64, 13 ff. Helm 5^1 l. *Zeuxippos* 7^1 *959*: *962* Hieron. p. 64. 65 Helm *967* Canon Arm.

10. Eratos	*46 jahre*		1750/49
11. Plemneos	*48* „	[49]	1704/3
12. Orthopolis	*63* „		1655/4
13. Marathonios	*30* „		1592/1
unter welchem als erster über Attika regierte Kekrops Diphyes.			
14. Marathon	*20 jahre*		1562/1
unter diesem begegnet des auszuges aus Egiptos heerführer der Ebraeer, Moses, was zu ⟨seiner⟩ zeit bewiesen werden wird.			
15. Chyreus	*55 jahre*		1542/1
unter diesem herrscht über die Argiver Danaos.			
16. Korax	*30 jahre*		1487/6
17. Epopeus	*35* „		1457/6
18. Laomedon	*40* „		1422/1
19. Sikion	*45* „		1382/1
unter diesem hörten die Argiverkönige auf, sich erstreckend auf 540 jahre.			
20. Polibos	*40 jahre*		1337/6
21. Inachos	*40* „	[42]	1297/6
22. Phestos	*8* „		1255/4
23. Adrastos	*4* „		1247/6
24. Poliphides	*31* „		1243/2
unter diesem wurde Ilion eingenommen.			
25. Pelasgos	*20 jahre*		1212/1
unter diesem regierte über die Latiner Enias.			
26. Zeuxippos	*31 jahre*		1192/1—1162/1

Zusammen im ganzen ergeben sich Sikonierkönige 26; und sie regieren einen zeitraum von 959 [l. 962] *jahren. nach welchen keine könige mehr, sondern die priester des Karnios, deren erster das priestertum bekleidete:*

1. Archelaos	*1 jahr*		1161/0
2. Otomedon	*1* „		1160/59
3. Theoklitos	*4* „		1159/8
4. Euneos	*6* „		1155/4
5. Theonomos	*9* „		1149/8
6. Amphichies	*12* „		1140/39—1129/8

1 Ἔρατος Euseb. (Ἄρατος *Χρον. Σύντ.*); Hieron.; Augustin. De c. d. 18, 6. (cf. Paus. II 36, 4 *Ἀργεῖοι καὶ ὁ βασιλεὺς* Ἔρατος) Ἔραστος Synk. p. 196, 12 (cf. Pindar. O VII 93 c. schol.) *Πέρατος* Paus. II 5, 8. 2 *48* Arm. Hieron. *49* Ser. Reg. Barb. ¯, *κατὰ δὲ ἄλλους* $\overline{\mu\eta}$ Synk. 9 *Chereus* Can. arm. p. 161 *Χυτρεύς Χρον. Σύντ. Echyrus* Exc. Barb. Ἐχυρεύς Hieron. p. 43; Synk. p. 205, 18; Exc. Euseb.; Ser. Reg. 16 l. *544* cf. p. 1138, 26 18 *40* Arm. *42* Ser. Reg. Hieron. *Χρον. Σύντ. 45* Synk. Barb.

der siebente letzte Charimedos, der, da er den aufwand nicht aushielt, entfloh. von welchem bis zur ersten olympiade 352 jahre (1128/7—777/6). *insgesamt für die sikonischen könige und priester 998* [l. 995] *jahre.*

2 a JOHANN. LYD. De mag. III 70 p. 163, 1 Wünsch: *ἐπὶ τὴν ἀγοράν, ἣν καλοῦσι Ζεύξιππον ἀπὸ Ζευξίππου βασιλέως, ὑφ' ὃν ἐπὶ τῆς τριακοστῆς ὀγδόης ὀλυμπιάδος* (628/5) *Μεγαρεῖς εἰς Βυζάντιον ἀποικήσαντες πρὸς τιμὴν αὐτοῦ τὴν ἀγορὰν οὕτως ἐπωνόμασαν, καθάπερ τὰς Χαριδήμου στοὰς οἱ Κύζικον οἰκίσαντες Μεγαρεῖς· καὶ οὗ⟨τος⟩ βασιλεῦσαι Ἑλλήνων μνημονεύεται, ὡς ὁ Κάστωρ ἐν Ἐπιτομῇ Χρονικῶν ἀπέθετο.*

3 (9—11) EUSEB. ARM. Chron. p. 83, 10—85, 2 Karst: *Nach den Sikonier-vorstehern ist's angezeigt zu der Argiver königen kurz zusammenfassend überzugehen, insofern sicheres in den Geschichten der Alten enthalten ist. es berichtet über dieselben auch Kastor, schreibend in dieser weise der fassung:*

Des Kastor von der Argiver Königtum.

'Der reihe nach hieran werden wir verzeichnen die könige der Argiver von Inachos ab, welche nachlassen mit Sthenelos dem Krotopier; deren zeit sich beläuft auf 382 jahre, und den Sthenelos verdrängt habend, beherrschte Danaos Argos, und dessen nachkommen bis zu Heurystheus, ⟨dem⟩ des Sthenelos, des Perseusabkömmlings. nach welchem die Polopiden das königtum nahmen. aber auch der Danaer zeit des königtums findet sich als ⟨die⟩ von 162 jahren. für die Polopiden aber, die von Atreus ab regierten und die herrschaft innehatten bis auf Penthilos und Tisemenos und auf Knumetes, den des Surestes, unter welchem der Herakliden einfall ward, ergibt sich eine zeit von †105 jahren.' und es sind der einzelnen Argiverkönige jeweilige zeiten diesergestalt.

Könige der Argiver.

1. Inachos

woher das land Inachia genannt ward

50 jahre 1856/5

es regiert als erster Inachos über die Argiver, unter Thurimachos, welcher der siebente war der Sikonierherrschaft.

4—9 die unterpunktierten buchstaben sind noch von Fuss 1812 gelesen 7 χαριδημους O corr. Fuss 8 καὶ οὗτος Wünsch καὶ ου.... O καὶ γὰρ Fuss 16—28 Hieron. p. 27, 19; 44, 11 Helm; Canon Arm. p. 162 Karst 26 d. i. *Κομήτην, τοὺς Ὀρέστου* v Gutschmid 27 *105*: l. *170* (ρε: ρο)

2. Phoron⟨eus⟩ 60 jahre 1806/5
unter diesem hat Ogigos Eleusina erbaut.
3. Apis, von dem das land Apia genannt ward 35 jahre 1746/5
unter diesem beherrscht die Egypter Joseph, von den Ebraeern erwähnt.
4. Argos, ὁ Διὸς und Niobes, woher des landes name abgeändert ward zu Argia, 70 jahre 1711/0
5. Kriasos 54 ,, 1641/0
6. Phorbas 35 ,, 1587/6
unter welchem Kekrops Diphyes über die Athener regierte.
7. Triopas 46 jahre 1552/1
unter welchem Moses anführte den auszug der Ebraeer aus Egiptos.
8. Krotopas 21 jahre 1506/5
9. Sthenelos 11 ,, 1485/4
zusammen ergeben sich 382 jahre. den Sthenelos vertrieb Danaos, und beherrschte Argos, und nach ihm seine abkömmlinge, deren nachfolge- und regierungszeiten sich diesermaßen verhalten:
10. Danaos 50 jahre 1474/3
11. Linkeus 41 ,, 1424/3
12. Abas 23 ,, 1383/2
13. Proitos 17 ,, 1360/59
14. Akrisios 31 ,, 1343/2
insgesamt im ganzen der Argiver herrschaftsjahre 544. bis zu diesem die Danaer. nach Akrisios nahmen, nachdem nach Miken verlegt worden war das fürstentum der Argiver unter Euristheus, dem des Sthenelos, die Pelopiden die herrschaft. und es regierte zuerst Pelops, der aus dem Peloponesos, der gewesene förderer der Olympiaden. nachdem nach Miken verlegt war das fürstentum der Argiver, regierte nach Akrisios
Euristheus 45 jahre 1312/1
und sodann die Polopiden Atreus und Thie⟨s⟩tes 65 jahre 1267/6
nach welchen Agamemnon 30 jahre [l. 33] 1202/1
unter welchem im 18. jahre Ilion genommen ward.

---

7 Ἄργος Euseb. Ser. Reg. Synk. 282, 9. Augustin De c. d. 18, 6 *Argius* Exc. Barb. Ἀργεῖος Tatian. ad. Gr. 39 p. 39, 21 31 *nachdem*: *nach welchem* G E 36 *30* Arm. *33* Barb. κατὰ μέν τινας $\overline{\lambda\gamma}$, κατὰ δὲ ἄλλους $\overline{\lambda}$ ἢ καὶ $\overline{\kappa\eta}$ Synk. 235, 13; $\overline{\iota\eta}$ (Χρον. Συντ.), κατὰ δὲ ἄλλους ἔτη $\overline{\lambda\varepsilon}$ Synk. 320, 16

Egistos 17 jahre [l. 7] 1169/8

Orestes und Tisamenos und Penthilos und Kumetes 58 jahre 1162/1—1105/4

bis zum Heraklideneinfalle, als sie den Peloponison einnahmen. von welchem bis zu der Ionier auswanderung aus ihrem lande ⟨60 jahre⟩ und von der Ionier auswanderung bis zur ersten Olympiade 267 jahre.

4 (12—13) EUSEB. ARM. Chron. p. 85, 3—88, 28 Karst: *Richtig ist's führwahr zu diesem der reihenfolge nach auch der Athenerkönige aufzählung beizufügen in gedrängter zusammenfassung der geschichte aus den sicheren lesungen der Alten.*

Als erster wird von den Athenern erwähnt Ogigos, als unter welchem von den Ioniern die große und alte Sintflut berichtet wird. als dessen zeitgenossen zählen sie den Phoroneus, den des Inachos, könig der Argiver. es erwähnt dieses auch Platon im Timeos (22A) schreibend: 'als er sie sammeln wollte zu der urzeitlichen geschichte, nämlich von dieser stadt altertümern zu sprechen, habe er begonnen mit Phoroneus dem ersten erwähnten und mit Niobe und was nach der Sintflut war.' es stellt sich aber Ogigos unter Messapon, den 9. könig der Sikonier, und unter Beloch, den 8. könig der Assyrer. und nach Ogigos sei von wegen der großen verwüstung durch die Sintflut ohne königtum, sagen sie, gewesen das jetzt Attika genannte bis zu Kekrops, 190 jahre lang. ebensoviel jahre berechnen sie auch aus der Argiver königtume, das uranfänglich unter Ogigos anfang nahm, denn von demselben Phoroneus an, dem Argiverkönig, unter welchem erwähnt wird die sintflut in den jahren des Ogigos, bis zu Phorbas, unter welchem über das jetzige Attika zuerst regierte Kekrops Diphyes, sammeln sich 190 jahre. und von Kekrops bis zur ersten olympiade werden gerechnet 17 könige und 12 fürsten auf lebenszeit. unter welchen, sagen sie, gewesen sei unter den Griechen gewisses wunderbare sagenhafte. von hier ab rechnen die Griechen die könige der Attikaeer; denn sie haben keine genaue berechnung der älteren. dies zeigt auch Kastor folgendermaßen in seinem Geschichtsabrisse.

Des Kastor von der Athener Königtum.

'Anordnen werden wir anbei auch der Athener könige, beginnend mit Kekrops, der Diphyes genannt ward, und werden sie beschließen auf Thimoites. und zwar beläuft sich der sämtlichen könige zeit, der Erechthiden genannten, auf 450 [l. 429] *jahre. nach welchen das königtum erlangte Melanthos des Andropompos, der Pelier, und dessen sohn Kodros; und sie regierten zu beiden 52* [l. 58] *jahre. sofort auf das ende des königtums bestanden fürsten auf lebens-*

1 *17* Arm. *7* Barb. *8* *Χρον. Συντ.* $\overline{\zeta}$ $\overline{\eta}$ $\overline{\iota\zeta}$ Synk. 235, 14 5 erg. Aucher 20 109 Arm. s. v. 24; p. 1142, 13 21 *unter*: oder *mit, gleichzeitig mit* Karst. richtig *πρὸ Ὠγύγου ἀρξαμένης* Exc. Euseb. 22 *ἀπὸ δὴ τῶν τελευταίων Φορωνέως* Exc. Euseb. 25 *12 fürsten*: richtig *13* 30—37 Canon Arm. p. 173 Karst; Hieron. p. 64 Helm 35 *450* Arm. *429* Canon Arm. Hieron. *430* ($\overline{YA}$: $\overline{YN}$) Schwartz 37 *52* Arm. *58* Can. Arm. Hieron.

zeit, ursprung nehmend vom Makedonier Kodros, aufhörend unter Alkmeon dem des Eschilos; und ihre zeit beläuft sich auf † 209 jahre. danach hatten sie als ein zehnjähriges das fürstentum, welche waren an zahl 7; und sie nahmen 70 jahre ein. sodann jährliche, von Kreon (ol. 24, 2; 683/2) *ab das fürstentum erlangend, lassen nach mit Theophem* (ol. 179, 4; 61/60); *mit welchem überhaupt ganz stillstanden unseres landes dinge und großthaten.' dieses Kastor. wir aber wollen von den königen der reihenfolge nach im einzelnen das aufzählungsverzeichnis darstellen.*

Könige der Athener.

1. *Kekrops Diphyes, 5 jahre* [l. 50] 1556/5
   unter welchem Prometheus, Epimetheus, Atlas. er regiert die Athener zuerst unter Triopas, dem 7. könige der Argiver, und unter Marathon, welcher herrschte als 13. von den Sikoniern. unter diesem ward auch Moses bei den Ebraeern erkannt .... unter welchem auch zu Deukalions tagen die Sintflut gekommen sei, sagen sie, nach Thessalia, sowie unter Phaeton der wütende feuerbrand nach dem Ethoperlande.
2. *Kranaos, aus dem lande einheimisch, 9 jahre* 1506/5
3. *Amphiktion des Deukalion, schwiegersohn des Kranaos, unter welchem der Danaiden geschichte erzählt wird, 9 jahre* [l. 10] 1497/6
4. *Erichthonios des Ephestos, der von Homeros Erechtheus genannt wird, ⟨50 jahre⟩* 1487/6
   unter welchem die Idaeischen Finger.
5. *Pandion des Erichthonios, 40 jahre* 1437/6
   unter welchem der raub des Mädchens und das von Triptlomeos.
6. *Erechtheus des Pandion, 50 jahre* 1397/6
   unter welchem des Perseus geschichte.
7. *Kekrops, bruder des Erechtheus, 40 jahre* 1347/6
   unter welchem des Dionisos geschichte.
8. *Pandion des Erechtheus, 25 jahre* 1307/6
   nach welchen er flüchtig wurde und bei den Megarern regierte. unter welchem Europ⟨a⟩, Kadmos und was von den Spartiern.

3 *209*: richtig *316 jahre* 12 *5 jahre* Arm. *50* Ser. Reg. Barb. Synk. *Χρον. Συντ.* 23 *9 jahre* Arm. *10* Ser. Reg. Synk. *Χρον. Σύντ. 40* Barb. 25 *50 jahre* Ser. Reg. Synk. *53 Χρον. Συντ. 10* Barb. 26 d. h. *Ἰδαῖοι Δάκτυλοι*

9. Egeus des Pandion, 48 jahre 1282/1
unter welchem das von den argischen schiffern und den Iuškapariks; da Herakles die heldenkämpfe vollbrachte.

10. Theseus des Egeus, 30 jahre [l. 29] 1234/3
unter welchem Minos als gesetzgeber erkannt ward.

11. Mene⟨s⟩theus des Peteos des Orneos des Erechtheus 23 jahre [l. 22] 1205/4
unter welchem Ilion genommen ward.

12. Demophon des Theseus, 33 jahre 1183/2
unter welchem des Odises geschichte und diejenige des Oristes, und Enias könig war [*sohn*] *von Lavinia.*

13. Oxintes des Demophon, 12 jahre [l. 14] 1150/49
unter welchem die Amozinen den tempel zu Ephesos in brand steckten.

14. Aphidas des Oxintes, 1 jahr 1136/5

15. Thimutes, bruder der Aphidas, 8 jahre 1135/4

16. Melanthos des Andropompos, der Pelier, 37 jahre 1127/6
unter welchem der Herakliden einfall und die besitznahme des Peloponesos.

17. Kodros des Melanthos, 21 jahre 1090/89—1070/69
unter welchem die Ionier auswanderten aus dem lande Achaia und sich flüchtig nach Athen wandten.

Fürsten der Athener auf Lebenszeit:

18. Medon des Kodros, herrschte 20 jahre 1069/8

19. Akastos des Medon, 36 jahre 1049/8
unter welchem die Ionier auswanderten, mit welchen, erzählen sie, auch Homeros war. *unter welchem auch Solomon zu Jerusalem erbaute den tempel, was wir zu ⟨seiner⟩ zeit zeigen werden.*

20. Archippos des Akastos 19 jahre 1013/2

21. Thersip⟨p⟩os des Archippos 41 ,, 994/3

22. Phorbas des Thersippos 30 ,, [l. 31] 953/2

23. Megakles des Phorbas 30 ,, 922/1

24. Diognetos des Megakles 28 ,, 892/1
Lykorgos wurde erkannt.

25. Pherekles des Diognetos 19 ,, 864/3

3 d. h. Argonauten — Kentauren 4 *30 jahre* Arm. Ser. Reg. *31* Barb. Synk. *34* Χρον. Συντ. 7 *23 jahre* Arm. Ser. Reg. *33* Synk. *19* Barb. *29* Χρον. Συντ. 12 *l. 14* beispielsweise hier gesetzt. *12* Arm. Ser. Reg. *14* Barb. *10* Synk. *31* Χρον. Συντ. 32 *30* Arm. Synk. *31* Ser. Reg. *33* Barb. Χρον. Συντ.

26. Ariphron des Pherekles *20 jahre* 845/4

unter diesem endete der Assyrer königtum und ward Sardanapallos getötet.

27. Thesp⟨i⟩eus des Ariphron *⟨27 jahre⟩* 825/4

unter diesem gab Likurgos gesetze den Lakedaemoniern.

28. Agamestor des Thesp⟨i⟩eus *17 jahre* [l. 20] 798/7

29. Eschiles des Agamestor *23 ,,* 778/7—756/5

unter welchen im 12. [l. 2] *jahre die erste olympiade festgesetzt ward, in welcher siegte Kuribus der Helier im stadion.*

insgesamt sammeln sich für die Athener bis zur 1. olympiade von Kekrops, der Diph⟨y⟩es genannt war, 780 jahre (1556/5—777/6), *und von Ogigos 970 jahre. von diesem ab ist's angemessen, die zeit nach olympiaden zu berechnen.*

⟨30.⟩ nach Eschelos regiert über die Athener Alkmeon 2 jahre 755/4—754/3

nach diesem ward beschlossen, daß die fürstenschaften zehnjährig würden:

Charops	*10 jahre*	753/2
Esimides	*10 ,,*	743/2
Klidikos	*10 ,,*	733/2
Ippomenes	*10 ,,*	723/2
Leokrates	*10 ,,*	713/2
Apsandros	*10 ,,*	703/2
Erexios	*10 ,,*	693/2—684/3

Unter diesem ward beschlossen zu wählen jährliche fürsten. und erster herrschte als jährlicher fürst Kreon in der 24. olympiade (684/3—681/0). *nach welchem jeder einzelne je ein jahr herrschte; deren namen keineswegs nötig ist zu verzeichnen.*

Diese und die in der Athener Altertumsgeschichte erwähnten zeiten werden als zu alten und zumal sicher verbürgten geschichten ⟨gehörige⟩ gerechnet. es sind jedoch die der einnahme Ilions vorangehenden zeiten und was immer in denselben für geschichtswürdige taten vollbracht worden sind, als von nicht festgesicherter chronologie erachtet. gleichwohl werden wir, so wie es nur immer möglich sein wird, sie aus den vielfältigen berichten kurz zusammenfassend darstellen. sind doch auch nicht einmal die ⟨zeiten⟩ von Elions einnahme bis zur ersten olympiade, auch diese nicht, würdig gewesen einer sicheren erwähnung. dennoch aber stellt Porphyrios (260 F 4) . . . .

---

4 om. Arm. *27* Ser. Reg. *40* Barb. *Χρον. Συντ.* $\overline{\kappa\zeta}$, *κατὰ δὲ ἄλλους ἔτη* $\overline{\mu}$ Synk. 368, 2 6 *17* Arm. *20* Ser. Reg. *21* *Χρον. Συντ.* *26* Barb. $\overline{\iota\zeta}$, *κατὰ δὲ ἄλλους ἔτη* $\overline{\kappa\zeta}$ Synk. 368, 4 8 *12* Arm. *2* Barb. Hieron. p. 86 Synk. 368, 8

5 (19) EUSEB. ARM. Chron. p. 142, 18—143, 2 Karst: *Es bezeugt dasselbe auch der zeitenschreiber Kastor, indem er einen kurzgedrängten abriß der zeiten gibt, schreibend in dieserlei fassung nach diesem selben wortlaute:*

Des Kastor über der Römer Königtum.

Der Römer könige haben wir dargestellt der reihe nach, anhebend mit Enias, dem sohne des Anchises, zu der zeit in der er über die Latiner König ward; und haben geschlossen mit Amolios Silvios, welchen Romilos tötete, den oheim seiner mutter Rhea. an dasselbe werden wir nun anreihen auch den Romilos und die anderen, die nach ihm zu Rom regiert haben, bis auf Tarkinos, der geheißen war der Stolze; und es ist dies die zeit von 244 jahren. nach welchen wir die hypaten je gesondert erledigen werden, beginnend mit Leukios [und] Iunios dem Brutier und mit Leukios ⟨T⟩arkinos Kolantinos, und abschließend auf Markos Valerios Messalia und Markos [und auf] Pison (a. 61), *welche hypaten waren unter Theophem, dem fürsten der Athener* (a. 61/0 a. Chr); *und es sind deren jahre † 460. dieses Kastor.* — s. F 10.

6 (5 b) AFRICAN.-EUSEB. PE X 10, 4 p. 488 C: *μετὰ δὲ τὰ ο̄ τῆς αἰχμαλωσίας ἔτη Κῦρος Περσῶν ἐβασίλευσεν ὡι ἔτει ὀλυμπιὰς ἠχθη ν̄ε̄, ὡς ἐκ τῶν Βιβλιοθηκῶν Διοδώρου καὶ τῶν Θάλλου* (256 F 7) *καὶ Κάστορος Ἰστοριῶν, ἔτι δὲ Πολυβίου* (254 F 3) *καὶ Φλέγοντός* (257 F 8) *ἐστιν εὑρεῖν, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων, οἷς ἐμέλησεν ὀλυμπιάδων. ἅπασιν γὰρ συνεφώνησεν ὁ χρόνος. Κῦρος δ' οὖν τῶι πρώτωι τῆς ἀρχῆς ἔτει, ὅπερ ἦν ὀλυμπιάδος ν̄ε̄ ἔτος τὸ πρῶτον .....* a. 560/59

7 (15) — X 10, 7 p. 488 D: *τὰ δὲ πρὸ τούτων ὧδί πως τῆς Ἀττικῆς χρονογραφίας ἀριθμουμένης, ἀπὸ Ὠγύγου, τοῦ παρ' ἐκείνοις αὐτόχθονος πιστευθέντος, ἐφ' οὗ γέγονεν ὁ μέγας καὶ πρῶτος ἐν τῆι Ἀττικῆι κατακλυσμός, Φορωνέως Ἀργείων βασιλεύοντος, ὡς Ἀκουσίλαος* (2 F 23) *ἱστορεῖ, μέχρι πρώτης ὀλυμπιάδος, ὁπόθεν Ἕλληνες ἀκριβοῦν τοὺς χρόνους ἐνόμισαν, ἔτη συνάγεται χίλια εἴκοσιν, ὡς καὶ τοῖς προειρημένοις συμφωνεῖ⟨ται⟩* (F 6), *καὶ τοῖς ἑξῆς δειχθήσεται. ταῦτα γὰρ ⟨οἱ τὰ⟩ Ἀθηναίων ἱστοροῦντες Ἑλλάνικός* (4 F 47) *τε καὶ Φιλόχορος* (III), *οἱ τὰς Ἀτθίδας, οἵ τε τὰ Σύρια Κάστωρ καὶ Θάλλος* (256 F 4) *καὶ ⟨ὁ⟩ τὰ πάντων Διόδωρος ὁ τὰς Βιβλιοθήκας Ἀλέξανδρός τε ὁ Πολυίστωρ* (III), *οἵ τινες τῶν καθ' ἡμᾶς ἀκριβέστερον ἐμνήσθησαν καὶ τῶν Ἀττικῶν ἁπάντων.* — F 14.

8 (23) [APOLLODOR.] Bibl. II 5: *Ἄργου δὲ καὶ Ἰσμήνης τῆς Ἀσωποῦ παῖς Ἴασος, οὗ φασιν Ἰὼ γενέσθαι. Κάστωρ δὲ ὁ συγγράψας τὰ*

10 *Rhea*: *Area* Arm (lateinische vorlage ausgeschlossen) 15 *Leukios Iunios* Aucher *Seleukios und Iunios* Arm 19 *460*: interpoliert aus Euseb. Arm. p. 142, 8ff. Karst (s. komm.) 26 *τὰ* Routh *τὰς* Eus 31 *συμφωνεῖται* Jac *—νεῖ* Eus *—νεῖν* Routh ⟨*οἱ τὰ*⟩ Routh 32 *ὁ τὰς Ἀτθίδας* Routh (F 14) 33 ⟨*ὁ*⟩ Routh 34 *οἵτινες* Routh *καί τινες* Eus 37 *Ἴασος* Aegius *ἴσος* Ap *φασιν* Aegius *φησὶν* Ap

Χρονικὰ καὶ πολλοὶ τῶν τραγικῶν Ἰνάχου τὴν Ἰὼ λέγουσιν, Ἡσίοδος (F 187 Rz³) *δὲ καὶ Ἀκουσίλαος* (2 F 26) *Πειρῆνος αὐτήν φασιν εἶναι.*

9 (14) AUGUSTIN. De civ. dei XXI 8: *est in Marci Varronis libris ... De gente populi Romani ..... 'in caelo' inquit 'mirabile extitit portentum; nam ⟨in⟩ stella Veneris nobilissima ... Castor scribit tantum portentum extitisse, ut mutaret colorem, magnitudinem, figuram, cursum; quod factum ita neque antea nec postea sit. hoc factum Ogygo rege dicebant Adrastos Cyzicenos et Dion Neapolites, mathematici nobiles'.*

10 (20) JOHANN. LYD. De mag. I 2 p. 8, 9 Wuensch: *ἀνύονται τοιγαροῦν ἐκ τῆς Αἰνείου ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν παρόδου ἕως τοῦ πολισμοῦ τῆς Ῥώμης ἐνιαυτοὶ* $\overline{\beta}$ *καὶ* $\overline{\lambda}$ *καὶ* $\overline{\upsilon}$ *κατὰ Κάτωνα τὸν πρῶτον καὶ Βάρρωνα τοὺς Ῥωμαίους, κατὰ δὲ Ἀφρικανὸν καὶ Κάστορα ⟨καὶ⟩ τὸν Παμφίλου* $\overline{\zeta}$ *καὶ* $\overline{\iota}$ *καὶ* $\overline{\upsilon}$. — s. F 5.

11 (5 a) MALAL. Chron. VI p. 157, 8 ed. Bonn.: *ὁ δὲ βασιλεὺς Κροῖσος* a. 546 *ἀκούσας τὴν τοῦ χρησμοῦ ἀπόκρισιν, ἐξῆλθε κατὰ Κύρου μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ παρῆλθε τὸν Ἅλυν ... καὶ συνέκρουσε Κύρωι χειμῶνος ὄντος μεγάλου· καὶ ἡττηθεὶς ἠθέλησε φυγεῖν αὐτὸς καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ· καὶ πλημμυρήσαντος τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ χειμῶνος, οὐκ ἠδυνήθη φυγεῖν οὐδὲ περᾶσαι· καὶ ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτὸς καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ, χιλιάδες* $\overline{\upsilon}$. *τοὺς δὲ ζήσαντας ἐξ αὐτῶν ἔλαβεν αἰχμαλώτους ὁ Κῦρος ἅμα Κροίσωι. καὶ στήσας αὐτὸν ἐν ξυλίνωι τρίποδι ἐν ὕψει δεδεμένον ἐθριάμβευσεν αὐτὸν τῶι στρατῶι αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ κατήγαγεν ἐν Περσίδι. ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θάλλος* (256 F 8) *καὶ Κάστωρ καὶ Πολύβιος* (254 F 4) *συγγραψάμενοι καὶ μετ' αὐτοὺς Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος· ἅτινα καὶ ὁ σοφὸς Θεόφιλος ἐχρονογράφησεν.*

12 (21) JOSEPH. c. Apion. I 184: *μνημονεύει γὰρ τῆς Πτολεμαίου* a. 312/11 *περὶ Γάζαν πρὸς Δημήτριον μάχης· αὕτη δὲ γέγονεν ἐνδεκάτωι μὲν ἔτει τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, ἐπὶ δὲ ὀλυμπιάδος ἑβδόμης καὶ δεκάτης καὶ ἑκατοστῆς* (312/9), *ὡς ἱστορεῖ Κάστωρ.* (185) *προθεὶς γὰρ ταύτην τὴν ὀλυμπιάδα φησίν· «ἐπὶ ταύτης Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐνίκα κατὰ Γάζαν μάχηι Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου τὸν ἐπικληθέντα Πολιορκητήν.»*

13 (22) — II 83: *quia vero Antiochus neque iustam fecit templi depraedationem ... nec aliquid dignum derisione illic invenit,* (84) *multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius ... Strabon* (91 F 10) *... Nicolaus Damascenus* (90 F 91) *Timagenes* (88 F 4) *et Castor temporum conscriptor et Apollodorus* (244 F 79); *omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum foedera Iudaeorum expoliasse templum auro argentoque plenum.*

14 (16—17) JUSTIN. ad Graec. 9: *πάντων τῶν παρ' ὑμῖν ... πολλῶι πρεσβύτατος γέγονεν ... Μωυσῆς ... ὡς δηλοῦσιν ἡμῖν αἱ τῶν Ἑλλήνων ἱστορίαι. ἐν γὰρ*

---

5 ⟨*in*⟩ edd 11 $\overline{\beta}$ Helm (Dion. Hal. AR I 74, 2; Euseb. Cram. AP II 163, 3) $\overline{\vartheta}$ Lyd 12 ⟨*καὶ*⟩ Fuss 21 *Θάλλος* C Mueller *Θάλης* Mal 25 *ἐνδεκάτωι*: $\overline{\iota\gamma}$? 27 *προθεὶς* Jac *προσθεὶς* Jos 37 *expoliasse* Niese *et spoliasse* Jos

τοῖς χρόνοις Ὠγύγου τε καὶ Ἰνάχου ... Μωυσέως μέμνηνται ... οὕτω γὰρ Πολέμων ἐν τῇι πρώτηι τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριῶν (IV) μέμνηται καὶ Ἀπίων (III) .... καὶ Πτολεμαῖος δὲ ὁ Μενδήσιος τὰ Αἰγυπτίων ἱστορῶν (III) ἅπασι τούτοις συντρέχει. καὶ οἱ τὰ Ἀθηναίων δὲ ἱστοροῦντες, Ἑλλάνικός τε καὶ Φιλόχορος ὁ τὰς Ἀτθίδας, Κάστωρ δὲ καὶ Θάλλος (256 F 4) καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Πολυίστωρ, ἔτι δὲ καὶ οἱ σοφώτατοι Φίλων τε καὶ Ἰώσηπος .... ὡς σφόδρα ἀρχαίου καὶ παλαιοῦ τῶν Ἰουδαίων ἄρχοντος Μωυσέως μέμνηνται. — F 7.

15 (24) PLUTARCH. Aet. Rom. 10 p. 266 C-E: *Διὰ τί τοὺς θεοὺς προσκυνοῦντες ἐπικαλύπτονται τὴν κεφαλήν, τῶν δ' ἀνθρώπων τοῖς ἀξίοις τιμῆς ἀπαντῶντες ... ἀποκαλύπτονται' .. ἢ ὡς Κάστωρ λέγει, τὰ Ῥωμαικὰ τοῖς Πυθαγορικοῖς συνοικειῶν, τὸν ἐν ἡμῖν δαίμονα δεῖσθαι τῶν ἐκτὸς θεῶν καὶ ἱκετεύειν, τῇι τῆς κεφαλῆς ἐπικαλύψει τὴν τῆς ψυχῆς αἰνιττόμενον ὑπὸ τοῦ σώματος ἐγκάλυψιν καὶ ἀπόκρυψιν.*

16 (25) — — 76 p. 282 A: *Διὰ τί τὰς ἐν τοῖς ὑποδήμασι σελήνίδας οἱ διαφέρειν δοκοῦντες εὐγενείαι φοροῦσιν'; πότερον, ὡς Κάστωρ φησί, σύμβολόν ἐστι τοῦτο τῆς λεγομένης οἰκήσεως ἐπὶ τῆς σελήνης καὶ ὅτι μετὰ τὴν τελευτὴν αὖθις αἱ ψυχαὶ τὴν σελήνην ὑπὸ πόδας ἔξουσιν .....*

17 (26) — De Is. et Os. 31 p. 363 B: *Αἰγύπτιοι δὲ πυρρόχρουν γεγονέναι τὸν Τυφῶνα νομίζοντες καὶ τῶν βοῶν τοὺς πυρροὺς καθιερεύουσιν, οὕτως ἀκριβῆ ποιούμενοι τὴν παρατήρησιν, ὥστε κἂν μίαν ἔχηι τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν ἄθυτον ἡγεῖσθαι. θύσιμον γὰρ οὐ φίλον εἶναι θεοῖς, ἀλλὰ τοὐναντίον, ὅσα ψυχὰς ἀνοσίων ἀνθρώπων καὶ ἀδίκων εἰς ἕτερα μεταμορφουμένων σώματα συνείληφε. διὸ τῇι μὲν κεφαλῇι τοῦ ἱερείου καταρασάμενοι καὶ ἀποκόψαντες εἰς τὸν ποταμὸν ἐρρίπτουν πάλαι, νῦν δὲ τοῖς ξένοις ἀποδίδονται. τὸν δὲ μέλλοντα θύεσθαι βοῦν οἱ σφραγισταὶ λεγόμενοι τῶν ἱερέων κατεσημαίνοντο, τῆς σφραγῖδος, ὡς ἱστορεῖ Κάστωρ, γλυφὴν μὲν ἐχούσης ἄνθρωπον εἰς γόνυ καθεικότα ταῖς χερσὶν ὀπίσω περιηγμέναις, ἔχοντα κατὰ τῆς σφαγῆς ξίφος ἐγκείμενον.*

18 (—) SCHOL. EURIP. Phoen. 13: † *λιγύστιος δέ φησιν ὡς ἐκ χρησμοῦ τοὺς παῖδας ἀκούσας* (sc. *Οἰδίπους*) *ἀλληλοκτονήσειν ἐξέθηκε τὸν Πολυνείκην· Κάστωρ δὲ ἀμφοτέρους ἐκτεθῆναι.*

19 (18) STEPH. BYZ. s. *Βοιωτία· ... Κάστωρ δὲ ἀπὸ τῆς καθηγησαμένης Κάδμωι βοὸς λεχθῆναι τὴν χώραν οὕτως.*

Zweifelhaftes.

20 SCHOL. HOM. B(T) Il. *I* 383 *Πορφυρίου· .... ὡς δὲ Κάστωρ ἱστορεῖ, ἡ Διόσπολις ἡ μεγάλη πρὸ τοῦ ὑπὸ Περσῶν ἀφανισθῆναι κώμας μὲν εἶχε τρισμυρίας γλ, ἀρούρας δὲ γψ, ἀνθρώπων δὲ μυριάδας ψ, ῥ δὲ πύλαις διεκοσμεῖτο. ταύτην ἐτείχισε βασιλεὺς Ὄσιρις.*

29 *λιγύστιος* MTA *αἰγύπτιος* B *Λυσίμαχος?* 31 *κάστωρ* A *μήστωρ* B *μυ.....* M *μυστήριον* T 35 *Κάστωρ* Wyttenbach *Κάτων* Schol

251. DIONYSIOS VON HALIKARNASS.

T

1 SUID. s. *Διονύσιος Ἀλεξάνδρου Ἁλικαρνασεύς· ῥήτωρ καὶ παντοίως λόγιος. γέγονε δὲ ἐπὶ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ, πρόγονος τοῦ ἐπὶ Ἀδριανοῦ γεγονότος Ἀττικιστοῦ* (IV).

2 DION. HAL. AR I 74, 2: s. F 2.

F

ΠΕΡΙ ΧΡΟΝΩΝ.

1 (IV 396) CLEM. AL. Strom. I 102, 1: *παλαίτατα δὲ τῶν Ἑλληνικῶν τὰ Ἀργολικά, τὰ ἀπὸ Ἰνάχου λέγω, ὡς Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἐν τοῖς Χρόνοις διδάσκει.*

2 (—) DION. HAL. AR I 74: (72 griechische autoren über die gründung Roms; 73 die römische tradition und die alten *κτίσεις* in Italien) *τὸν δὲ τελευταῖον γενόμενον τῆς Ῥώμης οἰκισμὸν ... Τίμαιος μὲν* (III) *.... οὐκ οἶδ' ὅτωι κανόνι χρησάμενος ἅμα Καρχηδόνι κτιζομένηι γενέσθαι φησὶν ὀγδόωι καὶ τριακοστῶι πρότερον ἔτει τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος* (814/3). *Λεύκιος δὲ Κίγκιος* (F 4 Pet) *... περὶ τὸ τέταρτον ἔτος τῆς δωδεκάτης ὀλυμπιάδος* (729/8), *Κόιντος δὲ Φάβιος* (F 6 Pet) *κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὀγδόης* (748/7) *ὀλυμπιάδος.* (2) *Κάτων δὲ Πόρκιος* (F 17 Pet) *Ἑλληνικὸν μὲν οὐχ ὁρίζει χρόνον, ἐπιμελὴς δὲ γενόμενος, εἰ καί τις ἄλλος, περὶ τὴν συναγωγὴν τῆς ἀρχαιολογουμένης ἱστορίας ἔτεσιν ἀποφαίνει δυσὶ καὶ τριάκοντα καὶ τετρακοσίοις ὑστεροῦσαν τῶν Ἰλιακῶν. ὁ δὲ χρόνος οὗτος ἀναμετρηθεὶς ταῖς Ἐρατοσθένους Χρονογραφίαις* (241 F 1 b) *κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος πίπτει τῆς ἑβδόμης ὀλυμπιάδος* (752/1). *ὅτι δέ εἰσιν οἱ κανόνες ὑγιεῖς, οἷς Ἐρατοσθένης κέχρηται, καὶ πῶς ἄν τις ἀπευθύνοι τοὺς Ῥωμαίων χρόνους πρὸς τοὺς Ἑλληνικούς, ἐν ἑτέρωι δεδήλωταί μοι λόγωι.* (3) *οὐ γὰρ ἠξίουν ὡς Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης* (VI 11 a 2) *τοσοῦτο μόνον εἰπεῖν, ὅτι κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἑβδόμης ὀλυμπιάδος* (751/0) *τὴν Ῥώμην ἐκτίσθαι πείθομαι, οὐδ' ἐπὶ τοῦ παρὰ τοῖς ἀρχιερεῦσι κειμένου πίνακος ἑνὸς καὶ μόνου τὴν πίστιν ἀβασάνιστον ἀπολιπεῖν, ἀλλὰ τοὺς ἐπιλογισμούς, οἷς αὐτὸς προσεθέμην, εἰς μέσον ὑπευθύνους τοῖς βουληθεῖσιν ἐσομένους ἐξενεγκεῖν.* (4) *ἡ μὲν οὖν ἀκρίβεια ἐν ἐκείνωι δηλοῦται τῶι λόγωι, λεχθήσεται δὲ καὶ διὰ τῆσδε τῆς πραγματείας αὐτὰ τὰ ἀναγκαιότατα. ἔχει δὲ οὕτως· ἡ Κελτῶν*

9 *παλαίτατα* Christ *παλαίτερα* Cl 10 *Ἀργολικά* Eus *ἀργολογικὰ* Cl 28 *τοσοῦτο* Kiessling —*τον* Di 30 *ἀρχιερεῦσι* Niebuhr *ἀγχιστεῦσι* Di 31 *καταλιπεῖν* B 32 *οἷς* B *οὓς* rell *προεθέμην* B 34 *καὶ* om B

ἔφοδος, καθ' ἣν ἡ Ῥωμαίων πόλις ἑάλω, συμφωνεῖται σχεδὸν ὑπὸ πάντων ἄρχοντος Ἀθήνησι Πυργίωνος γενέσθαι κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὀγδόης καὶ ἐνενηκοστῆς ὀλυμπιάδος (388/7). ὁ δὲ πρὸ τῆς καταλήψεως χρόνος ἀναγόμενος εἰς Λεύκιον Ἰούνιον Βροῦτον καὶ Λεύκιον Ταρκύνιον Κολλατῖνον τοὺς πρώτους ὑπατεύσαντας ἐν Ῥώμῃ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν βασιλέων ἔτη περιείληφεν εἴκοσι πρὸς τοῖς ἑκατόν (508/7). (5) δηλοῦται δὲ ἐξ ἄλλων τε πολλῶν καὶ τῶν καλουμένων τιμητικῶν ὑπομνημάτων, ἃ διαδέχεται παῖς παρὰ πατρὸς καὶ περὶ πολλοῦ ποιεῖται τοῖς μεθ' ἑαυτὸν ἐσομένοις ὥσπερ ἱερὰ πατρῶια παραδιδόναι· πολλοὶ δ' εἰσὶν ἀπὸ τῶν τιμητικῶν οἴκων ἄνδρες ἐπιφανεῖς οἱ διαφυλάττοντες αὐτά. ἐν οἷς εὑρίσκω δευτέρωι πρότερον ἔτει τῆς ἁλώσεως τίμησιν [ὑπὸ] τοῦ Ῥωμαίων δήμου γενομένην, ἣι παραγέγραπται καθάπερ καὶ ταῖς ἄλλαις χρόνος οὗτος· ὑπατεύοντος Λευκίου Οὐαλερίου Ποτίτου καὶ Τίτου Μαλλίου Καπιτωλίνου μετὰ τὴν ἐκβολὴν τῶν βασιλέων ἐνὸς δέοντι εἰκοστῶι καὶ ἑκατοστῶι ἔτει. (6) ὥστε τὴν Κελτικὴν ἔφοδον, ἣν τῶι δευτέρωι μετὰ τὴν τίμησιν ἔτει γενομένην εὑρίσκομεν ἐκπεπληρωμένων τῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν γενέσθαι. εἰ δὲ τοῦτο τὸ διάστημα τοῦ χρόνου τριάκοντα ὀλυμπιάδων εὑρίσκειαι γενόμενον, ἀνάγκη τοὺς πρώτους ἀποδειχθέντας ὑπάτους ὁμολογεῖν ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἰσαγόρου παρειληφέναι τὴν ἀρχὴν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὀγδόης καὶ ἑξηκοστῆς ὀλυμπιάδος (508/7).

(75) καὶ μὴν ἀπό γε τῆς ἐκβολῆς τῶν βασιλέων ἐπὶ τὸν πρῶτον ἄρξαντα τῆς πόλεως Ῥωμύλον ἀναβιβασθεὶς ὁ χρόνος ἔτη τέτταρα πρὸς ⟨τοῖς⟩ τετταράκοντα καὶ διακοσίοις ἀποτελεῖ (752/1—509/8)· γνωρίζεται δὲ τοῦτο ταῖς διαδοχαῖς τῶν βασιλέων καὶ τοῖς ἔτεσιν, οἷς ἕκαστοι κατέσχον τὴν ἀρχήν.

Ῥωμύλος μὲν γὰρ ὁ κτίσας τὴν πόλιν ἑπτὰ καὶ τριάκοντα ἔτη λέγεται κατασχεῖν τὴν δυναστείαν· *752/1—716/5*

μετὰ δὲ τὸν Ῥωμύλου θάνατον ἀβασίλευτος ἡ πόλις γενέσθαι χρόνον ἐνιαύσιον. *715/4*

(2) ἔπειτα Νόμας Πομπίλιος αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου τρία καὶ τετταράκοντα ἔτη βασιλεῦσαι· *714/3—672/1*

Τύλλος δὲ Ὁστίλιος μετὰ Νόμαν δύο καὶ τριάκοντα· *671/0—640/39*

ὁ δ' ἐπὶ τούτωι βασιλεύσας Ἄγκος Μάρκιος τέτταρα πρὸς τοῖς εἴκοσι· *639/8—616/5*

μετὰ δὲ Μάρκιον Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ κληθεὶς Πρίσκος ὀκτὼ καὶ τριάκοντα· *615/4—578/7*

---

11 [ὑπὸ] Madvig τοῦ B τῶν A 13 ποτίνου AB 14 καὶ ἑκατοστῶι Bb om ABa 17 εἰ δὲ B εἰ δὴ rell 19 ἰσάγορου B εἰς ἀγροῦ A 23 ⟨τοῖς⟩ Kiessling καὶ om A 32 τύλλιος B ὁστίλλιος AB 35 μάρκον AB

τοῦτον δὲ διαδεξάμενος Σερούιος Τύλλιος τετταράκοντα καὶ τέτταρα· 577/6—534/3 ὁ Σερούιον δὲ ἀνελὼν Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ τυραννικὸς καὶ διὰ τὴν τοῦ δικαίου ὑπεροψίαν κληθεὶς Σούπερβος ἕως εἰκοστοῦ καὶ πέμπτου προαγαγεῖν τὴν ἀρχήν. 533/2—509/8

(3) τεττάρων δὲ καὶ τετταράκοντα καὶ διακοσίων ἀναπληρουμένων ἐτῶν, ἃ κατέσχον οἱ βασιλεῖς, ὀλυμπιάδων δὲ μιᾶς καὶ ἑξήκοντα πᾶσα ἀνάγκη τὸν πρῶτον ἄρξαντα τῆς πόλεως Ῥωμύλον ἔτει πρώτωι τῆς ἑβδόμης ὀλυμπιάδος (752/1) παρειληφέναι τὴν βασιλείαν, ἄρχοντος Ἀθήνησι τὴν δεκαετίαν Χάροπος ἔτος πρῶτον· τοῦτο γὰρ ὁ λογισμὸς τῶν ἐτῶν ἀπαιτεῖ. ὅτι δὲ τοσαῦτα ἕκαστος τῶν βασιλέων ἦρξεν ἔτη δι' ἐκείνου δηλοῦταί μοι τοῦ λόγου.

3 (IV 396) CLEM. AL. STROM. I 131, 7: Ξάνθος δὲ ὁ Λυδὸς (III) περὶ τὴν ὀκτωκαιδεκάτην ὀλυμπιάδα (708/5) — ὡς δὲ Διονύσιος, περὶ τὴν πεντεκαιδεκάτην (720/17) — Θάσον ἐκτίσθαι, ὡς εἶναι συμφανὲς τὸν Ἀρχίλοχον μετὰ τὴν εἰκοστὴν ἤδη γνωρίζεσθαι ὀλυμπιάδα (700/697).

4 (IV 396) SUID. s. Εὐριπίδης τραγικός· τοῦ προτέρου ἀδελφιδοῦς, ὡς Διονύσιος ἐν τοῖς Χρονικοῖς.

5 (IV 396) **a)** SYNKELL. p. 523, 5 Bonn: οἱ βασιλεῖς Ποντίων † δέκα κατὰ τούτους ἦρξαν τοὺς χρόνους διαρκέσαντες ἔτη † σιη. περὶ ὧν Ἀπολλόδωρος (244 F 82) καὶ Διονύσιος ἱστοροῦσι. **b)** — p. 525, 9: οἱ Βιθυνῶν βασιλεῖς η κατὰ Διονύσιον ἔνθεν ἦρξαντο διαρκέσαντες ἔτη σιγ.

Anhang.

6 (—) DION. HAL. AR I 63: περὶ δὲ τῶν χρόνων ἐν οἷς ἐκτίσθη τὸ Λαουίνιον ἄλλοι μὲν ἄλλως λέγουσιν· ἐμοὶ μέντοι δοκοῦσιν οἱ δευτέρωι μετὰ τὴν ἔξοδον τὴν ἐκ Τροίας (1182/1) ἔτει φέροντες αὐτὴν εἰκότα μᾶλλον λέγειν. Ἴλιος μὲν γὰρ ἑάλω τελευτῶντος ἤδη τοῦ θέρους, ἑπτακαίδεκα πρότερον ἡμέραις τῆς θερινῆς τροπῆς, ὀγδόηι φθίνοντος μηνὸς Θαργηλιῶνος, ὡς Ἀθηναῖοι τοὺς χρόνους ἄγουσι, περιτταὶ δὲ ἦσαν αἱ τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον (1184/3) ἐκπληροῦσαι μετὰ τὴν τροπὴν εἴκοσιν ἡμέραι. ἐν δὴ ταῖς ἑπτὰ καὶ τριάκοντα ταῖς ἀπὸ τῆς ἁλώσεως διαγενομέναις τά τε περὶ τὴν πόλιν οἴομαι διοικήσασθαι τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τὰς πρεσβείας ἐπιδέξασθαι τὰς παρὰ τῶν ἀφεστηκότων καὶ τὰ ὅρκια ποιήσασθαι πρὸς αὐτούς. (2) τῶι δ' ἑξῆς ἔτει, πρώτωι δὲ μετὰ τὴν ἅλωσιν (1183/2) ὑπὸ τὴν μετοπωρινὴν ἰσημερίαν ἄραντες οἱ Τρῶες ἐκ τῆς γῆς περαιοῦνται τὸν Ἑλλήσποντον καὶ καταχθέντες εἰς τὴν Θράικην αὐτοῦ διατρίβουσι τὴν χειμερινὴν ὥραν .... ἐκ δὲ τῆς Θράικης ἀναστάντες ἔαρος

1 (u. v. 3) σερουίλιος A 3 ὁ τυρρηνικὸς B τυραννικὸς (ὁ om) rell 6 ἀναπολουμένων A 7 ἐτῶν add B ἀκάτια ἔσχον A 9—10 τῆς δεκαετίας vulg 15 συμφανὲς Sylburg συμπαθὲς Cl 16 κατὰ τὴν Christ 20 δέκα (Synk. 593, 10): l. η σιη: l. σμ 24 λαυίνιον B 25 λέγουσιν * * Sintenis 26 Ἴλιος B ἴλιον rell 27 θέρους: ἔαρος Camerarius 29 ἐκεῖνον om B 31 ἐνδείξασθαι A δέξασθαι Reiske 32 παρὰ B περὶ rell 33 ὑπὸ om A

ἀρχομένου τελοῦσι τὸν μεταξὺ πλοῦν ἄχρι Σικελίας. ἐκεῖ δὲ ὁρμισαμένοις αὐτοῖς τὸ ἔτος τοῦτο τελευτᾶι, καὶ διατρίβουσι τὸν δεύτερον χειμῶνα (1182/1) τὰς πόλεις συνοικίζοντες τοῖς Ἐλύμοις ἐν Σικελίαι. (3) πλοίμων δὲ γενομένων ἄραντες ἀπὸ τῆς νήσου περῶσι τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος καὶ τελευτῶντες εἰς Λωρεντὸν ἀφικνοῦνται τὸν Ἀβοριγίνων αἰγιαλὸν μεσούσης θερείας. λαβόντες δὲ τὸ χωρίον οἰκίζουσιν ἐν αὐτῶι Λαουίνιον, τὸν δεύτερον ἀπὸ τῆς ἁλώσεως ἐκπληρώσαντες ἐνιαυτόν. καὶ περὶ μὲν τούτων ὡς ἔχω δόξης δεδήλωταί μοι.

(64) Αἰνείας ... τῶι μὲν ἕξῆς ἐνιαυτῶι, τρίτωι δὲ ἀπὸ τῆς ἐξόδου (1181/0), Τρώων ἐβασίλευσε μόνων· τῶι δὲ τετάρτωι (1180/79) τελευτήσαντος Λατίνου καὶ τὴν ἐκείνου βασιλείαν παραλαμβάνει ..... (3) τρία δὲ βασιλεύσας ἔτη μετὰ τὴν Λατίνου τελευτὴν (1180/79—1178/7) τῶι τετάρτωι θνήσκει κατὰ πόλεμον. ..... (65) Αἰνείου δ' ἐξ ἀνθρώπων μεταστάντος ἑβδόμωι μάλιστα ἔτει μετὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν (1177/6) Εὐρυλέων παρέλαβε τὴν Λατίνων ἡγεμονίαν ὁ μετονομασθεὶς Ἀσκάνιος ἐν τῆι φυγῆι ..... (66) τριακοστῶι δὲ ὕστερον ἔτει (1153/2) μετὰ τὴν κτίσιν τοῦ Λαουινίου πόλιν ἑτέραν οἰκίζει κατὰ τὸ γενόμενον Αἰνείαι θέσφατον Ἀσκάνιος ὁ Αἰνείου ..... ὄνομα τῆι πόλει θέμενος Ἄλβαν.

7 (—) Dion. Hal. AR I 70: Ἀσκανίου δὲ ὀγδόωι καὶ τριακοστῶι ἔτει τῆς βασιλείας τελευτήσαντος (1140/39) παρέλαβε τὴν ἡγεμονίαν Σιλούιος ἀδελφὸς ὢν Ἀσκανίου, μετὰ τὸν Αἰνείου θάνατον γενόμενος ἐκ Λαύνας τῆς Λατίνου θυγατρός. ..... *1177/6—1141/40*

(71) Σιλουίου δ' ἐνὸς δέοντα τριάκοντα ἔτη κατασχόντος τὴν ἀρχὴν Αἰνείας υἱὸς αὐτοῦ διαδεξάμενος τὴν δυναστείαν ἐνὶ πλείω τριάκοντα ἐτῶν ἐβασίλευσεν· *1140/39—1112/11*

1111/0—1081/0

μετὰ δὲ τοῦτον ἓν καὶ πεντήκοντα Λατῖνος ἦρξεν ἔτη· *1080/79—1030/29*

Ἄλβας δὲ μετὰ τοῦτον ἐνὸς δέοντα τετταράκοντα ἔτη· *1029/8—991/0*

μετὰ δὲ Ἄλβαν Κάπετος ἐξ ἐπὶ τοῖς εἴκοσιν· *990/89—965/4*

ἔπειτα Κάπυς δυεῖν δέοντα τριάκοντα· *964/3—937/6*

μετὰ δὲ Κάπυν Κάλπετος ἄχρι τρισκαίδεκα ἐτῶν κατέσχε τὴν ἀρχήν· *936/5—924/3*

(2) ἑξῆς δὲ Τιβερῖνος ὀκταετῆ χρόνον ἐβασίλευσεν· ..... *923/2—916/5*

Τιβερίνου δὲ διάδοχος Ἀγρίππας ἓν καὶ τετταράκοντα ἐβασίλευσεν ἔτη· *915/4—875/4*

(3) μετὰ δὲ Ἀγρίππαν Ἀμόλιος ... ἐνὸς δέοντα εἴκοσιν .... *874/3—856/5*

(4) Ἀουεντῖνος δὲ παρὰ τούτου τὴν δυναστείαν διαδεξάμενος ... τριάκοντα καὶ ἑπτὰ ἔτη τὴν ἀρχὴν κατέσχεν· *855/4—819/8*

Πρόκας δὲ μετὰ τοῦτον ἔτη εἴκοσι καὶ τρία· *818/7—796/5*

ἔπειτα Ἀμόλιος ... δύο καὶ τετταράκοντα ἔτη δυναστεύει· *795/4—754/3*

(5) Ἀμολίου δὲ ἀναιρεθέντος ὑπὸ Ῥωμύλου καὶ Ῥώμου .... ἀπολαμβάνει τὴν κατὰ νόμον δυναστείαν Νεμέτωρ ὁ τῶν νεανίσκων μητροπάτωρ· *753/2*

τῶι δ' ἑξῆς ἔτει τῆς Νεμέτορος ἀρχῆς, δευτέρωι δὲ καὶ τριακοστῶι καὶ τετρακοσιοστῶι μετὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν, ἀποικίαν στείλαντες Ἀλβανοί, Ῥωμύλου καὶ Ῥώμου τὴν ἡγεμονίαν αὐτῆς ἐχόντων, κτίζουσι Ῥώμην, ἔτους ἐνεστῶτος πρώτου τῆς ἑβδόμης ὀλυμπιάδος, ἣν ἐνίκα στάδιον Δαικλῆς Μεσσήνιος, ἄρχοντος Ἀθήνησι Χάροπος ἔτος τῆς δεκαετίας πρῶτον (F 2). *752/1*

---

6 *λαυίνιον* B 9 *μόνων* Bb *μόνον* ABa 14 *λαουνίου* B 29 (u. v. 30) *τεβερῖνος* A 30 (u. v. 32) *ἀγρόπας* A 30 *τριάκοντα* A 32 *Ἀμόλιος* Trieber *ἀλλώδιος* B *ἀλλώδις* A

8 (—) Dion. Hal. AR II 59: (Numa wird könig ol. 16, 3; 714/3) *μέχρι μὲν δὴ τούτων οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω πρὸς τοὺς ἐκδεδωκότας τὴν περὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἱστορίαν, ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς ἀπορῶ τί ποτε χρὴ λέγειν. πολλοὶ μὲν γάρ ⟨εἰσιν⟩ οἱ γράψαντες ὅτι Πυθαγόρου μαθητὴς ὁ Νόμας ἐγένετο καὶ καθ' ὃν χρόνον ὑπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἀπεδείχθη βασιλεὺς φιλοσοφῶν ἐν Κρότωνι διέτριβεν· ὁ δὲ χρόνος τῆς Πυθαγόρου ἡλικίας μάχεται πρὸς τὸν λόγον.* (2) *οὐ γὰρ ὀλίγοις ἔτεσιν, ἀλλὰ καὶ τέτταρσι γενεαῖς ὅλαις ὕστερος ἐγένετο Πυθαγόρας Νόμα, ὡς ἐκ τῶν κοινῶν παρειλήφαμεν ἱστοριῶν. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς ἑκκαιδεκάτης ὀλυμπιάδος μεσούσης* (714/3) *τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν παρέλαβε, Πυθαγόρας δὲ μετὰ τὴν πεντηκοστὴν ὀλυμπιάδα* (580/77) *διέτριψεν ἐν Ἰταλίαι.* (3) *τούτου δ' ἔτι μεῖζον ἔχω τεκμήριον εἰπεῖν ὑπὲρ τοῦ μὴ συμφωνεῖν τοὺς χρόνους ταῖς παραδεδομέναις ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς ἱστορίαις, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ὁ Νόμας ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἐκαλεῖτο ὑπὸ Ῥωμαίων οὔπω πόλις ἦν ἡ Κρότων· τέτταρσι γὰρ ὅλοις ὕστερον ἔτεσιν ἢ Νόμαν ἄρξαι Ῥωμαίων Μύσκελος αὐτὴν ἔκτισεν ἐνιαυτῶι τρίτωι τῆς ἑπτακαιδεκάτης ὀλυμπιάδος* (710/9). *οὔτε δὴ Πυθαγόραι τῶι Σαμίωι συμφιλοσοφῆσαι τῶι μετὰ τέτταρας ἀκμάσαντι γενεὰς δυνατὸς ἦν τὸν Νόμαν οὔτ' ἐν Κρότωνι διατρίβειν, ὅτ' αὐτὸν ἐκάλουν ἐπὶ τὴν βασιλείαν Ῥωμαῖοι, τῆι μήπω τότ' οὔσηι πόλει. . . . . .* (5) *εἰ μή τις ἄρα Πυθαγόραν ἕτερον ὑποθήσεται πρὸ τοῦ Σαμίου γεγονέναι παιδευτὴν σοφίας, ὧι συνδιέτριψεν ὁ Νόμας· τοῦτο δ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν ἀποδεῖξαι δύναιτο, μηδενὸς τῶν ἀξιολόγων μήτε Ῥωμαίου μήθ' Ἕλληνος, ὅσα κἀμὲ εἰδέναι, παραδεδωκότος ἐν ἱστορίαι.*

9 (—) — VII 1: *Τίτου δὲ Γεγανίου Μακερίνου καὶ Ποπλίου Μηνυκίου τὴν ὕπατον ἐξουσίαν παραλαβόντων σίτου σπάνις ἰσχυρὰ τὴν Ῥώμην κατέσχεν . . . .* (3) *ταῦθ' ἡ βουλὴ μαθοῦσα πρέσβεις διεπέμπετο πρὸς Τυρρηνοὺς καὶ Καμπανοὺς καὶ τὸ καλούμενον Πωμεντῖνον πεδίον σῖτον ὅσον ἂν δύναιντο πλεῖστον ὠνησομένους· Πόπλιος δὲ Οὐαλέριος καὶ Λεύκιος Γεγάνιος εἰς Σικελίαν ἀπεστάλησαν . . . .* (4) *τύραννοι δὲ τότε κατὰ πόλεις μὲν ἦσαν, ἐπιφανέστατος δὲ Γέλων ὁ Δεινομένους νεωστὶ τὴν Ἱπποκράτους τοῦ ἀδελφοῦ τυραννίδα παρειληφώς, οὐχὶ Διονύσιος ὁ Συρακούσιος, ὡς Λικίννιος* (F 12 Pet) *γέγραφε καὶ Γέλλιος* (F 20 Pet) *καὶ ἄλλοι συχνοὶ τῶν Ῥωμαίων συγγραφέων, οὐθὲν ἑξηκοστὸν τῶν περὶ τοὺς χρόνους ἀκριβῶς, ὡς αὐτὸ δηλοῖ τοὔργον, ἀλλ' εἰκῆ τὸ προστυχὸν ἀποφαινόμενοι.* (5) *ἡ μὲν γὰρ εἰς Σικελίαν ἀποδειχθεῖσα πρεσβεία κατὰ τὸν δεύτερον ἐνιαυτὸν τῆς ἑβδομηκοστῆς καὶ δευτέρας ὀλυμπιάδος* (491/0) *ἐξέπλευσεν, ἀρχοντος Ἀθήνησιν Ὑβριλίδου, ἑπτακαίδεκα διελθόντων ἐτῶν μετὰ τὴν ἐκβολὴν τῶν βασιλέων, ὡς οὗτοί τε καὶ οἱ ἄλλοι σχεδὸν ἅπαντες συγγραφεῖς ὁμολογοῦσι· Διονύσιος δ' ὁ πρεσβύτερος ὀγδοηκοστῶι καὶ πέμπτωι μετὰ ταῦτ' ἔτει Συρακουσίοις ἐπαναστὰς κατέσχε τὴν τυραννίδα κατὰ τὸν τρίτον ἐνιαυτὸν τῆς ἐνενηκοστῆς καὶ τρίτης ὀλυμπιάδος* (406/5), *ἄρχοντος Ἀθήνησι Καλλίου τοῦ μετ' Ἀντιγένη.* (6) *ὀλίγοις μὲν οὖν ἔτεσι διαμαρτεῖν τῶν χρόνων δοίη τις ἂν ἱστορικοῖς ἀνδράσιν ἀρχαίας καὶ πολυετεῖς συνταττομένοις πραγματείας, γενεαῖς δὲ δυσὶν ἢ τρισὶν ὅλαις ἀποπλανηθῆναι τῆς ἀληθείας οὐκ ἂν ἐπιτρέψειεν. ἀλλ' ἔοικεν ὁ πρῶτος ἐν ταῖς ὡρογραφίαις τοῦτο καταχωρίσας, ὧι πάντες ἠκολούθησαν οἱ λοιποί, τοσοῦτο μόνον ἐν ταῖς ἀρχαίαις εὑρὼν ἀναγραφαῖς, ὅτι πρέσβεις ἀπεστάλησαν ἐπὶ*

---

3 ⟨εἰσιν⟩ Kiessling 20 ὅσα κἀμὲ B ὅσους με rell 21 Μακερίνου Sigonius καμερίνου A καμερίου B μηνυκίου aus μι— Bb 23 διέπεμπεν εἰς B 24 ὠνησομένους B —αμένους rell 27 [τοῦ ἀδελφοῦ] Casaubonus 33 οἱ add B 37 τοῦ add B ἀνγίνη Ba 40 ὡρογραφίαις A ⟨χρονο⟩γραφίαις Bb 41 εὑρεῖν Sintenis

τούτων τῶν ὑπάτων εἰς Σικελίαν σῖτον ὠνησόμενοι καὶ παρῆσαν ἐκεῖθεν ἄγοντες ἣν ὁ τύραννος ἔδωκε δωρεάν, οὐκέτι μὴν παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν ἐξετάσαι συγγραφέων, ὅστις ἦν τύραννος τότε Σικελίας, ἀβασανίστως δέ πως καὶ κατὰ τὸ προστυχὸν θεῖναι τὸν Διονύσιον.

---

252. CHRONIKON ROMANUM (IG XIV 1297).

A

(1) *[ἀφ' οὗ Σύλλας] ἐπὶ Μιθ[ραδατικὸν πόλ]εμον ἐξῆλ[θεν, καὶ Σ]ωτὴρ* a. 88/7
ὁ Φύσκων πα[ρακληθεὶς] τὸ δεύτερον καὶ κα[τελ]θὼν εἰς Αἴγυπτον ἐβασί-
λευσεν, ἀφ' οὗ ἔτη ϙγ.

(2) *ἀφ' οὗ Μάριος Ὀστίαν καταλαβόμενος καὶ ἀναγκάσας συν[θέσ]θαι* a. 87/6
οὐκ ἐμμείνας τῇι πίστει Ὀκταούιον ἀπέκτεινεν, Σύλλας δ' ἐπὶ τῆς Ἀττικῆς
Ἀθήνας ἐξεπολιόρκησεν, ἔτη ϙβ.

(3) *ἀφ' οὗ Φιμβρίας Μιθραδάτου στρατόπεδον περὶ Κύζικον ἐνίκησεν* a. 86/4
καὶ Ἴλιον ἐξεπολιόρκησεν καὶ ὑπὸ Σύλλα συσχεθεὶς ἑαυτὸν ἀνεῖλεν, καὶ
Μιθραδάτης πρὸς Σύλλαν συνθήκας ἐποιήσατο, καὶ Φιλοπάτωρ τὸ δεύτερον
εἰς Βιθυνίαν κατελθὼν ἐβασίλευσεν, καὶ Ἀριοβαρζάνης εἰς Καππαδοκίαν
κατήχθη, ἀφ' οὗ ἔτη ϙ.

(4) *ἀφ' οὗ Σύλλας Νωρβανὸν νικᾶι περὶ Καπύην καὶ Μάριον τὸν* a. 83/2
ὕπατον (82) ἐν Πραινεστῶι συνκλείσας διαδράσκοντα ἀπέκτεινεν, ἀφ' οὗ
ἔτη ϙη.

(5) *[ἀφ'] οὗ Σύλλας δικτάτωρ ἐγένετο, ἔτη μέχρι τοῦδε ϙζ.* a. 82/1

(6) *[ἀφ' οὗ Σωτὴρ] ὁ Φύσκων ἐπι[κληθεὶς ἀπέθα]νεν ϙς.* a. 81/0

B

(1) *ἀφ' [οὗ] ..... το * **

(2) *ἀφ' οὗ Σ[όλων Ἀθηναίων ἦρξεν καὶ] νόμου[ς αὐτοῖς ἔθηκεν,*
*καὶ] Ἀνάχαρσις ὁ Σκ[ύθης εἰς Ἀθήνας (?)] παρεγένετο, ἀφ' [οὗ ἔτη *].*

(3) *ἀφ' οὗ Κροῖσος Λυδῶν ἐβα[σίλευσεν, ἔτη *].*

(4) *ἀφ' οὗ οἱ σοφοὶ ὠνομάσθησαν, [ἔτη *].*

(5) *ἀφ' οὗ Πεισίστρατος ἐτυράννευσ[εν ἐν Ἀθή]ναις, καὶ Αἴσωπος* a. 563/2
ὑπὸ Δελφῶν [κατεκρη]μνίσθη, ἔτη φοθ.

(6) *ἀφ' οὗ Κροῖσος Κύρωι ὑποχείριος [ἐγένετο, ἔτη *].*

---

1 *ἣν*: *ὃν* Reiske 2 *μὴν* add Bb
5 ergänzungen, soweit nicht angegeben, von He(nzen)
8 *παρακληθεὶς* He *παρῆν* Curtius (CIG IV 6855 d) 10 ⟨*Ῥώμην* o. *Ῥωμαίους* o. *σύγκλητον*⟩ *συνθέσθαι* He 18 *ἑνίκα*? Jahn 19 *Πραινεστωι* korr. aus *ΠΡΑΕΝΕΣΤΩΙ* 22 *ἐπικληθεὶς* Kaibel *ἐπικαλούμενος* He 26 [*εἰς Ἀθήνας*] Jac *εἰς Ἑλλάδα* vulg

(7) *ἀφ' οὗ Καμβύσης Αἴγυπτον κατ[εστρέψατο] καὶ Πυθαγόρας ἑάλω,* a. 524/3
ἔτη $\overline{\varphi\mu}$.

(8) *ἀφ' οὗ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων Ἵππαρχον τὸν τύραννον* a. 512/1
ἀνεῖλον, [*καὶ*] *Δαρεῖος ἐπὶ Σκύθας διέβη, ζεύξα*[*ς τὸν*] *Κιμμέριον Βώσπορον,*
ἔτη $\overline{\varphi\kappa\eta}$.

(9) *ἀφ' οὗ Ξέρξης κατὰ Ἄβυδον ζεύξας* [*τὸν*] *Ἑλλήσποντον διέβη,* a. 474/3?
καὶ Θεμιστοκλῆς ναυμαχίαι τοὺς βαρβάρους ἐνίκα, ἀφ' οὗ ἔτη $\overline{\upsilon\varrho}$ **.*

(10) *ἀφ' οὗ Σωκράτης ὁ φιλόσοφος* [*καὶ Ἡρά*]*κλειτος ὁ Ἐφέσιος καὶ*
Ἀναξα[*γόρας*] *καὶ Παρμενίδης καὶ Ζήνων, ἔτη *.*

(11) *ἀφ' οὗ ὁ Πελοποννησιακὸς πόλ*[*εμος*] *ἐνέστη, καὶ Θουκυδίδης*
*ἦν, ἔτη *.*

(12) *ἀφ' οὗ Γαλάται Ῥωμαίους νικήσ*[*αντες*] *ἔσχον Ῥώμην, ἔτη* $\overline{\upsilon\alpha}$. a. 388/4

253. THRASYLLOS.

F

1 (III 503, 3) CLEM. ALEX. Strom. I 136, 3: [[*ἄνωθεν οὖν ἀπὸ Μωυσέως συναγάγωμεν τὴν καθ' Ἕλληνας χρονογραφίαν· ἀπὸ τῆς Μωυσέως γενέσεως ἐπὶ τὴν ἐξ Αἰγύπτου τῶν Ἰουδαίων ἔξοδον ἔτη ὀγδοήκοντα, καὶ τὰ μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτοῦ ἄλλα τεσσαράκοντα· γίνεται ἡ ἔξοδος κατὰ Ἴναχον, πρὸ τῆς Σωθιακῆς περιόδου ἐξελθόντος ἀπ' Αἰγύπτου Μωυσέως ἔτεσι πρότερον τριακοσίοις τεσσαράκοντα* $\overline{\varepsilon}$. (4) *ἀπὸ* 1677/5 o. 1667/5
δὲ τῆς Μωυσέως στρατηγίας καὶ Ἰνάχου ἐπὶ τὸν Δευκαλίωνος κατακλυσμόν (τὴν δευτέραν λέγω ἐπομβρίαν) καὶ ἐπὶ τὸν Φαέθοντος ἐμπρησμόν, ἃ δὴ συμβαίνει κατὰ Κρότωπον, γενεαὶ † τεσσαράκοντα ἀριθμοῦνται· εἰς μέντοι τὰ ἑκατὸν ἔτη τρεῖς ἐγκαταλέγονται γενεαί]].

(5) *ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπὶ τὸν Ἴδης ἐμπρησμὸν καὶ τὴν εὕρεσιν τοῦ* 1533/2
σιδήρου καὶ Ἰδαίους Δακτύλους ἔτη ἑβδομήκοντα τρία, ὥς φησι Θράσυλλος. 1460/59
καὶ ἀπὸ Ἴδης ἐμπρησμοῦ ἐπὶ Γανυμήδους ἁρπαγὴν ἔτη ἑξήκοντα πέντε. 1395/4
(137, 1) *ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν Περσέως στρατείαν, ὅτε καὶ Γλαῦκος ἐπὶ Μελικέρτῃ τὰ Ἴσθμια ἔθηκεν, ἔτη πεντεκαίδεκα.* 1380/79
ἀπὸ δὲ Περσέως στρατείας ἐπὶ Ἴλιον κτίσιν ἔτη τριάκοντα τέσσαρα. 1346/5
ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν ἔκπλουν τῆς Ἀργοῦς ἔτη ἑξήκοντα τέσσαρα. 1282/1
(2) *ἐκ τούτου ἐπὶ Θησέα καὶ Μινώταυρον ἔτη τριάκοντα δύο.* 1250/49
εἶτα ἐπὶ τοὺς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας ἔτη δέκα. 1240/39
ἐπὶ δὲ τὸν Ὀλυμπίασιν ἀγῶνα, ὃν Ἡρακλῆς ἔθηκεν ἐπὶ Πέλοπι, ἔτη τρία. 1237/6
εἶς τε τὴν Ἀμαζόνων εἰς Ἀθήνας στρατείαν καὶ τὴν Ἑλένης ὑπὸ Θησέως
ἁρπαγὴν ἔτη ἐννέα· 1228/7
(3) *ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν Ἡρακλέους ἀποθέωσιν ἔτη ἕνδεκα·* 1217/6
εἶτα ἐπὶ τὴν Ἑλένης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἁρπαγὴν ἔτη τέσσαρα· 1218/2

2 $\overline{\varphi\mu}$ 'zahl scheint vollständig' 7 vollständigkeit der zahl fraglich 19 *τετρακοσίοις τεσσ.* $\overline{\varepsilon}$ Pessl *τετρακοσίοις τριάκοντα* $\overline{\varepsilon}$ Unger 22 *τέσσαρες* C Mueller *ὀκτώ* (*H*: *M*) Christ *ἑπτά* Unger, Pessl 30 *ἔκπλουν* Wilamowitz *εἴσπλουν* L 32 *Θήβας* Dindorf *θήβαις* L

⟨εἶτα ἐπὶ τὴν Τροίας ἅλωσιν ἔτη εἴκοσι⟩· 1193/2 (94/3)
(4) ἀπὸ δὲ Τροίας ἁλώσεως ἐπὶ τὴν Αἰνείου κάθοδον καὶ κτίσιν Λαουινίου ἔτη δέκα· 1183/2
ἐπί τε τὴν Ἀσκανίου ἀρχὴν ἔτη ὀκτώ· 1175/4
καὶ ἐπὶ τὴν Ἡρακλειδῶν κάθοδον ἔτη ἑξήκοντα ἕν· 1114/3
ἐπί τε τὴν Ἰφίτου ὀλυμπιάδα ἔτη τριακόσια τριάκοντα ὀκτώ. 776/5

254. (TI. CLAUDIUS) POLYBIOS.

F

1 (—) Synkell. p. 172, 17: Kastor 250 F 1 b.

2 (—) Euseb. Exc. Chron. p. 194, 10 Sch (Euseb. Arm. p. 90,24 K): *ἱστοροῦσι δὲ οἱ περὶ Ἀριστόδημον τὸν Ἠλεῖον* (III), *ὡς ἀπ' εἰκοστῆς καὶ ἑβδόμης ὀλυμπιάδος ἤρξαντο οἱ ἀθληταὶ ἀναγράφεσθαι .... πρὸ τοῦ γὰρ οὐδεὶς ἀνεγράφη, ἀμελησάντων τῶν πρότερον· τῆι δὲ εἰκοστῆι ὀγδόηι τὸ στάδιον νικῶν Κόροιβος Ἠλεῖος ἀνεγράφη πρῶτος. καὶ ἡ ὀλυμπιὰς αὕτη πρώτη ἐτάχθη, ἀφ' ἧς Ἕλληνες ἀριθμοῦσι τοὺς χρόνους. τὰ δ' αὐτὰ τῶι Ἀριστοδήμωι καὶ Πολύβιος ἱστορεῖ.*

3 (—) African.-Euseb. PE X 10 p. 488 C: = Kastor 250 F 6.

4 (—) Malal. Chron. VI p. 157, 8 Bonn: = Kastor 250 F 11.

255. CHRONIK VON OXYRHYNCHOS (P. OX. 12).

(1) * *| .... *τούτων] κατὰ [τὸν δεύ|τερον ἐ]ν Συρακούσαις [Δίων* | 355/4
(?) *ὑπὸ Διο]ννσίου τυράν[νου ἐδο|λ]οφονήθη. κατὰ δὲ τὸν [τρί]|τον Τιβουρ-* 354/3
τεῖνοι ὑπὸ [Ῥωμαί|ων] καταπολεμηθέ[ντες ἑ|αυτο]ὺς παρέδοσαν.

(2) *ὀλυμπι|[άδι ἓβ]δόμηι καὶ ἑκατοστῆι | [ἐνίκα] στάδιον Σμικρί[να]ς | [Ταραντεῖνος, ἦρχον δ'] Ἀθή|[νησιν Ἀριστόδημ]ος [Θε]σσαλός | [Ἀπολλόδωρος Κ]αλλίμαχος. | [τούτων κατὰ τὸ] τρίτον ἔ|[τος ἐν Ῥώμηι τι]μηταὶ πρῶ|[τον* 350/49
ἐκ] τοῦ δήμου ἡιρέθησαν.

---

1 *εἶτα — εἴκοσι* C Mueller *ἐντεῦθεν ἐ. Τ. ἅ. δέκα* Scaliger 2 *Λαουινίου* Sylburg *λαουίνου* L 5 *Ἡρακλειδῶν* Sylburg —*τῶν* L

18 'schrift wohl nicht unter 250 p. Chr. zu rücken' Croenert; vielfach *ει* für *ι*, *ι* adscriptum bis auf III 14 fortgelassen, oft von m² nachgetragen. da die rolle beschnitten ist, fehlen am anfang und schluß der kolumnen wenige zeilen. ergänzungen, soweit nicht anders angegeben, von Grenfell-Hunt; ganz selbstverständliches nicht bezeichnet.

20 [*τέταρ*]*τον* Leuze Röm. Jahreszählung 176 'not at all likely' Gr-H 22 'either *στάδ*[*ιο*]*ν Σμικρί*[*ν*]*ας* or *στάδ*[*ι*]*ον Μικρί*[*να*]*ς* can be read' Gr-H *Μικρίνας* Diod. XVI 37, 1 (*Σμι*— RF) Euseb. Arm. 96a 36 Karst 23 *Θεσσαλός* Diod. XVI 40, 1; Dion. Hal. De Din. 9 (*θέλλον* ebd. 11) *Θέελλος* Dion. Hal. ad Amm. I 4; IG II 758; 1174 ö. 24 *ἔτος ἐν Ῥώμηι τιμηταὶ* Bilabel *ἐπὶ Ῥώμης οἱ τιμηταὶ* Wilamowitz

(3) ὀλυμπιάδι ὀγδόηι καὶ ἑκα|τοστῆι ἐνίκα στάδιον Πολυ|[κλ]ῆς Κυρη- 20
ναῖος, ἦρχον δ' Ἀ|θήνησι Θεόφιλος Θεμιστο|κλῆς Ἀρχίας Εὔβουλος. ταύ|της 348/7
κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος | [Πλά]των ὁ φιλόσοφος με|[τήλλα]ξεν καὶ Σπεύσιππος |
τὴν σχολὴν διεδέξατο. | 25 κατὰ δὲ τὸν δεύτερον Φί|[λιππος] ο[.....]α- 347/6
II
ξι[...] | * * * || * *

(4) [ὀλυμ|πιάδι ἐνάτηι καὶ ἑ]κα[τοστῆι | ἐνίκα στάδιο]ν Ἀριστ[ό]λυκος |
[Ἀθηναῖο]ς, ἦρχον δ' Ἀθήνησι | [Λυκίσκος Πυ]θόδοτος Σωσι[γ]ένη]ς Νι[κό]- 5
μαχος. ταύτης | κατὰ δὲ τὸ δεύτερον ἔτος Διονύ|σιος ὁ δεύτερος τῆς 343/2
Σικελίας | τύραννος ἐκπεσὼν τῆς | ἀρχῆς κατέπλευσεν εἰς Κό|[ρινθον καὶ 10
ἐκεῖ κατέμεινε | γράμματα διδάσκων. κατὰ δὲ | τὸν τέταρτον Βαγώας | 341/0
εὐνοῦχος Ὢχον τὸν βασιλέ|α τῶν Περσῶν δολοφονή|σας τὸν νεώτατον αὐτοῦ 15
τῶν | υἱῶν Ἄρσην κατέστησε βα|σιλέα, αὐτὸς πάντα διοικῶν.

(5) ὀλυμπιάδι δεκάτηι καὶ ἑ|κατοστῆι ἐνίκα στάδιον Ἀν|τικλῆς Ἀθηναῖος, 20
ἦρχον δ' Ἀ|θήνησι Θεό[φραστο]ς [Λυσιμα]χίδης Χαιρώ[νδης Φρ]ύνιχος. |
τούτων κατὰ τὸν πρῶτον | [Σα]υνεῖται [Ῥωμα]ί[οι]ς π[αρ]ε|[τά]ξαντο. κατὰ 25
δὲ τὸν δεύ|τερον Λατεῖ[νοι ἐπὶ τοὺ]ς Ῥω|μαίους συν[στάντες ἐ]πέβη|σαν. 340/39 339,8
κατὰ δὲ τὸν τρίτον Φί|λιππος ὁ τῶν Μακεδόνων | βασιλεὺς τὴν ἐν Χαιρωνί|αι 338/7 30
ἐπιφανεστάτην μάχην | Ἀθηναίους καὶ Β⟨οι⟩ωτοὺς ἐνί|κησεν, συμμαχοῦντος
αὐ|τῶι τοῦ υἱοῦ Ἀλεξάνδρου | 35 [καὶ ἀρ]ιστεύσαντος τότε. [καὶ Ἰ]σοκράτης
III
ὁ ῥήτωρ ἀ|[πέθα]νεν, π[ερὶ] ἐνενήκον|[τα ..... ἔτη βιώσας] * * * || * *

[Βα]|γ[ώας ὁ ε]ὐνοῦ[χο]ς Ἄρ[σην] | τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν | ἀπέκτεινεν
σὺν τοῖς ἀδελ|φοῖς, καὶ Δαρεῖον τὸν Ἀρσά|μου βασιλικοῦ γένους ὄντα | βασι- 5
λέα ἀντὶ τοῦ Ἄρσου κα|τέστησε. τότε καὶ Ῥωμαῖοι | ἐπὶ Λατείνους ἐστρά-
τευσαν. κατὰ δὲ τὸν τέταρτον τὸ κοι|νὸν τῶν Ἑλλήνων συνελ|θόντες 337/6 10
Φίλιππον αὐτοκρά|τορα στρατηγὸν εἵλαντο τοῦ | πρὸς Πέρσας πολέμου.

(6) ὀλύμ|πιάδι μιᾶι καὶ ἑκατοστῆι καὶ | δεκάτηι ἐνίκα στάδιον | Κλεό- 15
μαντις Κλειτόρειος | (ἐνίκα στάδιον Κλεό|μαντις Κλειτόριος), ἦρχον δ'

4—5 *Φίλιππος Β[οιωτῶν] ἀξι[ουμένων]*? Bilabel (Diod. XVI 58) 6 *Ἀριστόλυκος* (κ aus χ verb.): *Ἀριστόλοχος* Diod. XVI 69, 1 (*ἀριστόλαχος* P) Euseb. Arm. 96b 3 8 *ταύτης*: am rande κατω; der nachtrag ist mit dem unteren ende der kolumne verloren. es wird der erste vertrag zwischen Rom und Karthago gewesen sein (Diod. XVI 69, 1 a. 344/3). δὲ m² über der zeile 14 *Χαιρώνδης*: Pros. Att. 15279 16 *σὺν* [*αὐτοῖς*] Soltau 22 *Ἀρσάνου* Diod. XVII 5, 5 26—27 verb. aus *Κλεομένης Κλειτόριος* 27 *ἐνίκα — Κλειτόριος* durch klammern getilgt

Ἀθή|νησι Πυ[θόδ]ηλος Εὐαίνε|τος Κτη[σικλ]ῇ[ς] Νικοκρά|της. τούτων κατὰ 336/5
τὸν πρῶ|τον Φίλιππος ὁ τῶν Μα|κεδόνων βασιλεὺς ἀνηι|ρέθη ὑπὸ Παυσανίου
ἑ|νὸς τῶν δορυφόρων, καὶ | διεδέξατο αὐτὸν ὁ υἱὸς Ἀλέξανδρος· ὃς παρα-
λα|βὼν τὴν ἀρχὴν πρῶτον μὲν | Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας καὶ ἄλ|λα βάρβαρα
ἔθνη ἀποστάντα | ἐχειρώσατο, ἔπειτα Θήβας | δοριαλώτους λαβὼν κατέ|-
σκαψεν. ἐν δὲ Ῥώμηι αἱ τῆς | Ἑστίας ἱέρειαι παρθένοι | μ(ὲν) ο̣ὖσ̣[α̣]ι̣ διὰ
βίον κατηγορή|θησαν ὡς ἐφθαρμέναι καὶ | [. . . . . .]α̣ . σα[. .]υ̣ξ [. . .
. .] | * * * IV || * * * 1 | [. . . . . .].ν. κατὰ δὲ τὸν | δεύτερον Ἀλέξανδρος 335/4
ὁ | τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς | εἰς τὴν Ἀσίαν διαβὰς τὴν ἐ|πὶ Γρανίκωι
μάχην ἐνί|κησεν τοὺς Δαρείου βασιλέως Περσῶν στρατηγούς. κατὰ δὲ 334/3
τὸν τρίτον ὁ αὐτὸς | Ἀλέξανδρος παραταξά|μενος Δαρείωι ἐν Ἰσσῶι τῆς |
Κιλικίας πάλιν αὐτὸν ἐ|νίκησεν, καὶ πολλὰς μυ|ριάδας τῶν Περσῶν καὶ
τῶν | συμμάχων ἀπέκτεινεν, | καὶ αἰχμαλώτους πολλοὺς | ἔλαβεν [καὶ λείαν
πο]λλήν. | τότε κ[αὶ Ἀλέξανδρ]ος ὁ Μο|λοσσὸς [εἰς Ἰταλίαν δι]έβη | βοη-
θήσω[ν τοῖς ἐκεῖ] Ἕλ|λησι. κατὰ δὲ τὸν τέταρτον Ῥωμαῖοι [Καμπα]- 333/2
νοὺς (?) | ἐποιήσαντο π[ολίτας] | Ῥ̣ώμη̣ς̣ .[. . . . . ἄνευ ψή]|φου μεν̣[. . . . .

(7) ὀλυμπιά]|δι ἑκατοσ[τῆι δωδεκάτηι ἐ]|νίκα στά[διον Γρύλλος Χαλ]|κι-
δεύς, [ἦρχον δ' Ἀθήνησι] | Νική[της] Ἀριστο[φάν]ης Ἀ|ριστοφῶν Κηφισο-
φῶν. ταύ|της κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος | Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου Τύ|ρον 332/1
εἷλεν, καὶ Αἴγυπτον πα|ρέλαβεν, ἑκουσίως αὐτὸν | προσδεξαμένων τῶν |
ἐνχωρίων διὰ τὸ πρὸς Πέρ|σας ἐχθρόν. τότε καὶ ἐκέλευ|σεν (gründung
von Alexandreia?) * * * V || * * * 1]επικ̣μ̣ι̣ο̣ς̣.[.]α̣ν̣α̣.α̣ι̣. . | ἀνέβη εἰς Ἄμμωνος (331/0?)
καὶ | ἐν τῆι ἀναβάσει Παραιτόνι|ον κτίζει πόλιν. κατὰ δὲ τὸν τρίτον | 330/29
μάχη πάλιν συνέστη κατὰ | Ἄρβηλα Ἀλεξάνδρου πρὸς Δα|ρεῖον, ἣν ἐνίκησεν
Ἀλέ|ξανδρος. τότε καὶ ἐδολο|φονήθη Δαρεῖος ὑπὸ τῶν | ἰδίων φίλων, καὶ
ἡ Περσῶν ἀρχὴ κατελύθη διαμείνα|σα ἀπὸ τοῦ συστήσαντος αὐ|τὴν Κύρου
ἔτη ⟨διακόσια⟩ τριάκοντα | τρία.

(8) ὀλυμπιάδι ἑκατοστῆι | τρισκαιδεκάτηι Κρίτων | Μακεδὼν ἐνίκα 328/24
στάδιον, | ἦρχον δ' Ἀθήνησι Εὐθύκρι|τος Ἡγήμων Χρέμης ⟨Ἀντικλῆς⟩.

---

1 Πυθόδηλος Pros. Att. 12379 Πυθόδημος Dion. Hal. De Din. 4; 9; Arrian. Anab. I 1, 1 Πυθόδωρος Diod. XVI 91, 1 6 μὲν οὖσαι Jac μουσ . ι P [[μ]]οὖσαι Gr-H 7—8 καὶ [ζώσας αὐτ]ὰ̣[ς] κ̣α[τωρ]υ̣ξ[αν—]? Jac 15—16 Καμπανοὺς Beloch Röm. Gesch. 383 Ἀχερρανοὺς Bilabel 16 Ῥώμης Bilabel τωμη . .[Gr-H 27 ⟨διακόσια⟩: am rande zeichen S 29 ⟨Ἀντικλῆς⟩: am rande zeichen S

ἐν | ταύτηι τῆι ὀλυμπιάδι ἐπὶ | τέσσαρα ἔτη Ἀλέξανδρος | τὰς λοιπὰς 328/4
πράξεις διεπρά|ξατο τὰ ἐν τῆι Ἀσίαι ἔθνη | [χει]ρούμενος.

(9) ὀλυμπιάδι | ἑκατοστῆι τεσσαρεσκαιδε|κάτηι ἐνίκα στάδιον Μι|κίνας Ῥόδιος, ἦρχον δ' Ἀθήνησιν Ἡγησίας Κι[φισ]ο|φῶν Φιλοκλῆς Ἄ[ρχι]ππος. |
ταύτης κατὰ τὸ πρῶτον | ἔτος Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς | μετήλλαξε ἀρξας 324/3
ἔτη δέ|κα τρία, βιώσας δὲ ἔτη τριά|κοντα τρία. κατὰ δὲ τὸν | δεύτερον 323/2
Πτολεμαῖος ὁ Λά|γου εἰς Αἴγυπτον πεμφθεὶς | ἦρξε τῆς χώρας. κατὰ
δὲ τὸ τ[* * * || * * * | ἐνείκαι.

(10) ὀλυμπιάδι ἑκατοστῆι | πεντεκαιδεκάτ[ηι ἐνίκα] | στάδιον Δαμασίας
[Ἀμφιπο]|λίτης, ἦρχον δ' Ἀθή[νησι Νέ]|αιχμος Ἀπολλόδω[ρος Ἄρ]|χιππος
Δημογένης. τού|των κατὰ τὸν πρ[ῶτον Ἀν]|τίπατρος διαδεξάμενος | 320/19
τὴν ἐν Μακεδονί[αι βασιλεί]|αν ἐν Λαμίαι παραταξά|μενος τοῖς Ἕλλησι
κ[ατεπο]|λέμησεν αὐτούς. Ῥωμαῖοι | δὲ παραταξάμε[νοι τοῖς Σαυ]|νείταις
ἡττή[θησαν. κατὰ] | δὲ τὸν δεύτερον Ἀ[ντίπα]|τρος εἰς Ἀσίαν δια[βὰς ἐπὶ] | 319/8
Περδίκκα⟨ν⟩ τὸν δεύτ[ερον δι]|αμερισμὸν τοῖς δι[αδεχο]|μένοις Ἀλέξανδρ[ον
ἐποί]|ησεν, ἐν ὧι πάλιν Πτολεμαῖ[ος ἦν]. κατὰ δὲ τὸν [τρίτον] | Ῥωμαῖοι 318/7
παραταξάμε|νοι Σαυνείταις ἐνίκησαν | καὶ τοὺς αἰχμαλωτισθέν|τας αὐτῶν
ἐν τῆι προτέ|ραι μάχηι ἀπέλαβον.

(11) ὀλυμ|πιάδι ἑκατοστῆι ἑκκαιδε|κάτηι ἐνίκα στάδιον [Δημο]|σθένης
Λάκων, ἦρχον δ' Ἀ|θήνησι Δημοκ[λείδης Πρά]|ξίβουλος Νικ[όδωρος Θε]|όδωρος.
τ[ούτων κατὰ τὸν] | πρῶτον [Ἀντίπατρος ἐτε]|λεύτησ[εν, καὶ τὰ πράγμα]|τα 316/5
διεδ[έξατο Πολυπέρ]|χων, κα * * *

256. THALLOS.

T

1 (III 517) EUSEB. ARM. Chron. p. 125, 22 Karst: *Aus des Thallos 3 büchern, in welche er abrißweise zusammengefaßt hat von der einnahme Ilions bis zur † 167. olympiade* (112/9). s. 250 T 2.

4 *Κηφισοφῶν*: l. *Κηφισόδωρος* Pros. Att. 8347 8 *ἐνείκαι* falsch wiederholt (vgl. col. III 17—18)? 14—15 *δια[βὰς σὺν] Κρατερῶι*? Gr-H 16 *ἐν — ἦν* über der zeile nachgetragen 19 *Δημοσθένης*: Euseb. Arm. 96 b 31 *Δεινομένης* Diod. XIX 17, 1 *Δεινοσθένης* (Paus. VI 16, 8; Arch. Zeitg. 1881 no. 389) Vogel (dagegen Kahrstedt Staatsrecht 71, 1) 20 *Θεόδωρος*: l. *Θεόφραστος* Pros. Att. 7165 22 *Κα[σσανδρο* — Gr-H 26—27 *von — Ilions: ἀπὸ Βήλου βασιλείας* C Wachsmuth 27 *167* (ρξζ): σ̄ξ̄ (49/52 p. Chr.) C Mueller *ΗΗΔΓΙΙ* (!) = 89/92 p. Chr. v Gutschmid

2 AFRICAN.-EUSEB. PE X 10 p. 489 A: *οἵ τε τὰ Σύρια Κάστωρ καὶ Θάλλος* (s. F 5).

3 TERTULLIAN. Apol. 19, 5—6: *reseranda antiquissimarum etiam gentium archiva, Aegyptiorum Chaldaeorum Phoenicum; advocandi municipes eorum, per quos notitia subministrata est, aliqui Manethon Aegyptius* (III) *et Berosus Chaldaeus* (III), *sed et Hieromus Phoenix Tyri rex* (III); *sectatores quoque ipsorum Mendesius Ptolemaeus* (III) *et Menander Ephesius* (III) *et Demetrius Phalereus* (228 F 52) *et rex Iuba* (III) *et Apion* (III) *et Thallus et qui istos aut probat aut revincit Iudaeus Iosephus . . . . . .*

F

ΙΣΤΟΡΙΑΙ Ā—Γ̄.

Γ̄

1 (8) AFRICAN.-SYNKELL. p. 609, 21 Bonn.: *καθ' ὅλου τοῦ κόσμου* a. 32/33 p. Chr. *σκότος ἐπήγετο φοβερώτατον, σεισμῶι τε αἱ πέτραι διερρήγνυντο καὶ τὰ πολλὰ Ἰουδαίας καὶ τῆς λοιπῆς γῆς κατερρίφθη. τοῦτο τὸ σκότος ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου Θάλλος ἀποκαλεῖ ἐν τρίτηι τῶν Ἱστοριῶν· ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἀλόγως. Ἑβραῖοι γὰρ ἄγουσι τὸ πάσχα κατὰ σελήνην ιδ̄, πρὸ δὲ μιᾶς τοῦ πάσχα τὰ περὶ τὸν Σωτῆρα συμβαίνει. ἔκλειψις δὲ ἡλίου σελήνης ὑπελθούσης τὸν ἥλιον γίνεται· ἀδύνατον δὲ ἐν ἄλλοι χρόνοι, πλὴν ἐν τῶι μεταξὺ μιᾶς καὶ τῆς πρὸ αὐτῆς κατὰ τὴν σύνοδον αὐτὴν ἀποβῆναι. πῶς οὖν ἔκλειψις νομισθείη κατὰ διάμετρον σχεδὸν ὑπαρχούσης τῆς σελήνης ἡλίωι; ἔστω δή, συναρπαζέτω τοὺς πολλοὺς τὸ γεγενημένον καὶ τὸ κοσμικὸν τέρας ἡλίου ἔκλειψις ὑπονοείσθω ἐν τῆι κατὰ τὴν ὄψιν. Φλέγων* (257 F 16) *ἱστορεῖ ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος ἐν πανσελήνωι ἔκλειψιν ἡλίου γεγονέναι . . . . τίς δ' ἡ κοινωνία σεισμῶι καὶ ἐκλείψει, πέτραις ῥηγνυμέναις καὶ ἀναστάσει νεκρῶν τοσαύτηι τε κινήσει κοσμικῆι;*

OHNE BUCHTITEL.

2 (2) THEOPHIL. ad Autol. III 29: *καὶ γὰρ Βήλου τοῦ Ἀσσυρίων βασιλεύσαντος καὶ Κρόνου τοῦ Τιτᾶνος Θάλλος μέμνηται, φάσκων τὸν Βῆλον πεπολεμηκέναι σὺν τοῖς Τιτᾶσι πρὸς τὸν Δία καὶ τοὺς σὺν αὐτῶι θεοὺς λεγομένους, ἔνθα φησίν· «καὶ Ὤγυγος ἡττηθεὶς ἔφυγεν εἰς Ταρτησσόν, τότε μὲν τῆς χώρας ἐκείνης Ἀκτῆς κληθείσης, νῦν δὲ Ἀττικῆς προσαγορευομένης, ἧς Ὤγυγος τότε ἦρξε.» καὶ τὰς λοιπὰς δὲ χώρας καὶ πόλεις, ἀφ' ὧν τὰς προσωνυμίας ἔσχον, οὐκ ἀναγκαῖον ἡγούμεθα καταλέγειν.*

3 (2) — — III 29 (LACTANT. Div. Inst. I 23, 2): *κατὰ γὰρ τὴν Θάλλου ἱστορίαν ὁ Βῆλος προγενέστερος εὑρίσκεται τοῦ Ἰλιακοῦ πολέμου ἔτεσι τκβ̄.*

14 *ἐπήγετο* Dindorf *ἐπείγετο* vulg *ἐπεγένετο* Scaliger 28 *τοῦ Τιτᾶνος Θάλλος* edd *τοῦ τιτανοσθαλλος* V 30 *Ὤγυγος* Niebuhr *ὁ γύγος* V *καὶ Κρόνος ἡ. ἔ. εἰς Τ., Ὠγυγὸς δὲ εἰς τὴν κτλ.* C Mueller *Ταρτησσόν, τότε μὲν τ. χ. ἐ. ⟨Ταρτάρου λεγομένης, ὥσπερ⟩ Ἀκτῆς* Niebuhr 32 *Ὤγυγος* Meursius *ὁ γύγος* V

4 (1) a) TERTULLIAN. Apol. 10 (Ad nat. II 12): *Saturnum itaque ... neque Diodorus graecus aut Thallus neque Cassius Severus aut Cornelius Nepos neque ullus commentator eiusmodi antiquitatum aliud quam hominem promulgarunt.* b) LACTANT. Div. inst. I 13: *omnes ergo non tantum poetae, sed historiarum quoque ac rerum antiquarum scriptores hominem fuisse consentiunt, qui res eius in Italia gestas memoriae prodiderunt: Graeci Diodorus et Thallus, Latini Nepos et Cassius et Varro.* c) MINUC. Fel. Oct. 21, 4: *Saturnum ... omnes scriptores vetustatis Graeci Romanique hominem prodiderunt: scit hoc Nepos et Cassius in historia, et Thallus ac Diodorus hoc loquuntur.*

5 (3; 5) a) AFRICAN.-EUSEB. PE X 10 p. 488 D—489 A: *τὰ δὲ πρὸ τούτων* (sc. *τῶν ὀλυμπιάδων*) *ὡδί πως τῆς Ἀττικῆς χρονογραφίας ἀριθμουμένης, ἀπὸ Ὠγύγου ..... μέχρι πρώτης ὀλυμπιάδος .... ἔτη συνάγεται χίλια εἴκοσιν* (1796/5—777/6), *ὡς καὶ τοῖς προειρημένοις* (F 7) *συμφωνεῖ⟨ται⟩ καὶ τοῖς ἑξῆς δειχθήσεται. ταῦτα γὰρ ⟨οἱ τὰ⟩ Ἀθηναίων ἱστοροῦντες Ἑλλάνικός τε* (4 F 47) *καὶ Φιλόχορος* (III) *οἱ τὰς Ἀτθίδας, οἵ τε τὰ Σύρια Κάστωρ* (250 F 7) *καὶ Θάλλος, καὶ ⟨ὁ⟩ τὰ πάντων Διόδωρος ...., Ἀλέξανδρός τε ὁ Πολυίστωρ* (III), *καί τινες τῶν καθ' ἡμᾶς ἀκριβέστερον ἐμνήσθησαν καὶ τῶν Ἀττικῶν ἁπάντων.* b) JUSTIN. Coh. ad Gr. 9: *... πάντων τῶν παρ' ὑμῖν .... πολλῶι πρεσβύτατος γέγονεν· ... Μωσῆς ... ὡς δηλοῦσιν ἡμῖν αἱ τῶν Ἑλλήνων ἱστορίαι. ἐν γὰρ τοῖς χρόνοις Ὠγύγου τε καὶ Ἰνάχου .... Μωσέως μέμνηνται ... οὕτω γὰρ Πολέμων ἐν τῆι πρώτηι τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριῶν μέμνηται* (IV) *καὶ Ἀπίων* (III) ..... *καὶ Πτολεμαῖος δὲ ὁ Μενδήσιος* (III) *τὰ Αἰγυπτίων ἱστορῶν ἅπασι τούτοις συντρέχει. καὶ οἱ τὰ Ἀθηναίων δὲ ἱστοροῦντες Ἑλλάνικος τε καὶ Φιλόχορος ὁ τὰς Ἀτθίδας, Κάστωρ* (250 F 14) *τε καὶ Θάλλος καὶ Ἀλέξανδρος δὲ Πολυίστωρ, ἔτι δὲ καὶ οἱ σοφώτατοι Φίλων τε καὶ Ἰώσηπος .... ὡς σφόδρα ἀρχαίου .... Μωσέως μέμνηνται.*

6 (4) SYNKELL. p. 172, 17: *ταύτην* (sc. *τὴν τῶν Ἀράβων βασιλείαν*) *Ἀσσυρίων μα διαδέξαντο βασιλεῖς, οἳ καὶ ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ γσῖς καθολικοῦ ἔτους κόσμου* (2286/5) *ἔληξαν εἰς τὸ δχοε ἔτος τοῦ κόσμου* (927/6), *διαρκέσαντες ἔτη ὅλα αυξ ἀπὸ τοῦ πρώτου αὐτῶν Βήλου ἕως τοῦ μα Μακοσκολέρου τοῦ καὶ Σαρδαναπάλλου, ὡς συμφωνοῦσι πολλοὶ τῶν ἐπισήμων ἱστορικῶν, Πολύβιος* (254 F 1) *καὶ Διόδωρος, Κεφαλίων* (93 F 2) *τε καὶ Κάστωρ* (250 F 1b) *καὶ Θάλλος καὶ ἕτεροι.*

7 (6) AFRICAN.-EUSEB. PE X 10 p. 488 C: .... *Κῦρος Περσῶν ἐβασίλευσεν, ὧι ἔτει ὀλυμπιὰς ἦχθη νε, ὡς ἐκ τῶν Βιβλιοθηκῶν Διοδώρου καὶ τῶν Θάλλου καὶ Κάστορος* (250 F 6) *Ἱστοριῶν, ἔτι δὲ Πολυβίου* (254 F 3) *καὶ Φλέγοντός* (257 F 8) *ἐστιν εὑρεῖν, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων, οἷς ἐμέλησεν ὀλυμπιάδων.*

8 (7) MALAL. Chron. VI p. 157, 18 Bonn: .... *ταῦτα* (über Kroisos) *δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θάλλος καὶ Κάστωρ* (259 F 11) *καὶ Πολύβιος* (254 F 4) ... *καὶ μετ' αὐτοὺς Ἡρόδοτος .... ἅτινα καὶ ὁ σόφος Θεόφιλος ἐχρονογράφησεν.*

2 *Thallus: apud ... Tacitum* Ad nat II 12 11 *τὰ* Routh *τὰς* Eus 14 *συμφωνεῖται* Jac *—νεῖ* Eus *—νεῖν* Routh 15 *⟨οἱ τὰ⟩* Routh 15—16 *ὁ τὰς* Routh (v. 24) 16 *⟨ὁ⟩* Routh 17 *καί τινες: οἵ τινες* Routh 28—29 *γσις — αυξ*: die zahlen nicht heil 38 *Θάλλος* vulg *Θαλῆς* Mal

257. (P. AELIUS) PHLEGON VON TRALLES. 776/5—137/8

T

1 SUID. s. *Φλέγων Τραλλιανός· ἀπελεύθερος τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος (οἱ δὲ Ἀδριανοῦ φασίν)· ἱστορικός. ἔγραψεν Ὀλυμπιάδας ἐν βιβλίοις ιϛ̄ — ἔστι δὲ μέχρι τῆς σκϑ̄ ὀλυμπιάδος* (137—140^{p}) *τὰ πραχϑέντα πανταχοῦ· τὰ δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίοις η̄· Ἔκφρασιν Σικελίας· Περὶ μακροβίων καὶ ϑαυμασίων· Περὶ τῶν παρὰ Ῥωμαίοις ἑορτῶν βιβλία γ̄· Περὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ τόπων καὶ ὧν ἐπικέκληνται ὀνομάτων· Ἐπιτομὴν Ὀλυμπιονικῶν ἐν βιβλίοις β̄· καὶ ἄλλα.*

2 SCRIPT. HIST. AUG. X 20, 1: *legisse me apud Aelium Maurum Phlegontis Hadriani libertum memini.*

3 PHOT. Bibl. 97: *ἀνεγνώσϑη Φλέγοντος Τραλλιανοῦ, ἀπελευϑέρου τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, Ὀλυμπιονικῶν καὶ Χρον[ικ]ῶν Συναγωγή.* (2) *προσφωνεῖ τὸ σύνταγμα πρὸς Ἀλκιβιάδην τινά, ὃς εἷς ἦν τῶν εἰς τὴν φυλακὴν τεταγμένων τοῦ Ἀδριανοῦ.* (3) *ἄρχεται δὲ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος* (776/5), *διότι τὰ πρότερα, καϑὼς καὶ οἱ ἄλλοι σχεδόν τι πάντες φασίν, οὐκ ἔτυχεν ὑπό τινος ἀκριβοῦς καὶ ἀληϑοῦς ἀναγραφῆς, ἀλλὰ ἄλλο τι ἄλλος τῶν ἐπιτυχόντων καὶ οὐ συμφώνως ἔγραψαν, ὅσοις καὶ γράψαι πεφιλοτίμηται. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν τοῦ συγγράμματος, ὥσπερ ἔφημεν, ἀπὸ τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος ποιεῖται· κάτεισι δέ, ὡς αὐτός φησι, μέχρι τῶν Ἀδριανοῦ χρόνων* (117—138). (4) *ἐμοὶ δὲ ἀνεγνώσϑη μέχρι τῆς ροζ̄ ὀλυμπιάδος* (F 12) . . . . . *μέχρι μὲν οὖν ταύτης μοι τῆς ὀλυμπιάδος* (72—68 a. Chr.) *ἐν λόγοις πέντε ἡ ἀνάγνωσις γέγονεν.*

(5) *ἔστι δὲ τὴν φράσιν οὔτε λίαν χαμαιπετὴς οὔτε τὸν Ἀττικὸν ἐς τὸ ἀκριβὲς διασώζων χαρακτῆρα. ἄλλως τε δὴ καὶ ἡ περὶ τὰς ὀλυμπιάδας καὶ τὰ ἐν αὐταῖς τῶν ἀγωνισμάτων ὀνόματα καὶ πράξεις καὶ ἡ περὶ τοὺς χρησμοὺς ἄκαιρος φιλοπονία τε καὶ φιλοτιμία, εἰς κόρον ἀπάγουσα τὸν ἀκροατὴν καὶ μηδὲν ἄλλο τῶν ἐν τῷι λόγωι σχεδόν τι προκύπτειν συγχωροῦσα, ἀηδῆ τε τὸν λόγον δεικνύει καὶ χάριτος οὐδὲν ἔχειν παρατίϑησι. χρησμοῖς δὲ παντοίοις ἐς ὑπερβολήν ἐστι κεχρημένος.*

4 EUSEB. ARM. p. 125, 17 Karst: *Nachdem zusammengetragen ist das sämtliche erörterte aus den denkmälern, die hier der reihe nach*

3 *Καίσαρος*: irrtum aus einem buchtitel wie T 4 und subscriptio F 37 (Diels) 4 ιϛ̄: *14* T 4 (s. F 17—22) 6 *τὰ δὲ αὐτὰ — η̄* (*β̄*?) gleich *Ἐπιτομή* v. 8 (C Mueller) 6—7 ⟨*περὶ*⟩ *ϑαυμασίων* Daub 10 *Aelium* vulg *Helium* P 12 die lesungen von AM nach Martini 13 *Χρόνων* Jac *χρονικῶν* Ph 18 *ἔτυχέ πώ τινος* Scaliger 19 *ἄλλο τι ἄλλως* M 27 *δὴ*: *δὲ* Ph 28 *τὰς πράξεις* M^{c} 30 *σχεδόν τι* om M

verzeichnet sind ..... aus des Philagon, des freigelassenen des Kaisr, 14 (l. 16) *büchern, in welche er auszugsweise zusammengefaßt hat 229 olympiaden .... ists zeit auch zu des Römerreiches zeiten hinzueilen.*

5 SCRIPT. HIST. AUG. I 16, 1: *famae celebris Hadrianus tam cupidus fuit, ut libros vitae suae scriptos a se libertis suis litteratis dederit iubens, ut eos suis nominibus publicarent. nam et Phlegontis libri Hadriani esse dicuntur.*

F

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗ (ΟΛΥΜΠΙΑΔΕΣ) Ā—ĪF̄. (T 1; 3; 4)

Ā

1 (III 603, 1) COD. PALAT. GR. 398 p. 234 r: *Φλέγοντος ἀπελευθέρου Ἀδριανοῦ Καίσαρος Περὶ τῶν Ὀλυμπίων. δοκεῖ μοι χρῆναι εἰπεῖν τὴν αἰτίαν, δι' ἣν τὰ Ὀλύμπια τεθῆναι συμβέβηκεν. ἔστιν δὲ ἥδε. μετὰ Πεῖσον καὶ Πέλοπα, ἔτι δὲ Ἡρακλέα, τοὺς πρώτους τὴν πανήγυριν καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν Ὀλυμπίασιν ἐνστησαμένους, ἐκλειπόντων τῶν Πελοποννησίων τὴν θρησκείαν χρόνωι τινί, εἰς ὃν ἀπὸ Ἰφίτου ὀλυμπιάδες ὀκτὼ πρὸς ταῖς εἴκοσι καταριθμοῦνται εἰς Κόροιβον τὸν Ἠλεῖον, καὶ ἀμελησάντων τοῦ ἀγῶνος, στάσις ἐνέστη κατὰ τὴν Πελοπόννησον.* (2) *Λυκοῦργος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος, υἱὸς ὢν τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Εὐρυπῶντος τοῦ Σόου τοῦ Προκλέους τοῦ Ἀριστοδήμου τοῦ Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέους καὶ Δηιανείρας, καὶ Ἶφιτος ὁ Αἵμονος, ὡς δὲ ἔνιοι Πραξωνίδου, ἑνὸς τῶν ἀπὸ Ἡρακλέους, Ἠλεῖος, καὶ Κλεοσθένης ὁ Κλεονίκου Πεισάτης, βουλόμενοι εἰς ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην τὸ πλῆθος αὖθις ἀποκαταστῆσαι, τήν τε πανήγυριν τὴν Ὀλυμπικὴν ἔγνωσαν ἀνάγειν εἰς τὰ ἀρχαῖα νόμιμα καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐπιτελέσαι.* (3) *στέλλονται δὴ εἰς Δελφοὺς χρησόμενοι τῶι θεῶι, εἴ σφισιν συνεπαινεῖ ταῦτα ποιῆσαι. ὁ δὲ θεὸς ἄμεινον ἔφη ἔσεσθαι ποιοῦσιν. καὶ προσέταξεν ἐκεχειρίαν ἀγγεῖλαι ταῖς πόλεσιν ταῖς βουλομέναις μετέχειν τοῦ ἀγῶνος.* (4) *ὧν περιαγγελθέντων κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὁ δίσκος ἐγράφη τοῖς Ἑλλανοδίκαις, καθ' ὃν ἔδει τὰ Ὀλύμπια ἄγειν.* (5) *οὐκ ἄγαν δὲ προσιεμένων τὸν ἀγῶνα ἀλλὰ δυσχεραινόντων τῶν Πελοποννησίων, λοιμὸς ἐπιγενόμενος καὶ φθορὰ καρπῶν ἐλυμαίνετο αὐτούς. οἱ δὲ ἀποστ⟨εί⟩λαντες πάλιν τοὺς περὶ τὸν Λυκοῦργον ἠιτοῦντο τοῦ λοιμοῦ παῦλαν καὶ ἴασίν τινα.* (6) *ἡ δὲ Πυθία χρᾶι τάδε·*

2 *14*: *16* (T 1) 13 *περὶ τοῦ ὀλυμπίων ἀγῶνος* Index cod. Athoi Vatop. 655 = Mus. Brit. add. gr. 19391 16 *ἐκλιπόντων* Nauck 17 [*ἀπὸ Ἰφίτου*] Wilamowitz (s. komm.) 20 *Εὐρυπῶντος* Meursius *εὐρόπου* P *Σόου* Meursius *σώσου* P 32 *τῶν* edd *τῶντε* P 33 *ἀποστείλαντες* Leopardi *—στάντες* P

ὦ γῆς ἀκρόπολιν πάσης Πελοπηίδα κλεινὴν
ναίοντες πρέσβεις τε βροτῶν πάντων καὶ ἄριστοι,
φράζεσθ' ἐξ ἐμέθεν χρησμὸν θεοῦ, ὅττι κεν εἴπω.
Ζεὺς ὑμῖν μῆνιν τελετῆς ἔχει ἣν διέχρησεν,
οὕνεκ' ἀτιμάζοντες Ὀλύμπια πασιάνακτος
Ζηνός — τοῦ πρῶτος μὲν ἱδρύσατο καὶ θέτο τιμὴν
Πεῖσος, καὶ μετὰ τόνδε Πέλοψ, ὅτε δὴ μόλεν αἶαν
Ἑλλάδα, θῆκε δ' ἔπειτα ἔροτιν καὶ ἔπαθλα θανόντι
Οἰνομάωι, τρίτατος δ' ἐπὶ τοῖς πάις Ἀμφιτρύωνος
Ἡρακλέης ἐτέλεσσ' ἔροτιν καὶ ἀγῶνα ἐπὶ μήτρωι
Τανταλίδηι Πέλοπι φθιμένωι, τὸν δήποθεν ὑμεῖς
λείπετε καὶ τελετήν. ἧς χωσάμενος κατὰ θυμὸν
ὦρσε κακὴν λιμὸν παρὰ τοῖς καὶ λοιμόν, ὃν ἔστι
παῦσαι ἀνορθώσαντας ἑορτὴν τῶι πάλιν αὖθις.

(7) ταῦτα ἀκούσαντες ἀπήγγειλαν τοῖς Πελοποννησίοις. οἱ δὲ ἀπιστήσαντες τῶι χρησμῶι ἀπέστειλαν πάλιν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ κοινοῦ δόγματος ἐπιστρεφέστερον ἐπερωτήσοντας τὸν θεὸν περὶ τῶν χρησθέντων. ἡ δὲ Πυθία λέγει τάδε·

ὦ Πελοποννήσου ναέται, περὶ βωμὸν ἰόντες
θύετε καὶ πείθεσθε τά κεν μάντεις ἐνέπωσιν.

(8) τούτων χρησθέντων οἱ Πελοποννήσιοι ἐπέτρεψαν τοῖς Ἠλείοις ἀγῶνα τιθέναι τῶν Ὀλυμπίων καὶ ἐκεχειρίαν ἀγγέλλειν ταῖς πόλεσιν. (9) καὶ Ἠλεῖοι δὲ μετὰ ταῦτα βουλόμενοι βοηθεῖν Λακεδαιμονίοις, ὅτε Ἕλος ἐπολιόρκουν, πέμψαντες εἰς Δελφοὺς ἐμαντεύοντο. καὶ χρᾶι ἡ Πυθία τάδε·

Ἠλείων πρόπολοι, πατέρων νόμον ἰθύνοντες
τὴν αὑτῶν ῥύεσθε πάτραν, πολέμου δ' ἀπέχεσθε,
κοινοδίκου φιλίης ἡγούμενοι Ἑλλήνεσσιν,
εὖτ' ἂν πενταετὴς ἔλθηι φιλόφρων ἐνιαυτός.

χρησθέντων δὲ τούτων τοῦ μὲν πολεμεῖν ἀπέσχοντο, τῶν δὲ Ὀλυμπίων τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο. (10) καὶ ἐστέφετο μὲν οὐδεὶς ἐπὶ πέντε ὀλυμπιάδας, τῆι δὲ ἕκτηι (756) ἔδοξεν αὐτοῖς μαντεύσασθαι, εἰ στέμματα περιθῶσι

5 ἀτιμάζονται Krause πασι(ν)άνακτος edd $\overset{\alpha\lambda}{\lambda}$ασιάνακτος P 7 ὅτε — αἶαν C Mueller δημονναιαν P 8 ἐροτὴν Toup 10 ἐτέλεσσεν εροτιν P 11 δητοθεν P ὑμεῖς Sopingius ὑμειν P 12 λείπετε Sopingius λείπεις P 14 ἐς πάλιν Nauck 17 ἐπερωτήσοντας edd —αντας P 20 πύθεσθε Euseb Cram. A P II 141 ἐνέπωσιν, Ἠλείων — ἰθύνοντες (v. 25) P; richtig Euseb 27 φιλίης P (?) φιλίας Euseb 28 ἔστ' ἂν C Mueller *bis zu* Eus Arm 90, 8 om Euseb gr πενταετὴς P *bis zu den festen der jahre* Euseb Arm ἐνὶ ξυνόδοις P mg ἐνὶξ νόδοις Euseb ἐτῶν ξυνόδοις Cramer 29 ἀπέσχοντο We ἀνέ— P

τοῖς νικῶσι, καὶ πέμπουσι τὸν βασιλέα Ἶφιτον εἰς Θεοῦ. ὁ δὲ Θεὸς ἔφη τάδε·

Ἶφιτε, μήλειον καρπὸν μὴ θῆις ἐπὶ νίκηι,
ἀλλὰ τὸν ἄγριον ἀμφιτίθει καρπώδη ἔλαιον,
ὃς νῦν ἀμφέχεται λεπτοῖσιν †ὑφάσμασιν ἀράχνης.

(11) παραγενόμενος οὖν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, πολλῶν ἐν τῶι τεμένει κοτίνων ὄντων, εὑρὼν ἕνα περιεχόμενον ἀραχνίοις περιωικοδόμησεν αὐτόν, καὶ τοῖς νικῶσιν ἐκ τούτου ἐδόθη ὁ στέφανος. πρῶτος δ' ἐστεφανώθη Δαικλῆς Μεσσήνιος, ⟨ὃς⟩ τῆι ἑβδόμηι ὀλυμπιάδι (752) στάδιον ἐνίκα.

2 (2) STEPH. BYZ. s. *Γέργις· πόλις Τροίας ..... Γεργιθία ἡ* s. VI¹ ?
χρησμολόγος Σίβυλλα, ἥ τις καὶ ἐτετύπωτο ἐν τῶι νομίσματι τῶν Γεργιθίων αὐτή τε καὶ σφίγξ, ὡς Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδων α̅. ἐν δὲ τῶι ἱερῶι τοῦ Γεργιθίου Ἀπόλλωνος Σιβύλλης φασὶν εἶναι τάφον.

3 (3) — s. *Διὸς ἱερόν· πολίχνιον Ἰωνίας .... τὸ ἐθνικὸν Διοσιερίτης, ὡς Φλέγων ἐν α̅ Ὀλυμπιάδων.* ?

A—E

(F 23—25; 30; 32; 33).

4 (4) STEPH. BYZ. s. *Δυσπόντιον· πόλις Πισαίας ..... Φλέγων* a. 772
ἐν ὀλυμπιάδι δευτέραι· «Ἀντίμαχος Ἠλεῖος ἐκ Δυσποντίου στάδιον.»

5 (5) — s. *Ὑπερασία· πόλις, ἧς τὸ ἐθνικὸν Ὑπερασιεύς. Φλέγων* a. 688
κγ̅ Ὀλυμπιάδι.

6 (4) — s. *Δυσπόντιον· .....* (F 4) *καὶ ἐν κξ̅· «Δάιππος* a. 672
Κροτωνιάτης πύξ, Ἠλείων ἐκ Δυσποντίου τέθριππον.»

7 (7) — s. *Λῆνος· χώρα τῆς Πισατῶν. ὁ πολίτης Ληναῖος. Φλέγων* a. 588
μη̅ ὀλυμπιάδι.

8 (7 a) AFRICAN.-EUSEB. PE X 10 p. 488 C: ... *Κῦρος Περσῶν* a. 560
ἐβασίλευσεν, ὧι ἔτει ὀλυμπιὰς ἦχθη ν̅ε̅, ὡς ἐκ τῶν Βιβλιοθηκῶν Διοδώρου (IX 21) *καὶ τῶν Θάλλου* (256 F 7) *καὶ Κάστορος Ἱστοριῶν* (250 F 6),

4 *ἔλαιον* Emperius Nauck *ἐλαιῶν* P 5 *λεπτοῖσι ὑφάσμασ'* vulg *λεπτοῖς ὑφέεσσιν* Nauck *λεπτοῖσι πέπλοισιν* Keller 9 ⟨ὃς⟩ Meursius 11 *τετύπωτο* P *ἐτίπωτο* V 12 *ἡ σφίγξ* P 15 *Ὀλυμπιάδων* Holste —*δος* RV —*δι* P 19 *δευτέραι*: *β̅* Bergk (Eus. Arm. p. 91, 1) *Δ'* S (in rasur m² aus *η* ?) 21 *πόλις Ἀχαίας* Meineke *Ὑπηρεσιεύς* Euseb gr *der Hyperessier* Euseb Arm *Ὑπερησιεύς* Paus. IV 15, 1 vgl. Steph. Byz. s. *Ὑπερησία· .... τὸ ἐθνικὸν .... Ὑπερησιεύς .... Θεόπομπος δὲ Ὑπερασιεῖς φησι διὰ τοῦ α̅* 22 *ὀλυμπιάδος* VP 24 * *Ἠλείων* Bergk We *Ἠλεῖος* 'id ipsum ut nomen victoris sit' Meineke *Δυσποντίου* Berkel —*τοῦ* S (in rasur m²) 25 *χώρα τις* Holste *χ. τῶν* Berkel *χωρίον τῶν* Meineke *Πισατῶν* Berkel *πισάων* RVP

ἔτι δὲ Πολυβίου (254 F 3) *καὶ Φλέγοντος ἔστιν εὑρεῖν, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων οἷς ἐμέλησεν ὀλυμπιάδων· ἅπασι γὰρ συνεφώνησεν ὁ χρόνος.*

8 bis (—) s. no. 257 a.

9 (—) PHILOPON. De opif. mundi V 1 p. 208, 22 Reichardt: a. 281/0
ἱστορεῖ δὲ καὶ Φλέγων ἐν τῇι ἑκατοστῇι εἰκοστῇι τετάρτηι ὀλυμπιάδι (284/1) *Λυσιμάχου τοῦ Μακεδόνος ἄταφον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τὸ σῶμα κείμενον ὑπὸ κυνὸς φυλάιτεσθαι, εἴργοντος τοῦ νεκροῦ τὰ θηρία, μέχρις οὗ Θῶραξ ὁ Λαρισαῖος περιτυχὼν αὐτὸν ἔθαψε.*

10 (10) STEPH. BYZ. s. *Νίβις· πόλις Αἰγύπτου. Φλέγων* ρμ a. 220/17
ὀλυμπιάδι.

11 (11) — s. *Βέλιτρα· πόλις Ἰταλίας, οὐ Ῥώμης ἀποτέρω, ὥς* a. 84/81
φησι Φλέγων ὀλυμπιάδι ροδ.

E

12 (12) PHOT. Bibl. 97: (T 3) *μέχρι τῆς* ροζ *ὀλυμπιάδος, ἐν ἧι ἐνίκα* a. 72/69
Ἑκατόμνως Μιλήσιος στάδιον καὶ δίαυλον καὶ ὁπλίτην, τρίς. (2) *Ὑψικλῆς Σικυώνιος δόλιχον· Γάιος Ῥωμαῖος δόλιχον· Ἀριστωνυμίδας Κῶιος πένταθλον· Ἰσίδωρος Ἀλεξανδρεὺς πάλην, ἄπτωτος περίοδον· Ἀτυάνας Ἱπποκράτους † Ἀδραμυτίου παῖς πύξ· Σφοδρίας Σικυώνιος παγκράτιον· Σωσιγένης Ἀσιανὸς παίδων στάδιον· Ἀπολλοφάνης Κυπαρισσιεὺς παίδων πάλην· Σωτήριχος Ἠλεῖος παίδων πύξ· Κάλας Ἠλεῖος παίδων παγκράτιον· Ἑκατόμνως Μιλήσιος ὁπλίτην (οὗτος ἐν τῇι αὐτῆι τὰ τρία ἐστεφανώθη, στάδιον δίαυλον ὁπλίτην)· Ἀριστολόχου [ὁ] Ἠλείου τέθριππον· Ἡγήμονος Ἠλείου κέλης· Ἑλλανίκου Ἠλείου συνωρίς· τοῦ αὐτοῦ πωλικὸν τέθριππον· Κλητία Ἠλείου πωλικὴ συνωρίς· Καλλίππου Ἠλείου πωλικὸς κέλης.*

(3) *Λεύκολλος δὲ Ἀμισὸν ἐπολιόρκει, καὶ Μουρήναν* 72/70
ἐπὶ τῆς πολιορκίας καταλιπὼν μετὰ δυοῖν ταγμάτοιν αὐτὸς μετὰ τριῶν ἄλλων προῆγεν ἐπὶ Καβείρων, ὅπου διεχείμαζε. καὶ Ἀδριανὸν ἐπέταξε πολεμῆσαι Μιθριδάτηι· καὶ πολεμήσας ἐνίκησε. (4) *καὶ σεισμοῦ ἐν*

9 ρμ om V 10 *ὀλυμπιάδι* Berkel —*δος* RVP 11 *βέλετρα* P 12 *ὀλυμπίασι* P 15 *Ἑκατόμνος* M *Ekatomnos der Helier* Euseb Arm 17 *Ἀριστωνυμίδας* Bekker *ἀριτωνυμίδας* A (—*ίας* M) 18 *ἀτυανᾶς* M 19 *ἀτραμυτείου* M *Ἀδραμυττηνὸς πύξ* Rutgers *Ἀδραμυττηνοῦ παῖς* Jac *παῖς* om M 23 *καὶ ὁπλίτην* ς 24—25 *Ἀριστολόχου Ἠλείου* Robert —*ος ἠλείου* M —*ος ὁ ἠλεῖος* A 28 *Ἠλείου* Meier *πηλίου* A *πηλείου* M 29 *ἀμινσὸν* M *ἀμισὸν* A^1 (?)

Ῥώμῃ γενομένου πολλὰ ταύτης συνέπεσε. (5) καὶ ἄλλα δὲ πλεῖσια ἐν ταύτῃ ξυνηνέχθη τῇι ὀλυμπιάδι.

(6) καὶ Ῥωμαίων τῶι τρίτωι αὐτῆς ἔτει ἀπετιμήθησαν μυριάδες ἐνενήκοντα καὶ μία. (7) καὶ Σινατρούκην τὸν Πάρθων βασιλέα τελευτήσαντα διεδέξατο Φραάτης ὁ ἐπικληθεὶς Θεός. (8) καὶ Φαῖδρον τὸν Ἐπικούρειον διεδέξατο Πάτρων. (9) καὶ Οὐεργίλιος Μάρων ὁ ποιητὴς ἐγεννήθη τούτου τοῦ ἔτους εἰδοῖς Ὀκτωβρίαις. 70/69

(10) τῶι δὲ τετάρτωι ἔτει Τιγράνης καὶ Μιθριδάτης ἀθροίσαντες πεζοὺς μὲν τέσσαρας μυριάδας ἱππέας δὲ τρεῖς καὶ τὸν Ἰταλικὸν αὐτοὺς τάξαντες τρόπον ἐπολέμησαν Λευκόλλωι· καὶ νικᾶι Λεύκολλος. καὶ πεντακισχίλιοι μὲν τῶν μετὰ Τιγράνους ἔπεσον, πλείους δὲ τούτων ἠιχμαλωτίσθησαν χωρὶς τοῦ ἄλλου σύγκλυδος ὄχλου. (11) καὶ τὸ Καπιτώλιον ἐν Ῥώμῃ Κάτλος καθιέρωσε. (12) καὶ Μέτελλος ἐπὶ τὸν Κρητικὸν πόλεμον ὁρμήσας, τρία τάγματα ἔχων, ἦλθεν εἰς τὴν νῆσον, καὶ μάχηι νικήσας τὸν Λασθένη αὐτοκράτωρ ἀνηγορεύθη· καὶ τειχήρεις κατέστησε τοὺς Κρῆτας. (13) καὶ Ἀθηνόδωρος πειρατὴς ἐξανδραποδισάμενος Δηλίους τὰ τῶν λεγομένων θεῶν ξόανα διελυμήνατο· Γάιος δὲ Τριάριος τὰ λελωβημένα τῆς πόλεως ἐπισκευάσας ἐτείχισε τὴν Δῆλον. 69/68

(14) μέχρι μὲν οὖν ταύτης μοι τῆς ὀλυμπιάδος ἐν λόγοις πέντε ἡ ἀνάγνωσις γέγονεν.

E—F

13 (13) STEPH. BYZ. s. *Ταρραχίνη· πόλις Ἰταλίας. Φλέγων ὀλυμπιάδι ρπα· ὅτι παιδίον ἐκ δούλης γενόμενον τῆι θ καὶ μ τῆς γενέσεως τὸν προσαγορεύσαντα ἀντιπροσαγορεῦσαι, ἐφ' οἷς τοὺς μάντεις προαγορεῦσαι ὄλεθρον.* 52/48

H

14 (8) STEPH. BYZ. s. *Αὔγουσται· πόλεις ἐν Κιλικίαι καὶ Ἰταλίαι, οἱ πολῖται Αὐγουστανοί. Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδων η.* nach 27a

15 (9) — s. *Κρέμη· πόλις Πόντου. Φλέγων η Χρονικῶν.*

3—4 ἀπετμήθησαν M 5—6 φράτης M 9 (u. v. 13) τικράνης M 10 ἱππέων in ras. M² 14 συγκλυδοῦς M 18 λαοσθένη M 28 δούλις P 29 μ ⟨ἡμέραι⟩? γενέσεως ὅτι RV τὸν προσαγορευθέντα R 30 προσαγορεῦσαι RV 32 πόλεις Meineke πόλις RV πο λ' P 33 Ὀλυμπιάδων Meineke CMueller —δι RVP

II

16 (14—15) **a)** EUSEB. HIER. ol. 202; 29/32^{p} (SYNKELL. 614, 12; (a. 32/33)
MALAL. 240, 17; CHRON. PASCH. 412, 7; 417, 9): *Iesus Christus secundum prophetias quae de eo fuerant praelocutae ad passionem venit anno Tiberii XVIII, quo tempore etiam in aliis ethnicorum commentariis* ⟨256 F 1⟩ *haec ad verbum scripta repperimus 'solis facta defectio, Bithynia terrae motu concussa, et in urbe Nicaea aedes plurimae corruerunt', quae omnia his congruunt quae in passione Salvatoris acciderant. scribit vero super his et Flego, qui olympiadarum egregius supputator est, in XIII libro ita dicens: «quarto autem anno CCII olympiadis* (32/33) *magna et excellens inter omnes quae ante eam acciderant defectio solis facta; dies hora sexta ita in tenebrosam noctem versus ut stellae in caelo visae sint terraeque motus in Bithynia Nicae[n]ae urbis multas aedes subverterit.»* *haec supra dictus vir.* **b)** AFRIKAN.-SYNKELL. 610, 12: (Thallos 256 F 1) *Φλέγων ἱστορεῖ ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος ἐν πανσελήνωι ἔκλειψιν ἡλίου γεγόνεναι τελείαν ἀπὸ ὥρας ἕκτης μέχρις ἐνάτης, δῆλον ὡς ταύτην.* **c)** PHILOPON. De opif. mund. II 21 p. 99, 6 Reichardt: *τούτου δὲ τοῦ σκότους ..... καὶ Φλέγων ἐν ταῖς Ὀλυμπιάσιν ἐμνήσθη. λέγει γὰρ ὅτι τῶι δ̄[ευτέρωι] ἔτει τῆς διακοσιοστῆς δευτέρας ὀλυμπιάδος ἐγένετο ἡλίου ἔκλειψις μείστη τῶν οὐκ ἐγνωσμένων πρότερον, καὶ νὺξ ὥραι ἕκτηι τῆς ἡμέρας ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας ἐν οὐρανῶι φανῆναι. ὅτι δὲ τῆς ἐν τῶι σταυρῶι τοῦ δεσπότου Χριστοῦ γενομένης τοῦ ἡλίου ἐκλείψεως καὶ οὐχ ἑτέρας ἐμνήσθη καὶ Φλέγων, πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ λέγειν μὴ ἐγνῶσθαι τὴν τοιαύτην ἔκλειψιν τοῖς πρότερον χρόνοις ἐστὶ δῆλον ..... καὶ ἀπ' αὐτῆς δὲ τῆς περὶ Τιβερίου Καίσαρος ἱστορίας δείκνυται. βασιλεύειν μὲν γὰρ* a. 14/15
αὐτόν φησιν ὁ Φλέγων τῶι δευτέρωι ἔτει τῆς ἑκατοστῆς ἐνενηκοστῆς ⟨*ὀγδόης*⟩ *ὀλυμπιάδος, τὴν δὲ ἔκλειψιν γεγονέναι ἐν τῶι τετάρτωι ἔτει τῆς διακοσιοστῆς δευτέρας ὀλυμπιάδος .....* **d)** ORIGEN. c. Cels. II 33 (II 59): *περὶ δὲ τῆς ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος ἐκλείψεως, οὗ βασιλεύοντος καὶ ὁ Ἰησοῦς ἔοικεν ἐσταυρῶσθαι, καὶ περὶ τῶν μεγάλων τότε γενομένων σεισμῶν τῆς γῆς ἀνέγραψε καὶ Φλέγων ἐν τῶι τρισκαιδεκάτωι ἢ ιῶι τεσσαρεσκαιδεκάτωι οἶμαι τῶν Χρονικῶν.* **e)** — — II 14: *Φλέγων μέντοι ἐν τρισκαιδεκάτωι ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτωι οἶμαι τῶν Χρονικῶν καὶ τὴν περί τινων μελλόντων πρόγνωσιν ἔδωκε τῶι Χριστῶι, συγχυθεὶς ἐν τοῖς περὶ Πέτρου ὡς περὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐμαρτύρησεν ὅτι κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπ' αὐτοῦ τὰ λεγόμενα ἀπήντησε.*

2 ol. 202 Hier B 202, 3 Hier 202, 4 Arm 8 *Phlegeon der über die olympiaden als solche an und für sich im dreizehnten erörtert* Arm *Φλέγων ὁ τὰς ὀλυμπιάδας* Synk *Φλέγων ὁ Ἀθηναῖος* Mal 9 *quarto: τῶι ὀκτωκαιδεκάτωι ἔτει τῆς βασιλείας Τιβερίου Καίσαρος* Mal 10 CCII: *der zweihundert und dritten* Arm 13 *Νικαίας* Synk Chron Pasch *Nikia* Arm 16 *δῆλον* Goar *δηλῶν* Synk 18 δ̄ Nauck *δευτέρωι* Phil

IE

17 (20) CONSTANT. PORPH. De them. II 12: *μαρτυρεῖ δὲ καὶ* a. 125/4
Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδων πεντεκαιδεκάτῃ, ὅτι ἐβασιλεύετο ὁ Βόσπορος Κότυι τῶι Βοσποριανῶι βασιλεῖ, ὧι καὶ διάδημα ἐκέλευσε φορεῖν ὁ Καῖσαρ, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶι καθυπέταξεν, ἐν αἷς συναριθμεῖ καὶ αὐτὴν Χερσῶνα.

18 (16) STEPH. BYZ. s. *Νεοκαισάρεια· Ποντικὴ πόλις. τὸ ἐθνικὸν* a. 123
Νεοκαισαρεύς, ὡς Φλέγων ιε Ὀλυμπιάδων. οἱ αὐτοὶ καὶ Ἀδριανοπολῖται.

19 (21) — s. *Ὀλυμπιεῖον· τόπος ἐν † Δήλωι, ὃν κτίσαντες Ἀθη-* a. 124?
ναῖοι χρήμασιν Ἀδριανοῦ Νέας Ἀθήνας Ἀδριανὰς ἐκάλεσαν, ὡς Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδων ιε.

20 (17) — s. *Σκορδίσκοι καὶ Σκίρτιοι· ἔθνη Παιονίας, ὡς Φλέγων* a. 118?
ἐν Ὀλυμπιάδων ιε.

21 (18) — s. *Τερβητία· πόλις Σικελίας. οἱ πολῖται Τερβητῖνοι* a. 125?
.... Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάδων ιε.

22 (19) — s. *Φουρνίτα· πόλις Λιβύης. οἱ οἰκήτορες Φουρνιτανοί.* a. 121/2?
Φλέγων ιε τῶν Ὀλυμπιάδων.

OHNE BUCHZAHL ODER BUCHTITEL.

23 (—) ET. M. p. 18, 54: *Ἀδρίας· τὸ πέλαγος. Διονύσιος Σικελίας τύραννος, † ὃς πρότερον ἐπὶ τῆι * ὀλυμπιάδι πόλιν ἔκτισεν Ἀδρίαν ἐν τῶι Ἰονικῶι κόλπωι, ἀφ' ἧς καὶ τὸ πέλαγος Ἀδρίας καλεῖται. Εὔδοξος δὲ ἐν τῶι Θ τῶν Ἱστοριῶν* (79 F 1) *τὸ πέλαγος καὶ τὴν πόλιν ὀνομασθῆναι Ἀδρίαν φησὶν ἀπὸ Ἀδρίου τοῦ Μεσσαπίου τοῦ Παύσωνος. Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάσιν. οὕτως Ὡρίων.*

24 (28) **a)** EUAGR. HE I 20: *εἰ δέ τωι περισπούδαστον ταύτας εἰδέναι* (sc. die griechischen kolonien in Antiocheia am Orontes), *ἱστόρηται περιέργως Στράβωνι τῶι γεωγράφωι* (XVI 2, 5) *Φλέγοντί τε καὶ Διοδώρωι τῶι ἐκ Σικελίας* (XXI 1, 6), *Ἀρριανῶι τε αὖ καὶ Πεισάνδρωι τῶι ποιητῆι, καὶ πρός γε Οὐλπιανῶι Λιβανίωι τε καὶ Ἰουλιανῶι τοῖς παναρίστοις σοφισταῖς.* **b)** (—) HIERON. Quaest. Hebr. i. Gen. 10, 2 p. 15, 10 Lagarde: *legamus Varronis De antiquitatibus libros et Sinnii Capitonis et Graecum Phlegonta ceterosque eruditissimos viros: et videbimus omnes paene insulas et totius orbis litora terrasque mari vicinas Graecis accolis occupatas, qui, ut supra* (p. 14, 6) *diximus, ab Amano et Tauro montibus omnia maritima loca usque ad oceanum possedere Britannicum.*

---

3 ὀλυμπιάδι Con 7 Ὀλυμπιάδων Meineke —δος Steph 8 ὀλυμπίειον VP Δήλωι: 'immo Ἀθήναις' Dorville 'die Phlegonliste nannte mehr als ein Olympieion' Weber ἐν Ἰλισσῶι? Jac 11 σκίρτιοι R σκιτίοι P σκερτίοι V 12 ὀλυμπιάδι VP 16 τῶν om VP 19 [ὃς] πρότερον o. ὁ πρότερος? ⟨ϛῃ⟩ ὀλ. Ritschl 20 ἐννάτωι Va ἕνα τῶν D ἐν ᾱ τῶν Ritschl 21 φησιν om VaD 22 Ἄδσωνος Holste ἐν ὀλυμπίαι VaD

25 (—) PROKOP. GAZ. Comm. i. Gen. (Class. Auct. VI 297 Mai): beim babylonischen turmbau *καὶ ἀσφάλτωι χρήσασθαι ὡς μᾶλλον ἀντέχειν δυναμένηι πρὸς ὕδωρ — ἐγίνετο δὲ περί τι μέρος τοῦ Εὐφράτου, ὡς ἱστοροῦσι Φλέγων τε καὶ Ἡρόδοτος* (I 179).

26 (22) STEPH. BYZ. s. *Ἐλβονθις· πόλις μεταξὺ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης. τὸ ἐθνικὸν Ἐλβονθίτης, ὡς Φλέγων.*

27 (23) — s. *Μαιανδρούπολις· Μαγνησίας πόλις, ὡς Φλέγων ἐν Ὀλυμπιάσι. τὸ ἐθνικὸν Μαιανδρουπολίτης.*

28 (24) — s. *Μοτιηνή· χωρίον Ἰβηρίας. ⟨Μοτίνη· πόλις Ἰταλίας⟩, ἄποικος Ῥωμαίων· Πολύβιος γ* (40, 8). *Φλέγων δὲ Μουτίνην αὐτήν φησι.*

29 (25) — s. *Πικεντία· πόλις Τυρρηνίας. Φλέγων δὲ Πίκεντον αὐτὴν καλεῖ.*

30 (6) — s. *Σινώπη· πόλις διαφανεστάτη τοῦ Πόντου, κτίσμα Κρητί⟨ν⟩ου ⟨καὶ⟩ Κώιου* (?), *ὥς φησι Φλέγων.* (631/0 ?)

31 (26) — s. *Τέρινα· πόλις Ἰταλίας καὶ ποταμὸς ὁμώνυμος, κτίσμα Κροτωνιατῶν, ὡς Φλέγων.*

32 (27) — s. *Ὠστία· ..... Φλέγων δὲ Ὠστίους αὐτοὺς καλεῖ* a. 87 *λέγων «παρέλαβε δὲ τὴν Ὠστίων πόλιν».*

33 (—) SUID. s. *Θαλῆς· .... γεγονὼς πρὸ Κροίσου, ἐπὶ τῆς λϑ* (a. 752/49) *ὀλυμπιάδος* (624/20), *κατὰ δὲ Φλέγοντα γνωριζόμενος ἤδη ἐπὶ τῆς ζ.*

34 (—) — s. *Φλέγων· ..... τούτου τοῦ Φλέγοντος, † ὥς φησι* (a. 70 p) *Φιλοστόργιος* (HE I 1 p. 5, 23 Bidez), *† ὅσον τὰ κατὰ τοὺς Ἰουδαίους συμπεσόντα διὰ πλείονος ἐπεξελθεῖν τοῦ πλάτους, Φλέγοντος καὶ Δίωνος βραχέως ἐπιμνησθέντων καὶ παρενθήκην αὐτὰ τοῦ οἰκείου λόγου ποιησαμένων. ἐπεὶ τῶν γε εἰς εὐσέβειαν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἑλκόντων οὐδ' ὁτιοῦν οὐδ' οὗτος δείκνυται πεφροντικώς, ὅνπερ οὐδ' ἐκεῖνοι τρόπον. τοὐναντίον μὲν οὖν ὁ Ἰώσηπος καὶ δεδοικότι ἔοικε καὶ εὐλαβουμένωι, ὡς μὴ προσκρούσειεν Ἕλλησι.*

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΟΜΗ Α—Β.

(T 1).

ΕΚΦΡΑΣΙΣ ΣΙΚΕΛΙΑΣ.

(T 1).

---

8 *Ὀλυμπίασι* Xylander *ὀλύμπωι* Steph *μαιανδροπολίτης* R 9 *μοτιηνοί* P ⟨*Μοτίνη· π. Ἰ.*⟩ Meineke 10 *ἄποικος* R *—κον* VP *ἀποικίαν* Pol *Μουτίνην* Meineke *μοτινὴν* R *μουτιηνὴν* V *μουτιηνὸν* P 11 *Πικεντὸν* Meineke 14 *Κρητίνου* ⟨*καὶ*⟩ Raoul-Rochette Meineke *κριτίου κώιου* Steph *Κριτίου ἀνδρὸς Κώιου* Eust. Dion. Per. 772 16 *ὡς Φλέγων* om V 18 *παρέλαβε*: sc. Marius 19 *λϑ* Diels *λε* Suid (244 F 28) 21—22 ⟨*περὶ*⟩ *τούτου τ. Φ.* [*ὡς*] *Φιλ. φησιν, Ἰοῦστον* (o. *Ἰώσηπον* Valesius) Kuester *τούτου τ. Φ.* ⟨*μνημονεύων*⟩ *φ. Φιλ.* Bernhardy

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑ ΡΩΜΑΙΟΙΣ ΕΟΡΤΩΝ Α̅—Γ̅.
(T 1; F 40).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΜΗΙ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΩΝ ΕΠΙΚΕΚΛΗΝΤΑΙ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.
(T 1).

ΒΙΟΣ ΑΔΡΙΑΝΟΥ (?).
(T 5).

35 (65) Script. Hist. Aug. XXIX 7, 4: *sunt enim Aegyptii, ut satis nosti, †venti ventosi furibundi iactantes iniuriosi atque adeo vani liberi novarum rerum usque ad cantilenas publicas cupientes, versificatores epigrammatarii mathematici haruspices medici.* (5) *nam ⟨in⟩ eis Cristiani Samaritae et quibus praesentia semper tempora cum enormi libertate displiceant.* (6) *ac ne quis mihi Aegyptiorum irascatur et meum esse credat, quod in litteras rettuli, Hadriani epistolam promam ex libris Flegontis liberti eius proditam, ex qua penitus Aegyptiorum vita detegatur.*

(8) '*Hadrianus Augustus Serviano consuli* (a. 134) *salutem. Aegyptum quam mihi laudabas, Serviane carissime, totam didici levem pendulam et ad omnia famae momenta volitantem.* (2) *illic qui Serapem colunt, Cristiani sunt; et devoti sunt Serapi, qui se Cristi episcopos dicunt.* (3) *nemo illic archisynagogus Iudaeorum, nemo Samarites, nemo Cristianorum presbyter non mathematicus, non haruspex, non aliptes.* (4) *ipse ille patriarcha cum Aegyptum venerit, ab aliis Serapidem adorare, ab aliis cogitur Christum.* (5) *genus hominum seditiosissimum vanissimum iniuriosissimum, civitas opulenta dives fecunda, in qua nemo vivat otiosus.* (6) *alii vitrum conflant, aliis carta conficitur, omnes certe linifiones ⟨aut⟩ cuiuscumque artis et ⟨professionis⟩ videntur; et habent podagrosi quod agant, habent ⟨prae⟩cisi quod agant, habent caeci quod faciant, ne chiragrici quidem apud eos otiosi vivunt.* (7) *unus illis deus nummus est: hunc Christiani, hunc Iudaei, hunc omnes venerantur et gentes. et utinam melius esset morata civitas, digna profecta quae pro sui fecunditate, quae pro sui magnitudine totius Aegypti teneat principatum.* (8) *huic ego cuncta concessi, vetera privilegia reddidi, nova sic addidi ut praesenti gratias agerent, denique ut primum inde discessi, et in filium meum Verum multa dixerunt, et de Antinoo quae dixerint comperisse te credo.* (9) *nihil illis opto, nisi ut suis pullis alantur, quos quem ad modum fecundant pudet dicere.* (10) *calices tibi allasontes [versicoloris] trans-*

8 *venti* P *viri* Σ *⟨in⟩venti* Hohl [*venti*] Eyss(enhardt) *adeo vani* edd *adeo vasi* P *avidi* Σ *adeo vafri* Baehrens 10 *⟨in⟩ eis* Petsch(enig) *nam sunt Chr.* Peter 13 *promam* Eyss *romā* PΣ *ponam* Peter *ex*: ℏ P 14 *detegitur* Σ 17 *illic* Casaubonus *illa* P *illi* Σ *illac* Petsch 20 *aliptas* P 21 *ab aliis* P^{b} *ab illis* P^{a} 23 *cartha* P 24 *⟨aut⟩* — *⟨professionis⟩* Helm 25 *habent praecisi* — *faciant* Hohl *habent cęsi qđ agant habent cęci quod faciant* P 26 *nummus* Vossius *nullus* P om Σ 27 *hunc divites venerantur et egentes* Cornelissen 28 *fecunditate* Σ *funditate* P 29 *teneat* edd *teneant* P 30 *praesenti ⟨tamquam deo⟩*? Jac 31 *Antinoo* Casaubonus *antonino* PΣ 33 *allassontas*? Jac [*versicoloris*] Lessing *diversi coloris* Σ *id est versicolores* Salmasius

misi, quos mihi sacerdos templi obtulit, tibi et sorori meae specialiter dedicatos, quos tu velim festis diebus conviviis adhibeas. caveas tamen, ne his Africanus noster indulgenter utatur.'

ΠΕΡΙ ΘΑΥΜΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΒΙΩΝ.

(T 1).

36 (30—64) COD. PALAT. GR. 398 p. 216 r lin. 1: (I) * * *εἰς τὸν* 369—36
ξενῶνα προσπορεύεται ταῖς θύραις, καὶ καιομένου τοῦ λύχνου καθημένην ⟨ε⟩ἶδεν τὴν ἄνθρωπον παρὰ τῶι Μαχάτηι. οὐκ ἔτι δὲ καρτερήσασα πλείονα χρόνον διὰ τὸ θαυμαστὸν τῆς φαντασίας τρέχει πρὸς τὴν μητέρα, καὶ βοήσασα μεγάληι τῆι φωνῆι 'Χαριτοῖ' καὶ 'Δημόστρατε', ὥιετο δεῖν ἀναστάντας ἐπὶ τὴν θυγατέρα αὐτοὺς μετ' αὐτῆς πορεύεσθαι· πεφηνέναι γὰρ ζῶσαν εἶναί τε μετὰ τοῦ ξένου διά τινα θείαν βούλησιν ἐν τῶι ξενῶνι. (2) τῆς δὲ Χαριτοῦς παράδοξον λόγον ἀκουούσης συνέβη τὴν ψυχὴν τὸ μὲν πρῶτον ἐκπλαγῆ γενομένην ἐκλυθῆναι διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀγγελίας καὶ διὰ τὴν ταραχὴν τῆς τροφοῦ, μετὰ μικρὸν δὲ μνησθεῖσαν τῆς θυγατρὸς κλαίειν, τὰ δὲ ἔσχατα καταγνῶναι τῆς πρεσβύτιδος μανίαν κελεύειν τε ἀπαλλάττεσθαι ἀπ' αὐτῆς ταχέως. (3) ὀνειδιζούσης δὲ τῆς τροφοῦ καὶ λεγούσης μετὰ παρρησίας, ὡς ⟨αὐτὴ⟩ μὲν φρονεῖ τε καὶ ὑγιὴς ἐστιν, ἡ δὲ δι' ὄκνον οὐ βούλοιτο τὴν ἰδίαν θυγατέρα ἰδεῖν, μόλις ἡ Χαριτὼ τὰ μὲν βιασθεῖσα ὑπὸ τῆς τροφοῦ, τὰ δὲ εἰδῆσαι βουλομένη τὸ συμβεβηκὸς παραγίνεται πρὸς τὰς θύρας τῆς ξενῶνος· διὰ ⟨δὲ⟩ τὸ γεγονέναι πλείονα χρόνον, ὡς ἂν δευτέρας † ἀγγελίας συντε⟨τε⟩λεσμένης, ὀψέ ποτε ἦκεν ἡ Χαριτώ. διὸ συνέβαινεν ἐκείνους μὲν ἤδη ἀναπαύεσθαι. παρακύψασα δ' οὖν ἡ μήτηρ τὰ μὲν ἱμάτια καὶ τὸν τύπον τῆς ὄψεως ἐνόμιζεν ἐπιγινώσκειν, τὴν δὲ ἀλήθειαν ἐξετάσαι κατ' οὐδένα τρόπον δυναμένη, τὴν ἡσυχίαν ὥιετο δεῖν ἔχειν· πρωὶ γὰρ ἤλπιζεν ἀναστᾶσα καταλήψεσθαι τὴν ἄνθρωπον. ἐὰν δὲ ὑστερήσηι, διερωτήσειν τὸν Μαχάτην περὶ πάντων· οὐ γὰρ ἄν ποτε ψεύσασθαι τηλικαύτην πρᾶξιν ἐρωτώμενον αὐτόν. διόπερ σιωπήσασα ἀπῆλθεν. (4) ὄρθρου δὲ γενομένου τὴν μὲν εἴτε διὰ θείαν βούλησιν εἴτε κατ' αὐτοματισμὸν λαθοῦσαν ἀπελθεῖν συνέβη, τὴν δὲ παραγενομένην διὰ τὴν ἀπόλυσιν δυσφορεῖν [τῶι νεανίσκωι], καὶ τῶι ξένωι πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐξηγησαμένην ἀξιοῦν περὶ τὰ γόνατα περιπλεκομένην τοῦ Μαχάτου τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν μηδὲν ἀποκρυψάμενον. ὁ δὲ νεανίσκος ἀγωνιάσας τὴν

4 s. subscr. p. 1191, 7 6 * *: s. Proklos in Plat. Resp. II 116 Kroll (komm.) 8 εἶδεν Ke(ller) ἴδεν P 18 ⟨αὐτὴ⟩ Nauck ἡ δὲ Meursius εἰ δὲ P 21 ⟨δὲ⟩ Leopardi 22 [ὡς — συντ.] He(rcher) ὡς ἂν δευτέρας ⟨ὥρας ἀπὸ τῆς⟩ ἀ. συντ. C Mueller Ke συντετελεσμένης edd 23 παρακύψασα Hercher ἀνα— P 25 τὴν P τῆι ν⟨υκτὶ⟩ Nauck τέως o. τέως τὴν Brinkmann Rh. M. 64, 479 31 [τῶι ν.] o. (ἐπὶ) τ. ν. Jac τῶι ν. δὲ τῶι ξένωι Franz τῶι ν., καὶ [τῶι ξένωι] π. ἐξ ἀ. ἐξηγησάμενον ἀξιοῦν [περὶ — Μαχάτου] He 34 ἀποκρυψάμενον WMueller —ένην P

ἀρχὴν μὲν διεταράχθη, μόλις δέ ποτε τὸ ὄνομα διεσάφησεν, ὅτι Φιλίννιον εἴη· καὶ τὴν ἀρχὴν διηγήσατο τῆς εἰσόδου καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς ἐδήλωσεν ὅση, καὶ ὅτι λάθραι τῶν γεννησάντων ἔφη παραγίνεσθαι πρὸς αὐτόν, τά τε ὑπολελειμμένα ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου, βουλόμενος ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα πιστόν, ἀνοίξας τὸν ῥίσκον ἐξαιρεῖ τόν τε δακτύλιον τὸν χρυσοῦν, ὃν ἔλαβεν παρ' αὐτῆς, καὶ τὴν στηθοδεσμίδα, ἣν ἀπολελοίπει τῇι πρότερον νυκτί. (5) ὡς δὲ εἶδεν ἡ Χαριτὼ τηλικαῦτα σημεῖα ἀναβοᾶι, καὶ διαρρήξασα ἑαυτῆς τά τε ἐνδύματα καὶ τὸ ἱμάτιον ἀπό τε τῆς κεφαλῆς ῥίψασα τὸν κεκρύφαλον πεσοῦσά τε εἰς τὴν γῆν καὶ περιχυθεῖσα τοῖς γνωρίσμασιν, ἐξ ἀρχῆς ἐποίει τὸ πένθος. θεωρῶν δὲ ὁ ξένος τὸ γινόμενον καὶ πάντας ὄντας ὑπερπαθεῖς καὶ θρηνοῦντας ὡσανεὶ νῦν μέλλοντας κατορύττειν τὴν ἄνθρωπον, συνεχεῖτο καὶ παρεκάλει δεόμενος παύσασθαι, ἐπαγγελλόμενος ἐὰν παραγένηται δείξειν αὐτήν. ἡ δὲ πεισθεῖσα καὶ ἐντειλαμένη αὐτῶι φροντίσαι μὴ παρέργως τῶν ἐπηγγελμένων ἀπελύθη πρὸς αὐτήν. (6) νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης καὶ τῆς ὥρας οὔσης καθ' ἣν ἡ Φιλίννιον εἰώθει παραγίνεσθαι πρὸς αὐτόν, οἱ μὲν προσειήρουν εἰδῆσαι θέλοντες τὴν ἄφιξιν, ἡ δὲ ἦκεν. εἰσελθούσης δὲ κατὰ τὸν εἰθισμένον καιρὸν καὶ καθεζομένης ἐπὶ τὴν κλίνην, οὐδὲν προσποιηθεὶς ὁ Μαχάτης, ἐξετάσαι δὲ τὸ πρᾶγμα βουλόμενος, τὸ πλέον οὐ πιστεύων, εἰ νεκρᾶι πλησιάζοι, οὕτως ἐπιμελῶς παραγιγνομένης κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν, ἔτι δὲ δειπνούσης μετ' αὐτοῦ καὶ συμπινούσης, ἀπίστως εἶχεν οἷς ἐκεῖνοι προήγγειλαν, ὥιετο δὲ νεκρορύκτας τινὰς διωρυχέναι τὸν τάφον καὶ πεπρακέναι τὰ ἱμάτια καὶ τὰ χρυσία τῶι πατρὶ τῆς ἀνθρώπου. βουλόμενος οὖν τὴν ἀκρίβειαν εἰδῆσαι πέμπει τοὺς παῖδας λάθραι καλοῦντας αὐτούς. (7) ταχέως δὲ παραγενομένων τοῦ τε Δημοστράτου καὶ τῆς Χαριτοῦς ἰδόντων τε αὐτὴν καὶ γενομένων τὸ μὲν πρῶτον ἀφώνων τε καὶ ἐκπλαγῶν διὰ τὸ παράδοξον τῆς ὄψεως, ὕστερον δὲ ἀναβοησάντων μέγα καὶ περιπεσόντων τῇι θυγατρί, τότε ἡ Φιλίννιον τοσαῦτ' εἶπεν αὐτοῖς· 'ὦ μῆτερ καὶ πάτερ, ὡς ἀδίκως ἐφθονήσατέ μοι μετὰ τοῦ ξένου ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας γενέσθαι ἐν τῇι πατρώιαι οἰκίαι λυποῦσαν οὐδέν⟨α⟩. τοιγαροῦν ὑμεῖς μὲν πενθήσετε ἐξ ἀρχῆς διὰ τὴν πολυπραγμοσύνην, ἐγὼ δὲ ἄπειμι πάλιν εἰς τὸν διατεταγμένον τόπον· οὐ γὰρ ἄνευ θείας βουλήσεως ἦλθον εἰς ταῦτα'. (8) τοσαῦτα εἰποῦσα παρὰ χρῆμα ἐγένετο νεκρά, ἐξετέτατό τε ἐπὶ τῆς κλίνης ἐμφανὲς τὸ σῶμα. τῆς δὲ μητρὸς περιχυθείσης καὶ τοῦ πατρὸς περὶ αὐτὴν καὶ θορύβου πολλοῦ καὶ θρήνου κατὰ τὴν οἰκίαν γενομένου διὰ τὸ πάθος, ὡς ἀνηκέστου γεγονότος συμπτώματος ἅμα τε ἀπίστου θεάματος, ταχέως

3 ὅση, καὶ He ὡς ἦκει P ὡς εἶχεν Leopardi 4 ἀπολελειμμένα He
10 ἐποίει τὸ C Mueller ἐποιεῖτο P 16 παρετήρουν He 20 παραγιγνομένης Jac
—ηι P 22 διορωρυχέναι Ke 30 οὐδέν⟨α⟩ Nauck 32 εἰς ταῦτα: ἐνταῦθα
Leopardi 34 [περὶ αὐτὴν] He 36 συμπτώματος — θεάματος Nauck θ. — σ. P

ἐγένετο διὰ πόλεως τὸ πρᾶγμα περιβόητον καί μοι προσηγγέλθη. (9) *τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην διακατέσχον ἐγὼ τοὺς ὄχλους ἀθροιζομένους ἐπὶ τὴν οἰκίαν, εὐλαβηθεὶς μήτις εἴη νεωτερισμὸς διαδεδομένης τοιαύτης φήμης. ὄρθρου δὲ βαθέος πλῆρες ἦν τὸ θέατρον. ῥηθέντων δὲ πάντων τῶν κατὰ μέρος ἔδοξεν πρῶτον εἰσελθεῖν ἐπὶ τὸν τάφον ἡμᾶς καὶ ἀνοίξαντας εἰδῆσαι, πότερον εἴη τὸ σῶμα ἐπὶ τῆς κλίνης ἢ κενὸν ⟨τὸν⟩ τόπον εὑρήσομεν· οὐδὲ γὰρ ἐξάμηνος ⟨ἐπ⟩εγεγόνει τῶι θανάτωι τῆς ἀνθρώπου. ἀνοιχθείσης δὲ ὑφ' ἡμῶν τῆς καμάρας, εἰς ἣν πάντες οἱ οἰκεῖοι μεταλλάσσοντες ἐτίθεντο, ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων κλινῶν ἐφάνη τὰ σώματα κείμενα, τῶν δὲ παλαίτερον τετελευτηκότων τὰ ὀστᾶ, ἐπὶ μόνης δὲ ἧς ἡ Φιλίννιον ἐτέθη καὶ συνέβη ταφῆναι εὕρομεν ἐπικείμενον τὸν δακτύλιον τὸν σιδηροῦν, ὃς ἦν τοῦ ξένου, καὶ τὸ χρυσόκλυστον ποτήριον, ὅπερ ἔλαβε παρὰ τοῦ Μαχάτου τῆι πρώτηι τῶν ἡμερῶν.* (10) *θαυμάσαντες δὲ καὶ ἐκπλαγέντες εὐθέως παρεγενόμεθα πρὸς τὸν Δημόστρατον εἰς τὸν ξενῶνα ὀψόμενοι τὴν νεκράν, εἰ κατ' ἀλήθειαν ἐμφανής ἐστιν. ἰδόντες δὲ χαμαὶ κειμένην εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἠθροιζόμεθα· τὰ γὰρ γεγονότα μεγάλα τε ἦν καὶ ἄπιστα.* (11) *θορύβου δὲ ὄντος νεανικοῦ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ σχεδὸν οὐδενὸς δυναμένου κρῖναι τὰ πράγματα, πρῶτος Ὕλλος, ὁ νομιζόμενος παρ' ἡμῖν οὐ μόνον μάντις ἄριστος ἀλλὰ καὶ οἰωνοσκόπος κομψὸς εἶναι, τά τε ἄλλα συνεωρακὼς ἐν τῆι τέχνηι περιττῶς, ἀναστὰς ἐκέλευεν τὴν μὲν ἄνθρωπον κατακλείειν ἐκτὸς ὁρίων· οὐ γὰρ συμφέρειν ἔτι ταύτην ἐντὸς ὁρίων τεθῆναι εἰς γῆν, ἀποτροπιάσασθαι δὲ Ἑρμῆν Χθόνιον καὶ Εὐμενίδας, εἶτα οὕτω περικαθαίρεσθαι πάντας, ἁγνίσαι δὲ καὶ τὰ ἱερὰ καὶ ὅσα θεοῖς χθονίοις νομίζεται ποιῆσαι συνέτασσεν. ἐμοί τε ἰδίαι εἶπεν περὶ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν πραγμάτων θύειν τε Ἑρμῆι Διί τε Ξενίωι καὶ Ἄρει καὶ συντελεῖν ταῦτα μὴ παρέργως.* (12) *ταῦτα δὲ ἀποφηναμένου τούτου τὸ μὲν συνταχθὲν ἡμεῖς ἐπράττομεν, ὁ δὲ ξένος ὁ Μαχάτης, πρὸς ὃν παρεγένετο τὸ φάσμα, ὑπ' ἀθυμίας ἑαυτὸν ἐξήγαγεν τοῦ ζῆν. ἐὰν οὖν σοι φαίνηται περὶ τούτων γράφειν τῶι βασιλεῖ, ἐπίστειλον κἀμοί, ἵνα καὶ τῶν σωμάτων τινὰ τῶν ἱστορούντων τὰ κατὰ μέρος ἐξαποστείλω σοι. ἔρρωσο.*

(II) *Ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἱέρων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἢ Ἐφέσιος* (IV) *καὶ ἐν Αἰτωλίαι φάσμα γενέσθαι. Πολύκριτος γάρ τις τῶν πολιτῶν ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ δήμου Αἰτωλάρχης, ἐπὶ τρία ἔτη τῶν πολιτῶν αὐτὸν ἀξιωσάντων διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐκ προγόνων καλοκαγαθίαν. ὢν δὲ ἐν τῆι ἀρχῆι ταύτηι ἄγεται γυναῖκα Λοκρίδα, καὶ συγκοιμηθεὶς τρισὶν νυξὶ τῆι τετάρτηι* vor 301?

1 προσηγγέλθη He προσηγγέλη P s. Mayser Gramm. d. griech. Papyri 381 4 βαθέος in rasur aus βαθέως P 6 ⟨τὸν⟩ He 7 ⟨ἐπ⟩εγεγόνει Nauck 8—9 μεταλλάξαντες Nauck He 12 ὅπερ He ἅπερ P 17 νεανικοῦ: Πανικοῦ Maass 18 ὁ νομιζόμενος Bast ὀνομαζόμενος P 20 κατακλείειν P (Maass Rh. M. 77, 7, 1) κατακαίειν Hemsterhuys (cf. p. 1172, 10) 26 τούτου: αὐτοῦ He 27 παρεγένετο Nauck —ίνετο P 33 αὐτὸν edd αὐτῶν P

τὸν βίον ἐξέλιπεν. ἡ δὲ ἄνθρωπος ἔμενεν ἐν τῇι οἰκίαι χηρεύουσα. ἡνίκα δὲ ὁ τοκετὸς ἤπειγεν, τίκτει παιδίον αἰδοῖα ἔχον δύο, ἀνδρεῖόν τε καὶ γυναικεῖον, καὶ τὴν φύσιν θαυμαστῶς διηλλαγμένον· τὰ μὲν ⟨γὰρ⟩ ἄνω τοῦ αἰδοίου σκληρά τε καὶ ἀνδρώδη ἦν, τὰ δὲ περὶ τοὺς μηροὺς γυναικεῖα καὶ ἁπαλώτερα. (2) ἐφ' ὧι καταπλαγέντες οἱ συγγενεῖς ἀπήνεγκαν εἰς τὴν ἀγορὰν τὸ παιδίον καὶ συναγαγόντες ἐκκλησίαν ἐβουλεύοντο περὶ αὐτοῦ, θύτας τε καὶ τερατοσκόπους συγκαλέσαντες. τῶν δὲ οἱ μὲν ἀπεφήναντο διάστασίν τινα τῶν Αἰτωλῶν καὶ Λοκρῶν ἔσεσθαι (κεχωρίσθαι γὰρ ἀπὸ μητρὸς οὔσης Λοκρίδος καὶ πατρὸς Αἰτωλοῦ), οἱ δὲ δεῖν ὤιοντο τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα ἀπενεγκόντας εἰς τὴν ὑπερορίαν κατακαῦσαι. (3) ταῦτα δὲ αὐτῶν βουλ⟨ευ⟩ομένων ἐξαίφνης φαίνεται ὁ Πολύκριτος ὁ προτεθνηκὼς ἐν τῇι ἐκκλησίαι πλησίον τοῦ τέκνου ἔχων ἐσθῆτα μέλαιναν. τῶν δὲ πολιτῶν καταπλαγέντων ἐπὶ τῇι φαντασίαι καὶ πολλῶν εἰς φυγὴν τραπομένων παρεκάλεσε τοὺς πολίτας θαρρεῖν καὶ μὴ ταράττεσθαι ἐπὶ τῶι γεγονότι φάσματι. ἐπεὶ δὲ ἔληξε τὸ πλέον τοῦ θορύβου καὶ τῆς ταραχῆς, ἐφθέγξατο λεπτῇι τῇι φωνῇι τάδε· (4) 'ἐγώ, ἄνδρες πολῖται, τῶι μὲν σώματι τέθνηκα, τῇι δὲ εὐνοίαι καὶ τῇι χάριτι ⟨τῆι⟩ πρὸς ὑμᾶς ζῶ. καὶ νῦν πάρειμι πρὸς ὑμᾶς ⟨παραιτησάμενος⟩ τοὺς κυριεύοντας τῶν κατὰ γῆν ἐπὶ τῶι συμφέροντι τῶι ὑμετέρωι. παρακαλῶ τοίνυν ὑμᾶς, πολίτας ὄντας ἐμοῦ, τοῦ μὴ ταράττεσθαι μηδὲ δυσχεραίνειν ἐπὶ τῶι παραδόξωι γεγονότι φάσματι. δέομαι δὲ ὑμῶν ἁπάντων, κατευχόμενος πρὸς τῆς ἑκάστου σωτηρίας, ἀποδοῦναί μοι τὸ παιδίον τὸ ἐξ ἐμοῦ γεγεννημένον, ὅπως μηδὲν βίαιον γένηται ἄλλο τι βουλευσαμένων ὑμῶν μηδ' ἀρχὴ πραγμάτων δυσχερῶν καὶ χαλεπῶν διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ φιλονεικίαν ὑμῖν γένηται. οὐ γὰρ ἐνδέχεταί μοι περιιδεῖν κατακαυθὲν τὸ παιδίον ὑφ' ὑμῶν διὰ τὴν τῶν ἐξαγγελλόντων ὑμῖν μάντεων ἀποπληξίαν. συγγνώμην μὲν οὖν ὑμῖν ἔχω, ὅτι τοιαύτην ὄψιν ἀπροσδόκητον ἑωρακότες ἀπορεῖτε πῶς ποτε τοῖς παροῦσι πράγμασιν ὀρθῶς χρήσεσθε. εἰ μὲν οὖν ἐμοὶ πεισθήσεσθε ἀδεῶς, τῶν παρόντων φόβων καὶ τῶν ἐπερχομένων κακῶν ἔσεσθε ἀπηλλαγμένοι. εἰ δὲ ἄλλως πως τῇι γνώμηι προπεσεῖσθε, φοβοῦμαι περὶ ὑμῶν μήποτε εἰς ἀνηκέστους συμφορὰς ἀπειθοῦντες ἡμῖν ἐμπέσητε. ἐγὼ μὲν οὖν διὰ τὴν ὑπάρχουσαν εὔνοιαν ὅτ' ἔζων καὶ νῦν ἀπροσδοκήτως παρὼν προείρηκα τὸ συμφέρον ὑμῖν. ταῦτ' οὖν ὑμᾶς ἀξιῶ μὴ πλείω με χρόνον παρέλκειν, ἀλλὰ βουλευσαμένους ὀρθῶς καὶ πεισθέντας τοῖς εἰρημένοις ὑπ' ἐμοῦ δοῦναί μοι μετ' εὐφημίας τὸ παιδίον. οὐ γὰρ ἐνδέχεταί μοι πλείονα μηκύνειν χρόνον διὰ τοὺς κατὰ γῆν ὑπάρχοντας δεσπότας'. (5) ταῦτα δὲ εἰπὼν ἡσυχίαν ἔσχεν ἐπ' ὀλίγον, καραδοκῶν ποίαν ποτὲ ἐξοίσουσιν αὐτῶι

3 ⟨γὰρ⟩ Jac 4 σκληρὰ Nauck ὁλόκληρα P 11 βουλευομένων Meursius 17 ⟨τῆι⟩ Ke καὶ χάριτι τῆι Nauck 18 ⟨παραιτησάμενος⟩ We ⟨πείσας⟩ Leopardi 25 μοι He με P 30 προπεσεῖσθε He προσ— P

γνώμην περὶ τῶν ἀξιουμένων. τινὲς μὲν οὖν ὤιοντο δεῖν ἀποδοῦναι τὸ παιδίον καὶ ἀφοσιώσασθαι τό τε φάσμα καὶ τὸν ἐπιστάντα δαίμονα, οἱ δὲ πλεῖστοι ἀντέλεγον, ἐπὶ σχολῆς δεῖν βουλεύσασθαι φάσκοντες, ὡς ὄντος μεγάλου τοῦ πράγματος καὶ οὐ τῆς τυχούσης αὐτοῖς ἀπορίας. (6) *συνιδὼν δὲ αὐτοὺς οὐ προσέχοντας ἀλλ' ἐμποδίζοντας αὐτοῦ τὴν βούλησιν, ἐφθέγξατο αὖθις τάδε· 'ἀλλ' οὖν γε, ὦ ἄνδρες πολῖται, ἐὰν ὑμῖν συμβαίνῃ τι τῶν δυσχερεστέρων διὰ τὴν ἀβουλίαν, μὴ ἐμὲ αἰτιᾶσθε ἀλλὰ τὴν τύχην τὴν οὕτως ἐπὶ τὸ χεῖρον ὑμᾶς ποδηγοῦσαν, ἥτις ἐναντιουμένη κἀμοὶ παρανομεῖν ἀναγκάζει με εἰς τὸ ἴδιον τέκνον'.* (7) *τοῦ δὲ ὄχλου συνδραμόντος καὶ περὶ τὴν ἄρσιν τοῦ τέρατος ἔχοντος, ἐπιλαβόμενος τοῦ παιδίου καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἀνείρξας ἰταμώτερον διέσπασέ τε αὐτὸ καὶ ἤσθιε. κραυγῆς δὲ γενομένης καὶ λίθων ἐπ' αὐτὸν ἐκριπτομένων ὑπελάμβανον τροπὴν αὐτοῦ ποιήσασθαι. ὁ δὲ ἄπληκτος ὢν ὑπὸ τῶν λίθων τὸ σῶμα πᾶν τοῦ παιδίου κατανάλωσε πλὴν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα ἀφανὴς ἐγένετο.* (8) *δυσφορούντων δ' αὐτῶν ἐπὶ τοῖς γενομένοις καὶ ἐν ἀπορίαι καθεστηκότων οὐ τῇι τυχούσηι βουλομένων τε ἀποστεῖλαι εἰς Δελφούς, φθέγγεται ἡ κεφαλὴ τοῦ παιδίου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κειμένη καὶ λέγει χρησμῶι τὰ ἀποβησόμενα·*

ὦ πολυύμνητον ναίων χθόνα λαὸς ἀπείρων,
μὴ στεῖχ' ἐς Φοίβου τέμενος ναόν τε θυώδη·
οὐ γάρ σοι καθαραὶ χέρες αἵματος αἰθέρ' ἔχουσιν,
ἀλλὰ μύσος προπάροιθε ποδῶν ἔντοσθε κελεύθου.
φράζεο δ' ἐξ ἐμέθεν, τρίποδος δ' ἀπόειπε κέλευθον·
μαντοσύνης πᾶσαν γὰρ ἐφετμήν σοι καταλέξω.
ἤματι γὰρ τούτωι περιτελλομένου ἐνιαυτοῦ
ὥρισται πᾶσιν θάνατος, ψυχαὶ δὲ βέονται
Λοκρῶν Αἰτωλῶν τ' ἀναμὶξ βουλῆισιν Ἀθήνης.
οὐδ' ἀναπαύλησις κακοῦ ἔσσεται οὐδ' ἠβαιόν·
ἤδη γὰρ ψακάδες φόνιαι κατὰ κρᾶτα κέχυνται,
νὺξ δ' ἐπὶ πάντα κέκευθε, μέλας δ' ἐπιδέδρομεν αἰθρη.
αὐτίκα νὺξ δ' ἔρεβος πᾶσαν κατὰ γαῖαν ὄρωρεν,
χῆροι δ' οἶκοι πάντες ἐπ' οὔδει γυῖα κλινοῦσιν,
οὐδὲ γυνὴ πένθος ποτὲ λείψεται οὐδέ νυ παῖδες
ἐν μεγάροις γοόωσι φίλους πατέρας περιφύντες·
τοῖον γὰρ τόδε κῦμα κατέδραμε πᾶσι κατ' ἄκρης.
αἲ αἲ πατρίδ' ἐμὴν αἰεὶ στένω αἰνὰ παθοῦσαν

3 *ἐπὶ σχολῆς*: *μετὰ ἀνέσεως* P mg 10 *ἄρσιν* P *ἔριν* P mg *λύσιν* We *κάθαρσιν* Emperius 26 *βέονται* Emperius *βίονται* P 28 *οὐδ' ἄρ' ἀνάβλησις* (Il. *B* 380) Schaefer 29 *φονικαὶ* Meursius 30 *αἰθρη*: *ἀχλύς* (Od. *υ* 357) Nauck 36 *αἰεὶ*: *αἲ αἲ*? Jac

μητέρα τ' αἰνοτάτην, ἣν ὕστερον ἔκλυσεν αἰών.
νώνυμνόν τε θεοὶ γένεσιν θήσουσιν ἅπαντες
Λοκρῶν τ' Αἰτωλῶν θ' ὅ τι που καὶ σπέρμα λίποιτο,
οὕνεκ' ἐμὴν κεφαλὴν λίποι αἰών, οὐδέ νυ πάντα
σώματος ἠφάνικεν μέλε' ἄκριτα, λεῖπε δὲ γαῖαν.
ἀλλ' ἄγ' ἐμὴν κεφαλὴν θέμεν ἠοῖ φαινομένηφι
μηδὲ θ' ὑπὸ ζοφερὴν γαῖαν κατακρυπτέμεν ἔνδον·
αὐτοὺς δὲ προλιπόντας ἐὸν χῶρον μετόπισθεν
στείχειν εἰς ἄλλον χῶρον καὶ λαὸν Ἀθήνης,
εἴ τινά που θανάτοιο λύσιν κατὰ μοῖραν ἕλησθε.

(9) ἀκούσαντες δὲ οἱ Αἰτωλοὶ τοῦ χρησμοῦ γυναῖκας μὲν καὶ τὰ νήπια τέκνα τούς τε ὑπέργηρως ὑπεξέθεντο οὗ ἕκαστος ἐδύνατο, αὐτοὶ δὲ ἔμενον καραδοκοῦντες τὸ ἀποβησόμενον. καὶ συνέβη τῶι ἕξῆς ἔτει Αἰτωλοῖς καὶ Ἀκαρνᾶσι συστῆναι πόλεμον καὶ φθορὰν πολλὴν ἑκατέρων γενέσθαι.

(III) Ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἀντισθένης ὁ Περιπατητικὸς φιλόσοφος Ἀκείλιον 191—188
Γλαβρίωνα τὸν ὕπατον μετὰ πρεσβευτῶν Πορκίου Κάτωνος καὶ Λουκίου Οὐαλερίου Φλάκκου παραταξάμενον Ἀντιόχωι ἐν Θερμοπύλαις γενναίως τε ἀγωνισάμενον βιάσασθαι ῥῖψαι μὲν τὰ ὅπλα τοὺς μετ' Ἀντιόχου, αὐτὸν δὲ τὰ μὲν πρῶτα εἰς Ἐλάτειαν μετὰ πεντακοσίων ὑπασπιστῶν φυγεῖν. ἐκεῖθεν δὲ πάλιν εἰς Ἔφεσον ἀναγκάσαι ὑπεξελθεῖν. ὁ δὲ Ἀκείλιος Κάτωνα μὲν εἰς Ῥώμην ἀπέστειλεν ἀπαγγελοῦντα τὴν νίκην, αὐτὸς δὲ ἐπ' Αἰτωλοὺς καθ' Ἡράκλειαν ἐστράτευσεν, ἣν ἐξ εὐμαροῦς ἔλαβεν. (2) ἐν δὲ τῆι παραταξει τῆι γενομένηι πρὸς Ἀντίοχον ἐν Θερμοπύλαις ἐπιφανέστατα σημεῖα ἐγένετο Ῥωμαίοις. † ἐπιφανέντος γὰρ Ἀντιόχου καὶ φυγόντος, τῆι ἐπιούσηι ἡμέραι ἐγίνοντο οἱ Ῥωμαῖοι περὶ ἀναίρεσιν τῶν ἐκ τῆς σφετέρας δυνάμεως πεπτωκότων καὶ περὶ συλλογὴν λαφύρων τε καὶ σκύλων καὶ αἰχμαλώτων. (3) Βούπλαγος δέ τις τῶν ἀπὸ Συρίας ἱππάρχης, τιμώμενος παρὰ τῶι βασιλεῖ Ἀντιόχωι, ἔπεσε καὶ αὐτὸς γενναίως ἀγωνισάμενος. ἀναιρουμένων δὲ ιῶν Ῥωμαίων πάντα τὰ σκῦλα καὶ μεσούσης τῆς ἡμέρας ἀνέστη ὁ Βούπλαγος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἔχων τραύματα δέκα δύο, καὶ παραγενόμενος εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν ἀνεῖπε λεπτῆι τῆι φωνῆι τούσδε τοὺς στίχους·

παῦσαι σκυλεύων στρατὸν Ἄιδος εἰς χθόνα βάντα·
ἤδη γὰρ Κρονίδης νεμεσᾶι Ζεὺς μέρμερα λεύσσων,
μηνίει δὲ φόνωι στρατιᾶς καὶ σοῖσιν ἐπ' ἔργοις
καὶ πέμψει φῦλον θρασυκάρδιον εἰς χθόνα τὴν σήν,
οἵ σ' ἀρχῆς παύσουσιν, ἀμείψηι δ' οἷά γ' ἔρεξας.

2 ἁπάντων? Jac 3 ὅ' P 4 λίπε δαίμων Emperius 6 ἀλλ' ἄγ' Nauck ἀλλά γ' P 19 Ἐλάτειαν Meursius ἰταλίαν P 24 ἐπιφανέντος: νικηθέντος o. ä. Jac 33 λεύσσων P 34 μηνειει P

(4) *ταραχθέντες δὲ οἱ στρατηγοὶ ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσιν διὰ ταχέων συνήγαγον τὸ πλῆθος εἰς ἐκκλησίαν καὶ ἐβουλεύοντο περὶ τοῦ γεγονότος φάσματος. ἔδοξεν οὖν τὸν μὲν Βούπλαγον παρὰ χρῆμα μετὰ τὰ λεχθέντα ἔπη ἀποπνεύσαντα κατακαύσαντας θάψαι, καθαρμὸν δὲ ποιήσαντας τοῦ στρατοπέδου θῦσαι Διὶ Ἀποτροπαίωι καὶ πέμψαι εἰς Δελφοὺς ἐρωτήσοντας τὸν θεὸν τί χρὴ ποιεῖν.* (5) *παραγενομένων δὲ Πυθῶδε τῶν θεωρῶν καὶ πυνθανομένων τί ποιητέον, ἀνεῖπεν ἡ Πυθία τόνδε τὸν χρησμόν·*

ἴσχεο νῦν, Ῥωμαῖε, δίκη δέ τοι ἔμμονος ἔστω,
μή σοι ἐφορμήσηι Παλλὰς πολὺ φέρτερον Ἄρη
χηρώσηι τ' ἀγοράς, σὺ δέ, νήπιε, πολλὰ μογήσας
ἵξεαι ἐς χώρην τὴν σὴν πολὺν ὄλβον ὀλέσσας.

(6) *ἀκούσαντες οὖν τοῦ λόγου τούτου τὸ μὲν ἐπιστρατεῦσαι ἐπί τινα τῶν ἐν τῆι Εὐρώπηι κατοικούντων ἀπέγνωσαν τὸ παράπαν, ἀναζεύξαντες δὲ ἀπὸ τοῦ προειρημένου τόπου παρεγένοντο ἐπὶ Ναύπακτον τῆς Αἰτωλίας, οὗ ἐστιν ἱερὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, ηὐτρέπιζόν τε θυσίας δημοτελεῖς ἀπαρχάς τε ἐξ ἔθους. τούτων δὲ ἐπιτελουμένων ὁ στρατηγὸς Πόπλιος ἐμμανὴς γενόμενος καὶ παράφρων ἀποφθέγγεται πολλά τινα ἐνθουσιωδῶς, τὰ μὲν ἐν μέτρωι, ἔστιν δ' ἃ καὶ καταλογάδην. διαγγελθέντος δὲ τῶι στρατεύματος τοῦ πράγματος συνέθεον πάντες πρὸς τὴν σκηνὴν τοῦ Ποπλίου, ἅμα μὲν ὑπαγωνιῶντες καὶ ἐκπεπληγμένοι ἐπὶ τῶι τὸν κράτιστον αὐτῶν καὶ δυνάμενον ἀφηγεῖσθαι μετ' ἐμπειρίας ἠτυχηκέναι, ἅμα δὲ ἀκούειν βουλόμενοι τὰ λεγόμενα, ⟨καὶ τοσοῦτος ἐγένετο ὠθισμός⟩, ὥστε τινὰς αὐτῶν πιεσθέντας βιαιότερον ἀποπνιγῆναι.* (7) *τὰ μὲν οὖν ἐν μέτρωι ῥηθέντα ὑπ' αὐτοῦ, ἔτι ὄντος ἐν τῆι σκηνῆι, ἔστιν τάδε·*

Ὦ πατρίς, οἷόν σοι λυγρὸν φέρει Ἄρη Ἀθήνη,
ἡνίκα πορθήσασ' Ἀσίην πολύολβον ἵκηαι
Ἰταλίην ἐς γαῖαν ἐυστεφάνους τε πόληας
Θρινακίης νήσου πολυηράτου, ἣν κτίσατο Ζεύς·
ἥξει γὰρ στρατιὴ πολυφέρτατος, ὀβριμόθυμος
τηλόθεν ἐξ Ἀσίης, ὅθεν ἠελίου ἀντολαί εἰσιν,
καὶ βασιλεὺς διαβὰς στεινὸν πόρον Ἑλλησπόντου
ὅρκια πιστὰ τεμεῖ πρὸς κοίρανον Ἠπειρώτην.
ἄξει δ' εἰς †Ἀσίην στρατιὴν ἀνάριθμον ἀγείρας
πάντοθεν ἐκ τ' Ἀσίης ἠδ' Εὐρώπης ἐρατεινῆς,

10 τ' Jac δ' P 11 ὀλέσας P 15 οὗ We ὃ P ηὐτρέπιζον τε He εὐτρεπίζοντες P 22 ⟨καὶ⟩ Jac ⟨τοσ. ἐγ. ὠ.⟩ Meineke 24 ὄντος Leopardi (s. p. 1176, 4) ὄντων P 28 Θρινακίης νήσου πολυηράτου Meineke —ίην —ον —ον P 29 πολὺ φέρτατος Nauck 32 τεμεῖ Nauck τάμει P 33 Ἀσίην: Ῥώμην We αἶαν Nauck

καί σε δαμᾶι, χήρους δ᾽ οἴκους καὶ τείχεα θήσει,
δουλοσύνην δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας
τεύξει μήνιδος οὕνεκ᾽ Ἀθηναίης μεγαθύμου.

(8) ἀνειπὼν δὲ τοὺς στίχους τούτους ὥρμησεν ἐκ τῆς σκηνῆς ἐν χιτῶνι καὶ ἀπεφθέγγετο καταλογάδην τάδε· ‘μηνύομεν, ὦ ἄνδρες στρατιῶται καὶ πολῖται, διαβάντας ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν νικῆσαι ὑμᾶς τὸν βασιλέα Ἀντίοχον ναυμαχήσαντάς τε καὶ πεζῆι παραταξαμένους, κυριεῦσαι δὲ τῆς ἐπίταδε τοῦ Ταύρου χώρας πάσης καὶ τῶν πόλεων τῶν ἐκτισμένων ἐν αὐτῆι, ἐκβαλόντας τὸν Ἀντίοχον εἰς Συρίαν, ταύτην δὲ παραδοθῆναι καὶ τὰς πόλεις τοῖς Ἀττάλου υἱοῖς, Γαλάτας τε τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῆι Ἀσίαι παραταξαμένους πρὸς ὑμᾶς ἡσσηθῆναι, τῶν τε γυναικῶν καὶ τέκνων καὶ τῆς ἀποσκευῆς πάσης κυριεῦσαι ὑμᾶς καὶ ἀγαγεῖν εἰς τὴν Εὐρώπην, τοὺς δὲ κατοικοῦντας ἐν τῆι Εὐρώπηι τὴν παραλίαν Θρᾳικας τῆς τε Προποντίδος καὶ Ἑλλησπόντου ἀναλύουσιν ὑμῖν ἀπὸ τῆς στρατείας ἐπίθεσιν ποιήσασθαι περὶ τὴν τῶν Αἰνιάνων χώραν καί τινας διαφθείραντας ἀφελέσθαι μέρος τι τῆς προνομῆς, διασωθέντων δὲ τῶν ἄλλων καὶ κομισθέντων εἰς Ῥώμην ἔσεσθαι συνθήκας πρὸς βασιλέα Ἀντίοχον, ἐφ᾽ ὧι χρήματα μὲν εἰσοίσει καὶ χώρας τινὸς ἀποστήσεται᾽. (9) ἀναγορεύσας δὲ ταῦτα ἀνακεκράγει μεγάληι τῆι φωνῆι λέγων τάδε· ‘ἐκ τῆς Ἀσίας ὁρῶ διαβαινούσας δυνάμεις χαλκοστέρνους καὶ βασιλέας ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους καὶ ἔθνη παντοδαπὰ ἐπὶ τὴν Εὐρώπην, ἵππων τε κτύπον δοράτων τε ψόφον καὶ φόνον αἱματόφυρτον λεηλασίαν τε δεινὴν πτώσεις τε πύργων καὶ τειχῶν κατασκαφὰς ἐρημίαν τε χθονὸς ἀμύθητον. (10) ταῦτα δὲ εἰπὼν ἔλεξεν αὖθις ἐν ἔπεσι τάδε·

ἡνίκα Νησαῖοι χρυσάμπυκες ἀργέται ἵπποι
βῶσιν ἐπὶ χθόνα δῖαν, ἑὴν προλιπόντες ἐφέδρην,
οὕς ποτ᾽ ἐν ἄστει τεῦξε Συρηκοσίων πολυόλβων
Δαίδαλος Ἠετίων, φιλίαν πολυήρατον αὔξων,
δαῖτ᾽ ἐπὶ χαλκείηι, δεσμοῖς δ᾽ ἐπὶ δεσμὸν ἔαλλεν
χρύσεον, ἐν δ᾽ αὐτὸν πᾶσιν Ὑπερίονος υἱὸν
ἥρμοσεν ἀκτίνεσσι καὶ ὄμμασι μαρμαίροντα·
καὶ τότε σοί, Ῥώμη, χαλέπ᾽ ἄλγεα πάντα τελεῖται.
ἥξει γὰρ στρατὸς εὐρύς, ὅ σου χθόνα πᾶσαν ὀλέσσει,

5 μηνύομεν edd —ωμεν P 6 ἐκ We ἐπὶ P ἀπὸ Leopardi 15 ποιήσασθαι edd —εσθαι P 16 διασωθέντων Xylander δηλαθέντων P 23 ἀμύθητον Meineke —ήτου P 24 τάδε: P mg μεταξὺ Σουσιανῆς καὶ Βακ⟨τ⟩ριανῆς τόπος ἐστὶν κατὰ Στίγωνα, ὅπερ Ἑλληνιστὶ νῆσον δηλοῖ. ἐνταῦθα ἵπποι διάφοροι γίγνονται· εἰσὶν δὲ πᾶσαι ξανθαί. ὁ δὲ Εὐριπίδης πρὸς τῆι Ἐρυθρᾶι θαλάσσηι τὴν Νησαίαν φησὶν εἶναι. 25 νησαῖαι P Νισαῖοι edd 28 φιλίην Keller 33 ὅ σου C Mueller ὃς οὐ P

χηρώσει δ' ἀγοράς, ἄστη δέ τε πυρπόλα θήσει,
αἵματι δὲ πλήσει ποταμούς, πλήσει δὲ καὶ Ἅιδην,
δουλοσύνην τ' οἰκτρὴν στυγερὴν ἀμέγαρτον ἐφήσει.
οὐδὲ γυνὴ πόσιν ὅν γ' ὑποδέξεται ἐκ πολέμοιο
νοστήσαντ', Ἀίδης δὲ καταχθόνιος μελανείμων
ἕξει ἐνὶ φθιμένοισιν ὁμοῦ τέκνα μητρὸς ἀπούρας,
Ἄρης δ' ἀλλοδαποῖς περιθήσει δούλιον ἦμαρ.

(11) *ἀποφθεγξάμενος δὲ ταῦτα ἐσιώπησεν καὶ πορευθεὶς ἔξω τοῦ στρατοπέδου ἀνέβη ἐπί τινα δρῦν. ἐπακολουθήσαντος δὲ τοῦ ὄχλου προσεκαλέσατο αὐτοὺς καὶ εἶπεν τάδε· Ἐμοὶ μέν, ὦ ἄνδρες Ῥωμαῖοι καὶ οἱ λοιποὶ στρατιῶται, καθήκει τελευτήσαντι ὑπὸ λύκου πυρροῦ εὐμεγέθους καταβρωθῆναι ἐν τῇι σήμερον ἡμέραι, ὑμεῖς δὲ τὰ ῥηθέντα ὑπ' ἐμοῦ γινώσκετε συμβησόμενα ὑμῖν πάντα, τεκμηρίοις χρώμενοι τῇι νῦν ἐσομένηι ἐπιφανείαι τοῦ θηρίου τε καὶ τῇι ἐμῇι ἀναιρέσει, ὅτι ἀληθῆ εἴρηκα ἔκ τινος θείας ὑποδείξεως'.* (12) *τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀποστῆναι καὶ μηδένα κωλῦσαι τὸ θηρίον προσελθεῖν, φάσκων, ἐὰν ἀποτρέψωσιν, οὐ συνοίσειν αὐτοῖς. ποιήσαντος δὲ τοῦ πλήθους τὸ προσταχθὲν οὐκ εἰς μακρὰν παραγίνεται ὁ λύκος. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Πόπλιος κατέβη ἀπὸ τῆς δρυὸς καὶ ἔπεσεν ἵππιος, ὁ δὲ λύκος ἀνασχίσας αὐτὸν κατεδαίνυτο πάντων ὁρώντων. ἀναλώσας δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ πλὴν τῆς κεφαλῆς ἐτράπετο εἰς τὸ ὄρος.* (13) *προσελθόντος δὲ τοῦ ὄχλου καὶ βουλομένου ἀνελέσθαι τὰ ἀπολελειμμένα κτερίσαι τε αὐτὸν νομίμως, ἡ κεφαλὴ κειμένη ἐπὶ τῆς γῆς ἀνεῖπε τοὺς στίχους τούτους·*

μὴ ψαῦ' ἡμετέρης κεφαλῆς· οὐ γὰρ θέμις ἐστίν,
οἷσιν Ἀθηναίη χόλον ἄγριον ἐν φρεσὶ θῆκεν,
ἅπτεσθαι θείοιο καρήατος. ἀλλὰ πέπαυσο
μαντοσύνην τ' ἐπάκουσον ἀληθέα τήν περ ἐρῶ σοι.
ἥξει γὰρ χθόνα τήνδε πολὺς καὶ καρτερὸς Ἄρης,
ὃς λαὸν μὲν ἔνοπλον ὑπὸ σκότον Ἅιδι πέμψει,
ῥήξει δ' αὖ λιθίνους πύργους καὶ τείχεα μακρά,
ὄλβον δ' ἡμέτερον καὶ νήπια τέκν' ἀλόχους τε
μάρψας εἰς Ἀσίην ἄξει διὰ κῦμα περήσας.
ταῦτά σοι εἴρηκεν νημερτέα Φοῖβος Ἀπόλλων
Πύθιος, ὅς μοι ἐὸν κρατερὸν θεράποντ' ἐπιπέμψας
ἤγαγεν εἰς μακάρων τε δόμους καὶ Περσεφονείης.

1 πυρπολα P πυρπολαθήσει Xylander 3 ἀμέγαρτον ἐφήσει Nauck ἀτέκμαρτον ἐφέσει P 16—17 ἀποτρέψωσιν Meineke ἀποστ— P 22 αὐτὰ Meineke 27 τήν περ ἐρῶ Meineke ἥπερ ἐρεῖ P 29 μὲν ἔνοπλον edd ἔν. μ. P

(14) ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπῶν τούτων οὐ μετρίως ἐταράχθησαν, ἱδρυσάμενοί τε ναὸν Ἀπόλλωνος Λυκίου καὶ βωμόν, οὗπερ ἔκειτο ἡ κεφαλή, ἐνέβησαν εἰς τὰς ναῦς καὶ ἀπέπλεον ἕκαστοι ἐπὶ τὰς ἑαυτῶν πατρίδας. καὶ συνέβη ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ Ποπλίου ῥηθέντα γενέσθαι.

(IV) Ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἡσίοδος (F 162 Rz) καὶ Δικαίαρχος (IV) καὶ Κλέαρχος (IV) καὶ Καλλίμαχος (F 415 Schn) καὶ ἄλλοι τινὲς περὶ Τειρεσίου τάδε. Τειρεσίαν τὸν Εὐήρους ἐν Ἀρκαδίαι [ἄνδρα ὄντα] ἐν τῶι ὄρει τῶι ἐν Κυλλήνηι ὄφεις ἰδόντα ὀχεύοντας τρῶσαι τὸν ἕτερον καὶ παρὰ χρῆμα μεταβαλεῖν τὴν ἰδέαν· γενέσθαι γὰρ ἐξ ἀνδρὸς γυναῖκα καὶ μιχθῆναι ἀνδρί. τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος αὐτῶι χρήσαντος, ὡς ἐὰν τηρήσας ὀχεύοντας ὁμοίως τρώσηι τὸν ἕνα ἔσται οἷος ἦν, παραφυλάξαντα τὸν Τειρεσίαν ποιῆσαι τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ῥηθέντα καὶ οὕτως κομίσασθαι τὴν ἀρχαίαν φύσιν. Διὸς δὲ ἐρίσαντος Ἥραι καὶ φαμένου ἐν ταῖς συνουσίαις πλεονεκτεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀνδρὸς τῆι τῶν ἀφροδισίων ἡδονῆι, καὶ τῆς Ἥρας φασκούσης τὰ ἐναντία, δόξαι αὐτοῖς μεταπεμψαμένοις ἐρέσθαι τὸν Τειρεσίαν διὰ τὸ τῶν τρόπων ἀμφοτέρων πεπειρᾶσθαι. τὸν δὲ ἐρωτώμενον ἀποφήνασθαι, διότι μοιρῶν οὐσῶν δέκα τὸν ἄνδρα τέρπεσθαι τὴν μίαν, τὴν δὲ γυναῖκα τὰς ἐννέα. τὴν δὲ Ἥραν ὀργισθεῖσαν κατανύξαι αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ποιῆσαι τυφλόν, τὸν δὲ Δία δωρήσασθαι αὐτῶι τὴν μαντικὴν καὶ βιοῦν ἐπὶ γενεὰς ἑπτά.

(V) Οἱ αὐτοὶ ἱστοροῦσιν κατὰ τὴν Λαπιθῶν χώραν γενέσθαι Ἐλάτωι τῶι βασιλεῖ θυγατέρα ὀνομαζομένην Καινίδα. ταύτηι δὲ Ποσειδῶνα μιγέντα ἐπαγγείλασθαι ποιήσειν αὐτῆι ὃ ἂν ἐθέληι, τὴν δὲ ἀξιῶσαι μεταλλάξαι αὐτὴν εἰς ἄνδρα ποιῆσαί τε ἄτρωτον. τοῦ δὲ Ποσειδῶνος κατὰ τὸ ἀξιωθὲν ποιήσαντος μετονομασθῆναι Καινέα.

(VI) Καὶ ἐν Ἀντιοχείαι δὲ τῆι πρὸς Μαιάνδρωι ποταμῶι ἐγένετο a. 45 p. Chr. ἀνδρόγυνος, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀντιπάτρου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμηι Μάρκου Βινικίου καὶ Τίτου Στατιλίου Ταύρου τοῦ Κορβίνου ἐπικληθέντος. παρθένος γὰρ γονέων ἐπισήμων τρισκαιδεκαέτις ὑπάρχουσα ὑπὸ πολλῶν ἐμνηστεύετο, οὖσα εὐπρεπής. ὡς δ' ἐνεγυήθη ὧι οἱ γονεῖς ἐβούλοντο, ἐνστάσης τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου προιέναι τοῦ οἴκου μέλλουσα αἰφνιδίως πόνου ἐμπεσόντος αὐτῆι σφοδροτάτου ἐξεβόησεν· ἀναλαβόντες δ' αὐτὴν οἱ προσήκοντες ἐθεράπευον ὡς ἀλγήματα ἔχουσαν κοιλίας καὶ στρόφους τῶν ἐντός. τῆς δὲ ἀλγηδόνος ἐπιμενούσης τρισὶν ἡμέραις ἐξῆς ἀπορίαν τε πᾶσι τοῦ

2 *Λυκείου* Meineke 3 *ἕκαστοι* Meineke —*ος* P 6 *Κλέαρχος* C Mueller *κλείταρχος* (137 F 37) P 7 *Εὐήρους* Meursius vulg [*ἄ. ὄ.*] Jac [*ἄ.*] Keller 12 *ἀνακομίσασθαι* Nauck 14 *τῆι — ἡδονῆι* He *τῆς — ἡδονῆς* P 23 *αὐτῆι* Leopardi *–ήν* P 28 *Κορβίνου* Meursius *κουρβιλλίου* P 30 *ἐνεγγυήθη* vulg

πάθους ποιοῦντος, τῶν πόνων οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρας ἔνδοσιν λαμβανόντων, καίτοι πᾶσαν μὲν θεραπείαν αὐτῇ προσφερόντων ⟨τῶν⟩ ἐν τῇ πόλει ἰατρῶν, μηδεμίαν δὲ τοῦ πάθους δυναμένων αἰτίαν εὑρεῖν, τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν περὶ τὸν ὄρθρον μείζονα τῶν πόνων ἐπίδοσιν λαμβανόντων, σὺν μεγάλῃ οἰμωγῇ ἀνακραγούσης, ἄφνω αὐτῇ ἀρσενικὰ μόρια προέπεσεν, καὶ ἡ κόρη ἀνὴρ ἐγένετο. μετὰ δὲ χρόνον εἰς Ῥώμην ἀνηνέχθη πρὸς Κλαύδιον Καίσαρα· ὁ δὲ τούτου ἕνεκα τοῦ σημείου ἐν Καπετωλίῳ Διὶ Ἀλεξικάκῳ ἱδρύσατο βωμόν.

(VII) *Ἐγένετο καὶ ἐν Μηου⟨α⟩νίαι πόλει τῆς Ἰταλίας ἐν Ἀγριππίνης* 53 p. Chr.
τῆς Σεβαστῆς ἐπαύλει ἀνδρόγυνος, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Διονυσοδώρου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Δεκίου Ἰουνίου Σιλανοῦ Τορκουάτου καὶ Κοίντου Ἀτερίου Ἀντωνίνου. Φιλωτὶς γάρ τις ὀνόματι παρθένος, Σμυρναία τὸ γένος, ὡραία πρὸς γάμον ὑπὸ τῶν γονέων κατεγγεγυημένη ἀνδρί, μορίων αὐτῇ προφανέντων ἀρρενικῶν ἀνὴρ ἐγένετο.

(VIII) *Καὶ ἄλλος δέ τις ἀνδρόγυνος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐγένετο ἐν Ἐπιδαύρῳ, γονέων ἀπόρων παῖς, ὃς ἐκαλεῖτο πρότερον Συμφέρουσα, ἀνὴρ δὲ γενόμενος ὠνομάζετο Συμφέρων. κηπουρῶν δὲ τὸν βίον διῆγεν.*

(IX) *Καὶ ἐς Λαοδίκειαν δὲ τῆς Συρίας γυνὴ ὀνόματι Αἰτητή, συνοικοῦσα* a. 116 p. Chr.
τῷ ἀνδρὶ ἔτι μετέβαλε τὴν μορφὴν καὶ μετωνομάσθη Αἰτητὸς ἀνὴρ γενόμενος, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Μακρίνου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Λουκίου Λαμία Αἰλιανοῦ καὶ ⟨Σέξτου Καρμινίου⟩ Οὐέτερος. τοῦτον καὶ αὐτὸς ἐθεασάμην.

(X) *Ἐγεννήθη καὶ ἐπὶ Ῥώμης ἀνδρόγυνος ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἰάσονος,* a. 125 a. Chr.
ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Μάρκου Πλα⟨υ⟩τίου [καὶ Σέξτου Καρμινίου] Ὑψαίου καὶ Μάρκου Φουλβίου Φλάκκου. δι' ἣν αἰτίαν ἡ σύγκλητος ἐκέλευσεν τοὺς ἱερομνήμονας ἀναγνῶναι τοὺς Σιβύλλης χρησμούς. καὶ ἐξηγήσαντο τοὺς χρησμούς. εἰσὶν δὲ οἱ χρησμοὶ οἵδε·

A

1 a ⟨*Μ*⟩ *οἶραν ὀπισθομα⟨θῶν, τίν' ἔ⟩φυ πᾶς εἰς τόπον ἐλθ⟨εῖν⟩,*
1 *Ὅ σσα τέρα ⟨τε⟩ καὶ ὅσσα παθήματα δαίμονος Αἴσης*
Ἰ στὸς ἐμὸς λύσει, τὰδ' ἐνὶ φρεσὶν αἴ κε νοήσῃς
Ῥ ώμῃ ἐῇ πίσυνος. καί τοί ποτέ φημι γυναῖκα
Ἀ νδρόγυνον τέξεσθ⟨αι⟩ ἔχοντά περ ἄρσενα πάντα

---

2 *καὶ* [*τοι*] He ⟨*τῶν*⟩ We 9 *Μηουανίαι* edd 11 *Δεκίου* Jac *δέκμου* P 12 *Ἀτερίου* Meursius *ἀστερίου* P 20—21 *λαμία καὶ αἰλιανοῦ οὐέτερος* P 21—23 ⟨*Σέξτου Καρμινίου*⟩ aus c. X Klebs Pros. Imp. R. I 305, 368; II 262, 43. 23 *Πλαυτίου* Meursius *πλατίου* P *Ὑψαίου* Meursius *ὑιαίου* P 25 *ἐξηγησαντο*: *ηγη* in rasur P¹ *ιλα* P² ('vielleicht stand dies unter der rasur' Stadtmueller) 28 *Μοῖραν — ἐλθεῖν* fügte hinzu und ergänzte aus der akrostichis v. 1—29 Diels 29 ⟨*τε*⟩ Emp(erius)

5 *Ν ηπίαχαί θ' ὅσα θηλύτεραι φαίνουσι γυναῖκες.*
Ο ὐκ ἔτι δὴ κρύψω, θυσίας δέ τοι ἐξαγορεύσω
Π ροφρονέως Δήμητρι καὶ ἁγνῇι Περσεφονείηι.
Ἰ στῶι δ' αὐτὴ ἄνασσα θεά, τὰ μὲν αἴ κε πίθηαι,
Σ εμνοτάτηι Δήμητρι καὶ ἁγνῇι Περσεφονείηι·
10 *Θ ησαυρὸν μὲν πρῶτα νομίσματος εἰς ἓν ἀθροίσας,*
Ὅ ττι θέλεις ἀπὸ παμφύλων πόλεων τε καὶ αὐτῶν,
Μ ητρὶ Κόρης Δήμητρι κέλευ θυσίαν προτίθεσθαι.
13 *Α ὐτὰρ δημοσίαι κέλομαί σε τρὶς ἐννέα ταύρους*
13 a—g * * *
14 *Φ ανὰς ἠυκέρους θυέμεν λευκότριχας, αἵ κεν*
Ὑ μετέραι γνώμηι κάλλει προφερέσταται ὦσιν.
Π αῖδας ὅσας πάρος εἶπα κέλευ Ἀχαιστὶ τάδ' ἔρδειν
Ἀ θανάτην βασίλισσαν ἐπευχομένας θυέεσσιν
Σ εμνῶς καὶ καθαρῶς· τότε δὴ μετέπειτα δεχέσθω
Ἔ μπεδ' ἀφ' ὑμετέρων ἀλόχων ἑρ', αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς
20 *Ἰ στῶι ἐμῶι πίσυνοι λαμπρὸν φάος αἵδε φερόντων*
Σ εμνοτάτηι Δήμητρι. τὸ δεύτερον αὖτε λαβοῦσαι
Τ ρὶς τόσα, νήφαλα πάντα, πυρὸς μαλεροῖο τιθέντων
Ὅ σσαι ἐπισταμένως θυσίαν γραῖαι προτίθενται.
Π ροφρονέως δ' ἄλλαι Πλουτωνίδι τόσσα λαβοῦσαι
25 *Ὅ σσαι ἐν ἡλικίηι νεοθηλέα θυμὸν ἔχουσιν,*
Ν ηπιαχοί, σεμνὴν Πλουτωνίδα παντοδίδακτον
Ἐ ν πάτραι εὐχέσθων μίμνειν πολέμου κρατέοντος,
Λ ήθην ⟨δ'⟩ Ἑλλήνεσσι πεσεῖν πόλεώς τε καὶ αὐτῆς·
29 *Θ ησαυρὸν δὲ κόροι καὶ παρθένοι ἔνθα φερόντων*
29 a—c * * *

B

* * *

30 *Ἰ στῶι θειοπαγεῖ, καὶ ὑφάσματα ποικίλα σεμνή*
Π λουτωνὶς κοσμείσθω, ὅπως σχέσις ἦισι κακοῖσι.

1 *νηπίαχοι*? Diels *θ'* add P² 4 *ἰστῶι* Diels *ἴστω* P *αἴ κε* Diels *εἴκε* P *πίθηαι* Xyl(ander) *πίθησα* P 10 * * Keller 14 *ἐπευχομένας* We *—νην* P 18 *αὖτε* We *αὖται* P 20 *γραῖαι* Nauck *γρααὶ* P 22 *νεοθηλέα* Nauck *—θαλέα* P 23 *παντοδίδακτον* Xyl *—οι* P 25 *λήθην ⟨δ'⟩ ἐν στήθεσσι πεσεῖν πολέμου καὶ ἀυτῆς* Emp *αὐτῆς: ἀυτῆς* P 26 *δὲ κόροι* Emp *δ' ἕτεροι* P 28 zweites orakel stellt fest und erg. die akrostichis Diels *⟨Οἷα πάθη Μοίρας, τὰ μὲν αἴ κε τις ἔλθηι ἀλύξας⟩ Ἵππωι ἀγαλλόμενος, πάλιν αὖ ⟨κα⟩κὸν εἰς νέον ἦξει· Αὐτὰ⟨ρ καὶ τότε οἱ λύσις ἔσσεται, αἴ κε πίθηται⟩.* 30 *καὶ ὑφάσματα* Emp *νυμφάσματα* P 30—31 *σεμνὴ Πλουτωνὶς κοσμείσθω* Emp *σεμνην πλούτωνι κοσμεῖτο* P 31 *σχέσις ἦισι* Xyl *σχεσίησι* P *σχεσίη¹σι* P¹

Π ροφρονέως δ' ὅτι κάλλιστον καὶ εὐκτὸν ἐπ' αἶαν
Ὡ ς θνητοῖσιν ἰδέσθαι ἐπέπλετο, καὶ τὸ φέρεσθαι
Ἰ στῶι σύμμικτον δῶρον βασιληίδι κούρηι.
Λ ὐτὰρ ὅτ' ἂν Δήμητρι καὶ ἀγνῆι Περσεφονείηι,
Γ αίας ὑμετέρας ἀπερυκέμεναι ζυγὸν αἰεί,
Λ ἰδωνεῖ Πλούτωνι βοὸς κυανότριχος αἷμα
Λ αμπροῖς εἵμασι κοσμητοὺς μετὰ ποιμένος ὅστις
Λ ήματι ὧι πίσυνος βοὸς ἄρταμος αὐτὸς ὅδ' ἔσται,
Ὅ σσοι τ' ἄλλοι ὁμοῦ πίσυνοι κατὰ πατρίδ' ἔασι·
Μ ὴ γὰρ ἀπιστόφιλος θυσίαισιν ἀνὴρ παρεπέσθω,
Ἕ ξω δ', ἔνθα νομιστὸν ἐπέπλετο φωτὶ τάδ' ἔρδειν
Ν ηπίστωι καὶ ἄδαιτον ἔχειν θυσίαν. κατὰ δ' αὐτήν,
Ὅ στις ἂν ἡμετέρων χρησμῶν ἴδρις ἐς τόδ' ἵκηται,
Σ εμνὸν Φοῖβον ἄνακτα μετελθέτω ἐν θυσίαισι
Π ροφρονέως βωμοῖς ἔπι πίονα μηρία καύσας
Λ ιγῶν πανλευκῶν νεάτην· ἀτὰρ οἴδατε πάντες,
Λ ισσέσθω Φοῖβον Παιήονα κρᾶτα πυκάσσας
Ἰ κτήρ, ἐσπίπτοντος ὅπως λύσις ἦισι κακοῖο.
Ν οστήσας δ' ἀπὸ τοῦ βασιλήίδα πότνιαν Ἥρην
Ἀ ργὴν βοῦν θύων πατρίοισι νόμοισι κατ' αἶσαν·
Ὑ μνεῖν ⟨δ'⟩ αἵ κε γένει προφερέστεραι ὦσ' ἐνὶ λαοῖς
52a—b * * *
Κ αὶ νήσων ναέται τὴν ἀντιπάλων ὅτ' ἂν αἶαν
Ο ὐ δόλωι, ἀλλὰ βίαι Κυμαίδα πρόφρονες αὖτε
Ν άσσωνται, σεμνῆς βασιληίδος οἵδε τιθέντων
Ἐ ν πατρίοισι νόμοις Ἥρας ξόανόν τε καὶ οἶκον.
Ἴ ξει δ', ἂν μύθοισιν ἐμοῖς τάδε πάντα πίθηαι
Σ εμνοτάτην βασίλισσαν ἐπελθὼν ἐν θυσίαισιν
Ν ήφαλα † κεν ῥέξας, ὅσαι ἡμέραι εἴσ' ἐνιαυτοῦ,
Ἐ ν πολλῶι χρόνωι αὖ τόδ' ἐφ' ὕστερον, οὐκ ἔτ' ἐπ' αὐτοῖς.

---

3 *σύμμικτον* 'verderbt' (*σύμπειστον*?) Diels 6 *Αἰδωνεῖ* Cobet *αἰδωνῆ* P 7 *εἵμασι* Xyl *ἱμάσι* P 8 *λήματι ὧι* Nauck Cobet *ἡματίω* P *ἄρταμος* Nauck *ἄρτεμος* P 11 *ἔνθα νομιστὸν* Xyl *ἐνθ' ἀνο—* P 12 *νηπίστωι* Diels *νούπιστοι* P *καὶ ἄδαιτον* Emp *κατάδαιτον* P 16 *πανλευκῶν* Diels *πα|||λεύκων* P 18 *ἰκτήρ, ἐσπίπτοντος* Nauck *ἱκτῆρες πίπτοντος* P *λύσις ἦσι κακοῖο* Emp *λυσίης ἀκακοιο* P 21 ⟨δ'⟩ Emp *αἵ* Xyl *αἵ* P *προφερέσταται*? Diels 22 * * Emp 23 *τὴν ἀντιπάλων*: *τῶν ἀγχιάλων* C Mueller 24 *αὖτε* Emp *αὖται* P 25 *οἵδε τιθέντων* Emp *οἵ σε τίθενται* P 26 *καὶ* Emp *κατ'* P 27 *πίθηαι* Emp *τίθηνται* P 28 *ἐπελθὼν* Diels *ἐπελθη|ς* P 29—30 umgest. Diels 29 *κεν*: *τε* Diels *εἴσ' ἐνιαυτοῦ* Nauck *εἰς —ὸν* P 30 *τόδ'* Diels *τόθ'* P *τότ'* Meursius *οὐκ ἔτ'* Diels *ὅς κεν* P

61 Ὅ ς κε τάδε ῥέξῃι, κείνου κράτος ἔσσεται αἰεί·
Ν ηφαλίμων ἀρνῶν τε ταμὼν χθονίοις τάδε ῥέξον.
Ἦ μος ἂν ἤδη ἔχηις μεγάλ' Ἥρης οἰκί' ἀπάντηι,
Ξ εστά θ' ὅτ' ἂν ξόαν' ἦισι καὶ τἄλλ' ὅσ' ἔλεξα, σάφ' ἴ⟨σθι⟩,
65 Ἐ ν πετάλοισιν ἐμοῖς (ὑπὸ κερκίδος ἀμφὶ καλύπτραν
Ἰ μέρτ' ὅσσ' ἔβαλον γλαυκῆς ἐλάας πολυκάρπου
Ἀ γλαὰ φύλλα λαβοῦσα) λύσιν κακοῦ· ἦμος ἂν ἔλθηι
Ὑ μμι χρόνος μάλα κεῖνος, ἐν ὧι ποτε τἄλλα νεόγν' ἦι,
Τ ρὼς δῆτ' ἐκλύσει σε κακῶν, ἅμα δ' Ἑλλάδος ἐκ γῆς.
70 Α ὐτὰρ σοῦ μεταβᾶσαν ἐποτρύνεις ἀγορεῦσαι

* * *

(XI) Ἐν δὲ Μεσσήνηι οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ὡς φησιν Ἀπολλώνιος, συνέβη πίθον λίθου πεποιημένον ῥαγῆναι χειμώνων βίαι καὶ ὕδατος πολλοῦ ἐπενεχθέντος, προχυθῆναι δὲ αὐτοῦ κεφαλὴν τριπλασίαν τῆς ἀνθρωπίνης. τοὺς δὲ ὀδόντας ἔχειν διστοίχους. ἀναζητούντων δὲ τίνος εἴη ἡ κεφαλή, δηλῶσαι τὴν ἐπιγραφήν· Ἴδεω γὰρ ἐγκεχάρακτο. ἕτερον οὖν δημοσίαι κατασκευάσαντες πίθον ἐνέθεσαν καὶ ἀσφαλέστερον ἐκήδευσαν τὸν ἥρωα οἱ Μεσσήνιοι, τοῦτον ἰδόντες ὄντα, περὶ οὗ φησιν Ὅμηρος (Il. *I* 558—60)·

Ἴδεω θ' ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
τῶν τότε· καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.

(XII) Ἐν Δαλματίαι τε ἐν τῶι τῆς Ἀρτέμιδος καλουμένωι σπηλαίωι ἔστιν ἰδεῖν πολλὰ σώματα, ὧν τὰ τῆς πλευρᾶς ὀστᾶ ὑπερβάλλειν ἑκκαίδεκα πήχεις.

(XIII) Ἀπολλώνιος δὲ ὁ γραμματικὸς ἱστορεῖ ἐπὶ Τιβερίου Νέρωνος 20 p. Chr. σεισμὸν γεγενῆσθαι καὶ πολλὰς καὶ ὀνομαστὰς πόλεις τῆς Ἀσίας ἄρδην ἀφανισθῆναι, ἃς ὕστερον ὁ Τιβέριος οἰκείαι δαπάνηι πάλιν ἀνώρθωσεν. ἀνθ' ὧν κολοσσόν τε αὐτῶι κατασκευάσαντες ἀνέθεσαν παρὰ τῶι τῆς Ἀφροδίτης ἱερῶι, ὅ ἐστιν ἐν τῆι Ῥωμαίων ἀγορᾶι, καὶ τῶν πόλεων ἑκάστης ἐφεξῆς ἀνδριάντας παρέστησαν. (XIV) ἔπαθον δὲ καὶ τῆς Σικελίας ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ οὐκ ὀλίγαι πόλεις καὶ τὰ πλησίον Ῥηγίου. ἐσείσθη δὲ οὐκ ὀλίγα καὶ τῶν ἐν Πόντωι ἐθνῶν. κατὰ δὴ τῆς γῆς τὰς διαστάσεις ἐφάνη σώματα εὐμεγέθη, ἃ ἐκπλαγέντες οἱ ἐπιχώριοι κινῆσαι μὲν ὤκνησαν,

---

1 ῥέξηι Nauck ῥέξει P 3 ἔχηις — ἀπάντηι Diels ἔχοις μεγαλήιην οὐ καπαντῆ P 4 ξεστά — ἦισι Diels ξεστοδοταν ξοανησιν P σάφ' ἴσθι Keller σαφι· P 5 καλύπτραν Diels —ας P 6 ἰμέρτ' ὅσσ' ἔβαλον Diels ἰμερτος σε βάλεν P 8 νεόγν' ἦι Diels νεογνη P 9 δῆτ' ἐκλύσει Nauck δητεκαυσει P 10 σοῦ: ποῦ Emp 13 λίθωι We ⟨ἐκ⟩ λίθου? 23 ὑπερβάλλειν (sc. φησὶν Ἀπολλώνιος) P —ει edd 24—1183, 20: XIII—XVI verband Jac XV—XVI Leopardi 32 σώματα εὐμεγέθη Nauck σωμάτων μεγέθη P σ. ὑπερμεγέθη?

δείγματος δ' ἕνεκεν ἔπεμψαν εἰς τὴν Ῥώμην ὀδόντα ἑνός, οὐ ποδιαῖον μόνον ἀλλ' ὑπερβάλλοντα καὶ τοῦτο τὸ μέτρον. ἐπιδείξαντες δὲ Τιβερίωι οἱ πρέσβεις εἴροντο, εἰ βούλεται κομισθῆναι τὸν ἥρω πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ πρὸς ταῦτα ἐμφρόνως ἐβουλεύσατο, μήτε τῆς γνώσεως τοῦ μεγέθους ἑαυτὸν ἀποστερήσας τό τε ἀνόσιον τῆς νεκροσυλίας παραιτησάμενος. γεωμέτρην γάρ τινα τῶν οὐκ ἀφανῶν Ποῦλχρον ὀνόματι, τιμώμενον ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὴν τέχνην, καλέσας πρόσωπον ἐκέλευσε πλάσαι πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ὀδόντος. ὁ δὲ σταθμησάμενος ἡλίκον ἂν γένοιτο τό τε σύμπαν σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τῶι τοῦ ὀδόντος ὄγκωι, ἐργασάμενος διὰ ταχέων ἐκόμισε τῶι αὐτοκράτορι. κἀκεῖνος εἰπὼν ἀρκεῖσθαι τῆι θέαι ταύτηι ἀποπέμπει τὸν ὀδόντα ἐκεῖσε ὅθεν καὶ ἐκομίσθη. (XV) *οὐ χρὴ δὲ ἀπιστεῖν τῶι εἰρημένωι, ἐπεὶ καὶ τῆς Αἰγύπτου Νιτρίαι εἰσὶν τόποι, ἐν αἷς δείκνυται σώμαια οὐκ ἐλάττω τούτων, οὐ κεκρυμμένα γῆι ἀλλ' ἐμφανῆ ἀφειμένα· οὔτε συγκέχυται οὔτε συμπεφύρηται ἀλλ' ἐν τάξει κεῖται, ὡς γνωρίσαι προσελθόντα τοῦτο μὲν μηρῶν ὀστᾶ, τοῦτο δὲ κνημῶν καὶ τῶν ἄλλων μελῶν. διὸ οὐ χρὴ οὐδὲ τούτοις ἀπιστεῖν, ἐννοουμένους ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ φύσις ἀκμάζουσα ἅπαντα ἐγγὺς θεῶν ἐκουροτρόφει, μαραινομένου δὲ τοῦ χρόνου συμμεμάρανται καὶ τὰ μεγέθη τῶν φύσεων.* (XVI) *καὶ τὰ ἐν τῆι Ῥόδωι δὲ παρειλήφαμεν ὀστᾶ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὡς παραβαλλομένους τοὺς νῦν ἀνθρώπους πολὺ καταδεεστέρους εἶναι.*

(XVII) *Ὁ δὲ αὐτός φησιν πλησίον Ἀθηνῶν νῆσόν τινα εἶναι, ταύτην δὲ τοὺς Ἀθηναίους βούλεσθαι τειχίσαι. σκάπτοντας οὖν τοὺς θεμελίους τῶν τειχῶν εὑρεῖν σορὸν ἑκατὸν πηχῶν, ἐν ἧι εἶναι σκελετὸν ἴσον τῆι σορῶι, ἐφ' ἧς ἐπιγεγράφθαι τάδε· 'τέθαμμ' ὁ Μακρόσειρις ἐν νήσωι μικρᾶι, ἔτη βιώσας πεντάκις τὰ χίλια.'*

(XVIII) *Εὔμαχος δέ φησιν ἐν Περιηγήσει* (178 F 2) *Καρχηδονίους περιταφρεύοντας τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν εὑρεῖν ὀρύσσοντας δύο σκελετοὺς ἐν σοροῖς κειμένους, ὧν τοῦ μὲν εἰκοσιτέσσαρας εἶναι πήχεις τὴν σύνθεσιν, τοῦ δὲ ἑτέρου εἰκοσιτρεῖς.*

(XIX) *Θεόπομπος δέ φησιν ὁ Σινωπεὺς ἐν τῶι Περὶ σεισμῶν ἐν τῶι Κιμμερικῶι Βοσπόρωι αἰφνιδίως σεισμοῦ γενομένου τῶν παρ' αὐτοῖς τινα ἀναρραγῆναι λόφον καὶ ἀναβαλεῖν ὀστᾶ ὑπερμεγέθη, ὥστε τὴν σύνθεσιν τοῦ σκελετοῦ πηχῶν εὑρεθῆναι εἰκοσιτεσσάρων. ταῦτα δέ φησιν τὰ ὀστᾶ τοὺς περιοικοῦντας βαρβάρους εἰς τὴν Μαιῶτιν ῥῖψαι λίμνην.*

---

7 *μέγεθος* P *μῆκος*? Keller 12 *Νιτρίαι* Nauck (Strab. XVII 1, 23; Steph. Byz. s. v.) *λίτραι* P 14 *συμπεφύρηται* Nauck *—όρηται* P 17 *ἐκυφόρει* Meineke 18 *φύσεων*: *σωμάτων, ἀνθρώπων, ζώιων* o. ä.? 21—22 *ταύτην δὴ* vulg 23 *τειχῶν* Franz *τοίχων* P 24 *ἐπιγεγράφθαι* Leopardi *ἐπιγέγραπται* P 25 *μικρᾶι* He *μακρᾶι* P 31 *τῶν* Emperius *τὸν* P

(XX) *Παιδίον πρὸς Νέρωνα ἐκομίσθη τετρακέφαλον, ἀνάλογα ἔχον καὶ τὰ ἄλλα μέλη, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Θρασύλλου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃι Ποπλίου Πετρωνίου Τουρπιλιανοῦ καὶ ⟨Λουκίου⟩ Καισεννίου Παίτου.* (XXI) *καὶ ἕτερον ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου κεφαλὴν ἐκπεφυκυῖαν ἔχον.* 61 p. Chr.

(XXII) *Ἐγένετο σημεῖον παράδοξον ἐπὶ Ῥώμης, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Δεινοφίλου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃι Κοίντου Οὐηρανίου καὶ Γ[ν]αίου Πομπηίου Γάλλου. Ῥαικίου γὰρ Ταύρου, ἀνδρὸς στρατηγικοῦ, τῆς γυναικὸς θεράπαινα τῶν τετιμημένων ἀπεκύησε πίθηκον.* 49 p. Chr.

(XXIII) *Κορνηλίου Γαλλικανοῦ ἡ γυνὴ παιδίον ἔτεκεν κεφαλὴν ἔχον Ἀνούβιδος ἐπὶ Ῥώμης, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Δημοστράτου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃι Αὔλου Λικιννίου Νερούα Σιλ[αν]ιανοῦ καὶ Μάρκου Οὐεστίνου Ἀττικοῦ.* 65 p. Chr.

(XXIV) *Γυνὴ ἀπὸ πόλεως Τριδέντου τῆς Ἰταλίας ἀπεκύησεν ὄφεις ἐσφαιρωμένους, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃι Δομετιανοῦ Καίσαρος τὸ ἕνατον καὶ Πετιλίου Ῥούφου τὸ δεύτερον, ἐν Ἀθήναις ἀναρχίας οὔσης.* 83 p. Chr.

(XXV) *Ἐν Ῥώμῃι δικέφαλόν τις ἀπεκύησεν ἔμβρυον, ὃ ὑποθήκαις τῶν θυοσκόων εἰς τὸν Τίβεριν ποταμὸν ἐνεβλήθη, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀδριανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος γενομένου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃι αὐτοκράτορος Τραιανοῦ τὸ ἕκτον καὶ Τίτου Σεξτίου Ἀφρικανοῦ.* 112 p. Chr.

(XXVI) *Δωρόθεος δέ φησιν ὁ ἰατρὸς ἐν Ὑπομνήμασιν ἐν Ἀλεξανδρείαι τῆι κατ' Αἴγυπτον κίναιδον τεκεῖν, τὸ δὲ βρέφος ταριχευθὲν χάριν τοῦ παραδόξου φυλάττεσθαι.*

(XXVII) *Ἐν Γερμανίαι ἐν τῶι στρατῶι τῶν Ῥωμαίων, ὃς ἦν ὑπὸ Τίτωι Κουρτιλίωι Μαγκίαι, τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο. δοῦλος γὰρ στρατιώτου ἔτεκεν, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Κόνωνος, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃι Κοίντου Οὐ⟨ο⟩λουσίου Σατορνίνου καὶ Ποπλίου Κορνηλίου Σκιπίωνος.* 86 p. Chr.

(XXVIII) *Καὶ Ἀντίγονος* (c. 110) *δὲ ἱστορεῖ ἐν Ἀλεξανδρείαι μίαν γυναῖκα ἐν τέτρασιν τοκετοῖς εἴκοσι τεκεῖν καὶ τὰ πλεῖστα τούτων ἐκτραφῆναι.*

(XXIX) *Καὶ ἑτέρα τις γυνὴ κατὰ τὴν αὐτὴν πόλιν πέντε ἐν ἑνὶ τοκετῶι ἀπεκύησεν παῖδας, τρεῖς μὲν ἄρρενας, δύο δὲ θηλείας, οὓς αὐτοκράτωρ Τραιανὸς ἐκέλευσεν ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων τρέφεσθαι. πάλιν δὲ μετ' ἐνιαυτὸν ἄλλα τρία ἡ αὐτὴ γυνὴ ἔτεκεν.*

---

3 *Τουρπιλιανοῦ* edd *τουσπαλιανοῦ* P ⟨*Λουκίου*⟩ Jac *κεσεννιου πέτου* P *Καισωνίου Παίτου* edd 6 *Οὐηρανίου* Meursius *οὐηρατίου* P *Γαίου* Meursius; s. Pros. Imp. R. III 66, 470 11 *Λικιννίου* edd *λουκηννίου* P *Σιλιανοῦ* Keller *οὐηεστίνου* P 18 ⟨*ὕστερον*⟩ *γενομένου* Leopardi 26 *Οὐολουσίου* Keller 29 *γυνή*: *Serapias Alexandrina mulier* Digest. 34, 5, 7, 7 31 *Τραιανός*: *Ἀδριανός* Meursius (Digest. a. o.)

(XXX) Ἱππόστρατος (III) δέ φησιν ἐν τῶι Περὶ Μίνω Αἴγυπτον ἐκ μιᾶς γυναικὸς Εὐρυρρόης τῆς Νείλου πεντήκοντα υἱοὺς γεννῆσαι. (XXXI) Δαναός τε ὁμοίως ἐκ μιᾶς γυναικὸς τῆς Νείλου Εὐρώπης πεντήκοντα θυγατέρας ἔσχεν.

(XXXII) Κράτερος δέ φησιν, ὁ Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως ἀδελφός (III), γινώσκειν τινὰ ἄνθρωπον, ὃν ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν παῖδα γενέσθαι καὶ μειράκιον καὶ ἄνδρα καὶ γέροντα καὶ γήμαντα καὶ παιδοποιησάμενον ἀποθανεῖν.

(XXXIII) Μεγασθένης (III) δέ φησιν τὰς ἐν Πανδαίαι κατοικούσας γυναῖκας ἑξαετεῖς γενομένας τίκτειν.

(XXXIV) Εὑρέθη ἐν Σαύνηι τῆς Ἀραβίας πόλει ἱπποκένταυρος ἐπὶ ὄρους μάλα ὑψηλοῦ, ὅ ἐστιν γέμον φαρμάκου θανασίμου. καλεῖται δὲ τὸ φάρμακον ὁμώνυμον τῆι πόλει, ὀξύτατον δὲ καὶ ἀντικώτατον τῶν ὀλεθρίων καθέστηκεν. τὸν δὲ ἱπποκένταυρον συλλαβὼν ὁ βασιλεὺς ζωὸν ἀποπέμπει σὺν ἑτέροις δώροις πρὸς Καίσαρα εἰς τὴν Αἴγυπτον. τροφὴ δὲ ἦν αὐτοῦ κρέα. οὐ φέρων δὲ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἀέρος τελευτᾶι, καὶ οὕτως ὁ ἔπαρχος τῆς Αἰγύπτου ταριχεύσας ἀπέστειλεν εἰς Ῥώμην. καὶ πρῶτον ἐν τοῖς βασιλείοις ἀπεδείχθη, τὸ μὲν πρόσωπον ἀγριώτερον τοῦ ἀνθρωπίνου ἔχων, χεῖρας δὲ καὶ τοὺς τούτων δακτύλους τετριχωμένους, πλευρὰ δὲ συναφῆ τοῖς πρώτοις σκέλεσι καὶ τῆι γαστρί. ὅπλαὶ δὲ ἦσαν αὐτῶι ἵππου στερεαὶ καὶ ἐπίξανθοι χαῖται, καίπερ ὑπὸ τῆς ταριχείας συμμελαινόμεναι τῶι δέρματι. μέγεθος δὲ ἦν οὐχ οἷοίπερ οἱ γραφόμενοι, οὐδ' αὖ πάλιν μικρόν. (XXXV) Ἐν δὲ τῆι προειρημένηι πόλει Σαύνηι ἐλέγοντο καὶ ἕτεροι εἶναι ἱπποκένταυροι. τὸν δὲ πεμφθέντα εἰς Ῥώμην εἴ τις ἀπιστεῖ, δύναται ἱστορῆσαι· ἀπόκειται γὰρ ἐν τοῖς ὁ⟨ρ⟩ρίοις τοῦ αὐτοκράτορος τεταριχευμένος, ὡς προεῖπον.

(*ΠΕΡΙ ΜΑΚΡΟΒΙΩΝ*).

37 (29) COD. PAL. gr. 398: (I) Οἱ ἑκατὸν ἔτη ζήσαντες Ἰταλῶν, ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν ἀποτιμήσεων ἀναζητήσαντες οὐ παέργως ἐμάθομεν. [1] Λούκιος Κορνήλιος, Λουκίου υἱός, πόλεως Πλακεντίας. [2] Λούκιος Γλαύκιος Οὐῆρος, Λουκί⟨ου υἱός⟩, πόλεως Πλακεντίας. [3] Λούκιος Οὐετούστιος

2—3 *Εὐρυρρόης — Εὐρώπης* C Mueller aus Tzetz. Chil. VII 368—71 *εὐρυόπης — εὐρυόπης* P [*τῆς Νείλου Εὐρυόπης*] He 9 *Πανδαίαι* C Mueller *παλαιᾶι* P 10 *γενομένας* Nauck *γιν—* P 18 *ἐπεδείχθη* He 25 *ὁρρίοις* (= *horreis*) Keller *ὁρίοις* P 28 *περὶ τῶν ἑκατὸν ἔτη ζησάντων* P mg 29 *ὡς*: *οὓς*? Jac 30 *Λουκίου* P mg zu no. 4 *κορνίου* P 30—31 *Γλαύκιος* Nauck *γλαύκκειος* P 31 *Λουκίου υἱός* We *λούκιος* P

Σεκοῦνδος, Λουκίου υἱός, πόλεως Πλακεντίας. [4] *Λούκιος Λικίννιος Πάλος, Λουκίου ἀπελεύθερος, πόλεως Πλακεντίας.* [5] *Λούκιος Ἀκίλιος Μάρκελλος, Λουκίου υἱός, πόλεως Πλακεντίας.* [6] *Λούκιος Οὐέττιος, Μάρκου υἱός, ⟨πόλεως⟩ Βριξέλλων.* [7] *Λούκιος Κουσσώννιος, Λουκίου υἱός, πόλεως Κορνηλίας.* [8] *Λούκιος Γαβίνιος, Λουκίου υἱός, πόλεως Βελείας.* [9] *Γάιος Ὁρτήσιος Φρόντων, Σέξτου υἱός, πόλεως Βονωνίας.* [10] *Γάιος Νώνιος Μάξιμος, Ποπλίου υἱός, πόλεως Βριξέλλων.* [11] *Γάιος Ἀμούριος Τείρων, Γαίου υἱός, πόλεως Κορνηλίας.* [12] *Γάιος Κάσσιος Πούδης, Τιτ[ί]ου υἱός, πόλεως Πάρμης.* [13] *Γάιος Τίτ⟨ι⟩ος Κόμμουνις, Γαίου ἀπελεύθερος, πόλεως Πάρμης.* [14] *Γάιος Οὐάτιος Τέρτιος, Σπορίου υἱός, πόλεως Πλακεντίας.* [15] *Γάιος Ἰούλιος Πόθος, *, πόλεως Ῥαβέννης.* [16] *Γάιος Οὐαλέριος Πρῖμος, Κοίντου υἱός, πόλεως Βελείας.* [17] *Καισέλλιος Κῦρος, *, πόλεως Πλακεντίας.* [18] *Κατία, Γαίου θυγάτηρ, πόλεως Φαουεντίας.* [19] *Πόπλιος Φούλβιος Φρύξ, Λουκίου ἀπελεύθερος, πόλεως Πολλησίας.* [20] *Πόπλιος Ναίβιος, Λουκίου υἱός, πόλεως Βασιλείας.* [21] *Πόπλιος Δεκέννιος Δημοσθένης, Ποπλίου ἀπελεύθερος, πόλεως Ἀριμίνου.* [22] *Πετρωνία Κοίντου, Λουκίου ἀπελευθέρα, πόλεως Πλακεντίας.* [23] *Πόλλεια Πῶλα, Σπορίου θυγάτηρ, πόλεως † Αἰτωσίας.* [24] *Μάρκος Οὐιλώνιος Σευῆρος, *, πόλεως Οὐελείας.* [25] *Μάρκος Τερέντιος Ἄλβιος, Μάρκου ἀπελεύθερος, πόλεως Πλακεντίας.* [26] *Μάρκος Ἀντώνιος, Λουκίου υἱός, πόλεως Πλακεντίας.* [27] *Μάρκος Τάλπιος Οὐιτᾶλις, Μάρκου υἱός, πόλεως Πλακεντίας.* [28] *Μάρκος Ἀκίλιος, Μάρκου υἱός, πόλεως Βονωνίας.* [29] *Μάρκος Νιρέλλιος, Γαίου υἱός, πόλεως Πάρμης.* [30] *Τίτος Οὐίβιος Θάλβιος, Σπορίου υἱός, πόλεως Πάρμης.* [31] *Τίτος Αἰμίλιος, Κοίντου υἱός, πόλεως Ῥηγίου.* [32] *Τίτος Οὐετεράνιος, Ποπλίου υἱός, πόλεως Βονωνίας.* [33] *Τίτος Νουμέριος, Τίτου υἱός, πόλεως Πλακεντίας.* [34] *Τίτος Σερούιος Σεκοῦνδος, Τίτου υἱός, πόλεως Βονωνίας.* [35] *Τίτος Πετρώνιος, ⟨Σ⟩πορίου υἱός, πόλεως Πλακεντίας.* [36] *Τίτος Ἀντώνιος, Μάρκου υἱός, πόλεως Ῥηγίου.* [37] *Τίτος Σερούιος Πωλλίων, Γαίου υἱός, πόλεως Βονωνίας.* [38] *Τίτος Καμόριος Τέρτιος, Τίτου υἱός, πόλεως Φειδεντίας.* [39] *Τουρέλλη † Φόρησις, Γαίου ἀπελευθέρα, πόλεως Βονωνίας.* [40] *Κούιντος Κάσσιος Ῥοῦφος, Κουίντου υἱός, πόλεως Ῥηγίου.* [41] *Κούιντος Λουκρήτιος Πρῖμος, Κουίντου υἱός, πόλεως Ῥηγίου.* [42] *Κούιντος Οὐέλιος, Ποπλίου υἱός, πόλεως Βελίας.*

---

4 ⟨πόλεως⟩ edd *Κουσσώνιος* Franz 5 *Γαβίνιος* Bergk *γαμίνιος* P 6 *Ὁρτήσιος* Bergk *πορτήσιος* P 8 *Κάσσιος Πούδης* Nauck *καστοπουδης* P *Τίτου* Nauck 9 *Τίτιος* Keller 11 * Jac 12—13 * Jac *καισειλίας* (*Καισέλλιος* Bergk) *Κῦρος* scheint korrupt 15 *Ναίβιος* Nauck *νέβιος* P 16 *Δεκέννιος* We *δεκέμιος* P *ἀριμήνου* P 21 *Τάλπιος* edd *τάνπιος* P *Τάμπιος*? Keller 22 *Ἀκίλιος* Bergk *ἀκκέλιος* P 24 *Σπορίου* We *σοιρίου* P 25 *Ῥηγίου* C Mueller *ῥηγίας* P 29 *Σερούιος* Nauck *ἐρούσιος* P 30 *Φόρησις* = *Forensis* Keller

[43] *Ἀντωνία Σεκούνδα, Ποπλίου θυγάτηρ, πόλεως Βελίας.* [44] *Ἀλβατία Σαβίνα, *, πόλεως Πάρμης.* [45] *Σαλονία Οὐάρηνα, Ποπλίου θυγάτηρ, πόλεως Βασιλείας.* [46] *Βαιβία Μαρκέλλα, Σέξτου θυγάτηρ, πόλεως Ὀρτισίας.* [47] *Βαστία Ἀστικόσου, Μακεδὼν ἀπὸ Φιλίππων.* [48] *Βόνζης Τόνου, Παροικοπόλεως, Μακεδών.* [49] *Φρόντων Ἀλβουτίου, Μακεδὼν ἀπὸ Φιλίππων.* [50] *Σάρκη Σκίλα, Μακέτις, Ἀμφιπολῖτις.* [51] *Αἰδέσιος Δίζα, Παροικοπόλεως Μακεδών.* [52] *Βίθυς Διζάστου, Παροικοπόλεως τῆς Μακεδόνων.* [53] *Ζακεδένθης Μουκάσου, Παροικοπολίτης, Μακεδών.* [54] *Μάντις Καιπρίζου, Μακεδὼν ἐξ Ἀμφιπόλεως.* [55] *Ἀλέξανδρος Δημητρίου, Τιανὸς ἀπὸ Πόντου καὶ Βιθυνίας.* [56] *Γάζα Τίμωνος, Τιανὴ ἀπὸ Πόντου καὶ Βιθυνίας.* [57] *Χρήστη Ἀντιπάτρου, Τιανή.* [58] *Χρυσίον Θεοφίλου, Τιανή.* [59] *Ἱέρων Ἱέρωνος, Τιανός.* [60] *Μούζακος Μουκαντίου, Νικομηδεὺς Βιθυνίας.* [61] *Λούκιος Φιδικλάνιος Νέπως, Σινωπεύς.* [62] *Ἄλούκιος Ἀπιλιούτας, ἀπὸ Λουσιτανίας πόλεως Ἰντεραμνησίας.* [63] *Ἄμβατος, Δοκουρίου υἱός, τῆς αὐτῆς πόλεως.* [64] *Κάμαλος, Καντολγουνίου υἱός, τῆς αὐτῆς πόλεως.* [65] *Κέλτιος, Πελλίου υἱός, πόλεως Ἀπειλοκαρίου.* [66] *Ἀρρούντιος, Ἀππίου υἱός, πόλεως Κονιμβριγησίας.* [67] *Τάμφιος, Κελτίου υἱός, πόλεως τῆς αὐτῆς.* [68] *Δοκκούριος, Ἀλουκκίου υἱός, πόλεως Αἰβουροβισυγγησίας.*

(II) *Οἱ ἀπὸ ἑκατὸν ἑνὸς ἐτῶν μέχρι ἑκατὸν δέκα ἀπογραψάμενοι.*

[69] *Γάιος † Ληλήδιος Πρῖμος, *, πόλεως Βονωνίας, ἔτη ἑκατὸν ἕν.* [70] *Κλωδία Ποτέστα, Γαίου ἀπελευθέρα, πόλεως Βονωνίας, ἔτη ρα.* [71] *Κουσινία Μόσχις, Γαίου ἀπελευθέρα, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη ρα.* [72] *Κερεωνία Οὐερηκούνδα, Ποπλίου ἀπελευθέρα, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη ρα.* [73] *Λ⟨ι⟩ουία Ἀττική, Ποπλίου ἀπελευθέρα, πόλεως Πάρμης, ἔτη ρα.* [74] *Βουρία Λυχναινίς, *, πόλεως Πάρμης, ἔτη ρα.* [75] *Γάιος Σάμιος, Γαίου υἱός, πόλεως Βελείας, ἔτη ρβ.* [76] *Κούιντος Κορνήλιος, Κουίντου υἱός, πόλεως Ῥηγίου, ἔτη ρβ.* [77] *Τίτος Ἀντώνιος, Τίτου υἱός, πόλεως Πάρμης, ἔτη ρβ.* [78] *Κοκνανία* (?) *Μοῦσα, *, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη ργ.* [79] *Δημόκριτος Ἀβδηρίτης ἔτη ρδ· ἐτελεύτησεν δὲ τροφῆς ἀποσχόμενος.* [80] *Κτησίβιος ὁ ἱστοριογράφος* (VI) *ἔτη ρδ· ἐν περιπάτωι δὲ ἐτελεύτα, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Χρονικοῖς* (244 F 49) *δεδήλωκεν.* [81] *Ἱερώνυμος ὁ συγγραφεὺς* (154 T 2) *πολλοὺς μὲν χρόνους ἐν ταῖς στρατείαις ἀναπλήσας, πλείστοις δὲ τραύμασιν ἐν πολέμοις περιπεσὼν ἐτελεύτησεν βιώσας ἔτη ρδ, ὥς φησιν Ἀγαθαρχίδης ἐν τῆι ἐννάτηι τῶν Περὶ τῆς Ἀσίας Ἱστοριῶν* (86 F 4).

---

2 *Πάρμης* edd *πάργης* P 3 *βεβία* P 5 *Παροικοπόλεως* Jac (v. 7) *παροίκου πόλπης* P *Παροικοπολίτης* Meursius 6 *σαρκησκιλα* P 14 *Ἰντεραμνησίας* Keller *ἰντερανιησίας* P 19 *ἑκατὸν ἑνὸς* Jac (doch s. 1188, 1; 17) *ἑ. τεσσάρων* P *ἑκ. καὶ τεσσ.* P mg [*τεσσάρων*] Bergk 20 *Ληναῖος?* * (u. v. 25, 28) Jac 21 ρα: hier und weiter in worten P 21—22 *Κουσωνία Μοσχάς* Bergk 25 *πάργης* P *σάμφιος* P *Σάμφιος* edd 32 *ἀναπλήσας* Nauck *ἀνατλήσας* P

[82] *Γάιος Λαλλίας Τιωναῖος, Λουκίου υἱός, πόλεως Βονωνίας, ἔτη* ρε. [83] *Πόπλιος Κουισέντιος* (?) *Ἐφυρίων, Ποπλίου ἀπελεύθερος, πόλεως Βονωνίας, ἔτη* ρε. [84] *Τίτος Κοττίνας Χρύσανθος, Τίτου ἀπελεύθερος, πόλεως Φαουεντίας, ἔτη* ρε. [85] *Μάρκος Πομ⟨π⟩ώνιος Σεβῆρος, Μάρκου υἱός, πόλεως Ταννητάνης, ἔτη* ρε. [86] *Σέξστος Ναίβιος, Σέξστου υἱός, πόλεως Πάρμης, ἔτη* ρε. [87] *Λούκιος Αἴλιος Δωρόθεος, Λουκίου ἀπελεύθερος, πόλεως Βονωνίας, ἔτη* ρς. [88] *Γάιος Πομπούσιος Μοντ[ι]ανός, Ποπλίου υἱός, ἔτη* ρζ. [89] *Πόλλα Δωνάτα, Σέξστου θυγάτηρ, πόλεως Βονωνίας, ἔτη* ρι. [90] *Μουνα[ν]τία Προκούλα, Λουκίου θυγάτηρ, πόλεως Ῥηγίου, ἔτη* ρι.

(III) *Οἱ ἀπὸ τῶν* ρι *ἐτῶν μέχρι* ρκ *ἀπογραψάμενοι.* [91] *Τίτος Πουρέννιος Τοῦτος, Λουκίου υἱός, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη* ρια. [92] *Λούκιος Ἀντίστι[χ]ος Σωτήριχος, Λουκίου ἀπελεύθερος, πόλεως Ῥαβέννης, ἔτη* ριγ. [93] *Λούκιος* † *Πέτρου, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη* ριδ. [94] *Ἰουλία Μοδεστίνα, πόλεως Κορσιόλων,* * * [95] *πριμοπιλαρίου ἀπελευθέρα, καθ' ἡμᾶς ἔτι οὖσα, πόλεως Βριξέλλων, ἔτη* ρκ. * * *

(IV) *Οἱ ἀπὸ* ρλ *ἐτῶν μέχρι* ρμ *ἀπογραψάμενοι.* [96] *Λούκιος Τερέ⟨ν⟩τιος, ⟨Μάρκου υἱὸς⟩, πόλεως Βονωνίας, ἔτη* ρλε. [97] *Φαῦστος, Καίσαρος δοῦλος, ἐκ Σαβίνων, ἀπὸ Πραιτωρίου Παλλαντιανοῦ, ἔτη* ρλς· *ὃν καὶ αὐτὸς ἐθεασάμην Ἀδριανῶι τῶι Καίσαρι ἐπιδειχθέντα.*

(V) [98] *Ἀργανθώνιος ὁ τῶν Ταρτησίων βασιλεύς, ὡς ἱστορεῖ Ἡρόδοτος* (I 163) *καὶ Ἀνακρέων ὁ ποιητής* (F 8 Bgk), *ἔτη* ρν. (2) [99] *Σίβυλλα ἡ Ἐρυθραία ἐβίωσεν ἔτη ὀλίγον ἀποδέοντα τῶν χιλίων, ὡς αὐτή φησιν ἐν τοῖς χρησμοῖς τόνδε τὸν τρόπον·*

ἀλλὰ τί δὴ πανόδυρτος ἐπ' ἀλλοτρίοισι πάθεσσιν
θέσφατα φοιβάζω, λυσσώδεα μοῖραν ἔχουσα,
οἴστρου δὲ σφετέρου καταγεύομαι ἀλγινόεντος;
ἐν δεκάτηι γενεᾶι χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἔχουσα,
μαινομένη μὲν ἐνὶ θνητοῖς καὶ ἄπιστα λέγουσα,
πάντα δ' ὕπαρ προιδοῦσα βροτῶν δυσανάσχετα κήδη.
καὶ τότε μοι φθονέσας Λητοῦς ἐρικυδέος υἱὸς

---

1 *τιωναῖνος* P *Βονωνίας* We *βιωνίας* P 2 *Κουισέντιος Σφυρίων* edd *χουϊσέντιος ἐφυρίων* P 4 *Πομπώνιος* Keller 5 *Ναίβιος* Nauck *νέβιος* P 6 *παρμίας* P 7 *Μοντανός* Nauck 9 *Μουνατία* Bergk 13 *Ἀντίστιος* Bergk 15 * * Bergk 16 * * * der abschnitt über die 120—130jährigen ist ausgefallen (s. Plin. NH VII 163—164) Jac 17 ρλ: im folgenden zahlzeichen P 17—18 *Τερέντιος* edd (Plin. NH VII 163) 18 ⟨*Μάρκου υἱός*⟩ Jac (Plin. a. o.) 21 *εἴκοσι καὶ ἑκατὸν* Herod 28 *ἐν δεκάτηι γενεᾶι* (vgl. p. 1189,16) Salmasius *ἐκνεαομεν ἀεὶ* P *ἐκ νεαρῶν μὲν ἀεὶ* Xylander *ἐννέα μὲν γενεαῖς* Js. Vossius 30 *ὕπαρ* Meineke *ὑπερ* P

μαντοσύνης, παθέων δὲ καταπλήσας ὁλοὸν κῆρ,
ψυχὴν ἐκλύσει δεσμευομένην ἐνὶ λυγρῷ
σώματι, σαρκοτυπεῖ διοιστεύσας δέμας ἰῶι.
ἔνθ' ἄρα μοι ψυχὴ μὲν ἐς ἠέρα πωτηθεῖσα,
πνεύματι συγκραθεῖσα βροτῶν εἰς οὔατα πέμψει
κληδόνας ἐν πυκινοῖς αἰνίγμασι συμπλεχθείσας·
σῶμα δ' ἀεικελίως ἄταφον πρὸς μητέρος αἴης
κείσεται· οὐ γάρ τις θνητῶν ἐπὶ γαῖαν ἀμήσει
οὐδὲ τάφωι κρύψει· κατὰ γὰρ χθονὸς εὐρυοδείης
δύσεται αἷμα μέλαν τερσαινομένοιο χρόνοιο.
ἔνθεν δὴ πολλῆς ἀναφύσεται ἔρνεα ποίης,
ἢ καταβοσκομένων μήλων εἰς ἥπατα δύσα
ἀθανάτων δείξει βουλεύματα μαντοσύνησι.
σαρκῶν δ' ὄρνιθες πτεροείμονες αἵ κε πάσωνται,
μαντοσύνην θνητοῖσιν ἀληθέα ποιπνύσουσι.

(3) *διὰ τούτου τοῦ χρησμοῦ ἀποδείκνυται δέκα γενεὰς αὐτὴν κατ' ἀνθρώπους γεγονέναι, καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τὴν ἐκ τοῦ ζῆν, τῆς μὲν ψυχῆς κατὰ τὸν ἀέρα φερομένης καὶ προσπιπτούσης τοῖς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων λαλουμένοις, παρασκευάσειν τὰς γινομένας κληδόνας διὰ τῶν λόγων· τοῦ δὲ σώματος ἀτάφου γενομένου τὰ μὲν ὄρνεα τῶν σαρκῶν φαγόντα τὴν διὰ τῆς ὀρνιθοσκοπίας μαντείαν διασημανεῖν· τοῦ δ' ὑπολοίπου μέρους εἰς τὴν γῆν σαπέντος, καὶ τὰ κτήνη φαγόντα τῆς ἐκ τῆς γῆς φυομένης πόας τὴν ἡπατοσκοπικὴν εἰς τὸν βίον εἰσάξειν τέχνην.* (4) *τὴν δὲ γενεὰν Σίβυλλα ἱστορεῖ ἐτῶν ἑκατὸν δέκα ἐν τῶι χρησμῶι τῶι πρὸς Ῥωμαίους περὶ τῶν αἰωνίων θε⟨ωρι⟩ιῶν, ἃ Ῥωμαῖοι σεκουλάρια καλοῦσι* (s. F 40). *τῶν γὰρ συμμάχων αὐτῶν καὶ κοινωνῶν μὴ ἐμμενόντων ταῖς συνθήκαις, ἀλλὰ πυκνὰ μεταβαλλομένων καὶ πολεμούντων αὐτοῖς, ἡ Σίβυλλα ἐχρησμώιδησεν ἐπιτελεσθεισῶν τῶν θεωριῶν τούτων ὑποταγήσεσθαι τοὺς ἀφεστῶτας Λατίνους. εἰσὶν δὲ οἱ χρησμοὶ οἵδε·*

Ἀλλ' ὁπότ' ἂν μήκιστος ἴηι χρόνος ἀνθρώποισιν
ζωῆς, εἰς ἐτέων ἑκατὸν δέκα κύκλον ὁδεύσας,
μεμνῆσθαι, Ῥωμαῖε, καὶ εἰ μάλα λήσει ἑαυτόν,

---

1 *καταπλήσας* Emperius *κατοικήσας* P *κατοικτίσας*? Meursius 3 *σαρκοτυπεῖ — ἰῶι* Meineke *σαρκοτύπιδι διοιστεύσας γεγαῖον* P 4 *πωτηθεῖσα* Nauck *πιστηθεῖσα* P *πιστευθεῖσα* We 11 *ἀναφύσεται* Meineke *ἀναδύσεται* P 14 *πτεροείμονες* Bast *πτετροείμονες* P 15 *ποιπνύσουσι* edd —*ύουσι* P 18—19 *τοῖς — λαλουμένοις* We *τοὺς —ους* P 21 *διασημανεῖν* Meineke —*αίνειν* P 25 *θεωριῶν* We *θεῶν* P 30 *ἴηι* Salmasius *ἴκηι* PV (= Zosimi cod. Vatic.) 31 *ὁδεύων* V 32 *ἑαυτόν* Eberhard *ἑαυτοῦ* P *εαυτὸς* V (*εαυτοῦ*̣ V²) *γ' ἐσσ' ἐπιλήσμων* Men(delssohn)

μεμνῆσθαι τάδε πάντα, θεοῖσι μὲν ἀθανάτοισι
ῥέζειν ἐν πεδίωι παρὰ Θύβριδος ἄπλετον ὕδωρ,
ὄππηι στεινότατον, νὺξ ἡνίκα γαῖαν ἐπέλθηι,
ἠελίου κρύψαντος ἐὸν φάος· ἔνθα σὺ ῥέζειν
ἱερὰ παντογόνοις Μοίραις ἄρνας τε καὶ αἶγας
κυανέας, ἐπὶ ταῖς δ' Εἰλειθυίας ἀρέσασθαι
παιδοτόκους θυέεσσιν, ὅππηι θέμις· αὖθι δὲ Γαίηι
πληθομένη χοίροις ὗς ἱερεύοιτο μέλαινα.
πάνλευκοι ταῦροι δὲ Διὸς παρὰ βωμὸν ἀγέσθων
ἤματι μηδ' ἐπὶ νυκτί· θεοῖσι γὰρ Οὐρανίδηισιν
ἡμέριος πέλεται θυέων τρόπος· ὣς δὲ καὶ αὐτὸς
ἱερεύειν. δαμάλης τε βοὸς δέμας ἀγλαὸν Ἥρης
δεξάσθω νηὸς παρὰ σεῦ. καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,
ὅστε καὶ Ἥλιος κικλήσκεται, ἶσα δεδέχθω
θύματα Λητοίδης. καὶ ἀειδόμενοί τε Λατῖνοι
παιᾶνες κούροισι κόρηισί τε νηὸν ἔχοιεν
ἀθανάτων. χωρὶς δὲ κόραι χορὸν αὐταὶ ἔχοιεν
καὶ χωρὶς παίδων ἄρσην στάχυς, ἀλλὰ γονήων
πάντες ζωόντων, οἷς ἀμφιθαλὴς ἔτι φύτλη.
αἱ δὲ γάμου ζεύγλαις δεδμημέναι ἤματι κείνωι
γνὺξ Ἥρης παρὰ βωμὸν ἀοίδιμον ἑδριόωσαι
δαίμονα λισσέσθωσαν. ἅπασι δὲ λύματα δοῦναι
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί, μάλιστα δὲ θηλυτέρηισιν.
πάντες δ' ἐξ οἴκοιο φερέσθων, ὅσσα κομίζειν
ἔστι θέμις θνητοῖσιν ἀπαρχομένοις βιότοιο,
δαίμοσι μειλιχίοισιν ἱλάσματα καὶ μακάρεσσιν
Οὐρανίδαις. τὰ δὲ πάντα τεθησαυρισμένα κείσθω,
ὄφρα τέλη θυμέλησι * * *
* * ⟨θηλυτέρησι⟩ καὶ ἀνδράσιν ἑδριόωσιν

---

1 θεοῖσι καταχθονίοισι * * Men 2 ῥέξειν P 4 σὺ P σε V 6 κυανέας δ' P ἐπὶ τασδ' V¹ 7 θυεσιν V 8 πληθομένη χοίροις ὗς Men πληθομένηι χώροις ὅις P — ηι χοῖρος ὗστ' V ἱερεύοιτο P² ἱερεύοιτο PV 10 μηδ' ἐπὶ V μὴ δέ τε P Οὐρανίδηισιν Diels —δαισιν P —ιησιν V¹ —ιοισιν V² 11 αὐτὸς V² —οῖς P —ῆς V 12 ἱερεύειν PV δαμάλης Mitscherlich δάμαλις PV τε: δὲ P 14 αἴσια δέχθω P 15 καὶ om V 16 κούροισι κόρηισι Nauck κούροις κούρηισι P κούροις ὁραισι V 17—18 χωρὶς — ἔχοιεν καὶ om V¹ 17 αὖται P 18 ἄρσην om V¹ 19 πάντες Nauck πάντων PV ζωόντων, οἷς Bast ζωόντων τοῖς P ζωοντωοις V 20 ζεύγλαισι P κείνωι: s. F 40 c. 5, 4 23 θηλυτέραισι P 25 ἀπαρχομένους V¹ 27 ουρανίδαις V² ουρανιδες V¹ οὐρανίοις P κεῖσθαι P 28—29 τέλη θυμέλησι * * ⟨θηλυτέρησι⟩ Kiessling ⟨καταχθονίων ἐπιβάλλεις δῶρά τε θηλυτέρησι⟩ Diels οφρα τε δη θυμελησι V¹ ὄφρα τε λῆι θυμέλησι P 29 ἱδρυοωσιν V

ἔνθεν πορσύνῃς μεμνημένος. ἤμασι δ' ἔστω
νυξί τ' ἐπασσυτέρῃσι θεοπρέπτους κατὰ θώκους
παμπληθὴς ἄγυρις· σπουδὴ δὲ γέλωτι μεμίχθω.
ταῦτά τοι ἐν φρεσὶν ἦσιν ἀεὶ μεμνημένος εἶναι,
καί σοι πᾶσα χθὼν Ἰταλὴ καὶ πᾶσα Λατίνων
αἰὲν ὑπὸ σκήπτροισιν ἐπαυχένιον ζυγὸν ἕξει.
Φλέγοντος Τραλλιανοῦ ἀπελευθέρου Καίσαρος
Περὶ θαυμασίων καὶ μακροβίων.

38 (—) DIOG. LAERT. I 111: *καὶ ἐπανελθὼν ἐπ' οἶκον* (sc. *Ἐπιμενίδης*) *μετ' οὐ πολὺ μετήλλαξεν, ὡς φησι Φλέγων ἐν τῶι Περὶ μακροβίων βιοὺς ἔτη ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν· ὡς δὲ Κρῆτες λέγουσιν, ἐνὸς δέοντα τριακόσια· ὡς δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος* (11 B 20) *ἀκηκοέναι φησί, τέτταρα πρὸς τοῖς πεντήκοντα καὶ ἑκατόν.*

Unechtes.

39 (—) MOSES VON CHOREN II 12 p. 107 Whiston: scribit etiam Phigonius omnium regum potentissimum fuisse Artasem Parthum, «qui non solum Libyes pepulit Cyrsumque vinculis constrinxit, sed in Hellesponto etiam et Thracia elementorum naturas immutavit, quum terram navibus ac maria pedibus peragraret. Thessalis bellum minitans fama nominis sui Graeciam perterruit, Lacedaemonios fudit, Phocenses fugavit, Locri sese dedere, Boeoti in ditionem eius concessere, universae is Graeciae terrorem incussit. at brevi calamitas omnia invasit. non ita afflictus est Cyrus cum Massagetis bellum gerens; non talia passus Darius, quum a Scythis aufugeret; non Cambyses in Aethiopia minori; non Xerxes, quum exercitum in Graeciam transduceret, qui thesauris et castris relictis ipse solus incolumis fuga evasit. hic vero, victoriis suis magnopere praefidens, ab suis militibus trucidatus est.»

Anhang.

40 (—) ZOSIMOS Hist. II 1: *⟨* * σεκουλαρίων δ' ἔχει τὴν προσηγορίαν⟩ ἐκ τοῦ τὸν μακρότατον ἀνθρώπου βίον τὸ μέσον διάστημα περιλαμβάνειν ταύτης τῆς ἑορτῆς· σέκουλα γὰρ τὸν αἰῶνα Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. συντελεῖ δὲ πρὸς λοιμῶν καὶ φθορῶν καὶ νόσων ἀκέσεις. ἔσχεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. Οὐαλέσ⟨ι⟩ος, ἀφ' οὗ τὸ Οὐαλεριανὸν κατάγεται γένος, ἦν ἐν τῶι Σαβίνων ἔθνει περιφανής. τούτωι πρὸ τῆς οἰκίας ἄλσος ἦν ἐκ δένδρων μεγίστων. τούτων πεσόντος κεραυνοῦ καταφλεχθέντων ἠπόρει πρὸς τὸ ἐκ τοῦ κεραυνοῦ [καταφλεχθέντων] σημαινόμενον· νόσου δὲ τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἐνσκηψάσης ὑπὲρ τὴν τῶν ἰατρῶν τέχνην διὰ τῶν μάντεων*

2 *ἐπασσυτέραισι* P *θεοπροπίους* P 3 *δὲ* P *τε* V 4 *φρεσὶ σῆισιν* P 5 *λατίνῃ* V 6 *ἐπαυχένιον* Politianus *ὑπ—* PV 7—8 subscr. in P 10 *φλέγων* B *φάσγων* P *σφάγων* V 15—16 v. l. *Phlodinus* 28 erg. (dem sinne nach) Diels 30 *σέκουλον* Sylburg 31 *οὐαλέσιος ς ουαλεσος* V 32 *Οὐαλεριανὸν* Diels *οὐαλεριανῶν* V *Οὐαλερίων* Sylburg 33 *οἰκείας* V 34 [*καταφλ.*] Heumann [*ἐκ τ. κερ. κατ.*] Diels

ἤιει. (2) τῶν δὲ διὰ τοῦ τρόπου τῆς τοῦ πυρὸς πτώσεως ὅτι θεῶν ἐστι μῆνις τεκμηραμένων, εἰκότως δι' ἐκθυσιῶν ὁ Οὐαλέσιος τὸ θεῖον ἐξιλεοῦτο [διὰ τῶν μάντεων]· ὧν τε μετὰ τῆς γυναικὸς ἐν φόβῳ καὶ τὸν τῶν παίδων θάνατον ἐλπίζων ὅσον οὐδέπω συμβήσεσθαι, προσπεσὼν τῇι Ἑστίαι δύο τελείας ἀντὶ τῶν παίδων αὐτῇι δώσειν ὑπισχνεῖτο ψυχάς, ἑαυτοῦ τε καὶ τῆς τῶν παίδων μητρός. (3) ἀποβλέπων δὲ εἰς τὸ κεραυνόβλητον ἄλσος ἀκοῦσαι φωνῆς ἔδοξεν, ἀπάγειν εἰς Τάραντον ἐγκελευομένης τὰ τέκνα κἀκεῖσε θερμήναντα τοῦ Τιβέρεως ὕδωρ ἐπὶ τῆς Ἄιδου καὶ Περσεφόνης ἐσχάρας τοῖς παισὶν δοῦναι πιεῖν. ταῦτα ἀκούσας τότε δὴ πλέον τὴν τῶν παίδων σωτηρίαν ἀπήλπισεν· Τάραντά τε γὰρ πόρρω που τῆς Ἰταλίας εἶναι καὶ οὐκ ἂν ἐν ταύτηι τοῦ Τιβέρεως ὕδωρ φανήσεσθαι. διδόναι δὲ αὐτῶι πονηρὰν ἐλπίδα καὶ τὸ θερμῆναι τὸ ὕδωρ ἐπὶ βωμοῦ χθονίων δαιμόνων ἀκοῦσαι. (2) ἐπὶ τούτοις ἀπορήσαντων καὶ τῶν τερατοσκόπων αὖθις πυθόμενος ἔγνω δεῖν τῶι θεῶι πείθεσθαι, καὶ ἐμβαλὼν πλοίωι ποταμίωι τὰ τέκνα κατήγετο. πυρεταινόντων δὲ αὐτῶν ὑπὸ καύματος, τούτωι προσέπλει τῆς ὄχθης τῶι μέρει καθ' ὃ τὸ τοῦ ποταμοῦ ῥεῖθρον ἠρεμαῖον ἐδόκει. καλύβην δὲ ποιούμενος, ⟨ὡς⟩ ἐναυλισθείη ἅμα τοῖς παισίν, ἤκουεν κατάγεσθαι δεῖν ἐν τῶι Τάραντι· ταύτην γὰρ εἶχεν ὁ τόπος προσηγορίαν, τῶι κατὰ τὴν ἄκραν Ἰαπυγίαν ὁμώνυμος ὢν Τάραντι. (2) προσκυνήσας οὖν ἐπὶ τῆι συντυχίαι τὸ θεῖον ὁ Οὐαλέσ⟨ι⟩ος ἐπὶ τὴν χέρσον ὠκεῖλαι τῶι κυβερνήτηι προσέταττεν, καὶ ἀποβὰς τοῖς παισὶν ἐξεῖπεν. ἀρυσάμενος δὲ ἐκ τοῦ Θύμβριδος ὕδωρ καὶ τοῦτο θερμήνας ἐπί τινος κατὰ τὸν τόπον ὑπ' αὐτοῦ πεποιημένης ἐσχάρας ἔδωκε πιεῖν τοῖς παισίν. οἱ δὲ ἅμα τῶι πιεῖν ὕπνου προσγενομένου κατέστησαν ὑγιεῖς. (3) ὄναρ δὲ θεασάμενοι προσαγαγεῖν ἱερεῖα μέλανα Περσεφόνηι καὶ Ἄιδηι καὶ τρεῖς ἐπαλλήλους ἄγειν παννυχίδας ᾠδῶν καὶ χορῶν, ἀφηγήσαντο πρὸς τὸν πατέρα τὸ ὄναρ, ὡς ἀνδρὸς μεγάλου καὶ θεοπρεποῦς ταῦτα ποιεῖν ἐπισκήψαντος ἐπὶ τοῦ κατὰ Τάραντον Ἀρείου πεδίου, καθ' ὃ καὶ ⟨νῦν⟩ ἀνεῖται τόπος εἰς γυμνάσιον ἵππων. (4) βουλομένου δὲ τοῦ Οὐαλεσίου βωμὸν αὐτόθι καθιδρῦσαι καὶ τῶν λιθοξόων ὀρυττόντων ἐπὶ τούτωι τὸν τόπον, βωμὸς εὑρέθη πεποιημένος, ἐν ὧι γράμματα ἦν 'Ἄιδου καὶ Περσεφόνης'. τότε τοίνυν σαφέστερον διδαχθεὶς τὸ πρακτέον, τούτωι τῶι βωμῶι τὰ μέλανα προσῆγεν ἱερεῖα καὶ τὰς παννυχίδας ἐν αὐτῶι διετέλει ποιῶν.

(3) οὗτος δὲ ὁ βωμὸς καὶ ἡ τῆς ἱερουργίας κατάστασις ἀρχὴν ἔλαβεν ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. Ῥωμαίοις καὶ Ἀλβανοῖς πόλεμος ἦν. ὄντων δὲ ἀμφοτέρων ἐν ὅπλοις ἐπεφάνη τις τερατώδης τὴν ὄψιν, ἠμφιεσμένος δέρματι μέλανι, καὶ βοῶν ὡς Ἄιδης καὶ Περσεφόνη πρὶν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν θυσίαν ὑπὸ γῆν αὐτοῖς ποιῆσαι προσέταξαν. καὶ ταῦτα ποιῶν ἀφανὴς γίνεται. τότε τοίνυν οἱ Ῥωμαῖοι ταραχθέντες ἐπὶ τῶι φάσματι καὶ τὸν βωμὸν ὑπὸ γῆς ἱδρυσαν καὶ τὴν θυσίαν πεποιηκότες χώματι βάθους εἴκοσι ποδῶν κατεκάλυψαν τὸν βωμόν, ὡς ἂν πλὴν Ῥωμαίων ἅπασι τοῖς ἄλλοις ἄδηλος εἴη. (2) τοῦτον ὁ Οὐαλέσιος εὑρὼν καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰς παννυχίδας ἐπιτελέσας ἐκλήθη Μάνιος Οὐαλέριος Ταραντῖνος· τούς τε γὰρ χθονίους θεοὺς Μάνης καλοῦσι Ῥωμαῖοι καὶ τὸ ὑγιαίνειν βαλῆρε, Ταραντῖνος δὲ ἀπὸ τῆς ἐν τῶι Τάραντι

2—3 [διὰ τ. μ.] Heyne 6 *Τάραντον* (vgl. v. 24)? Diels *ταρανταν* V *Τάραντα* ς vulg 10 *ἐνταῦθα*? Men 13 *κατήγετο. πυρεταινόντων* (*πυρεττόντων* Men *ἐκθανόντων* Sylburg) Men Diels *κατήγαγε* (*γα* halb ausradiert) *τὸ πῦρ. ἐκτενόντων* V 14 *καύματος* Diels *—τι* V ('ex aestu' Men) 15 *καλύβην — ἐναυλισθείη* Diels *καλύβηι δὲ ποιούμενος* (*ποιμένος* ς vulg) *ἐναυλισθεὶς* V 16 *καταγαγέσθαι* Diels 18 *ουαλεσος* V 19 *παισὶν* Men *ποιμαισιν* V *ποιμεσιν* V^2 vulg 24—25 'auf dem in der nähe des Tarentum gelegenen teile des Marsfeldes' Diels *ἐπὶ τοῦ κατὰ Τάραντα πυρί(ν)ου πεδίου* Men 25 ⟨*νῦν*⟩ Men 37 *ἄδηλος* Bekker *—ον* V

θυσίας. (3) χρόνοις δὲ ὕστερον λοιμοῦ συμβάντος τῇ πόλει τῶι πρώτωι μετὰ τοὺς βασιλέας ἔτει (varr. 245/509), Πόπλιος Βαλέριος Ποπλικόλας ἐν τούτωι τῶι βωμῶι θύσας Ἄιδηι καὶ Περσεφόνηι μέλανα βοῦν καὶ δάμαλιν μέλαιναν ἠλευθέρωσε τῆς νόσου τὴν πόλιν, ἐπιγράψας τῶι βωμῶι ταῦτα· 'Πόπλιος Βαλέριος Ποπλικόλας τὸ πυροφόρον πεδίον Ἄιδηι καὶ Περσεφόνηι καθιέρωσα καὶ θεωρίας ἦγαγον Ἄιδηι καὶ Περσεφόνηι ὑπὲρ τῆς Ῥωμαίων ἐλευθερίας.' (4) μετὰ δὲ ταῦτα νόσων καὶ πολέμων ἐνσκηψάντων ἔτει μετὰ τὸν τῆς πόλεως οἰκισμὸν πεντακοσιοστῶι † δευτέρωι (varr. 505/249), λύσιν εὑρεῖν ἡ γερουσία τῶν κακῶν ἐκ τῶν Σιβύλλης βουλομένη χρησμῶν τοῖς εἰς τοῦτο τεταγμένοις ἀνδράσιν δέκα τοὺς χρησμοὺς ἀνερευνῆσαι παρεκελεύσατο. τῶν δὲ λογίων παυθήσεσθαι τὸ κακόν, εἰ θύσαιεν Ἄιδηι καὶ Περσεφόνηι, προαγορευσάντων, ἀναζητήσαντες τὸν τόπον Ἄιδηι καὶ Περσεφόνηι κατὰ τὸ προσταχθὲν καθήγιζαν, * * Μάρκου Ποπ⟨ι⟩λίου τὸ τέταρτον ὑπατευόντων (varr. 406/348). καὶ τῆς ἱερουργίας συντελεσθείσης τῶν ἐπικειμένων ἀπαλλαγέντες τὸν βωμὸν αὖθις ἐκάλυψαν, ἐν ἐσχάτωι που κείμενον τοῦ Ἀρείου πεδίου. (2) ταύτης ἐπὶ χρόνωι τῆς θυσίας ἀμεληθείσης, αὖθις τινων συμπεσόντων ἀποθυμίων ἀνενεώσαντο τὴν ἑορτὴν [Ὀκταβιανὸς ὁ Σεβαστός] ὑπάτων ὄντων Λουκίου Κηνσωρίνου καὶ Μανίου Μανιλίου (605/149). † πουηλίου * * * τὸν θεσμὸν Ἀτηίου Καπίτωνος ἐξηγησαμένου, τοὺς ⟨δὲ⟩ χρόνους, καθ' οὓς ἔδει τὴν θυσίαν γενέσθαι καὶ τὴν θεωρίαν ἀχθῆναι, τῶν πεντεκαίδεκα ἀνδρῶν, οἳ τὰ Σιβύλλης θέσφατα φυλάττειν ἐτάχθησαν, ἀνερευνησάντων. (3) μετὰ δὲ τὸν Σεβαστὸν Κλαύδιος ἦγαγεν τὴν ἑορτήν, οὐ φυλάξας τὸν τῶν ὡρισμένων ἐτῶν ἀριθμόν. μεθ' ὃν Δομετιανὸς τὸν Κλαύδιον παραπεμψάμενος καὶ τὴν περίοδον τῶν ἐτῶν, ἀφ' οὗ τὴν ἑορτὴν ὁ Σεβαστὸς ἐπετέλεσεν, ἀριθμήσας ἔδοξεν τὸν ἐξ ἀρχῆς παραδοθέντα φυλάττειν θεσμόν. (4) [[ἐπὶ τούτοις ὁ Σεβῆρος τῶν δέκα καὶ ἑκατὸν ἐνστάντων ἐτῶν ἅμα τοῖς παισὶν Ἀντωνίνωι καὶ Γέται τὴν αὐτὴν ἑορτὴν κατεστήσατο, Χίλωνος καὶ Λίβωνος ὄντων ὑπάτων (204 p. Chr.)]].

(5) τοιοῦτος δέ τις ὁ τρόπος ἀναγέγραπται τῆς ἑορτῆς. περιιόντες οἱ κήρυκες εἰς τὴν ἑορτὴν συνιέναι πάντας ἐκέλευον ἐπὶ θέαν, ἣν οὔτε πρότερον εἶδον οὔτε μετὰ ταῦτα θεάσονται. κατὰ δὲ τὴν ὥραν τοῦ θέρους, πρὸ ἡμερῶν ὀλίγων τοῦ τὴν θεωρίαν ἀχθῆναι, ἐν τῶι Καπιτωλίωι καὶ ἐν τῶι νεῶι τῶι κατὰ τὸ Παλάτιον οἱ δεκαπέντε ἄνδρες ἐπὶ βήματος καθήμενοι τῶι δήμωι διανέμουσι τὰ καθάρσια· ταῦτα δέ ἐστιν δᾶιδες καὶ θεῖον καὶ ἄσφαλτον. δοῦλοι δὲ τούτων οὐ μετέχουσιν, ἀλλὰ ἐλεύθεροι μόνοι. (2) συνελθόντος δὲ τοῦ δήμου παντὸς ἔν τε τοῖς ῥηθεῖσιν τόποις καὶ ἐν τῶι ἱερῶι τῆς Ἀρτέμιδος, ὃ ἐν τῶι Ἀουεντίνωι λόφωι καθίδρυται, σῖτον καὶ κριθὴν ἕκαστος φέρει καὶ κύαμον. καὶ ταῖς Μοίραις ἄγουσι παννυχίδας μετὰ

---

2 ετει V^2 ετι V^1 5 πυροφόρον Panvinius πῦρ ὀφερον V 7 δευτέρωι: πέμπτωι ($\overline{B} \sim \overline{E}$) Men (Schol. Cruq. Horat. c. s. in.) *quinquagesimo et altero* Livius per. 49 (Mommsen Röm. Chron.^{2} 180, 350) 9 δέκα Men τὲ καὶ V 12 * * Men (Fest. 329 ⟨*M. Valerio Corvino et M.*⟩ *Popilio Laenate* ⟨*consulibus*⟩) ⟨ὡς καὶ πρότερον ἐγένετο Μάρκου Οὐαλερίου καὶ⟩ Diels Ποπιλίου Roth ὑπατευόντων Jac —τος V 15 ἀνενεώσαντο Diels —σατο V 16 [Ὀκτ. ὁ Σ.] 'gehört in die lücke vor τὸν θεσμόν (v. 17)' Diels κενσωρίνου V Μανίου Μανιλίου Roth μάρκου μαλλίου V 17 τὸν θεσμὸν edd τῶν θεσμων V ⟨δὲ⟩ Bekker 18 ἀχθῆναι Bekker ἀναχθηναι V 22 'immo ἐπιτελεῖν ἠθέλησεν, at ipsius scriptoris est error' Men ἐπετέλει, συναριθμήσας? Diels 23—25 ἐπὶ — ὑπάτων zusatz des Zosimos 27 [εἰς τὴν ἑορτὴν]? Men 29 ἀχθῆναι ς ἀρχθῆναι V 31 ἄσφαλτος Bekker 34 Μοίραις Stephanus μυραις V

*σεμνότητος ἐν * νυξίν. ἐνστάντος δὲ τοῦ χρόνου τῆς ἑορτῆς, ἣν ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐν τῶι τοῦ Ἄρεως ἐπιτελοῦσι πεδίωι καὶ ταῖς ἴσαις νυξίν, καθιεροῦτο τὰ τελούμενα παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Θύμβριδος ἐν τῶι Τάραντι· θύουσι δὲ θεοῖς Διὶ καὶ Ἥραι καὶ Ἀπόλλωνι καὶ Λητοῖ καὶ Ἀρτέμιδι καὶ προσέτι γε Μοίραις καὶ Εἰλειθυίαις καὶ Δήμητρι καὶ Ἄιδηι καὶ Περσεφόνηι. (3) τῆι δὲ πρώτηι τῶν θεωριῶν νυκτὶ δευτέρας ὥρας ὁ αὐτοκράτωρ ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ τριῶν παρασκευασθέντων βωμῶν τρεῖς ἄρνας θύει μετὰ τῶν δεκαπέντε ἀνδρῶν, καὶ τοὺς βωμοὺς καθαιμάξας ὁλοκαυτεῖ τὰ θύματα. κατασκευασθείσης δὲ σκηνῆς δίκην θεάτρου φῶτα ἀνάπτεται καὶ πυρά, καὶ ὕμνος ἄιδεται νεωστὶ πεποιημένος, θεωρίαι τε ἱεροπρεπεῖς ἄγονται. (4) κομίζονται δὲ οἱ ταῦτα ποιοῦντες μισθὸν τὰς ἀπαρχὰς τῶν καρπῶν, σίτου καὶ κριθῆς καὶ κυάμων. αὗται γάρ, ὡς εἴρηταί μοι, καὶ τῶι δήμωι παντὶ διανέμονται. τῆι δὲ μετὰ ταύτην ἡμέραι εἰς τὸ Καπιτώλιον ἀναβάντες κἀνταῦθα τὰς νενομισμένας θυσίας προσ⟨αγ⟩αγόντες ἐντεῦθέν τε ἐπὶ τὸ κατεσκευασμένον θέατρον ἐλθόντες, τὰς θεωρίας ἐπιτελοῦσιν Ἀπόλλωνι καὶ Ἀρτέμιδι. τῆι δὲ μετὰ ταύτην ἡμέραι γυναῖκες ἐπίσημοι κατὰ τὴν ὥραν, ἣν ὁ χρησμὸς ὑπηγόρευσεν, εἰς τὸ Καπιτώλιον συνελθοῦσαι λιτανεύουσιν τὴν θεὸν καὶ ὑμνοῦσιν, ὡς θέμις. ἡμέραι δὲ τρίτηι ἐν τῶι κατὰ τὸ Παλάτιον Ἀπόλλωνος ἱερῶι τρὶς ἐννέα παῖδες ἐπιφανεῖς μετὰ παρθένων τοσούτων, οἱ πάντες ἀμφιθαλεῖς, ὅπερ ἐστὶν ἀμφοτέρους τοὺς γονεῖς ἔχοντες περιόντας, ὕμνους ἄιδουσιν τῆι τε Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων φωνῆι καὶ παιᾶνας, δι' ὧν αἱ ὑπὸ Ῥωμαίους σώιζονται πόλεις. ἄλλα τε κατὰ τὸν ὑφηγημένον παρὰ τοῦ θείου τρόπον ἐπράττετο, ὧν ἐπιτελουμένων διέμεινεν ἡ ἀρχὴ Ῥωμαίων ἀλώβητος. ὡς ἂν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀληθῆ ταῦτα εἶναι πιστεύσωμεν, αὐτὸν παραθήσομαι τὸν Σιβύλλης χρησμόν, ἤδη πρὸ ἡμῶν παρ' ἑτέρων ἀνενηνεγμένον.*

(6) Saekularorakel = F 37 p. 1189, 30

257 a. ANONYME OLYMPIADENCHRONIK (PHLEGON?). (P. Ox. 2082).

F

1 [.].τα κρίναντας [..]ν.ξε.[... | ἐσ]τασίασαν δὲ καὶ οἱ τῶν (298/7?)
5
Ἀθη|[να]ίων στρατηγοί, ὅ τε ἐπὶ τῶν | ὅπλων τεταγμένος Χαρίας καὶ |
[Λ]αχάρης ὁ τῶν ξένων ἡγούμε|νος· καὶ Χαρίας μὲν τὴν ἀκρόπο|λιν κατέλαβε
τομ[[ε[...]. [[ν]] μετὰ | [τὴν] στρατ⟨ε⟩ίαν, οὐδ[ὲ ἐπο]ίησε τ[ὸν | δῆ]μον
10
τρέφειν, κ[....]τερον α[..|.].ς ἐν τῶι πολέμωι[ι ..]ρος ἐξ[....|.].γησεν·

1 *ἐν* * Men *ἐν⟨νέα⟩* Heyne *ἐν ⟨γ̄⟩* Diels 8 *δίκην* Panvinius *δίχα* V 11 *γὰρ: δὲ* ? Men 13 *προσαγαγόντες* Stephanus 15 *ὑπηγόρευσεν*: der spruch gibt keine stunde 15—16 *λιτανεύουσι ς λιθανεύουσιν* V 16 *τὴν θεὸν* (i. e. Juno) Men *τὸν θ.* V 18 *ὅπερ — περιόντας* glossem? Men 25 erg. H(unt); ganz selbstverständliches ohne klammern gegeben 28 'not κα]τα or μ]ετα; *κρίναντας* seems preferable to *κλίν.*' H 30 . *αχαρνης* P 31 'perhaps a cancelled dittography of *μετὰ τὴν*' H; man erwartet angabe des intervalls oder monatsdatum. 31—32 *κ[αὶ πρό]τερον* (o. *ὕστερον*) H *εὑπό]ρησε τ. δ. τρ. κ[αὶ πρό]τερον ἀ[πορήσα]ς* De Sanctis 32 'the letter before *γησεν* was probably *ο*, *ρ* or *ω*' H

Λαχά[ρης] δὲ τοὺ[ς | ξέ]νους ἔχων ἐφ[...χ]ειροτον [.|.....]νδ[.....,
....]ος εἰς τὴν | [.....]των πολ[ι|τ.....]ρα
*ἱππεῖ[ς | * * | * *

2 [.....]....ειον καταλαβ[.]ν | [.....]ους κατέστησεν, Χαρί|[αν
δὲ μετὰ] τῶν Περραικῶν στρα|[τιωτῶν] ἐξέβαλεν. καὶ τοὺς κα|[ταλαβόν]τας
μετὰ Χαρίου τὴ[ν | ἀκρόπο]λιν καταγωνισάμενος | [ὑποσπό]νδους ἀφῆκεν,
Χα[ρ]ί|[αν δὲ κα]ὶ Πειθίαν καὶ Λύσανδρον | [τὸν Κα]λλιφῶντος καὶ ⟨Ἀ⟩μει-
νίαν | [εἰς τὸν] ναὸν καταφυγόντας τῆς | [Ἀθήνη]ς ἐκκλησίαν ποιήσαντ|[τες
τῇι] ψήφωι πάντας ἀπέκτει|[ναν .. Ἀ]πολλοδώρ[ου τὸ ψήφι]σμα | [γρά-
ψαν]τος. κατέλαβο[ν δὲ κ]αὶ (?) | [οἱ Περρ]αικοὶ στρατιῶτ[αι τὸν Πε]ι|-
[ραιᾶ μετὰ] τῶν ἐξ ἄστε[ως .....] .|[.....]τα [.....|**

3 * * * || * * * | [.....]ατ[....|...].α [.....
....].ουν [..|...]νο.[.]ν.ς κα.[...]αρακ[..|..]τους ἐν Πειραιεῖ πολιορ-
κ[εῖ(?)]. | ἐτελεύτησε δὲ καὶ [Κά]σσανδρος [ὁ τῶν] Μακεδόνων βασι- 298/7
λεὺς ἀρρωστή|σας ἐν Πέλληι μη[νὸς] Ἀρτεμι[σί]ου ἐμβολίμου δ[εκάτηι (?)]
φθίνον|τος, τὴν δὲ β[ασιλείαν] παρέ|λαβε Φί[λιππος ὁ πρεσβ]ύτατος | τῶν
υἱῶ[ν, ὅσπερ ἐβα]σ[ί]λευσε | μῆνας [δ̄ (?). .....]ατο Δίυλλ[ος] |
Φ[α]νοδ[ήμου .....].ς χρονο|[γρα]φ.[.....]ωι ἔτει Φί|[λι]ππο[ς 297/6
ὁ βασιλεὺς τῶν] Μακεδό|νων [.....] μετήλ|[λαξε.

4 * * | [.....] τ...[.....] | [.....].ν πο.[.]χ[..
.....] μοσολλεσθ[.....|.....].. μ..[.....|
.....]..ρ..[.....|.....].ς Λαχάρην ν.[.....|.....]
ἐκ τοῦ Πειρα[ιέως ...|.....] καὶ Λαχάρης .[.....|.....] χρυσᾶς

---

1 *ἐφ'* [οὓς ἐχ]ειροτον[ήθη] De Sanctis 4 καταλαβ[ό]ν[τας (βον 'is very uncertain') H καταλαβ[ὼ]ν [φρουρ]οὺς? Jac τὸ Μουσ]εῖον (?) καταλαβ[ὼν] [φρουροὺς] οὓς De Sanctis 10 δὲ κ]αὶ 'is very uncertain' H 10—11 Πει|ρειᾶ μετὰ 'overlong' H 11 ἄστε[ως τῶν φρο|νούντων τὰ τοιαῦ]τα? H 'short space after τα suggests that the sentence ended there' H 12 von col. I nur ein fetzen erhalten: ει|* *|* α|*.τα|* ἀ]κρο[πολ? 13 γε]νόμ[ε]νο[ς κα[ὶ] 'might be read' H κα[ὶ τεσσ]αράκ[ον|τα (vorher λαβόμενος, στρ]ατ[ιώτας]| und anfang der zahl)? Jac 14 δὲ P² über der zeile 15 δεκάτηι 'preferred to δευτέραι as slightly the shorter' H 16 spatium vor τὴν δὲ und paragraphos unter v. 19 P 17 nach δ̄ vielleicht neue notiz, da unter v. 22 paragraphos (doch s. vorige note) 17—18 καὶ ἐπαύσ]ατο Δ. Φανοδ[ήμου (o. Φανοδίκου; s. II C p. 112, 24) ὁ Ἀθηναῖ]ος (o ganz zweifelhaft, auch ω, ι, η möglich) χρονο[γρα]φῷ[ν. τῶι τετάρτ]ωι ἔτει? H ἐποιήσατο Δ. Φ. τελευτὴν τῆ]ς χρονογραφί[ας αὐτοῦ ἐν] ὧι ἔτει? Jac 19 Μακεδόνων [ἐν Ἐλατείαι?], über der zeile νόσ]ω o. νόσω]ι? H 21 ὄλλυσθ[αι or ὀλέσθ[αι? H

ạ[.]..[[10]
[.]..[.....|.....]μπε[.....]ν ẋ[.....|.....].ων.[..]ωṿ
[.....|.....].ουσα ...α.. [....|.....]. ẋạὶ τ̣ὸ [τ]ῆς Ἀθ[ηνᾶς
[15]
ἄ|γαλμα τὸ] χρυσοῦν, ẋαὶ ἀπ̣[ὸ τού|των τοῖς] ξ̣ένοις ἐμισθοδ̣ό̣[τει]. |
ρκα 296/2
| [Πυθαγόρ]ας Μάγνης ἀ[πὸ Μαι|άνδρ]ο̣υ̣ σ̣[τά]διον· οὗτο[ς ἔχει Ὀ]|λύμπια
[20]
δί̣[ς], Π̣ύ̣[θ]ι̣[α δ]ί̣[ς]· ἔχει δ̣[ὲ καὶ] | Ἴσ̣[θμ]ια πεντάκις, Νεμέα [ἐπ]|τ̣άκ̣ις (?).
Ἀπολλώνιος Ἀλεξαν|δρεὺς δίαυλον. Πα̣σ̣[.]χο.[..] | Βοιώτιος δό[λιχ]ον.
[25]
Τίμ̣αρχος | Μαντινεὺς πένταθλον. | Ἀμφιάρης Λάκων πάλην. | Κάλλιπ-
πος Ῥόδιος πύξ. | Νίκων Βοιώτιος παγκράτιον· | οὗτος ἔχει Ὀλύμπια
[30]
δίς, Πύθια | δίς, Ἴσθμια καὶ Νεμέα τετράκις. | (Σω)σ̣ιάδης (?) Τραλλι-
[αν]ὸς παίδων | [πά]λην. Ἀντίπ̣[α]τ̣ρος Ἐφέσι|ος παίδων στάδιον. Μυρ-
κεὺ[ς | Ἀρ]κ̣ὰς (?) ἐκ † Καλειτο παίδων πύξ. | [Πυθαγόρα]ς̣ Μάγνης ἀπὸ
[35]
Μαιάνδρου | [ὁπλ]ε̣ί̣[τη]ν δίς. Ἀρχιδάμου Ἠ|[λεί]ο̣υ τέθριππον. Πανδί-
ο|[νος] Θεσσαλοῦ κέλης. Τλασι|[μ]άχου Ἀμβρακιώτου συνωρίς. | τοῦ
αὐτοῦ πωλικὸν τέθριππον.

[1] [5]
5 * * | * ε̣ν̣τ̣α̣ * | * πανα * | * .εκα * | * Θ]ούριοι̣ * | * χ]ώραν (?) 284/80??
[10]
επο * | * λους τῷ̣[ν * | * Ἀγ]αθοκλῆ[ς * | * καπα * | * τ̣ακος ἔτη * | * * |
ε (?) 280/276??
[1]
6 * * | .....]νι̣ [..]α ...[.....]ο̣υ̣ | [ὁπλείτην]. Κ̣αρτεροῦ 268/7?
Θεσσαλο[ῦ | ἀπὸ .....]ς τέθριππον. Μ[.|.....] Κραννωνίου
[5]
κέλη[ς. | .....] Θεσσαλοῦ συνωρίς. | [Βιλιστίχης Μ]ακετίδος
πωλικ[ὸ]ν | [τέθριππον]· αὕτη Πτολεμα[ίου | Φιλαδέλφου ἑτ]α̣ί̣[ρ]α̣ ἐστίν. |
[10]
(7) [τῶι πρώτωι ἔ]τει (?) Ῥωμαῖο̣[ι ....|..... ἐπο]λέμουν α[....|
.....]ημον τὸν [....| * *]
[5]
8 * ε̣ι̣σ̣ * | * ν̣ουσ. * | * νταστ̣ * | *τ̣ων. * | * φο̣ * | * *
[5]
9 * * | * τ̣ενλ̣ * | * λ̣αδ * | * ποινιν̣ * | * ερωμ * | * σ̣ι̣τ̣ * | * *
[5]
10 * * | * ου * | * νοδ * | * υο * | * ετο̣ * | *. [[τ]]* | * *
11 * * | * λ̣π... * | * ἱ̣μάτιον τ * | * *

1 über der zeile ἀ[σπίδας]? H 4 überschrift in eigener zeile 5 Πυθαγόρ]ας Jac 7 Πασ[ι]χο[ρος] sehr zweifelnd H (Πασ is more suitable than Πλε) 12 Κλειτορίου? H Πυθαγόρα]ς Jac (lücke reicht nur für 5 buchstaben; aber der name ist sicher) 16—17 ex. gr. εἰσβολὴν εἰς τὴν χ]ώραν ἐπο[ιήσαντο] H 18 'probably ε or σ .... presumably ... number of an olympiad' H (dann ist σ unmöglich) 19 'perhaps]νι[ος] ἀ̣π̣ὸ̣, but the vestiges after α are very slight' H 22 'the vestiges of ἑταίρα are very slight and ambiguous' H 23 nach ἐπολέμουν spatium, keine paragraphos 25 'might even be so placed that φο immediately follows . α F 3, 12' H 26—28 'it is not quite certain that these fragments belong to 2082' H

—. DIOGENIANOS.

ΧΡΟΝΙΚΑ.

s. IV.

---

258. ANONYME CHRONIK (P. Ox. 1613).

1 P. Ox. XIII 1613: * * * | *Ἀρειφ[ρῶν]* *ἔτη* [.. | *Θεσπι[ε]ύς* *ἔτη* [.. | *Ἀγαμήστωρ* *ἔτη* [.. | *Αἰσχύλος* [*ἔτη* .. | *Ἀλκμέων* *ἔτη* .. | *Χαῖος* *ἔτη* .. | *Αἰσιμίδ[ης* *ἔτη* .. | *Κλεόδικ[ος* *ἔτη* .. | *Ἱππο-μ[ένης* *ἔτη* .. | *Λεωκρά[της* *ἔτη* .. | *Ἄψανδ[ρος* *ἔτη* .. |

---

259. CASSIUS LONGINUS.

776/5 a.—133/6 P

T

1 EUSEB. ARM. Chron. p. 125, 15 Karst: *Aus Kassios Longinos 18 büchern, in welche er zusammengefaßt hat 228 olympiaden.* s. Porphyr. 260 T 2.

F

(*ΟΛΥΜΠΙΑΔΕΣ* o. *ΧΡΟΝΙΚΑ*)

---

260. PORPHYRIOS VON TYROS.

T

1 SUID. s. *Πορφύριος*· .... *Τύριος φιλόσοφος .... γεγονὼς ἐπὶ τῶν χρόνων Αὐρηλιανοῦ* (270—275) *καὶ παρατείνας ἕως Διοκλετιανοῦ τοῦ βασιλέως* (284—305). *ἔγραψε βιβλία πάμπλειστα, φιλοσοφά τε καὶ ῥητορικὰ καὶ γραμματικά*· ..... *Εἰς τὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ Χαλδαίου· Φιλόσοφον ἱστορίαν ἐν βιβλίοις* $\overline{δ}$· *Κατὰ Χριστιανῶν λόγους* $\overline{ιε}$· ..... *Περὶ τῶν κατὰ Πίνδαρον τοῦ Νείλου πηγῶν· Περὶ τῆς ἐξ Ὁμήρου ὠφελείας τῶν βασιλέων, βιβλία* $\overline{ι}$· *Συμμίκτων ζητημάτων* $\overline{ζ}$· *Εἰς τὸ Θουκυδίδου προοίμιον*· .....

2 EUSEB. ARM. p. 125, 6 Ka: *Nachdem zusammengetragen ist das sämtliche erörterte aus den denkmälern, die hier der reihe nach verzeichnet sind: ... Polyhistor Alexandros* (III) ... *Abydenos* (III) ... *Manethos* (III)

---

5 * * * 8 zeilen verloren? Gr-H 7 *Χαῖος*: *Χάρῳ* Euseb (Synkell. 399, 7; Arm. p. 88, 2; Hier. 87, 8 *Corops* Exc. Barb. 41 a 20); Dion. Hal. A R I 71, 5; Vell. Pat. I 2, 2. *Κλεόδικος* Synkell. 399, 11 *Κλείδικος* Euseb. Arm. 88, 22; Hier. 89, 2; Paus. I 3, 3. *Celdicus* Exc. Barb. 41 a 22 12 *228*: scheint sicher; *138* Karst und *128* Aucher druckfehler (briefl. mitteilung von Karst) 21 *τὰ* Val(esius) *τὴν* Suid *Φιλόσοφον* E (Toup) —*ου* cett —*ων* Val

.... *Kephalion* (93) .... *Diodor* .... *Kassios Longinos* (259) .... *Phlegon* (257) .... *Kastor* (250) .... *Thallos* (256) .... *aus Porphyrios, unserem zeitgenössischen philosophen, von der einnahme Ilions* (1184/3) *bis zur regierung des Klaudios* (268—270).

3 MUḤAMMED IBN ISḤÂQ Fihrist (Müller Die griech. Philosoph. in d. arab. Überlieferung 1873) p. 5, 5: s. F 1.

4 **a)** EUNAP. Vit. Soph. p. 6 Boiss: *τὴν φιλόσοφον ἱστορίαν καὶ τοὺς τῶν φιλοσόφων ἀνδρῶν βίους Πορφύριος καὶ Σωτίων* (IV) *ἀνελέξαντο. ἀλλ' ὁ μὲν Πορφύριος, οὕτω συμβάν, εἰς Πλάτωνα ἐτελεύτα καὶ τοὺς ἐκείνου χρόνους, Σωτίων δὲ καταβὰς φαίνεται, καίτοι ὅ γε Πορφύριος ἦν νεώτερος.* **b)** THEODORET. Graec. aff. cur. II 95: *... τὰς τῶν φιλοσόφων ἐκπαιδεύουσι δόξας· τὸν αὐτὸν δὲ καὶ ὁ Πορφύριος ἀνεδέξατο πόνον, τὸν ἑκάστου βίον ταῖς δόξαις προστεθεικώς.* ebd. IV 31; V 16; F 10.

F

AUS DER CHRONIK. 1184/3 a—268/70 p

(T 2. F 31—32; vgl. F 4; 19—21; 23).

1 (—) **a)** MUḤAMMED IBN ISḤÂQ a. o. p. 5: *es meint Porphyrios der Tyrier in seinem buche 'Die Chronik', das ich in einem syrischen exemplar studiert habe, daß der erste der sieben philosophen gewesen sei Thales, der sohn des Mallos, der Milesier.* **b)** GREGOR. ABUL-PHAR. Hist. dyn. p. 33 Pocock (= Shahrastani Religionsparteien usw. II 145 Haarbr ⟨s. XIII⟩): *dicit autem Porphyrius floruisse Thaletem post Nebucadnezarem centum et viginti tribus annis.* **c)** MUSTAFA BEN ABDALLAH KATIB IELEBI Lex. bibl. et enc. III 95 Fluegel (s. XVII): *primi vero qui ad mentem Porphyrii Tyrii in historia Syriaca de philosophia disseruerunt septem sunt numero, quorum primus Thales.* s. F 5.

2 (III 719, 7) EUSEB. ARM. p. 74, 19—79, 20 Karst (EXC. EUSEB. Cram. AP II 120, 3ff.): *Welche nach Alexandros dem Makedonier regiert haben über Egiptos und die stadt Alexandria. Aus des Porphyrios Schrift.*

(1) *Diesen Alexandros den Makedonier in der 114. olympiade* 323/2 *zweitem jahre als erbnachfolger ablösend, erlangt das königtum ARIDEOS, welcher genannt ward PHILIPPOS. bruder war er Alexanders, nicht von gleicher mutter; denn von Philinna der Larissacerin ward er sohn Philipps. er regiert 7 jahre* (317/6), *und wird getötet in Makedonia von Polisperchos, dem sohne des Antipatros.*

(2) *PTOLEMEOS, welcher der Arsinoe und des Lagos sohn, wird* 322/1 *nach einem jahre der auf Philippos übertragenen herrschaft als statthalter*

34 *Λαρισσαίας* Exc *der Lakiräerin* Arm 38 *μεθ' ἑνιαυτὸν καὶ διὰ τῆς εἰς Φίλιππον κτλ.* Exc

nach Egiptos geschickt, und ist zunächst statthalter 17 jahre (322/1—306/5), *dann aber könig 23 jahre, so daß insgesamt 40 ihm zugezählt werden bis zu seinem ende. denn bei seinen lebzeiten gab er die herrschaft seinem sohne Ptlomeos, der genannt hieß Philadelphos. und noch 2 jahre lebte er unter dem sohne, der die herrschaft erlangt hatte; und so wurden nicht mehr 40,* 322/1—285/4 *sondern 38 dem ersten Ptlomeos, den sie Soter nannten, zugezählt.*

(3) *diesen löst als nachfolger ab Ptlomeos sein sohn, der genannt* 284/3—247/6 *ward, wie wir gesagt haben,* PHILADELPHOS, *und zu lebzeiten des vaters 2 jahre das königtum bekleidet und nach dessen tode 36, so daß auch ihm 38 jahre des königtums, gemeinsam mit den jahren des vaters, gegeben werden.*

(4) *auf diesen folgte der dritte Ptlomeos, der genannt ward* EUERGETES, *und regiert 25 jahre.* 246/5—222/1

(5) *welchen der vierte ablöst, Ptlomeos der genannt ward* PHILOPATOR, *und er regiert 17 jahre.* 221/0—205/4

(6) *der nach diesem, der fünfte Ptlomeos, welcher* EPIPHANES *genannt ward, regierte 23* [l. 24] *jahre.* 204/3—181/0

(7) *dessen zwei söhne, Ptlomaeer, erlangen nach ihm die herrschaft:* 180/79—117/6 *der ältere, der genannt hieß* PHILOMETOR, *und der jüngere, der genannt wurde* EUERGETES DER ZWEITE; *beiden werden † 61* [l. 64] *jahre zugezählt. wir haben nämlich gleich zusammen die zahl ihrer jahre angeordnet, da wegen des sich einander bekriegens und des abwechselnd voneinander übernehmens des königtums verwirrung entstanden ist bezüglich der zeiten. es herrscht zuerst Philometor allein 11 jahre. als aber Antiochos heeresmacht gegen die Egypter sammelte und von jenem die krone wegnahm* (F 49—51), *übertrugen die Alexandriner auf den jüngeren die geschäfte des königtums; sie verjagten den Antiochos und befreiten den Philometor. und es wurde genannt von ihnen des Philometor 12. jahr, des Euergetes aber erstes* (169/8). *einhellig gehen sie zusammen bis zum 17., und vom 18. an wird allein des Philometor nennung gemacht. nachdem ⟨nämlich⟩* 163/2 *der herrschaft verlustig gegangen ist der ältere durch den jüngeren, führen*

---

9 ἀποθανόντα δὲ καὶ τριάκοντα Exc 10 ἴσους τοῖς τοῦ πατρός Exc 13 *25* Arm; (Astron. Kanon); *Χρον. Συντ.*, Exc. Barb. *26* Hieron.; Ser. Reg. *24* Synk. 17 *23*: *τέσσαρσι καὶ εἴκοσιν* Exc (Astron. Kan.; Hieron.; Ser. Reg.; Synk.; *Χρον. Συντ.*; Exc. Barb.) 18 § 7: Synkell. p. 537, 19—539, 4 20 *61*: *τέσσαρα καὶ ἑξήκοντα* Exc (Synk. 539, 4 *35* + *29* Astron. Kan.; Hieron.; Ser. Reg.; *Χρον. Συντ.*; Exc. Barb.) 24 *allein* om G 29—1200, 3 ἕως τοῦ ιζ̄ ἔτους αὐτοῦ, ς̄ δὲ τοῦ Εὐεργέτου. καὶ πάλιν στασιάζουσι κατ' ἀλλήλων, καὶ χρηματίζει ἀπὸ τοῦ ιη̄ ἔτους μόνου τοῦ Φιλομήτορος ἡ κατ' Αἴγυπτον ἀρχή, παραχωρήσαντος τῶι ἀδελφῶι τῆς Λιβύης καὶ Κυρήνης ἀρχὴν μετὰ τὴν ἐν Κύπρωι μάχην κτλ. Synkell. 538 11 30 ⟨*nämlich*⟩: γὰρ Exc

ihn wieder dorthin hinab die Römer; und es bemächtigt sich dieser Egyptens und dem bruder gibt er das Libyerland und allein behält er die herrschaft, 18 jahre in derselben lebend. nachdem er in Syrien gestorben — denn auch dieses land hatte er besessen — wurde gerufen aus Kyrene Euergetes und wurde zum könig ernannt. die jahre dieses schreibt er von daher, von wo ab er ⟨zum erstenmal⟩ als könig anerkannt gewesen war, so daß es erscheint, daß nach des bruders tode dieser geherrscht habe 25 [l. 29] *jahre und sich für ihn 54 jahre berechnen. es muß aber des Philometor 36. genannt werden von der regierung dieses das erste, jener jedoch, siehe, hat 25 zu schreiben festgesetzt. und so ergeben sich für beide 61* [l. 64] *jahre: für Philometor 35 und die übrigen für Euergetes. denn das auseinanderreißen und das besondere zählen eines jeden einzelnen für sich bewirkt irrtum.*

(8) *des Ptlomeos des zweiten Euergetes werden von Kleopatra zwei* 116/5—81/0
söhne genannt Ptlomäer, deren älterer SOTER benannt wurde und der jüngere ALEXANDROS. es regiert zuerst der ältere, von der mutter dem königtum zugeführt; sie rechnete darauf, daß jener etwas unterwürfiger sein würde. bis zu einer gewissen zeit ward er geliebt von der mutter. aber um das 15. [l. 10] *jahr der herrschaft tötete er die freunde des vaters und der mutter, wurde er wegen seiner grausamen sinnesart von der herrschaft gestürzt, auf geheiß der mutter und wandte sich flüchtend nach Kypros. den jüngeren rief die mutter aus der stadt Pelusios und stellte ihn als könig gemeinsam mit ihr auf. es regierte der jüngere mit der mutter unter beziehung des herrschertitels auf beide; der Kleopatra 11. wird es genannt und des Ptlomeos Alexandros 8. — zugleich nämlich nahm er noch des bruders zeit vom 4. jahre dessen königtums* (113/2) *für sich, von da ab da er die herrschaft über die Kyprier angetreten hatte. und dieses war denn freilich zu Kleopatras lebzeiten gewohnheit; jedoch begannen auf Alexandros ⟨allein⟩ nach dem tode derselben die abzeichen der würde überzugehen. 18 in allem besaß er die herrschaft, von da ab da er hinabgezogen war nach Alexandria; 26 jahre wurden als die seiner regierungszeit angegeben. im 19. entstand eine meuterei des militärs, und er scharte gegen dieselben ein heer nach Egiptos. jene aber verjagten ihn unter der heerführung des Tyrros, welcher war ein verwandter der könige. eine seeschlacht lieferten sie ihm und trieben ihn, den nur das nackte leben rettenden, in die flucht mit weib*

6 ⟨*zum erstenmal*⟩ Jac *πρῶτον* Exc ⟨*bereits einmal*⟩ edd 7 *25* Arm Exc *κϑ* Synkell. 539, 4 9 *das erste*: om Exc 10 *61*: *ἑξήκοντα τέσσαρα* Exc (o. p. 1199, 20) 18 *ward er geliebt* Aucher *ἠγαπᾶτο* Exc *herrschte* Arm 19 *15* Arm *δέκατον* Exc Synk. p. 550, 4 22 *ἐκ Πηλουσίου* Exc *nach der stadt Pelusios* Arm 29 ⟨*allein*⟩: *εἰς μόνον δὲ ἤρξατο κτλ.* Exc 33 *Pyrros* N *Πύρρου* Exc (?)

und tochter, bis er geriet in eine stadt der Lykier, nach Myra, von wo er nach Kypros sich wendend das weite suchte. und ein kampf schlug ihm entgegen vom flottenführer Cheros; er starb.

(9) *und nach dessen flüchtigwerden hatten an den älteren bruder Ptlomeos SOTER boten gesandt die Alexandriner, gaben wiederum diesem das königtum, dem von Kypros zurücksegelnden. da noch weiter vergingen 7 jahre wozu auch 6 monate — denn solange lebte er nach der abermaligen rückkehr — kommt die gesamte zeit seit des vaters der beiden tode diesem zu bei voll- und ungeteiltbelassung der ganzen zahl von 35 jahren nebst 6 monaten. geteilt richtig ⟨auf⟩ Soter Ptlomeos zu verschiedenen zeiten 17 und 6 monate; und auf den zweiten, der auch Alexandros, die mittleren zwischen den regierungen des älteren belegenen 18 jahre, welche — bei ihrem unvermögen dieselben aus der buchurkunde zu zerstören; soviel nämlich bei ihnen gelegen war, merzten sie daran aus; denn er war ihnen widerwärtig geworden durch gewisse jüdische hilfeleistungen — sie doch als solche nicht rechnen, jene zeitperiode, sondern die sämtlichen 36 jahre dem älteren bruder zurechnen.*

(10) *ferner auch die 6 monate, die nach dem tode des älteren, mit welchen vollzählig werden die 36 jahre, geben sie nicht der KLEOPATRA, der tochter des älteren und gattin des jüngeren, die nach dem tode des vaters verweserin der reichsgeschäfte ward; auch nicht dem ALEXANDROS, der mit jener herrschte 19 tage, geben sie die 19 tage.*

(11) *dieser* (sc. Alexandros II) *war der sohn des jüngeren Ptlomeos, der auch Alexandros* (sc. I), *und stiefsohn der Kleopatra, verweilend in der stadt Rom. und zur zeit, da die machtführung der männer ermangelte dem Egypterlande, war er auf ruf hin nach Alexandria gekommen. und er heiratete die vorhin erwähnte Kleopatra. †widerwillig die herrschaft der frau hinnehmend, ermordete er nach 19 tagen die frau. und er selbst ward von den bewaffneten, die zum schauspiele aufzogen, von wegen des scheußlichen mordes in einen aufruhr verwickelt, niedergemacht.*

(12) *diesen, den Alexandros, ersetzt Ptlomeos, welcher der NEUE DIONYSOS genannt wurde, der sohn des Soter Ptlomeos und bruder* 80/79—52/1

1 *τῆς Λυκίας εἰς πόλιν Μύραν* Exc *Mira* Arm 3 *Χαιρέου* Exc Synk. 550, 10 (*χερέου B*; so las Arm) 5 *Πτολεμαίοι Σωτῆρι καὶ Φ[ο]ύσκωνι ὀι' ὄγκον τοῦ σώματος κληθέντι* Synk 7 *ἐπ' ἄλλα ἔτη η̄* Synk 10 ⟨*auf*⟩ edd 12—13 *καίτοι μὴ δυνηθέντες ἐκ τῆς ἀναγραφῆς ἀφανίσαι* Exc 16 *36* Arm; Exc. Barb. (Astron. Kan.); *35* (17 + 10 + 8) Hieron.; Ser. Reg.; *Χρον. Συντ.* 24 *stiefsohn*: *πρόγονος* Exc 27—28 *παραλαβών τε παρ' ἐκούσης τὴν ἐξουσίαν* Exc 29 *ὑπὸ τῶν ἐνόπλων ἐν τῷι γυμνασίωι* Exc 30 *aufruhr*: o. '*ins gedränge*' Karst *συνεχόμενος* Exc

der oben erwähnten Kleopatra, dessen herrschaft zugerechnet werden 29 jahre.

(13) *dessen tochter* KLEOPATRA, *die letzte des Lagidengeschlechtes,* 51/0—30/29 *deren jahre der herrschaft gezählt werden 22.*

(14) *aber auch nicht diese regierungen finden sich lediglich nach zeiten von anfang bis zu ende, eine nach der anderen verzeichnet, sondern auch die je einzelnen von ihnen eine unter der anderen, gegenseitig ineinandergehend. so ward unter dem neuen Dionysos auf die töchter desselben, auf* KLEOPATRA, *die auch* TRIPHENEA, *und auf* BERINIK *eine dreijährige regierungszeit geschrieben, auf zweie 1 jahr; und später nach der Kleopatra, die auch Triphenea tode, eine 2jährige zeit auf Berinik allein. von wegen daß es sich ereignete, daß Ptlomeos nach Rom ging und daselbst einige zeit verweilte; und daß die töchter, als ob nicht mehr zurückkehren würde der vater, verweserinnen der reichsgeschäfte wurden, indem als gehilfen der Berinik einige männer, verwandte, mit derselben herrschten, bis Ptlomeos aus Rom zurückkam. die zärtliche besorgnis um die tochter vergaß er; in haß entbrannt ob der geschehenen dinge nahm er ihr das leben.*

(15) *unter Kleopatra wurden die ersten jahre der herrschaft auf sie und auf den älteren bruder, auf Ptlomeos, bezogen; und nach diesem auf andere, aus folgenden gründen. es starb der Neue Dionysos mit vier kindern, zwei Ptlomäern und Kleopatra und Arsinoe. er gab seinen älteren kindern die herrschaft, dem Ptlomeos und der Kleopatra. während diese miteinander regierten, verging eine 4jährige zeit. und vielleicht wäre das-* 51/0—48/7 *selbe weiter fortbestehen geblieben, wenn nicht übertreten hätte Ptlomeos des vaters vorschrift und, als er allein die herrschaft besitzen wollte, das schicksal ihn des lebens enthoben hätte, indem nach Egiptos durch eine seeschlacht Iulios Kaisr zu Hilfe kam der Kleopatra.*

(16) *nach dem untergang des Ptlomeos ward der jüngere bruder der Kleopatra seiner schwester throngenosse, der genannte Ptlomeos, durch den willen Kaisrs. und es wurde geschrieben das 5. jahr der Kleopatra und das 1. des Ptlomeos. und denselben fügen sich bei bis zur tötung desselben noch weitere 2.*

(17) *nachdem dieser umgekommen war durch die nachstellungen*

---

2 *29* Arm (Astron. Kan.); Exc. Barb. *30* Tabelle Arm. p. 80, 1; Hieron.; Ser. Reg.; *Χρον. Συντ.* 4 *22* Arm (Astron. Kanon); Hieron.; Ser. Reg.; *Χρον. Συντ. 12* (l. *22*) Exc. Barb. *20* Tabelle Arm. p. 80, 2 5 *οὐδ' αἱ αὐταὶ δὲ αἱ βασιλεῖαι* Exc 7 *unter*: o. *gleichzeitig mit* Karst 9 (u. v. 11) *die auch Triphenea* Karst *und auf Tr.* Arm *τὴν καὶ Τρύφαιναν* Fxc 20 *mit*: *ἐπὶ* Exc 21 *älteren* edd *προγενεστέροις* Exc *dreien* Arm 23—24 *dasselbe*: *τοῦτο . . . τὸ ἔτος* (l. *ἔθος*) Exc 26—27 *ἐν Αἰγύπτωι κατανα(μ)αχηθέντα ὑπὸ Ἰουλίου κτλ.* Exc

der Kleopatra in seinem 4. jahre und im 8. der Kleopatra, wurde die nachherige zeit auf Kleopatra allein geschrieben bis zu ihrem 15. jahre, welches das 16. genannt ward und das erste. ⟨denn⟩ nach dem tode des Lysimachos, des königs von Chalkis in Syrien, überlieferte Markos Antonios der selbst-
5 *herrscher Chalkidia und die rings um dasselbe gelegenen gaue der Kleopatra. und von diesem ab wurden auch die nach diesen noch weiter folgenden jahre bis zum 22., welches das ende der Kleopatra ward, nach derselben weise der addition der zahl geschrieben, so daß das 22. der Kleopatra gleich dem 7. wurde.*

10 (18) *von Kleopatra aber nimmt Oktabios Kaisr, der auch Augostos, das königtum, in besitz nehmend Egiptos im aktischen krieg, der um die 184.* [l. 187] *olympiade stattfand, im 2. jahre; so daß vōn der 111.* [l. 114] 31/0 *olympiade erstem jahr* (324/3), *von wo ab Arideos, der auch Philippos, die herrschaft als erbe antrat, bis zur 184.* [l. 187] *olympiade und deren zweiten jahre*
15 (31/0) *sich ergeben 73 olympiaden und 1 jahr, d. i. 293 jahre; und soviel werden gezählt an jahren der könige von Alexandrienstadt bis zu Kleopatras ende.*

3 (4) EUSEB. ARM. p. 109, 8—113, 32 Karst (EXC. EUSEB. Cram. AP II 129, 20ff.; SYNKEK. p. 503, 9ff.; 513, 1ff.): *Des Porphyrios, der unter uns wider uns philosoph war.*

20 (1) *nach Alexandros des Philipos regierten über die Makedonier diese, über die Makedonier und die Elladier. der Makedonier herrschaft hat bis zu der aufhebung durch die Römer sich hingezogen folgendermaßen.*

(2) *ARIDEOS des Philippos und der Philinna, der Thetalerin, den* 323/2—317/6
25 *die Makedonier aus anhänglichkeit an das Philippische geschlecht Philipos nannten und als könig einsetzten nach Alexandros, obgleich er aus einer anderen gattin war und sie den mann als geisteslos kannten, folgt in die herrschaft jenes, wie wir gesagt haben, in der 114. olympiade 2. jahre* (323/2). *zugezählt werden ihm 8* [l. 7] *jahre; denn er lebte darauf noch bis zu*
30 *der 115. olympiade 4. jahre* (317/6). *es hatte aber hinterlassen Alexandros als sohn den Herakles aus der Pharsine, der tochter des Pharanabazos, und den Alexandros aus der Roxane, der tochter des Oxiartes, des königs der Baktrier, welcher beim tode Alexanders des Philippos gleich in dem königtum geboren ward.*

35 (3) *den Aridinos tötete Olompia, die mutter Alexanders. und diese, die über die Makedonier herrschte, und die zwei söhne Alexanders tötet*

3 *τὸ δ' ἑκκαιδέκατον* (?) *ὠνομάσθη καὶ τὸ πρῶτον, ἐπειδὴ τελευτήσαντος* Exc 5 *τήν τε Χαλκίδα* Exc 15 *293*: *295* Tabelle (Exc. p. 125, 28; Arm. p. 80, 6) 18—19 *ἡ Μακεδόνων βασιλεία ἀπὸ τῶν Πορφυρίου τοῦ καθ' ἡμῶν φιλοσόφου* Exc 26—27 *aus einer anderen gattin*: *ἐξ ἑταίρας* Exc 29 *8*: *ζ̄* Exc Synk 31 *Φαρσίνης* Synk *Μαρσίνης* Exc 33—34 *welcher — ward* om Exc Synk

KASSANDROS des Antipatros; den einen tötete er selbst, und den andern, 316/5—298/7
der von der Pharsine war, befahl er dem Polisperchon zu töten; die Olompia aber ließ er sogar unbegraben ins freie werfen. und er befestigte sich als könig der Makedonier. und von da an warf sich nach ihm auch von den anderen statthaltern ein jeglicher zum könig auf.

(4) *nach beseitigung des geschlechtes Alexanders heiratete er die Thessalonike des Philippos, mit welcher er regierend lebte 19 jahre; und an einer abzehrenden krankheit dahinsiechend verendete er. die zeiten dieses werden gerechnet — und es wird in dieselben inbegriffen auch das jahr, in welchem nach Aridonos herrschte Olompia — von der 116. olympiade 1. jahr* (316/5) *bis zur 120. olympiade 3. jahr* (298/7).

(5) *diesem folgen seine söhne PHILIPPOS und ALEXANDROS und* 297/6—294/3
ANTIPATROS, welche 3 jahre und 6 monate regierten nach dem vater. zuerst Philippos, und er starb in Elatia. Antipatros aber tötete die dem jüngling Alexandros zur mitwirkerin gewordene mutter, und als flüchtling wandte er sich an Lysimachos; und nachdem er eine von dessen töchtern geheiratet hatte, ward er auf dieselbe weise durch Lysimachos getötet. Alexandros aber heiratete die Lysandra des Ptlomeos. gegen den jüngeren bruder aufbrechend zum kriegskampfe rief er um hilfstruppen an den Demetrios des Antigonos, dessen beiname war der Belagerer. er wurde von jenem getötet; und es herrscht über die Makedonier DEMETRIOS. 293/2—288/7

(6) *und für die söhne des Kassandros werden gezählt die jahre der herrschaft vom 4. jahre der 120. olympiade* (297/6) *bis zu der 121. drittem* (294/3); *und für Demetrios' regierung 6 jahre, von der 121. olympiade 4. jahr* (293/2) *bis zu der 123. olympiade 1. jahr* (288/7).

(7) *diesen vertreibt PYR⟨R⟩OS, der könig der Epirer, 23. von Achilles ab, dem sohne der Thetis, als ob ihm zugehörig wäre die herrschaft nach Philipps geschlechte wegen der Olompia, der mutter Alexanders; denn auch die mutter war aus Pyr⟨r⟩os dem sohne des Neoptlomeos hervorgegangen.* 287/6
und 7 monate herrscht er über die Makedonier in der 123. olympiade 2. jahre.

(8) *im 8. aber ersetzt ihn LYSIMACHOS, sohn des Agath[r]okles, der* 287/6—282/1
ein Thetaler war aus Karanon und Alexanders waffenträger. über Thrakien

---

2 *Βαρσίνης* Exc *befahl:* *πείσας* Exc 7 *Φιλίππου τοῦ βασιλέως γαμετὴν* Synk 8 *φθινάδι νόσωι ἐπιπόνωι* Exc 14 *jüngling:* *τῶι παιδὶ* Exc *τῶι ἀδελφῶι* Synk 15—16 *εἰς Πόντον φεύγει πρὸς Λ.* Synk 18 *κατὰ Ἀντιπάτρου τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ* Synk 20 *Ἀντιγόνου* Exc *des Antipatros* Arm 24—25 *von — 1. jahr* om Exc 26 *Poros* E *Ἠπείρου, υἱοῦ μὲν Αἰακοῦ τοῦ Ἠπειρώτου δυνάστου διαδεξαμένου τὴν Ἠπειρωτικὴν ἀρχὴν ἀπ' αὐτοῦ* Synk 29 *Πύρρου τοῦ καὶ Νεοπτολέμου* Synk 32 *Ἀγαθοκλέους* Exc Synk 33 *ἐκ ῥάνωνος* Exc

aber und Cheron war er damals † noch nicht könig, sondern nach dem benachbarten und angrenzenden Makedonien zog er eilends, das königtum zu ergreifen. überredet von Arsinoe, seinem weibe, enthob er den Agathokles, seinen sohn, des lebens. und ⟨er⟩ regierte von der 123. olympiade 2. jahre (287/6) *im 5.* (?) *monate bis zu der 124. olympiade 3. jahre* (282/1); *das sind 5 jahre und 6 monate. besiegt ward er im kampfe auf dem Koros-Felde gegen Seleukos, den Asianerkönig, der Nikator genannt war.*

(9) *sofort nach dem siege des Seleukos tötete PTLOMEOS, des Lagos und der Eurydike sohn, der tochter des Antipatros, welcher KERAUNOS genannt ward (das ist Blitzgrimm), seinen wohltäter, zu dem er auf der flucht seine zuflucht genommen hatte; und er selbst herrschte über die Makedonier. und als er gegen die Galater eine schlacht lieferte, ward er getötet, nachdem er regiert hatte 1 jahr und 5 monate, so daß gerechnet wird die zeit seiner regierung vom 4. jahre der 124. olympiade bis zum 5. monate des 1. jahres der 125. olympiade.* 281/0—280/79

(10) *dem Ptlomeos aber folgte sein bruder MELEAGROS. und die Makedonier beseitigten ihn sofort aus der herrschaft, als er sie 2 monate innegehabt hatte, als einen sich unwürdig erweisenden. und an dessen statt machten sie zum könig den ANTIPATROS, den brudersohn des Kassandros und sohn des Philippos, in ermangelung von königlichem geschlecht. nachdem er geherrscht 40* [l. 45] *tage, verjagte ihn ein gewisser SOSTHENES, da er nicht gewachsen wäre der heerführung, während Vren der Galater mit einem solchen kriege herangestürmt käme. und es nannten jenen die Makedonier den 'jährling', da ebenso lange zeit die jährigen winde wehen. Sosthenes aber vertrieb dann auch den Vren; und nachdem er das gemeinwesen zwei jahre hindurch vereinigt hatte, starb er.* 280/79 280/79 279/8—278/7

(11) *und es wurden HERRENLOS die Makedonier, von wessenthalben dem Antipatros und dem Ptlomeos und dem Arideos es ward, als verweser aufgestellt zu sein der geschäfte, ganz jedoch dieselben innezuhaben keinem. und von Ptlomeos bis zum ende der herrenlosigkeit, das ist von der 124. olympiade 4. jahr* (281/0) *bis zu der 126.* (276/5), *⟨6 jahre⟩; worunter sich befindet Ptlomeos des Grimmen herrschaft 1 jahr und 5 monate, und des Meleagros 2 monate* 277/6—276/5

---

1 *noch nicht*: Θράικης δὲ τότε καὶ χειρονήσου βασιλεύων Exc Θ. τε καὶ Χερρονήσου τῆς λοιπῆς τε βασιλεύων ὁμόρου χώρας Synk 7 *genannt war*: ὅτε καὶ τοῦ ζῆν ἀπαλλάττεται add Exc; vgl. Synk. 506, 11—15 13 *getötet*: κατακοπεὶς μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἐλεφάντων add Synk 21 *40*: 45 p. 1206, 1 Exc Synk Σωσθένης τις τῶν δημοτικῶν Exc 22 Βρέννου Exc 24 *jährling*: Ἐτησίαν Exc 29—30 *und — herrenlosigkeit* edd *und von der Ptlomäer ende der h.* Arm ἀπὸ δὴ τοῦ Πτολ. ἐπὶ τὸ τέλος τῆς ἀναρχίας Exc 30—31 ἄχρι τῆς ϙχς ⟨ἔτη ϛ⟩ Schwartz

und des Antipatros 45 tage und des Sosthenes 2 jahre, und die übrige zeit als für herrenlos anzurechnende.

(12) *als Antipatros dem ⟨reichs⟩wesen nachstellte, wurde ANTIGONOS,* 276/4 (288/3; 278/3)— *Demetrios' des Belagerers und Philas, der tochter des Antipatros, sohn,* 240/39 *verweser der herrschaft, welcher in Gonais in Thessalastan † sich begeben erzogen Gonatas genannt war. und es wurden ihm zugezählt rund 43* [l. 44] *jahre. denn er war könig schon früher, bevor er sich Makedoniens bemächtigt hatte, insgesamt 10* (?) *jahre zuvor; und war zum könig ausgerufen worden im 2. jahre der 123. olympiade* (287/6), *von den Makedoniern aber im 1. jahre der 126. olympiade* (276/5). *dieser war es, welcher der Ellader land mit gewaltiger hand unterwarf. und er lebte im ganzen 83 jahre und endete in der 135. olympiade 1. jahr* (240/39).

(13) *den ersetzt dessen sohn DEMETRIOS, der vollends ganz Libeastan* 239/38— 230/29 *wegnahm und sich Kyrenes bemächtigte und das gesamte des vaters zur monarchischen herrschaft erneuerte. und er herrschte 10 jahre; und heiratete eine von den gefangenen und legte ihr den namen 'die güldene' bei. den Philippos erhielt er von dem weibe zum sohne, jenen der den ersten krieg gegen die Römer führte und ursache des unheils wurde den Makedoniern.*

(14) *und den Philippos, den darnach als waisen hinterbliebenen, bevormundete fürsorglich durch verweserschaft ⟨ANTIGONOS⟩, einer vom ge-* 229/8—221/0 *schlechte des königtums, der Phuskos mit beinamen geheißen war. als gerecht befundenen in der verweserschaft sahen sie den Phuskos an, machten ihn zum könig und trauten ihm an als gattin 'die güldene'. und jener tat die söhne, die ⟨ihm⟩ geboren wurden aus der 'güldenen', nicht ernähren, damit er die herrschaft ohne untreu dem Philippos aufbewahrte, in welche er ihn denn auch einführte. und er starb.*

(15) *gestorben war auch DEMETRIOS, dessen beiname DER SCHÖNE geheißen war, in der 130. olympiade 2.* (?) *jahre* (259/8).

(16) *das königtum gelangte darauf an Philippos, dessen vormundschaftlicher verweser der vorhin erwähnte ANTIGONOS war; der endigte in der 139. olympiade 4. jahre* (221/0), *in der verweserschaft 12* (?) *jahre, und lebte insgesamt 42 jahre.*

5—6 ὃς ἐν Γόνοις τῆς ⟨Θεσσ⟩αλίας γενόμενός τε καὶ τραφεὶς Γονατᾶς ἐπεκαλεῖτο Exc διὰ τὸ ἐν Γόνοις τῆς Θετταλίας τραφῆναι Synk 6 *Gonastos* Arm *43*: *44* Exc Synk (Ps. Lukian. Macrob. 11) *33* tab. Arm 8 *10*: προβασιλεύσας ἔτη ιβ̄ τῆς Ἑλλάδος Synk 13 *der*: geht auf Demetrios den Schönen (§ 15) 16 *Χρυσηίδα* Exc 20 ⟨*Antigonos*⟩, *einer* Jac Ἀντίγονος ἕτερος Exc 24 ⟨*ihm*⟩ Karst αὐτῶι Exc 26—1207, 1 ἀποθνήσκων, ἐπιτροπεύσας μὲν ἐπὶ ἔτη ιβ̄, ζήσας δὲ τὰ πάντα ἔτη μβ̄. ὁ δὲ τοῦ Δημητρίου υἱός, ὃν οἱ Μακεδόνες Καλὸν ἐπωνόμαζον, χωρὶς τοῦ ἐπιτρόπου κτλ. Exc 28 *2.*: 'allenfalls auch "*3.*" zu lesen' Karst δευτέρωι Exc 31 *12*: ιβ̄, κατὰ δὲ τὸν Διόδωρον ἔτη ϑ̄ Synk (9 rechnet P)

(17) *PHILIPPOS aber begann ohne vormundschaftlichen verweser von der 140. olympiade an* (220/19) *zu herrschen und regierte insgesamt 42 jahre und endete im 2. jahre der 159.* [l. 150] *olympiade* (179/8), *gelebt habend insgesamt 58 jahre.* 220/19—179/8

(18) *PERSEUS aber, sohn Philipps, tötete den Demetr⟨i⟩os, seinen bruder, und regiert 10 jahre und 8 monate. denn in der 152. olympiade 4. jahre* (169/8) *nahmen Leukios † und Akilios die makedonischen pidanischen gebiete ein gewaltsam. Perseus wandte sich flüchtig nach Samothrak, und darauf übergab er sich freiwillig in die hände der krieger. von da alsdann nach Albe überbracht, stand er unter bewachung und starb nach 5 jahren. der Makedonier dinge nahmen mit ihm ein ende.* 179/8—169/8

(19) *und damals ließen die Römer sie noch frei unter selbständiger verwaltung, da sie auszeichnungshalber verehrende rücksicht nahmen auf den glorreichen ruhm und die machtvolle herrschaft der Makedonier. im 19. jahre, das der 157. olympiade 3. jahr gleichkommt, gab sich ein gewisser ANDRISKOS fälschlich für den sohn des Perseus aus und übertrug auf sich den namen Philippos, weshalb er auch 'der falsche Philippos' genannt wurde. er beherrschte die Makedonier, die Thrakier sich zu bundesgenossen erlangt habend. als er 1 jahr geherrscht hatte, ward er aus der schlachtreihe flüchtig zu den Thrakiern; überliefert von diesen, wurde er gefesselt nach Rom geschickt. die Römer, denen die Makedonier verächtlich geworden waren wegen der unterstützung des falschen Philippos, machten sie zinspflichtig im 4. jahre der 157. olympiade.* 150/49 149/8

(20) *es ergeben sich also seit Alexandros an olympiaden des reiches der Makedonier bis zum endlichen zinspflichtigwerden und zur Römerherrschaft, von der 114. olympiade 2. jahre* (323/2) *bis zu der 157. olympiade 4. jahre* (149/8) *im ganzen 43 olympiaden und 2 jahre, und insgesamt 174 jahre.*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ Ᾱ—Ᾱ.

(T 1; 3—4).

Ᾱ

(F 1? 19—20; *Βίος Πυθαγ.* it. ed. A Nauck Porph. Opusc. Sel. 1886, 17 ff.).

4 (III 689; 1 Nauck) EUSEB. ARM. p. 88, 35 (EXC. EUS. Cram. AP II 140, 3; ECL. HIST. ebd. 188, 28; EXC. BARB. 39a 10): voraufgeht

3 *150* Aucher *159* Arm Exc (*ΡΝΘΟΛ—*) 5 *ταῖς πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ διαβολαῖς ἀποκτείνας* Exc 6 *10 j. und 8 m.*: Arm, Tab, Exc *10* (jahre) Euseb Hier, Exc Barb *ἔτη ῑ̄ καὶ μῆνας ῡ̄* Synk 536, 9 *ἔτη ῑ ἢ ῡ̄* Synk. 508, 7 7 *Leukios* (*Leukippos* G) *und Akilios*: *Λεύκιος Αἰμίλιος* Exc *Αἰμίλιος γὰρ Μάρκος* Synk 7—8 *πρὸς τοὺς* (*τρώσας τοὺς* v Gutschmid) *Μακεδόνας περὶ τὴν Πύδναν* Exc 17 *Ψευδοφίλιππος* Exc 24 *μετὰ Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν* Exc

Kastor 250 F 4. *sind doch auch nicht einmal die ⟨zeiten⟩ von Elions einnahme bis zur 1. olympiade, auch diese nicht würdig gewesen einer sicheren erwähnung. dennoch aber stellt Porphyrios im 1. der Philosophischen Geschichte sie auszugsweise nach dieserlei wortlaut dar:* . . . . . «*Von Elions einnahme bis zu dem Heraklideneinfall in den Peloponesos berichtet, daß 80 jahre seien Apol⟨l⟩odoros* (244 F 61). *und von dem einfalle bis zur besiedelung Ioniens 60 jahre. und von da bis zu Lykurgos 159 jahre ⟨und von Lykurgos bis zur 1. olympiade 108 jahre⟩. und im ganzen von Elions einnahme bis zur 1. olympiade 407 jahre* (F 19)».

5 (4) Kyrillos c. Julian. I p. 28: γράφει δὲ οὕτως (sc. Πορφύριος) ἐν τῷι πρώτωι βιβλίωι τῆς Φιλοσόφου ἱστορίας· «† ἐννέα δὲ ὄντων ἑπτὰ κληθῆναι σοφοὺς ἐξ αἰτίας τοιαύτης. ἁλιέως βόλον νεανίσκοις ἀποδομένου ἰχθύων συνέβη χρυσοῦν τρίποδα ἐν τῷι βόλωι εὑρεθῆναι. τοῦ δὲ ἁλιέως ἰχθῦς ἀλλὰ μὴ τρίποδα πεπρακέναι λέγοντος καὶ τῶν νεανίσκων εἰς τὴν ἑαυτῶν τύχην ἀναφερόντων τὴν εὕρησιν, ἔδοξε τῶι θεῶι τὴν κρίσιν ἐπιτρέψαι. τοῦ δὲ χρήσαντος διδόναι τὸν τρίποδα τῶι σοφ⟨ωτάτ⟩ωι, Θάληι πρώτωι ὁ τρίπους προσηνέχθη. ὁ δὲ πρὸς Βίαντα ἀπέπεμψεν, ἐκεῖνον φάμενος εἶναι τὸν σοφ⟨ώτατ⟩ον. ὁ δὲ πρὸς ἕτερον πέμπει, κἀκεῖνος πρὸς ἄλλον, ἕως εἰς τοὺς ἑπτὰ τοῦ τρίποδος ἐκπεριαχθέντος καὶ πάλιν ὑποστρέψαντος ἐπὶ τὸν πρῶτον, ἔδοξεν ἀναθεῖναι τῶι θεῶι· τοῦτον γὰρ εἶναι πάντων τὸν σοφώτατον. ὁποῖαι τοίνυν αὐτῶν αἱ δόξαι γεγόνασιν, ἐπὶ καιροῦ λελέξεται πρὸς ἡμῶν. s. F 1.

6 (7) **a)** — IX p. 300: γέγραφε δὲ ὠδὶ περὶ αὐτοῦ (sc. Πυθαγόρου) Πορφύριος ἐν βιβλίωι πρώτωι Φιλοσόφου ἱστορίας· «ἦν δὲ καὶ ἄλλο εἶδος τῶν συμβόλων κτλ.» (= Vit. Pyth. § 42). **b)** — I p. 19: Πορφύριος γοῦν ἐπὶ παιδείαι κοσμικῆι δόξαν ἔχων παρ' ἐκείνοις οὐκ ἀγεννῆ, ἐν τῶι πρώτωι λόγωι τῆς Φιλοσόφου ἱστορίας τοιοῦτόν τι φησιν περὶ τῶν ὠνομασμένων σοφῶν .... «μὴ δυνάμενοι κτλ.» (= Vit. Pyth. § 48).

Γ

*7 (p. 8 N) Sokrat. HE III 23: *Πορφύριος μὲν γὰρ .... Σωκράτους τὸν βίον διέσυρεν ἐν τῆι γεγραμμένηι αὐτῶι Φιλοσόφωι ἱστορίαι καὶ τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ γράψας κατέλιπεν οἷα ἂν μήτε Μέλητος μήτε Ἄνυτος οἱ γραψάμενοι Σωκράτην εἰπεῖν ἐπεχείρησαν.

8 (11) Kyrill. c. Julian. VI p. 208 (Theodoret. Graec. aff. cur. I 27): .... Πορφύριος ἐν τῶι τρίτωι τῆς Φιλοσόφου ἱστορίας· «τούτων δὲ οὕτω σαφηνισθέντων λέγωμεν περὶ τοῦ Σωκράτους τὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις μνήμης κατηξιωμένα, ⟨τὰ μὲν πρὸς ἔπαινον αὐτοῦ καὶ ψόγον πολλαχῶς ὑπὸ τῶν λογίων ἀνδρῶν μεμυθευμένα⟩ ἐπ' ὀλίγον φυλοκρινοῦντες, καταλιπόντες δὲ ἀνεξέταστον τὸ εἴτε

---

9 ⟨ ⟩ erg. aus Exc 12—1212, 17 die zahlen in klammern sind die der ausgabe von A Nauck 13 [ἐννέα (= ἐν ᾱ ?)] ὄντων δὲ ἑπτὰ ? Jac 16 εὕρεσιν Nauck 18—19 σοφ⟨ωτάτ⟩ωι — σοφ⟨ώτατ⟩ον Jac 35 Φιλοσόφου Theod —ων Ky 37—38 ⟨τὰ μὲν — μεμυθευμένα⟩ Nauck aus Theod

αὐτὸς εἰργάσατο σὺν τῶι πατρὶ τὴν λιθοτομικήν, εἴτε ὁ πατὴρ αὐτοῦ μόνος. οὐδὲν γὰρ ⟨ἐνέκοπτεν⟩ αὐτῶι τοῦτο πρὸς σοφίαν, πρὸς ὀλίγον γε χρόνον ἐργασθέν. εἰ δὲ δὴ ἑρμογλύφος ἦν, καὶ μᾶλλον· καθάρειος γὰρ ἡ τέχνη καὶ οὐ πρὸς ὀνείδους.» καὶ μεθ' ἕτερα· «δημιουργὸν γὰρ γενέσθαι τὸν Σωκράτην πατρώιαι τέχνηι χρώμενον τῆι λατυπικῆι * * καὶ Τίμαιος ἐν τῆι ἐνάτηι (III) λιθουργεῖν φησὶ μεμαθηκέναι Σωκράτην. εἰ δὲ ὁ μὲν (sc. Ἀριστόξενος) διὰ δυσμένειαν ⟨ἀν⟩αξιόπιστος, Τίμαιος δὲ διὰ ἡλικίαν — νεώτερος γάρ [ὁ Ἀριστόξενος] — Μενεδήμωι τῶι Πυρραίωι χρηστέον, Πλάτωνος μὲν γεγονότι μαθητῆι, πρεσβυτέρωι δὲ γεγονότι Ἀριστοξένου, λέγοντι ἐν τῶι †Φιλοκράτους ὅτι οὐκ ἐπαύετο Σωκράτης οὔτε ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ὡς λιθουργοῦ λαλῶν οὔτε ὑπὲρ τῆς μητρὸς ὡς μαίας.»

*9 (11) THEODORET. Graec. aff. cur. I 28—29: καὶ τὰ ἑξῆς δὲ τῆς αὐτῆς ἔχεται διανοίας· εἰσάγει γάρ τινας λέγοντας λιθουργικῆι τέχνηι τὸν Σωκράτην χρησάμενον. ἀλλ' ἴσως τὴν μὲν πρώτην ἡλικίαν λιθουργῶν διετέλεσεν, ὕστερον δὲ λόγων ποιητικῶν καὶ ῥητορικῶν ἐρασθεὶς παιδείας μετέλαχεν. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἔστιν εἰπεῖν· πᾶν γὰρ τοὐναντίον εἶπεν ὁ Πορφύριος. λέγει δὲ οὕτως· «εἶναι δὲ αὐτὸν πρὸς οὐδὲν μὲν ἀφυῆ, ἀπαίδευτον δὲ περὶ πάντα, ὡς ἁπλῶς εἰπεῖν· σχεδὸν γὰρ οὐδὲ γράμματα πάνυ τι ἐπίστασθαι, ἀλλ' εἶναι γελοῖον, ὁπότε τι δέοι ἢ γράψαι ἢ ἀναγνῶναι, βατταρίζοντα ὥσπερ τὰ παιδία.»

*10 (10) KYRILLOS c. Julian. VI p. 185 (THEODORET. Graec. aff. cur. XII 61—63): καὶ ἀπιστήσειε μὲν ἴσως ἅπας τις οὖν τοῖς περὶ τούτου (sc. Σωκράτους) λόγοις, οὐ μὴν ἔτι καὶ τοῖς Πορφυρίου γράμμασιν ἀντερεῖ, ὃς τὸν ἑκάστου τῶν ἀρχαιοτέρων ἀπεσημήνατο βίον· σκοπὸς γὰρ οὗτος γέγονεν αὐτῶι καὶ πολλῆς ἠξίωσε τὸ χρῆμα σπουδῆς. ἔφη τοίνυν ὠδὶ περὶ αὐτοῦ· «λέγει δὲ ὁ Ἀριστόξενος ἀφηγούμενος τὸν βίον τοῦ Σωκράτους (IV) ἀκηκοέναι Σπινθάρου τὰ περὶ αὐτοῦ, ὃς ἦν εἷς τῶν τούτωι ἐντυχόντων. τοῦτον λέγειν ὅτι οὐ πολλοῖς αὐτός γε πιθανωτέροις ἐντετυχηκὼς εἴη· τοιαύτην εἶναι τήν τε φωνὴν καὶ τὸ στόμα καὶ τὸ ἐπιφαινόμενον ἦθος, καὶ πρὸς πᾶσι δὲ τοῖς εἰρημένοις τὴν τοῦ εἴδους ἰδιότητα. γίνεσθαι δέ που τοῦτο ὅτε μὴ ὀργίζοιτο· ὅτε δὲ φλεχθείη ὑπὸ τοῦ πάθους τούτου, δεινὴν εἶναι τὴν ἀσχημοσύνην· οὐδενὸς γὰρ οὔτε ὀνόματος ἀπέχεσθαι οὔτε πράγματος.»

---

1 εἰργάσατο Theod εἴργαστο Ky (Theod K) λιθοκοπικὴν τέχνην Theod αὐτὸς ὁ πατὴρ Ky 2 ⟨ἐνέκοπτεν⟩ add Theod 4 καθάρειος Theod L M καθάριος cett καθάρσιος Ky 4 (καὶ μεθ')—13 nicht bei Theodoret 6 * * Jac 8 ⟨ἀν⟩αξιόπιστος Röper Τίμαιος δὲ: ὁ δὲ Nauck 9 [ὁ Ἀριστ.] Jac [νεώτ. — Ἀριστ.] Nauck 11—12 ἐν τῶι Περὶ Σωκράτους Nauck 19 εὐφυῆ Mγρ 20 τὰ γράμματα VC 21 δέοι γράψαι VC 24 ἂν πᾶς? Nauck 27—30 λέγει — εἴη: Ἀριστοξένωι μάρτυρι κεχρημένος τὸν Σωκράτους βίον ξυγγεγραφότι· ἔφη γὰρ μηδένι ἑτέρωι ἐντετυχηκέναι πιθανωτέρωι ἐκείνου Theod 28—29 Σπινθάρου Holste πινθάρου Ky 32 ἦθος Ky Theod εἶδος Nauck εἴδους: ἤθους Theod Mγρ 33—34 φλεχθείη Ky ληφθείη Theod κρατηθείη Synes. p. 81 B 35 ἀπέχεσθαι Theod ἀποσχέσθαι Ky οὔτε του πράγματος Theod

*11 (12) a) Suid. s. Σωκράτης gl. 1: Ἀριστόξενος δὲ Ἀρχελάου πρῶτον αὐτὸν (sc. Σωκράτην) διακοῦσαι λέγει, γεγονέναι δὲ αὐτοῦ καὶ παιδικά, σφοδρότατόν τε περὶ τὰ ἀφροδίσια, ἀλλὰ ἀδικήματος χωρίς, ὡς Πορφύριος ἐν τῇι Φιλοσόφωι ἱστορίαι φησίν. b) Theodoret. Graec. aff. cur. IV 2: καὶ γὰρ τὸν Σωκράτην τὸν Σωφρονίσκου φησὶν ὁ Πορφύριος εἰς ἀκολασίαν, ἡνίκα νέος ἦν, ἀποκλίναντα, σπουδῆι καὶ διδαχῆι τούτους μὲν ἀφανίσαι τοὺς τύπους, τοὺς δὲ τῆς φιλοσοφίας ἐκμάξασθαι. c) — XII 63—68: (61—63 = F 10) καὶ ἄλλα δὴ τοιαῦτα διεξελθὼν δείκνυσιν αὐτὸν καὶ ταῖς ἡδυπαθείαις δεδουλωμένον. λέγει δὲ οὕτως· «πρὸς δὲ τὴν τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν σφοδρότερον μὲν εἶναι, ἀδικίαν δὲ μὴ προσεῖναι· ἢ γὰρ ταῖς γαμεταῖς ἢ ταῖς κοιναῖς χρῆσθαι μόναις. δύο δὲ σχεῖν γυναῖκας ἅμα, Ξανθίππην μὲν πολῖτιν καὶ κοινοτέραν πως, Μυρτὼ δὲ Ἀριστείδου θυγατριδῆν τοῦ Λυσιμάχου. καὶ τὴν μὲν Ξανθίππην προσπλακεῖσαν λαβεῖν, ἐξ ἧς ὁ Λαμπροκλῆς ἐγένετο· τὴν δὲ Μυρτὼ γαμηθεῖσαν, ἐξ ἧς Σωφρονίσκος καὶ Μενέξενος. αὗται δὲ ξυνάπτουσαι μάχην πρὸς ἀλλήλας ἐπειδὰν παύσαιντο, ἐπὶ τὸν Σωκράτην ὥρμων, διὰ τὸ μηδέποτε αὐτὰς μαχομένας διακωλύειν, γελᾶν δὲ καὶ ἀλλήλαις καὶ αὐτῶι μαχομένας ὁρῶντα. εἶναι δέ φησιν αὐτὸν ἐν ταῖς ὁμιλίαις ἐνίοτε φιλαπεχθήμονα καὶ λοίδορον καὶ ὑβριστικόν.» καὶ ταῦτα δὲ περὶ τοῦ βίου Σωκράτους ὁ Πορφύριος ἔφη· «ἐλέγετο δὲ περὶ αὐτοῦ, ὡς ἄρα παῖς ὢν οὐκ εὖ βιώσειεν οὐδὲ εὐτάκτως. πρῶτον μὲν γάρ φασιν αὐτὸν τῶι πατρὶ διατελέσαι ἀπειθοῦντα, καὶ ὁπότε κελεύσειεν αὐτὸν λαβόντα τὰ ὄργανα τὰ περὶ τὴν τέχνην ἀπαντᾶν ὁπουδήποτε, ὀλιγωρήσαντα τοῦ προστάγματος περιτρέχειν αὐτόν, ὅπου ποτὲ δόξειεν. ἤδη δὲ περὶ τὰ ἑπτακαίδεκα ἔτη προσελθεῖν αὐτῶι Ἀρχέλαον τὸν Ἀναξαγόρου μαθητήν, φάσκοντα ἐραστὴν εἶναι· τὸν δὲ Σωκράτην οὐκ ἀπώσασθαι τὴν ἔντευξίν τε καὶ ὁμιλίαν τὴν πρὸς τὸν Ἀρχέλαον, ἀλλὰ γενέσθαι παρ' αὐτῶι ἔτη συχνά· καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ Ἀρχελάου προτραπῆναι ἐπὶ τὰ φιλόσοφα.» εἶτα μετ' ὀλίγα· «ἦν δὲ καὶ τῶν ἐπιτιμωμένων καὶ τάδε Σωκράτει, ὅτι εἰς τοὺς ὄχλους εἰσωθεῖτο καὶ τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο πρὸς ταῖς τραπέζαις καὶ πρὸς ταῖς Ἑρμαῖς.» ταῦτα περὶ Σωκράτους ὁ Πορφύριος ἔφη καὶ ἄλλα ἄττα, ἃ ἐκὼν εἶναι παρέλιπον. d) Kyrill. c. Julian. VI p. 186: γέγραφε γὰρ ὡδὶ πάλιν περὶ αὐτοῦ Πορφύριος· «ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν βίον τὰ μὲν ἄλλα εὔκολον καὶ μικρᾶς δεόμενον παρασκευῆς εἰς τὰ καθ' ἡμέραν γεγενῆσθαι, πρὸς δὲ τὴν τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν σφοδρότερον μὲν εἶναι, ἀδικίαν δὲ μὴ προσεῖναι· ἢ γὰρ ταῖς γαμεταῖς — Μενέξενος,«

12 (13) Steph. Byz. s. Γάδρα· πόλις Παλαιστίνης. Πορφύριος γ̄ Φιλοσόφου ἱστορίας.

---

1 πρώτου V 2—3 σφοδρότατον ὄντα περί? Jac 11 σχεῖν Ky Theod ἔχειν Theod MSC 13 περιπλακεῖσαν λαθεῖν Ky ἑαυτῶι Λαμπροκλῆς Ky 14 γάμωι Ky 17 πρὸς ἀλλήλας CL²Mγρ 29 οὕτως: ὅπως L πως KM 30 δὲ [καὶ] τῶν? Jac 31 εἰωθεῖτο S¹C ἐωθεῖτο K ὠθεῖτο L 32 τὰς τραπέζας KLS 40 γάδδρα V γάδαρα P

Δ

*13 (14) Kyrill. c. Julian. VI p. 208: καίτοι φησὶ καὶ περὶ αὐτοῦ Πορφύριος· «ἐπαιδεύθη δὲ ὁ Πλάτων παρὰ μὲν Διονυσίωι γράμματα, παρὰ δὲ Ἀριστωνι τῶι Ἀργείωι παλαιστῆι τὰ κατὰ τὴν γυμναστικήν, φασὶ δὲ καὶ Ἴσθμιά τινες καὶ Πύθια παλαῖσαι αὐτόν.»

14 (15) a) — I p. 31: Πορφύριος δέ φησιν ἐν βιβλίωι τετάρτωι Φιλοσόφου ἱστορίας, δοξάσαι τε τὸν Πλάτωνα καὶ μὴν καὶ φράσαι πάλιν περὶ ἑνὸς θεοῦ, ὄνομα δὲ αὐτῶι μηδὲν ἐφαρμόττειν, μηδὲ γνῶσιν ἀνθρωπίνην αὐτὸν καταλαβεῖν, τὰς δὲ λεγομένας προσηγορίας ἀπὸ τῶν ὑστέρων καταχρηστικῶς αὐτοῦ κατηγορεῖν. b) — II p. 45: φησὶ μὲν γὰρ ὁ Πορφύριος δοξάσαι τὸν Πλάτωνα περὶ οὐρανοῦ φάναι τε, ὅτι τὸ σωματοειδὲς αὐτοῦ συνέστη ἀπὸ τῶν τεσσάρων στοιχείων κτλ.

15 (16) — I p. 34 (VIII 271): Πορφύριος γάρ φησι (271 γράφει τοίνυν Πορφύριος ἐν βιβλίωι τετάρτωι Φιλοσόφου ἱστορίας), Πλάτωνος ἐκτιθέμενος δόξαν· «ἄχρι ⟨γὰρ⟩ τριῶν ὑποστάσεων ⟨ἔφη Πλάτων⟩ τὴν τοῦ θείου προελθεῖν οὐσίαν· εἶναι δὲ τὸν μὲν ἀνωτάτω θεὸν τἀγαθόν, μετ' αὐτὸν δὲ τὸν δεύτερον καὶ δημιουργόν, τρίτον δὲ καὶ τὴν τοῦ κόσμου ψυχήν· ἄχρι γὰρ ψυχῆς τὴν θειότητα προελθεῖν. ⟨λοιπὸν δὲ τὸ ἄθεον ἀπὸ τῆς σωματικῆς ἐνῆρχθαι διαφορᾶς⟩.»

*16 (17) — I p. 34: καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς Πορφύριος περὶ Πλάτωνος· «διὸ ἐν ἀπορρήτοις περὶ τούτων αἰνιττόμενός φησι· «περὶ τὸν βασιλέα πάντα ἐστί, καὶ ἐκείνου ἕνεκα πάντα, καὶ ἐκεῖνο αἴτιον πάντων καλῶν· δεύτερον δὲ περὶ τὰ δεύτερα, καὶ τρίτον περὶ τὰ τρίτα. ὡς γὰρ πάντων μὲν περὶ τοὺς τρεῖς ὄντων θεούς, ἀλλ' ἤδη πρώτως μὲν περὶ τὸν πάντων βασιλέα, δευτέρως δὲ περὶ τὸν ἀπ' ἐκείνου θεόν, καὶ τρίτως περὶ τὸν ἀπὸ τούτου'.»

17 (18) — I p. 32: φησὶ γὰρ ὁ Πορφύριος ἐν τετάρτωι βιβλίωι Φιλοσόφου ἱστορίας, ὡς εἰποντος Πλάτωνος περὶ τοῦ ἀγαθοῦ οὕτως· ἀπὸ δὲ τούτου τρόπον τινὰ ἀνθρώποις ἀνεπινόητον νοῦν γενέσθαι τε ὅλον καὶ καθ' ἑαυτὸν ὑφεστῶτα, ἐν ὧι δὴ τὰ ὄντως ὄντα καὶ ἡ πᾶσα οὐσία τῶν ὄντων, ὃ δὴ καὶ πρώτως καλὸν καὶ αὐτοκαλόν, παρ' ἑαυτοῦ τῆς καλλονῆς ἔχον εἶδος κτλ.

Ohne Buchzahl oder Buchtitel.

18 (20) Tzetz. Chil XI 525: δευτέρως δὲ ἐγκύκλια μαθήματα καλοῦνται ὁ κύκλος, τὸ συμπέρασμα πάντων τῶν μαθημάτων, γραμματικῆς, ῥητορικῆς, αὐτῆς φιλοσοφίας, καὶ τῶν τεσσάρων δὲ τεχνῶν τῶν ὑπ' αὐτὴν κειμένων, τῆς ἀριθμούσης, μουσικῆς καὶ τῆς γεωμετρίας καὶ τῆς οὐρανοβάμονος αὐτῆς ἀστρονομίας. ἐγκύκλια μαθήματα δευτέρως ταῦτα πάντα, ὡς ἔγραψε Πορφύριος ἐν Βίοις φιλοσόφων καὶ ἕτεροι μυρίοι δὲ τῶν ἐλλογίμων ἄνδρες.

19 (III 689; 2 N) Suid. s. Ὅμηρος· .... καὶ γέγονε δὲ πρὸ τοῦ τεθῆναι τὴν πρώτην ὀλυμπιάδα, πρὸ ἐνιαυτῶν ϛζ. Πορφύριος δὲ ἐν τῆι Φιλοσόφωι ἱστορίαι πρὸ ϛρλβ φησίν (907/6). ἐτέθη δὲ αὕτη μετὰ τὴν Τροίας ἅλωσιν ἐνιαυτοῖς ὕστερον ϛυζ (F 4). τινὲς δὲ μετὰ ϛρξ μόνους ἐνι-

7 πάλιν: πολλὰ Nauck 14 γὰρ add. VIII (Didym. Alex.) ἔφη Πλάτων add. VIII θείου I Did θεοῦ VIII 16 καὶ δεύτερον τὸν δημ. Did τρίτην δὲ τὴν VIII τρίτην δὲ καὶ τὴν Did 18 ⟨ ⟩ add. VIII 36 'an voluit Tzetzes Φιλόστρατος?' Kiessling

αυτοὺς τῆς Ἰλίου ἁλώσεως τετέχθαι ἱστοροῦσιν Ὅμηρον, ὁ δὲ ῥηθεὶς Πορφύριος μετα σοε.

20 (3) **a)** SUID. s. *Ἡσίοδος· .... Πορφύριος καὶ ἄλλοι πλεῖστοι νεώτερον* (sc. *Ὁμήρου*) *ἑκατὸν ἐνιαυτοῖς ὁρίζουσιν, ὡς λβ μόνους ἐνιαυτοὺς συμπροτερεῖν τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος* (807/6). **b)** EUSEB. HIER. a. Abr. 1208; 809/8 a. Chr.: *Hesiodus insignis habetur, ut vult Porphyrius.*

21 (6) SUID. s. *Φερεκύδης Ἀθηναῖος* (3 T 2)· *πρεσβύτερος τοῦ Συρίου, ὃν λόγος τὰ Ὀρφέως συναγαγεῖν. ..... Πορφύριος δὲ τοῦ προτέρου οὐδένα πρεσβύτερον δέχεται, ἀλλ' ἐκεῖνον μόνον ἡγεῖται ἀρχηγὸν συγγραφῆς.*

22 (8) — s. *Ἐμπεδοκλῆς· .... ἠκροάσατο δὲ πρώτου Παρμενίδου, οὗτινος, ὥς φησιν Πορφύριος ἐν Φιλοσόφοι ἱστορίαι, καὶ ἐγένετο παιδικά* (21 A 2 Diels).

23 (9) — s. *Γοργίας· .... Πορφύριος δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῆς π ὀλυμπιάδος* (460/56) *τίθησιν· ἀλλὰ χρὴ νοεῖν πρεσβύτερον αὐτὸν εἶναι.*

24 (19) MALALAS Chron. II p. 56, 10 Bonn: *τὸν δὲ Πλούταρχον τὸν Χαιρωνικὸν Πορφύριος ἐν τῇ Φιλοσόφοι αὐτῶι χρονογραφίαι ἐδόξασε.*

Zweifelhaftes und Unechtes.

25 (—) MOSES VON KHOREN Hist. Arm. II 66: s. 44 F 5.

26 (—) GEOGR. RAV. II 16 p. 91, 9 Pin-Parthey: (das innere Kleinasien) *quas diversas mesogeon Graecorum patrias multi descripserunt philosophi, ex quibus ego legi Iamblichum atque Pyriton et miserum Porfirium Graecorum philosophos Orientis descriptores, sed et superius dictum Castorium Romanorum cosmographum. sed non ipsi aequaliter, alius vero alio modo. ego autem secundum Castorium . . . . . .*

27 (—) — — IV 3 p. 171, 6: *item patria Licania Bosforaniae iuxta mare Ponticum posita. cuius patriae plurimos descriptores legimus, ex quibus nefandissimum Porphirium, Iamblichum, Livanium Graecorum philosophos, sed et Arbitionem et Lolianum atque Castorium Romanorum philosophos. sed ego secundum . . . Livanium . . . . .*

28 (—) — — IV 5 p. 176, 7: *. . . iuxta regionem Meotidam . . . patria maxima . . . Dardania. in qua diversae patriae usque ad mare magnum Ponticum pertingunt, quarum multi fuerunt adscriptores . . . . nefandissimus Porphirius et Livanius atque Eutropius. sed nos . . . secundum . . . Livanium . . . .*

29 (—) — — IV 6 p. 180, 2: *. . . Tracia. cuius patriae plurimi descriptores fuerunt philosophi; ex quibus ego legi praefatum miserrimum Por-*

---

5 [συμ]προτερεῖν Nauck *αὐτὸν προτερεῖν* G Wolff 6 *a. Abr. 1207* OB *1205* L (Arm fehlt) 13 *ἐν Φ. ἱ.* om VBE *καὶ* om VBE 14 *πη* Gercke 16—17 *Χαιρωνικὸν* Jac *Χερονήσιον* Mal 17 *Πορφύριος* Chilmeadus —*ον* Ox 21 *multi* Pinder-Parthey *multas* Ge *multas multi* vulg 28 *Livanium* edd *lavianū* AB *linanum* C 29 'Arbitio et Lollianus consules a. 355 p. Chr.' P—P 30 *lavianum* A 34 *livianum* B

phirium nec non Livanium ... sed et Castorium et Lolianum atque Arbitionem ... ego autem secundum ..... Livanium .....

30 (—) GEOGR. RAV. IV 7 p. 185, 14: das gleiche über *Mysiae duae.*

Anhang.

31 (5) EUSEB. ARM. p. 114, 18—116, 11 Karst: *Thettaler-Könige.* (*1*) *Über die Thettaler und Epirastan herrschten lange zeiten hindurch ebendieselben, welche auch über die Makedonier* (F 3). *auch erhielten sie von den Römern die eigengesetzliche freiheit nach der niederlage Philipps in Thettalia durch Titos, der Römer Heerführer. später gerieten dann auch sie unter die zinsbarkeit der Römer aus denselben ursachen, derentwegen auch die Makedonier.* (2) *es herrscht nämlich wiederum auch über diese nach Alexandros* ARIDEOS, *der auch Philip⟨p⟩os, 7 jahre. an dessen stelle tritt* KASSANDROS *und regiert über ⟨E⟩pirastan und die Thettaler 19 jahre. nach welchem dessen sohn* PHILIP⟨P⟩OS *1 jahr: darauf dann die brüder dieses,* ANTIPATROS *und* ALEXANDROS, *2 jahre und 6 monate. ferner auch* DEMETR⟨I⟩OS *des Antigonos 6 jahre und 6 monate. nach welchem* PYR⟨R⟩OS *4 jahre und 4 monate* (?); *und alsdann* LYSIMACHOS *des Agathokles 6 jahre. so denn auch* PTLOMEOS *der* KERAUNOS *benannte, 1 jahr und 5 monate; dann auch* MELEAGROS *2 monate; nach welchem* ANTIPATROS *des † Lysimachos 45 tage; nach welchem* SOSTHENES, *1 jahr; sodann der herrschaftslosigkeit 2 jahre und 2 monate.* 323/2—317/6 316/5—298/7 297/6—294/3 293/2—288/7 287/6—282/1 281/0—277/6

(3) *darauf auch* ANTIGONOS *des Demetr⟨i⟩os 34 jahre und 2 monate.* 275/4 (273/2) —240/39

(4) *dann, zu den jahren dieser, nahm Pyr⟨r⟩os die heerestruppen des Antigonos entgegen und bemächtigte sich einiger weniger plätze; im kampfe besiegt bei Derdion von Demetrios, dem sohne des Antigonos, ward er dann auch aus dem reichswesen verdrängt.*

(5) *und kurze zeit darauf, nachdem Antigonos gestorben, ward könig dessen sohn* DEMETRIOS *10 jahre.* 239/38—230/29

(6) *nach welchem* ANTIGONOS *des Demetr⟨i⟩os, der nach Kyrene gezogen war, und der Olimpia, der tochter des Larissaeers Poliklites, 9 jahre. den Achaeern ward er bundesgenosse und beistand; und im kampf besiegt er den Klemeneten, den gewalthaber der Lakedaemonier. er befreite die Sparter; und gleich den göttern ward er vom Achaeervolke der ehren gewürdigt.* 229/8—221/0

(7) *danach regierte* PHILIPPOS *des Demetrios 23 jahre und 9 monate. niedergekämpft wurde er in einem treffen im Thettalerlande von Titos, dem römischen heerführer. die Thettaler jedoch erlangten von den Römern des landes selbstrechtliche freiverwaltung. ebenso auch die anderen von den Griechen, welche zinspflichtige Philipps waren.* 220/19—197/6

(8) *das erste jahr war in Thettalia fürstenlosigkeit. danach jedoch wurden* JÄHRLICHE HEERFÜHRER *von der menge gewählt. und zuerst ward gewählt Pausanias des Echekrates der Pheraeer.* 196/5 (197/6) 195/4 (196/4)

---

13 '*1 jahr*' (ἔτος ᾱ) E Schwartz *4 jahre* Arm *4 monate* Tab. Arm *4 monate* vulg 15 *Antigonos* Zohrab-Mai *Antipatros* Arm (vgl. F 3 § 5) 16 *4 j. und 4 m.*: *3 j. und 4 m.* Arm. Tabelle p. 116, 18 ἔτος ᾱ E Schwartz; s. F 3 § 7 17 *6 jahre*: ἔτη ⟨β̄ μῆνες⟩ ἕξ Schwartz 18 *Lysimachos*: *Philippos* F 3 § 10 30 *Cleomenem* Zohrab-Mai 'armenisierte form von Κλεομενῆτα' Karst 38 *von*: 'od. *aus*' Karst

dann Amyntas des Krates der Pierier, unter welchem Titos wieder nach Rom zurückging. 194/3 (195/4)
dann Aeakides des Kallias sohn der Metropolite. 193/2
dann Epidromos des Andromachos der Larissäer 8 monate; und den überrest des jahres Eunomos des Poliklitos der Larissaeer 4 monate. 192/1 (194/2)
wiederum Eunomos 1 jahr. 191/0
dann Aeakides des Kallias der Metropolite das 2. jahr. 190/89 (192/0)
dann Pravilos des Phaxias der ⟨S⟩kutussaeer. 189,88
dann Eunomos des Poliklitos der Larissaeer das 2. jahr. 188/7 (190/88)
dann And⟨r⟩osthenes des Italos der Gyrtonier. 187/6 (188/7)
dann Thrasymachos des Alexandros der Atragaeer. 186/5 (187/6)
dann Laontomenes des Damothon der Pheraeer. 185/4 (186/5)
*dann Pausanias des Damothon * ** 184/3 (185/4)
dann Theodoros des Alexandros der Aiargaeer. 183/2
dann Nikokrates des Phaxinos der ⟨S⟩kotussaeer. 182/1
dann ⟨H⟩ippolochos des Alexippos der Larissaeer. 181/0
nach welchem Kleomachides des Enias der Larissaeer. 180/79
dann Phyrinos des Aristomenes der Gumphier; in welchem jahre Philippos der könig endigte in Makedonia und das königtum seinem sohne Perseus übergab. 179/8
(9) *und über die Thettaler hatte er regiert, wie bereits gesagt, drei ⟨und zwanzig⟩ jahre und 9 monate, und über die Makedonier im ganzen 42 jahre und 9 monate. vor der 114. olympiade 2. jahre* (323/2), *der zeit, in welcher Philippos die geschäfte übernahm, bis zu Philippos' des Demetrios ende, welches fällt in der 150. olympiade 2. jahr* (179/8) *und in den 5. monat, ergeben sich 144 jahre und 5 monate.*

32 (6) EUSEB. Arm. p. 117, 1—124, 5 Karst: *Asianer- und Syrerkönige.* (1) *als Philip⟨p⟩os Arideos in das 6. jahr der regierung gelangt war, in der 115. olympiade 3. jahr* (318/7), *ward* ANTIGONOS *zuerst König der Asianer 18 jahre, insgesamt 86 jahre lebend. als schreckengewaltigster von allen königen der zeit wurde er befunden: und er starb in der Phryger land, da alle heermächte vor furcht auf ihn eindrangen, im 4. jahr der 119. olympiade* (301/0). 318/7—301/0

(2) *sein sohn* DEMETRIOS *jedoch ward, flüchtig nach Ephesos sich zurückziehend, gerettet; und um das ganze Asien hintergangen, erachtete man ihn von allen der furchtbarste könig zu sein in der belagerung, woher er auch* BELAGERER *geheißen ward mit zunamen. er regiert 17 jahre, im ganzen 54 ⟨lebend⟩. von der 120. olympiade 1. jahr* (300/299) *ab hat er 2 jahre mit dem vater regiert, welche selben ihm denn auch eingerechnet wurden in die 17 jahre der regierung. in die hand gefallen dem Seleukos ging er gefangen in Kilikierland im 4. jahre der* 300/299—284/3

---

1 l. *Kierier* Monceaux 4 l. *Hippodromos* (IG IX 2, 506, 20)? Preuner 8 'od. *Phaxas*' Karst vgl. v. 15; Syll.³ 585, 45 *Πραύλος Φοξίνου Σκοτουσσαῖος* 10 *Gyrtonier* G mg *Gortonier* EG 11 *Thrasymachos*: *Θρασύλοχος* Syll.³ 585, 72 *Atragaeer* (i. e. *Ἀτράγιος*): *Artagaeer* G mg 12 *Damothon* (v. 13): i. e. *Δαμόθοινος* 13 l. des Damothon ⟨der Pheraeer. dann Sosipatros *⟩? s. komm. 14 *Aiargaeer* E *Argivus* vulg l. *Atragaeer* (v. 11) 15 *Phaxinos*: vgl. v. 8 *Kotunaeer* EG 18 l. *Phrynos* (Syll.³ 692)? *Gomphensis* Zohrab-Mai 20 ⟨*und zwanzig*⟩ Karst 25—34 (*17 jahre*) Exc Eus Cram. AP II 125, 30ff. 34 ⟨*lebend*⟩: *annos agens* edd 35 *mit dem vater*: *cum filio* v Gutschmid 37 *4*: l. *3*?

12⟨3⟩. olympiade (285/4?) *und stand in gewahrsam zu jenem königlich. er starb in der 124. olympiade 4.* [l. 1] *jahr* (284/3). *des Antigonos und des Demetrios dinge erledigten sich diesermaßen.*

(3) *indessen herrschte über Lidiastan, nach den thrakischen strichen hin, Lysimachos als könig, über die oberen gegenden aber und die syrischen Seleukos. und es waren in besitz gelangt beide in der 114. olympiade 1. jahr* (324/3). *wovon des Lysimachos dinge weggelassen bleiben mögen, die des Seleukos jedoch, wie und welchermaßen sie sich vollzogen haben, erzählt werden sollen.*

(4) *als Ptlomeos, der erste Egipterkönig, nach Alt-Gaza herangerückt war, scharte er sich zum kriegskampf gegen Demetrios des Antigonos und siegte; als könig stellte er den* SELEUKOS *auf für Syrien und die oberen gebiete. Seleukos aber, sobald er mitten unter die barbaren gezogen und gesiegt hatte, ward könig und von da genannt* NIKANOR, *das ist sieger, und hatte das königtum 32 jahre* 312/1—281/0 *inne, anhebend von der 117. olympiade 1. jahre und sich erstreckend bis zu der 124ten 4. jahre. und lebte insgesamt 75 jahre; und indem ihm nachstellung bereitet wurde von einem freunde* [*des*] *Ptlomeos, der Keraunos genannt war, starb er* (F 3,9).

(5) *diesem folgt desselben sohn* ANTIOCHOS *von der Apam, die gewesen aus Persien; und er ward genannt* SOTER, *d. i. retter. in der 129. olympiade 1.* [l. 3] *jahr gestorben lebte er insgesamt 64 und herrschte 19 jahre, von der 125. olympiade 1. jahr* (280/79) *bis zu der 129. olympiade 3. jahre* (262/1). 280/79—262/1

(6) *es waren ihm geworden kinder von der Stratonik, der tochter des Demetrios; ein männliches Antiochos und töchter Stratonik und Apam, von welchen die Apam Magas heiratete und die Stratonik Demetrios der Makedonierkönig. nach dem tode des besagten Antiochos Soter folgt in der herrschaft* ANTIOCHOS, *dessen zuname geheißen ward* THEOS, *beginnend mit der 129. olympiade 4. jahr* (261/0) *und sich erstreckend über 15 jahre erkrankte und verendete ⟨er⟩ zu Ephesos in der † 135. olympiade 3. jahr* [l. 133,2], *gelebt habend im ganzen 40 jahre. er hatte zwei söhne, den Seleukos zubenannt Ka⟨l⟩linikos und den Antiochos* (F 43); *auch töchter zweie von der Laodik, der tochter des Acheos, deren eine Mithridates und die andere Arathes zu frauen nahmen.* 261/0—247/6

(7) *diesen ersetzt der ältere sohn* SELEUKOS, *dessen beiname, wie wir eben gesagt haben, geheißen ward* KAL⟨L⟩INIKOS, *beginnend zu herrschen mit dem 3. jahre der 133. olympiade* (246/5), *sich erstreckend bis zum 2. jahre der 138. olympiade* (227/6), *herrschend 21 jahre.* 246/5—227/6

(8) *und nach dessen tode folgt auf ihn sein sohn* SELEUKOS, *dessen beiname geheißen ward* KERAUNOS. *dieses aber ⟨vollzog sich⟩ folgendermaßen. nachdem es sich begeben hatte zu lebzeiten eben des Kal⟨l⟩inikos Seleukos, daß Antiochos*

---

1 *123* (285/4) v Gutschmid *120* Arm 2 *1.* v Gutschmid *4.* Arm 9—16 § 4 = Synkell. 506, 19 ff. 12 *Σέλευκος δ' ἀναβὰς μέχρι Βαβυλωνίας καὶ κρατήσας τῶν βαρβάρων* Synk 16 'a familiari suo Ptolemaeo' Aucher Zohrab *πρὸς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου τοῦ Κεραυνοῦ λεγομένου* Synk (vgl. F 3, 9) Ptlomeos des Lagos? 18 *1.* Arm *3.* v Gutschmid 22—23 *Apamam Magas uxorem duxit* [*rapuit* (*et*) *uxorem duxit*] edd *ὃν Ἀπάμαν Μάγας ἥρπασε* v Gutschmid 26 *15 : 19* Arm mg 26—27 *135. ol. 3. jahr*: s. v. 33 28 *Antiochos* edd *Antigonos* Arm 34 *21* (Arm; Tab. p. 124, 13; Synkell. p. 539, 12; *Χρον. Συντ.* p. 91, 39 Sch; Exc. Lat. Barb. 46a 17): *20* Arm. Kanon p. 201 K; Hier. p. 132, 8 Helm 37 *Antiochos* edd *Antigonos* Arm

der jüngere bruder desselben sich friedlich zu verhalten und lediglich seine sachen zu versehen nicht gewillt war — er hatte nämlich bundesgenossenschaft und unterstützung von Alexandros, der die stadt der Sardier inne hatte, der auch der bruder war von seiner mutter Laodik; und hatte auch die Galater zu bundesgenossen in zwei treffen — siegte im Lydierlande Seleukos, nahm jedoch weder Sardis ein noch Ephesos, da Ptlomeos die stadt besetzt hielt. als es aber in Kappadokia und mit Mithridates zum zweiten zusammenstoße kam, wurden zwei myriaden desselben von den barbaren niedergemacht, und er selbst war als erschlagen verschollen. Ptlomeos aber, der auch Tryphon, nahm die syrischen striche ein; und die belagerung, die gegen Damaskos und Orthosia stattfand, nahm ihr ende in der 134. olympiade 3. jahre (242/1), *als Seleukos dorthin zurückgekehrt war. Antiochos jedoch, der bruder des Kal⟨l⟩inikos, unterwarf, Großphrygien durchziehend, die bewohner dem tribute und ließ feldherrn auf Seleukos los. da ward er ausgeliefert von seinen höflingen den barbaren, von welchen entkommend mit nur wenigen er nach Magnesia gelangte. und am folgenden tage stellte er sich in schlachtordnung auf. abermals bundesgenössische hilfe von Ptlomeos erlangt habend, siegte er; und heiratete die tochter des Zielas. und im 4. jahre der 137. olympiade* (229/8) *im Lydierlande zweimal in ein treffen sich einlassend, unterlag er. auch gegenüber Koloe lieferte er eine schlacht wider Attalos; und im 1. jahre der 138. olympiade* (228/7) *nach Thrakien flüchtig geworden vor Attalos nach der schlacht, die in Karia stattgefunden hatte, starb er.*

(9) *Seleukos aber, der Kal⟨l⟩inikos genannt war, der bruder des Antiochos, verschied im anderen jahre* (227/6); *und es folgt ihm der sohn desselben, Alexandros, der sich* SELEUKOS *nannte und* KERAUNOS *vom heere geheißen ward. er hatte* 226/5—224/3 *auch einen bruder, dessen name war Antiochos. nachdem Seleukos 3 jahre regiert hatte nach dem vater, wurde er im Phrygierland getötet von einem gewissen Nikanor, einem Galater, durch hinterlistig bereitete nachstellung* (F 44), *um der 139. olympiade 1. jahr* (224/3).

(10) *diesen ersetzt sein bruder* ANTIOCHOS, *vom heere von Babelon aus zum* 223/2—187/6 (188/7) *königtum berufen; und er ward genannt ⟨*DER GROSSE*⟩, regierend 36 jahre von der 139. olympiade 2. jahr* (223/2) *bis zu der 148. olympiade 2.* [l. 1] *jahr* (187/6). *nach Soša hingezogen und in die oberen satrapengebiete, ward er gänzlich vernichtet, erschlagen im Elimaeertreffen* (F 47). *und es blieben zwei söhne Seleukos und Antiochos.*

(11) *von diesen folgt* SELEUKOS *dem vater im 3.* [l. 2] *jahre der 148. olympiade* (186/5); *und 12 jahre regierend erstreckte er sich bis zum 1. jahre der 151. olympiade* (175/4), *und lebte insgesamt † 60 jahre.* 186/5 (187/6) —176/5

(12) *diesen, als er geendet, ersetzt sein bruder* ANTIOCHOS, *der genannt ward* EPIPHANES, *und regiert 11 jahre, vom 3.* [l. 2] *jahr beginnend der 151. olympiade* (174/3) *bis zum 1. jahre der 154. olympiade* (164/3). 174/3 (175/4) —164/3

---

3 *ab Alexandro* Aucher *Alexandriae, —a* Arm 11 *Antiochos* edd *Antigonos* Arm 15 *abermals* Karst *alios* Aucher *inter alios* Petermann 22 *Antiochos* edd *Antigonos* Arm 30 ⟨der Große⟩ edd *dominans* Petermann *regierte* Arm 31 l. *1*: Kolbe 32 'od. *in gesamtvernichtung*' Karst *cum universis* Petermann 35 l. *2*: Kolbe 36 *1.*: *secundum* v Gutschmid 39 l. *2*: Kolbe

(13) *und den Epiphanes Antiochos, der noch am leben war, löst ab sein sohn* ANTIOCHOS, *als er erst zwölfjährig war, der genannt ward* EUPATOR, *da 1 jahr und* 163/2—162/1
6 monate † noch unter ihm lebte der vater †.

(14) DEMETRIOS, *der den Römern als geisel gegeben war von seinem vater* 161/0—149/8
Seleukos, langte aus Rom entflohen in Phynike in der stadt Tripolis an. den (151/0)
Lysia⟨s⟩, den vormund des knaben, und denselben Antiochos selbst tötete er; und ward könig im 4. jahre der 154. olympiade (161/0) *und behauptete sich bis zur 157. olympiade 4.* [l. 2] *jahr* (149/8), *dessen beiname* SOTER *geheißen war; und er herrschte 12 jahre. in kampf entbrannt mit Alexandros um das königtum, welcher die fremden in sold und von Ptlomeos hilfstruppen hatte und den auch der könig der Attalaeer unterstützte, endete er.*

(15) *es herrscht also* ALEXANDROS *über die Syrer im 3. jahre der 157. olym-* 150/49—
piade (150/49); *und er behauptete sich 5 jahre; und im 4.* [l. 3] *jahre der 158. olym-* 145/4 (146/5)
piade (145/4) *wird er getötet, kämpfend mit Ptlomeos, dem helfer des Demetrios, des sohnes des Demetrios, unter der stadt Antiochia, wo der zusammenstoß der schlachtheere stattfand und im getümmel fallend auch Ptlomeos den tod fand.*

(16) *und es setzte den krieg fort der eben besagte* DEMETRIOS, *welcher der sohn des Demetrios war. als aufeinander einstürmten Demetrios des Demetrios von Seleukia aus und Antiochos, sohn Alexanders, von Syrien und von der stadt Antiokh her, siegte Demetrios und erlangte das königtum im 1. jahre der 160. olym-piade* (140/39). *und im anderen jahre darauf* (139/8) *bot er ein heer auf und zog* 140/39—
gegen Aršak nach Babelon und nach den oberen ländern; und weiter im anderen 138/7 (139/8)
jahr, welches das 3. jahr der 160. olympiade (138/7), *wurde er gefangen genommen von Aršak, der ihn nach Parthien in gewahrsam abführen ließ. woher er auch* NIKANOR *genannt ist, d. i. Sieger (denn er hatte besiegt den Antiochos, sohn Alexanders), und Siripides (denn gefangen ging er, in eisen gefesselt stand er in bewachung).*

(17) *und des Demetrios jüngerer bruder, der* ANTIOCHOS *genannt ward, in* 137/6—129/8
der stadt Side aufgezogen, der ebendeshalb auch SIDAEER *genannt wurde, vernahm,* (138/7—
daß sein bruder Demetrios fehlgeschlagen habe und in banden liege, verließ die 130/29)
stadt Side und kam, bemächtigte sich Syriens in der 160. olympiade 4. jahr (137/6). *es regierte auch dieser, 9 jahre.*

(18) *und dieser unterwarf seiner hand die Juden. infolge der belagerung schleifte er die mauern der stadt und metzelte die auserlesensten von jenen nieder im 3. jahre der 162. olympiade* (130/29).

(19) *im 4. jahre aber der 162. olympiade* (129/8) *kam mit 12 myriaden herangerückt Aršak. eine hinterlist wollte er anwenden; er entließ den bruder jenes, den Demetrios, der in gefangenschaft war, nach Syrien. Antiochos jedoch, da der winter darüber hereingebrochen war, ließ, nachdem er in einer engen örtlichkeit auf die barbaren gestoßen, den kampf allzu hitzig entbrennen. verwundet fallend*

2—3 *da — vater*: 'verwirrt' v Gutschmid 4—16 (§ 14—15): vgl. Synk. p. 550, 19—551, 11. 5 *εἰς Τρίπολιν Φοινίκης* Synk *Trapolis, Trapulis* Arm 8 l. *2* Kolbe *3.* v Gutschmid 10—11 *Ἄτταλος ὁ Περγάμου βασιλεύς, ὁ καὶ κατάγων αὐτόν* Synk 11 *τελευτᾷ ιβ̄ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ* Synk 12 *Ἀ. ὁ ὑποτεταγμένος* Synk *3.*: *4.* v Gutschmid 13 l. *3* Kolbe 17—27 (§ 16): vgl. Synk. 554, 4—13 20 *siegte Demetrios*: *νικήσας χειροῦται τὴν ἀρχὴν ἔτη ϛ̄, ὅθεν καὶ Νικάνωρ ἐκλήθη* Synk 26 *Σιδηρίτης* Synk *Σηριπίδης* v Gutschmid

starb er; es war sein 35. jahr seit der geburt. seinen sohn jedoch, den Seleukos, der im gefolge des vaters zugleich mitgekommen war, in noch zartem alter, faßte Aršak ab, führte ihn gefangen und verwahrte ihn königlich.

(20) *und dem Antiochos waren 5 kinder, 3 männliche und 2 mädchen. die erste tochter und die zweite waren Laodik geheißen; denn es war ein und derselbe name beiden. und der dritte Antiochos, der durch krankheit, er selber nebst den schwestern, endete; und der vierte Seleukos, welchen Aršak gefangen hielt. und der fünfte* ANTIOCHOS, *der auch* KYZIK⟨EN⟩OS, *wurde beim eunuchen Krateros erzogen; aus furcht vor Demetrios entflohen, zurückgezogen nach Kyzikos mit Krateros und anderen dienern des Antiochos — der eine war gestorben samt den schwestern, und nur der jüngste war geblieben, Antiochos —, welcher deshalb denn auch Kyzikener genannt ward.*

(21) *zurückgekehrt jedoch gelangte abermals* DEMETRIOS *im 2. jahre der 162.* [l. 163.] *olympiade zur regierung, nachdem er 10 jahre inzwischen in gefangenschaft gewesen. sofort, als er zurückgekehrt war aus der gefangenschaft, richtete er seine aufmerksamkeit auf die Egypter. bis nach Pelusion gelangt, kehrte er, da sich ihm zum widerstand entgegenwarf Physkon Ptlomeos, wieder zurück, da auch gar noch die truppen seine herrschaft bekämpften; denn sie haßten ihn. Ptlomeos aber, in erbitterung versetzt, sandte als könig den Asianern den Alexandros, †ziôs sohn des Alexandros [d. i. gleichsam als sohn des Alexandros], der, da er als von Ptolemos gekauft zu sein erachtet ward, auch den beinamen Zabinas erhielt von den Syrern. als der zusammenstoß der schlachtreihen unter Damaskos erfolgt war, wandte sich besiegt Demetrios fliehend nach Tyros. da auch dort ihm kein einlaß gewährt ward, nahm er auf ein schiff seine zuflucht und wurde zu stücken niedergehauen in der 164. olympiade 1. jahr* (124/3), *so daß er regiert hat vor der gefangenschaft 3 jahre und nach der rückkehr 4 jahre.* 127/6—124/3 (129/8—126/5)

(22) *es folgt dem Demetrios* SELEUKOS, *sohn desselben; und alsbald fand er durch der mutter verleumdung den tod.*

(23) ANTIOCHOS, *der jüngere bruder desselben, nahm auf sich die geschäfte, in der 164. olympiade 2. jahre* (123/2). *und im 3. jahre* (122/1) *besiegte er den Zabinas; und dieser, da er nicht ertrug die niederlage, tötete sich durch gift. und er regierte 11 jahre, bis zum 4. jahr der 166. olympiade* (113/2). *eingerechnet wird auch seines bruders Seleukos einziges jahr der herrschaft inbegrifflich in dieselbe. und er ward genannt* GRYPOS (*d. i. krummgebogen*) *und* PHILOMETOR. *als jedoch herabgezogen war sein gleichmütterlicher bruder Antiochos und bruderssohn von väterlicher seite, dessen beiname Kyzikenos war, von dem wir wenig vorher gesprochen haben, räumte er die herrschaft ein und begab sich nach Aspendos, woher auch* ASPENDIER *genannt ward derselbe, der auch Gripos und Philometer hieß.* 123/2—113/2 (125/4—115/4)

(24) *nachdem also Antiochos nach Aspendos gewichen, herrschte von der 167. olympiade 1. jahre* (112/1) *der* KYZIKENER ANTIOCHOS. *und im 2. jahr derselben olympiade* (111/0) *kehrte abermals zurück aus Aspendos Antiochos und nahm in besitz Syrien; der Kyzikener aber die eine seite. nach teilung der herrschaft unter die beiden regierte* GRYPOS *bis zu der 170. olympiade 4. jahre* (97/6). 112/1 111/0—97/6

2—3 *faßte — ab* Karst *comprehendens* Aucher *gestorben* Arm 4—1220,3 (§ 20—28) Exc p. 126, 10ff. 13—19 *im — haßten ihn* om Exc 14 *162* (om Exc): *163* v Gutschmid 20 †*ziôs*: ὡς Exc 25 *in — jahr* om Exc 42 *die eine seite*: τῆς κοίλης Exc

darunter nach der rückkehr verlebte 15 jahre, so daß er geherrscht hat im ganzen 26 jahre: 11 für sich besonders und 15 zwiefach geteilter herrschaft. der KYZIKENER *aber herrschte seit der 167. olympiade 1. jahre* (112/1) *und endigte im 1.* (?) *jahre der 171. olympiade* (96/5), *regierend 18* (?) *jahre und lebend insgesamt 50 jahre und endend auf folgende weise.* 112/1—96/5 (95/4)

(25) *nachdem gestorben war Grypos Antiochos um die besagte zeit, unterwarf* SELEUKOS, *der sohn desselben, mit heeresmacht umherziehend viele städte. und Antiochos der Kyzikener, der ein heer aufgeboten aus der stadt Antioch und ein treffen lieferte, wurde besiegt: vom pferde mitten unter die feinde entführt, zog er, als sie im begriff waren, ihn zu fassen, sein schwert und tötete sich selbst. das königtum aber gelangte ganz an Seleukos, und er bemächtigte sich Antiochiens.*

(26) *und mit diesem führte krieg des Kyzikeners hinterbliebener* ⟨*sohn*⟩ ANTIOCHOS. *als ein schlachtenzusammenstoß im Kilikierlande ward, unter der stadt, die mit namen heißt Momphestia, siegte Antiochos. Seleukos entwich fliehend in die stadt. und er fragte die leute, ob sie ihn kennten; wie er hörte, daß sie ihn erkannt hätten, tötete er, daß sie nicht etwa ihn lebendig verbrennten, ihnen zuvorkommend, sich selbst. seine brüder jedoch, welche die Zwillinge genannt wurden, Antiochos und Philip⟨p⟩os, nahmen, mit heeresmacht heranrückend, gewaltsam die stadt und heischten rache für den bruder und zerstörten sie von grund aus. gegen diese zog der sohn des Kyzikeners in den krieg: er siegte. und von jenen stürzte Antiochos, der bruder des Seleukos, aus der schlacht fliehend, da er allzu verwegen sein roß ritt, jählings in den Orontesfluß und kam in den strudeln des flusses um.*

(27) *darnach war zwischen den übrigen ein ringen um das königtum: zwischen* PHILIP⟨P⟩OS, *bruder des Seleukos und sohn des Gripos Antiochos, und zwischen* ANTIOCHOS, *dem sohne des Kyzikener-Antiochos, vom 3.* (?) *jahre der 171. olympiade* (94/3) *anhebend; und auserlesene truppen aufbietend hielten sie* 94/3 *ein jeder je einen teil Syriens besetzt und führten gegeneinander krieg um Syrien, bis Antiochos unterlag und zu den Parthern sich als flüchtling wandte. und später suchte er den Pompeos für sich zu gewinnen, um durch diesen nach Syrien zurückzukehren; der aber trug, nachdem er schätze von den Antiochenern genommen, keine sorge um ihn, beließ in eigengesetzlicher freiverfassung die stadt* (a. 64/3).

(28) *es sandten an sie* (?) *den Menelaos und den Lampon und den Kalimandros die Alexandriner, auf daß, nachdem Ptlomeos, sohn des Dionisios, aus Alexandria verdrängt war, jener das königtum der Egypter übernähme mit den töchtern des Ptlomeos. jener indessen, einer schweren krankheit verfallen, starb* (a. 57/6 ?). *gelöst ward auch Philip⟨p⟩os, der sohn des Gripos und der Trophine, der tochter Ptlomeos VIII, der vorhin besagten. er beabsichtigte, sich nach Egyptos zu begeben, da auch ihn damals die Alexandriner zur herrschaft herbeiriefen;*

---

1 *darunter* om Exc 3 *1.*: *2.*? (s. § 27) 4 *18* Arm Exc Can Arm Hier *17* Tab Arm p. 124, 26 ιθ̄ Χρον Συντ 9 *pferde* om Exc 14 *Μομψουεστίαν* Exc 14—16 *φυγὼν εἰς τὴν πόλιν, καὶ πυθόμενος τοὺς ἐγχωρίους ὅτι διεγνώκασιν αὐτὸν ζῶντα καταλαβεῖν, φθάσας κτλ.* Exc 21—22 *ἀπὸ τῆς μάχης ἐλαύνων τὸν ἵππον καὶ καταφυγὼν εἰς τὸν Ὀρόντην* Exc 26 *3.*: *τρίτου* Exc *1.* Arm 33 *an sie*: *ἐπ' αὐτούς* Exc *ἐπ' αὐτόν* Scaliger 37 *gelöst*: 'i. e. expellebatur sc. regno' Petermann *καταλύεται* Exc *Τρυφαίνης* Exc 38 *ὀγδόου, υἱὸς ὁ προειρημένος* Exc

da hemmte Gabin⟨i⟩os, der römische häuptling Syriens, der oberste des Pompeos, das unterfangen (a. 56). *und dieserweise gelangte die reichserbfolge der Syrer bis zu diesen und endete.*

ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ Ā—ĪĒ.

Δ̄

33 (40 Harn.) EUSEB. HIER. Chron. praef. 8, 5 Helm: *ex ethnicis vero impius ille Porphyrius in quarto operis sui libro, quod adversum nos casso labore contexuit, post Moysen Semiramin fuisse adfirmat, quae apud Assyrios CL ante Inachum regnavit annis. itaque iuxta eum DCCC paene et quinquaginta annis Troiano bello Moyses senior invenitur.*

34 (41) EUSEB. PE I 9 p. 31 A—C (X 9 p. 485 A—C): *μέμνηται τούτων ὁ καθ' ἡμᾶς τὴν καθ' ἡμῶν πεποιημένος συσκευήν, ἐν τετάρτωι τῆς πρὸς ἡμᾶς ὑποθέσεως ὧδε τῶι ἀνδρὶ* (sc. *Φίλωνι τῶι Βυβλίωι*) *μαρτυρῶν πρὸς λέξιν· «ἱστορεῖ δὲ τὰ περὶ Ἰουδαίων ἀληθέστατα, ὅτι καὶ τοῖς τόποις καὶ τοῖς ὀνόμασιν αὐτῶν τὰ συμφωνότατα, Σαγχουνιάθων ὁ Βηρύτιος, εἰλημφὼς τὰ ὑπομνήματα παρὰ Ἱερομβάλου τοῦ ἱερέως θεοῦ τοῦ Ἰευώ· ὃς Ἀβιβάλωι τῶι βασιλεῖ Βηρυτίων τὴν ἱστορίαν ἀναθεὶς ὑπ' ἐκείνου καὶ τῶν κατ' αὐτὸν ἐξεταστῶν τῆς ἀληθείας παρεδέχθη. οἱ δὲ τούτων χρόνοι καὶ πρὸ τῶν Τρωικῶν πίπτουσι χρόνων καὶ σχεδὸν τοῖς Μωσέως πλησιάζουσιν, ὡς αἱ τῶν Φοινίκης βασιλέων μηνύουσι διαδοχαί. Σαγχουνιάθων δὲ ⟨ὁ⟩ κατὰ τὴν Φοινίκων διάλεκτον φιλαλήθως πᾶσαν τὴν παλαιὰν ἱστορίαν ἐκ τῶν κατὰ πόλιν ὑπομνημάτων καὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναγραφῶν συναγαγὼν δὴ καὶ συγγράψας ἐπὶ Σεμιράμεως γέγονε τῆς Ἀσσυρίων βασιλίδος, ἢ πρὸ τῶν Ἰλιακῶν ἢ κατ' αὐτούς γε τοὺς χρόνους γενέσθαι ἀναγέγραπται. τὰ δὲ τοῦ Σαγχουνιάθωνος εἰς Ἑλλάδα γλῶσσαν ἡρμήνευσε Φίλων ὁ Βύβλιος.»*

---

1 *Γαβίνιος* Exc *ὁ τῆς Συρίας ἄρχων Ῥωμαῖος, ἔπαρχος ὢν τοῦ Πομπηίου* Exc 3 *ἄχρι τούτων* Exc in Exc graec folgt darauf die tabelle (= Arm. p. 124, 6—28) und summierung: *συνάγεται οὖν ὁ τῆς Συριακῆς βασιλείας τῆς ὑπὸ Μακεδόνων χρόνος ἀπὸ μὲν τοῦ Ἀντιγόνου εἰς ἔτη σοδ, ἀπὸ δὲ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος ἔτη σλθ* (l. *σμθ* 312/11—64/3?). 12—15 *μέμνηται — λέξιν: γράφει τοίνυν ἐν τῶι δ τῆς καθ' ἡμῶν συσκευῆς ὁ Πορφύριος ῥήμασιν αὐτοῖς τάδε* X 485 A; vgl. Theod. Graec. aff. cur. II 43 19 *Ἀβιβάλωι* A Joseph. A I VIII 5, 13; c. Ap. I 17—18 *Ἀβελβάλωι* B1O; X 485 B; Theod. II 44 (v. l. *ἀβεμβάλωι*) 24 ⟨*ὁ*⟩ Theod 28—31 *ἢ — Βύβλιος* om X 485 C; Theod

IB

35 (43a) HIERON. Comm. i. Dan. prol.: *contra prophetam Danielem duodecimum librum scripsit Porphyrius, nolens eum ab ipso, cuius inscriptus est nomine, esse compositum, sed a quodam qui temporibus Antiochi, qui appellatus est Epiphanes* (175/4—164/3), *fuerit in Iudaea, et non tam Danielem ventura dixisse, quam illum narrasse praeterita. denique quidquid usque ad Antiochum dixerit, veram historiam continere; si quid autem ultra opinatus sit, quia futura nescierit, esse mentitum. cui sollertissime responderunt Eusebius ..... Apollinarius .... et ante hos ex parte Methodius.*

36 (43c) — — —: *ad intelligendas autem extremas partes Danielis multiplex Graecorum historia necessaria est: Suctorii videlicet Callinici* (III), *Diodori, Hieronymi* (154 T 13), *Polybii, Posidonii* (87 T 20), *Claudii Theonis* (VI) *et Andronici cognomento Alipii* (VI), *quos et Porphyrius esse secutum se dicit. Iosephi quoque et eorum quos ponit Iosephus* [[*praecipueque nostri Livii et Pompeii Trogi atque Iustini, qui omnes extremae visionis narrant historiam, et*]] *post Alexandrum usque ad Caesarem Augustum Syriae et Aegypti, id est Seleuci et Antiochi et Ptolemaeorum bella describunt.*

37 (43l) — — 7, 7: *Porphyrius duas posteriores bestias, Macedonum et Romanorum, in uno Macedonum regno ponit ..... 'pardum' volens intelligi ipsum Alexandrum, bestiam autem dissimilem ceteris bestiis quatuor Alexandri successores. et deinde usque ad Antiochum cognomento Epiphanen decem reges enumerat qui fuerant saevissimi, ipsosque reges non unius ponit regni, verbi gratia Macedoniae Syriae Asiae et Aegypti, sed de diversis regnis unum efficit regum ordinem, ut videlicet ea quae scripta sunt 'os loquens ingentia' non de Antichristo, sed de Antiocho dicta credantur.*

38 (43m) — — 7, 8: *frustra Porphyrius cornu parvulum, quod post decem cornua ortum est, Epiphanen Antiochum suspicatur, et de decem cornibus tria evulsa cornua sextum Ptolemaeum cognomento Philometorem, septimum Ptolemaeum Euergetem et Artaxiam regem Armeniae, quorum priores multo antequam Antiochus nasceretur mortui sunt. contra Artaxiam vero dimicasse quidem Antiochum novimus* (a. 165/4 ?), *sed illum in regno pristino permansisse.*

39 (43n) — — 9, 1: *hic est Darius, qui cum Cyro Chaldaeos Babyloniosque superavit, ne putemus illum Darium, cuius anno secundo*

---

12 v. l. *Sutorii* ? Σουητώριος (AV) und Σουκτώριος (BE) Suid. s. *Καλλίνικος* s. F 49. 16—17 [[ ]] zusätze 17 v. l. *omnem*

templum aedificatum est — quod Porphyrius suspicatur, ut annos Danielis extendat — vel eum qui ab Alexandro Macedonum rege superatus est.

*40 (—) HIERON. Comm. i. Dan. 11, 2: *quatuor reges post Cyrum dicit in Perside surrecturos, Cambysen filium Cyri et Smerden Magum, qui Pantapten filiam Cambysis duxit uxorem. qui cum a septem † magis fuisset occisus et in locum eius Darius suscepisset imperium, eadem Pantaptes nupsit Dario et ex eo Xerxen genuit filium, qui potentissimus rex et ditissimus adversum Graeciam innumerabilem duxit exercitum et ea gessit quae Graecorum narrant historiae. succendit enim Athenas sub principe Callia, bellumque eo tempore gestum est in Thermopylis et apud Salaminam navale certamen, quando Sophocles et Euripides clari habentur et Themistocles in Persas fugiens hausto tauri sanguine periit. frustra igitur quidem* (F 39) *Darium regem quartum, qui ab Alexandro superatus est, scribit; qui non quartus sed quartus decimus post Cyrum Persarum rex fuit, quem septimo imperii sui anno et superavit et occidit Alexander.*

*41 (—) — — 11, 3—4: (Alexander) *qui Philippi filius fuit: hic enim Illyricis Thracibusque superatis, victa Graecia Thebisque subversis, transivit in Asiam; et fugatis Darii ducibus urbem Sardis cepit; posteaque capta India et urbe Alexandria condita, cum triginta duos aetatis haberet annos et duodecimum imperii annum, in Babylone periit. post Alexandrum in quatuor ventos coeli . . . regnum eius divisum est: in Aegypto enim primus regnavit Ptolemaeus Lagi filius . . . . in Macedonia Philippus qui et Arideus, frater Alexandri . . . . Syriae et Babylonis et superiorum locorum Seleucus Nicanor . . . . Asiae et Ponti caeterarumque in ipsa plaga provinciarum Antigonus . . . . quod liberos non habuerit . . . . excepto fratre Philippo, qui Macedonas tenuit . . . . praeter regna quatuor . . . . etiam in alios obscuriores et minores reges Macedonum regnum laceratum est: significat autem Perdiccam et Crateron et Lysimachum. nam Cappadocia et Armenia, Bithynia et Heraclia, Bosphorusque et aliae provinciae, de potestate Macedonum recedentes, diversos sibi reges constituerunt.*

*42 (—) — — 11, 5: *Ptolemaeum . . . . Lagi, qui primus regnavit in Aegypto, et vir prudentissimus fortissimusque ac ditissimus fuit et tantae potentiae, ut Pyrrhum regem Epirotarum expulsum restituerit in regnum* (298/7), *Cyprumque obtinuerit et Phoenicen; et victo Demetrio filio Antigoni Seleuco regni sui partem, quae ab Antigono fuerat ablata, restituerit* (F 32, 4); *Cariam quoque obtineret et multas insulas urbesque et regiones, de quibus non est huius temporis scribere . . . . . Ptolemaeus Philadelphus secundus rex Aegypti* (F 2, 3), *filius Ptolemaei superioris, sub quo LXX interpretes . . . . . cuius bibliothecae praefuit Demetrius Phalereus, idem apud Graecos orator et philosophus; tantaeque potentiae fuisse narratur, ut Ptolemaeum patrem vinceret. narrant enim historiae habuisse eum peditum ducenta millia, equitum viginti millia, curruum vero duo millia, elephantos, quos primus eduxit ex Aethiopia, quadringentos; naves longas [[quas nunc Liburnas vocant]] mille quingentas, alias ad cibaria militum deportanda mille; auri quoque et argenti grande pondus, ita ut de Aegypto per singulos annos quattuordecim millia et octingenta talenta*

32 v. l. restituere 40 *viginti*: τέσσαρες (μυριάδες) Appian. pro. 10. 42 *quadringentos*: τριακόσιοι Appian *quas — vocant*: s. komm.

argenti acceperit, et frumenti artabas [[*quae mensura tres modios et tertiam modii partem habet*]] *quinquies et decies centena millia.*

***43** (—) Hieron. Comm. i. Dan. 11, 6—9: *primum Syriae regnavit ... Seleucus cognomento Nicanor; secundus Antiochus qui appellatus est Soter; tertius et ipse Antiochus qui vocabatur Θεός ... iste adversus Ptolemaeum Philadelphum gessit bella quam plurima et totis Babylonis atque Orientis viribus dimicavit. volens itaque Ptolemaeus Philadelphus post multos annos molestum finire certamen, filiam suam nomine Berenicen Antiocho uxorem dedit* (a. 252), *qui de priore uxore nomine Laodice habebat duos filios, Seleucum qui cognominatus est Callinicus et alterum Antiochum* (F 32, 7); *deduxitque eam usque Peusium, et infinita auri et argenti millia dotis nomine dedit, unde φερνοφόρος ... lappellata est. Antiochus autem Berenicen consortem regni habere se dicens et Laodicen in concubinae locum, post multum temporis* (a. 246) *amore superatus Laodicen cum liberis suis reducit in regiam. quae metuens ambigui viri animum, ne Berenicen reduceret, virum per ministros veneno interfecit; Berenicen autem cum filio, qui ex Antiocho natus erat, Icadioni et Genn⟨a⟩eo Antiochiae principibus occidendam tradidit; filiumque suum maiorem Seleucum Callinicum in patris loco regem constituit .... occisa Berenice et mortuo Ptolemaeo Philadelpho patre eius in Aegypto, frater illius et ipse Ptolemaeus cognomento Euergetes, tertius successit in regnum ..... et venit cum exercitu magno et ingressus est provinciam .... Seleuci cognomento Callinici, qui cum matre Laodice regnabat in Syria, et abusus est eis et obtinuit in tantum ut Syriam caperet et Ciliciam superioresque partes trans Euphraten et prope modum universam Asiam. cumque audisset in Aegypto seditionem moveri, diripiens regnum Seleuci quadraginta millia talentorum argenti tulit et vasa pretiosa simulacraque deorum duo millia quingenta, in quibus erant et illa quae Cambyses capta Aegypto* [*et*] *in Persas portaverat. denique gens Aegyptiorum* [[*idolatriae dedita*]], *quia post multos annos deos eorum retulerat, Euergeten eum appellavit. et Syriam quidem ipse obtinuit, Ciliciam autem amico suo Antiocho gubernandam tradidit, et Xanthippo alteri duci provincias trans Euphraten.*

***44** (—) — — 11, 10—14: *post fugam et mortem Seleuci Callinici duo filii eius Seleucus cognomento Ceraunus et Antiochus qui appellatus est Magnus, provocati spe victoriae et ultione parentis, exercitu congregato adversus Ptolemaeum Philopatorem arma corripiunt. cumque Seleucus maior frater tertio anno imperii esset occisus in Phrygia per dolum Nicanoris et Apaturii* (F 32, 9), *exercitus qui erat in Syria Antiochum fratrem eius cognomento Magnum de Babylone vocavit ad regnum ..... Antiochus Magnus venerit de Babylone in Syriam* (a. 221 o. 219), *quae eo tempore tenebatur a Ptolemaeo Philopatore filio Euergetis, qui quartus regnavit in Aegypto, cumque pugnasset adversum duces eius, immo proditione Theodoti*[*i*] *obtinuisset Syriam* (a. 219) .... *in tantam venit audaciam, contempta luxuria Philopatoris et magicis artibus quibus inservire dicebatur, ut ultro Aegyptiis bellum conaretur inferre ..... Ptolemaeus ... cognomento Philopator, amissa Syria proditione Theodoti*[*i*], *congregavit plurimam multitudinem et ingressus est adversus Antiochum Magnum .... inito ergo certamine iuxta oppidum Raphiae* (a. 217), *quod in foribus Aegypti*

12 *appellata*: *appellatus* Hier ('übersetzungsfehler' Beloch) 16 *Genneo*: *Caeneum* Val. Max. IX 10 ext. 1

est, omnem Antiochus amisit exercitum, et per deserta fugiens paene captus est. cumque cessisset Syria, ad extremum foedere et quibusdam conditionibus pugna finita est.

*45 (—) Hieron. Comm. i. Dan. 11, 13—14: *Antiochum Magnum . . . qui contempta Ptolemaei Philopatoris ignavia, eo quod deperiret Agathocleam psaltriam fratremque eius et ipsum Agathoclen haberet concubinum, quem postea Aegypti ducem constituit, incredibilem de superioribus locis Babylonis exercitum congregavit, et Ptolemaeo Philopatore mortuo* (a. 205) *adversum filium eius, qui tunc quatuor annorum erat et vocabatur Ptolemaeus Ἐπιφανής, rupto foedere movit exercitum. tantae enim dissolutionis et superbiae Agathocles fuit, ut subditae prius Aegypto provinciae rebellarent ipsaque Aegyptus seditionibus vexaretur. Philippus quoque rex Macedonum et Magnus Antiochus pace facta adversum Agathoclem et Ptolemaeum Epiphanen dimicaverunt, sub hac condicione ut proximas civitates regno suo singuli de regno Ptolemaei iungerent.* (flucht des Onias nach Aegypten und tempelgründung dort a. 163/2). *cumque Antiochus teneret Iudaeam, missus Scopas Aet[h]olus dux Ptolemaei partium adversus Antiochum fortiter dimicavit* (a. 199), *cepitque Iudaeam et optimates Ptolemaei partium secum abducens in Aegyptum reversus est.*

*46 (—) — — 11, 15—16: *Antiochus volens Iudaeam recuperare et Syriae urbes plurimas, Scopam ducem Ptolemaei iuxta fontes Iordanis, ubi nunc Paneas condita est, inito certamine fugavit* (a. 198) *et cum decem millibus armatorum obsedit clausum in Sidone. ob quem liberandum misit Ptolemaeus duces inclytos ⟨A⟩eropum et Menoclem et Damoxenum, sed obsidionem solvere non potuit, donec fame superatus Scopas manus dedit et nudus cum sociis dimissus est. quodque ait 'comportabit aggerem' illud significat, quod praesidium Scopae in arce Ierosolymorum annitentibus Iudaeis multo tempore oppugnarit et ceperit alias urbes, quae prius a Ptolemaei partibus tenebantur, Syriae et Ciliciae et Lyciae. eo enim tempore* (a. 197) *captae sunt Aphrodisias et Soloe et Zephyrion et Mallos et Anemurium et Selenum et Coracesium et Coricus et Andriace et Limyra et Patara et Xanthus et ad extremum Ephesus: de quibus universis et Graeca et Romana narrat historia.*

*47 (—) — — 11, 17—19: *volens Antiochus non solum Syriam et Ciliciam et Lyciam et alias provincias, quae Ptolemaei fuerant partium, possidere, sed in Aegyptum quoque regnum suum extendere, filiam suam Cleopatram per Euclem Rhodium septimo anno regni adolescentis* (198/7) *despondit Ptolemaeo 'et tertio decimo anno* (192/1 ?) *tradidit, data ei dotis nomine omni Coelesyria et Iudaea . . . neque . . . obtinere potuit Aegyptum, quia Ptolemaeus Epiphanes et duces eius sentientes dolum cautius se egerunt et Cleopatra magis viri partes quam parentis fovit. unde vertit se ad Asiam, et navali certamine adversum plurimas insulas dimicans* (a. 197/6) *cepit Rhodum et Samum et Colophonam et Phoceam et alias multas insulas. sed occurrit ei L. Scipio Nasica cum fratre suo Publio Scipione Africano* (a. 190/89), *qui Annibalem vicerat.*

---

5 v. l. *Agathoclidam* 13 *dimicarent* Hier 16 v. l. *Aethioli (Eptoli) filius* 21 περὶ τὸ Πάνιον Polyb. XVI 18, 2; XXVIII 1, 3; πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Ἰορδάνου Joseph. AJ XII 132 23 l. *Meneclem* ? v. l. (?) *Damoxeum* 28 v. l. *Lydiae* 29 v. l. *Anemurum* 30 v. l. *Patra* 36 *undecimo* ? 40 v. l. *Hrodum* 41 v. l. *Colophoniam et Boclam*

cum enim consul Nasica frater Africani hebetioris esset ingenii et contra regem potentissimum senatus ei bellum nollet credere, spontaneam legationem obtulit Africanus pro fratris iniuria. victus ergo Antiochus intra Taurum regnare iussus est, et inde fugit ad Apamiam ac Susam, et ultimas regni sui penetravit urbes. cumque adversus Elimaeos pugnaret (a. 187), *cum omni est deletus exercitu* (F 32, 10).

48 (43o) HIERON. Comm. i. Dan. 11, 20 *et stabit in loco eius vilissimus*]: *Seleucum dicit cognomento Philopatorem, filium Magni Antiochi, qui nihil dignum Syriae et patris gessit imperio et absque ullis praeliis inglorius periit. porro Porphyrius non vult hunc esse Seleucum, sed Ptolemaeum Epiphanen, qui Seleuco sit molitus insidias et adversum eum exercitum praeparaverit et idcirco veneno sit interfectus a ducibus suis* (a. 181/0). *quod cum unus ab illo quaereret, tantas res moliens ubi haberet pecuniam, respondit, sibi amicos esse divitias. quod cum divulgatum esset in populis, timuerunt duces ne auferret eorum substantiam et idcirco eum maleficis artibus occiderunt. sed quomodo potest in loco Magni Antiochi stare Ptolemaeus, qui hoc omnino non fecit? maxime cum LXX interpretati sunt 'et stabit de radice eius plantatio' . . . . . Hebraei vilissimum et indignum decore regio Tryphonem intellegi volunt, qui tutor pueri arripuit tyrannidem.*

49 (43p-s) a) — — 11, 21ff. *et stabit in loco eius despecius . . . . .*]: *hucusque ordo historiae sequitur et inter Porphyrium ac nostros nulla contentio est. cetera quae secuntur usque ad finem voluminis ille interpretatur super persona Antiochi* (F 35), *qui cognominatus est Epiphanes, frater Seleuci, filius Antiochi Magni, qui post Seleucum XI annis regnavit in Syria obtinuitque Judaeam. sub quo legis dei persecutio et Maccabaeorum bella narrantur, nostri autem haec omnia de Antichristo prophetari arbitrantur. sequamur igitur expositionis ordinem et iuxta utramque explanationem quid adversariis quid nostris videatur breviter annotemus. stabit (inquiunt) in loco Seleuci frater eius Antiochus Epiphanes* (a. 175/4), *cui primum ab his qui in Syria Ptolemaeo favebant, non dabatur honor regius. sed postea simulatione clementiae obtinuit regnum Syriae. . . . . et non solum (ait) Ptolemaeum vicit fraudulentia, sed ducem quoque foederis, hoc est Iudam Maccabaeum superavit dolis . . . . Ptolemaeum autem hic non Epiphanem significat, qui quintus regnavit in Aegypto, sed Ptolemaeum Philometorem, filium Cleopatrae sororis Antiochi, cuius hic avunculus fuit. et cum post mortem Cleopatrae* (F 47) *Eulaius eunuchus nutritius Philometoris et Leneus Aegyptum regerent et repeterent Syriam, quam Antiochus fraude occupaverat, ortum est inter avunculum et puerum Ptolemaeum praelium* (a. 169); *cumque inter Pelusium et montem Casium praelium commisissent, victi sunt duces Ptolemaei. porro*

21 *nostros*: v. l. *nos*

Antiochus parcens puero et amicitias simulans ascendit Memphim, et ibi ex more Aegypti regnum accipiens puerique rebus se providere dicens cum modico populo omnem Aegyptum subiugavit sibi. et abundantes atque uberrimas ingressus est civitates, fecitque quae non fecerunt patres eius et patres patrum illius: nullus enim regum Syriae ita vastavit Aegyptum; et omnes eorum divitias dissipavit, et tam callidus fuit, ut prudentes cogitationes eorum qui duces pueri erant sua fraude subverteret. haec Porphyrius sequens Suctorium (F 36) *sermone latissimo prosecutus est, quae nos brevi compendio diximus. nostri autem et melius interpretantur et rectius . . . . .* **b)** — — 11, 25—28: *haec Porphyrius interpretatur de Antiocho, qui adversus Ptolemaeum sororis suae filium profectus est cum exercitu magno. sed et . . . duces Ptolemaei provocati sunt ad bellum multis auxiliis et fortibus ⟨a⟩nimis, et non potuerunt resistere Antiochi consiliis fraudulentis, qui simulavit pacem cum sororis filio et comedit cum eo panem et postea occupavit Aegyptum . . . . . nulli dubium est quin Antiochus pacem cum Ptolemaeo fecerit et inierit cum eo convivium et dolos machinatus sit et nihil profecerit, quia regnum eius non potuerit obtinere, sed a militibus Ptolemaei eiectus sit.*

***50** (43t) Hieron. Comm. i. Dan. 11, 29—30: *et Graeca et Romana narrat historia, postquam reversus est Antiochus expulsus ab Aegyptiis* (F 49b), *venisse eum in Iudaeam* (a. 169) . . . . *et spoliasse templum et auri tulisse quam plurimum, positoque in arce praesidio Macedonum reversum in terram suam. et* [[*post biennium* (a. 168)]] *rursum contra Ptolemaeum exercitum congregasse et venisse ad Austrum. cumque duo fratres Ptolemaei, Cleopatrae filii, quorum avunculus erat, obsiderentur Alexandriae, legatos venisse Romanos, quorum unus Marcus Popilius Lenas cum eum stantem invenisset in litore et senatus consultum dedisset, quo iubebatur ab amicis populi Romani recedere et suo imperio esse contentus, et ille ad amicorum responsionem consilium distulisset, orbem dicitur fecisse in arenis baculo, quem tenebat in manu, et circumscripsisse regem atque dixisse 'senatus et populus Romanus praecipiunt, ut in isto loco respondeas, quid consilii geras.' quibus dictis ille perterritus ait 'si hoc placet senatui et populo Romano, recedendum est', atque ita statim movit exercitum. 'percussus' autem dicitur esse, non quod interierit, sed quod omnem arrogantiae perdiderit magnitudinem.*

***51** (43u) — — 11, 31: *volunt autem eos significari qui ab Antiocho missi sunt post biennium quam templum exspoliaverat, ut tributa exigerent a Iudaeis et auferrent cultum dei et in templo Ierusalem Iovis Olympii simulacrum et Antiochi statuas ponerent, quas nunc 'abominationem desolationis' vocat, quando ablatum est holocaustum et iuge sacrificium* (a. 167).

52 (43u) — — 11, 34—35: *'parvulum auxilium' Mathathiam significari arbitratur Porphyrius, de vico Modin* (F 54), *qui adversum*

8 *latissimo* edd *liciniosissimo* Hier 13 *animis* Jac (?) 26 v. l. *Pompilius* 41 *vico*: v. l. *monte*

duces Antiochi rebellavit . . . parvum autem, inquit, auxilium vocat, quia occisus est in praelio Mathathias, et postea Iudas filius eius, qui vocabatur Machabaeus, pugnans cecidit, et ceteri fratres eius adversariorum fraude decepti sunt.

53 (43u) HIERON. Comm. i. Dan. 11, 36: *et faciet iuxta voluntatem suam rex . . . .] ab hoc loco Iudaei dici de Antichristo putant . . . . . Porphyrius autem et caeteri qui sequuntur eum de Antiocho Epiphane dici arbitrantur, quod* [[*erectus sit contra cultum dei et*]] *in tantam superbiam venerit, ut in templo Ierosolymis simulacrum suum poni iusserit . . . . siquidem Polybius* (XXXI 9) *et Diodorus* (—), *qui bibliothecarum scribunt historias, narrant eum non solum contra deum fecisse Iudaeae, sed avaritiae facibus accensum etiam templum Dianae in Elimaide* (F 56), *quod erat ditissimum, spoliare conatum, oppressumque a custodibus templi et vicinis circum gentibus, et quibusdam phantasiis atque terroribus versum in amentiam, ac postremum morbo interiisse* (a. 163). *et hoc ei accidisse commemorant, quia templum Dianae violare conatus sit.*

54 (43u) — — 11, 37ff.: (Antiochos) *qui luxuriosissimus fuisse dicitur et in tantum dedecus per stupra et corruptelas venisse regiae dignitatis, ut minis quoque et scortis publice iungeretur et libidinem suam populo praesente compleret. deum Maozim ridicule Porphyrius interpretatus est, ut diceret in vico Modin, unde fuit Mathathias* (F 52) *et filii eius, Antiochi duces Iovi posuisse statuam et compulisse Iudaeos, ut ei victimas immolarent, id est deo Modin.*

55 (43u) — — 11, 40—41: *et haec Porphyrius ad Antiochum refert, quod undecimo anno regni sui* (166/5 o. 165/4) *rursus contra sororis filium Ptolemaeum Philometorem dimicaverit. qui audiens venire Antiochum congregavit multa populorum millia. sed Antiochus quasi tempestas valida in curribus et in equitibus et in classe magna ingressus sit terras plurimas et transeundo universa vastaverit; veneritque ad terram inclytam, id est Iudaeam . . . . et arcem munierit de ruinis murorum civitatis et sic perrexerit in Aegyptum. . . . . Antiochus (aiunt) festinans contra Ptolemaeum . . . . Idumaeos et Moabitas et Ammonitas, qui ex latere Iudaeae erant, non tetigit, ne occupatus alio proelio Ptolemaeum redderet fortiorem.*

56 (43v) — — 11, 44—45: *et in hoc loco Porphyrius tale nescio quid de Antiocho somniat: pugnans (inquit) contra Aegyptios et Libyas Aethiopasque pertransiens, audiet sibi ab Aquilone et ab Oriente praelia concitari; unde et regrediens capiet Aradios resistentes et omnem in litore Phoenicis vastabit provinciam. confestimque perget ad Artaxiam regem Armeniae* (F 38), *qui de Orientis partibus movebitur et interfectis plurimis*

10—11 *bibliothecas scribunt historiarum* Migne 33 v. l. *Idumaeae*

de eius exercitu ponet tabernaculum suum in loco Apedno, qui inter duo latissima situs est flumina, Tigrim et Euphratem. cumque hucusque processerit, in quo monte inclyto sederit et sancto, dicere non potest . . . . . quia secutus est Theodotionis interpretationem, qui ait 'inter media maria super montem Saba sanctum'. cumque Saba nomen montis vel Armeniae vel Mesopotamiae putet, quare sit sanctus dicere non potest . . . . . 'et veniet' inquit 'usque ad summitatem ipsius montis' in Elimaide provincia, quae est ultima Persarum ad orientem regio; ibique volens templum Dianae (F 53) *spoliare, quod infinita donaria habebat, fugatus a barbaris est, qui mira veneratione fanum illud suspiciebant, et mortuus est moerore consumptus in Tabes oppido Persidis.*

57 (43w) HIERON. Comm. i. Dan. 12, 1ff.: *hactenus Porphyrius utcumque se tenuit et tam nostrorum imperitis quam suorum male eruditis imposuit. de hoc capitulo quid dicturus est, in quo mortuorum describitur resurrectio? . . . . . et hoc (inquit) de Antiocho scriptum est, qui vadens in Persidem Lysiae, qui Antiochiae et Phoeniciae praeerat, reliquit exercitum, ut adversus Iudaeos pugnaret urbemque eorum Ierusalem subverteret. quae omnia narrat Iosephus, historiae auctor Hebraeae, quod talis fuerit tribulatio, qualis nunquam . . . . . reddita autem victoria et caesis Antiochi ducibus ipsoque Antiocho in Perside mortuo, salvatus est populus Israel . . . . . ponit quoque historiam de Machabaeis, in qua dicitur multos Iudaeorum sub Mathathia et Iuda Machabaeo ad eremum confugisse et latuisse in speluncis et in cavernis petrarum ac post victoriam processisse. et haec μεταφορικῶς quasi de resurrectione mortuorum esse praedicta.*

58 (43w) **a)** — — 12, 7: *'tempus et tempora et dimidium temporis' tres et semis annos interpretatur Porphyrius, quod et nos iuxta scripturarum sacrarum idioma non negamus . . . . refert Porphyrius ad Antiochum et ad tres et semis annos, quibus templum dicit fuisse desertum* (167—164) . . . . **b)** — — 12, 11: *hos mille ducentos nonaginta dies Porphyrius in tempore Antiochi et in desolatione templi dicit completos, quam et Iosephus* (XII 320—321) *et Machabaeorum, ut diximus, liber* (II 10, 3) *tribus tantum annis fuisse commemorant.* **c)** — — 12, 12: *Porphyrius hunc locum ita edisserit, ut quadraginta quinque dies, qui super mille ducentos nonaginta sunt, victoriae contra duces Antiochi tempus significent, quando Iudas Machabaeus fortiter dimicavit et emundavit templum idolumque contrivit et victimas obtulit in templo dei. quod recte diceret, si Machabaeorum liber tribus et semis annis templum scriberet fuisse pollutum et non tribus.*

16 v. l. *Phoenici*

59 (69) MAKAR. MAGN. Apocrit. III 15: (polemik gegen Christi wort *ἐὰν μὴ φάγητέ μου τὴν σάρκα κτλ.*) *οὐδὲ τῶν Ἐριννύων αἱ φαντασίαι ποτὲ τοῖς ἐκτόπως ζῶσι τοῦτο κατεμήνυσαν, οὐδὲ Ποτιδαῖται, εἰ μὴ λιμὸς ἀπάνθρωπος αὐτοὺς κατελέπτυνε, τοῦτο κατεδέξαντο.* (die fälle des *Θυέσιειον δεῖπνον*, Tereus, Harpagos). *οὐδεὶς παρὰ διδασκάλου τοιοῦτο μυσαρὸν ἐδιδάχθη μάθημα. κἂν Σκυθίαν ταῖς ἱστορίαις παρέλθῃς, κἂν τοὺς Μακροβίους διέλθῃς Αἰθίοπας, κἂν τὴν Ὠκεάνιον ζώνην ἐν κύκλωι διιππεύσῃς, Φθειροφάγους μὲν καὶ Ῥιζοφάγους εὑρήσεις, Ἑρπετοσίτας καὶ Μυοτρώκτας ἀκούσεις, σάρκων δ' ἀνθρωπείων πάμπαν ἀπεχομένους.*

60 (81) AUGUSTIN. epp. 102, 8: *longo post tempore* (sc. Porphyrius dicit) *lex Iudaeorum apparuit ac viguit angusta Syriae regione, postea vero prorepsit etiam in fines Italos, sed post Caesarem Gaium aut certe ipso imperante.*

61 (82) HIERON. epp. 133, 9: *quod solet nobis obicere . . . Porphyrius . . . . Britannia fertilis provincia tyrannorum.*

261. JUDAS.

T

1 (III 657) EUSEB. HE VI 7 (HIERON. De vir. ill. 52): *ἐν τούτωι καὶ Ἰούδας, συγγραφέων ἕτερος* (nach Clemens), *εἰς τὰς παρὰ τῶι Δανιὴλ ἑβδομήκοντα ἑβδομάδας ἐγγράφως διαλεχθείς, ἐπὶ τὸ δέκατον τῆς Σευήρου βασιλείας* (202/3) *ἱστησιν τὴν χρονογραφίαν· ὃς καὶ τὴν θρυλουμένην τοῦ ἀντιχρίστου παρουσίαν ἤδη τότε πλησιάζειν ὤιετο· οὕτω σφοδρῶς ἡ τοῦ καθ' ἡμῶν τότε διωγμοῦ κίνησις τὰς τῶν πολλῶν ἀνατεταράχει διανοίας.*

F

—. S. JULIUS AFRICANUS.

Κτίσις Κόσμου 217/8 p. Chr. (?)

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ Ᾱ—Ε̄

s. Migne PG X 63—94; Routh Rell. Sacrae II² 218—506; Gelzer Sextus Julius Africanus 1880/98.

—. HIPPOLYTOS.

ΧΡΟΝΙΚΑ.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΧΡΟΝΩΝ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.

s. Frick Chronica minora p. 1 ff.; 183 ff.; 435 ff.; Bauer Die Chronik des Hippolytos [Harnacks Texte u. Untersuch. NF XIV 1] Leipzig 1905.

ADDENDA UND CORRIGENDA

Zu Bd. I

Zunächst ein paar neue fragmente. am wichtigsten, was Edgar Lobels herstellung von P. OX. 1611 fr. 8 in *The Bodleian Quarterly Record* IV 1923 no. 38 p. 48 bringt (die kenntnis dieser publikation verdanke ich Lobels freundlichkeit). es sind zitate aus büchern *Περὶ Ἐθνῶν* in der art von 4 F 68; 70; 44 F 3 u. ä., von denen ich die neuen mit * bezeichne:

* DAMASTES 5 F 4 bis. auf den vier letzten, allein erhaltenen zeilen von col. I *ἔ]θνος [ ]ρ̣.ν[|] Π̣έρσ[αι] καθήκ̣[ουσιν] | ἐπὶ τὴ̣[ν Ἀ]ρ̣αβίαι[|]ω̣ν κ[αὶ Δ]αμάστης ||*. es lockt *ὧν* zu deuten und col. II 1—5 damit zu verbinden; aber ein neues zitat ist nicht unmöglich, und sichere ergänzung scheint ausgeschlossen: ...]*ευ* [(*μνημονεύει*?) | ..].*πε̣* [(buchtitel? aber auch *Πέρσαι* denkbar)] | *χερε*.[*]|*ιοι συμ*[(*φωνοῦσιν*? Lobel; mir ist form von *συμμειγνύναι* o. ä. glaublicher; s. 4 F 68 v. 10—11) *Ἀρα*]|[5]*βίων γῆ̣[ι* (?). damit scheint das zitat zu ende; es folgte in der zeile, vermutlich nach spatium, der anfang des Hellanikoszitates; zusamenstellung beider autoren 5 T 5; 8—9; F 1 u. ö.

HELLANIKOS 4 F 68. col. II 5—11; Lobel ergänzt des raumes wegen den volleren titel: *Ἑλλάνι*]*κος* [6] *δ' ἐν* [*Ἐθνῶν καὶ Πόλεων*] | *Κτίσεσι* [*λέγει* *] | *δ̣ε Περσ̣*[* |.]*α̣ροι* (s. u. v. 13/14; *Βάρβα̣ροι* ist mir nicht glaublich) *κ*(*αὶ*) [*] | [10] *δε συμ*[*] | *Ἀραβία*[*ι*(?)]. v. 11 hatte vor dem nächsten namen wohl wieder spatium; Hellanikos und Palaiphatos folgen sich wie 44 F 3.

* PALAIPHATOS 44 F 3 bis. col. II 11—20: *Παλαίφατος*] | [12] *δ' ἐν ζ̄ Τ̣ρ̣*[*ωικῶν φησι* (* ?)] | *διων ἔχ*[*ονται* *]|*ρ̣*[*ο*]*ι* (das gleiche volk wie 4 F 68?) *καὶ κ*[*αθήκουσιν εἰς*] | [1] *τὴν Ἐρυθ*[*ρὰν θάλασσαν.*] | *οὐ ξένον δ*[*] *παρατρ*[.]*τ̣* [*]*μα ἐξήνεγκε* [ ] | *γὰρ τὴ̣ν .ριμ*. ('ich habe vergebens versucht *Ἀριμα̣* darin zu erkennen' Lobel) | [20] *.ανειν̣εμ̣* [.]*ει̣*[(*κ' ἂν εἶπεν* is possible, Lobel).

* ABARIS 34 F 2. col. II 21—24: *Ἄβ*]*αρις ἔσχατον* [| ..]*τους Ἰσσηδόνας*. [| *Ἰσσ*]*ηδόνας ὁ δὲ Ἀσση*[*δών* | ..]*ν* (o. *Ἀσση* [*δώ*]*ν*?) [*ο*]*τρατευοι περ*[— — das zweite *Ἰσσηδόνας* war wohl ein lemma. jedenfalls findet Lobel in *Ἀσση*[*δών*] mit recht eine nebenform von *Ἰσσηδών*.

für die er auf Herodian. *π. μον. λεξ.* 9, 17 (*ἀσσιδών* hs; falsch *Ἰσσηδών* edd. nach Lobeck) und Steph. Byz. s. *Ἰσσηδόνες* verweist, wo VP für Alkman *Ἀσσηδόνες* gegen *Ἐσσηδόνες* R bieten.

Wenigstens ein neues bruchstück liefert PHILODEM. *π. εὐσεβείας*, für den ich durch Chr. Jensens freundlichkeit die kollationen Schobers in seiner leider nicht abgeschlossenen ausgabe benutzen konnte.

* ABARIS 34 F 1. Philodem. *π. εὐσ.* 47 a 6 (P. Herc. 247 VI a): *Ὅμηρος [δ' ἀποφαί]νετ' Ὠκεα[νὸν ἐκ] Τηθύος [τοὺς ἄλλ]ους γεννᾶν [θεούς· Ὠ]κεανόν τε [θεῶν γέ]νεσιν καὶ [μητέρα] Τ[ηθύ]ν' εἰ[πών. Ἄβα]ρις δὲ Κρό[νον τε κ]αὶ [Ῥ]έαν, οἱ δὲ [Δία καὶ] Ἥραν πατέ[ρα καὶ] μητέρα θε[ῶν νο]μίζουσιν.* die ergänzungen gehören Buecheler bis auf den von Jensen gefundenen autornamen. damit ist die existenz eines buches unter Abaris' namen erwiesen. dasselbe gilt dann aber auch für:

35. ARISTEAS. hier ist als T 3 Gellius IX 4, 1—4 und als F 1 (petit!) Gell. IX 1, 6 aufzunehmen.

HEKATAIOS 1 F 152. als **b)** aufzunehmen HARPOKR. s. *Γαληψός· . . . πόλις Θράικης, ὡς οἱ τὰς Περιόδους γεγραφότες φασίν. ὠνομάσθη δὲ κτλ.* (= 135/6 F 5).

PHEREKYDES 3 F 7. als **b)** aufzunehmen PHILODEM. *π. εὐσεβ.* 42, 16 ff. p. 14 Go (P. Herc. 247 I).

HELLANIKOS 4 T 15. **b)** HIMER. Decl. XIV 27 (= 76 T 11)

— 4 T 31. PHOT. Bibl. 176 (= 115 F 25 p. 540, 31)

SIMONIDES 8 F 5. 5 (—) PLUT. Lyk. 1, 8 (Schol. Plat. Resp. X 599 D): *ἐπεὶ καὶ Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς οὐκ Εὐνόμου λέγει Λυκοῦργον πατρός, ἀλλὰ Πρυτανίδος καὶ τὸν Λυκοῦργον καὶ τὸν Εὔνομον.*

ANDRON 10 F 20. 20 (—) SCHOL. PINDAR. Paean. P. Ox. 841 fr. 134: *ικαδ[ιο — κ]αὶ Ἄνδρων ἐκ Δι[—]ι^τ ἐκ δὲ Κρήτης ο[— ο]ἱ Δελφοί, ὅθεν καὶ κ[—] — — Εἰκάδιος Ἀρίο(ταρχος).* vgl. Wilamowitz Pindaros 87.

40 a dürftigste reste einer Heraklesgeschichte P. Flinders Petrie I no. 49.

41 a die schwindelautoren *Pentesileus philosophus* und *Marpesius* des Geogr. Rav. (VI).

METRODOROS 43 F 5. PLIN. NH V 136: s. 184 F 9.

HEGESIANAX 45 T 2 bis. DION. HAL. De comp. verb. 4: s. 76 T 10.

55 a AISOPOS. *Περὶ Ἑλένης.* s. 187 a.

S. VI zeile 11 f(ür) V l(ies) IV 1, 13 *συντάξας.* — SOLIN. 40, 6 2, 20 l. VH XIII 8, 1 app. Herod. VII 142, 1 *καὶ ἦν καὶ ἐδόκει*; 228 T 9 b *suavis, sicut fuit, videri maluit.* 12, 26 f. II l. IV 15, 24 l. *Ἑκαταῖος* 16, 7 l. Rz^3 17, 3 app. l. *μολυβδαναῇ* 21, 30 l. *Κι⟨χυ⟩ραίος* (BA Mueller Herm. LX 110) 25, 4 app. *ἑκα^τ* 30, 6 l. *ΑΣΙΗ* 32, 1 l. *Ἀπάτουρον* 44, 14 app. u. 45, 2 app. *Ἡρόδωρος*?

C Mueller 48, 28 l. Stäh (THEODORET. Graec. aff. cur. V 63) 50, 33 Ἀ[κο]υσί[λαος] 50, 34 app. τοι[αῦτ' εἰ]δε τούτους [ἀδικήσανιας] Diels 51, 2 app. τόν [Θ'] Schober (s. o. p. 1231, 5) 51, 9—10 app. γέρων ἄλ[ιος νημερ]τὴς ἀθάνα[τος Ἡρω]τεύς Schober Rh. M. LXX 639; 'kaum richtig' Diels 51, 11 app. Εἰδο[θέας]: Εἰδο[ῦς πατέρα] KFrW Schmidt, Schober 51, 11 [ἐκ Φόρ]κου (Schober) f. [οὕτως] l. [Ἡσιοδος] (Schober) 51, 19—20 f. κι]να — ἐ[κγον]α l. τέκ]να — [φασιν εἶν]α[ι (Schober) 51, 28 app. δάκνοντα: δακετά Jacobs 53, 1 für ὅτι l. τί (Pap hat keine spur des o) 53, 4 app. αξιον: 'mistake for αξιων' Gr-H; 'die stelle ist noch ungeklärt' P Maas Sokrates NF VII 1919, 191 (der zu diesem F überhaupt zu vergleichen ist) 53, 5 app. πολλοί: ἑ[τερο]ι KFrW Schmidt 53, 8 app. αὐτῇι πρὸς (ἐς) ἕρον Maas ἕπερον Diels 53, 16 app. ἀπειλεῖ: ἀγανακτεῖ? Maas 53, 22 l. Ἀλκμέωνι 57, 26 HOM. 58, 22 l. Πορφύριος (260 F 21) 59, 9 l. F 35? 42—65 59, 17 [ἡ πόλις] Wilamowitz Sb. Berl. Ak. 1926, 125ff. (der überhaupt zum text des Pherekydes zu vergleichen ist) 60, 1 Λύκος o. Λύκις Wil 61, 5 Λαοφόνης Wil 65, 5 [αἱ] Wil 65, 7—9 λαβὼν — ἀφίησιν Wil 66, 30 Ephor. 70 F 129 70, 5 l. III 71, 2—3 λέγει — ἀποδημήσειν Wil 71, 9 ἔλεγχεν Wil 71, 10 κορυφῆι Wil 72, 2 f. α l. η̄ 72, 8 app. Πείσαν]δρος Schober 72, 10 [οὕτω]: [ἐν οἷς] Buecheler 77, 22 Ἄρειος 83, 3—4 καὶ Χ[είρωνα] πρ[ὸς Ἡρακλέους] ἄκοντο[ς τοῦ ἥρω]ος Schober 83, 31 Δόρυκλος ⟨ὁ⟩ καὶ Wil 85, 11 μάλ' ἀκατάσχετον: μα[νί]α⟨ι⟩ κατάσχετον Schober 85, 21 Ἀθηνᾶι 88, 16 ἦισαν Maas 88, 24 ἀποθανεῖσθαι Wil 90, 28 ἄθλος ἐνδοξόταιος Wil 90, 32 θεραπεύσειν Wil 91, 32 Ἦλιν 92, 14 ἐν ⟨τῶι⟩ αὐτῶι Wil 92, 17 δοκεῖ Wil 92, 20 ὥστε: ὅθεν M (richtig) 93, 29—30 Δωροδόκηι Wil (vgl. Wackernagel Sprachl. Unt. zu Homer 23 ff.) 101, 8 Schober verbindet 34 c p. 7 und 46 b p. 18 Go zu Κάστο[ρα δ]ὲ ὑπὸ Ἴδα τοῦ [Ἀφα]ρέως κατη[κονι]ίσθαι γέγραφεν ὁ [τὰ Κύπρια] ποιήσας κτλ. 101, 9—10 l. Αἰσ]χύλος δ' [ἐν Φινεῖ] καὶ Εἰβ. καὶ Τ. [ποιοῦσιν] τὰς Ἁρπ[υίας θεὰς] οὔσας ὑπ[ὸ τῶν Βορει]δῶν [τελευτώσας] καὶ (erg. von Nauck, Gomperz, Schober) 101, 14 λέγει: Gomperz ΩΝ Pap ποιῶν Philippson 101, 15 Κόμβιγν Gomperz ΚΟΜΥΣ Pap 110, 29 l. τὰς μὲν κατεστηρισμένας ἐν τῶι 113, 22 Πριαπηνὸς Wil 123, 11 app. ὥσπερ οἱ Ἕλληνες ἥρωας Wil 133, 22 ᾱ 134, 21 ὀργὴν 139, 35 app. σ̄ 144, 27—29 Μελανίων ⟨Ἀργεία⟩· ἑτέρα γάρ ἐστιν [ἡ Ἀργεία] ἡ Σχοινέως Wil. von den weiteren änderungen wird Ἱππομένης richtig sein; Μαίναλον ist nicht notwendig. 152, 5 Ὑμάρου: Ὑκάρου Wil 153, 31 l. (s. F 2; 4 bis; 8—10) 154, 22 app. f. 22 l. 21 160, 24 f. II l. IV 161, 21 app. περι[τοξεῦ]σαι? Schober 161, 26 δ[ὲ Λητοῦς] Schober ἀκριβέ⟩στερον: l. ξενικώ⟩τερον? 170, 34 app. Ἀρχίλαος (-λας) Croenert GGNachr 1922, 13, 9 181, 27 app. Φερεκέρδην Wil 189, 15 f. IV l. V 195, 13 app. Πάγγαιον ὄρος [τ. Θεσσ.] Maass 196, 14 Τριπόδισκον Wil 199, 13 l. δωδεκάπολιν; 'wohl

versehen des Photios aus v. 10' Wil 200, 18 app. s. Brinkmann Rh. M. LXIV 479 207, 1 *Μιλιεῦσι* Wil GGA 1914, 75 222, 20 add. s. F 41 223, 29 l. s. F 33; 3 F 111 225, 18 u. 226, 17 f. II l. III 227, 1 ff. erwägenswert, wenn auch sehr unsicher, der vorschlag von Orth PhWSchr 1925, 778 bei Demetr. De eloc. 66 *Ἡρόδωρος* zu lesen 246, 17 *περισπαθέντα* Wil 247, 1 RHOD. 252, 42 *ἀνδράσι* 269, 14 Syll.[3] 585 271, 1 *ἔχειν* 300, 15—18 die im druck umgesprungenen anfangsbuchstaben der zeilen richtig setzen 300, 23 *χάλκειον* (?): l. *Παγχαῖον* (Kallimach. F 10, 5—7 Pf) 301, 29 add. Joann. Lyd. De mens. IV 154 p. 154, 6 W

[1]) 330, 7 l. nordostecke 331, 33 l. L 346 355, 32 l. I 196; V 9 391, 25 l. Schol. 399, 33 l. *Δευκαλίων* 410, 37 l. *δὲ* 445, 2 f. F 28 l. F 26 483, 14 l. *Βοῖον—Ἀπολλόδωρος* (s. 244 F 182)

Folgende verweise auf Bd. II können ausgefüllt werden: S. 2, 36: (für II l.) 70 T 19 2, 37: 87 T 14 3, 19: 244 F 157 3, 28: 115 F 75 8, 17: 115 F 54 8, 25: 70 F 62 10, 22: 141 F 2 12, 21: 70 F 105 12, 30: 244 F 165 12, 31: 140 F 11 16, 9: 70 F 238 u. 90 F 141 20, 30: 115 F 182 22, 2: 244 F 300 24, 8: 140 F 9 30, 9: 70 F 159 31, 6: 244 F 171 31, 30: 115 F 370 33, 8: 70 F 46 47, 2: 244 F 136 49, 5: 70 F 20 54, 30: 250 F 8 58, 29: f. V l. 241 F 10 71, 34: 244 F 139 77, 17: 81 F 16 77, 21: f. V l. 241 F 13; f. II l. 244 F 73 81, 16: 76 F 93 90, 8: 70 F 14 101, 30: 244 F 176 103, 34: 81 F 47 105, 3: 244 F 7 106, 2: 115 T 23 u. 70 T 26 106, 15: 70 T 30 106, 17: 115 F 381 113, 14: 70 F 164 114, 22: 70 F 40 120, 18: 250 F 7 u. 256 F 4 135, 25: 70 F 118 135, 35: 244 F 183 138, 33: 140 F 2 143, 5: 76 F 41 146, 30: 76 F 92 148, 12: 115 F 277 148, 24: 93 F 1 149, 21: 70 F 187 152, 17: 70 F 238 u. 90 F 141 154, 23: 69 T 1 155, 11: 70 F 226 u. 124 F 10 155, 12: 81 F 74 155, 31: 70 F 163 156, 4: 72 F 30 157, 33 f. IV l. 228 F 20 158, 21: 70 F 99 160, 27: 244 F 165 162, 22: 70 F 105 162, 30: 76 F 6 166, 5: 70 F 129 u. 175 F 7 168, 20: 131 F 2 170, 6: 244 F 162 188, 28: 84 F 6—12 188, 31: II p. 737, 28 212, 27: 90 T 15 224, 31: 76 F 86 246, 9: 244 F 175 247, 6: 137 F 17 260, 17: 137 T 9 260, 18: 142 T 8 268, 11: 260 F 25

[1]) sachliche nachträge zum kommentar können hier nicht gegeben werden.

ADDENDA UND CORRIGENDA

Zu Bd. II AB

S. 3, 20—21 (vor Skylax) füge hinzu: IV | Aischylos v. Alexandreia | *Μεσσηνιακά* | ? | s. III/II 5, 22 statt 'nach 285/2' l. 'frühestens 291/0' 8, 2—3 (vor no. 172) füge hinzu: —. Arrianos | *Εἰς Ἄτταλον τὸν Περγαμηνόν* | ? | s. II^{p} (?). 12, 5—26 (vor Diogenianos) füge hinzu 257 a | Anon. Olympiadenchronik (P Ox 2082) | s. II^{p} (?) 13, 28—29 l. †*καὶ Θεμιστογένει — τῶι Συρακουσίωι* 13, 28 app. [*καὶ*] Wil(amowitz) 15, 29 *ἡμῖν*: *μένειν* Wil 17, 8ff. s. die ergänzungen von Castiglioni Boll. Filol. class. XXVII 1921, 146 35, 23ff. text nach dem archetypon V(atic. gr. 64) bei Bickermann-Sykutris Speusipps Brief an König Philipp 1928, 7ff.; aus V Paris gr. 1461 (B), 3054 (P = Lascaris). danach vereinfacht sich der apparat wesentlich 35, 27 l. *βοηθήσειας* (V) 36, 1 app. *λόγου τότε* vulg *λόγου* V *τότε* B 36, 6 app. *δὲ* B *τε* V 36, 7 l. *δοκῶ — εὐαγγέλια* (V), *δικαίαν χάριν* 36, 12 l. *Περδίκκου* (V) 36, 16 l. *γράφειν — μοι* (V) 36, 17 l. *βιβλίων* (V) 36, 21 *γενομένης* Sykutris 36, 26 l. *Συλέως* Mullach 36, 28 app. *Κρεσφόντην* schon V 37, 5 app. *δὲ* u. *τὴν* om. V, add. B 37, 17 app. *δύο* Orelli *δὲ* V 47, 9 l. **17** (—) 68, 17 l. 64 73, 15 app. streiche deest—Kramer. die fehlende stadt kann nur *Ἔλος* sein; aber Heidemanns *Ἔλει δ' ἐμπορίωι* genügt kaum. 93, 12 für (43?) l. (184 F 9) 96, 32 app. *ἐξ*]*ήγγειλε* Bilabel 97, 1 app. *τίς* (?)] *δὲ τοσοῦτον* [*λαμπρ*]*ῶν ἔργω*[*ν πλῆθος περάνας* o. ä. Bilabel (coll. Diod. XI 59, 2) 97, 10 app. *ἣν νῆσον* [*Πελασγοὶ καὶ Δόλοπες ἐνώικουν*]? Bilabel 97, 24 l. *οὗ*? 105, 11 l. **213** (143) 130, 33 füge zu **3 bis**: s. 257 a F 3 144, 2 l. **18** (37) 145, 14—19 ⟨*ἐν*⟩*οχλούμενοι — πεζοὺς*] *ἀποβάντες — τοὺς Ἀθηναίους ἅπαν*[*ιων*]*τας* Wil Ar. u. Ath. II 280, 1 187, 3 app. *φύλαρχος Υ μάλακος* S (Lindskog) 195, 23 l. **17** (3) 201, 32 l. *μέρος* [*τὸ τὸν ἀέρα ἕλκειν καθαρόν, οὐ τεθολωμένον*]. kein vers, sondern glossem 207, 13—14 Dalecamp, der 'cum ciborum fragmentis' übersetzte, wollte wohl *ἅμα σκυβάλοις* (Corais) lesen 222, 32 l. (F 93) 223, 10 l. *ζητήσεως* 223, 28 l. *Ποσειδώνιος Ὀλβιοπολίτης, σοφιστής* 224, 35 füge hinzu **20** HIERON. Comm. i. Dan. prol. (= 260 F 36) 248, 17 app. *Ὀρόβιος* i. e. *Orbius* 253, 29 l. *Ἄιδις* 254, 27 l. *Δημήτριον* (228 F 35) 264, 7 l. **70** (63) 267, 25 l. **73** (66) 276, 5 l. **87 a** (77) 285, 29 l. ⟨*οὔπω*⟩ (Reinhardt) 308, 21 l. *κατασκευάζοντες* 319, 11 l. *χρηματίσας* (no. 193) 321, 1 l. *Ptolo-*

maeum 321, 5 rand l. a. 169 (s. Kolbe Beitr. zur syr. u. jüd. Gesch. 1926, 153, 1) 342, 8—21 app.: F 21, 22 werden umzuordnen sein 343, 18 l. 27 (25) 387, 1 l. z) (114) 391, 4ff. man wird doch durch petitdruck versuchen müssen anzudeuten, wo der epitomator gekürzt hat. die vita erfordert unbedingt eine neue sonderausgabe, für die die untersuchung von Nikolaos' stellung zum hiat vorbedingung ist. 397, 8 l. *οἰκείους πεπειομένους* 419, 12 app. *Μοδάλιος*: *Λόλλιος*? Groag 413, 2 l. 2 (T 1) 431, 22 l. 3 (T 2) 432, 11 l. *potitum* 448, 6 l. (156 F 30) 449, 32 l. (156 F 34) 465, 30 punkt am zeilenende tilgen 483, 28 l. 3 (5) 484, 2 l. 4 (7) 500, 21 *Ψαμμητίχου* 528, 5 add. b SOZOM. HE praef. 5: *οὐ τοιοῦτοι ... ἐγένοντο ... ἢ Διονύσιος περὶ Πλάτωνα ... ἢ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν περὶ Θεόπομπον τὸν συγγραφέα ...* 541, 26—27 l. *καλοῦσι, καὶ* 554, 34 *καὶ*: *ἢ* Pohlenz (briefl.). dann fehlt ein dativ, etwa *ἢ ⟨τοῖς φίλοις⟩*? 555, 30 app. *⟨ὡς⟩ καὶ δεῖπνον* Pohlenz 571, 21—22 *οὐδὲ καιρὸς οὐδείς ἐστι οὐδὲ καλῶς ἔχει* Pohlenz 577, 14 l. *Ἵππος* 587, 16 l. 237 (159; 265) 598, 24 l. 289 (118) 633, 7 l. *Εὐριπίδην* (Bakch. 266) 641, 22 *μόνωι* [*δὲ*] *οὐκ* Pohlenz 646, 13 l. 17 (48) 648, 3 l. *Dodonaeo* 650, 38 add.: s. 244 F 303 654, 26 l. 45 (50) 654, 32 l. 47 (49) 681, 3ff. vgl. auch sachlich und für kommentar den sorgfältigen apparat von AG Roos Arriani quae exstant II 1928, 32ff.; die besseren lesarten, die B gegen die vorlage A zu haben schien, verschwinden endgültig 682, 1 app.: streiche *μιεζέος* B 682, 3 app. streiche al (?) 682, 6 app. *δεκαβήλεω* A 682, 7 app. streiche *νικοκλέης* — A 683, 12 app. streiche *ὅδε* — A 689, 3 app. l. *νόμαια* Vulc *νόμεα* A 691, 29 app. l. *εἰ σώαν* Vulc *εἴσω ἂν* A 693, 2 l. *οἱ δὲ δίκτυα* 694, 16^1—17^1 app. l. *ἀναθαρσήσαντας* Vulc —*τες* A 695, 7^1 app. l. *δὴ κατασηπόμενα* k *δηκανταση*πόμενα A *δὴ καὐτὰ σηπόμενα* Vulc Roos 699, 22 l. *ἐξηγγελμένα* (so A) 705, 22 app. *ἐσέχουσαν* A^2 al *ἐπ*— B 709, 10 app. *ἀτόπου* A 710, 9 app. *ἄλλην ⟨βάπτονται⟩* Roos 710, 11 app. *πορφυρέους* Vulc e cod. Stephani 710, 27 app. *σαύνια* Casaubonus *δαύνια* A 732, 32 l. 23 (22 a) 770, 1 app. Pohlenz hält das kollektive *τοῖς* 816, 18—21 app. Hunt The Ox Pap. XVII p. 81 möchte mit F 2 ein neues stückchen verbinden: * *ονν̣η* * | * *π*]*ερὶ συμ* * | * *μ*]*ελλοντ* * | * *εφοβε* * | *τ*]*ῳι λογίῳι* * | * *ιν ἴομ* * 830, 32 add.: 13 HIERON. Comm. i. Dan. prol. (= 260 F 36) 831, 3 l. 2 (1) 847, 14—850, 11 muß ganz ersetzt werden durch Roos Arriani quae exstant II 277ff., der wesentlich über Reitzenstein hinausgekommen ist. leider war bogen 54 schon im reindruck abgezogen, als er mir im Oktober 1927 liebenswürdiger weise seine neue entzifferung des palimpsestes zusandte 866, 31 l. 77 (41) 867, 10 app. *Ῥιανός* Meineke 869, 27 l. F 77 b 878, 27 l. *Ἐπικτήτου* 1033, 1 l. 46 (101; 81 J)

Zu Bd. II CD

(Auch hier ist auf sachliche nachträge oder auseinandersetzungen, wie etwa mit der erneuten zuweisung der Hellenika von Oxyrhynchos no. 66 an Ephoros — E Schwartz Die Antike IV 1928, 22 — verzichtet.)

S. 14, 34 l. *Σαλαμῖνα* 19, 10 l. *Σπιθριδάτην* 81 seitenkopf: l. F 150—153 86, 5 l. *v̄* 111, 28 l. Diod. XVII 9, 3; 17 139, 7 l. *μύριοι* 157, 36 l. es finden 183, 36 l. *p. 241, 19—23* 264, 26 l. § 8; 13 usw. 269, 43 l. *extulit* 319, 9 l. Apollod. 244 F 351 332, 40 l. insel) *οὕτω* 332, 43 l. Aristoph. a. o.). nach — 381, 18 l. *ἔδοξεν* 452, 17 l. *c. 21, 1*

KONKORDANZ DER FRAGMENTZAHLEN

zwischen F Gr Hist II (Jac) und C Muellers Fragm. Hist. Graec. (Mü).

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
		—	17	22	13	21	140
ANAXIMENES		—	20	23	9	22	141
A 33,1	723 F 3	—	21	24	10	23	106
2	2	—	22	—	6	24	}
3	25	—	28	—	15	25	} 107
4	26	—	31	—	16	26	}
5	24	—	39			27	108
6	23	—	41			28	133
7	4					29	131
8	27					30	129
9	8			APOLLODOROS		31	130
10	7			I 104,1	244 F 88;	32	147
11	10	ANTIKLEIDES			189	33	144
12	12	A 147, 1	140 F 1	2	91	34	120
13	14	2	11	3	90	35	174
14	13	3	12	4	92	36	110
15	29	4	2	5	93	37	149
16	15	5	14	6	94	38	137
17	16	6	3	7	95; 98	39	152
18	19	7	4	8	100	40	111
19	18	8	5	9	101	41	118
20	30	9	7	10	102	42	116
20a	—	10	8	11	142	43	132
21	32	11	20	12	104	44	145
22	33	12	18	13	126	44a	105
23	T 7	13	22	13a	117	(IV 649)	
24	34	14	—	(IV 649)		44b	136a
25	35-37	15	—	14	115	(IV 649)	
26	38	16	—	15	} 109	45	3;
Ap. 34	1	17	—	16	}		190-191
Ap. 33	40	18	19	17	112	46	21
—	5-6	19	17	18	113	47	4
—	9	20	23	19	114	48	1
—	11	21	21	20	125	49	2

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(APOLLODOROS)							
50	5	89a	75	129	187	171	173
51	6	(IV 649)		130	292	172	200
52	7	90	35	131	188	173	167
53	8	91	74	132	293	174	164
54	25	92	38	133	192	175	198
55	9	93	48	134	193	175a	165
56	10	94	39	135	194	175b	177
57	11	95	41-42	136	195	(IV 649)	
58	17	96	43	137	294	176	171
58a	12-13	97	40	138	296	177	207
(IV 649)		98	14	139	196	178	170
59	24	99	15-16	140	297	179	166
60	22	100	82	141	298	180	178
61	20	101	46	142	166	181	218
62	23	102	51	143	299	182	216
63	19	103	49	144	197	183	217
64	18	104	79	145	300	184	214
65	26	105	312	146	78	185	215
66	50	106	325	147	175	186	213
67	83-84	107	315	148	69	187	226
68	—	108	326	149	183	188	221; 230; 263; 267; 268
69	303	109	327	150	77		
70	85	109a	328	151	156		
71	86	(IV 649)		152	154	189	224
72	87	110	317	153	172	190	222
73	61	111	324	154	155	191	223
74	63	112	323	155	168	192	237
75	64-65	113	316	156	205	193	239
76	28	113a	329	157	169	194	260
77	68	114	320	158	185	195	266
78	27	115	330	159	157	196	272
79	29	116	295	160		197	280
80	66	117	314	161	—	198	301
81	31	118	319	162	158	199	246
81a	67	119	321-322	163	159	200	151
(IV 649)		120	318	164	160	201	255
82	34	121	313	164a	161	202	283
83	30	122	T 16	(IV 649)		203	279
84	36	123	—	165	199	204	242
85	72	124	290	166	163	205	305
86	70-71	125	184	167	201-202	206	227-228
87	32	126	291	168	203-204	207	275
88	33	127	80	169	206	208	231
89	37	128	186	170	179-181	209	232

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(APOLLODOROS)							
210	264	IV 649	123			34b	40
211	150	IV 649	233	ARISTOBULOS		35	49
211a	302	IV 649	240	A 94,1	139 F 1	36	50
(IV649)		IV 650	245	1a	2	37	51
212	238	IV 649	285	1b	3	38	52
213	241	—	44-47	1c	4	39	54
214	247	—	52-60	2	5	40	55
215	249	—	62	3	6	41	56
216	250	—	73	4	7	42	55
217	277	—	76	5	8	43	57
218	253	—	81	6	9	44	55
219	225	—	89	6a	10	45	58
220	256	—	96-97;	7	11	46	59
221	261		99	7b	12	47	61
222	262	—	103	8		48	62
223	269	—	119	9	13-15	—	34
224	271	—	121	10		—	44
225	284	—	127-128	11	16	—	53
226	259	—	134-135	12	17	—	60
227	265	—	138-139	13	18	—	63
228	—	—	143	14	19; 21		
229	257	—	146	15	22		
230	287	—	148	16	23		
231	270	—	153	17	20		
232	278	—	162	18	24	ARRIANOS	
233	124	—	176	19	25	III 516,1	156
234	248	—	182	20	26		F 30-31
235	288	—	234-236	21	27	2	33
236	243	—	251-252	22	28	3	34
237	244	—	274	23	29	4	35
237a	229; 282;	—	276	23a	32	5	36
(IV649)		—	281	24	30	6	38
238	208	—	286	25	31	7	39
239	210	—	289	26	33	8	40
240	209	—	302 bis	27	43	9	42
241	211	—	304	28	45	10	41
242	212	—	306-311	28a	46	11	43
242a	219	—	331-356	28b	47	12	45
(IV650)				29	35	13	44
243	220			30	36-37	14	46-47
244	254			31	48	15	48
245	224			32	38-39	16	51; 120
246	258			33		17	87
247	273			34	41-42	18	49

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(ARRIANOS)							
19	154	63	58	4	10	12	13
20	112	64	95	5	11	13	14
21	114	65	64	6	8; 9	14	37
22	115	66	21	7	12	15	36
[23]	—	67	67-68	8	8	16	35
24	14	68	96	9	13	17	32
25	15	69	86	10	14	18	33
26	16	70	65	11	15	19	34
27	17	71	70	12	16	20	62
28	19	72	66	13	17	21	64
29	18; 26	73	69	14	18	22	31
30	22	74	89	15	27	23	30
31	88	75	29	16	28	24	44
32	23	75a	28	17	} 29	25	15
33	100	76	57	18	}	26	16
34	24	77	91	19	30	27	50
35	20	78	90	20	19	28	43
36	59	79	132	21	20	29	17
37	60; 62	80	144	22	1	30	18
38	61	81	89	23	2	31	19
39	110	82	99; 104	24	3	32	20
40	83	—	1-13	25	4	33	21
41	78	—	32	26	22	34	23
42	92-93	—	37	27	23	35	22
43	94	—	50	28	24	36	26-27
44	101	—	52-56	29	25	37	28
45	97-98	—	64 bis	30	26	38	24
46	82	—	68 bis	31	21	39	25
47	76	—	102			40	29
48	74	—	106-109			41	10
49	63	—	116-119			42	9
50	81	—	121-131			43	49
51	73	—	133-143	CHARAX		44	48
52	72	—	145-153	III 636,1	59 F 2	45	55
53	105	—	155-180	2	1	46	60
54	75			3	54	47	57
55	113			4	59	48	45
56	27			5	3	49	52
57	103			6	5	50	41
58	84-85	ASINIUS		7	4	51	53
59	25	QUADRATUS		8	6	52	58
60	71	III 651,1	97 F 5	9	7	53	51
61	78-80	2	6	10	38	54	42
62	111	3	7	11	39	55	61

Mü	Jac
(CHARAX)	
56	40
57	46
58	63
59	47
IV 669	8
—	11-12
—	56
CHARES	
A 114,1	125 F 6
2	7
3	8
4	9
4a	10
5	11-12
6	1
7	13
8	14
9	15
10	2
11	16
12	3
13	17
13a	—
14	18
15	19
16	4
17	5
DEMETRIOS V. PHALERON	
II 362, 1	228 F 1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	22
9	31
10	12
11	13
12	26
13	21
14	43-44
15	45
16	16
17	17-18
18	20; 30
19	39
—	8-11
—	14-15
—	19
—	23-25
—	27-29
—	32-38
—	40-42
—	46-52
DEXIPPOS	
III 666,1	100
	F 8; 31
2	32-34
3	9
4	10
5	11
6	3
7	4
8	5
9	13-14
10	15
11	16
12	18-19
13	
14	20-21
15	17
16	22
16a	2
17	24
18	25
19	26
20	27
21	28
22	23
23	29
24	6-7
25	30
26	38
27	25
28	39
29	37
30	36
31	12
32	40
III 671	1
DURIS	
II 466,1	76 F 1
2	2
3	88; 92
4	37
5	35
6	38
7	53
8	3
9	39
10	40
11	41
12	4
13	5
14	42
15	43
16	6
17	7
18	46
19	47
19a	48
20	49
21	8
22	50
23	51
24	52
25	54
26	9
27	10
28	11; 86
29	12
30	13
31	14
32	15
33	55
34	16
35	17
36	44
37	18
38	20
39	87
40	56
41	19
42	21
43	58
44	57
45	72
46	59
47	60
48	45
49	63
49a	61
50	24
51	22
52	74
53	75
54	76
55	77
56	23
57	64
58	65
59	66
60	67
61	73
62	68
63	69
64	70
65	26; 71

Mü	Jac
(DURIS)	
66	79
67	83
68	96
69	28
70	29
71	27
72	94
73	34
74	33
75	82
76	93
77	31
78	78
79	32
80	84
81	85
82	95
83	80-81
—	25
—	30
—	36
—	62
—	89-91
EPHOROS	
I 234, 1	70 F 8
2	9
3	110
4	T 18
5	97
6	109
7	237
8	13
9	14
9a	226
10	15
11	16
12	120
13	16
14	121
15	115
16	18
17	19
18	117
19	118
20	116
21	164
22	10
23	12
24	112; 238
25	22
26	21
27	20
28	123
29	122
30	119
31	126
32	127
32a	29
33	24
34	11
35	25-26; 28
36	27
37	23
38	30; 128
39	133
40	129
41	130
42	171
43	131
44	132
45	134
46	138
47	139
48	140
49	141
50	135
51	136
52	137
53	216
54	113; 142
55	144
56	143
57	124
58	234
59	150
60	176
61	145
62	146; 231
63	33; 147;
	174
64	148-149;
	173; 175
65	104
66	198
67	119; 153
	225; 229
68	152
69	151; 232
70	5; 31-32;
	34
71	228
72	40; 154
73	39
74	36; 38
75	35; 37
76	42
77	157
78	158-160
79	156
80	162
81	161
82	43
83	44
84	41
85	185
86	45; 155;
	166
87	114
88	167; 235
89	163
90	47
91	48
92	183
93	46
94	49
95	230; 233
96	50-53;
	170
96a	172
97	54-55
98	56
99	57
100	58
101	181-182
102	180
103	60
104	61; 184
105	62
106	178-179
107	63
108	65; 169
109	
110	66
111	186
112	188
113	187
114	189
115	190
116	192
117	194-195
118	193
119	196
120	197
121	199
121a	200
122	67
123	201-203
124	68
125	- -
126	70
127	205-207
128	105-106
129	208
130	71
131	72
132	204
133	209
134	76
135	73-74
136	78
137	75; 77
138	79

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(EPHOROS)							
139	215	—	165				
140	210	—	168	HEGESIAS		KALLISTHENES	
141	211	—	191	A 138, 1	142 F 3	A 1, 1	124 F
141a	218	—	223	2	6-17		15-16
142	212	—	227	3	5	2	9
143	213	—	236	4	4	3	11
144	214			5	22	4	49
145	81; 83			6	21	5	18
146	84			7	24	6	12
146a	85			8	T 9	7	51
147	86	ERATOSTHENES		9	27	8	19-21
148	87-88	Herod.		10	28	9	22
149	91	Anh.		11	29	10	24
149a	90	p. 182,1	241 F 48	—	1-2	11	23
150	89; 92	2	1-2	—	18-20	12	8
151	T 9	3		—	23	13	13
152	219-220	4	9	—	25-26	14	26
153	94	5	—	—	30-31	15	10
154	95	6	1			16	43; 48
155	96	7				17	50
156	221	8	11			18	1
157	T 10	9	40			19	44
158	2	10	10	HIERONYMOS		20	28
159	4	11	3	II 450, 1	154 F 2	21	29
160	3	12	12	1a	3	22	30
161	59	13	13	2	4	23	25
162	222	14	32	3	7	24	41
163	6; 107	15	31	3a	5	25	31
164	1; 98-101	16	28	4	8; 10	26	32
165	103	17	29	5	16	27	40
IV 642	64	18	—	6	9	28	53
IV 642	69	19	30	7	11	29	54
IV 642	93	20	14	8	12-13	30	33
IV 642	102	21	5	9	14	31	39
IV 642	125	22	4	10	15	32	34
Ip. LVII	177	23	7	11	17	33	35
IV 642	217	24	15	12	18	34	42
IV 642	224	25	—	13	6	35	—
—	7	26	—	II 452	1	36	14
	17	—	6	—	19	37	36-37
	80	—	8			38	38
	82	—	16-27			39	7
—	108	—	33-39			40	6
—	111	—	41-47			41	4

Mü	Jac
(KALLISTHENES)	
42	57
43	27
44	58
45	56
46	59
47	—
48	17
49	47
50	45
51	—
—	2-3
—	5
—	17
—	45-47
—	52
—	55

KASTOR

Herod. Anh. p.	
156, 1	
2	250 F 1
3	
4	
5a	11
5b	6
6	
7	2
8	
9	
10	3
11	
12	
13	4
14	9
15	7
16	
17	14
18	19
19	5
20	10

Mü	Jac
21	12
22	13
23	8
24	15
25	16
26	17
—	2a
—	18
—	20

KLEITARCHOS

A 76, 1	137 F 7
1a	1
2	2
3	8
3a	3
4	10
5	11
6	12
7	13
8	14
9	15-16
9a	5
10	17
11	24
12	25
13	—
14	23
15	18
16	19
17	20
18	22
18a	21
19	28
20	26
21	30
21a	27
22	29
22a	6
23	31
24	33-34

Mü	Jac
25	37
26	35; 49-50
27	44; 51
28	45; 47
29	52
30	46
31	38-39
32	40
33	41
34	43
35	48
—	4
—	9
—	32
—	36
—	42

MARSYAS (V. PELLA U. V. PHILIPPI)

A 42, 1	135/6 F
	10
2	13
3	14
4	11
5	1
6	18
7	20
8	2-3
A 44, 1	4
2	5
3	6
4	24-25
5	12
6	7
6a	8
6b	15
7	21
8	22-23
9	9
10	19
—	16-17

MENAICHMOS

A 145, 1	131 F 11
2	1
3	10
4	7
5	4
6	5
7	6
8	3
9	9
10	T 2; 4
11	2
—	8

NEANTHES

III 2, 1	84 F 1
2	2
3	17
4	3
5	5
6	39
7	4
8	13
9	18
10	19
11	25
12	20
13	21
14	22
15	24
16	35
17	29
18	30
19	33
20	26
21	27
22	28
22a	31
23	14
24	16

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(NEANTHES)							
25	15	24	1	23	85	67	67
26	37	25	1	24	16	68	68
27	36	26	1f	25	17	69	69
28	6	27	14	26	18	70	70
29	7	28	1	27	21	71	71
30	8; 29	29	27-28	28	22	72	90
31	32	30	}	29	26	73	91
32	10	31	} 1	30	19	74	92
33	41	32	}	31	20	75	93
34	11-12	33	}	32	23	76	72
35	9	34	1 g	33	24	77	73
36	38	35	15; 25	34	25	78	94
—	23	36	26	35	27	79	95
—	34	37	4	36	28	80	74
—	40	—	12-13	37	29	81	75
—	42	—	29-34	38	30	82	76
				39	31; 34	83	77
				40	32-33	84	78
				41	35-36	85	96
				42	37	86	98
NEARCHOS		NIKOLAOS		43	38	87	97
A 58, 1	133 F 5	III 348, 1	90 F 131	44	39; 86	88	79
2	16	2	132	45	43	89	80
3	17	3	133-134	46	89	90	99
4	18	4	135	47	40-41; 87	91	100
5	20	5	136	48	42; 88	92	81
6	21	6	137-139	49	44-47	93	101-102
7	23	7	1	50	48	94	T 5
8	19	8	2	51	49	95	143
9	}	9	3	52	50	95a	T 8
10	} 11	10	}	53	51	96	T 9
11	6	11	} 4	54	52-53	97	141
12	7-8	12	5; 82	55	54	98	—
13	9	13	6	56	55	99	125-127
14	}	14	7	57	56	100	128-129
15	} 10	15	8	58	57	101	130
16	22	16	9	59	58	102	105
17	2	17	10	60	59-60	103	103a
18	1	18	11	61	61	104	109
19	1a	19	12	62	62	105	103e
20	24	20	13	63	63	106	108
21	}	21	14	64	64	107	111
22	} 1	21a	84	65	65	108	103b
23	3	22	15	66	66	109	103c

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(NIKOLAOS)							
110	107						
111	103d	ONESIKRITOS		PHLEGON		PHYLARCHOS	
112	115	A 48, 1	134 F 38	III 603, 1	257 F 1	I 334, 1	81 F 1
113	103v	2	2	2	2	2	2
114	103z	3	3	3	3	3	3
115	103aa	4	4	4	4; 6	4	4
116	114	5	1	5	5	5	5
117	118	6	5	6	30	6	12
118	116	7	16	7	7	7	6
119	117	8	19	7a	8	8	11
120	119	9	20	8	14	9	10
121	120	10	17	9	15	10	7
122	103 f	11	6	10	10	10a	8
123	104	12	7	11	11	11	9
124	121	13	12	12	12	12	12
125	103g	14	15	13	13	13	13
126	103h	15	}	14	}	14	15
127	113	16	} 8; 22	15	} 16	15	16
128	103i; 122	17	}	16	18	16	17
129	103k	18	21	17	20	17	18
130	103l	19	26	18	21	18	21
131	103w	20	24-25	19	22	19	20
132	103x	21	14	20	17	20	19
133	103n	22	13	21	19	21	22
134	103o	22a	23	22	26	22	23
135	103p	23	27	23	27	23	24
136	103q	24	9	24	28	24	25
137	103r	24a	10	25	29	25	26
138	103s	25	11	26	31	26	27
139	103t	26	28	27	32	27	28
140	103u	27	32	28	24	28	29
141	123	28	33	29	37	29	31
142	103m	29	30	30-64	36	30	30
143	103y; 124	30	31	65	35	31	49
144	106	31	34-35	—	9	32	50
145	110	32	36	—	23	33	32
146	112	33	18	—	25	34	33
147	140	—	29	—	33-34	35	34
—	83	—	37	—	38-40	36	36
—	142	—	39	—	Nr. 257a	37	35
						38	37
						39	38
						40a	40
						40b	39

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(PHYLARCHOS)							
41	41			43o	48	32	22
42	42	PORPHYRIOS		43q	49	33	23
43	44	III 689, 1	—	43t	50	34	25
44	43	2	—	43u	51-55	34a	32
45	45	3	—	43v	56	35	35
46	46	4	260 F 3	43w	57-58	36	24
47	48	5	31	69	59	37	26
48	—	6	32	81	60	38	27
49	61	7	2	82	61	39	38
50	65	p. 689	1; 4; 19			40	37
51	53	—	5-18			41	36
52	54	—	20-30			42	60
53	55	—	33-61	POSEIDONIOS		43	41
54	56; 58	(Nauck)		III 252, 1	87 F 1	44	42
55	51	1	4-5	2	} 59	45	43
56	59	2	19	3		46	44
57	60	3	20	4	106	47	40
58	57	4	5	5	2	48	47-48
59	52	5	1	6	3	49	50
60	70	6	21	7	4	50	51
61	67	7	6	8	5	51	52
62	66	8	22	9	71	52	95
63	80	9	23	10	29	53	58
64	76	10	10	11	6	54	57
65	75	11	8-9	12	59	55	89
66	74	12	11	13	30	56	61
67	63	13	12	14	69	57	72
68	79	14	13	15	7	58	68
69	83	15	14	16	8	59	65
70	68	16	15	17	9	60	66
71	77	17	16	18	10	61	67
72	73	18	17	19	12	62	94
73	62	19	24	20	11	63	70
74	72	20	18	21	13	64	93
75	84	p. 8	7	22	14	65	96
76	82	(Har-		23	17	66	73
77	—	nack)		24	16	67	107
78	85	40	33	25	15; 18	68	28
79	47	41	34	26	55	69	98
80	78	43a	35	27	33-34	70	76
81	71	43c	36	28	90	71	77
82	81	43l	37	29	19	72	78
83	69	43m	38	30	20	73	80
—	64	43n	39	31	21	74	79

Mü	Jac
(POSEIDONIOS)	
75	31
76	87
77	87a
78	88
79	92
80	97
81	99
82	62-63
83	64
84	102
85	105
86	105
87	100
88	T 17
89	101
90	103
91	104
[92]	—
93	82
94	83
95	54; 85-86
96	53
97	45
98	49; 84
99	91
100	46
101	74
IV 661	39
—	56
—	75
—	81
—	108-123

PTOLEMAIOS LAGU	
A 87,1	138 F 1
2	2
3	3
4	4
4a	5
5	6

Mü	Jac
6	7
7	8
8	9
9	10; 12; 28
10	13
11	14
12	15
13	16
14	17
15	18
16	20
17	21
18	22
19	23
19a	24
20	25-26
21	30
—	11
—	19
—	29
—	31-35

STESIMBROTOS	
II 53, 1	107 F 1
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	10
11	11
12	29
13	12
14	20
15	18
16	13
17	19
18	22-25

Mü	Jac
II 52	21
—	2
—	14-17
—	26-28

STRABON	
III 491, 1	91 F 10
2	1
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	11
10	12
11	14
12	13; 15
13	16-17
14	19
15	18
T 1	2
T 2	3

THEOPOMPOS	
I 278, 1	115 F 4
2	1
3	2
4	3
5	304
6	390
7	7
8	—
9	8
10	332
11	106
12	9
13	11

Mü	Jac
14	10
15	13
15a	12
16	14
17	15
18	16
19	17
20	18
21	20
22	333
23	22; 107
24	321
25	377
26	24-25
27	27
28	342
29	381
30	393
31	279
32	29
33	31
34	32
35	286
36	34
37	35
38	33
39	36
40	37
41	39-40
42	363
43	38; 284
44	268
45	41
46	235
47	42
48	43-44
49	207
50	48
51	45
52	46
53	47
54	49
55	51
56	50

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(THEOPOMPOS)							
57	57	101	94	143	274	187	169
58	54	102	95	144	317	188	170
59	55	103	96	145	133	189	30
60	56	104	397	146	134	190	171
61	53	105	325	147	135	191	383
62	59	106	326	148	136	192	172
63	60	107	327	149	139	193	174
64	61	108	330	150	141	194	175
65	62	109	101	151	140	195	176
66	70-71	109a	384	152	142	196	177
67	72	110	102; 345	153	137	197	178
68	73	111	103	154	138	198	179
69	67-68	112	351	155	143	199	180
70	69	113	346	156	144	200	181
71	64	114	354	157	145	201	388
72	65	115	104	158	146	202	389
73	66	116	297; 299	159	237	203	182
74	74-75; 296	117	105	160	148	204	185-187
75		118	289	161	150	205	173
76		119	22(p.106)	162	151	206	189
77	287	119a	109	163	149	207	190
78	260	120	108	164	387	208	365
79	76	121	368	165	147	209	183
80	63	122	110	166	123	210	191
81	77	123	112	167	153	211	331
82	79	124	113	168	154	212	194
83	78	125	263	169	155	213	188
84	271	126	114	170	285	214	196
85	267	127	115	171	357	215	334
86	83	128	116	172	72 F 20	216	341
87	82	129	117	173	214	217	283
88	84	130	120	174	152	218	192
89	85	131	119	175	161	219	193
90	86	132	118	176	157	220	197
91	87	133	121	177	158	221a	203
92	88	134	122	178	162	221b	205
93	19	135	124	179	163	222	204
94	89	136	81	180	160	223	202
95	97; 100	137	126	181	159	224	200
96	99	138	125	182	247-248	225	199
97	98	139	127	183	249	226	195
98	91; 261	140	128-130	184	—	227	382
99	92	141	131	185	167	228	206
100	93	142	132	186	168	229	278

Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac	Mü	Jac
(THEOPOMPOS)							
230	319	273	241	315	—	—	164-166
231	273	274	245	316	316	—	184
232	355	275	246	317	298	—	217
233	318	276	252	318	300	—	222
234	208	277	253	319	302	—	250-251
235	209; 280	278	254	320	303	—	255
236	210	279	259	321	309	—	272
237	211-212	280	295	322	314	—	275
238	213	281	294	323	392	—	288
239	328	282	—	324	—	—	290-292
240	301	283	344	325	402	—	305-308
241	362	284	380	326	264	—	311
242	201	285	256	327	265	—	313
243	215	286	266	328	398	—	315
244	216	287	269	329	399	—	320
245	218	288	270	330	—	—	324
246	220	289	386	331	400	—	348-349
247	219	290	391	332	338	—	372
248	221	291	322	333	339	—	394
249	224-225	292	323	334	340	—	396
250	198	293	335	335	359	—	401
251	371	294	337	336	353		404
252	227	295	276	337	—	—	407-410
253	226	296	277	338	—		
254	228	297	281	339	350; 352		
255	229	298	282	340	356		
256	230	299	—	341	405	XENAGORAS	
257	231	300	310	342	347	IV 526, 1	240 F 1
258	312	301	262	343	406	2	32
259	232	302	395	344	—	3	21
260	233	303	361	IV 643	23; 58	4	22
261	234	303 a	360	IV 644	111; 293;	5	33
262	236	304	364		358; 411	6	29
263	329	305	366	IV 645	223; 336;	7	30
264	385	306	367		403	8	26
265	237	307	369		5-6	9	
266	238	308	370	—	21	10	27
267	239	309	373	—	26	11	34
268	240	310	374	—	28	12	31
269	242	311	375	—	52	13	28
270	243	312	376	—	80	14	—
271	244	313	378	—	90	—	2-20
272	343	314	379	—	156	—	23-25

INDEX AUCTORUM

für I—II[1])

	Jac. no.	Mueller
Abaris	34	—
Abas	46	IV 278
Africanus	II p. 1229	—
Agatharchides v. Knidos	86	III 190
Agis	153 F 10	—
Aischrion	IID p. 406	—
Aischylos v. Alexandreia	II p. 515	—
Aisopos	187a	—
Akestorides	28	II 464
*Akusilaos v. Argos	2	I 100
Alexandergeschichte	153	—
Alexandros v. Ephesos	II p. 917	III 244
Alexandros v. Myndos	25	—
Amyntas	122	A 135
Amyntianos	150	A 162
Anaximandros v. Milet	9	II 67
*Anaximenes v. Lampsakos	72	A 33
Anaxis d. Boioter	67	II 84
Andron v. Alexandreia	246	II 352
*Andron v. Halikarnass	10	—
Androsthenes v. Thasos	II p. 722	A 72
Anonyme Alexander-Gesch (F. Sabbait.)	151	—
Anonyme Alexander-Gesch. (P. Ox. 1798)	148	—
Anonyme Olympiaden-Chronik (P. Ox. 2082)	257a	—
Anonyme Diadochengesch.	155	—
Anonymer Philosoph	206	III 649, 4
Anonymes Handbuch	18	—
Anonymoi d. Polybios	83	—
Anonymos v. Korinth	204	III 653, 12
Anonymos v. Milet	205	III 647
Antidamas v. Herakleopolis	152	A 162
Antigenes	141	A 157
*Antikleides v. Athen	140 (I p. 295)	A 147
Antileon	247	IV 306
Antiochianos	207	III 654
Antiochos	29	IV 306
Antipatros v. Akanthos	56	—
Antipatros v. Hierapolis	211	—
Antipatros d. Magnete	69	—
Antipatros d. Makedone	114	II 338

[1]) ein * vor dem namen verweist auf die Konkordanzen am ende von I und IIB; A vor Muellers zahlen bedeutet *Scriptores Rerum Alex. Magni.*

	Jac. no.	Mueller
Apion	II p. 816	III 506
Appianos v. Alexandreia	237	—
*Apollodoros v. Athen	244	I 104
Aratos v. Sikyon	231	III 21
Archelaos v. Kappadokien	123	A 134
Archias v. Antiocheia	186	—
Archias v. Pella	II p. 723	—
Aristeas v. Prokonesos	35	—
Aristion	II p. 1128	—
*Aristobulos v. Kassandreia	139	A 94
Aristodemos	104	V 1
Aristodemos	22	III 311, 12
Aristodikos	36	—
Aristokles	33	IV 329
Ariston v. Pella	201	IV 328 V 2, 392
Aristonikos v. Alexandreia	53	IV 337, 3
Aristonikos v. Tarent	57	IV 337
Aristonymos (v. Rhodos)	II p. 1128	—
Aristos v. Salamis	143	A 153
Arrianos	II p. 895	—
Arrianos, dichter	153 F 15	—
*Arrianos v. Nikomedeia	156	III 586
Asinius Pollio v. Tralles	193	—
*C. Asinius Quadratus	97	III 659
Asklepiades	144	A 152
Asklepiades Areiu	157	III 306
*Asklepiades v. Tragilos	12	III 298
Aspasios v. Byblos	II p. 932	III 576
Athenaios v. Naukratis	166	III 656
Atticus	189	III 297
Aurimantus (?)	150 F 1	—
Autocharis (?)	249	IV 346

	Jac. no.	Mueller
Baiton	119	A 134
Baton v. Sinope	II p. 909	IV 347
Bemarchios v. Kaisareia	220	IV 3
Bematisten	119—123	A 134
Bion	89	IV 351
Bion v. Prokonesos	14	II 19
Boethos v. Tarsos	194	—
Botryas v. Myndos	58	IV 351
Bulletin aus d. syr. krieg	160	—
Caecilius v. Kaleakte	183	III 330
Cassius Dio	211 T 2	—
Cassius Longinus	259	III 688
Chaireas	177	III 99
*Charax	103	III 636
*Chares v. Mitylene	125	A 114
Charon v. Lampsakos	II p. 13; 992	I 32
Choirilos v. Iasos	II p. 828; 883	—
Choirilos v. Samos	II p. 515	—
Chronik v. Oxyrhynchos	255	—
Chronikon Romanum	252	—
Chryseros	96	III 656
Cicero (M. Tullius)	235	III 297
Claudius Eusthenius	218	III 729
Ti. Claudius (Polybios)	254	—
Clemens	102	IV 364
Cornelii Scipiones	232/3	—
Crepereius Calpurnianus	208	III 648
Daimachos v. Plataiai	65	II 440
*Damastes v. Sigeion	5	II 64

	Jac. no.	Mueller
Dares d. Phryger	51	—
Q. Dellius	197	—
Demades v. Athen	227	IV 337
Demagetos	42 F 3	IV 378
Demaratos	42	IV 378
Demetrios v. Byzanz	162	III 624
Demetrios v. Ilion	59	IV 381
Demetrios v. Kallatis	85	IV 380
*Demetrios v. Phaleron	228	II 362
Demetrios v. Sagalassos	209	III 655
Democharesv.Athen	75	II 445
Demophilos	II p. 65	(I 234)
*Dexippos v. Athen	100	III 666
Diadochengeschichte (anonyme)	155	—
Diktys v. Knossos	49	—
Diogenianos	II p. 1197	—
Diognetos (v. Erythrai?)	120	A 134
Diokles	I p. 295	—
Dion v. Prusa	II p. 818	—
Dionysios v. Halikarnass	251	IV 396
*Dionysios v. Samos (d. Kyklograph)	15	—
*Dionysios Skythobrachion	32	—
Dionysodoros d. Boioter	68	II 84
Diyllos v. Athen	73	II 360
Dorotheos v. Athen	145	A 155
Dositheos	54	IV 402
*Duris v. Samos	76	II 466
Eleusis	55	II 335, 3
Empylos v. Rhodos	191	III 327
Ephemeriden Alexanders	117	A 121
Ephippos v. Olynth	126	A 125
Ephoros d. J.	212	III 664
*Ephoros v. Kyme	70	I 234
Epimenides	I p. 161	—
*Eratosthenes v. Kyrene	241	Herodot. p. 182
Eratosthenes d. J. (v. Kyrene)	II p. 889	—
Eretes (?)	242	IV 317
Eudoxos v. Rhodos	79	IV 407
*Euhemeros	63	II 100
Eumachos v. Neapel	178	III 102
Eumelos	77	—
Eumelos v. Korinth	I p. 161	—
Euphantos v. Olynth	74	III 19
Eusebios	101	III 728; V 21
Eusthenios (Claudius)	218	III 729
Eustochios v. Kappadokien	II p. 950	IV 3
Eutychianos v. Kappadokien	226	IV 6
Euthymenes	243	IV 408
Fabius Ceryllianus	217	—
Galba s. Sulpicius		
Gorgos v. Kolophon	17	—
Hadrianus	II p. 990	III 585
Hagelochos	II p. 1128	—
Hagestratos	II p. 1128	—
Hannibal	181	III 99
Hannibalhistoriker (unbestimmbare)	180	(III 99)
Hegemon v. Alexandreia	110	IV 412
*Hegesianax v. Alexandreia (Troas)	45 (II p. 891)	III 68
Heidelberger Epitome	155	—
*Hegesias v. Magnesia	142	A 138
*Hekataios v. Milet	1	I 1

	Jac. no.	Mueller
Heliodorus v. Antiocheia	II p. 982	—
*Hellanikos v. Lesbos	4 (II p. 992)	I 45
Hellenika v. Oxyrynchos	66	—
Herakleides Lembos	II p. 204	III 167
Herakleides v. Magnesia	187	III 167*
Herakleitos v. Lesbos	167	IV 426
Heraklesgeschichte (Tab. Albana)	40	—
Herodes I v. Iudaea	236	—
*Herodoros v. Herakleia	31	II 27
Hieron v. Soloi	II p. 723	—
*Hieronymos v. Kardia	154	II 450
*Hippias v. Elis	6 (II p. 992)	II 59
Hippolytos	II p. 1229	—
Hippys v. Rhegion	II p. 1010	II 12
Historiker über L. Verus	203	III 646
Hypsikrates v. Amisos	190	III 493
Iason v. Argos (?)	94	A 159
Iason v. Kyrene	182	A 161
Ion v. Chios	II p. 955	II 44
Iudas	261	III 657
Iulianos	238	—
Iulius Africanus	II p. 1229	—
C. Iulius Polyainos v. Sardes	196	III 522
Kallikrates v. Tyros	213	III 665
Kallimorphos	210	III 649
Kallinikos v. Petra	II p. 888	III 663
*Kallisthenes v. Olynth	124	A 1
Kallistion	223	—
*Kastor v. Rhodos	250	(Herod. p. 153)
Kaukalos (?) v. Chios	38	—
Kephalion	93	III 625
*Kephalon d. Gergithier	45	III 68
Kephisodoros (von Athen o. Theben)	112	II 85
Khor 'Obhut Eleazar	224	V 394
*Kleitarchos (v. Alexandreia)	137	A 74
Konon	26	IV 368
Krateros	153 F 2	—
Kratippos v. Athen	64	II 74
Kriton	200	IV 373
Ktesikles	245	IV 375
Kyllenios	222	(IV 20)
Kyrsilos v. Pharsalos	130	A 127
Lamachos v. Smyrna (?)	116	—
Leon v. Byzanz	132	II 328
Leschides	172	—
A. Licinius Archias	186	—
L. Licinius Lucullus	185	III 297
Longinos	259	III 688
Lykos v. Rhegion	II p. 525	II 370
Lysimachos	170	III 2
Lysimachos v. Alexandreia	I p. 295	III 334
Magnus v. Karrhai	225	IV 4
Marmor Parium	239	I 533
*Marsyas v. Pella	135	A 40
*Marsyas v. Philippi	136 (I p. 188)	A 40
Matris v. Theben	39	—
Medeios v. Larissa	129	A 127
*Menaichmos v. Sikyon	131	A 145
Menodotos v. Perinth	82	III 103
Metrodoros v. Chios	43	III 205, 14
Metrodoros v. Skepsis	184	III 203

	Jac. no.	Mueller
Mnesiptolemos v. Kyme	164	III 71
Musaios v. Ephesos	II p. 895	IV 518
Myron v. Priene	106	IV 460
*Neanthes v. Kyzikos	84 (I p. 188)	III 2
Neanthes d. J. v. Kyzikos	171	III 4, 7
*Nearchos v. Kreta	133	A 58
Nestor	153 F 13	—
Nikanor	146	A 152
Nikasylos	II p. 1128	—
Nikias v. Mallos (?)	60	IV 463
Nikobule	127	A 157
*Nikolaos v. Damaskos	90	III 343
Nikomachos	215	III 664
Nikostratos v. Trapezunt	98	III 664
Nymphis v. Herakleia	II p. 812, 835	III 12
Olympos	198	III 326
Onasimos v. Kypros (o. Sparta)	216	III 728
Onasos	41	III 158
*Onesikritos v. Astypalaia	134	A 47
Onomastos	II p. 1128	—
Oreibasios v. Pergamon	221	—
Orion	II p. 932	—
Orthagoras	II p. 723	—
Palaiphatos	44	II 338
Papyri (P. Ryland 18; P. Ox. 857; 867; 1014; 1365; P. Rainer. P. Berol. 13361; P. Hibeh 15)	105	—
Papyri (P. Ox. 13; 216; P. Freiburg 7—8; P. Berol. 13044)	153	—
Papyri (P. Ox. 12; 2082; 1798; 842)	255. 257a. 148. 66	—
Papyri (P. Petrie II 45)	160	—
Papyri (P. Ryland 22)	18	—
Peisandros	16	—
*Pherekydes v. Athen	3	I 71
Phidalios (?) v. Korinth	30	IV 474
Philinos v. Agrigent	174	III 17
Philippos v. Pergamon	95	—
Philistides	11	IV 476
Phillis v. Delos	II p. 1021	IV 475
Philochoros v. Athen	II p. 992	I 385
Philon v. Byblos	II p. 932	III 560
Philonides v. Kreta	121	IV 478
Philostratos v. Athen	99	—
*Phlegon	257. (257a)	III 603
*Phylarchos v. Athen	81 (I p. 184)	I 334
Plesimachos	52	—
Pollio, Asinius	193	—
Polos v. Akragas	7	(II 64)
Polyainos v. Sardes	196	III 522
Polyanthos (?) v. Kyrene	37	IV 479
Polyarchos (?) v. Kyrene	37	IV 479
Polybios s. Ti. Claudius	254	—
Polybios v. Megalopolis	173	—
Polycharmos v. Naukratis	I p. 259	IV 479
Polykleitos v. Larissa	128	A 129
T. Pomponius Atticus	189	III 297

	Jac. no.	Mueller
*Porphyrios v. Tyros	260	III 688
Poseidonios	169	III 172
*Poseidonios v. Apameia	87	III 245
Possis v. Magnesia	I p. 264	IV 482
Potamon v. Mitylene	147	III 505
Praxagoras v. Athen	219	IV 2
Proxenos	II p. 883	II 461
Psaon v. Plataiai	78	III 198
Ptolemaios	199	—
*Ptolemaios I Lagu (Ptolemaios III Euergetes I)	138 160	A 86 —
Ptolemaios VIII (Euergetes II)	234	III 186
Ptolemaios v. Megalopolis	161	III 66
Pyrrhos v. Epeiros	229	II 461
Pyrrhos, Historiker über	159	II 461
Pythermos v. Ephesos	80	IV 488
Quadratus (Asinius)	97	III 659
Rhianos v. Bene	II p. 515	—
Satyros	20	III 165,22
Schriftsteller über Aurelian	213—215	III 664
Schriftsteller über M. Aurelius Antoninus	202	—
Schriftsteller über Septimius Severus	211	—
Scipio Africanus Maior	232	—
Scipio Nasica Corculum	233	—
Servius	47	—
*Silenos v. Chios	27	III 100
Silenos v. Kaleakte	175	III 100
Simonides v. Keos	8	II 42
Simonides v. Magnesia	163	III 71
Sisyphos v. Kos	50	—
Skylax von Karyanda	II p. 515	III 183
Skythinos v. Teos	13	IV 491
Sokrates v. Rhodos	192	III 326
Sophainetos v. Stymphalos	109	II 74
Sosibios d. Lakone	II p. 1010	II 625
Sostratos	23	IV 504
Sosylos v. Lakedaimon	176	III 99
Soterichos	153 F 14	—
Stesikleides v. Athen	245	IV 507
*Stesimbrotos v. Thasos	107	II 52
*Strabon v. Amaseia	91	III 490
Straton	168	III 173
Strattis v. Olynth	118	A 121
S. Sulpicius Galba	92	—
Tellis	61	—
Teukros v. Kyzikos	II p. 919	IV 508
Thallos	256	III 517
Themistogenes v. Syrakus	108	II 74
Theodektes v. Phaselis	113	II 369
Theodoros	195	—
Theodoros v. Ilion	48	IV 513
Theodoros (v. Rhodos)	230	IV 512
Theodoros v. Samothrake	62	IV 513
Theoklios (?)	214	III 665
Theophanes v. Mitylene	188	III 314
*Theopompos v. Chios	115	I 278
Theopompos (C. Iulius) v. Knidos	21	—

	Jac. no.	Mueller		Jac. no.	Mueller
Thrasyllos	253	III 503	*Xenagoras	240	IV 256
Timagenes v. Alexandreia	88	III 317	Xenokrates	248	IV 530
Timaios v. Tauromenion	II p. 883	I 193	Xenophon	24	III 101
Timochares	165	III 207	Xenophon	179	III 101
Timokritos	II p. 1128	—	Xenophon v. Athen	111	III 101
Troiaroman	I p. 521	—	Zenobios	II p. 932	—
Tullius (Cicero)	235	III 297	Zenodotos	19	—
Varro	149	—	Zenon	158	III 174
			Zoilos v. Amphipolis	71	II 84

12-55-60

3 0081 009 156 740